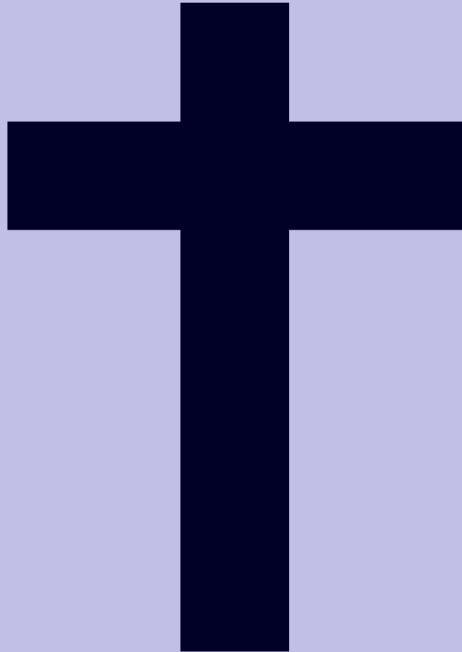

Kupia New Testament

Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

Kupia New Testament
Kupia: Kupia New Testament (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kupia)

Contributor: SIL International (in Asia)

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
7ccb2690-4432-5e86-88c1-f8ee976f30f4

Contents

మత్తయి	1
మార్కు	45
లూకా	74
యోహాను	129
భారికుల్ కమె	166
రోమా	211
1 కొరింధి	234
2 కొరింధి	253
గలతీ	266
ఎఫెసీ	274
పిలిప్పీ	282
కొలోస్సీ	287
1 దెస్సలొనీ	292
2 దెస్సలొనీ	297
1 తిమోతి	300
2 తిమోతి	306
తీతు	310
పిల్లోమోను	313
ఎబ్రీయుల్	315
యాకోబు	332
1 పేతురు	338
2 పేతురు	344
1 యోహాను	348
2 యోహాను	354
3 యోహాను	355
యూదా	356
ప్రకటన	358

మత్తయి సుబుమ్ కబుర్ మత్తయి రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

యేసుక్రీస్తుచి వంసుమ్ వర్స తెన్ రెగిడ్లిసి
(లూకా 3:23-38)

1 అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె జెర్మిలో దావీదు రానొచి వంసుమ్తే యేసుక్రీస్తు జా జెర్మిలన్. జోచి వంసుమ్ ఇసి జలి. 2 అబ్రాహామ్ ఇస్సాకుక పాయిలన్. ఇస్సాకు యాకోబుక పాయిలన్. యాకోబు యూదాక చి జోచి అన్ననీంక బావుడ్లివొక పాయిలన్. 3 యూదా తామారు మెలి తేర్చి తెన్ పెరెసుక చి జెరహుక పాయిలన్. 4 పెరెసు ఎస్రోముక పాయిలన్. ఎస్రోము అరాముక పాయిలన్. అరాము అమ్మినాదాబుక పాయిలన్. 5 అమ్మినాదాబు నయస్సోనుక పాయిలన్. నయస్సోను సల్మానుక పాయిలన్. సల్మాను రాహాబు మెలి తేర్చి తెన్ బోయజుక పాయిలన్. బోయజు రూతు మెలి తేర్చి తెన్ ఓబేదుక పాయిలన్. ఓబేదు యెస్సయింక పాయిలన్. 6 యెస్సయి దావీదు రానొక పాయిలన్. ఈంజో దావీదు రానొ ఊరియా మెలో ఎక్కిలోచి తేర్చి తెన్ సొలోమోనుక పాయిలన్. 7 సొలోమోను రెహబాముక పాయిలన్. రెహబాము అబీయాక పాయిలన్. అబీయా ఆసాక పాయిలన్. 8 ఆసా యెహోసాపాతుక పాయిలన్. యెహోసాపాతు యెహోరాముక పాయిలన్. యెహోరాము ఉజ్జియాక పాయిలన్. 9 ఉజ్జియా యోతాముక పాయిలన్. యోతాము ఆహాజుక పాయిలన్. ఆహాజు హిజ్కియాక పాయిలన్. 10 హిజ్కియా మనస్సేక పాయిలన్. మనస్సే ఆమోనుక పాయిలన్. ఆమోను యోసీయాక పాయిలన్. 11 పడ్డో యూదుల్క బబులోను దేసిమి విరోదుమ్ సుదల్ దెర గెలి కాలుమ్, యోసీయా యెకోన్యాక చి జోచి బావుడ్లివొక పాయిలన్. 12 యూదుల్క బబులోను దేసిమ్చి విరోదుమ్ సుదల్ దెర గెలి పడ్డో, యెకోన్యా సయల్తీయేలుక పాయిలన్. సయల్తీయేలు జెరుబ్బాబెలుక పాయిలన్. 13 జెరుబ్బాబెలు అబీహూదుక పాయిలన్. అబీహూదు ఎల్యాకీముక పాయిలన్. ఎల్యాకీము అజోరుక పాయిలన్. 14 అజోరు సాదోకుక పాయిలన్. సాదోకు ఆకీముక పాయిలన్. ఆకీము ఎలీహూదుక పాయిలన్. 15 ఎలీహూదు ఎలీయాజరుక పాయిలన్. ఎలీయెజెరు మత్తానుక పాయిలన్. మత్తాను యాకోబుక పాయిలన్. 16 యాకోబు మరియచొ మున్నుసి

జలో యోసీపుక పాయిలన్. మరియచి పెట్టి క్రీస్తు మెంతో యేసు జెర్మిలన్.

17 ఇసి, అబ్రాహామ్ తెంతో మొదోల్ కెర, దావీదు రానొ ఎదక, వర్స తెన్ మొత్తుమ్ చొష్ట తరుమ్లు జల. అన్నె, దావీదు రానొ తెంతో మొదోల్ కెర, యూదుల్క బబులోను దేసిమి విరోదుమ్ సుదల్ కడ నిలి ఎద చొష్ట తరుమ్లు జల. బబులోనుతె గెలి తెంతో అన్నె మొదోల్ కెర, క్రీస్తు ఎద కి చొష్ట తరుమ్లు జల.

యేసుక్రీస్తు జెర్మిలిసి
(లూకా 2:1-7)

18 *యేసుక్రీస్తు జెర్మిలిసి కీసి జలి మెలె, మరియచి అయ్యసిని, “అమ్చి బోదక తుక దెమ్దె” మెన యోసీపుక సంగిలి పడ్డో, జేవ్ దొగుల నే బెదితె అగ్గ, దేముడుచి+ నుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ మరియ అంగి జలి. 19 మరియచొ మున్నుసి జంక తిలో యోసీపు, జా దస్సి జా అస్సి మెన సూన కెర, జో పున్నుమ్ జలోసా మాన్సుచి రిసా, పడ్డో మాన్సుల్చి మొక్కె జాక లాజ్ కెరుక నెన కెర, గగ్గల్ నే జతె లుంకవ జాక ముల దెంక మెల ఉచర్లన్. 20 జో ఇసి కెరుక మెన ఉచర్లె తతికయ్, ప్రబుచొ దూత ఎక్కిలో సివ్వు తెన్ జోక డీన కెర, “దావీదు రానొచి సెకుమ్చొ ఓ యోసీపు, తుచి తెర్చి జతి మరియక ఆనసుక తుయి బి నాయ్. దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మనెక్కిక జా అంగి జా అస్సి. 21 జాచి పెట్టి ఏక్ పుత్తుసి జెర్మెదె. జోయ్యి జోచి పైజల్క జోవయించ పాపల్ తెంతో రచ్చించుప కెరెదె. జాచి రిసా, జోక ‘యేసు’ మెన నావ్ తి” మెన జో దూత సంగిలన్.

22 ఈంజ ఎత్తి కిచ్చొక జర్గు జలి మెలె, దేముడు జోచి+ కబుర్లు సంగిలోసాచి అత్తి సంగిలి కోడు నెరవెర్చుప జంకయ్ ఇసి జలి.

23 “ఈందె, విడ్డి బోద అంగి జయెదె, చి జాచి పెట్టి ఏక్ పుత్తుసి జెర్మెదె. జోక ‘ఇమ్మానుయేలు’ మెన నావ్ తిస్తె,” జా నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘దేముడు అమ్క తోడ్ తయెదె’.

24 జలె, యోసీపు నిజ తా ఉట్ట కెర, ప్రబుచొ దూత జోక సంగిలి రితి, జోచి తేర్చిక ఆనన్లన్. 25 దస్సి, జాచి పుత్తుసి నే జెర్మెతె ఎదక, జాచి తెన్ బెద నిజె నాయ్, జో జెర్మెతికయ్, యోసీపు జోక ‘యేసు’ మెన నావ్ తిలన్.

2

తూర్పు దేసిమ్చి పండితుల్ యేసుక చజ బక్తి కెర్లిసి

* 1:18 1:18 ‘ప్రబు’ మెన రెగిడ్లి, ‘ఎత్తిక ఏలుప కెర్లిసా’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. యెహోప అబ్బొన్క కి యేసు పూత్తుక కి ‘ప్రబు’ మెనుల. † 1:18 1:18 అన్నె తెంతో జోవయింక ‘దేముడు’ మెన రెగుడుమ్దె. ఒగ్గర్ పూర్ణుమ్ తెంతో జోక ‘యెహోప’ మెన నావ్ తయెదె, గని యేసుచి జీవితమ్చి రిసా రెగిడ్లి ఈంజ పుస్తకుమ్చి సాచులు బుల్లి తిల పొదులె, ‘యూదుల్’ మెన జో పూర్ణుమ్ నిసాన పైజల్ జోచి నావ్ దెర్రి నాయ్. ‘యెహోప’ మెలి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘ఎత్తి జెర్మిలోసా, ఎత్తిక జీవ్ దెతోసా, కెయడ తెయడ తతోసా’. ‡ 1:22 1:22 ‘జోచి కబుర్లు సంగిలన్’ మెలె, పూర్ణుమ్ తెంతో కక్క ప్రబు నిసాన, జోచి కబుర్లు మాన్సుల్క జేవ్ సంగితి రిసా, జోచి ఆత్మనెక్కి జోవయింక దెయెదె.

1 హేరోదు రానో జా యూదయ ప్రదేశిమి ఏలుప కెర్తె తిలి పొది, జా ప్రదేశిమిచి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె యేసు జెర్మిలి పిమ్మట్, ఈందె, తూర్పు దేశిమిచ పండితుల్ సగుమ్జిన్ యెరూసలేమ్ మెలి వెల్లి పట్టుమ్తె జా కెర, 2 “యూదుల్చో* రానో జంక జెర్మిలోసా కేనె అస్సె? తూర్పు పక్క జోచి సుక్కొక దెకిలమ్, చి జోక బక్తి కెరుక జా అస్సుమ్” మెన ప్రజల్క సంగితె తిల.

3 హేరోదు రానో ఈంజ కోడు సూన కెర, జో కి, జో తెన్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ ఎత్తిజిన్ కి ‘అన్నెక్లో రానో జంక ఉచరెదె’ మెన బియఁ కెర, పంబ జా. 4 దేముడు నిసాన యూదుల్చ వెల్లెల పూజర్లుక చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన ఎత్తిజిన్క, బుకారా కెర, “క్రీస్తు కేనె జెర్మిక్ అస్సె?” మెన పుసిలన్. 5 జేవ్, “ఈంజ యూదయ ప్రదేశిమిచి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె జెర్మెదె.

6 ‘ఓ యూదయ ప్రదేశిమిచి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్, తుయి యూదయ ప్రదేశిమిచి తిలి దాక్ పట్టుమ్ నెంజిన్. కిచ్చొక మెలె, ఇస్రాయేలులు మెలె అంచ ప్రజల్క ఏలుప కెర్తెసా తుచితె జెర్మెదె’ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో పూర్ణమ్చో ఎక్కిలోచి అత్తి రెగ్గ అస్సె” మెన జబాబ్ దిల.

7 తెదొడి హేరోదు రానో తూర్పు దేశిమి తెంతో అయ్ల పండితుల్క గుట్టు తెన్ బుకారా కెర, జేవ్ దెకిలి సుక్కొ కెయ డిసిలి గే సూన కెర, 8 “తుమ్ గెచ్చ, జో బోద కేనె అస్సె గే సరిగా చజ దెక జా, అన్నె జా కెర, అంక సంగ. ఆవ్ కి గెచ్చ, జోక బక్తి కెరిందె” మెన మోసిమ్ తెన్ సంగ, జేక బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె తెద్రయ్లన్.

9 జేవ్ పండితుల్ జో రానోచ కొణొ సూన కెర, బార్ జా గెతె తతికయ్, ఈందె, తూర్పు దేశిమి జేవ్ దెకిలి సుక్కొ జేవ్చి కంట అగ్గ ఇండ గెతె తా, జో బోద తిలో గేరిచి ఉప్పిరి టీవో జలి. 10 జా సుక్కొ టీవో జలిసి దెక కెర, ఒగ్గర్ సర్లనంతోసుమ్ జా, 11 జా గెరి పెస, మరియు అయ్యన్ తెన్ తిలో జో బోదక దెక, సెర్పు సేడ జోక జోకర, జోవయించ పెట్టల్ ఉగ్గ కెర, బజార్, దూపుమ్, చెంగిలి వాసిన తేలు, దనచ, బవుమానుమ్క దిల.

12 బక్తి కెర్లి పిమ్మట్, “హేరోదు రానోతె అన్నె గెచ్చ నాయ్” మెన, సివ్వుతె దేముడు జేవ్క జాగర్ల సంగితకయ్, జేవ్ వేర వాటు జోవయించి దేశిమి బుల, ఉట్ట గెల.

యోసేపుక ఐగుప్తు వెయిలు దేశిమి తెద్రయ్లిసి

13 జేవ్ తూర్పు దేశిమిచ ఉట్ట గెలి పిమ్మట్, ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో సివ్వు తెన్ యోసేపుక డీన కెర, “హేరోదు ఈంజో బోదక మార గెలుక ఉచర్తయ్. జాచి రిసా, తుయి

ఉట్ట, ఈంజో బోదక చి అయ్యన్క కడ దెరన, ఐగుప్తు దేశిమి ఉట్ట గో. ఆవ్ తుక అన్నె సంగితె ఎద ఒత్త తా” మెన యోసేపుక జో దూత సంగితకయ్, 14 జో ఉట్ట కెర, అందరె బోదక చి అయ్యన్క కడ దెరన, ఐగుప్తు దేశిమి ఉట్ట గెచ్చ, 15 హేరోదు రానో మొర గెతి ఎదక ఒత్త తా గెల. దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో పూర్ణమ్చోచి అత్తి సంగిలి కొణొ నెరవెర్పువ జంకయ్ ఇసి జర్లు జలి.

“ఐగుప్తు దేశిమి తెంతో అంచొ పుత్తుక బుకార్లయ్.”, మెన సంగిలిసి.

16 తెదొడి, ‘జా దీసి జా తిల పండితుల్ అంక మోసిమ్ కెర్ల’ మెన హేరోదు రానో జాన కెర, ఒగ్గర్ కోపుమ్ ఆనన, యేసుక మారుక మెన, కెయ జెర్మ తయెదె గే జేవ్ పండితుల్ అగ్గ సంగిల కొణొక ఉచర, బేత్లెహేమ్తె, పడ్డొ జా పట్టుమ్చి సుట్టునంతచ గావ్వొ ఎత్తితె, దొన్ని వెర్పుల్ తెంతో మొదొల్ కెర, తొక్కి వయసుచ మున్నుబోదల్ ఎత్తిక మొరవ గెలన్. 17 ఇన్నెతెన్ కి యిర్మీయా మెలో పూర్ణమ్చోచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు నెరవెర్పువ జలి.

18 “రామా మెలి పట్టుమ్చి ఎది దూరి తెంతో, ఒగ్గర్ ఏడుకుడు జతిసి, దుకుమ్ జతిసి, సూన్ల. జేవ్చ బోదల్ మొర గెలి రిసా, రాహేలు ఏడ ఏడ సేంతుమ్ జయ్యె నాయ్.”

యోసేపు సొంత దేశిమి అన్నె ఉట్ట అయ్లిసి

19 హేరోదు రానో మొర గెలి పడ్డొ, ఈందె, ప్రబుచో దూత ఐగుప్తు దేశిమి యోసేపుక సివ్వు తెన్ అన్నె డీన కెర, 20 “తుయి ఉట్ట, బోదకచి అయ్యన్క కడ దెరన, తుమ్చి ఇస్రాయేలు దేశిమి అన్నె ఉట్ట గెచ్చ. బోదక మార గెలుక ఉచర్లొసా మొర గెలన్” మెన సంగితకయ్, 21 జో ఉట్ట కెర, బోదకచి అయ్యన్క కడ దెరన, ఇస్రాయేలు దేశిమి అన్నె ఉట్ట అయ్ల.

22 జలె, హేరోదు రానో మొర గెలి రిసా, అప్పె జా యూదయ ప్రదేశిమి జోచొ పుత్తుసి అర్కెలాయు ఏలుప కెర్తయ్ మెన సూన కెర, యోసేపు ఒత్త గెచ్చుక బియఁ కెర, అన్నెక్ సివ్వు తెన్ ప్రబుచి అన్నెక్ కబుర్ సూన కెర, 23 గలిలయ ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చ. నజరేతు గవ్వె జా కెర, ఒత్త జితె తిల. ఒత్త జిలిన్ తెన్,

“యేసుక ‘నజరేయుడు’ మెనుక జయెదె” మెన పూర్ణమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి జో సంగిలిసి కోడు నెరవెర్పువ జంకయ్ ఇసి జర్లు జలి.

* 2:2 2:2 ‘యూదుల్’ మెలె, ‘అంచయ్ మాన్సుల్ జతు, ఎక్కి అంకయ్ జోకర్లు’ మెన ప్రబు పూర్ణమ్ నిసాన ప్రజల్. ముక్కిమ్క ఇస్రాయేలు దేశిమి జవుల. యూదుల్తె, జా ఇస్రాయేలు దేశిమి, యేసు మాన్సు జా జెర్మన్, జా బుత్తె తిలన్. † 2:4 2:4 ‘క్రీస్తు’ మెలె, దేముడు టీవణ్ణొ దొర్కు జొ రచ్చించుచ కెర్లొసా.

3

యోహాను బాప్తిసుమ్ మెంతి ఉపదెసిమ్ దెతె తిలిసి
(మార్కు 1:1-8; లూకా 3:1-9,15-17; యోహా
1:19-28)

1 జా దీసల్తె, బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను మెలోసా బార్
జా, 2 “దేముడుచి రాజిమ్ పాసి జా అస్సె. జాకయ్
తుమ్చి పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా ఒప్పున, పాపుమ్బుద్ది
ముల దాస” మెన యూదయ ప్రదేసిమ్చి బయిలె బుల
బుల సాట్ట కెర్తె తిలన్. 3 జోచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా
పూర్ణుమ్చోచి అత్తి ఈంజో యోహానుచి రిసాయి దేముడు
సంగిలి కోడు ఇన్నెతెన్ నెరవెర్చుప జలి.

“ఎక్కిలో అంచో బారికి రితో జా, అంచో అవాడ్ రితో జా.

ప్రబు జెతికయ్ వాటు తిన్నగ కెర్తి రితి,

తుమ్ ఎత్కిజిన్ బుద్ది జా మెన,

బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక్ గల సాట్ట కెరెదె.”

4 ఈంజో యోహాను ఒంటెచ రోమల్క పాలల్ గలన,
చామ్క కెర్తి పట్ట నెడిమి బందన తయెదె. చిట్టల్చి
ఒండెడ్ తేల్ జో కయెదె.

5 జా దీసల్తె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తెచ మాన్సుల్
కి, జా ఒంటి యూదయ ప్రదేసిమ్చ మాన్సుల్ కి, ఒంటి
యోర్దాను మెంతి గాడు పాసిచ మాన్సుల్ కి, యోహానుతె
జా కెర, 6 జేవ్ కెర్లె పాపల్ దుకుమ్ తెన్ ఒప్పున ఎదార్దుమ్
సంగ, యోర్దాను గడ్డె జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

పరిసయ్యుల్క యోహాను గోల కెర్తిసి

7* పరిసయ్యుల్క కి, † సద్దూకయ్యులుక కి, ఒగ్గర్జిన్ జా
బాప్తిసుమ్ నజనుక జెతిసి యోహాను దెక కెర, “అయివోచి
రితి విస్సుమ్ పెట్టి తిలన, తుమ్! దేముడు కెర్తి సిచ్చు
పిట్టవనుక ఉచరుక మెన తుమ్క సికడ్లెసా కొన్సో? 8 తుమ్
కెర్లె పాపల్ ముల దా, చెంగిల్ బుద్దితె ఇండ, ఆత్మచి పంటో
దెర. 9 పిమ్మట్, ‘అబ్రాహామ్ అమ్క అబ్బొ జయెదె, చి రిసా
దేముడు తెన్ బెద అస్సుమ్’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచరన,
సొంత గవురుమ్ సంగనుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నెచ
పత్రల్ తెన్ కి దేముడు అబ్రాహామ్చి రిసా బోదల్క జెర్చుక
తెరె, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితని. 10 ఈందె, అప్పె కి ప్రబు
కురాడు వాండికెర, రూకుక బుంది కండితి రితి, కురాడు దెర
టీవో జా అస్సె. జలె, చెంగిల్ పంటో నే దెర్లొ, ఎత్కి రూకుక
కండ కెర ఆగితె గలుల” మెన, జేవ్క యోహాను సంగిలన్.

11 తెదొడి, ప్రెజల్క యోహాను “తుమ్ కెర్లె పాపల్చి రిసా
తుమ్ దుకుమ్ జా ముల దెతి గుర్తుకయ్ ఆవ్ తుమ్క
ఇని పానితె బాప్తిసుమ్ దెతని. గని, అంచి పడ్డె అన్నెక్కో

* 3:7 3:7 పరిసయ్యుల్ చి సద్దూకయ్యులు యూదుల్క ముక్కిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జవుల. ఎత్కిక వెల్లెల పూజర్లు తెన్ యూదుల్చి వెల్లి నబతె వెసుల. జేవ్ దీసల్తె ముక్కిమ్క జెవ్వి, మోసా తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్లెన తెన్, దేముడుచి నిదానుమ్ ప్రెజల్క సికడుక. † 3:7 3:7 సద్దూకయ్యులు మెలె జేవ్ దూతల్ అస్సి మెన నంపజతి నాయ్. మెర గెలన ఉటుల మెన నంపజతి నాయ్. జేవ్ కి యూదుల్ ముక్కిమ్చ ఎక్కి జటు. జేవ్ పరిసయ్యుల్ తెన్ బెద ఎదివాల్ నుటు యెనుప్రబుక పరిచ్చ కెర్లె. ‡ 3:11 3:11 “దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త” మెలె, యెహోవ దేముడు అబ్బొన్చి కి యెను దేముడు పుత్తున్చి కి జయెదె.

అప్పె జెతయ్. జో అంచి కంట వెల్లొ, జోక అదికారుమ్
ఒగ్గరి. జోచ జోడ్లు వయుక జలెకు, ఆవ్ విలువ నాయ్.
జో, † దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త తెన్ చి ఆగి తెన్ తుమ్క
బాప్తిసుమ్ దెయెదె. 12 జోచి పూన్తి నూపు జోచి అత్తి అస్సె,
చి జోచి కెల్చి సుబ్రుమ్ కెర, జోక కామ్క జెతికయ్ గోదుమ్
పంటో గుడ్డ కెర కొట్టుతె కుడవనెదె, చి కో విజవుక నెత్తిర్లి
ఆగితె పోటు గల, డయ గెలెదె” మెన సంగిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సి

(మార్కు 1:9-11; లూకా 3:21-22)

13 జా సమయుమి, ఈంజ బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన
యేసు గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో ఉట్ట జా కెర, యోర్దాను
గడ్డె యోహానుతె అయ్లన్. 14 యోహాను జోక దెక కెర,
“ఆవ్ తుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజనుక అస్సె. తుయి కిచ్చొక
అంచితె బాప్తిసుమ్ నజనుక జెతని? బెదె నాయ్” మెన
యేసుక సంగితికయ్, 15 యేసు “అల్లె, అప్పెచి మట్టుక ఇసి
జర్లు జవున్. దేముడుచి నీతి ఎత్కి ఇసి నెరవెర్చుప కెరుక
అమ్క చెంగిలి” మెన యేసు జబాబ్ దెతికయ్, యోహాను
జోక బాప్తిసుమ్ దిలో.

16 యేసు ఈంజ బాప్తిసుమ్ నజన్లి బేగి, గడ్డె తెంతో బార్
జతికయ్, ఆదె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి దేముడుచి సుద్ది
తిలి అత్త పార్వ పిట్టచి రితి జా ఉత్త జా కెర, యేసుచి
ఉప్పిరి వెసిలిన్ జో దెకిలో. 17 “ఈందె, ఈంజోయి అంచో
ప్రేమ తిలో పూత్తు. ఇనాచి రిసా అంక సర్లసంతోసుమ్”
మెన, ఇని పరలోకుమ్ తెంతో సంగిలిన్చి అవాడ్ అయ్లి.

4

యేసుక సయ్తాన్చి అత్తి పరిచ్చ జలిసి

(మార్కు 1:12-13; లూకా 4:1-13)

1 తెదొడి సయ్తాన్చి అత్తి జోచి పరిచ్చ కెరవనుక
దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్త, జోక కో నెంజలి డొగ్గె కడ
నిలన్. 2 జలె, దొన్ని విస్సా పొదులు, దొన్ని విస్సా అందర్లు
యేసు చువ్వె తతికయ్, జోక చూ కెర్తికయ్, 3 పాపుమ్
కెరవుక ఉచర సయ్తాన్ జోతె జా కెర, “తుయి దేముడుచో
పుత్తుసి జలె, ఈంజేవ్ పత్రల్ పొడియె జతి రితి సంగు”
మెలన్. 4 తెదొడి యేసు,

“ ‘ఎక్కి పొడియె తెన్ నాయ్, గని దేముడుచి చోడి తెంతో
జెతి ఎత్కి కోడు తెన్ మాన్సుల్ జింక అస్సె’
మెన దేముడుచి కోడుతె రెగ్గ అస్సె” మెలన్.

5 తెదొడి సయ్తాన్ యేసుక దేముడుచి గుడి తిలి
యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె కడ నా కెర, జా దేముడుచి

గుడితెచి వెళ్లొపుచి ఉప్పిరి జోక టీవొ కెర, ⁶ “తుయి దేముడుచొ పుత్తుసి జలె, ఎట్టొతో డేవు.

‘తుక ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి, జోచ దూతల్ క దేముడు ఆడ్ర దా తెద్రయెదె’,

‘తుచ చట్టొ పత్రె నే లయితి రితి, జేవ్ దూతల్ జోవయించ అత్తో చంపొ కెర, తుక ఉక్కులనుల,’

మెన దేముడుచి కోడుతె రెగ్గ అస్సె” మెన యేసుక సంగిలన్.

⁷ సయ్తాన్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోక

“ ‘ప్రబు జలొ తుమ్చొ దేముడుక పరిచ్చు కెరుక నాయ్’

మెన అన్నెక్ టాన్తె రెగ్గ అస్సె” మెన సయ్తాన్ క సంగిలన్.

⁸ పడ్డొ అన్నె, ఒగ్గర్ డొంక్ తిలి ఏక్ డొంగుర్ ఉప్పిరి సయ్తాన్ యేసుక కడ నా కెర, ఈంజ లోకుమ్చ రాజిమ్లు ఎత్కి, జేవ్చి విలువ ఎత్కి జోక దెకవ కెర, ⁹ “తుయి సెర్ను సేడ అంక జొక్కరెగి, ఈంజ ఎత్కి తుక దెయిందె” మెన యేసుక సంగిలన్. ¹⁰ యేసు జోక, “సయ్తాన్, తుయి ఉట్ట గొ. కిచ్చొక మెలె,

‘ప్రబు జలొ తుమ్చొ దేముడుకయ్ జొకర, జో ఎక్కిలొచి సేవ తుమ్ కెరుక అస్సె’

మెన రెగ్గ అస్సె.” మెన సంగిలన్. ¹¹ తెదొడి సయ్తాన్ జోక

ముల దా ఉట్ట గెలన్, చి ఈందె దేముడుచ దూతల్ జా కెర, యేసుక సావైచన కెర, సుక్కుమ్ కెర్.

యేసు గలిలయ ప్రాంతమ్తె బస జలిసి (మార్కు 1:14-15; లూకా 4:14-15)

¹² ఒత్త తెంతొ ‘బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుక జేలి కెర జేల్తె గల అస్తి’ మెన యేసు నూన కెర, ఉత్తర పక్క గలిలయ ప్రాంతమ్తె బుల ఉట్ట గెచ్చు కెర, ¹³ ఒత్తచి నజరేతు మెలి జో వడ్డిలి గావ్ తెంతొ ముల దా కెర, జెబులూను చి నష్టాలి మెల పూర్గుల్చ నవ్వొ దిలి ప్రాంతమ్తెచి సముద్రుమ్చి పాసిచి కపెర్నహూమ్ మెంతి పట్టుమ్తె ఉట్ట జా జెతె తిలన్. ¹⁴ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలొ యెసయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి జో సంగిలి కోడు ఇసి నెరవెర్చుప జలి.

¹⁵ “జెబులూను ప్రదేసిమి, నష్టాలి ప్రదేసిమి, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తిలి వెల్లి సముద్రుమ్చి పక్క, పూర్గుమ్ యూదుల్ నెంజిలన జితె తిలి

గలిలయ ప్రాంతమ్తె తిల పైజల్

¹⁶ అగ్గె అందర్బుద్ది తెన్ తిలె కి, అప్పె వెల్లి ఉజిడి దెక అస్తి. జేవ్ పాపుమ్ తెన్ మొర గెల రిత జా తిలె కి,

జోవయింక రాత్ పాయిలి రితి జా, పరలోకుమ్చి ఉజిడి జోవయింక డీస అస్సె”

మెన సంగిలి కోడు.

¹⁷ జా దీసి తెంతొ, జా ప్రాంతమ్చ పైజల్ క యేసు బోదన కెర్లిసి కిచ్చొ మెలె, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇన్నె పాచ జా

అస్సె. జాచి రిసొ, తుమ్చ పాపల్చి రిసొ దుకుమ్ జా, పాపుమ్బుద్ది ముల దాస” మెన బోదన కెర్తె తిలొ.

యేసు తొలితొచ సిస్సుల్ క బుక్కార్లిసి (మార్కు 1:16-20; లూకా 5:1-11)

¹⁸ యేసు జా గలిలయ సముద్రుమ్చి గట్టుతె ఇండితె తా, ‘పేతురు’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తిలొ సీమోను, చి జోచొ అంద్రెయ మెలొ బావొసి దొగులక దెకిలన్. జేవ్ దొగుల సముద్రుమ్తె వల గల్తె తిల. జేవ్ జాలర్లు. ¹⁹ జలె, జోవయింక దెక కెర, “జలె, తుమ్ అంచి పట్టి జా, చి మాన్సుల్ అంక నంపజతి రిసొ తుమ్ జోవయింక అంచితె కడ ఆన్త జాలర్లు జతి రితి, తుమ్క ఆవ్ కెరిందె” మెన సంగిలన్. ²⁰ ఇసి సంగ బుక్కార్లి బేగి, జేవ్ జోవయించ వలల్ ముల దా కెర, జోచి పట్టి గెచ్చు, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

²¹ ఒత్త తెంతొ ఇదిల్ దూరి గెచ్చు, యాకోబుచి యోహాను మెల అన్నె దొగుల అన్నొబావొక యేసు దెక జేవ్ క బుక్కార్లన్. జేవ్ దొగుల జెబెదయి మెలొ అబ్బొసి తెన్ జోవయించి దొనితె వెస తా, జోవయించ వలల్ చెంగిల్ కెర్తె తిల.

²² యేసు బుక్కార్లి బేగి, జోవయించొ అబ్బొన్ క చి దొనిక ముల దా కెర, జోచ సిస్సుల్ జతి రితి జోచి పట్టి గెల.

యేసు మాన్సుల్ క చెంగిల్ కెర్లిసి

²³ యేసు జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతమ్తె బుల బుల, యూదుల్చ ఒత్తచ సబ గెరలె గెచ్చు గెచ్చు, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇత్తల్ పాచ జా అస్సె” మెన సుబుమ్ కబుర్ సంగ, పైజల్ క, కిచ్చొ జబ్బు తిలె కి, జబ్బులు బాదల్ ఎత్కి గెచ్చయలన్. ²⁴ ఒండి సిరియ దేసిమ్చ ఎత్కిజిన్ జోచి రిసొ నూన్ల, చి రగరగాల్చ జబ్బుల్ తిలసక, జొర్డొల్ నొప్పుల్ తిలసక, బూతల్ దెర్లసక, మోర్చల్ క, చి అత్తో చట్టొ కదుల్ కెరుక నెత్తిర్లసక, ఇనచ ఎత్కిక యేసుతె కడ ఆన్తికయ్, జోవయింక చెంగిల్ కెర్లన్. ²⁵ ఈంజ ఎత్కిచి రిసొ, గలిలయ ప్రాంతమ్ తెంతొ, దెకపొలి ప్రాంతమ్ తెంతొ, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతొ, యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతొ, పడ్డొక యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తెంతొ, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జట్లు తెన్ జోచి పట్టి గెల.

5

యేసు మెట్టయ్ ఉపీర్ కెర్లి బోదన (లూకా 6:20-23)

¹ యేసు జేవ్ ఒగ్గర్జిన్ పట్టి అయలసక దెక కెర, ఏక్ మెట్టయ్ వెగ వెసితికయ్, జోచ సిస్సుల్ జోతె జెతికయ్ ² జో చొడి పుటవ జేవ్ ఎత్కిజిన్ క బోదన కెరుక దెర్లన్.

³ “అమ్ ఆత్మతె ఎద్గరె తొక్కిచ నుదల్ మెన కో చిననుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దస మాన్సుల్ కయ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె వాట తయెదె.

4 “దుకుమ్ సేడ్డనక చెంగిలి, కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక బురియవెదె.

5 “సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, *జేవ్ ఈంజ బూలోకుమ్తె ఏలుప కెరుల.

6 “చూ తాన్ గెతె ఎదక మాన్సుల్ కీసి అన్నిమ్క పితిస్క ఆస జవుల గే, దస్సి, పున్నిమ్ ఇండుక కో ఎక్కి ఆస జవుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక పున్నిమ్ దా సర్దసంతోసుమ్ కెరెదె.

7 “మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకితనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు జోవయింక కన్కారుమ్ దెకెదె.

8 “పెట్టి సుద్ది తతనక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దేముడుక దెకుల.

9 “కోపుమ్ జలనక కో సేంతుమ్ కెర్తన జవుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచ పుత్తర్పులు, మెన జోవయింక సంగుక జయెదె.”

10 “సత్తిమ్ ఇండితి రిసా కో అన్నె మాన్సుల్చి అత్తి అల్లర్లు సిచ్చలు సేడుల గే, జోవయింక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దస మాన్సుల్కయ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె వాట తయెదె.”

11 “తుమ్ అంచ మాన్సుల్ జలి రిసా తుమ్క మాన్సుల్ ఆరిక దూసుప కెర్లెగిన, అల్లర్ కెర్లెగిన, ఎత్కి రగల్ అబద్దుమ్ సంగిలెగిన, తుమ్క చెంగిలి. 12 జేవ్ దస్సి కెర్లె కి, సర్దసంతోసుమ్ తెన్ తా. కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్తె తుమ్క వెల్లి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. పూర్ణుమ్ కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్ కి జేవ్ దస అల్లర్ కెర్లె.”

లోన్క చి ఉజిడిక టాలి

(మార్కు 9:50; 4:21; లూకా 14:34-35; 8:16)

13 “తుమ్ ఈంజ లోకుమ్క లోన్చి రితి జస్సె. గని జాగర్ద తెన్ తా, లోన్చి కారు గెలెగిన, జా లోన్ కీసి అన్నె కారు జయెదె? అన్నె కిచ్చొక కి కామ్క నే జయె. ఎత్కి వెంట గెలుక జయెదె. దస్సి వెంట గెలెగిన, మాన్సుల్ సుడుక జయెదె.”

14 “తుమ్ ఈంజ లోకుమ్క ఉజిడి జా అస్సున్. ఏక్ పట్టుమ్ మెట్టచి ఉప్పిరి తిలెగిన, జా పట్టుమ్క లుంకడుక నెంజె. 15 దస్సి, మాన్సుల్ దీవు లంబడ తిలెగిన, జా దీవుక నాడి గట్ట డంకితి నాయ్, గని దీవు కంబుమ్తె టీవుల, చి జా గెరి తిలస ఎత్కిక జా ఉజిడి కామ్క జెయెదె. 16 తుమ్చి తెన్ కి దస్సి తంక అస్సె. తుమ్ చెంగిల్ బుద్ది ఇండితిసి మాన్సుల్ దెక, పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొది జలొ దేముడుక గవురుమ్ దెతు మెన, తుమ్చి పెట్టి తిలి ఉజిడి మాన్సుల్చి ముక్కె లగితి రితి తుమ్ ఇండ.”

పూర్ణుమ్ దిల ఆగ్గుల్చి రిసా యేసు సంగిలి బోదన

17 “మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ జలెకు, పూర్ణుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు జలెకు, పెట గెలుక ఆవ్ అయ్లయ్ మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. జా ఎత్కి నెరవెర్పుప కెరుకయ్ ఆవ్ అయ్లయ్, గని పెట గెలుక మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. 18 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆగాసుమ్ బుయి పాడ్ జా గెతె ఎదక, మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డిసి దేముడుచ †ఆగ్గుల్చి కొడొ పూర్తి నెరవెర్పుప జతె ఎదక, జేవ్తె ఎక్కి కోడు కి ఎక్కి కామ కి పిట్టె నాయ్. 19 జాచి రిసా, ఈంజ ఆగ్గుల్ రితి కెర్తినక కో విలువ దెకితి నాయ్ గే, చి విలువ నే దెకితి రితి అన్నె మాన్సుల్క సికడుల గే, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె జో దాకు జవుల. గని కో జేవ్ కొడొ రితి నిదానుమ్ కెర, దస్సి నిదానుమ్ కెరుక అన్నె మాన్సుల్క సికడుల గే, జెవ్వి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె గవురుమ్ జవుల. 20 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, కెర్తి కంట తుమ్ పున్నిమ్ ఇండిలెకయ్ నెంజెలె, తుమ్ కచితుమ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదున్ నాయ్.”

నీతిచి రిసా యేసు సంగిలి బోదన

21 ‘నరు అత్య కెర నాయ్. నరు అత్య కో కెర్లె, సిచ్చ జంక అస్సె’ మెన పూర్ణుమ్చక సంగిలిసి తుమ్ సూన్తసు. 22 ఆవ్, జలె, తుమ్క అన్నె కిచ్చొ సంగితసి మెలె, కక్క జలెకు కో జలెకు కోపుమ్ జలె, జో కోపుమ్ జలొ సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె, కో జలెకు అన్నెక్లొక నిస్కారుమ్ సంగిలె, వెల్లి నబచి అత్తిచి సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె. కో జలెకు అన్నెక్లొక ‘తుయి గడ్డు’ మెలి ఎదిలి కోడు సంగిలె, వెల్లి ఆగిచి గొయిచి సిచ్చ జతి తప్పు కెర అస్సె. 23 జలె, తుమ్చితె కో గే కిచ్చొగె అర్పితుమ్ దెంక మొదొల్ కెర తిలె జవున్, ఈంజొ మాన్సు కిచ్చొగె కెర్తినచి రిసా అన్నెక్లొ ఇనాచి ఉప్పిరి కోపుమ్ తెన్ అస్సె మెన ఈంజొ ఏదస్త కెర్లెగిన, 24 ఈంజొ అర్పితుమ్ దెతిసి బలి దెతి టాన్తె నే దెతె, పాసి ముల దా కెర, తొలితొ గెచ్చ, జో అన్నెక్లొ తెన్ సేంతుమ్ కెరన, అన్నె జా కెర, ఇన్నెచి అర్పితుమ్ ఈంజొ దెవుసు.

25 “తుమ్చితె ఎక్కిలొక కో గే నేరిమ్ వయడ తిలెగిన, తుమ్ బెద గెతె తా తీర్పు కెర్తి గెరి నే పాచెతె అగ్గె, జో నేరిమ్ వయడ్తో మాన్సు తెన్, నేరిమ్ జలొసా బేగి సేంతుమ్ జంక అస్సె. నెంజెలె నేరిమ్ వయడ్తోసా తుమ్క తీర్పు కెర్తొసాతె సార్ప కెర్లె, జో తీర్పు కెర్తొసా తుమ్క జమాన్లుచి అత్తి సార్ప కెర్లె, జో జమాన్లు తుమ్క జేల్తె గల దెయెదె. 26 దస్సి, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె కో

* 5:5 5:5 ‘ఆకర్క’ మెలె, ఈంజ లోకుమ్ నొవర్ జతి రితి ప్రబు మార్కుప కెర్లి పొదిక. † 5:18 5:18 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసీచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్కి బైబిల్తె అగ్గెచి పాచే పున్దుకమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రెగ్గవ అస్సె.

సిచ్చ జవుల గే, ఆకర్చి కాను ఎదకి పూర్తి తీర్పుప కెరై ఎదక, తుమ్క ములుక నెంజె.”

లంజెచి రిసాచి తీర్పు

27 “పడ్డొ ‘తుమ్ లంజెకమొ కెర నాయ్’ మెన సంగిలి కోడు తుమ్ అగ్గె తెంతొ సూన అస్సున్. 28 గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఏక్ తేర్బోదక దస్సి దెకుక కి కో దెకెదె గే, ఎక్కి దెకిలి రిసా, జోచి మెన్పుతె జా తెన్ లంజె కెర అస్సె.”

29 “జలె, తుమ్చితె కచి గే ఉజిల్ అంకి జవున్ జోక పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, జో జా అంకి కడ వెంట గెలి రితి జవున్. జోవయించ ఆగ్తె తత్తన ఎత్తి తెన్ ఒండొయి మాన్పు వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, జోచి ఆగ్తె తత్తనతె ఎక్కి జవున్ పిట్ట గెలి రితి జలె, జోక చెంగిలి. 30 దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ ఉజిల్ ఆతు జవున్ జోక పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జా దీసి తెంతొ అన్నె దస్సి పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, జో ఆతు కండ గెలి రితి జా, జోచి తెంతొ వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, జోచ ఆగ్తె తిల వాటల్ ఎత్తి తెన్ ఒండొయి మాన్పు వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, జోచ ఆగ్తె తత్తన ఎక్కి ఆతు పిట్ట గెలి రితి జలె, జోక చెంగిలి.”

పెండ్లి జా ములవులి జలనచి రిసాచి తీర్పు

31 ‘కో జలెకు జోచి తేర్చిక ముల దెయెదె గే, జో జాక ముల దెంక మెన ఏక్ కాగ్దుమ్ రెగ్ల దెంక అస్సె’ మెన పూర్గుమ్ తెంతొ సంగిలి కోడు అస్సె. 32 గని ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెన సంగితిసి మెలె, జా తేర్చి లంజె జలిన్క పిట్టవ, కో జలెకు తేర్చిక ముల దెయెదె గే, జోయ్యి జాక లంజె కెర్తయ్. అన్నె, మున్పున్ ముల దిలి తేర్బోదక పెండ్లి జతొసా కో జలెకు, లంజె జతయ్.

అప్పిడ్డిన్చి రిసాచి తీర్పు

(మత్త 19:9; మార్కు 10:11-12; లూకా 16:18)

33 “అన్నె, ‘ఆరిక అప్పుడుక నాయ్, గని కిచ్చొ జవున్ కెర్తి రిసా కో గే ప్రమానుమ్ తిలెగిన, †ప్రబుక సత్తిమ్ కెర్తి రిసా జో మాన్పు జో సంగిలిసి జర్గు కెరుక అస్సె’ మెన పూర్గుల్క సంగిలి కోడు తుమ్ సూన అస్సున్. 34 గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఎధరె ఒట్టు గలన్క నాయ్. ‘పరలోకుమ్ సాచి’ మెన జవున్ ఒట్టు గల నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కీఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి నిజాసనుమ్. 35 ‘బుయ్చి సాచి’ మెన జవున్, ఒట్టు గలన్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా దేముడు సుదితి పొడ్టొ. అన్నె, ‘యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ సాచి’ మెన జవున్, ఒట్టు

† 5:33 5:33 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చొ రానొ జలొ ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్ని ఎక్కిలోక తిన్ని నవ్వొ జయెదె. § 5:34 5:34 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చొ రానొ జలొ ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్ని ఎక్కిలోక తిన్ని నవ్వొ జయెదె. * 5:35 5:35 ‘ప్రబు’ మెలె కి, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు’ మెలె కి, ‘పరలోకుమ్చొ రానొ జలొ ప్రబు’ మెలె కి, ఎక్కిలోచి రిసా సంగితయ్. జేవ్ తిన్ని ఎక్కిలోక తిన్ని నవ్వొ జయెదె.

గలన్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, * జా పరలోకుమ్చొ రానొ జలొ దేముడుచి గుడిక నిసాన్ల పట్టుమ్. 36 అన్నె, ‘బోడిచి ఒటు జవున్’ మెననుక నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి సెండి వాడొ కి నీడి జతి రితి జలెకు, చొక్కిల్ జతి రితి జలెకు మార్పుప కెరుక తుమ్ నెతుర్పు. 37 జలె, తుమ్ ‘ఎఁ ఎఁ’ మెనుక అస్సె మెలెగిన, ‘ఎఁ ఎఁ’ మెన. తుమ్ ‘నాయ్’ మెనుక అస్సె మెలెగిన, ఎక్కి ‘నాయ్’ మెన. ఇన్నెక జీన్తిన సయ్తాన్ తెంతొయ్ జతయ్.”

అల్లర్ కెర్తినచి రిసాచి తీర్పు (లూకా 6:29-30)

38 ‘ఏక్ మాన్పుచి అంకి జవున్ అన్నెక్కో కోపుమ్క కడ్డెగిన, జో కడ్డెసాచి అంకి కి జో అంకి గెల్ మూన్పు గెచ్చు కడుక అస్సె. అన్నె, ఏక్ మాన్పుచొ దాంతు అన్నెక్కో పెట బగయ్లెగిన, ఈంజొ కి జోచి దాంతు పెట బగవ గెలుక అస్సె’ మెన పూర్గుమ్ సంగిలి కోడు తుమ్ సూన అస్సున్. 39 జలె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ సంగితిసి మెలె, తుమ్క అల్లర్ కెర్తెసాక తుమ్ అల్లర్ కెర్క నాయ్. మూర్కుడు జవున్ తుమ్చితె ఎక్కిలోక ఉజిల్ గలి జవున్ పెట్టెగిన, దెబ్బ కయ్లోసా తుక్లెతా, జోచి డెబ్బి గలి కి జో అన్నెక్కో అన్నె పెటితి రితి, జోచి పక్క పల్లవుక అస్సె.

40 “అన్నె దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోక కో జలెకు తీర్పు కెర్తి గేర్తె కడన, ఇనెతె సొక్క నజిలె, ఈంజొ ఇనాచి కోటు కి దా గెల్పు. 41 కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోక ‘ఏక్ మయిలు దూరి బెద జె’ మెన బలవంతుమ్ కెర్తెగిన, జో తెన్ ఈంజొ దొన్ని మయిలు దూరి బెద గెస్సు. 42 కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోకె కిచ్చొ జవున్ నజిలె, దెంక. అన్నె, కో జలెకు తుమ్చితె ఎక్కిలోకె బదుల్ నజిలె, తుక నే దెయింద్ మెనుక నాయ్, దెంకయ్.”

విరోదుమ్ సుదల్క ప్రేమ కెర్తినచి రిసాచి తీర్పు (లూకా 6:27-28,32-36)

43 “అన్నె, ‘తుమ్చి తెన్ బెదితనక ప్రేమ కెర’ మెన, ‘తుమ్క విరోదుమ్ జలనచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ తెన్ తా’ మెన సంగిలిసి సూన అస్సున్. 44 గని ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, తుమ్క విరోదుమ్ జలనక ప్రేమ కెర. తుమ్క అల్లర్ కెర్తనచి రిసా ‘చెంగిల్ జతు’ మెన ప్రార్తన కెర్తె తా. 45 తుమ్ ఇసి కెర్తెగిన, తుమ్చొ పరలోకుమ్తె తిలొ దేముడు జలొ అబ్బొన్చ పుత్తర్లు జలదు మెన డీసిదె. కిచ్చొక మెలె, గార్ సుదల్క కి చెంగిల్ సుదల్క కి రోజుక జో పొడ్డు బార్ కెర్తయ్. సత్తిమ్ ఇండితనచి రిసా కి, పాపుమ్ ఇండితనచి రిసా కి పాని పెటయ్తయ్. 46 ఎక్కి తుమ్క

ప్రేమ కెర్తనకయ్ తుమ్ ప్రేమ కెర్లెగిన, తుమ్క కిచ్చొ పున్నిమ్ జా? †సిన్సు నజితన కి దస్సి కెరుల. 47 ఎక్కి తుమ్చ సొంత మాన్సుల్క ముద్దు కెర్లె, గని వేర మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, మాములుమ్ మాన్సుల్ కెర్లెసిచి కంట జా కిచ్చొ జిన్సిసి! దేముడుక నేన్ల మాన్సులి దస్సి కెరుల. 48 తుమ్, జలె, సూన. పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడు కిసి ప్రేమక పూర్తి అస్సె గే, తుమ్ కి దస్సి ప్రేమక పూర్తి జా తంక అస్సె.”

6

దర్ముమ్ కిచ్చొ బుద్ది తెన్ దెంక గే సికడ్డిసి
(లూకా 11:2-4)

1 “మాన్సుల్చి మొక్కె గవురుమ్ ఆనన్తి రితి తుమ్చ నీతికమొ కెర నాయ్. మాన్సుల్చి గవురుమ్ ఆనన్తి రిసా కెర తిలెగిన, తుమ్చొ పరలోకుమ్ తిలో దేముడు జలో అబ్బొద్తె బవుమానుమ్ తుమ్క దొర్కు జయె నాయ్. 2 జాచి రిసా, తుమ్ దర్ముమ్ దెంక జలె, నప్పిర్ బజయ్లి రితి జా మాన్సుల్చి మొక్కె గవురుమ్ జతి రిసా దాన నాయ్. కిచ్చొక మెలె, మాన్సుల్ గవురుమ్ దెతి రిసా ఉప్రమెన్నుచొ మాన్సుల్ సబ గెరలె జవున్, వీదులె జవున్, దస్సి, ఎత్కిజిన్ దెకితి రితి, నప్పిర్ బజవ కెర దెతతి. దస్సి గవురుమ్ ఆనన్తనచి రిసా ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, జేవ్ ఈంజయి లోకుమ్తె జోవయించి బవుమానుమ్ నజన గెల అస్తి.”

3 “తుమ్, జలె, దర్ముమ్ దెతె పొది, తుమ్చి దర్ముమ్ గుట్టు తెన్ తతి రితి, తుమ్చొ ఉజిల్ ఆతు తెన్ దర్ముమ్ దిలె, తుమ్చొ డెట్టొ ఆతుక నేన్తె నే జాన్తి రితి దాన. 4 దస్సి తుమ్ దిలదు మెలె, అన్నె కోయి నేన్లె కి, తుమ్చొ దేముడు అబ్బొసి దెక, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె.”

ప్రార్దన కెరుక సికడ్డిసి
(లూకా 11:1-4)

5 “పడ్డొ, తుమ్ ప్రార్దన కెర్తి పొది, ఉప్రమెన్నుచొ మాన్సుల్చ రిత జా నాయ్. దన మాన్సుల్ సొంత గవురుమ్ ఆనన్తి రితి, మాన్సుల్ దెకుత్ మెన, సబ గెరలె, వీదులె టీవొ జా ప్రార్దన కెరుక ఓజ జా అస్తి. తుమ్క కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, జేవ్ జోవయించి బవుమానుమ్ నజన గెల అస్తి. 6 దస్సి తుమ్ ప్రార్దన కెరుక జలె, మాన్సుల్ నే దెకితి రితి, గని తుమ్చి గదితె పెన, కెప్పి డంకన, నే డీసయ్ జతో తుమ్చొ దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్దన కెర. మాన్సుల్ నే దెకితిసి కి జో అబ్బొసి జలో దేముడు దెకితయ్, తుమ్ ప్రార్దన కెర్లెసి జో జానన, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె. 7 పడ్డొ, తుమ్ ప్రార్దన కెర్లె పొది, దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ కెర్తి రితి పొన. మెలె, కామ్క నెంజిత కొడొచి ఉప్పిరి కొడొ

లట్టబా నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచర్తతి మెలె, ‘ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ కొడొ సంగిలె దేముడు అమ్చ ప్రార్దనల్ మెన్నెదె’ మెన ఆరిక ఉచర్తతి. 8 తుమ్ జోవయించి రితి జా నాయ్. తుమ్ దేముడు అబ్బొన్తె నే నజితె అగ్గె, తుమ్క కిచ్చొ కామ్క జెయెదె గే జో జానె.”

9 “జాకయ్, తుమ్ ఇసి ప్రార్దన కెర.

ఓ పరలోకుమ్ తిలో అమ్చొ దేముడు జలో అబ్బొ, తుచి నావ్ గవురుమ్ జవున్.

10 తుచి రాజిమ్ అమ్చి తెన్ జెవుసు.

తుచి ఇన్సుమ్ రితి పరలోకుమ్తె కిసి కెర్తతి గే,

ఈంజ లోకుమ్తె కి ఆమ్ కెరుక మెన, అమ్క దయ కెర సికడ్డు.

11 అమ్క సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ అమ్క రోజుక దె.

12 పడ్డొ, అమ్క తప్పు కెర్లె మాన్సుల్క

ఆమ్ కెర్లె చెమించుప కెర అన్నుమ్ గే,

ఆమ్ కెర్లె తప్పుల్ తుయి అమ్క చెమించుప కెరు.

13 పడ్డొ, అమ్ పాపుమ్ నే కెర్తి రితి, నయ్తాన్ కెరయ్తిసి తెంతో అమ్క పిట్టవు, అన్నె, నయ్తాన్ కెర్లె అల్లర్ తెంతో కి అమ్క పిట్టవు.”

14 “కిచ్చొక మెలె, కోకో తుమ్క తప్పు కెర తిలెగిన, తుమ్ జోవయింక చెమించుప కెర్లెగిన, తుమ్చొ పరలోకుమ్ తిలో దేముడు జలో అబ్బొ తుమ్క చెమించుప కెరెదె. 15 గని మాన్సుల్ తుమ్క కెర్లె తప్పుల్ తుమ్ నే చెమించుప కెర్లెగిన, తుమ్చొ అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క చెమించుప కెరె నాయ్.”

చువ్వె తతిన్చి రిసా సంగిలిసి

16 “పడ్డొక, తుమ్ చువ్వె తంక జలె, ఏడ్డి రితి మొకొమ్ తెన్ తా నాయ్. ఉప్రమెన్నుచొ మాన్సుల్, జలె, ‘చువ్వె అన్నుమ్’ మెన, ‘అమ్క నీతి మెన మాన్సుల్ గవురుమ్ సంగుతు’ మెన, మొకొమ్ వెట్కారుమ్ తయార్ కెరన తవుల. తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, దస్సి కెర్లె మాన్సుల్ జోవయించి బవుమానుమ్ నజన గెల అస్తి.

17 తుమ్, జలె, తుమ్ చువ్వె తతె పొది, మాన్సుల్ నేన్లి రితి, తుమ్చి బోడి తేలు గాంసన, ఓడన, తుమ్చి మొకొమ్ దోవన, సర్ల తెన్ తా. 18 మాన్సుల్ నే దెకిలెకి, తుమ్చొ అబ్బొసి జలో దేముడు దెక కెర, తుమ్క బవుమానుమ్ దెయెదె.

19 “బూలోకుమ్తెచి దనుమ్ తుమ్క తూమ్ కుడవన్క నాయ్. ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్ కుడవన్లెగిన, రుస్సి కా గెలెదె, నెంజిలె కివ్వొ కా గెలెదె, నెంజిలె చొర్లు గెరి బొరొ కెర చొర నెవుల. 20 తుమ్, జలె, రుస్సి కివ్వొ నే కతి లోకుమ్తె, చొర్లు నే పెసితి లోకుమ్తె, మెలె పరలోకుమ్తె, ఒత్తచి దనుమ్ కుడవన కెరన. 21 తుమ్ కేన్ లోకుమ్తె

† 5:46 5:46 ‘సిన్సు’ మెలె, జా దేసిమ్క ఆక్రమించుప కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి వాట డబ్బుల్. జా ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ పన్ను నజితనక యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకుల.

దనుమ్ కుడవన తన్నె గే, ఒత్త తిలినచి రిసా తుమ్చి పెట్టి ఉచరై తన్నె.

22 “అగుక దీవు అంకివో. జాచి రిసా, తుమ్చ అంకివో టేంట తిలెగిన, తుమ్చి ఒండి ఆగ్ ఉజిడ్ తెన్ తయెదె. 23 తుమ్చ అంకివో మయల జా తిలెగిన, తుమ్చి ఆగ్ ఎత్తి ఆమన్ రితి అందర్ జా తయెదె. దస్సి, తుమ్చి పెట్టి తిలి బుద్ది అందర్చి తిలెగిన, కెద్ది అందర్ జయెదె!

24 “ఎక్కిలో గొత్తి సుదో కో జలెకు దొగుల ఎజోమాన్లుచి సేవ ఎక్కి దడి కెరుక నెత్తె. ఎక్కిలోక విరోదుమ్ కెర, అన్నెక్కోక ప్రేమ కెరెదె. నెంజలె ఎక్కిలోక నిదానుమ్ దెక, అన్నెక్కోక నిస్కారుమ్ దెకెదె. జలె, దేముడుక చి ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్క ఎక్కి దడి సేవ కెరుక నెతుర్పు. 25 జాకయ్, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చో మెంతసి మెలె, ‘కిచ్చో కమ్దె గే కిచ్చో పిమ్దె గే కిచ్చో గలనుమ్దె గే కిసి జా జిమ్దె’ మెన, తుమ్చి మెన్సుతె చింత గలన నాయ్. అన్నిమ్చి కంట ఆత్మ విలువ, గెద. పాలల్చి కంట ఆగ్ విలువ, గెద.

26 “ఆగాసుమ్చ పిట్టల్చి రిసా ఉచర. జేవ్ పిట్టల్ ఉంపితి నాయ్. ఉంప లాయితి నాయ్. లాయ కొట్టుతె ఆన కుడవంతి నాయ్. జలెకి, తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో అబ్బో జలో దేముడు జోవయింక పొస్తయ్. తుమ్, జలె, జోవయించి కంట విలువ నెంజుసు గే? 27 పట్టె, తుమ్చితె కో కెద్ది చింత గలన్లెకి, జోచి బత్తుక కొల్తక ఏక్ అత్తెక్ జవున్ ఒగ్గర్ కెరనుక తెరె గే? నెత్తె.

28 “పాలల్చి రిసాచి చింత గలనుక కిచ్చోక? డొంగైచ పుల్లొ కిసి వడ్డితతి గే ఉచరన. జేవ్ కామ్ కెర్తి నాయ్, పాలల్ వీంతి నాయ్. 29 జలెకి, ఎదివాట్ సామ్నారుమ్ కలుగు జలో సాలోమోను మెలో పూర్ణుమ్చో రానొ కి ఈంజేవ్ పుల్లొచి రితి సూటి కెరనుక నేన్లొ. 30 తుమ్ తొక్కి నముకుమ్ తిలన, ఏక్ కోడు ఉచరన. ఆజి తా కెర కలిక డయ దెతి చివ్వర్క దేముడు ఎదిలి సూటి కెర్తయ్ జలె, తుమ్క అన్నె ఒగ్గర్ చెంగిల్ గలంతిసి దొర్కు కెరె నాయ్ గే? దొర్కు కెరెదె.

31 “జాకయ్, ‘కిచ్చో కమ్దె గే, కిచ్చో పిమ్దె గే, కిచ్చో గలనుమ్దె’ మెన చింత గలన ఉచర నాయ్. 32 దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ కి ఇసిచి ఎత్తిక ఉచరంతె తవుల, అన్నె, ఇన సామన్లు తుమ్క కి దొర్కు జతతి మెన; తుమ్చో పరలోకుమ్ తిలో అబ్బోసి జలో దేముడు జానె. 33 తుమ్, కిచ్చో కెరుక అన్నె మెలె, తొలితొ దేముడుచి రాజిమ్ జోచి పున్నిమ్ చజ, జో సికడ్డి బుద్ది ఇండుక ఆన జా తా. తుమ్ ఇసి జలదు మెలె, తెదొడి ఎత్తి తుమ్క దొర్కు జవుల. 34 జాకయ్, ‘కలిక కిసి జా జిమ్దె?’ మెన తుమ్ చింత గలన ఉచర నాయ్. కలికచి రిసా సమ్మందుమ్ జతిసి కలిక దొర్కు జయెదె. కేన్ దీసిచి బాద జయి దీసిక సాలు.”

* 7:2 7:2 మీన్లి

7

తీర్పు కెర్తి బుద్దిచి రిసా సంగిలిసి
(లూకా 6:37-38,41-42)

1 “తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కుస్సిదుమ్ తెన్ తీర్పు ఉచర నాయ్, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుమ్క తీర్పు కెర సిచ్చు కెరుక నాయ్. 2 కిచ్చోక మెలె, తుమ్ అన్నె మాన్సుల్క కిసి తీర్పు దెకితె గే, దేముడు తుమ్కయ్ కి దస్సి దెకెదె. తుమ్ అన్నె మాన్సుల్చి రిసా *కట్టడ్డి కొల్త రితి దేముడు తుమ్క కి జయ్యి కొల్త తెన్ కట్టడెదె.

3 “తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకితె ఏక్ దూలుమ్ బెర తిలెగిన, బావోచి అంకితె ఇదిలిదిల్ తొక్కు సేడ తిలెగిన, అంకితె దూలుమ్ తిలోసా కిచ్చోక జోచి బావోచి అంకితె తిలి ఇదిలిదిల్ తొక్కు దెకితసి, గని సొంత అంకితెచి దూలుమ్ దెకిన్ నాయ్? 4 నెంజలె, తుచి అంకితెచి తొక్కు కడిందె” మెన చిల్లు అంకితె తిలోసా కిసి తుచో బావోక సంగుక జయెదె! 5 తుయి ఉప్రమెన్సుచో, తొలితొ తుచి సొంత అంకితెచి చిల్లు కడను, చి తుచో బావోచి అంకితెచి తొక్కు కడితి రితి టేంట దెకితె.

6 “సుద్ది తిలిసి సూనర్లుక దాస నాయ్. అండ్రుల్చి చట్ట ముత్యల్ గల దాస నాయ్. అండ్రుల్క దిలె, విలువ నే దెకితె సుద కెర, పన్న కెర, తుమ్క చిర గెలుల.

7 “నజ తుమ్క దెయెదె. ఎక్కి మెన్సు తెన్ చజిలె, దొర్కు జయెదె. కెప్పితె పెట్టె, తుమ్క కెప్పి ఉగిడిందె. 8 కో సంగిలె, జోక దొర్కు జయెదె, చి చజిలె, దొర్కు జయెదె, చి జోచి కెప్పితె పెట్టె, జోచి రిసా ఉగ్గి జయెదె.

9 “తుమ్చి తెన్ కేన్ మాన్సు జలెకు జోచో పుత్తుసి పోడి నజిలె, జోక పత్తురు దెయెదె గే? నాయ్. 10 జో పుత్తుసి మొసొన నజిలె అయి దెయెదె గే? నాయ్. 11 జలె, తుమ్ మాన్సుల్ పాపుమ్ సుదల్ జలెకి, తుమ్చ బోదల్క చెంగిల్ వస్తువల్ దెంక జాన్సు. జలె, పరలోకుమ్ తిలో అబ్బోస్ జలో దేముడుతె కో చెంగిల వరల్ నజిలె, మాన్సుల్ దెతి కంట జో అన్నె ఒగ్గర్ చెంగిల్ వరల్ దెయెదె!

12 “మాన్సుల్ తుమ్క కిసి కెరుక మెన తుమ్ ఇష్టుమ్ జస్తె గే, తూమ్ కి జోవయింక దస్సి కెర. కిచ్చోక మెలె, మోసే పూర్ణుమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్డయ్ల ఆగ్నల్, అన్నె పూర్ణుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు ఎత్తితె ఈంజ కోడు బెదితయ్.

పరలోకుమ్ పెసితి గుమ్ముమ్చి రిసా సంగిలి బోదన
(లూకా 13:24)

13 “వెల్లొ నాసెనుమ్తె గెతి వాట్ సుల్లు, జా వాట్ పెసితి గుమ్ముమ్ రూందు. జా వాట్ ఒగ్గర్జిన్ గెతతి. తూమ్, మాత్తుమ్, ఇర్కు వాట్చి గుమ్ముమ్ పెన. 14 కిచ్చోక మెలె, పరలోకుమ్తె బెదితి వాట్చి గుమ్ముమ్ ఇర్కు అన్నె, జా

వాట్ నుల్లు నాయ్, చి ఒత్త పాచితన ఒగ్గర్ తొక్కిజిన్ జవుల.

15 “దేముడు తెంతొ కబుర్ ఆన్తోసా ఆవ్” మెన అబద్దుమ్క సంగితన సగుమ్జిన్ జెవుల, ఉప్రమెన్సుచ జేవ్. దన మాన్సుల్చి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. చెంగిల్ మాన్సుల్ రితి, జేవ్ మెండల్చ రోమల్ గలన డీనయ్ జవుల, గని జోవయించి పెట్టి తెడి డుర్కొవ రితి కుస్సిదుమ్ తిలన. 16 జోవయించ కమెచి పలితుమ్ దెకిలె, జోవయించి బుద్ది తుమ్ చినితె. కంట చెట్లె ద్రాచ పండ్లు కోడుక జయెదె గె? లస్వన్ రూకి తెన్ †అంజూరుమ్ పండ్లు కోడుక జయెదె గె? నెంజె. 17 ఎత్తి చెంగిలో రూకతె చెంగిలి పండ్లు దెరుల, గని కామ్క నెంజితె రూకతె కామ్క నెంజిత పండ్లు దెరుల. 18 చెంగిల్ రూకతె కామ్క నెంజితి రగుమ్ పండ్లు దెర్తి నాయ్. కామ్క నెంజితె రూకతె చెంగిల్ పండ్లు దెర్తి నాయ్, 19 అన్నె, చెంగిల పండ్లు నే దెర్తి ఎత్తి రూకుక కండ కెర, ఆగితె గలుల. 20 తుమ్చితె జెతనచి పలితుమ్ దెకిలె, జోవయించి రగుమ్ చినితె.

21 “ప్రబు, ప్రబు!” మెన, అంక సంగితన ఎత్తిజిన్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె పెసితి నాయ్. గని పరలోకుమ్ తిలో అంచొ అబ్బొ జలో దేముడు సికడ్లి కోడు రితి కెర్తనయ్ ఒత్త గెచ్చుల. 22 ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిక వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసిక, అంక ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్, ‘ప్రబు, ప్రబు’, తుచి నావ్ తెన్ తూయి సంగిల కబుర్లు సంగిలమ్, నాయ్ గె? తుచి నావ్ తెన్ బూతల్ గట్రక ఉదడ్లమ్, నాయ్ గె? తుచి నావ్ దెర ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అద్దుతుమ్ కమె కెర్లమ్, నాయ్ గె?” మెన సంగుల. 23 జలె “ఆవ్, తుమ్క అగ్గె తెంతొ నేని. తుమ్ గార్ కమె కెర్తన, అంచి తెంతొ దూరి ఉడ్లు గెచ్చు” మెన జోవయింక సంగెదె.

సాప్రయ్ బందిలో గేరుచి ఇన్కుతె బందిలో గేరుచి రిసాచి టాలి

(లూకా 6:47-49)

24 “అంచ కొణొ సూన అంచి కోడు రితి ఇండుల గే కిన్ జవుల, జో బుద్ది తిలోసా కిచ్చొ కెర్లొ మెలె, జోచొ గేరు రెంగ్చిచి ఉప్పిరి బందిలో. 25 బందితికయ్, పాని పెట్టి, వర్లల్ జలి, చి గట్టిజ వాదు జో గేరుచి నుట్టునంత కెర్లె కి, జా గేర్చి పునాది రెంగ్చిచి ఉప్పిరి తిలి రిసా, కెర్లె వాదు పాని కెర్లె కి, సేడె నాయ్.

26 “జలె, కో అంచ కొణొ సూన కి నే కెరుల గే, జేవ్ కిసి జవుల మెలె, బుద్ది నెంజిలో ఎక్కిలోచి రితి జవుల. జో బుద్ది నెంజిలోసా కిచ్చొ కెర్లొ మెలె, జోచొ గేరు ఇన్కుచి ఉప్పిరి బందిలో. 27 జో గేరు ఇన్కుచి ఉప్పిరి బంద తతికయ్, పాని పెట్టి, వర్లల్ అయ్లి చి గట్టిజ వాదు జో గేరుచి నుట్టునంత కెర్లె, చి జా గేరు సేడె గెలో. జా గేరు ఎద్గరె సేడయ్ గెలి!” మెన యేసు సంగిలన్.

† 7:16 7:16 ‘అంజూరుమ్ పండ్లు’ మెలె, బొడ్డ పండ్లు రిత జవుల.

28 యేసు ఈంజేవ్ కొణొ సంగ కేడయ్లి పడ్డొ, జనాబ్ ఎత్తి జో కెర్లి బోదనచి రిసా ఆచారిమ్ జల. 29 కిచ్చొక మెలె, జేవ్చ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్లన కెర్తి రితి నాయ్, గని దేముడు దిలి అదికారుమ్ తెన్ జో సొస్టుమ్ బోదన కెర్తె తిలన్.

8

వెల్లి రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మార్కు 1:40-45; లూకా 5:12-16)

1 జేవ్ జా మెట్ట తెంతొ ఉత్త జెతె తిలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి అయ్ల. 2 జేవ్ ఎత్తిజిన్ దస్సి ఉత్తిర్తె తతికయ్, వెల్లి రోగి ఎక్కిలో యేసుక దస్సుల్ జా, సెర్పు సేడ జోకర, “ప్రబు తుక ఇస్టుమ్ జలె, తుయి అంక చెంగిల్ కెర నుద్ది కెరుక తెర్ని” మెన సంగిలన్. 3 యేసు ఆతు చంప కెర జోక చడ, “అంక ఇస్టుమి. చెంగిల్ జా నుద్ది జా” మెన సంగిలి బేగి, జోచి వెల్లి జబ్బు గెతికయ్, చెంగిల్ జా నుద్ది జలన్. 4 యేసు జోక “పట్టె కక్క కిచ్చొ సంగు నాయ్. గని, దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, తుచి ఆగ్ నుద్ది జలి మెన, ఒత్త పూజరిక దెకవు, చి తుయి నుద్ది జలిసి ఒత్త తిల మాన్సుల్క రుజ్జు జతి రితి, మోసే పూర్లుమ్ సంగిలి కానుక దేసు” మెన సంగ, అన్నె ఉడ్లు గెలన్.

పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లిచొ గొత్తి నుదొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(లూకా 7:1-10; యోహా 4:43-54)

5 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె అన్నె పాచితికయ్, రోమ్ దేసిమ్చొ పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లి ఎక్కిలో జా కెర, 6 యేసుక “బాబు, అంచొ గొత్తి నాడు కదుల్ జంక నెత్త కెర ఒగ్గర్ బాద జా గెరి ఎంగ్గ తత్తయ్” మెన బతిమాల్పు జా సంగిలన్ 7 యేసు జోక “ఆవ్ జెయిందె, చి జోక చెంగిల్ కెరిందె” మెన సంగిలన్. 8 గని జో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లి మాన్సు జోక, “ప్రబు, తుయి అంచి గెరి జెంక మెలె, ఆవ్ విలువ నాయ్. తుయి ఇన్నె తెంతొ ఎక్కి సెలవ్ కోడు దిలది మెలె, అంచొ గొత్తి నాడు చెంగిల్ జయెదె. 9 ఆవ్ కి అదికారుమ్క బితోసా. అంచి తెడి జమాన్లు అస్తి. ఆవ్ ఎక్కిలోక ‘గో’ మెలె, గెచ్చెదె. అన్నెక్లోక ‘జె’ మెలె, జెయెదె. అంచొ గొతిమాన్సుక ‘ఈంజ కామ్, జా కామ్ కెరు’ మెలె కెరెదె” మెన సంగిలన్.

10 యేసు ఈంజొ సంగిలిసి సూన సర్ల జా, పట్టి జెతె తిలసక దెక, జోవయింక, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్తె ఆవ్ కక్క కి ఎదిలి నముకుమ్ తిలసక అప్పె ఎదక కి దెకుక నాయ్. 11 తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తూర్పు దేసిమ్లు తెంతొ, పడమర

దేసిమ్లు తెంతో కి యూదుల్ నెంజిల ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జాఁ కెర, అమ్చ యూదుల్చ పూర్ణుమ్చ అబ్రాహామ్, ఇస్సాకు చి యాకోబు తెన్ పరలోకుమ్తె ఎక్కితె అన్నిమ్ కవుల. ¹² గని, అమ్చి రాజిమ్చి రిసా తుమ్క నిసాన అస్సి మెన, అమ్చ యూదుల్క దేముడు సంగ తిలె కి, ఈంజేవ్ అమ్చ యూదుల్తె ఒగ్గర్జిన్ అందర్చి ఉప్పిరి అందర్తె బయిలె గలి జవుల. ఒత్త మాన్సుల్ ఏడ్తె తవుల, దంతో చప్పిలై తవుల.” మెన సంగ కెర, ¹³ యేసు జో పుంజెకజిన్ జమాన్సుక వెల్లోక “సరె, గో. తుయి నంపజలి రితి తుక జర్లు జవున్” మెన సంగిలన్. సంగిలి బేగి, జో మాన్సుచో గొత్తి నాడు చెంగిల్ జలన్.

పేతురుచి అత్తనక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 1:29-34; లూకా 4:38-41)

¹⁴ పడ్డె, యేసు పేతురు మెలో జోచో సిన్సుడుచి గెరి గెచ్చు కెర, పేతురుచి అత్తన్ జొర్ణో సేడ ఎంగ్డ అస్సి మెన దెక కెర, ¹⁵ జాచి ఆతు దెర్తికయ్, జా జొర్ణో గెలి, చి జా ఉట్ట కెర, యేసుక మరియాద ఎత్తి కెరుక దెర్లి.

¹⁶ సాంజ్ జతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ బూతుమ్ దెర్లనక ఒత్త తిల పైజల్ యేసుతె కడ ఆన్తికయ్, జేవ్ బూతల్ ఎక్కెక్క “ఉట్ట గో” మెన ఎక్కి కోడు తెన్ యేసు ఉదడ గెలన్. కిచ్చో కిచ్చో జబ్బుల్ తిలనక కి చెంగిల్ కెర్లన్.

¹⁷ “జొయ్యి అమ్చ బాదల్ జబ్బుల్ దెర గెచ్చయ్లో” మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెనయా పూర్ణుమ్చోచి అత్తి జో సంగిలి కోడు నెరవెర్చువ జంకయ్ మెన ఇసి జలి.

యేసు తెన్ బుల్లన ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ తంక మెన సంగిలిసి
(లూకా 9:57-62)

¹⁸ సుట్టునంత ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ బెర తిలిసి యేసు దెక, కెర, “సముద్రుమ్ ఒత్తల్తో గెచ్చుమ” మెన సిన్సుల్క సంగిలన్. ¹⁹ జలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్నల్ సికడ్డెసా ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, తుయి కేనె గెలె కి, ఆవ్ కి తుచి తెన్ బెద జెయిందె” మెన సంగిలన్. ²⁰ యేసు జోక “నక్కల్క పార్లు, ఆగాసుమ్చ పిట్టల్క గూడలు, గని ఆవ్ *మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక బోడి వంపొ కెర్లి టాన్ నాయ్” మెన సంగితికయ్, ²¹ సిన్సుల్తె అన్నెక్కో యేసుక “ప్రబు, ఆవ్ తుచి తెన్ నే జెతె అగ్గె, గెచ్చు కెర, అంచో అబ్బొ మొర గెతె ఎదక జోక పొన కెర, జో మొర్లె జోక రోవ గెలుక మెన, అంక సెలవ్ దె” మెన సంగిలన్. చి యేసు జోక దెక, ²² “మొర్లన జోవయించ సొంత మొర్లనక

రోవ గెల్లు, గని తూయి బేగి అంచి పట్టి బులుక జె.” మెన జో సిన్సుడుక సంగిలన్.

యేసు దోనితె గెతె వాదుపానిక సేంతుమ్ కెర్లిసి
(మార్కు 4:35-41; లూకా 8:22-25)

²³ తెదొడి యేసు దోనితె వెగితికయ్, జోచ సిన్సుల్ జోచి పట్టి వెగిల. ²⁴ జేవ్ సగుమ్ దూరి ఇండయ్తికయ్, సముద్రుమ్తె వాదు కెర్లికయ్, వెల్లెల కెర్లల్ జా దోనితె డేవితె తిల, గని యేసు నిజ తిలన్. ²⁵ జేవ్ సిన్సుల్ జోతె గెచ్చు, ఉట్టవ కెర, “ప్రబు మొర గెతసుమ్. అమ్క రచ్చించువ కెరు!” మెన సంగితికయ్, ²⁶ యేసు ఉట్ట కెర, జోవయింక “ఇదిల్ నముకుమ్చ, తుమ్, కిచ్చొక బితసు?” మెన జోవయింక సంగ కెర, వాదుక సముద్రుమ్క గట్టిజ ఆత్త దిలన్. వాదు కెర్లలు ముల దిలి, చి ఎత్తి అన్నె సేంతుమ్ జలి రిసా, ²⁷ సిన్సుల్, “ఈంజో కిసా మాన్సు, చి వాదు కి సముద్రుమ్ కి ఇన్నెచి కోడక వంపొ జత్తయ్!” మెన ఆచారిమ్ జల.

బూతల్ దెర్ల దొగులక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 5:1-20; లూకా 8:26-39)

²⁸ జో సముద్రుమ్ జిన కెర, †గదరేనులుచి ప్రాంతుమ్తె పాచితికయ్, బూతల్ దెర్లన దొగుల మెన్నె తెంతో బార్ జా కెర, యేసుక దస్సుల్ జల. జేవ్ దొగులచి ఎదివాట్ కోపుమ్చి రిసా, కో కి జా వాట్ గెచ్చుక దయిరిమ్ నాయ్. ²⁹ యేసు జా వాట్ జెతికయ్, “ఈందె, దేముడుచో పుత్తుసి, అమ్చి తెన్ తుక కిచ్చో? అమ్ సిచ్చు జతి పొది నే జెతె అగ్గె అమ్క అల్లర్ కెరుక ఇన్నె అయ్లది గే?” మెన కేకుల్ గలిల. ³⁰ జలె, జోవయించి ఇదిల్ ఒత్తల్క ఒగ్గర్ అండ్రుల్ తిలి మంద కతె తతికయ్, ³¹ జేవ్ బూతల్ యేసుక “తుయి అమ్క ఇన్నె తెంతో ఉదడ్డెగిన, అండ్రుల్ తిలి జా మందతె అమ్క తెద్రవ్” మెన, యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల. ³² జో జోవయింక “గెచ్చు!” మెన సంగితికయ్, జేవ్ బూతల్ బార్ జా, జేవ్ మాన్సుల్క ముల దా, అండ్రుల్చి పెట్టి పెన గెల, చి జా మందచ అండ్రులు ఎత్తి వెర్లి జా, జా వెల్లి గాటిక నిగ ఉత్త, సముద్రుమ్తె సేడ మొర గెల.

³³ దస్సి జర్లు జతికయ్, మంద రకితన బమ్మ జా, జా పట్టుమ్తె నిగ గెచ్చు, బూతల్ దెర్లనక జర్లు జలిసి ఎత్తి, కిచ్చో నే పిట్టె, పట్టుమ్చక సంగిల. ³⁴ జాచి రిసా, పట్టుమ్చ ఎత్తిజిన్ యేసు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన బార్ జా, దెక కెర, “అమ్చి దేసిమ్ తెంతో ముల దా ఉట్ట గో!” మెన బతిమాల్పా జా, జోక బమ్మ తెన్ సంగిల.

* **8:20** 8:20 ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా’ మెన బయ్బిల్తె రెర్ల తిల, జాచి అర్దుమ్ కిచ్చో మెల, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెద్రయ్లో క్రిస్తు రచ్చించువ కెర్లిసా’. యేసు ఈంజ లోకుమ్తె బుత్తి తిలి పొది, బయ్బిల్చి పొర్ని ప్రమానుమ్ ఒగ్గర్ నదు కెర్ల పండితుల్ జా అర్దుమ్ కెరనుల, గని మాములుమ్ మాన్సుల్ నేన్తి. † **8:28** 8:28 గెరాసినుల్ నావ్ కి తిలి

9

ఉట్టుక నెత్తిర్లో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 2:1-12; లూకా 5:17-26)

1 ఒత్త తెంతో, యేసు దోనితె వెగ కెర, జా నముద్దుమ్ జీన కెర, జోచి సొంత పట్టుమ్తె పావితికయ్, 2 ఒత్త తిల మాన్సుల్ వాతుమ్ జొర్ణొ తెన్ తిలోసా, ఉట్టుక నెత్తిర్లో అంతుర్నొతె ఎంగ్గ తిలోసా ఎక్కిలోక జోతె కడ ఆన్ల. యేసు జేవ్ కడ ఆన్లనచి నముకుమ్ దెక కెర, జో ఉట్టుక నెత్తిర్లోసొక దెక, “ఓ పూత్తు, తుయి దయిరిమ్ జా. తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి” మెన జోక సంగిలన్.

3 జలె, ఒత్త తిల మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్జిన్ ‘యేసు దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగితయ్. జా వెల్లి పాపుమ్’ మెన బమ్మ జా, లట్టబన్ల. 4 యేసు జోవయించి మెన్సుతె తిలిసి చిన కెర, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక కుస్సిదుమ్ ఉచర్తను? 5 ‘తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి’ మెనుక సుల్లు గే, ‘ఉట్ట ఇండు’ మెనుక సుల్లు గే? 6 జలె, ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లయ్ అంక అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె తిలె కి, మాన్సుల్చి పాపల్ చెమించుప కెర్లి అదికారుమ్ అస్సి’ మెన తుమ్క రుజ్జు దెకయిందె” మెన, జో ఉట్టుక నెత్తిర్లో మాన్సుక అన్నె దెక, యేసు జోక, “తుయి ఉట్ట కెర, తుచి అంతుర్నొ వయన గెరి గో” మెన సంగితికయ్, 7 జో మాన్సు ఉట్ట కెర, గెరి గెలన్. 8 ఇసి జర్లు జతికయ్, ప్రెజల్ దెక కెర, బియఁ గెచ్చ, మాన్సుచి అత్తి జో ఇసి అదికారుమ్ దిలిన్చి రిసా, దేముడుక గవురుమ్ కెల.

యేసు మత్తయి క బుకార్లన్
(మార్కు 2:13-17; లూకా 5:27-32)

9 యేసు ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరి ఇండ గెచ్చ, జా పట్టుమ్చి సిస్తు కడన్తి గెరిచి వాట్ గెచ్చ కెర, ఒత్త పెన తిలో మత్తయి మెలో సిస్తు నజితోసొక దెక, “అంచి పట్టి జా అంచో సిస్సుడు జా” మెన జోక సంగిలన్, చి జో ఉట్ట కెర, యేసుచి పట్టి గెలన్. 10 జో మత్తయి మెలోసాచి గెరి అన్నిమ్ కంక మెన యేసు గెచ్చ వెన తతికయ్, జా దేసిమ్చ నిస్కారుమ్ దెకిల సిస్తు నజితన కి, చి నీతి నే కెరంత ‘పాపుమ్ కెర్లన్’ మెన ఒత్తచ యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకిలన ఒగ్గర్జన్ జోతె జా కెర, జో తెన్ సిస్సుల్ తెన్ వెసిల. 11 జేవ్ ఇన్నె బెద వెసిలిసి దెక కెర, పరిసయ్యుల్ మెంత పండితుల్ యేసుచ సిస్సుల్తె జా కెర, జోవయింక “తుమ్చో గురు సిస్తు నజితన తెన్ పాపుమ్ కెర్లన్ తెన్ కిచ్చొక వెన అన్నిమ్ కతయ్?” మెన పుసిల.

12 జేవ్ దస్సి సంగిలిసి యేసు నూన కెర, “జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినన్లన డాక్టర్ అవ్సురుమ్, గని జబ్బు నెంజిలనక డాక్టర్ అవ్సురుమ్ నాయ్.” 13 జలె,

“తుమ్ కిచ్చొ కెర్లిసి అంచి ఆస మెలె, బలి దెతిసి నాయ్, గని మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకితిసి మెలి కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ జయెదె గే, తుమ్ గెచ్చ సిక్క. ‘ఆమ్ పాపుమ్ కెర్లన్’ మెన చినంతనకయ్ బుకార్క ఆవ్ అయ్లయ్, గని ఆమ్ పున్నిమ్ తిలన మెన ఉచరంతనక బుకార్క నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్.

14 తెదొడి బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచ సిస్సుల్ యేసుతె జా కెర “పరిసయ్యుల్ కి ఆమ్ కి చువ్వె తంక అలవాట్, గని తుచ సిస్సుల్ చువ్వె తతి నాయ్. కిచ్చొక?” మెన, యేసుక పుసిల. 15 ఇసి పుసితికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమి పెండ్లిఉబేడో తిలె పొది, పెండ్లి విందుతె బుకార్లన్ ముసుర్న తవుల గె? నాయ్. బెదె నాయ్. జలె, పెండ్లిఉబేడోచి పచ్చెన జలసచి నెడమె తెంతో జోక దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ పొదుల్క జోచ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల.

16 “జలెకు, పొర్ని పాలుమ్ చిరి జా తిలెగిన, మాసికచి రిసా నే కేడయ్లి నే కేడె నోవి బట్ట గండ కో జాన్ల మాన్సుల్ గల్లి నాయ్. దస్సిచి పొర్నిచితె గల తిలెగిన, జో పాలుమ్ కేడె, జా మాసిక కడెదే. మాన్సు జా పాలుమ్ గలన్లె, అప్పు జలి పొర్ని బట్ట నోవి బట్టచి మాసిక బెదయ్లి కుటు సొడి చిరి జయెదె, చి అగ్గెచి కంట వెల్లి బోరో జయెదె. 17 పడ్డె, జలె, ఒత్త నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ పొర్నిచి కాయ తెన్ కో సువితి నాయ్. జా కాయ పొర్ని జలి రిసా, దస్సితె నోవి రస్సుమ్ సువిలెగిన, జా కాయ పులుక నెతిరి రిసా, జా రస్సుమ్ పొంగుప జలె, జా కాయ పుట్టెదె. పుట్టిలె, జా రస్సుమ్ నూయి జయెదె, చి కాయ కి పాడ్ జా గెచ్చెదె. జాచి రిసా, నోవి ద్రాచ రస్సుమ్ నోవి కాయల్తె సువుల. దస్సి, జా రస్సుమ్ కి జా కాయ కి పాడ్ నే జస్సె, చెంగిల్ తయెదె” మెన, జోక పరిచ్చ కెర్ల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

బార వెర్సుల్ బాద తెన్ తిలి తేర్బోదక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మార్కు 5:21-43; లూకా 8:40-56)

18 ఒత్త జా తిల మాన్సుల్క యేసు ఈంజేవ్ కొడో సంగితె తతికయ్, ఒత్తచి నబ గెర్చో అదికారి ఎక్కిలో జా కెర, యేసుక దస్సుల్ జా, నెర్ను సేడ జోకర, “అంచి దూ అప్పె మొర గెచ్చ అస్సి. తుయి, జలె, అమ్తె జా కెర జాక చడిలెగిన, అన్నె జయెదె” మెలన్. 19 జో దస్సి మెంతికయ్, యేసు ఉట్ట కెర జోచి పట్టి గెలన్. జోచ సిస్సుల్ కి బెద గెల.

20-21 జేవ్ వట్టె గెతె తతికయ్, బార వెర్సుల్ తెంతో లోయి గెతి బాద తెన్ తిలి ఏక్ తేర్బోద యేసుచి పట్టి జా, పాచ కెర, “ఆవ్ ఎక్కి జోచో పాలుమ్ జవున్ చడిలెగిన, చెంగిల్ జయిందె” మెన, జాక జయ్యి ఉచరన, జోచో పాలుమ్చి కొంగు చడిలి. 22 జా చడితికయ్, యేసు పడ్డె పన్ల జాక దెక, “ఓ దూ, దయిరిమ్ తెన్ తా. అంచి ఉప్పిరిచి

తుచి నముకుమ్ తుక చెంగిల్ కెర్తి.” మెన సంగిలన్. జా బేగి చెంగిల్ జలి.

23 తెదొడి యేసు జో అదికారిచొ గెరి పాచ కెర, నాడి మొర్లి రిసా మూరి పుజితన, చి బెర తిల ఏడుకుడు జతన ఒగ్గర్ గొడబ జతిసి దెక కెర, 24 “తుమ్ గెచ్చ. ఈంజ నాడి మొర గెచ్చె నాయ్. నిజ అస్సె” మెన జోవయింక సంగితికయ్, జోక ఆసిల. 25 జలె, జనాబ్ ఎత్తిక బార్ కెరవడ కెర, యేసు తెడి గెచ్చ, జా నాడిచొ ఆతు దెర్లి బేగి, జీవ్ జా ఉట్టి. 26 ఈంజ కామ్చి రిసా జా ప్రాంతుమ్ ఎత్తికె పావెలి.

దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్తిసి

27 యేసు బార్ జా కెర, ఒత్త తెంతో గెరి గెతె తతికయ్, దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్ జోచి పట్టి జా, “దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అమ్క చెంగిల్ కెరు!” మెన కేకుల్ గల్తె తిల.

28 యేసు గెరి గెచ్చ పెసిలి పడ్డొ, జేవ్ గుడ్డి మాన్సుల్ ఒత్త జోతె అయ్ల. జెతికయ్, యేసు జోవయింక “తుమ్ ఉచర్లిసి అంక ‘కెరుక తెర’ మెన తుమ్ నంపజతను గే?” మెన జోవయింక పుసితికయ్, జేవ్, “ప్రబు, అమ్ నంపజతనుమ్” మెన జోక సంగిల. 29 యేసు జోవయింక అంకివొతె చడ కెర, “ఆవ్ తుక ‘చెంగిల్ కెరుక తెర’ మెన తుమ్ నంపజలిసి రిసాయి తుమ్క జర్గు జవున్!” మెన, సంగిలన్. 30 సంగిలి బేగి, జోవయింక అంకివొ డీసిల. పిమ్మట్, యేసు జోవయింక “ఈంజ కామ్ కో కి నేన్తె రితి దెకన, తుమ్ దొగుల తుక్లె తా” మెన గట్టిజ సంగిలన్.

31 గని, జేవ్ ఉట్ట గెచ్చ, జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె జోచి గవురుమ్ సంగితె తిల.

గుల్లో కెర్తొ బూతుమ్క యేసు ఉదడ గెలిసి

32 యేసు సిన్సుల్ తెన్ బార్ జా కెర, అన్నె బులుక గెతె తతికయ్, బూతుమ్ దెర్లి గుల్లో సుదొ ఎక్కిలోక జోతె కో గే కడ ఆన్ల. 33 యేసు జో బూతుమ్క ఉదడ గెలి బేగి, జో గుల్లో సుదొ లట్టబన్లొ. ఒత్త బెర తిల జనాబ్ ఆచారిమ్ జా, “అమ్చ ఇస్రాయేలుల్తె ఇసిచి జర్గు జలిసి కెయ్య దెకుమ్ నాయ్. ఆజి జర్గు జలి!” మెన లట్టబన్ల. 34 గని పరినయ్యుల్ కిచ్చొ మెల మెలె, “బూతల్క రానొ జలిసాచి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడయ్” మెన అరుగురు జా, గోసక సంగిల.

35 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ ఒండిచ పట్టలె గవ్వెలె బుల బుల, జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చ, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ పాసి జా అయ్లిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ, ఎత్తి రగల్చ జబ్బులు నొప్పులు గెచ్చవ, మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్తె తిలన్.

* 9:34 9:34 ‘బూతల్క రానొ జలిసా’ మెలె, నయ్తాన్.

36 దస్సి బుల్తె పొది, ఒగ్గర్ జనాబ్ జోతె అయ్ల జేవ్ మాన్సుల్క దెక దెక, జేవ్ గొవుడు నెంజిల మెండల్ రిత మాలజ్ జా సైమల్ తెన్ తిలిసి దెక, జోవయించి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా, 37 “గట్టిజ పంటొ పిక లాయితి సమయుమ్ జా అస్సె. 38 జాచి రిసా, ‘ఈంజ పంటొ లాయితి రితి, ఈంజ పంటొక ఎజొమాని జలో ప్రబు లాయిత మాన్సుల్క తెద్రవును’ మెన, తుమ్ జోక ప్రార్దన కెర” మెన యేసు సిన్సుల్క సంగిలన్.

10

బారజిన్ సిన్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దిలిసి

(మార్కు 3:13-19; 6:7-13; లూకా 6:12-16; 9:1-6)

1 తెదొడి యేసు జోచ బారజిన్ సిన్సుల్క పాసి బుకారా కెర, బూతల్ గట్టక ఉదడ గెలుక మెన, రగరగాల్చ జబ్బులు బాదల్ జల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరుక మెన, జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్. 2 జేవ్ బారజిన్ యేసుచ, బారికుల్చ నవ్వొ కిచ్చొ కిచ్చొ మెలె, తొలితో పేతురు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలో సీమోను, చి జోచొ బావొసి అంద్రెయ. ఒత్త తెంతో, జెబెదయిచొ పుత్తుసి యాకోబు, చి యాకోబుచొ బావొసి యోహాను. 3 ఒత్త తెంతో, పిలివ్ చి బర్తొలొమయి, తోమా చి మత్తయి మెలో సిన్సు నజితొసా. ఒత్త తెంతో, అల్పయిచొ పుత్తుసి యాకోబు, చి తద్దయి మెలోసా. 4 ఒత్త తెంతో, కనానుచొ సీమోను మెలో అన్నెక్కో, చి పడ్డొ యేసుక దెర తిలో ఇన్కరియోతు మెలి గవ్వెచొ యూదా.

5 యేసు జేవ్ బారజిన్క అదికారుమ్ దా కెర బులుక తెద్రయ్లి పొది, కిచ్చొ నెలవ్ దిలన్ మెలె, “యూదుల్ నెంజిలనతె అప్పె గెచ్చుక పొన, చి సమరయ ప్రదేసిమ్చ పట్టలె పెన నాయ్. 6 జలె, పిట్ట గెల గొవుడు నెంజిలి మంద రితి జా తిల ఇస్రాయేలుల్తె తుమ్చ సొంత మాన్సుల్తె తుమ్ గెచ్చ. 7 తుమ్ గెచ్చ, చి ‘పరలోకుమ్చి రాజిమ్ పాసి జా అస్సె’ మెన బోదన కెర. 8 జబ్బు మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర. మొర గెలసక జీవ్ కెర. వెల్లి జబ్బుల్ తిలసక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెర, చి బూతల్క ఉదడ గెల. ఆవ్ దెతిసి ఆరి తుమ్క దొర్కు జలి. మాన్సుల్క ఆరి తుమ్ దాన.

9 “తుమ్ బుల్తె పొది, బజార్ గే వెండి గే రాగిచ కాసుల్ గే, కిచ్చొ రగుమ్ డబ్బుల్ జలెకు దెరన బార్ జా నాయ్.

10 దస్సి, సెంచె జలెకు, దొన్ని సొక్కల్ జలెకు, జోడ్లు జలెకు, టొక్కి డండొ జలెకు దెరన బార్ జా నాయ్. తుమ్ కచి రిసా కామ్ కెర్తె గే, తుమ్ కెర్తి కామ్చి రిసా జో దెతి అన్నిమ్ తుమ్ నజనుక నాయిమ్.

11 “అన్నె, తుమ్ కేన్ పట్టుమ్తె జలెకు గవ్వె జలెకు పెసితె పొది, ఒత్త తగుప జలిసా కో గె జానన, చి తుమ్ ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెతె ఎదక జోచితె తా. 12 జోచి గెరి

తుమ్ వెసితె పొది, జా గేర్చక, తుమ్క సేంతుమ్ తవుసు మెన చెంగిల్ సంగ. 13 జా గేర్ సేంతుమ్క తగుప జతిన్ జలె, తుమ్ ఆన్లి సేంతుమ్ జోవయింక జర్గు జా, తవుసు. జా గేర్చ సేంతుమ్క నే తగుప జతిన్ జలె, తుమ్ ఆన్లి సేంతుమ్ జోవయింక నే తతె తుమ్క అన్నె బుల జెయెదె. 14 కో జలెకు తుమ్క మరియాద నే కెర్లెగిన, తుమ్ ఆన్తి కబుర్ నే సూన్లెగిన, జో గేరు జలెకు, జా గావ్ జలెకు ముల దా, తుమ్ ఉట్ట గెతె పొది, జా గుర్తుక, తుమ్చ చట్టో జా టాన్తెచి లంబిలి దూడి పంప్త గెల, చి ఉట్ట గెచ్చు. 15 ఈంజ లోకుమ్చక వెల్లి తీర్పు కెర్తి దిసి అయ్లె, సాదోమ చి గొమొరా మెల పూర్లుమ్ కుడె నాసెనుమ్ జల పట్టల్చి గత్తిచి కంట, తుమ్క మరియాద నే కెర్లి కేన్ గెచ్చెచచి గత్తి ఒగ్గర్ సిచ్చుచి జయెదె, మెన నిజుమి తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

16 “ఈందె, డొర్నొవచి నెడమె మెండల్క తెద్రయ్లి రితి, దస్సి, తుమ్క మాన్సుల్తె ఆవ్ తెద్రయ్తసి. జాచి రిసా, అయివొ కెర్తి తెలివి అస్తి గే, తుమ్ కి తెద్ది తెలివి జా తా. గని, దస్సి తెలివి జలెకి, పార్వ పిట్టల్చి రితి, తేట మెన్ను తిల సుదల్ జా తా. 17 కోపుమ్ జత మాన్సుల్చి రిసా జాగర్త తెన్ తా. జేవ్ తుమ్క తీర్పు కెర్త సబల్తె సార్పు కెర, జోవయించ సబ గెరలె తుమ్క కొర్తల్ తెన్ పెటుల. 18 తెదొడ్క అంచి రిసా జేవ్ మాన్సుల్ తుమ్క దెర అదికారుల్తె, రానల్తె ఒగ్గడ నెవుల. చి జోవయించి మొక్కె కి, వేర దేసిమ్లు తెంతో అయ్ల అమ్చ యూదుల్ నెంజిలసచి మొక్కె కి తుమ్ అంచి రిసా సాచి సంగితె. 19 మాన్సుల్ తుమ్క దస్సి సార్పు కెర్తె పొదిక, కిసి లట్టబుక గే, కిచ్చొ సంగుక గే, ఉచర చింత గలన నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జోవయింక కిచ్చొ సంగుక గే, తెదొడ్కయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క దెయెదె. 20 మెలె, తుమ్చొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి తా కెర, జొయ్యి లట్టబెదె. తుమ్ ఉచర లట్టబ్బు నాయ్.

21 “జా పొదిక, అన్నొన్క బావొసి జలెకు, పుత్తున్క అబ్బొసి జలెకు, మొర్తి సిచ్చతె సార్పు దెవుల. అన్నె, పుత్తర్పుల్ అయ్యన్ అబ్బొన్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జా, జోవయింక మొరవుల. 22 అంచి నావ్చి రిసా ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల. ఈంజేవ్ అల్లర్ పూర్తి జతె ఎదక కో అంక నిదానుమ్ తా ఓర్పుప జవుల గే, రచ్చించుప జవుల. 23 మాన్సుల్ ఏక్ పట్టుమ్తె తుమ్క అల్లర్ కెర్లె, అన్నెక్ పట్టుమ్తె ఉట్ట నిగ. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లొసా అన్నె జెతె ఎదక, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్చ పట్నల్ ఎత్తితె తుమ్ బుల కేడవుక నెతుర్పు.

24 “జోచొ గురుచి కంట సిన్సుడు వెల్లొ నెంజె. దస్సి

కి, జోచొ ఎజొమాసిచి కంట గొత్తి మాన్సు వెల్లొ నెంజె. 25 సిన్సుడు జోచొ గురుచొ రితొ, గొత్తి మాన్సు జోచొ ఎజొమాసిచొ రితొ జలె, సరి జతయ్. దస్సి, ఆవ్ గెర్చొ ఎజొమాసిక *‘బయెల్లెబూల్’ మెన కోపుమ్ జల మాన్సుల్ సంగ అస్తి జలె, తుమ్ అంచి గెర్చ ఎత్తిక కి కచితుమ్ దస్సి దూసుప కెరుల.

కక్క బింక గే నే బింక గే యేసు సంగిలిసి
(లూకా 12:2-7)

26 “జలె, జేవ్ అల్లర్ కెర్తనక తుమ్ బియఁ నాయ్. డంక తిలిసి కిచ్చొ జలెకి కెయఁక తెయఁక నే డిస్తె తయె నాయ్, లుంకడ్డిసి కిచ్చొ జలెకి కెయఁక తెయఁక ఎత్తిక నే జాన్తి రితి తయె నాయ్. ఆకర్క డిసిదె, ఆకర్క జాన్క జయెదె. 27 ఆవ్ గుట్టు తెన్ తుమ్క సంగితిసి తూమ్ ఎదార్డుమ్ సంగ. కంగ్లయి తుమ్క ఆవ్ సంగితిసి తూమ్ మేడల్చ ఒర్నెలె తెంతో సాట్పు కెర. 28 తుమ్చి ఆఁగుక మారుక తెర్లనక తుమ్ బియఁ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క మార్లె కి, తుమ్చి ఆత్మక మారుక నెత్తిర్తి. గని ఆత్మక కి ఆఁగుక మార వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దా, నాసెనుమ్ కెరుక తెర్లొసాకయ్ తుమ్ బియఁ.

29 “ఈంజ దేసిమ్చ మాన్సుల్ దొన్ని గెర్పిట్టల్ ఎక్కి కాసుక వికుల. జలెకి, తుమ్చొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి నెలవ్ నెంజిలె, దస పిట్టల్తె ఎక్కి కి బుయ్యె సేడె నాయ్. 30 తుమ్చి బోడిచ సెండి వాడల్ ఎత్తి మొత్తుమ్ కెత్తి అస్తి గే జొయ్యి జానె. 31 జాచి రిసా, తుమ్ బియఁ నాయ్. తుమ్ పిట్టల్చి కంట ఒగ్గర్ విలువ అస్సున్.

32 “కో అంక నంపజా, మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పునుల గే, జోక అమ్చ మాన్సుల్ ఈంజేవ్ మెన, పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి మొక్కె ఆవ్వి సాచి సంగిందె. 33 గని, మాన్సుల్చి మొక్కె కో అంచి రిసా ‘జోచొ నెంజ’ మెనుల గే, దస్సి పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి మొక్కె జోక ‘అమ్చ నెంజితి’ మెన సంగిందె.

34 “ ‘జో బూలోకుమ్తె అయ్లిసి మాన్సుల్తె ఎక్కి సేంతుమ్ కెరెదె’ మెన తుమ్ అంక ఉచర నాయ్. సేంతుమ్ నాయ్, గని జట్టి కెరయ్తి రితి అయ్లయ్. 35 క్రిసి మెలె, ఆవ్ అయ్లి రిసా, జోచొ అబ్బొన్క పుత్తుసి, జాచి అయ్యన్క దువిసి, జాచి అత్తన్క సూనుసి విరోదుమ్ జవుల. 36 దస్సి, ఏక్ మాన్సుచి కుటుంబుమ్చయ్ జోక విరోదుమ్ సుదల్ జవుల.

37 “అబ్బొన్క జలెకు, అయ్యన్క జలెకు అంచి కంట కో ఒగ్గర్ ప్రేమ కెరుల గే, దస్సి మెననుక అంక తగుప జలన నెంజితి. పుత్తున్క జలెకు, దువిన్క జలెకు అంచి కంట కో ప్రేమ కెరుల గే, దస్సి మెననుక అంక తగుప జలన నెంజితి. 38 అంచి రితి జోవయించి సొంత సిలువ వయన్తి రితి జా, కో

* 10:25 10:25 ‘బయెల్లెబూల్’ మెలె, నయ్తాన్, బూతల్క రానొ జలొసా.

అంచి పట్టి జెతి నాయ్, దస్సి మెననుక అంక విలువ జలన నెంజితి. ³⁹ కో జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరనుక చజుల గే, జోచి ప్రానుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని అంచి రిసా కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జా జోక దొర్కు జయెదె.

⁴⁰ “తుమ్క కో మరియాద కెరుల గే, జేవ్ తుమ్క మరియాద కెర్లిసి, అంకయి మరియాద కెర్లిసి జతయ్. అన్సె, అంకయి కో మరియాద కెరుల గే, జేవ్ దస్సి కెర్లిసి అంక తెద్రయ్లోసాక కి మరియాద కెర్లిసి జతయ్. ⁴¹ జలె, ‘దేముడు సంగిలి కబుర్ ఆన్తోసా, ఈంజో’ మెన కో దస మాన్సుల్క మరియాద దెకుల గే, జోవయింక కి ప్రబుచి కబుర్ సంగితోసాక దెతి రితి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. పడ్డె, ‘ప్రబుచి నీతి తెన్ తిలోసా, ఈంజో’ మెన చిన, కో దసా మాన్సుక మరియాద కెరుల గే, జోక కి నీతి తిలోసాక దెతి రితి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. ⁴² పడ్డె, ‘యేసుచ సిస్సుల్’ మెన కో ఈంజేవ్ గవురుమ్ నెంజిల నంపజలనతె ఎక్కిలోక కి ఎక్కి బుక్కెక్ పాని కి పియడుల గే, జోవయింక కి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె, మెన నిజుమి సంగితసి” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

11

¹ యేసు జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క బోదన కెర్లిసి కేడ్డి పడ్డె, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చ పట్టల్తె బోదన కెరుక మెన బార్ జలన్.

జేల్తె తిలో యోహాను యేసుక తెద్రయ్లి కబుర్ (లూకా 7:18-35)

² బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుక హేరోదు రానొ జేల్తె గల తిలో. జలె, క్రీస్తు కెర్త కమెచి రిసా యోహాను జేల్తె సూన కెర, జోచ సిస్సుల్ తెన్ యేసుక కిచ్చొ కబుర్ తెద్రయ్లన్ మెలె, “దేముడు తెద్రయిందె మెలో రచ్చించుప కెర్తొసా నిజుమి తుయి గే, అమ్ అన్సెక్కోక రకుక గే? ³ మెన పున” మెన సంగ తెద్రయ్లో. ⁴ యేసు యోహానుచ సిస్సుల్క, దెక కెర సూన కెర, “తుమ్ గెచ్చ, చి దెకిలిసి సూన్లిసి ఎత్తి యోహానుక సంగ. ⁵ గుడ్డి జా తిల మాన్సుల్ దెకితతి, సొట్ట జా తిల మాన్సుల్ ఇండితతి, వెల్లి రోగుమ్ సేడ తిలన చెంగిల్ జా సుద్ది జతతి, బోయ్ రొ జా తిల మాన్సుల్ సూన్తతి, మొర గెలన జీవ్ జతతి, సుబుమ్ కబుర్ బీద మాన్సుల్క సూనయ్తసి. ⁶ జలె, ‘కో జలెకు అంచి రిసా అన్మానుమ్ నెంతె తవుల గే, జోక చెంగిలి’ ” మెన యేసు సంగ తెద్రయ్లన్.

యోహానుచి రిసా యేసు సంగిలిసి

* **11:13** 11:13 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమతె రగ్గయ్ జా అన్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమతె మోసి పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అన్సె.

⁷ యోహానుచ సిస్సుల్ ఉట్ట గెతె తతికయ్, ఒత్త తిల ప్రెజల్క యోహానుచి రిసా యేసు ఇసి మెన సంగుక దెర్లన్. “తుమ్ కిచ్చొ దెకుక జా బయిలె గెచ్చ తిలదు? వాదుతె చివ్వర్ పెల్లి జతిసి దెకుక గెచ్చ తిలదు గే? ⁸ నాయ్ మెలె, కిచ్చొ వేరచి దెకుక గెలదు? సొమ్నార్లు గలంత పాలల్ గలన్లో మాన్సుక దెకుక గెలదు గే? ఈందె, దస్సు పాలల్ గలంతన రానల్చి గెరలె తవుల. ⁹ జలె, కిచ్చొ దెకుక గెలదు? దేముడు తెద్రయ్లి కబుర్ సంగితోసా ఎక్కిలోక దెకుక గెలదు గే? నిజుమి. గని, జో ప్రబుచ మాములుమ్ కబుర్లు సంగితనచి కంట యోహాను ముక్కిమ్చొ జయెదె,” మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

¹⁰ “ఈందె, అంచి కబుర్ సంగితోసా జతి రితి ఎక్కిలోక తుచి పురె తెద్రయ్తసి. తుచి కంట అగ్గె గెచ్చ, తుయి జెతిసి సొట్ట కెరెదె”

మెన రెగిడ్డి కోడ్ అన్సె. జా కోడు యోహానుచి రిసాయి ‘అంచి కబుర్ సంగితోసా’ మెన కచి రిసా సంగితయ్. ¹¹ జాచి రిసా, తెర్నిమున్ను లట్టబ్లి రిసా జెర్నిలనతె బాప్తిసుమ్ దిలో యోహానుచి కంట వెల్లిచొ కోయి నాయ్ మెన ఆవ్ కచితుమ్ తుమ్క సంగితసి. జలెకి, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితనతె, కో ఎత్తిచి కంట దాక్ జవుల గే, జో యోహానుచి కంట వెల్లిల జవుల.

¹² “బాప్తిసుమ్ దిలో యోహానుచ దీసల్ తెంతొ మొదొల్ కెర, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ పెలయ్లి రితి జెతె అన్సె, చి మాన్సుల్ బమ్మ తెన్ జేవ్తె బెదితతి. ¹³ యోహాను ఎదక దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన, మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల *ఆగ్గుల్చి కొడొ ఎత్తి పరలోకుమ్చి రాజిమ్ జెతిన్చి రిసా సంగితయ్. జేవ్ ఎత్తిజిన్చి ఆకర్తె యోహాను అయ్లో. ¹⁴ అంచి కబుర్ పూర్ణుమ్ సంగిలో ఏలీయా రితోసా ఎక్కిలోక తెద్రయిందె” మెన ప్రబు అగ్గె సంగ తిలో. జలె, తుమ్ నంప కెర్తె గే నాయ్ గే, గని జో తెద్రయి జలోసా యోహాను. ¹⁵ సూన్త కండ్లి తిలన సూన.

అన్మానుమ్ జతనచి రిసా యేసు గోల కెర్లిసి

¹⁶ “జలె, ఈంజ ఉగుమ్చ మాన్సుల్చి బుద్దిక కిచ్చొ టాలి జయెదె? వీదులె వెన కెల్ల బోదల్చ రిత జతతి, జేవ్ బోదల్ జోవయింతెన్ బెద కెల్ల బోదల్ బుకార కెర,

¹⁷ తుమ్క ‘నచ్చుతు’ మెన బచ్చి పుంగిలెకి నచ్చుసు నాయ్. అమ్ ఏడ్డికి, తుమ్ బెద ఏడ్డు నాయ్, మెన దస బోదల్ కిసి సంగుల గే, దస్సి ఆవ్ చి యోహాను కిచ్చొ కెర్తె కి, తుమ్ మెన్సున్ నాయ్. ¹⁸ కిచ్చొక ఆవ్ ఇసి టాలి కెర్తసి మెలె, యోహాను చువ్వె తన్నె తతోసాచి రిసా, ‘జోక బూతుమ్ దెర అన్సె’ మెన సంగితె తిల. ¹⁹ ఆవ్,

జలె, మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా, మాములుమ్ కతె పితె తతిన్చి రిసా కిచ్చొ మెంతతి మెలె, 'ఆదె, కయ్ రొ మత్వాలో ఈంజో. సిన్తు నజితన తెన్ పాపుమ్ కెర్లన తెన్ బెదితోసా' మెన అంక నిస్కారుమ్ సంగితతి. గని ఎక్కిలోచి పెట్టి చెంగిల్ తెంతో చి బుద్ది తిలె, జోచ కమొచి పలితుమ్తె రుజ్జు జయెదె" మెన యేసు సంగిలన్.

పట్నల్క యేసు గట్టిజ గోల కెర్లిసి (లూకా 10:13-15)

20 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచ సగుమ్ పట్నల్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అద్బుతుమ్ కమొ కెర్లన్. ఈంజేవ్ కమొ జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్లెకి, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్. జాచి రిసా, యేసు ఇసి మెన జోవయింక గోల కెరుక దెర్లన్: 21 "అయ్యొ! కొరాజినా పట్నుమ్తెచ చి బేత్నయిదా పట్నుమ్తెచ, తుమ్చి సిచ్చ పిట్టె నాయ్! తుమ్చి నెడిమి కెర్ల కమొ అమ్చ యూదుల్ నెంజిల తూరు చి సిదోను మెల పట్నల్తె ఆవ్ కెర్లయ్ జలె, జేవ్ పట్నల్చ మాన్సుల్ అగ్గెయ్ జేవ్ కెర్ల పాపల్క దుకుమ్ జా, ములిత. జేవ్ కెర్ల పాపల్చి దుకుమ్చి రుజ్జుక బస్తల్ బందన సార్ గాంసంత.

22 పూర్గుమ్ జేవ్ తూరు పట్నుమ్చ కి సిదోను పట్నుమ్చ కి ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్లె తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజిన్క వెల్లి తీర్పు కెర్లి జా దీసిక, తూమ్ జతి సిచ్చ జేవ్ పట్నల్ జతి సిచ్చచి కంట ఒగ్గరి జయెదె, మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

23 "పడ్డొ, తుమ్ కపెర్నహూమ్ పట్నుమ్తెచ, తుమ్ పరలోకుమ్తె ఉక్కిల్ జస్తె గే? నాయ్. తుమ్ మొర్లన రకితి టాన్తె ఉత్త గెతె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చితె ఇన వెల్లి కమొ అమ్చ యూదుల్ నెంజిలి సాదోమ పట్నుమ్తె పూర్గుమ్ కెర తత్తయ్ జలె, ఒత్త తిలన నంపజత, చి జా పట్నుమ్ నాసెనుమ్ నే జతె, ఆజి ఎద తత్తి. 24 సాదోమ పట్నుమ్చ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్లె తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క వెల్లి తీర్పు కెర్లి దీసిక, తూమ్ జతి సిచ్చ జా పట్నుమ్చ జతి సిచ్చచి కంట ఒగ్గరి జయెదె, మెన ఆవ్ తుమ్క సంగితసి." మెన యేసు సంగిలన్.

25 తెదొడి యేసు కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, "పరలోకుమ్క కి బూలోకుమ్క కి అదికారుమ్ తిలో ఓ అబ్బొ, 'జానుమ్' మెన జేవ్క జెవ్వొ గవురుమ్ ఉచరంతనక చి ఒగ్గర్

సదు కెర్లనక ఈంజ జర్గు జతిసి ఎత్తిచి అర్దుమ్ లుంకడ, బాలబోదల్ జల రిత గవురుమ్ నెంజిలనక అర్దుమ్ దెకవ అస్సిసి మెన తుక జోబర, మెన అంచి సర్ద జతసి. 26 తుచి దయ తెన్ ఇసి కెర్లది" మెన ప్రార్దన కెర్లన్. దస్సి ప్రార్దన కెర, అన్నె ఇసి మెన సంగిలో. 27 "అంచొ అబ్బొ ఎత్తి అంచి అత్తి సార్పు కెర దా అస్సె. అన్నె, అబ్బొ ఎక్కిలోయి ఆవ్ పుత్తున్క సరిగా జానె అన్నె కో కి నేన్తి. పడ్డొ, ఆవ్ పుత్తుసి అంక పిట్టవ కో కి అబ్బొక నేన్తి చి అన్నె కక్క ఆవ్ అబ్బొక దెకవుక మెన నిసాన్దె గే, జో కి జానెదె.

28 "నైమల్ బాదల్చ జాడ్లు వయ టక్క తిలన ఎత్తిజిన్ అంచితె జా, చి తుమ్చి జాడు ఆవ్ వయిలి రితి జా, తుమ్క పుండయిందె. 29 అంచి తెన్ లంకె జా, చి అంచితె బుద్ది సిక్క. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ గవురుమ్ నే ఉచరంతె, పెట్టి అమ్మయికుమ్ తెన్ అస్సి, చి తుమ్చ ఆత్మల్తె పుండెతె. 30 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ గల్లి పూండు సుల్లు అస్సె, ఆవ్ వయడ్తి జాడు సుల్కన అస్సె" మెన యేసు సంగిలన్.

12

బక్తి కెర్లి దీసి రిసా యేసు సంగిలిసి (మార్కు 2:23-28; లూకా 6:1-5)

1 జా పొదులె, *సెలవ్ కడన్లి దీన్తె, యేసుచి సిస్సుల్, పంటొ పికిలి బుయి వాట్ గెతె తిల. జలె, యేసుచ సిస్సుల్క చూ కెర్లికయ్. జా వాట్ సాడిచి పికిలి పంటొచ ఎన్నులు దొన్ని కోడ కంక దెర్ల. 2 జలె, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్, జేవ్ సిస్సుల్ కెర్లిసి దెక కెర, "ఆదె, †బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడన్లి దీసి కెరుక నాయిమ్ నెంజిలిసి తుచ సిస్సుల్ కెర్లతి" మెన యేసుక గోల కెర్లికయ్, 3 జో జోవయింక ఇసి మెలన్: "పూర్గుమ్ తిలో దావీదు రానొ, జోక చి జో తెన్ తిలనక చూ కెర్లికయ్, జో కెర్లిన్చి రిసా తుమ్ సదు కెర్పు నాయ్ గే? 4 కిచ్చొ కెర్లిసి మెలె, దేముడుచి గుడితె జో పెసిలన్, చి ఒత్త తిల పూజర్లు అర్పితుమ్ దిల పోడియె కయ్ల. జేవ్ పోడియె పూజర్లు కంక జయెదె, గని అన్నె కో కంక జయె నాయ్. జో కి, జో తెన్ తిలన కి జా కంక నాయిమ్ నెంజిలి కి జేవ్ కయ్ల. 5 పడ్డొ, ఎత్తి బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడన్లి దీసి, దేముడుచ పూజర్లు దేముడుచి గుడితె నేవ కెర్లతి. జా సేవక 'కామ్. సుద్ది దీసి పిట్టవ గార్ కెర్లతి మెన ఉచరుక జయెదె జలెకి, పాపుమ్ నెంజె' మెన మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ‡ఆగ్గుల్తె తిలిసి సదు కెర్పు నాయ్

* 12:1 12:1 ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింక సబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచ కొడొ సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక 'యెహోవ' మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి 'కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్' మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాడు వయడ్తి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్చి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వొ ఉచర అస్సి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క 'కామ్' మెన నింద కెర్లతి.

† 12:2 12:2 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒగ్గర్ పూర్గుమ్ పొది సంగిలి రితి, యూదుల్ ముక్కిమ్క సెన్సర్ దీసి సబతె గెచ్చు బోదన సూన బక్తి కెరుల, చి కిచ్చొ కామ్ కెర్లి నాయ్. కామ్ నే కెర్లి ఆగ్గు ప్రజల్ నే పిట్టయతి రితి, జోవయింక వెల్లెల మాన్సుల్, కన్యారుమ్ పచ్చు, ప్రబు సంగిలి కంట అన్నె ఒగ్గర్ ముద్దొ కెర్లతి. ‡ 12:5 12:5 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసాచి అత్తి దేముడు రగ్గయిల్ ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచే పుస్తకమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుమియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సె.

గే? ⁶ జలె, ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, దేముడుచి గుడిచి కంట వెల్లో నుదొ ఇన్నె అస్సె.

⁷ 'తుమ్ కిచ్చొ కెర్తిసి అంక ఆస మెలె, బలి దెతిసి నాయ్, గని మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకితిసి'

మెన తెదొడి సంగిలి కోడు తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతదు జలె, పాపుమ్ నే కెర్ల ఈంజేవ్ సిన్సుల్క 'పాపుమ్ కెర్ల' మెన, నింద కెర్తదు నాయ్. ⁸ సెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఉప్పిరి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక అదికారుమ్ అస్సె." మెన, జేవ్ పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

ఆతు లంబిలోసాక యేసు చెంగిల్ కెర్తిసి
(మార్కు 3:1-6; లూకా 6:6-11)

⁹ యేసు ఒత్త తెంతో గెచ్చు, జా కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తెచి సబ గెరి పెసిలో. ¹⁰ ఓదె, ఆతు లంబ గెలోసా ఎక్కిలో ఒత్త తిలన్. జేవ్ పండితుల్, కి, జో బాద తిలో మాన్సు అస్సె మెన దెక కెర, యేసుక నేరిమ్ వయడుక ఉచర, "సెలవ్ కడన్లి దీసి ఏక్ బాద తిలో మాన్సుక చెంగిల్ కెరుక నాయిమ్ గే, నాయ్?" మెన జోక పుసిల. ¹¹ జో జోవయింక, "తుమ్చితె కేన్ మాన్సుక జలెకు ఎక్కి మెండ జవున్ తిలెగిన, జా మెండ బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి ఏక్ గొయితె సేడ తిలెగిన, జో ఎజొమాని జాక జా గొయి తెంతో కడె నాయ్ గె? ¹² జలె, మెండచి కంట మాన్సు ఒగ్గర్ విలువ. జాకయ్, సెలవ్ కడన్లి దీసి కి మాన్సుక చెంగిల్ కెరుక నాయిమి" మెన జబాబ్ దా, ¹³ యేసు జో ఆతు లంబిలోసాక దెక, "తుచి ఆతు చంపొ కెరు" మెలన్. జో మాన్సు ఆతు చంపొ కెర్లన్, చి ఈంజొ ఆతు బేగి అన్నెక్ చెంగిల్ తిలి ఆతుచి రితి చెంగిల్ జలి. ¹⁴ గని యేసు దస్సి కెర్తికయ్, పరిసయ్యుల్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, బార్ జా కెర, యేసుక కిసి మారుక గే కుట్ర ఉచరన లట్టబన్.

¹⁵ జేవ్ పరిసయ్యుల్ ఉచర్లిసి యేసు జానెచి రిసా, ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెలన్. ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి గెల, చి జోవయింతె జొర్ణొ తిలన ఎత్తిజిన్క జో చెంగిల్ కెర, ¹⁶ "అంచి రిసా తుమ్ కేనె తెర్లె ఒత్త సంగ నాయ్" మెన, జేవ్ ప్రెజల్క ఆడ్ర దిలన్. ¹⁷ ఈంజ ఎత్తి కిచ్చొక జర్లు జలి మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పూర్లుమ్చొచి అత్తి సంగిలి కోడ్ నెరవెర్పువ జతి రిసాయి.

¹⁸ "ఈంజొ, ఆవ్ నిసాన్ల అంచొ సేవ కెర్తొసా, ఈంజొ ఆవ్ ప్రేమ కెర్తొసా, చి రిసా అంక పూర్తి సర్దసంతోసుమ్. ఇనాచి పెట్టి అంచి ఆత్మ తియిదె, చి 'యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ కి రచ్చించువ జంక జయెదె' మెన సూనెదె. ¹⁹ ఈంజొ పొట్టి జయె నాయ్. గగ్గోల్ జయె నాయ్, అన్నె, గవురుమ్ ఆనన్తి రితి వీదులె గట్టిజ లట్టబ జోచి అవాడ్ సూనయె నాయ్. ²⁰ జలె, ఆకర్ దీసిక సత్తిమ్ తెన్ ఎత్తిక పరిచ్చు కెర తీర్పు కెర, సిచ్చల్ గే బవుమానల్ గే దెతి ఎద,

కామ్క నెంజిలి పీరి గండక జో మోడ కెర వెంట గెల్లి నాయ్. సరిపుచువ జతి ఉజిడి నే దెతి వత్తి జో నే విజవ దెవుల. ²¹ పడ్డొ, ఇనాచి నావ్చి తెడి యూదుల్ నెంజిలన దయిరిమ్ జా ఆస జవుల" మెన, దేముడు సంగిలి కోడు నెరవెర్పువ జలి.

యేసుక పండితుల్ దూసుప కెర్తిసి

(మార్కు 3:20-30; లూకా 11:14-23; 12:10)

²² తెదొడి బూతుమ్ దెర్లి రిసా గుడ్డి జా గుల్లో జా తిలో మాన్సుక ఒత్త తిల మాన్సుల్ యేసుతె కడ ఆన్తికయ్, యేసు జోక చెంగిల్ కెర్లన్. జో మాన్సు లట్టబుక దెర్లొ చి అంకివొ డీసిల. ²³ ఇస్సె జలి రిసా, ప్రెజల్ ఎత్తి ఆచారిమ్ జా, "ఈంజొ యేసు కొన్నొ? దావీదు రానిచి సెకుమ్తె జెర్ముక తిలో రచ్చించువ కెర్తొసా ఈంజొ ఏక్ వేల జయెదె గే?" మెన లట్టబ్క దెర్ల.

²⁴ పరిసయ్యుల్, జా కోడు సూన కొపుమ్ జా. "బూతల్క రానొ జలో బయెల్లెబూల్చి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడ్డయ్" మెన గోసక సంగిల. ²⁵ గని జేవ్ ఉచర్లిసి యేసుక జానెచి రిసా, ఇసి మెలన్. "కేన్ జవున్ రాజిమ్తెచ మాన్సుల్, జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ జా వర్ల వర్ల జా యుద్దుమ్ కెరన్లె, జా రాజిమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. కేన్ పట్టుమ్ జవున్ కేన్ గేరు జవున్ మాన్సుల్ వర్ల వర్ల జా జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ కెరన్లె, జా పట్టుమ్ జవున్, గేరు జవున్ టీవొ జయె నాయ్. ²⁶ దస్సి, సయ్తాన్చక సయ్తాన్ ఏక్ వేల ఉదడ గెలెగిన, జోవయింక జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్లయ్, జోవయింక జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్లె, జోచి రాజిమ్ కిసి జా టీవొ జయెదె? ²⁷ ఆవ్ ఏక్ వేల బయెల్లెబూల్చి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డెగిన, తుమ్చ సిన్సుల్ కచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డతి? బూతల్క ఉదడ్డ తుమ్చయ్ సిన్సుల్ అంచి రిసా తుమ్క తీర్పు సంగుతు! ²⁸ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కిక ఆవ్ బూతల్క ఉదడ గెల్లిసి జలె కచితుమ్ దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్తె అప్పె పావ జా అస్సె.

²⁹ "అన్నెక్ టాలి ఉచర, కిచ్చొ మెలె, కేన్ జవున్ బలుమ్ సుదొచి గెరి పెన జోచి ఆస్తి దెర గెచ్చుక చోరు ఉచర్లెగిన, తొలితొ జో చోరు జో బలుమ్ సుదొక నే బంద తిలెగిన, చోరుక నెత్తె. జో బలుమ్ సుదొక తొలితొ బందిలెగిన, గెరిచి సామన్ జో చోర గెలుక జయెదె" మెన సంగిలన్.

³⁰ దస్సి సంగ, యేసు అన్నె, "కో అంచి పచ్చెన జయె నాయ్ గే, అంక విరోదుమ్ జా అస్సె, చి అంచి రాజిమ్తె జేవ్ బెదిత్ రితి కో అంచి తెన్ మాన్సుల్క ఆనె నాయ్ గే అంచి మందక చెదుర్ల కెర్లయ్.

³¹ "జలె, ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిక పిట్టవ మాన్సుల్ కెర్ల పాపల్ దూసెనల్ ఎత్తి. జోవయింక చెమించువ కెరుక జయెదె. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక దూసుప కెర్తిసి చెమించువ జయె నాయ్. ³² కో

గడియ బమ్మ జా ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాచి రిసా అన్యానుమ్ కోడ్ లట్టబెదె గే, జోవయింక చెమించుప కెరుక జయెదె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకకో దూనుప కెరుల గే, ఈంజ ఉగుమ్తె కి జా ఉగుమ్క కి చెమించుప జతి నాయ్.

33 “రూక్చి పండ్లు చెంగిల్చి జలె, జా రూకుక చెంగిల్ మెన ఒప్పున. రూక్చి పండ్లు గర్చి జలె, జా రూకుక గర్చి మెన ఒప్పున. రూక్చి పండ్లు దెకిలెగిన, జా రూకుక చెంగిల్ గే, గర్చి గే చినుక జయెదె. 34 పెట్టి అయివొచి రితి విస్సుమ్ తిల మాన్సుల్, తుమ్. తుమ్చి పెట్టి విస్సుమ్ తిలి రిసా తుమ్ కిసి చెంగిల్చి లట్టబుక జయెదె! పెట్టితె తిలి బుద్దిచి కొల్లి చోడి లట్టబెదె. 35 చెంగిల్ మాన్సు జోచి చెంగిల్ బుద్ది బెర్తుచి కొల్లి చెంగిల్చి బార్ కెరెదె. గర్చి మాన్సు జోచి పెట్టిచి విస్సుమ్చి బెర్తుచి కొల్లి విస్సుమ్ బార్ కెరెదె. 36 ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కిచ్చో మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్కిక వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసిక మాన్సుల్ లట్టబ్లి ఎత్కి కామ్క నెంజిలి కోడుచి రిసా నేరిమ్ వయుల. 37 తుమ్చ కొడొ తుమ్చి పెట్టి తిలిన్క సాచి జలి రిసా నీతి సుదో గే, నెంజిలె పాపుమ్ సుదో గే బార్ కెరెదె.” మెలన్.

జేవ్ యూదుల్ అన్యానుమ్ జలిన్చి రిసాచి తీర్పు
(మార్కు 8:11-12; లూకా 11:29-32)

38 తెదొడి పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్జిన్ యేసుక, “గురుబాబు, దేముడుచి అదికారుమ్ తుక అస్సె మెన రుజ్జు దెకయ్తి వెల్లి కామ్ ఏక్ అప్పె కెరు. దెకుమ్దె” మెన యేసుక సంగిల. 39 గని, జో జోవయింక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ప్రబుక నిదానుమ్ నెంజ లంజెబుద్ది పాపుమ్బుద్ది జల తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్, రుజ్జు దెకయ్త కమొక కోర్ప జతను. అంచి అదికారుమ్ దెకయ్తి రిసా ఎక్కి పిట్టవ, కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. జా రుజ్జుచి కామ్ కిసిచి జయెదె మెలె, దేముడుచ కబుర్లు పూర్గుమ్ సంగిలో యోనాక జర్గు జలిన్చి రితి జయెదె. 40 మెలె, యోనా కిసి తిర్తతి అందరె మెద్దెనె సముద్దుమ్చి వెల్లి మొస్సాచి పెట్టి తిలన్ గే, దస్సి, మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లయ్ ఆవ్ తిన్ని అందర్లు తిన్ని మెద్దెనె బుయి తెడి తయిందె. 41 అన్సె, ఈంజ లోకుమ్ ఎత్కిక వెల్లి పరిచ్చ కెర్తి దీసిక, తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ అన్యానుమ్ జల యూదుల్ కి, యోనా బోదన కెర్ల నీనెవె పట్టుమ్చ ప్రెజల్ కి, బెద టీవో జా, జేవ్ తుమ్క ‘గర్చ’ మెన రుజ్జు దెకవుల. కిచ్చోక మెలె, జా పట్టుమ్చ మాన్సుల్ యోనా కెర్లి బోదన సూన కెర, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా, నంపజా, బుద్ది జల. ఈందె, యోనాచి కంట వెల్లి తుమ్చి నెడిమి అస్సె. 42 పడ్డొ, వెల్లి

తీర్పు కెర్తి జా దీసిక, దచ్చెన దేసిమ్చి పూర్గుమ్ తిలి రాని ఎక్కి ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ తెన్ టీవో జా, తుమ్క ‘గర్చ’ మెన రుజ్జు దెకయెదె. కిచ్చోక మెలె, పూర్గుమ్ జా రాని ‘సాలోమోను రానొ సంగితి బుద్దిచి కోడు సూనిందె’ మెన, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూరి తెంతో అయ్లి. గని, ఈందె, సాలోమోనుచి కంట వెల్లి సుదో తుమ్చి నెడిమి అస్సె.

43 “ఏక్ మాన్సుక బూతుమ్ దెర తిలెగిన, జా బూతుమ్ జో మాన్సుచి తెంతో ముల దా తత్తిచి రిసా టాన్ చజన, బయిలె గెచ్చు బుల్తె తయెదె, గని, టాన్ నే దొర్కు జలి రిసా, 44 జో ఉచరన, ఆవ్ ముల దిలో గెరి అన్సె గెచ్చిందె మెన, జా గేర్ విడి అస్సె మెన, జా గేర్చో మాన్సు వడ్డవ కెర సుబ్రుమ్ కెర అస్సె మెన దెక కెర, 45 అన్సె గెచ్చు, జాచి కంట గర్చ సత్తు బూతల్క పట్టి కడ ఆనెదె, చి జేవ్ ఎత్కి జో మాన్సుచి తెడి పెన కెర, ఒత్తయ్ బన జవుల. జాచి రిసా, జో మాన్సుక అగ్గెచి కంట, ఆకర్క ఒగ్గర్ అల్లర్ తయెదె. గర్చి బుద్దిచి ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ తెన్ దస్సి జయెదె.” మెన, యేసు బోదన కెర్లన్.

46 యేసు ప్రెజల్క అన్సె బోదన కెర్తె తతికయ్, ఈందె, జోచి అయ్యసి బావుడ్డివో జా కెర, ‘జో తెన్ లట్టబుమ్దె’ మెన వీదె టీవో జా తిల. 47 కితెదొడి ఎక్కిలో “ఈందె, తుచి అయ్యది తుచ బావుడ్డివో తుచి తెన్ లట్టబుక మెన వీదె టీవో అస్తి” మెన యేసుక సంగిలన్. 48 జోక సంగిలో మాన్సుక యేసు “కొస్సి అంక అయ్య, కొస్స అంక బావుడ్డు జవుల గే జాన్సు గే?” మెన సంగ, 49 జోచి సిస్సుల్ తిలి పక్క ఆతు చంప కెర, “ఈందె, అంచి అయ్య, అంచ బావుడ్డు. 50 కిచ్చోక మెలె, పరలోకుమ్ తిలో అంచో దేముడు అబ్బొ సంగిలి రితి కో కెరుల గే, జెవ్వి అంచ బావుడ్డు, అంచ జేనివో, అంచి అయ్య” మెన సంగిలన్.

13

బీ ఉంపిలిన్క టాలి
(మార్కు 4:1-9; లూకా 8:4-8)

1 జా దీసి, యేసు గెరి తెంతో బార్ జా, సముద్దుమ్చి ఒడ్డుతె గెచ్చు, వెసిలన్. 2 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోతె జా కెర, సుట్టునంత బెర *వెలవెలి జలి రిసా, జో ఏక్ దోనితె వెగ వెసిలన్. అన్సె బెర తిల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ సముద్దుమ్చి ఒడ్డుతె టీవో జా తతికయ్, 3 యేసు జోవయింక దెక దెక, బోదన కెర్తి రిసా ఒగ్గర్ టాలివో సంగుక దెర్లన్. “ఈందె, ఉంపితోసా ఎక్కిలో బీ ఉంపుక బార్ జలన్. 4 జో ఉంపితె తతికయ్, సగుమ్ బీ బయిలె వాట్ పక్క సేడ్డికయ్, పిట్టల్ ఉత్త్ర జా, జా బీ కాఁ గెల. 5 అన్సె సగుమ్ బీ ఒగ్గర్ మత్తి నెంజిలి పత్తురు బుయ్యొ సేడ్లన్. ఉప్పిరి ఇదిలిదిల్

మత్తి తిలి రిసా, ఒత్త సేడ్లి బీ బేగి గజ్జల్ జలి ⁶ ఒప్పుడ్ లయితికయ్, మొక్కల్ డడ్డ గెల. చి చెర్రో బుయి తెడి పెన వడ్డుక నెత్తిర్లి రిసా, జేవ్ మొక్కల్ సుకా గెచ్చు, మొర గెల. ⁷ అన్నె సగుమ్ బీ కంట మొక్కల్ తిలిన్తె సేడ గజ్జల్ జా మొక్కల్ జల. గని ఒత్త తిల కంట మొక్కల్ వడ్డ కెర, ఒత్త సేడ్లి బీచ మొక్కల్క పెల గెల్లికయ్, జేవ్ మొక్కల్ పలితుమ్ దెర్లి నాయ్. ⁸ గని అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిల్ బుయ్యె సేడ కెర, కేన్ మొక్క వుంజెక్ వంతుల్, †అరవయ్ వంతుల్, ముప్పుయ్ వంతుల్, పలితుమ్ దిల. ⁹ సూన్త కంగ్గొ తిలస, సూన” మెన సంగిలన్.

¹⁰ పడ్డె యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి కిచ్చొక టాలివొ సంగయ్ పైజల్క బోదన కెర్తసి?” మెన జోక పుసిల. ¹¹ యేసు జోవయింక, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి గుట్టుల్ జానన్క తుమ్క సెలవ్ దా అస్సె. గని జోవయింక జా సెలవ్ నాయ్. ‡ ¹² కిచ్చొక మెలె, తిలోసాక అన్నె దెంక జయెదె, చి జోక ఒగ్గర్ కలుగు జయెదె. గని, నెంజిలోసా జలె, జోక తిలిసి కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె. ¹³ జేవ్ పైజల్ దెక నే దెకిలి రితి, సూన నే నూన్లి రితి, అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. ఇసిచి రిసా ఆవ్ టాలివొ కెరయ్ జోవయింక బోదన కెర్తసి. ¹⁴ జేవ్ నంప నే జతిన్చి రిసా యెసయాచి అత్తి పూర్దుమ్ దేముడు సంగిల్ కోడ్ కచితుమ్ నెరవెర్చుప జతయ్.

తుమ్ నిజుమ్ సొంత సూన్లె కి, కచితుమ్ కెయెక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్, నిజుమ్ సొంత దెకిలెకి, కచితుమ్ అర్దుమ్ చినున్ నాయ్. ¹⁵ కిచ్చొక మెలె, ఈంజ పైజల్చి పెట్టి బేడు బంద అస్సె, ఇనాచి కంగ్గల్ దిమ్మల్ డంకి జలి రితి జా అస్సె. ఇనయింక అంకివొ డంకన్లి రితి జా అస్తి. నెంజిలె, ఇనయింక అంకివొ దెక చినిత, ఇనయింక కంగ్గల్ సూన సూనిత, చి ఇనాచి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి ఆవ్ ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్తి రితి పసుల కెర అంచితె జెత”.

మెన జేవ్చి రిసా సంగిలి కోడు. ¹⁶ “జలె, తుమ్ నంపజలసచ అంకివొ డీస్తతిచి రిసా తుమ్క చెంగిలి. తుమ్క అర్దుమ్ సూన్త కంగ్గొల్ అస్తిచి రిసా తుమ్క చెంగిలి. ¹⁷ పూర్దుమ్చక చి కంట తుమ్క ఒగ్గర్ చెంగిలి మెన కచితుమ్ తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. కిచ్చొక మెలె, పూర్దుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలస ఒగ్గర్జిన్, సత్తిమ్ ఇండిలస ఒగ్గర్జిన్, తూమ్ దెకితిసి దెకుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, దెకుక నెత్తిర్ల. తూమ్ సూన్తిసి సూనుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, సూనుక నెత్తిర్ల. జా అవ్కాసుమ్ జోవయింక దొర్చు జయె నాయ్.

† 13:8 13:8 తిని విస్సా ‡ 13:11 13:11 12 ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘నంపజా అర్దుమ్ తిలసకయ్ అన్నె అర్దుమ్ నికడుక జయెదె...గని నంప నెంజి అర్దుమ్ నెంజిలసక తిలి అర్దుమ్ కి జోవయింతె తెంతో కడ నెంక జయెదె’.

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలన్ (మార్కు 4:13-20; లూకా 8:11-15)

¹⁸ “ఉంపితోసాచి రిసా సంగిలి టాలి తుమ్ అర్దుమ్ కెరన. ¹⁹ కో జలెకు పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి బోదన సూన అర్దుమ్ నే కెరన్లె, నయ్తాన్ జా కెర, జో మాన్సుచి పెట్టి ఉంపిలి జా బోదన ఉర్ల కెర దెర గెచ్చెదె. వట్టెచి ఉంపిలి బీ ఈంజ జయెదె. ²⁰ పత్తల్ బుయ్యె ఉంపిలిసి, కో జలెకు చి బోదన సూన్లి బేగి, సర్ల జా నంపజతసి మెనెదె, ²¹ గని జోచి సొంత పెట్టి సుబుమ్ కబుర్చ చెర్రో నెంజిలి రిసా, జో జిలి రితి జా గడియ టీవొ జా తిలె కి, సుబుమ్ కబుర్ జో నంపజిలన్చి రిసా కిచ్చొ జవున్ బాద సేడ్లె జలెకు, నెంజిలె విరోదుమ్ జలస జోక అల్లర్ కెర్లె జలెకు, జో మాన్సు బమ్మ జా, బే బేగి నముకుమ్ ముల దెయెదె. ²² కంట దుబ్బుల్ తిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీ, కో జలెకు, చి బోదన సూన్లె కి, ఈంజయ్ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తిక ఉచర్లె తా, కీసి జా జియిందె? మెన చింత గలనెదె జలెకు, సొమ్మారుమ్ జంక ఆస జయెదె జలెకు, దస్సి, జా ఆస జవున్, జా చింత జవున్, జా బోదనక పెలగెలి రితి జతయ్చి రిసా జా బోదన జోతె పలితుమ్ దెరె నాయ్. ²³ గని, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీ, చి బోదన సూన కో అర్దుమ్ కెరనెదె గే, జో మెలె, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీతె కేన్ గిడ్డ పుంజెక్ వంతుల్, అరవయ్ వంతుల్, ముప్పుయ్ వంతుల్ కీసి పలితుమ్ దెరుల గే, దస్సి, సూన అర్దుమ్ కెరంతో మాన్సు తమ్మస కిపలితుమ్ దెరెదె” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

చెంగిల మొక్కల్క చి వెర్రి మొక్కల్క టాలి

²⁴ యేసు పైజల్క సంగిలి అన్నెక్ టాలి ఇసి జలి. “పరలోకుమ్చి రాజిమ్ తెన్ కీసి మెలె, జోచి వెడయ్ చెంగిల్ గోదుమ్చి బీ ఉంపిలిన్చి ఏక్ మాన్సు రితి జతయ్. ²⁵ మాన్సుల్ నిజ గెల తతికయ్, జో ఉంపిలోసాచొ విరోదుమ్చొ జా కెర, జా చెంగిల్ బీ ఉంప తిలిన్తె వెర్రి గిడ్డల్ ఉంప దా, ఉట్ట గెలన్. ²⁶ చెంగిల్ బీచ మొక్కల్ ఉట్ట వడ్డ ఎన్నులు దెర్లి పొది, జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ కి డీసిల. ²⁷ జో ఉంపిలో ఎజొమానితె జోచ గొత్తి సుదల్ జా కెర, ‘బాబు, తుయి తుచి వెడయ్తె చెంగిలి బీ ఉంపిలది. జలె కిసి ఒత్త వెర్రి మొక్కల్ కి ఉట్ట అస్తి?’ మెన పుసితికయ్, ²⁸ జో జేవ్క, ‘ఈంజ కో గే విరోదుమ్చొ కెర్లి కామ్ జయెదె’ మెన సంగిలన్. జోచ గొత్తి సుదల్ జోక, ‘దస్సి జలె, అమ్ వెడయ్ గెచ్చు జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ కడ గెలుక తుక ఇస్తుమ్ గే?’ మెన పుసిల. ²⁹ దస్సి జో, ‘పొన. జేవ్ వెర్రి మొక్కల్ అప్పె కడ్డెగిన, ఏక్ వేల జోవయింతెన్ ఎక్కె దడి గోదుమ్చ మొక్కల్ కి బెదవ

§ 13:23 13:23 ‘అత్తపలితుమ్ దెరెదె’ మెలె, దసా మాన్సు ప్రబుచి బుద్ధి ఇండెదె, చి అన్నె మాన్సుల్ దెక, జేవ్ కి ప్రబుచి రాజిమ్తె బెదుక ఇస్తుమ్ జా, సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజా బెదుల.

కడితె. అప్పె పోన. 30 లాయితి కాలుమ్ ఎద దొన్ని కి బెద వడ్డుతు. లాయితె పొదిక, వెర్రి మొక్కల్ తొలితో కడ కెర, డయ గెల్లి రిసా కట్టల్ బందిలి పడ్డొక, గోదుమ్ లాయ కెర అంచి కొట్టుతె ఆన' మెన లాయితనక సంగిందె. మెన జో ఎజొమాని సంగిలన్" మెన యేసు సంగిలన్.

సొర్పు గిడ్డక టాలి

(మార్కు 4:30-34; లూకా 13:18-21)

31 యేసు జోవయింక అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. "పరలోకుమచి రాజిమ్ ఏక్ మాన్సు జోచి పట్టయ్ ఉంపిలి సొర్పుగిడ్డచి రితి జతయ్. 32 గిడ్డల్ ఎత్తిచి కంట జా గిడ్డ ఇదిలిసి డీసిలెకి, జా మొక్క వడ్డిలి మెలె, రోన్తె గల్లి మొక్కల్ ఎత్తిచి కంట వెల్లో జా, రూకు జయెదె, చి ఆగాసుమ్చ పిట్టల్ జా కెర, జో చెట్టెచ కొమ్మల్తె గూడల్ బందుల" మెన సంగిలన్.

33 యేసు జోవయింక అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. "పరలోకుమచి రాజిమ్ తెన్ కీసి మెలె, అన్నిమ్ కెర్తి పీట్ ఎత్తి, పొంగువ జా పులితి రిసా, ఏక్ తేర్బోద ఏక్ తీనడి పీట్తె గలిలి పులయ్తి పీట్చి రితి జతయ్. ఇదిలిదిల్ గలిలెకి, జా కల్యోలి సామన్ ఎదివాట్ పుల కెర ఒగ్గర్ జయెదె", మెన, యేసు సంగిలన్.

34 ప్రెజల్క సంగితి బోదన ఎత్తి టాలివో తెన్ యేసు సంగితె తిలన్. టాలివో నెంతె జేవ్ ప్రెజల్క జో కిచ్చొ సంగి నాయ్. 35 ఇసి, దేముడు జోచ కబుర్లు సంగిలో ఎక్కిలోచి అత్తి రెగిడ్డి కోడ్ నెరవెర్పువ జలి.

"టాలివో సంగ ఆవ్ అంచి చోండి పుట్టుయిందె, చి బూలోకుమ్ జెర్మున్ జలి మొదోల్ తెంతో లుంకడ్లిసి సంగిమ్దె" మెన రెగిడ్డి కోడు.

బట్టి ఉంపిల వెర్రి గిడ్డల్చి టాలిక అర్దుమ్ సంగిలిసి

36 తెదొడ్ యేసు ప్రెజల్చి జనాబ్క ముల దా, గెరి గెలన్. జోచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, "బట్టిచ వెర్రి మొక్కల్చి రిసా సంగిలి టాలి అమ్క అర్దుమ్ సంగు" మెన పుసితికయ్,

37 జో జోవయింక ఇసి మెలన్. "చెంగిల్ బీ ఉంపితోసా కొన్సొ మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా. 38 బాటి కిచ్చొ మెలె, ఈంజ లోకుమ్. చెంగిల్ బీ కిచ్చొ మెలె, పరలోకుమచి రాజిమ్చ బోదల్ జల మాన్సుల్. వెర్రి మొక్కల్ కిచ్చొ మెలె, సయ్తాన్చ బోదల్ జల మాన్సుల్. 39 జా వెర్రి బీ ఉంపితోసా కొన్సొ మెలె, సయ్తాన్. పంబొ లాయితి పొది కెయ్క మెలె, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి ఆకర్ దీసి. లాయితన కొన్సొ మెలె, దేముడుచి దూతల్.

40 "వెర్రి మొక్కల్క కీసి కుడవ ఆగితె గలుక జయెదె గే, దన, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి పొదిక, దస్సి సిచ్చ తయెదె. 41 జా పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా అంచ దేముడుచి దూతల్క తెద్రయిందె, చి పాపుమ్ కెరయ్తి

వెట్కారుమ్చి ఎత్తిక కి, పాపుమ్ ఇండితన ఎత్తిక కి, ఈంజ లోకుమ్ తెంతో కడ కెర, ఎక్కితె కుడవ కెర, 42 జేవ్ దేముడుచి దూతల్ జోవయింక వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దెవుల. ఒత్త గలి జలన ఏడుల, దంతో చప్పిల్తె తవుల. 43 తెదొడ్క, పొద్దుచి ఉజడి కెద్ది జతయ్ గే, దస్సి, అంక నంపజా పున్నిమ్ జలన జోవయింక దేముడు అబ్బొన్చి రాజిమ్తె ఉజడి జవుల. నూన్త కంగ్గొ తిలన సూన.

లుంకడ్లి దనుమ్చి టాలి

44 "పడ్డొ, పరలోకుమచి రాజిమ్క కిచ్చొ టాలి కెరుక జయెదె మెలె, ఏక్ వెడయ్తె లుంకడ తిలి దనుమ్చి రితి జయెదె. ఎక్కిలో జా దనుమ్ చజ కెర, అన్నె లుంకడ కెర, జా దొర్కు జలి మెన, సంతోసుమ్ తెన్ గెచ్చు, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి విక గెల కెర, జా దనుమ్ రోవిలి వెడ గెనెదె.

చెంగిలి ముత్యల్క చజ గెన్సొసాచి టాలి

45 "అన్నె, పరలోకుమచి రాజిమ్తె బెదితిసి చెంగిలి ముత్యల్ గెన్తో సావుకరి కెర్లిన్చి రితి జతయ్. 46 జో ఒగ్గర్ విలువచి ముత్యల్ ఏక్ చజ కెర, గెచ్చు, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి విక గెల కెర, జా ముత్యల్ గెనెదె.

సముద్రుమ్తె గల్లి వలచి టాలి

47 "అన్నె, పరలోకుమ రాజిమ్తె బెదయ్తిసి కీసి మెలె, సముద్రుమ్తె గలిలి రగరగాల్చ మొస్సు దెర్తి వలచి రితి జతయ్. 48 జా బెరిలె పొది మాన్సుల్ జేక ఒడ్డుతె కడ కెర, వెన కెర, చెంగిలచ తిర్తితె బెరవ కెర, గర్చ బయిలె వెంట గెలుల. 49 దస్సి, ఈంజ ఉగుమ్ పూర్తి జతి ఆకర్ దీసిక అమ్చ దేముడుచి దూతల్ జా కెర, నంపజా పున్నిమ్ జలనక ఏక్తె, నంపనెంజిల్ రిసా గార్ జలనక వేరతె కుడవ తా, 50 జేవ్ నంపనెంజిలనక వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దెవుల. ఒత్త గలి జలన ఏడుల, దంతో చప్పిల్తె తవుల.

51 "ఈంజ ఎత్తిచి అర్దుమ్ కెరన్లదు గే నాయ్?" మెన యేసు జేవ్ సిస్సుల్క పుసిలన్, చి "అమ్క అర్దుమ్" మెల. 52 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక "జలె, కేన్ జలెకు మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా, పరలోకుమచి రాజిమ్చి సుబుమ్ కబుర్ కామ్తె బెద్దితి రిసా కో సిస్సుల్ జా జవుల గే, జో ఏక్ గెర్చొ ఎజొమాని కీసి జోచి దనదాన్యుమ్ తెంతో నొవ పొర్ను సామన్లు వెంట వాడిక కెరెదె గే, దస్సి అన్నె."

యేసు సొంత మాన్సుల్ జోచి అదికారుమ్ నే చినిలిసి

(మార్కు 6:1-6; లూకా 4:16-30)

53 యేసు ఈంజేవ్ టాలివో సంగ కేడయ్లి పడ్డొ, ఒత్త తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెచ్చు, 54 జోచి సొంత గవ్వి పాచ కెర, జోవయించ నబ గెరలె బోదన కెరుక దెర్లొ. జో కెర్లి బోదన సూన ఆచారిమ్ జా, "ఈంజ గ్యానుమ్చి, ఈంజొ కెర్త కమెచి కెర్తి సెక్తి ఇన్నెక కేనె తెంతో అయ్లి? 55 ఈంజొ

మాములుమ్, ఈంజ గవ్వొచొ దార్చ కామ్ కెర్తొసాచొ పుత్తుసి గెద? ఇన్నెచి అయ్యున్చి నావ్ మరియ గెద? అన్నె, యాకోబు, సీమోను అన్నె యూదా జోచ బావుడ్చివొ జవుల గెద? ⁵⁶ ఇన్నెచ బేన్చివొ ఎత్తిజిన్ అమ్చి తెన్ అన్చి గెద? దస్సి జలె, ఇన్నెక ఈంజ గ్యానుమ్ ఎత్తి కేనె తెంతో అయ్లొ?” మెన లట్టబన్ల, ⁵⁷ యేసుచి రిసా అన్మానుమ్ జా గెల. జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్ సొంత గెర్చ మాన్సుల్ జోక గవురుమ్ దెకిత్ నాయ్” మెన జోవయించి అన్మానుమ్చి రిసా సంగిలన్. ⁵⁸ జలె, జా గవ్వొచ మాన్సుల్చి అన్మానుమ్చి రిసా, యేసు ఒత్త వెల్లో కమొ ఒగ్గర్ కెరె నాయ్.

14

హేరోదు రానొ యేసుచి రిసా బిలిసి
(మార్కు 6:14-29; లూకా 9:7-9)

¹ జా సమయుమ్తె, హేరోదు మెలొ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చొ అదికారి, యేసు కెర్తొ కమొచి రిసా సూన తా, ² బియఁ కెర, జోచి గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, జోవయింక, “ఈంజొ యేసు, జో బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ యోహాను మొర గెచ్చ అన్నె జియ అస్సె. జాచి రిసా, ఇన వెల్లో కమొ కెరుక జోక సెక్తి అస్సె” మెన ఉచర సంగిలన్.

³⁻⁴ కిచ్చొక జో అదికారి దస్సి బియఁ కెర ఉచర్లన్ మెలె, జోచొ పిలివ్ మెలొ అన్నొన్చి హేరోదియ మెలి తేర్చిక హేరోదు నెతికయ్, యోహాను జోక “తుయి జాక తియనుక నాయిమ్ నాయ్” మెన సంగితె తిలి రిసా, జో అదికారి యోహానుక దెర, బందవడ, జేల్తె గల తిలన్. ⁵ జోక మారుక ఉచర్లె కి, దేముడుచి కబుర్ సంగిలొసా, మెన ప్రెజల్ యోహానుక ఉచర్లె రిసా, జోవయింక బియఁ కెర, మారుక వాయిద కెర తిలన్.

⁶ జలె, హేరోదుచి జెర్మన్ వండుగు దీసి అయ్లె, జోచి హేరోదియ మెలి తేర్చిచి దువిసి విందుతె బుకారా తిలసచి నెడిమి నచితికయ్, హేరోదు రానొ మెన్చిలన్, చి ⁷ జో ఒట్టు గలన, “తుయి కిచ్చొ నజెలె కి దెయిందె.” మెన జాక సంగిలన్. ⁸ జా నాడిచి అయ్యున్ సంగితికయ్, బెర్ల మాన్సుల్చి మొక్కె జా దువిసి, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి, గండ కెరవ పలెరుమ్తె గల, అంక ఇత్తల్ ఆన దె” మెన రానొక సంగిలి. ⁹ ఈంజ కొడు సూన దుకుమ్ జలెకి, హేరోదు జేవ్ బుకార్ల మాన్సుల్చి మొక్కె ఒట్టు గల తిలి రిసా, జా సంగిలిసి దెంక మెన ఒప్పున తిలొ, చి ¹⁰ జమాన్లుక తెద్రవ కెర, “జేల్తె యోహానుచి బోడి కండ కెర దా” మెలొ. ¹¹ జో జమాను, దస్సి కెర, యోహానుచి బోడి పలెరుమ్తె గల ఆన నాడిక దెతికయ్, జా నాడి అయ్యున్క నా దిలి.

¹² యోహానుచ సిస్సుల్ జో మొర్లిన్చి నూన కెర, జా కెర, పీనుమ్ ఉక్కుల దెర గెచ్చ రోవ గెల, అన్నె యేసుతె జా కెర, జోక సంగిల.

పాచ్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి
(మార్కు 6:30-44; లూకా 9:10-17; యోహా 6:1-14)

¹³ యోహానుక జర్గు జలిసి యేసు సూన కెర, దోనితె వెగ కెర, మాన్సుల్ నెంజిలి టాన్తె గెచ్చుక మెన సముద్రుమ్ జీన, ఉట్ట గెలన్. యేసు ములిలి ఏక్ తిల జనాబ్ ‘జో ఒత్తల్తో గెతయ్’ మెన సూన కెర, పట్టల్తె గవ్వొలె తెంతో బార్ జా, ఇండ కెర, జోచి పట్టి గెల. ¹⁴ యేసు జా ఒడ్డుతె పాచ్ కెర, ఒత్త బెర తిల పట్టి అయ్లె ప్రెజల్ ఎత్తిక దెక కెర, జోవయించి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా, జోవయింతె జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్ ఎత్తిక చెంగిల్ కెర్లన్.

¹⁵ సాంజ్ జతికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ డొంగుర్ దేసిమ్ గెద, పొద్దు గెలి రిసా, అన్నిమ్ సామన్ గెనన్తి రిసా, ఈంజేవ్ ప్రెజల్క గవ్వొలె తెద్రవు” మెన సంగిల. ¹⁶ యేసు జోవయింక, “జేవ్ గెచ్చుక నాయ్. తుమి జోవయింక కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ దాస” మెన సంగిలన్. ¹⁷ జేవ్ సిస్సుల్ జోక, “అమ్చితె పాచ్ పొడియె, చి దొన్ని మొస్స పిట్టవ, అన్నె కిచ్చొ నాయ్” మెన, యేసుక సంగిల. ¹⁸ యేసు, “దస్సి జలె, జా తిలి సామన్ అంచితె ఆన దా” మెన, సిస్సుల్క సంగ కెర, ¹⁹ ప్రెజల్క దెక, “తుమ్ ఎత్తిజిన్ వెన” మెన సంగ, జా చివర్లెచి బుయ్యె వెనడ కెర, జేవ్ పాచ్ పొడియె చి దొన్ని మొస్స దెరన, ఆగాసుమ్ పక్క దెక, “ఈంజ అన్నిమ్ తుయి దిలది” మెన దేముడు అబ్బొన్క జోకర కెర, జేవ్ పొడియె మోడ కెర, జోచ సిస్సుల్క దెతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ ప్రెజల్క వంట దిల.

²⁰ జేవ్ బెర తిల ప్రెజల్ ఎత్తిజిన్ పేట్ బెర్తు కయ్ల. కయ్లి పడ్డె, సేసిల గండల్ బార గంపల్తె బెర్తు సిస్సుల్ గుడ్డెల. ²¹ తేర్బోదల్ బాలబోదల్క ముల్తె, అన్నిమ్ కత్తన పాసి పాసి పాచ్ వెయిల్జిన్ మున్సుబోదల్ జల.

యేసు సముద్రుమ్చి ఉప్పిరి ఇండిలిసి
(మార్కు 6:45-52; యోహా 6:16-21)

²² జా ఎత్తి జర్గు జలి పడ్డె, “ప్రెజల్క అవ్వె తెద్రయిందె. తుమ్ దోనితె వెగ, అంచి కంట అగ్గ ఒత్తల్తోచి గట్టుతె గెచ్చ” మెన, సిస్సుల్క యేసు బలవంతుమ్ కెర్లొ. ²³ పడ్డె, జో జేవ్ ప్రెజల్క తెద్రవ దా కెర, ప్రార్దన కెర్తి రిసా, మెట్టయ్ ఎక్కిలొయి వెగ గెలన్.

సాంజ్ జతికయ్, యేసు ఎక్కిలొయి ఒత్త తిలన్. ²⁴ సిస్సుల్ తిలి జా దోని మాత్తుమ్, ఒడ్డు తెంతో దూరి గెతికయ్, వాదు కెర పెలయ్తె తతికయ్, కెర్లల్ జా దోనితె పెట్టి జస్సె తిల. ²⁵ అందరె, పాసి పాసి కుకుడొ వాంసెనె,

యేసు జా నముద్రుమ్చి ఉప్పిరి ఇండ జా, జేవ్ సిస్సుల్ తిలిన్తె జెతె తిలన్. ²⁶ జో నముద్రుమ్చి ఉప్పిరి ఇండిలిసి జోచ సిస్సుల్ దెక కెర, బమ్మ జా బియఁ గెచ్చు, “డుంబొ!” మెన బియఁ కెర కేకుల్ గల్లికయ్, ²⁷ యేసు బేగి, “దయిరిమ్ ఆనన. బియఁ నాయ్. ఆవ్వి జెతసి” మెన సంగిలన్.

²⁸ యేసు “ఆవ్వి జెతసి” మెన సంగితికయ్, పేతురు జోక కేక్ గల, “ప్రబూ, తుయి జలె, ఆవ్ కి పానిచి ఉప్పిరి ఇండ తుచితె జెతి రితి అంక సెలవ్ దే” మెన సంగిలన్ ²⁹ యేసు జోక “జే!” మెంతికయ్, పేతురు దోని తెంతో ఉత్త కెర, యేసుతె గెతి రిసా పానిచి ఉప్పిరి ఇండ కెర, నగుమ్ దూరి గెలన్. ³⁰ గని, వాడుక దెక కెర, బియఁ కెర, డుంబ గెచ్చె తా, “ప్రబూ, ప్రబూ, అంక రచ్చించువ కెరు!” మెన, కేక్ గలన్. ³¹ యేసు బేగి ఆతు చంప కెర, పేతురుచి ఆతు దెరన, “తోక్కి నముకుమ్చొ, తుయి కిచ్చొక అన్మానుమ్ జలది?” మెన పేతురుక సంగిలన్. ³² తెడొడి, జేవ్ దొగుల దొనితె వెగిల, చి వాడు ముల దిలి. ³³ దస్సి జర్గు జలి రిసా, దొనితె తిలన యేసుక జోకర, “తుయి నిజుమి దేముడుచొ పుత్తుసి” నేన, జోచి గవురుమ్ చిన సంగిల.

గెన్నేసరెతు మెలి టాన్తె మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్రిసి

(మార్కు 6:53-56)

³⁴ జేవ్ యేసు ఒత్తల్తోచి గట్టుతె పాచ కెర, గెన్నేసరెతు మెలి టాన్తె ఉత్తిర్. ³⁵ ఒత్తచ ప్రెజల్ యేసుక చిన కెర, నుట్టుపట్టు గెవ్విలె కబుర్లు తెద్రవ, జబ్బుల్ తిలన ఎత్తిజినక జోతె కడ ఆనయ్తికయ్, ³⁶ యేసుచొ పాలుమ్చి అంచు జలెకు జేవ్ చడుక మెన బతిమాల్పా జా సెలవ్ నజన్తె తిల, చి జోచొ పాలుమ్చి అంచు చడిలన ఎత్తిజిన్ చెంగిల్ జల.

15

అత్తో నే దొవన్తె కయ్లిన్చి రిసా పరిసయ్యుల్ యేసుక సంగిల

(మార్కు 7:1-23)

¹ జా పొది, యెరూసలేమ్ పట్నుమ్ తెంతో పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన యేసుతె బెద జా కెర, ² “తుచ సిస్సుల్ అత్తో నే దొవన్తె అన్నిమ్ కతతి. జేవ్ కిచ్చొక ఇసి పాపుమ్ కెర పూర్గుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ సికయ్లి రితి కెర్రి నాయ్?” మెన సంగిల. ³ యేసు జోవయింక, “తూమ్ తుమ్చ పూర్గుమ్చ అవ్వి ఉచర్రిసి కెర్రి ఆసక, కిచ్చొక పాపుమ్ కెర దేముడుచి ఆగ్గు రితి కెర్రి నాయ్? ⁴ కిచ్చొ ఆగ్గుచి రిసా ఆవ్ సంగితసి మెలె, అయ్యద్అబ్బొద్క చెంగిల్ దెక గవురుమ్ కెర” మెన సంగిలి కోడు. అన్నెక్ కిచ్చొ మెలె, “అబ్బొన్క జలెకు అయ్యన్క జలెకు కో దూసుప కెరుల గే, నే పిట్టె మొర్చుచి సిచ్చ దెంకయ్” మెన సంగిలి కోడు. ⁵ తూమ్, మాత్రమ్,

కిచ్చొ మెంతసు మెలె, తుమ్ అవ్వి ఉచర్రి కోడు. కిచ్చొ కోడు మెలె, ‘అంచితె తుమ్క కిచ్చొ కలుగు జతి గే, జయ్యి అమ్చొ దేముడుక దెంక సంగ అస్సి మెన కో అయ్యన్క అబ్బొన్క సంగుల గే, జేవ్ దస్సి సంగిలన అయ్యన్క జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, అన్నె తోడు దెంక నాయ్’, మెన, తుమ్ సంగితసు. ⁶ జలె, తుమ్ దస్సి మెన తుమ్చ పూర్గుమ్చక అవ్వి ఉచర్రిసి కెరుక ముక్కిమ్ మెలి రితి, ‘దేముడుక అదికారుమ్ నాయ్’ మెలి రితి జా, జో సంగిలి ఆగ్గు మార్చుప కెర అస్సున్.

⁷ “తుమ్ ఉప్రమెన్సుచొ! యెసయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు తుమ్చితె నిజుమి నెరవెర్చుప జతయ్.

⁸ ఈంజ ప్రెజల్ అంక జేవ్చి ఒటొ తెన్ గవురుమ్ కెర్రి రిత కొడొ సంగిలే కి, జోవయింక పేట్ అంక దూరి అస్తి. ⁹ మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్రి కొడొక ‘దేముడు సంగిలన’ మెన, ప్రెజల్క సికడ, అంక ఆరిక జోకర్తతి.

మెన తుమ్చి రిసాచి కోడు” మెన, యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్.

మాన్సుక గార్ కెర్రిసి కిచ్చొ జయెదె గే యేసు సంగిలిసి

¹⁰ యేసు జేవ్క దస్సి సంగ కెర, పాసి తిల ప్రెజల్క బుకారా కెర, జోవయింక ఇసి మెన బోదన కెర్రిన్. “తుమ్ నూన అర్దుమ్ కెరన. ¹¹ మాన్సుక గార్ కెర్రిసి కిచ్చొ మెలె, చొండి తెడి తెంతో గెతిసి నెంజె, గని చొండి తెంతో బార్ జతిసి. జయ్యి మాన్సుక గార్ కెర్రిసి” మెన సంగిలన్.

¹² యేసు దస్సి సంగిలి పిమ్మట్, జోచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “పరిసయ్యుల్ జా కోడు నూన కోపుమ్ జల మెన జాన్సి గె?” మెన, యేసుక వుసిల. ¹³ జలె జో, “వెర్రి రూకుక కిసి ఉట్టవుల గే, దస్సి, పరలోకుమ్ తిలొ అంచొ దేముడు అబ్బొ జోక కామ్క నెంజితొ ఎత్తి మాన్సుక ఉట్టయ్లి రితి గెచ్చువ కెర గెలెదె. ¹⁴ జాకయ్, జేవ్ సంగితిన్చి రిసా తుమ్ చింత గలన నాయ్. జేవ్ నంప నెంజ ఆత్మ గుడ్డి జా, మాన్సుల్క వాట్ దెకడుక ఉచర్రిసి. గని గుడ్డి సుదొ గుడ్డి సుదల్క వాట్ దెకయ్లెగిన, జో కి ఈంజొ కి గొయితె సిడుల.” మెలన్.

¹⁵ జలె, పేతురు యేసుక, “జా టాలిచి అర్దుమ్ అమ్క సంగు” మెన సంగిలన్, చి ¹⁶ యేసు జోవయింక, “అప్పె ఎద తూమ్ కి అర్దుమ్ నెంతె అస్సున్ గే? ¹⁷ ఈందె, చొండి గలంతిసి కిచ్చొ జలెకి పెట్టి గెచ్చు కెర, కామ్క నెంజితెగిన, బార్ జా గెచ్చెదె, మెన తుమ్క అర్దుమ్ నాయ్ గె? ¹⁸ మాన్సుచి చొండి తెంతో బార్ జతి ఎత్తి కోడు, మాత్రమ్, జోవయింక పెట్టితె జెర్మ కెర బార్ జతయ్. జా కోడు లట్టబ్బొ మాన్సుక జయ్యి గార్ కెరెదె, ¹⁹ కిచ్చొక మెలె, గర్చ ఉద్దెనుమ్లు, నరు అత్యల్, లంజెకమొ, చొరు కమొ,

అబద్ధుడను సాచి, మాన్యులక దూసుప కెర్తెసి, దసచ ఎత్తి, మాన్సుచి పెట్టి తెంతో జెయెదె. ²⁰ దసచయ్ మాన్సుక గార్ కెరుల, గని అత్తో నే దొవన్తె కతిసి మాన్సుక గార్ కెరె నాయ్” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

వేర దేసిమచి తేర్బోదచి దువిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

²¹ యేసు ఒత్త తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెచ్చు, తూరు పట్టుమ్ చి సీదోను పట్టుమ్చి ప్రాంతుమ్తె గెతికయ్, ²² ఈందె, జా ప్రాంతుమ్చ కనానుచి సెకుమ్చి తేర్బోద ఎక్లి బార్ జా, జోక దస్సుల్ జా కెర, “ప్రబువ, దేముడు తెద్రయ్లో, దావీదు రానోచి సెకుమ్తె జెర్మిలో, క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తెసా తుయి. అంచి ఉప్పిరి దయ తి. అంచి దూక బూతుమ్ దెర అస్సె, చి ఒగ్గర్ సైమ జతయ్” మెన యేసుక కేకుల్ గలిలి.

²³ గని యేసు తుక్లె తా, జాక ఎక్కి కోడు కి జబాబ్ సంగె నాయ్. తెదొడి, జోచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ అమ్చి పట్టి జా జా, కేకుల్ గలితయ్, ఇన్నెక తెద్రవ దేను” మెన, యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల. ²⁴ యేసు, “గొవుడు నెంజిల మెండల్ రిత జా అమ్చి ఇస్రాయేలుచ ప్రెజల్తెయి అంక అబ్బొ తెద్రయ్లన్, గని వేర మాన్సుల్తె నాయ్” మెలన్. ²⁵ యేసు దస్సి మెలె కి, జా తేర్బోద అన్నె పాసి జా కెర, సెర్సు సేడ జోకర, “ప్రబు, అంక తోడు కెరు” మెన సంగిలి. ²⁶ యేసు జాక దెక, “*బోదల్చి అన్నిమ్ గుడ్డ కెర, నూనకూనర్లుక గల దెంక చెంగిల్ నాయ్” మెన సంగిలన్. ²⁷ జా కిచ్చొ మెలి మెలె, “నిజమి, ప్రబు, గని నూనకూనర్లు కి జోవయించొ ఎజొమానిచి బల్ల తెంతో సేడ్డి ఉస్టా వెంట కవుల” మెన, సంగిలి. ²⁸ జా తేర్బోద దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు జాక, “అమ్మ, తుయి గట్టిజ నంపజతసి. తుయి కోర్ప జలిసి తుక జర్లు జవున్” మెన, జాక వరుమ్ దిలన్. చి బేగి జాచి దువిసి చెంగిల్ జలి.

²⁹ యేసు ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెచ్చు, గలిలయచి సముద్రుమ్తెచి ఒడ్డుతెచి వట్టి గెచ్చు, ఏక్ మెట్టయ్ వెగ వెసితికయ్, ³⁰ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ మాన్సుల్ జోతె సొట్ట జలసక, అత్తో చట్టో నెంజిలసక, గుడ్డి జలసక, గుల్ల జలసక, అన్నె వేర బాదల్ తిలస ఎత్తిక, కడ ఆన, జోచి పాసి వెసయ్తికయ్, యేసు జేక చెంగిల్ కెర్లన్. ³¹ గుల్ల మాన్సుల్ లట్టల్లిసి, అత్తో చట్టో నెంజిలస చెంగిల్ జలిసి, సొట్ట మాన్సుల్ ఇండిలిసి, గుడ్డి మాన్సుల్ దెకిలిసి ఒత్త తిల మాన్సుల్ దెక కెర, ఆచారిమ్ జా, ఇస్రాయేల్ ప్రెజల్చొ దేముడుక గవురుమ్ కెర్ల.

చెత్తర్ వెయిల్ జిన్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

³² జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజిన్ యేసు తెన్ జా మెట్టయ్ తిర్రతి తతికయ్, జోచి సిస్సుల్క యేసు పాసి బుకారా కెర,

* **15:26** 15:26 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ ‘బోదల్’ రిత జల యూదుల్చి రిసా సంగితయ్.

“ఈంజేవ్ ప్రెజల్ తిర్రతి అంచితె అస్తి. జోవయింక అన్నిమ్ కిచ్చొ కి నాయ్, చి జోవయించి ఉప్పిర్ ఆవ్ కన్యారుమ్ జతసి. జేవ్ నే కతె ఉట్ట గెలిగిన, వట్టి మొకోమ్ గుంజు సేడుక జయెదె, చి రిసా జోవయింక చువ్వె తెద్రవుక అంక ఇస్టుమ్ నాయ్” మెన సంగిలన్. ³³ సిస్సుల్ ఆచారిమ్ జా, జోవయింక “ఎతివాట్జిన్ మాన్సుల్క అన్నిమ్ దెంక మెలె, జోవయింక సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ ఈంజ బయిలె అమ్క కేనె దొర్కు జవుల?” మెన సంగిల, చి ³⁴ యేసు జోవయింక, “జలె, తుమ్చితె కెత్తి పొడియె అస్తి?” మెన పుసిలన్, చి జేవ్ సిస్సుల్ చజన కెర, “అమ్చితె సత్తు పొడియె, చి ఇదుద్ల మొస్స దొన్ని అస్తి” మెన సంగితికయ్, ³⁵ యేసు ప్రెజల్ ఎత్తిక “వెస” మెన సంగ కెర, ³⁶ జేవ్ సత్తు పొడియెచి జేవ్ మొస్స నజన, అత్తి దెరన, ‘తుయి దా దయ కెర్లది’ మెలి రితి దేముడు అబ్బొన్క ఉచర, పొడియె మోడ కెర, జోచ సిస్సుల్క వంట దెతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ ప్రెజల్క జా ఎత్తి వంట దిల. ³⁷ జేవ్ ప్రెజల్ ఎత్తిజిన్ పేట్ బెర్లు కయిల పడ్డో, సేసిల గండల్ సత్తు గంపల్తె సిస్సుల్ గుడ్డ బెరయ్ల. ³⁸ తేర్బోదల్ బాలబోదల్క ముల్లె, చెత్తర్ వెయిల్జిన్ మున్సుబోదల్ కయ్ల. ³⁹ పడ్డో, జేవ్ బెర తిల జనాబ్క తెద్రవ దా కెర, దోనితె వెగ, యేసుచి సిస్సుల్ మగదాన్ మెంతి ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెల.

16

యూదుల్చి వెల్లి సబతె యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి
(మార్కు 8:11-13; లూకా 12:54-56)

¹ తెదొడి, పరిసయ్యుల్ చి నద్దూకయ్యులు యేసుతె జా కెర, జోక పరిచ్చ కెర్లి రిసా, “అన్నె, తుక పరలోకుమ్చి అదికారుమ్ అస్సె మెన అమ్ చినితి రిసా, అమ్చి మొక్కె వెల్లి కామ్ ఏక్ కెరు” మెన, మోసిమ్క జోక సంగిల. ² యేసు జోవయింక ఏక్ టాలి సంగిలన్. “సాంజ్ జతి పొది ఆగాసుమ్తె మబ్బు నెంజ పొద్దు బగుక ఎరన లగితయ్ మెన దెకిలెగిన, ‘కలిక చెంగిల్ కెరెదె’ మెన తుమ్ చినితను. ³ పడ్డో, పెందలె ఒగ్గర్ మబ్బు కెర్లెగిన, ‘వెల్లో పాసి పెటెదె’ మెన చినితను గెద? జలె ఆగాసుమ్ కిసి తిలె కిసి కెరెదె గె తుమ్ చినితను, గని అప్పె జర్లు జత కమొచి అర్దుమ్ చినుక నెతుర్ను. ⁴ ప్రబుక నిదానుమ్ నెంజ లంజెబుద్ది పాపుమ్బుద్ది జల తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్, రుజ్జు దెకయ్త కమొక కోర్ప జతను. అంచి అదికారుమ్ దెకయ్తి రిసా, ఎక్కి ముల కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. దేముడుచ కబుర్లు పూర్లుమ్ సంగిలో యోనాక జర్లు జలిన్చి రితి జయెదె.”

పండితుల్చి రిసా యేసు సిస్సుల్క జాగర్ల సంగిలిసి
(మార్కు 8:14-21)

5 పడ్డో యేసు సిస్సుల్ తెన్ గాడు ఒత్తల్తో జీన ఒడ్డుతె పాచ కెర, “పోడియె గట్ట అనుక పచ్చ గెలమ్” మెన సిస్సుల్ ఏద కెర్తికయ్, 6 యేసు జోవయింక టాలి సంగిత్ రితి ఇసి మెలన్. “తుమ్ దెకన. పరిసయ్యుల్చి సద్దుకయ్యుల్చి పులయ్తి పీట్చి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా” మెన, జోవయింక సంగిలన్. 7 జేవ్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో “కిచ్చో పోడియె రిసా సంగితయ్? అమ్ పోడియె నే ఆన్లి రిసాయి ఇస్సె మెలన్.” మెన బమ్మ జా లట్టబన్.

8 యేసు, మాత్తుమ్, జేవ్ ఉచర్లిసి జాన కెర, “తోక్కి నముకుమ్చ, తుమ్. తుమ్చితె పోడియె నెంజిలిన్చి రిసా కిచ్చోక ఉచరన లట్టబంతను? 9 తుమ్ అప్పెక అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్ గె? పాచ పోడియె పాచ వెయిల్ జిన్క వంటితికయ్, కెత్తి గంపల్తె సేసిలిసి బెరయ్లదు గె? 10 సత్తు పోడియె చెత్తర్ వెయిల్ జిన్క వంటిత్కయ్, కెత్తి గంపల్తె సేసిలిసి బెరయ్లదు గె? తుమ్ ఏద కెర్ను నాయ్ గె? 11 జలె, ఆవ్ మాములుమ్ అన్నిమ్చి రిసా తుమ్క సంగుక నాయ్, మెన కిచ్చోక అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్? పరిసయ్యుల్చి, సద్దుకయ్యుల్చి పులయ్తి పీట్చి రితి బోదనచి రిసా జాగర్త తెన్ తా” మెన యేసు అన్నె సంగిలన్. 12 తెదొడి ‘మాములుమ్ పులయ్తి పీట్చి రిసా నాయ్, గని సద్దుకయ్యులు చి పరిసయ్యుల్ సికడ్డిసిచి రిసా అమ్క జాగర్త సంగితయ్’ మెన సిస్సుల్ అర్దుమ్ కెరన్.

మాన్సుల్ అంక కో మెన ఉచర్తి గె?
(మార్కు 8:27-30; లూకా 9:18-21)

13 యేసు సిస్సుల్ తెన్ ఇండ గెచ్చ కైసరియ పిలిప్పిచి ప్రాంతుమ్తె పాచ అయ్లె పొది, “మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లయ్ అంక, కో మెన ప్రైజల్ సంగితతి?” మెన పుసిల. జేవ్ సిస్సుల్ జోక, 14 “సగుమ్జిన్ తుక ‘బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను’ మెంతతి. సగుమ్జిన్ తుక ‘దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఏలీయా జయెదె’ మెంతతి. అన్నె సగుమ్జిన్, యిర్మీయా, నెంజిలె ప్రబుచ కబుర్లు సంగిలో అన్నెక్లో జయెదె.” మెన, సిస్సుల్ సంగిల. 15 యేసు జోవయింక, “జలె, తుమ్ అంక కో మెన ఉచర్తును?” మెన పుసితికయ్, 16 “తుయి ఎక్కిలో జివ్ తిలో దేముడుచో పుత్తుసి. జో తెద్రయ్లో క్రీస్తు మెలో రచ్చించుప కెర్తొసా తుయి” మెన, సీమోను పేతురు ఒప్పున సంగిలన్. 17 యేసు జోక, “ఓ సీమోను, యోహాను మెలోసాచో పుత్తుసి, తుక చెంగిలి. కిచ్చోక మెలె, ఈంజ కోడు తుక కో మాన్సు సికయ్లిసి నెంజె, గని పరలోకుమ్ తిలో అంచో అబ్బొయి జలో దేముడు తుచి ఆత్మతె ఇసి మెన సికడ అన్నె. 18 అన్నె, తుక ఆవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, తుక ‘పేతురు’ మెన నావ్ తియ అన్నె. ‘వెల్లో పత్తుర్’ మెలి అర్దుమ్ తెన్. ఈంజ రంగ్ని పత్తుర్తె అంచి సంగుమ్ బందిందె, చి మొర్ను ఆన్త సెక్తివో కి జేవ్చి ఉప్పిరి జినుక

నెత్తిరి. 19 పరలోకుమ్చి తాలుప్పు వాడిక కెరుక మెలి రితి, తుక అదికారుమ్ దెతసి. మెలె, బూలోకుమ్తె కిచ్చోచి రిసా ‘పోని’ మెనిస్తె గే, పరలోకుమ్తె ‘పోని’ మెనుమ్దె. అన్నె, కిచ్చోచి రిసా సెలవ్ దెస్తె గే, పరలోకుమ్చి సెలవ్ దెమ్దె” మెన, యేసు పేతురుక అదికారుమ్ దిలన్. 20 తెదొడి, “ఆవ్, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జెయెదె’ మెన కక్క సంగ నాయ్” మెన, యేసు సిస్సుల్క గట్టిజ సంగిలన్.

యేసు సైమల్ సేడ మొర గెచ్చ అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె
(మార్కు 8:31-9:1; లూకా 9:22-27)

21 జా దీసి తెంతో, “ఆవ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చ కెర, వెల్లి సబ కెర్తె వెల్లెల మాన్సుల్, పూజర్లు చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనతె, చి అత్తి ఒగ్గర్ సైమల్ సేడ మొరుక అన్నె. గని, తిర్తత్క అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సంగుక దెర్లన్. 22 తెదొడి, పేతురు జోక పక్కయ్ కడ నా కెర, “ప్రబు, దేముడుచి దయక తుక జా పిట్టవును! దస్సిచి తుక కెయ్యుక కి జర్లు జవున్ నాయ్” మెన, యేసుక గోల కెర్లన్. 23 పేతురు దస్సి సంగితికయ్, యేసు పన్ల కెర, జోక దెక, “సయ్తాన్, అంచి పడ్డో గో! అంచి తిలి కామ్క తుయి అడ్డు అన్నె. దేముడుచి పచ్చెనచి బుద్ది ఉచర్లది నాయ్, గని మాన్సుల్ ఉచర్తి రగుమ్ ఉచర్లది” మెన, పేతురుక సంగిలన్.

నంపజలన నిదానుమ్ తెన్ అంచి పట్టి బులుక అన్నె

24 యేసు పేతురుక దస్సి సంగ కెర, సిస్సుల్ ఎత్తిక, “కో నంపజా, అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇన్దుమ్ ఎత్తి ముల దా, జోచి సొంత సిలువ వయన్లి రితి జా, అంచి పట్టి బులుక అన్నె. 25 కిచ్చోక మెలె, జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరన తంక, కో కోర్ప జవుల గే, జోచి ప్రానుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని, అంచి రిసా కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జా జోక దొర్కు జయెదె. 26 ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన, జోచి సొంత ప్రానుమ్ పాడ్ కెరన్లెగిన, జోక కిచ్చో లాబుమ్? కిచ్చో లాబుమ్ నాయ్. అన్నె, కేన్ మాన్సుచి ఆత్మ పాడ్ జలెగిన, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు తెన్ అన్నె బెదవంతి రితి కిచ్చో దిలె సరిపుచుప జయెదె గే?

27 “కిచ్చోక ఈంజ ఎత్తి ఆవ్ సంగితసి మెలె, పడ్డోక ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా, అంచ దూతల్ తెన్, కచితుమ్ అంచో అబ్బొయి జలో దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్, అన్నె జెంక అన్నె. ఎత్తి మాన్సు ఇండిలి కొల్లి జోక సిచ్చ గే బవుమానుమ్ గే దెయిందె. 28 అన్నె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఇన్నె టీవో జా తిలసతె సగుమ్జిన్ నే మొర్తె అగ్గె, ఆవ్ మాన్సు

జా జెర్మన్ అయ్లోసా అంచి రాజిమ్చి అదికారుమ్ తెన్ డిస్సిసి దెకుల” మెన యేసు సంగిలన్.

17

సిస్సుల్చి మొక్కె యేసు పరలోకుమ్చి ఉజిడి జా మార్పుప జలిసి

(మార్కు 9:2-13; లూకా 9:28-36)

1 అన్నె సొప్పు దీసల్ గెలి పడ్డె, యేసు పేతురుక, యాకోబుక చి యాకోబుచో బావోన్ జలో యోహానుక పట్టి కడ దెరన, డోంక తిలి ఏక్ మెట్టయ్ వెగ కెర, 2 జోవయించి మొక్కె జోచి రూపుమ్ మార్పుప జా, జోచి మొక్కె పొద్దు రితి తల్కున ఉజిడ్ జలి, చి జోచ పాలల్ ఉజిడ్ రితి చోక్ డిసిల.

3 పడ్డె, ఈందె, పూర్ణుమ్చ దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసి చి ఏలీయా దొగుల యేసు తెన్ లట్టబై తా. జేవ్ తిగ్గ సిస్సుల్క డీసన్ సేడ్ల. 4 జేవ్ దొగుల పూర్ణుమ్చ యేసు తెన్ లట్టబై తతికయ్, పేతురు యేసుక, “ప్రబు, అమ్ ఇన్నె తంక చెంగిలి. తుక ఇస్టుమ్ తిలె, ఏక్ తుక, ఏక్ మోసిక, ఏక్ ఏలీయాక, మొత్తుమ్ తిన్ని కుడియల్ బందిందె” మెన సంగిలన్.

5 పేతురు దస్సి సంగితె తతికయ్, ఈందె, ఉజిడ్ తిలి ఏక్ మబ్బు జోవయింక డంకి జలన్, చి “ఈందె, ఈంజో అంచో ప్రేమ తిలొ సొంత పుత్తు. ఇన్నెచి రిసొ అంక ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ సూన” మెన, జా మబ్బు తెంతో అవాడ్ సంగిలిసి సూన్ల. 6 సిస్సుల్ ఈంజ కోడు సూన పుడ్డె సేడ ఒగ్గర్ బియఁ గెల. 7 గని యేసు జోవయించి పాసి జా కెర, జోవయింక చడ, “ఉట్టు. బియఁ నాయ్” మెన సంగిలన్. 8 జేవ్ సిస్సుల్ అంకివో ఉగుడ దెకిలె, యేసు ఎక్కిలొయి డిసిలన్, అన్నె కక్క దెకిత్ నాయ్.

మొర గెలె అన్నె జీవ్ జతిన్చి రిసొ యేసు అన్నె సంగిలిసి

9 యేసుచి సిస్సుల్ జా మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జెతె తతికయ్, “అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జతె ఎద, ఈంజ తుమ్క డిసిలిన్చి రిసొ తుమ్ కక్క సంగ నాయ్” మెన యేసు జోవయింక సంగిలన్.

10 తెదొడి జోచ సిస్సుల్, “క్రిస్తు మెలొ రచ్చించుప కెర్లొసొ నే జెతె అగ్గె ఏలీయా పూర్ణుమ్చో జెంక అస్సె, మెన మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గెల్ సికడ్డన కిచ్చొక సంగితతి?” మెన, యేసుక పుసిల. 11 జోజోవయింక, “‘ఏలీయా పూర్ణుమ్చో జా కెర ఎత్తి తెయార్ కెరుక అస్సె’ మెన పూర్ణుమ్ దేముడు సంగిలి కోడు నిజుమి, 12 గని తుమ్క అవ్ కిచ్చొ మెంతసి

మెలె, ఈంజో ఏలీయా అగ్గెయి అయ్లన్. అయ్లె కి, జేవ్ జోక చినితి నాయ్, చి జోవయింక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి జేవ్ జోక కెర్ల. అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా కి జోవయింతె దస సైమల్ సేడిందె” మెన యేసు సంగిలన్. 13 జో బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ యోహానుచి రిసొయి ఏలీయా పూర్ణుమ్చో రితిసొ మెన యేసు సంగిలన్, మెన సిస్సుల్ అర్దుమ్ కెరన్ల.

మొర్చ సేడ్డె తిలొ బూతుమ్ దెర్లొ నాడుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మార్కు 9:14-29; లూకా 9:37-43)

14 యేసుచి సిస్సుల్ జా మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జా కెర, ఒత్త బెర్లి జనాబ్తె పావితికయ్, ఎక్కిలొ యేసుతె జా కెర, సెర్ను సేడ జోకర, 15 “బాబు, అంచో పుత్తుచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తి. జో మొర్చ జబ్బు తెన్ ఒగ్గర్ బాద సేడ్డె తత్తయ్. జో కెయఁక తెయఁక ఆగితె నెంజిలె గడ్డె సేడుక అస్సె. 16 తుచ సిస్సుల్తె జోక కడ ఆన్లయ్, గని జోక చెంగిల్ కెరుక జేవ్ నెత్తిర్ల” మెన సంగిలన్. 17 యేసు, “నముకుమ్ నెంజిలి వెర్లి బుద్దిచి కాలుమ్చ, తుమ్. తుమ్చి తెన్ అవ్ కెత్తి దీసల్ తంక? కెత్తి దీసల్ తుమ్క అవ్ ఒర్పుప జంక? అల్లె, జో నాడుక అంచితె కడ ఆన” మెన, సంగిలన్. 18 జో నాడుక కడ ఆన్తికయ్, యేసు జోక దెర్లి బూతుమ్క గోల కెర్తికయ్, జా బూతుమ్ జోక ముల దా, ఉట్టు గెలన్. గెలి వెంటనె, జో నాడు చెంగిల్ జలన్.

19 పడ్డె, అన్నె కో నెంతె, యేసుచి సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “అవ్ కిచ్చొక జా బూతుమ్క ఉదడుక నెత్తిర్లమ్?” మెన పుసిల, 20 చి యేసు జోవయింక, “తుమ్ తొక్కి నంపతిలి రిసొ, తుమ్క సొర్నుగిడ్డచి ఎదిలి నముకుమ్ తిలెగిన, ఈంజ మెట్టక జవున్ దెక ‘ఇన్నె తెంతో ముల దా, ఒత్తల్తో గో’ మెలె బేగి గెచ్చెదె. తుమ్ కిచ్చొ నంపజలెకి, జయ్యి జెయిమ్ జయెదె, మెన తుమ్క అవ్ కచితుమ్ సంగితసి 21 *గని ఎక్కి చువ్వె తా ప్రార్లన కెర్లెకయ్ ఇసిచిక ఉదడుక జయెదె.”, మెన యేసు సంగిలన్.

22 పడ్డె, జేవ్ గలిలయ ప్రాంతుమ్తె బెద బుల్లె తతికయ్. యేసు సిస్సుల్క దెక, “అవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసొక మాన్సుల్చి అత్తి విరోదుమ్ సుదల్ దెర దెవుల, 23 చి అంక జేవ్ మారుల. మార్లె కి, తిర్తత్క అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె” మెన, యేసు అన్నె సంగిలి రిసొ, సిస్సుల్ ఒగ్గర్ దుకుమ్ జల.

దెంక తిలి పన్నుచి రిసొ యేసు సంగిలిసి

(మార్కు 9:30-32; లూకా 9:43-45)

* 17:21 17:21 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగ్ల పుస్తకల్తె 21 కోడు తయె నాయ్. † 17:24 17:24 ‘పన్ను’ మెలె, సిస్టుచి రితి జయెదె. ఈంజ పన్ను జలె, విస్సుక్ వెర్లుల్చి జలి తెంతో ఎత్తి యూదుడు వెర్లెక్ వెర్లెక్ దేముడుచి గుడిచి రిసొ చెత్తర్ వెండ్లు దెంక తిలిసి.

24 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమీతే పాచిలి పొది, దేముడుచి గుడితె దెతి చెత్తర్ వెండ్లుచి †పన్ను నజీతన పేతురుతె జా కెర, “తుమ్క బోదన కెర్తొసా ఈంజ చెత్తర్ వెండ్లుచి పన్ను దెయెదె గే నాయ్?” మెన పుసిల, చి “దెయెదె” మెలన్.

25 జో పేతురు గెరి జా కెర, నే లట్టబై అగ్గె, యేసు జా సంగతి జాన్లి రిసా, “ఓ సీమోను, తుయి కిచ్చొ ఉచర్తసి? ఈంజ లోకుమ్చ రానలు కచితె పన్ను నజుల? సొంత పుత్తర్పుల్తె గే, వేర మాన్పుల్తె గె?” మెన పుసిలన్, 26 చి పేతురు “వేర మాన్పుల్తె” మెంతికయ్, యేసు, “దస్సి జలె, పుత్తర్పుల్తె సంగుక నాయ్. 27 గని, దేముడుచి గుడిక ఈంజ పన్ను నజీతనక అన్మానుమ్ నే కెర్తి రిసా, తుయి సముద్రుమ్తె గెచ్చు, గాలుమ్ గలు. తొలితో దెర్ను సేడ్డొ మొస్సాక దెర, జో మొస్సాచి చోడి చిర దెకిలె, ఒత్త ఏక్ అట్టు వెండ్లుచి విలువచి కాసు డీసెదె. జా దెర జా కెర, తుచి రిసా కి అంచి రిసా కి జోవయింక దేను” మెన, యేసు పేతురుక సంగిలన్.

18

పరలోకుమ్తె కో వెల్లో జయెదె గే
(మార్కు 9:33-37; లూకా 9:46-48)

1 జా పొదుల్తె, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కో వెల్లో జయెదె?” మెన పుసితికయ్, 2 జో ఏక్ బాలబోదక్ జోచి పాసి బుకారా కెర, జోవయించి నెడిమి టీచొ కెర, 3 ఇసి మెలన్. “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ బుద్ది మార్కుప కెరన బాలబోదల్ రిత గవురుమ్ నే ఉచరంతి రితి జలెకయ్, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక తెరితె, జయె నాయ్. 4 జాకయ్, ఈంజో బోదచి రితి కో దాక్ కెరన తయెదె గే, జొయ్యి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె వెల్లో జయెదె. 5 అన్నె *ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు, కో †అంచి నావ్ తెన్ మరియాద కెరుల గే, అంకయి మరియాద కెర్లి రితి జవుల. 6 గని అంక నంపజల ఇన బాలబోదల్ జల రితసతె ఎక్కిలోక కి, కో †పాపుమ్ కెరవుల గే, జోవయించి టొట్టయ్ తిర్వేలి రితో వెల్లో పత్తురు ఒడొవ దా, జోక సముద్రుమ్తె బుడ్డవ గెలుక చెంగిలి.

7 “అయ్యో! †పాపుమ్ కెరయ్తినచి రిసా ఈంజ లోకుమ్క కన్టుమ్! *పాపుమ్ కెరయ్తిన కచితుమ్ జెయెదె, గని కచి అత్తి దస అల్లర్ జవుల గే, 8 అయ్యో! జాచి

* 18:5 18:5 ఇన బాలబోదల్తె మెలె, బాలబోదల్కయ్ ఇసి మెనుక జయెదె, నెంజిలె నంపజా బాలబోదల్ రిత జా దాక్ కెరన్లనక కి ఇసి మెనుక జయెదె. దొన్ని అర్లల్ కి కెరనుక జయెదె. † 18:5 18:5 నెంజిలె 5. మొత్తుమ్: అన్నె జో అంక నంపజలి రిసా, ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు కో మరియాద కెరెదె గే, అంకయి మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. ‡ 18:6 18:6 నెంజిలె జోవయించి నముకుమ్ పిట్టవుల గే, § 18:7 18:7 నెంజిలె, ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తినచి రిసా’. * 18:7 18:7 నెంజిలె ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తిన’. † 18:8 18:8 పాపుమ్...రిసా, నెంజిలె ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తె రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసా’ చి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె. ‡ 18:9 18:9 పాపుమ్...రిసా, నెంజిలె ‘నముకుమ్ పిట్టయ్తె రితి జలెగిన, జో దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసా’ చి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె. § 18:11 18:11 గ్రీకు బాన తెన్ ఈంజ ఎత్తి తొలితో రెగిడ్డిన్ నగుమ్ పున్తకల్తె 11 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. * 18:13 18:13 పిట గెలి

రిసా, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ ఆతు జలెకు, చాటు జలెకు, జోక †పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జోచి ఆతు జవున్, జోచి చాటు జవున్, కండ గెల వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని అత్తో దొన్ని చట్టో తెన్ కెయ్చ నే విజితి ఆగితె గలి జతి కంట, ఆతు జలెకు, చాటు జలెకు నెంజి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక తుమ్క చెంగిలి. 9 అన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకి జవున్ తుమ్క †పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, అన్నె జా అంకి జోతె తెంతో కడ వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని అంకివో తెన్ వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, ఎక్కి అంకి తెన్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక తుమ్క చెంగిలి.

నంపజతనక దేముడు విలువ దెకితిసి

10 “ఈంజేవ్ బాలబోదల్ రితసతె ఎక్కిలోక కి నిస్కారుమ్ నే దెకితి రితి దెకన. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నెక రకిత దూతల్ కెయ్చ తెయ్చ పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొచి మొకోమ్ దెకితె తవుల మెన ఆవ్ తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి. 11 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా కిచ్చొక అయ్లయ్, మెలె, జోవయించి ఆత్మక నెన గెల మాన్సుల్క రచ్చించువ కెరుక అయ్లయ్.

నెన గెలి మెండపిల్లచి రిసాచి టాలి

12 “అల్లె, తుమ్ కిచ్చొ ఉచర్తసి? ఏక్ మాన్సుక పుంజెక్ మెండల్ తిలె, జోవయింతె ఎక్కి పిట్ట తిలెగిన, ఏక్ తకు పుంజెక్ మెండల్క ఒత్త డొంగై ముల దా కెర, జా పిట్ట గెచ్చు తిలి మెండక చజుక గెచ్చె నాయ్ గె? 13 అన్నె జేవ్ కెయ్ నే నాసిల ఏక్ తకు పుంజెక్ మెండల్చి రిసా సంతోసుమ్ జతి కంట, ఈంజ* నాస గెలి మెండక చజిలె, డీసిలె, జో గొవుడు ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జయెదె మెన, తుమ్క కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి. 14 దస్సి కి, ఈంజేవ్ బోదల్ ఎక్కిలో కి నాసెనుమ్తె గెచ్చుక పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొన్క ఇన్టుమ్ నాయ్.

15 “తుమ్చితె బావొ ఎక్కిలోక అన్నెక్లో పాపుమ్ కెర తిలెగిన, జో జా పాపుమ్ నే కెర్లొసా పాపుమ్ కెర్లొసాతె గెచ్చు కెర, అన్నెకో నెంతె, జో కెర్లి పాపుమ్ జోకయ్ సంగుక అన్నె. జో పాపుమ్ కెర్లొసా జా కోడు సూన్లెగిన, నిజుమి, పాపుమ్ కెర్లయ్ మెన, ఒప్పున సంగిలెగిన, జోక అన్నె బెదవన తస్తె. 16 గని, జో నే సూన్లెగిన, జా తగుచి రిసా తుమ్ లట్టబ్బినచి రిసా దొగుల తీగ్ల సాచి జతి రితి, అన్నెక్లోక గే అన్నె దొగులక గే కడన, జో పాపుమ్ కెర్లొసాతె గెచ్చు, సంగ. 17 జో తీగ్లచి

కోడు నే సూన్లగిన, అంక నంపజలన మొత్తుమ్ బెద సబ కెర్లిన్తె జా తగు సూనవ. జో జా సంగుమ్ సబ కెర్లిన్చి కోడు కి నే సూన్లగిన, జోక తుమ్చితె నే బెదవంతె, బార్ కెర, దస్సి, యూదుల్ నెంజిలనక కి సిస్తు నజితనక కి యూదుల్ కిసి బెదవంతి నాయ్ గే, దస్సి దెక సిచ్చ కెర. 18 తుమ్ నంపజలన బెద ఈంజ లోకుమ్తె సబ కెర కిచ్చొ రుజ్జు సంగితె గే, జాకయ్ పరలోకుమ్ తిలి అమ్చి అదికారుమ్ దెతనుమ్, మెన నిజుమి తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

19 “పడ్డొ, తుమ్క అన్నె కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తుమ్చితె కో కో, ఎక్కి దొగులయి జలెకి, మెన్నుతె ఎక్కి రితి ఉచర, కిచ్చొచి రిసా ప్రార్దన కెర్తె గే, పరలోకుమ్ తిలొ అంచొ అబ్బొ తుమ్చి రిసా జాక జర్గు కెరెదె. 20 కిచ్చొక మెలె, దొగుల తీగ్ల అంచి నావ్ తెన్ కేనె ఎక్కితె తవుల గే, ఒత్త జోవయించి నెడిమి ఆవ్ తయిందె” మెన, యేసు సంగిలన్.

మాన్సుల్క కెత్తి సుట్లు చెమించుప కెరుక గే

21 తెదొడి పేతురు పురై జా కెర, యేసుక, “ప్రబు, కేన్ జవున్ బావొ అంక కెత్తి సుట్లు పాపుమ్ కెర్లిసి, ఆవ్ జోక చెమించుప కెరుక? సత్తు సుట్లు ఎద గే?” మెన, పుసిలన్. 22 యేసు జోక, “సత్తు సుట్లు నాయ్. తిని విసా సత్తు సుట్లు ఎదక.” మెలన్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెర

23 “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెర్లిన్చి రిసా కిచ్చొ టాలి సంగుక జయెదె మెలె, జోచ గొత్తి సుదల్ దెంక తిలి డబ్బుల్ ఏక్ రానొ నజనుక దెర్లొ. 24 నజనుక దెర్లి పొది, ఈందె, జోక దెన్ను వెయి వెండ్లు దెంక తిలొ ఎక్కిలోక బుకార్తికయ్, జమాన్లు జోక జో రానొతె కడ ఆన్ల. 25 జా రునుమ్ తీర్పుప కెరుక మెన జో మాన్సుతె కిచ్చొ నెంజిలి రిసా, జోచొ ఎజొమాని, ‘జోక కి జోచి తేర్పిక కి, జోచ బోదల్క కి, జోక కలుగు జలిసి ఎత్తి, కి విక గెల కెర, రునుమ్ తీర్పుప కెరవడ’ మెన, జమాన్లుక సంగిలన్. 26 జలె, రునుమ్ జలొ జో గొత్తి సుదొ సెర్ను సేడ, జోకర, బాబు, అంచి ఉప్పిరి దయ తియ, దొరత్ రక్కు. జా రునుమ్ ఎత్తి ఆవ్ తీర్పుప కెరిందె” మెన, బతిమాల్పా జా సంగితికయ్, 27 జో రానొ జోచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా, జోక ముల కెర, జోచి రునుమ్ చెమించుప కెర్లన్.

28 “గని, జో దస్సి బార్ జా కెర, జోచి జతచ గొతి మాన్సుల్తె ఎక్కిలో జోక దొన్ పుంజొ †వెండ్లు దెంక తిలొసొక దస్సుల్ జా, జోచి పీకతె దెర, ‘తుయి అంక దెంక తిలిసి అంక దే’ మెన సంగిలన్. 29 జోచి జతచొ జో గొత్తి సుదొ సెర్ను సేడ, జోకర జోకర, ‘అంచి ఉప్పిరి దయ తియ దొరత్ రక్కు. తుక దా గెలిందె’ మెన, బతిమాల్పా జా సంగిలే కి,

30 జో నే ఒప్పున్తె, జో అన్నెక్లొ దెంక తిలిసి దా గెల్తె ఎద జోక జేల్తె గలయ్లన్.

31 “తెదొడి, ఈంజొ కన్కారుమ్ నే దెకిలొ గొత్తి సుదొచి ఒత్తచ గొత్తి సుదల్ జా జర్గు జలిసి దెక కెర, ఒగ్గర్ బాద సేడ, జర్గు జలిసి ఎత్తి జోచొ ఎజొమానిక సంగిల. 32 తెదొడి, జో ఎజొమాని, జో కన్కారుమ్ నెంజిలొ గొత్తి సుదొక బుకారా కెర, జోక, ‘తుయి, గర్బొ గొత్తి సుదొ, తుయి అంక బతిమాల్పా జా జోకర్లది, చి తుచి ఎదివాట్ తిలి రునుమ్ పెట గెలయ్.

33 ఆవ్ తుక చెమించుప కెర్లి రితి, తుయి తుచొ జతచొ గొత్తి సుదొక చెమించుప కెరుక తిలి నాయ్ గే? మెన, జోక సంగ కెర, 34 జో గొత్తి సుదొ రునుమ్ జలిసి ఎత్తి దెతె ఎద, సిచ్చల్ కెర్లనతె జో జేలి తంక మెన జోచొ ఎజొమాని సొర్పు కెర దిలన్.

35 “జలె, తుమ్తె కో తుమ్చొ బావొ జలొ అన్నెక్లొక పెట్టి ఎత్తి చెమించుప నే కెర్లె, పరలోకుమ్ తిలొ అంచొ అబ్బొ కచితుమ్ జో మాన్సుక సిచ్చ దెయెదె” మెన యేసు బుద్ది సంగిలన్.

19

1 యేసు ఈంజేవ్ కొడొ సంగ కేడయ్లి పడ్డొ, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతొ ముల దా, యూదయ ప్రదేసిమ్తెచి యొర్దాను గాడు ఒత్తల్తొ పక్క ఉట్టు అయ్లన్. 2 ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి పట్టి జెతికయ్, జోవయించ జబ్బులు ఒత్త చెంగిల్ కెర్లన్.

వెండ్లి జలన ముల ములి జతినచి రిసా యేసు సంగిలిన్

3 పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ యేసుక పరిచ్చ కెర, తెర్లె నింద కెరుక మెన, జోతె అయ్ల, అన్నె, “కేన్చి రిసా జలెకు మున్నుబోద జోచి తేర్పిక ములుక నాయిమ్ గే?” మెన, పుసిల, చి యేసు జోవయింక,

4 “ఈంజ లోకుమ్ జెర్మయ్లి పొది తెంతొ, మున్నుబోద తేర్బోద మెన, జెర్మిలొసా జేక జెర్మయ్లొ.

5 ఇసికయి మున్నుబోద అయ్యన్అబ్బొన్క ముల దా, జోచి తేర్పి తెన్ బెద తంక అస్సె, అన్నె జేవ్ దొగుల ఎక్కి ఆగ్ జా తవుల మెన జెర్మయ్లొసా సంగిలన్

మెన సదు కెర్పు నాయ్ గే? 6 జలె, జేవ్ దొగుల ఎక్కి జీవ్ జా అస్తి. జాచి రిసా, దేముడు వెండ్లితె కక్క జత కెరవ తయెదె గే, కేన్ మాన్సు ములవుక జయె నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్. 7 జేవ్ పరిసయ్యుల్ యేసుక “జలె, ‘ముల దెతి పుస్తకుమ్ రెగ్ల దిలెగిన ముల దెంక జయెదె’ మెన మోసే పూర్గుమ్చొ కిచ్చొక ఆడ్ర దిలన్?” మెన, సంగిల.

8 యేసు జోవయింక, “తుమ్ రాడ్ జీవ్ మాన్సుల్చి రిసా ‘తుమ్చ తేర్పివొక ముల దెంక జయెదె’ మెన మోసే సెలవ్ దిలన్, గని మాన్సుల్క జెర్మయ్లి కెర్లి మొదొల్ తెంతొ దస్సి తయె నాయ్. 9 ఆవ్ కిచ్చొ మెన తుమ్క సంగితసి మెలె,

జా లంజె జలి రిసా పిట్టవ, కో జలెకు జోచి తేర్చిక ముల దా అన్యైక్ పొండ్లి జయెదె గే, లంజె వంసుమ్చో జతయ్, మెన గట్టిజ సంగితసి” మెన, జోవయింక సంగిలన్.

పెండ్లి నే జతిన్చి రిసా సిస్సుల్ ఉచర పుసిలిసి

10 ఈంజ కోడు సూన కెర, యేసుచ సిస్సుల్ జోక “తెర్చిమున్ను చి నెడిమి ఇసి తిలెగిన, పెండ్లి నే జలెగిన చెంగిల్.” మెన యేసుక సంగిల, 11 చి యేసు జోవయింక, “దేముడు జా సెక్తి దిలెకయ్, నెంజిలె కో కి జా కోడు ఓర్పువ జంక నెతిర్చి. 12 ఈందె, జెర్మున్ తెంతో గొడ్డు జలస తవుల, మాన్సుల్ సగుమ్జిన్క గొడ్డు జతి రితి కెర్ల, పడ్డో పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి సేవ ఎక్కి మెన్ను తెన్ కెర్చి రిసా, సగుమ్జిన్ కి గొడ్డు రితి జా తవుల. జలె, తుమ్ ఉచర్చి రితి తంక కో తెరుల గే, దస్సి తత్తు.” మెన సంగిలన్.

యేసు బాలబోదల్క చడ వరుమ్ దిలిసి

13 పడ్డో, యేసు జోవయింక చడ ప్రార్థన కెరుక మెన, సగుమ్జిన్ జోవయింక బాలబోదల్క జోతె కడ ఆన్ల. 14 జలె, జేవ్ బోదల్క కడ ఆన్ల మాన్సుల్క యేసుచ సిస్సుల్ “పోన” మెన గోల కెర్ల. గని, యేసు, “జోవయింక అడ్డు కెర నాయ్. బోదల్ అంచితె జెతు. కిచ్చొక మెలె, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఇన సుదల్చియి” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్. 15 జేవ్ బోదల్క బోడి చడ కెర ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెలన్.

పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కిసి బెదుక గే యేసు సంగిలిసి (మార్కు 10:17-31; లూకా 18:18-30)

16 పడ్డో, ఈందె, ఉబెడో ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు, జోబర. ఆవ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కెయెక తెయెక జితి వాట అంక దొర్కు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలన్. 17 యేసు జోక, “కేన్ చెంగిల్చి మెన కిచ్చొక అంక తుయి పుసితసి? చెంగిల్ తిలొసా ఎక్కిలొయి. అన్నె కోయి నాయ్. పరలోకుమ్తె జితి వాట కావలె మెలె, దేముడుచ ఆగ్గుల్ రితి కెర్తెతా” మెన సంగిలన్. 18 జో ఉబెడో, “కేన్ కేన్ ఆగ్గుల్ రితి కెరుక?” మెన యేసుక పుసిలన్, చి యేసు, “నరు అత్య కెరు నాయ్,

లంజెకమొ కెరు నాయ్,

కిచ్చొ చోరు నాయ్,

అబద్దుమ్ సాచి సంగు నాయ్,

19 అయ్యుద్ అబ్బొద్క గవురుమ్ దెకితె తా,

అన్నె, తుక్క తుయి కిసి ప్రేమ కెరంతసి గే దస్సి, వేర సుదల్క కి ప్రేమ కెర్తె తా”

మెన సంగిలన్. 20 జో మాన్సు యేసుక, “ఇనచ ఎత్తి ఆవ్ నిదానుమ్ కెర దెకన్తసి. గని కిచ్చొగె పిట్ట అస్సె

మెన అంక అజ్జ. అన్నె కిచ్చొ పిట్ట అస్సె?” మెన పుసిలన్, చి యేసు జోక, “తుయి పూర్తి జంక ఆన తిలెగిన, గో, చి 21 తుచి ఆస్తి ఎత్తి విక కెర, బీద సుదల్క దేసు, చి పరలోకుమ్తె తుక ఆస్తి కలుగు జెయెదె. అన్నె, అంచి తెన్ బెద, అంచి పట్టి జే!” మెలన్. 22 గని, జో ఉబెడో ఒగ్గర్ సామ్నారుమ్చి రిసా, యేసు దస్సి సంగితికయ్, దుకుమ్ జా మొకొమ్ ఇదిలిసి కెర ఉట్ట గెలన్.

సామ్నార్లు పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక కస్టుమ్

23 తెదొడి యేసు జోచి సిస్సుల్క, “ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, సామ్నార్లు పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక కస్టుమ్. 24 అన్నె, దన సామ్నార్లు దేముడుచి జా రాజిమ్తె బెదితి కంట, సూజిబొరొ వాట్ ఒంటె గెచ్చుక సుల్లు, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి” మెన సంగిలన్.

25 సిస్సుల్ ఈంజ కోడు సూన కెర, ఆచారిమ్ జా, “దస్సి జలె, కో రచ్చొంచువ జంక జయెదె?” మెన, సంగితికయ్, 26 యేసు జోవయింక దెక, “మాన్సుల్ కెర్క నెత్తిర్చిసి, గని ఎత్తి జర్లు కెరుక కి దేముడుక సెక్తి అస్సె.” మెన సంగిలన్. 27 పేతురు, “ఈందె, ఆవ్ ఎత్తి ముల దా తుచి పట్టి బులితసుమ్, చి రిసా అమ్కయి కిచ్చొ దొర్కు జయెదె?” మెన పుసిలన్. 28 యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్క నొవర్ చెంగిల్ కెర్లె పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఎత్తిక ఏలువ కెర్చి రిసా, అంచి పరలోకుమ్చి ఉజిడిచి సింగాసనుమ్తె వెసితె పొదిక, అంక నంపజా తుమ్ బారజిన్, బార సిజాననల్తె వెస, ఇస్రాయేలుల్చ బార సెకుమ్లుచక అంచి తెడి తుమ్ తీర్పు కెర్లె. 29 అన్నె, అంచి నావ్చి రిసా గెరల్ జలెకు, అన్నొబావొక జలెకు, బయిబేనిక జలెకు, అబ్బొస్క జలెకు, అయ్యుస్క జలెకు, బోదల్క జలెకు, బుయి జలెకు, జో ముల తయెదె గే, జోక దనచ పుంజెక వంతుల్ దొర్కు జయెదె, అన్నె, పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయెక తెయెక చెంగిల్ తా జివుల. 30 ఈంజ అగ్గె జల మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ పడ్డో జవుల, పడ్డో జలస అగ్గె జవుల.”

20

ద్రాచ తోటచో ఎజొమానిచి దయచి రిసా టాలి

1 “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె మాన్సుల్క బెదయ్తోసాచి దయ కిసి మెలె, ఎజొమాని ఎక్కిలోచి దయచి రితి జయెదె. జో జోచి ద్రాచ తోటతె కామ్ కెరవుక మెన, కూలి మాన్సుల్క బుకార్చి రిసా, పెందలె బార్ జా కెర, 2 ఏక దీసిచి కామ్క ఏక ఒండి మెద్దెన్చి కూలి *డబ్బుల్ దెయిందె” మెన, జేవ్ కూలి

* 20:2 20:2 ఏక దీసిచి కామ్క కూలి ఏక దేనారము ఇస్రాయేలు దేసిమ్చ దా అస్సి

మాన్యుల్చి మొక్కె ఒప్పున సంగ తా, ద్రాచ తోటతె జేవ్ కామ్ కెర్రి రిసా జోవయింక తెద్రయ్లో.

3 “పిమ్మట్, పాసి పాసి నొప్పు గంటల్క, జో ఎజోమాని, సంతవీది గెచ్చు కెర, కామ్ నెంజ ఆరి టీవో జా తిలన్క సగుమ్జిన్ ఒత్త తిలిసి దెక కెర, 4 తూమ్ కి అంచి ద్రాచ తోటతె గెచ్చు, కామ్ కెర, చి సరిపుచువ జతి కూలి డబ్బుల్ తుమ్క దెయిందె” మెన, జోవయింక సంగితికయ్, జేవ్ జోచి కామ్తె గెల. 5 అన్నె, పాసి పాసి బార గంటల్ మెద్దెనె కి, తిన్ని గంటల్క కి, జా వీదె జో ఎజోమాని గెచ్చు కెర, అన్నె దస్సి కెర్లన్.

6 “ఒత్త తెంతో, పాచ్ గంటల్ సంజె, జా వీదె అన్నె గెచ్చు కెర, అన్నె సగుమ్జిన్ దస్సి ఒత్త టీవో జా తతికయ్, తుమ్ ఒండి మెద్దెనె కిచ్చొక దస్సి, కామ్ నే కెర్రి కిచ్చొక టీవో జా అన్నున్?” మెన పుసితికయ్, 7 జేవ్, “కో అమ్క కూలి కెరయ్తి నాయ్” మెన సంగిల. సంగితికయ్, జో ఎజోమాని, “జలె, తూమ్ కి అంచి ద్రాచ తోటతె గెచ్చు కామ్ కెర” మెన, జోవయింక కి తెద్రయ్లన్.

8 “సాంజ్ జతికయ్, జో ద్రాచ తోటచో ఎజోమాని జోచో గెర్చి డబ్బుల్ దెకితో మాన్సుక, ‘జేవ్ కూలి కెర్లనక బుకారా కెర, పడ్డె అయ్లనక తెంతో తోలితో అయ్లనక ఎద, ఎత్కిక ఆవ్ సంగిలి కూలి డబ్బుల్ దేను’ మెన, జోక సంగిలన్. 9 జాచి రిసా, పాచ్ గంటల్ సంజె జా కెర గడియయ్ కామ్ కెర్లనక కి, ఒండి మెద్దెనెచి ఎదిలి కూలి డబ్బుల్ దిలన్. 10 జేవ్ ఆల్నిమ్ అయ్లనక తెద్దిలి దిలి రిసా, జేవ్ అగ్గె అయ్లన, ‘అమ్క ఒగ్గర్ దెయెదె’ మెన ఉచర్ల. ఎత్కిజిన్క ఎక్కి రితి ఒండి మెద్దెనెచి కూలి డబ్బుల్ దొర్కు జలి. 11 జాచి రిసా, జేవ్ అగ్గె అయ్లన జా కూలి డబ్బుల్ నజన, ‘పెందలె తెంతో సాంజ్ ఎద ఒప్పుడక కెర్రి నైమ జా, అమ్ కామ్ కెర్లమ్. 12 జేవ్ ఎక్కి గంట కెర్లనక అమ్చి తెన్ సమానుమ్ దిలది’ మెన గోన లట్టబ, ఎజోమానిక సంగిల. 13 ఈంజో ఎజోమాని జోవయింతె ఎక్కిలోక, ‘నేస్తమ్†, ఆవ్ తుమ్క అన్యాయిమ్ కెరుక నాయ్. తుయి ఏక్ ఒండి మెద్దెనెచి కూలి డబ్బుల్ నజనుక ఒప్పున్లది. 14 అల్లె, తుయి ఒప్పుస్సిసి నజన గో’ మెన సంగ కెర, పడ్డె అయ్లో ఎక్కిలోక దెకవ, జో తోలితో అయ్లోసాక అన్నె, ‘తుక దిలి రితి, ఈంజో పడ్డె అయ్లోసాక కి దెంక అంక ఇస్టుమ్ జలి. 15 అంచి సాంత ఆస్తి అంచి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి వంట దెంక నెంజె గే? అంచి సర్లక జోవయింక దర్ముమ్ తెన్ దిలి రిసా తుమ్క గోన గే?’ మెన, జో ఎజోమాని సంగిలో మెన యేసు సంగ కెర, 16 అన్నె, జలె, తోలితో బెదిలన పడ్డె బెదిలన జవుల. పడ్డె బెదిలన తోలితో బెదిలన జవుల”, మెన సంగిలన్.

† 20:13 20:13 మింత

యేసు మొర అన్నె జింక తిలిన్చి రిసా అన్నెక్ సుట్టు సంగిలిసి
(మార్కు 10:32-34; లూకా 18:31-34)

17 యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చుక మెన బార్ జా, ఇండ గెతె తిలి పొది, వట్టె గెతనతె తెంతో జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క పాసి బుకారాన, ఇసి మెలన్. 18 “ఈందె, యెరూసలేమ్తె గెతనుమ్. ఒత్త కిచ్చొ జయెదె మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక, మాన్సు దెర్లె, వెల్లెల మాన్సుల్ పూజర్లుతె చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డనతె దెర్ను సేడిందె, చి జేవ్ అంక మొర్రి సిచ్చు వయడ కెర, 19 అంక కొంకడ్డి రిసా, అంక కొర్లల్ తెన్ పెటితి రిసా, అంక సిలువతె టీవో కెర మార్చి రిసా, అమ్చ యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్చి అత్తి అంక సార్పు కెర దెవుల. గని తిర్తత్క అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె” మెన సంగిలన్.

అయ్యసి జాచి దొగుల పుత్తర్లుచి రిసా కోర్ప జలి

20 తెదొడి యేసుచ సిస్సుల్ జల జెబెదయచ దొగుల పుత్తర్లుచి అయ్యసి, జేవ్ పుత్తర్లుల్ తెన్ యేసుతె జా కెర, సెర్ను సేడ జోకర, “ఏక్ వరుమ్ దే” మెన, సంగితికయ్, 21 యేసు జాక, “తుయి కిచ్చొ కోర్ప జతసి?” మెన పుసిలన్, చి ఈంజ, “తుచి రాజిమ్తె అంచ పుత్తర్లు దొగుల, తుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, డెబ్బి పక్క ఎక్కిలో వెస తతి రితి ఆడ్ర దేను” మెన సంగిలి. 22 చి యేసు, “తుమ్ కిచ్చొ పుసితను గే, తుమ్ నేన్ను. అంచి గిన్నతె బెద పితి రితి, ఆవ్ సేడుక తిలి దుకుమ్తె బెదుక ఓర్పువ జంక తెర్పు గే?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “అమ్ తెరుమ్దే” మెలె. 23 దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు, “ఆవ్ పితి గిన్నచి తుమ్ పిస్తె, గని అంచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, అంచి డెబ్బి పక్క అన్నెక్తో తుమ్ వెసుక మెన సెలవ్ దెంక అంచి అత్తి నాయ్. పరలోకుమ్ తిలో అంచో దేముడు అబ్బొ కక్క కక్క సెలవ్ దా తయెదె గే, జెవ్వి ఒత్త వెసుల.” మెలన్. 24 తెదొడి, జేవ్ దొగుల బావుడ్లు ఎత్కిచి కంట వెల్లెల మాన్సుల్ జంక ఉచర్లెన్చి రిసా సేంసిల దెస్సుజిన్ సిస్సుల్ జా ఎత్కి నూన కెర, జోవయింక ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కోపుమ్ జల.

సిస్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిసి దెకుక గే యేసు సంగిలిసి

25 తెదొడి యేసు జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్క జోతె బుకారా కెర, “యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్ జోవయింక తెడి తిల వెల్లెల మాన్సుల్, సాంత గవురుమ్ ఉచరన, పైజల్క జాడ్లు వయడ్లి రితి, జోవయింక పోటి తెన్ ఏలువ కెర్తతి మెన తుమ్ జాన్సు. 26 గని తుమ్చితె దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చితె కో వెల్లో జంక ఉచరెదె గే, జొయ్యి తుమ్చో సేవ కెర్తోసా రితి జా తంక. 27 తుమ్చితె కో ముక్కిమ్ జంక ఉచరెదె గే, జో తుమ్చో గొతిమాన్సు రితి జా తంక. 28 దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా కి మాన్సుల్చి అత్తి

సేవ కెరవడనుక నాయ్, గని మాన్సుల్క ఆవ్ సేవ కెరుకయ్ అయ్లయ్. మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్క సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో నెతోవ గెల్తి రిసాయి మొర అంచి ప్రానుమ్ దెంక అస్సెచి రిసా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్” మెన సిన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

దొగుల గుడ్డి జలసక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి
(మార్కు 10:46-52; లూకా 18:35-43)

29 పడ్డో, యేసుచి సిన్సుల్ యెరికో పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెతె తిలి పొది, ఒగ్గర్జిన్ ప్రెజల్ జోచి పట్టి గెతె తిల. 30 జలె, ఈందె, వాట్ సొడి దొగుల గుడ్డి మాన్సుల్ వెస తిల. యేసు జా వాట్ జెతయ్ మెన నూన తా, “ఓ యేసుప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్టొసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ, చెంగిల్ కెరు!” మెన, బతిమాల్పా జా కేక్ గల.

31 తిల జనాబ్, జలె, “తుక్కె తా” మెన గోల కెర్లె కి, జేవ్ గుడ్డి మాన్సుల్ అన్నె, “ప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్టొసా, అమ్చి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ తియ చెంగిల్ కెరు!” మెన, అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గల్తికయ్, 32 యేసు టీవో కెర, జోవయింక బుకారా కెర, “ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కెరుక మెన తుమ్ ఉచర్తను?” మెన పుసిలన్. 33 జేవ్ జోక, “అమ్చ అంకివో దెకితి రితి కెరు” మెన సంగిల. 34 జేవ్చి ఉప్పిర్ యేసు కన్యారుమ్ జా, జోవయింక అంకివో చడిలన్. చడిలి బేగి, జోవయింక అంకివో టేంట డీసిల, చి జేవ్ జోచి పట్టి గెల.

21

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చ పావిలిసి
(మార్కు 11:1-11; లూకా 19:28-38; యోహా 12:12-19)

1 పడ్డో, యేసు ఇసి ఇండ జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి పాసి జా కెర, * ఒలీవ మెలి మెట్టచి పాసి తిలి బేత్సగే మెలి గవ్వి అయ్లి పొది, జోచ సిన్సుల్తె దొగులక, 2 “తుమ్చి మొక్కె తిలి గవ్వి గెచ్చ పెస, చి బేగి, ఒత్త బంద తిలి ఏక్ గాడ్చి, జాచి తెన్ తిలి ఏక్ గాడ్చి పిల్ల తుమ్క డీసుల. జోవయింక యివ కెర, అంచితె ఉదడ ఆన. 3 కో జలెకు తుమ్క కిచ్చొ జలెకు సంగిలెగిన, ‘ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అస్సె’ మెన సంగ. సంగిలె, బేగి జో మాన్సు జేవ్ గాడ్డెల్క తెద్రయెదె” మెన సంగిలన్.

* 21:1 21:1 ఒత్త ఒలీవ వండ్లు రూకుల్ తవుల చి ఇసి నావ్ తయెదె. † 21:5 21:5 ‘సీయోను’ మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క అన్నెక్ నావ్ జయెదె. ‡ 21:9 21:9 ‘రచ్చించుప కెర్టొసా’ మెన జేవ్ సంగిలె, ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్చి రాజిమ్క విలుప కెర జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లన్ తెంతో జోవయింక ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తెంతో రచ్చించుప కెరెదె మెన జేవ్ ప్రెజల్ ఒగ్గర్జిన్ ఉచర్ల. జోచి రాజిమ్ ముక్కిమ్క ఆత్మ రగుమ్చి జయెదె మెన అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. § 21:9 21:9 జోవయింక బాన తెన్ ‘జోబర, జోబర!’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ ‘ఓనన్ను!’ మెన కేక్ గల్తె తిల. * 21:12 21:12 అర్దుతుమ్ దెత పిట్టల్ గల్త గెనుక జలె, జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లె రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి డబ్బుల్ దిల నెంజె. జేక, జోవయింక డబ్బుల్ పల్లవన, దేముడుచి గుడితె కామ్క జెతికయ్ రగుమ్ డబ్బుల్కయ్ పిట్టల్ గల్త గెనుక, నెంజెల డబ్బుల్ కి దేముడుచి గుడిక దెంక జయెదె.

4 పూర్గుమ్ దేముడు జోచి కబుర్ సంగిలో అత్తి సంగిలి కోడు నెరవెర్పుప జంక మెన, ఈంజ జర్గు జలి.

5 “తుమ్చో సేతుమ్ తిలో రానొ గాడ్చె పిల్లతె వెగ జెతయ్, మెన దేముడు నిసాన † సీయోను పట్టుమ్తెచ ప్రెజల్క సాట్ట కెర” మెన, రెగిడ్డి కోడు.

6 జలె, జేవ్ దొగుల సిన్సుల్ గెచ్చ, యేసు జోవయింక సంగిలి రితి కెర, 7 జా గాడ్చెక చి, జాచొ పిల్లక ఉదడ ఆన, జోచి సిన్సుల్ జోవయింక దుప్పట్లు జా పిల్లచి ఉప్పిర్ గల్తికయ్, యేసు వెగ వెసిలన్. 8 అన్నె, ఒత్త బెర్ల జనాబ్తె ఒగ్గర్జిన్ జోవయింక దుప్పట్లు వట్టె అంతిర్ల. అన్నె సగుమ్జిన్ రూక్చ మట్టల్ రొడ్డల్ కండ కెర వట్టె అంతిర్ల. 9 అంత్ర కెర, జోవయింక పురెతో గెతె తిలస కి పడ్డో గెతె తిలస కి, “దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో అమ్చో † రచ్చించుప కెర్టొసాక కీజోబర, జోబర! దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసాక ఓనన్ను, ఓనన్ను! ఎత్తిచి కంట ఉప్పిర్చి టాన్తె తిలోసాక ఓనన్ను!” మెన, కేకుల్ గల్తె తిల.

10 జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె పావితికయ్, పట్టుమ్చ ఎత్తిజిన్ “ఈంజో కో?” మెన, బమ్మ జతికయ్. 11 ఒత్త జో తెన్ అయ్ల ప్రెజల్ కిచ్చొ మెల మెలె, “దేముడుచి కబుర్ ఆన్తో, గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నజరేతు గవ్విచొ, యేసు ఈంజో” మెన సంగిల.

దేముడుచి గుడితె సామన్లు వికితన గల్తక యేసు ఉదడ్డిసి

(మార్కు 11:15-19; లూకా 19:45-48; యోహా 2:13-22)

12 తెదొడి యేసు * దేముడుచి గుడితె పెస కెర, ఒత్త, సామన్లు వికితన, గెంతన ఎత్తిజిన్క ఉదడ కెర, డబ్బుల్ పల్లయ్తనచ, బల్లల్ చి పార్వ పిట్టల్ వికితనచ, బల్లల్ సేడవ దా.

13 “అంచి గేరు ప్రార్దన కెర్లి గేరు జా అస్సె. దస్సి తవున్’ మెన రెగ్ల అస్సె, గని తుమ్ కిసి కెర అస్సున్ మెలె, ఈంజ దేముడుచి గేరుక, చోర్లు జితో రితో గేరు జతి రితి తుమ్ మార్పుప కెర అస్సున్” మెన సంగిలన్.

14 తెదొడి, గుడ్డి మాన్సుల్, సొట్ట మాన్సుల్ దేముడుచి గుడితె యేసుతె అయ్ల, చి జోవయింక చెంగిల్ కెర్లన్.

15 గని, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కి, యేసు కెర్ల కమె దెక, పడ్డో, “దావీదు రానొచి

సెకుమతె జెర్మిలో అమ్చో రచ్చించుప కెర్తొసా, తుక జెయ్యి, జెయ్యి!” మెన, దేముడుచి గుడితె బోదల్ యేసుక కేకుల్ గల్తె తిలిసి దెక, కోపుమ్ జల.

16 కోపుమ్ జా, యేసుక, “ఈంజేవ్ సంగిలిసి తుయి సూన్తసి గె?” మెన పుసిల, చి యేసు జోవయింక, “సూన్తసి. ఈందె, బాలబోదల్చి కొవ్న బోదల్చి చోండివాట్ గవురుమ్ ఆనన్దది”

మెన దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డి కోడు తుమ్ కెయ్యి సదు కెర్పు నాయ్ గే? మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగ కెర, 17 జోవయింక ముల దా కెర, జా పట్టుమతె తెంతో బార్ జా, బేతనియ గవ్వె గెచ్చ, ఒత్త నిద్ర తిలన్.

పండ్లు నే దెర్లొ రూకుక జర్గు జలిసి
(మార్కు 11:12-14,20-24)

18 అన్నెక్ దీసి పెందలె, యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె అన్నె జెతె తతికయ్, జోక చూ కెర్లన్. 19 తెదొడి వాట్ సొడి తిలో ఏక్ †అంజూరుమ్ రూకుక దెక కెర, రూక్చి పాసి గెలె, జా రూక్తె‡ అక్కుడ్లు పిట్టవ అన్నె కిచ్చో కి నాయ్. జాకయ్, జో రూకుక దెక, “అప్పె తెంతో తుచితె కెయ్యెక కి కాయల్ దెర్లు నాయ్” మెన సంగిలన్, చి జా రూకు బేగి సుక్క గెలి.

ప్రార్థన కెర్తొన్చి రిసా యేసు బోదన కెర్లిసి

20 యేసుచ సిస్సుల్ జా జర్గు జలిసి దెక బమ్మ జా, “ఈంజ రూకు కిసి జా బేగి సుక్క గెలి గె?” మెన లట్టబంతికయ్, 21 యేసు, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ నంపజా ఎదిలి అన్మానుమ్ కి నే జతె నంపజలెగిన, ఈంజొ చెట్టొక జర్గు జలి రితి తూమ్ కి వెల్లొ కమొ కెర్తె. గని అన్నె, ఈంజ మెట్టక జలెకు దెక, ఉట్టి జా, సముద్రుమ్తె గలి జా మెన సంగిలెగిన, దస్సి జర్గు జయెదె మెన తుమ్క నిజుమి ఆవ్ సంగితసి. 22 మెలె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్తె పొది కిచ్చో నజితె గే, జా దొర్కు జలి మెన నంపజలెగిన, తుమ్ నజిలిసి నే పిట్టె తుమ్క దొర్కు జయెదె.” మెన, యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్ల
(మార్కు 11:27-33; లూకా 20:1-8)

23 యేసు దేముడుచి గుడితె పాచ కెర బోదన కెర్తె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి కెర్తె కమొ కెరుక, తుయి ఇన్నె బోదన కెరుక తుక కిచ్చో అదికారుమ్ అస్సె? కొన్నొ తుక అదికారుమ్ దిలన్?” మెన జోక పుసిల. 24 యేసు జోవయింక, “ఆవ్ కి తుమ్కయ్ ఏక్ కోడు పుసిందె. ఈంజ కొడుక తుమ్ జబాబ్ సంగిలెగిన, ఆవ్ కిచ్చో అదికారుమ్క ఇసి కెర్తసి గే, తుమ్క సంగిందె. 25 యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె

తిలిన్చి అదికారుమ్ కేనె తెంతో చి? పరలోకుమ్ తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గె?” మెన పుసిలన్. జలె, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన, ‘పరలోకుమ్ తెంతో చి’ మెన అమ్ సంగిలెగిన, ఈంజొ ‘దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చోక జోక నంప కెర్పు నాయ్?’ మెన అమ్క సంగెదె. 26 గని, ‘మాన్సు తెంతో చి’ మెన అమ్ సంగిలెగిన, జనాబ్ కిచ్చొ మెనుల గే బితసుమ్. కిచ్చొక మెలె, యోహానుక ‘దేముడుచి కబుర్ సంగిలోసా జయెదె’ మెన ఎత్తిజిన్ నంపజతతి మెన వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక జెవ్వె ఉచరన, “అమ్ నేనుమ్” మెన జబాబ్ సంగిల. 27 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు “జలె, కిచ్చొ అదికారుమ్తె ఆవ్ ఈంజేవ్ కమొ ఆవ్ కెర్తసి గే, తుమ్క సంగి నాయ్” మెన సంగిలన్.

దొగుల పుత్తర్లుచి రిసా సంగిలి టాలి

28 ఒత్త తెంతో వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు అన్నె ఇసి మెలన్. “ఏక్ టాలి ఉచర. ఏక్ మాన్సుక దొగుల పుత్తర్లు తిల. అబ్బొసి జో వెల్లొ పుత్తున్క ‘ఓ పూత్తు, తుయి ఆజి గెచ్చ, అమ్చి ద్రాచ తోటతె కామ్ కెరు మెన’ మెలన్. 29 జో పుత్తుసి ‘నెసి’ మెన జబాబ్ సంగిలో, గని పడ్డొ తప్పు ఒప్పున దుకుమ్ జా బుద్ది ఆననా, జా కామ్తె గెలన్. 30 పడ్డొ జో అబ్బొసి అన్నెక్లొ పుత్తున్తె జా కెర, తొలితొచొక సంగిలి రితి, ఇన్నెక కి సంగిలన్, చి ‘గెచ్చందె, బ’ మెలన్. గని గెచ్చె నాయ్.

31 “జలె, ఈంజేవ్ దొగులతె కో అబ్బొన్చి కోడు రితి కెర్లొసా జయెదె?” మెన, యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క పుసితికయ్, జేవ్ “తొలితొచొ” మెన సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ దేసిమ్చ తుమ్ నిస్కారుమ్ దెకిత సిస్తు నజితన కి లంజె కమొచ తేరబోదల్ కి తుమ్చి కంట సుల్లు తెన్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుల. 32 కిచ్చొక మెలె, యోహాను సత్తిమ్ వాట్ ఇండ, సత్తిమ్ వాట్ దెకయ్తి రిసా తుమ్చితె అయ్లె కి, తుమ్ జోక నంపజను నాయ్. గని, సిస్తు నజితన కి లంజె కమొచ కి జోక నంపజల. జలె, జేవ్ నంపజా చెంగిల్ జలిసి తుమ్ దెకిలెకి, తుమ్ కెర్తె పాపల్క విసారుమ్ జను నాయ్, చి యోహానుచి కోడు నంపజను నాయ్.” మెన రుజ్జు సంగిలన్.

ద్రాచ తోటచొ గుత్త మాన్సుల్చి టాలి
(మార్కు 12:1-12; లూకా 20:9-19)

33 పిమ్మట్ల యేసు, “అన్నెక్ టాలి సంగిందె. సూన, ఏక్ ఎజొమాని తిలన్. జో ద్రాచ తోట రోవడ కెర, జా తోట సుట్టునంత కోట గలవ కెర, ఒత్త ద్రాచ రస్సుమ్ కడవనుక వెల్లొ పత్తర్ కూనవ కెర, తోట రకితి గోపురుమ్ బందవ కెర,

† 21:19 21:19 అంజూరుమ్ రూక్చ కాయల్ బొడ్డ పండ్లు రిత జవుల. ‡ 21:19 21:19 రూకు చెంగిలొచొ జలె, అక్కల్ దెర్లె పొది పండ్లు కి దెర తంక.

రకితనక నిసాన, జోవయింక జా తోట గుత్త దా కెర, వేర దేసిమ్ ఉట్ట గెలన్.

34 “పండ్లుచి పంటో లాయితి సమయుమ్ జెతికయ్, జోచి వాట నజన్తి రిసా, తోట రకితనతె జోచ గొత్తి సుదల్క, జో ఎజొమాని తెద్రయ్లో. 35 గుత్త నజీలన, ఒత్త రక తిలన జో ఎజొమానిచ గొతి మాన్సుల్తె ఎక్కిలోక దెర పెట్ట, అన్నెక్కోక మార గెల, అన్నెక్కోక పత్తల్ గల పెట్ట. 36 జేవ్ రకితన దస్సి కెర్తికయ్, జో ఎజొమాని అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్జిన్ వేర గొత్తి సుదల్క తెద్రయ్లన్, గని జేవ్ తోట రకితన ఇన్నెయింక కి దస్సి అల్లర్ కెర్ల.

37 “పడ్డొ, జో ఎజొమాని కిచ్చొ కెర్లన్ మెలె, ‘అంచొ పూత్తుక తెద్రయ్లెగిన, జోక మరియాద దెకుల, కిచ్చొగ’ మెన, పుత్తున్క జేవ్ గర్చ రకితనతె తెద్రయ్లన్. 38 జేవ్ జో ఎజొమానిచొ పుత్తున్క దెక కెర, ‘ఇన్నెకయి అబ్బొన్చి దనుమ్ కలుగు జయెదె, అల్లె, ఇన్నెక మార కెర, ఇన్నెక జెతి దనుమ్ అమ్క కడనుమ్.’ మెన ఉచర, 39 జోక దెర కెర, ద్రాచ తోట తెంతో బార్ కెర మార్ల. 40 జలె, జా తోటచొ ఎజొమాని అయ్లె, గుత్త నజీలన, జేవ్ రకితనక కిచ్చొ కెరెదె?” మెన యేసు పుసిలన్. 41 జో ఎజొమాని, “జేవ్ గార్చ సుదల్క మార, పంటో లాయితె పొదిక జోచి వాట జోక నిదానుమ్ తెన్ దెతు మెన, వేర మాన్సుల్క నిసాన, జోవయింకయి జా తోట రకుక గుత్త దెయెదె” మెన జబాబ్ దిల.

42 జలె, యేసు జోవయింక, “దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్లిసి కెయ సదు కెర్చు నాయ్ గే?

‘గేర్ బందిత సుదల్ కామ్క నే జయె మెన పక్కయ్ పెలవ దిలి పత్తుర్ మెన ఉచర్లె కి, జొయ్యి పత్తురు బోడిపత్తురు జయెదె. ప్రబుయి సొంతయ్ ఇసి జర్గు కెర్లొ. జో ఇసి కెర్లి రిసా, అమ్ దెకిలె ఆచారిమ్ జతయి!’

మెన రెగిడ్లి కొడు. 43 దేముడుచి రాజిమ్క దెకితి కామ్ తుమ్చితె తెంతో కడ కెర, జోచి రాజిమ్ తెన్ బెదితి పలితుమ్ దెర్త ప్రెజల్చి అత్తి దెయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి.

44 5 “పడ్డొ, ఈంజొ ముక్కిమ్ జలొ పత్తుర్చి ఉప్పిరి కో సేడుల, బద్దల్ జా గెచ్చుల, గని కచి ఉప్పిరి పత్తురు సేడెదె గే, జోక బీడవ గెలెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక దెరుక కోర్ప జలిసి

45 వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ జో సంగిల టాలివొ నూన కెర, “అమ్చి రిసాయి సంగితయ్” మెన అర్దుమ్ కెరన, 46 యేసుక దెరుక మెన ఉచర్ల. గని జనాబ్ జోక దేముడు తెద్రయ్లో కబుర్ సంగితొసా మెన ఉచర్లి రిసా, జోవయింక బియఁ కెర, జా పొది జోక దెరుక ముల దిల.

22

పెండ్లి విందు దిలో ఎక్కిలో రానొచి టాలి (లూకా 14:15-24)

1 అన్నెక్ టాలి కెర, యేసు జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్క ఇసి సంగిలన్ 2 “పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక బుకార్లసి కిసి మెలె, జోచొ పుత్తున్చి రిసా పెండ్లి విందు దిలో ఎక్కిలో రానొ కెర్లిన్చి రితి జయెదె. 3 జా పెండ్లి విందుతె బుకార్లనక కడ ఆన్తి రిసా, జో రానొ జోచ గొత్తి సుదల్క తెద్రయ్లన్. గని, జేవ్ బుకార్లన జెంక నెసిల. 4 జాకయ్, జో రానొ, ‘ఈందె, అంచి విందు తెయార్ కెర అస్సి. బెయిలల్క, బేడు జల సొమ్ముల్క కండ అస్సి. ఎత్తి తెయార్ కెర అస్సి. విందు కంక జా’ మెన బుకార్లనక అన్నె సంగ” మెన, వేర గొత్తి సుదల్క జో రానొ అన్నె సంగ తెద్రయ్లన్. 5 జేవ్ బుకార్లన జో మాన్సు బుకార్లినక మరియాద నే దెకితె, జోవయింతె ఎక్కిలో జోచి బుయింతె గెలో, అన్నెక్లొ జోచి బియ్యార్తె ఉట్ట గెలో. 6 అన్నె, సేన్ల సుదల్, జో రానొచ కబుర్ గెల గొత్తి సుదల్క దెర కెర, జోక నిస్కారుమ్ కెర, మార గెల. 7 జాచి రిసా, జో రానొ కోపుమ్ జా, జోచ జమాన్సుక తెద్రవ దా, జేవ్ అత్య కెర్లనక మొర్తి సిచ్చు దిలో, చి జోవయించి పట్టుమ్క ఆగి లంబడ డయవడ్డొ.

8 “తెదొడి జో రానొ గొత్తి సుదల్ ఇసి మెన సంగిలన్. ‘పెండ్లి విందు తెయార్ కెర అస్సి, గని బుకార్లన ఈంజ విందుతె జెంక తగుప జలన్ నెంజి. 9 జాచి రిసా, వీదుల్తె గెచ్చ కెర, తుమ్క డిస్తన ఎత్తిక పెండ్లి విందుతె జా మెన, తుమ్ బుకారా.’ మెన, జోచ గొత్తి సుదల్క జో రానొ తెద్రయ్లన్. 10 జేవ్ గొత్తి సుదల్ వీదుల్తె గెచ్చ కెర, ఒత్త డిసిల మాన్సుల్ ఎత్తిక విందుతె బుకారా ఆన్ల, చి జా పెండ్లి బడ్డితె బెర్ల.

11 “పడ్డొ జో రానొ, ‘పెండ్లి బడ్డితె వెసిలనక దెకిన్దె’ మెన, జా పెండ్లి బడ్డిచి తెడి జా కెర, ఒత్త పెండ్లి పాలల్ నే గలన్లొ ఎక్కిలోక దెక కెర, 12 ‘ఓ *నేన్తమ్, తుయి పెండ్లి పాలల్ నెంజితె ఇన్నె కిసి అయ్లది?’ మెన, జో రానొ సంగితికయ్, జో మాన్సు బియఁ గెచ్చ, తుక్లె తిలన్. 13 తెదొడి రానొ, ‘ఇన్నెక చట్టొ అత్తో బంద కెర, ఇన్నెక బయిలె అందర్చి కంట అందర్తె గల దాన. ఒత్త గెతన ఏడ ఏడ, దంతో చప్పిలై తవుల’ మెన, జోచ గొత్తి సుదల్క రానొ సంగిలన్. 14 పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుక బుకార్లన ఒగ్గర్జిన్ గని నిసాన జలన తొక్కిజిన్ జవుల.” మెన సంగిలన్.

యేసుక కొడతె అడ్డవుక మెన మాన్సుల్క జోతె తెద్రయ్లినీ

(మార్కు 12:13-17; లూకా 20:20-26)

15 తెదొడి పరిసయ్యుల్, కొడతె యేసుక అడ్డవుక మెన, 16 హేరోదు పచ్చెన జతన తెన్ పరిసయ్యుల్ జోచ సొంత సిస్సుల్క కి యేసుతె తెద్రయ్తికయ్, జేవ్ యేసుక, “గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్చో మెన జానుమ్. మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చో ఉచరుల గే నే బితె, దేముడు దెకయ్లి వాట్చి రిసొ సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్తసి మెన జానుమ్” మెన, పులయ్తి రితి సంగ, అన్నె, 17 “జలె, రోమ్ దేసిమ్చో కైసర్ రానొక అమ్ †సిస్తు దెంక నాయిమ్ గే నాయ్ గే? తుయి కిసి ఉచర్తసి? తుయి అమ్క సంగు” మెన, పరిసయ్యుల్ తెద్రయ్లన యేసుక పుసిల.

18 గని యేసు జోవయించి పెట్టిచి విస్సుమ్ జాన, “ఉప్రమెన్సుచో మాన్సుల్, తుమ్. అంక కిచ్చొక పరిచ్చు కెర్తను? 19 అల్లె, జా సిస్తు దెతి డబ్బుల్చి కాసు ఏక్ అంక దెకప” మెన, జోవయింక సంగితికయ్, జేవ్ జోక ఏక్ వెండి కాసు దెకయ్ల. 20 యేసు “ఈందె, ఇన్నె కచి పొలిక, కచి నావ్ డిస్తయ్?” మెన జోవయింక పుసిలన్, 21 చి జేవ్, “కైసర్ రానొచి” మెంతికయ్, యేసు జోవయింక, “కైసర్క దెతిసి కైసర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ దెంక అస్సె” మెన, జోవయింక సంగిలన్.

22 జోచి కోడు నూన ఆచారిమ్ జా, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ తెద్రయ్ల మాన్సుల్ యేసుక ముల దా, ఉట్ట గెల.

సద్దూకయ్యులు యేసుక పరిచ్చు కెరుక అయ్లినీ

(మార్కు 12:18-27; లూకా 20:27-40)

23 ‘మొర గెలెగిన అన్నె జీవ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చుక నెంజె’ మెన పైజల్క సికయ్త సద్దూకయ్యులు జా దీసి యేసుతె జా కెర, 24 “ఓ గురుబాబు, ఎక్కిలో బోదల్ నెంజితె మొర గెలెగిన, జోచో బావొసి జో అన్నొన్చి తేర్చిక పెండ్లి జా, జోచో అన్నొన్చి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయ దెంక అస్సె, మెన, మోసే పూర్ణుమ్చ సంగిలన్. 25 జలె, అమ్చి తెన్ సత్తుజిన్ బావుడ్లు తిల. వెల్లొ పెండ్లి జా మొర గెలన్. ఇన్నెక బోదల్ నెంజిలి రిసొ, ఇన్నెచి పట్టి జెర్లిలో బావొన్క ఈంజ తేర్చి పెండ్లి కెరన్లి. 26 తొల్పుర్ తెంతో కర్వడోచో ఎద, వర్స తెన్ వెల్లొచి తేర్చిక దస్సి పెండ్లి జర్లు కెరన మొర గెల. 27 ఎత్తి మొర గెలి పడ్డొ, ఈంజ తేర్బోద కి మొర గెలి. 28 జలె, మొర గెలస అన్నె జీవ్ జతె పొదిక, ఈంజేవ్ సత్తుజిన్తె కక్క. ఈంజ తేర్చి జా తయెదె?

† 22:17 22:17 జా సిస్తు మెల, రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి సిస్తు. ‡ 22:36 22:36 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెల, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణుమ్చోచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ అగ్గల్ మెన రగ్గవ అస్సె. § 22:37 22:37 పేట్ తెన్

ఈంజేవ్ సత్తుజిన్ వర్స తెన్ ఇన్నెక పెండ్లి జా తిల గెద?” మెన యేసుక పుసిల.

29 గని, యేసు జేవ్క, “తుమ్ దేముడుచి కొడె నేన అస్సన్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి తుమ్ సదు కెర్లె కి, ఒత్త తిలిసి అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్, చి జో దేముడు కెరయ్త కమొ దెకిలెకి, జోచి అదికారుమ్, సెక్కి, కెర్లి గే చినున్ నాయ్. 30 మెలె, మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జతెన్తె, పెండ్లిచో నే జతె, మాన్సుల్ దూతల్చి రితి దస్సి తవుల. 31 పడ్డొ, ‘మొర గెలస అన్నె జితి నాయ్’ మెన ఉచర, తుమ్ అన్మానుమ్ తెన్ అస్సన్. జలె, దేముడు తుమ్క సొంత సంగిలిసి సదు కెర్లు నాయ్ గె? మొర జివు జా ఉట్టితి రిసొ,

‘ఆవ్ అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడుయి’, మెన, దేముడు సంగిలి కోడు. 32 జలె, జేవ్ పూర్ణుల్ మొర తిలె కి, జోవయింక జో దేముడు జా తా కామ్క జెతయ్ జలె, అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చు జివ్వి అస్తి మెన రుజ్జు జతయ్. రితి మొర గెలసక నాయ్, గని జీవ్ తిలసకయ్ జో దేముడు.” మెన, యేసు జేవ్ సద్దూకయ్యుల్క సంగిలన్. 33 పైజల్, జలె, జో బోదన కెర్లిచి రిసొ నూన కెర, ఆచారిమ్ జల.

పరిసయ్యుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చు కెర్లిసి

(మార్కు 12:28-34; లూకా 10:25-28)

34 ‘యేసు సద్దూకయ్యులు చి చోడి ముద్దొ కెర దిలో’ మెన పరిసయ్యుల్ నూన కెర, యేసుతె బెద అయ్ల, 35 చి జోవయింతె మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా ఎక్కిలో యేసుక పరిచ్చు కెరుక మెన, ఏక్ కోడు పుసిలన్. 36 “గురుబాబు, ఒండి మోసే పూర్ణుమ్చోచి అత్తి దేముడు దిలి ‡ఆగ్గుల్ తెన్ కేన్ ఆగ్గు తొలితోచి ముక్కిమ్చి?”

37 యేసు జోక,

“తుమ్చో ప్రబు జలో దేముడుక తుమ్చి ఒండి కిపెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి ఆత్మ తెన్, ఒండి మెన్ను తెన్ ఎక్కి ప్రేమ కెర్లె తంక.

38 ఎత్తి ఆగ్గుల్తె ఈంజ తొలితో చి, ముక్కిమ్చి. 39 అన్నె, ‘తుమ్క తుమ్ కెర్లి ప్రేమ కెరంతసు గే, తుచి పక్క సుదొక కి తెర్లి ప్రేమ కెర్లె తంక’ మెన, అన్నెక్ ఆగ్గు ముక్కిమ్. 40 మోసే పూర్ణుమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ ఎత్తిక కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలస సంగుల ఎత్తి కోడు కి, ఈంజేవ్ దొన్ని ఆగ్గుల్ ఆదారుమ్ జా అస్తి” మెన, యేసు సంగిలన్.

41 పరిసయ్యుల్ ఎత్తి యేసుచి సుట్టునంత బెర తతికయ్, యేసు జోవయింక ఏక్ కోడ్ పుసిలన్.

42 “రచ్చించుప కెర్లొసా జతో క్రిస్తుచి రిసొ తుమ్ కిచ్చొ మెన

ఉచర్తను? జో కచ్చొ పుత్తుసి జయెదె?” మెన పుసితికయ్, జేవ్ జోక, “దావీదు రానొచొ పుత్తుసి, జోవయించి సెకుమ్చొ” మెలన్. 43 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “దస్సి జలె, క్రీస్తు దావీదుక పుత్తుసి జలెగిన, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సికయ్తికయ్, దావీదు రానొ కిచ్చొక క్రీస్తుక ‘ప్రబు’ మెన సంగిలన్. కిచ్చొ కోడుతె దస్సి సంగిలన్ మెలె;

44 ‘తుచ విరోదుమ్ సుదల్క తుయి సుదితి రితి ఆవ్ కెర్తె ఎద, అంచి ఉజెతె పక్కయ్ తుయి పెస తా’ మెన, ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్.”

45 దస్సి దావీదు రానొ క్రీస్తుక ‘ప్రబు’ మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రీస్తు కిసి జా జోక పుత్తుసి జయెదె? ఉచర మెన యేసు జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగితికయ్, 46 కో కి అన్నెక్ కోడ్ సంగుక నెతిర్ల. అన్నె, జా దీసి తెంతో, జోవయింతె కో కి యేసుక ఎక్కి కోడు కి పుసుక దయిరిమ్ తిలె నాయ్.

23

ప్రజల్క సిస్సుల్క యేసు జాగర్త సంగిలిసి

(మార్కు 12:38-40; లూకా 11:37-52; 20:45-47)

1 తెదొడి యేసు జా దేముడుచి గుడితె బెర్ల ప్రజల్క కి జోచ సిస్సుల్క కి ఇసి మెలన్. 2 “మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన చి పరిసయ్యుల్ మోసే పూర్గుమ్చొచి పిటతె వెసిలి రితి జా ప్రజల్క మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడుక అదికారుమ్ అస్సె. 3 జాకయ్, జేవ్ తుమ్క సికయ్తిసి ఎత్తి కెర, గని, జోవయించ కమె రితి తుమ్ కెర నాయ్. జేవ్, ఇసి కెర, దస్సి కెర, మెన సంగితిసి జేవ్ సొంత కెర్తి నాయ్. 4 పిమ్మట్, కూలి మాన్సుల్క సావుకర్లు కిసి కంది వయితి జాడు వయడుల గే, దస్సి ఈంజేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్, ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ రితి కెరుక అస్సె మెన, ప్రజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర్తతి. గని, జేవ్ వయడ్డ జాడ్లు రిత కమె సుల్కన కెర్తి రిసా జేవ్చి కిడి ఊంటి కి నే తెన్ జవున్ కదుల్ప కెర్తి నాయ్, ప్రజల్క కన్కారుమ్ జతి నాయ్. 5 జోవయించ కమె కిచ్చొ బుద్ది తెన్ కెర్తతి మెలె, అమ్ కెరంతి పున్నిమ్ మాన్సుల్ మెన్పుతు మెన, దేముడుచ ఆగ్గుల్ రెగ్గ రచ్చల్ రిత బంద, రూందు వెల్లొ కెర, నిర్దె బందంతతి, చి జోవయించ పాలల్చ జుల్పల్ దీగు కెర్తతి. 6 పడ్డె, విందుల్తె ముక్కిమ్ టాన్సుక కోర్ప జతతి. అన్నె, జోవయించ సబ గెరలె కి ముక్కిమ్చ వెసిత పిటల్ కడన్తతి. 7 పడ్డె సంతవీదులె, మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్క జొకర్లు మెన కోర్ప జతతి. పడ్డె, మాన్సుల్ జొక ‘గురుబాబు’ మెన జొకరుక కి కోర్ప జతతి” మెన యేసు సంగిలన్.

యేసు సంగిలి బోదన

8 “తుమ్, జలె, తుమ్తె కక్క ‘గురుబాబు’ మెన నాయ్. తుమ్క ఎక్కిలోయి తుమ్చొ గురుబాబు రితో జా అస్సె, చి తుమ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కి జతి రిత బావుడ్లు జా అస్సున్.

9 అన్నె, ఈంజ లోకుమ్తెచ కక్క కి ‘దేముడు జలొ అబ్బొ’ మెలి రితి నావ్ తియ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కిలోయి తుమ్చొ అబ్బొసి జలొ దేముడు, పరలోకుమ్తె తిలొసా.

10 అన్నె, తుమ్తె కక్క ‘గురు’ మెనుక షాన. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క క్రీస్తు ఎక్కిలోయి గురు జా అస్సె. 11 అన్నె, తుమ్చితె కో వెల్లొ జయెదె గే, జో తుమ్క గొత్తి సుదొ జా సేవ కెర్లు. 12 కో జోవయింక జెవ్వి గవురుమ్ కెరంతి రితి జవుల గే, జేవ్ దాక్ జవుల, చి కో జోవయింక జెవ్వి దాక్ కెరనుల గే, వెల్లెల్ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలి తీర్పు

13 పడ్డె వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు ఇసి మెన తీర్పు సంగిలన్. “అయ్యె! ఉప్రమెన్సుచొ పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, నాసెనుమ్ జస్తె! కిచ్చొక మెలె, మాన్సుల్చి మొక్కె తుమ్ పరలోకుమ్చి కెర్తివొ డంకితను. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జా రాజిమ్తె సొంత బెదున్ నాయ్, చి బెదుక ఇస్టుమ్ జలన బెదుక తుమ్ ఒప్పున్ నాయ్. 14 *అయ్యె! తుమ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, పరిసయ్యుల్, నాసెనుమ్ జస్తె! తుమ్ రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ విక కయ్లెకి, ‘మాన్సుల్ అమ్చి బుద్ది చినుతు నాయ్’ మెన మాన్సుల్చి మొక్కె దిగిల ప్రార్తనల్ కెర్తను. జాకయ్ తుమ్చి పాపుమ్ ఒగ్గర్, చి వెల్లి సిచ్చు జస్తె.

15 “అయ్యె! ఉప్రమెన్సుచొ పరిసయ్యుల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన, నాసెనుమ్ జస్తె! తుమ్ కక్క జలెకు తుమ్చి మొత్తుమ్తె బెదవంతి రిసా, సముద్రుమ్ బుయి దెకజెతను, చి జో తుమ్చితె బెదిలొ మెలె, జోవయించి బుద్ది తుమ్చి బుద్దిచి కంట దొన్ని వాటల్ గార్ జతి రితి కెర్తను, చి వెల్లి ఆగి గొయ్తె తూమ్ గెతె జలె, జో అన్నె దస్సి సిచ్చు జంక విలువ జయెదె.

16 “అయ్యె! తుమ్ గుడ్డి రిత జా, ‘మాన్సుల్క చెంగిల్ వాట్ దెకడుమ్దె’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచరె కి, చెంగిల్ వాట్ పిట్టయ్తన, తుమ్ నాసెనుమ్ జస్తె. తుమ్ సికడ్డిసి ఏక్ కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిలో ‘దేముడుచి గుడి తోడు’ మెన ఒట్టు గలన్లె కిచ్చొ నెంజె, గని ‘దేముడుచి గుడితె తిలి బజరి తోడు’ మెన ఒట్టు గలన్లె, జో గలిలి ఒట్టు నెరవెర్పువ కెరనుక అస్సె మెన తుమ్ సంగితను. 17 తుమ్ బుద్ది నెంజిల గుడ్డి జల మాన్సుల్. దొన్నితె కేన్ ముక్కిమ్? బజరి గే, బజర్క చెంగిల్ కెర్తి దేముడుచి గుడి గే?

* 23:14 23:14 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 14 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

18 “అన్నె, ‘బలి దెతి టాన్ సాచి’ మెన ఎక్కిలో ఒట్టు గలన్లె కిచ్చొ నెంజె, గని ‘జాచి ఉప్పిరి తిలి అర్పితుమ్ సాచి’ మెన ఒట్టు గలన్లె, జో మాన్సు గలిలి జా ఒట్టు నెరవెర్పువ కెరనుక అస్సె” తుమ్ మెంతను. 19 తుమ్ గుడ్డి జల రిత మాన్సుల్, దొన్నితె కేన్ ముక్కిమ్? అర్పితుమ్ గే, అర్పితుమ్క సుద్ది కెర్తి బలి దెతి టాన్ గే? 20 జలె, బలి దెతి టాన్ తోడు మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, ‘జేవ్చి ఉప్పిరి తిలిసి ఎత్తి సాచి’ మెన ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్. 21 వడ్డె, ‘ఈంజ దేముడుచి గుడి సాచి’ మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, దేముడు సాచి మెన ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్. జో ఒత్త జతయ్చి రిసా. 22 అన్నె, ‘వరలోకుమ్ తోడు’ మెన కో ఒట్టు గలన తవుల గే, ‘దేముడుచి సిజాసనుమ్ తోడు’ మెలి రితి జా, ‘ఒత్త వెసితోసా తోడు’ మెలి రితి ఒట్టు గలన్లి రితి జతయ్.

23 “అయ్యె! ఉప్తమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్ జస్తె! తుమ్ పొచెర్డె రొడ్డెతె, చెరమల్లితె, జిల్లకరతె, దన్నచతె దెన్ను వంతుల్ కెర, ఏక్ వంతు దేముడుక దెతను, గని మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ తెచ ముక్కిమ్ జల సెలవ్ కొడె పచ్చ అస్సును. కిచ్చొ కిచ్చొ సెలవ్ కొడె రితి కెరుక ముల అస్సున్ మెలె, సత్తిమ్ తెన్ రుజ్జు కెర తీర్పు కెర్తిసి, కన్కారుమ్ జతిసి, చి దేముడుచి ఉప్పిరి నిదానుమ్ నముకుమ్ తితిసి. జోవయించి వంతు దన్న వస్తువల్క దెంక తప్పు నాయ్, గని అన్నె ముక్కిమ్ జల సెలవ్ కొడె రితి తుమ్ కెర్తదు జలె, తుమ్క చెంగిల్ తత్తి 24 గుడ్డి జల రిత వాట్ దెకయ్తన, తుమ్. పితిన్తె డోమ తిలె జాక వెంట గెల, ఒంట తిలె కి నాయ్ మెన జాక గిడ్డి రితి జతను.

25 “అయ్యె! ఉప్తమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, నాసెనుమ్ జస్తె! గలన్లు గిన్నలు ఉప్పిరి పక్క మంజితి రితి, చెంగిల్ వేసిమ్ గలంతి రితి జతను, గని తుమ్చి పేట్ తెడి పక్క చోరు బుద్దిచి ఆస బెర అస్సె. 26 తుమ్ గుడ్డి రిత పరిసయ్యుల్, గలన్ చి గిన్న తెడి సుబ్బుమ్ కెరుక కిసి ముక్కిమ్ తయెదె గే, దస్సి, తుమ్చి బుద్ది చెంగిల్ జలెగిన, నిజమి పున్నిమ్ రితి చెంగిల్ జంక జయెదె.

27 “అయ్యె! ఉప్తమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్ జస్తె! తుమ్ చున్నుమ్ సరొయ్లి మెన్సున్చి రితి అస్సున్. ఉప్పిరి చొక్కిల్ సూటి డిస్తయ్, గని తెడి మొర గెల మాన్సుల్చ అడ్డె, కువ గెలి ముక్కల్ తయెదె. 28 దస్సి, తుమ్క దెకిత మాన్సుల్క నీతిసుదల్చ రిత డిస్తను, గని తుమ్చి ఆత్మ తెడి ఉప్తమెన్సు, మూర్కుమ్ బుద్ది బెర అస్సె.

29 “అయ్యె! ఉప్తమెన్సుచొ, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్, తుమ్ నాసెనుమ్

జస్తె! దేముడుచ కబుర్లు సంగిలనక తుమ్చ పూర్గుమ్చ మార్తి రిసా తుమ్క లాజుచి రిసా, జేవ్ నీతిసుదల్చి రిసా తుమ్ మెన్సున్లు బందవ, సూటి కెరవ, 30 ఆమ్ ఆమ్చ పూర్గుమ్చ తిల దీసలె జితమ్ జలె, దేముడుచి కబుర్ ఆన్లనక మార్గిన్తె ఆమ్ బెదితమ్ నాయ్” మెనన, నీతి సంగితను, తుమ్. 31 దస్సి మెనన, దేముడుచి కబుర్ ఆన్లనక మార్గనచ పుత్తర్లులు జా అస్సుమ్ మెన, తుమ్చి ఉప్పిరి తుమ్ సాచి లట్టబంతను. 32 తుమ్చ పూర్గుమ్చ మొదొల్ తెంతొ కెర్తిసి తుమ్ పూర్తి నెరవెర్పువ కెర, జలె.

33 “పెట్టి అయిచి విస్సుమ్చ, తుమ్. విస్సుమ్చ అయివొచి జట్టుచ, వెల్లి ఆగి గొయ్తెచి సిచ్చ తుమ్ కిసి పిట్టవన్తె? పిట్టవనుక నెతుర్పు. 34 జాచి రిసా, దేముడుచి కబుర్ ఆన్తనక కి, బుద్ది సుదల్క కి, అంచి సుబుమ్ కబుర్ సికడ్డనక కి తుమ్చితె తెద్రయిందె. గని జోవయింతె సగుమ్జిన్క మార్తె, సిలువల్తె గలుల. అన్నె సగుమ్జిన్క తుమ్చ సబ గెరలె కొర్తల్ తెన్ పెట కెర, అల్లర్ కెర, ఏక్ పట్టుమ్ తెంతొ అన్నెక్ పట్టుమ్ ఎద, ఉదడ గెల్తె తస్తె. 35 తుమ్ దస్సి కెర్తనుచి రిసా, మాన్సుల్చి అత్తి మొర గెల నీతిసుదల్ ఎత్తిజిన్చి లోయిచి పాపుమ్ తుమ్క లయెదె. నీతి జలొ హేబెలుక మార్తి తెంతొ మొదొల్ కెర, దేముడుచి గుడిచి నెడిమి బలి దెతి టాన్ సాడి తుమ్చ అబ్బుదింసి మార్తొ బరకియచొ పుత్తున్ మెలొ జెకర్యాచి లోయి ఎద, 36 జా పాపుమ్ ఎత్తి ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్క లయెదె మెన, తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

37 “ఓ యెరూసలేమ్చ, అమ్చి యెరూసలేమ్చ మాన్సుల్! అమ్ తెద్రయ్ల కబుర్ ఆన్లనక, బోదన కెర్లనక పత్తల్ గల మార్తను. కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ నే లయితి రితి కుకిడి జాచి పిల్లల్క జాచి రెప్పల్ తెడి కిసి ముద్దొ కెరన తయెదె గే, ఆవ్ తుమ్క కెత్తిగే సుట్లు ముద్దొ కెరంతి రితి తుమ్క చెంగిల్ కెర్తయ్, గని తుమ్ నెసిలదు. 38 ఈందె, తుమ్చి గేర్ కో నెంజితె రితి తుమ్క తూమి ముల దెస్తె. 39 అప్పె తెంతొ మొదొల్ కెర, ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసాక ‘జెయ్యె, జెయ్యె!’ మెన తుమ్ సంగుక దెరె ఎదక తుమ్ అంక దెకుక నెతుర్పు మెన, కచితుమ్ సంగితసి” మెన, యేసు సంగిలన్.

24

దేవులుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి
(మార్కు 13:1-31; లూకా 21:5-33)

1 తెదొడి యేసు దేముడుచి గుడి తెంతొ బార్ జా ఉట్ట గెతె తతికయ్, జోచ సిస్సుల్, ‘ఈంజ దేముడుచి గుడి కెడ్డి సూటి కెర అస్తి!’ మెన జోక దెకవుక అయ్ల. 2 జాచి రిసా యేసు జోవయింక, “ఈంజ ఎత్తి తుమ్ దెకితను, గని, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, పత్తుర్చి

ఉప్పిర్ పత్తుర్ దొత్తల్ అప్పె తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీవో నే జతి దీసి జెయెదె” మెన, సంగిలన్.

3 పిమ్మట్, యేసు దేముడుచి గుడిచి మొక్కె తిలి బలివ మెట్టయ్ గెచ్చు వెసెతికయ్, అన్నె కో నెంతె సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “తుయి సంగిలిసి కెయెక జర్గు జయెదె? పిమ్మట్, తుయి ఈంజ లోకుమతె అన్నె జెతిసి కి, ఈంజ ఉగుమ్ మార్పువ జతిసి కి పాసి జెతయ్ మెన, అమ్ కిసి చినుక జయెదె?” మెన పుసిల. 4 జలె యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్. “కో జలెకు తుమ్క మోసిమ్ నే కెర్తి రితి, తుమ్ జాగర్త దెకన. 5 కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్, ‘అంచి నావ్ తెన్ జా కెర అవ్వి క్రిస్తు’ మెన సంగుక జలెకు, ఒగ్గర్జిన్క మోసిమ్ కెర, వేర బుద్ది సికడుల.* 6 పిమ్మట్, ‘యుద్దుమ్ జతయ్’ మెన జలెకు, ‘యుద్దుమ్ జెయెదె’ మెన జలెకు, తుమ్ సూన్తె. గని, బమ్మ నెంతె తా. ఇనచ ఎత్తి జర్గు జంక అస్సె, గని ఈంజ ఉగుమ్ తెద్ది బేగి పూర్తి జయె నాయ్. 7 పిమ్మట్, దేసిమ్చి ఉప్పిర్ దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిర్ రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీవో జవుల. అన్నె, వేర వేర దేసిమ్లుతె కరులు కి బూకంపల్ కి జర్గు జవుల. 8 అంచి రాజిమ్ ఏలువ కెర్తి ఉగుమ్క జెర్మయ్తి అగ్గె జెతి సల్వ నొప్పుల్ రితి జా, ఇనచ మొదోల్ జవుల.

9 “దస్సి జర్గు జతి పొదిక, ప్రెజల్ తుమ్క సైమల్ కెర్తి రిసా అదికారుల్తె సార్పు కెర మొరవుల. అంచి నావ్చి రిసా, దేసిమ్లు ఎత్తితె తుమ్క విరోదుమ్ కెరుల. 10 దస్సి జర్గు జతిన్చి రిసా, ఒగ్గర్జిన్ బమ్మ జా అంక ముల దా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మోసిమ్ కెర అదికారుల్చి అత్తి దెరవ దెవుల, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ జవుల.

11 “జేవ్ దీసల్క, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ ‘దేముడుచి కబుర్ సంగితోసా ఆవ్’ మెనన, తుమ్చితె జా కెర, వేర బుద్ది సికడ, ఒగ్గర్జిన్క అంక ములవ దెవుల. 12 అన్నె, ‘పాపుమ్ కెర్తిసి ఒగ్గర్ జా గెతయ్’ మెన, ఒగ్గర్జిన్తె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తిసి పిట్ట గెచ్చెదె. 13 దస్సి జలెకి, ఆకర్ ఎద నముకుమ్ తెన్ తా, కో ఓర్పువ జవుల గే, జెవ్వి రచ్చించువ జవుల.

14 “ ‘ఒండి లోకుమ్చ ప్రెజల్ ఈంజ సాచి సూన తత్తు’ మెన, ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిక పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి ఈంజ అంచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయిందె. ఎత్తితె సూనయ్లెకయ్ ఆకర్ దీసి జెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

* 24:5 24:5 కెయెక మెలె, యేసు పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చు అన్నె నే జెతె అగ్గె. † 24:15 24:15 యేసు జెర్మ డబ్బయ్-70-వెర్పుల్ గెలి పడ్డె ఈంజ సమ్మమ్ జర్గు జలి. మెలె, యేసు పరలోకుమ్తె గెచ్చు అన్నె విస్సెక్ సత్తు-27-వెర్పుల్ గెతికయ్. ‡ 24:20 24:20 ఎత్తి సెస్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింక సబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడె సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర కామ్ నే కెర్తిన్చి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గల్ అవ్వి ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్నె ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తెతి.

15 “జాకయ్, †పిమ్మట్క, ‘జర్గు జయెదె’ మెన దానియేలు పూర్ముచొచి అత్తి రెగ్గయ్లి కోడు తిలిసి, మెలె, దేముడుక విరోదుమ్ జా జోక బలే దూసువ కెర నాసెనుమ్ కెర్తిక దేముడుచి గుడితె టీవో జంక, తుమ్ దెకితె, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఈంజ నదు కెర్తన తుమ్ చెంగిల్ ఉచరన, జలె, జా గుర్తు తుమ్ దెకిలె, 16 యూదయ ప్రదేసిమ్తెచ మాన్సుల్ చట్టున డొగ్రలె ఉట్ట నిగుతు. 17 జా జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలె, కేన్ మిద్దెచి ఉప్పిర్ తిలో సుదో, ఉత్త కెర, జోచి గెరి తెంతో కిచ్చొ జలెకు వెంట నెంక ఉత్త జెంక నాయ్. 18 వెడయ్ తిలో సుదో, కామ్చి రిసా కడ్ల జోచ సొక్కల్ జవున్ వెంట నెంక పన్ల జెంక నాయ్.

19 “అయ్యో! జేవ్ దీసల్క వయ తిల తేర్బోదల్, బోదల్ వడ్డివో ఉట్ట నిగుక నెత్త ఒగ్గర్ సైమల్ జవుల. 20 ‘చల్లి పొది జవున్, ‡సెలవ్ కడన్లి దీసి జవున్ అమ్క ఈంజ ఉట్ట నిగితి సైమ జెవున్ నాయ్’ మెన, తుమ్ ప్రార్తన కెర. 21 కిచ్చొక మెలె, లోకుమ్ జెర్మన్ జలి తెంతో అప్పె ఎదక, దస్సి సైమ కెయ్యెక కి కలుగు జయె నాయ్, చి తెద్ది సైమ కెయ్యెక కి అన్నె జయె నాయ్. 22 జాచి రిసా, తొక్కి దీసల్క దస సైమల్ జతి రితి ప్రబు సెలవ్ దెతో నాయ్ జలె, కో కి రచ్చించువ జంక నెత్త. గని, నంపజతి రిసా రచ్చనక నిసాన జలన పాడ్ నే జతి రిసాయి, జేవ్ సైమల్ తొక్కి దీసల్ తతి సెలవ్ అస్సె.

యేసు అన్నె జెతిసి కిసి తయెదె గే జొయ్యి సంగిలిసి

23 “జా కాలుమ్క, ‘ఈందె, క్రిస్తు!’, ‘ఓదె క్రిస్తు’ మెన కో జలెకు తుమ్క సంగిలెగిన, తుమ్ నంప కెర నాయ్. 24 కిచ్చొక మెలె, అబద్దుమ్చ జా కెర, ‘ఆవ్ క్రిస్తు’ మెనన జలెకు ‘ఆవ్ దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా’ మెనన జలెకు, రచ్చనక నిసాన్లక మోసిమ్ కెర జోవయించి నముకుమ్ పిట్టపుక మెన ఉచర, వెల్లెల మాయకమొ కెరుల. 25 ఈందె, ఈంజ నే జతె అగ్గె తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. 26 జాకయ్, కో జలెకు, ‘ఈందె, క్రిస్తు జా బయిలె అస్సె’ మెన సంగిలె జవున్, తుమ్ ఒత్త గెచ్చు నాయ్. నెంజిలె, ‘ఈందె, గేర్ తెడి మూలయి పెస అస్సె’ మెన సంగిలె జవున్, నంప కెర నాయ్. 27 కిచ్చొక మెలె, బిజలి తూర్పు పక్క మొల్క, పడమర పక్క గెతె ఎదక కిసి ఉజిడ్ జతయ్ గే, దస్సి కి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా అన్నె జెతె పొదిక, దస్సి, కేన్ పక్క కి డీసిందె. 28 పీనుమ్ కేనే తయెదె గే, ఒత్త గిద్దుల్ బెరుల.

29 “ఆవ్ సంగిలి జా వెల్లి సైమచి దీసల్ కేడ్లె, బేగి పొద్దు అందర్ జయెదె. జోసు కి ఉజిడి దెయె నాయ్. ఆగాసుమ్

తెంతో సుక్కల్ గెసురుల, ఆగాసుమతె ఎత్తి అద్దుర్ జయెదె. ³⁰ తెదొడక ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా జెతినక గుర్తు ఆగాసుమతె డీసెదె. సొస్టుమ్ డీసెదె, చి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఆగాసుమచ మబ్బుల్తె ఉత్త, అంచి అదికారుమ్ అంచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్ జెతిన బూలోకుమ్ తిలి ఎత్తి పైజల్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ దెక, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ కెరనుల. ³¹ తెదొడక నప్పిర్ గట్టిజ బజవ, అంచ దూతల్క తెద్రయిందె, చి చెత్తర్ పక్కల్ తెంతో ఆవ్ నిసాన అంక నంపజల మాన్సుల్క జేవ్ ఎక్కితె కుడవుల.

³² “అంజూరుమ్ రూకుక టాలి కెర అర్దుమ్ కెరన. మెలె, దసా రూక్చ కొమ్మల్ కొవ్ని జా పలోయ్లె, ‘వేసెగు అప్పె పావ జెయెదె’ మెన, తుమ్ చినితె. ³³ దస్సి, ఆవ్ సంగిల గుర్తుల్ తుమ్ దెకిలె, జా గుమ్ముమె పావెల్ రితి జా అన్నె జెతికయ్ సమయుమ్ పాసి జా అస్సె మెన తుమ్ జాన్తె. ³⁴ ఆవ్ సంగిల నైమల్, గుర్తుల్ పూర్తి జెతికయ్ ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయెదె మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి. ³⁵ జలె, ఆగాసుమ్ బుయి నాసినుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడె ఎద్దె పిట్టితి నాయ్.

కో నేన్లి పొదిక అన్నె జెయిందె మెన యేసు సంగిలిసి

³⁶ “జలె, కేన్ దీసిక ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెయిందె గే, జా దీన్, జా గడియ కెయెడక జెయెదె గే, మెన దేముడు అబ్బొక పిట్టవ కేన్ మాన్సు జలెకు, పరలోకుమ్చ దూతల్ జలెకు, దేముడు అబ్బొచొ పుత్తుసి జలెకు, కోయి నేనుమ్. ³⁷ నోవహు పూర్ణుమ్చొ తిలి పొది ఎత్తి కిసి తిలి గే, దస్సి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా అన్నె జెతె పొదిక దస్సి తయెదె. ³⁸ మెలె, నోవహు తిలి పొది, దేముడు సంగిలే కి, జా దీనల్తె తిల మాన్సుల్ నంప కెర్ల నాయ్, చి జా వర్లల్చి పాని పెటుక దెర్లి పొది కి, నోవహుచి కుటుంబుమ్ వెల్లి ఓడతె పెన కెల్లి డంకిలి ఎద, అన్నె కో కి కతె తా, పితె తా, పెండ్లివొ కెర్తె తా, కిచ్చొ నే జతి రితి బుల్తె తిల. ³⁹ జా వర్లల్ పాని గెడ్పువ జతిసి నిజుమి జర్గు జంక తిలి మెన నంప నే కెరంతికయ్, జా జర్గు జతికయ్, జేవ్ ఎత్తిజిన్క బూరుమ్ గుడ్డ నిలి, చి డుజ గెల. దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా అన్నె ఉత్త జెతిన తెన్ కి, బగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ అంక నే సూన్తె, జోవయింక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి కెర్తె తవుల, చి తెదొడక నాసినుమ్ జా గెచ్చుల.

⁴⁰ “జా కాలుమ్క, దొగుల బట్టి తిలె, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్నెక్లొక కడ నెవుల. ⁴¹ దొగుల తేర్బోదల్ తిర్వెల్ తెన్ రొడ్డె తిలె, ఎక్కిక ముల దా, అన్నెక్లొక కడ నెవుల.

⁴² “జలె, కేన్ సమయుమ్క తుమ్చొ ప్రబు ఆవ్ అన్నె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు. జాచి రిసా, తుమ్ తెలివి తా, అంక రకితె తా. ⁴³ గని ఏక్ టాలి అర్దుమ్ కెరన. ‘కేన్

సమయుమ్క చోరు జెయెదె గే, గెర్చొ ఎజొమాని కో జలెకు జాన్తో జలె, జో జా సమయుమ్క చెద్దొయి తా, రకితె తా, జోచొ గెరి చోరు నే పెసితి రితి దెకన్తో’ మెలి కోడుక తుమ్ అర్దుమ్ కెరన. ⁴⁴ మెలె, తుమ్ నే ఉచర్లి సమయుమ్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా అన్నె జెయిందె. జాచి రిసా, తుమ్ తెయార్ జా, తెలివి తెన్ రకితె తా.

⁴⁵ “జలె, ప్రయానుమ్ గెచ్చుక మెన ఎజొమాని బార్ జంక జలె, జోచ గేర్చక దెక సమయుమ్క అన్నిమ్ దెంక మెన జో నిసాన్లొ బుద్ది తిలి నిదానుమ్చొ గొత్తి సుదొ కో జవుల? ⁴⁶ జో ఎజొమాని అన్నె ఉట్ట అయ్లె, జో గొత్తి సుదొ జో ఎజొమాని తియార్లి కామ్ కెర్తె తిలె, జోక చెంగిలి. ⁴⁷ దస్సి నిదానుమ్ కెర్తె తిలి మెలె, జో ఎజొమాని అయ్లె, జోచి అస్సి ఎత్తిచి ఉప్పిరి జో గొత్తి సుదొక అదికారుమ్ దెయెదె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి.

⁴⁸ “జో గొత్తి సుదొ గార్ సుదొ జలె, ‘ఎజొమాని ఆల్నిమ్ కెర్తయ్’ మెన ఉచర, ⁴⁹ జోచి తెన్ తిల గొత్తి సుదల్క పెటుక మొదొల్ కెర, సూర్ పిత మాన్సుల్ తెన్ బెద, జేవ్ కతిసి పితిన్తె బెద దస్సు అలవాట్లు సికెదె. ⁵⁰ ‘ఎజొమాని ఆజి జెయె నాయ్’ మెన గొత్తి సుదొ ఉచర, నే రకితె దీసిక గడియక జో ఎజొమాని ఉట్ట అయ్లె, ⁵¹ జోక మొర్తి సిచ్చు తియడ కెర, ఉప్రమెన్నుచ మాన్సుల్ సిచ్చు జతిన్తె గలెదె. ఒత్త గెతన సిచ్చక ఏడ్తె తవుల, దంతో చప్పిల్తె తవుల.

25

తెలివి తా ఆవ్ అన్నె జెతినక రకితె తా

¹ “పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి ఉజిడి తెన్ ఆవ్ అన్నె జెతినక రకితిసి కిసి జయెదె మెలె, పెండ్లి ఉబేడొక దస్సుల్ జంక మెన, దెస్సుజిన్ ఉబెడివొ దివ్వొ దెరన బార్ జలిన్చి రితి జయెదె. ² జోవయింతె బుద్ది నెంజిలన పాచ్జిన్, చి బుద్ది తిలన పాచ్జిన్ తిల. ³ బుద్ది నెంజిలన జోవయించ దివ్వొ దెరన, తేల్ నే దెర్లె గెల. ⁴ గని బుద్ది తిలన, మాత్రుమ్, జోవయించ దివ్వొ కి, అన్నె సువితి తేల్ కి దెరన గెల.

⁵ “పెండ్లిఉబేడొ ఆల్నిమ్ కెర్తికయ్, జేవ్ దెస్సుజిన్ గూన్క జుమ నిజిల. ⁶ సొక్కుక, ఈందె, పెండ్లిఉబేడొ జెతయ్. జోక దస్సుల్ జంక బార్ జా” మెన, బారికి కేకుల్ గల్లికయ్, ⁷ జేవ్ దెస్సుజిన్ ఉబెడివొ ఎత్తిజిన్ సూన కెర, ఉట్ట, జోవయించ దివ్వొచ వాటివొ చెంగిల్ కెరన, ⁸ జోవయింతె జేవ్ పాచ్జిన్ బుద్ది నెంజిలన, అమ్చ దివ్వొ విజ గెతతి. తుమ్చి తేల్ సగుమ్ అమ్క దా మెన, బుద్ది తిల తెయార్ జల్సక సంగిలి ⁹ జేవ్ తెలివి జా తిలన అమ్తె తిలిసి అమ్క తుమ్క పావె నాయ్. సొవుకర్లుతె తుమ్ గెచ్చు, తుమ్చి రిసా గెనన మెన సంగిలి.

¹⁰ “జలె, సమయుమ్క బుద్ది నెంజిలన తేల్ గెనుక గెతె తతికయ్, పెండ్లిఉబేడొ పావ అయ్లన్, చి తెయార్ జా

తిలన జోవయింతెన్ బెద పెండ్లి గెరి పెన, విందుతె వెసిల. తెదొడి, విందు దెతోసా కెప్పి డంక దిలో. 11 డంక దిలి పిమ్మట్, బుద్ది నెంజిల ఉబెడివొ ఒత్త జా కెర, 'బాబు, బాబు, అమ్క కెప్పి ఉగుడ దే' మెన సంగిల. 12 జో ఎజొమాని జోవయింక, 'ఆవ్ తుమ్క నేని మెన తుమ్క నిజుమి ఆవ్ సంగితసి' మెన సంగెదె. 13 జలె, ఆవ్ ఉట్ట గెలె, కేన్ దీసిక కేన్ గంటక అన్నె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్ను, చి రిసా తెలివి తా రకితె తా.

తలంతుల్ దొర్కు కెరన్ల తీగ్గచి టాలి (లూకా 19:11-27)

14 "ఏక్ మాన్సు ప్రయానుమ్ గెచ్చుక తిలి రిసా, జోచ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, 'చెంగిల్ రకుతు' మెన జోచి ఆస్తి ఎత్తి జోవయించి అత్తి సార్ప కెర దిలన్. 15 ఎక్కిలోక పాంచ్ తాలంతుల్, ఎక్కిలోక దొన్ని తాలంతుల్, ఎక్కిలోక ఎక్కి *తాలంతు, దస్సి. కక్క జేవ్ వాడిక కెర్రి సెక్కిచి ఎదిలి వంట దా కెర, బార్ జా, ఉట్ట గెలన్. 16 జలె, జేవ్ గొత్తిమాన్సుల్తె పాంచ్ తాలంతుల్ కడన్లొసా గెచ్చు, జేవ్ తెన్ బియ్యార్ కెర, అన్నె పాంచ్ తాలంతుల్ లాబుమ్ కెరన బెదయ్లన్. 17 దస్సి, దొన్ని తాలంతుల్ కడన్లొసా అన్నె దొన్ని తాలంతుల్ లాబుమ్ కెరన బెదయ్లన్. 18 జలె, ఏక్ తాలంతు కడన్లొసా గెచ్చు, బుయి కూన కెర, జోచొ ఎజొమాని దిలి దనుమ్ లుంకడ దిలన్.

19 "ఒగ్గర్ దీనల్ గెలి పిమ్మట్, జేవ్ గొత్తి సుదల్చొ ఎజొమాని అన్నె జా కెర, జోవయింక దిలి జోచి డబ్బుల్ లెక్క కెర నజనుక మెన, జోవయింక బుకార్లో. 20 తెదొడి, పాంచ్ తాలంతుల్ కడన్లొసా పురె జా కెర, బాబు తుయి పాంచ్ తాలంతుల్ అంక దిలది, చి ఈందె, ఆవ్ అన్నె పాంచ్ తాలంతుల్ బెదయ్లయ్" మెన, జా డబ్బుల్ ఎత్తి ఆన దెకయ్లన్. 21 జలె, జా ఎజొమాని జోక, "తుయి నిదానుమ్ తిలో చెంగిలో గొత్తి సుదొ, ఈంజ ఇదిల్ తుక దిలయ్, గని తుచొ ఎజొమానిచి రిసా నిదానుమ్ తెన్ లాబుమ్ కెర్లది చి రిసా, ఇన్నెచి కంట ఒగ్గర్ ఆస్తిచి ఉప్పిరి తుక అదికారుమ్ దెయిందె. తుచొ ఎజొమానిచి సంతోసుమ్తె తుయి బెదు" మెన జోక సంగిలన్.

22 "దస్సి, దొన్ని తాలంతుల్ కడన్లొసా కి పురె జా కెర, 'బాబు, తుయి అంక దొన్ని తాలంతుల్ దిలది, చి ఈందె ఆవ్ దొన్ని తాలంతుల్ లాబుమ్ బెదయ్లయ్' మెన సంగితికయ్, 23 జోచొ ఎజొమాని, 'నిదానుమ్ తిలో చెంగిలో గొత్తి సుదొ, తుయి. ఈంజ ఇదిల్ తెన్ అంచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్లది. అప్పె ఒగ్గర్చి ఉప్పిరి కి తుక అదికారుమ్ దెయిందె. తుచొ ఎజొమానిచి సంతోసుమ్తె తుయి బెదు' మెన జోక సంగిలన్.

24 "పిమ్మట్, ఎక్కి తాలంతు కడన్లొసా జా కెర, బాబు, తుయ్ 'కన్కారుమ్ నెంజిలోసా' మెన, 'తుయి నే

ఉంపిలి పంటొ, లాయితోసా' మెన, 'తుయి నే పూన్లిన్తె కుడవంతొసా' మెన, ఆవ్ జాని. 25 జాచి రిసా, ఆవ్ తుక బియ్యం కెర, తుయి దిలి తాలంతు జాగర్ల తెన్ బుయ్యె రోవ దిలయ్, చి జెతికయ్, ఉట్టవ ఆన్లయ్. ఈందె, కడను" మెన సంగిలన్. 26 గని, జోచొ ఎజొమాని జోక, "గర్లొచొ బద్దుకుమ్చొ గొత్తి సుదొ తుయి. ఆవ్ నే ఉంపిలిన్తె లాయితోసా మెన, నే పూన్లిసి కుడవంతొసా మెన తుయి జాన్లది? 27 జలె అంచి డబ్బుల్ కేన్ జవున్ సావుకారితె తుయి దా తత్తది జలె, ఆవ్ అయ్లె అంచి డబ్బుల్ వడ్డి తెన్ నజన్తయ్" మెన, జో గొత్తి సుదొక గేల కెర, 28 జా తాలంతు జో గొత్తి సుదొ తెంతొ నజన, దెన్ను తాలంతుల్ తిలోసాక దేసు. 29 ఇదిల్ జవున్ తిలోసాక అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజిలోసాతె తెంతొ జోక తిలిసి కి కడ గెలుక జయెదె. 30 జో కామ్క నెంజిలో గొత్తి సుదొక అందర్చి కంట రితి అందర్తె బయిలె గల దాన. ఒత్త గెలన జా సిచ్చుక ఏడ ఏడ, దంతొ చప్పిల్తె తవుల మెన, ఎజొమాని ఆడ్ర దిలన్.

మెండల్ అన్నె గొర్రెల్

31 "ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా, అంచ దేముడుచి దూతల్ తెన్ పరలోకుమ్చి ఉజడి తెన్ అన్నె జెతె పొదిక, అంచి ఒత్తచి ఉజడిచి సింగాసనుమ్తె వెసిందె. 32 మంద రకితోసా, మంద ఎత్తి ఎక్కితె కుడవన, కిసి మెండల్ తెంతొ గొర్రెల్క వేర కెరెదె గే, తెదొడక ఆవ్ అన్నె జెతె పొదిక దేసిమ్లు ఎత్తితెచ వైజల్ ఎత్తిజిన్క అంచి మొక్కె కుడవన కెర, నంపజలన తెంతొ నంపనెంజిలనక వేర కెరిందె. 33 అంచి ఉజెతో పక్క మెండల్ రిత నంపజలనక, డెల్లి పక్క గొర్రెల్ రిత నంపనెంజిలనక టీవొ కెరెదె.

34 "ఒత్త తెంతొ, ఆవ్ పరలోకుమ్చొ రానొ, అంచి ఉజెతో పక్క తిలనక కిచ్చొ మెనిందె మెలె, అంచొ అబ్బొ రచ్చున వరుమ్ దిలన, తూమ్. బూలోకుమ్ జెర్మయ్లి పొది తెంతొ తుమ్చి రిసా తెయార్ కెర్ల రాజిమ్తె తుమ్చి వాట తూమ్ నజన. 35 కిచ్చొక మెలె, అంక చూ కెర్లికయ్, తుమ్ అంక అన్నిమ్ దిలదు, అంక తాన్ కెర్లికయ్, తుమ్ పాని దిలదు. వేర దేసిమ్చొ జా తిలయ్, గని అంక తుమ్చితె బెదవన్లదు. 36 అంక సరిపుచుప జత పాలల్ నెంజితికయ్, అంక పాలల్ దిలదు. జొర్లొ తెన్ తతికయ్, అంక దెకుక అయ్లదు. జేల్తె తతికయ్, ఒత్త అంక దయిరిమ్ కెరుక అయ్లదు" మెన, సంగిందె.

37 "జా కోడు సూన్లె, పున్నిమ్ మెన జో తీర్పు సంగిలన కిచ్చొ మెనుల మెలె, ప్రబు, తుయి కెయ్య చూ జలిసి దెకిలమ్ చి అన్నిమ్ దిలమ్? తుక కెయ్య తాన్ కెర్లిసి దెకిలమ్ చి పాని దిలమ్? 38 తుయి కెయ్య వేర దేసిమ్ తెంతొ అయ్లిసి దెకిలమ్ చి అమ్చి తెన్ బెదవన్లమ్?

* 25:15 25:15 తాలంతు మెలె బజర కాసు. దీనార కాసు మెలె ఎక్కి దీసిక కూలి. ఎక్కి తాలంతు, 6000 దీనార.

కెయ్యి తుక పాలల్ నెంజిలిసి దెకిలమ్ చి పాలల్ దిలమ్? 39 తుక జొర్ణొ తిలిసి, తుయి జేల్తె తిలిసి కెయ్యి దెకిలమ్, చి దయిరిమ్ కెరుక గెలమ్? కెయ్యి నాయ్, కిచ్చొగె” మెన సంగుల, జేవ్, పున్నిమ్ జలస. 40 జేవ్ దస్సి సంగిలె, రానొ జోవయింక కిచ్చొ మెనిందె మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచ బావుడ్లు జల ఈంజేవ్ అంచ మాన్సుల్క తుమ్ మరియాద కెర్లిసి, అంక కి మరియాద కెర్లి రితి జలి మెనిందె.

41 “పడ్డొ, జా దీసిక అంచి డెబ్లి పక్క తిలసక కిచ్చొ మెనిందె మెలె, గర్చ, తుమ్, గెచ్చ! నయ్తానుక చి జోచ దూతల్క గల్లి రిసా తెయార్ కెర్లి నే విజితి ఆగితె తుమ్ సేడ! 42 కిచ్చొక మెలె, అంక చూ కెర్లి పొది తుమ్ అంక అన్నిమ్ దిలదు నాయ్. అంక తాన్ కెర్లికయ్, పాని దిలదు నాయ్. 43 వేర దేసిమ్చొ ఆవ్ అయ్లె కి, అంక తుమ్ బెదవన్ను నాయ్. సరిపుచుప జత పాలల్ నెంజిలి పొది, అంక తుమ్ పాలల్ దిలదు నాయ్. జబ్బు తెన్ తిలె కి, జేల్తె తిలె కి, తుమ్ అంక దెకుక అయ్లదు నాయ్, మెన అంచి డెబ్లి పక్క తిలసక సంగిందె. 44 తెదొడక జేవ్ కి ఇసి మెన జబాబ్ దెవుల. ప్రబు, తుక చూ కెర్లికయ్, తాన్ కెర్లికయ్, తుయి వేర దేసిమ్చొ జెతికయ్, పాలల్ నెంతె తతికయ్, జొర్ణొ తెన్ తతికయ్, జేల్తె తతికయ్, అమ్ తుక తోడ్డు కెరుక నాయ్ గె? మెన సంగుల. 45 జోవయింక ఆవ్ కిచ్చొ జబాబ్ దెయిందె మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచ మాన్సుల్తె కక్క కి తుమ్ ఇసి నే కెర్లిసి, అంక కి నే కెర్లి రితి జలి, మెన జోవయింక సంగుమ్దె, 46 చి కెయ్క తెయ్క సిచ్చ జతిన్తె గెచ్చుల, గని పున్నిమ్ జలస కెయ్క తెయ్క పరలోకుమ్తె జింక గెచ్చుల.” మెన సిన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

26

అంక విరోదుమ్ సుదల్ దెర్లి సమయుమ్ పాసి జా అస్సి (మార్కు 14:1-2; లూకా 22:1-2; యోహా 11:45-53)

1 యేసు సిన్సుల్క ఈంజేవ్ కొడొ ఎత్తి సంగ కేడయ్లి పిమ్మట్ జర్గు జలిసి కిచ్చొ మెలె, జో జోచ సిన్సుల్క, 2 “దొరతి గెలె, *పస్కా పండుగు జెయెదె మెన తుమ్ జాన్సు. జా పొదిక, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక సిలువతె టీవొ కెర మార్తి రిసా, అంక దెర దెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

* 26:2 26:2 పూర్ణమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గొతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతొ ప్రబు రచ్చించుప కెర్లిసి ఏద కెర్లి పండుగు, ఈంజ. ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఏద కెరుల మెలె, ‘అమ్చ యూదుల్క విడ్డల్ కెర్లు’ మెన ఐగుప్తు దేసిమ్చ కుటుంబల్ ఎత్తిచ తొల్పర్ జల మున్సుబోదల్క దూత మార్లిన్తె యూదుల్చ తొల్పర్ బోదల్ నే మొర్లి రితి ప్రబు జోవయింక పిట్టయ్లిసి ఏద కెరుక. తెదొడి, పూర్ణమ్చి జా రాతి కేన్ గెరి యూదుల్ తిల గే, జా గెరచ దారబంద్రల్తె అర్చితుమ్ జలో ఏక మెండపిల్లచి లోయి దెరవుల, చి దూత దెకిలె, జా గెరచ తొల్పర్ బోదక మారె నాయ్. నిర్దుమకాండుమ్ 12:21-30. † 26:17 26:17 ‘పస్కా పండుగు’ మెలె, యూదుల్ ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ ఐగుప్తు దేసిమి గెచ్చ గొతిమాన్సుల్ జా ఒగ్గర్ సైమల్ సిడ్డె తతికయ్ మోసి పూర్ణమ్చిచి అత్తి ప్రబు జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెర్లన్. జా రచ్చన నే పచ్చిత్ రితి ఎత్తి వెర్చి పస్కా పండుగు కెర్తె.

3 జా సమయుమి, వెల్లెల పూజర్లు కి వెల్లెల మాన్సుల్తె అన్నె సగుమ్జిన్ కి, కయప మెంతొ ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచి గేర్తె బెద జా కెర, 4 కిసిగె లుంకచోరు యేసుక దెర, మారుక మెన, బెద ఉచర్ల, గని, 5 “పండుగు పొది పోసి, నెంజిలి పండుగక బెర అయ్ల ప్రజల్ కుమ్మత్ తెన్ గగ్గొల్ జా అమ్క బలే అల్లర్ కెరుల” మెన సంగితె తిల.

తేర్బోద వాసిన తేల్ యేసుచి బోడి సువిలిసి (మార్కు 14:3-9; యోహా 12:1-8)

6 జలె, యేసు బేతనియ గవ్వి గెచ్చ కెర, సీమోను మెలొ వెల్లి రోగి జా తిలొ ఎక్కిలొచొ గెరి తిలి పొది, 7 ఏక్ తేర్బోద, ఒగ్గర్ చెంగిలి విలువచి వాసిన తేల్చి బుడ్డి దెరన, జోతె అయ్లి. అన్నె, జో అన్నిమ్ కంక వెన తతికయ్, జోచి బోడి ఉప్పిరి సువిలి. 8 సిన్సుల్ దెక కెర, కోపుమ్ జా, “ఈంజ నస్తుమ్ కిచ్చొక? 9 ఈంజ తేల్ ఒగ్గర్ కరిద్క వికిలెగిన, బీద మాన్సుల్క దర్ముమ్ దెంక జతి” మెన సంగిల. 10 యేసు జా కోడు జాన్లి రిసా, “ఈంజ తేర్బోద అంక కెర్లిసి చెంగిల్ వెల్లొ కామ్. తుమ్ కిచ్చొక ఇన్నెక ఉన్నర్ కెరుక? 11 బీద మాన్సుల్ కెయ్క కి తుమ్చి తెన్ తవుల, గని ఆవ్ కెయ్క తెయ్క తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె ఇసి తయె నాయ్. 12 ఈంజ తేర్బోద ఈంజ వాసిన తేల్ అంచి ఆగితె సువ కిచ్చొ గుర్తు కెర్లయ్ మెలె, ఆవ్ నే మొర్తి అగ్గె, అంక నే రోవితె అగ్గె, అంచి ఆగ్ తెయార్ కెర్లి గుర్తు కెర్లయ్. 13 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి సంగితసి మెలె, ఒండి లోకుమ్తె కేనె ఈంజ అంచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుల గే, ఒత్తయ్ ఈంజ అప్పె కెర్లిసి సంగ, ఇన్నెచి రిసా ఉచరవడుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యూదా యేసుక దెర దెంక ఉచర వెల్లెల పూజర్లుతె గెచ్చ సంగిలిసి (మార్కు 14:10-11; లూకా 22:3-6)

14 తెదొడి, బారజిన్ సిన్సుల్తె తిలొ ఇన్సురియోతు గవ్విచొ యూదా, వెల్లెల పూజర్లుతె గెచ్చ కెర, 15 “ఆవ్ యేసుక తుమ్క దెర దెలెగిన, తుమ్ అంక కిచ్చొ దెస్సె?” మెన పుసిలన్. జేవ్ జోక ముప్పయ్ వెండి బిల్లల్ దిల. 16 జా గడ్డియ తెంతొ యూదా యేసుక దెర దెంక మెన సమయుమ్ చజితె తిలన్.

యేసు సిన్సుల్ తెన్ పస్కా పండుగు కెర్తె (మార్కు 14:12-21; లూకా 22:7-14,21-23; యోహా 13:21-30)

17 నే పులయ్ల పొడియొ కతి పండుగక తొలితొ చి దీసి, సిన్సుల్ యేసుతె జా కెర, “తుయి †పస్కా అన్నిమ్

కెరె రిసా, అమ్ కేన్ టాన్ తెయార్ కెరుక?” మెన, జోక పుసిల. 18 చి యేసు జేవేక, “యెరూసలేమ్తె తిలో పలాన్ సుదొతె తుమ్ గెచ్చ కెర, ‘అంచి సమయుమ్ పాచ జా అస్సె. అంచ సిస్సుల్ తెన్ తుచి గెరి పండుగు కెరిందె’ మెన, ప్రబు తుక సంగ మెన అమ్క తెద్రయ్లో” మెలన్. 19 యేసు జోవయింక, సంగిలి రితి జేవ్ సిస్సుల్ కెర, పస్కా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి తెయార్ కెర్ల.

20 సాంజ్ జతికయ్, యేసు జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ అన్నిమ్ కంక వెసిల. 21 జేవ్ అన్నిమ్ కత్తె తతికయ్, యేసు జేవేక, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె ఎక్కిలో అంక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె” మెలన్. 22 దస్సి మెంతికయ్, జేవ్ ఒగ్గర్ దుకుమ్ తెన్ ఎత్తి మాన్సు, “ప్రబు, ఆవ్ గే?” మెన పుసిల, 23 చి యేసు కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి తెన్ పలెరుమ్తె కో ఆతు గల పోడి గండ బుడ్డవ తయెదె గే, జొయ్యి అంక దెర, సార్పు కెర దెయెదె.

24 “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాచి రిసా రెగిడ్లి రితి ఆవ్ ఉట్ట గెచ్చిందె. గని, అయ్యె! ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక, కేన్ మాన్సు దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చుచి రిసా, జో నే జెర్ము తిలె జోక చెంగిల్ తత్తి” మెన, యేసు సంగిలన్. 25 జోక దెర దెతో యూదా “గురుబాబు, ఆవ్ గే?” మెన సంగితికయ్, యేసు జోక, “తుయి జా సంగిలి” మెన సంగిలన్.

26 యేసు, సిస్సుల్, జా పస్కా అన్నిమ్ కెరె తా, యేసు పోడియె దెరన, “దయ కెర్లది” మెలి రితి †దేముడు అబ్బొన్క జోకర కెర, జా పోడియె మోడ, సిస్సుల్క వంట దా, జోవయింక, “తుమ్ ఈంజ కడన కా. అంచి అగుక ఈంజ గుర్తు జయెదె” మెన కెర, 27 ఏక గిన్నచి ద్రాచ రస్సుమ్ దెర, దేముడు అబ్బొన్క అన్నె ఉచర, సిస్సుల్క దా కెర, “ఇన్నెచి రస్సుమ్ పియ. 28 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ రస్సుమ్ కిచ్చొ గుర్తుచి మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా అంచి లోయి నూఁయి జంక అస్సె మెన నొవి ప్రమానుమ్. 29 అంచొ అబ్బొచి రాజిమ్తె తుమ్చి తెన్ ఇసి ఆవ్ ద్రాచ రస్సుమ్ నొవర్ పితి ఎద, ఇసిచి అన్నె పియ నాయ్ మెన తుమ్క సంగితసి” మెన, సంగిలన్.

30 తెదొడి, జేవ్ దేముడుక గనుమ్ గాయ కెర, బార్ జా కెర, ఒలివ మెట్టయ్ ఉట్ట గెల. 31 తెదొడి యేసు జోవయింక, “అజి రాతిక, తుమ్ ఎత్తిజిన్ అంచి రిసా బమ్మ జా అంక ములితె. కిచ్చొక మెలె,

మెండల్ రకితోసాక మొరయిందె, చి జోచ మెండల్ ఎత్తిజిన్ చెదుర్పు జా గెచ్చుల మెన దేముడు రెగ్గయ్లి కోడు నెరవెర్పుప జంక అస్సె. 32 గని, ఆవ్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టి పిమ్మట్, తుమ్చి కంట

అగ్గె గలిలయ ప్రాంతుమ్తె గెచ్చిందె” మెన, ప్రమానుమ్ కెర్లన్. 33 జాకయ్ పేతురు, “తుచి రిసా ఎత్తిజిన్ బమ్మ జా తుక ములిలెకి, ఆవ్ తుక కెయంక ములి నాయ్” మెన సంగిలన్. 34 యేసు జోక, “తుక ఆవ్ కిచ్చొ నిజమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అజి రాతిక, కుకుడో నే వాసితె అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తివ్వెరి తుయి సంగితె” మెన, సంగిలన్. 35 పేతురు జోక అన్నె, “ఆవ్ తుచి తెన్ మొరుక అస్సె మెలె కి, ఆవ్ తుక ‘నేని’ మెన, కెయ్యక కి సంగి నాయ్” మెన సంగిలన్, చి సిస్సుల్ ఎత్తిజిన్ కి దస్సి మెల.

గెత్తేమనే మెంతి తోటతె యేసు దుకుమ్ సేడ ఏడ్లిసి

36 తెదొడి యేసు సిస్సుల్ తెన్ గెత్తేమనే మెంతి తోటతె గెచ్చ కెర, జో “ఆవ్ ఒత్తల్తో గెచ్చ ప్రార్దన కెర జెతి ఎద, తుమ్ ఇన్నె వెన తా” మెన సంగ కెర, 37 ఎక్కి పేతురుక చి జెబెదయిచ దొగుల పుత్తర్పుల్ జత యాకోబుక చి యోహానుక పట్టి కడన, ఇదిల్ దూరి గెచ్చ కెర, దుకుమ్ దా, మెన్సుతె ఒగ్గర్ బాద సేడుక దెర్లొ. 38 తెదొడి, “అంచి పెట్టి తిలి దుకుమ్ రిసా మొర గెచ్చుక జయెదె. తుమ్ ఇన్నె తా, అంచి తెన్ చెదొయి తా” మెన, సంగ కెర, 39 సగుమ్ దూరి గెచ్చ కెర, సెర్కు సేడ, దేముడు అబ్బొన్క ఇసి మెన ప్రార్దన కెర్లన్. “ఓ బ, జతి లెక జలె, ఈంజ గిన్నచి ఆవ్ నే పితి రితి అంక పిట్టవు, గని అంచి ఇన్సుమ్ పోని. తుచి ఇన్సుమ్ జర్లు జవున్” మెన, ప్రార్దన కెర, ఉట్ట కెర, 40 జేవ్ సిస్సుల్తె అన్నె ఉట్ట జా, జేవ్ నిజ అస్తి మెన దెక కెర, పేతురుక, “జలె, ఎక్కి గడియ జలెకు అంచి తెన్ తుయి రకితె తంక నెతిర్లది గే? 41 జత అల్లర్తె తుయి పాపుమ్ నే కెరె రితి జాగర్ల తా ప్రార్దన కెరె తా. ‘ఆత్మ నిదానుమ్ అస్సె’ మెన ఉచరన్లెకి, ఆగ్గేక సెక్తి నాయ్” మెన యేసు సంగ కెర, 42 అన్నెక్ సుట్టు ఇదిల్ దూరి ఉట్ట గెచ్చ కెర, “ఓ బ, ఈంజ నైమచి గిన్న ఆవ్ పిలెకయి గెచ్చెదె జలె, తుచి ఇన్సుమ్ జర్లు జవున్” మెన ప్రార్దన కెర, 43 అన్నె ఉట్ట అయ్లె, జేవ్ సిస్సుల్ గూన్క నెత్త కెర అన్నె నిజ అస్తి మెన దెక కెర, 44 జోక అన్నె ముల దా, ఉట్ట గెచ్చ, అన్నెక్ సుట్టు తెదొడచ కొడొ ప్రార్దన కెర్లన్.

45 తెదొడి యేసు జోచ సిస్సుల్తె అన్నె ఉట్ట జా, జోవయింక, “అప్పెకయ్ సెలవ్ కడన, నే రకితె నిజ అస్సున్ గే? ఈందె, సమయుమ్ జయి గెలి. ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా పాపుమ్ కెర్లనచి అత్తి దెర్కు సేడిందె. 46 జొమ్మ, గెచ్చుమ! ఈందె, అంక దెర దెతోసా పాసి జా అస్సె” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్.

† 26:26 26:26 ‘దేముడు అబ్బొసి’ మెన కేన్ సుట్టు రెగ్గ తిలె, దేముడుచి రిసా సంగితయ్.

యూదా చి జనాబ్ యేసుక దెరుక అయ్లిన
(మార్కు 14:43-50; లూకా 22:47-53; యోహా
18:3-12)

47 యేసు లట్టబై తతికయ్, బారజిన్ సిస్సుల్తె జో అగ్గె తిలో యూదా పాచ అయ్లన. జో తెన్ కి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ కత్తుల్ డండల్ దెరన యూదుల్చ వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాస్సుల్తె యూదా తెన్ అయ్ల. 48 జలె, ఈంజ నే జతె అగ్గె, “ఆవ్ కక్క చుంబిందె గే, జొయ్యి యేసు. జోకయి దెరన” మెన యేసుక దెర దెతో యూదా జేవ్ జనాబ్ క గుర్తు సంగ తిలన్. 49 జాచి రిసా, జో యేసుతె బేగి జా కెర, “గురుబాబు, జోబర!” మెన సంగ, జోక చుంబిలన్. 50 యేసు జోక దెక, “ఓ నేస్తము, తుయి కిచ్చొ కెరుక అయ్లది గే, జయి కెరు” మెన, జోక సంగిలన్. జేవ్ అయ్లన పాసిక జా, యేసుక దెర్ల.

51 జలె, యేసు తెన్ తిలోసా ఎక్కిలో, ఆతు చంపొ కెర, కత్తి కడన, ఎత్కిక వెల్లొ పూజరిచొ గొత్తి సుదొక పెట, జోచొ కంట్లొ సింద గెలన్. 52 యేసు జోక, “తుచి కత్తి తియ దేసు. కత్తివొ తెన్ యుద్దుమ్ కెర్తన కత్తి తెన్ మొరుల. 53 అల్లె, ఈంజ నమయుమ్ ఆవ్ అంచొ అబ్బొక ప్రార్దన కెరుక నెతిరి మెన ఉచర్తసి గే? నెంజిలె, ప్రార్దన కెర్లెగిన, జో డబ్బయ్ వెయిలు దూతల్క బేగి తోడ తెర్తవక నెత్తె మెన తుయి ఉచర్తసి గే? 54 గని, దస్సి కెర్లెగిన, అంక ఈంజ ఎత్కి జర్లు జంక అస్సె మెన దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్డిసి కిసి నెరవెర్లుప జయెదె!” మెన జో సిస్సుడుక సంగిలన్.

55 తెదొడి, జయి గడియయ్, యేసు జనాబ్ క, “ఆవ్ కిచ్చొ చొర్లయ్ చి కత్తులు డండల్ దెరన అంక దెరుక తుమ్ అయ్లదు గే? ఆవ్ రోజుక దేముడుచి గుడితె పైన బొదన కెర్లె కి, అంక జా పొది దెర్లు నాయ్. 56 జలె, దేముడుచి కబుర్లు రెగిడ్లనచి అత్తి రెగిడ్ల కొడొ నెరవెర్లుప జతి రిసాయి ఈంజ ఎత్కి జర్లు జలి” మెన, యేసు సంగితికయ్, సిస్సుల్ ఎత్కి బియఁ కెర, జోక ముల దా, ఉట్ట నిగిల.

ఎత్కిక వెల్లొ పూజరిచి మొక్కె యేసుక టీచడ్ల
(మార్కు 14:53-65; లూకా 22:54-55,63-71;
యోహా 18:13-14,19-24)

57 ఒత్త తెంతొ, యేసుక జేవ్ విరోదుమ్ సుదల్ దెర కెర, కయప మెలో ఎత్కిక వెల్లొ పూజరితె జోక కడ నెతికయ్, ఒత్త దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్లన చి అన్నె వెల్లెల మాస్సుల్ బెర తిల. 58 పేతురు, మాత్రుమ్, దూరి దూరి యేసుచి పట్టి జా జా, జో ఎత్కిక వెల్లొ పూజరిచి వీదె పాచ కెర, వీదె పెన కెర, ఆకర్క కిచ్చొ జర్లు జయెదె గే దెకుక మెన, జమాన్లు తెన్ వెసిలన్.

59 వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లి సబ కెర్తన ఎత్కిజిన్ యేసుక మారుక కోర్ప జా, జోక నేరిమ్ వయడ్డి సాచి చజితె తిల. 60 గని అబద్దుమ్ సాచి సంగితన ఒగ్గర్జిన్ పురె జలెకి, సరి జతి సాచి దొర్కు జయె నాయ్. గని, ఆకర్క,

దొగుల పురె జా కెర, 61 “ఈంజొ మాస్సు ‘దేముడుచి గుడి ఆవ్ సేడవ గెల కెర, తిర్తత్క అన్నె బందిందె’ మెన సంగిలో” మెన సంగిల.

62 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, ఎత్కిక వెల్లొ పూజరి టీవొ జా, యేసుక దెక, “ఈంజేవ్ సంగిలిన్క కిచ్చొ జబాబ్ దెంక నెతిర్ని గే? ఈంజేవ్ తుక కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్డతి?” మెన, పుసితికయ్ కి 63 యేసు తుక్లె తిలన్. జాకయ్, ఎత్కిక వెల్లొ పూజరి జోక అన్నె, “తుయి దేముడుచొ క్రిస్తు జలో పుత్తుసి జస్తె జలె, ‘జివ్ తిలో దేముడు తోడు’ మెన, జోచి నావ్ తెన్ అమ్చి మొక్కె బప్పన సంగు” మెల, 64 యేసు జోక, “తుయి సంగిలి రితి. గని తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఆకర్క ఎత్కి సెక్తి అదికారుమ్ తిలోసాచి ఉజెతో పక్క ఆవ్ మాస్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా వెస తతిసి కి, ఆగాసుమ్చి మబ్బుతె, ఆవ్ పరలోకుమ్ తెంతొ అన్నె ఉత్త జెతిసి కి తుమ్ దెకితె” మెన, సంగిలన్. 65 జో ఎత్కిక వెల్లొ పూజరి, కోపుమ్క జో గలన్లి దిగిల్ చొక్క చిరన గెల కెర, “అయ్యె! ‘దేముడుక సమానుమ్ జతసి’ ఈంజొ సంగుక ప్రబుచి విలువ కడ వెల్లి పాపుమ్ కెర్తయ్. అమ్క అన్నె సాచుల్ అక్కర్ నాయ్. ఈందె, దేముడుక ఈంజొ సమ్మందుమ్ సంగన్లిసి. తుమ్ అప్పె సొంత నూన్లదు ఈంజయి సరి జతయ్. 66 తుమ్ కిచ్చొ రుజ్జు సంగితె?” మెన సబ కెర్తనక పుసితికయ్, జేవ్, “ఈంజొ మొర్ని సిచ్చుచి ఎదిలి తప్పు కెర అస్సె” మెన సంగ, 67 యేసుచి మొక్కె తుంక దా, జోక కుందిల. అన్నె, సగుమ్జిన్ జోక పెట కెర, 68 “క్రిస్తు, తుక కో పెట్ల గే తుయ్ క్రిస్తు గద, అమ్క సంగు!” మెన కొంకడ్ల.

పేతురు యేసుక “జోక నేని” మెన సంగిలిసి
(మార్కు 14:66-72; లూకా 22:56-62; యోహా
18:15-18,25-27)

69 ఈంజ మదెనె, పేతురు వీదె వెస తతికయ్, ఒత్తచి తేర్బోద గొత్తి సుది ఎక్లి జోతె జా కెర, “తుయి కి గలిలయ ప్రాంతుమ్చొ యేసు తెన్ తిలది” మెన, జోక సంగిలి. 70 జా దస్సి మెన సంగితికయ్, పేతురు, “తుయి సంగిలిసి అంక అర్దుమ్ జయె నాయ్” మెన, ఎత్కిజిన్చి మొక్కె, యేసుక నేన్లి రితి సంగిలన్.

71 పేతురు అన్నె వీదిచి గుమ్ముమ్ పక్క గెతికయ్, అన్నెక్లి తేర్బోద గొత్తి సుది జోక దెక కెర, “ఈంజొ కి నజరేతు గవ్విచొ యేసు తెన్ తిలో” మెన, ఒత్త టీవ తిలనక సంగిలి. 72 జలె పేతురు ఒట్టు గలన, “జో మాస్సుక ఆవ్ నేని” మెన సంగిలన్.

73 గడియ గెలి పిమ్మట్, ఒత్త టీవొ జా తిలన పేతురుతె జా కెర, “నిజమి, తుయి జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో. తుయి లట్టబై చినుక ఒత్తయ్” మెన, సంగిల. 74 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, పేతురు, “జో మాస్సుక ఆవ్ నేని” మెన

సపెన గల కెరన ఒట్టు గలనుక దెర్లో, చి బేగి కుకుడో వాసిలన్. ⁷⁵ జాచి రిసా, “కుకుడో నే వాస్తై అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన, తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె” మెన యేసు అగ్గె సంగిలినీ ఏదన్లు కెర, పేతురు బార్ జా ఎదివాట్ దుకుమ్ జా ఏడ గెలన్.

27

యేసుక అదికారి జలో పొంతి పిలాతుతె నజీలినీ
(మార్కు 15:1; లూకా 23:1-2; యోహా 18:28-32;
బారి కమ్మె 1:18-19)

¹ రాత్ పాయితికయ్, వెల్లెల పూజర్లు చి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ సబ కెర, యేసుక మారుక మెన తీర్పు కెర, ² జోక బంద కడన, *అదికారి జలో పిలాతుతె సార్పు దిల. ³ తెదొడి, యేసుక దెర దిలో యూదా, “యేసుక నేరిమ్ వయడ అస్తి, చి మారుల” మెన దెక కెర, “పాపుమ్ కెర్లయ్” మెన దుకుమ్ జా బమ్మ జా, జేవ్ ముప్పయ్ వెండి బిల్లల్ జేవ్ వెల్లెల పూజర్లుతె చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె అన్నె ఆన కెర, ⁴ “కేన్ తప్పు నే కెర్లో నీతి తిలోసాక ఆవ్ దెర దా ఆవ్ పాపుమ్ కెర్లయ్” మెన సంగిలన్. గని జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చో మెల మెలె, “జాకయ్ అమ్క కిచ్చో? అమ్చి పూచి నెంజె. తుయి దెకన్” మెన, సంగితికయ్, ⁵ జో యూదా జేవ్ వెండి బిల్లల్ దేముడుచి గుడితె గల దా, గెచ్చ, ఉరి గలన, మొర గెలో.

⁶ యూదా దస్సి కెర్తికయ్, వెల్లెల పూజర్లు జా డబ్బుల్ వెంట కెర, కిచ్చో మెలె, “ఈంజ ఎక్కిలోచి లోయి సువిలి పాపుమ్ డబ్బుల్. జాచి రిసా, దేముడుచి గుడిచి డబ్బుల్ పెటెతె ఈంజ డబ్బుల్ గలుక జయె నాయ్” మెన ⁷ లట్టబన, ఉచరన, ‘యూదుల్ నెంజిల వేర దేసిమ్చ మాన్సుల్క ఒత్త రోవ గెలుక జయెదె’ మెన, కుమ్మరొ ఎక్కిలోచి బాటి జా డబ్బుల్క గెనిల. ⁸ జాచి రిసా, ఆజి ఎద, జా బాటిక † ‘ఎక్కిలోచి లోయి సువిలి పాపుమ్చి డబ్బుల్క గెన్లి బాటి’ మెంతతి. ⁹ ఇసి జర్గు జలిసి తెన్, దేముడుచి కబుర్ సంగిలో యిర్మీయాచి అత్తి రెగిడ్డి కోడు నెరవెర్చుప జలి.

“ప్రబు సంగిలి రితి, ఇస్రాయేలులు సగుమ్జిన్, ఎక్కిలోక గెనుక మెన ఒప్పన్లి సొమ్ముక, మెలె ముప్పయ్ వెండి బిల్లల్క, ¹⁰ కుమ్మరొచి వెడ ఏక్ గెనిల,” మెన రెగిడ్డి కోడు.

అదికారి యేసుక పరిచ్చ కెర్తినీ

¹¹ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక జో పిలాతు మెలొ అదికారిచి మొక్కె టీచొ జలో, చి జో అదికారి యేసుక “యూదుల్చొ రానొ తుయి గె?” మెన పుసితికయ్, యేసు “తుయి సంగిలి రితి,” మెన జబాబ్ మెలన్. ¹² గని

వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి ఉప్పిరి నేరిమ్ వయడ్డికయ్, జో జబాబ్ కిచ్చో కి సంగె నాయ్. ¹³ జాకయ్, పిలాతు యేసుక అన్నె, “తుచి ఉప్పిరి ఈంజేవ్ కెత్తి నేరిమ్లు వయడ్డితి గే, తుయి సూన్సి నాయ్ గే?” మెన జోక సంగిలే కి, ¹⁴ జేవ్ మాన్సుల్ సంగిల నేరిమ్లుతె ఎక్కిక కి యేసు జబాబ్ సంగె నాయ్, చి అదికారి ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జలన్.

¹⁵ జలె, జా పండుగు పొది, ప్రెజల్ కోర్ప జలో కేన్ జలెకు జేలి జలోసాక ముల దెంక జో అదికారిక అలవాట్ జా అన్నె. ¹⁶ జా కాలమ్, జలె, బరబ్బు మెలొ ఎత్తిజిన్ జాన్లో ఒగ్గర్ మూర్కుమ్ తిలో జేలి జలో ఎక్కిలో అదికారిచి జేల్తె తిలన్. ¹⁷ జలె, ప్రెజల్ బెర తతికయ్, పిలాతు జోవయింక “ఆవ్ కక్క ముల దెంక మెన తుమ్ కోర్ప జతను? బరబ్బుక గే, క్రీస్తు మెంతొ యేసుక గే?” మెన జోవయింక పుసిలన్. ¹⁸ జో అదికారి కిచ్చోక ఇసి జేవ్ ప్రెజల్ నిసానుక సెలవ్ దిలో మెలె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కి గోసచి రిసా యేసుక తీర్పు కెర్తి టాన్తె ఆన అస్తి మెన జానె.

¹⁹ పిమ్మట్, రుజ్జు కెర్తి పొది వెసితి పీటతె, జో అదికారి తెదొడి వెసితికయ్, జోచి తేర్ని ఏక్ గొత్తి సుదిచి అత్తి, జో తెన్ కబుర్ తెద్రయ్లి. “జో నీతి తిల మాన్సుక జేవ్ యూదుల్ కెర్తినెతె తుయి జోలిక గో నాయ్. ఆజి ఆవ్ జోచి రిసా సిమ్మ దెక అల్లర్ జలయ్” మెన, అదికారి జలో మున్సున్తె కబుర్ తెద్రయ్లి.

²⁰ గని, వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చో కెర్ల మెలె, “ ‘బరబ్బుక ముల దేను!’ మెన సంగ” మెన ప్రెజల్క సికడై తిల. ²¹ జలె, అదికారి జనాబ్క అన్నె కిచ్చో పుసిలన్ మెలె, “దొగులతె ఆవ్ కక్క ముల దెంక?” మెన పుసిలన్, చి జేవ్ “బరబ్బుకయ్” మెన కేక్ గల్తికయ్, ²² పిలాతు “దస్సి జలె, క్రీస్తు మెంతొ యేసుక ఆవ్ కిచ్చో కెరుక?” మెన పుసిలన్. జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజిని, “సిలువతె గల, మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన సంగిల. ²³ జేవ్ జనాబ్ దస్సి జతికయ్, జో అదికారి “కిచ్చోక? ఈంజొ కిచ్చో నేరిమ్ కెర అన్నె?” మెన పుసిలన్, గని, “సిలువతె గల, మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలిల.

²⁴ జలె, ‘కెర్తి సంగిలే కి కామ్క నెంజె, గని ప్రెజల్ అన్నె గగ్గోల్ జతతి, చి ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుల. యేసుచి రిసా పూచి సేడుక అంక కిచ్చో లాబుమ్ నాయ్’ మెన పిలాతు దెక కెర, పాని నజన, ప్రెజల్చి మొక్కె అత్తో దోవన, “ఈంజొ నీతి మాన్సుక మార్తినీచి రిసా తుమి దెకన్. జోచి లోయి అంచి పూచి నాయ్” మెన ప్రెజల్చి మొక్కె సంగిలన్. ²⁵ జో అదికారి దస్సి సంగితికయ్, ప్రెజల్ ఎత్తి, “జోచి లోయిచి పూచి, అమ్చి ఉప్పిర్ చి అమ్చ బోదల్చి ఉప్పిర్ తవున్.”

* 27:2 27:2 రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్ జా దేసిమ్ ఆక్రమించుప కెర ఏలుప కెర్త తతికయ్, జా రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ పిలాతు అదికారి జా అన్నె. † 27:8 27:8 నెంజిలె ‘లోయిచి బాటి’.

మెన ఒప్పున, కేకుల్ గలెల. 26 తెదొడి, జేవ్ కోర్ప జలి రితి, పిలాతు బరబ్బక ముల కెర, యేసుక కొర్డల్ తెన్ పెటవడ, 'జోక సిలువతె గల్లు, జలె' మెన జోవయింక జమాన్లుతె సార్పు దిలన్.

జమాన్లు యేసుక కొకడ్డిసి
(మార్కు 15:16-20; యోహా 19:2-3)

27 తెదొడి, అదికారితెచ జేవ్ జమాన్లు యేసుక అదికారి గేరిచి తెడిచి గదితె కడ నా కెర, జమాన్లు ఎత్తిక ఒత్త ఆనవ కెర, 28 యేసుచ సొంత పాలల్ కడ గెల కెర, ఏక్ ఎరన రగుమ్చి పాలుమ్ యేసుక గల దా, 29 కంటక ఏక్ కిరీటుమ్ గంచ కెర, యేసుచి బోడితె గల దా కెర, ఏక్ డండో జోచి ఉజల్ అత్తి దెరవ కెర, జోకర జోచి పురైతో సెర్ను సేడ, "యూదుల్చొ రానొ, తుక జెయ్యి!" మెన జోక కొకడ్డ. 30 పిమ్మట్, జోచి ఉప్పిరి తుంక, జా డండో కడ కెర జా తెన్ జోక బోడితె పెట పెట, 31 జోక దస్సి దూసుప కెర్లి వడ్డె, జోక గల తిలి ఎరన పాలుమ్ కడ కెర, జోచ సొంత పాలల్ జోక అన్నె గల దా కెర, సిలువతె గల్లి రిసా జోక కడ నిల.

యేసుక సిలువతె టీవడ్డిసి

(మార్కు 15:21-32; లూకా 23:26-39; యోహా 19:17-19)

32 యేసుక సిలువతె గల్లి రిసా, జేవ్ ఎత్తిజిన్ గెతె తతికయ్, కురేనియు దేసిమ్చొ సీమోను మెల్లో ఎక్కిలోక డిస్సికయ్, యేసుక గల్లి సిలువ వయితి రిసా జోక బలవంతుమ్ కెర్ల. 33 గొల్లోతా మెంతి టాన్తె, మెలె గిడ్డి పొలికచి ఏక్ మెట్టయ్, పాచ కెర, 34 నొప్పి తొక్కి కెర్లి ఓస్తు బెదయ్లి ద్రాచ రన్నుమ్ యేసుక జమాన్లు దా కెర, "పి" మెన సంగితికయ్, జో జా చక దెక, పియె నాయ్. 35 పిమ్మట్, సిలువతె గల టీవడ కెర, "జోచ పాలల్ వంటనుమ" మెన చీట్లు గల, వంటన్ల. 36 తెదొడి జోక రకుక మెన ఒత్త వెసిల.

37 అన్నె, "ఈంజొ యేసు, యూదుల్చొ రానొ" మెన, జోచి ఉప్పిరి నేరిమ్ రెగిడ్డి కీదారుగండ ఏక్ జోచి బోడిచి ఉప్పిరి ఒడోవ దిల. 38 యేసుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలోక, డెబ్రి పక్క ఎక్కిలోక, దొగుల చోర్లక కి ఎక్కిలోక సిలువల్తె గల టీవడ్డ.

39 జా వాటు గెతె తిల మాన్సుల్ యేసుక ఆస, ఆస బోడి దున్నొవ, 40 "దేముడుచి గుడి సేడవ తిర్రత్త అన్నె బందితోసా తుయి జలె, తుక తూయి రచ్చించుప కెరను. తుయి దేముడుచొ పుత్తుసి జలె, జా సిలువ తెంతో ఉత్తు" మెన జోక దూసుప కెర్ల. 41 వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్

దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, చి అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ కి, జోక దూసుప కెర్లి రితి, 42 కిచ్చొ మెన కొకడ్డ మెలె, "ఈంజొ వేర సుదల్క రచ్చించుప కెర్లె కి, జోక జొయ్యి రచ్చించుప కెరనుక నెత్తె. ఈంజొ ఇస్రాయేలు ప్రైజల్చొ రానొ జలె, అప్పె సిలువతె తెంతో ఉత్తును, చి జోక నంపజమ్దె. 43 జో దేముడుచి ఉప్పిరి నంపజా అన్నె బెర్లె. ఆవ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచొ పుత్తుసి, మెలన్ గెద? జలె, దేముడుక ఇన్సుమ్ తిలె, ఈంజొ నే మొర్లి రితి ఇన్నెక రచ్చించుప కెర్లె!" మెన, ఆస ఆస, దూసుప కెర్ల. 44 యేసు తెన్ బెదవ సిలువల్తె టీవడ్డ దొగు చోర్లు కి, జోక దస్సి దూసుప కెర్ల.

యేసు మొర్లిసి

(మార్కు 15:33-41; లూకా 23:44-49; యోహా 19:28-30)

45 జలె, బార గంటల్ మెద్దెనె తెంతో మొదొల్ కెర, తిన్ని గంటల్ ఎద, జా ఒండి దేసిమి అందర్ డంక తిలి. 46 జలె, పాసి పాసి తిన్ని గంటల్క, యేసు, "ఏలి, ఏలి, లామా సబ్బానీ" మెన సంగ, గట్టిజ ఒర్లు దిలన్. జా కోడుక కిచ్చొ అర్లుమ్ మెలె, 'అంచొ దేముడు ప్రబు, అంచొ దేముడు ప్రబు, అంక కిచ్చొక ఆతు ముల దిలది?'

47 "జలె, ఒత్త టీవొ జా తిలనతె సగుమ్జిన్ జా కోడు నూన కెర, 'ఈంజొ ఏలియా పూర్లుమ్చొక బుకార్తయ్, కిచ్చొగె' " మెల. 48 బేగి జోవయింతె ఎక్కిలో నిగ గెచ్చు, బూంజు రితిసి వెంట, అమ్డి ద్రాచ రన్నుమ్తె బుడ్డవ కెర, ఏక్ రివ్వతె బంద, చంప కెర, యేసుక 'పి' మెన దిలన్. 49 గని పాసి తిలన, "పోని. ఏలియా జోక రచ్చించుప కెరుక ఉత్తెదె గే, నాయ్ గే, దెకుమ" మెన కొకడ్డ. 50 తెదొడి, యేసు అన్నె గట్టిజ కేక్ గల కెర, ప్రానుమ్ ముల దిలన్.

51 యేసు మొర గెలి గడియయ్ దేముడుచి గుడితె ఒడోవ తిలి తెర, *ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టొ ఎదక చిరి జా దొన్ని గండల్ జలి. బుయి అద్దుర్ జలి. రంగ్విపత్తల్ పుట్ట గెల. 52 అన్నె, మెస్సున్లు ఉడ్డి జతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ నిజ తిల దేముడుచొ సుదల్ మొర్లన మెస్సున్తె జీవ్ జా, ఉట్ల. 53 యేసు జీవ్ జా ఉట్టి పడ్డె, మెస్సున్లు తెంతో బార్ జా, దేముడుచి గుడి తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చు కెర, ఒగ్గర్జిన్క డిసిల. 54 జలె, యేసుక రక తిల జమాన్లు, జోవయించొ పుంజెకజిన్ జమాన్లుక వెల్లొ తెన్, బూకంపుమ్ కెర్లి పొది జర్లు జలిసి ఎత్తి దెక కెర, బలే బియె కెర, "నిజుమి, ఈంజొ దేముడుక పుత్తుసి జా తిలో" మెన సంగిల.

‡ 27:32 27:32 సిలువ కీసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీవతి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్ని డండల్ బెదవుల. జా సిచ్చు జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్లవ కెర, జోచ అత్తో చట్టొ చంపొ కెరవ, అత్తోచట్టె తేకుల్ పెట సిలువ బుయ్యె టీవ రోవ కెర దస్సి ములుల. జో సిచ్చు జతోసా దస్సి ఒడోయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చు జా. § 27:37 27:37 యూదుల్క కొకడ్డి రిసా పిలాతు అదికారి జా దార్ గండ రెర్ల తిలన్. యోహాను 19:19. * 27:51 27:51 ఎక్కి ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి వెర్లెకక ఎక్కి సుట్టు వెన అర్పితుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్లె తెర, ఈంజ.

55 యేసుక సవైచన కెర్తి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జోచి పట్టి జా తిల తేర్బోదల్ ఒగ్గర్జన్ కి జో మొర్లి పొది ఒత్త తిల. 56 జోవయింతె కో కో తిల మెలె, మగ్దలేనే పట్టుమ్చి మరియు మెలిసి, పడ్డో యాకోబుక చి యోసేపుక అయ్యసి జలి † మరియు, పడ్డో జెబెదయిచ పుత్తర్పుల్చి అయ్యసి.

యేసుచి పీనుమ్ వెంట గెలిసి
(మార్కు 15:42-47; లూకా 23:50-56; యోహా 19:38-42)

57 సాంజ్ జతికయ్, యేసుక నంపజా సిస్సుడు రితో జలో యోసేపు మెలో అరిమతయ్ గెవ్విచో సామ్సారి ఎక్కిలో జా కెర, 58 పిలాతు అదికారితె గెచ్చు కెర, “యేసుచి పీనుమ్ అంక దే” మెన సంగితికయ్, జో అదికారి జోక దాస మెన ఆడ్ర దిలన్. 59 జలె, యోసేపు జా పీనుమ్ ఉత్తవ జాక నోవి విలువచి బట్ట వంగ్రవ కెర, 60 జోచి రిసా నోవర్ కెరవ తిలి రంగ్గి పత్తుర్చి డొల్మి కెర్తి మెస్సునతె నా కెర, తెడి రోవ దిలన్, చి గుమ్ముమె వెల్లో పత్తురు పెలవ దా డంక గెల కెర, ఉట్ట గెలన్. 61 తెదొడి మగ్దలేనే పట్టుమ్చి మరియు చి జా అన్నెక్ ‡ మరియు ఒత్త మెస్సునచి మొక్కె వెన తిల.

మెస్సునక డిట్టుమ్ బంద కెర తిలిసి

62 అన్నెక్ దీసి, మెలె పండుగ్చి బోగి దీసిక అన్నెక్ దీసి, వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ పిలాతు అదికారితె బెద జా కెర, 63 జోక, “బాబు, జో మోసిమ్ కెర్లొసా జీవ్ తిలి పొది, మొర్లె తిర్రత్త ఆవ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె మెలిసి ఏదస్త్ కెర్తసుమ్. 64 జాకయ్, తిర్రత్ ఏద మెస్సునక చెంగిల్ బందు కెరవడు, నెంజిలె జోచ సిస్సుల్ జా కెర, జోక ఉక్కుల నా కెర, యేసు జీవ్ జా మెస్సు తెంతో బార్ జలో మెన, ప్రెజల్క సికడుల, చి అగ్గెచి మోసిమ్చి కంట ఆకర్చి మోసిమ్ ఒగ్గర్ జయెదె” మెన, యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అదికారిక సంగిల. 65 పిలాతు “జమాన్లుక కడన రకవడ, చి తుమ్ గెచ్చు కెర, తుమ్ తెర్లి ఎదిలి డిట్టుమ్ బందు కెరవడ” మెన, జేవ్క సంగిలన్. 66 జేవ్ గెచ్చు కెర, రకితసక టీవడ కెర, జోక అడ్డు కెర్లొ పత్తురు డిట్టుమ్ రెచ కెర, ముద్ద గల దా, మెస్సునక కో లుంకచోరు నే ఉగిడ్డి రితి కెర్ల.

28

యేసు జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె
(మార్కు 16:1-8; లూకా 24:1-12; యోహా 20:1-10)

† 27:56 27:56 ఈంజ మరియు యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మత్తయి 13:55. ‡ 27:61 27:61 యేసుచి అయ్యసి జయెదె. * 28:1 28:1 ఎత్తి సెన్వర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింప సబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడో నూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిసక యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్తినచి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గల్ అవ్వి ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిసక ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తె.

1 * సెలవ్ కడన్లి దీసి జిన గెలి పడ్డో, సెలవ్ కడన్లి దీసి రాత్ పాయితె తతికయ్, మగ్దలేనే పట్టుమ్చి మరియు కి, జా అన్నెక్ మరియు కి, జా మెస్సున్ దెకుక గెల. 2 ఒత్త పాచిలె, ఈందె, దేముడుచి దూత ఎక్కిలో పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్తిర్తికయ్, ఒగ్గర్ బూకంపుమ్ జర్లు జలి, చి జో దూత జో అడ్డు తిలో పత్తురు ఒస్సుల్ కెర, పత్తుర్చి ఉప్పిరి వెసిలన్. 3 జోక దెకిలె, ఉజిడ్ తిలి రితి డీసిలో, జోచ పాలల్ మంచుచి ఎదిలి చొక్కిల డీసిల. 4 జోక బియఁ కెర, ఒత్త రక తిల జమాన్లు మొర గెల రిత జల. 5 గని, జో దేముడుచి దూత జేవ్ దొగుల తేర్బోదల్క దెక, జేవ్క, “తుమ్ బియఁ నాయ్. నిలువతె జేవ్ టీవడ్డో యేసుక తుమ్ చజితసు మెన ఆవ్ జాని. 6 జో ఇన్నె నాయ్. జో సంగిలి రితి, జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె. ఈందె, తుమ్ జా కెర, జో తిలి టాన్ దెక కెర, 7 బే బేగి గెచ్చు, చి జోచ సిస్సుల్క ఇసి మెన సంగ. యేసుప్రబు మొర గెచ్చు తా, జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె, చి ఈందె, జో తుమ్చి కంట అగ్గె గలిలయతె గెతయ్. తుమ్ ఒత్త జోక దెకితె, మెన జోవయింక సంగ దాస.” మెన జేవ్ తేర్బోదల్క జో దూత సంగిలన్. 8 జాచి రిసా, జేవ్ దొగుల బి తెన్, సర్ల తెన్, మెస్సు తెంతో బార్ జా, యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చు జా కబుర్ బేగి సంగుక మెన, ఉట్ట నిగిల.

9 జేవ్ దొగుల తేర్బోదల్ యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చుక నిగితె తతికయ్, యేసు జోవయింక వట్టె దస్సుల్ జా, “చెంగిల్ అస్సున్ గే?” మెన సంగిలన్, చి జేవ్ జోచి పాసి జా కెర, జోచ చట్టో దెరన జోకర్తికయ్, 10 యేసు జోవయింక, “బియఁ నాయ్. అంచ సిస్సుల్తె గెచ్చు జోవయింక కిచ్చొ మెన సంగ దాస మెలె, గలిలయతె గెచ్చు. ఒత్త అంక దెకితె మెన యేసు తుమ్క సంగ తెద్రయ్లన్, మెన సంగ దాస” మెన యేసు సంగిలన్.

11 జేవ్ దొగుల తేర్బోదల్ యేసుచ సిస్సుల్తె గెతె తతికయ్, జా మెస్సు రక తిల జమాన్లు సగుమ్జిన్ యెరూసలేమ్తె గెచ్చు కెర, మెస్సు జర్లు జలిసి ఎత్తి వెల్లెల పూజర్లుక సంగిల. 12 జాకయ్ జేవ్ పూజర్లు, అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ సబ కెర, లట్టబన, జేవ్ జమాన్లుక లంచుమ్ దా కెర, 13 జోవయింక ఇసి మెన సికడ్ల. “ప్రెజల్క తుమ్ ఇసి మెన: ‘జోవయింప సిస్సుల్ అందరె జా కెర, అమ్ నిజ తతికయ్, జోక ఉక్కుల నిల’ మెన సంగ. 14 ఈంజ ఎత్తి అదికారిక నేన్తె జలిగిన, తుమ్ కిచ్చొ సిచ్చు నే జతి రితి అమ్ జోక సేతుమ్ కెరుమ్దే” మెన, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పూచి సేడ్ల. 15 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ జమాన్లు జా లంచుమ్ కడ నా కెర,

జోవయింక సంగిలి రితి కెర్ల. ఆజి ఎద కి జా అబద్దుమ్ యూదుల్ సూన నంప కెర్తతి.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ అన్నె దస్సుల్ జలిసి కామ్ తియార్లిసి

16 ఎగరజిన్ సిస్సుల్ గలిలయతెచి యేసు సంగిలి మెట్టతె ఉట్ట గెల. 17 గెచ్చు, జోక దెక కెర, సెర్ను సేడ జోక జోకర్ల. గని సగుమ్జిన్ అన్మానుమ్ జల. 18 తెదొడి, యేసు జోవయించి పాసి జా కెర, “పరలోకుమ్తె, బూలోకుమ్తె ఎత్తి అదికారుమ్ అంక దొర్కు జా అస్సె. 19 జాచి రిసా తుమ్ దేసిమ్లు ఎత్తితె గెచ్చు కెర, మాస్సుల్ ఎత్తితెచ పైజల్తె అంక నంపజా సిస్సుల్ జతి రితి కెర, అబ్బొసి జలో దేముడుచి, దేముడు పుత్తనచి, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి నావ్ తెన్, జోవయింక బాప్తిసుమ్ దాస. 20 అన్నె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ కిచ్చొ సంగ బోదన కెర అస్సి గే, జా ఎత్తి జేవ్ నంపజతనక కి సంగ బోదన కెర. ఈందె, ఉగుమ్ పూర్తి జతె ఎదక కి, కెయఁక తెయఁక తుమ్చి తెన్ ఆవ్ తోడ్ అస్సి” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

మార్కు సుబుమ్ కబుర్ మార్కు రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జెతినచి రిసా యోహాను సాట్టు కెర్తొసి
(మత్త 3:1-12; లూకా 3:1-9,15-17; యోహా 1:19-28)

1 *దేముడుచొ పుత్తుసి జలో యేసుక్రీస్తుచి† సుబుమ్ కబుర్ ఇసి మొదొల్ జతయ్.

2 ‡దేముడుచ కబుర్ సంగిలో యెసయా పూర్లుమచొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్లి రితి జర్లు జలి.

“ఈందె, తుక వాట్ తెయారొ కెరయ్తి రితి, అంచొ బారికి జతో ఎక్కిలోక తుచి కంట అగ్గె తెద్రయిందె”

మెన, 3 అన్నె,

“ఎక్కిలో అంచొ బారికి రితొ జా, అంచి అవాడె రితొ జా, ‘ప్రబుకయ్ వాట్ చెంగిల్ కెరు. జోక వాట్ తిన్నుగ కెర్లి రితి తుమ్ ఎత్తిజిన్ బుద్ది ఆననా’ మెన, బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక్ గల సాట్టు కెరెదె”

మెన, రెగిడ్లి కోడు.

4 ఈంజేవ్ కొడొ కిసి నెరవెర్లుప జల మెలె, బాప్తిసుమ్ దెతొ యోహాను మెలోసా బయిలె బార్ జా బులుక దెర కెర, “తుమ్చి పాపల్చి రిసా తుమ్ పెట్టి దుకుమ్ జా, పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా, దేముడు తుమ్చి పాపుమ్ చెమించుప కెర్లి గుర్తుక, తుమ్ బాప్తిసుమ్ నజన.” మెన సాట్టు కెర్తొ తిలన్. 5 యోహాను ఇసి కెర్తొ తతికయ్, యూదయ మెలి జా ప్రదేసిమ్చ ప్రెజల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జా ప్రదేసిమ్చి కీయెరూసలేమ్ మెలి వెల్లి పట్టుమ్చ ప్రెజల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్, జోతె జా బయిలె జా కెర, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా, ఎదార్లుమ్ తెన్ ఒప్పున సంగ కెర, యోర్దాను మెంతి ఒత్తచి గడ్డె, జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల.

6 యోహాను కీసా తిలో మెలె, ఒంటచ రోమల్చ పాలల్ గలన, చామ్ తెన్ కెర్లి పట్క కెరంటె బందన, డొంగ్రిచి ఒండొల్ తేల్, చిట్కల్ కతోసా. 7 కిచ్చొ మెన యోహాను బోదన కెర్తొ తిలన్ మెలె, “అంచి పట్టి అన్నెక్కో జెతయ్, అంచి కంట జోక అదికారుమ్ ఒగ్గరి. ఆవ్ వంపొ జా జోచ చట్టొతెచ జోడ్లుతెచ వాలివొ యిపుక జలెకు అంక విలువ

* 1:1 1:1 అప్పె తెంతొ జోక ‘దేముడు’ మెన రెగుడుమదె. † 1:1 1:1 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దొర్కు కెర్లి రచ్చనచి కోడు. అమ్చ పాపల్ జో చెమించుప కెర్తొనచి రిసాచి కబుర్. యేసుయి దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జలిన్చి కబుర్. జో అద్దితుమ్ జా పాపల్ గెచ్చయిల్ రిసా నంపజల మాన్సుల్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితి అవ్కానుమ్ దొర్కు జలిన్చి కబుర్. ‡ 1:2 1:2 ‘జోచ కబుర్లు సంగిలన’ మెలె, పూర్లుమ్ తెంతొ కక్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు నిసాన, జోచ కబుర్లు మాన్సుల్క జేవ్ సంగితి రిసా, జోచి అత్తిసెక్కి జోవయింక దెయెదె. § 1:5 1:5 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ యూదుల్క ఒగ్గర్ ముక్కిమ్ జయెదె. కిచ్చొక మెలె, ఒత్త దేముడుచి గుడి తయెదె. ఒండి బూలోకుమ్క ఎక్కి ఒత్తయ్ జోవయింక దేముడుచి గుడి తయెదె. * 1:15 1:15 మత్తయి మెలో యేసుచ సిన్నుడు రెగిడ్లి రితి, పరలోకుమ్చి రాజిమ్ యేసు తెన్ పాసి జా అయ్లోనచి కబుర్, ఈంజ. మత్తయి 3:2,3.

నాయ్. 8 ఆవ్ జలె, పానితె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని అప్పె జెతోసా జలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుతె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె” మెన సాట్టు కెర్తొ తిలన్.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్సి

9 తెదొడి ఏక్ దీసి, యేసు గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచి నజరేతు గచ్చి తెంతొ ఉట్ట జా కెర, ఒత్త యోర్దాను గడ్డె యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన్తో. 10 యేసు పాని తెంతొ బార్ జలి బేగి యోహాను కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు, పార్వ పిట్టిచి రితి జా, ఉత్త జా యేసుచి ఉప్పిరి టీవొ జలి. 11 అన్నె, “తుయి అంచొ ప్రేమ తిలో పూత్తు. తుచి రిసా అంక సర్దసంతోసుమ్” మెన పరలోకుమ్ తెంతొ సంగిలిన్చి అవాడె అయిల్.

సయ్తాన్చి అత్తి యేసు పరిచ్చ జా జిన్లిసి
(మత్త 4:1-17; లూకా 4:1-15)

12 దన్నె జలి బేగి, కో నెంజిలి బయిలె యేసు గెతి రితి, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు జోక పెలవ నిలన్. 13 యేసు ఒత్త దొన్ని విసా దీసల్ తతికయ్, సయ్తాన్ జోక పాపుమ్ కెరవుక ఉచర్లన్. ఒత్త రితయ్ జంతువుల్ తిల. దేముడుచి దూతల్ జా కెర, యేసుక సావైచన కెర, సుక్కుమ్ కెర్ల.

14 జా పొది, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను జేలి జలో. జో యోహాను జేలి జలి పిమ్మట్, యేసు, దేముడు జలో అబ్బొన్చి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర కెర, బుల బుల, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె అన్నె ఉట్ట అయ్లన్.

15 *“దేముడుచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జెతినక రకితి కాలుమ్ పూర్తి జా అన్నె. దేముడుచి రాజిమ్ పాసి జా అన్నె. జాచి రిసా, తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా. పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా, సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజా” మెన బోదన కెర్తొ తిలన్.

చెత్తర్జిన్ సిన్నుల్క యేసు నిసాన బుకార్లిసి

16 యేసు జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి సముద్రుమ్చి గట్టుతె ఇండితె తా, సీమోనుక చి అంద్రెయ మెలో సీమోనుచొ బావొన్క దెకిలన్. జేవ్ దొగుల గడ్డె వల గత్తె తిల. జేవ్ మొన్న దెర్తన. 17 జలె, యేసు జోవయింక దెక, “తుమ్ అంచి పట్టి జా, చి మాన్సుల్ అంక నంపజతి రిసా, జోవయింక తుమ్ అంచితె కడ ఆన్తి రితి తుమ్క నికడిందె” మెన సంగిలన్. 18 ఇసి సంగ బుకార్లి బేగి, జేవ్,

జోవయించ వలల్ ముల దా కెర, జోచి పట్టి గెచ్చు, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

19 ఒత్త తెంతో అన్నె ఇదిల్ దూరి గెచ్చు కెర, జెబెదయి మెలో ఎక్కిలోచ దొగుల పుత్తర్పుల్క యేసు దెకిలన్. వెల్లాచి నావ్ యాకోబు, బావోస్చి నావ్ యోహాను. జేవ్ దొగుల జోవయించి దోనితె వెస తా, చిరి జల వలల్ చెంగిల్ కెర్తె తిల. 20 జోవయింక దెకిల్ బేగి, యేసు జోవయింక బుకార్లన్. జెబెదయి మెలో జోవయించో అబ్బొన్క, జోవయింతె కూలి కెర్తెనక కి దోనితె ముల దా, జేవ్ దొగుల బావుడ్లు జోచ సిస్సుల్ జతి రితి యేసుచి పట్టి గెల.

బూతుమ్ దెర్లొ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (లూకా 4:31-37)

21 జలె, యేసు, జేవ్ సిస్సుల్ తెన్ కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె బెద గెల. అన్నెక్ సెలవ్ కడన్లి దీసి, దేముడుక బక్తి కెర్తి యూదుల్చి ఒత్తచి సబ గెరి గెచ్చు, తెడి పెన కెర, యేసు బోదన కెరుక దెర్లన్. 22 మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కెర్తి రితి నాయ్, గని దేముడు దిలి అదికారుమ్ తెన్ యేసు సొస్టుమ్ బోదన కెర్లన్, చి ఒత్త తిల మాన్సుల్ బలె ఆచారిమ్ జల.

23 తెదొడి జేవ్ తిలి సబగెరి బూతుమ్ దెర్లొ ఎక్కిలో డీసిలో. 24 జో జలె “ఓ నజరేతు గవ్వెచో యేసుప్రబు, అమ్చి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అమ్క పాడ్ కెరుక జా అస్సిన్ గే? తుయి కొన్సొ గే జాని. దేముడుచి నుద్ది తిలోసా, తుయి.” మెన కేక్ గలో. 25 యేసు, జలె, “తుక్కె తా ఇన్నెక ముల దా గో!” మెన జో మాన్సుక దెర్లి బూతుమ్క గోల కెర్లన్. 26 బూతుమ్ జో మాన్సుక అద్దుర్ కెర దా, గట్టిజ ఒర్నవడ కెర, జోక ముల దిలో.

27 జర్గు జలిసి ఎత్కిజిన్ దెక ఆచారిమ్ జా, “అబ్బురేయ్య! ఈంజ కెర్ది అదికారుమ్ తిలి బోదన. నొవి రగుమ్. బూతల్క కి అదికారుమ్ తెన్ ఈంజొ ‘గో!’ మెన సంగిలె, జా నూన, ఈంజొ సంగిల్ రితి ఉట్ట గెతతి!” మెన బమ్మ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగన్ల. 28 జా దీసి తెంతో, జా ఒండి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె, కేనె ఒత్త, యేసుచి రిసా ఎత్కిజిన్ నూన్ల.

29 బూతుమ్ దెర్లొసాక చెంగిల్ కెర్లి బేగి, సబ గెరి తెంతో బార్ జా ముల కెర, యాకోబు చి యోహాను తెన్ యేసు బెద గెచ్చు, సీమోను చి అంద్రెయ చి గెరి గెల. 30 జలె, గెరి పెసిలె, సీమోనుచి అత్తన్ జోర్డొ సేడ నిజ అస్సె. దస్సి అస్సె మెన దెక కెర, సిస్సుల్ యేసుక సంగిల. 31 యేసు జాచి పాసి జా కెర,

ఆతు దెర ఉట్టయ్తికయ్, జోర్డొ జాక ముల దిలి, చి చెంగిల్ జలి, జా మంతిరి గెరి తిలసక నవైచన ఎత్కి కెర్లి.

ఒగ్గర్జిన్ బాద తిలసక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

32 జా దీసి సాంజ్ జతికయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జబ్బుల్ తిలసక కి, బూతుమ్ దెర్లసక కి యేసుతె ప్రెజల్ కడ ఆన్ల.

33 జా పట్టుమ్చ ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ జా గెరిచి వీదె బెర జా, గుమ్ముమె టీవో జా తిల. 34 జోవయింతె రగరగాల్చ జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క యేసు చెంగిల్ కెర్లన్, ఒగ్గర్ బూతల్క ఉడడ గెలన్. గని జో కొన్సొ గే బూతల్ చినిలి రిసా, జా గుట్టు బార్ కెర్తు నాయ్ మెన, జేవ్ బూతల్ లట్టబుక సెలవ్ నే దిలో.

35 అన్నెక్ దీసి, రాతి నే పాయితె ఒగ్గర్ అందర్ తత్తయి, యేసు ఉట్ట కెర బార్ జా, కో నెంజిలి టాన్తె గెచ్చు, ప్రార్దన కెరుక దెర్లన్. 36 ప్రార్దన కెర్తె తతికయ్, సీమోను, జో తెన్ తిలస కి, యేసుచి పట్టి జా చజన, 37 జోతె పాచ కెర, “ఇన్నెచ మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ తుక చజితతి” మెన యేసుక సంగితికయ్, 38 జో, “జొమ్మ, ఈంజ ప్రాంతుమ్తెచ అన్నె గవ్వెలె గెచ్చుమ, ఆవ్ ఒత్త కి బోదన కెర్తి రిసా. జాకయ్ బార్ జలయ్!” మెన యేసు సంగిలన్. 39 జలె, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ ఎత్కితె బుల బుల, ఒత్తచ యూదుల్చ సబ గెరలె బోదన కెర్తె తిలన్, చి మాన్సుల్క దెర్ల బూతల్క ఉడడ గెల్తె తిలన్.

వెల్లి రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 8:1-4; లూకా 5:12-16)

40 జా పొది, వెల్లి రోగి ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, సెర్పు సేడ, “తుక ఇస్టుమ్ తిలె, తుయి అంక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెరుక తెర్చి.” మెన బతిమాల్పా జా జోకర్తికయ్, 41 యేసు కన్కారుమ్ జా, ఆతు చంప కెర, జోక చడ, “అంక ఇస్టుమి. తుయి చెంగిల్ జా సుద్ది జా” మెన సంగిలన్. 42 వెల్లి రోగుమ్ బేగి జో మాన్సుక ముల దిలి, చి చెంగిల్ జా సుద్ది జలన్.

43-44 తెదొడి యేసు జోక, “జర్గు జలిన్చి రిసా కక్క సంగు నాయ్, గని దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, ఒత్త సేవ కెర్తొ పూజరితె గెచ్చు, తుయి చెంగిల్ జలిసి జోక దెకవ, తుయి చెంగిల్ జా సుద్ది జలిసి ఎత్కిజిన్క రుజ్జు దెకయ్తి రితి, మోసే పూర్గుమ్చో సంగిలి కానుక దేసు” మెన యేసు ఆడ్ర దా జోక సంగిలన్.

† 1:21 1:21 ఎత్కి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ సబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొణె నూన కెర, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యోహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్చి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వె ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తె.

‡ 1:24 1:24 దేముడు తెర్చయ్లో క్రిస్టు, రచ్చించుప కెర్తొసా § 1:43-44 1:43-44 వెల్లి రోగిచి వెల్లి రోగుమ్ గెలె, ‘సుద్ది జలన్’ మెన తెదొడచ యూదుల్ సంగితె తిల. కిచ్చొక వెలె, ఏక్ మాన్సుక వెల్లి రోగుమ్ తిలె, ‘జో గవ్వె తంక గా’ మెలి రితి, ‘జోచి జబ్బు డేవ అమ్కయ్ దెరదె’ మెలి రితి బియె కెర గవ్వె తెంతో ఉడడల. దేముడుచి దయచి రిసా వెల్లి రోగుమ్ పూర్తి గెలె, ‘సుద్ది జలన్’ మెన గవ్వె అన్నె పెనడుల.

45 గని, “కేనె ఒత్త సంగు నాయ్” మెన యేసు సంగ తిలె కి, జో మాన్సు బార్ జా ఉట్ట గెచ్చు కేనె ఒత్త సంగుక దెర్లన్. జర్గు జలిసి జో దస్సి ఎత్తిజిన్ క సూనయ్ తికయ్, ‘కేన్ పట్టుమ్ తె ఇస్టుమ్ అయ్ లి రితి ఎదార్లుమ్ పెసుక నెంజె’ మెన, యేసు జా బయిలె తాఁ గెలో. ఒత్త జా బయిలె తతికయ్, చెత్తర్ దిక్కుల్ తెంతో కి, ప్రెజల్ జోతె బెర గెతె తిల.

2

ఉట్టుక నెతిర్లొ రోగిక యేసు చెంగిల్ కెర్లన్
(మత్త 9:1-8; లూకా 5:17-26)

1 సగుమ్ దీనల్ గెలి వడ్డొ, యేసు కపెర్నూహూమ్ పట్టుమ్ తె అన్నె బుల జెతికయ్, జో ‘గెరి అస్సె’ మెన సూన కెర, 2 ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ జిన్ జనాబ్ జోతె బెర అయ్ ల. బెర అయ్ లి రిసా, జోచి గదితె కి, గుమ్ముమె కి, అన్నె కక్క టాన్ నాయ్.

జలె, యేసు జనాబ్ క దేముడుచి* బోదన కెరె తతికయ్, 3 వాతుమ్ జొణ్ణొ తెన్ తిలోసా ఉట్టుక నెతిర్లొ మాన్సు ఎక్కిలోక, చెత్తర్ జిన్ యేసు తిలిన్ తె కడ ఆన్ల. జో మాన్సుక కడ ఆన్లనతె తిల చెత్తర్ జిన్ జోక జోచి అంతుర్నొ తెన్ వయ్ ఆన తిల. 4 జలె, జో రోగిక యేసు తె పాసి కడ ఆనుక చజలె కి, బెర్ల జనాబ్ చి రిసా నెతిర్లొ. జోచి పాసి జెంక నెతిర్లొ రిసా, జో తిలి గదిచి ఉప్పిర్ ఒర్నెచి వెల్లి బోరో కెర, జో ఎంగ్డ తిలి అంతుర్నొ తెన్ జో రోగిక జా బోరో వాట్ ఉత్రవ దా, యేసుచి పాసిక పావడ. 5 జలె, ‘కడ ఆన ఉత్రవ తిల జేవ్ మాన్సుల్ నంప తెన్ అస్సి’ మెన యేసు రుజ్జు దెక కెర, ఉట్టుక నెతిర్లొ జో రోగిక దెక, “ఓ పూత్తు, తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్సి” మెన సంగిలన్.

6 జలె, మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్ జిన్ ఒత్త వెన అస్సి. యేసు సంగిలిసి జేవ్ సూన కెర బమ్మ జా, 7 “ఈంజొ మాన్సు కిసా జా లట్టబేతయ్! ఇసి లట్టబ దేముడుచి విలువ కడ పాపుమ్ కెర్తయ్! దేముడు ఎక్కిలోక పిట్టవ, కో కి పాపల్ చెమించుప కెరుక నెతిర్లి!” మెన, జోవయించి పెట్టి ఉచరన్ల. 8 జోవయించి పెట్టి తిలి అన్మానుమ్ యేసు జోచి ఆత్మతె బేగి చిన కెర, “తుమ్ చి పెట్టి కిచ్చొక దస్సి అన్మానుమ్ తియంతసు? 9 ఉట్టుక నెతిర్లొ ఈంజొ మాన్సుక ‘తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్సి’ మెన సంగుక సుల్లు గే, ‘ఉట్టు, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండు’

మెనుక సుల్లు గే? 10 జలె, †మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్ లయ్ అంక, ఈంజయ్ లోకుమ్ తె కి పాపల్ చెమించుప కెర్లి అదికారుమ్ అస్సె మెన రుజ్జు దెకయిందె, మెన జేవ్ క సంగ కెర, ఉట్టుక నెతిర్లొ జో మాన్సుక అన్నె దెక కెర, 11 ‘అల్లె, తుయి ఉట్ట, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండ గెరి గో, మెన తుక ఆవ్ సంగితసి!’ ” మెన యేసు సంగిలన్. 12 బేగి, జో మాన్సు ఉట్ట కెర, జోచి అంతుర్నొ ఉక్కుల వయన, జేవ్ ఎత్తిజిన్ చి మొక్కి ఇండుక దెర, బార్ జా కెర, ఉట్ట గెలన్. ఇసి జర్గు జలి రిసా, ఒత్త బెర తిలన ఎత్తిజిన్ ఆచారిమ్ జా, “ఇన కమొ అమ్ కెయ్య దెకుక నాయ్. ఆజి దెకిలమ్” మెన, దేముడుక గవురుమ్ సంగిల.

లేవీ మెలో సిస్టు నజీతోసాక యేసు బుకార్లిసి
(మత్త 9:9-13; లూకా 5:27-32)

13 యేసు అన్నె బార్ జా, ‡నముద్రుమ్ చి జా గాడుచి ఒడ్డుతెచి వాట్ గెలన్. ఒత్త ఒగ్గర్ జిన్ జనాబ్ జోతె బెర జెతికయ్, జోవయింక బోదన కెరుక దెర్లన్. బోదన కెర కెర, 14 అన్నె ఇదిల్ దూరి గెలె, † సిస్టు నజీతి గెరి ఒత్త వట్టె అస్సె. జా గెరితె అల్పయి మెలో ఎక్కిలోచొ లేవీ మెలో పుత్తుసి ఎక్కిలో వెన అస్సి. యేసు జోక దెక కెర, “అంచి పట్టి జా, అంచొ సిస్టుడు జా” మెన జోక బుకార్లన్. బుకార్లి బేగి, జో ఉట్ట, యేసుచి పట్టి గెలన్.

15 జలె, లేవీయింతె యేసు అన్నిమ్ కంక గెలన్. జోతె అన్నిమ్ కంక మెన యేసు సిస్సుల్ తెన్ వెన తతికయ్, జో తెన్ జా దేసిమ్ చ నిస్కారుమ్ కెర్ల ఒగ్గర్ జిన్ బెద వెన తిల. కొన్స మెలె, సిస్టు నజీతన కి, నీతి రితి నే కెర్తన కి సగుమ్ జిన్, దన మాన్సుల్ ఒగ్గర్ జిన్ యేసుచి పట్టి గెచ్చు ఒత్త తిల.

16 జలె, * పరిసయ్యుల్ తెన్ బెదిత మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన సగుమ్ జిన్ తిల. ‘సిస్టు నజీతన తెన్, నీతి నెంజిలన తెన్ యేసు వెన కతయ్’ మెన జేవ్ మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన దెక కెర, “సిస్టు నజీతన తెన్, పాపుమ్ సుదల్ తెన్ ఈంజొ కిచ్చొక కతయ్?” మెన యేసుచ సిస్సుల్ క పుసిల. 17 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ పుసిలిసి సూన కెర, యేసు జోవయింక దెక, “జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినన్లనక డాక్టర్ అవ్ నరుమ్, గని జబ్బు నెంజిలనక డాక్టర్ అవ్ నరుమ్ నాయ్. జలె, పాపుమ్ సుదల్ ఆమ్ మెన చినంతనకయ్ బుకార్ క ఆవ్

* 2:2 2:2 ఇన్నెక ‘సుబుమ్ కబుర్’ కి మెనుక జయెదె. † 2:10 2:10 ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్ లోసా’ మెన పొర్ని ప్రమానుమ్ తె రెగిడ్డి తెంతో జా కోడు కచి రిసా నావ్ తయెదె మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ‘తెర్లయిందె’ మెన సంగ తిలో ‘క్రీస్తు’ మెలో దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్లొసాక ఈంజ అన్నెక్ నావ్ తయెదె; జా నావ్ చి అర్దుమ్ వండితుల్ కెరన్లెకి, యేసుక ‘జొయ్యి’ మెన ఒప్పునుక నెన ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుల. ‡ 2:13 2:13 ఇత్తల్ జా గాడు సముద్రుమ్ చి రితి రూండు తయెదె. § 2:14 2:14 ‘సిస్టు’ మెలె, జా దేసిమ్ క ఆక్రమించుప కెర్లి రోమ్ దేసిమ్ చి వాట డబ్బుల్. జా ప్రబుతుమ్ చి నావ్ తెన్ సిస్టు నజీతనక యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకుల; వేర ప్రబుతుమ్ చి నావ్ తెన్ జా డబ్బుల్ నజీతతిచి రిసా కి, జేవ్ కెర్ల మోసిమ్ లుచి రిసా కి. * 2:16 2:16 పరిసయ్యుల్, మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, సద్దూకయ్యులు యూదుల్ క ముక్కిమ్ చ వెల్లెల మాన్సుల్ జవుల. ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు తెన్ యూదుల్ చి వెల్లి నబతె వెసుల. జేవ్ పొదుల్ ముక్కిమ్ క జెవ్వి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి నిదానుమ్ ప్రజెల్ క సికడుక.

అయ్యలయ్య, గని ఆమ్ పున్నిమ్ సుదల్ మెన ఉచరంతసక బుకార్క నాయ్” మెన యేసు సంగిలన్.

చువ్వె తతిన్చి రిసా ప్రెజల్ యేసుక పుసిలిసి (మత్త 9:14-17; లూకా 5:33-39)

18 బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచ సిస్సుల్ కి, పరిసయ్యుల్ కి చువ్వె తతికయ్, ప్రెజల్ సగుమ్జిన్ యేసుతె జా కెర, “యోహానుచ సిస్సుల్, పరిసయ్యుల్చ సిస్సుల్, చువ్వె తంక అలవాట్, గని తుచ సిస్సుల్ చువ్వె తత్తి నాయ్. కిచ్చొక?” మెన జోక పుసిల. 19 ఇసి పుసితికయ్, యేసు జోవయింక, “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమి పెండ్లిఉబేడో తిలె పొది పెండ్లి విందుతె బుకార్లన చువ్వె తవుల గే? నాయ్! జలె, పెండ్లిఉబేడో జోవయించి నెడిమి తతి ఎదిలి సేంపుక జేవ్ చువ్వె తంక బెదె నాయ్. సర్ల తెన్ తవుల. 20 జలె, పెండ్లిఉబేడోచి పచ్చెన జలనచి నెడిమి తెంతో జోక దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల.

21 “అన్నె, పొర్ని పాలుమ్ చిరి జా తిలెగిన, మాసికచి రిసా నే కేడయ్లి నే కేడ్డె నొవి గండ కో జాన్ల మాన్సుల్ గల్తి నాయ్. ఏక్ వేల, దస్సి, తొలితో నే కేడ్డె నే కేడయ్తె గల తిలెగిన, జా ఒండి పాలుమ్ కేడ్డె, జా మాసిక కడెదె. మాన్సు జా పాలుమ్ గలన్లె, అప్పు జలి పొర్ని బట్ట నొవి బట్టచి మాసిక బెదయ్లి కుటు సొడి చిరి జయెదె, చి అగ్గెచి కంట వెల్లి బొరొ జయెదె.

22 “పిమ్మట్, పొర్నిచి కాయ తెన్ ఒత్త నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ సువితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కాయ పొర్ని జలి రిసా, జాచితె నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ సువితిగిన, జా పులుక నెతిరి రిసా, జా రస్సుమ్ పొంగుప జలె పొది జా కాయ పుట్టెదె, జా రస్సుమ్ నూయి జయెదె. దస్సి, కాయ, రస్సుమ్, దొన్ని కి పాడ్ జా గెచ్చుల. జాకయ్, నొవి ద్రాచ రస్సుమ్క నొవి కయల్ అవ్సురుమ్.” మెన జోక పుసితి మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

పండితుల్ యేసుక గోల కెర్లిసి (మత్త 12:1-8; లూకా 6:1-5)

23 జా పొదులె, †ఏక్ సెలవ్ కడన్లి దీసి, యేసుచి సిస్సుల్ పంటో పికిలి బుయి వాట్ గెతె తిల. వాట్ సొడి పికిలి పంటోచ ఎన్నులు దొన్ని జోచ సిస్సుల్ కోడ కయ్ల. 24 జేవ్ సిస్సుల్ ఎన్నులు కోడ్లిసి, జలె, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ దెక

† 2:23 2:23 ఎత్తి సెన్వర్ యూదుల్క బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ సబ గెరలె గెచ్చ, దేముడుచి కొడో సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్చి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గల్ అవ్వి ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తి.

‡ 2:25 2:25 దావీదు ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ యూదుల్క రానొ జా తిలన్. యేసు జోచి సెకుమ్తె జెర్పిలన్. అబ్రాహామ్ తెన్, అన్నె దొగుల త్రిగ్గ తెన్, దావీదుక ‘ముక్తిమ్చొ పూర్ణమ్చొ’ మెనుల. * 3:4 3:4 ఎత్తి సెన్వర్ యూదుల్క బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ సబ గెరలె గెచ్చ, దేముడుచి కొడో సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్చి రిసా ఒగ్గర్ అగ్గల్ అవ్వి ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తి.

కెర, ‘జేవ్ దస్సి కెర్లిసి కామ్ కెర్లి రితి జతయ్’ మెన, “ఈందె, సెలవ్ కడన్లి దీసి కెరుక నాయిమ్ నెంజిలిసి కిచ్చొక తుచ సిస్సుల్ కెర్తి?” మెన యేసుక గోల కెర్ల.

25 యేసు జోవయింక, “‡దావీదు పూర్ణమ్చొ జో తెన్ తిలన, చూ కెర్లికయ్ కిచ్చొ కెర్ల గే తుమ్ కెయ సదు కెర్పు నాయ్ గే? 26 మెలె, అబ్రాహామెలొసొ ఎత్తిక వెల్లి పూజరి జా తిలి కాలుమ్, దేముడుచి గుడి తెడి దావీదు పెన కెర, దేముడుచి గుడిచ పూజర్లు దేముడుక అర్పితుమ్ దిల పొడియె వెంటన, పూజర్లు కంక జయెదె గని అన్నె కో కి కంక నెంజె మెన జాన్లె కి, జో తెన్ తిలనక వంట దా, జోవయింతెన్ కయ్ల!” మెన జేవ్ పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్. జోవయింక అన్నె, 27 “సెలవ్ కడన్లి దీసి మాన్సుల్క ఒగ్గర్ ఏలుప కెర్పు మెన నాయ్, గని మాన్సుల్క ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెనయ్ దేముడు సెలవ్ కడన్లి దీసి దిలన్. 28 జలె, సెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఉప్పిరి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొక అదికారుమ్ అస్సె” మెన పరిసయ్యుల్క యేసు జబాబ్ దిలన్.

3

ఆతు లంబ గెలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 12:9-14; లూకా 6:6-11)

1 తెదొడి జా కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె యూదుల్చి సబ గెరి యేసు అన్నె గెచ్చ, పెన, కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, ఆతు లంబ గెలోసొ ఎక్కిలో ఒత్త అస్సె. 2 జలె, ‘బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడన్లి దీసి యేసు జో మాన్సుక చెంగిల్ కెరెదె గే నాయ్ గే’ మెన దెకుక మెన, వెల్లెల మాన్సుల్ రకితె అస్తి. ‘జోక చెంగిల్ కెర్లిగిన, సెలవ్ కడన్లి దీసి కామ్ కెర్లి రితి జయెదె, చి యేసుక నేరిమ్ వయడుక జయెదె’ మెన ఉచర అస్తి.

3 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి రకితె తతికయ్, యేసు జో ఆతు లంబిలోసొక దెక, “ఇత్తల్ జే!” మెన సంగ కెర, 4 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క దెక, “*సెలవ్ కడన్లి దీసి ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెరుక నాయిమ్ గే, గార్ కెరుక నాయిమ్ గే? జోచి ప్రాసుమ్ రచ్చించుప కెరుక గే, జోక మార గెలుక చెంగిల్ కి?” మెన జోవయింక పుసిలన్. గని జేవ్ తుక్లె తిల.

5 జోవయించి మెన్నుతె ఇదిల్ కన్కారుమ్ కి జతి నాయ్, చి రిసా యేసు దుకుమ్ జా, కోపుమ్ తెన్ ఒత్త తిలనక దెక కెర, జో మాన్సుక అన్నె దెక, “తుచొ ఆతు చంపొ కెరు” మెన జోక

సంగీతకయ్, జో ఆతు చంపా కెర్లన్, చి జా ఆతు చెంగిల్ జలి.

6 యేసు కెర్లిసి దెక కెర, పరిసయ్యుల్ బార్ జా, హేరోదు పచ్చెన జతస తెన్ సబ కెర, “జోక కిసి మారుమ?” మెన కుట్ర ఉచర్ల.

ఒగ్గర్జన్ మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర బెర తిలిసి

7 యేసు బార్ జా కెర, జోచ సిస్సుల్ తెన్ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి సముద్దుమ్ గాడుచి ఒడ్డుతె గెలన్. ఒత్తచ ప్రెజల్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జోచి పట్టి గెల. పిమ్మట్, జో కెర్ల కమొచి రిసా సూన తా, యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతో, 8 యెరూసలేమ్ పట్నుమ్ తెంతో, ఇదుమయ ప్రాంతుమ్ తెంతో, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో తెంతో, పడ్డో సిదోసుచి తూరు మెల పట్నుల్చి ప్రాంతుమ్ తెంతో, దూర్దూరిచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జా కెర, ఒత్త యేసుతె జా బెర్ల.

9 జలె, “ఈందె, ప్రెజల్ పెలపెలి జతతి. ఇసి జలె, దస్సి ప్రమాదుమ్ నే జతి రిసా, దోని ఏకక సంగ తా” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్. 10 కిచ్చొక మెలె ప్రెజల్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జన్చ జొర్జొల్ గట్టక యేసు గెచ్చయ్తకయ్, “జోక చడిలె జలెకు చెంగిల్ జమదె” మెన, అన్నె జబ్బు తిలస ఎత్తిజన్, జోక చడుక మెన పెలపెలి జతె తిల.

11 పిమ్మట్ జా పొది అన్నె కిచ్చొ జర్గు జతె తిలి మెలె, బూతల్ యేసుక దెకిలె, జేవ్ దెర్లసక సెర్ను సేడవ దా, “దేముడుచొ పుత్తుసి, తుయి” మెన జేవ్ దెర్లసచి చొండివాట్ బూతల్ యేసుచి రిసా కేకుల్ గల్తె తిల. 12 గని, “ఆవ్ కొన్నొ గే తుమ్ కక్క కి సంగుక నాయ్” మెన బూతల్క యేసు ఆడ్ర దిలన్.

బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దిలిసి

13 తెదొడి యేసు ఏక్ మెట్టయ్ వెగ గెచ్చ, జో ఇస్టుమ్ జల మాన్సుల్క బుకార్లన్, చి జోతె అయ్ల. 14-15 యేసు బారజిన్ బారికుల్క నిసాన, “తుమ్ అంచి తెన్ తత్తి రిసా తుమ్క ఆవ్ నిసాన అస్సి. పడ్డో, అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ బోదన కెర్లి రిసా, అంచి నావ్ తెన్ బూతల్క తుమ్ ఉదడ్డి రిసా తుమ్క ఆవ్ తెద్రయ్తసి” మెన, జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్.

16 జో నిసాన అదికారుమ్ దిల బారజిన్ కొన్న మెలె, ఎక్కిలో సీమోను మెలోసా, జోక ‘పేతురు’ మెన యేసు పడ్డో ఆసిమ్ నావ్ తిలన్. 17 జెబెదయి మెలో ఎక్కిలోచ దొగుల పుత్తర్లులు, మెలె, యాకోబు చి యోహాను మెలో బావొసి. ‘ఉర్ముల్ జల మాన్సుల్’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ ‘బోయనేర్గెన్’ మెన జేవ్ దొగులక యేసు ఆసిమ్ నావ్ దిలన్. 18 పిమ్మట్,

అన్నె కొన్న మెలె, అంద్రెయ, పిలిప్, బర్తోలోమయి, మత్తయి, తోమా. పడ్డో అల్పయి మెలో ఎక్కిలోచొ యాకోబు మెలో పుత్తుసి, పడ్డో తద్దయి, †కనానుచొ జలో సీమోను మెలో అన్నెక్కో. 19 అన్నె కొన్నొ మెలె, ఇస్కరియోతు మెలి గవ్విచొ యూదా మెలోసా. జో పడ్డో విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి యేసుక దెర దిలోసా. తెదొడి యేసు కపెర్నహూమ్ గెరి గెలన్.

20 యేసు గెరి గెతికయ్, ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ జోతె అన్నె బెర్ల. జేవ్ ఒత్త బెర్లి రిసా, అన్నిమ్ కంక కి యేసుక సెలవ్ నాయ్. 21 దస్సి యేసు జోచి బోదన జోచ కమొ కెరుక ఆస జా ఎద్దరె పుండె నాయ్ చి రిసా “వెర్లి జా తయెదె” మెన మాన్సుల్ సంగిత్ తిలిసి సూన కెర, జోక దెర, గెరి కడ నెంక మెన, జోచి కుటుంబుమ్చ† బార్ జల.

పండితుల్ యేసుక నింద కెర దూసుప కెర్లిసి

22 జా మదెనె, యెరూసలేమ్ పట్నుమ్ తెంతో జా తిల, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, యేసు ఉత్తిర్లిన్తె అయ్ల. జా కెర, యేసుచి రిసా “ ‘బయెల్జెబూల్’ మెలో జో వెల్లి బూతుమ్ జోక దెర అస్సి”, “బూతల్క కిరానొ జలోచి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడ్డయ్” మెన సంగితె తిల.

23 జలె, యేసు జోవయింక పాసి బుకారా కెర టాలివొ కెర ఇసి మెలన్. “సయ్తాన్ కిసి జా జోక జొయ్యి ఉదడెదె! బెదె నాయ్! 24 మెలె, కేన్ జవున్ రాజిమ్చ ప్రెజల్ జలెకు విరోదుమ్ కెరన వర్న వర్న జా జోవయింక జెవ్వి యుద్దుమ్ కెరన్లె, జా రాజిమ్ టీవొ జంక నెత్త నాసెనుమ్ జా గెచ్చెదె.

25 పడ్డో, కేన్ గెర్చ జలెకు జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ కెరన్లె, వర్న వర్న జా గెచ్చుల, చి కట్టు పిట్టవన పాడ్ జా గెచ్చుల. 26 జలె, దస్సి, సయ్తాన్ జోక జొయ్యి విరోదుమ్ జలి రితి జా జోచ సొంత సేవ కెర్లసక ఉదడుక బెదె నాయ్. జో దస్సి జోక జొయ్యి విరోదుమ్ జలెగిన, జోచి రాజిమ్ టీవొ జయె నాయ్, నాసెనుమ్ జా గెచ్చెదె.

27 “గని, కేన్ గెర్చొ ఎజొమాని బలుమ్ సుదొ జలె, జోకయ్ తొలితో బందిలెకయ్, జోచి గెరి పెన జోచి సామన్ చోరుక జయెదె. గని జోక తొలితో బంద తిలె, జోచి గెర్చి ఎత్తి చోర గెలుక జయెదె.

28 “ముక్కిమ్క తుమ్క ఆవ్ గట్టిజ సంగితసి. కిచ్చొ మెలె, ఎక్కిక పిట్టవ, మాన్సుల్ కెర్ల పావల్ దూసెనల్ ఎత్తి జోవయింక చెమించుప కెరుక జయెదె. 29 గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక కో దూసుప కెరుల గే, జెవ్వి కెయ్యక కి చెమించుప జతి నాయ్. జోవయించి పాపుమ్ కెయ్యక తెయ్యక తయెదె, చి నాసెనుమ్తె గెచ్చుల” మెన జేవ్క యేసు సంగిలన్. 30 కిచ్చొక మెలె, యేసుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ

† 3:18 3:18 ‘కనానుడు జలో సీమోను’ మెన రెగ్గ అస్సి. సొంత దేసిమ్ ఏలుప కెరంతి ఆస తిల ఒత్తచ మాన్సుల్క ‘కనానులు’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తయెదె, బెర్ల. ‡ 3:21 3:21 జోచి నజరేతు గవ్వి తెంతో బార్ జల. యేసు కపెర్నహూమ్ పట్నుమ్తె తిలన్. § 3:22 3:22 ‘బూతల్క రానొ జలోసా’ మెలె, సయ్తాన్.

జలెకి, 'జోక నయ్తాన్చి ఆత్మ అస్సె' మెలి రితి, "జోక బూతుమ్ దెర అస్సె" మెన జేవ్ దూసుప కెర తిల.

కొన్న యేసుక కుటుంబుమ్ జవుల గే జొయ్యి సంగిలిసి (మత్త 12:46-50; లూకా 8:19-21)

31 తెదొడి, యేసుచి అయ్యసి, బావుడ్పులు, జో తిలిన్తె పావ కెర, వీదె టీవో జా కెర, "అమ్ జా అస్సుమ్. బార్ జవున్" మెన సంగ తెద్రయ్ల. 32 జలె, యేసుచి సుట్టునంత ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ వెన తిల. జేవ్ జలె, జోక "ఈందె, అయ్యది చి తుచ బావుడ్లు జా కెర, వీదె టీవో జా కెర తుక బుకార్తతి" మెన సంగ దిల. 33 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "కొన్న అంక అయ్య బావుడ్లు జవుల గే జాన్సు గె?" మెన సంగ, 34 జోచి సుట్టునంత వెన తిల ప్రెజల్ క దెక, జోవయింక దెకవ, "ఈందె, అంచి అయ్య, అంచ బావుడ్లు! 35 దేముడుచి ఇస్తుమ్ రితి కో కెరుల గే, జెవ్యె అంక బావో, బేని, అయ్య జవుల" మెన సికడ్లన్.

4

టాలివో సంగ యేసు బోదన కెర్లన్ (మత్త 13:1-9; లూకా 8:4-8)

1 యేసు సముద్దుమ్ గాడుచి ఒడ్డుతె అన్నె గెచ్చు కెర, అన్నె బోదన కెరుక దెర్లన్, గని ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జోచి సుట్టునంత బెర పెలపెలి జతె తిలి రిసా, యేసు ఏక్ దోనితె వెగ వెన, ఒడ్డు తెంతో ఇదిల్ దూరి గెలన్. బెర తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ జా ఒడ్డుతె టీవో జా తిల. 2 యేసు జోవయింక కిచ్చొ కిచ్చొ సికడ్డి రిసా, ఒగ్గర్ టాలివో సంగ బోదన కెరుక దెర్లన్.

బుయ్యె ఉంపిలి బీక టాలి

జో జోవయింక బోదన కెరుక, 3 "ఈందె, తుమ్ సూన! ఉంపితోసా ఎక్కిలో, బీ ఉంపుక బార్ జలన్. 4 జో ఉంపితె తతికయ్, సగుమ్ బీ బయిలె వాట్ పక్కయ్ సేడ్డికయ్, పిట్టల్ ఉత్త జా కా గెల. 5 అన్నె సగుమ్ బీ ఒగ్గర్ మత్తి నెంజిలి పత్తురు బుయ్యె సేడ్లన్. ఉప్పిరి ఇదిలిదిల్ మత్తి తిలి రిసా, ఒత్త సేడ్డి బీ బేగి గజ్జల్ జలి. 6 బేగి గజ్జల్ జలె కి, ఒప్పడ లయితికయ్, పత్తలె మొక్కల్ డడ్డ గెల, చి చెర్రో బుయ్యె తెడి పెన వడ్డుక నెత్తిరి రిసా, జేవ్ మొక్కల్ సుకా గెచ్చు మొర గెల. 7 అన్నె సగుమ్ బీ కంట దుబ్బుల్ తిలిన్తె సేడ గజ్జల్ జా మొక్కల్ జలన్. గని ఒత్త తిల కంట మొక్కల్ వడ్డ కెర ఒత్త సేడ్డి బీచ మొక్కల్ క పెల గెల్లికయ్, జా బీచ మొక్కల్ ఎన్నులు నే దెర్లె కిచ్చొ పలితుమ్ దెయె నాయ్. 8 గని, అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిలి బుయ్యె సేడ కెర, చెంగిల్

* 4:12 4:12 నెంజిలి "జోవయింక పాపుమ్ చెమించుప జతి రితి వసుల అంచెతె జెతు నాయ్ మెన, తుమ్ కచితుమ్ దెకితసు గని అర్దుమ్ చినుతు నాయ్, ఆవ్ సంగితి బోదన కచితుమ్ సూన్తు, గని అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్".

వడ్డ చెంగిల్ పంటో పిక, విస్సెక్ దెస్సు వంతుల్, తిని విస్సా వంతుల్, పుంజెక్ వంతుల్, పలితుమ్ దిలి." 9 అన్నె, "సూన్త కంగ్గొ తిలన సూన!" మెన యేసు సంగిలన్.

10 బెర తిల మాన్సుల్ ఉట్ట గెతికయ్, యేసు తెన్ బెదిల మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ జోచ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ బీచి రిసాచి టాలిచి అర్దుమ్చి రిసా పుసిల. 11 చి, జో జోవయింక, "దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి గుట్టు జలిసి జానన్తు మెన తుమ్క సెలవ్ దా అస్సె, గని అమ్చి తెన్ నే బెదిలసక ఎత్తి టాలివో తెన్ని సంగుక అస్సె. 12 కిచ్చొక మెలె, పూర్గుమ్ రెగిడ్డి రితి,

*ఆవ్ కెర్త కమొ కచితుమ్ దెకుత్ గని అర్దుమ్ చినుత్ నాయ్. ఆవ్ సంగితి బోదన కచితుమ్ సూనుల, గని అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్. నెంజిలి అర్దుమ్ కెరన్లెగిన బుద్ది మార్పుప జా అంచి తెన్ పన్ల చెమించుప జత, మెన రెగ్గ అస్సె." మెన సంగిలన్.

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలిసి

13 తెదొడి యేసు జోవయింక అన్నె, "ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గె? దస్సి జలె, అన్నె టాలివోచి అర్దుమ్ కిసి కెరంతె! 14 ఈందె, ఉంపితోసా బీ ఉంపిలి రితి, ఆవ్ బోదన సూనయ్తసి. 15 వట్టె ఉంపిలి బీక జర్గు జలిసి, జలె, ఈంజ బోదన సగుమ్జిన్ సూన్లినచి రితి జతయ్. వట్టె ఉంపిలి బీక పిట్టల్ కిసి జా కెర కా గెల గే, దస్సి, సగుమ్జిన్ మాన్సుల్ ఈంజ బోదన సూన్ల బేగి, సయ్తాన్ జా కెర, జోవయింక పెట్టి తెంతో ఉర్లిలి రితి కెర పచ్చు వడ్డయ్.

16 "పత్తురు బుయ్యె ఉంపిలి బీక జర్గు జలిసి, జలె, అన్నె సగుమ్జిన్ మాన్సుల్చి బోదన సూన జితిన్చి రితి జతయ్. మెలె, జా బీ బేగి గజ్జల్ జలి రితి జా, జేవ్ మాన్సుల్ సుబుమ్ కబుర్ సూన్ల బేగి, సర్ల జా, 'నంపజతసుమ్' మెనుల. 17 గని జోవయింక సొంత పెట్టి సుబుమ్ కబుర్చ చెర్రో నెంజిలి రిసా, గడియ జలి రితి డిసిలెకి, చి రిసా కిచ్చొ జవున్ బాద సేడ్డె జలెకు, నెంజిలి వేర మాన్సుల్ జాచి రిసా జోవయింక అల్లర్ కెర్లె జలెకు, జేవ్ మాన్సుల్ బమ్మ జా, బే బేగి నమకుమ్ ముల దెవుల.

18 "అన్నె సగుమ్జిన్ మాన్సుల్, చి బోదన సూన, కంట దుబ్బుల్ తిలిన్తె ఉంపిలి బీ రితి జతయ్. మెలె, చి బోదన జేవ్ సూన్లె కి, 19 ఈంజయ్ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తిక ఉచర్లె తా, 'కిసి జా జిమ్దె' మెన చింత గలనుల, సొమ్మారుమ్ జంక ఆస జవుల, దస్సి, జా ఆస జవున్, జా చింత జవున్,

జోవయించి పెట్టి పెస తా, జా బోదనక పెలగెలి రితి జయెదె, చి రిసా, జా బోదన జోవయింతె పలితుమ్ దెయె నాయ్.

20 “అన్నె సగుమ్జిన్ మాన్సుల్ బోదన నూన, చెంగిల్ బుయ్యె ఉంపిలి బీ రితి జతయ్. మెలె, చెంగిలి బుయ్యె ఉంపిలి బీతె విస్సెక్ దెస్సు వంతుల్, తిన్ విసా వంతుల్, పుంజెక్ వంతుల్ కిసి పలితుమ్ దెవుల గే, దస్సి, జేవ్ మాన్సుల్ కి బోదన నూన, నంపజా గెచ్చు, †పలితుమ్ దెవుల” మెన బోదన కెర్లన్.

దీవు లగితిన్క టాలి (లూకా 8:16-18)

21 సిస్సుల్క యేసు అన్నె సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె, “దీవు దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల గని ఆరి నాడిచి తెడి జవున్, మంచుమ్చి తెడి జవున్ తింకయ్ మెన కేన్ గెర్చ మాన్సుల్ దీవు ఆనుల గే? నాయ్. ‘కామ్క జెవున్’ మెన దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల. 22 జలె, డీసున్ మెనయ్ కిచ్చొ జవున్ లుంకడ తవుల. ఆకర్క బార్ కెర్తి రిసాయి కిచ్చొ జవున్ గుట్టు లుంకడ తవుల. 23 నూన్తన కంగ్గొ కక్క తిలె, సరిగా నూన్సు!”

24 అన్నె జోవయింక, “తుమ్ కిచ్చొ నూన్తె గే, సరిగా అర్దుమ్ కెరన దెకన. ‡తుమ్ కేన్ కొల్త తెన్ కట్టడతె గె, జయి కొల్త తెన్ అన్నె తుమ్కయ్ కి కట్టడ దెవుల. తుమ్క అన్నెయ్ మీన దెయిందె. 25 తిలోసాక అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజిలోసాక జలె, జోవయింక తిలిసి కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

బీ గజ్జల్ జా వడ్డితిచి టాలి

26 యేసు సిస్సుల్క అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. “ఎక్కిలో బుయ్యె బీ గల్లి రితి అస్సె. జా బీ కిసి జయెదె గే, దేముడుచి రాజిమ్ పూర్తి జతిన్ తెన్ కి దస్సి. 27 జలె, జో మాన్సు జోచి బట్టి బీ గల తా, జో అలవాట్ జలి రితి, రోజాక అందరె నిజ, పెందలె ఉట్ట, మాములుమ్ జితె తయెదె. మదెనె, జా బీ గజ్జల్ జా వడ్డుక దెరెదె. కిసి వడ్డితయ్ గే జో మాన్సు నేనె. 28 గని జా బీ బుయ్యె తా, దస్సి జేవ్చి ఇన్సుమ్క మెలి రితి జియ గజ్జల్ జా వడ్డ, తోలితో మొక్క, పడ్డొ ఎన్నులు, పడ్డొ పికిలి పంటో దెయెదె. 29 జలె, పంటో పికిలి పొది, ‘లాయితి నమయుమ్ జా అస్సె’ మెన చీన, జో మాన్సు బార్ జా లాయెదె” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

సొర్సు గిడ్డ రూకు జా గెతిన్చి టాలి

(మత్త 13:31-32,34-35; లూకా 13:18-19)

30 జో అన్నె ఇసి మెలన్, “దేముడుచి రాజిమ్ కిసి జతయ్ గే తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రిసా కిచ్చొ టాలి

ఉచరుమ? 31 ఇసి జయెదె, బుయ్యె ఉంపిలి సొర్సు గిడ్డక జర్గు జతిన్చి రితి జయెదె. మెలె, జా గిడ్డ ఈంజ లోకుమ్చ గిడ్డల్ ఎత్కిచి కంట ఇదిలిసి తిలె కి, ఉంపిలె, గజ్జల్ జా వడ్డిలి మెలె, 32 రోన్తె గల్లి మొక్కల్ ఎత్కిచి కంట వెల్లో జా, జా మొక్కచ కొమ్మల్ వడ్డిలె, జా రూక్చ కొమ్మల్చి నీడతె ఆగాసుమ్చ పిట్టల్ జోవయించ గూడల్ బంద చెంగిల్ తంక జయెదె” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

33 ఒగ్గర్ టాలివొ సంగయ్ యేసు ప్రెజల్క నుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లన్, జేవ్ నూనుక అర్దుమ్ కెరనుక తెరితి రితి.

34 టాలివొ నెంతె జోవయింక సికడ్డె నాయ్. గని ప్రెజల్ నెంజిలి పొది, జోచ సొంత సిస్సుల్కయ్ అర్దుమ్ ఎత్కి సికడ్డె తిలన్.

35 జా దీసి సాంజ్ జతికయ్, “సముద్రుమ్ జిన ఒత్తల్తో గెచ్చుమ,” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్. 36 బెర తిల జనాబ్క సిస్సుల్ ముల దా కెర, యేసు అగ్గె తెంతో వెన తిలి దోనితె వెగ కెర, జోవయింతెన్ గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చుక మెన దోని జినవుక దెర్ల. అన్నె సగుమ్ దోనివొ కి జో తిలి దోని తెన్ తిల.

37 జలె, యేసు దోనితె గెతె తతికయ్, వాదు ఒగ్గర్ కెర్తికయ్, కెర్లల్ దోనితె పెట్టి జా డేవిత్ తిలి రిసా, దోనితె పాని బెరితె తిలి. 38 ఇసి జతె తిలె కి, యేసు దోనితెచి పడ్డొచి బల్లయ్ నిజ తిలన్. నిజ తతికయ్, సిస్సుల్ బమ్మ జా, గురుబాబు, అమ్ మొల్లె తుక బాద నాయ్ గే? మెన కేక్ గల, జోక ఉట్టయ్ల. 39 జో ఉట్ట, వాదుక గోల కెర, “సేంతుమ్ జా తుక్లె తా” మెన సముద్రుమ్క సంగితికయ్, వాదు ముల దిలి, చి ఎత్కి అన్నె సేంతుమ్ జా గెలి.

ఇసి సేంతుమ్ జతికయ్, 40 జేవ్ సిస్సుల్క యేసు, “కిచ్చొక బితసు? అంచి రిసా తుమ్క ఇదిల్ కి నముకుమ్ నాయ్ గే?” మెన సంగితికయ్, 41 జేవ్ ఎత్కిజిన్ బియఁ గెచ్చు, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “ఈంజొ కొన్నొ జయెదె? వాదు సముద్రుమ్ కి ఇన్నెచి కోడ్ రితి కెర్తతి!” మెన ఆచారిమ్ జా లట్టబనుక దెర్ల.

5

బూతల్ దెర్లొసాక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 8:28-34; లూకా 8:26-39)

1 యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ సముద్రుమ్ జిన కెర, ఒత్త తిలి *గెరాసీనుల్చి ప్రాంతుమ్తె పావిల. 2 యేసు దోని తెంతో ఉత్తిర్లి బేగి, బూతుమ్ దెర్లొ మాన్సు ఎక్కిలో మెన్నెలె తెంతో బార్ జా, జోక దస్సుల్ జలొ. 3 జో మాన్సు మెన్నెలె జితె తిలొ. జోక బూతల్ దెర్లి రిసా, గొల్సుల్ తెన్ కి జోక

† 4:20 4:20 ‘అత్తుపలితుమ్ దెరుల’ మెలె, దస మాన్సుల్ ప్రబుచి బుద్ది ఇండుల, చి అన్నె మాన్సుల్ దెక, జేవ్ కి ప్రబుచి రాజిమ్తె బెదుక ఇన్సుమ్ జా, నుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజా బెదుల. ‡ 4:24 4:24 ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి కొల్లి తుమ్క అన్నె సికడుక జయెదె. అన్నెయ్ సికడిందె 25 అర్దుమ్ తిలోసాక అన్నె సికడుక జయెదె, గని అర్దుమ్ నెంజిలనక తిలి అర్దుమ్ జోవయింతె తెంతో కడ నెంక జయెదె’. * 5:1 5:1 గెరాసీనులక ‘గదరేసులు’ కి సగుమ్తె రెర్ల తవుల. మత్తయి 8:28తె ‘గదరేసులు’ మెన రెర్ల అస్సి.

కో అన్న బంధుక నెతిర్ల. 4 ఒగ్గర్ దప్పలు జోచ అత్తో చట్టోక గొల్సుల్ తెన్ మాన్సుల్ అగ్గె బంద తిల, గని కెత్తి సుట్టు జవున్, కెడ్డి డిట్టుమ్ బంద తిలె కి, అత్తోచ గొల్సుల్ కుట్టువుక, చట్టోచ గొల్సుల్ గండల్ కెరుక, దస్సి జతె తిలో. జోక అన్నె ముద్దో కెరుక కో కి నెతిర్ల. 5 జో రాతి మెద్దెనె మెన్నెలె డొంగ్రలె బుల బుల, కెడ్డి తెదొడి ఒర్న, జోక జోయ్యి పత్రల్ తెన్ పెటన, బాద కెరంతె తిలన్.

6 జలె, జో దూరి తెంతో యేసుక దెక, నిగ జా, సెర్ను సేడ యేసుక జోకర, 7 “ఓ యేసుప్రబు, ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలో దేముడుచో పుత్తుసి, తుయి. అంచి తెన్ తుక కిచ్చో కామ్? అంక అల్లర్ నే కెర్తి రితి దేముడుచి నావ్ తెన్ ఒట్టు గలను.” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలుక దెర్లొ. 8 కిచ్చో దస్సి జలో మెలె, “ఓ బూతుమ్, ఈంజో మాన్సు తెంతో బార్ జా ముల దేసు!” మెన యేసు సంగ తిలో.

9 జలె, యేసు జో బూతుమ్క అన్నె, “తుచి నావ్ కిచ్చో?” మెన పుసిలన్, చి జో యేసుక “అంచి నావ్ ‘సయ్ న్యుమ్’. ఎత్తివాట్ జిన్ బూతల్ అస్సుమ్” మెన సంగ, 10 “అమ్క ఈంజ దేసిమ్ తెంతో ఉదడ గెలు నాయ్.” మెన జో బూతుమ్ యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిలన్.

11 జలె, జా మెట్టయ్ వెల్లి మంద అండ్రులు కతె తిల. 12 చి “అదె, జేవ్ అండ్రుల్క అమ్ దెర్తి రితి సెలవ్ దా, అమ్క జోవయింతె తెద్రవు” మెన యేసుక జేవ్ బూతల్ బతిమాల్పా జా సంగిల. 13 దస్సి జతికయ్, యేసు సెలవ్ దిలన్. సెలవ్ దెతికయ్, జేవ్ బూతల్ బార్ జా జో మాన్సుక ముల దా, జేవ్ అండ్రుల్చి పెట్టి పెసిల, చి జేవ్ పాసి పాసి దొన్ని వెయిలు బోడియె అండ్రులు బమ్మ జా, ఒత్తచి గాటిక నిగ ఉత్త గెచ్చ, గడ్డె సేడ డుజ మొర గెల. 14 జేవ్ అండ్రుల్ దస్సి జతికయి, మంద రకితన బమ్మ జా ఉట్ట నిగ, పట్టుమ్తె, ఒండి ప్రాంతుమ్తె సూనయ్ల, చి జర్గు జలిసి దెకుక మెన, ప్రెజల్ ఎత్తి బార్ జల.

15 జేవ్ ప్రెజల్ ఎత్తి యేసుతె జా, ఒగ్గర్ బూతల్ దెర తిలో జో వెర్రి జా తిలోసా అప్పె చెంగిల్ బుద్ది జా పాలల్ గలన ఒత్త వెన్ తిలిసి దెక, బియఁ గెల. 16 జో చెంగిల్ జలిసి జర్గు జలి పొది సొంత దెక తిల మాన్సుల్, జలె, జో బూతల్ దెర వెర్రి జా తిలోసాక చి జేవ్ అండ్రుల్క జర్గు జలిసి ఎత్తి పిమ్మట్ అయ్లనక జేవ్ సాచి సంగిల. 17 ఒత్తచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ “అమ్చి ప్రాంతుమ్ ముల దా ఉట్ట గో” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల.

18 పడ్డో యేసు, సిస్సుల్, ఉట్ట గెచ్చుక మెన దోనితె తతికయ్, బూతల్ అగ్గె దెర తిలో జో మాన్సు పట్టి జా, “అవ్ కి తుమ్చి తెన్ బెద జెంక అంక సెలవ్ దే.” మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్. 19 గని యేసు దస్సి సెలవ్ నే దెతె, జోక, “పోని, తుచ గెరి గెచ్చ తుచ సొంత మాన్సుల్క,

† ప్రబు తుక కన్యారుమ్ దెక చెంగిల్ కెర ఎదివాట్ దయ కెర్లిసి సంగు” మెన సంగిలన్. 20 జో మాన్సు యేసుక ముల దా ఉట్ట గెచ్చ, యేసు జోక ఎదివాటు దయ కెర్లిన్చి రిసా దెకపొలి మెలి జా ప్రాంతుమ్తెచ పట్టుల్ ఎత్తితె సూనపుక దెర్లొ. జా సూనయ్తికయ్, ఎత్తిజిన్ ఆచారిమ్ జల.

యాయారు మెలో అదికారి యేసుచి తోడు నజిలిసి (మత్త 9:18-26; లూకా 8:40-56)

21 యేసు అన్నె దోనితె వెగ గాడు అన్నె జిన్తికయ్, జోచి సుట్టునంత ఎదివాట్జిన్ జనాబ్ బెర అయ్ల. జో జా ఒడ్డుతె ఉత్త తతికయ్, 22 యూదుల్చి ఒత్తచి సబ గెర్చి అదికారి జలో యాయారు మెలోసా జా కెర, యేసుక దెక కెర, జోచి చట్టె సెర్ను సేడ, 23 “అంచి నాడి జోర్లొ సేడ, జియెదె గే, నాయ్ గే, దస్సి జా అస్సె. తుయి, అమ్తె జా కెర జాక చడిలెగిన, జా చెంగిల్ జా అన్నె జియెదె.” మెన బతిమాల్పా జా జో సంగితికయ్, 24 యేసు జో తెన్ బెద గెలన్. జేవ్ వట్టె గెతె తతికయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ యేసుచి పట్టి జా జోచి సుట్టునంత తా పెలపులి జతె తిల. 25 జలె, బార వెర్సుల్ తెంతో లోయి గెతి బాద తిలి తేర్బోద ఎక్కి జా జనాబ్తె అస్సె. 26 జా సైమచి రిసా చెంగిల్ కెరంతి రిసా, ఎక్కిలోచి పిమ్మట్ అన్నెక్లొ గురుతె వర్న తెన్ గెచ్చ గెచ్చ, జాక తిలి దనుమ్ ఎత్తి విక కెరవన తిలి. దస్సి కెర కెర జలెకి, జా బాద తెన్ నే చెంగిల్ జతె, ఒగ్గర్ జతె తిలి. 27 జలె, యేసుచి రిసా సూన తా, “అవ్ జోచ పాలుమ్ జవున్ చడిలె చెంగిల్ జయిందె” మెన ఉచర, 28 యేసుచి సుట్టునంత తిలి జనాబ్చి తెడిపెన, యేసుచి పడ్డో పాసి పాచ కెర, జోచో పాలుమ్క చడిలి. 29 చడిలి బేగి లోయి గెతిసి బందు జలి, చి బాద గెచ్చ జివ్ చెంగిల్ జలి మెన చిన్నె.

30 యేసు మాత్రుమ్, జోచి సెక్కిక కో గే, చెంగిల్ జా అస్తి మెన చినిలి బేగి, జా జనాబ్చి నెడిమి టీవో జా పడ్డో పల్ల, “అంచి పాలుమ్ చడిలోసా కో?” మెన సంగిలన్.

31 జోచ సిస్సుల్ జోక, “తుచి ఉప్పిరి మాన్సుల్ పెలపెలి జలెకి, ‘అంక చడిలోసా కో?’ మెన కిచ్చోక పుసితసి?” మెన సంగిల. 32 జలె, కో చడిలన్ గే జానన్క మెన, యేసు అన్నె పల్ల దెకితికయ్, 33 జా తేర్బోద జాక జర్గు జలిసి జాన, బియఁ కెర, అద్దుర్ జా, యేసుచి పుర్రెతో సెర్ను సేడ, జర్గు జలిసి ఎత్తి సత్తిమ్ తెన్ జోక సంగిలి. 34 యేసు జాక, “ఓ పుత్తరి, అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా తుయి చెంగిల్ జా అస్సిసి. సేంతుమ్ తెన్ గెచ్చ, చెంగిల్ జా, చెంగిల్ తా” మెన సంగిలన్.

35 జా తేర్బోదక యేసు దస్సి సంగితె తిలి పొది, ధువిన్చి రిసా యేసుతె జా తిలో అదికారిచి గెర్చ సగుమ్జిన్ జా కెర, జో అదికారిక “తుచి నాడి మొర

† 5:19 5:19 ‘ప్రబు’ మెలి కిచ్చో అర్దుమ్ మెలె, ‘ఎత్తిక ఏలుచ కెర్లొసా, ఎత్తిక వెల్లి జలోసా’. జా నావ్ యెహోవ దేముడు అబ్బొన్క కి సంగుల, యేసు దేముడు పుత్తున్క కి సంగుల.

గెచ్చు అస్సె. ఈంజొ గురుబాబుక బుకార్లె లాబుమ్ నాయ్. గురుబాబుక జా బాద పొని” మెన జోక సంగిల.

36 జలె, జేవ్ సంగిలిసి నూన నే నూన్లి రితి జా, యేసు నబగేర్చొ జో అదికారిక దెక, “జేవ్ సంగిలిన్క కాతర్ నే కెర్తె, బి నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా” మెన జోక సంగిలన్.

37 ఒత్త తెంతో పేతురు, యాకోబు, యాకోబుచొ బావొసి యోహానుక పిట్టవ, జోచి పట్టి అన్నె కో జెంక సెలవ్ నే దా కెర, 38 యేసు, జేవ్ తెన్ జో అదికారిచి గెరి పాచ కెర, ఒత్త తిలస ఏడుకుడు జా గోల జతిసి దెకిలన్. 39 జో గెరి పెన, ఒత్త తిలసక దెక, “తుమ్ గోల జా ఏడ్తసు కిచ్చొక? ఈంజ బోద మొర గెచ్చె నాయ్ నిజ అస్సె.” మెన యేసు సంగిలన్. 40 దస్సి సంగితికయ్, జేవ్, జోక ఆసిల. గని యేసు జేవ్ ఎత్కిజిన్క బార్ కెర దా, నాడిచ అయ్యన్ అబ్బొన్క కి, జో తెన్ అయ్ల సిస్సుల్క కి కడ ఆన, జా నాడి తిలిన్తె గెచ్చు, 41 జా నాడిచి ఆతు దెర, జాక “ఆవ్ సంగిలయ్, నాడి, ఉట్టు!” మెలి అర్దుమ్ తెన్ † “తలీతా కుమి” మెన సంగిలన్. 42 సంగిల్ బేగి, జా నాడి ఉట్టు కెర, ఇండుక దెర్లి. ఒత్త తిలస ఎత్కిజిన్ ఆచారిమ్ జా బలే ఉచర్ల. 43 వడ్డొ, జర్గు జలిన్చి రిసా కక్క సంగుక జయె నాయ్ మెన జాగర్త సంగ, “నాడిక కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ దాస” మెన, జా గేర్చక యేసు సంగిలన్.

6

నజరేతు గవ్వొచ మాన్సుల్ యేసుక నే నంపజలిసి
(మత్త 13:53-58; లూకా 4:16-30)

1 యేసు ఒత్త తెంతో ముల దా కెర, నజరేతు మెలి జోచి సొంత గవ్వొ ఉట్ట జెతికయ్, జోచ సిస్సుల్ జోచి పట్టి అయ్ల. 2 బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి * దీసి, ఒత్తచి నబ గెరి గెచ్చు, యేసు బోదన కెరుక దెర్తన్. జో సంగిలి బోదన నూన, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జా, “ఇసి బోదన ఇన్నెక కేనె తెంతో అయ్లి? ఇన్నెక దిలి గ్యానుమ్ కీసిచి? కెద్ది అందుమ్చ వెల్లెల కమొ ఇన్నెచి అత్తి జర్గు జతతి! 3 గని ఈంజొ దార్చ కామ్ కెర్తొసా జయెదె, మరియచొ పుత్తుసి గెద? యాకోబుక, యోసేక, యూదాక, సీమోనుక అన్నొసి జయెదె గెద? ఇన్నెచ బేన్సిచొ ఇన్నె అమ్చి తెన్ అస్తి గెద?” మెన యేసుచి రిసా అన్మానుమ్ జా నంప కెర్తి నాయ్.

4 జేవ్ దస్సి అన్మానుమ్ జతికయ్, “కేన్ జవున్ మాన్సు దేముడుచి కబుర్ ఆన్తోసా జలె, జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్, సొంత గేర్చ మాన్సుల్ జోక గవురుమ్ దెకిల్

నాయ్” మెన యేసు, జోవయించి అన్మానుమ్చి రిసా సంగిలన్.

5 ఒత్తచ మాన్సుల్చి అన్మానుమ్చి రిసా, జలె, ఒత్త యేసు కేన్ వెల్లొ కమొ కెరుక బెదిలన్ నాయ్. ఎక్కి సగుమ్జిన్ జబ్బు తిల మాన్సుల్క బోడి చడ చెంగిల్ కెర్తన్. 6 జా పలాన్చ మాన్సుల్చి అన్మానుమ్చి రిసా ఆచారిమ్ జా, విసారుమ్ జలన్. గని, జా ప్రాంతుమ్చ గవ్వొలె బుల బుల బోదన కెర్తె తిలన్.

సిస్సుల్క దొగుల దొగులక తెద్రయ్లిసి
(మత్త 10:1,5-15; లూకా 9:1-6)

7 ఒత్త తెంతో, జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు పాసి బుకారా కెర, జేవ్క దొగుల దొగులక గవ్వొలె బులుక మెన తెద్రవుక దెర్తన్. తెద్రయిలి పొది, బూతల్క జేవ్ ఉదడ్డి రితి జోవయింక అదికారుమ్ దిలన్. 8 తెదొడి కిచ్చొ ఆత్త దిలన్ మెలె, “ప్రయానుమ్చి రిసా టెక్నొ డండొ పిట్టవ, పోడి జలెకు, సెంచె జలెకు, కెరంటెచి బెల్లుచి జేబితె డబ్బుల్ జలెకు దెరన నాయ్. 9 జోడ్లు గలన, గని దొన్ని సొక్కల్ పొన. ఎక్కి సరి జతయ్” మెన సంగ. 10 అన్నె, “తుమ్ కేనె జలెకు పావెలి పొది, కేన్ గేర్చ తుమ్క టాన్ దెవుల గే, జా గావ్ తెంతో ఉట్ట గెతె ఎదక జయ్యి గెరి బస జా తా. 11 గని, కేన్ టాన్తె జలెకు తుమ్క మరియాద కెర్తి నాయ్ గే, తుమ్చి కబుర్ నూనుక ఎద్దరె ఇస్టుమ్ జతి నాయ్ గే, తుమ్ ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెచ్చు. ఉట్ట గెతె పొది, ‘జేవ్ దస్సి జలి రిసా, జేవ్ దేముడుచ నెంజితి’ మెలి రితి గుర్తుక తుమ్చ చట్టొచి దూడి పంప్ల గెలన” మెన యేసు సంగిలన్. 12 యేసు దస్సి అదికారుమ్ దా బులుక తెద్రయ్తికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ దొగుల, దొగుల బార్ జా, “తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా” మెన బోదన కెర బుల్తె తిల. 13 వడ్డొ, మాన్సుల్క దెర్ల ఒగ్గర్ బూతల్క ఉదడ గెల, చి ఒగ్గర్జిన్ జబ్బుల్ తిలసక బోడి తేల్ సువ దా యేసుచి నావ్ తెన్ జోవయింక చెంగిల్ కెర్ల.

హేరోదు రానొ యేసుచి రిసా ఉచర్లిసి
(మత్త 14:1-12; లూకా 9:7-9)

14 యేసుచ కమొచి రిసా హేరోదు మెలొ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్క ఎలుప కెర్తొ రానొ కి నూన్లొ. జా ఒండి దేసిమి యేసుచి రిసా ఎత్కిజిన్ నూన తిల. సగుమ్జిన్ జోక “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను అన్నె జీవ్ జా అస్సె, కిచ్చొగె, చి ఇన వెల్లొ కమొ కెర్తి సెక్తి జోచి పెట్టి అస్సె” మెంతె తిల. 15 అన్నె సగుమ్జిన్, “ఏలీయా పూర్లుమ్చొ జా తయెదె” మెంతె తిల. అన్నె సగుమ్జిన్, “దేముడుచ

† 5:41 5:41 మాములుమ్ ప్రెజల్ లట్టల్లి అరమయ్ బాస తెన్ చి కోడు, ఈంజ. * 6:2 6:2 ఎత్కి సెస్వర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడొ నూన కెర, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర కామ్ నే కెర్తినచి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వొ ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తె.

* 6:2 6:2 ఎత్కి సెస్వర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ నబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడొ నూన కెర, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర కామ్ నే కెర్తినచి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వొ ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తె.

కబుర్లు పూర్ణమే సంగిలో ఎక్కిలో రితో జయెదె. దసాచో జా తయెదె” మెంతె తిల. 16 హేరోదు, మాత్రుమ్, సూన, కిచ్చొ ఉచర్లన్ మెలె, “ఆవ్ బోడి గండ కెరవ తిలొ యోహాను జా తయెదె. అన్నె జీవ్ జా అస్సె, కిచ్చొగె” మెన బియఁ గెలో.

బాప్తిసుమ్ దెతె తిలొ యోహానుక హేరోదు మార తిలిసి

17 హేరోదు రానొ కిచ్చొక దస్సి బిలన్ మెలె, జోచొ పిలివ్ మెలో బావొనిచి హేరోదియ మెలి తేర్నిక ఆనన హేరోదు జాక పెండ్లి జా తిలొ. 18 దస్సి, అన్నెక్కోచి తేర్నిక పెండ్లి జతికయ్, యోహాను హేరోదుక “తుచొ బావొదిసి తేర్నిక తుయి తియనుక నాయిమ్ నాయ్” మెన సంగితె తిలన్. జాక, హేరోదు యోహానుక జేలి కెరవ, జేల్తె గల బందవడ తిలన్. 19 జేల్తె గల తతికయ్, యోహానుచి ఉప్పిరి హేరోదియ కుస్సిదుమ్ తా, జోక మారుక ఆన జా అస్సె. గని నెత్తె. కిచ్చొక మెలె, 20 యోహాను, దేముడుచొ సత్తిమ్ సుదొ, నీతి సుదొ, మెన హేరోదు జాన కెర, జోక కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి రకవ అస్సె. అన్నె, యోహాను సంగితి తీర్చుక హేరోదు బాద సేడ్డె కి, రోజుక సంతోసుమ్ తెన్ జోచి బోదన సూన్తె తిలన్.

21 జలె, జా మదెనె జా తేర్బోద యోహానుక కిచ్చొ కెరుక నెతిర్లె కి, ఆకర్క జోక మొరవుక అవ్కాసుమ్ అయ్లి. హేరోదుచి జెర్చున్ వండుగు దీసి జెతికయ్, జోచ మంత్రివొక, వెల్లెల మాన్సుల్క, చి గలిలయ ప్రాంతుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్క వెల్లి విందుతె రానొ బుకార్లొ. 22 జా విందు కెర్లి పొది, హేరోదియ మెలి జా తేర్బోదచి దువిసి విందుతె బుకార్లనచి నెడిమి జా నచిలి. హేరోదు, బుకార్లన, ఎత్తిజిన్ జా నచిలిసి మెస్స గెల, చి హేరోదు జా నాడిక, “కిచ్చొ ఇస్టుమ్ జస్సె గే అంక సంగు చి జయ్యి దెయిందె” మెన అన్నె, 23 “తుయి కిచ్చొ నజిలె కి, అంచి రాజిమ్తె ఏక్ అర వాట నజిలె కి, జయ్యి దెయిందె” మెన ఒట్టు గలన్లన్.

24 జలె, జా నాడి బార్ జా, అయ్యున్తె గెచ్చు, “ఆవ్ కిచ్చొ నజుక?” మెన పుసితికయ్, అయ్యుసి, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి అంక దే మెన సంగు” మెన దువిన్క సంగిలి. 25 సంగిలి బేగి, జా నాడి హేరోదుతె నిగ జా, “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహానుచి బోడి ఏక్ వలెరుమ్తె అంక దే” మెన సంగిలి.

26 నాడి ఇసి సంగితికయ్, జో రానొ బలే దుకుమ్ జలెకి, జో గలన తిలి ఒట్టుచి రిసా, విందుతె బుకార్లనచి మొక్కె జాక సంగిలిసి పిట్టవుక నెన కెర, 27 బేగి, “జోచి బోడి ఆను” మెన జమాను ఎక్కిలోక తెద్రయ్లన్. జో జమాను గెచ్చు, జేల్తె యోహానుచి బోడి గండ కెర, 28 పల్లెరుమ్తె ఆన, జా నాడిక దెతికయ్, జా నాడి అయ్యున్క నా దిలి. 29 జలె, యోహానుచ

సిస్సుల్ సూన కెర, జా కెర, పీనుమ్ నజన ఉక్కుల నా, మెస్సె రోవిల.

బారజిన్ సిస్సుల్ యేసుతె అన్నె ఉట్ట అయ్లిసి (మత్త 14:13-21; లూకా 9:10-17; యోహా 6:1-14)

30 యేసు తెద్రయ్ల జోచ బారజిన్ సిస్సుల్ బోదన కెర కెర మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర కెర, జోతె అన్నె బుల జా, జేవ్ కెర తిలిసి, బోదన కెర తిలిసి ఎత్తి జోక సంగిల. 31 జలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జోవయింతె జెంక గెచ్చుక జతె తిలి రిసా, అన్నిమ్ కంక కి వుండితి సమయుమ్ దొర్చు, నెంజితికయ్, యేసు సిస్సుల్క “జొమ్మ, తుమ్ గడియ వుండితి రిసా, కేనెగె, మాన్సుల్ నెంజిలి టాన్తె బెద గెచ్చుమ” మెన సంగిలన్. 32 జేవ్ బార్ జా దోనితె వెగ, అన్నెకోయి నెంజిలి టాన్తె గెచ్చుక బార్ జల. 33 గని, జేవ్ బార్ జా ఉట్ట గెలిసి ఒగ్గర్జిన్ దెక, జోవయింక చిన, వేర వేర వట్టలె గవ్విలె తెంతో బార్ జా నిగ, నిగ జోవయించి తొల్లితో జేవ్ గెతె తిలిన్తె పావెల.

పావ్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

34 యేసు జా ఒడ్డుతె పావ, దోనితె తెంతో ఉత్త, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ బెర అయ్లిసి దెక, ‘గొవుడు నెంజిల మెండల్ కిసి జా కేనె తెల్లె ఒత్తలి ఉట్ట గెతె తవుల గే దస్సి, ఈంజేవ్ ప్రెజల్ అస్తి’ మెన యేసు కన్కారుమ్ జా, ఈంజ ఎత్తి బోదన జోవయింక సికడుక దెర్లన్.

35 సాంజ్ జంక దెర్లికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజ డొంగుర్ దేసిమ్. పొద్దు ఒగ్గర్ జలి, తొక్కి అస్సె. 36 ఈంజేవ్ ప్రెజల్ ఎత్తి ఈంజ పల్లత్చ గవ్విలె గెచ్చు, కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ గెనన్తి రిసా ఇన్నెక తెద్రవు.” మెన సంగిల. 37 ఇసి సంగితికయ్, యేసు సిస్సుల్క కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తూమ్ జోవయింక కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ దాస”. ఇసి యేసు సంగితికయ్, జేవ్ జోక, “జోవయింక అన్నిమ్ దెంక మెన †దొన్ పుంజొ వెండ్లుచ పోడియొ గెనుక ఆమ్ గెచ్చుక గే?” మెంతికయ్, 38 యేసు జోవయింక, “తుమ్తె కెత్తి పోడియొ అస్తి గే, గెచ్చు దెక” మెలన్, చి జేవ్ గెచ్చు దెక జా కెర, “పావ్ పోడియొ చి దొన్ని మొస్స అస్తి” మెన జోక సంగిల. 39 జో, జేవ్ జనాబ్క దెక, జోవయింక “తుమ్ ఎత్తిజిన్ వర్నవర్నల్ తెన్ బుయ్యె వెన” మెన జా చివ్వర్ బుయ్యె వెనడ్లన్. 40 జాకయ్ జేవ్ ఎక్కె వర్నల్తె పుంజెక్ జిన్, యాబయ్జిన్ వెసితికయ్, 41 యేసు జేవ్ పావ్ పోడియొ దొన్ని మొస్స దెర, ఆగాసుమ్ పక్క దెక, ‘ఈంజ తూయి దిలది’ మెన దేముడు జలొ అబ్బొన్క జొకర కెర, జేవ్ పోడియొ మోడ కెర, “ఎత్తిజిన్క వంట దాస”

† 6:37 6:37 నెంజలె, దొన్ పుంజొజిన్ మాన్సుల్క ఏక్ దీన్చి కాలి డబ్బుల్ దెతి ఎదిలి డబ్బుల్.

మెన సిస్సుల్చి అత్తి సార్పు కెర దా, జేవ్ దొన్ని మొస్కుక కి ఎత్తిజిన్క వంట దిలన్.

42 జేవ్ జనాబ్ ఎత్తిజిన్ పేట్ బెర్తు కతికయ్, 43 సేసిల పోడి గండలు, మొస్సు గండలు బార గంపల్తె సిస్సుల్ గుడ్డ బెరయ్ల. 44 జా దీసి పోడియొ కయ్లన, పాచే వెయిల్జిన్ †మున్సుబోదల్ జల.

యేసు పానిచి ఉప్పిరి ఇండిలిసి వాడుక సేంతుమ్ కెర్లిసి (మత్త 14:22-33; యోహా 6:16-21)

45 తెదొడి బేగి, యేసు ప్రజల్క నే తెద్రయ్తె తొలితో, “తుమ్ దోని వెగ అంచి కంట తొలితో గాడు జిన, బేత్తుయిదా గవ్వి గెచ్చు” మెన సిస్సుల్క తెద్రవ దా, 46 జేవ్ ప్రజల్తె సెలవ్ నజన తెద్రవ దా, ప్రార్దన కెర్లి రిసా యేసు డొంగై వెగెలన్.

47 ఒగ్గర్ సాంజ్ జతికయ్, సిస్సుల్ తిలి జా దోని సముద్రుమ్ రితి జా గాడుచి మదెనె పాచ తతికయ్, యేసు ఎక్కిలో గట్టుతె తా, 48 కిచ్చొ దెకిలో మెలె, దోనిక వాడు పెలయ్తె తిలి రిసా, దోని ఇండవుక సిస్సుల్ కస్టుమ్ జతె అస్తి.

జలె, అందరె, పాసి పాసి కుకుడో వాసెనె, యేసు జా సముద్రుమ్చి ఉప్పిరి ఇండ జా, సిస్సుల్చి పాసి పాచ అయ్లో. జోవయింక జిన్తె ఉట్ట గెచ్చుక మెనల్లొ. 49 గని, పానిచి ఉప్పిరి జో ఇండ గెతిసి సిస్సుల్ దెక, “డుంబొ, కిచ్చొగె” మెన ఉచర బమ్మ జా ఒర్నిల. 50 జేవ్ ఎత్తిజిన్ జోక దెక దస్సి పంబ్ర జలి బేగి, జో, “దయిరిమ్ జా. ఆవ్వి, తుమ్ బియ్ నాయ్” మెన జోవయింక సంగ 51 దోనితె జోవయించి నెడిమి వెగితికయ్, వాడు ముల దిలి. జాచి రిసా జేవ్క జెవ్వి ఆచారిమ్ జా ఒగ్గర్ బమ్మ జల. 52 గని పోడియొక యేసు జర్గు కెర్లిసి అర్దుమ్ నే కెరన తిలి రిసా, జో కొన్సొగె, జోచి పెట్టి బేడు బందిల్ జోచి సెక్తి అదికారుమ్ కేనెచి గే అర్దుమ్ నే కెరంతె, బలె ఆచారిమ్ తెన్ తిల.

అన్నె ఒగ్గర్జిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 14:34-36)

53 జేవ్ దోనితె గాడు జిన గెన్నేసరెతు ప్రాంతుమ్తె పాచ దోని ఒడ్డుతె బంద కెర 54 దోని తెంతొ ఉత్తిర్లి బేగి, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జోక చిన కెర, 55 జబ్బు తిల మాన్సుల్ జా ఒండి వలాన్తె కేనె తిలె ఒత్త గెచ్చు, జేవ్ నిజ తిలి అంతున్నొ తెన్ ఉక్కుల కెర యేసు కేనె అస్సె గే సూన్లె, ఒత్తయ్ వయ్ ఆన్తె తిల. 56 జా ప్రాంతుమ్చ పట్టలె గవ్విలె బయిలె, కేన్ జలెకు టాన్తె జో అయ్లో గే, బాద తిలనక కడ ఆన, సంతవీదులె జలెకు ఎంగ్గవ దా, యేసుచొ

పాలుమ్చి అంచు జలెకు జేవ్ చడుక మెన బతిమాల్పు జా సెలవ్ నజన్తె తిల. కో జలెకు చడిల గే, జేవ్ చెంగిల్ జల.

7

అలవాట్లు చి రిసా వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలి తీర్పు (మత్త 15:1-20)

1 *యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతొ సగుమ్జిన్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కి పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్చి ఒత్త జా తా, యేసుతె బెద జా కెర, 2 జోచ సిస్సుల్తె సగుమ్జిన్ గర్చ అత్తో తెన్, మెలె నే దొవన్తె, అన్నిమ్ కెర్లిసి దెక కెర, బమ్మ జల. 3 కిచ్చొక మెలె, పరిసయ్యుల్ కి †యూదుల్ ఎత్తిజిన్ కి ‘పూర్ణుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ సికయ్లిసి కెరుకయ్’ మెన, గుర్తు అత్తో దొవన్లెకయ్ కవుల, నెంజిలె నాయ్. 4 అన్నె, సంతయ్ తెంతొ గెరి అయ్లె, ‘నే దొవన్లె గారు’ మెన, †పాని చించన్లెకయి కవుల, నెంజిలె నాయ్. దస్సి, గిన్నలు, గేడివొ, కంచు సామన్, ఈంజ జా ఎత్తి కెయ్చ దొవుక గే, కిసి దోవుక గే, కిచ్చొ కిచ్చొ అలవాట్లు రితి కెరుక పూర్ణుమ్చ జోవయించ వెల్లెల మాన్సుల్ సికడ అస్తి. 5 జాచి రిసా, జేవ్ పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన యేసుక, “తుచ సిస్సుల్ కిచ్చొక వెల్లెల మాన్సుల్ సంగిలి రితి ఇండుక ముల దా, గర్చ అత్తో తెన్ అన్నిమ్ కతతి?” మెన పుసెల.

6 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఉప్రమెన్సుచొచి రిసా యెసయా పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు సంగిలి కోడు సత్తిమ్.

ఈంజ ప్రజల్ అంక గవురుమ్ కెర్త రిత కొడొ సంగిలే కి, జోవయించి పెట్టి అంక దూరి అస్తి. 7 మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల కొడొక ‘దేముడు సంగిలన’ మెన ప్రజల్క సికడ, అంక ఆరిక జోకర్తతి”

మెన తుమ్చి రిసాచి కోడు. 8 “తుమ్, దేముడు దిలి ఆగ్గు ముల దా, మాన్సు అవ్వి ఉచర్లిసి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ కెర్తసు” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగ, 9 జోవయింక అన్నె, “తుమ్చ పూర్ణుమ్చ అవ్వి సికయ్ల అలవాట్లు నిదానుమ్ కెర్లి రిసా దేముడుచి ఆగ్గు రితి ఇండుక ముల అస్సున్. కీన మాన్సుల్, తూమ్! 10 తుమ్ ములిలి కేన్ ఆగ్గుచి రిసా ఆవ్ అప్పె సంగితసి మెలె, తుమ్చ అయ్యద్అబ్బొద్క చెంగిల్ దెక, గవురుమ్ కెర” మెన, పిమ్మట్,

† 6:44 6:44 తేర్బోదల్ బాలబోదల్ కి తిల, గని మత్తయి 14:21 తె రెగ్గి రితి, తేర్బోదల్ బాలబోదల్ ఒత్త లెక్క కెర్లి నాయ్. * 7:1 7:1 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి గుడి తిలి పట్టుమ్, జా. † 7:3 7:3 ‘అంచయ్ ప్రజల్ జతు’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు పూర్ణుమ్ నిసాన్లె ప్రజల్. ‡ 7:4 7:4 నెంజిలె, సంతయ్ తెంతొ ఆన్లి సామన్ దొవలెకయ్ కవుల.

“అయ్యోగిక జలెకు, అబ్బొన్క జలెకు, కో దూసుప కెరుల గే, కచితుమ్ జోక మొర్నుచి సిచ్చ దెంక”
మెన మోసేచి అత్తి రెగిడ్లి కోడు అస్సె.

11 “గని, తుమ్ జలె ఇన్నె మెంతసు, అంచితె తుమ్క కిచ్చొ కలుగు జతి గే, జయ్యి ‘కొర్బాను’ మెలె ‘ప్రబుక దెంక బప్పన అస్సి’, మెన కో పుత్తుసి అయ్యోన్అబ్బొన్క సంగిలెగిన, 12 ‘జా దీసి తెంతో, జో మాన్సుచి వూచి నాయ్’ తుమ్ సంగిల్ రితి జా, జో అయ్యోన్అబ్బొన్క దెంక తిలి సాయిమ్ జో మాన్సు దెంక తుమ్ ఒప్పున్ నాయ్. 13 తుమ్ దస్సి జా, తుమ్చ పూర్ణుమ్చ అఱ్వి ఉచర్ల అలవాట్లు ప్రెజల్ కెర్తు మెన, ‘దేముడు సంగిలి కోడుక అదికారుమ్ నాయ్’ మెన సికడ్లి రితి జా, తుమ్ దేముడుచి కోడు మార్కుప కెర్లి రితి కెర్తసు. అన్నె దస్సు మాయల్ ఒగ్గర్ కెర్తసు.” మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు గోల కెర్లన్.

మాన్సుక గార్ కెర్లిసి కిచ్చొ జయెదె గే యేసు సంగిలిసి

14 తెదొడి యేసు ప్రెజల్క అన్నె పాసి బుకారా కెర, జోవయింక ఇస్సె మెలన్. ఆవ్ సంగితి కోడు తుమ్ ఎత్కిజిన్ ఏక్ కోడు సూన అర్దుమ్ కెరన. 15 బయిలె తెంతో మాన్సుచి పేట్ తెడి కిచ్చొ వస్తువ పెసిలె, జయ్యి జో మాన్సుక గార్ కెరుక నెత్తె. గని, మాన్సుచి పెట్టి తిలి బుద్ది గార్ జలె, జయ్యి జో మాన్సుక గార్ కెరెదె. 16 కిసూన్త కంగ్గొ కక్క తిలె, సరిగా సూన్సు!

17 జేవ్ ప్రెజల్క ముల దా గెరి గెచ్చు తెడి పెసిలి పొది, జోచ సిస్సుల్ ఈంజ టాలిచి రిసా పుసిల. 18 యేసు జోవయింక, “తుమ్ కి అర్దుమ్ నెంతె అస్సున్ గే? మాన్సు కయ్లె, బయిలె తెంతో జో మాన్సుచి పెట్టి కిచ్చొ పెన తయెదె గే, జో మాన్సుక గార్ కెరుక నెత్తె మెన అర్దుమ్ కెరన్సు నాయ్? 19 ఈందె, జోచి పేట్ వాట్ గెచ్చు, అన్నె బార్ జయెదె. జోచి పెట్టితె పెనె నాయ్! జాకయ్, జోక గార్ కెరె నాయ్” మెన సంగిలన్. ఇసి మెన యేసు సంగిలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, “కిచ్చొక కి కంక గారు మెనుక నెంజె. కిచ్చొ కి కంక జయెదె” మెన సెలవ్ సంగిల్ రితి జతయ్.

20 తెదొడి యేసు సిస్సుల్క “మాన్సుచి పెట్టితె మొదొల్ జా, కిచ్చొ కిచ్చొ బార్ జయెదె, జయ్యి జోక గార్ కెరెదె. 21 మెలె, గర్చ ఉద్దెనుమ్లు, లంజెబుద్ది, చోరు బుద్ది, అత్య కెర్లి బుద్ది, లంజెకమొ, 22 అన్నె మాన్సుల్చి ఆస్తిక ఆస జతిసి, పాపుమ్ ఇండితి ఆస, మోసిమ్బుద్ది, గోసలు, మాన్సుల్క దూసుప కెర్లిసి, గవురుమ్ ఉచరంతిసి, కామ్క నెంజిత కొడొ, దసచ ఎత్కి, మాన్సుచి తెడి జోచి పెట్టితె మొదొల్ జతతి. 23 గర్చ బుద్దుల్ ఎత్కి మాన్సుచి పేట్ తెడి

మొదొల్ జా బార్ జతతి. దసచయ్ మాన్సుక గార్ కెర్తతి” మెన అన్నె సంగిలన్.

తేర్బోదచి దువిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 15:21-28)

24 యేసు ఒత్త తెంతో బార్ జా, తూరు చి సీదోసు మెల పట్టుల్చి ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చు, ఏక్ గెరి గెలన్. జో ఒత్త తిలి రితి కో కి సూసుక జో నెసిలె కి, జో తిలిసి లుంకడుక నెత్తిర్ల, 25 చి బేగి, బూతుమ్ దెర్లి ఇదిలిన్ దువిసి తిలి ఏక్ తేర్బోద, యేసుచి రిసా సూన కెర, జోతె జా కెర, జోచి చట్టె సెర్ను నేడ్డి. 26 జా తేర్బోద కేనెచి మెలె, జా *సిరియ దేసిమ్చి జా పెనికయ ప్రాంతుమ్తె జెర్పిలి, గ్రీకు మెలి వేర దేసిమ్చి మాన్సు. జలె, జా తేర్బోద యేసుతె జా కెర, “అంచి దూక దెర్లి బూతుమ్క ఉదడ గెత్తె గె?” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగితికయ్, 27 జో జాక,† “సొంత బోదల్ తొలితో కతు. బోదల్చి వంతు అన్నిమ్ గుడ్డ కెర, సూనకూనర్లు కతి రితి గల దెంక చెంగిల్ నాయ్” మెన సంగిలన్. 28 జా జోక, “నిజుమి, ప్రబు, గని సూనకూనర్లు కి అన్నిమ్ కెర్లి బల్లచి ఎట్టొ రక తా, బోదల్ సేడయ్లి ఉన్టొ కవుల” మెన సంగిలి. 29 ఇసి సంగితికయ్, తెదొడి యేసు జాక, “ఈంజ తుయి సంగిలి తుచి నముకుమ్చి రిసా, సేంతుమ్ తెన్ గో. బూతుమ్ తుచి దువిద్క ముల దా గెచ్చు అస్సె” మెన సంగిలన్. 30 ఇసి సంగితికయ్, జా తేర్బోద గెరి గెచ్చు కిచ్చొ దెకిలి మెలె, బూతుమ్ ముల దా గెలి రిసా, జా నాడి మంచుమ్తె నిజ తిలిసి.

తోత్తో జలొ బోయ్ రొక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

31 ఒత్త తెంతో యేసు తూరు ప్రాంతుమ్ ముల దా సీదోసు ప్రాంతుమ్ వాట్ గెచ్చు, దెకపొలి ప్రాంతుమ్ వాట్ కి గెచ్చు. గలిలయ ప్రాంతుమ్చి సముద్దుమ్ రితి గాడు పక్క అన్నె ఉట్ట అయ్లన్. 32 ఉట్ట జెతికయ్, బోయ్ రొ తిలొ తోత్తో మాన్సు ఎక్కిలొక మాన్సుల్ యేసుతె కడ ఆన, “ఇన్నెక చడ చెంగిల్ కెర్తె గే?” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా పుసిల.

33 జలె, ప్రెజల్తె తెంతో యేసు జోక ఎక్కిలొక పక్క కడన, జో మాన్సుచ కంగ్గొతె ఏక్ ఏక్ ఊంటివొ గల దా తుంక, జో తోత్తోచి జిబు చడ జోచి సొంత లాడు దెరవ దా, 34 ఆగాసుమ్ పక్క దెక, కన్నారుమ్ తెన్ పెట్టి ఏడ్డి రితి జా, ‘ఉగ్గి జా’ మెలి అర్దుమ్ తెన్, ఒత్తచి బాస తెన్ “ఎప్పాతా” మెన సంగ యేసు సంగిలన్. 35 యేసు దస్సి సంగితికయ్, జో బోయ్ రొచ కంగ్గొ ఉగ్గి జలి చి చెంగిల్ జలన్, చి జిబు బులుక దెర్లికయ్, సొస్తుమ్ లట్టబుక దెర్లన్.

36 తెదొడి, “కక్క సంగ నాయ్” మెన ఒత్త తిల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్. గని “సంగుక పొస” మెన జో కెత్తి సుట్లు

§ 7:16 7:16 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 16 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. * 7:26 7:26 నెంజితె ‘సురోపెనికయ ప్రదేసిమ్చి మాన్సు’ మెనుల. † 7:27 7:27 దేముడు దెతి వరుమ్క ‘అన్నిమ్’ మెన టాలి కెర

సంగిలే కి, జేవ్ అన్నె ఒగ్గర్ జా కేన్ తెన్ సంగితె తిల. ³⁷ జర్గు జలిన్చి రిసా ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జా, యేసుచి రిసా “ఈంజొ కిచ్చొ కెర్లె కి జెయిమ్ జతయ్. బొయర మాన్సుల్ సూన్తి రితి కెరుక జానె, తొత్త మాన్సుల్ సొస్టుమ్ లట్టబ్బి రితి కెరుక జానె. ఎత్కి చెంగిల్ కెర అస్స” మెన ఎత్కిజిన్ సంగితె తిల.

8

చెత్తర్ వెయిల్ జిన్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి (మత్త 15:32-39)

¹ జేవ్ దీసలె అన్నెక్ సుట్టు ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ యేసుతె బెర తతికయ్, జోవయింక కతిసి కిచ్చొ నెంజిలి రిసా, యేసు జోచ సిస్సుల్క పాసి బుకారా, జోవయింక ² “పైజల్ అప్పెక తిర్తితి ఎద అంచి తెన్ అస్తి. జోవయింక కతిసి కిచ్చొ కి నాయ్ చి రిసా జోవయించి ఉప్పిరి ఆవ్ కన్కారుమ్ జా అస్సి. ³ జోవయింక చువ్వెచి పెట్టి గెరి తెద్రయ్లెగిన, వట్టె ఏక్ వేల మొకొమ్ గుంజు సేడుల. జోవయింతె సగుమ్జిన్ దూర్ తెంతో జా అస్తి.” మెన సంగిలన్. ⁴ జేవ్ సిస్సుల్ ఆచారిమ్ జా, “ఈంజ బయిలు దేసిమి ఎతివాట్జిన్ మాన్సుల్క అన్నిమ్ దొర్కు కెరుక కిసి?” మెన అన్మానుమ్ జా సంగిల. ⁵ ఇసి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక “తుమ్తె కెత్తి పోడియె అస్తి?” మెన పుసిలన్, చి “సత్తు” మెన జబాబ్ దిల. ⁶ జలె, యేసు జా జనాబ్క “బుయ్యె వెన” మెన ఆడ్ర దా, జేవ్ సత్తు పోడియె దెర, “తుయి దా దయ కెర్లది” మెన దేముడు అబ్బొన్క ఉచర, జేవ్ పోడియె మోడ కెర, “పైజల్క వంట దాస” మెన సిస్సుల్క దెతికయ్, పైజల్క వంట దిల. ⁷ దొన్ని ఇదుద్ల మొస్సు కి తతికయ్, యేసు దేముడు అబ్బొన్క అన్నె దస్సి జోకర, “ఈంజేవ్ మొస్సు కి వంట దాస” మెన ఆడ్ర దెతికయ్, సిస్సుల్ పైజల్క వంట దిల. ⁸ ఎత్కిజిన్ పేట్ బెర్తు కతికయ్, సేంసిల గండలు సిస్సుల్ గుడ్డిల, చి సత్తు గంపల్తె బెర్ల. ⁹ అన్నిమ్ కత్తన కెత్తిజిన్ జల మెలె, పాసి పాసి చెత్తర్ వెయిల్జిన్ జల. ¹⁰ జలె, యేసు పైజల్క గెరి తెద్రవ దా, సిస్సుల్ తెన్ బేగి దోనితె వెగ, దల్మనూతా ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెల.

పరిసయ్యుల్ యేసుక అన్నె పరిచ్చొ కెర్లిసి

¹¹ యేసు ఇసి ఒత్త తిలి పొది, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ జా కెర, యేసు తెన్ జట్టి జతి రితి జా, జోక “తుచి అదికారుమ్ పరలోకుమ్ తెంతో చి జలె, అమ్క రుజ్జు దెకయ్తి రిసా కిచ్చొ జవున్ వెల్లి కామ్ కెరు.” చెంగిల రితి జోక పరిచ్చొ కెర్ల.

¹² యేసు, జలె, జోచి మెన్సుతె ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా ఏడ్లి రితి జా, “తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ కిచ్చొక అంచి రిసా రుజ్జు దెకయ్త కమొక ఆస జతసు? ఆవ్ తుమ్క

కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ అన్మానుమ్ జల ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్క తుమ్ ఉచర్లి సాచి కామ్ ఎక్కి, కి కెర దెంక నెంజె.” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగ కెర, ¹³ జోవయింక ముల దా, సిస్సుల్ తెన్ దోని అన్నె వెగ, గాడు జిన్ ఒత్తల్తో గెచ్చుక మెన బార్ జల.

పండితుల్ సికయ్తి బుద్దిచి రిసా యేసు జాగర్త సంగిలిసి (మత్త 16:5-12)

¹⁴ దోనితె ఎక్కి పోడి తిలి, గని అన్నె పోడియె ఆనుక సిస్సుల్ పచ్చు తిల. ¹⁵ జలె, యేసు జోవయింక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “తుమ్ దెకన. పరిసయ్యుల్ చి రానొ జలొ హేరోదుచి పులయ్తి పీట్చి రగుమ్చి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా” మెన సంగిలన్. ¹⁶ ఇసి సంగితికయ్, జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “అమ్క పోడి నాయ్. కిచ్చొక ఇసి మెన అమ్క సంగితయ్?” మెన లట్టబంతె తిల.

¹⁷ యేసు జేవ్ ఉచర్లిసి జానెచి రిసా, జో “ ‘అమ్క పోడియె నాయ్’ మెన కిచ్చొక లట్టబంతసు? తుమ్ అప్పెక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గే? తుమ్క పెట్టి బేడు బంద అస్సి గే, చి అర్దుమ్ కెరనుక ఇస్టుమ్ జను నాయ్ గే? ¹⁸ తుమ్క అంకివొ తిలె కి దెకున్ నాయ్ గే? తుమ్క కంగ్డల్ తిలె కి సూన్సు నాయ్ గే? అప్పె రితి జర్గు జలిసి కి ఏదస్ట కెర్ను నాయ్ గే? ¹⁹ జేవ్ పాచ్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క ఆవ్ పాచ్ పోడియె మోడ వంట్టి దీసి, కెత్తి గంపల్తె సేంసిల గండల్ గుడ్డ బెరయ్లదు?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “బార గంపల్తె” మెన జబాబ్ దిల. ²⁰ “అన్నె, జేవ్ చెత్తర్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్ తిలిన్తె జేవ్ సత్తు పోడియె మోడ వంట్టి దీసి, కెత్తి గంపల్తె సేంసిల గండల్ గుడ్డ బెరయ్లదు?” మెన సంగితికయ్, జేవ్ “సత్తు గంపల్తె” మెన జబాబ్ దిల. ²¹ జాకయ్ జో జోవయింక “జలె, అప్పెక కి తుమ్ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్ గే?” మెన యేసు సంగిలన్.

గుడ్డి మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

²² తెదొడి యేసు, సిస్సుల్, బేత్నయిదా గవ్విచి ఒడ్డుతె దోనితె పాచ ఉత్తిర్ల. గుడ్డి మాన్సు ఎక్కిలోక ఒత్తచ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ యేసుతెకడ ఆన, “దయ కెర, ఇన్నెక చడ చెంగిల్ కెరు” మెన బతిమాల్పా జా సంగిల. ²³ జలె, యేసు జో గుడ్డి మాన్సుచి అతు దెర, జా గవ్వి తెంతో ఇదిల్ దూరి కడ నా కెర, జోచ అంకివొతె తుంక్ర, చడ, “తుక కిచ్చొ జలెకు డీస్తయ్ గే?” మెన పుసిలన్, చి ²⁴ జో మాన్సు, “మాన్సుల్క దెకితసి, గని జేవ్ రూకుల్ ఇండితి రితి డీస్తతి” మెన సంగిలన్. ²⁵ జలె, జో మాన్సుచ అంకివొతె యేసు అన్నె చడితికయ్, జో చెంగిల్ దెక, ఎత్కి సొస్టుమ్ దెకిలో. ²⁶ ఇసి చెంగిల్ జతికయ్, యేసు జోక,

“తుయి గవ్వొ అన్నె నే పెసితె కి తుచి సొంత గెరి ఉట్ట గో” మెన తెద్రవ దిలన్.

ఈంజొయి ‘క్రీస్తు’ మెలో జెంక తిలో రచ్చించుప కెర్తొసా (మత్త 16:13-20; లూకా 9:18-21)

27 ఒత్త తెంతో యేసు, జోచ సిస్సుల్ తెన్ కైసరియ పిలిప్పి మెలి ప్రాంతుమ్చ గవ్వొలె ఇండ గెతె తత్తికయ్, “కొన్సొ మెన పైజల్ అంక సంగితతి?” మెన సిస్సుల్క పుసిలన్. 28 జేవ్ జోక “బాప్తిసుమ్ దెతో యోహాను జా తయెదె మెన సగుమ్జిన్ తుక సంగితతి. అన్నె సగుమ్జిన్ తుక ‘ఏలీయా పూర్గుమ్చొ జా తయెదె’ మెంతతి. అన్నె సగుమ్జిన్, ‘దేముడుచి కబుర్ పూర్గుమ్ సంగిలో అన్నెక్కో జా తయెదె’ మెన తుక సంగితతి” మెన సిస్సుల్ సంగిల.

29 ఇసి సంగితికయ్, జో జేవ్క, “తుమ్, జలె, కొన్సొ మెన అంక సంగితను?” మెన పుసిలన్. జలె, పేతురు, “తెద్రయిందె మెన దేముడు సంగ తిలో *‘క్రీస్తు’ మెలో రచ్చించుప కెర్తొసా, తుయి” మెన ఒప్పున సంగిలన్. 30 పేతురు ఇసి మెన ఒప్పున్తికయ్, యేసు జోక, “అంచి రిసా తుమ్ చినిలిసి కక్క సంగ నాయ్” మెన జాగర్త సంగిలన్.

జో మొర అన్నె జీవ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి (మత్త 16:21-28; లూకా 9:22-27)

31 † “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఒగ్గర్ సైమల్ సేడ, వెల్లెల మాన్సుల్చి అత్తి, వెల్లెల పూజర్లుచి అత్తి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డసచి అత్తి, మొరుక అస్సె. గని తిర్తతి గెలె, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అస్సె” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క బోదన కెరుక దెర్లన్. 32 జో ఈంజ కొడ్ ఒండిజిన్క సొస్టుమ్ సంగిలన్. దస్సి సంగితికయ్, పేతురు జోక ఏక్ వక్కయ్ కడ నా కెర, “దస్సి సంగు నాయ్. తుక దస్సిచి పొని!” మెన పేతురు జోక గోల కెరుక దెర్లన్.

33 పేతురు ఇసి సంగితికయ్, యేసు పస్ల, సిస్సుల్క దెక, పేతురుక, “సయ్తాన్, అంచి పడ్డొ గో! తుయి దేముడుచి పచ్చెనచి బుద్ది ఉచర్లద్ నాయ్, గని మాన్సుల్ ఉచర్తి రితి ఉచర్లది” మెన యేసు గోల కెర్లన్.

34 తెదొడి జోచ సిస్సుల్క, ప్రైజల్చి జనాబ్క, జోచి పాసి బుకారా కెర, యేసు జోవయింక, “కో నంపజా అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇస్టుమ్ కెరుక ముల దా, జోచి సొంత ‡సిలువ వయన అంచి పట్టి బులుక అస్సె.

* 8:29 8:29 ఒగ్గర్ పూర్గుమ్ తెంతో “పాపుమ్ గెచ్చయ్తో దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక తెద్రయిందె” మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగ రెడ్లవ తిలన్. క్రీస్తు మెలి ఈంజ అర్దుమ్ తయెదె. † 8:31 8:31 ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా’ మెన బయ్బిల్తె రెడ్ల తిలె, జేవ్చి అర్దుమ్ కిస్సొ మెలె, ‘తెద్రయిందె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా. యేసు ‘ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా’ మెన సంగిలె, బయ్బిల్చి పొర్చి ప్రమానుమ్ సదు కెర్ల పండితుల్ జా అర్దుమ్ కెరసుల, గని యేసుక ‘జొయ్య’ మెన ఒప్పునుక నెన కెర, జోవయింక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుల. ఒగ్గర్ సదు నే కెర్ల ప్రైజల్, సిస్సుల్, జా అర్దుమ్ ఇదిల్ అల్పిమ్ కెరసుల. ‡ 8:34 8:34 ‘సిలువ’ మెన కిచ్చొక సంగితయ్ మెలె, యేసుక విరోదుమ్ సుదల్ కిసి మారుల మెలె, జోక ‘సిలువ’ మెలిన్తె అత్తిలె చట్టలె మేకుల్ పెట టీవడ మొర్తి రితి ములుల. జోక జా సిలువతే నే టీవడ అగ్గె, యేసుచి సొంత సిలువ జోక మార్చిన్తె జో గడియ సొంత వయక నెత్తిర్ల; యోహాను 19:17. పడ్డొ సీమోను మెలో ఎక్కిలో వయతి రితి తియార్ల; మార్కు 15:21. సిలువ మెలె, ఏక్ డేడిక అన్నె డేడి రిత్ డంజొ అడ్డుమ్ కెర బుయ్యె రోవ టీవడుల.

35 కిచ్చొక మెలె, జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరసుక కో కోర్వ జవుల గే, జోచి ప్రానుమ్ గెచ్చవనెదె. గని అంచి రిసా, అంచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా, కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జెయెదె. 36 మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన జోచి ప్రానుమ్ గెచ్చవనెగిన, జోక కిచ్చొ లాబుమ్? కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్. 37 మెలె, జో మాన్సుచి ఆత్మ గెచ్చవనెగిన, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు తెన్ అన్నె బెదయ్తి రితి కేన్ మాన్సు కిచ్చొ దిలె సరిపుచుప జయెదె గే? 38 మెలె, గర్బ కమొ కెర్తి ఈంజ పాపుమ్చి లంజెచి ఉగుమ్తెచి బుద్ది కెరన, అంచి సత్తిమ్ జవున్, అంచ కొణెచి సత్తిమ్ జవున్, కో లాజ్ జా నే ఒప్పున్తె తవుల గే, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా పరలోకుమ్తె గెచ్చ అబ్బొసి జలో దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడ్చి గవురుమ్ తెన్ సుద్ది తిల దూతల్ తెన్ బెద ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతి దీసిక, జేవ్ మాన్సుల్క ‘అంచ’ మెన ఒప్పున్తి రితి అమ్చి తెన్ బెదవనుక అంక లాజు తయెదె.” మెన సిస్సుల్క ప్రైజల్క యేసు సంగిలన్.

9

1 జో ఇసి సంగ, “దేముడుచి రాజిమ్ అదికారుమ్ తెన్ జా అస్సె మెన, ఇన్నె టీవో జా తిల సుదల్తె సగుమ్జిన్ నే మొర్తె అగ్గె దెకుల మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి” మెన సిస్సుల్క ప్రైజల్క యేసు సంగిలన్.

యేసు గడియ పరలోకుమ్చి ఉజిడి జలిసి (మత్త 17:1-13; లూకా 9:28-36)

2 సొప్పు దీసల్ గెలి పిమ్మట్, యేసు పేతురుక యాకోబుక, యోహానుక, అన్నె కో నెంజిలి డోంక్ తిలి మెట్టయ్ కడ నిలన్. మెట్టయ్ వెగితికయ్, జేవ్చి మొక్కె యేసుచి రూపుమ్ మార్పుప జలి. 3 జోచ పాలల్ కిసి జల మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె కేన్ సార్ కేన్ సబ్బు తెద్ది చోక్ కెరుక నెత్తిర్లి రితి, ఉజిడ్ జా చోక్ జల. 4 తెదొడి, పూర్గుమ్చ దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసే చి ఏలీయా దొగుల యేసు తెన్ లట్టబై తా, జేవ్ సిస్సుల్క డీసన్ సిడ్ల.

5-6 ఇసి జతికయ్, జేవ్ సిస్సుల్ బలె బియఁ గెతికయ్, తెదొడి పేతురు, కిచ్చొ మెనుక గే నేన గెచ్చ, యేసుక “గురుబాబు, అమ్ ఇన్నె తంక చెంగిలి. తుక ఏక్, మోసేక ఏక్, ఏలీయాక ఏక్, మొత్తుమ్ తిన్ని కుడియల్ ఇన్నె

బంధుక అమ్మక సెలవ్ దే” మెన సంగిలన్. 7 సంగితె తతికయ్, తెదొడి మబ్బు ఏక్ ఉత్త జా, జోవయింక డంకిలన్, అన్నె, “ఈంజోయి అంచొ పుత్తు, అంచొ ప్రేమ తిలో పుత్తు. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ సూన” మెన, మబ్బు తెంతో అవాడ్ సంగిలిసి సూన్. ఇసి జలి బేగి, 8 సిస్సుల్ సుట్టునంత అంకి గలెకి, యేసుక పిట్టవ జో తెన్ అన్నె కో కి డీస్తి నాయ్.

9 జేవ్ జా మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జెతె తతికయ్, “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా మొర గెచ్చ అన్నె జివ్ జా ఉట్టితి ఎద, తుమ్ అప్పె ఇన్నె దెకిలిసి కక్క కి సంగ నాయ్” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్. 10 ఇసి సంగితికయ్, జర్గు జలిన్చి రిసా తుక్లె తా గెల, గని “మొర గెచ్చ అన్నె జితిన్చి రిసా సంగిల్ కోడుక కిచ్చొ అర్దుమ్?” మెన ఉచరంతె తిల. 11 తెదొడి జోక కిచ్చొ పుసిల మెలె, “రచ్చించుప కెర్తొసా జతో క్రిస్తచి అగ్గె ఏలీయా పూర్గుమ్చొ జెంక అస్సె, మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కిచ్చొక సంగితతి?” మెన పుసిల. 12 యేసు జోవయింక, “ఎత్తి తెయార్ కెర్తి రిసా *ఏలీయా తొలితో జెంక అస్సె మెలి కోడు నత్తిమ్. జా ఏక్, రచ్చించుప కెర్తొసా, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మిలె ఒగ్గర్ సైమల్ సేడుక అస్సె

మెన, మాన్సుల్ జోక నిస్కారుమ్ దెకుల” మెన రెగిడ్లిసి కిచ్చొచి రిసా గే తుమ్ ఉచర. 13 అన్నె, జలె ఆవ్ తుమ్చి తెన్ సంగితిన్ కిచ్చొ మెలె, జో ఏలీయా తొలితో జా తిలన్ మెన ఆవ్ తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి. జోజా తిలో, అన్నె జోచి రిసా రెగిడ్లి కోడు కి నెరవెర్చువ జలి. “జేవ్చి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి మాన్సుల్ జోక కెల మెన రెగిడ్లి కోడు” మెన యేసు సంగిలన్.

సిస్సుల్ ఏక్ బూతుమ్క ఉదడుక నెత్తిరిసి (మత్త 17:14-20; లూకా 9:37-43)

14 యేసు, జేవ్ సిస్సుల్, మెట్టక ఎట్టో తా గెల సిస్సుల్తె పావ కెర, జోవయించొ సుట్టునంత ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ బెర అస్తి, చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన జోవయింతెన్ గగ్గోల్ జతె అస్తి మెన యేసు ఇసి దెకిలో. 15 జలె, జేవ్ జనాబ్ యేసుక దెకిల్ బేగి, ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జా, జోతె నిగ జా జొకర్ల. 16 యేసు, జలె, “జోవయింతెన్ కిచ్చొచి రిసా లట్టబ్బను?” మెన పుసిలన్. 17 జనాబ్తె తిలో ఎక్కిలో, “గురుబాబు, గుల్లో కెర్తి బూతుమ్ దెర్లొ అంచొ పుత్తుక తుచితె కడ అన్లయ్. 18 జా బూతుమ్ జోక కేనె దెరెదె గే, ఒత్త సేడవ దెయెదె. సేడయ్లె, ఈంజో పొగుర్లు బార్ కెరవన, దంతో చప్ల, మోర్చ సేడుక. ‘జా బూతుమ్క

ఉదడ దాస’ మెన తుచ సిస్సుల్క బతిమాల్ప జా సంగిలే కి, జేవ్ నెత్తిర్ల.” మెన జో నాడుచొ అబ్బొసి సంగిలన్.

19 తెదొడి యేసు కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నముకుమ్ నెంజిలి కాలుమ్చ, తుమ్! తుమ్చి తెన్ ఆవ్ కెత్తి దీసల్ తంక? కెత్తి దీసల్ తుమ్చి బుద్ది ఆవ్ ఓర్చువ జంక? జో నాడుక అంచితె కడ ఆన” మెన సంగితికయ్, 20 నాడుక యేసుతె అన్ల. ఆన్తికయ్, జా బూతుమ్ యేసుక దెకిలి బేగి, జో నాడుక పొర్లు కెరవ గెల్లికయ్, నాడు బుయ్యె సేడ ఎంగ్ల ఎంగ్ల జా పొగుర్లు కెరవన, పొర్లువ జతె తిలన్. 21 దస్సి జతె తతికయ్, “ఇన్నెక కెత్తి దీసల్ తెంతో ఈంజ బాద అస్సె?” మెన యేసు నాడుచొ అబ్బొన్క పుసిలన్, చి జో “బాల తతె తెంతో. బాల తతె తెంతో దస్సి జా జా, 22 ఇన్నెక నానెనుమ్ కెర్తి రిసా ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ సుట్టు ఆగితె పానితె సేడయ్లి. తుయి కిచ్చొ జలెకు కెరుక తెర్లెగిన, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ అమ్క తోడె కెరు!” మెన సంగ జొకర్తికయ్, 23 తెదొడి యేసు జోక, “ ‘తుయి తెర్లెగిన’ మెంతసి అంక, కిచ్చొక? కో అంక నంపజలొసాక, జోక ఎత్తి జెయిమ్ జయెదె!” మెన సంగిలన్. 24 బేగి నాడుచొ అబ్బొసి, “ఆవ్ నంపజతసి. అంచి నముకుమ్ తొక్కి చి జలె, ఒగ్గర్ జతి రితి అంక తోడు తా!” మెన ఏడ కేక్ గలన్.

25 తెదొడి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ ఎక్కితె బెద పాసి నిగ జెతతి మెన యేసు దెక కెర, “ఓ గుల్లో కెర్తి బొయ్రో కెర్తి బూతుమ్. తుయి ఇన్నెక ముల దా, కెయ్యెక కి ఇన్నెక అన్నె దెరు నాయ్ మెన ఆవ్ తుక ఆడ దెతసి,” మెన జా బూతుమ్క యేసు గోల కెర్తికయ్, 26 బూతుమ్ గట్టిజ కేక్ గల, నాడుక గట్టిజ పొర్లు కెరవ బార్ జా ముల దిలన్, చి నాడు మొర గెలి రితి జలి. “మొర గెలో” మెన ఒగ్గర్జిన్ సంగిల, 27 గని యేసు నాడుక ఆతు దెర ఉట్టయ్తికయ్, జో చెంగిల్ జా టీవో జలన్.

28 జలె, యేసు గెరి గెచ్చ తెడి పెసితికయ్, జోచ సిస్సుల్, “అమ్ కిచ్చొక జా బూతుమ్క ఉదడుక నెత్తిర్లమ్?” మెన కో వేర మాన్సుల్ నే సూన్తి రితి యేసుక పుసిల. 29 పుసితికయ్, జో † “ప్రార్దన కెర్లెకయ్ ఇసిచి ఉదడుక జయెదె, నెంజిలె నాయ్” మెన సంగిలన్.

మొర గెచ్చ అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె మెన యేసు సంగిలిసి (మత్త 17:22-23; లూకా 9:43-45)

30 యేసు, సిస్సుల్, ఒత్త తెంతో బార్ జా గలిలయ ప్రాంతుమ్ వాల్ గెల. ‘అమ్ ఇన్నె తిలిసి పైజల్ నేన్తు’ మెన గుట్టు తెన్ గెతె తిల. 31 కిచ్చొక మెలె, యేసు జోచ సిస్సుల్క బోదన కెర్తి తిలో. “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక మాన్సుల్చి అత్తి దెర దెవుల, చి అంక మార

* 9:12 9:12 మత్తయి 17:13 తె దెకిలె, ‘ఏలీయా రితొసా’ మెన బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచి రిసా సంగిలన్ మెన రుజ్జు జతయ్. † 9:29 9:29 ఈంజ మత్తెలి గ్రీకు బాస తెన్ తొలితో రెగిడ్ల పున్కల్తె “చువ్వె తా ప్రార్దన కెర్లెకయ్...” మెన రెగ్ల అస్సె.

గెలుల. జేవ్ అంక మార గెలె కి, తిర్రత్క అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె” మెలన్. 32 గని జో సంగిలిసి అర్దుమ్ నే కెర్రెక్కి, పుసుక బియఁ కెర, తుక్లె తిల.

33 తెదొడి యేసు, సిస్సుల్, కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె పావ గెరి గెచ్చు తెడి వెసిలి పొది, యేసు జోవయింక “వట్టె ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో కిచ్చొచి రిసా వాదెన జతె తిలదు?” మెన పుసిలన్. 34 జేవ్ తుక్లె తిల. కిచ్చొక మెలె, “అమ్చితె కొన్సొ వెల్లో జయెదె?” మెన జేవ్ వట్టె లట్టబన తిల.

35 తెదొడి యేసు వెన, జేవ్ బారజిన్క పాసి బుకారా కెర, జోవయింక, “కొన్సొ జలెకు వెల్లో జంక ఉచరెదె గే, జో గవురుమ్ నే ఉచరంతె తా, ఎత్కిచి కంట దాక్ కెరన, ఎత్కిజిన్క సేవ కెర్తొసా జంక అస్సె” మెన సంగ, 36 ఏక్ బాలబోదక దెర, జోవయించి నెడమె టీవో కెర, ఉక్కుల, జోవయింక అస్సె, 37 †“ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు కో అంచి నావ్ తెన్ మరియాద కెర్లుల గే అంకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జవుల. అస్సె, అంకయ్ కో మరియాద కెర తవుల గే, ఎక్కి అంకయ్ నాయ్, గని అంక తెద్రయ్లోసాకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జవుల” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

38 తెదొడి యోహాను మెలో సిస్సుడు యేసుక కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “గురుబాబు, ఎక్కిలో తుచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డిసి దెకిలమ్. జో అమ్చి పట్టి జెతోసా నెంజెచి రిసా జోక అడ్డు కెర్లమ్” మెన సంగిలన్. 39 జలె యేసు, “జోక అడ్డు కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, కో జలెకు అంచి నావ్ తెన్ ఏక్ వెల్లి కామ్ కెరెదె గే, జా జర్లు జలి తెంతో అంచి రిసా విరోదుమ్ లట్టబుక నెత్తె. 40 అమ్చి కామ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ నెంజెలోసా అమ్చి పచ్చెన జెతోసా జయెదె.

41 “ఆవ్ క్రిస్తు జలోసా తెన్ తుమ్ బెదిలి రిసా, కో జలెకు తుమ్క బుక్కిక్ పాని జలెకు దెయెదె గే, జో దస్సి కెర్లి రిసా కచితుమ్ జోక బవుమానుమ్ పిట్టె నాయ్, మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

42 “గని అంక నంపజల ఇన బాలబోదల్ రిత జలసతె ఎక్కిలోక కి, కో ఏపాపుమ్ కెరవుల గే, జోక జెతికయ్ సిచ్చుచి కంట, జోక టొట్రయ్ తిర్వేలి రితె వెల్లో పత్తురు ఒడొవ దా, సముద్రుమ్తె బుడ్డవన్కయ్ జోక చెంగిలి. 43 తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ ఆతు జలెకు జోక *పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జో ఆతు జో కండన గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని అత్తో తెన్ తా వెల్లి ఆగి గొయ్తె, కెయఁక నే విజయ్తి ఆగితె,

‡ 9:37 9:37 నెంజెలె “జో అంక నంపజలి రిసా ఇన బాలబోదల్తె ఎక్కిలోక జలెకు కో మరియాద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జయెదె.” § 9:42 9:42 నెంజెలె ‘జోవయించి నముకుమ్ పిట్టవుల గే...’ * 9:43 9:43 పాపుమ్...రిసా నెంజెలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె. † 9:44-45 9:44-45 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్డ సగుమ్ పుస్తకల్తె 44 నంబర్లుచ కొడొ తతి నాయ్. గని తిలె, 44 చి 46చి కోడు 48 నంబర్చి కోడుచి రితి జవుల. ‡ 9:44-45 9:44-45 పాపుమ్...రిసా నెంజెలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె. § 9:46-47 9:46-47 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్డ సగుమ్ పుస్తకల్తె 44 నంబర్లుచ కొడొ తతి నాయ్. గని తిలె, 44 చి 46చి కోడు 48 నంబర్చి కోడుచి రితి జవుల. * 9:46-47 9:46-47 పాపుమ్...రిసా నెంజెలె, నముకుమ్ పిట్టయ్తి రితి జలెగిన, జా దీసి తెంతో అన్నె దస్సి నే జతి రిసాచి అర్దుమ్ కి గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్డిన్ తెన్ బెదెదె.

గలి జతి కంట, పాపుమ్ కెరయ్తొ ఆతు జలెకు నెంజెలి రితి జా పరలోకుమ్తె బెదుక చెంగిలి. 44-45 † దస్సి, తుమ్చితె ఎక్కిలోచొ చాటు జలెకు జోక ‡పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జో చాటు కండన గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని చట్టొ తెన్ తిలి రితి తా వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, పాపుమ్ కెరయ్తి చాటు జలెకు నెంజెలి రితి జా పరలోకుమ్తె బెదుక చెంగిలి. 46-47 ఏతుమ్తె ఎక్కిలోచి అంకి జలెకు జోక * పాపుమ్ కెరవ తిలెగిన, జా అంకి కడ వెంట గెలి రితి జవున్. కిచ్చొక మెలె, దొన్ని అంకివో తెన్ తిలి రితి తా వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతి కంట, ఎక్కి అంకి తెన్ జలి రితి జా దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక చెంగిలి. 48 వెల్లి ఆగి గొయ్తె కిచ్చొ మొర్తి నాయ్, చి జా ఆగి విజె నాయ్.

49 “ ‘నుద్ది జవున్’ మెన బలి దెతి ఎత్కితె లోన్ దెరవుక అస్సె. దస్సి, లోన్క, ఆగిక మెలి రితి, ఎత్కి మాన్సుక నుద్ది నిదానుమ్ కెరుక అస్సె.

50 “లోన్ చెంగిలిచి. గని జా లోన్చి కారు గెచ్చు చప్పుయ్ జలెగిన, జా అన్నెక్ సుట్టు కిసి కెర కారు కెరుక జయెదె! నెంజె. తూమ్, జలె, తుమ్చి పెట్టి లోన్ దెర్లి రితి జా, చి ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో సేంతుమ్ తెన్ తా” మెన సిస్సుల్క యేసు బోదన కెర్లన్.

10

యేసు తిరిమ్ తిరిమ్ యెరూసలేమ్ గెచ్చుక మొదొల్ కెర్లిసి

(మత్త 19:1-12)

1 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ తెంతో ముల దా యూదయ ప్రదేసిమ్ వాట్ గెచ్చు, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తొ ఉట్ట గెలన్. ఒత్త తతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ అన్నె జోతె బెర జెతికయ్, జో అలవాట్ జలి రితి జోవయింక బోదన కెరుక దెర్లన్.

పెండ్లి జలన ముల ములి జతిన్చి రిసా యేసు సంగిలి (మత్త 19:1-12)

2 జా పొది, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ జోక పరిచ్చ కెర తెర్లె నింద కెరుక మెన, జోతె జా కెర, “మున్నుబోద జోచి తేర్పిక ములుక నాయిమ్ గె?” మెన పుసిల. 3 యేసు “మోసే పూర్గుమ్చొ తుమ్క కిచ్చొ ఆడ్ర దిలన్?” మెన పుసిలన్. 4 ఈంజొ ఇసి సంగితికయ్, జేవ్ “ముల దెతి కాగ్రుమ్ రెగ్గ

దిలెగిన ముల దెంక జయెదె మెన మోసే పూర్ణమచొ సెలవ్ దిలన్” మెన జబాబ్ దిల.

5 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్ రాడ్ జీవ్చ మాన్సుల్చి రిసా మోసే జా ఆగ్గు రెగిడ్లన్. 6 గని లోకుమ్ జెర్మయలి మొదోల్ పొది తెంతో ‘మున్సుబోద తేర్బోద’ మెన దేముడు దొన్ని రగల్ జర్గు కెర్లొ”

మెన, అన్నె

7 “జాకయ్ మున్సుబోద అయ్యన్అబ్బొన్క ముల దా జోచి తేర్చి తెన్ బెద తంక అస్సె. 8 అన్నె జేవ్ దొగుల ఎక్కి ఆగ్ జా తవుల

మెన దేముడు రెగ్లయలి కోడు అస్సె. జాచి రిసా, పెండ్లి జలి తెంతో జేవ్ దొగుల నెంజితి. ఎక్కి ఆగ్ జా అస్తి. 9 జాకయ్, దేముడు పెండ్లితె కక్క, జట్టు కెరవ తయెదె గే, కేన్ మాన్సు ములవుక జయె నాయ్” మెన జేవ్క సంగిలన్.

10 యేసు, సిస్సుల్, జేవ్ బన జతి గెరి గెచ్చ తెడి పెసిలి పడ్డె, ఈంజ కోడుచి రిసా సిస్సుల్ అన్నె పుసిల.

11 యేసు సిస్సుల్క, “కో జలెకు జోచి తేర్చిక ముల దా అన్నెక్కి పెండ్లి కెరనెదె గే, జో లంజె వంసుమ్చొ జా తేర్చిక లంజె కెర్లయ్, 12 అన్నె, మున్సున్క తేర్చి ముల దా అన్నెక్కి పెండ్లి కెరనెగిన, జయ్యి లంజె జతయ్” మెన సంగిలన్.

బాలబోదల్క యేసు చడ చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 19:13-15; లూకా 18:15-17)

13 ఒత్త తిలి పొది, ‘అమ్చ బోదల్క చడ చెంగిల్ జవున్’ మెన, సగుమ్జిన్ జోవయింక యేసుచి పాసి కడ ఆన్తికయ్, సిస్సుల్, “పోన” మెన కడ ఆన్సక గోల కెర్ల.

14 గని జేవ్ గోల కెర్లిసి యేసు దెక, బాద సేడ, “బోదల్ అంచితె జెతు. జోవయింక అడ్డు కెర నాయ్. దేముడుచి

రాజిమ్ ఇన బాలబోదల్ జల సుదల్చియి. 15 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, గవురుమ్ నే ఉచరంతె బాలబోదల్చి రితిచి నముకుమ్ తెన్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి రితి నజ్నెకయ్, పరలోకుమ్తె గెచ్చుక జయెదె. ఇసి నే జలెగిన, కో కి ఒత్త బెదుక జయె నాయ్” మెన సంగ

16 జేవ్ బోదల్క ఉక్కుల దెర, జోవయింక ఎక్కెక్ల బోడి చడ, ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెన యేసు సంగిలన్.

పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కిసి బెదుక గే (మత్త 19:16-30; లూకా 18:18-30)

17 యేసు అన్నె బార్ జా వట్టె గెతె తతికయ్, ఉబెడొ ఎక్కిలో నిగ జా, యేసుచి పురెతో సెర్ను సేడ జొకర, “చెంగిల్ తిలొ గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కెయెడ తెయెడ జితి వాట, అంక దొర్కు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలన్. 18 పుసితికయ్, యేసు, “చెంగిల్ తిలొసా మెన అంక కిచ్చొక సంగిలది?

దేముడు ఎక్కిలోయి చెంగిలొసా, గని అన్నె కో కి చెంగిలన నెంజితి. 19 జో దిల ఆగ్గుల్ మెలె, తుయి జాన్చి.

‘నరు అత్య కెరుక జయె నాయ్, లంజెకమొ కెరుక జయె నాయ్, చోరుక జయె నాయ్, అబద్దుమ్ సాచి సంగుక జయె నాయ్,

మోసిమ్ కెరుక జయె నాయ్, అయ్యద్అబ్బొద్క గవురుమ్ దెకితె తంక అస్సె’

దనచయ్” మెన జోక యేసు సంగిలన్. 20 జో మాన్సు, “గురుబాబు, బాల తెంతో ఈంజేవ్ ఆగ్గుల్ రితి నిదానుమ్

కెర దెకన్తసి” మెన జబాబ్ దిలన్. 21 యేసు జోక దెక కన్యారుమ్ జా, “తుక ఎక్కి పిట్ట గెచ్చు అస్సె. తుయి గెచ్చు, తుచి ఆస్తి ఎత్తి విక గెల కెర, బీద సుదల్క దేసు. దస్సి కెర్లెగిన, పరలోకుమ్తె తుక ఆస్తి కలుగు జెయెదె. అన్నె, అంచి తెన్ బెద, అంచి పట్టి జే!” మెన యేసు సంగిలన్.

22 జలె, జో ఉబెడొక ఒగ్గర్ సొమ్నారుమ్చి రిసా, దుకుమ్ జా మొకొమ్ ఇదిలిసి కెర ఉట్ట గెలన్.

సొమ్నార్లు పరలోకుమ్తె బెదుక కస్టుమ్

23 జో సొమ్నారుమ్చొ ఉట్ట గెతికయ్, యేసు పల్ల సిస్సుల్క దెక జోవయింక, “సొమ్నార్లు దేముడుచి

రాజిమ్తె బెదుక జలె, కస్టనె జలెకయ్ జయెదె” మెన సంగిలన్. 24 జోచ ఈంజేవ్ కొడొక సిస్సుల్ ఎదివాట్

ఆచారిమ్ జతికయ్, జోవయింక అన్నె, “ఓ పుత్తర్లు, *ఈంజ లోకుమ్తెచి ఆస్తిక నముకుమ్ తిల సుదల్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక కెర్లి కస్టుమ్! 25 ఇసా సొమ్నారి దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి కంట, సూజిబొరో వాట్ ఒంటె గెచ్చుక సుల్లు!” మెన సంగిలన్.

26 జేవ్ ఎదివాట్ ఆచారిమ్ జా, “దస్సి జలె, కో రచ్చించువ జంక జయెదె?” మెన జోక పుసిల. 27 యేసు

జోవయింక దెక, “మాన్సు ఈంజ కెర్కు నెత్తిర్లిసి, గని దేముడు జా ఎత్తి జర్గు కెరుక తెరె.” మెన సంగిలన్.

28 జలె, పేతురు జోక, “ఈందె, ఆమ్ ఎత్తి ముల దా తుచి పట్టి బులితసుమ్” మెన సంగుక దెర్లన్. 29 జలె

యేసు జోవయింక, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంచి రిసా, అంచి సుబుమ్ కబుర్చి రిసా, గేరు జలెకు, అన్నొబావొక జలెకు, †బయిబేనిక జలెకు,

అయ్యన్అబ్బొన్క జలెకు, బోదల్క జలెకు, బుయి జలెకు, కో ముల తవుల గే, 30 అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె కి,

జోవయింక గెరలు, అన్నొబావొ, బయిబేని, అయ్యసిసి, బోదల్, బుయి, దనచ ఎత్తి జోవయింక దొర్కు జయెదె.

అన్నె, జెతి కాలుమ్తె, కెయెడ తెయెడ పరలోకుమ్తె జితి వాట జోవయింక దొర్కు జయెదె. 31 గని తుమ్ జాగర్ల

* 10:24 10:24 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగ్ల సగుమ్ పున్తకల్తె ఈంజ...సుదల్చి కొడొ తతి నాయ్. † 10:29 10:29 అప్పజేనిక

ఉచరన. అప్పె అగ్గె జలన ఒగ్గర్జిన్ పడ్డొ జవుల. అప్పె పడ్డొ జలన ఒగ్గర్జిన్ అగ్గె జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె మెన యేసు సంగిలిసి (మత్త 17:22-23; లూకా 9:43-45)

32 యేసు, సిస్సుల్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెతి రిసా వట్టె గెతె తతికయ్, యేసు దయిరిమ్ తెన్ జోవయించి అగ్గెతో ఇండిలిసి సిస్సుల్ దెక, బలే బమ్మ జల. జోచి పడ్డొ గెతె తిలనక కి బలే బిడ్డి దెర గెలి. జలె, యేసు సిస్సుల్క అన్నె పాసి కెరన, జోక జర్గు జంక తిలన్చి రిసా జోవయింక అన్నె సంగుక దెర, 33 “ఈందె నూన, అమ్ యెరూసలేమ్తె గెతనుమ్. ఒత్త గెలమ్ మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక వెల్లెల పూజర్లుతె, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనతె దెర దెవుల, చి జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అంక మొర్తి సిచ్చ వయడ దా, యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్తె అంక సార్ప కెర దెవుల. 34 దస్సి కెర్లె, జేవ్ అంక కొంకడ, తుంక దా, కొర్డల్ తెన్ పెట కెర, అంక మారుల. మార్లె కి, తిర్తక అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిందె” మెన యేసు సిస్సుల్క అన్నె సంగిలన్.

దొగుల సిస్సుల్ వెల్లో జంక కోర్ప జలిసి (మత్త 20:20-28)

35 తెదొడి యాకోబు, యోహాను మెల జెబెదయి మెలోసాచ దొగుల పుత్తర్పుల్ పురైతో జా, యేసుక “గురుబాబు, కిచ్చొ అమ్ నజుమమ్దె గె అమ్క దెంక.” మెన సంగిల. 36 ఇసి సంగితికయ్ యేసు “ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ జర్గు కెరుక మెన తుమ్ కోర్ప జతను?” మెన పుసితికయ్, 37 జేవ్ జోక, “తుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడ్చి రాజిమ్తె తుయి ఏలుప కెర్తి పొదిక అమ్ దొగుల, తుచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, తుచి డెబ్లి పక్క ఎక్కిలో వెసితి రితి అమ్క సెలవ్ దే” మెన సంగిల. 38 యేసు జలె, జోవయింక, “తుమ్ కిచ్చొ పుసితను గే తుమ్ నేన్సు. అల్లె, అంచి గిన్నతె బెద పిలి రితి, ఆవ్ సేడుక తిలి దుకుమ్తె బెదుక ఓర్పువ జంక జలెకు, అంచి తెన్ అంచి బాప్తిసుమ్ నజన్లి రితి జా, ఆవ్ సేడుక తిలి సైమతె బెదుక జలెకు తెరితె గే?” మెన జేవ్ దొగులక సంగితికయ్, 39 జేవ్ ‘తెరుమ్’ మెన సంగిల. దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “ఆవ్ పితి గిన్న దుకుమ్ తుమ్ పిస్తె. ఆవ్ సైమల్ సేడ్డి బాప్తిసుమ్ తూమ్ కి నజన్తె, 40 గని అంచి ఉజెతో పక్క ఎక్కిలో, అంచి డెబ్లి పక్క ఎక్కిలో వెసుక మెన సెలవ్ దెంక అంచి అత్తి నాయ్. పరలోకుమ్ తిలో అంచొ దేముడు అబ్బొ కక్క కక్క సెలవ్ దా తయెదె గే, జెచ్చొ ఒత్త వెసుల.” మెన జబాబ్ దిలన్. 41 జలె, యాకోబు యోహాను ఎత్కిచి కంట వెల్లో జంక ఉచర్లిసిచి రిసా సేసిల దెస్సుజిన్ సిస్సుల్ నూన కెర, జోవయించి ఉప్పిరి కోపుమ్ జంక దెర్ల.

సిస్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కీసి దెకుక గే యేసు సంగిలిసి

42 తెదొడి యేసు జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్క జోతె బుకారా కెర, “యూదుల్ నెంజిల వేర అదికారుల్ అన్నె జోవయించి తెడి తిల వెల్లెల మాన్సుల్ సొంత గవురుమ్ ఉచరన, ప్రైజల్క జాడ్లు వయడ్లి రితి జోవయింక పోటి తెన్ ఏలుప కెర్తతి మెన తుమ్ జాన్సు. 43 గని తుమ్చి తెన్ దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చితె కో వెల్లో జంక ఉచరెదె గే, జొయ్యి తుమ్చొ సేవ కెర్తొసా జా తంక. 44 తుమ్చితె కో ముక్కిమ్ జంక ఉచరెదె గే, జో ఎత్కిజిన్క గొతిమాన్సు జా తంక. 45 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా కి మాన్సుల్చి అత్తి సేవ కెరవన్సు జెయ్యి నాయ్, గని మాన్సుల్క ఆవ్ సేవ కెరుకయ్ అయ్లయ్. మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్క సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతొ అన్నె గెన్తె రిసాయి మొర అంచి ప్రానుమ్ దెంక అస్సెచి రిసా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్” మెన సిస్సుల్క యేసు సంగిలన్.

గుడ్డి జలో బర్తిమయిక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 20:29-34; లూకా 18:35-43)

46 ఒత్త తెంతొ యేసు సిస్సుల్ వట్టె గెచ్చు గెచ్చు యెరికో పట్టుమ్తె జా కెర, సిస్సుల్ తెన్ కి, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ తెన్ కి ఒత్త తెంతొ బార్ జతె తతికయ్, తీమయిచొ పుత్తుసి, బర్తిమయి బిచ్చిమ్ నజితో గుడ్డి జలోసా, వాట్ సాడి పెన అస్సె. 47 ఒత్త వెన తా, “జెతోసా నజరేతు గెచ్చొచొ యేసు” మెన జో నూన కెర, “ఓ యేసుప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అంక చెంగిల్ కెరు!” మెన కేక్ గలన్.

48 జలె, పాసి తిలన ఒగ్గర్జిన్ “తుక్కె తా” మెన గోల కెర్లె కి, జో గుడ్డి మాన్సు అన్నె, “దావీదుచి సెకుమ్తె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అంక చెంగిల్ కెరు!” మెన అగ్గెచి కంట గట్టిజ కేకుల్ గలో. 49 ఇసి జతికయ్, యేసు టీవో జా కెర, “జోక ఇత్తల్తో బుకారా” మెన సిస్సుల్క సంగిలన్. జేవ్, జలె, “అల్లె, దయిరిమ్ జా ఉట్టు! యేసు తుక బుకార్తయ్” మెన జో గుడ్డి మాన్సుక బుకార్తికయ్, 50 జో చట్టున ఉట్ట జోచి దుప్పటి పక్కయ్ వెంట గల, యేసుతె అయ్లో.

51 యేసుతె జెతికయ్, “ఆవ్ తుక కిచ్చొ కెరుక మెన తుయి కోర్ప జతని?” మెన పుసితికయ్, జో గుడ్డి మాన్సు, “గురుబాబు. ఆవ్ డెకిత్ రితి కెరు.” మెన సంగిల్లో. 52 జలె, యేసు జోక “గో, అంచి ఉప్పిర్చి తుచి నముకుమ్ తుక చెంగిల్ కెర అస్సె.” మెన సంగిలన్. బేగి, జో మాన్సుచ అంకివో డీసిల, చి జో యేసుచి పట్టి వట్టె గెలో.

11

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమక ఉట్ట అయ్లినీ
(మత్త 21:1-11; లూకా 19:28-40; యోహా 12:12-19)

1 యేసు సిన్సుల్ తెన్ వట్టె గెచ్చు గెచ్చు, యెరూసలేమ్ పట్టుమక పాసి అయ్లి పొది, బేత్సగే బేతనియ మెంత గావెలిచి పాసిచి * ఒలివ మెట్టయ్ పావిలి పొది, యేసు జోచ సిన్సుల్తె దొగులక బుకారా, 2 “తుమ్చి మొక్కె తిలి గవ్వె గెచ్చు పెన, చి బేగి బంద తిలి గాడ్డె పిల్ల ఏక్ డీసెదె. జాచి ఉప్పిరి కేన్ మాన్సు కెయఁ కి వెసుక నేతయ్. జాక యిప కెర ఉదడ ఆన. 3 కొన్సొ జలెకు తుమ్ కిచ్చొక దస్సి కెర్తసు?” మెన సంగిలెగిన, “ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అస్సె. కామ్ జలి బేగి ఇత్తలతో అన్నె బే బేగి తెద్రయెదె, మెన సంగ” మెన సిన్సుల్క యేసు సంగ, తెద్రయ్లన్.

4 జలె, జో సంగిలినతె జేవ్ గెతికయ్, ఏక్ వీదె ఏక్ గుమ్ముమె బంద తిలి ఏక్ గాడ్డె పిల్ల జోవయింక డీసెలి.

5 జేవ్ జాక యిపితె తతికయ్, జా వీదె టీవో జా తిల మాన్సుల్, “తుమ్ కిచ్చొక జా గాడ్డె పిల్లక యిపితసు?” మెన జోవయింక వుసెల. 6 జేవ్ వుసితికయ్, యేసు సంగిలి రితి సిన్సుల్ సంగిల. జేవ్ మాన్సుల్, “దస్సి జలె, దెర గెచ్చు!” మెన సెలవ్ దిల.

7 సిన్సుల్ జా గాడ్డె పిల్లక యేసుతె ఉదడ ఆన, జోవయించ దుప్పట్లు గట్ట గాడ్డెచి ఉప్పిరి గలిల, చి యేసు వెగ వెసెలన్. 8 పిమ్మట్ ఒగ్గర్జిన మాన్సుల్ జోవయించ దుప్పట్లు గట్ట వటి వటి అంతిర్ల. అన్నె సగుమ్జిన్ వాట్ సాడిచ బట్టిలె తిల చెట్టె కండిల రొడ్డల్ మట్టల్ ఆన, వట్టె అంతిర్ల. 9 దస్సి అంత్ర అంత్ర, పురైతో గెతస పడ్డె గెతస “జోబర, జోబర!” మెలి అర్దుమ్ తెన్ “ఓసన్న, ఓసన్న!” మెన, “దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసాక ఓసన్న! 10 అమ్చో దావీదు పూర్దుమ్చో తెన్ మొదోల్ జలి †రాజిమ్ ముక్కిమ్ జా అన్నె బార్ జతిన్క జోబర! ఎత్కిచి కంట ఉప్పిర్చి టాన్తె తిలోసాక ఓసన్న!” మెన కేకుల్ గల్తె తిల.

11 జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె పాచ, దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, పెన, సుట్టునంత అంకి గల, ఎత్కి దెక, సాంజ్ జలి రిసా అన్నె బార్ జా, బారజిన్ సిన్సుల్ తెన్ బేతనియ గవ్వె అన్నె ఉట్ట గెల.

అంజూరుమ్ రూకుక యేసు సాపెన గల కెర్లిసి
(మత్త 21:18-19)

* 11:1 11:1 ‘ఒలివ చెట్టె’ మెలి, జా దేసిమ్క ముక్కిమ్ జలి ఏక్ రగుమ్ పండ్లు. దస్సి కంక జయెదె, నెంజెలి తేల్ పేడుక జయెదె. జేవ్ రూకుల్క ఈంజ మెట్టక నావ్ తియ అస్సి. † 11:10 11:10 యేసుచి రాజిమ్క ‘ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్చి’ మెన ప్రెజల్ ఉచర్త తిల. ఈంజ లోకుమ్చ జోవయించ బాదల్ తెంతో, జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లన తెంతో రచ్చించుప కెరెదె మెన ఉచర్త తిల, గని జోవయించి రాజిమ్ జోవయించి రచ్చన ముక్కిమ్క ఆత్మ రగుమ్చి మెన నేన్తి. ‡ 11:13 11:13 బొడ్డె పండ్లు రిత పండ్లు దసా రూక్తె దెరుల. రూకు మాములుమ్ చెంగిల్చి జలె, అక్కల్ దెర్లి పొది పండ్లు కి దెర తంక. § 11:15 11:15 అర్పితుమ్ దెత పిట్టల్ గట్ట గెనుక జలె, జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి డబ్బుల్ దిలె నెంజె. జేక, జోవయించి డబ్బుల్ పట్టన, దేముడుచి గుడితె కామ్క జెతికయ్ రగుమ్ డబ్బుల్కయ్ పిట్టల్ గట్ట గెనుక, నెంజెలి దేముడుచి గుడిక డబ్బుల్ దెంక. డబ్బుల్ పట్టయ్తన నాయిమ్ నెంజెల్చి ఎదిలి లాబుమ్ కి కెరసుల.

12 అన్నెక్ దీసి, జేవ్ బేతనియ గవ్వె తెంతో యెరూసలేమ్తె అన్నె గెతె తత్తికయ్, యేసుక చూ కెర్లి. 13 జలె అక్కల్ తిలి ఏక్ †అంజూరుమ్ రూకుక దెకిలన్. జలె, జో రూక్తె పండ్లు దెర అస్సి గే నాయ్ గే మెన దెకుక గెలో. అక్కుడతీ గని అన్నె కిచ్చొయ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా రూక్తె జా కాలుమ్ పండ్లు దెర్లి నాయ్. 14 యేసు జలె, జో రూకుక, “అప్పె తెంతో తుచి తెంతో కో కి పండ్లు కతు నాయ్” మెన రూకుక సంగిలన్. జో సంగిలినీ జోచ సిన్సుల్ సూన్ల.

దేముడుచి గుడితె గెచ్చు వికితసక గోల కెర్లిసి
(మత్త 21:12-17; లూకా 19:45-48; యోహా 2:13-22)

15 తెదొడి జేవ్ యెరూసలేమ్తె పాచ కెర, యేసు దేముడుచి గుడితె పెన, దేముడుచి గుడిచి తెడి కిచ్చొ కిచ్చొ వికితసక గెంతసక దెక, జోవయింక ఉదడుక దెర, కిడబ్బుల్ పట్టయ్తనచ బల్లల్, అర్పితుమ్ దెత పార్వు పిట్టల్ వికితసచ బల్లల్ సేడవ దా, 16 కో కి, కిచ్చొ కి దేవులుమ్ వాటు వయ నెంక కి ఒప్పె నాయ్. 17 దస్సి కెర తా,

“దేసిమ్లు ఎత్కిచ మాన్సుల్ అంచితె జెతి రితి, అంచి గేరు ప్రార్లన కెర్లి గేరు జా, దస్సి తవున్.’

మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్గవ అస్సె. తూమ్ జలె, జాక చోర్లు జితో గేరు జతి రితి ఈంజో దేముడుచి గుడిక మార్పుప కెర అస్సన్” మెన సంగిలన్. 18 వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన సూన కెర, పిమ్మట్ జొయ్యి కెర్లి బోదనక సర్ల తెన్ సూన ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ ఆచారిమ్ జతతి మెన దెక, జో యేసు వెల్లో జయెదె మెన బియఁ కెర, “జోక కిసి మారుమ” మెన కుట్ట ఉచరన్ల. 19 సాంజ్ జతికయ్, యేసు పట్టుమ్ తెంతో అన్నె బార్ జలో.

20 పెందలె, యేసు సిన్సుల్ అన్నె యెరూసలేమ్తె గెతె తతికయ్, వట్టె జో అంజూరుమ్ పండ్లు రూకుక దెకిలె, చెర్లి తెంతో మొదోల్ జా ఒండి సుకా గెచ్చు అస్సె. 21 సుకాగెలిన్ దెక, జో రూకుక యేసు సంగిలి కోడు ఏదన్ల కెర, పేతురు, “గురుబాబు, ఆదె! తుయి సాపెన దిలో రూకు సుకా గెచ్చు అస్సె” మెన సంగిలన్. 22 యేసు సిన్సుల్క దెక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “దేముడుచి ఉప్పిరి తుమ్ నముకుమ్ తియన. 23 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఈంజ మెట్టక జవున్ దెక, ‘ఓ మెట్ట, ఉట్కి జా నముదుమ్తె

గలి జా', మెన పెట్టితె కిచ్చొ అన్మానుమ్ నెంతె తా, పూర్తి నంపజా నెరవెర్చుప జయెదె మెన, కొన్సొ జలెకు సంగెదె గే, జయ్యి జోచి రిసా ప్రబు జర్గు కెరెదె మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి. ²⁴ జాకయ్ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ప్రార్దన కెరె పొది తుమ్ కిచ్చొ సంగిలె కి, 'జా అమ్క దొర్కు జలి' మెన తుమ్ నంపజా, చి కచితుమ్ తుమ్క దొర్కు జయెదె. ²⁵ గని ప్రార్దన కెరె పొది తుమ్క కిచ్చొ బుద్ది తంక మెలె, తుమ్తె ఎక్కిలో అన్నెక్కో కిచ్చొ జవున్ అల్లర్ కెరె తిలెగిన, అల్లర్ కెర్లొసాక, జో అల్లర్ నేడ్లొసా చెమించుప కెరుక అస్సె. తుమ్ దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెరె, పరలోకుమ్ తిలొ తుమ్చొ అబ్బొ జలొ దేముడు తుమ్క చెమించుప కెరెదె. ²⁶ *తుమ్ అన్నెక్కో మాన్సుల్క చెమించుప నే కెరెగిన, దస్సి పరలోకుమ్ తిలొ అబ్బొ జలొ దేముడు తుమ్క చెమించుప కెరె నాయ్" మెన యేసు సికడ్లన్.

యేసుక అన్నె పరిచ్చు కెర్లెసి
(మత్త 21:23-27; లూకా 20:1-8)

²⁷ జలె, యెరూసలేమ్తె అన్నె పావిలి. యేసు దేముడుచి గుడితె అన్నె గెచ్చు ఒత్త బుల్తె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్లన్, అన్నె సగుమ్జిన వెల్లెల మాన్సుల్ కి, జోతె జా కెర, ²⁸ "తుయి కెర్త కమె కెరుక, తుయి బోదన కెరుక తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అస్సె? కొన్సొ తుక అదికారుమ్ దిలన్?" మెన జోక పుసిల. ²⁹ జాకయ్ యేసు జోవయింక, "ఆవ్ కి తుమ్క ఏక్ కోడ్ పుసిందె. తుమ్ చెంగిల్ జబాబ్ సంగిలె, ఆవ్ కిచ్చొ అదికారుమ్క ఇసి కెర్లెసి గే, ఆవ్ కి తుమ్క సంగిందె. ³⁰ జలె, యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిన్చి అదికారుమ్ కేనె తెంతొ చి? పరలోకుమ్ తెంతొ చి గే, మాన్సు తెంతొ చి గే, తుమ్ సంగ" మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు పుసిలన్.

³¹ దస్సి పుసితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కిసి జల మెలె, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన, ఇసి మెంతె తిల, " 'పరలోకుమ్ తెంతొ చి' మెన అమ్ సంగిలెగిన, దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్చు నాయ్?" మెన అమ్క సంగెదె. ³² " 'మాన్సు తెంతొ చి' మెన సంగుక నెంజె" మెన ఉచర్లన్. కిచ్చొక మెలె, 'యోహాను నిజుచి దేముడుచి కబుర్ ఆన్లొసా' మెన ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ నంపజా అన్సి మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క బితె తిల. ³³ జాచి రిసా "నేనుమ్" మెన జబాబ్ సంగిల. జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక "దస్సి జలె, కేన్ అదికారుమ్క ఆవ్ అంచ కమె కెర్లెసి గే, ఆవ్ తుమ్క సంగి నాయ్" మెన సంగ ముడ్లొ కెర్లెన్.

12

ద్రాచతోటచి రిసా యేసు సంగిలి టాలి
(మత్త 21:33-46; లూకా 20:9-19)

¹ తెదొడి యేసు వెల్లెల మాన్సుల్క దస్సి సంగ, జోవయింక టాలివొ సంగ అన్నె బోదన కెరుక దెర్లన్. తెదొడి కిచ్చొ టాలి ఏక్ సంగిలన్ మెలె, ఇసి జతయ్; "ఏక్ మాన్సు ద్రాచ తోట రోవడ కెర, జాచి సుట్టునంత కోట గలవడ కెర, ద్రాచ రన్నుమ్ కడ గన్న వెల్లొ పత్తుర్ కూనవ కెర, తోట రకితి మాటు రితిసి బండవ కెర, రకితనక నిసాన, జోవయింక జా తోట గుత్త దా, వేరతె ఉట్ట గెలన్.

² "పంటొ పికిలి పొది, జేవ్ గుత్త నజిలసతె జా తోటచి పంటొ ఏక్ వాట నజ ఆన్తి రిసా, గొత్తి సుదొ ఎక్కిలోక ఎజొమాని తెద్రయ్లన్. జో ఒత్త పావితికయ్, ³ గుత్త నజిల జేవ్ రకిత మాన్సుల్ జో గొత్తి సుదొక దెర, పెట, కిచ్చొ నే దెతె ఉదడ్ల. ⁴ ఒత్త తెంతొ, అన్నెక్కో గొత్తి సుదొక జో ఎజొమాని తెద్రయ్లన్, గని జేవ్ రకితన జోచి బోడి పెట కెర దా, మరియాద నెంతె జోక ఉదడ గెల. ⁵ పిమ్మట్ అన్నెక్కోక ఎజొమాని తెద్రయ్తికయ్, జేవ్ రకితన జోక మార గెల. అన్నె ఒగ్గర్జిన్క తెద్రయ్తికయ్, జోవయింతె సగుమ్జిన్క పెట గెల, సగుమ్జిన్క మార గెల.

⁶ "జలె, జో ఎజొమానిక అన్నెక్కో తిలన్, కొన్సొ మెలె, సొంత ప్రేమ తిలొ పుత్తుసి. 'అంచొ పుత్తుక మరియాద దెకుల, కిచ్చొగె' మెన, ఆకర్క జోకయ్ తెద్రయ్లన్. ⁷ గని జేవ్ గుత్త నజిలస 'ఇన్నెకయ్ అబ్బొన్చి దనుమ్ కలుగు జయెదె. అల్లె, ఇన్నెక మారుమ, చి ఇన్నెక కలుగు జతి వాట అమ్కయ్ దొర్కు జయెదె' మెన జోవయింక జెవ్వె లట్టబన్ల. ⁸ జేవ్ ఎజొమానిచొ పుత్తున్క దెర కెర, మార కెర, పీనుమ్ జా ద్రాచ తోట తెంతొ బార్ కెర వెంట గెల. ⁹ జలె, దస్సి కెర్లి రిసా, జా తోటచొ ఎజొమాని కిచ్చొ కెరెదె మెలె, జో జా కెర, జేవ్ గుత్త నజిలసక నాసెనుమ్ కెర, జా తోట వేర మాన్సుల్క గుత్త దెయెదె.

¹⁰ "అల్లె, ఆవ్ అప్పె తుమ్క సంగితిన్చి రిసా, దేముడుచి కొణెతె రెగిడ్లిసి తుమ్ కెయ్య సదు కెర్చు నాయ్ గె? 'కామ్క నెంజె' మెన ఉచర, గేర్ బందిలస పిటయ్ల పత్తురు, బోడిపత్తురు జలన్. ¹¹ ప్రబు సొంతయ్ ఇసి జర్గు కెర్లొ. జో ఇసి కెర్లి రిసా, అమ్ దెకిలె ఆచారిమ్ జతయి!" మెన జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

¹² "అమ్చి రిసాయి యేసు సంగితయ్" మెన వెల్లెల మాన్సుల్ చినన కోపుమ్ జా, జోక దెరుక ఉచర్ల, గని ప్రెజల్ కోపుమ్ జా అల్లర్ కెరుల మెన, జోవయింక బియఁ కెర, జోక ముల దా ఉట్ట గెల.

* **11:26** 11:26 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె **26** నంబర్ కోడు తయె నాయ్. **12:11** 12:11 కిర్తన **118:22,23**.

వెల్లెల మాన్యుల్ యేసుక పరిచ్చ కెరయ్లీసి
(మత్త 22:15-22; లూకా 20:20-26)

13 'యేసుక కొడొతె అడ్జవ నేరిమ్ వయడుమ' మెన, సగుమ్జిన్ పరిసయ్యుల్క కి హేరోదు పచ్చైన జతస సగుమ్జిన్క కి, జేవ్ కోపుమ్ జల వెల్లెల మాన్యుల్ తెద్రయ్తికయ్, 14 జేవ్ యేసుతె జా కెర, "గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్చో మెన జానుమ్. తుయి మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్యుల్ కిచ్చో ఉచరుల మెన నే బితె, దేముడు దెకయ్లి వాట్చి రిసా సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్తసి మెన అమ్ జానుమ్" మెన పులయ్తి రితి సంగ, అన్నె, "రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చో కైసర్ రానొక అమ్ *సిస్తు దెంక నాయిమ్ గే, నాయ్ గె? అమ్ జా సిస్తు దెంక గే పొని గే? సంగు" మెన యేసుక సంగిల. 15 ఇసి సంగితికయ్, యేసు జోవయించి ఉప్రమెన్ను జాన, "అంక కిచ్చొక పరిచ్చ కెర్తసు? డబ్బుల్ కాసు ఏక అంచితె ఆన దెకవ" మెన సంగితికయ్, అన్ల. 16 జేవ్ జో తెన్ జా కాసు ఆన్లి పొది, జా కాసు దెకవ, "ఇన్నె కచి పొలిక, కచి నావ్ డిస్తయ్?" మెన జోవయింక పుసిలన్, చి జేవ్ జోక, "కైసర్ రానొచి" మెన సంగిల. 17 యేసు జోవయింక, "కైసర్ దెతిసి కైసర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ దెంక అస్సె" మెన, జోవయింక జబాబ్ దిలన్. దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, వెల్లెల మాన్యుల్ తెద్రయ్ల మాన్యుల్ ఆచారిమ్ జల.

సద్దూకయ్యుల్ యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి
(మత్త 22:23-33; లూకా 20:27-40)

18 తెదొడి, 'మొర గెలిగిన అన్నె జివ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చుక నెంజె' మెన ప్రెజల్క సికయ్త సద్దూకయ్యులు సగుమ్జిన్ యేసుతె జా కెర, 19 "గురుబాబు, ఈందె, 'ఎక్కిలోచో అన్నొసి బోదల్ నెంతె మొర గెలి, తేర్లిక ఎక్కిల్క ముల దా గెలిగిన, జోచో బావొసి అన్నొన్చి తేర్లిక ఆనన, అన్నొన్చి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయిక అస్సె' మెన మోసే పూర్ణుమ్చో అమ్ యూదుల్చి రిసా రెగిణ్ణె గెద? 20 జలె సత్తుజిన్ బావుడ్లు తిల. జోవయింతె తొల్గుర్ తెర్ని ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. 21 ఒత్త తెంతో, జో మాన్యుచి పట్టి జెర్మిలోసా జా తేర్బోదక ఆనన, జో కి బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. జోచి పట్టి జెర్మిలోసా కి దస్సి కెరన దస్సి జలన్. 22 జేవ్ సత్తుజిన్ బావుడ్లు ఎత్తిజిన్ వర్న తెన్ దస్సి కెరన మొర గెల. జేవ్ ఎత్తిజిన్ మొర గెతికయ్, జా తేర్బోద కి మొర గెలి. 23 జలె, మొర గెలస అన్నె జివ్ జతి పొదిక, జోవయింతె కక్క తేర్ని జా తయెదె? జేవ్ సత్తుజిన్ వర్న తెన్ జా తెన్ పెండ్లి జల గెద?" మెన యేసుక పుసిల. 24 ఇసి జతికయ్, యేసు జోవయింక, "తుమ్ పొరపాట్ జా గెతసు. కిచ్చొక గే తుమ్ ఉచర. మెలె, దేముడు పూర్ణుమ్ రెగ్గయ్లిసి నదు కెర్లె కి, ఒత్త

తిలిసి అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్, చి జో కెరయ్త కమె దెకిలెకి, జోచి సెక్తి అదికారుమ్ చినున్ నాయ్. 25 మెలె, మొర గెచ్చు అన్నె జివ్ జతిన్తె పెండ్లివో నే జతె, పరలోకుమ్తె మాన్యుల్ దూతల్చి రితి దస్సి తవుల. 26 పడ్డె, 'మొర గెలస అన్నె జతి నాయ్' మెన ఉచర, తుమ్ అన్మానుమ్ తెన్ అస్సున్. గని జా నుట్టు, పూర్ణుమ్, రూకు తెడి జా ఆగి లగితె తిలిన్చి రిసా రెగిణ్ణెతె
ఆవ్ అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడుయి, మెన దేముడుచి కోడు మోసే రెగిణ్ణె పుస్సకుమ్తె నదు కెర్నె నాయ్ గె? 27 జలె, జేవ్ మొర్ల పూర్ణుల్క మోసేచి కాలుమ్ ఎద్ర కి జోవయింక జో దేముడు తా కామ్క అయ్లిన్ తెన్ జేవ్ అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చు జివ్వి అస్తి మెన రుజ్జు జతయ్, రితి మొర గెలసక నాయ్, గని జివ్ తిలసకయ్ జో దేముడు. తుమ్ ఎదివాట్ పొరపాట్ జా అస్సున్" మెన జేవ్ సద్దూకయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

వెల్లి ఆగ్గుచి రిసా యేసుక పుసిలిసి
(మత్త 22:34-40; లూకా 10:25-28)

28 ఈంజ కోడుచి రిసా జేవ్ సద్దూకయ్యుల్ తెన్ పరిసయ్యుల్ గగ్గోల్ జంక దెర్ల. ఇసి జతికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికణ్ణెసా ఎక్కిలో నూన, జోవయించి నెడిమి జా కెర, జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్చ పరిచ్చల్క యేసు చెంగిల్ జబాబుల్ దెతయ్ మెన దెక, జోక, "ఆగ్గుల్ ఎత్తితె ముక్కిమ్చి కేన్?" మెన పుసిలన్. 29 యేసు జోక, "ముక్కిమ్చి ఇసి జతయ్; 'ఓ అమ్చ ఇస్రాయేలులు, నూన, ప్రబు జలో అమ్చో దేముడు ఎక్కిలో. జో ఎక్కిలోయి అదికారుమ్ తిలో దేముడు. అన్నె కోయి నాయ్' మెన, అన్నె;
30 'తుచో ప్రబు జలో దేముడుక తుమ్చి ఒండి పెట్టి తెన్, తుమ్చి ఒండి ఆత్మ తెన్, తుమ్చి ఒండి మెన్ను తెన్, తుమ్చి ఒండి బుద్ధి తెన్, తుమ్చి సెక్తి ఎత్తి తెన్ ప్రేమ కెర్లె తంక.'
మెన మోసేచి అత్తి రెగిణ్ణె దేముడుచ ఆగ్గుల్తె ముక్కిమ్.
31 పడ్డె, 'తుమ్క తుమి కెర్ది ప్రేమ కెరంతసు గే, పక్కయ్చక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్లె తంక'
మెన అన్నెక్ ఆగ్గు కి ముక్కిమ్ అస్సె. ఈంజేవ్ దొన్ని ఆగ్గుల్చి కంట కేన్ ఆగ్గు కి జినె నాయ్" మెన జోక యేసు సంగిలన్.
32 జలె, జో మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికణ్ణెసా యేసుక "నిజామి, గురుబాబు. 'జో ఎక్కిలోయి' మెన, 'అదికారుమ్ తిలో దేముడు అన్నె కోయి నాయ్' మెన తుయి సత్తిమ్ సంగిలది. 33 అన్నె, 'ఒండి పెట్టి తెన్,

* 12:14 12:14 ఇన్నె 'సిస్తు' మెలె, జా ఏలుప కెర్లి ప్రబుతుమ్చి సిస్తు.

తుమచి ఒండి బుద్ధి తెన్, తుమచి ఎత్తి సెక్తి తెన్ జోక ప్రేమ కెరుక' మెన, అన్నె 'తుమక తుమి కెద్ది ప్రేమ కెరంతసుమ్ గే, పక్కయ్చక తెద్ది ప్రేమ కెర్తె తంక ముక్కిమ్' మెన తుయి అన్నె మాన్సుల్క సంగిలీసి సత్తిమ్. బలి గట్ట ఎత్తిచి కంట ఈంజేవ్ దొన్ని ఆగ్గుల్ రితి కెరుక విలువ" మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా ఒప్పన యేసుక జబాబ్ దిలన్. ³⁴ 'ఇసి సంగ బుద్ధి తెన్ జబాబ్ దిలో' మెన యేసు దెక, జోక "దేముడుచి రాజిమ్క తుయి దూరి నాయ్" మెన సంగిలన్. జలె, యేసు బలే బుద్ధి తెన్ ప్రస్నల్ ఎత్తిక బులవ సంగితికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసాక, జో జా కోడు సంగిలి తెంతో, కో కి కేన్ కోడుక కి యేసుక పుసుక దయిరిమ్ కెర్తి నాయ్.

క్రీస్తు దావీదు పూర్ణమచొక ప్రబు కి పుత్తున్ కి (మత్త 22:41-46; లూకా 20:41-44)

³⁵ యేసు దేముడుచి గుడితె అన్నె బోదన కెర్తె తత్తికయ్, "రచ్చించుప కెర్తొసా జలొ క్రీస్తు దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్మ జోక పుత్తుసి జయెదె మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కీసి సంగుక జతయ్? ³⁶ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దావీదుచి పెట్టి సికయ్తికయ్

తుచ విరోదుమ్ సుదల్క తుయి నుదితి రితి ఆవ్ కెర్తి ఎద, అంచి ఉజెతో పక్కయ్ తుయి వెన తా, మెన ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్.

మెన దావీదు రానొ సొంత సంగిలన్. ³⁷ దస్సి దావీదు రానొ క్రీస్తుక 'ప్రబు' మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రీస్తు కీసి జా జోక పుత్తుసి జయెదె? ఉచర" మెన ఒత్త తిలసక యేసు సంగిలన్. జలె, ప్రెజల్చి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ సర్ద తెన్ జోచ కొడొ సూన్తె తిల.

³⁸ యేసు అన్నె బోదన కెర్తె తిలి పొది ఇసి మెలన్. "దిగిల సూటిచ పాలల్ గలంత గవురుమ్ ఉచరంత మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనచి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. జేవ్ సంతవీదులె టీవ, మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్క జొకర్దు మెన కోర్ప జతతి. ³⁹ సబ గెరలె ముక్కిమ్చ టాన్లుతె, విందుల్తె ముక్కిమ్చ టాన్లుతె వెనుక కోర్ప జతతి. ⁴⁰ జేవ్ మోసిమ్లు కెర రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ విక కతతి, అన్నె ఉప్రమెన్సుక దిగిల ప్రార్దనల్ కెర్తతి. దస్సి, జోవయించి పాపుమ్ ఒగ్గరి, చి వెల్లి సిచ్చ సేడుల" మెన జేవ్చి రిసా యేసు సంగిలన్.

బీద సుద్ది జాక కలుగు జలిసి ఎత్తి దేముడుక దిలిసి (లూకా 21:1-4)

⁴¹ తెదొడి యేసు దేముడుచి గుడితె తతి, దేముడుచి కామ్క కానుక దెతి డబ్బుల్ పెట్టెల్చి మొక్కె వెసిలన్. ఒత్త వెన, బెర అయ్ల మాన్సుల్ ఒత్త డబ్బుల్ గల దెతిసి దెకితె తిలో.

జలె, ఒగ్గర్జిన్ సొమ్నార్లు ఒగ్గర్ డబ్బుల్ జేవ్ పెట్టెల్తె గల్తె తతికయ్, ⁴² ఎద్దెరె నెంజిలి రండెల్ మాన్సు ఎక్లి జా కెర, దొన్ని ఇదుల రాగి కాసుల్ పెటెతె గలిలి. ⁴³ గల్తికయ్, యేసు జోచ సిస్సుల్క పాసి బుకారాన, " 'ఈందె, జేవ్ సొమ్నార్లు ఎత్తిజిన్ మొత్తుమ్ దిలిన్చి కంట ఈంజ ఎద్దెరె నెంజిలి రండెల్ మాన్సు ఒగ్గర్ దా అస్సె' మెన కచితుమ్ సంగితసి. ⁴⁴ కిచ్చొక మెలె, జోవయించి ఎదివాట్ సొమ్నారుమ్ తెంతో సేసిలిసి జా దా అస్తి. ఇన్నెక, కిచ్చొ నెంజిలె కి, కలుగు జలిసి ఎత్తి దా గెల అస్సె" మెన సిస్సుల్క బుద్ధి దెకయ్లో.

13

దేముడుచి గుడి నానెనుమ్ జయెదె మెన యేసు సంగిలిసి (మత్త 24:1-44; లూకా 21:5-33)

¹ ఒత్త తెంతో, యేసు దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జతె తతికయ్, జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో, "ఈందె, గురుబాబు, ఈంజ దేముడుచి గుడి బందిల పత్తల్, కెద్ది బమ్మ జతి రితి అస్సె!" మెన దెకయ్లన్. ² దస్సి మెన దెకయ్తికయ్, యేసు జోవయింక "ఈంజేవ్ ఎత్తి దెకితసు, గని అప్పె పత్తుర్చి ఉప్పిర్ పత్తురు దొంత్రల్ తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీవో నే జతె, గలి జతి దీసి జయెదె" మెన జబాబ్ దిలన్.

³ తెదొడి దేముడుచి గుడిచి మొక్కె తిలి ఒలివ మెట్టయ్ యేసు గెచ్చు వెసిలన్, చి పేతురు యాకోబు యోహానుచి అంద్రెయ మెల సిస్సుల్ జోతె జా కెర, అన్నె కో నెంతె, ⁴ "గురుబాబు, తుయి సంగిలిసి కెయ్చక జర్గు జయెదె గే అమ్క సంగు. ఈంజ నెరవెర్గుప జతి పొది అయ్లి మెలె, అమ్ చినితి రిసా కిచ్చొ గుర్తు తయెదె?" మెన యేసుక పుసిల. ⁵ జో జోవయింక "కొన్సొ జలెకు తుమ్క అంచి రిసా మోసిమ్ నే కెర్తి రితి తుమ్ జాగర్త దెకన. ⁶ కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ జా అస్సి, మెన సంగుక జలెకు, 'ఆవ్ క్రీస్తు' మెన సంగుక జలెకు, ఒగ్గర్జిన్క మోసిమ్ కెర, వేర బుద్ధి సికడుల. ⁷ అన్నె, 'యుద్దుమ్ జతయ్' మెన జలెకు, 'యుద్దుమ్ జయెదె' మెన జలెకు తుమ్ సూన్తె. గని బమ్మ నెంతె తా. ఇనచ ఎత్తి జర్గు జంక అస్సె. గని ఈంజ ఉగుమ్ ఒగ్గర్ బే బేగి పూర్తి జయె నాయ్. ⁸ అన్నె, దేసిమ్చి ఉప్పిరి దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిరి రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీవో జవుల. వేర వేరతె బూకంవల్, కరువుల్ జర్గు జవుల. గని ఈంజ ఎత్తి అంచి రాజిమ్ ఏలుప కెర్తి ఉగుమ్ జెర్మయ్త నొప్పుల్ రిత జా, ఇనచ ఎక్కి మొదొల్ జవుల.

⁹ "తుమ్ మాత్తుమ్, జాగర్త దెకన. కిచ్చొక మెలె, జా పొదిక మాన్సుల్ తుమ్క తీర్పు కెర్తె నబల్తె సొర్పు దెవుల. అమ్చ యూదుల్చ సబ గెరలె తుమ్క పెటె గెలుల. జేవ్ దస్సి విరోదుమ్ కెర్తె, అంచి నావ్చి రిసా, అంచి రిసా సాచి

సంగితి రిసా, అదికార్లుచి మొక్కె రానల్చి మొక్కె తుమ్ టీవో జస్సె. 10 గని తొలితొ, ఉగుమ్ నే మార్పువ జతె, అగ్గె, ఒండి లోకుమ్చ కేన్ దేసిమ్చ ప్రజల్క కి సుబుమ్ కబుర్ నూనపుక అస్సె. సూనయ్లెకయ్, ఈంజ ఉగుమ్చి ఆకర్ దీసి జెయెదె.

11 “జలె, తుమ్క మాన్సుల్ నేరిమ్ వయడ అదికారుల్తె సార్ప దెతి పొదిక, ‘కిచ్చొ సంగుక గే?’ మెన తుమ్ చింత గలన నాయ్. తుమ్ సంగుక మెన జయ్యి గడియయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ దెయెదె గే, జయ్యి సంగ. కిచ్చొక మెలె, తుమి లట్టబ్బు నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మయి లట్టబెదె. తుమ్క తుమి సంగున్ నాయ్.

12 “జా పొదిక అన్నె కిచ్చొ బాద తయెదె మెలె, అన్నొన్క బావొసి జలెకు, పుత్తున్క అబ్బొసి జలెకు, మొర్తి సిచ్చతె సార్ప దెవుల. అన్నె, అయ్యన్ అబ్బొన్క పుత్తుర్లు సగుమ్జిన్ విరోదుమ్ జా, జోవయింక మొరవుల. 13 అన్నె, తుమ్ అంచి నావ్ తెన్ బులితె తత్తెచి రిసా ఎతివాట్జిన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల. గని ఇన అల్లర్ జలెకి, ఆకర్ ఎద కో నముకుమ్ తెన్ తా ఓర్పువ జవుల గే జెవ్వి రచ్చించువ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

14 “జలె, *పిమ్మట్, దేముడుక విరోదుమ్ జా జోక బలే దూసువ కెర నాసెనుమ్ కెర్రిక ఏక్, దేముడుచి గుడితె టీవో నే జతి టాన్తె టీవో జంక తుమ్ దెకిలె, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఈంజ సదు కెర్తన తుమ్ చెంగిల్ ఉచరన. జా గుర్తు తుమ్ దెకిలె, ఈంజ యూదయ ప్రదేసిమ్తెచ మాన్సుల్ చట్టున డొంగ్రలె ఉట్ట నిగుతు! 15 జా పొదిక కేన్ మిద్దెచి ఉప్పిరి కో తవుల గే, ఉత్త కెర, జోచి గెరి తెంతొ కిచ్చొ జలెకు వస్తువ వెంట నెంక జవున్ గెరి పెసుక జయె నాయ్. 16 వెడయ్ గట్ట కో తవుల గే, కామ్చి రిసా కడ్ల జోచ పాలల్ జవున్ వెంట నెంక వస్త జెంక నాయ్. 17 అయ్యె! జేవ్ దీసల్క వయ తిల తేరబోదల్, బోదల్ వడ్డివొ, ఉట్ట నిగుక నెత్త ఒగ్గర్ సైమల్ జవుల!

18 “ ‘ఈంజ ఎత్తి చల్లి పొది జర్గు జవున్ నాయ్’ మెన తుమ్ ప్రార్దన కెర. 19 కిచ్చొక మెలె, లోకుమ్ జెర్మయ్లి తెంతొ అప్పె ఎద కలుగు జల సైమల్చి ఒగ్గర్ సైమల్ జేవ్ దీసల్క ఎత్తివాట్ తయెదె. జలి మెలె, ఒత్త తెంతొ అన్నె కెయ్క కి తెడ్డి సైమ తయె నాయ్. 20 జాచి రిసా, జేవ్ అల్లర్ జత దీసల్ తొక్కి జతి రితి ప్రబు సెలవ్ దెతో నాయ్ జలె, కో కి మాన్సుల్ రచ్చించువ జంక నెత్తిర్ తా. గని నంపజతి రిసా రచ్చనక నిసాన జల మాన్సుల్ పాడ్ నే జతి రిసాయి, ‘జేవ్ సైమల్ తొక్కి దీసల్ తత్తు’ మెన ప్రబు

సెలవ్ దా అస్సె. 21 అన్నె తెదొడక, ‘ఈందె క్రిస్తు!’, ‘ఓదె క్రిస్తు!’ మెన కో జలెకు తుమ్క సంగిలె, జా నంప కెర నాయ్. 22 కిచ్చొక మెలె, అబద్దుమ్చ జా కెర, ‘ఆవ్ క్రిస్తు’ మెనన జలెకు, ‘ఆవ్ దేముడుచి కబుర్ ఆన్తొసా’ మెనన జలెకు, రచ్చనక నిసాన జలసక మోసిమ్ కెర జోవయించి నముకుమ్ పిట్టవుక మెన ఉచరన, వెల్లో మాయకమొ కెరుల. 23 అల్లె, చెంగిల్ దెకన. ఈంజ ఎత్తి నే జతె అగ్గెయ్ తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

24 “జేవ్ దీసల్క, ఆవ్ సంగిల జేవ్ సైమల్ పూర్తి జలె పిమ్మట్క, పొద్దు అందర్ జయెదె, జోను కి ఉజిడి దెయె నాయ్. 25 ఆగాసుమ్ తెంతొ సుక్కల్ గెసురుల, చి ఆగాసుమ్తె ఎత్తి అద్దుర్ జయెదె. 26 తెదొడక ఎదివాట్ అదికారుమ్ తెన్, పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా మబ్బుల్తె పరలోకుమ్ తెంతొ ఉత్త జెయిందె. ఆవ్ దస్సి ఉత్త జెతిసి లోకుమ్ ఎత్తి దెకుల. 27 తెదొడక అంచ దూతల్క తెద్రయిందె, చి జేవ్, చెత్తర్ దిక్కుల్ తెంతొ, లోకుమ్చి ఏక్ పక్క తెంతొ, అన్నెక్ పక్క ఎద, కేన్ దేసిమ్చక నే పిట్టి, రచ్చనక ఆవ్ నిసాన్ల మాన్సుల్క ఆనవ, ఎక్కితె కుడవనిందె.

అంజూరుమ్ రూకుక టాలి

28 “అంజూరుమ్ రూకుక టాలి కెర అర్దుమ్ కెరన. మెలె, దసా రూకచ కొమ్మల్ కొవ్ని జా పలొయ్లె ‘వేసెక్ అప్పె పాచ జెయెదె’ మెన తుమ్ చినితె. 29 దస్సి, ఆవ్ సంగిల గుర్తుల్ జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలె, జా గుమ్ముమె పాచిల్ రితి జా, అన్నె జెతికయ్ సమయుమ్ పాసి జా అస్సె మెన తుమ్ జాన్తె. 30 ఆవ్ సంగిల సైమల్ గుర్తుల్ పూర్తి జలెకయ్ ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయెదె మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి. 31 జలె, ఆగాసుమ్ బుయి నాసెనుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడె ఎద్దె పిట్టితి నాయ్.

32 “జలె, కేన్ దీసిక ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెయిందె గే, జా దీసిక కేన్ గడియక జెయిందె గే, దేముడు జలొ అబ్బొక పిట్టవ కేన్ మాన్సు జలెకు, పరలోకుమ్చ దూతల్ జలెకు, దేముడు అబ్బొచొ పుత్తుసి జలెకు, కోయి నేనుమ్. 33 జాకయ్, జాగర్త తెన్ తా, తెలివి తా, ప్రార్దన కెరె తా. జా కాలుమ్ కెయ్క జెయెదె గే నేన్సు. 34 ఆవ్ అప్పె దేముడు జలొ అబ్బొతె గెతిసి, ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతిసి కిసి మెలె, ప్రయానుమ్ గెతో మాన్సు కెర్రిన్చి రితి జయెదె. జో మాన్సు గెచ్చుక బార్ జతి పొది, జోక కలుగు జతిసి జోచ గొత్తి సుదల్క రకితి రితి జోవయింక అదికారుమ్ దా, జోవయింక ఎక్కిలోక కమొ దా, గుమ్ముమ్ రకితోసా ఎక్కిలోక రకవ, ఉట్ట గెచ్చెదె. అంచి తెన్ కి దస్సి.

35 “జలె, తుమ్ జాగర్త తెన్ రకితె తా. కిచ్చొక మెలె, గేర్చొ ఎజొమాని కెర్రి రితి ఆవ్ ఉట్ట గెలె, సంజెక జెయిందె

* 13:14 13:14 యేసు జెర్మ డబ్బయ్; 70; వెర్పుల్ గెలి పడ్డె ఈంజ నస్తుమ్ జర్గు జలి. మెలె యేసు పరలోకుమ్తె గెచ్చు అన్నె విస్సెక్ సత్తు; 27; వెర్పుల్ గెతికయ్.

గే, సొక్కుక జెయిందె గే, కుకుడొ వాంసెనె జెయిందె గే, పెందలె జెయిందె గే, కెడ్డొడక జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు. 36 తెలివి తా రకితె తా. నెంజెలె, తుమ్ నే రకితె నిజల్ రితి బదుకుమ్ జా తిలె పొది ఆవ్ అయ్లె, దెకిలె, తుమ్ కీసి జస్తె! 37 తుమ్కయ్ మెన నాయ్, ఎత్కిజిన్ మాన్సుల్క ఆవ్ కిచ్చొ జాగర్త సంగితసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె ఆవ్ అన్నె జెతిన్క తెలివి తెన్ రకితె తా” మెన సిన్సుల్క యేసు ఈంజ బోదన ఎత్కి సంగిలన్.

14

యేసుక మారుక మెన వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట కెర్లిసి
(మత్త 26:1-5; లూకా 22:1-2; యోహా 11:45-53)

1 దొరతి గెలి పిమ్మట్* పస్కా పండుగు, జలె నే పులయ్ల పొడియె కతి పండుగు, నే జెతె అగ్గె, వెల్లెల పూజర్లు చి మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కుట్ట ఉచర ఉచర, “కీసి కెర జలెకు గుట్టు తెన్ యేసుక అప్పెయి దెర మారుమ” మెన ఆస తెన్ తిల. 2 గని, “పండుగు పొది పొని, కిచ్చొక మెలె పండుగక బెర అయ్ల పైజల్ కుమ్మత్ తెన్ గగ్గోల్ జా అమ్క బలే అల్లర్ కెరుల.”

3 యేసు బేతనియ గవ్వె గెచ్చు, సీమోను మెలో వెల్లి రోగుమ్ జా తిలో ఎక్కిలోచి గెరి తా, అన్నిమ్ కంక వెస తతికయ్, ఏక్ తేర్బోద ఒగ్గర్ విలువచి వాసెన తేలుచి బుడ్డి దెరన జా, జా బుడ్డి పుట్టవ కెర యేసుచి బోడి ఉప్పిరి సువిలి. 4 ఒత్త తిలన సగుమ్జిన్ కోపుమ్ జా “ఈంజ తేల్ ఇసి పాడ్ కెరుక కిచ్చొక? 5 ఈంజ తేల్ సొవ్వు పుంజొ వెండ్లుచి కంట అన్నె డబ్బుల్క వికుక జతి, చి బీద సుదల్క దర్ముమ్ దెంక జతి” మెన లట్టబన, జా తేర్బోదక గోల కెర్ల.

6 జలె యేసు, “ఇన్నెక గోల కెర నాయ్. కిచ్చొక ఇన్నెక ఉస్సర్ కెర్తసు? అంచి రిసా ఈంజ కెర్లిసి వెల్లో కామ్. 7 బీద సుదల్ కెయక కి తుమ్చి తెన్ తవుల చి రిసా తుమ్క కెయక ఇస్టుమ్ అయ్లె, జోవయింక దర్ముమ్ దెంక జయెదె. గని ఆవ్ కెయక తెయక తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె ఇసి తయె నాయ్. 8 ఇన్నెచి అత్తి తిలిసి సర్లక ఈంజ కెర అస్సె. ఆవ్ నే మొరై అగ్గె, అంక నే రోవితె అగ్గె, అంచి ఆగ్ తెయార్ కెర్లి గుర్తు రితి కెర అంక ఈంజ తేల్ బోడి నువ దా అస్సె. 9 అన్నె ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ నిజమి సంగితసి మెలె, ఒండి లోకుమ్తె కేసె అంచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుల గే ఒత్తయ్ ఈంజ అప్పె కెర్లిసి సంగ, ఇన్నెచి రిసా ఉచరవడుల” మెన యేసు సంగిలన్.

* 14:1 14:1 పూర్ణమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గొతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతొ ప్రబు రచ్చింఛువ కెర్లిసి ఏద కెర్లి పండుగు, ఈంజ. ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఏద కెరుల మెలె, ‘అమ్చ యూదుల్క విడ్డల్ కెర్లు’ మెన ఐగుప్తు దేసిమ్చ కుటుంబల్ ఎత్కిచ తొల్పర్ జల మున్సుబోదల్క దూత మార్లిన్తె యూదుల్చ తొల్పర్ బోదల్ నే మొర్లి రితి ప్రబు జోవయింక పిట్టయలిసి ఏద కెరుక. తెదొడి, పూర్ణమ్చి జా రాతి కేన్ గెరి యూదుల్ తిల గే, జా గెర్చ దారబంద్రల్తె అర్పితుమ్ జలో ఏక్ మెండపిల్లచి లోయ దెరవుల, చి దూత దెకిలె, జా గెర్చ తొల్పర్ బోదక మారె నాయ్. † 14:12 14:12 యేసు కి ఈంజ పస్కా పండుగు పొది మాన్సుల్చి పాపుమ్ గచ్చయత అర్పితుమ్ జా జోవయింక లోయ నువ దెయెదె. ‡ 14:13 14:13 మెలె యెరూసలేమ్ పట్టుమ్. § 14:22 14:22 ‘దేముడు అబ్బిసి’ మెన కేన్ నుట్టు రెగ్గ తిలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రిసా సంగితయ్.

యూదా మెలో సిన్సుడు యేసుక దెర దెంక ఒప్పన్లిసి
(మత్త 26:14-16; లూకా 22:3-6)

10 యేసుచ బారజిన్ సిన్సుల్తె ఎక్కిలో ఇన్సురియోతు గవ్వెచొ యూదా మెలోసా, తెదొడి జో, యేసుక దెర వెల్లెల పూజర్లుచి అత్తి దెంక ఉచర, జోవయింతె గెచ్చు, సంగిలన్. 11 జేవ్ సూన సర్ల జా, “తుక డబ్బుల్ దెమ్దె” మెన ఒప్పన్తికయ్, యేసుక కీసి కెర కెయక దెర దెంక గే, యూదా వాట్ చజితె తిలో.

12 నే పులయ్ల పొడియె కతి పండుగచి మొదొల్ కెర్లి దీసి, మెలె, ‘పస్కా’ మెన మెండపిల్లక అర్పితుమ్ దా †జోచి లోయి సువితి దీసి, సిన్సుల్ యేసుక “తుయి పస్కా అన్నిమ్ కెర్లి రిసా అమ్ కేన్ టాన్ తెయార్ కెరుక?” మెన జోక పుసిల. 13 జో సిన్సుల్తె దొగులక పాసి బుకారా, “తుమ్ †పట్టుమ్తె గెచ్చు, చి పట్టుమ్ తెడి పెసిలదు మెలె, పాని వయితోసా ఎక్కిలో తుమ్క దన్సుల్ జయెదె. జోచి పట్టి గెచ్చు, 14 చి కేన్ గెరి జో పెసెదె గే, జా గెర్చొ ఎజొమానిక తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, ‘అంచ సిన్సుల్ తెన్ ఆవ్ పస్కా అన్నిమ్ కతి గది కేన్?’ మెన అమ్చొ గురుబాబు పుసితయ్ మెన సంగ, చి 15 తెయార్ కెర్లి వెల్లి అంతస్తు గది ఏక్ తుమ్క దెకయెదె. ఒత్తయ్ అమ్చి రిసా పస్కా అన్నిమ్ తెయార్ కెర తా” మెన యేసు సంగిలన్. 16 జేవ్ సిన్సుల్ బార్ జా పట్టుమ్తె గెచ్చు, జో సంగిలి రితి ఎత్కి జర్లు జా అస్సె మెన దెక, జా పస్కా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి తెయార్ కెర్ల.

17 సాంజ్ జతికయ్, యేసు జేవ్ బారజిన్ సిన్సుల్ తెన్ జా గదితె జా కెర, 18 జేవ్ వెస అన్నిమ్ కెర్లె తతికయ్, యేసు “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ అంచి తెన్ కతసతె ఎక్కిలో అంక దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్లు కెర దెయెదె” మెన సంగిలన్. 19 ఇసి సంగితికయ్, జేవ్ దుకుమ్ జా, “ఆవ్ గె?” మెన ఎక్కిలోచి పడ్డొ ఎక్కిలో ఎత్కిజిన్ సంగుక దెర్ల. 20 జలె, జో జోవయింక, “తుమ్ బారజిన్తె ఎక్కిలో దస్సి కెరెదె. అంచి తెన్ ఆతు తప్పెలయ్ పొడి బెద బుడ్డయ్తో ఎక్కిలో. 21 ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మిలోసాచి రిసా రెగ్గి లెక్క ఉట్ట గెచ్చిందె. గని, అయ్యె! ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మిలోసాక కేన్ మాన్సు దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్లు కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చచి రిసా జో నే జెర్మ తిలె జోక చెంగిల్ తత్తి!” మెన సంగిలన్.

22 యేసు, సిన్సుల్ జా పస్కా అన్నిమ్ కెర్లె తా, యేసు పొడియె దెరన “దయ కెర్లది” మెలి రితి కీదేముడు

అబ్బొనక జోబర సంగ కెర, జా పోడియె మోడ, సిస్సుల్క వంట దా, జోవయింక “తుమ్ ఈంజ కడన కా. అంచి ఆగ్గక ఈంజ గుర్తు జయెదె” మెన కెర, ²³ ఏక్ గిన్నుచి ద్రాచ రస్సుమ్ దెర, దేముడు అబ్బొనక అన్నె ఉచర, సిస్సుల్క దెతికయ్, జేవ్ ఎత్తిజిన్ జా గలన్చి ద్రాచ రస్సుమ్ వర్న తెన్ పిల. ²⁴ తెదొడి యేసు “ఈంజ రస్సుమ్ కిచ్చొచి గుర్తు మెలె, ఒగ్గరజిన్ మాస్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా అంచి లోయి నూయి జంక అస్సె మెన అంచి నొవి ప్రమానుమ్. ²⁵ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి సంగితసి మెలె, అబ్బొసి జలో దేముడుచి రాజిమతె ఆవ్ నొవర్ పితె ఎద, ఇసి ద్రాచ రస్సుమ్ పియి నాయ్” మెన సిస్సుల్క సంగిలన్.

బమ్మ జా అంక ములితె మెన సంగిలిసి

²⁶ తెదొడి జేవ్ దేముడుక గనుమ్ గాయ కెర బార్ జా, ఒలీవ మెట్టయ్ ఉట్ట గెల. ²⁷ యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఎత్తిజిన్ బమ్మ జా అంక ములితె. కిచ్చొక మెలె, మెండల్ రకితోసాక ఆవ్ మొరయిందె, చి జోచ మెండల్ ఎత్తిజిన్ చెదుర్పు జా గెచ్చుల, మెన దేముడు కోడుతె రెగ్గయ్లిసి నెరవెర్పువ జంక అస్సె. ²⁸ గని ఆవ్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టి పిమ్మట్క, తుమ్చి కంట అగ్గె గలిలయ ప్రాంతుమతె గెచ్చిందె” మెన ప్రమానుమ్ కెర్లన్.

²⁹ యేసు ఇసి సంగితికయ్, పేతురు జోక “ఎత్తిజిన్ తుక ములితెకి, ఆవ్ తుక ములి నాయ్” మెన సంగిలన్. ³⁰ జలె యేసు జోక, “తుక ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆజి రాతిక, కుకుడొ తివ్వెరి నే వాసితె అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తుయి తివ్వెరి సంగితె” మెన సంగిలన్. ³¹ దస్సి సంగిలే కి, పేతురు బమ్మ తెన్ “ఆవ్ తుచి తెన్ మొరుక అస్సె మెలె కి, ఆవ్ తుక ‘నేని’ మెన కెయ్యక కి సంగి నాయ్” మెన పేతురు గట్టిజ సంగిలన్. జేవ్ సిస్సుల్ ఎత్తిజిన్ దస్సి సంగిల.

గెత్తేమనే తోటతె (మత్త 26:36-46; లూకా 22:39-46)

³² ఒత్త తెంతో యేసు సిస్సుల్ గెత్తేమనే మెంతి తోటతె గెచ్చు, జో “ఆవ్ ఒత్తల్తో గెచ్చు ప్రార్దన కెర జెతి ఎది ఎద తుమ్ ఇన్నె వెస తా” మెన జేవ్ సిస్సుల్క సంగ, ³³ ఎక్కి పేతురుక, యాకోబుక చి యోహానుక పట్టి కడన ఇదిల్ దూరి గెచ్చు తా, దుకుమ్ జా మెన్నుతె ఒగ్గర్ బాద సేడుక దెల్లొ. దస్సి బాద సేడ, ³⁴ “అంచి పెట్టి తిలి దుకుమ్క మొర గెచ్చుక జయెదె. తుమ్ ఇన్నె తెలివి తెన్ రకితె తా” మెన సంగ, ³⁵ సగుమ్ దూరి గెచ్చు కెర, సెర్ను సేడ, దేముడు అబ్బొనక ఇసి మెన ప్రార్దన కెర్లన్. “ఓ బ, తుక జంక తిలెగిన, ఈంజ దుకుమ్ జతి గడియ నెంజిలె, జతి లెక జలె అంక పిట్టవు” మెన అన్నె, ³⁶ “ఓ బ, ఎత్తి తుచి అత్తి

అస్సె. ఈంజ గిన్నుచి ఆవ్ నే పితి రితి అంక పిట్టవు. గని అంచి ఇస్టుమ్ పోని. తుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జవున్” మెన ప్రార్దన కెర, ³⁷ జేవ్ సిస్సుల్తె ఉట్ట జా, జేవ్ నిజ అస్తి మెన దెక కెర, పేతురుక, “ఓ సీమోను, తుయి నిజ అస్సిన్ గే? ఎక్కి గడియ జవున్ రకితె తంక నెతిర్లది గే? ³⁸ జెత అల్లర్తె తుయి పాపుమ్ నే కెర్తి రితి జాగర్త తెన్ తా, ప్రార్దన కెర్తె తా. ‘ఆత్మ నిదానుమ్ అస్సె’ మెన ఉచరన్లెకి, ఆగ్గక సెక్తి నాయ్,” మెన పేతురుక యేసు సంగిలన్. ³⁹ అన్నెక్ సుట్టు ఇదిల్ దూరి ఉట్ట గెచ్చు కెర, తొలితొ ప్రార్దన కెర్ల కొడొ, అన్నెక్ సుట్టు ప్రార్దన కెర్లొ.

⁴⁰ దస్సి ప్రార్దన కెర, అన్నె బుల జా, జేవ్ సిస్సుల్ గూన్క నెత్త కెర నిజ అస్తి మెన దెకిలన్. దెకితికయ్, జేవ్ లాజ్ జా, జోక కిచ్చొ సంగుక గే నేన గెల.

⁴¹ అన్నెక్ సుట్టు కి యేసు దస్సి గెచ్చు అన్నె జా, మొత్తుమ్ తివ్వెరి జేవ్ నిజిలిసి దెక, “అప్పెకయ్ సెలవ్ కడన నే రకితె నిజ అస్సున్ గే? సాలు. ఈందె సమయుమ్ జా గెలి గే. ఆవ్ మాస్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా పాపుమ్ కెర్తనచి అత్తి దెర్ను సేడిందె. ⁴² జొమ్మ, గెచ్చుమ! ఓదె, అంక దెర దెతోసా పాసి జా అస్సె” మెన జోవయింక సంగిలన్.

యూదా చి జనాబ్ యేసుక దెరుక అయ్లిసి

⁴³ యేసు దస్సి లట్టబై తతికయ్, జోచ బారజిన్ సిస్సుల్తె అగ్గె బెద తిలో యూదా పాచ అయ్లో. వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనచి అన్నె వెల్లెల మాస్సుల్ తెద్రయల జనాబ్ కి, కత్తులు డండల్ దెరన, యూదా తెన్ అయ్ల.

⁴⁴ జలె ఈంజ నే జతె అగ్గె, “కక్క ఆవ్ చుంబిందె గే, జొయ్యి యేసు. జోకయ్ దెరన కో నే పిట్టయ్తి రితి చెంగిల్ రక కడన” మెన యేసుక దెర్ల దెతో యూదా జేవ్ జనాబ్ క గుర్తు సంగ తిలన్. ⁴⁵ జో అయ్లి బేగి, యేసుతె జా కెర, “గురుబాబు” మెన సంగ చుంబితికయ్, ⁴⁶ జేవ్ బెద అయ్లన యేసుక దెర్ల.

⁴⁷ జలె, ఒత్త టీవో జా తిలో ఎక్కిలో కత్తి కడన, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచొ గొత్తి సుదొక పెట జోచొ కంగ్గొ కండ గెలన్.

⁴⁸ తెదొడి జోక దెర్లనక యేసు, “ఆవ్ కిచ్చొగె చోర్లయ్ గే, చి తుమ్ కత్తులు డండల్ దెరన అంక దెరుక తుమ్ అయ్లదు గే? ⁴⁹ ఆవ్ రోజుక తుమ్చి తెన్ దేముడుచి గుడితె తా బోదన కెర్లె కి, జా పొది అంక దెర్ను నాయ్. జలె, దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్లిసి ఎత్తి జర్గు జవున్!” మెన సంగిలన్.

⁵⁰ జలె, సిస్సుల్ ఎత్తిజిన్ బమ్మ జా, జోక ముల దా ఉట్ట నిగిల.

⁵¹ జలె, పట్టి బందన తిలో ఏక్ ఉబెడొ యేసుచి పట్టి గెతె తిలన్ యేసుక కడ నెత మాస్సుల్తె సగుమ్జిన్ జో ఉబెడొక దెర్ల. ⁵² గని, జో జా పట్టి సేడవ దా డుమ్డొయ్ ఉట్ట నిగిలన్.

ఎత్కిక వెల్లో పూజరిచి మొక్కె యేసుక పరిచ్చ కెర్రిసి

53 * యేసుక ఎత్కిక వెల్లో పూజరితె కడ నిల. ఒత్త కడ నెతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ ఒత్త బెర తిల. 54 పేతురు, జలె, దూరి దూరి తా యేసుచి పట్టి జా జా, జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరిచి వీదె పెన, ఆగితె తపితి రిసా జమాన్లు తెన్ వెస తిలో.

55 వెల్లెల పూజర్లు చి అన్నె వెల్లెలో సబ కెర్తన ఎత్కిజిన్ యేసుక మార గెలుక మెన జోక నేరిమ్ వయడ్డి సాచిక చజితె తిల, గని సరి జతి సాచి దొర్కు జయె నాయ్. 56 మెలె, ఒగ్గర్జిన్ జోచి ఉప్పిరి అబద్దుమ్ సాచి సంగిలే కి కచి, కచి సాచి ఎక్కి రితి జయె నాయ్. 57-58 తెదొడి, సగుమ్జిన్ టీవో జా, “మాన్సు బందిలి ఈంజ దేముడుచి గుడి సేడవ కెర తిర్తకయ్ మాన్సు నే బందిలి ఏక్ దేముడుచి గుడి బందిందె, మెన ఈంజో సంగిలిసి సూన్లమ్” మెన అబద్దుమ్ సంగిల. 59 గని జేవ్ సంగిలి సాచి కి సరిగా బెదె నాయ్.

60 తెదొడి, ఒత్త తిల మాన్సుల్చి నెడమె ఎత్కిక వెల్లో పూజరి టీవో జా కెర, యేసుక “ఈంజేవ్ సంగితిన్క కిచ్చొ జబాబ్ దెంక నెతిర్చి గే? ఈంజేవ్ తుక కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్డతి?” మెన పుసిలన్. 61 గని యేసు తుక్లె తా, కిచ్చొ జబాబ్ కి సంగి నాయ్. యేసు తుక్లె తతికయ్, ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జోక అన్నె “పరలోకుమ్ తిలో అమ్చో దేముడు ప్రబుచో పుత్తున్ జలో క్రీస్తు తూయి గే?” మెన యేసుక పుసితికయ్, 62 జో “అవ్వి. అన్నె, ఆకర్క, ఎత్కి సెక్తి అదికారుమ్ తిలోసాచి ఉజెతో పక్కయ్ ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసా వెస తతిసి కి, ఆగాసుమ్చ మబ్బుల్ తెన్ ఆవ్ పరలోకుమ్ తెంతో అన్నె ఉత్త జెతిసి కి తుమ్ దెకితె” మెన సంగిలన్.

63 ఇసి సంగితికయ్, జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరి కోపుమ్ జా, జో గలన్లి దిగిల్ సొక్క చిరన గెల కెర, “అన్నె సాచి సంగితన అమ్క అక్కర్ నాయ్. 64 దేముడుక ఆవ్ సమ్మందుమ్ జతసి మెన ఈంజో సంగ ప్రబుచి విలువ కడ వెల్లి పాపుమ్ కెర్రిసి తుమ్ ఎత్కిజిన్ సొంత సూన్లదు, తుమ్ కిచ్చొ తీర్పు సంగితె?” మెన సబ కెర్తనక పుసితికయ్, “మొర్తి సిచ్చుచి తప్పు కెర అస్సె” మెన జేవ్ ఎత్కిజిన్ తీర్పు సంగిల. 65 తెదొడి జోవయింతె సగుమ్జిన్ యేసుక తుంకుర్క దెర, నిస్కారుమ్ కెర్ల. అన్నె, జోచి మొక్కె పాలుమ్ డంక దా జోక పెట, “తుక కో పెట్ల గే, తుయ్ క్రీస్తు గే సంగు!” మెన కొంకడ్ల. అన్నె, జమాన్లు జోక ఎత్తివాట్ దెబ్బల్ పెట గెల.

* 14:53 14:53 ‘ఎత్కిక వెల్లో పూజరి’ మెలె, వెల్లెల పూజర్లు మొత్తుమ్తె ఎక్కిలో ముక్కిమ్చో పూజరి జయెదె. తెదొడి కయవ మెలోసా ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జా తిలో. * 15:1 15:1 రోమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమ్ జా దేసిమ్ ఆక్రమించువ కెర ఏలువ కెర్ల తతికయ్, జా రోమ్ దేసిమచి ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ని పిలాతు అదికారి జా అస్సె.

“జోక నేని” మెన యేసుచి రిసా పేతురు సంగిలిసి (మత్త 26:69-75; లూకా 22:56-62; యోహా 18:15-18,25-27)

66 పేతురు ఎట్టోతో వీదె తతికయ్, జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరితెచి తేర్బోద గొత్తి సుది ఎక్కిల్ జా కెర, 67 పేతురు ఆగితె తపిత్ తిలిసి దెక కెర, “తుయి కి నజరేతు గవ్విచో యేసు తెన్ తిలది, గెద” మెలి. 68 ఇసి మెన సంగితికయ్, “నాయ్, గెద. తుయి సంగితిసి కిచ్చొ గే, ఆవ్ నేని. అంక అర్దుమ్ జయె నాయ్” మెన సంగ, జా వీదెచి ఒత్తల్తోచి గుమ్ముమె ఉట్ట గెలన్. 69 గని జా గొతిమాన్సు జోక ఒత్త అన్నె దెక, “ఈంజో కి జోచ సిన్సుల్తె ఎక్కిలో” మెన ఒత్త టీవో జల సుదల్క సంగితికయ్, 70 పేతురు అన్నె, “ఆవ్ నెంజి” మెన సంగిలన్. అన్నె గడియ గెతికయ్, ఒత్త తిలన పేతురుక దెక, “తుయి, నిజుమి జోతె తిలోసా. తుయి కి గలిలయ వ్రాంతుమ్తెచో మాన్సు గెద?” మెన సంగిల. 71 జాకయ్ పేతురు, “తుమ్ సంగిలో మాన్సుక ఆవ్ నేని” మెన సాపెన గల కెరన ఒట్టు గలనుక దెర్తికయ్, 72 బేగి కుకుడో వాసిలన్. జలె ఇన్నెతెన్ దొవ్వెర్ జలి, చి “కుకుడో తివ్వెరి నే వాసితె అగ్గె, తుయి అంక ‘నేని’ మెన తివ్వెరి సంగితె” మెన యేసు అగ్గె సంగిలిసి ఏదన్లు కెర, పేతురు ఎదివాట్ దుకుమ్ జా ఏడ గెలన్.

15

పిలాతు యేసుక పరిచ్చ కెర్రిసి

(మత్త 27:1-2,11-14; లూకా 23:1-5; యోహా 18:28-38)

1 రాత్ పయితికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, వెల్లెల మాన్సుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, వెల్లి సబ కెర్ల సుదల్ ఎత్కిజిన్ బెద వెస, యేసుక కిచ్చొ కెరుక గే ఉచర, జోక బంద కడన, * అదికారి జలో పిలాతు మెలోసాతె సార్ప దిల.

2 పిలాతు యేసుక దెక, “తుయి గే యూదుల్చో రానో?” మెన పుసిలన్, చి యేసు “తుయి సంగిలి రితి” మెన జబాబ్ దిలన్.

3 తెదొడి వెల్లెల పూజర్లు యేసుక ఒగ్గర్ నేరిమ్లు వయడ్డికయ్, 4 పిలాతు మెలో జో అదికారి జోక అన్నె, “తుయి జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దెసి నాయ్ గే? ఈందె, తుక కెత్తి నేరిమ్లు వయడ్డతి గే సూసు”, మెన సంగిలన్. 5 గని యేసు అన్నె కిచ్చొ జబాబ్ దిలో నాయ్, చి రిసా పిలాతు ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జలో.

6 జలె, జా పండుగు పొది, పైజల్ కోర్ప జలో కేన్ జలెకు జేలి జలోసాక ముల దెంక పిలాతుక అలవాట్ జా అస్సె. 7 జలె, ప్రబుతుమ్క విరోదుమ్ జా అదికారుల్క విత్తేకుమ్ కెర అత్త్య కెర్ల మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ జా పొది

జేల్తె తిల. జోవయింతె బరబ్బు మెలో ఎక్కిలో తిలో. 8 జలె, ఒత్త తిల జనాబ్ పిలాతుచి పాసి బెర జా కెర, “తుయి ఈంజి వండుగ్గక అలవాట్ జలి రితి అమ్మక కెరు!” మెన బలవంతుమ్ కెర్ల. 9 జాకయ్ జో పిలాతు జోవయింక “తుమ్ యూదుల్క †రానో జలోసాక తుమ్క ఆవ్ ముల దెంక తుమ్చి ఆస గే?” మెన పుసిలన్. 10 కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి గోసకయ్ వెల్లెల పూజర్లు యేసుక జో తెన్ ఆన అస్తి మెన జో జానె.

11 గని, “ యేసుక పోని. బరబ్బుక ములు! మెన సంగ” మెన వెల్లెల పూజర్లు జేవ్ బెర తిల జనాబ్ క సికయ్ తె తిల.

12 తెదొడి పిలాతు జేవ్ అన్నె, “దస్సి జలె, తుమ్ యూదుల్చో రానో మెలోసాక ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన పుసిలన్, 13 చి జేవ్ జనాబ్ “జోక సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన ఒర్నిల. 14 జేవ్ ఇని జతికయ్, పిలాతు అన్నె, “కిచ్చొక? కిచ్చొ నేరిమ్ కెర అన్నె?” మెన పుసిలన్. గని జేవ్, అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్ విన్నుమ్ తెన్ “సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు!” మెన గట్టిజ కేకుల్ గలిల. 15 జాకయ్ పిలాతు, ప్రెజల్క ముద్దొ కెరుక మెన, జేవ్ సంగిలో బరబ్బుక ముల కెర, యేసుక కొర్లల్ తెన్ పెటవడ, ‘జోక సిలువతె గల్తు, జలె’ మెన సార్ప దిలన్.

జమాన్లు యేసుక కొంకడ్డిసి

16 తెదొడి అదికారి తెచ జమాన్లు సుదల్ యేసుక ‘ప్రేతోరియమ్’ మెంతి అదికారి గేర్చి తెడిచి గదితె కడ నా కెర, సయ్ న్యుమ్ ఎత్తిజినక ఒత్త బుకారా కెర, 17 †ఊద రంగుచో ఏక్ పాలుమ్ జోక గల దా, కంటక ఏక్ కిరీటుమ్ గంచ కెర, జోచి బోడితె గల దా కెర, 18 యూదుల్చో రానో, తుక జెయ్యి, జెయ్యి! మెన కొంకడ కొంకడ జోకర, 19 ఏక్ డండొ తెన్ జోక బోడి పెట, జోక తుంక కెర, సెర్పు సేడ జోకర కొంకడ్. 20 దస్సి దూసుప కెర్లె పిమ్మట్, జోక గల తిలి ఊద రంగుచో పాలుమ్ కడ గెల కెర, జోచో సొంత పాలుమ్ జోక అన్నె గల కెర, జోక సిలువతె గలుక మెన కడ నిల.

యేసుక సిలువతె టీవడ మార్గిసి

(మత్త 27:32-44; లూకా 23:26-39; యోహా 19:17-19)

21 వట్టె గెతె తతికయ్, కురేనియు దేసిమ్చో సీమోను మెలో ఎక్కిలో పాసిచి బయలె తెంతో జా, ఒత్త పాచిలన్. జో, అలెక్కంద్రు రూపు మెల దొగులక అబ్బొసి జయెదె. జలె, జోకయ్ “యేసుచి సిలువ తుయి వయు” మెన జమాన్లు సుదల్ బలవంతుమ్ కెర్ల.

† 15:9 15:9 యేసుక ‘యూదుల్చో రానో’ మెన సంగిలె, వెల్లెల పూజర్లు కోపుమ్ జవుల మెన జోవయింక కొంకడ్డి రిసా దస్సి మెలన్. † 15:17 15:17

ఎరన చి నీలిమ్ రంగుల్ బెదయ్లె, ఊద రంగు జయెదె. § 15:24 15:24 ‘సిలువ’ కీసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీవతి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్ని డండల్ బెదవుల. సిచ్చ జతి మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్గవ కెర, జోచ అత్తో చట్టో చంపొ కెరవ, అత్తోచట్టోతె మేకుల్ పెట సిలువ బుయ్యె టీవ రోవ కెర దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతిసా దస్సి ఒడోయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చ, జా. * 15:26 15:26 రోమ్ దేసిమ్చి నావ్ తెన్ ఏలువ కెర్లె పిలాతు ఈంజి దార్ గండ రెగ్ల తిలన్, యూదుల్క కొంకడ్డి రితి. యోహాను 19:19. † 15:28 15:28 గ్రీకు జాస తెన్ ఈంజి మత్తెలి రెగ్లె సగమ్ పుస్తకతె 28 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

22 జలె, యేసుక గొల్లోతా మెలి మెట్టయ్ కడ నిల. ‘గొల్లోతా’ మెలె, ‘గిడ్డి పోలికచి టాన్’. జలె, జోక ఒత్త కడ నా కెర, 23 నొప్పి తొక్కి కెర్లె ఓస్తు బెదయ్లె ద్రాచ రన్నుమ్ యేసుక సయ్ న్యుమ్ సుదల్ “పి” మెన దిలెకి, ప్రియె నాయ్. 24 తెదొడ్ జోక ఏక్ కీసిలువతె గల టీవడ సిలువక బుయ్యె రోవ కెర, “జోచ పాలల్ వంటనుమ” మెన చిటి గల వంటన్.

25 జోక సిలువతె గలిలి సమయుమ్ కెర్లె జలి మెలె, పెందలె నొప్పు గంటల్ జలి. 26 “*యూదుల్చో రానో, ఈంజొ” మెన జోచి నేరిమ్ రెగిడ్డి దార్చిగండ యేసుచి బోడిచి ఉప్పిరి సిలువతె ఒడోవ దిల. 27 అన్నె, ఉజెతో పక్క ఎక్కిలోక, డెబ్లి పక్క ఎక్కిలోక, దొగుల చోర్లుక ఎక్కెక్ సిలువల్తె గలిల. 28 †జేవ్ తెన్ దేముడు పూర్ణమ్ రెగ్లయ్లి ఏక్ కోడు నెరవెర్చువ జలి.

“జో పాపుమ్ నెంజిలోసా జలెకి, నేరిమ్ వయడ, జోక ‘పాపుమ్ కెర్లెసా’ మెన పాపుమ్ కెర్లెస తెన్ బెదవ సిచ్చ కెర్లె.”

సిలువతె తతికయ్ జోక మాన్సుల్ కొంకడ్డిసి

29 జా వాట్ గెతె తిల మాన్సుల్ యేసుక ఆస, ఆస బోడి దున్నొవ, “దేవులుమ్ సేడవ తిర్రత్క అన్నె బందితోసా, తుయి. 30 జలె, తుక తూయి రచ్చించుప కెరన్, జా సిలువ తెంతో ఉత్తు!” మెన జోక కొంకడ దూసుప కెర్లె.

31 దస్సి, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన తెన్ బెద జా, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఆస, ఆస “ఈంజొ వేర సుదల్క రచ్చించుప కెర్లెన్, గని జోక జొయ్యి రచ్చించుప కెరనుక నెత్తె. 32 ఆమ్ దెక నంప కెర్లె రిసా, ఈంజొ క్రీస్తు, ఇస్రాయేలు ప్రెజల్చో రానో జలె, సిలువ తెంతో ఉత్త జెవును!” మెన యేసుక దూసుప కెర్లె.

జో తెన్ బెదవ సిలువల్తె గలిల దొగుల చోర్లు కి జోక దూసుప కెర్లె.

యేసు మొర గెలిసి

(మత్త 27:45-56; లూకా 23:44-49; యోహా 19:28-30)

33 బార గంటల్ మెద్దెన్ జలి తెంతో, మొదొల్ కెర తిన్ని గంటల్ ఎద జా ఒండి దేసిమి అందర్ డంక తిలి. 34 జలె, తిన్ని గంటల్క యేసు, “ఏలీ, ఏలీ, లామా సబ్బానీ” మెన అరమయ్ బాస తెన్ “అంచో దేముడు ప్రబు, అంచో దేముడు ప్రబు, అంక కిచ్చొక ఆతు ముల దా అస్సిసి?” మెన గట్టిజ ఒర్ప దిలన్. 35 జలె, ఒత్త టీవో జా

తిలసతె సగుమ్జిన్ జా కోడు సూన కెర, “అదె, ఏలీయా పూర్ణుమచొక బుకార్తయ్, కిచ్చొగె” మెల. ³⁶ జోవయింతె ఎక్కిలో నిగ గెచ్చు, బూంజు రితి తిలి ఏక్ వస్తువ వెంట, అమ్డి ద్రాచ రస్సుమతె బుడ్డవ కెర, ఏక్ రివ్వతె బంద, చాంప కెర, జోక “పి” మెన దా, “అల్లె, ఇన్నెక సిలువ తెంతో ఉత్తవుక మెన ఏలీయా తోడె జా ఉత్త జెయెదె గే, నాయ్ గే దెకుమ!” మెన కొంకడ్లన్. ³⁷ జలె, యేసు గట్టిజ కేక్ గల దా, ప్రానుమ్ ముల దిలన్.

³⁸ మొర గెలి గడియయ్, దేముడుచి గుడితె ఒడొవ తిలి ‡తెర, ఉప్పిర తెంతో ఎట్టో ఎద చిరి జా దొన్ని గండల్ జా గెలి. ³⁹ తెదొడి, యేసుక మొక్కె రక తిలో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లో యేసుక మొర గెలో మెన దెక కెర, “నిజుమి, ఈంజో మాన్సు దేముడుచొ పుత్తుసి జా తిలో” మెన సంగిలన్.

⁴⁰ యేసు మొర్లి పొది, సగుమ్జిన్ తేరబోదల్ దూరి తెంతో దెకితె తిల. జోవయింతె సగుమ్జిన్ కొన్న మెలె, మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియు మెలి ఎక్కి, దకిలో జలో యాకోబు అన్నె యోసే మెల ఉబెడల్చి కీమరియ మెలి అయ్యసి, పడ్డో సలోమే మెలి ఎక్కి తిల. ⁴¹ యేసు తిలి ప్రాంతుమ్తె బుల్లె తిలి పొది, ఈంజేవ్ తీర్ల జోవయించి పట్టి గెచ్చ సవ్రచన కెర్తె తిల. యేసు యెరూసలేమ్తె ఉట్ట అయ్లి పొది అన్నె ఒగ్గర్జిన్ తేరబోదల్ కి జా తిల. జో మొర్లి పొది, జేవ్ కి సిలువ తిలిన్తె రకితె తిల.

యేసుచి పీనుమ్ వెంట గెలిసి
(మత్త 27:57-61; లూకా 23:50-56; యోహా 19:38-42)

⁴² యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి జయెదె, జలె జా దీసి సెలవ్ కడన్లి దీన్క అగ్గెచి దీసి. ⁴³ జలె సాంజ్ జలి పొది, యూదుల్చి వెల్లి సబతె బెదితో ‘చెంగిలో మాన్సు’ మెన ఎత్కిజిన్ జాన్తో, అరిమతయ్ గద్విచొ యోసేపు, దయిరిమ్ కెరన, పిలాతుతె గెచ్చు, “యేసుచి పీనుమ్ జోక దా” మెన వెంట గెల్లి రిసా నజిలో. జో యోసేపు, ‘దేముడుచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఏలువ కెర్తి కాలుమ్ కెయ్చ జెయెదె.’ మెన, నిదానుమ్ తెన్ రకితె తిలో.

⁴⁴ జలె, పిలాతు “జో తెద్ది బేగి మొర గెలన్ గె?” మెన అన్యానుమ్ జా, పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లోక బుకారా, “నిజుమి జో తెద్ది బేగి మొర గెచ్చ అన్నె గే?” మెన పుసిలన్. ⁴⁵ “నిజుమి మొర గెచ్చ అన్నె” మెన జో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లోచి అత్తి సూన, యోసేపు పీనుమ్ వెంట గెలుక మెన పిలాతు సెలవ్ దిలన్. ⁴⁶ జాకయ్, జో విలువచి బట్ట ఆన, యేసుచి పీనుమ్ సిలువ తెంతో ఉత్తవ దా, జో

పాలుమ్ పంగ్రవ దా, రంగ్ని పత్తుర్ డొల్లి కెరయ్లి బొరొచి మెస్సున్తె ఎంగ్డవ దా, జా బొరొచి గుమ్ముమె వెల్లో పత్తురు ఒన్కువ కెర డంకిలన్. ⁴⁷ కేనె ఎంగ్డవ దా వెంట గల గే, మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియు మెలిసి కి, యోసే మెలోసాచి *మరియ మెలి అయ్యసి కి దెకిల.

16

యేసు జీవ్ జా ఉట్ట అన్నె
(మత్త 28:1-8; లూకా 24:1-12; యోహా 20:1-10)

¹ సెలవ్ కడన్లి దీసి కేడ గెలి రాతి, మగ్గలేనే పట్టుమ్చి మరియు, యాకోబుచి అయ్యసి మరియు, సలోమే తెన్, యేసుక గాంసుక మెన, చెంగిల్ వాసిన తేల్ గెనన్ల, చి ² జా *అయ్తర్ దీసి ఒగ్గర్ పెందలె ఉట్ట, బార్ జా, పొద్దు బార్ జలి సమయుమి జా మెస్సె పాచ, ³ “మెస్సె డంపిలో పత్తుర్ అమ్చి రిసా కో ఒన్కువ దెవుల గె?” మెన ఎక్కి తెన్ ఎక్కి †లట్టబై తిల. ⁴ ఇసి లట్టబ లట్టబ, ఉప్పిరి దెక, పత్తురు ఒన్కు జా అన్నె మెన దెకిల. జో పత్తుర్ ఒగ్గర్ వెల్లోచొ.

⁵ తెదొడి, మెస్సె గెచ్చ పెన, కిచ్చొ దెకిల మెలె, జా మెస్సె తెడిచి ఉజెతో పక్క, చొక్కెల పాలల్ గలన తిలో ఉబెడొ రితో దేముడుచి దూత వెన అన్నె. జోక దెక, ఆచారిమ్ జా పంబ్ర జల. ⁶ జేవ్ ఇసి జతికయ్, జో దేముడుచి దూత జోవయింక “పంబ్ర జా నాయ్. సిలువతె గల మొర తిలో నజరేతు గద్విచొ యేసుక తుమ్ చజతను. జో జీవ్ జా ఉట్ట అన్నె. జో ఇన్నె నాయ్. ఈందె జోక ఎంగ్డవ తిలి టాన్క అంకి గల.” ⁷ అన్నె, సిస్సుల్క, పేతురుక “తుమ్చి కంట అగ్గెతో, యేసు గెలిలయతె ఉట్ట గెతయ్. తుమ్క జో అగ్గె సంగిలి రితి, జోక ఒత్త దెకితె మెన తుమ్ గెచ్చ సంగ” మెన దూత సంగిలన్. ⁸ జేవ్ తేరబోదల్ బమ్మ తెన్ మెస్సె తెంతో బార్ జా, సిస్సుల్క జా కబుర్ సంగుక ఉట్ట నిగ గెల. గట్టిజ ఆచారిమ్ జా, అద్దుర్ జా గెచ్చ తిల, చి బియ్ కెర, సిస్సుల్క పిట్టవ, కక్క కి కిచ్చొ సంగితి నాయ్.

మగ్గల పట్టుమ్చి మరియుక యేసు డీసిలిసి

⁹ యేసు ‡అయ్తర్ దీసి జీవ్ జా ఉట్ట, జా దీసి పెందలె మగ్గల పట్టుమ్చి మరియుక తొలితో డీసిలన్. ఒగ్గర్ అగ్గె, జాచిక దెర్ల బూతల్క యేసు ఉదడ గెల తిలన్. జా తేరబోద ఈంజయి. ¹⁰ జలె, యేసు జాక డీస్సికయ్, జా జో తెన్ బుల్లె తిల సిస్సుల్ జివ్వి అన్నె మెన నేన కెర దుకుమ్ జా ఏడై అస్సి, మెన జా జాన కెర, జా మాన్సు జోవయింతె గెచ్చ కెర, “జీవ్ జా అన్నె. ఆవ్ సొంత దెక అస్సి” మెన సాచి సంగిలి.

‡ 15:38 15:38 ఎక్కి ఎత్కి వెల్లో పూజరి వెర్సెక్ ఎక్కి సుట్టు పెన అర్పితుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్తి తెర, ఈంజ. § 15:40 15:40 ఈంజ మరియు యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3. * 15:47 15:47 ఈంజ మరియు యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3. * 16:2 16:2 సత్తు పొదుల్తె అగేచి దీసి † 16:3 16:3 ఎక్కిల్ తెన్ ఎక్కిల్ ‡ 16:9 16:9 సత్తు పొదుల్తె అగేచి దీసి

11 గని జో జీవ్ జలిసి జా దెకిలిసి నూన్లె కి, తెదొడి నంప కెర్తి నాయ్.

12 ఒత్త తెంతో, బయిలుచి వట్టె దొగుల సిస్సుల్ ఇండ గెతె తతికయ్, యేసు, జోచి పొలిక ఇదిల్ వేర మార్కుప జా తా, జోవయింక డీసిలన్. 13 తెదొడి జేవ్ దొగుల అన్నె బుల గెచ్చు, అన్నె సిస్సుల్క సంగిల. గని జేవ్ అన్నె సిస్సుల్ తెదొడి నంప కెర్తి నాయ్.

ఎగరజిన్ సిస్సుల్క యేసు డీసిలిసి

(మత్త 28:16-20; లూకా 24:36-49; యోహా 20:19-23; బారి కమ్మె 1:6-8)

14 జాచి పిమ్మట్, ఎగరజిన్ సిస్సుల్ అన్నిమ్ కంక వెస తిలి పొది, యేసు జోవయింక డీసిలన్, చి గోల కెర్లన్. జో జీవ్ జలి పిమ్మట్ జోక దెక తిలస, జోక సాచి సంగ తిలె కి, జేవ్ రాడ్ జీవ్ తెన్ తిలి రితి అన్మానుమ్ జా నంప నే కెర్తి రిసా గోల కెర్లన్.

15 తెదొడి యేసు సిస్సుల్క, “తుమ్ దేసిమ్లు ఎత్తితె గెచ్చు, లోకుమ్చ ఎత్తిక అంచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర. 16 కో నంపజయి గెచ్చులచి బాప్తిసుమ్ నజనుల గే, జేవ్ రచ్చించుప జవుల. గని కో నంప నే జవుల గే, మొర గెలె, సిచ్చతె గెచ్చుల.

17 “అంక నంపజతస తెన్ అంచి అదికారుమ్ అస్సె మెన కీన గుర్తులు తయెదె మెలె, అంచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ గెలుల, జేవ్ అగ్గె నే సికిల బాసల్ తెన్ లట్టబుల, 18 అయివొక ఉక్ల దెర్లె జవున్, మొర్తిసి పిల్లె జవున్, జోవయింక ప్రమాదుమ్ జయె నాయ్. అన్నె, జొర్ణొ జబ్బుల్ తెన్ తిల మాస్సుల్క అంచి నావ్ తెన్ బోడి చడిలె, చెంగిల్ జవుల.”

19 ప్రబు జలో యేసు, జలె, సిస్సుల్ తెన్ లట్టబ బోదన కెర కేడయ్లి ఇదిల్ పడ్డె, జోవయించి మొక్కె ఆగాసుమ్తె వెగ, పరలోకుమ్తె దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్కయ్ వెసిలన్.

20 అన్నె, జో సంగిలి రితి, సిస్సుల్ కేనె ఒత్త గెచ్చు బోదన కెర్తి తతికయ్, ప్రబు జోవయింక తోడ్ తా జేవ్ సిస్సుల్చి అత్తి వెల్లో కమ్మె కెరవ కెరవ, జేవ్ సంగిలి చి సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయ్లన్కీ.

§ 16:20 16:20 మార్కుచి అత్తి రెగిడ్డి ఈంజ పుస్తకుమ్తె, ఈంజ అద్యయిమ్చి నొవ్వు నంబర్ తెంతొచ కొణొ ముల, ఆకర్చి కోడు కొట్టు జవున్ మెలి రితి ఇదిలిసి కోడు కెయగె గలిల. గని దూతల్చి అత్తి సంగిలి కబుర్ ఎత్తి పేతురుక చి జోవయింతెన్ తిల సిస్సుల్క జేవ్ తేర్బోదల్ సంగిల. ఒత్త తెంతో, సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా యేసు జేవ్ సిస్సుల్క చెత్తర్ దిక్కుల్తె తెర్తవ దిలన్. యేసు తెన్ రచ్చన వాల్ దొర్కు జలి, చి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెద కెయక తెయక ఒత్త చెంగిల్ తంక జయెదె చి సుబుమ్ కబుర్, గెద. జా సుబుమ్ కబుర్ పరలోకుమ్చి సత్తిమ్ తెన్ అస్సె. కో పాడ్ కెరుక నెత్తి. తెద్దిలి.

లూకా సుబుమ్ కబుర్ లూకా రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్

1 యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లీసి, జో ఇన్నె తిలి పొది అమ్చితె ఎత్తి జర్గు కెర్ల కమె ఎత్తి మొదోల్ తెంతో *సగుమ్జిన్, సొంత దెక సాచుల్ జా, జా ఎత్తిచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్త సేవ కెర్తన జల. 2 జలె, జో యేసుక్రీస్తు అయ్లీసి తెన్ †నెరవెర్చుప జలిసి ఎత్తిచి రిసా జేవ్ సాచుల్ అమ్క జాన కెర అస్తి, అమ్చి అత్తి జా సుబుమ్ కబుర్ దా అస్తి, చి యేసు తెన్ జర్గు జలిన్ ఎత్తిచి మత్తెలితెచ బెదవ ఒగ్గర్జిన్ రెగ్ల అస్తి. 3-4 జలె, ఓ వెల్లో దెయొపిలా, ఈంజ ఎత్తి సూన ఆవ్ సరిగా పరిచ్చ కెర అస్తి, చి తుక 'జో సూన్లీచి రిసా సత్తిమ్ చినున్' మెనయ్, తుచి రిసా ఈంజ ఎత్తి వర్చ తెన్ ఆవ్ రెగుడుక అంక చెంగిల్ డీస్తయ్, చి ఇన్నె రెగ్లితసి.

క్రీస్తు రిసా సాట్టు కెర్తొ యోహాను జెర్కెదె

5 హేరోదు రానో † యూదుల్చి ఒండి దేసిమి ఏలువ కెర్తె తిలి పొది, †దేముడుచి గుడితె జోచి సేవ కెర్తొ పూజరి జలో జెకర్యా మెలో ఎక్కిలో తిలన్. పూజర్లుతెచో అబీయా పూర్ణుమ్చోచి *తెగచో జో. జోచి తేర్చి, †అహారోను పూర్ణుమ్చో జలో యూదుల్చో తొలితొచో ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి సెకుమ్తెచి తేర్బోద జా తిలి. జాచి నావ్ ఎలీసబెతు. 6 జేవ్ దొగుతెర దేముడుచి కోడు తెన్ సత్తిమ్ ఇండితె తిల. నే పిట్టయ్తె నెంతె దేముడు దిల ఆగ్గుల్ ఎత్తి తెన్ నాయిమ్ ఇండితె తిల. 7 గని ఎలీసబెతు గొడ్డు జా తిలి రిసా జోవయింక బోదల్ నాయ్. జేవ్ ఒగ్గర్ వెర్చుల్ వయసుచ మంత్రో మంతిరి జా తిల.

8 జెకర్యా తిలి తెగచ పూజర్లు దేముడుచి గుడితె సేవ కెర్తి కాలుమ్ జా తిలి, చి జెకర్యా దేముడుచి జా సేవ కెర్తె తిలి పొది, 9 దేముడుచ పూజర్లుతె కీసి కెర్తతి గే, దస్సి జొయ్యి జో ప్రబు జలో దేముడుచి గుడితెచి దూపుమ్ డయ్యుక మెన చీట్లు గల్క జోచి నావ్ †సేడ్లి. 10 దూపుమ్ డయ్యులి పొది ప్రెజల్ ఒండిజిన్ దేముడుచి గుడిచి కోటచి తెడి బయిలె ప్రార్తన కెర్తె తిల.

* 1:1 1:1 జోవ బారజన్ బారికుల్ చి అన్నె ఒగ్గర్జిన్. † 1:2 1:2 'నెరవెర్చుప జలిసి' మెలి కోడు కిచ్చొక ఒత్త అస్సి మెలె, పూర్ణుమ్ తెంతో 'దొర్చు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జతో క్రీస్తుక తుమ్తె తెర్తయిందె, ఇసి దస్సి కెరెదె' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగ తిలన్, చి దేముడుచి కొడెతె రెగ్లవ తిలన్, చి యేసు అయ్లీసి, బులిలిసి, మొర్లిసి, అన్నె జలిసి చి పరలోకుమ్తె అన్నె వెగ గెలిసి తెన్ జా ఎత్తి నెరవెర్చుప జలి. † 1:5 1:5 నెంజెల 'ఒండి యూదయ దేసిమి' మెనుక జయెదె, రోమ్ దేసిమిచి ప్రబుతుమ్చి నావ్ తెన్ జో హేరోదు ఏలువ కెర్తె తిలన్. 4:44చి ఎట్టోచి కోడు దెక. § 1:5 1:5 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక ఈంజ లోకుమ్తె ఎక్కి దేముడుచి గుడి తయెదె. కేన మెలె; యెరూసలేమ్తె, యూదుల్చి వెల్లి పట్టుమ్తె. యెరూసలేమ్ యూదయ ప్రదేసిమి తిలి.
* 1:5 1:5 పూర్ణుమ్ జా అలనాట్ దిలి తెంతో, యూదుల్చ పూజర్లుతె విస్కె చెత్తర్జిన్ తిల. జోవయింతె ఏక జట్టుచో వెల్లో మాన్సు అబీయా. † 1:5 1:5 అహారోను మోసి పూర్ణుమ్చో అన్నెసి. † 1:9 1:9 కేన్ పూజరిచి జీవితమ్తె ఎక్కి సుట్టుచి సేవతె జో జా దూపుమ్ డయ్యుక జయెదె. జేక జా సమయమ్ జెకర్యాక ఒగ్గర్ ముక్కిమ్చి.

11 తెదొడి దేముడు ప్రబుచో దూత ఎక్కిలో జా దూపుమ్ డయితి టాన్చి ఉజెతో పక్క టీవ డీసిలన్. 12 జెకర్యా జో దూతక దెక కెర బేగి బమ్మ జా బియఁ గెలన్, 13 గని దూత జోక, "జెకర్యా, తుయి బి నాయ్. తుయి కెర్లి ప్రార్తన దేముడు సూన అస్సి. చి తేర్ది ఎలీసబెతు తుక పుత్తు పాయ దెయెదె. జోక 'యోహాను' మెన నావ్ తిస్సె.

14 జో బోద జెర్మిలె తుయి సర్దసంతోసుమ్ జస్సె. అన్నె ఒగ్గర్జిన్ కి జా సర్ద జవుల.

15 పడ్డో, ప్రబుచి కామ్ కెర్తనతె జోక 'వెల్లో' మెన ప్రబు దెకెదె. అంబడ్లి ద్రాచ రస్సుమ్ కి, కిచ్చొ మచ్చితి సూరు కి జో పియె నాయ్. చి జో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు జోచి పెట్టి బెర తయెదె; అయ్యుచి పెట్టి జో తిలి మొదోల్ తెంతో క్తి.

16 ప్రబు జలో జో జోక దేముడుక జేవ్ అన్నె సత్తిమ్ కెరుక దెర్తి రితి

జో యోహాను ఒగ్గర్జిన్ ఇస్రాయేలుల్క దేముడుచి పక్క వస్లయెదె, 17 చి ఏలీయా పూర్ణుమ్చోక తిలి ఆత్తుసెక్తి,

ప్రబుచ కబుర్లు సంగితి ఆత్తుసెక్తి, యోహానుచి పెట్టి తయెదె చి, ప్రబుచి పురె జో గెచ్చెదె.

పురె గెచ్చు అబ్బుదింసి జోవయింక బోదల్క అన్నె చెంగిల్ దెకిత్ రితి జోవయింక పసులవెదె, అన్నె బుద్ది సుదల్చి గ్యానుమ్ జేవ్ సూన్తి రితి దేముడుచి నీతి కోడు తెన్ అగ్గె నెసిలసక పసులవ దెయెదె.

కిచ్చొక మెలె, ప్రబుచి సేవ జేవ్ కెర్తి రితి మాన్సుల్క తెయారో కెర్తి రిసాయి"

మెన దూత జెకర్యాక సంగిలన్.

18 గని, "ఈంజ కోడుచి సత్తిమ్క అంక కిచ్చొ రుజ్జు? ఆవ్ మంత్రో మాన్సు, చి అంచి తెర్చి ఒగ్గర్ వెర్చుల్చి మంతిరి" మెన జెకర్యా అన్మానుమ్ సంగిలన్. 19 దూత జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి పురెతో టీవ్తో జోచి సేవ కెర్తొసా ఆవ్. అంచి నావ్ గబ్లియేలు. తుక ఈంజ కోడు ఆవ్ సంగుక మెన, తుక ఈంజ సర్దచి కబుర్ ఆనుక మెన, దేముడు అంక తెర్తయ్లో.

20 ఈందె, సూను, ఆవ్ సంగిల కొడో తుయి నంప కెర్లది నాయ్ చి రిసా, జా ఎత్తి జర్గు జతి ఎద తుయి గుల్లో జా

తన్నె. జేవ్ కొడొ కచితుమ్ దేముడు దిలి కాలుమ్కయ్ ఎత్తి జర్లు జయెదె” మెన దూత జబాబ్ దిలన్.

21 జలె, మదెనె, జెకర్యా అన్నె బార్ జతినక పైజల్ రకితె తిల. దేవులుమ్తె జో ఆల్నిమ్ తా గెలి రిసా ఆచారిమ్ జల.

22 జలె, జో బార్ జలె, జోవయింతెన్ లట్టుబుక నెత్తి రిసా, ‘దేముడుచి గుడితె కిచ్చొ జవున్ డీసన్ సేడ్లిన్ దెకిలన్’ మెన చినిల, అన్నె, గుల్లో జా తా అత్తో తెన్ జోవయింక సయన్ల కెర్లన్. 23 అన్నె, జోచి సేవచ దీసల్ బెర జోచి సేవ కెర కీకెడవ కెర, గెరి ఉట్ట గెలన్.

24 సగుమ్ దీసల్ గెలి వడ్డె, జోచి తేర్ని ఎలీనబెతు అంగి జలి, అన్నె పాచే జొన్నొ ఎద లుంకిల్ రితి జా గెరి తా గెలి.

25 “ఆవ్ మంతిర్ జా అయ్లి పొది ప్రబు అంక చెంగిల్ దెక చెంగిల్ వరుమ్ దా అస్సె. అంక ‘గొడ్డు జా అస్సె’ మెన మాన్సుల్ అగ్గె ఆస్సె తిల, గని అప్పె అంగి జా అస్సిచి మరియాద అయ్లి. దేముడుచి దయక అంక మరియాద దిలో. అంచి అవమానుమ్ కడ గెలో.” మెన ఎలీనబెతు సర్ల తెన్ తిలి.

యేసుచి జెర్వున్ రిసా దూత మరియక సంగిలిసి

26 ఎలీనబెతు అంగి జా సాప్పు జొన్నొ జతికయ్, దేముడు జో గబ్రియేలు మెలో దూతక గలిలయ ప్రాంతుమ్చి నజరేతు మెలి గవ్వె కబుర్ తెద్రయలన్.

27 యూదుల్చొ *దావీదు పూర్లుమ్చొచి సెకుమ్చొ యోసేపు మెలో ఎక్కిలోక పెండ్లి కెరుక మెన అయ్యసిసి సంగ తిలి విడ్డి బోదతె తెద్రయలన్. జా విడ్డి బోదచి నావ్ మరియ.

28 జలె, జో దూత జాతె జా కెర, “ఓ మరియ, తుక జోబర, తుయి సంతోసుమ్ జా. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుక చెంగిల్ దెక అస్సె. తుక చెంగిల్ వరుమ్ దెతయ్. జో తుక తోడు అస్సె” మెన సంగిలన్. 29 గని జా నాడి ఈంజ కోడు నూన బలే ఆచారిమ్ జా ఇదిల్ బాద సేడ కిచ్చొ కెరుక గే నేన కెర, “ఈంజ కోడుచి అర్లుమ్ కిచ్చొ?”

మెన ఉచరన బియ: గెలి. 30 “మరియ, తుయి బి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుక దయ దెక అస్సె. 31 ఈందె, నూను, తుయి అంగి జస్తె. పుత్తు పాయితె, చి జో బోదక ‘యేసు’ మెన నావ్ తిస్తె.

32 జో ముక్కిమ్ జయెదె, చి ‘ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలోసాచొ పుత్తుసి’ మెన జోచి రిసా సంగుల. అన్నె,

దావీదు రానొచి సెకుమ్తె జెర్వెదె, చి జో ఒగ్గర్ పూర్లుమ్ తిలో ముచ్చొతాతోన్ జలో రిసా †దావీదుచి

సింగాసనుమ్తె జో వెసయెదె జోచి రాజిమ్క జో ఏలుప కెర్తి రితి ప్రబు జలో దేముడు దెయెదె.

33 ‡యాకోబు పూర్లుమ్చొచి సేకుమ్చచి ఉప్పిరి జో కెయ:క తెయ:క ఏలుప కెరెదె. జోచి రాజిమ్ కెయ:క కి అంతుమ్ జయె నాయ్” మెన మరియక జో దూత సంగిలన్.

34 దూత దస్సి సంగితికయ్, మరియ జోక, “ఈంజ కిసి అంక జర్లు జయెదె? ఆవ్ మున్సుక నే గెలి మాన్సు, గెద” మెన సంగిలన్.

35 దూత జాక, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తి తుచి పెట్టి జెయెదె.

జో ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలోసాచి ఆత్మసెక్తి తుచి సుట్టునంత జోచి నీడ సెక్తి డంక తయెదె. జాచి రిసా, తుచి పెట్టి జెర్వుక తిలో బోదక

“పూర్తి దేముడుచి సుద్ది తిలోసా, జోచొ సొంత పుత్తుసి” మెనుల.

36 అన్నె, “ఈందె, అన్నెక్ కోడు కి నూను. తుమ్చి సీమాన్సు జతి ఎలీనబెతు కి మంతిరి జలి పొది అంగి జా అస్సె, చి పుత్తు పాయెదె. జా అగ్గె గొడ్డు జా తిలిసి అంగి జా అప్పె సాప్పు జొన్నొ జా అస్సె. 37 జలె, *కిచ్చొచి రిసా కి ‘జో జర్లు కెరుక నెత్తె’ మెన అమ్చొ దేముడుచి రిసా సంగుక నెంజె, గెద. జో ఎత్తి తెరె” మెన దూత సంగిలన్. సంగితికయ్, 38 మరియ, “ఆవ్, ప్రబుచి సేవ కెర్తొ సుది, తుయి సంగిలిసి అంక జర్లు జవున్” మెన సంగిలి చి దూత జాచి తెంతో బార్ జా ఉట్ట గెలన్.

మరియ ఎలీనబెతుతె గోత్ గలిసి

39 జలె, ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె ఏక్ దీసి, మరియ బార్ జా, బే బేగి గెచ్చు యూదయ ప్రదేసిమ్చి డొంగుర్ దేసిమ్ పక్కచి ఏక్ గవ్వె పావెలన్. 40 జెకర్యాచి గెరి గెచ్చు ఎలీనబెతుక దస్సుల్ జా జొకర్లన్. 41 మరియ జొకర్లి కోడు ఎలీనబెతు నూన్లి బేగి, జాచి పెట్టి తిలో బోద డేవెలన్. తెదొడి జాచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ బెర్తికయ్,

§ 1:23 1:23 సత్తరెక్ చి సేవ, బెరె, కెర తయెదె. * 1:27 1:27 పూర్లుమ్ పొది జేవ్ యూదుల్క దావీదు ముక్కిమ్చొ రానొ జా తిలన్. † 1:32 1:32 యూదుల్క ఒగ్గర్ పూర్లుమ్ సొంత రానల్ తిల, చి జేవ్ రానల్తె దావీదు ముక్కిమ్చొ జలో. “తుచి సెకుమ్తె దొర్లు జలో రచ్చొంచుప కెర్తొసొక జెర్వయిందె” మెన జో దావీదుక దేముడు సంగ తిలన్. దావీదుచి సెకుమ్తె జో జెర్వు ఏలుప కెరుక తిలిన్చి రిసా ‘మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి అప్పెచి రగుమ్చి రాజిమ్తె ఏలుప కెరెదె’ మెన యూదుల్ ఉచరె తిల, గని ఆత్మయి రగుమ్చి రాజిమ్చి అర్లుమ్ ఇన్నె ముక్కిమ్ తయెదె. ఆకర్కయ్, దేముడు ఈంజ లోకుమ్క మార్పుప కెర్తి పడ్డొకయ్, జోచి రాజిమ్ డీసెదె. ‡ 1:33 1:33 యాకోబు పూర్లుమ్చొ కి యేసు జెర్విలి వంసుమ్చొ జయెదె జోక ‘ఇస్రాయేలు’ మెన అన్నెక్ నావ్ తయెదె, చి జోచి సెకుమ్చక ‘ఇస్రాయేలులు’ మెన కి యూదుల్ సంగుల. § 1:36 1:36 అప్పసి జయెదె గే, అత్తన్ జయెదె గే, పాపన్ జయెదె గే, కిచ్చొ జయెదె గే నేనతి.

* 1:37 1:37 నెంజెలె, జో సంగిలి కోడుక ‘జో జర్లు కెరుక నెత్తె’

42 జా ఆత్మసైక్తిక కిచ్చొ మెన గట్టిజ అవాడ్ తెన్ ఎలీసబెతు కేక్ గలిలన్ మెలె,
 “తేర్బోదల్ ఎత్కిచి కంట
 దేముడు తుకయ్ దీవెన దిలన్ అస్సె, చి
 తుచి పెట్టి జెర్మితో బోద చెంగిల్చొ!
 43 అంచొ ప్రబుక పాయితి అయ్యసి అంచితె జెంక
 దేముడు కిచ్చొక వరుమ్ దా అస్సె?
 44 ఈందె,
 తుయి జొకర్లి కోడు అంచి కంగ్డల్ సూన్లి బేగి
 అంచి పెట్టి తిలో బోద సర్గక
 అంచి పేట్ తెడి డేవిలన్.
 45 ఒహో, దేముడు
 జాక సంగ తెద్రయ్లి కోడుక
 ‘నిజామి జర్గు జయెదె’ మెన
 సంప కెర్లి తేర్బోదక చెంగిలి!”
 మెన ఎలీసబెతు కేక్ గల్లికయ్, 46 మరియు జా ఇసి మెలి.

దేముడుచి గవురుమ్ మరియు గాయిలిసి
 అంచి జీవు ప్రబు జలో దేముడుచి గవురుమ్ కెర్లిసి.
 47 అంచొ రచ్చించుప కెర్లిసా జలో దేముడు జర్గు కెర్లిన్చి
 రిసా
 అంచి ఆత్మతె సర్గ జతసి.
 48 ఆవ్ జోచి సేవ కెర్లి సుది ఒగ్గర్ దాకు జలెకి,
 అంక జో చెంగిల్ దెక అస్సె.
 మెలె, ఈందె, “జాక చెంగిలి” మెన
 అప్పె తెంతో యుగల్చి ఉప్పిరి యుగల్చ మాన్సుల్
 అంచి రిసా దీవెన పాయిలిసి మెన సంగుల.
 49 ఒండె సెక్తి తిలో దేముడు జోచి దయక
 అంక గొప్ప కామ్ కెర అస్సె,
 జోచి నావ్ పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలిసి.
 జో సుద్ది తిలిన్క జోచి నావ్ కెర్లి గవురుమ్ కెరుక జయెదె!
 50 యుగుమ్చి ఉప్పిరి యుగుమ్చ జోక బిత మాన్సుల్క
 జో కన్కారుమ్ దెకితె తయెదె.
 51 †జో అప్పె జర్గు కెర్లి తెన్ కచితుమ్
 జోచి ఆతుచి ఒగ్గర్ సెక్తి కమొ కెర కెర,
 జోచి సెక్తి దెకవ అస్సె.
 వెల్లో మెనన్లచి పెట్టిచ ఆలోసుమ్లు పాడ్ కెర,
 జోవయింక చెదుర్ప కెర అస్సె,
 52 ఏలుప కెర్లసక జోవయించ సిజాసనల్ తెంతో
 సేడవ గెల కెర,
 విలువ నెంజిల రిత మాన్సుల్క
 జో విలువ దా అస్సె.
 53 చూ జలసక చెంగిల్ అన్నిమ్ దొర్కు కెర అస్సె, చి

సామ్సార్లక కిచ్చొ నే దెతె
 రితి తెద్రవ దా అస్సె.
 54-55 అమ్చ పూర్గుల్క, ముక్కిమ్క అబ్రాహామ్
 పూర్గుమ్చొక,
 “తుక, చి యుగుమ్చి ఉప్పిరి యుగుమ్చ తుచి
 సంతానుమ్ జతసక
 తోడు తయిందె” మెన
 జో ప్రమానుమ్ సంగిలన్, గెద,
 జలె, జా రచ్చనచి రిసాచి ప్రమానుమ్చి
 జోవయించి కన్కారుమ్ నే పచ్చితె. 56 మరియు ఎలీసబెతు
 తెన్ తిన్ని జొన్నొ తా కెర గెరి అన్నె ఉట్ట గెలి.
 57 జలె, ఎలీసబెతుచి కంట్లు పాఠ అయ్లి, చి
 మున్సుబోద జెర్మిలన్. 58 జెర్మితికయ్, దేముడు జాచి
 ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా అస్సె మెన, జేవ్చి గేర్ పాసిచ
 గెరల్చ మాన్సుల్చి జేవ్చ అన్నొబావొ చి బందుగులు
 ఎత్కిజిన్ సూన కెర, జేవ్ తెన్ ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జల.
 59 జలె, బోద జెర్మ అట్టు పొదుల్ జతికయ్, యూదుడు
 కెర్లి సున్సుతి జో బోదక కెరుక చి, జోక నావ్ తింక మెన
 ఎత్కిజిన్ బెద అయ్ల. ‘జెకర్యా’ మెన అబ్బొన్చి నావ్ జో
 బోదక తిల. 60 గని అయ్యసి కిచ్చొ మెలి మెలె, “పోన. జోక
 † ‘యోహాను’ మెన నావ్ తింక అస్సె” మెలన్. 61 దస్సి
 మెంతికయ్, “జేవ్ తుమ్చ మాన్సుల్తె కక్కయ్ జా నావ్
 నాయ్. జా నావ్ కిసి తితె!” మెన ఒత్త బెర్లస సంగ కెర.
 62 “బోదక కిచ్చొ నావ్ తింక?” మెలి రితి అబ్బొన్క సయ్న
 కెర్ల. 63 రెగిడ్డి ఏక్ బల్ల జో నజన, “జోచి నావ్ యోహాను”
 మెన జా బల్లయ్ రెగ్గ దెతికయ్, జేవ్ ఎత్కిజిన్ ఆచారిమ్
 జల. 64 జా నావ్ జెకర్యా రెగ్గ దెకయ్లి బేగి, జోక చొండి పుట్టి
 చి జీబు బులిలి, లట్టబుక దెర తొలితో దేముడుచి గవురుమ్
 సంగిలన్.
 65 జలె, జా జర్గు జలిసి ఎత్కిచి రిసా జా పల్లెల్చ
 మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ బియిఁ గెల, చి జర్గు జలిన్ ఎత్కిచి
 రిసా, జా యూదయ ప్రదేసిమ్చి డెంగుర్ దేసిమ్చ మాన్సుల్
 గావ్నొ ఎత్కితె లట్టబై తిల. 66 అన్నె, జర్గు జలిన్చి రిసాచ
 కొడొ సూన్లస ఎత్కిజిన్ మెన్సు చెంగిల్ ఉచర, ‘జో నాడు
 దేముడుచి అత్తి అస్సె. జొయ్యి జోక తోడు’ మెన చిన కెర,
 “ఈంజొ బోద వడ్డిలె కిచ్చొ కామ్ కెరెదె, కిసాచొ జయెదె?”
 మెన ఉచర్తె తిల.
 67 జలె, యోహానుక నావ్ తిలి గడియ దేముడుచి సుద్ది
 తిలి ఆత్మ జెకర్యాచి పెట్టి బెర, దేముడు దెతి రచ్చన తెదొడి
 తెంతో ఎత్కి జర్గు జంక దెరుక తిలిన్చి రిసా చొండి పుట్టవ
 జెకర్యా ఇసి మెలన్;

† 1:51 1:51 51-53 ఈంజేవ్ కొడొ ముక్కిమ్క జర్గు జంక తిలిన్చి రిసాచ కొడొ జవుల, గని జా ఎత్కిక ‘కచితుమ్ జర్గు జయెదె’ మెలి ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో
 దేముడు జోచి సెక్తిక దిలి దయింకయ్ జా ఎత్కిక అప్పె కి జర్గు జలి రితి సంగితయ్. † 1:60 1:60 యోహాను మెలి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘ఎత్కి
 అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు దయ కెర్లిసా జయెదె’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె.

68 “ప్రబు జలో అమ్చ ఇస్రాయేలుల్చో దేముడుక జోబర! కిచ్చొక మెలె, జోచయ్ ప్రెజల్ జల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్క అన్నె కీగెనన రచ్చించుప కెర్తి రిసా జో ఉత్త జా అస్సె.

69 జోచో సేవ కెర్తొసా జలో దావీదు పూర్ణుమ్చోచి సెకుమ్తె సెక్తి తిలో రచ్చించుప కెర్తొసాక జో జెర్మవ అస్సె; అమ్క రచ్చించుప కెర్న మెన.

70 దస్సి కెరిందె, మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్ణుల్చి చోడి పుట్టవ సంగిలన్, గెద.

71 అమ్క విరోదుమ్ జల మాన్సుల్ తెంతో అమ్క విరోదుమ్ కెర్తన ఎత్తిజిన్చి అత్తి తెంతో అమ్క రచ్చించుప కెరుక మెన జో సంగ అస్సె.

72-73 ఒగ్గర్ అగ్గెచ అమ్చ పూర్ణుల్క ప్రమానుమ్ సంగిలి కోడు జర్గు కెరుకయ్ మెన, జేవ్ పూర్ణుల్తె అమ్చో అబ్రాహామ్ పూర్ణుమ్చోక ఒట్టు గలన దేముడు సంగిలి నిజుమ్ కోడు నే పచ్చితె జర్గు కెరుకయ్ మెన జో ఒప్పున అస్సె, జర్గు కెరెదె!

74-75 ప్రమానుమ్ జర్గు కెర్తినతె అమ్క జో కిచ్చొ గుర్తు దెతయ్ మెలె. అమ్క విరోదుమ్ సుదల్ జలసచి అత్తి తెంతో అమ్ ములవుక జలె, బయిమ్ నెంతె పూర్తి జోచయ్ జా జో దెతి సుద్ది సత్తిమ్ ఇండ అమ్చి జివితమ్ పూర్తి జోచి సేవ అమ్ కెర్తె తంక వాటు జెయెదె.

76 తుయి, పుత్త, తుయి వడ్డిలె తుకయ్ కిచ్చొ మెనుల మెలె, ఎత్తిచి కంట వెల్లో తిలోసాచి కబుర్ సంగితోసా జో మెన సంగుల. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు జెతికయ్ జోక వాటు తెయార్ కెరవుక తుయి జోచి పురెతో బుల్తె తస్సె;

77 జోచ ప్రెజల్క జో ప్రబు రచ్చన దెతిన్చి కోడు జాన కెర, కేన రచ్చన మెలె,

జోచ పాపల్ చెమించుప కెర్తిసి.

78 దేముడుచి పెట్టిచి కన్కారుమ్చి జోచి దయచి రిసాచి రచ్చన. ఈంజ రచ్చనచి రిసా, పరలోకుమ్ తెంతో ఉజిడి అమ్చి ఉప్పిరి లగిలి, నొవి దీసి అయ్లి రితి అమ్క ఉజిడి దెయెదె.

79 అందర్తె వెసిల, మొర్నుచి నీడతె వెసిల రిత మాన్సుల్క దొర్కు జలి ఉజిడి దెతి రిసాయి. జో దెతి రచ్చనచి సేంతుమ్ వాటు అమ్ ఇండితి రితి అమ్క వాటు దెకయ్తి రిసాయి అమ్చో దేముడు ఈంజ ఉజిడి అమ్చి ఉప్పిరి దెకయెదె.” మెన జెకర్యా దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ చోడి పుట్టవ సంగిలన్.

80 జలె, జో బోద యోహాను వడ్డ ఆత్మక డిట్టుమ్ జలన్ అస్సె, జోచ ఇస్రాయేలుల్తె జో బార్ జా, జోక దిలి కామ్ మొదోల్ కెర్తక మెన దేముడు సంగిలి కాలుమ్ ఎద జో బయిలు దేసిమి తాఁ గెలన్.

2

యేసు జెర్మిలిసి (మత్త 1:18-25)

1 జేవ్ పొదులె, బెగుస్తు మెలో *కైసర్ రానో రోమ్ దేసిమ్ తెంతో ఒగ్గర్ దేసిమ్లు ఏలుప కెర్తె తిలి పొది, “ఒండి లోకుమ్తె కెత్తిజిన్ ప్రెజల్ జవుల గే తుమ్ లెక్క కెర రెగుడ” మెన మాన్సుల్క ఆడ్ర దిలన్. 2 జేవ్ పొదులె కురేనియు మెలోసా సిరియ దేసిమి అదికారి జా తిలి పొది జా ప్రెజల్ లెక్క కెర్ల. ఇన ప్రెజల్ లెక్కల్ రెగుడుక ఈంజ తొలితో చి. 3 జలె, ప్రెజల్ ఎత్తి కేనెచ మాన్సుల్ ఒత్త జేవ్చ సొంత టాన్లుతె జేవ్చ నవ్వొ రెగ్గవనుక గెల. 4 దస్సి, యోసేపు దావీదు పూర్ణుమ్చోచి వంసుమ్చో జోచి తెగచో మాన్సుచి రిసా, గలిలయ ప్రాంతుమ్చి జో జితె తిలి నజరేతు గెచ్చి తెంతో బార్ జా, యూదయ ప్రదేసిమ్చి బేత్లెహేమ్ మెంతి గెచ్చి ఉట్ట గెలన్. 5 తేర్ని జతి మరియ తెన్ ప్రెజల్ లెక్కతె ఒత్త జోవయించ నవ్వొ రెగ్గవనుక మెన గెల. జా జలె, అంగి జా తిలి. 6 జలె, జేవ్ ఒత్త తిలి పొది జాచి కంట్లు పాచ అయ్లి, చి 7 తొల్పర్ మున్సుబోద లడెన్ జలన్. జోక పాలల్ గుడియవ, జేవ్ తిలి సొమ్ముల్ సాడె తిలి సొమ్ముల్ దొవ్నొ పితి దోనెతె పెటెతె నిజవ తిల. ఒత్తయ్ కిచ్చొక మెలె, జా గెచ్చి జేవ్ తంక, కేనె టాన్ విడి నాయ్.

§ 1:68 1:68 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కక్క డబ్బుల్ గట్ట దెంక నాయ్, గని కేన్ జవున్ మాన్సు గొతిమాన్సు జా తిలె, కో జవున్ డబ్బుల్ దా, జో గొతిమాన్సుక విడ్డల్ కెరవుక జయెదె. దస్సి, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు రచ్చించుప కెర్తొసాక తెద్రవ అమ్క అమ్చ బాదల్ తెంతో, అమ్క ఆక్రమించుప కెర్తన తెంతో విడ్డల్ కెరెదె’ మెన యూదుల్ ఆన జా నంప తెన్ అస్సి. ‘క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక తెద్రయిందె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నిజుమి పూర్ణుమ్ తెంతో ప్రమానుమ్ సంగ తిలో, గని ‘జా రచ్చన ముక్కిమ్క అమ్ కెర్ల పాపల్చి సిచ్చ తెంతో చి రచ్చన’ మెన అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. ఆకర్కయ్, ఉగుమ్ జో మార్వువ కెర్తి పొదికయ్, గర్చి ఎత్తి బాదల్ ఎత్తి పూర్తి గెచ్చవ గెల కెర, నొవి ఆగాసుమ్ నొవి బాలోకుమ్ జతి రితి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు మార్వువ కెరెదె. జలె, పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా, ఆకర్క గర్చి ఎత్తి బాదల్ ఎత్తి గెచ్చయ్తి రిసా, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలిసి కిచ్చొ మెలె, యేసు అర్చితుమ్ జలిన్ తెన్ చి జో సువడ్డి లోయి. జో అన్నె గెనంతిసి, జలె, ఈంజ ఎత్తిక టాలె జయెదె. * 2:1 2:1 ‘కైసర్’ మెలె, గ్రీకు బాన తెన్ బెదితయ్. నెంజలె ‘సీజరు’ కి మెనుల. ‘సీజరు’ మెలె, ఇంగ్లీస్ తెన్ బెదితయ్. తెలుగు తెన్ ‘వెల్లో రానో’ మెన అస్సి.

గొప్పడుక దూతల్ డీన యేసు జెర్మిలిన్చి రిసా సంగిలిసి

8 జలె, జా రాతి జా గావ్క పాసి, మెండల్ రకిత గొప్పడు సగుమ్జిన్ బయిలె మెండల్ రకితె తిల. 9 రకితె తిలె, దేముడుచొ, దూత ఎక్కిలో జోవయింక డీసిలన్, చి జో ప్రబుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి జోవయించి సుట్టునంత లగిలి, చి ఒగ్గర్ బియఁ గెల. 10 తెదొడి దూత జోవయింక, “తుమ్ బియఁ నాయ్. తుమ్క చెంగిల్ కబుర్ ఆన్తసి. ప్రెజల్ ఎత్కిక ఒగ్గర్ సర్దనంతోసుమ్ ఆన్తి కబుర్, ఈంజ.

11 ఆజి దావీదు పూర్లుమ్చొచి గవ్వి తుమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసా జెర్మ అస్సె. కొన్సొ మెలె, †క్రీస్తు జలొ ప్రబుయి.

12 జోక తుమ్ చినితి రిసా తుమ్క కిచ్చొ గుర్తు దెతసి మెలె, జో బోదక పాలల్ గుడియవ తా జోక ఏక్ సామ్ముల్ సాడె తిలి సామ్ముల్ దొవ్నొ పితి దోనెతె నిజవ తవుల” మెన దూత కబుర్ సంగిలన్. 13 సంగిలి బేగి, పరలోకుమ్ తెంతో ఒగ్గర్జిన్ దూతల్ ఉత్త్ర జా కిచ్చొ మెన దేముడుచి గవురుమ్ గాయిల మెలె,

14 “పరలోకుమ్తె దేముడుక జోబర! చి బూలోకుమ్తె జో దయ దెకిత మాన్సుల్తె జో దెతి సేంతుమ్ ఏలువ కెర్ను!”

మెన గనుమ్ గాయిల.

15 జలె, దూతల్ జా గనుమ్ గాయ ఉట్ట గెల. చి మెండల్ రకిత జేవ్ గొప్పడు “బెత్తెహేమ్తె గెచ్చుమ, చి ‘జర్గు జలి’ మెన దేముడు అమ్క జానయ్లిసి దెకుమ. జోమ్మ!” మెన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగన్. 16 గవ్వి బే బేగి నిగ గెచ్చు, మరియక, యోసేపుక, చి సాడెచి సామ్ముల్ దొవ్నొ పితి దోనెతె నిజ తిలొ బోదక చజ దెకిల.

17 జా రుజ్జు దెకిల్ రిసా, జో బోదచి రిసా దూత జేవ్క జానయ్లి కోడు ఎత్కి కక్క, 18 జేవ్ గొప్పడు సంగిలిసి సూన్ల ఎత్కిజిన్ ఆచారిమ్ జా గెల.

19 మరియ మాత్రుమ్ ఈంజేవ్ కొడొ ఎత్కి జాచి పెట్టితె తియఁ జోచి అర్దుమ్ కిచ్చొ జయెదె గే ఉచర్తె తిలి.

20 జలె, మెండల్ రకితనక దూత సూనయ్లిసి చి జేవ్ సాడె దెకిలిసి ఎక్కి రితి బెదిలి రిసా దేముడుక జోకర, గవురుమ్ గాయ గాయ, జేవ్ రకిత మెండల్తె అన్నె ఉట్ట గెల.

యేసుక నావ్ తిలిసి

21 బోద జెర్మ అట్టు పొదుల్ జతికయ్, జోక యూదుడు కెర్తి సున్నతి కెర దిల, చి జోక †‘యేసు’ మెన నావ్ తిల. అయ్యసి అంగి నే జతె అగ్గె ‘యేసు’ మెన నావ్ తిత్తు మెన దూతచి అత్తి దేముడు ఈంజ నావ్ దా తిలన్.

† 2:11 2:11 ‘క్రీస్తు’ మెలె ‘తెద్రయందె’ మెన ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ప్రమానుమ్ సంగ తిలొ రచ్చించుప కెర్తొసా. ‡ 2:21 2:21 జా నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె. యెహోవ రచ్చించుప కెర్తొసా జా అస్సె. ‘యెహోవ’ మెలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి నావ్. § 2:22 2:22 బోద జెర్మ దొన్సి విసా పొదుల్ జలె జా సుద్ది కామ్క దేముడుచి గుడితె గెచ్చుల.

* 2:23 2:23 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి ఆగ్నల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్కి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బానతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ ఆగ్నల్ మెన రగ్గవ అస్సె. † 2:23 2:23 తొల్పర్ పుత్తుక ‘దేముడుక దిలొసా. అమ్ అన్నె గెననుక’ మెనయ్, బోదచ అయ్యసి దేముడుచి గుడితె ఇదిల్ డబ్బుల్ దెవుల.

యేసుక దేముడుచి గుడితె కడ నిలిసి

22 మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచి ఆగ్నల్ రితి మరియక అన్నె సుద్ది కెర్తి కామ్చి కిడిసి అయ్లి పొది, జా కామ్క మెన అన్నె యేసుక దేముడుచి టాన్తె జోవయించి పురె టీచడుక మెన యోసేపు జోక యెరూసలేమ్తె దేముడుచి గుడితె కడ నిలన్. 23 కిచ్చొక మెలె, మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల *ఆగ్నల్చి రిసా,

“తొల్పర్ బోద పుత్తు జలె, జోక ‘ప్రబుకయ్ †అర్పితుమ్ దిలొసా’ మెనుక అస్సె”

మెన రెగ్గి కోడు. 24 జలె, మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్నల్తె రెగ్గయ్లి రితి,

“పూజరిచి అత్తి దొన్సి వన్కొ పిట్టల్ జలెకు, దొన్సి పార్వ పిట్ట పిల్లల్ జలెకు దెంక”

మెన రెగ్గిసి జర్గు కెరుక మెన, అయ్యసిక సుద్ది కెర్తి రుజ్జుక దనచ దెంక జేవ్ దేముడుచి గుడితె గెల.

25 జలె, జా కాలుమ్ యెరూసలేమ్తె ఏక్ మాన్సు తిలన్. జోచి నావ్ సుమెయోను. జో మాన్సు సత్తిమ్ ఇండితోసా. దేముడుక నిదానుమ్ బక్తి కెర్తొసా. ‘అమ్చ ఇస్రాయేలుల్చొ రచ్చించుప కెర్తొసా కెయఁక జెయెదె గె,’ మెన జో దెకితె తిలన్. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జో తెన్ తిలి.

26 “దేముడుచొ క్రీస్తుక తుయి దెకిలెకయ్ మొర గెతె” మెన జో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జో సుమెయోనుక సూనవ తిలన్.

27 జలె, ‘క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జాఁ అస్సె’ మెన జో జాన్లి రితి, జయ్యి దిసి జో సుమెయోను దేముడుచి గుడితె గెతి రితి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోక పెలవ నెతికయ్, ఒత్త గెలన్. ‘తొల్పర్ బోద’ మెన మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్నల్తె రెగ్గి రితి యేసుచి రిసా కెరుక మెనయ్, జోక అయ్యసి దేముడుచి గుడి తెడి పాయ ఆన్తికయ్, 28 జో సుమెయోను జోక దెర పాయ దేముడుచి గవురుమ్ సంగ ఇసి మెన జోబర కెర్లన్:

29 “ఓ ప్రబువ, ఆవ్ తుచొ గొత్తి సుదొ, అప్పె సేంతుమ్ తెన్ మొర గెతి సెలవ్ తుయి దెతసి,

తుయి అంక సంగిలిసి ఎత్కి జర్గు కెర అస్సిన్,

30 తుయి తెద్రయ్లొ రచ్చించుప కెర్తొసాక దెక అస్సి.

31 ఈంజ లోకుమ్ ఎత్కిచ ప్రెజల్ దెకిత్ రితి ఈంజ రచ్చన తుయి తెయార్ కెర్లది.

32 యూదుల్ నెంజిలన సత్తిమ్ ఇండితి రితి

† 2:11 2:11 ‘క్రీస్తు’ మెలె ‘తెద్రయందె’ మెన ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ప్రమానుమ్ సంగ తిలొ రచ్చించుప కెర్తొసా. ‡ 2:21 2:21 జా నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె. యెహోవ రచ్చించుప కెర్తొసా జా అస్సె. ‘యెహోవ’ మెలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి నావ్. § 2:22 2:22 బోద జెర్మ దొన్సి విసా పొదుల్ జలె జా సుద్ది కామ్క దేముడుచి గుడితె గెచ్చుల.

* 2:23 2:23 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి ఆగ్నల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్కి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బానతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగ్గి దేముడుచ ఆగ్నల్ మెన రగ్గవ అస్సె. † 2:23 2:23 తొల్పర్ పుత్తుక ‘దేముడుక దిలొసా. అమ్ అన్నె గెననుక’ మెనయ్, బోదచ అయ్యసి దేముడుచి గుడితె ఇదిల్ డబ్బుల్ దెవుల.

ఈంజో రచ్చించుప కెర్తొసాచి ఉజిడి వాట్ దెకయెదె, చి తుచయ్ పైజల్ జల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్క జోవయించి ఉజిడి ‡అన్నె గవురుమ్ ఆనెదె.” మెన, సుమెయోను దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కిక చోడి పుట్టవ సంగిలన్.

33 జలె, యేసుచి రిసా సంగిలిన్చి రిసా అయ్యన్ శీఅబ్బొన్ ఆచారిమ్ జా గెల. 34 తెదొడి “దేముడుచి దయ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్” మెన సుమెయోను జేవ్క దీవెన సంగిలన్, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ యేసుచి అయ్యన్ మరియక జో సుమెయోను అన్నె ఇసి మెలన్. “ఈందె, ఈంజో బోదచి రిసా అమ్చ ఇస్రాయేలుల్కె ఒగ్గర్జిన్ నంపజా రచ్చించుప జవుల. గని ఒగ్గర్జిన్ అన్మానుమ్ జా పాడ్ జవుల, దేముడుచి గుర్తుక ఈంజో టీవ్దె, చి ఇన్నెచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్జిన్ విరోదుమ్ లట్టుబుల, 35 ఒగ్గర్జిన్చి పెట్టిచి బుద్దిక ‘కిసిచి గే’ చినుక జయెదె. ఈంజ ఎత్కిచి రిసాయి జో ఈంజ లోకుమ్తె జా అన్నె, తుచి పెట్టి ఏక్ కండా బూసి జయెదె తుక దుకుమ్ జయెదె,” మెన సుమెయోను మరియక సంగిలన్.

అన్నా మెలి మంతిరి కి యేసుచి రిసా ఒత్త నర్ల లట్టబ్బిన్ 36 జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగితి ‘అన్నా’ మెలి మంతిరి దేముడుచి గుడితె తిలి. జా ఆసేరు పూర్గుమ్చోచి తెగచి మాన్సు. పనూయేలు మెలోసాచి దువిసి జయెదె. జా ఒగ్గర్ వెర్చుల్ వయసుచి మంతిరి. జా బాల తతె పెండ్లి జా సత్తు వెర్చుల్ మున్నున్ తెన్ తిలన్, 37 చి రండెలి జా అప్పె చెత్తర్ విస్సా చెత్తర్ వెర్చుల్ జా తా, దేవులుమ్ నే ముల్లె, చువ్వె తా, రాతి మెద్దెనె ప్రార్దన కెర్తె తా బక్తి కెర్తె తయెదె. 38 తెదొడి జయ్యి గడియయ్ మరియయింసితె జా కెర, యేసుచి రిసా దేముడుక “ఇన్నెక తెద్రవ తుయి దయ కెర్లది” మెన ప్రార్దన కెర్లన్. అన్నె తెదొడి *‘రచ్చించుప కెర్తొసా కెయెడ జా కెర యెరూసలేమ్క విడ్డల్ కెరెదె’ మెన రకిత మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్క “ఈంజొయి జో” మెన యేసుచి రిసా సంగిలి.

‡ 2:32 2:32 నెంజెలె, ‘తుచి ఉజిడి అన్నె సొఘుమ్ దెకయెదె’. § 2:33 2:33 యోసేపు నిజుమి అబ్బొసి నెంజ. ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సొంత అబ్బొసి జయెదె, గని మరియ యోసేపుక పెండ్లి జా అన్నె చి దస్సి మెన్తయ్. రచ్చనక రకితె తిలె, చి ఆకర్క జయ ఎత్కి కి మార్చువ జయెదె, గని అప్పెచి మట్టుకచి రచ్చనక ‘ఆత్మయి రగుమ్’ మెన నేన కెర, యేసుక ‘ఈంజ లోకుమ్తె ఎదార్డుమ్ ఏలువ కెర నాయ్’ మెన, జోవయింక ‘జొయ్యి దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా’ మెన జోవయింతె ఒగ్గర్జిన్ చినితి నాయ్. ‘యెరూసలేమ్’ మెలె, ఇన్నె యూదుల్ ఎత్కిచి రిసాచి టాలి జయెదె. జా మదెనె, రోమ్ దేనిమ్చి ప్రబుతుమ్ జోవయింక ఏలువ కెర్తె తిల, చి ‘జా బాద తెంతో కి రచ్చించుప కెర్తొసా అమ్క విడ్డల్ కెరెదె’ మెలి రితి ఉచర్తె తిల. † 2:41 2:41 ‘పస్కా పండుగు’ మెలె, పూర్గుమ్ యూదుల్ ఐగుప్తు (ఐగుప్తు) దేనిమి గొతిమాన్సుల్ జా విడ్డల్ జా జా దేనిమ్ తెంతో బార్ జా సొంత దేనిమి అయ్లిసి ఏద కెర్తె పండుగు. ‡ 2:46 2:46 నెంజెలె, ‘తిర్తతి గెతికయ్, డీసిలన్’. ఇసి మెన ఒగ్గర్జిన్ ఉచర్తతి: జేవ్ అయ్యసి దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా ప్రయానుమ్ గెలిసి ఏక్ దీసి దెర్లి, దేముడుచి గుడితె జేవ్ అన్నె గెచ్చుక చి అన్నెక దీసిచి ప్రయానుమ్ తెన్ దొరతి జలి, చి అన్నెక దీసి డీసిలన్.

39 మోసే పూర్గుమ్చోచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్తె రెగ్గయ్లిన్తెచ జేవ్ కెరుక తిల కమొ ఎత్కి కెర కేడవ కెర, గలిలయ ప్రాంతుమ్చి జోవయించి సొంత గావ్ జలి నజరేతు గవ్వి మరియయింసి అన్నె ఉట్ట గెల. 40 జో బోద వడ్డ డిట్టుమ్ జలో, ఒగ్గర్ బుద్ది సుదొ జలో, దేముడుచి దయ జోచి ఉప్పిర్ తిలి.

యేసు యెరూసలేమ్తె పండుగక గెలిసి

41 యేసుచ అయ్యసిని వెర్చు వెర్చు †పస్కా పండుగక యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె దేముడుచి గుడితె గెచ్చుక అలవాట్. 42 జలె, యేసుక బార వెర్చుల్ జా తిలి పొది జోవయించి అలవాట్క పండుగక ఒత్త గెల. 43 జలె, పండుగు కేడ జేవ్ గెరి గెచ్చుక బార్ జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె తాఁ గెలన్, గని అయ్యసిని నేన్తి. 44 ‘యేసు అమ్చి తెన్ జెతన తెన్ అన్నె’ మెన ఉచర తా, ఏక్ ఒండి మెద్దెనెచి ఎదిలి ప్రయానుమ్ గెలి పడ్డె, జోవయించ మాన్సుల్తె చి గోతుసుదల్తె చజల. 45 గని డీసి నాయ్, చి జోక చజన చజన యెరూసలేమ్తె అన్నె గెల. 46 ‡ఒత్త పావెలె, అన్నెక దీసి యేసు దేముడుచి గుడితె ఒత్త పండితుల్చి నెడిమి పెన తిలొ డీసిలన్. జో జేవ్చ కొడొ నూన, జేవ్క ప్రన్నల్ కి పుసితె తిలన్. 47 ఒత్త తిలన ఎత్కిజిన్ యేసుచ కొడొ, చి జోచ ప్రన్నల్ నూన, జోచి బుద్ది గ్యానుమ్చి రిసా పండితుల్క జో దెత జబాబుల్చి రిసా బలే ఆచారిమ్ జతె తిల. 48 జలె, దస్సి జతె తతికయ్, అయ్యసిని జోక దెక, జేవ్ కి బలే ఆచారిమ్ జల, చి అయ్యసి జోక కిచ్చొ పుసిలి మెలె “కిచ్చొక, పుత్త, అమ్క ఇసి అల్లర్ కెర్లది? ఈందె, అబ్బొది ఆవ్ గొప్ప దుకుమ్ సేడ ఒండి చజితె తిలమ్” మెన సంగిలన్. 49 యేసు జేవ్క కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “అంచి రిసా కిచ్చొక చజాక? ఆవ్ అంచొ అబ్బొచి గెరి తంక మెన తుమ్ నేన్ను గె?” మెలన్. 50 జలె, జో సంగిలి కోడు జేవ్క అర్దుమ్ జయె నాయ్.

51 జలె, జోవయింతెన్ యేసు నజరేతు గవ్వి అన్నె ఉట్ట గెలన్. చి జోవయింతెన్ జియ జేవ్ సంగిల్ కోడు రితి ఇండితె తిలొ. అయ్యసి, జలె, దేముడుచి గుడితె జో సంగిలిసి పెట్టి తియన, ఒత్త జర్గు జలిసి ఎత్కిచి రిసా జాచి పెట్టి ఉచర్తె తిలి.

* 2:38 2:38 యూదుల్ మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తెంతో చి ‡ 2:46 2:46 నెంజెలె, ‘తిర్తతి గెతికయ్, డీసిలన్’. ఇసి మెన ఒగ్గర్జిన్ ఉచర్తతి: జేవ్ అయ్యసి దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా ప్రయానుమ్ గెలిసి ఏక్ దీసి దెర్లి, దేముడుచి గుడితె జేవ్ అన్నె గెచ్చుక చి అన్నెక దీసిచి ప్రయానుమ్ తెన్ దొరతి జలి, చి అన్నెక దీసి డీసిలన్.

52 జలె, యేసు ఆగ్గక కి బుద్ధిక కి వడ్డిలన్, చి మాన్సుల్ జోక మెన్సితె తిల, చి దేముడుచి దయ జోచి ఉప్పిర్ తిలి.

3

దేముడు దెతి రచ్చనక యోహాను సాట్టు కెర్లిసి
(మత్త 3:1-12; మార్కు 1:1-8; యోహా 1:19-28)

1 తిబెరియ మెలో కైసర్ రానొ పనర వెర్సుల్ రోమ్ పట్టుమ్ తెంతో ఒగ్గర్ దేసిమ్లు ఏలుప కెర్తె తిలి పొది, జోవయించి తెడి పొంతి పిలాతు యూదయ ప్రదేసిమి అదికారి జా తా, హేరోదు మెలోసా గలిలయ ప్రాంతుమ్తె అదికారి జా తా, జోచో బావోసి పిలివ్ ఇతూరయ అన్నె త్రకోనీతి మెల ప్రాంతుమ్లుతె అదికారి జా తా, లుసానియ అబిలేనే ప్రాంతుమ్తె అదికారి జా తా, 2 అన్నా మెలోసా ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జా తా, దూజాంవోస్ జలో కయప తెదొడి ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జా తిలి పొది, జెకర్యాచో పుత్తుసి యోహాను బయిలు దేసిమి *బుల్తె తిలి పొది, దేముడుచి జో సంగుక తిలి కబుర్ జోక అయ్లి. 3 జలె, జోచి కబుర్ జో సంగుక దేముడు తియార్తికయ్, “తుమ్చి పాపల్చి రిసా తుమ్ దుకుమ్ జా, అమ్చో దేముడు తుమ్చి పాపుమ్ చెమించుప కెర్లి గుర్తుక తుమ్ బాప్తిసుమ్ నజన” మెన యోర్దాను గాడు పాసి ఒండి బుల బుల సాట్టు కెర్తె తిలన్. 4 దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయాచ కోడు రెగిడ్లి పుస్తకుమ్తె రెగిడ్లి రితి;

“ఎక్కిలో అంచో బారికి జా, అంచి అవాడ్ రితో జా, ప్రబు జెతికయ్ వాటు తిన్నగ కెర్లి రితి తుమ్ ఎత్కిజిన్ బుద్ది జా మెన, బయిలె ప్రదేసిమి తా కేక్ గల సాట్టు కెరెదె.

5 ఎత్కి డొంగుర్, ఎత్కి మెట్ట, ఎత్కి లోయ సదూనుమ్ జవుల, వంకుడ వట్టో తిన్నగ జవుల, చి గర్కు తిల వట్టో మిన్న జవుల,

6 దేముడు మాన్సుల్క కిసి రచ్చించుప కెరెదె గే ఎత్కిజిన్ దెకుల.” మెన రెగిడ్లి కోడు.

బాప్తిసుమ్క అయ్లనక యోహాను గోల కెర బుద్ది సంగిలిసి

7 జలె, జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన బార్ జల ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్క దెక కెర, యోహాను జోవయింక ఇసి మెలన్: “అయివోచి రితి విస్సుమ్ పెట్టి తిలన, తుమ్! దేముడు కెర్తి సిచ్చు పిట్టవనుక ఉచరుక మెన తుమ్క సికణ్ణసా కొన్సో? 8 తుమ్ కెర్తె పాపల్ ముల దా, చెంగిల్ బుద్ది ఇండ, ఆత్మపలితుమ్ దెర. పడ్డె, ‘అబ్రాహామ్ అమ్క అబ్బో జయెదె చి రిసా, దేముడు తెన్ బెద అస్సుమ్’ మెన తుమ్క తూమ్ ఉచరన సొంత గవురుమ్ సంగుక నాయ్.

కిచ్చొక మెలె, దేముడుక ఇన్నెచ పత్రల్ తెన్ అబ్రాహామ్చి రిసా బోదల్క జెర్మవుక తెరె, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

9 ఈందె, అప్పె ప్రబు కురాడు వాండి కెర, రూకుక బుంది కండుక, కుర్తడి దెర టీచ అస్సె, జలె, చెంగిల్ పలితుమ్ నే దెర్తో ఎత్కి రూకుక కండ కెర ఆగితె గలుల,” మెన యోహాను జాగర్త బుద్ది సంగిలన్.

10 జో ఇసి సంగితికయ్, “దస్సి జలె, అమ్ కిచ్చొ కెరుక గే అమ్క సంగు” మెన జనాబ్ పుసిల, 11 జో జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “కక్క దొన్ని సాక్కల్ తవుల గే, ఎద్దెరె సాక్క నెంజిలోసాక ఏక్ దెంక. కక్క అన్నిమ్ తిలె, జో అన్నిమ్ నెంజిలోసాక అన్నిమ్ దెంక.” మెలన్.

12 జలె, బాప్తిసుమ్ నజనుక మెన సిన్తు నజిత సుంకర్లు కి యోహానుతె అయ్ల, చి “గురుబాబు, ఆమ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన పుసిల. 13 జో జోవయింక, “తుమ్ కెర్ది సిన్తు నజుక నాయిమ్ తయెదె గే, తెద్దిలి నజ. అన్నె ఒగ్గర్ నజ నాయ్” మెలన్.

14 “ఆమ్, జలె, కిచ్చొ కెరుక?” మెన సయ్న్యుమ్ సుదల్ పుసిలె, యోహాను జోవయింక, “బియడె జవున్, ఆరిచ నిందల్ కెర జవున్, కచి ఆస్తి దొర్కు కెరన నాయ్. దస్సి కెర్తె చోర్లి రితి జయెదె. జా పోన, గని తుమ్చి నాయిమ్ తెన్ చి జీతుమ్ నజన, ‘సాలు’ మెన సర్త తెన్ జియ,” మెన యోహాను సంగిలన్.

క్రీస్తుచి రిసా యోహాను బోదన కెర్లిసి

15 ‘జెతో క్రీస్తు జా తయెదె’ మెన ప్రెజల్ ఎత్కి అజ్జ కెరన, యోహానుచి రిసా “ఈంజో ఏక్ వేల క్రీస్తు జా తయెదె” మెన పెట్టి ఉచరంతె తతికయ్, 16 జో ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్. “ఆవ్ పానితె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని అంచి కంట అదికారుమ్ తిలోసా జెతయ్. జోచ చట్టోతెచ జోడ్డుచ వాలివో యిపుక జలెకు అంక విలువ నాయ్. జో, జలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్, †ఆగి తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెయెదె. 17 జోచి పూనితి సూపు జోచి అత్తి అస్సె. జోచి కెల్లి సుబ్రుమ్ కెర జోక కామ్క జెతి పంటో గుడ్డ కెర కొట్టుతె కుడవ, కో విజవుక నెతిర్లి ఆగితె పోటు గల డయ గెలెదె,” మెన యోహాను సంగిలన్. 18 ఒగ్గర్ దన దయిరిమ్ కొడె సంగిత జాగర్త సంగిత కొడె తెన్ ప్రెజల్క దేముడు దెతి రచ్చనచి రిసా యోహాను సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లన్.

19 గలిలయ ప్రాంతుమ్చో అదికారి జలో హేరోదు, జలె, బావోనిచి తేర్ని హేరోదియక ఆనన తిలన్, చి అన్నె కిచ్చొ కిచ్చొ గర్చ కమె ఒగ్గర్ కెర్తె తిలన్. జాచి రిసా యోహాను జోవయింక గోల కెర్తె తిలన్, చి రిసా 20 అన్నెక్ పాపుమ్ కి కెర్లన్. కిచ్చొ మెలె, యోహానుక జేలి కెర జేల్తె గలిలన్.

* 3:2 3:2 1:80 దెక. † 3:16 3:16 బారికుల్ 2:3-4 దెక. అన్నె అన్నె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, ఆగిక బజార్ గట్ట సుబ్రుమ్ కెరుక జయెదె, నెంజెలె, ఆగితె అర్చితుమ్ దెతిసి సుబ్రుమ్ జయెదె. దస్సి, ఆగిచి బాప్తిసుమ్ మాన్సుచి ఆత్మక ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సుబ్రుమ్ కెర్లిన్క టాలి గుర్తు జయెదె.

యేసు బాప్తిసుమ్ నజన్లసి

21 జా నే జతె అగ్గె, జలె, ప్రెజల్ ఎత్తిజిన్ బాప్తిసుమ్ నజన్తికయ్, యేసు కి బాప్తిసుమ్ నజన ప్రార్దన కెరె తతికయ్, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి. 22 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ పార్వ పిట్టచి రితి ఉత్త్ర జా, జోచి ఉప్పిరి టీవెలి, చి “తుయి అంచో ప్రేమ తిలొ పుత్తు. తుచి రిసా అంక సర్దనంతోసుమ్” మెన, పరలోకుమ్ తెంతో అవాడ్ అయ్లి.

యేసుచి వంసుమ్ వర్చ తెన్ రెగిడ్లిసి

23 యేసు సేవ మొదొల్ కెర్లి పొది, జోచి వయసు పాసి పాసి ముప్పయ్ వెర్చల్ జా తిలి. †యేసుక యోసేపుచో పుత్తుసి మెంతె తిల.

యోసేపు హేలిచో పుత్తుసి, 24 హేలి మత్తతుచో పుత్తుసి, మత్తతీయ లేవీచో పుత్తుసి, లేవీ మెల్కీచో పుత్తుసి, మెల్కీ యన్నుచో పుత్తుసి, యన్ను యోసేపుచో పుత్తుసి,

25 యోసేపు మత్తతీయచో పుత్తుసి, మత్తతీయ ఆమోసుచో పుత్తుసి, ఆమోసు నాహాముచో పుత్తుసి, నాహాము ఎస్లిచో పుత్తుసి, ఎస్లి నగ్గయిచో పుత్తుసి,

26 నగ్గయి మయతుచో పుత్తుసి, మయతు మత్తతీయచో పుత్తుసి,

మత్తతీయ సిమియచో పుత్తుసి, సిమియ యోశేకుచో పుత్తుసి,

యోశేకు యోదాచో పుత్తుసి, 27 యోదా యోహన్నుచో పుత్తుసి,

యోహన్ను రేసాచో పుత్తుసి, రేసా జెరుబ్బాబెలుచో పుత్తుసి, జెరుబ్బాబెలు సయల్తీయెలుచో పుత్తుసి, సయల్తీయెలు

నేరిచో పుత్తుసి, 28 నేరి మెల్కీచో పుత్తుసి, మెల్కీ అద్దిచో పుత్తుసి, అద్ది కోసాముచో పుత్తుసి, కోసాము ఎల్మదాముచో పుత్తుసి,

ఎల్మదాము ఏరుచో పుత్తుసి, 29 ఏరు యెహోసువచో పుత్తుసి,

యెహోసువ ఎలీయెజెరుచో పుత్తుసి, ఎలీయెజెరు యోరీముచో

పుత్తుసి, యోరీము మత్తతుచో పుత్తుసి, మత్తతు లేవీచో పుత్తుసి,

30 లేవీ సిమోయనుచో పుత్తుసి, సిమోయను యూదాచో పుత్తుసి,

యూదా యోసేపుచో పుత్తుసి, యోసేపు యోనాముచో పుత్తుసి,

యోనాము ఎల్యాకీముచో పుత్తుసి, 31 ఎల్యాకీము మెలెయాచో

పుత్తుసి, మెలెయా మెన్నుచో పుత్తుసి, మెన్ను మత్తతాచో పుత్తుసి,

మత్తతా నాతానుచో పుత్తుసి, నాతాను దావీదుచో పుత్తుసి,

32 దావీదు యెస్సయిచో పుత్తుసి, యెస్సయి ఓబేదుచో పుత్తుసి,

ఓబేదు బోయజుచో పుత్తుసి, బోయజు సల్మానుచో పుత్తుసి,

సల్మాను నయస్సోనుచో పుత్తుసి, 33 నయస్సోను అమ్మినాదాబుచో పుత్తుసి,

అమ్మినాదాబు అరాముచో పుత్తుసి,

34 అరాము ఎస్రోనుచో పుత్తుసి, ఎస్రోము పెరెసుచో పుత్తుసి,

పెరెసు యూదాచో పుత్తుసి, 35 యూదా యాకోబుచో పుత్తుసి,

యాకోబు ఇస్సాకుచో పుత్తుసి, ఇస్సాకు అబ్రాహామ్చో పుత్తుసి,

అబ్రాహామ్ తెరహుచో పుత్తుసి, తెరహు నాహోరుచో పుత్తుసి,

36 నాహోరు సెరూగుచో పుత్తుసి, సెరూగు రయూచో పుత్తుసి,

రయూ పెలెగుచో పుత్తుసి, పెలెగు హెబెరు పుత్తుసి,

హెబెరు షేలహు పుత్తుసి, 37 షేలహు కేయినానుచో పుత్తుసి,

కేయినాను అర్బక్షదుచో పుత్తుసి, అర్బక్షదు సేముచో పుత్తుసి,

సేము నోవహుచో పుత్తుసి, నోవహు లెమెకుచో పుత్తుసి,

38 లెమెకు మెతూసెలచో పుత్తుసి, మెతూసెల హానోకుచో పుత్తుసి,

హానోకు యెరెదుచో పుత్తుసి, యెరెదు మహాలలేలుచో పుత్తుసి,

మహాలలేలు కేయినానుచో పుత్తుసి,

39 కేయినాను ఎనోపుచో పుత్తుసి, ఎనోపు సేతుచో పుత్తుసి,

సేతు ఆదాముచో పుత్తుసి, ఆదాము దేముడుచో *పుత్తుసి.

4

సయ్తాన్ యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 4:1-11; మార్కు 1:12-13)

1 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ యేసుచి పెట్టి బెర తా, జో యోర్దాను గాడు వక్క ముల దా, జా ఆత్మ జోక పెలవ

నెతికయ్, ఒత్తల్తోచి బయిలు దేసిమి గెచ్చ, ఒత్త బుల్లె తిలన్. 2 జా డొంగుర్ దేసిమి దొన్ని విసా దీనల్ తిలన్క

సయ్తాన్ జోక పాపుమ్ కెరవుక మెన ఉచర, జా దొన్ని విసా దీనల్ అల్లర్ కెరె తిలన్. జేవ్ దొన్ని విసా పొదుల్ గెతికయ్,

యేసుక చూ కెర్లి.

3 తెదొడి సయ్తాన్ యేసుతె జా కెర జోక, “తుయి దేముడుచో పుత్తుసి జలె, ఈంజి పత్తురు పొడియె జతి రితి సంగు” మెలన్. 4 యేసు జోక ఇసి సంగిలన్,

‡ 3:23 3:23 గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి పరలోకుమ్చి సుద్ది ఆత్మకయ్ మరియ యేసుక అంగి జా తిలి, గెద.; 1:26-38. § 3:33 3:33

నెంజెలి, అరాముచి కోడు సగుమ్ పుస్తకల్తె తయె నాయ్. * 3:38 3:38 మెలె, మాస్పల్ ఎత్తితె జోకయ్ దేముడు తొలితో జెర్చయెలన్. * 4:4 4:4

మత్తుయ 4:4 దెక. † 4:4 4:4 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి కోడు రితి ఇండితిసి. ‡ 4:4 4:4 ద్విత్తియోపదేశ కాండుమ్ 8:3.

*మాములుమ్ పోడిచి సెక్తి తెన్ మాన్సుల్ జితి నాయ్.
 †దేముడుచి కొడొతె రెగ్గ అస్సె.”

మెలన్.
 5 తెదొడి సయ్తాన్ యేసుక ఒగ్గర్ డోకుతె కడ నా కెర, ఎక్కి నిమ్ముమ్కయ్ జోక ఒండి లోకుమ్చ రాజిమ్లు దెకవ కెర, 6 “ఈంజ ఎత్కిచి ఉప్పిరి ఏలువ కెర్తి అదికారుమ్, ఈంజేవ్ రాజిమ్లు ఎత్కితె తిలిన్చి గవురుమ్ తుక దెయిందె. ఈంజ ఎత్కి అంచి అత్తి అస్సె, కక్క దెయిందె గే అంచి ఇస్టుమ్. 7 జాక, తుయి అంక జోకర్లెగిన, తుకయ్ దెయిందె” మెన సయ్తాన్ సంగిలన్. 8 దస్సి సంగితికయ్, యేసు ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్, “ప్రబు జలో తుమ్చో దేముడుకయ్ తుమ్ జొకర. జో ఎక్కిలోచి సేవ తుమ్ కెరుక అస్సె.

మెన కిదేముడుచి కొడొతె రెగ్గ అస్సె.”
 9 తెదొడి సయ్తాన్ యేసుక యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె కడ నా కెర, దేముడుచి గుడిచి వెన్గొపుచి ఉప్పిరి జోక టీవడ కెర, ఇసి మెలన్,
 “తుయి దేముడుచో పుత్తుసి జలె, ఎట్టొతో డేవు.

10 కిచ్చొక మెలె,
 తుయి ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి జోచ దూతల్క దేముడు ఆడ్ర దా తెద్రయెదె
 11 తుచ చట్టో పత్రె నే లయితి రితి జేవ్ దూతల్ జోవయించ అత్తో చంపొ కెర తుక ఉక్కులనుల, మెన *దేముడుచి కొడొతె రెగ్గ అస్సె” మెన సయ్తాన్ సంగిలన్. 12 యేసు జోక,
 “ప్రబు జలో తుమ్చో దేముడుక పరిచ్చ కెరుక నాయ్ మెన †దేముడుచి కొడొతె సంగ అస్సె” మెన యేసు జబాబ్ దిలన్.

13 జలె, సయ్తాన్ జేవ్ అల్లర్ కెర్త, పరిచ్చ కెర్త కొడొ సంగ కేడవ కెర, ‘అన్నె కెయక గే అవ్కాసుమ్ అయ్లె, అన్నె దస్సి అల్లర్ కెరిందె’ మెనయ్ ఉచర, ఉట్ట గెలన్.

యేసు తొల్లితో గలిలయతె బోదన కెర్లిసి (మత్త 4:12-17; మార్కు 1:14-15)

14 జలె, అబ్బొన్చి జోచి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు వెలవ నెతికయ్ యేసు జో వడ్డిలి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె అన్నె గెలన్, చి జా ప్రాంతుమ్ ఎత్కితెచ సుట్టునంతచ గచ్చెలె జోచి రిసా ఎత్కిజిన్ నూన్. 15 అన్నె, జా ప్రాంతుమ్చ యూదుల్చ సబ గెరల్ ఎత్కితె బోదన కెర్తె తిలన్, చి ఎత్కిజిన్ జోచి గవురుమ్ సంగితె తిల.

§ 4:8 4:8 ద్వితీయోపదేశ కాండుమ్ 6:13. * 4:11 4:11 కీర్తనలు 91:11, 12. † 4:12 4:12 ద్వితీయోపదేశ కాండుమ్ 6:16. ‡ 4:16 4:16 యూదుల్చి అలవాట్ తెన్, సత్తరెక్క సత్తు దీసల్ కిచ్చొ కామ్ నే కెర్తె దేముడుక జొకర్తి దీన్. సెలవ్ కడన్లి దీసి-తెలుగు. ఎత్కి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ సబ గెరలె గెచ్చ, దేముడుచి కొడొ నూన కెర, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోచ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్చి రిసా ఒగ్గర్ అచ్చెలె ఉచర అస్సి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కొడ్డిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తె. § 4:23 4:23 కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ కి జోవయించి దేసిమ్చి పట్టుమ్, దస్సి లట్టబ్తతి.

16 జో బాల తతె తెంతో వడ్డిలి ఒత్తచి నజరేతు గచ్చె యేసు అయ్లన్, అన్నె, †సెలవ్ కడన్లి దీసి యూదుల్చి సబ గెరలె గెలన్. రోజుక సెలవ్ కడ దీసి దస్సి సబగేరి గెచ్చుక జోక అలవాట్. జలె, జయ్యి దీసి ఒత్తచి సబగేరి గెచ్చ కెర, దేముడుచి కొడొ సదు కెరుక మెన టీవెలన్. 17 జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయా పుస్తకుమ్తెచి కొడొ సదు కెర్లు మెన జోచి అత్తి దిల, చి జా ఉగ్గ కెర, సదు కెర సూనయ్లన్.

18 “దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు అంచి పెట్టి అస్సె. బీద సుదల్క సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనయ్తి రిసా జో జోవయించి ఆత్తునెక్తి అంచి బోడి సువ దా అదికారుమ్ దా అస్సె.

జేలి జలన విడ్డల్ జతిసి ఆవ్ సొట్టు కెర్తి రితి, పడ్డో గుడ్డి జలన అన్నె దెకితిన్చి రిసా ఆవ్ సొట్టు కెర్తి రితి, అన్నె మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ కెర్త మాన్సుల్చ బాదల్ ఆవ్ పిట్టవ దస బాదల్ తెంతో విడ్డల్ కెర్తి రిసా,

19 ‘ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు జోచి దయ మాన్సుల్క దెకయెదె’ మెన ఆవ్ సొట్టు కెర్తి రిసాయి జో అంక తెద్రవ అస్సె”

మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యెసయాచి అత్తి రెగిడ్డి కోడు యేసు సదు కెర సూనవ కెర, 20 జా పుస్తకుమ్ డంప కెర, జా సబగేర్చో సేవ కెర్టొన్క అన్నె దా కెర, అన్నె వెసిలన్. జా సబగేరి తిలన ఎత్కిజిన్ జోక చెంగిల్ దెకితె తిల.

21 తెదొడి జోవయంక, “దేముడుచి కొడొతెచ ఆవ్ అప్పె తుమ్క సూనయ్ల కొడొ ఆజి ఎత్కి జర్లు జంక దెర అస్సి” మెన సంగిలన్. 22 తెదొడి, “చెంగిలో మాన్సు, ఈంజొ సంగిల కొడొ నిజుమి సత్తిమ్చ” మెన జేవ్ ఆచారిమ్ సంగ తా, “గని ఈంజొ యోసేపుచో పుత్తుసి, నెంజె గె?” మెన అన్నె ఇదిల్ అన్మానుమ్ జా సంగిల.

23 జలె, యేసు జోవయించి బుద్ది జాన కెర, జోవయంక అన్నె, “డాక్టర్, తుకయ్ తూయి చెంగిల్ కెరను” మెంతె అంక, అన్నె § “కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె ఇన దస వెల్లెల కమె కెర్లన్ మెన తుచి రిసా సూన అస్సుమ్. ఇన్నె కి తుచి సొంత దేసిమి దస కమె కెరు మెన అంక సంగితె, కిచ్చొగె?”

24 అన్నె, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె,

దేముడుచ కబుర్లు సంగితో కేన్ మాన్సుక కి జోచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్ ఇస్టుమ్ జతి నాయ్” మెలన్.

25 గని తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఏలీయా పూర్ణుమ్చొ తిలి పొది, తిన్ని వెర్సుల్ నర పూర్తి కిచ్చొ పాని పెటె నాయ్. చి ఒండి దేసిమి ఒగ్గర్ కరు జా గెలి. జలె, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ అమ్ యూదుల్ మొత్తుమ్తె జా పొది ఒగ్గర్జిన్ రండెలివొ తిల. 26 గని జేవ్ మొత్తుమ్జిన్తె ఎక్లితె కి దేముడు ఏలీయాక తోడు తెద్రయె నాయ్. సీదోను ప్రాంతుమ్చి సారెపతు గవ్వొచి *రండెలి ఎక్లితె జోక తోడు తెద్రయెల్. 27 పడ్డె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఎలిషాచి కాలుమ్ అమ్చ †ఇస్రాయేలుల్తె వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ తిల. జలె, జోవయింతె కో కి చెంగిల్ జతి నాయ్. గని సిరియ దేసిమ్చొ అమ్చొ యూదుడు నెంజిలో ‡నయమానుయి చెంగిల్ జలో; యేసు సంగిలన్. 28 జలె, యూదుల్క నాయ్, గని వేర దేసిమ్చక దేముడు చెంగిల్ కెరయ్లిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి నూన కెర, జా సబ గెరితె తిల యూదుల్ ఎత్తిజిన్క ఒగ్గర్ కోపుమ్ అయ్లి. 29 జేవ్ ఉట్ట జా, యేసుక పట్టుమ్ తెంతో ఉదడ కెర, జోవయించి పట్టుమ్ టీవెలి మెట్టచి కొసా ఎద ఉదడ్డ; ‘ఒత్త తెంతో గలి జవున్’ మెన సేడయ్తి రిసా, 30 గని యేసు ప్రమాదుమ్ నే జతె జోవయించి నెడిమి తెంతో బార్ జా జో గెచ్చుక ఉచర్లి వాట్క గెలన్.

కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చి సబగేరిత యేసు (మార్కు 1:21-28)

31 తెదొడి జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్తె యేసు ఉట్ట గెచ్చ, సెలవ్ కడల్లి దీసి మెన, సబగేరి గెచ్చ జా పట్టుమ్చ యూదుల్క బోదన కెర్లన్. 32 దేముడు దిలి అదికారుమ్ కొల్లి బోదన కెర్తె తతికయ్, జనాబ్ ఆచారిమ్ జల.

33 జలె, జేవ్ తిలి సబ గెరి బూతుమ్ దెర్లి ఎక్కిలో తిలో. జో జలె, గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన కేక్ గలన్ మెలె, 34 “ఓ నజరేతు గవ్వొచొ యేసుప్రబు, అమ్చి తెన్ తుక కిచ్చొ? అమ్క పాడ్ కెరుక జా అస్సిన్ గె? తుయి కొన్సొ గే ఆవ్ జాని. తుయి దేముడుచి కీసుద్ది తిలోసా తుయి, అమ్క ములు” మెన కేక్ గల సంగిలో. 35 యేసు,

జలె, “తుక్కె తా ఇన్నెక ముల దా గో!” మెన జో మాన్సుక దెర్లి బూతుమ్క గోల కెర్లన్. గోల కెర్లికయ్, ఎత్తిజిన్చి నెడిమి బూతుమ్ జో మాన్సుక సేడవ దా, జోక ప్రమాదుమ్ నే కెర్తె జోతె తెంతో బార్ జలన్. 36 జర్లు జలిసి ఎత్తిజిన్ దెక ఎక్కిలోక ఎక్కిలో, “ఇన్నెచి కోడు కిచ్చొ అదికారుమ్చి? బూతల్క గో! మెన ఆడ్ర దెతయ్, చి జేవ్ బార్ జా గెతతి” మెన ఆచారిమ్ జా సంగిల. 37 జా దీసి తెంతో ఒండి ప్రాంతుమ్తె జో కెర్ల కమొచి రిసా జాన్ల.

పేతురుచి అత్తనక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 8:14-17; మార్కు 1:29-34)

38 జలె, యేసు ఉట్ట సబ గెరి తెంతో బార్ జా సీమోనుచి గెరి గెలన్. జలె, సీమోనుచి అత్తనక జోర్లి తా ఆగ్ ఒగ్గర్ తాత్ తతికయ్, జాక “చెంగిల్ కెరు” మెన జేవ్ బతిమాల్ప జా సంగిల, చి 39 యేసు జాచి పాసి టీవ్ జోర్లిక గోల కెర్లికయ్, జోర్లి చట్టున గెలి, చి బేగి జా ఉట్ట కెర, జేవ్క సవైచన కెర్లి.

40 జా సంజె పొద్దు గెతె తతికయ్, కచ మాన్సుల్క కిచ్చొ కిచ్చొ జోర్లిల్ తిల గే, యేసుతె జోవయింక కడ ఆన్ల, చి జోవయింతె ఎత్తి మాన్సుక చడ, చెంగిల్ కెర్లన్. 41 అన్నె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ తెంతో బూతల్ బార్ జా, “తుయి, దేముడుచొ పుత్తుసి.” మెన కేక్ గల. గని జేవ్ బూతల్క యేసు గోల కెర్లన్, అన్నె జేవ్ లట్టబుక సెలవ్ దెయె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జోక *‘క్రీస్తుయి’ మెన జేవ్ జాన్లి రిసా.

యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ ములిలిసి (మార్కు 1:35-39)

42 రాత్ పాయితికయ్, యేసు బార్ జా కోయి నెంజిలి టాన్తె గెలన్, గని ప్రెజల్ జోక చజన జోతె అయ్ల, చి “అమ్క ముల దా గో నాయ్” మెన జో ఉట్ట గెచ్చుక అడ్డు కెర్క దెకిల. 43 జో జోవయింక, “దేముడుచి †రాజిమ్చి రిసాచి ‡నుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ అన్నె తిల పట్నాల్తె కి నూనపుక అస్సె. ఈంజయ్ కామ్కయ్ దేముడు అంక తెద్రవ అస్సె.” మెన జబాబ్ దిలన్. 44 జలె, కీయాదయ దేసిమ్చ సబ గెరెల బుల బుల యేసు బోదన కెర్తె తిలన్.

* 4:26 4:26 జా రండెల్ మాన్సుక కతిసి నెంజితికయ్, ఏలీయా ప్రార్లన కెర్లి, చి సరిపుచువ జతిసి ఒత్త తెంతో జేక దొర్కు జతె తిలి, చి పుత్తుసి మొర్లికయ్, ఏలీయా ప్రార్లన కెర్లికయ్, జలన్. † 4:27 4:27 మెలె ‘యూదుల్తె’. ‡ 4:27 4:27 రానల్ దొన్చిచ్చి పున్కుమ్ 5 అద్యయమ్. § 4:34 4:34 దేముడు తెద్రయెల్లో క్రీస్తు, రచ్చించువ కెర్లిసా * 4:41 4:41 ‘క్రీస్తు’ మెలె, ‘దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్లిసాక తెద్రయెండ్’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణుమ్ తెంతో సంగ తిలోసా. † 4:43 4:43 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్’ మెలె, ‘వరలోకుమ్’ ఏక అర్థుమ్, గని అన్నె కిచ్చొ మెలె, జో వరలోకుమ్ తెంతో విలువ కెర్లిసి. జో విలువ కెర్లిసి మెలె, ఉగమ్ మార్కుప జలెకయ్ ఎదార్లుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె విలువ కెరెదె, గని మదెనె కి 1. జోక సంపజల మాన్సుల్చి పెట్టి విలువ కెర్లయ్, చి 2. జోచి నెక్తి ఈంజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్లయ్. ‡ 4:43 4:43 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి మెలె, జోచి రాజిమ్ పాచ జా అయ్లిన్చి కబుర్, మత్తయి 12:28, మార్కు 1:15, పడ్డె జో పావల్ చెమించువ కెర్లిన్చి కబుర్, యేసుయి దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్లిసా జలిన్చి కబుర్, పడ్డె వరలోకుమ్తె గెతి అవ్కాసుమ్ జో దొర్కు కెర్లి రచ్చనచి రిసాచి కబుర్. § 4:44 4:44 ఇన్నె ‘యూదయ దేసిమ్’ మెలె, యూదుల్చి ఒండి దేసిమ్. మెలె యూదయ ప్రదేసిమ్ కి, నమరయ ప్రదేసిమ్ కి, గలిలయ ప్రాంతుమ్ కి మొత్తుమ్ బెదయ్లిసి. జా మొత్తుమ్ బెదయ్లిన్కయ్ ‘యూదయ దేసిమ్’ మెన ఇన్నె సంగితయ్ మెన సగుమ్జిన్ ఉచర్తి. మత్తయి 4:23-25 దెక, చి మార్కు 1:39, 3:7-10

5

యేసు ప్రజల్లక బోదన కెర్లసి
(మత్త 4:18-22; మార్కు 1:16-20)

1 జలె ఏక్ దీసి కిచ్చొ జలి మెలె, యేసు *గెన్నేసరెతు మెంతి గాడు పాసి టీవ తతికయ్, దేముడు దిలి †కోడు నూనుక జోవయింక ఇస్టుమ్ అయ్లి రిసా, ప్రజల్ బెర జా జోచి ఉప్పిరి డంకి జల. 2 జలె, గాడు సాడి దొన్ని దోనివొ తిలిసి యేసు దెకిలన్. జాలర్లు జోవయించ జేవ్ దోనివొ తెంతో ఉత్త్రజాత జోవయించ వలల్ దోవితె తిల. 3 జేవ్ దోనివొతె ఏక్ సీమోను మెలొసాచి, జో సీమోనుచి దోనితె యేసు వెగ కెర, జోక “ఒడ్డు తెంతో దోని ఇదిల్ వెలవ దేసు” మెన సంగిలన్, చి వెలవ దెతికయ్, యేసు వెన కెర, దోని తెంతో ప్రజల్లక బోదన కెరుక మొదొల్ కెర్లన్.

సీమోనీసి ఒగ్గర్ మొస్స దెర్తి రితి యేసు కెర్లి వెల్లి కామ్

4 యేసు బోదన కెర కేడయ్లి పడ్డొ, “దీగు తిలిన్తె తుమ్చ వలల్ గల చి మొస్స దెర్తె” మెన సీమోనుక సంగిలన్. 5 దస్సి సంగితికయ్, “గురుబాబు, ఒండి సరారాతి వలల్ గల తిలమ్, గని కిచ్చొ దెరుమ్ నాయ్. గని తుయి సంగిలె, అమ్చ వలల్ గలుమ్దె” మెన సంగ 6 గలిల, చి ఒగ్గర్ మొస్స వలతె సేడ్డికయ్, వలల్ కుట్టిత్ రితి జల. 7 అన్నెక్ దోనితె తిల జోవయించ గోతుసుదల్క “తుమ్ తోడు జా” మెన సయ్న కెర్ల. జేవ్ తోడు అయ్ల, చి జేవ్ దొన్ని దోనివొ బెర్తు బెరయ్ల, చి దోనివొ బుడ్డుక దెర్ల.

8 జర్లు జలిసి జో సీమోను పేతురు దెక కెర, యేసుచి చట్టె సెర్ను సేడ, “ప్రబువ, అంక ముల దా ఉట్ట గో, ఆవ్ పాపుమ్ సుదొ” మెన సంగిలన్. 9 కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దెర్ల మొస్సచి కొట్టె ఎదివాట్ మెన దెక కెర, జో కి, జో తెన్ తిలస ఎత్కిజిన్ కి ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జల. 10 దస్సి సీమోను మొస్స దెర్ల జట్టుచ జెబెదయిచ పుత్తర్లు యాకోబు చి యోహాను కి, జో తెన్ ఆచారిమ్ జల. యేసు, జలె, “తుమ్ బియఁ నాయ్. అప్పె తెంతో, మాన్సుల్ అంక నంపజతి రితి జోవయింక కడ ఆన్త జాలర్లు తుమ్ జస్తె” మెన సీమోనుక సంగిలన్, 11 జలె, దోనివొ ఒడ్డుతె ఒర్గొడ ఆన కెర, ఎత్కి ముల దా, యేసుచ సిస్సుల్ జంక జోచి పట్టి గెచ్చ, జో తెన్ బులుక దెర్ల.

వెల్లి రోగుమ్ తిలొసాక యేసు చెంగిల్ కెర్లసి
(మత్త 8:1-4; మార్కు 1:40-45)

12 యేసు ఏక్ గవ్వి తిలి పొది, వెల్లి రోగుమ్ బెర్తు తిలొ ఎక్కిలొ ఒత్త అయ్లొ, అన్నె, యేసుక దెక సెర్ను సేడ,

* 5:1 5:1 ఈంజ గాడుక మత్తయి చి మార్కు రెగిడ్డిన్తె ‘గలిలయ ప్రాంతుమ్చి గాడు’ మెంతతి. † 5:1 5:1 నెంజలె ‘సుబుమ్ కబుర్’; మార్కు 1:14. నెంజలె ‘యేసుచి బోదన’; మత్తయి 4:7. ‡ 5:12 5:12 జా దేసిమి వెల్లి రోగిచి వెల్లి రోగుమ్ గెలె, సుద్ది జలన్ మెన తెదొడచ యూదుల్ సంగితె తిల. కిచ్చొక మెలె, ఏక్ మాన్సుక వెల్లి రోగుమ్ తిలె, ‘జో గవ్వి తంక గారు’ మెలి రితి ‘జోచి జబ్బు డేవ అమ్కయ్ దెరెదె’ మెలి రితి బియ కెర, గవ్వి తెంతో ఉడదుల. దేముడుచి దయచి రిసా వెల్లి రోగుమ్ పూర్తి గెలె, ‘అన్నె సుద్ది జలొ’ మెన గవ్వి అన్నె వెనడుల. 17:14చి ఎట్టొచి కోడు కి దెక. § 5:15 5:15 జొయ్యి మాన్సు నూనయ్తె తిలొ. మార్కు 1:45. * 5:16 5:16 దేముడు అబ్బొన్చి ఇస్టుమ్ నూనుక మెన, జోచి సెక్తిక అన్నె సెక్తి జంక మెన.

“ప్రబు, తుక ఇస్టుమ్ తిలె, ‡తుయి అంక చెంగిల్ కెర సుద్ది కెరుక తెర్లి” మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్. 13 దస్సి సంగితికయ్, యేసు ఆతు చంపొ కెర జోక చడ, “తుయి చెంగిల్ జంక, అంక ఇస్టుమి. తుచి వెల్లి రోగుమ్ గెచ్చ సుద్ది జా” మెన సంగిలన్, చి బేగి జోచి వెల్లి రోగుమ్ గెలి. 14 యేసు జోక కిచ్చొ ఆడ్డ దిలన్ మెలె, “కక్క సంగు నాయ్, గని దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, ఒత్త సేవ కెర్తొ పూజరితె గెచ్చ, తుచి ఆగ్ చెంగిల్ జలిసి జోక దెకవ, మోసే పూర్గుమ్ సంగిలి రితి, తుయి చెంగిల్ సుద్ది జలిసి ఎత్కిజిన్క రుజ్జు దెకయ్తి రితి, ఒత్త కానుక దేసు.”

15 “కక్క సంగు నాయ్” మెన జో మాన్సుక యేసు సంగ తిలె కి, అగ్గెచి కంట అప్పె అన్నె ఒగ్గర్జిన్ యేసుచి రిసా కీసూన్ల, చి ఒగ్గర్జిన్ “యేసుచి బోదన నూనుమ్దె” మెన, “అమ్చ జొర్జొల్ గెచ్చవెదె” మెన బెర జెతె తిల. 16 గని ఎక్కిక్ సుట్టు యేసు కో నెంజలి టాన్తె గెచ్చ * ప్రార్దన కెరెదె.

ఉట్టుక నెత్తిర్లొ రోగిక చెంగిల్ కెర్లసి
(మత్త 9:1-8; మార్కు 2:1-12)

17 ఏక్ దీసి యేసు బోదన కెర్తె తతికయ్, పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సెకడ్డన పాసి వెన తిల. ఈంజేవ్ గలిలయ ప్రాంతుమ్చి చి యూదుయ ప్రదేసిమ్చి గావ్వొ ఎత్కి తెంతో చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో జా తిల. అన్నె, మాన్సుల్చ జొర్జొల్ బాదల్ జో గెచ్చవుక మెన యేసు దేముడుచి సెక్తి తెన్ తిలొ. 18 జలె, కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, ఓదె, వాతుమ్ జొర్జొ తెన్ తిలొసా ఉట్టుక నెత్తిర్లొ మాన్సు ఎక్కిలొక అన్నె మాన్సుల్ అంతుర్నొ తెన్ వయ ఆన, యేసుతె ఆన కెర జోచి చట్టె తియ దెంక మెన వాట్ చజిల. 19 గని జనాబ్ ఒగ్గర్జిన్ బెర తిలి రిసా యేసు తిలి గెరి పెనుక వాట్ నాయ్ మెన, ఒర్నె వెగ కెర, జో తిలి గదిచి ఉప్పిర్ ఒర్నెచి వెల్లి బొరో కెర, జా బొరో వాట్ ప్రజల్చి నెడిమి యేసుచి పురెతోక జో మాన్సుక అంతుర్నొ తెన్ ఉత్తవ దిల.

20 జలె, జేవ్ కడ ఆన్ల మాన్సుల్చి జో ఉట్టుక నెత్తిర్లొ మాన్సుచి నముకుమ్ యేసు దెక కెర, “నేస్తము, తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్తి” మెన జో ఉట్టుక నెత్తిర్లొ మాన్సుక సంగిలన్. 21 జో దస్సి సంగితికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సెకడ్డన చి పరిసయ్యుల్ బమ్మ జా, “ఈంజొ మాన్సు కొన్నొ? ఇసి లట్టబ దేముడుచి విలువ కడ పాపుమ్ కెర్తయ్. దేముడుక పిట్టవ కో కి పాపల్ చెమించుప కెరుక నెత్తిర్లి!” మెన ఎక్కిలొ తెన్ ఎక్కిలొ లట్టబన్ల.

22 జలె, జేవ్ అన్మానుమ్ జా లట్టబంతె తిలిసి యేసు పూర్తి జాన కెర, జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక దస్సి అన్మానుమ్ తియంతసు? 23 ‘తుచి పాపల్ చెమించుప జా అస్సి’ మెనుక సుల్లు గే, ‘ఉట్ట ఇండు’ మెనుక సుల్లు గే తుమ్ ఉచర. 24 జలె, †మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లయ్ అంక, ఈంజయి లోకుమ్తె కి పాపల్ చెమించుప కెర్తి అదికారుమ్ అస్సె మెన రుజ్జు దెకయిందె, మెన జేవ్క సంగ కెర, ఉట్టుక నెతిర్లో జో మాన్సుక అన్నె దెక కెర, అల్లె, తుయి ఉట్ట, తుచి అంతుర్నొ వయన ఇండ గెరి గో మెన తుక ఆవ్ సంగితసి!” మెన యేసు సంగిలన్. 25 బేగి జో మాన్సు, జో ఎంగ్ల తిలిసి ఉక్కుల వయన, దేముడుచి గవురుమ్ సంగ, సంగ గెరి ఉట్ట గెలన్. 26 దస్సి జర్లు జతికయ్, ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జేవ్ ఎత్తిజిన్క దెర్లి, చి “ఆజి బలె ఆచారిమ్చి కామ్ దెకిలమ్” మెన దేముడుక గవురుమ్ కెర్ల, చి జోచి సెక్తిచి ఉప్పిర్చి బయిమ్ జోవయించి పెట్టి బెర్లి.

లేవీ మెలోసాక యేసు బుకార్లిసి
(మత్త 9:9-13; మార్కు 2:13-17)

27 ఇన్నెచి పడ్డె, యేసు బార్ జా ఒత్త తెంతో గెచ్చు, సిన్తు నజితో సుంకరో ఎక్కిలోక దెకిలో. జోచి నావ్ †లేవీ. జో సిన్తు నజితి టాన్తె వెన తిలన్, చి “అంచి పట్టి జా అంచొ సిన్సుడు తుయి జా” మెన యేసు జోక బుకార్లన్. 28 బుకార్లికయ్, సుంకరో జలో జో లేవీ, ఉట్ట జోచి కామ్ ఎత్తి ముల దా, యేసుచి పట్టి ఉట్ట గెలన్.

29 లేవీ యేసుక గెరి కడ ఆన కెర, జోక వెల్లి విందు దిలన్. సిన్తు నజితన చి వేర మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కంక వెసిల. 30 జలె, పరిసయ్యుల్ చి జోవయింతెన్ బెదిత మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన జా దెక కెర, “సిన్తు నజితన తెన్ *పాపుమ్ కెర్ల సుదల్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొక వెన అన్నిమ్ కత్తను?” మెన యేసుచ సిన్సుల్క గోల కెర్ల. 31 దస్సి జతికయ్, యేసు జేవ్క కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “జబ్బు తెన్ అస్సుమ్ మెన చినన్లస డాక్టర్ అవ్సురుమ్, గని జబ్బు నెంజిలనక డాక్టర్ అవ్సురుమ్ నాయ్. 32 జలె, ‘పాపుమ్ కెర్లొసా అమ్’ మెన చినంతనక ‘జోవయించి పాపుమ్చి రిసా దుకుమ్ జా ముల

దెతు’, మెన జోవయింకయ్ బుకారుక మెన అయ్లయ్ గని ‘పాపుమ్ కెర్లొసా నెంజుమ్, అమ్క పున్నిమ్’ మెన ఉచరంతనక బుకారుక నాయ్” మెన జోవయింక యేసు సంగిలన్.

చువ్వె తతిన్చి రిసా యేసుక పుసిలిసి
(మత్త 9:14-17; మార్కు 2:18-22)

33 జలె, సగుమ్జిన్ మాన్సుల్ యేసుక, “యోహానుచ సిన్సుల్ చువ్వె తా ప్రార్దన కెరుక అలవాట్. పరిసయ్యుల్చ సిన్సుల్ కి దస్సి కెరుల, గని తుచయ్ సిన్సుల్ కంక పింక జతతి” మెన అన్మానుమ్ తెన్ పుసిల. 34 యేసు జోవయింక ఇసి సంగిలన్. “కేన్ పెండ్లితె, జోవయించి నెడిమి పెండ్లిఉబేడో తిలె పొది పెండ్లి విందుక బుకార్లన చువ్వె తతి రితి కెరుక జయెదె గె? 35 జలె, పెండ్లిఉబేడోచి పచ్చెన జలనచి నెడిమి తెంతో జోక †దెర వేరతె కడ నిలె, జేవ్ దీసల్క జోచ మాన్సుల్ ఏడ ఏడ చువ్వె తవుల” మెలన్.

36 యేసు జోవయింక అన్నెక్ టాలి కి సంగిలన్. కిచ్చొ మెలె, “నొవి పాలుమ్ తెంతో గండ చిర పొర్ని పాలుమ్తె మాసిక గల్తి నాయ్. దస్సి కెర్లె, జా నొవి పాలుమ్ చిరి జా తయెదె, చి జా గండ పొర్ని పాలుమ్ తెన్ బెదె నాయ్. 37 పడ్డె జలె, ఒత్త నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ పొర్నిచి కాయ తెన్ కో సువతి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా కాయ పొర్ని జలి రిసా దస్సితె నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ సువిలెగిన, జా కాయ పులుక నెత్తెచి రిసా జా రస్సుమ్ పొంగుప జలె పొది జా కాయ పుట్టెదె. పుట్టిలె, జా రస్సుమ్ సూయి జయెదె, చి కాయ కి పాడ్ జా గెచ్చెదె. 38 నొవి ద్రాచ రస్సుమ్ నొవి కాయల్తె సువుక అస్సె. 39 అన్నె, తొలితొ పొర్ని ద్రాచ రస్సుమ్ పియ తిలె, నొవి ద్రాచ రస్సుమ్క కోర్ప జతి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ‘నొవిచి కంట పొర్నిచి చెంగిలి’ మెనుల” మెన యేసు టాలి సంగ బోదన కెర్లన్.

6

విస్త్రాంతి దీసి సిన్సుల్ కెర్లొచి రిసా పండితుల్ గోల కెర్లిసి
(మత్త 12:1-8; మార్కు 2:23-28)

† 5:24 5:24 ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లొసా’ మెన బయ్బిల్తె రెర్ల తిలె, జేవ్చి అర్లుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు తెద్రయ్లో క్రిస్టు రచ్చించుప కెర్లొసా. పూర్లుమ్ పొది క్రిస్టు రచ్చించుప కెర్లొసాక తెద్రవుక జో సంగ తిలొ, చి సగుమ్తె జయి టాలిక జోవయింక ‘మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లొసా’ మెన పూర్లుమ్ తెంతో రెర్ల అస్సె. దానియేలు 7:13 దెక. ‡ 5:27 5:27 మార్కుతె కి జోక ‘లేవీ’ మెన రెర్ల అస్సె. జోచి అన్నెక నావ్ ‘మత్తయి’; మత్తయి 10:3.

§ 5:30 5:30 సిన్తు నజితనక, అన్నె యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకితె తిలె. కిచ్చొక మెలె, జోవయింక ఆక్రమించుప కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి సేవ కెర్లె తిలె, పడ్డె సిన్సుచి డబ్బుల్ నజితి పొది, నాయిమ్చి కంట అన్నె నజితి తిలె. తెదోడచ యూదుల్ ‘అమ్క నీతి, చి వేర జాతివొక నాయ్’ మెనుల. రోమ్ దేసిమ్చ మాన్సుల్ యూదుల్ నెంజితి, చి సిన్తు నజిత సుంకర్లు యూదుల్ నెంజిలనచి సేవ కెర్లె తిలె. జాకయ్ యూదుల్ జోవయింక నిస్కారుమ్ దెకితె తిలె. * 5:30 5:30 ‘పాపుమ్ సుదల్’ మెన కిచ్చొక సంగిల మెలె, జేవ్ పండితుల్ సికడ్డి నీతి నే కెరంతనక దస్సి నిస్కారుమ్ దెకుల. జోవయింతె సగుమ్జిన్ నిజామి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ‘పాపుమ్’ మెంక కమొక అలవాట్ జా తవుల, గని సగుమ్జిన్ ఎక్కి పండితుల్చి కోడు పిట్టయతతి. † 5:35 5:35 ‘పెండ్లిఉబేడో’ మెన జోవయించి రిసా జొయ్యి టాలి సంగితయ్. జోవయింక పడ్డొక విరోదుమ్ సుదల్ దెర మారుల, గెద.

1 ఏక సెలవ్ కడన్లి దీసి, * యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ వంటో పికిలి బుయి వాట్ గెతె తా, వాట్ సొడి తిల ఎన్నులు దొన్ని జోవయించ సిస్సుల్ కోడ అత్తో తెన్ రెగ్గ చొప్ప జేడవ కతె తిల. 2 జలె, పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ పాసి తా యేసుచ సిస్సుల్ కెర్లిసి దెక కెర, “జేవ్ దస్సి కెర్లిసి ‘కామ్ కెర్లి రితి జతయ్’ మెన, ఈందె, సెలవ్ కడన్లి దీసి కెరుక నాయిమ్ నెంజిలిసి తుమ్ కిచ్చొక కెర్తసు?” మెన జోవయింక గోల కెర్ల. 3 జలె యేసు జేవ్ కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “పూర్గుమ్ తిలొ దావీదు రానొ, జోక, చి జో తెన్ తిలసక కి చూ కెర్లికయ్, జాచి రిసొ కిచ్చొ కెర్ల గే, కెయ తుమ్ సదు కెర్సు నాయ్ గే? 4 కిచ్చొ కెర్లిసి మెలె, దావీదు దేముడుచి గుడితె పెన కెర, ఒత్త తిల పూజర్లు దేముడుక అర్పితుమ్ దిల పొడియె వెంటన, జేవ్ పొడియె పూజర్లుయి కంక జయెదె గని అన్నె కో కంక జయె నాయ్ మెన జాన్లె కి, జేవ్ పొడియె వంట దా, దావీదు కి జో తెన్ తిలస కి నాయిమ్ నెంతె కి కయ్ల.” మెలన్. 5 తెదొడి జోవయింక అన్నె, “సెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఉప్పిరి †ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక అదికారుమ్ అస్సె” మెన జేవ్ పరిసయ్యుల్క సంగిలన్.

ఆతు లంబ గెలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 12:9-14; మార్కు 3:1-6)

6 అన్నెక్ సెలవ్ కడన్లి దీసి యేసు జా పట్టుమ్తెచి యూదుల్చి సబ గెరి గెచ్చు పెన బోదన కెర్తె తతికయ్, ఒత్త ఉజిల్ ఆతు లంబ గెలో మాన్సు ఎక్కిలో తిలొ. 7 జలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్ యేసుక చెంగిల్ దెకితె తిల. కిచ్చొక మెలె, “సెలవ్ కడన్లి దీసి యేసు జో మాన్సుక చెంగిల్ కెరెదె గే నాయ్ గె” మెన దెకుక మెన, రకితె అస్తి. “జోక చెంగిల్ కెర్లిగిన, సెలవ్ కడన్లి దీసి కామ్ కెర్లి రితి జయెదె, చి యేసుక నేరిమ్ వయడుక జయెదె” మెన ఉచర అస్తి. 8 గని జేవ్చి మెన్సుతె ఉచర్లిసి యేసుక ఎర్కె, చి ఆతు లంబ గెలో జో మాన్సుక కిచ్చొ మెలొ మెలె, “ఇత్తల్ జా ఎత్తిజిన్ దెకిత్ రితి నెడిమి టీచ.” మెలన్, చి జో ఉట్ట ఒత్త టీవెలన్.

9 తెదొడి యేసు జేవ్క, “సెలవ్ కడన్లి దీసి ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెరుక గే కస్తుమ్ కెరుక నాయిమ్? జోవయించి ప్రానుమ్ రచ్చించువ కెరుక గే పాడ్ కెరుక నాయిమ్?” మెన సంగిలన్. 10 సుట్టునంత అంకి గల జోవయింతె ఎత్తి.

* **6:1** 6:1 యూదుల్చి అలవాట్ తెన్, సత్తరెక్క సత్తు దీసల్ కిచ్చొ కామ్ నే కెర్తె దేముడుక జోకర్లి దీన్. విస్త్రాంతి దీసి-తెలుగు. ఎత్తి సెస్వర్ యూదుల్క బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయించ సబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడె సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రెజల్క జాడు వయ్డి రితి కెర కామ్ నే కెర్లిన్చి రిసొ ఒగ్గర్ ఆగ్గుల్ అవ్వి ఉచర అస్తి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్డిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తతి. † **6:5** 6:5 5:24చి ఎట్టెచి కోడు దెక. ‡ **6:11** 6:11 నెంజిలె ‘మారుమ్’. మార్కు 3:6, చి మత్తయి 12:14 దెక. § **6:13** 6:13 నెంజిలె ‘ఆవ్ తెద్రయ్లన్’. గ్రీకు మెలి ఈంజ ఎత్తి తొలితో రెగిడ్డి బాస తెన్ ‘తెద్రయ్లన్’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. * **6:15** 6:15 జోవయించి అన్నెక్ నావ్ ‘పివి’ గెద. 5:27 దెక. † **6:15** 6:15 రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్ తెదొడి జోవయింక ఏలువ కెర్తె తిలన్, గెద. ‡ **6:17** 6:17 ఇన్నె ‘ఒండి యూదయ దేసిమ్’ మెలె, ఏక వేల యూదుల్చి ఒండి దేసిమ్క సంగితయ్. మెలె, గలిలయ ప్రాతుమ్, సమరయ ప్రదేసిమ్, చి యూదయ ప్రదేసిమ్ మొత్తుమ్ బెదయ్లిసి.

మాన్సుక చెంగిల్ దెక కెర, ఆతు లంబ గెలో మాన్సుక దెక, “తుచొ ఆతు చంపొ కెరు” మెన సంగిలన్, చి యేసు సంగిల్ రితి జో మాన్సు కెర్లికయ్, జోచొ ఆతు చెంగిల్ జలి.

11 పరిసయ్యుల్ చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన జర్లు జలిసి దెకిలె, జోవయింక ఒగ్గర్ కోపుమ్ అయ్లి, చి “యేసుక కిసి †కెరుమ?” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబన్.

యేసు బారజిన్ సిస్సుల్క నిసాన్లిసి (మత్త 10:1-4; మార్కు 3:13-19)

12 జలె, కిచ్చొ జలి మెలె, జేవ్ పొదులె ఏక దీసి, ప్రార్లన కెరుక మెన యేసు బార్ జా డొంగె గెలన్. జో ఒండి సరారాతి ఒత్త ప్రార్లన కెర్తె తిలొ. 13 జలె, రాత్ పాయితికయ్, యేసు జోవయించ సిస్సుల్క బుకారా కెర, జోవయింతె బారజిన్క నిసాన, ఈంజేవ్ బారజిన్క ‘కీబారికుల్’ మెన నావ్ తిలన్. 14 జేవ్ కో కో మెలె, ఎక్కిలో సీమోను మెలొసొ. జోక ‘పేతురు’ మెన యేసు అన్నెక్ నావ్ తిలన్. పడ్డె పేతురుచొ బావొసి అంద్రెయ. ఒత్త తెంతొ యాకోబు చి యోహాను. ఒత్త తెంతొ పిలిప్ చి బర్తోలోమయి. 15 పడ్డె * మత్తయి చి తోమా. ఒత్త తెంతొ అల్పయిచొ పుత్తుసి యాకోబు, పడ్డె †సొంత దేసిమ్ ఏలువ కెరంతి ఆస తిలొ సీమోను మెలొ అన్నెక్కో, 16 యాకోబుచొ పుత్తుసి యూదా, పడ్డె ఇస్కరియోతు మెలి గవ్విచొ యూదా మెలొసొ. ఈంజొ యూదా పడ్డె యేసుక దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి దిలొ.

యేసు బోదన కెర కక్క చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 4:23-25; 5:1-12)

17 జలె, యేసు జో నిసాన్ల బారజిన్ తెన్ డొంగె తెంతొ ఉత్త జా, సదూనుమ్ తిలి ఏక టాన్తె టీవెల. చి జోచ అన్నె సిస్సుల్ జో తెన్ తిల, చి †ఒండి యూదయ దేసిమ్చ మాన్సుల్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్, వెల్లి సముద్రుమ్చి పాసి తిల తూరు చి సీదోను పట్టల్చ మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ ఒత్త తిల. ఈంజేవ్ జోచి బోద నూసుక చి “అమ్చ జొర్జొల్ గెచ్చవెదె” మెన జా తిల. 18 యేసు బూతల్ ఉదడ, బూతల్ దెర్ల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్లొ. 19 ప్రెజల్ ఎత్తి యేసుక చడుక మెన అత్తో చంపొ కెర్తె తిల. కిచ్చొక మెలె, జోక చడిలె, జోతె తెంతొ సెక్తి జెయెదె, చి జా

† **6:5** 6:5 5:24చి ఎట్టెచి కోడు దెక. ‡ **6:11** 6:11 నెంజిలె ‘మారుమ్’. మార్కు 3:6, చి మత్తయి 12:14 దెక. § **6:13** 6:13 నెంజిలె ‘ఆవ్ తెద్రయ్లన్’. గ్రీకు మెలి ఈంజ ఎత్తి తొలితో రెగిడ్డి బాస తెన్ ‘తెద్రయ్లన్’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. * **6:15** 6:15 జోవయించి అన్నెక్ నావ్ ‘పివి’ గెద. 5:27 దెక. † **6:15** 6:15 రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్ తెదొడి జోవయింక ఏలువ కెర్తె తిలన్, గెద. ‡ **6:17** 6:17 ఇన్నె ‘ఒండి యూదయ దేసిమ్’ మెలె, ఏక వేల యూదుల్చి ఒండి దేసిమ్క సంగితయ్. మెలె, గలిలయ ప్రాతుమ్, సమరయ ప్రదేసిమ్, చి యూదయ ప్రదేసిమ్ మొత్తుమ్ బెదయ్లిసి.

సెక్తివి రిసా చెంగిల్ జవుల. జోక చడ్లస ఎత్రిజిన్ దస్సి చెంగిల్ జల.

కిస బుద్దుల్చ మాన్సుల్క చెంగిల్ తయెదె

20 యేసు జోచ సిస్సుల్ జల మాన్సుల్క చెంగిల్ దెక ఇసి మెన సంగిలన్.

“బీద సుదల్ తుమ్క చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె,

దేముడుచి రాజిమతె తుమ్క కీవాట తయెదె.

21 తుమ్ అప్పె చూ జలసక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, పడ్డొక

తుమ్క సరిపుచుప జతిసి దొర్కు జయెదె.

తుమ్ అప్పె ఏడ్డసక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె,

పడ్డొక సర్లక ఆన్సె.

22 “పడ్డొ, *ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక తుమ్ నంప కెర్లి రిసా మాన్సుల్ తుమ్క విరోదుమ్ దెకిలె, తుమ్క అమ్చి తెన్ బెదుత్ నాయ్ మెన సంగిలె, తుమ్క దూసుప కెర్లి, పడ్డొ జోవయింక నంపజా గార్ జల, చి జోవయించి నావ్ కి సంగుక నెంజె, మెన తుమ్చి రిసా మాన్సుల్ సంగిలె, తుమ్క చెంగిలి. 23 దస్సి జర్లు జతి దీసిక సర్ల సంతోసుమ్క తుమ్ నచ్చు. కిచ్చొక మెలె, ఈందె, పరలోకుమతె తుమ్క వెల్లి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. తుమ్కయ్ మాన్సుల్ కీస అల్లర్ కెరుల గే అగ్గయ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలసక కి, జేవ్క అబ్బదింసి దసయ్ అల్లర్ కెర్ల.” మెన యేసు సంగిలన్.

ఆకర్క కక్కు నస్టుమ్ తయెదె గే యేసు సంగిలిసి

తెదొడి యేసు అన్నె,

24 “అబ్బవోమ్మ! తుమ్ అప్పె సామ్సారుమ్ తిలసక

కెద్ది నస్టుమ్ జయెదె!

కిచ్చొక మెలె, ఈంజయ్ లోకుమ్చి రగుమ్చి సుక్కుమ్

పూర్తి దొర్కు కెరన అస్సున్

ఈంజయ్ లోకుమ్తె.

25 అబ్బవోమ్మ, తుమ్ అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె పెట్టి

బెరవన్లస,

తుమ్ కెద్ది నస్టుమ్ జస్తె!

తెదొడక చూ జస్తె.

అబ్బవోమ్మ, తుమ్ అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె ఆన్సెన,

తుమ్ కెద్ది నస్టుమ్ జస్తె!

తెదొడక ఏడ్డె, ఏడుకుడు జస్తె.

26 అబ్బవోమ్మ,

ఈంజేవ్ చెంగిల మాన్సుల్ మెన తుమ్చి రిసా ఎత్రిజిన్

సంగిలె,

తుమ్క కెద్ది సంతోసుమ్ జయెదె! కిచ్చొక మెలె,

తుమ్క ఈంజేవ్ కీసి అప్పె దస్సి సంగితతి గే,

దేముడుచ కబుర్లు సంగితసుమ్

మెన అబద్దుమ్క సంగిల పూర్లుల్క

ఇనయించ అబ్బదింసి దస్సి కెర,” మెన సంగిలన్.

విరోదుమ్ సుదల్క ప్రేమ కెర్లిన్చి రిసాచి తీర్పు

(మత్త 5:38-48; 7:12)

27 ఒత్త తెంతో యేసు అన్నె, “తుమ్ సూన్తసక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్చ విరోదుమ్ సుదల్క తుమ్ ప్రేమ కెర్లి తా, చి తుమ్క విరోదుమ్ కెర్తసక చెంగిల్ దెకితె తా. 28 తుమ్క సావెనల్ దెతసక, దేముడు జోవయింక చెంగిల్ దెకున్.” మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ జా, చి తుమ్క దూసుప కెర్తసచి రిసా ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెన తుమ్ ప్రార్లన కెర. 29 తుమ్చితె ఎక్కిలోక జవున్ కో జలెకు అన్నెక్లి గలి పెట్లెగిన, దెబ్బ కయ్లోసా తుక్లె తా, జోచి అన్నెక్ గలి కి జో అన్నెక్లి పెటతి రితి, జోచి పక్క పసులవున్. అన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలోచి కోటు జవున్ కో జలెకు అన్నెక్లి దెరన గెలె, జోచి సొక్క కి ఈంజో అన్నెక్లి దెర గెతి రితి జో అడ్డు కెర్పు నాయ్. 30 తుమ్చితె కో జలెకి కిచ్చొ జవున్ నజీలె, దెంక. అన్నె, తుమ్చితెచో కేన్ జవున్ మాన్సుచి సామన్ అన్నెక్లి దెర గెలె, జో సంతోసుమ్ జలోసా “అంచి వస్తువ అంక దె” మెన జోచి సామన్ అన్నె నజన్సు నాయ్. 31 మాన్సుల్ తుమ్క కిసి కెరుక మెన తుమ్ ఇస్టుమ్ జస్తె గే, తుమ్ కి జోవయింక దస్సి చెంగిల్ కెర.

32 “ఎక్కి తుమ్క ప్రేమ కెర్తసకయ్ తుమ్ ప్రేమ కెర్లెగిన, అన్నె మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, తుమ్క కిచ్చొ పున్నిమ్ జా? పాపుమ్ సుదల్ కి జోవయింక ప్రేమ కెర్తసక ప్రేమ కెరుల. 33 తుమ్కయ్ చెంగిల్ దెకితసకయ్ చెంగిల్ కెర్తసక, అన్నె వేర మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, జయి తుమ్క కిచ్చొ పున్నిమ్? పాపుమ్ సుదల్ కి దస్సి కెరుల, గెద. 34 తుమ్క పూర్తి అన్నె దెంక సెక్తి తిలసకయ్ తుమ్ కిచ్చొ జవున్ తోడు దిలె, అన్నె మాన్సుల్క నాయ్ మెలె, జయి తుమ్క కిచ్చొ పున్నిమ్? తెద్దిలి అన్నె నజీతి రితి పాపుమ్ సుదల్ కి ఒప్పున పాపుమ్ సుదల్క తోడు దెవుల.

35 “తుమ్, జలె, తుమ్చ విరోదుమ్ సుదల్క ప్రేమ కెర, చి ఎత్రిజిన్క చెంగిల్ దెక, చి కిచ్చొ అన్నె దొర్కు కెరనుక ఆస నే జతె, మాన్సుల్క తోడు దాస. తుమ్ ఇసి బుద్ది ఇండిలె, తుమ్క వెల్లి బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె, చి ‘ఎత్రిచి ఉప్పిరి తిలో దేముడుచ పుత్తర్లు ఈంజేవ్’ మెన తుమ్చి రిసా రుజ్జు జయెదె. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కి జోచి దయ ఒప్పున్తసకయ్ మెన నాయ్, గని అన్నె జో కెర్లి దయ నే ఒప్పున్లసక కి, ఏక్ జోవయింకయ్ జెవ్వి దెకన్తసక కి, జో ఎత్రి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సొంత దయ దెకితయ్. 36 జో పరలోకుమ్ తిలో అబ్బొసి జలో దేముడు మాన్సుల్క

§ 6:20 6:20 లూకా 22:29, 30 దెక. * 6:22 6:22 5:24చి ఎత్టెచి కోడు దెక.

కీసి కెద్ది కన్యారుమ్ దెకితయ్ గే, తుమ్ కి అన్నె మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెక.

మాన్సుల్క తీర్పు కెర్చి రిసా సంగిలిసి (మత్త 7:1-5)

37 “అన్నె మాన్సుల్క కుస్సిదుమ్చ తీర్పుల్ తుమ్ ఉచర నాయ్, చి దేముడు తుమ్కయ్ తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక నాయ్. అన్నె మాన్సుల్క నేరిమ్లు వయడ నాయ్ చి, దేముడు తుమ్కయ్ నేరిమ్ వయడుక నాయ్. అన్నె మాన్సుల్క చెమించుప కెర చి, దేముడు తుమ్కయ్ చెమించుప కెరెదె. 38 అన్నె మాన్సుల్క తోడు దాస చి, దేముడు తుమ్కయ్ తోడు దెయెదె. కీసి దెయెదె మెలె, చెంగిల్ మీన, గట్టిజ పెల, దున్నొవ, పూర్తి బెరవయ్, తుమ్చి ఒట్టి సువ దెయెదె. తుమ్ అన్నె మాన్సుల్క కీసి మీన తస్తె గే, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తుమ్కయ్ దస్సి మీన దెయెదె.” మెన యేసు ఒత్త బెర తిలనక సంగిలన్.

39 తెదొడి యేసు ఈంజ టాలి సంగిలో. కిచ్చొ మెలె, “కేన్ జవున్ గుడ్డి సుదొ అన్నెక్కో గుడ్డి సుదొక వాట్ దెకవుక నెత్తె, గెద! వాట్ దెకవుక దెర్తె, జేవ్ దొగుల కి కేన్ జవున్ గొయితె సేడుల. 40 సిస్సుడు జోచొ గురుచి కంట వెల్లో నెంజె, గని జో గురుచి లెక పూర్తి సికిలో సిస్సుడు, జోచొ గురుచొ రితో జా తయెదె.

41 “తుమ్చితె ఎక్కిలోచి అంకితె ఏక్ చిల్ప బెర తిలెగిన, బావొచి అంకితె ఇదిదిదెల్ తొక్కు సేడ తిలెగిన, అంకితె చిల్ప తిలోసా కిచ్చొక జోచి బావొచి అంకితె తిలి ఇదిదిదెల్ తొక్కు దెకితసి, గని సొంత అంకితెచి చిల్పక ‘అస్సె’ మెన దెకిన్ నాయ్? 42 నెంజెలె, అంకితె చిల్ప తిలోసా కో జలెకు, జోచి సొంత అంకితెచి చిల్ప నే దెకిలె, బావొ, తుచి అంకితెచి తొక్కు కడిందె మెన తుచొ బావొక తుయి కీసి సంగుక జయెదె! తుయి ఉప్రమెన్సుచొ, తొలితో తుచి సొంత అంకితెచి చిల్ప కడను, చి తెదొడకయ్ తుచొ బావొచి అంకితెచి తొక్కు కడితి రితి బేంట దెకితె.

చెంగిలో రూకు మెన చి గర్చొ రూకు మెన టాలి

43 “కేన్ చెంగిలో రూకు జలెకు గర్చ పండ్లు దెరె నాయ్, చి గర్చొ రూకు చెంగిల్ పండ్లు దెరె నాయ్. 44 రూకుక చెంగిలోచొ గే గర్చొ గే చినుక జలె, జో దెర్త పండ్లుక దెకిలె డీసెదె. కంట రూక్తె† అంజూరుమ్ పండ్లు కోడుక నెంజె, దుబ్బల్తె ద్రాచ పండ్లు కోడుక నెంజె, గెద! 45 చెంగిలో మాన్సు జోవయించి పెట్టిచి చెంగిల్ బుద్ది బెర్చుచి కెద్ది చెంగిల్ బుద్దిచ కొడొ లట్టబెదె. గర్చొ మాన్సు, జలె, జోచి పెట్టిచి విస్సుమ్చి బెర్చుచి గర్చొ కొడొ లట్టబెదె. జోచి పెట్టి కేన్ రగుమ్చి బెర్చు జా తిలె, జయ్యి జోవయించి చొడి లట్టబెదె.

చెంగిల్ పునాదితె బందిలో గేరుక టాలి (మత్త 7:24-27)

46 “‘ప్రబు, ప్రబు’ మెన అంక కిచ్చొక సంగితసు? అంక దస్సి సంగితసు, గని అంచి కోడు రితి ఇండున్ నాయ్. 47 కో అంచితె ‡జా కెర అంచ కొడొ సూన అంచి కోడు రితి ఇండుల గే కీస జవుల గే ఏక్ టాలితె సంగిందె. 48 దసా మాన్సు కీసా జయెదె మెలె, గేరు బందిలో ఏక్ మాన్సు దీగుక గొయి కూన కెర, రెంగ్చిచి ఉప్పిరి పునాది గల కెర జా పునాదిచి ఉప్పిరి గేరు బందిలో. జలె, పాని గట్టిజ పెట, బూరుమ్ జా జో గేరుచ కుడ్డిలె జా బూరుమ్ కెర్లల్ జా గట్టిజ లయితె తిలె కి, జా గేరు చెంగిల్ డిట్టుమ్చి పునాదితె తిలి రిసా, ఎదిలి కి కదుల్ జయె నాయ్. 49 గని అంచి కోడు సూన్లె కి కో కెర్చి నాయ్ గే కీసి జవుల మెలె, జో మాన్సు పునాది నే కెర్తె, రితి మత్తిచి ఉప్పిరి గేరు బందిలో, చి పాని పెట బూరుమ్ జా అయ్లె, గేరుచి కుడ్డి బూరుమ్ కెర్లల్ జా అయ్లి బేగి జా గేరు సేడ్డి, చి జా గేరు పూర్తి నాసెనుమ్ జా గేలి” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

7

***పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొచొ గొత్తి సుదొక యేసు చెంగిల్ కెర్చిసి (మత్త 8:5-13; యోహా 4:43-54)**

1 ఈంజేవ్ కొడొ ఎత్తి పైజల్ సూన్ తి రితి సంగ కేడయ్లి వడ్డొ, యేసు కపెర్నూహూమ్ పట్టుమ్తె అన్నె గెచ్చ పెసిలన్.

2 జలె, ఒత్త లోమ్ దేసిమ్చి పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొ ఎక్కిలో తిలో. జోక ఒగ్గర్ ప్రేమ తిలో గొత్తి సుదొ ఎక్కిలో తిలన్. జో గొత్తి సుదొ గట్టిజ జొర్లొ సేడ మొర్చి రితి జా తిలన్.

3 జలె, జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొ యేసుచి రిసా సూన కెర, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్తె సగుమ్జిన్క యేసుతె తెద్రయ్లన్; యేసుక “జెవున్ చి అంచొ గొత్తి సుదొక చెంగిల్ కెర్చు” మెనయ్ జోవయించి అత్తి కబుర్ తెద్రయ్లన్. 4-5 జలె, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుతె జాః కెర, “జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొచొ గొత్తి సుదొక తుయి చెంగిల్ కెరుక జో తగుప జలొసా. కిచ్చొక మెలె, అమ్ యూదుల్చ పైజల్క జో ప్రేమయ్ అస్సె, చి అమ్చి సబగేర్ జొయ్యి బందిలో” మెన, యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల.

6 జలె, యేసు జోవయింతెన్ బార్ జా గెలాఃచి. జో గెరి నే పాఃవితె అగ్గె ఇదిల్ దూరి తిలి పొది, జో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొ మాన్సు, జోచ మితర్చుల్ సగుమ్జిన్క యేసుతె కబుర్ తెద్రయ్లన్. కిచ్చొ మెలె, “ప్రబు, అమ్చి రిసా తుయి అన్నె అల్లర్ సేడు నాయ్. తుయి అంచి గెరి జెంక మెలె, ఆవ్ తగుప జలొసా నెంజె. 7 అంక విలువ నాయ్ చి రిసా తుచితె సొంత జా దస్సుల్ జంక నిసాని

† 6:44 6:44 అంజూరుమ్ పండ్లు బొడ్డ పండ్లు రిత జవుల ‡ 6:47 6:47 మెలె, ‘కో అంక నంప కెర...’ * 7: 7:1 పుంజెక్జీన్ చి ఉప్పిర్ అదికారి జా తిలోసా

నాయ్. గని ఒత్త తెంతో కి తుయి సెలవ్ కోడు సంగిలె, అంచో గొత్తి సుదో చెంగిల్ జయెదె. ⁸ ఆవ్ కిసి జాని మెలె, అవ్ కి అదికారుమ్క బితోసా, అంచి తెడి జమాన్లు అస్తి. ఆవ్ ఎక్కిలోక 'గో' మెలె, గెచ్చెదె. అన్నెక్కోక 'జె' మెలె, జెయెదె. అంచో గొతిమాన్సుక 'ఈంజ కామ్, జా కామ్ కెరు' మెలె, కెరెదె" మెన. జో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లో జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్చి అత్తి సంగ తెద్రయ్లన్.

⁹ జలె, ఈంజ కోడు సూన కెర, జో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లోచి నముకుమ్చి రిసా యేసు ఆచారిమ్ జలన్. అన్నె జోచి పట్టి జెత ప్రెజల్చి పక్క పసుల జోవయింక, "తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్తె ఎదిలి నముకుమ్ తిలసక అప్పె ఎద కి ఆవ్ దెకుక నాయ్" మెన సంగిలన్. ¹⁰ తెదొడి, కబుర్ అయ్లన జో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లోచో గెరి అన్నె కిచ్చో దెకిల మెలె, జో గొత్తి సుదో చెంగిల్ జా చెంగిల్ తిలిసి.

రండెల్ మాన్సు ఎక్కిలోచో మొర గెలో పుత్తున్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

¹¹ ఒత్త తెంతో అన్నె కిచ్చో జర్గు జలి మెలె, యేసు నాయీను మెలి పట్టుమ్తె గెచ్చుక మెన బార్ జలన్, చి జోవయించ సిస్సుల్ చి ఒగ్గర్జిన్ ప్రెజల్ జోవయింతెన్ గెల. ¹² జా పట్టుమ్చి కోటచి గుమ్ముమ్ పాసి పాచిలె, ఈందె, ఒత్త మాన్సుల్ ఏక్ పీనుమ్ జా గుమ్ముమ్ వాట్ బయిలె వయ నెతె తిల. జా పీనుమ్ కచి మెలె, రండెల్ మాన్సు ఎక్కిలోచి ఎక్కిలో పుత్తుసి. జా పట్టుమ్చ ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జా రండెలి తెన్ ఒత్త తిల.

¹³ జలె, ప్రబు జా రండెలిక దెక జాచి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జలో, చి "ఏడు నాయ్, అమ్మ" మెన సంగ కెర, ¹⁴ పీనుమ్క పాసి జా, పీనుమ్ వయిలి కట్టి చడిలన్, చి ఒత్త జేవ్ వయ నెతె తిలస టీచిల. తెదొడి "నాడు, ఉట్టు మెన తుక ఆవ్ సంగితసి" మెన సంగిలన్. ¹⁵ జలె, జో మొర్లో †ఉబెడె జివ్ జా వెస కెర లట్టబుక మొదొల్ కెర్లన్, చి యేసు అయ్యున్క బుకారా కెర, "ఈందె, తుచో పుత్తుది" మెన జోక జాచి అత్తి అన్నె దిలో.

¹⁶ ఇసి జర్గు జతికయ్, ఒత్త తిల జనాబ్ ఎత్తిజిన్ బియ, యేసుచి రిసా "అమ్చి నెడిమి దేముడుచ కబుర్లు సంగితో గొప్పు కమొ కెర్తొసా బార్ జా అస్సె. వెల్లోచో, ఈంజో" మెన, అన్నె "ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అమ్తె ఉత్త జా అస్సె" మెన, దేముడుచి గవురుమ్ సంగితె తిల. ¹⁷ ఒత్త తెంతో, జా దీసి యేసు జర్గు కెర్లిన్చి రిసా ‡యూదుల్ జితి ఒండి దేసిమి, చి సుట్టునంతచ ఎత్తి గవ్విలె ఎత్తిజిన్ సూన్ల.

† **7:15** 7:15 జోవయించి వయసు విస్కెక్ చెత్తర్ వెర్చుల్క తకు నాయ్, డొన్ని విసా వెర్చుల్క ఒగ్గర్ నాయ్ బెర్తె. ‡ **7:17** 7:17 నెంజెలి 'ఒండి యూదయ దేసిమి'. § **7:20** 7:20 గని జా మదెనె యోహాను జేల్తె తిలన్. మత్తయి 11:2 దెక.

బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను యేసుతె కబుర్ తెద్రయ్లిసి

(మత్త 11:2-19)

¹⁸ జలె, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుచ సిస్సుల్ జోతె గెచ్చు, యేసు జర్గు కెర్ల కమొ జోక సంగిల. ¹⁹ యోహాను, జోచ సిస్సుల్తె దొగులక బుకారా కెర, "దేముడు తెద్రవుక సంగ తిలో రచ్చించుప కెర్తొసా నిజామి తుయి గే, అమ్ అన్నెక్కోక రకుక గె? తుమ్ పున" మెన కబుర్ తెద్రయ్లన్.

²⁰ జలె, జేవ్ మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర, "దేముడు తెద్రవుక సంగ తిలో రచ్చించుప కెర్తొసా నిజామి తుయి గే, అమ్ అన్నెక్కోక రకుక గె?" మెన సంగ మెన "బాప్తిసుమ్ కిదెతో యోహాను అమ్క తుచితె తెద్రవ అస్సె." మెన జా కబుర్ సంగిల.

²¹ జలె, జయ్యి గడియయ్ ఒగ్గర్జిన్ జబ్బుల్ బాదల్ తిలసక చి బూతల్ దెర్లసక యేసు చెంగిల్ కెర్లన్, చి ఒగ్గర్జిన్ గుడ్డి జలసక చెంగిల్ కెర్లన్. ²² తెదొడి యేసు జేవ్ కబుర్ అయ్లసక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, "తుమ్ యోహానుతె గెచ్చు కెర, తుమ్ దెకిలిసి, సూన్లిసి ఎత్తి జోక సంగ. గుడ్డి జా తిల మాన్సుల్ దెకితతి, సొట్టు జా తిల మాన్సుల్ ఇండితతి, వెల్లి రోగుమ్ సేడ తిలస చెంగిల్ జతతి, బోయరల్ జా తిల మాన్సుల్ సూన్తతి, మొర గెలన జివ్ జతతి, చి సుబుమ్ కబుర్ బీద మాన్సుల్క ఆవ్ సూనయ్తసి. ²³ జలె, కో జలెకు అంచి రిసా అన్మానుమ్ నెంతె తవుల గే, జోవయింక చెంగిలి." మెన యేసు యోహానుచ సిస్సుల్క సంగిలన్.

యోహానుచి రిసా ప్రెజల్క యేసు సంగిలిసి

²⁴ యోహాను కబుర్ తెద్రవ తిలస ఉట్టు గెలి బేగి, జో యోహానుచి రిసా ఒత్త తిల ప్రెజల్క యేసు ఇసి మెన సంగుక దెర్లన్. "జేవ్ పొదులె తుమ్ కిచ్చో దెకుక జా బయిలె గెచ్చు తిలదు? వాదుతె చివ్వర్ పెల్లి జతిసి దెకుక గెచ్చు తిలదు గె? ²⁵ నాయ్ మెలె, కిచ్చో వేరచి దెకుక గెలదు? సొమ్మార్లు గలంత పాలల్ గలన్లో మాన్సుక దెకుక గెలదు గె? ఈందె, చెంగిల పాలల్ గలంత సుక్కుమ్ తెన్ జితన రానల్చ మేడల్తె తవుల. ²⁶ జలె, కిచ్చో దెకుక గెలదు? దేముడు తెద్రయ్లి కబుర్ సంగితో ఎక్కిలోక దెకుక గెలదు గె? నిజామి, గని జో ప్రబుచ మాములుమ్ కబుర్లు సంగితనచి కంట యోహాను అన్నె ముక్కిమ్చో జయెదె మెన, తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. ²⁷ కిచ్చోక మెలె, ఈందె, అంచి కబుర్ సంగితో బారికి జతి రితి ఎక్కిలోక తుచి పురె తెద్రయ్తసి.

తుచి కంట అగ్గె గెచ్చు, తుయి జెతిసి సొట్టు కెరెదె

మెన రెగిడ్డి కోడు అస్సె. జా కోడుతె 'అంచి కబుర్ సంగితోసా' మెన ఈంజ యోహానుచి రిసాయి రెగ్గి జా అస్సె. 28 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తేర్బోదల్క జెర్మిలనతె, యోహానుచి కంట వెల్లోచొ కోయి నాయ్. జలెకి, దేముడుచి రాజిమ్తె కో ఎత్కిచి కంట దాక్ జవుల గే, జో యోహానుచి కంట వెల్లో జవుల" మెన యేసు ప్రజల్క సంగిలన్.

29 జలె, ఈంజ కోడు మాములుమ్ ప్రజల్ ఎత్కిచి సిస్తు నజిత సుంకర్లు సూన కెర, "ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ తీర్పుల్ సత్తిమ్చ" మెన ఒప్పున్ల. జేవ్, అగ్గె యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజన తిల. 30 గని పరిసయ్యుల్ చి మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డాసా సికడ్డన జోచి అత్తి బాప్తిసుమ్ నజిత నాయ్. యోహానుచి అత్తి బాప్తిసుమ్ జేవ్ నజుక నెసిలిన్ తెన్ జోవయించి రిసాచి దేముడుచి *ఇస్టుమ్ జేవ్ నెసిలిన్చి రుజ్జు దెకవ తిల. అప్పె కి యేసుచి కోడు నెసిల.

అన్యానుమ్ జతనచి రిసా యేసు గోల కెర్లిసి

31 యేసు అన్నె, "ఈంజ ఉగుమ్చ మాన్సుల్చి బుద్దిక కిచ్చొ టాలి సంగుక జయెదె? జేవ్ కిసి జతతి? 32 వీదులె వెన కెల్ల బోదల్చ రిత జతతి. జేవ్ బోదల్ ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో అన్యానుమ్ జా,

తుమ్క 'నచ్చుత్' మెన బచ్చి వుంగిలెకి నచ్చున్ నాయ్.

అమ్ ఏడ్లెకి, తుమ్ బెద ఏడ్పు నాయ్"

మెన దస బోదల్ కిసి సంగుల గే, దస్సి ఆవ్ చి యోహాను కిచ్చొ కెర్లె కి, తుమ్ మెన్సున్ నాయ్. 33 కిచ్చొక ఆవ్ ఇసి టాలి కెర్లిసి మెలె, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను కిచ్చొ అన్నిమ్ నే కతె చువ్వె తతోసా, కిచ్చొ ద్రాచ రస్సుమ్ గట్ట నే పితె తన్నె తతోసా తుమ్తె అయ్లో, చి జోచి రిసా "జోక బూతుమ్ దెర అస్సె." మెంతను. 34 ఆవ్ జలె, 'మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా, మాములుమ్ కతె పితె తతిన్చి రిసా తుమ్ కిచ్చొ మెంతను మెలె,

" 'ఆదె, కయ్రో మత్వాలో ఈంజో. సిస్తు నజిత సుంకర్లు తెన్ పాపుమ్ సుదల్ తెన్ బెదితోసా' మెన, అంచి రిసా సంగితను. 35 †గని కచి కచి పెట్టి దేముడుచి బుద్ది తిలె, జేవ్ ఎత్కిజిన్చ కమొచి పలితుమ్తె రుజ్జు జయెదె" మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుడుచి గెరి యేసు అన్నిమ్ కంక గెతికయ్

* 7:30 7:30 మెలె, "క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్లిసా జెతయ్చి రిసా తుమ్ కెర్లె పాపల్క దుకుమ్ జా ఒప్పున ముల దా బుద్ది జా, చి జా గుర్తక బాప్తిసుమ్ నజన" మెనయ్ యోహాను బోదన కెర కెర బాప్తిసుమ్ దెతె తిలన్. పరిసయ్యుల్ గట్ట దస్సి దాక్ కెరన బుద్ది జంక నెసిల. ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెర్తయ్లో రచ్చించుప కెర్లిసాకనంప కెరుకనెసిల. † 7:34 7:34 దేముడుచి కొడతె అన్నె పూర్ణమ్ రెగిడ్డిన్తె 'మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా' మెన సంగిలె, 'తెర్తయిందె' మెన ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలో రచ్చించుప కెర్లిసా మెలి అర్దుమ్ తయెదె. దానియేలు 7:13 దెక. ‡ 7:35 7:35 నెంజెలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి బుద్ది కచి కచి పెట్టి తిలె, జా బుద్ది అన్నె మాన్సుల్తె దెకిలె, జాక జో దిలి బుద్ది మెన ఒప్పునుల. మత్తయి 11:19చి కోడు దెక. § 7:37 7:37 పిరీమచి చెంగిల్ వాసన తెలు, జా.

* 7:41 7:41 ఎక్కి దేనారము ఎక్కి పొదుల్చి కూలి

36 పరిసయ్యుడు జలె ఎక్కిలో యేసుక అన్నిమ్క బుకార్లన్, చి జో పరిసయ్యుడుచి గెరి గెచ్చు. జా దేసిమ్చ సామాన్లుచ గెరలె అన్నిమ్క కిసి ఒర్గు జా బల్లయ్ కవుల గే, దస్సి, అన్నిమ్ కతన ఎత్కిజిన్ తెన్ యేసు కి ఒర్గు జలన్.

37 జలె, ఈందె, లంజె జితె తిలి జా పట్టుమ్చి తేర్బోద ఎక్కి యేసుక 'జో పరిసయ్యుడుచి గెరి అన్నిమ్ కంక గెచ్చు అస్సె' మెన సూన కెర, ఏక్ బుడ్డితె కిఅత్తర్ తేల్ దెరన అయ్లి. 38 యేసుచి పడ్డా జోచ చట్టొక పాసి టీచవ వంపా జా ఏడుక దెర్లి, చి జాచి ఆసునొ సువి జతికయ్ యేసుచ చట్టొ తిమిలచి, జాచి నెండి తెన్ జా తేర్బోద జోచ చట్టొ పుంచ, జోక చుంబ కెర, జా అత్తర్ తేలు గానెలి.

39 జలె, యేసుక బుకారా తిలో పరిసయ్యుడు జా ఎత్కి దెక కిచ్చొ ఉచర్లన్ మెలె, "ఈంజో నిజామి ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా జలె, జోక చడితి తేర్బోద కొన్ని జయెదె, కిసిచి జయెదె గే జాన్తో. ఇన్నెక 'పాపుమ్ సుది' మెన జాన్తో." 40 జలె, జో ఉచర్లిసి జాన కెర, యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "ఓ సీమోను, తుక ఏక్ కోడు సంగిందె" మెన సంగిలన్, చి "కిచ్చొ, గురుబాబు? సంగు" మెన సీమోను సంగిలన్.

41 సంగితికయ్, యేసు ఏక్ టాలి సంగిలన్. "ఏక్ సావుకారితె దొగుల రునుమ్ జా తిల. జేవ్ దొగులతె ఎక్కిలో పావ్ పుంజో *పొదుల్చి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్క బాకి జా అస్సె, అన్నెక్లో యాబయ్ పొదుల్చి కూలిచి ఎదిలిక బాకి జా అస్సె. 42 జేవ్ జోవయించి రునుమ్ కుట్టవుక నెత్తిరి రిసా, సావుకరి దొగులచి రునుమ్కి ముల దా చెమించుప కెర్లన్. జలె, తుయి సంగు, ఈంజేవ్ దొగులతె కేన్ మాన్సు జో సావుకరిక ఒగ్గర్ ప్రేమ జయెదె?"

మెన యేసు జో సీమోనుక పరిచ్చు కెర్లన్, చి 43 జో కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "ఒగ్గర్ బాకి జా తిలోసా, కిచ్చొగె" మెలన్, చి "తుయి సరిగా ఉచర్లది" మెన యేసు జోక సంగ కెర, 44 జా తేర్బోదచి పక్క పసుల సీమోనుక అన్నె ఇసి మెలన్: "ఈంజ తేర్బోదక దెకితసి గె? జలె, ఆవ్ తుచి గెరి అయ్లయ్, గని ఆవ్ చట్టొ దొవన్తి రిసా తూయి పాని దెసి నాయ్. ఈంజ, జలె, ఇన్నెచి ఆసునొ తెన్ అంచ చట్టొ దోవ అస్సె, చి ఇన్నెచి నెండి తెన్ పుంచ అస్సె. 45 తూయి అంక చుంబిన్ నాయ్, గని ఆవ్ ఈంజ గెరి అయ్లి తెంతో ఈంజ అంచ చట్టొ చుంబుక దెర ములె నాయ్. 46 అంచి బోడి తూయి తేల్ కి సువిన్ నాయ్. గని ఈంజ అంచ చట్టెలె అత్తర్ తేలు గానె దా అస్సె. 47 జాచి రిసా తుక

§ 7:37 7:37

ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఇన్నెచ పాపల్ ఒగ్గర్ జా తిలె కి, చెమించుప జా అస్తి. ఈంజ చెమించుప జలిన్ కిచ్చొ రుజ్జు మెలె, ఇన్నెచి ఒగ్గర్ ప్రేమయ్ జా రుజ్జు దెకయ్ తయ్. గని కక్క తొక్కి పాపుమ్ చెమించుప జా తయెదె గే, జోచి పెట్టి తొక్కి ప్రేమ తయెదె” మెన యేసు జో పరిసయ్యుడుక సంగ కెర, 48 జా తేర్బోదక, “తుచ పాపల్ చెమించుప జా అస్తి” మెలన్. 49 జో దస్సి మెంతికయ్, జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కెరై తిలన జోవయించి పేట్ తెడి కిచ్చొ మెల మెలె, “ఈంజో పాపల్ చెమించుప కెరైయ్ జలె, ఈంజో కొన్నొ?” మెన పేట్ తెడి ఉచరన్.

50 జలె, “తుయి అంచి ఉప్పిరి తుచి నముకుమ్ తిలి రిసా రచ్చించుప జా అస్సిసి. నేంతుమ్ తెన్ గో.” మెన యేసు జా తేర్బోదక సంగిలన్.

8

యేసు తెన్ బుల సగుమ్జిన్ కెరై సావైచన

1 ఈంజ ఎత్తి జర్లు జా ఒగ్గర్ దీనల్ నే గెతె అగ్గె, యేసు బార్ జా పట్టులె గెచ్చిలె బుల బుల, దేముడుచి *రాజిమ్చి రిసాచి †సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరై తిలొ. జో తెన్ జోచ బారజిన్ సిస్సుల్ బుల్తై తిల. 2 అన్నె కొన్న మెలె, యేసు అగ్గె సగుమ్జిన్ జబ్బుల్ తిల తెర్బోదల్చ జబ్బుల్ గెచ్చవ చెంగిల్ కెరై తిలన్, సగుమ్జిన్ తెర్బోదల్చ బూతల్ దెర్తికయ్ ఉదడ జోవయింక కి చెంగిల్ కెరై తిలన్. జేవ్ తెర్బోదల్తె సగుమ్జిన్, జలె, యేసు తెన్ సిస్సుల్ తెన్ బుల్తై తిల. జోవయింతె ఎక్కి కొన్న మెలె, మగ్గల పట్టుమ్చి మరియు, జాక దెర్ల సత్తు బూతల్చ యేసు ఉదడ తిలన్. 3 అన్నె కొన్న మెలె, హేరోదు రాణాచి గేర్క దెకితో కూజా మెలోసాచి తేర్ని యోహాన్ను, పడ్డో సూసన్ను చి అన్నె ఒగ్గర్జిన్, జోవయింక తిలి సాంత డబ్బుల్చ యేసుక చి సిస్సుల్చ సావైచన కెరై తిల.

ఉంపిలి బీక టాలి

4 ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ కుప్పల్ కుప్పల్ బెర జా, పట్టుల్ ఎత్తి గావ్వొ ఎత్తి తెంతో యేసుతె అయ్లి. జో ఏక్ టాలి జోవయింక సంగిలన్. 5 “ఎక్కిలొ జోచి బీ ఉంపుక బార్ జలన్. ఉంపితె తతికయ్, సగుమ్ బీ బయిలె వట్టె సేడ్లన్, చి వట్టె జెతన గెతన జా బీ సుదిల, చి పిట్టల్ జేవ్ దాన్ వెంట కాఁ గెల. 6 అన్నె సగుమ్ బీ పత్తురు బుయ్యె సేడ్లన్

చి, తెడి సాల్వ నాయ్ చి రిసా గజ్జల్ జలెకి, డడ్డ మొర గెల. 7 అన్నె సగుమ్ బీ కంట దుబ్బుల్తె సేడ్ల చి, కంట దుబ్బుల్ తెన్ వడ్డితికయ్, కంట మొక్కల్ ఈంజేవ్ మొక్కల్చ వెల గెల్తికయ్, ఈంజేవ్ మొక్కల్ పలితుమ్ దెర్తి నాయ్. 8 అన్నె సగుమ్ బీ చెంగిల్ బుయ్యె సేడ్లన్ చి, వడ్డ పంట్ పికిలె, పుంజెక్ వంతుల్ పలితుమ్ దిలి” మెన సంగ యేసు అన్నె, “సూన్త కంగ్గొ తిలన సూన!” మెన కేక్ గలన్.

9 జలె, వేర మాన్సుల్ ఉట్ట గెతికయ్, “ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన యేసుక సిస్సుల్ పుసిల చి, 10 జోవయింక, “దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచ గుట్టుల్ జాన్సుప మెన, అంచ సిస్సుల్ జతి తుమ్క సెలవ్ దా అస్సి, గని వేర మాన్సుల్చి రిసాయి టాలివొ తెన్ సంగితసి. కిచ్చొక మెలె, పూర్గుమ్ దేముడుచి కొడెతె †రెగిడ్డి రితి.

తుమ్ దెకుతసు, గని అర్దుమ్ చినుతు నాయ్, ఆవ్ సంగితి బోదన సూన్తు, గని అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్.” †

ఉంపిలి బీచి టాలిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలిసి

11 “జలె, జా టాలిచి అర్దుమ్ సంగిందె. తుమ్ సూన, బీ మెలె, దేముడు దిలి *కోడు. 12 వట్టె సేడ్ల గిడ్డల్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జిన్చి బోదన సూన అస్తి, గని సయ్తాన్ జా కెర, జోవయించి పెట్టి తెంతో జా బోదన ఉర్ల కెర, పచ్చుడ్డయ్; ‘నంపజా †రచ్చించుప జతు నాయ్’ మెన. 13 పత్తురు బుయ్యె సేడ్లి బీ జలె, సగుమ్జిన్ సుబుమ్ కబుర్ సూన్లి పొది సర్లసంతోసుమ్ తెన్ సూన్తతి గని, జోవయించి పెట్టి సుబుమ్ కబుర్చ చెర్రో నెంజిలి రిసా గడియ నంపజలి రితి జలెకి, జోవయించి నముకుమ్ పిట్టయ్ రితి కిచ్చొ జవున్ అల్లర్ అయ్లె, నముకుమ్ ముల దెతతి. 14 జలె, కంట దుబ్బుల్తె సేడ్లి బీ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జిన్ సూన్తతి గని, జేవ్ జోవయించి వట్టె గెతె తా, ఈంజ లోకుమ్చి జివితుమ్చ బాదల్, సామ్మారుమ్, సుక్కుమ్ జోవయింక పెల్లితయ్ చి, జోవయించి పంట్ పికి నాయ్. 15 జలె, చెంగిల్ బుయ్యె ఉంపిలిన్ కిచ్చొ మెలె, సగుమ్జిన్ సుబుమ్ కబుర్ చెంగిల్ నిదానుమ్ పేట్ తెన్ సూన, దెరన, జా కోడ్ రితి నిదానుమ్ ఇండ బాదల్ ఓర్సుప జా ఆత్మపలితుమ్ దెరుల.

* 8:1 8:1 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజిమ్’ మెలె, ‘పరలోకుమ్’ ఏక్ అర్దుమ్, గని అన్నె కిచ్చొ మెలె, జో పరలోకుమ్ తెంతో ఏలుప కెర్సి. జో ఏలుప కెర్సి మెలె, ఉగుమ్ మార్పుప జలెకయ్ ఎదార్దుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఏలుప కెరెదె, గని మదెనె కి 1. జోవయింక నంపజల మాన్సుల్చి పెట్టి జో ఏలుప కెర్య, చి 2. జోవయించి ఆత్మనెక్కి ఈంజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్య. † 8:1 8:1 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, జోవయించి రాజిమ్ పావ జా అయ్లిన్చి కబుర్, మత్తయి 12:28, మార్కు 1:15, పడ్డో జో పాపల్ చెమించుప కెర్సిచి కబుర్, యేసుయి దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్సి జలిన్చి కబుర్, పడ్డో పరలోకుమ్తె గతి అవ్కాసుమ్ జో దొర్కు కెర్ రచ్చనచి రిసాచి కబుర్. ‡ 8:10 8:10 యెసయా 6:9. § 8:10 8:10 మత్తయి 13:13, 15 దెక. జేవ్ మాన్సుల్ దెకిలెకి సూనె కి జోవయింక ఇస్టుమ్ నాయ్; జోవయించి పెట్టి బేడు బందిల్ రితి, చి “జోవయింక ఇస్టుమ్ నెంజిలె, కిచ్చొక జోవయింక రితి సంగుక?” మెలి రితి సంగితయ్. * 8:11 8:11 నెంజిలె ‘సుబుమ్ కబుర్’; మార్కు 1:14. నెంజిలె ‘యేసుచి బోదన’; మత్తయి 4:17. † 8:12 8:12 మెలె, సయ్తాన్ తెంతో, పాపుమ్ తెంతో.

దీవు లగిత్తినక టాలి కెర యేసు సంగిలి బోదన (మార్కు 4:21-25)

16 “ఏక్ దీవు లంబడ తిలె, జా దీవుక ఆరి లంబడ్లి రితి నాడిచి తెడి జవున్ కో డంకితి నాయ్, మంచుమ్చి తెడి జవున్ కో లుంకడ్లి నాయ్. జా దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల; ‘ఒత్త తిలె, గెరి జెత ఎత్కిజిన్క, జా ఉజిడి కామ్క జెవున్’ మెనయ్. 17 లుంకాడ తిలిసి ఎత్కి పడ్డొక డీనెదె, అప్పె గుట్టు తిలిసి ఎత్కి జాన్తి రితి జా బార్ జయెదె.

18 “జలె, తుమ్ కీసి సూన్తె గే జాగర్త దెకన. కిచ్చొక మెలె, తిలోసొకః అన్నె దెంక జయెదె, గని నెంజిలోసొ జలె, ‘అంక అన్నె’ మెన జో ఉచరంతిసి కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

“దేముడు దిలి కోడు నంపజా కో ఇండుల గే జెవ్వి అంచి కుటుంబుమ్” (మత్త 12:46-50; మార్కు 3:31-35)

19 ఏక్ దీసి యేసుచి అయ్యసి జోవయించ కీబావుడ్లివో జోతె అయ్ల, గని యేసు తిలి గదితె ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ బెర తిలి రిసొ, జోతె పాచుక నెతిర్ల. 20 జలె, “తుచి అయ్యది, తుచ బావుడ్లివో తుక దెకుక మెన జా కెర, వీదె టీద అస్తి” మెన కో గే యేసుక సంగిలన్. 21 గని జో జోవయింక, “అంచి అయ్య, అంచ బావుడ్లు కో జవుల మెలె, దేముడుచి కోడు సూన జయ్యి రితి కెర్తసయ్” మెన సంగిలన్.

దోనితె గెతికయ్ ఒగ్గర్ వాదు కెర్టల్ కెర్లిన్క యేసు సేంతుమ్ కెర్లిసి (మత్త 8:23-27; మార్కు 4:35-41)

22 ఏక్ దీసి యేసు జోచ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ దోనితె వెగ కెర, “గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చుమ, జోమ్మ” మెన సంగిలన్, చి జినుక దెర్ల. 23 జలె, నెడిమి గడ్డె పావెలె యేసు నిజ గెలన్. తెదొడి వాదు పాని గట్టిజ కెర, జేవ్ తిలి పక్క ఉడ్డ అయ్లి చి, కెర్టల్క దోనితె ఒగ్గర్ పాని బెర్లికయ్, ప్రమాదుమ్ జతి. 24 జేవ్, యేసుక పాసి జా “*ప్రబు, ప్రబు, అమ్ మొర గెచ్చుమ్దే!” మెన సిస్సుల్ కేక్ గల ఉట్టయ్తికయ్, జో ఉట్ట వాదుక చి కెర్టల్క గోల కెర్లన్, చి వాదు ముల దిల, చి ఎత్కి అన్నె సేంతుమ్ జా గెలి.

25 తెదొడి యేసు జోవయింక, “తుమ్చి నముకుమ్ కేతె?” మెలన్, చి బియఁ గెచ్చ, ఆచారిమ్ జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిచ్చొ మెల మెలె, “ఈంజొ కొన్సొ జయెదె, చి వాదుక పానిక ఆడ్రల్ దిలె ఇన్నెచి కోడుక లొంగుప జా కెర్తతి?” మెన జేవ్ ఆచారిమ్ జల.

బూతల్ దెర్లొ మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి (మత్త 8:28-34; మార్కు 5:1-20)

26 జలె, యేసు సిస్సుల్ తెన్ గాడు జిన గలిలయచి మొక్కెచి గాడు ఒత్తల్తోచి గెరాసీనుల్చి ప్రాంతుమ్తె పావెల. 27 యేసు దోని తెంతో ఉత్త కెర ఒడ్డుతె టీవెతికయ్, జా గవ్వెచొ ఎక్కిలో జోవయింక దస్సుల్ జలన్. జో మాన్సుక బూతల్ దెర తిల. ఒగ్గర్ దీసల్ జలి జో కిచ్చొ పాలల్ గలనె నాయ్, చి కేనె జెతె తిలన్ మెలె, గెరి నాయ్, గని మెస్సున్తె. 28-29 జో బూతుమ్ జో మాన్సుక ఒగ్గర్ సుట్లు దెర తిలన్, చి అగ్గె గవ్వెచ జోక చట్టెలె అత్తిలె గొల్పుల్ బంద రకితె తిల, గని జేవ్ గొల్పుల్ కుట్టవనెదె, చి జో బూతుమ్ జోక బయిలు టాన్తె వెలవ నెయెదె. జలె, బూతుమ్ దెర్లొ జో మాన్సు అప్పె యేసుక దెక కెర, కేక్ గల జోచి చట్టె సెర్ను సేడ్లన్, చి “ఓ బూతుమ్, ఈంజొ మాన్సుచి తెంతో బార్ జా తుయి ఉట్ట గో!” మెన యేసు ఆడ్ర దిలన్. జో మాన్సు గట్టిజ అవాడ్ కెరన, “ఓ యేసుప్రబు, ఎత్కిచి ఉప్పిరి తిలో దేముడుచొ పుత్తుసి తుయి, అంచి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్? అంచి ఉప్పిరి దయ తియె అంక అల్లర్ కెరు నాయ్!” మెన కేక్ గలన్. 30 తెదొడి, “తుచి నావ్ కిచ్చొ?” మెన యేసు బూతుమ్క పుసీలన్, చి † “ఎతివాట్జిన్” మెలన్. కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్జిన్ బూతల్ జోక దెర తిల. 31 “జా వెల్లి † గొయ్యితె అమ్క తెద్రవు నాయ్” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల.

32 జలె, జా మెట్టయ్ వెల్లి మంద అండ్రుల్ కతె తిల, చి “అండ్రుల్చి తెన్ అమ్ పెసిత్ రితి అమ్క సెలవ్ దె.” మెన యేసుక జేవ్ బూతల్ బతిమాల్పా జా సంగితికయ్, జో సెలవ్ దిలన్. 33 తెదొడి జో మాన్సుచి తెంతో బూతల్ బార్ జా ముల దా, అండ్రుల్ తెన్ పెసీల, చి జా అండ్రుల్ మంద మొత్తుమ్ ఒత్తచి గాటిక నిగ ఉత్త గెచ్చ, గడ్డె సేడ డుజ మొర గెల.

34 జా అండ్రుల్ మంద రకితస జర్గు జలిసి దెక కెర, బమ్మ జా నిగ గెచ్చ, ఒండి పట్టుమ్తెచి సుట్టునంతచ గవ్వొ ఎత్కితె సూనయ్ల. 35 తెదొడి జర్గు జలిన్చి రుజ్జు సొంత దెకుక మెన ప్రెజల్ ఎత్కి బార్ జల, చి యేసుతె జా కెర కిచ్చొ దెకిల మెలె, బూతల్ ముల దిలో మాన్సు యేసుచి చట్టె వెన అస్సె. పాలల్ గలనె తా అప్పె వెర్రి నెంతె మాములుమ్ చెంగిల్ బుద్ది తెన్ అస్సె, మెన దెక కెర, బియఁ గెల. 36 అన్నె, జర్గు జలి పొది దెక తిల మాన్సుల్, జలె, బూతల్ దెర తిలో మాన్సుక యేసు కీసి చెంగిల్ కెర్లొ గే జేవ్ పడ్డె అయ్లసక సంగిల.

† 8:18 8:18 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, అంచితె సిక కో బుద్ది దెరనుల గే, జోవయింక అన్నె ఒగ్గరి సికడిందె. గని సూన్లె కి కో బుద్ది ఆనన్ నాయ్ గే, చి అర్దుమ్ కెరన అస్సె మెన జో ఉచర్లె కి, జోవయింక కామ్క నెంజె మెన, జా కి జోతె తెంతో కడ నెంక జయెదె. § 8:19 8:19 మెలె ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తనెక్కిక మరియ యేసుక అంగి జా పాయిలెకి, పడ్డె మాములుమ్ మున్సున్ జలో యోసేపు తెన్ అన్నె బోదల్ పాయ తిలి. * 8:24 8:24 నెంజిలె ‘బాబు, బాబు’. † 8:30 8:30 నెంజిలె, ‘జమాన్సుచ పట్టయ్జిన్’. ‡ 8:31 8:31 డీనయ్లిసి 9:1, 20:3 దెక. ఆగి గొయి తెన్ బెదితి మాటు నెంజిలి గొయి, జా.

37 తెదొడి జేవ్ గెరాసీనుల్చి ప్రాంతుమ్ ఎత్కిచ మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ “అమ్చి దేసిమ్ తుయి ముల దా ఉట్ట గో” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిల. కిచ్చొక మెలె, జోవయింక ఒగ్గర్ బయిమ్ దెర తిలి. జాకయ్ యేసు దోనితె వెగ ఉట్ట గెలన్. 38 బూతల్ ముల దిలో మాన్సు, జో నే గెతె “ఆవ్ కి తుచి తెన్ బెద జెంక అంక సెలవ్ దె” మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్. గని యేసు జోక, 39 “తుచి గెరి గో చి, దేముడు తుక చెంగిల్ కెర ఎదివాట్ దయ కెర్లిసి ఒత్త సంగు” మెన యేసు తెద్రవ దిలన్ చి, జో ఉట్ట గెచ్చు, యేసు జోక ఎదివాట్ దయ కెర్లిన్చి రిసా జా ఒండి పట్టుమ్తె సూనయ్లన్.

యాయీరు మెలో అదికారి యేసుచి తోడు నజిలిసి

40 యేసు గాడు అన్నె జిన గట్టుతె పావితికయ్, జో అన్నె జెతిన్క రక తిల చి రిసా ప్రెజల్ ఒగ్గర్జిన్ జోక దస్సుల్ జల. 41 జలె, యాయీరు మెలో ఎక్కిలో ఒత్త అయ్లో. జో యూదుల్చి నబగేర్చొ అదికారి జయెదె. జో యేసుచి చట్టె సెర్ను సేడ్లన్, అన్నె “అమ్చి గెరి జె” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిలన్. 42 కిచ్చొక మెలె, జాక బార వెర్సుల్ వయసుచి ఎక్కి దువిసి, మొరెదె గే జియెదె గే, దస్సి జా తిలి.

జలె, యేసు జో అదికారి తెన్ గెల, చి వట్టె ఒగ్గర్జిన్ ప్రెజల్ జోచి సుట్టునంత తా పెలపులి జతె తిల. 43 జలె, బార వెర్సుల్ తెంతో లోయి గెతి బాద తిలి తేర్బోద ఎక్కి ఒత్త తిలి. కో కి జాచి బాద గెచ్చువుక నెత్త గెచ్చు తిల. 44 జా, జలె, యేసుచి పడ్డె జా పాసి జా, జోచి పాలుమ్చి కొంగు చడిలి చి, బేగి జా లోయి గెతిసి బండు జా గెలి. 45 దస్సి జతికయ్, “కో అంక చడిలన్?” మెన యేసు పుసిలన్ చి, పేతురు యేసుక “గురుబాబు, జనాబ్ ఎత్కి తుచి సుట్టునంత బెర పెలపులి జతతిచి లయడ్ జతతి, గెద” మెలన్, 46 “గని అంక చడుక మెన, కో గే అంక చడిలన్. అంచి తెంతో ఆత్మసెక్కి బార్ జా గెచ్చు అస్సె.” మెన యేసు సంగిలన్.

47 జలె, జా కెర్లిసి గుట్టు తయె నాయ్, మెన జా తేర్బోద చిన కెర, అద్దుర్ జా యేసుచి చట్టె సెర్ను సేడ్లన్, అన్నె “ ‘అంచి బాద గెస్సు’ మెన తుక చడిలయ్ చి, చడిల్ బేగి చెంగిల్ జలయ్” మెన ఎత్కిజిన్ ప్రెజల్చి మొక్కె ఒచ్చున్లన్. 48 ఒచ్చున్తికయ్, యేసు జాక, “పుత్త, అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా, తుయి కీచెంగిల్ జా అస్సిసి. సేంతుమ్ తెన్ గో” మెలన్.

49 జా తేర్బోదక యేసు దస్సి సంగితె తిలి పొది, దువిన్చి రిసా యేసుతె జా తిలో అదికారిచి గెర్చ సగుమ్జిన్ జా కెర, జో అదికారిక “తుచి నాడి మొర గెచ్చు అస్సె. ఈంజో గురుబాబుక బుకార్లె లాబుమ్ నాయ్.

జోక జా బాద పోని” మెన సంగిల. 50 యేసు ఈంజ కోడు సూన, “జేవ్ సంగిలిన్క కాతర్ నే కెర్తె, తుయి బి నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా చి, తుచి నాడి చెంగిల్ జయెదె.” మెలన్.

51 జలె, యాయీరుచి గెరి పావితె, పేతురుక యోహానుక చి యాకోబుక, చి నాడిచి అయ్యన్అబ్బొన్క పిట్టవ, అన్నె కోయి జో తెన్ జా నాడి తిలిన్తె గెచ్చుక యేసు ఒప్పె నాయ్.

52 నాడి మొర గెలి రిసా ఎత్కిజిన్ ఏడుకుడు జతె తిల, గని “తుమ్ ఏడ నాయ్. ఈంజ మొర గెచ్చె నాయ్. జా నిజ అస్సె.” మెన సంగిలన్. 53 జాకయ్ జా నాడి ‘నిజమి మొర గెచ్చు అస్సె’ మెన జాన కెర, జోక జేవ్ ఆస గెల. 54 గని జో, జా నాడి తిలిన్తె గెచ్చు కెర, జాచి ఆతు దెర, “నాడి, ఉట్టు!” మెలన్. 55 జాచి జివ్, జాచి పెట్టి అన్నె అయ్లిచి, బేగి ఉట్టి. తెదొడి “ఇన్నెక తుమ్ కిచ్చొ జలెకు కవడ” మెన యేసు సంగిలన్.

56 జా నాడిచ అయ్యసిసి బలే ఆచారిమ్ జల, గని “జర్గు జలిసి కక్క సంగ నాయ్” మెన యేసు ఆద్ర దిలన్.

9

బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు అదికారుమ్ దా బులుక తెద్రయ్లిసి

(మత్త 10:5-15; మార్కు 6:7-13)

1 పడ్డె, యేసు జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క ఎక్కితె బుకారా కెర, ఎత్కి రగల్ బూతల్క జేవ్ ఉదడ్డి రిసా, జబ్బుల్ జేవ్ గెచ్చయ్తి రిసా జోవయింక సెక్కి అన్నె అదికారుమ్ దిలన్.

2 అన్నె, “దేముడుచి *రాజిమ్ పావ జా అయ్లిన్చి రిసా తుమ్ బోదన కెర చి, మాన్సుల్చ జబ్బుల్ గెచ్చవ” మెన తెద్రయ్లన్. 3 తెద్రయ్తె పొది ఇసి మెలన్: “ప్రయానుమ్చి రిసా కిచ్చొ దెరన గెచ్చు నాయ్. టెక్నొ డండొ జలెకు, సంచె జలెకు, అన్నిమ్ జలెకు, డబ్బుల్ జలెకు, దొన్ని సాక్కల్ జలెకు దెరన గెచ్చు నాయ్. 4 పడ్డె కేన్ గెర్చ తుమ్క టాన్ దెవుల గే, తుమ్ జా గావ్ జవున్ ముల్తె ఎదక, జయ్యి గెరి బన జా తా. 5 అన్నె, కేన్ పట్టుమ్తె జవున్ తుమ్క †మరియాద కెర్తి నాయ్ గే, జా పట్టుమ్ తెంతో బార్ జతె పొది ‘జేవ్ దస్సి జలి రిసా దేముడుచ ‡నెంజితి’ మెన గుర్తుక తుమ్చ చట్టొచి దూడి పంట్లన గెల” మెన యేసు సంగిలన్. 6 తెదొడి జేవ్ బారజిన్ సిస్సుల్ బార్ జా గావ్వొ ఎత్కితె బుల బుల, చి రిసా బోదన కెర్తె తా, మాన్సుల్చ జబ్బుల్ గెచ్చయ్తె తిల.

§ 8:48 8:48 నెంజిలె ‘రచ్చించువ జా అస్సిసి’. * 9:2 9:2 మత్తయి 10:7. యేసు అయ్లిన్ తెన్ జా రాజిమ్ పావ జా అస్సె మెనుక జయెదె. ఈంజ మదెనె డీసె నాయ్, గని జోవయింక నంపజల మాన్సుల్చి పెట్టి జో ఏలువ కెర్తయ్, చి అప్పె కి ఈంజ లోకుమ్తె జోవయించి ఆత్మసెక్కి కామ్ కెర్తయ్. ఉగుమ్ మార్కువ జలె, జోవయించి రాజిమ్ పూర్తి డీసెదె. † 9:5 9:5 నెంజిలె ‘బెదవంతె నాయ్’. ‡ 9:5 9:5 నెంజిలె, ‘జోవయించి కోవుమ్ జోవయించి ఉప్పిరి అస్సె’

హేరోదు అదికారి చి ప్రజల్ సగుమ్జిన్ యేసుచి రిసా ఉచర్లిసి
(మత్త 14:1-12; మార్కు 6:14-29)

7 జా పొది, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె ఏలుప కెర్తొ అదికారి హేరోదు, యేసు జర్లు కెర్ల కమె ఎత్తిచి రిసా నూన్లి రిసా, కిచ్చొ ఉచరుక నేన కెర బాద సేణ్ణో. కిచ్చొక మెలె, యేసుక “యోహాను మొర తా అన్నె జీవ్ జా అస్సె” మెన సగుమ్జిన్ సంగితె తిల, 8 గని అన్నె సగుమ్జిన్ “పూర్ణుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో కీవీలీయా అన్నె జా అస్సె” మెల, చి అన్నె సగుమ్జిన్ “పూర్ణుమ్ దేముడుచి కబుర్లు సంగిలో అన్నెక్కో మొర, అన్నె జీవ్ జా అన్నె జా అస్సె” మెన ఉచర్తె తిల. 9 జా ఎత్తి నూన కెర, హేరోదు, “యోహానుక *బోడి గండల్ కెర గెలయ్, గని ఈంజేవ్ కమె కెర్తొసాచి రిసా ఆవ్ ఒగ్గర్ సూనతసి. ఈంజొ కొన్సొ జయెదె?” మెన, యేసు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన వాటు చజితె తిలో.

యేసుచ బారజిన్ బారికుల్ అన్నె ఉట్ట అయ్లిసి
(మత్త 14:13-21; మార్కు 6:30-44; యోహా 6:1-14)

10 యేసుచ బారజిన్ బారికుల్, జలె, జేవ్ బులుక మెన జో తెద్రయ్లిన్ తెంతో అన్నె ఉట్ట జా, జేవ్ జర్లు కెర్లిసి ఎత్తి జోక సంగిల చి, జో వేరతె జోవయింతెన్ గడియ తతి రితి, బేత్సయిదా మెంతి గవ్వొ జోవయింక కడ నిలన్.

పాచ్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

11 జలె, జోవయింక ‘ఒత్త బేత్సయిదాతె గెతయ్’ మెన యేసుచి రిసా ప్రజల్ జనాబ్ సూన కెర, జోచి పట్టి గెల. జోతె పాచితికయ్, జో జోవయింక పాసి కెరన్లన్ చి, దేముడుచి †రాజిమ్చి రిసా జోవయింక బోదన కెర, జోవయింతె జొర్లిల్, బాదల్ తిలసక చెంగిల్ కెర్లన్.

12 జలె, పొద్దు గెచ్చుక దెర్లి చి, యేసుచ బారజిన్ కీసిస్సుల్ జోతె జా కెర, “ఈంజేవ్ జనాబ్ అన్నిమ్ దొర్కు కెరంతి రితి, నిర్త తతి రిసా ఇన్నెక సుట్టునంతచ గవ్వొలె తెద్రవు బయిలు దేసిమి అస్సుమ్, గెద. ఇన్నె కిచ్చొయ్ దొర్కు జయె నాయ్” మెల, 13 గని జో జోవయింక, “తుమి జోవయింక కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ దాస” మెలన్. దస్సి మెంతికయ్, జేవ్ “అమ్చితె ఎక్కి పాచ్ పోడియె చి దొన్ని మొస్సె అస్తి. నెంజిలె, అమ్ గెచ్చు ఈంజేవ్ ఎత్తిజిన్క

అన్నిమ్ గెన ఆనుక గె?” మెల. 14 జా జనాబ్తెచ మున్నుబోదల్ కెత్తిజిన్ జవుల మెలె, పాచ్ వెయిల్జిన్. గని యేసు సిస్సుల్క “యాబయ్ జిన్క ఏక్ దవుని, యాబయ్ జిన్క అన్నెక్ దవుని, దస్సి దవుని దవునివొ తెన్ జేవ్ ఎత్తిజిన్క వెసడ” మెన సంగిలన్. 15 జేవ్ దస్సి కెర ప్రజల్ ఎత్తిజిన్క వెసడ. 16 తెదొడి యేసు జేవ్ పాచ్ పోడియె చి దొన్ని మొస్సె దెర, ఆగాసుమ్ పక్క దెక, ‘ఈంజ తూయి దిలది’ మెన దేముడు అబ్బొన్క జోబర సంగ కెర, జేవ్ పోడియె మోడ కెర, “ఎత్తిజిన్క వంట దాస” మెన సిస్సుల్చి అత్తి సార్చు కెర దిలన్. 17 జేవ్ ఎత్తిజిన్ పేట్ బెర్తు కయ్ల చి, సేంసిల పోడియె గండల్ మొస్సె గండల్ బార గంపల్తె బెర్తు జల.

యేసుక ‘క్రీస్తు’ మెలో జెంక తిలో రచ్చించుప కెర్తొసా
(మత్త 16:13-19; మార్కు 8:27-29)

18 ఏక్ సుట్టు, యేసు ఎక్కిలోయి ప్రార్దన కెర్తె తిలన్, గని జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క ఒత్తయ్ తిల, చి “కొన్సొ మెన ప్రజల్ అంక సంగితతి?” మెన యేసు సిస్సుల్క పుసిలన్. 19 పుసితికయ్, “బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను” మెన సగుమ్జిన్ తుక సంగితతి. అన్నె సగుమ్జిన్ తుక “దేముడుచి కబుర్లు సంగిలో ఏలీయా జా తయెదె” మెంతతి చి, అన్నె సగుమ్జిన్ “దేముడుచి కబుర్లు సంగిలో అన్నెక్కో పూర్ణుమ్చొ జీవ్ జా అమ్చితె జా అస్సె.” మెంతతి మెల. 20 జేవ్ దస్సి మెంతికయ్, యేసు “తుమ్, జలె, కొన్సొ మెన అంక సంగితసు?” మెన జోవయింక పుసిలన్ చి, “‘తెద్రయిందె’ మెన దేముడు సంగ తిలో క్రీస్తు మెలో రచ్చించుప కెర్తొసా తుయి” మెన పేతురు జబాబ్ దిలన్. 21 గని “జా కోడు అన్నె కక్క కి సంగ నాయ్” మెన జోవయింక యేసు కచితుమ్ తెన్ ఆడ్ర దిలన్. 22 అన్నె జో, “ఆవ్ *మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఒగ్గర్ సైమల్ సేడుక అస్సె. †వెల్లెల సుదల్, వెల్లెల పూజర్లు చి, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడన అంక ‘జివున్ నాయ్’ మెనుక అస్సె చి, ఆవ్ మొరుక అస్సె. గని తిర్తత్క ఆవ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అస్సె” మెన యేసు సంగిలన్.

దేముడుచి రాజిమ్
(మత్త 16:21-28; మార్కు 8:30-9:1)

§ 9:8 9:8 ఏలీయా పూర్ణుమ్చొ మొరె నాయ్, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక దస్సి పరలోకుమ్తె కడ నిలన్. రాసల్ దొన్నిచి పుస్తకుమ్ 2:11. * 9:9 9:9 మత్తయి 14:10, మార్కు 6:27, 28. † 9:10 9:10 లూకా 6:13-16 దెక. సగుమ్తె ‘బారజిన్ సిస్సుల్’ మెన అస్సె. జేవ్ ఈంజేవ్ ఎక్కి. తెలుగు-అపోస్టులు † 9:11 9:11 4:43చి ఎట్టాచి కోడు, చి 9:2 దెక. § 9:12 9:12 నెంజిలె ‘బారికుల్’. * 9:22 9:22 5:24చి ఎట్టాచి కోడు దెక. † 9:22 9:22 వెల్లెల మాన్సుల్, వెల్లెల పూజర్లు చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడన మొత్తుము యూదుల్చి వెల్లి సబ వెసితన జవుల. వెల్లెల మాన్సుల్తె పరిసయ్యుల్ చి సర్దూకయ్యులు కి తవుల. † 9:23 9:23 ‘సిలువ’ మెన కిచ్చొక సంగితయ్ మెలె, యేసుక విరోదుమ్ సుదల్ కీసి మారుల మెలె, జోవయింక ‘సిలువ’ మెలిన్తె అత్తిలె చట్టలె మేకుల్ పెట టీచడ మొర్తి రితి ములుల. జోవయింక జా సిలువతె నే టీచడె అగ్గె, వట్టె గెతె తిలి పొది, జోవయింక సొంత సిలువ జోవయింక మార్చిన్తె యేసు గడియ సొంత వయుక తియ్యార్; యోహాను 19:17. పడ్డె సీమోసా మెలో ఎక్కిలో వయితి రితి తియ్యార్; మార్కు 15:21. సిలువ మెలె, డేడిక అన్నెక్ డేడి రితో డండె అడ్డుమ్ కెర బుయ్యె రొవ టీచడలు.

23 తెదొడి ఎత్కిజిన్క యేసు, “కో అంక నంపజా అంచి పట్టి బులుక ఉచరుల గే, జోచి సొంత ఇష్టుమ్ కెరుక ముల దా, రోజుక జోచి సొంత †సిలువ వయన అంచి పట్టి బులుక అస్సె. 24 కిచ్చొక మెలె, జోచి సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరనుక కో కోర్ప జవుల గే, జోచి ప్రానుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె. గని అంచి రిసా కో జోచి ప్రానుమ్ దెతి రితి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ ఇండుల గే, జోచి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జయెదె. 25 మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్కి కేన్ మాన్సు జవున్ కలుగు కెరన జోచి ప్రానుమ్ పాడ్ కెరనైగిన, జేవ్క సిచ్చ జలెగిన, జోక కిచ్చొ లాబుమ్? కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్. 26 కో జలెకు అంచి రిసాచి అంచ కొడెచి రిసా లాజ్ జా సత్తిమ్ నే ఒప్పునుల గే, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్నున్ అయ్లోసా పరలోకుమ్ గెచ్చు అంచి అన్నె అబ్బొసి జలో దేముడుచి దూతలోచి పరలోకుమ్చి ఉజిడిచి గవురుమ్ తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతి దీసిక, జేవ్ మాన్సుల్క ‘అంచ’ మెన ఒప్పున్తి రితి అంచి తెన్ బెదవనుక అంక లాజ్ తయెదె. 27 గని తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఇన్నె టీవ తిలన సగుమ్జిన్ నే మొరై అగై దేముడుచి కిరాజిమ్ దెకుల” మెన యేసు సంగిలన్.

తీగ్ల సిస్సుల్చి మొక్కె యేసు గడియ పరలోకుమ్చి ఉజిడి జలిసి
(మత్త 17:1-8; మార్కు 9:2-8)

28 జలె, యేసు ఈంజేవ్ కొడె సంగ పాసి పాసి అట్టు దీసల్ గెతికయ్, ప్రార్దన కెరుక మెన, పేతురుక యోహానుక చి యాకోబుక వట్టె కడ దెరన, యేసు డోక్ తిలి మెట్టయ్ గెచ్చు వెగిల. 29 యేసు ప్రార్దన కెరై తతికయ్, జోచి *మొక్కెమ్ మార్కుప జలన్ చి, జోచ పాలల్ చొక్కిల జా దగదగాల్న మెర్కుప జల. 30 అన్నె, ఈంజె, దొగుల మున్సుబోదల్ డీస యేసు తెన్ లట్టబ్బ. కొన్న మెలె, పూర్ముచ దేముడుచి కబుర్లు సంగిత మోసే అన్నె ఏలీయా తిల. 31 జేవ్ పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్ డీసిల చి, కిచ్చొచి రిసా లట్టబ్బె తిల మెలె, దేముడుచి కోడు తెన్ రెగిడ్లి రితి యేసు †మొరుక తిలిన్చి రిసా, జో మొర్తిసి ‡ఉట్ట గెతిసి యెరూసలేమ్తె జర్లు జంక తిలిన్చి రిసా. 32 పేతురు చి జోవయింతెన్ తిల దొగుల గూన్క నిజ తిల గని, అన్నె చెద్దొయి జలె. యేసు పరలోకుమ్చి ఉజిడి జలిసి చి, జో తెన్ జేవ్ దొగుల పూర్ముచ టీవిలిసి దెకిల.

33 జలె, జేవ్ పూర్ముచ యేసుక ములుక దెర్లి పొది పేతురు యేసుక “గురుబాబు, అమ్ ఇన్నె తతిసి చెంగిలి. తుక ఏక్, మోసీక ఏక్, ఏలీయాక ఏక్ మొత్తుమ్ తిన్ని

కుడియల్ బందుమ్దె” మెలన్, గని జో కిచ్చొ సంగితయ్ గే నేనె. 34 జలె, జో ఇసి సంగితె తతికయ్, మబ్బు ఏక్ ఉత్త జా జోవయింక డంకిలన్ చి, డంకి జతికయ్, సిస్సుల్ బియ్ గెల. 35 మబ్బు తెంతో “ఈంజో అంచొ పుత్తు, అవ్ కినిసాన్లసా. ఇన్నెచి కోడు తుమ్ నూన” మెన జా మబ్బు తెంతో అవాడ్ సంగిలిసి నూన్ల. 36 జలె, జా కోడు సంగ కేడయ్లి బేగి, యేసు ఎక్కిలోయి జేవ్ తీగ్ల సిస్సుల్ తెన్ తిలో. జలె, జర్లు జలిన్చి రిసా సిస్సుల్ తుక్లె తా, జేవ్ పొదులె కక్క కి జేవ్ దెకిలిన్చి రిసా ఎక్కి కోడు కి సంగితి నాయ్.

మార్కు సేడ్తె తిలో బూతుమ్ దెర్లి నాడుక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

(మత్త 17:14-18; మార్కు 9:14-27)

37 అన్నెక్ దీసి, జేవ్ మెట్టయ్ తెంతో ఉత్త జెతికయ్. ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ యేసుక దస్సుల్ జల. 38 ఈంజె, జేవ్ జనాబ్తెచొ మాన్సు కేక్ గలో. “గురుబాబు, అంక ఎక్కిలో పుత్తు. జోక దెకు, మెన తుక ఆవ్ బతిమాల్పా జతసి! 39 ఈంజె, ఏక్ బూతుమ్ జోక దెరుక అలవాట్ అస్సె చి, కెయ దెర్లె, ఈంజో కేక్ గలన ఒర్చెదె చి, బూతుమ్ జోక పొర్లుప కెరెదె చి, చోడివాట్ ఈంజో పొగుర్లు బార్ కెరవంతయ్ చి, ఇన్నెక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర పూర్తి అల్పు కెర కన్దనె ముల ఉట్ట గెతయ్. 40 అన్నె బూతుమ్క ఉదడ దాస మెన తుచ సిస్సుల్క బతిమాల్పా జా సంగితె తిలయ్, గని జేవ్ నెత్తిర్” మెన జో మాన్సు యేసుక సంగిలన్. 41 సంగితకయ్, యేసు కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నముకుమ్ నెంజిలి వెర్లి బుద్దిచి కాలుమ్చ, తుమ్. తుమ్చి తెన్ ఆవ్ కెత్తి దీసల్ తంక? కెత్తి దీసల్ తుమ్క ఆవ్ ఓర్పుప జంక? అల్లె, జో నాడుక అంచితె కడ ఆను!” మెన సంగిలన్.

42 జలె, జో నాడు పాసి జెతె తతికయ్, బూతుమ్ జోక పొర్లు కెరవ గిజ్జిగిజ్జల్ కెరయ్లన్. గని యేసు జో బూతుమ్క గోల కెర్లన్ చి, జో నాడుక చెంగిల్ కెర, అబ్బొన్చి అత్తి జోక అన్నె సార్ప కెర్లన్, 43 “దేముడు అమ్చొ కెద్ది నెక్తి అదికారుమ్చొ!” మెన ఎత్కిజిన్ జోచి ఆచారిమ్ సంగితె తిల చి, యేసు జర్లు కెర్లిన్చి రిసా ఎత్కిజిన్ జోచి ఆచారిమ్ సంగితె తతికయ్, యేసు జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క, 44 “ఆవ్ అప్పె సంగితిసి తుమ్ చెంగిల్ నూన. మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్నున్ అయ్లోసాక విరోదుమ్ సుదల్ అన్నె మాన్సుల్చి అత్తి సార్ప కెర దెంక అస్సె” మెన సంగిలన్. 45 గని జా కోడుచి అర్దుమ్ జోవయింక జయె నాయ్. జేవ్ జా అర్దుమ్ నే కెరంతి రితి ఎత్కి అదికారుమ్

§ 9:27 9:27 మత్తయి 16:28, చి మార్కు 9:21 దెక. * 9:29 9:29 మత్తయి 17:2. † 9:31 9:31 ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్చ పాపల్ వయన గెచ్చయ్తి రిసా. ‡ 9:31 9:31 మొర్లె, అన్నె జివ్ జా, పరలోకుమ్తె కి ఉట్ట గెచ్చెదె. § 9:35 9:35 నెంజిలి, ఈంజ మత్తెలి రెగిడ్ల తొలితొవ సగుమ్ పుస్సుకల్తె ‘ఆవ్ ప్రేమ తిలోసా’ మెన రెర్ల అస్సె.

తిలో దేముడు లుంకడ్లన్ చి, యేసుక పుసుక బియఁ తుకై తిల.

“అమ్చితె కో వెల్లో జయెదె?”

(మత్త 18:1-5; మార్కు 9:33-37)

46 జలె, “అమ్చితె కో వెల్లో ముక్కిమ్ జయెదె?” మెన సిస్సుల్ లట్టబన ఇదిల్ గగ్గోల్ జల. 47 గని జోవయించి పెట్టి ఉచర్లిసి యేసు చిన కెర, ఏక్ బాలబోదక దెర, జోచి పక్క టీవడ, 48 జోవయింక ఇసి మెలన్. “*ఈంజో బాలబోదక జవున్ అంచి నావ్ తెన్ కో జలెకు మరియాద కెరెదె గే, అంకయ్ మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. అన్నె, కో జలెకు అంకయ్ మరియాద కెరుల గే, అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బొక కి మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. తుమ్ ఎత్కిజిన్తె కో దాకు కెరెనెదె గే, జొయ్యి వెల్లో జయెదె” మెన జోవయింక సంగిలన్.

బూతల్క ఉదడ్డొ ఎక్కిలోచి రిసా సిస్సుల్ ఆచారిమ్ జలిసి

(మార్కు 9:38-40)

49 తెదొడి యోహాను మెలో సిస్సుడు యేసుక కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “గురుబాబు, ఎక్కిలో తుచి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డిసి దెకిలమ్. జో అమ్చి తెన్ తుచి పట్టి గెతోసా నెంజెచి రిసా జోక ఆటంకుమ్ కెర్లమ్” మెన సంగిలన్. 50 గని యేసు జోవయింక, “జోక ఆటంకుమ్ కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, కో తుమ్చి కామ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెరె నాయ్ గే, తుమ్చి పచ్చెన జతోసా జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

సమరయ ప్రదేసిమ్చి ఏక్ గవ్వొచ మాన్సుల్ యేసుక టాన్ నే దిలిసి

51 ఒత్త తెంతొ కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, యేసు మొర్లి పరలోకుమ్తె అన్నె గతి సమయమ్ పాసి జా అయ్లి పొది, ‘యెరూసలేమ్తె అప్పె ఉట్ట గెచ్చుక అస్సె’ మెన జాన కెర బార్ జలన్, అన్నె వట్టి గెతె తా, 52 ‘అంక టాన్ తెయార్ కెర్లు’ మెన, సగుమ్జిన్క యేసు పురె కబుర్ తెద్రయ్లన్. దస్సి మెన జేవ్ గెచ్చ, సమరయ సుదల్చి ఏక్ గవ్వొ గెల. 53 గని జా గవ్వొచ ప్రెజల్ యేసుక టాన్ దెంక నెసిల. కిచ్చొక మెలె,† యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక జోచి ఉద్దెసుమ్. 54 ‘జా గవ్వొచ దస్సి బుద్ది తెన్ అస్తి’ మెన యేసుచ సిస్సుల్ యాకోబు చి యోహాను దెక కెర, కిచ్చొ మెల మెలె, “ప్రబువ, ఇన్నెక డయ గెలి రితి ఆగాసుమ్ తెంతొ ఆగి ఆనవుమ గె?” మెన పుసిల. 55 గని యేసు పసుల జోవయింక ‡గోల కెర్లన్.

* 9:48 9:48 మార్కు 9:37 దెక. † 9:53 9:53 యెరూసలేమ్తె యేసు గెలి కిచ్చొక జేవ్ సమరయ సుదల్ కోపుమ్ జతతి మెలె, “ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుక మెలె, ఎక్కి అమ్చి యెరూసలేమ్చి దేముడుచి గుడితె సత్తిమ్ బక్తి కెరుక జయెదె” మెన యూదుల్ సంగితతి, అన్నె సమరయ సుదల్క నిస్కారుమ్ ఉచర్లతి, చి రిసా జా కోపుమ్క యెరూసలేమ్తె గెతనక మరియాద దెతి నాయ్. ‡ 9:55 9:55 ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగ్గె నగుమ్ పుస్తకల్తె ఇసి అస్సె: గోల కెర, తుమ్చి బుద్ది కేనె తెంతొ చి గే నేస్సు. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్లున్ అయ్లోసా కిచ్చొక అయ్లయ్ మెలె, మాన్సుల్చ జిచితుమ్క పాడ కెరుక నాయ్, గని జోవయింక రచ్చించుప కెరుకయ్ అయ్లయ్ మెలన్. * 10:1 10:1 సగుమ్తె ‘డబ్బుయ్ దొన్సిజిన్’ మెన రెగ్గె అస్సె. † 10:2 10:2 యోహాను 4:35-38 దెక. ‡ 10:2 10:2 మాన్సుల్ సుబుమ్ కబుర్ సూన అంక నంపజా దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి కాలుమ్ జా అస్సె.

56 జోచ సిస్సుల్ తెన్ తోడ్ అయ్ల తేర్బోదల్ తెన్ వట్టి గెచ్చ, అన్నెక్ గవ్వొ గెల.

యేసు తెన్ బుల్లన ఎక్కి మెన్సు తెన్ తంక మెన సంగిలిసి

(మత్త 8:19-22)

57 యేసు సిస్సులీసి తెన్ వట్టి గెతె తతికయ్, ఏక్ మాన్సు యేసుతె జా కెర, “తుయి కేనె గెలె కి, అవ్ కి తుచి తెన్ బెద జెయిందె” మెన యేసుక సంగిలన్ చి, 58 యేసు జోక, “నక్కల్క పార్లు, ఆగాసుమ్చ పిట్టల్క గూడలు, గని ఆవ్ మాన్సు జా జెర్లున్ అయ్లోసాక బోడి వంపొ కెర్లి టాన్ నాయ్” మెన జబాబ్ దిలన్. 59 అన్నెక్కోక, “అంచి పట్టి జె” మెలన్, గని “ప్రబు, ఆవ్ తుచి తెన్ నే జెతె అగ్గె గెచ్చ కెర, అంచొ అబ్బొ మొర గెతె ఎదక జోక పొస కెర, జో మొర్లి జోక రోవ గెలుక మెన, అంక సెలవ్ దె” మెన సంగిలన్. 60 యేసు జోక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె కి, “మొర్లన జోవయించ సొంత మొర్లనక రోవ గెల్లు, గని తుయి కిచ్చొ కెరుక అస్సె మెలె, ‘దేముడుచి రాజిమ్ పావ జా అస్సె’ మెన, తుయి గెచ్చ, జా రాజిమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరు” మెన ఆడ్ర దిలన్.

61 ఒత్త తెంతొ అన్నెక్కో “తుచి పట్టి జెయిందె, ప్రబు. గని తొలితొ ఆవ్ గెరి గెచ్చ, గెర్చ మాన్సుల్క ఆవ్ సంగ జెతి రితి సెలవ్ దె” మెన యేసుక సంగిలన్. 62 జోక యేసు, “కో జలెకు నాజెల్ దెర కేసుక మొదొల్ కెర పడ్డొ దెకితె తిలె, జో మాన్సు దేముడుచి రాజిమ్చి కామ్క నెంజె” మెన జబాబ్ దిలన్.

10

డబ్బుయ్ జిన్ మాన్సుల్ దొగుల దొగులక యేసు తెద్రయ్లిసి

1 ఇన్నెచి పడ్డొ యేసు అన్నె * డబ్బుయ్ జిన్ మాన్సుల్క నిసాన, జేవ్ దొగుల దొగుల బార్ జా, జో గెచ్చుక తిలి ఎత్కి పట్టుమ్, ఎత్కి టాన్తె జేవ్ పురె గెచ్చుక మెన జోవయింక తెద్రయ్లన్. 2 తెద్రయ్లి పొది జోవయింక, “గట్టిజ పంటొ పిక † లాయితి కాలుమ్ జా అస్సె ‡. పంటొ బలెగ ఒగ్గర్ అస్సె, గని పికిల్ పంటొ లాయ ఆన్తి రిసా దస్సి ఆన్త మాన్సుల్ తొక్కిజిన్ అస్తి. జాకయ్, ఈంజ పంటొ లాయితనక బార్ కెర తెద్రవు” మెన ఈంజ పంటొ పికడ్డొ ఎజొమానిక తుమ్ ప్రార్దన కెర. 3 అల్లె, బార్ జా గెచ్చ. ఈందె, నక్కల్చి నెడిమి మెండ పిల్లల్క తెద్రయ్లి రితి తుమ్క ఆవ్ తెద్రయ్తసి.

* 10:1 10:1 సగుమ్తె ‘డబ్బుయ్ దొన్సిజిన్’ మెన రెగ్గె అస్సె. † 10:2 10:2 యోహాను 4:35-38 దెక. ‡ 10:2 10:2 మాన్సుల్ సుబుమ్ కబుర్ సూన అంక నంపజా దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి కాలుమ్ జా అస్సె.

4 డబ్బుల్ సెంచె జవున్, జోడ్లు జవున్ దెరన గెచ్చ నాయ్, అన్నె వట్టె సమయుమ్ పాడ్ కెర్తి రితి కచి తెన్ లట్టబా నాయ్. 5 అన్నె, కేన్ గెరి తుమ్ గెతె గే బేగి, “ఈంజ గేరుచి ఉప్పిరి దేముడుచి సేంతుమ్ తవున్!” మెన తుమ్ సంగ. 6 జా గెరితె సేంతుమ్చొ మాన్సు తిలె, తుమ్ సంగిలి సేంతుమ్ జోవయించి ఉప్పిరి తయెదె. గని దసా మాన్సు నెంజిలె, తుమ్ ఆన్లి సేంతుమ్ ఒత్త నే తయెదె, పసుల తుమ్చితె అన్నె బుల జెయెదె. 7 జలె, కేన్ సేంతుమ్ గెర్చ తుమ్క టాన్ దిలె జయ్యి గెరి తా, వేరచితె ఉట్ట గెచ్చ నాయ్. అన్నె, తుమ్ ఒత్త తిలె పొది, జేవ్ దెతిసి కతె పితె తా జా గెరి తా, కిచ్చొక మెలె కామ్ కెర్తొసా జోచి జీతుమ్ నజనుక నాయిమ్. గేర్ గేర్ బుల నాయ్.

8 తుమ్ కేన్ పట్టుమ్ గెలె కి, జేవ్ తుమ్క మరియాద కెర, జేవ్ తుమ్క కిచ్చొ దిలెకి జా కా. 9 అన్నె, జా పట్టుమ్చ జొర్లొల్ జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరచి, “దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్క పాసి జా అన్నె.” మెన జోవయింక బోదన కెర. 10 గని కేన్ పట్టుమ్ తుమ్క కిచ్చొ మరియాద కెర్తి నాయ్ గే, జా పట్టుమ్చ వీదులె తుమ్ గెచ్చ, ఇసి మెన సంగ. 11 “అమ్చ చట్టెలె లంబిలి తుమ్చి పట్టుమ్చి దూడి కి తుమ్చి బుద్దిచి ఉప్పిరి సాచి తతి రితి వంష్ట దా ఉట్ట గెతసుమ్. గని కిచ్చొ కోడు తుమ్ ఉచరన మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ పాసి జా అన్నె మెన తుమ్ సాచి సంగ. 12 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క వెల్లి తీర్పు కెర్తి దీసి అయ్లె, సాదొమ మెలి పూర్ణమ్ కుడ్డె కీనాసెనుమ్ జలి పట్టుమ్చి గత్తిచి కంట, తుమ్క మరియాద నే కెర్తి కేన్ పట్టుమ్చచి ఉప్పిర్ ఒగ్గర్ సిచ్చ జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

తిన్ని పట్టుల్క యేసు గట్టిజ గోల కెర్తిసి (మత్త 11:20-24)

13 “అయ్యో! కొరాజినా పట్టుమ్చ చి బేత్తుయిదా పట్టుమ్చ, తుమ్చి సిచ్చ కెర్తి! తుమ్చి నెడిమి ఆవ్ కెర్ల కమె అమ్చ యూదుల్ నెంజిలె తూరు చి సీదోను మెలె పట్టులె ఆవ్ కెర్తయ్ జలె, జేవ్ పట్టుల్చ మాన్సుల్, జేవ్ కెర్ల పాపల్క రిసా అగ్గెయి దుకుమ్ జా ములిత, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసాచి దుకుమ్క బస్తల్ బందన, సార్ గాంసన వెస తా జేవ్ జోవయించి పాపుమ్క దుకుమ్ జలిన్చి రుజ్జుల్ దెకయ్త. 14 గని పూర్ణమ్ జేవ్ తూరు పట్టుమ్చ కి సీదోను పట్టుమ్చ కి ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్తె తిలె కి, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజిన్క వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా దీసి తుమ్క జతి సిచ్చ జేవ్ పట్టుల్ జతి సిచ్చచి కంట ఒగ్గరి జయెదె.

§ 10:12 10:12 సాదొమ పట్టుమ్ పూర్ణమ్ కీసి నాసెనుమ్ జలి మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జా పట్టుమ్చి ఉప్పిరి ఆగి నువ దిలన్. అదికారుమ్ 13:12, చి 18:20-19:29. * 10:15 10:15 నెంజిలె ‘ఉప్పిర్ గెచ్చ గవురుమ్ జస్సె గె? నాయ్, గెద, ఎట్టొ గెచ్చ నిస్కారుమ్-జస్సె’ మెలి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె. కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ‘అమ్ యూదుల్ జమదెచి రిసా అమ్ చెంగిల్ జమదె. తూరు చి సీదోనుచ మాన్సుల్ యూదుల్ నెంజితిచి రిసా గార్ జవుల’ మెన ఉచరుల. † 10:15 10:15 నెంజిలె ‘వెల్లి ఆగి గోయ్తె’. ‡ 10:17 10:17 నెంజిలె ‘డబ్బుయ్ దొన్నిజిన్’.

15 పడ్డొ తూమ్, కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్, తుమ్ *పరలోకుమ్తె ఉక్కిల్ జస్సె గె? నాయ్, గెద, తుమ్ †వెల్లి ఆగి గోయ్తె ఉత్త గెతె” మెన యేసు సంగిలన్.

16 తెదొడి యేసు జోచ సిస్సుల్క, “తుమ్చి కోడు కో సూనుల గే, అమ్చి కోడు సూన్లి రితి జయెదె. తుమ్కయ్ కో మరియాద కెర్తి నాయ్ గే, అంకయ్ కి మరియాద నే కెర్తి రితి జయెదె. కో అంకయ్ మరియాద కెర్తి నాయ్ గే, అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బొక కి మరియాద నే కెర్తి రితి జతయ్” మెన సంగిలన్.

యేసు గవ్విలె అగ్గె తెద్రయ్ల డబ్బుయ్ జిన్ ఉట్ట అయ్లిసి

17 యేసు అగ్గె గవ్విలె తెద్రయ్ల ‡డబ్బుయ్ జిన్ జోవయించి కామ్ కెర కేడవన, సర్లసంతోసుమ్ తెన్ యేసుతె అన్నె ఉట్ట జా కెర, “ప్రబు, గెచ్చ మెన బూతల్క తుచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డె, అమ్చి కోడు జేవ్ కి సూన ఉట్ట గెతతి” మెన జోవయించి సర్ల సంగిల. 18 యేసు జోవయింక, “సయ్తాన్ పరలోకుమ్ తెంతొ, జోచి టాన్ తెంతొ బిజిలి మొల్కిలి రితి. డీస సేడ గెలిసి ఆవ్ దెకిలయ్. 19 ఈందె, తుమ్క కెర్తి అదికారుమ్ దా అస్సి మెలె, తుమ్ అయివొక, పొట్టెల్క నుదిలె జవున్ తుమ్ కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ జసు నాయ్, సయ్తాన్చి సెక్తి తిలస ఎత్తిచి ఉప్పిరి తుమ్ ప్రమాదుమ్ నెంతె జీన్తె. తెద్ది సెక్తి అదికారుమ్ తుమ్క దా అస్సి. 20 గని ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొచి రిసా సర్లసంతోసుమ్ తంక మెలె, బూతల్ గట్ట తుమ్క బియఁ ఉట్ట గెతిన్చి రిసా నాయ్, గని ‘ఇన్నె జెవుల’ మెన తుమ్చ నవ్వొ పరలోకుమ్తె రెగిడ్డిన్చి రిసాయి తుమ్ సర్లసంతోసుమ్ జా” మెన యేసు జోవయింక సంగిలన్.

దేముడు అబ్బొన్చి రిసా సిస్సుల్క సంగిలిసి (మత్త 11:25-27; 13:16-17)

21 జయ్యి గడియయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తిక యేసు ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జా దేముడు అబ్బొన్క కిచ్చొ మెన ప్రార్లన కెర్లన్ మెలె, “పరలోకుమ్క కి బూలోకుమ్క కి అదికారుమ్ తిలో ఓ బ, ‘జానుమ్’ మెన జోవయింక జెవ్వి గవురుమ్ ఉచరంతనక చి ఒగ్గర్ నదు కెర్లనక ఈంజ జర్గు జతిసి ఎత్తిచి అర్దుమ్ లుంకడ, బాలబోదల్ జల రిత గవురుమ్ నెంజిలసక అర్దుమ్ దెకవ అస్సిసి మెన తుక జోబర, మెన అంచి సర్ల ఆవ్ సంగితసి. తుచి దయతె ఇసి కెర్లది, గెద” మెన ప్రార్లన కెర్లన్.

22 “అంచో అబ్బొ ఎత్తి అంచి అత్తి సార్ప కెర దా అస్సె. అన్నె, ఆవ్ పుత్తుసి కొన్నొ జయిందె గే అబ్బొ ఎక్కిలోయి జానె, చి అబ్బొ కొన్నొ జయెదె గే, ఎక్కి ఆవ్ పుత్తుసి జాని, చి అన్నె కక్క జోవయింక దెకయిందె గే, జెవ్వి జాన్తి” మెన సంగిలన్.

23 తెదొడి యేసు జోచ బారజిన్ సిస్సుల్ తిలి పక్క పసుల ఎక్కి జోవయింకయ్, “తుమ్ దెకితిసి దెకిత మాన్సుల్క చెంగిలి! 24 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, పూర్లుమ్చక చి కంట తుమ్క ఒగ్గర్ చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, పూర్లుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన ఒగ్గర్జిన్, రానల్ ఒగ్గర్జిన్ తుమ్ దెకితిసి దెకుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, దెకుక నెత్తిర్. తూమ్ నూన్తిసి నూనుక జేవ్ కోర్ప జలెకి, నూనుక నెత్తిర్. జా అవ్కాసుమ్ జోవయింక దొర్కు జయె నాయ్” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

ప్రేమబుద్ధి తిలో సమరయ సుదొచి రిసా సంగిలి టాలి

25 ఏక్ సుట్టు యూదుల్చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డొసా ఎక్కిలో టీవ కెర, యేసుక పరిచ్చ కెరుక ఉచర ఇసి పుసిలన్. “గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె ఆవ్ బెద కెయెక తెయెక జితి వాట్ అంక దొర్కు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిలన్.

26 జో దస్సి పుసితికయ్, యేసు జోక, “మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల కిఆగ్గుల్తె కిచ్చొ మెన రెగ్గ అస్సె? ఒత్త కిచ్చొ సంగితయ్?” మెన పుసిలన్. 27 జో యేసుక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె,

*“తుమ్చొ ప్రబు జలో దేముడుక తుచి ఎత్తి పెట్టి తెన్, తుచి ఎత్తి మెన్ను తెన్, తుచి ఎత్తి నెక్కి ఎత్తి తెన్, తుచి ఎత్తి బుద్ధి తెన్ నిదానుమ్ ఎక్కి ప్రేమ కెర్లె తంక. అన్నె,

తుమ్క తుమి కెర్లి ప్రేమ కెరంతసు గే, తుచి పక్కయ్చక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్లె తంక” నేన దేముడు మోసేచి అత్తి దిలి ఆగ్గుల్చి కోడు సంగిలన్.

28 జో దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, యేసు జోక “తుయి సరిగా జబాబ్ దిలది. తుయి సంగిల్ రితి కెర్లె తిలె, పరలోకుమ్తె తుయి బెద కెయెక తెయెక జితి వాట తుక దొర్కు జయెదె” మెలన్.

29 జో మాన్సు, జలె, జో అన్నె సగుమ్జిన్క చెంగిల్ నే దెకితిన్క, ‘తప్పు నెంజె’ మెన రుజ్జు దెకుక ఉచర, “జలె, అన్నె మాన్సుల్క మెలె, కక్క?” మెన పుసిలన్.

30 పుసితికయ్, యేసు ఏక్ టాలి సంగ జబాబ్ దిలన్. ఇసి మెన; “అమ్చొ యూదుడు ఎక్కిలో యెరూసలేమ్ తెంతో

యెరికో పట్టుమ్తె గెచ్చుక మెన వట్టె గెతె తిలన్, చి చోర్లుచి అత్తి దెర్ను సేడ్డన్క, జేవ్ జోచ పాలల్ కడ కెర జోక పెట గెల కెర, జోక ఇదిలిదిల్ జీవ్ తతె, జో మొర్తి రితి ముల దా ఉట్ట గెల.

31 “జలె, కిసి గే పూజరి ఎక్కిలో జయి వాట్ అయ్లన్, అన్నె, జో మాన్సుక దెక పాసి నే గెతె వాట్చి ఒత్తల్తో పక్క ఉట్ట గెలన్. 32 దస్సి, దేముడుచి గుడితెచి సేవ కెర్లె †లేవీయుడు ఎక్కిలో కి జా టాన్తె అయ్లె, జో కి దెక కెర, వాట్చి ఒత్తల్తోచి పక్క ఉట్ట గెలన్.

33 “గని ‡సమరయ సుదొ ఎక్కిలో జా వట్టె ప్రయానుమ్ గెతె తా, జో మాన్సు సేడ తిలిన్తె అయ్లన్, అన్నె జోక దెక కెర, యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకితో ఈంజొ సమరయ సుదొ, జో సేడ తిలో యూదుడుచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా, 34 పాసి గెచ్చు దెబ్బల్ లయ్లిన్తె తేలు చి ద్రాచ రస్సుమ్ ‘ఓస్తు’ మెన సువ దా, కట్టు బందిలన్ చి, ఇన్నెచి సొంత గాడ్డెచి ఉప్పిరి వెగడ దా, ఏక్ అద్దె గెరితె న కెర, జోవయింక దొర్కు జలి సాచెవన కెర్లన్. 35 అన్నెక్ దిసి, దొరత్ చి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్ జేబితె తెంతో వెంట కెర, జా అద్దె గెరిచొ సావుకరిక దా, ఈంజొ మాన్సుక చెంగిల్ దెకితె తా, ఇన్నెచి రిసా అన్నె కిచ్చొ కర్చు సేడ్డె గే, ఆవ్ అన్నె అయ్లి పొది తుక దెందె మెన ఈంజొ సమరయ సుదొ ఒప్పున్లన్.

36 “జలె, చోర్లుతె దెర్ను సేడ్డె జో అన్నెక్కోక ఈంజేవ్ తీగ్లతె కేన్ మాన్సు ప్రేమ కెర్లొసా జలో? కిచ్చొ ఉచర్లసి? సంగు” మెన జోక యేసు పరిచ్చ కెర్లన్. 37 “జోక కన్కారుమ్ దెకిలోసా” మెన జబాబ్ దిలన్చి, రిసా యేసు జోవయింక, “తుయి గో, చి అన్నె మాన్సుల్క దస్సి ప్రేమ కన్కారుమ్ దెకితె తా” మెన సంగిలన్.

మార్త మరియుచి గెరి యేసు గోత్ గెలిసి

38 జలె, యేసు అన్నె సిస్సుల్ వట్టె గెతె తతికయ్, ఏక్ గవ్వి పాచ అయ్లక, మార్త మెలి తేర్బోద జోవయింక మరియుద కెరుక మెన గెరి బుకార్లన్. 39 జాక మరియు మెలి బేస్సి తిలి. జా, జలె, ప్రబుచి చట్టె వెన జో సంగితె తిలి బోదన నూన్తె తిలి. 40 మార్త, కిగెర్చి కామ్ కెరుక మెన బమ్మ జతె తిలి, అన్నె, యేసుతె గెచ్చు కెర, “ప్రబు, ఆవ్ ఎక్కిలి ఈంజ కామ్ కెర్లి రితి అంచి బేసి బద్దుకుమ్ జా ములితయ్ మెన దెకిన్ నాయ్ గె? జా అంక తోడు కెర్చు. సంగు” మెలన్. 41 గని ప్రబు జేవ్క కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “మార్త, మార్త, తుయి ఒగ్గర్ కమె తియన బమ్మ జా పంబ్ర జతసి. 42 ఎత్తి కమెతె ఎక్కి ముక్కిమ్చి సుబుమ్

§ 10:26 10:26 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకపుక మెన కుపియ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సె.

* 10:27 10:27 ద్వితియోపదేశ కాండుము 6:5 చి లేవీయకాండుము 19:18. † 10:32 10:32 మెలె, లేవీ పూర్లుమ్చొచి సెకుమ్చొ. ‡ 10:33 10:33 సమరయ సుదల్క యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకితతి. § 10:40 10:40 నెంజెలె, ‘అన్నిమ్ తెయార్ కెరుక మెన’.

కబుర్ నూన్తి జయ్యి వాట మరియ నజన అస్సె, జా జాచి తెంతో కడుక జెయె నాయ్.” మెన జాక సంగిలన్.

11

ప్రార్థన కెర్తినచి రిసా యేసు బోదన కెర్తిన
(మత్త 6:9-15)

1 ఏక్ దీసి కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, యేసు ఏక్ టాన్తె ప్రార్థన కెర్తె తిలన్, అన్నె, ప్రార్థన కెర కేడయ్లె, జోచ సిస్సుల్తె ఎక్కిలో జోక “ప్రబు, బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను జోచ సిస్సుల్తె ప్రార్థన కెరుక సికడ్లి రితి, అమ్క కి ప్రార్థన కెరుక తుయి సికడ.” మెన సంగిలన్. 2 దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్. “తుమ్ ప్రార్థన కెర్తె పొది ఇసి మెన;

* ఓ బ, తుచి నావ్ గవురుమ్ జవున్.

తుచి రాజిమ్ అమ్చితె జెవున్.

3 సరిపుచువ జతి అన్నిమ్ అమ్క రోజుక దొర్కు కెర దె.

4 పడ్డొ, అమ్క పాపుమ్ కెర్త మాన్సుల్క ఆమ్ † చెమించువ కెర్తసుమ్,

చి ఆమ్ కెర్తె పాపల్ తుయి అమ్క చెమించువ కెరు.

అమ్ పాపుమ్ నే కెర్తె రితి,

సయ్తాన్ పాపుమ్ కెరయ్తిన్ తెంతో

దయ కెర అమ్క పిట్టవు,

మెన తూమ్ ప్రార్థన కెర” మెన యేసు సిస్సుల్క సికడ్లన్.

లాజ్ నెంతె పుసితో మింతు
(మత్త 7:7-11)

5 తెదొడి జోవయింక అన్నె, “తుమ్తె కో జలెకు ఎక్కిలో మితుసి జలె, అందరె సొక్కుక మింతున్చి గెరి గెచ్చు, ఓ నేస్తము, అంక తిన్ని పొడియె బదుల్ దె. 6 అంచొ అన్నెక్కో మిత దూరి ప్రయానుమ్ జా అస్సె చి, జోక అన్నిమ్ దెతిసి అమ్తె కిచ్చొ కి నాయ్”. 7 పొడియె సంగుక గెలి గెర్చొ ఎజొమాని, జలె, గేర్ తెడి తెంతో “అంక ఇసి అల్లర్ కెరుక పొని. కెప్పి డంక అస్సి చి, ఆవ్ అంచ బోదల్ నిజ అస్సుమ్. అప్పె ఉట్ట దెంక నెతిరి” మెనెదె, 8 జలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, జో జోక మింతున్ జయెదె చి రిసా నాయ్; మింతున్ జలెకి నెసె, గెద; గని జో లాజ్ నెంతె పుసితె తత్తయ్చి రిసా, జో ఉట్ట కెర జోక దొర్కు జలిసి ఎత్తి దెయెదె.

9 జాకయ్ తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, దొర్కు జలిసి ఎత్తి, దేముడుతె తుమ్ సంగితె తా, తుమ్క దెయెదె. ఎక్కి మెన్సు తెన్ చజలె దొర్కు జయెదె. కెప్పితె ఉంక్రయ్తె తిలె, తుమ్క కెప్పి ఉగ్గ దెయెదె. 10 కో నజిలె,

జోక దొర్కు జయెదె, చజలొసొక, దొర్కు జయెదె. కెప్పితె కో ఉంక్రయ్లె, జోచి రిసా ఉగ్గ దెయెదె.

11 తుమ్తె సగుమ్జిన్క బోదల్, తుమ్తె కేన్ జవున్ మాన్సుచొ పుత్తుసి † “మొస్సా రోన్ దె” మెలె, అబ్బొసి అయి దెయెదె గె? నాయ్, గెద. 12 నెంజలె “అండొ దె” మెలె, పొట్టె దెయెదె గె? నాయ్, గెద. 13 జలె, తుమ్ మాన్సుల్ పాపుమ్ సుదల్ తిలె కి తుమ్చ బోదల్క చెంగిల్చి దెంక జాన్సు జలె, పరలోకుమ్ తిలో దేముడు అబ్బొతె కో జోచి సుద్ది తిలి ఆత్తుక నజిలె దెయె నాయ్ గె? కచితుమ్ దెయెదె.

14 ఏక్ సుట్టు యేసు గుల్లో కెర్తొ ఏక్ బూతుమ్క ఉదడ్డె తిలో. జో బూతుమ్ జో మాన్సుక ముల దిలె, జో మాన్సు లట్టబుక మొదొల్ కెర్తొ, చి దెకిల పైజల్ ఒగ్గర్ ఆచారిమ్ జలె.

15 గని జోవయింతె సగుమ్జిన్ కిపండితుల్ సూన కెర కిచ్చొ మెలె మెలె, “బూతల్క రానొ జలొ * బయెల్జెబూల్చి నావ్ తెన్ ఈంజొ బూతల్క ఉదడ్డయ్” మెన సంగిల. 16 అన్నె సగుమ్జిన్, జోక పరిచ్చు కెరుమ మెన ఉచర, “తుచి సెక్తి పరలోకుమ్చి అదికారుమ్చి తిలె, జా రుజ్జు దెకయ్తి కిచ్చొ జవున్ వెల్లి కామ్ అమ్చి మొక్కె కెరు” మెన సంగిల. 17 గని యేసు జోవయించి మెన్సుతె తిలిసి జానె చి, జోవయింక,

“కేన్ జవున్ రాజిమ్తెచ మాన్సుల్ జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ జా వర్న వర్న జా యుద్దుమ్ కెరనె, జా రాజిమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె, అన్నె, † కేన్ గేరు జవున్ మాన్సుల్ వర్న వర్న జా జోవయింక జెవ్వి విరోదుమ్ కెరనె, జా గేరు జవున్ సీడెదె. 18 దస్సి, సయ్తాన్ సయ్తాన్చి ఉప్పిరి జొయ్యి యుద్దుమ్ కెర్తె, జోచి రాజిమ్ కిసి టీవెదె, టీవుక నెత్తె మెలె, అంక బయెల్జెబూల్ జోవయింక సాయిమ్ తతికయ్ బూతల్క ఉదడ్డయ్” మెన తుమ్ సంగితను. 19 జలె, ఏక్ కోడు తుమ్ ఉచర. ఆవ్ ఏక్ వేల బయెల్జెబూల్చి నావ్ తెన్ బూతల్క ఉదడ్డెగిన, తుమ్చయ్ సిస్సుల్ కచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డెతి? బూతల్క ఉదడ్డె తుమ్చయ్ సిస్సుల్ అంచి రిసా తుమ్క తీర్పు సంగుతు! 20 గని దేముడుచి ఆతుక మెలి కోడు జోచి సెక్తికయ్ ఆవ్ బూతల్క ఉదడ గెల్తసి జలె, కచితుమ్ దేముడుచి రాజిమ్ తుమ్తె అప్పె పావ జా అస్సె.

21 కేన్ జవున్ † బలుమ్ సుదొ, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ ఆస్తుల్ చెంగిల్ తవుల. 22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిసెక్తి తిలోసా అయ్లె, జోక పెట జిన్లె, జో మాన్సు నంప కెర్ల అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె సెక్తి తిలోసా వెంట గెల కెర,

21 కేన్ జవున్ † బలుమ్ సుదొ, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ ఆస్తుల్ చెంగిల్ తవుల. 22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిసెక్తి తిలోసా అయ్లె, జోక పెట జిన్లె, జో మాన్సు నంప కెర్ల అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె సెక్తి తిలోసా వెంట గెల కెర,

21 కేన్ జవున్ † బలుమ్ సుదొ, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ ఆస్తుల్ చెంగిల్ తవుల. 22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిసెక్తి తిలోసా అయ్లె, జోక పెట జిన్లె, జో మాన్సు నంప కెర్ల అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె సెక్తి తిలోసా వెంట గెల కెర,

21 కేన్ జవున్ † బలుమ్ సుదొ, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ ఆస్తుల్ చెంగిల్ తవుల. 22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిసెక్తి తిలోసా అయ్లె, జోక పెట జిన్లె, జో మాన్సు నంప కెర్ల అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె సెక్తి తిలోసా వెంట గెల కెర,

21 కేన్ జవున్ † బలుమ్ సుదొ, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ ఆస్తుల్ చెంగిల్ తవుల. 22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిసెక్తి తిలోసా అయ్లె, జోక పెట జిన్లె, జో మాన్సు నంప కెర్ల అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె సెక్తి తిలోసా వెంట గెల కెర,

21 కేన్ జవున్ † బలుమ్ సుదొ, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ ఆస్తుల్ చెంగిల్ తవుల. 22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిసెక్తి తిలోసా అయ్లె, జోక పెట జిన్లె, జో మాన్సు నంప కెర్ల అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె సెక్తి తిలోసా వెంట గెల కెర,

21 కేన్ జవున్ † బలుమ్ సుదొ, జోచ అయ్దల్ ఎత్తి దెరన జోచి సొంత గేరు రకితె తిలె, కో నే దెర గెతి రితి జోచ ఆస్తుల్ చెంగిల్ తవుల. 22 గని జోచి కంట ఒగ్గర్ కిసెక్తి తిలోసా అయ్లె, జోక పెట జిన్లె, జో మాన్సు నంప కెర్ల అయ్దల్ ఈంజొ అన్నె సెక్తి తిలోసా వెంట గెల కెర,

* 11:2 11:2 నెంజలె ‘ఓ పరలోకుమ్ తిలో అమ్చొ దేముడు అబ్బొ’. † 11:4 11:4 మెలె, జీవ్ అమ్క పాపుమ్ నే కెర్తె రితి అమ్ దెకితనుమ్.
‡ 11:11 11:11 నెంజలె ఈంజ తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె అన్నె కిచ్చొ బెద తిలి మెలె, “పొడియె దె” మెలె, అబ్బొసి వత్తురు దెయెదె గె? నెంజలె “మొస్సా రోన్...”... § 11:15 11:15 మత్తయి 12:24, మార్కు 3:22. * 11:15 11:15 మెలె, నయ్తాన్. † 11:17 11:17 మత్తయి 12:25, మార్కు 3:25. ‡ 11:21 11:21 నయ్తానుక టాలి జయెదె. § 11:22 11:22 యేసుక్రీస్తుక టాలి జయెదె.

జోచ ఆస్తుల్ దెర గెచ్చ జోచ మితర్పుల్ తెన్ వాటల్ కెరన వంటనుల.

23 “జలె, కో అంచి పచ్చెన జయె నాయ్ గే, అంక విరోదుమ్ జా అస్సె, చి అంచి రాజిమ్తె జేవ్ బెదితి రితి కో అంచి తెన్ మాన్పుల్క అంచితె ఆనె నాయ్ గే, అంచి మందక చెదుర్పు కెర్తయ్.” మెన యేసు సంగిలన్.

బూతుమ్ ముల దిలి గెరి అన్నె ఒగ్గర్ బూతల్ ఉట్ట జా బన జతిన్చి టాలి (మత్త 12:43-45)

24 తెదొడి యేసు అన్నె కోడు సంగిలో, “ఏక్ మాన్పుక బూతుమ్ దెర తిలెగిన, జో బూతుమ్ జో మాన్పుచి తెంతో ముల దా తత్తిచి రిసా టాన్ చజన బయిలె గెచ్చ బుల్తె తయెదె, గని టాన్ నే దొర్కు జలి రిసా, ఉచరన, ఆవ్ ముల దిలో గెరి అన్నె గెచ్చిందె మెన 25 జో గెరి అయ్లె, జో గెర్చో మాన్పు వడ్డవ కెర సుబ్రుమ్ కెర అస్సె మెన దెక కెర 26 గెచ్చ, అన్నె జాచి కంట గర్చ నత్తు బూతల్క పట్టి కడ ఆనెదె చి, జేవ్ ఎత్తి జో మాన్పుతె పెన కెర, ఒత్తయ్ బన జవుల. జాచి రిసా, పట్టో జో మాన్పుక అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్ అల్లర్ జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

కక్క ఒగ్గర్ చెంగిల్ గే యేసు సంగిలిసి

27 యేసు ఈంజ కోడు సంగితికయ్, కిచ్చో జర్గు జలి మెలె, ఒత్త బెర తిల జనాబ్తె ఏక్ తేర్బోద “తుక పాయిలి దూదు పియడ్లి అయాద్క ఒగ్గర్ చెంగిలి!” మెన కేక్ గలిలి.

28 జలె, యేసు కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నాయ్, గెద. కక్క ఒగ్గర్ చెంగిల్ మెలె, దేముడుచి కోడు సూన, జయ్యి కోడ్ రితి ఇండితనకయ్” మెలన్.

జేవ్ యూదుల్చి అన్మానుమ్ బుద్దిచి రిసా సంగిలిసి (మత్త 12:38-42; మార్కు 8:12)

29 అన్నె ఒగ్గర్జిన్ పైజల్ బెర జెతె తతికయ్, యేసు ఇని మెన బోదన కెరుక దెర్లన్. “ఈంజ కాలుమ్చ మాన్పుల్ ఒగ్గర్ పాపుమ్చ. అంచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్త వెల్లెల కమొక కోర్ప జతను, గని అంచి అదికారుమ్ దెకయ్తి రిసా ఎక్కిక పిట్టవ, కేన్ వేర కామ్ కెర దెంక నెంజె. కేన్ మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో యోనా పూర్గుమ్చొక జర్గు జలిసి జా వెల్లి కామ్ టాలి జయెదె. 30 *యోనా పూర్గుమ్చొ తిర్రతి వెల్లో మొస్సాచి పెట్టి తా బార్ జలిసి నినెవె పట్టుమ్చ మాన్పుల్క ఏక్ రుజ్జు జలి, గెద. దస్సి, మాన్పు జా జెర్మన్ అయ్లయ్ అంక †జర్గు జతిసి దొర్కు జలి రుజ్జు జయెదె.

* 11:30 11:30 యోనా 1-4 అద్యయల్. † 11:30 11:30 మెలె, యేసు మొర తిర్రత్క అన్నెజివ్ జా ఉట్టితిసి. లూకా 23, 24 అద్యయల్. ‡ 11:31 11:31 సొంతచి రిసా సంగితయ్. § 11:32 11:32 సొంతచి రిసా సంగితయ్. * 11:32 11:32 రానల్ మొదొల్ పున్కుమ్ 10 అద్యయిమ్. † 11:34 11:34 ‘టేంబ అంకివొ’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెన్ యేసు తెన్ బెద జోవయించి బుద్ది దెరన జయ్యి బుద్దిక సత్తిమ్ ఇండితిసి. ‘మయల అంకివొ’ మెలె, నయతాన్ తెన్ బెదిలిసి; జోవయించి పొరపాట్ బుద్ది, పాపుమ్బుద్ది దెరన పాపుమ్ ఇండితె తా గార్ జతిసి.

31 “జలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్పుల్క వెల్లి తీర్పు కెర్ దీసిక, తుమ్ ఈంజ కాలుమ్చ అన్మానుమ్ జల యూదుల్ కి, యోనా బోదన కెర్ల నినెవె పట్టుమ్చ పైజల్ కి, బెద టీవితె. జేవ్ తుమ్క ‘గర్చ’ మెన రుజ్జు దెకవుల. కిచ్చొక మెలె, జా దేసిమ్చ మాన్పుల్ యోనా కెర్లి బోదన సూన కెర, జేవ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా, మెన్పు మార్పుప, నంపజా బుద్ది జల గని తూమ్ నాయ్. ఈందె, యోహానుచి కంట వెల్లో తుమ్చి నెడిమి ‡అస్సె. 32 పడ్డొ, వెల్లి తీర్పు కెర్లి జా దీసిక, కీసేబా మెలి దచ్చెన దేసిమ్చి పూర్గుమ్ తిలి రాని ఎక్కి, ఈంజ కాలుమ్చ మాన్పుల్ తెన్ టీవ, తుమ్క ‘గర్చ’ మెన రుజ్జు దెకయెదె. కిచ్చొక మెలె, పూర్గుమ్ జా రాని ‘సొలోమోను రానొ సంగితి బుద్ది సూనిందె’ మెన, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూరి తెంతో అయ్లి. గని, ఈందె, సొలోమోనుచి కంట వెల్లో తుమ్చి నెడిమి *అస్సె.

మాన్పుచి పేట్ తెడి చెంగిల్ ఉజడి కావలె మెలిసి

33 “కేన్ జవున్ మాన్పు ఏక్ దీవు లంబడ తిలె, జా దీవుక ఆరి లంబడ్లి రితి గెర్చి మజ్గెర్తె కున్లి గొయితె జవున్ తితి నాయ్, నాడిచి తెడి జవున్ డంకితి నాయ్, గని గెరి జెత ఎత్తిజిన్క జా ఉజడి దెతి రిసా దీవుకంబుమ్చి ఉప్పిరి తివుల.

34 “తుమ్చి ఆగ్రుక తుమ్చ అంకివొ దీవు జలె, తుమ్చ అంకివొ †టేంట తిలె, తుమ్చి ఒండి ఆగ్ ఉజడి తెన్ తయెదె. గని తుమ్చ అంకివొ మయ్ల జా తిలె, తుమ్చి ఆగ్ ఎత్తి ఆమన్ రితి అందర్ తెన్ తయెదె. 35 జాకయ్, తుమ్చి పెట్టి తిలి ఉజడి అందర్ నే జతి రితి జాగర్త తెన్ తా. 36 జలె, తుమ్చి ఒండి అగ్ కేన్ పక్క కి అందర్ నెంజితె రితి ఉజడి బెర తిలె, దీవుచి ఉజడి కీసి తుమ్క ఉజడి దెకయెదె గే, దస్సి, తుమ్చి పెట్టిచి ఉజడి సొస్టుమ్ డీసెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుల్క చి దేముడుచి కొడొ సికడ్డనక యేసు తీర్పు సంగిలిసి (మత్త 23:1-36; మార్కు 12:38-40; లూకా 20:45-47)

37 యేసు జా బోదన సంగ కేడయ్తికయ్, పరిసయ్యుడు ఎక్కిలో యేసుక జోచి గెరి అన్నిమ్ కా జె మెన బూకర్లన్, చి యేసు జో తెన్ గెరి గెచ్చ అన్నిమ్ కంక వెసిలన్. 38 జలె, యేసు అత్తో నే దొవన్తె అన్నిమ్ కతయ్ మెన దెక కెర జో ఆచారిమ్ జలో. 39 యేసుప్రబు జోక, “తుమ్ పరిసయ్యుల్ గలన్లు గిన్నలు ఉప్పిర్ పక్క దోవ, తుమ్చి ఆగ్రుచి ఉప్పిరి దొవన్తను, గని గలసు గిన్న తెడి ముర్కి తా గెలి రితి,

తుమ్చి పేట్ తెడి కిచ్చొ అస్సె మెలె, ఆస బుద్ది పాపుమ్బుద్ది బెర అస్సె. 40 తుమ్ బుద్ది నెంజిలస, ఉప్పిరి తిలిసి జెర్మయ్లో దేముడు, తెడి తిలిసి కి జెర్మయ్లోసా నెంజె గె? కెర్లొ, గెద! 41 జలె, తెడి తిలిసి దర్ముమ్క దాస, చి ఈందె, తుమ్క ఎత్కి నుద్ది జయెదె.

42 “అయ్యో తుమ్ పరిసయ్యుల్, తుమ్క సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, తుమ్ పొచ్చెన్ రొడ్డతె చెరమల్లితె దసచ ఎత్కితె దెస్సు వంతుల్ కెర, ఏక్ వంతు ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక దెతసు. గని మాన్సుల్చి ఉప్పిరి సత్తిమ్ తీర్పు కెరుక చి, దేముడుక ప్రేమ కెరుక తుమ్ పచ్చితసు. జలె, కిచ్చొ కిచ్చొ వస్తువల్తె దెస్సు వాటల్ కెర ఏక్ వాట జోవయింక దెంక తప్పు నెంజె, గని ముక్కిమ్క సత్తిమ్ తీర్పు కెరె తత్తుదు జలె, దేముడుక ప్రేమ కెరె తత్తుదు జలె, తుమ్క చెంగిల్ తత్తి!

43 “అయ్యో, తుమ్ పరిసయ్యుల్, తుమ్క సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, సబ గెరిచ ముక్కిమ్ టాన్తుతె వెసుక కోర్ప జతసు, సంతవీదులె ఎత్కిజిన్ అమ్క జొకర్తు మెన కోర్ప జతసు. 44 అయ్యో, తుమ్క సిచ్చ పిట్టె నాయ్! తుమ్ కీసి జతసు మెలె, బయిలె తతా నే డిస్త మెన్సుల్ రిత అస్సున్. ‘మెన్సుల్’ మెన నేన కెర, మాన్సుల్ ఒత్త సుదితతి” మెన యేసు టాలి కెర సంగిలన్.

45 తెదొడి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తసా ఎక్కిలో యేసుక, “గురుబాబు, తుయి ఇసి సంగిలె, †అమ్క కి మరియాద కడ్తసి” మెలన్. 46 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తస, అయ్యో! తుమ్క కి సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, కూలి మాన్సుల్క సావుకర్లు కీసి కంది వయితి జాడు వయడుల గే, దస్సి తుమ్, ఒగ్గర్ ఆడ్ర రితి కెరుక అస్సె మెన, ప్రెజల్క జాడు వయడ్డి రితి కెర్తసు. గని తుమ్ వయడ్డ జాడ్లు రిత ఆడ్ర సుల్కన కెర్తి రిసా తుమ్చి కిడి ఊంటి కి నే చంపొ కెర్తి రితి, జేవ్ ప్రెజల్క కన్కారుమ్ జసు నాయ్. 47 అయ్యో, తుమ్చి సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, తుమ్చ పూర్గుమ్చ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలసక మార్ల, చి జా టాన్క జోవయించి రిసా కీచెంగిల మెన్సున్లు తుమ్ బందయ్తసు. 48 దస్సి, జోవయించి పాపుమ్తె తుమ్ బెదిలిన్చి రిసా తుమ్చి ఉప్పిరి జోవయించి ఉప్పిరి సాచుల్ జతసు. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ జోవయింక మార్ల, చి తుమ్ జోవయింక మెన్సున్లు బందయ్తసు. 49 జాకయ్ దేముడుచి గ్యానుమ్ సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె, అంచ కబుర్లు సంగితస సగుమ్జిన్క, అంచ బారికుల్

జతస సగుమ్జిన్క, జా కాలుమ్క అమ్చ యూదుల్తె తెద్రయిందె, చి జా కాలుమ్క అమ్చ యూదుల్ జోవయింతె సగుమ్జిన్క మారుల, సగుమ్జిన్క వేర సిచ్చల్ అల్లర్ కెరుల” మెన అస్సె. 50 దస్సి, బూలోకుమ్ జెర్మయ్లి తెంతో అప్పె ఎద అబ్బుదింసి తుమ్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలసచి లోయి సువిలి పాపుమ్ తుమ్ ఈంజయ్ కాలుమ్చ వయితె. కెయ తెంతో సూయి జలిసి మెలె, 51 *హేబెలు అన్నోసి అత్య కెర్తి తెంతో మొదొల్ కెర, †దేముడుచి గుడిచి నెడిమి బలి దెతి స్తంబుమ్ సొడి మాన్సుల్ మార్లొ జెకర్యాచి లోయి సువిలి ఎదచి లోయి. నిజామి తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి, జేవ్ ఎత్కిజిన్చి లోయి సువిలి పాపుమ్చి సిచ్చ ఈంజయ్ కాలుమ్చక లయెదె.

52 “అయ్యో, తుమ్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తస, తుమ్క సిచ్చ పిట్టె నాయ్! కిచ్చొక మెలె, దేముడు రెగిడ్డిన్తెచి బుద్ది గ్యానుమ్చి †గేరుచి తాలల్ కడి తుమ్ దెర గెచ్చు లుంకాడ అస్సున్. తుమ్ కి ఒత్త పచ్చు నాయ్, చి ఒత్త పెసుక గెల అన్నె మాన్సుల్క కి అడ్డు కెర, ఒత్త పెసడ్పు నాయ్” మెన యేసు సంగిలన్.

53 యేసు ఒత్త తెంతో ఉట్ట గెతికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తస చి పరిసయ్యుల్ జోచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కుస్సిదుమ్ జా, కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా జోవయింక పుస లట్టబడ పరిచ్చ కెర్తి రితి జతె తిల. 54 ‘ఏక్ వేల జో కిచ్చొ జవున్ తప్పు సంగిలె జోక దెరుక జయెదె’ మెన, రకితె తిల.

12

మాయబుద్దిచి రిసా యేసు సంగిలిసి

1 తెదొడి *ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ యేసుతె బెర జా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సుఁద సుఁది జతె తతికయ్, యేసు తొలితో జోచ సిస్సుల్ తెన్ లట్టబుక దెర, “పరిసయ్యుల్ జేవ్ సొంత సికడ్డి బుద్ది ఇండితి నాయ్. పొడియొ కెర్తి పీట్తె కీసి జా పొడియొ కెర్తిసి ఎత్కిక పులయెదె గే, దస్సి పరిసయ్యుల్ చి జా మాయబుద్ది దెకిలె, అన్నె మాన్సుల్ కి దస్సి మాయబుద్ది సికుక జయెదె. జాకయ్ తుమ్ జాగర్త దెకన. 2 డంకి జలిసి కిచ్చొ జలెకి కెయఁక తెయఁక నే డిస్తె తయె నాయ్. లుంకడ్డిసి కిచ్చొ జలెకి కెయఁక తెయఁక ఎత్కిక నే జాన్తి రితి జెయె నాయ్. ఆకర్క డిసెదె, ఆకర్క జానుప జయెదె. 3 అందర్తె తుమ్ కిచ్చొ సంగ తస్సె గే, ఉజిడ్తె సూసయ్ జయెదె, చి అన్నె కోయి నెంతె కెప్పివొ డంకన కిచ్చొ కచి కండయి సంగ తస్సె గే, మేడల్చ ఒర్పెల్ తెంతో సాట్టు జయెదె.

‡ 11:45 11:45 కిచ్చొక మెలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తస పరిసయ్యుల్ తెన్ బెదితస జవుల. § 11:47 11:47 మత్తయి 23:29-30.

* 11:51 11:51 అదికారుమ్ 4:8. † 11:51 11:51 2 దిస: పుస్తకుమ్ 24:20-22. యేసు నే జెతె అగ్గె ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఆకర్బొ మాన్సు ఈంజొ జెకర్యా మెలోసా. ‡ 11:52 11:52 మత్తయి రెగిడ్డిన్తె, మత్తయి 23:13తె కిచ్చొ అస్సె మెలె, “మాన్సుల్చి మొక్కి తుమ్ పరలోకుమ్చి కెప్పివొ డంకితసు....”. * 12:1 12:1 నెంజిలె, జా అర్దుమ్క ‘లచ్చుజిన్ మాన్సుల్’ మెన రెగ్గ అస్సె.

కక్క బింక గే నే బింక గే యేసు సంగిలిసి
(మత్త 10:28-31)

4 “జాకాయ్, గోతుసుదల్, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్చి ఆగుక మారుక తెరితసక తుమ్ బియఁ నాయ్. జేవ్చి పడ్డె తుమ్క అన్నె కిచ్చొ అల్లర్ కెరుక నెతిర్ది నాయ్, గని తుమ్ కక్క బింక గే తుమ్క సంగితసి. కక్క మెలె, మాన్సుచి ఆగుక మార్లి పడ్డె జోవయింక వెల్లి ఆగి గొయ్తె గల దెతి అదికారుమ్ తిలో దేముడుకయ్ తుమ్ బియఁ. తుమ్ జోకయ్ బియఁ మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి.

5 “ఈంజ దేసిమ్చ మాన్సుల్ పాచ్ గెర్పిట్టల్ దొన్ని కాసుక వికుల, గెద. జలె, దసచక ‘విలువ’ మెన మాన్సుల్ నే దెకిలెకి, దేముడు జోవయింతె ఎక్కిక కి పచ్చె నాయ్. 7 దేముడు తుమ్చి ఉప్పిర్ కెద్ది ప్రేమ అస్సె మెలె, తుమ్చి బోడిచ సెండి వాడల్ ఎత్తి మొత్తుమ్ కెత్తి అస్తి గే, జొయ్యి జానె. జాచి రిసా తుమ్ బియఁ నాయ్. తుమ్ పిట్టల్చి కంట బగ్గర్ విలువ అస్సున్.

యేసుక నంపజలెగిన, మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పున సంగుక అస్సె
(మత్త 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 “జలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, కో అంక నంపజా యేసుక్రీస్తుకయ్ ఆవ్ నంపజా అస్సి, మెన మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పునుల గే, అంచయ్ మాన్సుల్, మెన, పరలోకుమ్తె దేముడుచ దూతల్చి మొక్కె ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఒప్పునిందె. 9 గని, మాన్సుచి మొక్కె కో అంచి రిసా జోచొ నెంజి మెనుల గే, దస్సి, ఒత్త దూతల్చి మొక్కె జోవయించి రిసా ‘అంచ నెంజితి’ మెన ఆవ్ సంగిందె.

10 “అన్నె, కో గడియ బమ్మ జా కెర ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాచి రిసా అన్మానుమ్ కోడు లట్టుబుల గే, జోవయింతె ఎత్తి మాన్సుచి జా పాపుమ్ చెమించుప కెరుక జయెదె. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక కో దూసుప కెరుల గే, జోవయింతె కచి పాపుమ్ చెమించుప జయె నాయ్.

11 “అన్నె కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి ఉప్పిరి కోపుమ్ జల యూదుల్ తుమ్క నిందల్ కెర జోవయించ సబ గెరల్ నెంజిలె అదికార్లుచి మొక్కె, నెంజిలె రానల్చి మొక్కె పరిచ్చ కెరుల, గని తుమ్ కీసి రుజ్జు నజనుక గే, కిచ్చొ జబాబ్ దెంక గే, తుమ్ కిచ్చొ సంగుక గే, తుమ్ బియఁ నాయ్. 12 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ కిచ్చొ సంగుక గే తెదొడక, జయి గడియయ్ పరలోకుమ్చొ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క సికడెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

సామ్నారుమ్ జతి ఆసక జితిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

† 12:15 12:15 నెంజలె, ‘జో ఒగ్గర్ దీసల్ జతి రితి సెలవ దెతిసి నెంజె’. నెంజలె ‘జోవయింక జయిడ్డిసి నెంజె, జోవయించి జిబతుమ్క నిజమ్ ముక్కిమ్ తిలిసి నెంజె’. ‡ 12:23 12:23 నెంజలె ‘జివు’. § 12:25 12:25 నెంజలె, ‘జోవయింక దిల దీసల్చి కంట జోవయించి ఇష్టుమ్క అన్నె దీసల్ జంక జయెదె గె?’

13 తెదొడి ప్రెజల్తె ఎక్కిలో యేసుక ఇసి మెలన్: “ప్రబు, అమ్చి అస్తితెచి అంచి వాట దెవున్ మెన అంచొ అన్నొక సంగు” మెలన్. 14 యేసు, జలె, జోక, “ఓ మాన్సు, జోక చి తుక నెడిమి తీర్పు దెతోసా ఆవ్ జతి రితి, జోచి తుచి అస్తి వంటితి రితి, దస్సి కెరిందె మెన కో అంక టీవ అస్తి?” 15 జనాబ్క అన్నె, “తుమ్ సూన. సామ్నారుమ్ దొర్పు కెరంతి ఆస నే జతి రితి తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. మాన్సుక కెద్ది సామ్నారుమ్ తిలె కి, †జోవయించి ఆత్మక జియడ్డిసి నెంజె, జా” మెలన్.

బుద్ది నెంజిలో సామ్నారిచి టాలి

16 తెదొడి జనాబ్క యేసు ఏక్ టాలి సంగిలన్. కిచ్చొ మెలె, “సామ్నారి ఎక్కిలో తిలన్. జోచి బుయింతె చెంగిల్ పంటొ పికడ్లన్. 17 గట్టిజ పంటొ పికిత్కయ్ కిచ్చొ ఉచర్లన్ మెలె, ‘అంచి దాను సువుక టాన్ దెరె నాయ్. కీన్ కెరుక?’ మెన ఉచర, అస్సె, 18 ఒహొ, జాని. దాన్ కొట్టు తియంత గెరల్ సేడవ కెర, అన్నె వెల్లెల్చ బందయిందె, చి ఒత్తయ్ అంచ దాన్ చి అంచి సామన్ ఎత్తి తియనిందె. 19 అన్నె, కిచ్చొ మెననిందె మెలె, తుయి అద్రుస్తుమ్చొ! కెత్తిగె వెర్సుల్ తుక కామ్క జెతిసి తుక సామ్నారుమ్ అస్సె. నుక్కుమ్ తెన్ తా, చి ఇష్టుమ్ అయ్లి రితి కా పియ సర్ల కెరంతె తా జి మెననిందె మెలన్. 20 గని దేముడు జో మాన్సుక, ‘తుయి బుద్ది నెంజిలో వెర్రి సుదొ, తుచి. జివు ఆజి రాతికయ్ కడ నెంక జెవుల. జయి అంచి ఆడ్ర. తుకయ్ తుయి కుడవన్సిసి తెదొడకచి జయెదె?’ మెలన్. 21 జలె, కో ఈంజ లోకుమ్చి అస్తి కుడవన సామ్నారుమ్ కెరనుల చి దేముడుక పచ్చె జో దెతి ఆత్మ సామ్నారుమ్ జోక తయె నాయ్ గే, జోచి గత్తి ఈంజ టాలిచొ మాన్సుచి గత్తి ఎక్కి” మెన యేసు సంగిలన్.

‘కీసి జా జిమ్దె?’
(మత్త 6:25-34; 6:19-21)

22 “జాకాయ్, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ‘కిచ్చొ కమ్దె గే, కిచ్చొ గలనుమ్దె గే, కీసి జా జిమ్దె’ మెన తుమ్చి మెన్సుతె చింత గలన నాయ్. 23 కిచ్చొక మెలె, అన్నిమ్చి కంట మాన్సుచి ‡ఆత్మ ముక్కిమ్ గెద, పాలల్చి కంట ఆగ్ విలువ గెద?. 24 కాడల్చి రిసా తుమ్ ఉచర. జేవ్ ఉంపితి నాయ్, పంటొ లాయితి నాయ్, చి జోవయింక కొట్టు నాయ్ కొట్టు గెరల్ నాయ్ జలెకి, దేముడు జోవయింక అన్నిమ్ దెతయ్. జలె, పిట్టల్చి కంట తుమ్ ఒగ్గర్ విలువ అస్సున్ గెద? కచితుమ్ తుమ్క దొర్పు జలిసి జో దొర్పు కెరెదె. 25 పడ్డె, తుమ్చితె కో కెద్ది చింత గలన్లెకి, †జోచి బత్తుక కొల్తక అత్తెక జవున్ ఒగ్గర్ కెరనుక తెరె గే? నెత్తె.

26 దన్న ఇస ఇదుద్ద కమొ జర్గు కెరుక నెతుర్పు జలె, అన్నె తిల కమొ జర్గు కెరుక కిచ్చొక బమ్మ జతసు?

27 “డొంగ్రెచ పుల్లొ కిసి వడ్డితతి గే, తుమ్ ఉచర. జేవ్ కామ్ కెర్తి నాయ్, పాలల్ వీంతి నాయ్. జలెకి, ఎదివాట్ సొమ్మారుమ్ కలుగు జలొ పూర్గుమ్చొ రానొ సొలొమోసు కి ఈంజేవ్ పుల్లొచి రితి సూటి కెరనుక నేన్లొ. 28 తుమ్ తొక్కి నముకుమ్ తిలస, ఏక్ కోడు ఉచర. ఆజి బట్టి వడ్డితి, గని కలిక డయ దెతి వెర్రి చివ్వర్క దేముడు ఎదిలి సూటి కెర్తయ్, జలె, కచితుమ్ తుమ్ మాన్సుల్క అన్నె చెంగిల్ గలంతిసి దొర్కు కెరెదె. 29 అన్నె, ‘అన్నిమ్ కిసి దొర్కు జయెదె, పితిసి కిసి దొర్కు జయెదె?’ మెన తుమ్ బమ్మబుద్ది తెన్ తా నాయ్. 30 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తి మాన్సుల్ ఇన వస్తువల్ దొర్కు కెరనుక ఆస జతతి. ఇన సొమన్లు తుమ్క కి దొర్కు జతతి మెన తుమ్క అబ్బొది జతొ దేముడు జానె. 31 తూమ్, కిచ్చొ కెరుక అస్సె మెలె, *జోచి రాజిమ్తె బెద, జోక గవురుమ్ కెర్తి బుద్ది ఇండుక ఆస జా, చి దొర్కు జల ఈంజేవ్ అన్నె వస్తువల్ కి తుమ్క జో దొర్కు కెరెదె.

పరలోకుమ్తెచి ఆత్మ సొమ్మారుమ్క ఆస జతినచి కోడు

32 “అంచి ఇదిలిసి మంద జల అంక నంపజలస, తుమ్ బియఁ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, †జోచి రాజిమ్తె తుమ్ బెద జో తెన్ ఏలుప కెర్తి రితి అంచొ అబ్బొసి జలొ దేముడుచి ఉద్దెనుమ్. 33 తుమ్చ ఆస్తుల్ ఏక గెల కెర, బీద సుదల్క జా డబ్బుల్క తుమ్ దర్ముమ్ దాస. పరలోకుమ్తెచి పొర్ను నే జతి రగుమ్ పాడ్ నే జతి రగుమ్ సెంచెల్ కోడు దొర్కు కెరన తా. జేవ్ సెంచెల్తె కిచ్చొ తంక మెలె, పాడ్ నే జతి, కేన్ చొరు జా దనుమ్క పాసి గెచ్చుక నెతిర్తి, చి కేన్ కీవు జాక కంక నెతిర్తి. 34 తుమ్ కేన్ లోకుమ్తె దనుమ్ సంపాదన కెరన తన్నె గే, ఒత్త తిలిసచి రిసొ తుమ్చి పెట్టి ఉచర్తె తన్నె.

యేసు అన్నె ఉత్త జెతినక తెయార్ జా (మత్త 24:42-51)

35-36 “పెండ్లి విందు తెంతొ బుల జెతొ కేన్ ఎజొమాని గెరి అన్నె జెతినక జోచ సేవ కెర్తన జోచ పాలల్ చెంగిల్ కుంచన దీవు లంబడ తా, జో అయ్లె కెప్పితె ఉంక్రయ్లె కెప్పి ఉగ్గ దెంక మెన, రకితె తవుల, గెద. తుమ్, జలె, దస్సి తెయార్ జా తా. 37 ఆవ్ ఎజొమాని అన్నె ఉట్ట అయ్లె, అంచ సేవ కెర్తన రితసతె కో చెదొయ్ తా రకితె తిలె, జోవయింకయ్ చెంగిలి. తుమ్క కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతసి మెలె, ఆవ్ అంచి పాలుమ్ కుంచన జోవయింక అన్నిమ్క వెసడ దా,

జోవయింక రిసొ జొగుడ దెయిందె. 38 అన్నె అల్నిమ్ అయ్లి రితి సొక్కుక నెంజిలె కుకుడొ వాంసెనె అయ్లె, తెద్ది గడియ గెలె కి కో దస్సి చెద్దొయ్ తా రకితె తవుల గే, జోవయింక చెంగిలి!

39 “గని ఏక్ టాలి తుమ్ చెంగిల్ అర్దుమ్ కెరన. కిచ్చొ మెలె, కేన్ సమయ్యుమ్క చొరు జెయెదె మెన గెర్చొ ఎజొమాని కో జలెకు జాన్తో జలె, †జో చెదొయి తత్తో, అన్నె చొరు జోచి గెరి పెసితి అవ్కాసుమ్ తతి రితి గేర్ ములితో నాయ్. 40 జలె, తుమ్ తెయార్ జా తా రకితె తంక అస్సె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ నే ఉచర్తి సమయ్యుమ్క ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లొసొ అన్నె జెయిందె” మెన యేసు సంగిలన్.

41 తెదొడి పేతురు “ప్రబు, ఈంజ టాలి కిఅమ్కయ్ సంగితసి, గే ఎత్తిజన్చి రిసొ గె?” మెన యేసుక పుసిలన్.

42 యేసుప్రబు జోక, “ప్రయానుమ్ గెచ్చుక మెన ఎజొమాని బార్ జంక జలె, జోచ గేర్చక దెక సమయ్యుమ్క అన్నిమ్ దెంక మెన జో నిసొన నిదానుమ్చొ గొత్తి సుదొ కో జవుల?

43 జో ఎజొమాని అన్నె ఉట్ట అయ్లె, జో గొత్తి సుదొ జో ఎజొమాని తియార్తి కామ్ కెర్తె తిలె, గొత్తి సుదొక చెంగిలి.

44 దస్సి నిదానుమ్ కెర తయెదె మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతసి మెలె, జో ఎజొమాని అయ్లె, జోచి ఆస్తి ఎత్తిచి ఉప్పిరి జో చెంగిల్ రకిలొ గొత్తి సుదొక అదికారుమ్ దెయెదె.

45 గని జో గొత్తి సుదొ ఏక్ వేల ఎజొమాని అల్నిమ్ కెర్తయ్ మెన ఉచర, జోచి జత జల అన్నె మున్సుబొద గొత్తి సుదల్క జలెకి, తేర్బొద గొత్తి సుదల్క జలెకి, పెటుక చి కంక పింక సూరు పియ మచ్చుక దెర్లె,

46 ‘ఎజొమాని ఆజి జెయె నాయ్’ మెన గొత్తి సుదొ ఉచర నే రకితె దీన్క, గడియక జో ఎజొమాని ఉట్ట జెయెదె చి, జోక *మొర్తి సిచ్చ తియడ కెర, జోక †నంప నెంజిలస సిచ్చ జతినతె జో గలెదె.

47 “జో కిచ్చొ కామ్ కెరుక మెన జోచొ ఎజొమాని తియార అస్సె గే కేన్ గొత్తి సుదొ జానె గని జోచొ ఎజొమానిచి ఇస్టుమ్ జర్గు కెరె నాయ్ అన్నె జా జర్గు కెరుక తెయార్ కి జయె నాయ్ గే, జోవయింక ఎజొమాని గట్టిజ పెటయెదె.

48 జోచొ ఎజొమానిచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ జయెదె గే నేన కెర, పెట్టి సిచ్చచి ఎదిలి తప్పు కేన్ గొత్తి సుదొ కెరెదె గే, జోక ఎజొమాని తొక్కి పెటయెదె. కక్క దేముడు ఒగ్గర్ బుద్ది గే, సెక్తి గే, ఆస్తి గే, కిచ్చొ గే దా తయెదె గే, జో మాన్సు నిదానుమ్ తెన్ జా వాడిక కెర ప్రబుచి సేవ కెరుక అస్సె, చి అమ్క ‘దస్సి నిదానుమ్ కెర్ల గే, నాయ్ గె’ జో ప్రబు దెకెదె. దస్సి, కచి అత్తి జో ఒగ్గర్ సొర్పు కెర తయెదె గే, జో మాన్సు అన్నె లాబుమ్ తెన్ అన్నె దెంక అస్సె.

* 12:31 12:31 నెంజిలె ‘జోచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఎదార్దుమ్ బార్ జతినక ఆస జాచి జోక గవురుమ్ కెర్తి బుద్ది ఇండ’. † 12:32 12:32 లూకా 22:29-30, డీనయ్లిసి 5:10, 20:4, 6 చి తిమొతిక రెగిడ్లి దొస్సి నంబర్ ఉత్తమ్ 2:12 దెక. ‡ 12:39 12:39 ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె ‘జో చెద్దొయి తత్తో, అన్నె’ చి కోడు తయె నాయ్. § 12:41 12:41 ఏక్ వేల సిన్సుల్కయ్ పేతురు ఉచర్తయ్. * 12:46 12:46 నెంజిలె టాలిక ‘కండ గెలెదె’. † 12:46 12:46 నెంజిలె ‘నిదానుమ్ నెంజిలసక’.

యేసు అయ్యలీసి ఎక్కి సేంతుమ్ కెరయ్తీసి నెంజె
(మత్త 10:34-36)

49 “బూలోకుమ్చి ఉప్పిరి ఆగి సువుక అయ్యలయ్, చి జా ఆగి అప్పె లంబ తత్తి జలె ఆవ్ ‘చెంగిల్’ మెన్తయ్. 50 ఏక్ మాన్సు మాములుమ్ పానిచి బాప్తిసుమ్ నజనుక జలె, కీసి పానితె డుజుక తయెదె గే, దస్సి ఆవ్ సైమల్తె డుజ మొరుక అస్సి, చి జా పూర్తి జర్గు జతె ఎదక అంచి పెట్టి కెడ్డి బాద సేడ్డసి!

51 “జలె, అంక ‘జోబూలోకుమ్తె అయ్యలీసి మాన్సుల్తె ఎక్కి సేంతుమ్ కెరెదె’ మెన తుమ్ ఉచర్తసు గె? ఆవ్ అయ్యలీసి సేంతుమ్ దెయె నాయ్, గని ఆవ్ అయ్యలీ రిసా మాన్సుల్ జట్టు జవుల. 52 మెలె, అప్పె తెంతో ఎక్కి గెరి పావ్జిన్ తిలె, జట్టు జవుల. దొగుల ఏక్ జట్టు జా, తీగ్ల ఏక్ జట్టు జా, దొగులచి ఉప్పిరి తీగ్ల విరోదుమ్ జవుల. నెంజిలె, తీగ్లచి ఉప్పిరి దొగుల విరోదుమ్ జవుల. 53 దస్సి, పుత్తున్చి ఉప్పిరి అబ్బొసి విరోదుమ్ జయెదె, అబ్బొన్చి ఉప్పిరి పుత్తుసి విరోదుమ్ జయెదె, దువిన్చి ఉప్పిరి అయ్యసి చి, అయ్యన్చి ఉప్పిరి దువిసి విరోదుమ్ జవుల, చి నూనున్చి ఉప్పిరి అత్తన్, చి అత్తన్చి ఉప్పిరి నూనుసి విరోదుమ్ జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

కాలుమ్ కీసిచి గే చినితీన్చి రిసాచి కోడు
(మత్త 16:2-3)

54 యేసు ప్రజల్క, “పడమర పక్క పాని దెతి మబ్బు అయ్యలె, ‘పాని పెటెదె’, మెన తుమ్ బేగి సంగితను గెద, కచితుమ్ జర్గు జతయ్. 55 పడ్డా దచ్చెన పక్క తెంతో వాదు వీర్లె, ‘అజ గట్టిజ వేడి కెరెదె’ మెన చినితె చి, దస్సి జర్గు జయెదె గెద? 56 తుమ్ ఉప్రమెన్నుచో మాన్సుల్! తుమ్ చినితీన్క ‘నేనుమ్’ మెంతను. బుయింక చి ఆగ్రాసుమ్క దెకిలె కీసి కెరెదె గే చినితను జలె, ఈంజ కాలుమ్తె జర్గు జతిసి దెకిలె ఈంజ కాలుమ్క కీసిచి గే చినుక నెతుర్పు గె? చినుక తెరితను, గెద” మెన సంగిలన్.

నేరిమ్ వయడ్తొసా తెన్ నేరిమ్ జలొసా సేంతుమ్
కెరయ్తీన్చి టాలి
(మత్త 5:25-26)

57 యేసు అన్నె కిచ్చొ బుద్ది జోవయింక ఉచరయ్లన్ మెలె, “తుమ్ కిచ్చొ కెర్లె చెంగిల్ తయెదె గే, కిచ్చొక చినున్ నాయ్? 58 తుచి తగు సూనితో తీర్పు కెర్లొన్తె గెచ్చుక మెన

తుక నేరిమ్ వయడ్తొసాచి తుయి నేరిమ్ జలొసా వట్టె గెతె తిలె పొది, జోవయింతెన్ తుయి సేంతుమ్ జంక దెకను. నెంజిలె, తీర్పు కెర్లొసాతె తుక ఒర్గొడ తిలె, తుచి తగు నూన్లె, తీర్పు కెర్లొసా తుక జమాన్లుచి అత్తి సార్పు కెర దెయెదె, చి జమాన్లు తుక జేల్తె గల దెయెదె. 59 †ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుయి తుచి సిచ్చుచి ఆకర్ కాసు ఎద కి తుయి పూర్తి తీర్పుప కెర్లె ఎదక, తుక ములుక నెంజె.”

13

సగుమ్జిన్ ప్రమాదుమ్ జా మొర్లిన్చి రిసా సంగిలిసి

1 యేసు జేవ్ కొడొ సంగిలి సమయ్యుమ్ తిలస సగుమ్జిన్ జోక, సగుమ్జిన్ గలిలయ్యుల్ మొర్లిన్చి రిసా సంగిల. “జేవ్ *గలిలయ్యుల్ యెరూసలేమ్తె దేముడుక బలి దెతె తతికయ్, పిలాతు అదికారి జోవయింక †కండయ్లన్, చి జేవ్ అర్పితుమ్ దిలిన్తె జోవయింక లొయి కలొయ్ జలి” మెన సంగిల. 2 యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఈంజేవ్ గలిలయ్యుల్ ఇసి మొర గెలి రిసా, తిల గలిలయ్యుల్చి కంట ఒగ్గర్ పాపుమ్చ జవుల మెన ఉచర్తసు గె? 3 నాయ్, దస్సి నాయ్, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. గని తుమ్క కిచ్చొ ఆవ్ సంగితసి మెలె, తుమి పాపుమ్ ఇండుక ముల దెంకయ్, నెంజిలె తూమ్ కి ఇసి మొర గెతె.

4 “నెంజిలె, అమ్చి యెరూసలేమ్తె సిలోయము పక్కచి గోపురుమ్ సేడ గెలి పొది జాచి తెడి తిల అట్టర జిన్ మాన్సుల్ తెడి తా మొర్లిన్క ఉచర్లె, అన్నె యెరూసలేమ్తె తిల మాన్సుల్చి కంట, జేవ్ అన్నె పాపుమ్చ జా తిల మెన తుమ్ ఉచర్తసు గె? 5 దస్సి నాయ్ మెన ఆవ్ సంగితసి గని, తుమ్క ముక్కిమ్క ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, తుమి పాపుమ్ ఇండుక ముల దెంకయ్, నెంజిలె తూమ్ కి ఇసి మొర గెతె” మెన యేసు సంగిలన్.

పలితుమ్ నే దిలి అంజూరుమ్ రూక్చి టాలి

6 తెదొడి యేసు ఈంజ టాలి సంగిలన్: “ఎక్కిలోక ఏక్ అంజూరుమ్ రూకు అస్సి. తిన్ని వెర్పుల్ జలి జో రూకు జోచి ద్రాచ తోటతె రోవ అస్సి. జలె, జో ఎజొమాని ‘జా రూక్తె పండ్లు అస్తి కిచ్చొగె. దొన్ని కోడిందె’ మెన రూక్తె అయ్యలె, ఎక్కి వండు కి నాయ్. 7 తెదొడి జా తోటక దెకితో గొత్తి సుదొక ఎజొమాని, ఈందె, పండ్లు చజ కోడుక మెన †తిన్ని వెర్పుల్ జలి ఆవ్ జెతసి, గని కేన్ పండు కి దెరె

† 12:59 12:59 ఈంజ కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 59. తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్చి పాపుమ్చి రిసా తుమ్క నేరిమ్ వయడ్తొ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు తెన్ తుమ్చితె కో మదెనె సేంతుమ్ జను నాయ్ గే, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క పరిచ్చు కెర తీర్పు కెర్లి పొదిక, సిచ్చు జన్లె, చి జా సిచ్చుచి రునుమ్చి ఆకర్చి కాసు ఎద కి పూర్తి తీర్పుప కెర్లె ఎదక మెలి కోడు, తుక ములుక నెంజె. జా తీర్పుప కెరుక నెతుర్పుచి రిసా జా సిచ్చు కుట్టె నాయ్. కీసి సేంతుమ్ జంక మెలె, అమ్చి పాపుమ్ ఒప్పన యేసుక సంపజా పాపుమ్బుద్ది ముల జోచి ఇస్టుమ్ కెరుక దెరుక. * 13:1 13:1 గలిలయ్యుల్ మెలె, గలిలయ్యు ప్రాంతమ్చ యూదుల్. † 13:1 13:1 గలిలయ్యుల్తె సగుమ్జిన్, బెర్లె, జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్లె రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్క ఉదడుక ఉచర కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్ కెర్లె తిల. ఏక్ వేల ఈంజేవ్ మాన్సుల్క ‘అమ్చి ప్రబుతుమ్క అల్లర్ దెతతి’ మెన ఉచరయ్ పిలాతు కండయ్లన్. ‡ 13:7 13:7 యేసు తిన్ని వెర్పుల్ బుల బుల బోదన కెర్లె తిలన్, జొర్లొ బాదల్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్లె తిలన్, గని ఒగ్గర్ బుద్ది పలితుమ్ జేవ్ ప్రజల్తె నే దెర్లి రితి తిలి, చి “తుమ్చి బుద్ది నే మార్పుప జలె, తుమ్చి పాపుమ్ నే ములిలె, చెంగిల్ బుద్దిపంట్ల నే దెర్లె, తుమ్చి సిచ్చు వయతె” మెన ఈంజ టాలి తెన్ జాగర్ల సంగితయ్.

నాయ్. ఈంజో రూకు కండ గెలు. ఆరి ఈంజ టాన్క పాడ్ కెర్తయ్” మెలన్. ⁸ జో ఎజోమాని దస్సి సంగితికయ్, జా తోట రకితోసా, “బాబు, ఏనుమ్ జవున్ దెకుమ. రూకుక మత్తి వెగవ కెర, సావును నువ దెకిన్దె, ⁹ పోరుమ్క పండ్లు దెర్లె రూకు తవున్, నే దెర్లె, కండ గెలుమ” మెలన్.

సాగ టీవేక నెత్తిర్లి తేర్బోదక విస్త్రాంతి దీసి యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

¹⁰ జలె, ఏక్ సెలవ్ కడన్లి దీసి, యేసు నబగేరి బోదన కెర్లె తతికయ్, ¹¹ బూతుమ్ చి రిసాచి జబ్బు తిలి తేర్బోద ఒత్త తిలన్. జా తేర్బోదక జా జబ్బు జా అట్టర వెర్చుల్ జా తిలి. జా కుబ్లి జా, వంపా జా ఎద్దరె టీవేక నెత్తె. ¹² జలె, యేసు జాక దెక కెర, “పాసి జె” మెన జాక బుకారా కెర, “అమ్మ, తుచి జబ్బు తెంతో చెంగిల్ జా అస్సిన” మెన సంగ, ¹³ జేవేక చడిల్ బేగి సాగ జా టీవిలన్, అన్నె దేముడుచి గవురుమ్ సంగిలన్.

¹⁴ గని సెలవ్ కడన్లి దీసి జా తేర్బోదక చెంగిల్ కెర్లి రిసా జేవ్ యూదుల్చి జో సబగేర్చొ అదికారి కోపుమ్ జా, ప్రెజల్క, “సత్తరెక్క మాన్సుల్ కామ్ కెర్లి రిసా సావుస్ పొదుల్ అస్తి. తుమ్క జొర్జొల్ గట్ట తిలె, సెలవ్ కడన్లి దీన్ నాయ్, గని తిల సావుస్ పొదుల్తె జా” మెన సంగిలన్. ¹⁵ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “తుమ్ ఉప్రమెన్సుచ, సెలవ్ దీన్ కామ్ కెరుక నెంజె మెంతను, గని సెలవ్ కడన్లి దీసి కి తుమ్చ బెయిలల్ కి గాడ్డెల్ కి కిచ్చొ సామ్ముల్ జలెకి యివ జేవ్ పాని పింక మెన గడ్డె ఉదడ నెను నాయ్ గె? దస్సి కెర్లెను, గెద. ¹⁶ జలె, ఈంజ తేర్బోద, అమ్ యూదుల్చి అబ్రాహామ్ చి సెకుమ్చి తేర్బోదక నయ్తాన్ బంద, అట్టర వెర్చుల్ జా అస్సె. జలె, తుమ్చ సామ్ముల్క సెలవ్ కడన్లి దీసి యివుక జతయ్ జలె, సెలవ్ కడన్లి దీసి జలెకి ఈంజ తేర్బోదక బందిలిన్ తెంతో ఇన్నెక యివ, విడ్డల్ కెరుక అన్నె ముక్కిమ్ నాయ్ గె?” మెన యేసు సంగితికయ్, ¹⁷ జోక ‘తప్పు కెర్తయ్’ మెన ఉచర్లన ఎత్కిజిన్ ‘అమ్చి తప్పు’ మెన లాజ్ జల చి, జోచి అత్తి జర్లు జల వెల్లెల కమె ఎత్కిచి రిసా ప్రెజల్ ఎత్కి సర్లసంతోసుమ్ జా గెల.

దేముడుచి రాజిమ్క చి సార్పు గిడ్డక సంగిలి టాలి (మత్త 13:31-33; మార్కు 4:30-32)

§ 13:19 13:19 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమి మొదొల్క తొక్కిజిన్ మాన్సుల్ తిలెక, జా రాజిమ్ వడ్డెదె, చి ఆకర్క బగ్గర్జిన్ జేవ్తె బెద తవుల, చి పిట్టల్ రూకతె గూడల్ బందిలిసి అమ్ ఉచర్లె, జా రాజిమ్తె బెదిల మాన్సుల్క జా రాజిమ్ నీడ, చెంగిల్ తతి టాన్, దిలి రితి జయెదె. * 13:20 13:20 ఈంజ టాలితె దొన్ని ఉచరుక జయెదె. తొలితో తొక్కిజిన్ జా రాజిమ్తె తిలె కి, పడ్డా తిరిమ్ తిరిమ్ బగ్గర్జిన్ జా రాజిమ్తె బెదితిసి ఉచరుక జయెదె. పడ్డా జా ఓస్సు కిసి జా కలొయ్లి పిట్టుచి రూపుమ్ జేవ్చి వాసిన గట్టక మార్పువ కెరెదె గే, దస్సి ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్ బగ్గర్జిన్క మార్పువ కెరెదె, చి జోవయించి బుద్దిక మార్పువ కెర చెంగిల్ కెరెదె. † 13:22 13:22 9:51, 53 దెక. ‡ 13:24 13:24 బారికుల్ 4:12, 16:31, యోహాను 3:15, 16 చి లూకా 10:25-28. § 13:25 13:25 జానె. జేవ్ యూదుల్ జవుల చి “అమ్కయ్ రచ్చన దొర్కు జయెదె. ఆమి పరలోకుమ్తె గెచ్చుమ్దే” మెన జేవ్ ఉచర్లె కి జేవ్ నంపనెంజిలి రిసా దస్సి సంగితయ్.

¹⁸ జో జర్లు కెర్లిన్క ప్రెజల్ దస్సి సర్లసంతోసుమ్ జతికయ్, యేసు, “దేముడుచి రాజిమ్ కిసి జతయ్ గే ఉచరుమ. జాక కిచ్చొ టాలి ఉచరుమ? ¹⁹ ఈందె, సార్పు గిడ్డక జలిన్చి రితి జతయ్. ఏక్ మాన్సు సార్పు గిడ్డక ఆన, జోచి పట్టయ్ రోవిలన్, చి మొక్క వడ్డ రూకు జా గెలన్, చి జేవ్చ కొమ్ముల్తె పిట్టల్ గూడల్ బంద జలె” మెన కిటాలి బెదవ సంగిలన్.

పులయ్తి పిట్చి రిసాచి టాలి (మత్త 7:13-14, 21-23)

²⁰ ఒత్త తెంతో యేసు అన్నెక్ కోడు పున *కిచ్చొ టాలి సంగిలన్ మెలె, “దేముడుచి రాజిమ్క కిచ్చొ అన్నెక్ టాలి ఉచరుమ? ²¹ ‘పొడియె కెర్లి పిట్ ఎత్కి పొంగుప జా పులున్’ మెన, ఏక్ తేర్బోద తీనడి పిట్తె పులయ్తి పిట్ గలిలి. గల జా పాకుమ్ పులితి రితి తియ దిలి, చి జా పులయ్తి పిట్ ఇదిలిదిల్ జలెకి. జా కలొయ్లి పాకుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ పుల, బగ్గర్ జా గెలి” మెన సంగిలన్.

పరలోకుమ్తె పెసితి గుమ్ముమ్చి రిసాచి బోదన

²² జేవ్ పొదులె యేసు †యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన ప్రయానుమ్ గెతె తిలన్. జలె, వట్టె అన్నె బగ్గర్ పట్టులె గెచ్చెలె గెలన్. ²³ జేవ్ పొదులె కో గే జోక కిచ్చొ మెన పుసిలన్ మెలె, “ప్రబు, పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జా పరలోకుమ్తె గెతన తొక్కిజిన్ జవుల గె?” మెన పుసిలన్, చి యేసు ఒత్త తిలనక, ²⁴ “పరలోకుమ్చి గుమ్ముమ్ ఇర్కు జయెదె. జా ఇర్కు గుమ్ముమ్ తుమ్ పెసితి రితి ‡దొర్కు జలిసి కెరనుక దెకన. కిచ్చొక మెలె, జా గుమ్ముమ్ పెనుక మెన బగ్గర్జిన్ ఉచర్లె కి, జోవయింతె బగ్గర్జిన్ నెత్తిర్లి.”

²⁵ “పరలోకుమ్క ‘గేరు’ మెనుమ. జో గేర్చొ ఎజోమాని ఉట్ట తెదొడ్క కెచ్చి డంక దెయెదె, చి తెదొడ్క తుమ్ జా కెచ్చి ఇత్తల్తో బయిలె టీవె ఉంక్కుక దెర, ‘ప్రబువ, అమ్క కెచ్చి ఉగ్గ దె’ మెంతె, చి జో తుమ్క కిచ్చొ జబాబ్ దెయెదె మెలె, ‘తుమ్ కేనె తెంతొచ గే నేని’ మెనెదె. § ²⁶ తెదొడ్క తూమ్ కిచ్చొ మెంతె మెలె, ‘తుచి తెన్ బెద అన్నిమ్ కయ్లమ్ పిలమ్, చి అమ్చి వీదులె తుయి బోదన కెర్లెదె’ మెంతె, ²⁷ గని జో తుమ్క కిచ్చొ మెనెదె మెలె, ‘నాయ్, తుమ్ కేనె తెంతొ జెతను గే నేని. తుమ్క కచితుమ్ నేని. తుమ్ గార్ కమె కెర్లెసా అంచి తెంతొ దూరి ఉట్ట గెచ్చు’ మెనెదె.

²⁸ జలె, అమ్చ పూర్లుల్ అబ్రాహామ్, ఇస్సాకు, యాకోబు తెన్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుమ్చ జోచి రాజిమ్తె

పరలోకుమతే తిలిసి తుమ్ తెదొడక దెకితె, గని తుమి ఒత్త పెనుక సెలవ్ తయె నాయ్ చి రిసా ఏడుకుడు జస్సె, దంతో చప్లన్తె తస్సె. 29 తుమ్ నంప నెంజిలస ఒత్త పెనున్ నాయ్, గని తూర్పు పక్క తెంతో, పడమర పక్క తెంతో, ఉత్తర పక్క తెంతో చి దచ్చైన పక్క తెంతో యూదుల్ నెంజిల ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జా కెర, దేముడుచి పరలోకుమచి రాజిమతె వెస, జో తెన్ అన్నిమ్ కవుల. 30 అన్నె, అప్పె వడ్డో జలస జా అగ్గె జవుల, చి అగ్గె జలస *వడ్డో జవుల” మెన యేసు సంగిలన్.

యేసుక పరిసయ్యుల్ బియడ ఉదడుక ఉచర్లసి (మత్త 23:37-39)

31 జయి గడియయ్ పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ యేసుతె జాఁ కెర జోక కిచ్చొ మెల మెలె, “తుయి కేనెగె వేరతె గో. హేరోదు అదికారి తుక మారుక ఉచర్తయ్” మెల. 32 జేవ్ దస్సి మెంతికయ్, యేసు జోవయింక, “తుమ్ గెచ్చు, జో †నక్కొ రితో మాన్సుక కిచ్చొ మెన మెలె, ‘ఈందె, ఆజి చి కలిక ఆవ్ బూతల్క ఉదడ్డసి చి, జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్తసి చి, పేర్క అంచి కామ్ పూర్తి జయెదె. 33 జలెకి, ఆజి కలికచి పేర్క ఆవ్ అంచి ప్రయానుమ్ గెచ్చు గెచ్చు యెరూసలేమతె పాఁచుక అస్సె. మెలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగితో మాన్సు యెరూసలేమక వేర టాన్తె మొరుక బెదె నాయ్’ మెన జోక తుమ్ సంగ” మెన పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

34 తెదొడి యేసు కిసి జలన్ మెలె, “ఓ యెరూసలేమచ, అమ్చి యెరూసలేమచ మాన్సుల్! అమ్ తెద్రయ్ల కబుర్ ఆన్లసక చి బోదన కెర్లసక పత్రల్ గల మార్తసు! కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ తుమ్క నే లయతి రితి కుకిడి జాచ పిల్లల్క రెప్పల్ తెడి కిసి ముద్దొ కెరన తయెదె గే, దస్సి, ఆవ్ తుమ్క కెత్తిగే సుట్లు ముద్దొ కెరంతి రితి తుమ్క చెంగిల్ కెర్తయ్, గని తుమ్ నెసిలదు. 35 ఈందె, తుమ్చి గేర్ కో నెంజితె రితి తుమ్క తూమి ముల దెస్సె. అన్నె అప్పె తెంతో మొదొల్ కెర ‡‘ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతోసాక జెయ్యి! జెయ్యి!’ మెన తుమ్ కేక్ గల్లి దీసి ఎద అంక అన్నె దెకున్ నాయ్ మెన తుమ్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.” మెన యేసు సంగిలన్.

14

విస్తాంతి దీసి అత్తో చట్టో పుల తిలో మాన్సుక యేసు చెంగిల్ కెర్లసి

* **13:30** 13:30 జా కాలుమ్క అగ్గెవ బూలోకుమ్ గెచ్చవ గెల కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నొవి బూలోకుమ్ జర్లు కెరెదె, చి రచ్చింఛువ జల పరలోకుమచి రాజిమతె బెదిల జోవయ్ జల మాన్సుల్ తెన్ జయెదె, డీసయ్లిసి 21:1-8, చి జోవయింతెన్ బెద విలువ కెరుల, లూకా 22:29-30. † **13:32** 13:32 ‘నక్కొ రితో మాన్సు’ మెలె, జోక తెల్లివ మోసిమ్ కెర్త ఉద్దెనుములు తవుల. వడ్డో యూదుల్ తెన్ ఇదిల్ దకిలో రితో నిస్కారుమ్ జలో మాన్సుక దస్సి మెనుల. జెతె. జో హేరోదు అదికారి జయెదె, గని జోచి బుద్ధికయ్ యేసు దస్సి సంగితయ్. ‡ **13:35** 13:35 ఈంజ కోడు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెద్రయతో రచ్చింఛువ కెర్లసాక సంగితి కోడు. * **14:1-2** 14:1-2 యూదుల్చి అలవాట్ తెన్, సత్తరక్క సత్తు దీసల్ కిచ్చొ కామ్ నే కెర్త దేముడుక జోకర్తి దీన్. విస్తాంతి దీసి-తెలుగు. ఎత్తి సెన్సర్ యూదుల్క బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడ దీసి జయెదె. జా దీసి జోవయింఛ సబ గెరలె గెచ్చు, దేముడుచి కొడో సూన కెర, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక బక్తి కెరుల. జోక ‘యెహోవ’ మెన నావ్ తయెదె. జా దీసి ‘కిచ్చొ కామ్ కెర నాయ్’ మెన జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిన్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ప్రజల్క జాడు వయడ్లి రితి కెర కామ్ నే కెర్లసిచి రిసా ఒగ్గర్ ఆగ్గల్ అవ్వి ఉచర అస్సి. ఇన్నె, దొన్ని ఎన్నులు కోడ్లిన్క ‘కామ్’ మెన నింద కెర్తతి.

1-2 అన్నె కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, సెలవ్ *కడ దీసి, అన్నిమ్క మెన యేసు పరిసయ్యుల్చొ అదికారి ఎక్కిలోచి గెరి గెచ్చు తతికయ్, అత్తో చట్టో పుల తిలో మాన్సు ఎక్కిలో యేసుచి మొక్కె తిలన్, చి “యేసు కిచ్చొ కెరెదె గే దెకుమ” మెన ఒత్త తిల మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన చి పరిసయ్యుల్ చెంగిల్ దెకితె తిల. 3 జలె, జేవ్ పరిసయ్యుల్చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డనచి మెన్సుతె తిలి జోవయింఛి ఉప్పిర్చి కుస్సిదుమ్ యేసు జాన కెర, జోవయింక, “సెలవ్ కడన్లి దీసి జబ్బు తిలసక చెంగిల్ కెరుక అమ్చి మోసేచి అత్తి దేముడు దిలి ఆగ్గల్ తెన్ బెదితయ్ గే నాయ్? గె? తుమ్ సంగ” మెన పుసిలో. 4 గని జేవ్ ఎత్తిజిన్ తుక్లె తిల. తెదొడి జో అత్తో చట్టో పుల తిలో మాన్సుక యేసు పాసి బుకారా కెర జోక చెంగిల్ కెర “గో” మెలన్.

5 తెదొడి యేసు జేవ్ వండితుల్క అన్నె కిచ్చొ పుసిలన్ మెలె, “తుమ్చి తెన్ ఎక్కిలోక పుత్తున్ జలెకు, బెయిలు జలెకు తిలె, జో పుత్తున్ జలెకు బెయిలు జలెకు సెలవ్ కడన్లి దీసి కుండితె నేడ తిలె, జయ్యి దీసి, సెలవ్ కడన్లి దీసి జలెకి, బేగి జోక జా కుండితె తెంతో కడె నాయ్ గె? కడెదె, గెద” మెలన్. 6 ‘జో సంగిలిసి సత్తిమ్’ మెన జేవ్ కిచ్చొ జబాబ్ దెంక నెత్తిర్.

గవురుమ్ నే ఉచరంతిన్చి రిసాచి కోడు

7 జలె, జా అన్నిమ్క జో పరిసయ్యుడు బుకార్లసతె సగుమ్జిన్ వెసుక మెన గవురుమ్చ టాన్లు నిసాన, యేసు జోవయింక ఇసి మెన ఏక్ టాలి సంగిలన్. 8 “కో జలెకు తుమ్చితె కక్క జలెకు పెండ్లి విందుతె బుకార్లెగిన, విందుతె అయ్లోసా తుయి గవురుమ్చి టాన్తె వెసు నాయ్, నెంజిలె తుచి కంట వెల్లో మాన్సుక జో బుకారా తిలె, 9 జో వెల్లో మాన్సు అయ్లె, తుక చి జోక బుకార్లొసా తుచితె జాఁ కెర ‘ఈంజొ మాన్సుక జా టాన్ దేసు’, మెన సంగిలె, తుయి లాజ్ జా ఎత్తిచి కంట తొక్కి గవురుమ్చి టాన్తె తుయి తిరీమ్ గెచ్చు వెసిస్సె. 10 తుక కో జలెకు బుకార్లె, ఎత్తిచి కంట తొక్కి గవురుమ్చి సొడిచి టాన్తె గెచ్చు వెసు, చి తుక బుకార్లొసా అయ్లె తుక ‘మిత, అన్నె చెంగిల్తె వెసు’, మెన సంగిలెగిన, జా విందుక తుచి తెన్ వెస తిల ఎత్తిజిన్చి మొక్కె తుయి గవురుమ్ జస్సె. 11 కిచ్చొక మెలె, కో జోవయింక జోయ్యి గవురుమ్ కెరనెదె గే, దేముడు

జోవయింక దాక్ కెరెదె, గని కో జోవయింక జొయ్యి దాక్ కెరెనెదె గే, దేముడు జోవయింక వెల్లో కెరెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

విందుల్తె ముక్కిమ్క కక్క బుకారుక గే యేసు సంగిలసి

12 తెదొడి జా అన్నిమ్క బుకార్లో పరిసయ్యుడుక యేసు, “తుయి మెద్దెన్చి జవున్ సంజెచి జవున్ అన్నిమ్క మాన్సుల్క బుకారుక ఉచర్లె, ముక్కిమ్క మిత్తుల్క జవున్, బావొదింసిక జవున్, తుమ్చ బందుగుల్క జవున్, నెంజిలె అన్నె సొమ్మార్లుక జవున్ బుకారా నాయ్. కిచ్చొక మెలె, †జేవ్ జోవయించ అన్నిమ్తె తుమ్క అన్నె బుకారుక జోవయింక సెక్తి అన్నె, చి తుమ్క జేవ్ బుకార్లె, ఈంజయ్ లోకుమ్తె తుమ్చి బవుమానుమ్ సంగుక తస్తె. 13 తుమ్ †అన్నిమ్క మాన్సుల్క బుకారుక మెలె, కక్క బుకారా మెలె, బీద సుదల్క, మొండివొ మాన్సుల్క, సొట్ట మాన్సుల్క, గుడ్డి మాన్సుల్క, చి 14 జేవ్ తుమ్క అన్నె బుకారుక నెతిరతన్చి రిసా తుమ్క చెంగిల్ జయెదె. కిచ్చొక మెలె, సత్తిమ్ ఇండిలస అన్నె జివ్ జా ఉట్టితి పొదిక తుమ్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు బవుమానుమ్ దెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

వెల్లి విందుచి టాలి (మత్త 22:1-10)

15 జా అన్నిమ్క యేసు తెన్ వెన తిలొ మాన్సు ఎక్కిలొ జోచి జా కోడు నూన కెరె, “దేముడుచి రాజిమ్తె, కో జో తెన్ బెద అన్నిమ్ కవుల గే, జోక ఒగ్గర్ చెంగిలి!” మెలన్. 16 యేసు టాలిక కిచ్చొ మెలన్ మెలె, “ఏక్ మాన్సు వెల్లి విందు తెయార్ కెరె, ఒగ్గర్జిన్క బుకార్లన్. 17 జలె, విందు వంటితి సమయమ్ జా అయ్లి పొది, ‘తుమ్ జా, విందు తెయార్ జా అన్నె’ మెన బుకార్ల సుదల్క సంగు మెన ఎజొమాని జోచొ గొత్తి సుదొక తెద్రయ్లన్. 18 గని జేవ్ బుకార్లన్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కి బుద్ది జా, జోవయింతె ఎత్తి మాన్సు జెంక నెతిరి మెల. జోవయింతె తొలితొచొ జో ఎజొమాని తెద్రయ్లొ గొత్తి సుదొక, ‘ఆవ్ బుయి గెన అన్నె, చి జా దెకుక మెన గెచ్చుక అన్నె. దయ కెరె, ఆవ్ నే జెతిసి చెమించుప కెరు’ మెలన్. 19 పడ్డె అన్నెక్లొ, ‘ఆవ్ పావ్ జతల్ బెయిలల్ గెన అన్నె చి, జేవ్ చెంగిల్ కామ్ కెరుల గె నాయ్ మెన దెకుక గెతసి. దయ కెరె, ఆవ్ నే జెతిసి చెమించుప కెరు’ మెలన్. 20 పడ్డె అన్నెక్లొ, ‘ఆవ్ అప్పె పెండ్లి జలయ్ చి, జాకయ్ ఆవ్ జెంక నెతిరి’ మెలన్.

† 14:12 14:12 అన్నెక్ అర్థమ్ కి ఇన్నె ఉచరుక జయెదె. కిచ్చొ మెలె, తుమ్క అన్నె బుకారుక సెక్తి తిలసక బుకార్లె గని నెంజల మాన్సుల్క నాయ్ మెలెగిన్, జా కిచ్చొ ఒగ్గర్ ప్రేమ? మత్తయి 5:46, 6:2-4, 16-18 దెక. † 14:13 14:13 నెంజలె ‘విందుతె’. § 14:23 14:23 నెంజలె బెరుక. 24. తుక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, జేవ్ ఆవ్ తొలితొ బుకార్ల మాన్సుల్తె కో కి అంచి విందు కంక ఆవ్ సెలవ్ దెయి నాయ్ మెన జో ఎజొమాని సంగిలొ మెన యేసు టాలి సంగిలన్. * 14:24 14:24 యేసు దెతి విందు కిచ్చొ మెలె, పరలోకుమ్తెచి విందు మెలి రితి మెలె, పరలోకుమ్తె గచ్చ కెయెక తెయెక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు తెన్ యేసు తెన్ జెతిసి. † 14:27 14:27 లూకా 9:23 దెక, అన్నె జా 9:23 కోడుచి ఎట్టొచి కోడు దెక. † 14:30 14:30 ఈంజ టాలిచి అర్థమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘అంచొ సిన్సుడు జంక ఉచర్లె, ఆకర్ ఎద అంచి కామ్ కెరె కేడవుక తుమ్క సెక్తి అన్నె గే నాయ్ గే తుమ్ చెంగిల్ ఉచర్’ మెన యేసు సంగితయ్.

21 “జాకయ్ జో గొత్తి సుదొ ఎజొమానితె అన్నె ఉట్ట జా కెరె, జేవ్ మాన్సుల్ సంగిలసి ఎత్తి జో ఎజొమానిక సంగిలన్, చి జో ఎజొమాని ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జోచొ గొత్తి సుదొక, ‘తుయి బేగి గో, చి పట్టుమ్చ వీదులె వట్టెలె కో బీద సుదల్, మొండివొ మాన్సుల్, గుడ్డి మాన్సుల్చి సొట్ట మాన్సుల్ తవుల గే, జోవయింక అంచి విందుతె కడ ఆను’ మెన సంగిలన్. 22 సంగితికయ్, జో దస్సి గెచ్చ దస్సి కెరె, అన్నె జా కెరె ఎజొమానిక బాబు, తుయి సంగిల్ రితి కెరె అన్నె, గని విందుతె అన్నె టాన్ అన్నె, మెలన్, 23 జో గొత్తి సుదొక ఎజొమాని అన్నె, జలె, పట్టుమ్ ఒత్తల్తొచి బయిలె తుయి గెచ్చ ఒత్తచ వట్టెలె కో తిలె, ఏడెల్చి తెడి కో బిచ్చిమ్ నజితన జవున్ వెన తిలె, జేవ్ ఎత్తిజిన్క బలవంతుమ్ కెరె కడ ఆను. అంచొ గేరు కీబెరుకయ్ మెలన్. 24 జలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, జేవ్ తొలితొ బుకార్లసచ రిత జల మాన్సుల్తె కో కి *అంచి విందు కంక ఆవ్ సెలవ్ దెయి నాయ్.” మెన యేసు సంగిలన్.

యేసు సిన్సుడు జంక కో ఉచర్లె, చెంగిల్ ఉచరుక (మత్త 10:37-38)

25 జలె, యేసు యెరూసలేమ్తె గెతి రిసా వట్టె గెతె తతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జో తెన్ బెద గెతె తిల. తతికయ్, యేసు పసుల జోవయింక, 26 “అంచొ సిన్సుడు జంక మెన కో అంచితె జెయెదె గే, అంక ప్రేమ కెర్తి కంట అబ్బొన్క, అయ్యున్క, తేర్చిక, జోవయించ బోదల్క, అన్నసీంసిక, అప్పసీంసిక చి జోకయ్ తొక్కి ప్రేమ నే కెర్లె, నెంజె. 27 జోచి సొంత †సిలువ వయన, కో అంచి పట్టి జెయె నాయ్ గే, జో, అంచొ సిన్సుడు జంక నెత్తె.

28 “తుమ్చితె కో జలెకు ఉప్పిర్ గేర్ బందుక ఉచర తిలె, జా పూర్తి బందితి రిసా డబ్బుల్ సరిపుచుప జయెదె గే నాయ్ గే దెకుక మెన, లెక్క కెరుక మెన వెనెదె. 29 జో తొల్లితొ జా లెక్క నే కెర్లె జా ఉప్పిర్ గేర్చి పునాది గలిలె పడ్డె డబ్బుల్ సరిపుచుప నే జతిన్చి రుజ్జు పడ్డె దెక పూర్తి బందుక నెత్త ముల దిలె, దెకితన ఎత్తిజిన్ జోక ఆసుల. 30 ‘ఈంజొ మాన్సు ఉప్పిర్ గేర్ బందుక మొదొల్ కెర్లె, గని పూర్తి బందుక నెత్’ మెన ఆసుల. †

31 “అన్నె, ఏక్ రానొ అన్నెక్లొ రానొచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక ఉచర్తయ్. ఈంజొ రానొక దెన్ను వెయిల్జిన్ సయ్న్యుమ్ సుదల్ తిలె, గని జో అన్నెక్లొ రానొక విస్సుక్ వెయిల్జిన్ సయ్న్యుమ్ సుదల్ తిలె, ఈంజొ తొక్కి

సయన్యుమ్ తిలోసా తొలితో వెన, 'జో అన్నెక్లోచి ఉప్పిరి జీనుక సెక్తి అస్సె గే, నాయ్ గె' మెన ఉచరెదె. 32 'జీనుక సెక్తి నాయ్' మెన డీసిలె, ఈంజేవ్ జోక దూరి తా పాసి నే జతె అగ్గె, 'అమ్ కట్టు జమ. తుమ్క అమ్ కిచ్చో దెంక గే తుమ్ సంగ' మెన ఈంజో రానొ జో అన్నెక్లో రానొక కబుర్ తెద్రయెదె.5

33 "దస్సి, తుమ్చితె కో జోక తిలిసి ఎత్తి ములె నాయ్ గే, అంచొ సిస్సుడు జంక నెత్తె" మెన యేసు సంగిలన్.

కామ్క నెంజిలి లోన్చి కోడు (మత్త 5:13; మార్కు 9:50)

34 "లోన్ చెంగిల్ అస్సె, గని లోన్చి కారు గెలెగిన, జా లోన్ కిసి అన్నె కారు జయెదె? జయె నాయ్. అన్నె 35 జా కారు గెలి లోన్క 'ఎరు' మెన బుయ్యె సువుక కి కామ్క నెంజె. ఆరి వెంట గెలుక జయెదె. సూన్త కంగ్గొ కక్క తిలె, సూన్తు!"

15

నెన గెలి మెండపిల్లచి టాలి (మత్త 18:12-14)

1 ఏక్ సుట్టు *సిస్టు నజిత సుంకర్లు చి 'పాపుమ్ సుదల్' మెన యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకిత అన్నె ఒగ్గర్జిన్ యేసుచి బోదన సూనుక మెన పాసి జెతె తిల, చి 2 పరిసయ్యుల్ చి మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన దెక కెర, "ఈంజో మాన్సు పాపుమ్ సుదల్ బెదవన జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కతయ్" మెల. 3 జాకయ్ జోవయింక ఈంజ టాలి యేసు సంగిలన్. ఇసి జతయ్: 4 "తుమ్తె, మెనుమ, ఎక్కిలోక పుంజెక్ మెండల్ తిలె, చి జోవయింతె ఏక్ నెన తిలె, జేవ్ తిలి బయిలె తిల ఏక్ తకు పుంజెక్ మెండల్క ముల దా కెర, జో నెన తిలో మెండపిల్ల చజనుక గెచ్చెదె. 5 గెచ్చు చజ, డీసిల్ బేగి సర్లసంతోసుమ్ జా కందిగోడొ కెరన 6 గెరి దెరన జెయెదె, అన్నె, గోతుసుదల్క చి పాసి గెరల్చ మాన్సుల్క బుకారా కెర, 'అంచి సంతోసుమ్తె తుమ్ బెద. కిచ్చొక మెలె, నెన తిలి అంచి మెండపిల్ల అన్నె దొర్కు జా అస్సె' మెనెదె. 7 దస్సి తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్చి తెన్ పుంజెక్ మెండల్తె ఏక్ నెన తిలె, జా ఏక్ అన్నె దొర్కు జలె కిసి సర్లసంతోసుమ్ జస్సె గే, దస్సి, పుంజెక్ జిన్ మాన్సుల్తె ఏక్ తకు పుంజెక్జిన్ 'పాపుమ్ సుదల్ నెంజుమ్' మెన ఉచరన్లన తిలె, గని అన్నెక్లో జో కెర్ల పాపల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్ ముల దిలె, జేవ్ ఏక్ తకు పుంజెక్జిన్చి రిసాచి కంట జోవయించి

పాపుమ్ ముల మార్పుప జలోసాచి రిసా పరలోకుమ్తె ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జవుల.

నెన గెలి వెండి కాసుచి టాలి

8 "అన్నెక్ టాలి ఉచరుమ. ఏక్ తేర్బోదక దెస్సు †వెండి కాసుల్ తిలె, జోవయింతె ఏక్ సేడ గెలె, జా కిచ్చొ కెరెదె? దీవు లంబడ, గేరు వడ్డవ, జా డీస్సె ఎదక సరిగా చజెదె, గెద! 9 జలె, జా డీసిలె, బేగి జేవ్చ గోతుసుదల్క చి జేవ్చి గేర్క పాసి తిల గెరల్చ మాన్సుల్క బుకారా కెర, 'అంచి సంతోసుమ్తె తుమ్ బెద. కిచ్చొక మెలె, నెన తిలి అంచి వెండి కాసు అన్నె డీన అస్సె' మెనెదె. 10 దస్సి, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, కో జలెకు ఎక్కిలో కి జో కెర్ల పాపల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్బుద్ది ముల దిలె, పరలోకుమ్తె దేముడుచ దూతల్ సర్లసంతోసుమ్ జవుల" మెన యేసు సంగిలన్.

నెన గెలి పుత్తున్చి రిసాచి టాలి

11 తెదొడి యేసు అన్నె, "ఏక్ మాన్సుక దొగుల పుత్తర్లు తిల. 12 జేవ్ పుత్తర్లుల్తె దకిలో పుత్తుసి అబ్బొన్క ఇసి మెన సంగిలో. 'ఓ బ, తుచి ఆస్తితె అంక జెతి వాట అప్పె దె' మెలన్. జలె, జో అబ్బొసి జోచి ఆస్తిక దొన్ని వాటల్ కెర, జేవ్ దొగుల ఎక్కిక్లక జెత వాటల్ జోవయింక వంట దిలన్.

13 "జలె, ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె, జో దకిలో పుత్తుసి జోచి వాట సామన్లు ఎత్తి కి †బెదవన కెర, ఏక్ దూరి దేసిమి గెచ్చుక మెన బార్ జలన్. జా దూరి దేసిమి గెచ్చు తా, ఈంజో కిచ్చొ కెర్లన్? బుద్ది నెంజల కమొతె జోక దిలిసి ఎత్తి పాడ్ కెర గెలన్. 14 జా పూర్తి కెడ్డికయ్, జా దేసిమి వెల్లి గార్ జా గెలి, చి జింక అల్లర్ జలన్. 15 జింక అల్లర్ జా, జా దేసిమ్చొ మాన్సు ఎక్కిలోతె కామ్ నజనుక గెలో, చి 'అంచ అండ్రుల్ కతిన్తె గెచ్చు జేవ్క రక్కు' మెన కామ్ దిలన్, చి యూదుల్ తెన్ జా కామ్ నిస్కారుమ్చి జలెకి, కెర్లన్.5 16 జలె చూ బమ్మక జో ఉబెడొ కిసి జలో మెలె, జేవ్ అండ్రుల్ *కతిసి జో కి సర్ల తెన్ కతొ, గని జోక కో దెతి నాయ్.

17 "దస్సి, జోక కొవ్చి నాయ్, తోడు నాయ్ చి రిసా సగుమ్ దీసల్ గెతికయ్, జోక బుద్ది అయ్లి, చి కిచ్చొ మెన ఉచరన్లన్ మెలె, 'అబ్బొచ గొతిమాన్సుల్క సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ అస్సె, గని ఆవ్ పుత్తుసి ఇన్నె చుక మొర గెతసి. ఈంజ అల్లర్ ఆవ్ కిచ్చొక సేడుక? 18 అబ్బొతె గెచ్చొందె, చి ఓ బ, దేముడుక అన్నె తుక విరోదుమ్ జలి రితి, ఆవ్ పాపుమ్ కెర అస్సి.' 19 'అంచొ పుత్తు' మెన తుయి అంక సంగుక జలె, అంక విలువ నాయ్, గని అంక

§ 14:32 14:32 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'అంక దొర్కు జలి సేవ నే కెర్ల ఒడుప జస్సె గే నాయ్ గే తుమ్ చెంగిల్ ఉచర' మెన యేసు సంగిల్ రితి జతయ్. * 15:1 15:1 'సిస్టు సంగిత సుంకర్లు' చి 'పాపుమ్ సుదల్' మెలిన్చి అర్దుమ్క 5:30చి ఎట్టచ జాచి కచ కొడొ దెక. † 15:8 15:8 జా దేసిమి ఏక్ వెండి కాసు కెర్ల విలువ జయెదె మెలె, ఏక్ దీసిచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్. ‡ 15:13 15:13 నెంజలె 'ఏక కెర, డబ్బుల్ దెరన,....' § 15:15 15:15 యూదుల్ అండ్రు ముక్కల్ కతి నాయ్. * 15:16 15:16 ఏక్ రగుమ్ రూక్చ కాయల్, బెర్లె, అండ్రుల్క ఒత్తచ కవడుల.

‘అంచో గొతిమాన్సు’ మొన తుయి అంక తియన కామ్ దె” మొన సంగిందె మొన జో ఉబెడొ ఉచరన, ²⁰ ఉట్ట, అబ్బొన్తె అన్నె గెచ్చుక బార్ జలొ. జలె, అబ్బొన్చొ గేరుక అన్నె దూరి తిలి పొది, అబ్బొసి జోవయింక దెక కెర, జో బుద్ది నెంజ తిలొ గని అప్పె ఇదిల్ బుద్ది జలొ పుత్తున్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా నిగ జా కెర, జోక అమ్డ చుంబిలన్.

²¹ “తెదొడి జో పుత్తుసి జోక ‘ఓ బ, దేముడుచి ఉప్పిరి, అన్నె తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలి రితి, ఆవ్ పాపుమ్ కెర అస్సి. అంచొ పుత్తు మొన తుయి అంక సంగుక అంక విలువ నాయ్,’ మెలన్. ²² గని అబ్బొసి జోవయించ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, ‘అవ్చ పాలల్ ఎత్తితె చెంగిల్చి బే బేగి ఆన ఇన్నెక గల దాస, చి ఇన్నెచి ఉంటితె ఉంగారుమ్ చి చట్టెల జోడ్లు గల దాస. ²³ దస్సి కెర్లదు మెలె, అమ్ బల్లువ జలొ పోతుపిల్ల తుమ్ ఆన కండ, చి ఈంజొ గెరి ఉట్ట అయ్లి సర్లక విందు కెరుమ్. ²⁴ కిచ్చొక మెలె, ఈంజొ అంచొ పుత్తు మొర గెచ్చు అన్నె జియ అస్సి. నెస తిలొ, చి అన్నె దొర్కు జలొ’ మొన అబ్బొసి సంగిలొ, అన్నె, ఎత్తి తెయార్ జతికయ్, సర్ల కెరనుక దెర్ల.

²⁵ “జలె, ఈంజొ గెరి ఉట్ట అయ్లి ఉబెడొచొ అన్నొసి జోవయించి బుయితె కామ్ కెర్లె తిలొ, చి గెరి అన్నె ఉట్ట జెతె తిలి పొది పాసి అయ్లె, బాజె నచితి అవాడ్ సూన్లన్. ²⁶ సూన కెర, గొత్తి సుదొ ఎక్కిలొక బుకారా కెర, ‘కిచ్చొక బజయితతి, సర్ల కెరంతతి?’ మొన పుసిలన్, ²⁷ చి గొత్తి సుదొ జోక, ‘బావొది గెరి అయ్లన్ చి జో జివ్ తా గెరి ఉట్ట జా అస్సెచి రిసా అబ్బొది బేడు తిలొ పోతుపిల్ల కండయ్లన్.’

²⁸ “జలె, జో మాన్సుచొ ఈంజొ వెల్లొ పుత్తున్క కోపుమ్ అయ్లి, చి గెరి పెసుక కి జోక ఇస్టుమ్ నాయ్. జాకయ్ అబ్బొసి బార్ జా, తెడి జె మొన బతిమాల్పా జా సంగిలన్, గని ²⁹ అబ్బొన్క జో, ‘ఈందె, ఎత్తి వెర్చుల్ తుచి సేవ కెర్లయ్, తుయి సంగిలిసి నిదానుమ్ కెర, కెయ్యు కి పిట్టవి నాయ్. జలెకి, అంచ గోతుసుదల్ తెన్ ఆవ్ సర్ల తెన్ విందు కెరంతి రితి కెయ్యు కి ఏక్ ఇదిలిసి గొరె కి దెస్సి నాయ్. ³⁰ గని సానివొ తెన్ బెద తుచి †అస్తి పాడ్ కెర్లొ ఈంజొ పుత్తుది గెరి జెతికయ్, తుయి బేడు తిలొ పోతు కండయ్లది! కిచ్చొ సత్తిమ్, జా!’ మొన జో వెల్లొ పుత్తుసి సంగిలన్, చి ³¹ అబ్బొసి జోక, ‘ఓ పుత్త, తుయి కెయ్క కి అంచి తెన్ అస్సిసి, చి అంచి అస్తి ఎత్తి తుచి. ³² జలెకి, ఈంజొ తుచొ బావొది మొర గెచ్చు అన్నె జివ్ జలన్. నెస తిలన్, గని అన్నె దొర్కు జలొచి రిసా ఇసి విందు దా సర్ల కెరనుక చెంగిలి’ మొన సంగిలన్, మొన సిస్తు సంగిత సుంకర్లక చి ‘పాపుమ్ సుదల్’ మొన అన్నె మాన్సుల్ నిస్కారుమ్

సంగిలస జోవయింక నంప కెర్లెన్చి రిసా యేసు పండితుల్క టాలి సంగ జేవ్ పండితుల్చి తప్పుచి రిసా ఉచరయ్లన్.”

16

తెల్వి తిల గొత్తి సుదొచి టాలి

¹ తెదొడి యేసు జోచ సిస్సుల్క, “సామ్సారి ఎక్కిలొ తిలన్. జోచి గెర్చి కామ్ ఎత్తి దెకుక చి జోచి అస్తి ఎత్తి దెకుక జోతె ఏక్ మాన్సు తిలొ. జలె, ‘తుచి అస్తి దెకితోసా జా అస్తి పాడ్ కెర్లయ్’ మొన జో ఎజొమానిక కబుర్ అయ్లి. ² జో జోచి అస్తి దెకితోసాక బుకారా కెర, ‘తుచి రిసా ఆవ్ సూన్సి కిచ్చొక? అప్పె తెంతొ తుక ఇన్నె కామ్ నాయ్. తుచి అత్తి ఆవ్ సార్చ కెర్లెన్క కిచ్చొ కెర అస్సిన్ గే కక్క కెర్లె దా అస్సిన్ గే లెక్కల్ కెర రెగుడ అంక దెకవు’ మొన ఎజొమాని సంగిలొ.

³ “జలె, ఎజొమానిచి అస్తి దెకితో ఈంజొ మాన్సు కిచ్చొ తెలివి ఉచరన్లన్ మెలె, అంచొ ఎజొమాని అంక కడ గెలెదె జలె, ఆవ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె? కూలి కామ్ కెరుక అంక సత్తు నాయ్, అవ్ నెతిరి. బిచ్చిమ్ నజుక లాజు, మొన ఉచర అస్సి. ⁴ ఎజొమాని అంక కడ గెలె పొది మాన్సుల్ అంక సినేతుమ్ జా తా జోవయించ గెరలె బుకార్లె బాద తయె నాయ్ మొన ఉచరన కెర, ⁵ ఎక్కిలొకచి పడ్డొ అన్నెక్కిలొక వర్చు తెన్ జోచొ ఎజొమానితె రునుమ్ జల ఎత్తిజిన్క బుకారా కెర, తొలితోచొక అంచొ ఎజొమానిక తుయి కెర్లె బాకి జా అస్సిని? మొన పుసిలన్. ⁶ జో రునుమ్ జలొసా చెత్తర్ వెయిల్ కాయల్ తేలు మెలన్, చి ఈంజొ జలె తుచి బాకి నజ తిలి పుస్తకుమ్ బేగి చజన వెన ‘దొన్ని వెయిలు’ మొన రెగుడు మెలన్.

⁷ “తెదొడి ఎజొమానిచొ గేర్ దెకితోసా అన్నెక్కోక బుకారా కెర, ‘తుయి కెర్లె బాకి జా అస్సిన్’, మొన పుసిలన్, చి జో ‘వెయి నాడివొ గోదుమ్’ మెంతికయ్, ‘దస్సి జలె, తుచి బాకి కాగ్తుమ్ వెంట అట్టు పుంజొ’ మొన రెగ్లను మెలన్.

⁸ “జలె, జోచి అస్తిక దెకితో జో అబద్దుమ్ కెర్లొ మాన్సుచి తెలివి దెక, తెలివి కామ్ కెర్లెది మొన జో ఎజొమాని సంగిలొ. ఈందె, దేముడుచి ఉజిడ్ బుద్ది జలనచి కంట ఈంజ లొకుమ్చి బుద్ది తిలస జోవయించి ఈంజ కాలుమ్చ మాన్సుల్ తెన్ బలే తెలివి దెకన్తతి.

⁹ “జలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి? *ఈంజ లొకుమ్చి దనుమ్ తెన్ తుమ్క నేస్తమ్ కెరన, చి జా డబ్బుల్ కేడ్లె పరలొకుమ్తె ఎల్లకాలుమ్ జియతస్తితె

† 15:30 15:30 నెంజలె ‘డబ్బుల్’. * 16:9 16:9 ఎజొమాని మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక టాలి జతయ్.

తుమక †బెదవనుల. ‡ 10 ఈందె, కో జలెకు ఇదిలిన్ కామ్తె నిదానుమ్ కెరెదె గే, వెల్లి కామ్తె కి నిదానుమ్ కెరెదె. గని కో జలెకు ఇదిలిన్ కామ్తె అబద్దుమ్ కెరెదె గే, వెల్లి కామ్తె కి అబద్దుమ్మి కెరెదె. 11 జాకయ్, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి డబ్బుల్ వాడిక కెర్తిన్తె తుమ్ నిదానుమ్ నే కెర తిలెగిన, పరలోకుమ్చి దనుమ్ తెన్ తుమ్ కామ్ కెర్తి రితి దేముడు కిసి తుమ్చి అత్తి జా సార్పు కెర దెయెదె! తుమ్క జో కిసి నంప కెరుక జయెదె! 12 అన్నె, జోవయించి అస్తిక తుమ్ దెకుక మెన అన్నెక్లో తుమ్చి అత్తి సార్పు కెర తిలె, గని తుమ్ జా అస్తిక నిదానుమ్ నే కెర్తె, తుమ్క జెతికయ్ తుమ్చి సొంత అస్తి కో తుమ్క దెవుల! దిలె, పాడ్ కెరుల మెనుల. 13 కేన్ గతిమాన్సు ఎక్కె దడి దొగుల ఎజొమాన్సుచి సేవ కెరుక నెత్తె. కిచ్చొక మెలె, ఎక్కిలోక విరోదుమ్ కెర, అన్నెక్లోక ప్రేమ కెరెదె, నెంజిలె జో అన్నెక్లోక నిదానుమ్ కెర, తొలితొచ్చొక నిస్కారుమ్ దెకెదె. జలె, దేముడుక చి ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్క ఎక్కె దడి సేవ కెరుక నెతుర్పు” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సంగిలన్.

యేసు సంగిల దొన్ని కొడొ (మత్త 11:12-13)

14 ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్చి రిసొ యేసు తెదొడ్డి సిస్సుల్క సంగిలిసి పరిసయ్యుల్ నూన కెర జోక కొకడొ. కిచ్చొక మెలె దేముడుచి సేవ కెర్తసుమ్ మెననై కి, డబ్బుల్క జోవయింక ఒగ్గర్ ప్రేమ. 15 యేసు జోవయింక, “మాన్సుల్చి మొక్కె పున్నిమ్ తిలి రితి డీసుక ఆస జతన తుమి. గని తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొ బుద్ది అస్సె గే దేముడు జానె. జలె, ఈంజ లోకుమ్చి మాన్సుల్ కిచ్చొచి రిసొ ‘ముక్కిమ్చి’ మెనుల గే, దస్సిచిక దేముడు వెట్కారుమ్చి మెనెదె.

16 “బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహాను బార్ జలి ఎదక మోసె పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్, అన్నె పూర్గుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు రెగిణ్ణిసి ముక్కిమ్ జా తిల. గని యోహాను అయ్లి తెంతో, దేముడుచి రాజిమ్ పాఠ జా అయ్లిన్చి రిసొచి, సుబుమ్ కబుర్ నూనయి జతయ్, జో నూనయ్లో, ఆవ్ నూనయ్తసి, చి పాఠ జా అయ్లి ఈంజ రాజిమ్తె బెదితన ఎత్కిజిన్ బెదుక మెన బమ్మ జతతి. 17 మోసె పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్చి ఎక్కి అచ్రుమ్చి విలువ గెచ్చె నాయ్, జెతె కేన్ అచ్రుమ్ కామ్క నెంజితి రితి జతి కంట, పరలోకుమ్ బూలోకుమ్ కేడ గెచ్చుక సుల్లు.

18 “కో జలెకు జో జోచి తేర్నిక ముల దా అన్నెక్కిక పెండ్లి కెరనై, లంజె వంసుమ్చొ జతయ్, చి జాకయ్ పెండ్లి ముల దిలి కేన్ తేర్బోదక కో పెండ్లి జయెదె గే, జో కి లంజె వంసుమ్చొ జతయ్.

లాజర్ మెలో బీద నుదొ చి సొమ్సారుమ్ తిలోన్చి రిసొ టాలి

19 “సొమ్సారి ఎక్కిలో తిలన్. జో రోజుక చెంగిల చెంగిల సొమ్సార్లు గలంతి ఊద రంగుచ ఒగ్గర్ కరిదచ పాలల్ గలనెదె, చి రోజుక ఇస్టుమ్ అయ్లి సర్ద కెరన సుక్కుమ్ తెన్ జెతె తిలో. 20 జలె, జో సొమ్సారొచి మేడచి గుమ్ముమె లాజర్ మెలో బీద నుదొ ఎంగ్ల తయెదె. జోచి ఆగ్ బెర్లు గావ్వొ తిల. 21 జో సొమ్సారొ అన్నిమ్ కెర్తి బల్లయ్ తెంతో సేడ్డ చింబొ గిడ్డల్ జో బీద నుదొక దొర్కు జలె, సర్ద తెన్ కతో, తెద్ది మాలజ్ జా తెద్ది చూ జా తిలో, అన్నె సూనర్లు జోచ గావ్వొ లేంవితె తిల.

22 “జలె, ఏక్ దీసి జో బీద మాన్సు మొర గెలో, చి పరలోకుమ్తె అబ్రాహామ్ పూర్గుడు తెన్ తతి రితి దూతల్ జో బీద జలో లాజర్క వయ కడ నిల. జలె, జో సొమ్సారొ కి మొర గెలన్, చి జోక మాన్సుల్ రోవ గెల. 23 అన్నె జో వెల్లి ఆగ్ లగితి గొయితె ఒగ్గర్ సిచ్చల్ జతె తా, ఉప్పిరి దెకిలె, దూరిక అబ్రాహామ్క చి జోచి పాసి వెన తిలో లాజర్క దెకిలన్. 24 దెక కెర, ‘ఒ అమ్చొ అబ్రాహామ్ తాతొ, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తీ, చి జోచి ఊంటి పానితె బుడ్డవ అంచి జిబుతె ఇదిల్ లయడ తిమడ్డి రిసొ జో లాజర్క అంచితె తెద్రవు. ఈంజ ఆగి అంక ఒగ్గర్ నొప్పి దెతయ్చి రిసొ’ మెన సొమ్సారొ బతిమాల్పా జా సంగిలన్. 25 గని అబ్రాహామ్ జోక, ‘పుత్త, తుయి బూలోకుమ్తె జతె తిలి పొది కీతుక ఇస్టుమ్ అయ్లిసి దొర్కు కెరన సుక్కుమ్ తెన్ జెతె తిలది. గని లాజర్ కస్టల్ సేడ్డె తిలన్. గని అప్పె జో ఇన్నె సుక్కుమ్ జా అస్సె, చి తుయి ఒత్త సిచ్చల్ సేడ్డె తత్తసి. 26 అన్నె కిచ్చొ మెలె, తుమ్క అమ్క మదెనె వెల్లి గొయి అడ్డు అస్సె. ఏక్ వేల ఇన్నె తెంతో సగుమ్జిన్ ఒత్త గెచ్చుక ఉచర్లె అడ్డు తవును. నెతుర్పు’ చి ‘ఒత్త తిలన కో కి ఇన్నె డేవ జెతు నాయ్ మెన జా గొయి అడ్డు అస్సె’ మెన 27 అబ్రాహామ్ సంగితికయ్, సొమ్సారొ అన్నె, దస్సి జలె, తాతొ, అంచి ఏక్ మనవి సంగిమ్దె. దయ కెర, అంచొ అబ్బొచి గెరి జో లాజర్క తెద్రవు. 28 అంక పాచ్జిన్ బావుడ్లు అస్తి, చి జేవ్ కి ఈంజ సిచ్చ జతి లోకుమ్తె నే ఉత్త, సేడ్డి రితి జోవయింక బుద్ది సికడ్డు మెలన్. 29 గని అబ్రాహామ్

† 16:9 16:9 నెంజిలె, ఎజొమాని, మెలె ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బెదవనెదె. ‡ 16:9 16:9 నెంజిలె గ్రీకు తెన్ చి ఈంజ 9 నంబర్ కోడు తొలితొ రెగిణ్ణిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెన అన్నె నగుమ్జిన్ ఉచర్తతి మెలె, 9. జలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్చి డబ్బుల్ పాపుమ్చి జలెకి, తుమ్ బుద్ది తెన్ ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సేవ కెర్తి రితి జా డబ్బుల్ వాడిక కెరన సేన్సమ్ కెరన, చి జా కేడ్డె తుమ్ మొర గెలె, పరలోకుమ్తె తుమ్క బెదవనుల నెంజిలె ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బెదవనెదె. గ్రీకు బాస తెన్ తిలిసి కిసి జతయ్ మెలె, ‘పాపుమ్చి డబ్బుల్క సేన్సమ్ కెరన, చి జా డబ్బుల్ కేడ్డె, పరలోకుమ్తె తుమ్క బెదవనుల. గని ఉప్పిరి జా మత్తెలి రెగిణ్ణితె రెగిణ్ణి రితి అర్దుమ్ అన్నె సంగితయ్’ మెన ఉచర్తసుమ్. § 16:25 16:25 నెంజిలె ‘తుచి వాట పూర్తి’.

జోక అన్నె, 'మోసేచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచి ఆగ్గుల్, అన్నె దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుల్ రెగిడ్లి పుస్తకల్ ఎత్తి జోవయింక అన్నె. ఒత్త తిలిసి సరిగా సూన్తు, చి జేవ్ బుద్ది జంక జయెదె' మెన అబ్రాహామ్ సంగిలన్. 30 గని జో అన్నె అబ్రాహామ్ తెన్, 'నాయ్, ఒత్త తిలిసి సూన్లె కి కెర్తి నాయ్, గని మొర గెలోసా కో జలెకు జేవ్తె గెచ్చు బుద్ది సంగిలె, జేవ్ కెర్ల పాపల్ చినన దుకుమ్ జా పాపుమ్బుద్ది ముల మార్పువ జవుల' మెలన్. 31 చి ఆకర్క అబ్రాహామ్ జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, 'మోసేచి అత్తి దేముడుచి ఆగ్గుల్ రెగిడ్లి కొడొ కి, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుల్ రెగిడ్లి కొడొ సూన నంప నే కెర్లె, కో జవున్ మొర్లొ మాన్సు అన్నె జీవ్ జా ఉట్టికి నంప కెర్తి నాయ్.'", మెన పరిసయ్యుల్క యేసు సంగిలన్.

17

పాపుమ్ కెరయ్ తిన్చి రిసాచి కోడు
(మత్త 18:6-7,21-22; మార్కు 9:42)

1 తెదొడి యేసు జోవయించ సిస్సుల్క, "పాపుమ్ కెరయ్త అల్లర్ కచితుమ్ జెయెదె, గని కచి అత్తి దస అల్లర్ జెవుల మెలె, అయ్యొ, జోవయింక సిచ్చు పిట్టె నాయ్! 2 అంక నంపజల ఇస బాలబోదల్ జలసతె ఎక్కిలోక కి, కో పాపుమ్ కెరయెదె గే, జోచి టొట్రయ్ తిర్వేలి పత్తురు. ఒడొవ దా జోవయింక సముద్దుమ్తె బుడ్డవ గెలుక చెంగిలి. 3 తూమ్ జాగర్ల తా. తుమ్చితె కో గే మెనుమ. తుచొ కేన్ జవున్ బావొ పాపుమ్ కెర్లెగిన, జోవయింక బుద్ది సంగు, చి జోవయించి తప్పుక దుకుమ్ జా బుద్ది జలెగిన, జోవయింక చెమించుప కెరు. 4 అన్నె, రోజుక సత్తు సుట్టు కి తుక పాపుమ్ కెర జేవ్ సత్తు సుట్టు తుచి పక్క పసుల 'అంచి తప్పు. చెమించుప కెరు' మెన జో సంగిలెగిన, తుయి జోక చెమించుప కెరుక అన్నె" మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క బుద్ది సంగిలన్.

నముకుమ్చి రిసాచి కోడు

5 తెదొడి యేసుచ జేవ్ బారజిన్ బారికుల్ యేసుప్రబుక కిచ్చొ మెలన్ మెలె, "అమ్క అన్నె ఒగ్గర్ నముకుమ్ దె" మెల చి, 6 యేసు జోవయింక, "సొర్సుగిడ్లచి ఎదిలి నముకుమ్ తుమ్క తిలె, ఈంజొ నీమారోడు రూకుక 'ఉట్టి జా సముద్దుమ్తె గెచ్చు రోవి జా' మెలె, తుమ్ సంగిలె, జా కోడు సూన్లె జా దస్సి జయెదె."

సేవ నిదానుమ్ కెరుక తిలిన్చి కోడు

* 17:1 17:1 నెంజిలె, 'నముకుమ్ పిట్టయ్త...' † 17:2 17:2 నెంజిలె, 'జోవయించి నముకుమ్ పిట్టయెదె గె,....' ‡ 17:5 17:5 6:13 దెక. జోవయించ బారజిన్ సిస్సుల్ బారజిన్ బారికుల్ ఎక్కి. § 17:6 17:6 ఏక్ రగుమ్ పండ్లు దెరెదె. * 17:14 17:14 యూదుల్ తెన్ వెల్లి రోగుమ్ ఏక్ మాన్సుక ముల తిలె, జో మాన్సుక 'చెంగిల్, నుద్ది జలొ' మెన రుజ్జు సంగుక ఎక్కి పూజుర్లుకయ్ అదికారుమ్, 5:12చి ఎట్టిచి కోడు దెక. † 17:16 17:16 సమరయ నుదల్క యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకల, గని జేవ్ యూదుల్ ఇన్నె బుద్ది ఉచర్తి నాయ్. ఎక్కి సమరయ నుదొ బుద్ది ఉచర్తి. ‡ 17:19 17:19 నెంజిలె 'రచ్చించుప జా అస్సిసి'.

7 "తుమ్చితె ఎక్కిలోక గొత్తి నుదొ తయెదె మెనుమ, చి జో గొత్తి నుదొ కేస్సొతో జవున్, మెండల్ రక తా జవున్ గెరి అన్నె అయ్లె, 'తుయి బేగి గెచ్చు అన్నిమ్ కెరు' మెన ఎజోమాని సంగెదె గె? 8 నాయ్, గెద. 'తోలితో అంచి రిసా అన్నిమ్ తెయార్ కెర తుచొ పాలుమ్ కుంచన అంక జోగుడ దె, చి ఆవ్ అన్నిమ్ కెర పాని పిలి పడ్డె తుయి కా, పి' మెన ఎజోమాని సంగెదె. 9 అన్నె, జో గొత్తి నుదొ జోక దిలి కామ్ కెర జోచి పూచి తిలిసి కెర్లి రిసా జో ఎజోమాని జోక 'తుయి దయ కెర్లది' మెనెదె గె? నాయ్, గెద. 10 జలె, తుమ్చి పూచి తెన్ కి దస్సి, దేముడు తుమ్క సంగిలిసి ఎత్తి కెర తుమ్చి పూచి కెర తిలె, తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, 'అమ్ రితయ్ గొత్తి నుదల్. అమ్ గవురుమ్క విలువ నాయ్. అమ్క పూచి తిలిసి కెర అస్సుమ్. తెద్దిలి' మెన తుమ్" మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల దెస్సుజిన్క యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

11 ఒత్త తెంతొ అన్నె కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె గెచ్చుక మెన సమరయ ప్రదేసిమ్క చి గలిలయ ప్రాంతుమ్క మదెనె గెతి వట్టె గెతె తా, 12 ఏక్ గావ్క పాసి అయ్లె, వెల్లి రోగుమ్ దెర్ల దెస్సుజిన్ మాన్సుల్ జోక దస్సుల్ జంక మెన అయ్లె, అన్నె, ఇదిల్ దూరి తా 13 కేక్ గల. కిచ్చొ మెన కేక్ గల మెలె, "యేసుప్రబు, బాబు, అమ్చి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తీ" మెన కేక్ గల. 14 జలె, యేసు జోవయింక దెక కెర "దేముడుచి గుడితె తుమ్ గెచ్చు, ఒత్తచ *పూజుర్లుతె దెకవన" మెన సంగిలన్, చి ఒత్త యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన వట్టె గెలె కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, జోవయించి ఆగ్గె చెంగిల్ జా నుద్ది జలె.

15 జలె, జోవయింతె ఎక్కిలో జో చెంగిల్ జలిసి దెకన, గట్టిజ అవాడ్ కెరన దేముడుచి గవురుమ్ సంగ సంగ, యేసు తిలిన్తె ఉట్ట అయ్లన్. 16 ఉట్ట జా, "అంక రచ్చించుప కెర దయ కెర్లది" మెన యేసుక జోచి నర్ల సంగ యేసుచి చట్టె నెర్ను సేడ్లె. జో మాన్సు సమరయ నుదొ.

17 జలె, యేసు తెదొడి, "దెస్సుజిన్క చెంగిల్ కెర్లయ్, గెద. జేవ్ అన్నెక్ నొప్పుజిన్ కేతె? 18 ఈంజొ యూదుడు నెంజిలొసొక పిట్టవ, జేవ్ అమ్చ యూదుల్తె అన్నె కో జోవయించి నర్ల సంగుక జెతి నాయ్ గె?" మెన పున కెర, 19 జో చెంగిల్ జలొసొక అన్నె, "తుయి ఉట్ట, గెరి గో. అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా బారికుల్ జా అస్సిసి" మెన యేసు జో మాన్సుక సంగిలన్.

దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచ కొడొ (మత్త 24:23-28,37-41)

20 జలె, “దేముడుచి రాజిమ్ కెయఱక జెయెదె?” మెన సగుమ్జిన్ పరిసయ్యుల్ యేసుక పుసిల చి, జో, “దేముడుచి రాజిమ్ డీస్తిసి నెంజె. కెయఱక గే డీన జెయెదె మెన నాయ్. 21 ‘ఈందె, ఇన్నె అస్సె’ జలెకు, ‘ఓదె, ఒత్త అస్సె’ జలెకు మెనుక బెదె నాయ్. కిచ్చొ మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ అప్పెయి కి కీతుమ్చి నెడిమి అస్సె” మెన సంగిలన్.

యేసు ఎదార్దుమ్ ఏలుప కెరుక మెన అన్నె జెతిన్చి రిసాచి కోడు

22 జోచ సొంత సిస్సుల్క యేసు, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొక “ఏక్ దీసి గడియ జవున్ డీసున్” మెన తుమ్ ఒగ్గర్ ఆస జత దీనల్ జెవుల, గని జా మదెనె అంక దెకుక నెతుర్సు. 23 అన్నె, “ఓదె, ఒత్త అస్సె. ఓదె, ఒత్తయ్ అస్సె” మెన సగుమ్జిన్ తుమ్క సంగుల, గని జోవయించి పట్టి తుమ్ గెచ్చు నాయ్. 24 కిచ్చొక మెలె, బిజిలి మొల్కెలె, కిసి ఆగాసుమ్ పూర్తి ఏక్ పక్క తెంతో అన్నెక్ పక్క ఎద ఉజిడి దెయెదె, దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొ *ఏలుప కెరుక మెన ఉత్త జెతి దీసిక కేన్ పక్క కి డీసిందె. 25 గని జా నే జతె అగ్గ తొలితో ఆవ్ ఒగ్గర్ బాదల్ సైమల్ సేడుక అస్సె, ఈంజ కాలుమ్చ †మాన్సుల్ అంక “అమ్క నాయ్. మొర్సు!” మెనుక అస్సె.

26 నోవహు పూర్దుమ్చొచి కాలుమ్ మాన్సుల్ కీన్ జతె తిల గే, దస్సి, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొ అన్నె నే జతె అగ్గెచి మదెనె ఆవ్ జతె ఎదక మాన్సుల్ దస్సి జతె తవుల. 27 మెలె, ‘జోవయించి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చుక’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు వెల్లి వర్దల్చి పాని గెడ్డుప కెరయ్లి గడియ ఎద, నోవహు జోచి కుటుంబుమ్ తెన్ జా వెల్లి ఓడతె పెన కెప్పి డంకిల్ ఎద, నే నంప కెర్తె మాన్సుల్ కతె తా, పితె తా, పెండ్లివొ కెర్తె తా, పెండ్లివొ జతె తా జతె తిల, చి ‡జేవ్ ఎత్తిజిన్క వర్దల్చి పాని గిడ గెలి.

28 పడ్డె లోతు పూర్దుమ్చొచి కాలుమ్ కి జో జతె తిలి సాదొమ పట్టుమ్చ దస్సి జతె తిల. ప్రెజల్ కతె తా, పితె తా, బియ్యారి కెర్తె తా, పంటొ పికయ్తె తా, గెరల్ బందితె తిల.

29 గని కీలోతు జా సాదొమ పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా ముల దిలి దీసి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పరలోకుమ్ తెంతో జా పట్టుమ్చి ఉప్పిరి ఆగిచి ఎడ్డి రితి ఇంగుడు సువ

దిలన్, చి జా పట్టుమ్చ ఎత్తిజిన్ మొర గెల. 30 అన్నె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసొ ఏలుప కెరుక మెన అన్నె ఉత్త జా డీస్తి దీసి జెతి ఎద దస్సి మాన్సుల్ అంక నే ఉచర్తె, బుద్ది నే ఉచర్తె ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి జతె తవుల, చి తెదొడ్క *తీర్పు జా సిచ్చు జవుల.

31 “జా దీసిక జోచి గేరుచి ఒర్నె కో తవుల గే, జోచి సామన్ గెరి తిలె కి, జా వెంట నెంక మెన ఉత్తుతు నాయ్, అన్నె కో జోచి బట్టి జవున్ తిలె, కిచ్చొ వెంటుక పసుల్తు నాయ్, †గని బే బేగి ఉట్ట గెతు. 32 లోతుచి తేర్చి జా సాదొమ పట్టుమ్క ఇదిల్ ఇస్టుమ్ జా జాక దెకుక మెన పసుల లోన్చి ‡పత్తురు మర్లు జా గెలి, గెద. జలె, జాక దస్సి జర్లు జలిసి తుమ్ పచ్చ నాయ్. 33 కిచ్చొక మెలె, సొంత ప్రానుమ్ రచ్చించుప కెరనుక కో ఉచరుల గే, జోవయించి ప్రానుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె, గని దేముడు దిలి వాటు ఎక్కి సత్తిమ్ ఇండుక మెన జోవయించి ప్రానుమ్ కో దెవుల గే, జోవయించి ప్రానుమ్ రచ్చించుప జయెదె.

34 “జా రాతిక దొగుల ఎక్కితె నిజ తిలె, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్నెక్లొక కడ నెవుల. 35 దస్సి, దొగుల తేర్బోదల్ రోడ్తె తిలె ఎక్కిక ముల దా, అన్నెక్లిక కడ నెవుల, 36 కీఅన్నె, దొగుల మున్నబోదల్ బట్టి తిలె, ఎక్కిలోక ముల దా, అన్నెక్లొక కడ నెవుల” మెన యేసు సంగిలన్. 37 దస్సి సంగితికయ్, “కేనె కడ నెవుల, ప్రబు?” మెన సిస్సుల్ పుసిల, చి జోవయింక, “పీసుమ్ కేనె తయెదె గే, ఒత్త గిద్దుల్ బెరుల.” మెన సంగిలన్.

18

తీర్పు కెర్తి టాన్తె తోడు సంగితో ఎక్కిలోచి టాలి

1 తెదొడి యేసు జేవ్ సిస్సుల్క ఈంజ టాలి సంగిలన్. కిచ్చొక మెలె, *జో తీర్పు కెర ఏలుప కెరుక మెన అన్నె జతె ఎదకచి మదెనె జేవ్ బద్దుకుమ్ గే అన్మానుమ్ గే నే జతె ప్రార్దన కెర్తె తంక మెన జోవయింక సికడ్డి రిసా సంగిలన్. 2 ఇని జతయ్ “ఏక్ పట్టుమ్తె తీర్పు కెర్తి టాన్తె తీర్పు దెతోసొ ఎక్కిలో తిలో. జో అన్నె మాన్సుల్క బియె నాయ్, దేముడుక బియె నాయ్. 3 పడ్డె, జయి పట్టుమ్తె రండెల్ మాన్సు ఎక్కి తిలి. ఈంజ జలె, రోజుక జో తీర్పు దెతోసొతె గెచ్చు కెర, ‘విరోదుమ్ సుదొ ఎక్కిలో అంచి ఉప్పిరి దావ దా అస్సె. అంచి సంగిలీన్ నూన్లె జో మాన్సు సంగిలి నిందక ఆరిచి మెన రుజ్జు దెకయ్తినెతె అంక తోడు తా’

§ 17:21 17:21 కిచ్చొక దస్సి మెన్తయ్ మెలె, జో యేసు అయ్లిన్ తెన్ జా రాజిమ్ అయ్లి, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సుద్ది తిలె అత్త జోవయించి అత్తి, అన్నె జోవయించి సిస్సుల్చి అత్తి జా రాజిమ్చి రచ్చించుప కెర్తి కామ్ జో కెర్తయ్. ‘తుమ్చి నెడిమి అస్సె’ మెలి కోడుక సగుమ్జిన్ ‘తుమ్చి పెట్టి అస్సె’ మెన రెగ్ల అస్తి, గని నంపతిలనచి పెట్టి జా రాజిమ్ తయెదె, గని నంపనెంజలనచి పెట్టి నాయ్. జేవ్ పరిసయ్యుల్త ఒగ్గర్జిన్ యేసుక నంప కెర్తి నాయ్. * 17:24 17:24 లూకా 1:32-33, డీనయ్లిసి 5:10, చి 20:4-6 దెక. † 17:25 17:25 లూకా 9:22 దెక. ‡ 17:27 17:27 ఆదికాండుమ్ 7 అద్యయమ్. § 17:29 17:29 ఆదికాండుమ్ 18:16-19:29. * 17:30 17:30 లూకా 21:34-36 దెక. † 17:31 17:31 మత్తయ 24:15-18. ‡ 17:32 17:32 ఆదికాండుమ్ 19:26. § 17:36 17:36 ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 36 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. * 18:1 18:1 లూకా 21:5-36.

మెన పుసితె తిలన్. 4 ఒగ్గర్ దీసల్ జో ఒప్పనె నాయ్, గని పడ్డొ కిచ్చొ బుద్ది జోక అయ్లె మెలె, ఆవ్ దేముడుక బితోసా, మాన్సుక బితోసా నెంజి, గని 5 ఈంజ రండెలి అంక అల్లర్ దా పుసుక ములె నాయ్ చి రిసా, జాచి సంగిలీన్ సూన్తిస్తె తోడు సంగిమదె. నెంజిలె, జా రోజుక జెతె తతిన్క అంక పూర్తి అల్పు కెరెదె మెలన్” మెన యేసుప్రబు టాలి సంగిలన్. 6 కిచ్చొ అర్దుమ్ సంగిలన్ మెలె, “ఆదె, జో బుద్ది నెంజిలో తీర్పు దెతోసా కీన్ సంగిలో! 7 జలె, రాతి మెద్దెనె జాక జాచి బాదల్ కస్టల్ సంగిత జో నిసాన్ల జోచయ్ జల మాన్సుల్చ ప్రార్దనల్ దేముడు సూనె నాయ్ గె? జోవయింక తోడు జెయె నాయ్ గె? కచితుమ్ సూనెదె, తోడు జెయెదె. అన్నె జా తోడు జెంక ఆల్పిమ్ కెరెదె గె? నాయ్ గెద. 8 బే బేగి తోడు జెయెదె. గని, జాగర్, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్దున్ అయ్లోసా ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతి పాదిక మాన్సుల్ †నిదానుమ్ నముకుమ్ తవుల గే నాయ్ గె?” మెన యేసు సంగిలన్.

పరిసయ్యుడుచి నుంకరోచి రిసా సంగిలి టాలి

9 పడ్డొ ‘అమ్క పున్నిమ్’ మెనన అన్నె మాన్సుల్క నిస్కారుమ్ ఉచర్ల మాన్సుల్క ‘సూన్తు’ మెన యేసు అన్నెక్ టాలి సంగిలన్. 10 “ప్రార్దన కెరుక మెన దొగు మాన్సుల్ అమ్చి దేముడుచి గుడితె గెల. జోవయింతె ఎక్కిలో పరిసయ్యుడు, ఎక్కిలో సిస్తు నజితో నుంకరో. 11 జలె, పరిసయ్యుడు పురైతో టీఁవ, జోచి పెట్టి ఉచరన ఇసి ప్రార్దన కెరన్లన్, ‘ఓ అమ్చొ దేముడు, ఆవ్ జేవ్ అన్నె మాన్సుల్చి రితి నెంజిల్ రిసా తుక అంచి సర్ద ఆవ్ సంగితసి. జేవ్, జలె, మాన్సుల్క బియఁడ, జోవయించి ఆస్తి దొర్కు కెరంతతి, కిచ్చొ కిచ్చొ నాయిమ్ నెంజిల కమొ కెర్తతి, లంజెకమొ కెర్తతి, చి నగుమ్జిన్ కి జో ఒత్తల్తోచొ సిస్తు నజితోసాచి రితి జతతి. 12 గని అవ్ సత్తరెక్క తివ్వెరి చువ్వె తత్తసి, చి అంక దొర్కు జతిన్ ఎత్కితె దెన్ను వాటల్తె ఏక్ వాట తుక దెతసి’ మెన దేముడుక ప్రార్దన కెర్లన్.

13 “గని, జో సిస్తు నజితోసా, ఇదిల్ దూరి టీఁవ తా, మాములుమ్ జేవ్ యూదుల్ కెర్తి రితి నే కెర్తె, ఉప్పిరి నే దెకితె, లాజుక మొకొమ్ లుంకడ గుండెతె పెటన ‘ఓ దేముడు, ఆవ్ పాపుమ్చొ మాన్సు. అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ జా అంచ పాపల్ చెమించుప కెరు!’ మెన ప్రార్దన కెర్లన్. 14 జలె, జేవ్ దొగులతె కక్క ‘సత్తిమ్ జలొ’ మెన దేముడు దెకిలన్? జో గవురుమ్ ఉచరన్లొసాక, నాయ్, గని పాపుమ్ ఒప్పన్లొ ఈంజొ నుంకరోకయ్, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. జోచి పాపుమ్ చెమించుప జా గెరి ఉట్టు గెలన్. కిచ్చొక మెలె, కో జోక జొయ్యి గవురుమ్ కెరనెదె గే, జోక

దేముడు దాక్ కెరెదె, గని కో జోక జొయ్యి దాక్ కెరనెదె గే జోక దేముడు వెల్లొ కెరెదె” మెన సంగిలన్.

బాలబోదల్క యేసు చడ వరుమ్ దిలిసి (మత్త 19:13-15; మార్కు 10:13-16)

15 జలె, జా దీసి ‘యేసు జోవయింక చడ చెంగిల్ వరుమ్ దెవును’ మెన, సగుమ్జిన్ ప్రైజల్ జోవయించ బాలబోదల్క జోతె కడ ఆన్తె తిల. గని జేవ్ జెతె తిలిసి యేసుచ సిస్సుల్ దెక కెర, జేవ్ బోదల్క కడ ఆన్ల మాన్సుల్క “పోస” మెన గోల కెర్ల. 16 గని యేసు జా దెక కెర, జోవయింక పాసి బుకారా కెర, “బోదల్ అంచితె జెతు. జోవయింక ఆటంకుమ్ కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ ఇన బాలబోదల్ జల నుదల్చియి. 17 తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, మాన్సు గవురుమ్ నే ఉచరంతె బాలబోదల్చి రితిచి నముకుమ్ తెన్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి వరుమ్ నజన్లెకయ్, పరలోకుమ్తె గెచ్చుక జయెదె” మెన యేసు సంగిలన్.

సామ్నారుమ్ తిలొ ఉబెడొ ఎక్కిలో దేముడుచి రాజిమ్చి రిసా యేసుక పునితికయ్ (మత్త 19:16-30; మార్కు 10:17-31)

18 యూదుల్చొ అదికారి ఎక్కిలో యేసుతె జా కెర, “చెంగిల్ తిలొ గురుబాబు, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె ఆవ్ కెయఁడ తెయఁడ జితి వాట అంక దొర్కు జంక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ కామ్ కెర్లె జయెదె?” మెన పునిలన్. 19 పునితికయ్ యేసు, “ ‘చెంగిల్ తిలొసా’ మెన అంక కిచ్చొక సంగిలది? చెంగిలోసా దేముడు ఎక్కిలోయి, గని అన్నె కో కి చెంగిలోస నెంజితి. 20 జో దిల ఆగ్గుల్ మెలె తుయి జాన్సి.

లంజెకమొ కెరుక జయె నాయ్, నరు అత్య కెరుక జయె నాయ్, చోరుక జయె నాయ్, అబద్దుమ్ సాచి సంగుక జయె నాయ్, అయ్యద్అబ్బొద్క గవురుమ్ దెకితె తంక అస్సె. దసచయ్” మెన జోక యేసు సంగిలన్. 21 సంగితికయ్ జో మాన్సు, “బాల తతె తెంతో ఈంజేవ్ ఆగ్గుల్ రితి ఆవ్ నిదానుమ్ కెర దెకన్తసి” మెన జబాబ్ దిలన్. 22 జా కోడు సూన కెర యేసు, జోక, “అప్పొక తుక ఎక్కి పిట్ట అస్సె. తుచి ఆస్తి ఎత్కి తుయి విక కెర, జా వికిలి డబ్బుల్ బీద నుదల్క దేను, దస్సి కెర్లెగిన పరలోకుమ్తె తుక ఆస్తి కలుగు జెయెదె. అన్నె అంచి తెన్ బెద అంచి పట్టి జె!” మెన సంగిలన్.

23 గని ఈంజ కోడు సూన కెర, జోక ఒగ్గర్ సామ్నారుమ్ తిలిచి రిసా జో మాన్సు ఒగ్గర్ విసారుమ్ జలొ.

24 తెదొడి, జో మాన్సు దస్సి విసారుమ్ జలిసి దెక కెర యేసు, “సామ్నార్లు దేముడుచి రాజిమ్తె గెచ్చుక జలె, కెర్తి గే కస్టుమ్ జలెకయ్ జయెదె. 25 కిచ్చొక మెలె, ఇన

† 18:8 18:8 నెంజిలె, ‘నిదానుమ్ ప్రార్దన కెర్తి నముకుమ్ తెన్ తవుల గే నాయ్ గె?’

సామూయ్య దేముడుచి రాజిమతె బెదితి కంట, నూజిబొర్రో వాట్ ఒంటె గెచ్చుక సుల్లు!” మెన సంగిలన్.

26 జలె, జా కోడు నూన్లన “దస్సి జలె, కో †రచ్చించుప జంక జయెదె?” మెన బమ్మ జల. 27 గని యేను, “మాన్సు కెర్క నెత్తిరిసి కి, దేముడు జర్గు కెరుక తెరె” మెలన్.

28 తెదొడి యేనుచ బారజిన్ బారికుల్తె తిలో పేతురు మెలో సిస్సుడు “ఈందె, అమ్చ గెరల్ ఎత్తి ముల దా అమ్ తుచి పట్టి బులితసుమ్” మెలన్. 29 యేను జేవ్ బారికుల్క, నిజామి, అన్నె తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ మెంతసి మెలె, దేముడుచి రాజిమచి కామ్ కెర్తి రిసా గేరు జలెకు, తేర్చిక జలెకు, అన్నొబావొక జలెకు, అయ్యన్అబ్బొన్క జలెకు, బోదల్క జలెకు కో ముల తవుల గే, 30 అప్పె ఈంజ లోకుమతె ఈంజ కాలుమతె కి జోక దసచ అన్నె ఒగ్గర్ వంతుల్ రితి దొర్కు జయెదె, అన్నె, జెతి కాలుమతె, కెయచ తెయచ పరలోకుమతె జితి వాట జోక దొర్కు జయెదె.

జో మొరుక తిలిన్చి రిసా యేను అన్నెక్ సుట్టు సంగిలిసి

31 తెదొడి జేవ్ యెరూసలేమతె గెతె తిలి వట్టె యేను జోచ బారజిన్ సిస్సుల్క పక్క కడన ఇసి మెలన్. “ఈందె, అమ్ యెరూసలేమతె గెతసుమ్, చి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అయ్లోసాచి రిసా దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన రెగిడ్డిసి ఎత్తి కచితుమ్ పూర్తి జర్గు జయెదె. 32 కిచ్చొక మెలె, యూదుల్ నెంజిలనచి అత్తి అంక సార్పు కెర దెవుల, చి అంక కొంకడుల, అంచి మరియాద కడుల, చి అంక తుంక దెవుల. 33 అంక కొర్డల్ తెన్ పెటుల, చి అంక మారుల, తిర్తక అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె” మెలన్. 34 గని ఇన్నెచి కిచ్చొ అర్దుమ్ కి కెరంతి నాయ్. జా అర్దుమ్ లుంకిల్ రితి తిలి, చి జో కిచ్చొచి రిసా సంగిలో గే నేన్ల.

గుడ్డి జలో మాన్సుక యేను చెంగిల్ కెర్తిసి (మత్త 20:29-34; మార్కు 10:46-52)

35 యెరూసలేమతె గెచ్చుక మెన యేను వట్టె గెతె తా యెరికో పట్టుమ్క పాసి అయ్లి పొది, గుడ్డి జలో మాన్సు ఎక్కిలో వాట్ సాడి వెస తా, బిచ్చిమ్ నజితె తిలో. 36 ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ జా వాట్ గెతె తిలిన్చి అవాడ్ నూన కెర, “కిచ్చొక ఒగ్గర్ జనాబ్ ఈంజ వాట్ గెతతి?” మెన పుసిలన్. 37 పుసిలె, జేవ్ “నజరేతు గవ్వెచొ యేను ఈంజ వాట్ గెతయ్” మెన జోక సంగిల, 38 చి నూన, జో “ఓ యేనుప్రబు, దావీదు రానొచి సెకుమతె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ, అంచ చెంగిల్ కెరు!” మెన కేక్ గలన్.

39 తెదొడి పుర్రెతో ఇండితె తిలన సగుమ్జిన్ జో గుడ్డి మాన్సుక “తుక్లె తా” మెన గోల కెర్ల, గని జో అన్నె, “దావీదు రానొచి సెకుమతె జెర్మిలో రచ్చించుప కెర్తొసా, అంచి ఉప్పిరి కన్కారుమ్ తియ చెంగిల్ కెరు!” మెన అగ్గెచి కంట గట్టిజ కెకుల్ గలో. 40 ఇసి జతికయ్, యేను టీవ కెర, “జోక ఇత్తల్ కడ ఆన” మెన ఆడ్ర దిలన్, చి జోక జోచితె కడ ఆన్లన పాసి జెతికయ్, 41 “ఆవ్ తుక కిచ్చొ కెరుక మెన తుయి కోర్ప జతసి?” మెన పుసితికయ్, జో గుడ్డి మాన్సు, “ప్రబు, ఆవ్ దెకిత్ రితి కెరు” మెలన్. 42 యేను జోక, “ఈందె తుచ అంకివొ డీస్తు. అంచి ఉప్పిరి తుయి నముకుమ్ తిలి రిసా తుయి కిచ్చెంగిల్ జా అస్సిసి” మెన సంగితికయ్, 43 బేగి జో మాన్సుచ అంకివొ డీసిల చి, దేముడుచి గవురుమ్ సంగ యేనుచి పట్టి గెలన్. అన్నె, ప్రెజల్ ఈంజ ఎత్తి దెక తా, జేవ్ కి దేముడుచి గవురుమ్ సంగిల.

19

జక్కయ్య మెలో సిస్తు నజితో సుంకరో

1 జలె, యేను యెరికో పట్టుమ్ పెన జా పట్టుమ్ వాట్ గెచ్చు ముల్తి పొది, 2 ఒత్త జక్కయ్య మెలో మాన్సు తిలన్. జో సిస్తు నజిత సుంకర్లుచొ అదికారి, చి జో ఒగ్గర్ సామూరుమ్ తిలో. 3 జలె, ‘యేను కిసాచొగె దెకిందె’ మెన ఇస్తుమ్ జలన్, గని జో పాట్టి మాన్సు, చి యేనుచి సుట్టునంత బెర్ల జనాబ్ అడ్డు జా అస్తి. 4 జాకయ్ జో కిచ్చొ కెర్లన్ మెలె, యేను జా వాట్ గెచ్చెదె, చి జో పుర్రెతో నిగ గెచ్చు, ఏక్ బొడ్డ రూక్తె వెగిలన్.

5 జలె, యేను ఒత్త పావ కెర, ఉప్పిరి రూక్తె దెక, “జక్కయ్య, బే బేగి ఉత్తు. ఆజి ఆవ్ తుచి గెరి తంక అస్సి” మెలన్. 6 దస్సి మెంతికయ్, జక్కయ్య బమ్మ తెన్ జా రూక్తె తెంతో ఉత్త జా, సర్ల తెన్ యేనుక గెరి కడన, మరియాద ఎత్తి కెర్లన్. 7 ఇసి జర్గు జలిసి దెక కెర ప్రెజల్ ఎత్తి కునుమ్కనుమ్ లట్టబ్బ. “పాపుమ్ సుదొచి గెరి జో గోత్ గెచ్చుక కిచ్చొక?” మెల.

8 జలె, యేను ఒత్త తిలి పొది, జక్కయ్య పుర్రె జా టీవ ప్రబుక కిచ్చొ కోడు సంగిలన్ మెలె, “ఈందె, ప్రబు, అంచి ఆస్తితెచి ఏక్ వంతు బీద సుదల్క దా గెలిందె. అన్నె, డబ్బుల్క ఆవ్ కక్క మోసిమ్ కెర తిలె, జోవయింక ఆవ్ మోసిమ్ కెర నజిలి కంట అన్నె అన్నె చెత్తర్ వాటల్ జోవయింక అన్నె దెయిందె” మెన ఒప్పన్లన్. 9 దస్సి జతికయ్, యేను జోక, “దేముడు పాపల్ చెమించుప కెర్తి రచ్చన ఆజి ఈంజ గెరి పావ అస్సి. పాపుమ్ ఇండితె తిలె కి ఈంజొ కి *అబ్రాహామ్చి సెకుమచొ, గెద.

10 మెలె, అత్తుక నెన గెలసకయ్ చజన జోవయించ పాపల్

† 18:26 18:26 మెలె, పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జంక, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమతె బెదుక. § 18:42 18:42 నెంజిలె ‘రచ్చించుప జా అస్సిసి’. * 19:9 19:9 యూదుల్క అబ్రాహామ్ ముక్కిమ్చొ పూర్గుమ్చొ జా తిలో.

తెంతో రచ్చించుప కెరుక మెనయ్ ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్”.

బజర్చ కాసుల్చి టాలి
(మత్త 25:14-30)

11 యేసు సంగిలి కోడు ప్రెజల్ నూన్తె తిలి పొది, యెరూసలేమ్క పాసి జెతె తిల, చి ప్రెజల్ జేవ్చి పెట్టి కిచ్చో మెన ఉచర్తె తిల మెలె, “యేసు అమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె పావెలె, దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్దుమ్ ఏలుప కెరుక మొదోల్ జయెదె.” మెన ఉచర్తె తిల. 12 జాకయ్ యేసు జోవయింక ఏక్ టాలి సంగిలన్. “వెల్లో మాన్సు ఎక్కిలో తిలో. ఈంజ దేసిమ్క రానో జంక మెన, రానల్క టీవణ్ణోసా తిలి దూరి దేసిమి ఉట్ట గెచ్చ జెంక మెన, ఈంజో బార్ జలో. 13 గని, నే గెతె అగ్గె, జోచ దెన్సుజిన్ గొత్తి సుదల్క బుకారా కెర, జోవయింక ఎక్కెక్లొక ఎక్కెక్ †బజర్చ కాసుల్ దా కెర, ‘ఆవ్ జెతె ఎదక ఇన్నెతెన్ బియ్యారి కెర్తె తా’ మెలన్. 14 గని జోవయించ ప్రెజల్ జోక ఒగ్గర్ విరోదుమ్ జా అస్తి, చి ‘ఈంజో మాన్సు అమ్చి ఉప్పిరి ఏలుప కెరుక మెలె, అమ్క ఎద్దరె ఇస్టుమ్ నాయ్’, మెన జో మాన్సుచి పట్టి కబుర్ తెద్రయ్లన్.

15 “గని, జో మాన్సు రానో జా బుల అయ్లన్, చి జో డబ్బుల్ దా తిల గొత్తి సుదల్ బియ్యారి కెర కెద్ది లాబుమ్ కెర అస్తి సూనుక మెన జేవ్క బుకార్లన్. 16 తోలితోచో జా కెర, రానోచి పురెతో టీవెలన్ అన్నె, ‘బాబు, తుయి దిలి బజార్ కాసుక అన్నె దెన్సు బజార్ కాసుల్ లాబుమ్ దొర్కు జా అస్సె’ మెలన్, చి 17 ‘బొల్లొయ్ కెర్లది, తుయి చెంగిలో గొత్తి సుదో. ‡ఇదిలిసి కామ్ దెతికయ్ తుయి నిదానుమ్ కెర్లది, చి తుయి దెన్సు పట్టుల్చి ఉప్పిరి ఏలుప కెరుక మెన తుక ఆవ్ అదికారుమ్ దెతసి’ మెన రానో సంగిలన్. 18 తెదోడి అన్నెక్లొ గొత్తి సుదో అయ్లో, అన్నె, ‘బాబు, తుయి దిలి బజార్ కాసుక అన్నె పావ్ బజార్ కాసుల్ లాబుమ్ దొర్కు జా అస్సె’ మెలన్, చి 19 ‘బొల్లొయ్ కెర్లది, తుయి చెంగిలో గొత్తి సుదో, పావ్ పట్టుల్చి ఉప్పిరి ఏలుప కెరుక మెన తుక ఆవ్ అదికారుమ్ దెతసి’ మెన రానో సంగిలన్.

20 “తెదోడి అన్నెక్లొ గొత్తి సుదో అయ్లో అన్నె, ‘బాబు, ఉంద, తుచి బజార్ కాసు. ఇన్నెక మూటో బంద తియ దిలయ్’. 21 కిచ్చొక మెలె, తుయ్ ‘కన్కారుమ్ నెంజిలోసా’ మెన బిలయ్. తుయి కామ్ నే కెర్లిసి నజన్తసి, తుయి నే ఉంపిలిసి లాయితసి మెలన్. 22 జలె, జోక జో రానో కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, ‘తుయి గర్చొ గొత్తి సుదో! తుయి సొంత సంగిలిసి తుకయ్ నేరిమ్ వయడ్తయ్. అంక కన్కారుమ్

నెంజిలోసా, సొంత కామ్ నే కెర్లిసి నజిలోసా, సొంత నే ఉంపిలిసి లాయితోసా’ మెన తుయి జాన్సి. 23 జలె, ‘అంచి డబ్బుల్ కిచ్చొక సావుకర్తె జవున్ తిసి నాయ్? సావుకర్తె జవున్ తితది జలె, ఆవ్ బుల అయ్లి పొది సర్ల తెన్ వడ్డి నజన్తయ్’ మెన జో గర్చొ గొత్తి సుదోక సంగ కెర, 24 పాసి టీవ తిల మాన్సుల్క, జా బజార్ కాసు జోతె నజన, దెన్సు బజార్ కాసుల్ తిలో జో అన్నెక్లొ గొత్తి సుదోక దాన, మెలన్. 25 జో దస్సి మెంతికయ్, జేవ్ తిల గొత్తి సుదల్ గోస జా, గని బాబు, జోక దెన్సు బజార్ కాసుల్ అస్తి! జోక అన్నె కాసుల్ కిచ్చొక దెంక! మెల. 26 గని జో రానో కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, ‘తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఏకక్క తిలె, జోక అన్నె దెంక జయెదె. కక్క నెంజిలె, జోక తిలిసి కి జోతె తెంతో అన్నె కడ గెలుక జయెదె. 27 జలె, అంక అమ్చి ఉప్పిరి జో ఏలుప కెరుక మెలె, అమ్క ఎద్దరె ఇస్టుమ్ నాయ్’ మెల అంచ విరోదుమ్ సుదల్క కిచ్చొ కెరుక? జోక ఇన్నె కడ ఆన, చి అంచి మొక్కె కండ గెల మెన రానో సంగిలన్” మెన యేసు *టాలి సంగిలన్.

యేసు గాడ్డె పిల్లతె వెగ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క అయ్లిసి
(మత్త 21:1-11; మార్కు 11:1-11; యోహా 12:12-19)

28 యేసు ఈంజ టాలి సంగ కేడవ కెర, యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక మెన జోచ సిస్సుల్చి పురె గెలన్. 29 జలె, బేత్సగే చి బేతనియ మెల గవ్వొక పాసిచి †బలివ మెంతి మెట్టయ్ పావెలి పొది, యేసు జోచ సిస్సుల్తె దొగులక పాసి బుకారా కెర, 30 “తుమ్చి మొక్కె తిలి గవ్వొ తుమ్ పెన, చి గవ్వొ పెసిలదు మెలె, బంద తిలి ఏక్ గాడ్డె పిల్ల బేగి తుమ్క డీసిదె. జాచి ఉప్పిరి అప్పె ఎద కో కి వెగుక నేతయ్. జాక యిప కెర ఉదడ ఆన. 31 అన్నె, ‘కిచ్చొక యిపితసు?’ మెన తుమ్కకో జవున్ పుసిలె, తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, ‘ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అస్సె’” మెన సంగ, మెన యేసు జేవ్ దొగుల సిస్సుల్క సంగ జా గవ్వొ తెద్రయ్లన్.

32 జలె, జో తెద్రయ్ల దొగుల గెచ్చ కెర, యేసు సంగిల్ రితి జలి మెన దెకిల. 33 జేవ్ జా గాడ్డె పిల్లక యిపుక దెర్లికయ్, “గాడ్డె పిల్లక కిచ్చొక యిపితసు?” మెన జేవ్చ సావుకర్లు పుసిల. 34 పుసితికయ్, “ఇన్నెతెన్ ప్రబుక కామ్ అస్సె” మెల.

35 జలె, జేవ్ సిస్సుల్ జా గాడ్డె పిల్లక యేసుతె ఉదడ ఆన కెర, జోవయించ దుప్పట్లు గాడ్డెచి ఉప్పిరి గల దా, యేసుక

† 19:13 19:13 ఏక్ బజార్ కాసుచి విలువ కెద్ది మెలె, పుంజెక్ పొదుల్చి కూలి డబ్బుల్చి ఎదిలి. ‡ 19:17 19:17 లూకా 16:10 దెక. § 19:26 19:26 మత్తయ 25:29 దెక. ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె ‘ఇదల్ జవున్ బుద్ది తిలోసాక అన్నె బుద్ది సికడుక జయెదె, గని బుద్ది నెంజిలోసాతె తెంతో జో సిక తిలిన్ కి కడ గెలుక జయెదె’. * 19:27 19:27 ఈంజ టాలితె రానో కో మెలె, యేసు. జోవయించ విరోదుమ్ సుదల్ కో మెలె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్. గొత్తి సుదల్ మెలె, జోక నంపజలన. డబ్బుల్ వాడిక కెర్లిన్ మెలె, జో దిలి కామ్. డబ్బుల్ మెలె, జో దిల సెక్కివో. † 19:29 19:29 ‘బలివ మెట్ట’ మెన కిచ్చొక నావ్ తియ అస్తి మెలె, ఒత్త బలివ పండ్లు రూకుల్ తిల. ‡ 19:36 19:36 మత్తయ 21:8, చి మార్కు 11:8 దెక.

వెగడ్ల, ³⁶ అన్నె, యెరూసలేమ్‌తె జో గెతె తతికయ్, జో గెతి వట్టె *జనాబ్ జోవయించ పాలల్ అంతిర్. ³⁷ అన్నె, యేసు జా ఒలివ మెట్టచి కొన్న జిన యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పక్క ఉత్త పాసి పావిలి పొది, జోక నంపజల ప్రెజల్ ఎత్తిజిన్ సర్దనంతోనుమ్ జా గట్టిజ అవాడ్ కెరన, ³⁸ “దేముడుచి నావ్ తెన్ జెతో రానొక జోఒర, జోఒర! పరలోకుమ్‌తె సేంతుమ్, చి ఎత్తిచి ఉప్పిర్ టాన్‌తె తిలోసొక జోఒర!” మెన కేకుల్ గల, యేసుచి అత్తి కెర్ల జేవ్ దెకిల కమొచి రిసొ దేముడుచి గవురుమ్ సంగితె తిల.

³⁹ తెదొడ్డి జేవ్ జనాబ్‌తె బెద తిల సగుమ్‌జిన్ పరిసయ్యుల్ యేసుక “గురుబాబు, తుచ సిస్సుల్ తుక్లె తతి రితి సంగు” మెలె, ⁴⁰ గని యేసు జేవ్‌క కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “తుమ్‌క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజేవ్ తుక్లె తత్త జలె, ఈంజేవ్ పత్తల్ కేక్ గలుల” మెలన్.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్‌క జెంక తిల అల్లర్‌చి రిసొ యేసు ఏడ్లిసి

⁴¹ యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్‌క అన్నె పాసి జా జాక దెక కెర, జాచి రిసొ ఏడ్లన్. ⁴² కిచ్చొ మెన ఏడ్లన్ మెలె, “ఓ యెరూసలేమ్, దేముడు తెన్ కిసి సేంతుమ్ జంక తుయి ఆజి జాన్‌తతి జలె, చెంగిల్ తత్తి! గని నాయ్, అప్పె జా అర్దుమ్ ఎత్తి తుమ్‌క లుంకిల్ రితి అస్సె. ⁴³ ఓ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్, తుయి ఒగ్గర్ సైమల్ సేడ్డి ఏక్ కాలుమ్ జెతయ్. జేవ్ దీసల్‌క తుక కిచ్చొ జయెదె మెలె, తుచ విరోదుమ్ సుదల్ తుచి సుట్టునంత మత్తి డిబ్బల్ వెగడ, తుచి సుట్టునంత బెర జా, ఎత్తి పక్కల్ తెంతో వెల జెవుల. ⁴⁴ తుచ కోటల్, తుచ గెరల్ పూర్తి సేడవ గెల కెర, తుచి తెడి తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్‌క జేవ్ మారుల, చి తుచితె పత్తుర్‌చి ఉప్పిరి పత్తురు తతి రితి ములితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు తుక రచ్చించుప కెర్తి వాటు ఆవ్ దెకయ్‌లయ్, గని చినున్ నాయ్” మెన యేసు కియెరూసలేమ్‌చి రిసొ ఏడ గెలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక మారుక మెన రకితె తిలిసి (మత్త 21:12-17; మార్కు 11:15-19; యోహా 2:13-22)

⁴⁵ యేసు పట్టుమ్‌తె పావ కెర, దేముడుచి గుడితె పెన కెర, ఒత్త *సామన్ వికితనక ఉదడ గెలుక దెర, ⁴⁶ జోవయింక, “ అంచి గేరు ప్రార్దన కెర్తి గేరు, జా దస్సి తవున్’ మెన దేముడుచి కొడొతె రెగ్గవ అస్సె, గని తూమ్

చోర్లు జితో రితో గేరు జతి రితి జాక మార్పుప కెర అస్సెన్.” మెన సంగిలన్.

⁴⁷ జలె, జా దొరతి యేసు రోజుక దేముడుచి గుడితె బోదన కెర్తె తిలన్, అన్నె వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి, యూదుల్‌చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక మారుక వాట్ చజితె తిల, గని ⁴⁸ ప్రెజల్ ఎత్తి రోజుక జెతె తా జోవయించ కొడొ ఒగ్గర్ సర్ద తెన్ సూన్‌తె తిల, చి నెతిర్ల.

20

వెల్లెల సుదల్ యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి (మత్త 21:23-27; మార్కు 11:27-33)

¹ తెదొడ్డి ఏక్ దీసి, యేసు దేముడుచి గుడితె ప్రెజల్‌క బోదన కెర్తె తా సుబుమ్ కబుర్ సంగితె తతికయ్, వెల్లెల పూజర్లు, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన చి అన్నె సగుమ్‌జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జాఁ కెర, ² “తుయి కెర్త కమొ కెరుక, తుయి బోదన కెరుక, తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ అస్సె? కొన్సొ తుక అదికారుమ్ దిలన్?” మెన జోక గోల కెర్ల. ³ యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఆవ్ కి తుమ్‌కయ్ ఏక్ కోడు పునిందె. జలె, అంక తుమ్ సంగ. ⁴ యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిన్‌చి అదికారుమ్ కేనె తెంతో చి? పరలోకుమ్ తెంతో చి గే, మాన్సు తెంతో చి గే, తుమ్ సంగ” మెన వెల్లెల మాన్సుల్‌క యేసు పునిలన్.

⁵ దస్సి పుసితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ కిసి జల మెలె, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బమ్మ తెన్ లట్టబన, ఇసి మెంతె తిల, “పరలోకుమ్ తెంతో చి మెన అమ్ సంగిలెగిన, ‘దస్సి జలె, తుమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెర్పు నాయ్?’ మెన ఈంజొ అమ్‌క సంగెదె. ⁶ గని, ‘మాన్సు తెంతో చి’ మెన సంగిలె, జనాబ్ అమ్‌క పత్తల్ తెన్ పెట మారుల. యోహానుక ‘అమ్‌చొ దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసొ కచితుమ్ తిలో’ మెన జేవ్ జనాబ్‌క నముకుమ్.” ⁷ జాకయ్ జేవ్ యేసుక కిచ్చొ జబాబ్ దిలి మెలె, “జా అదికారుమ్ కేనె తెంతో గే నేనుమ్” మెల. ⁸ జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, “దస్సి జలె, కేన్ అదికారుమ్‌క ఆవ్ అంచ కమొ కెర్తసి గే, ఆవ్ తుమ్‌క సంగి నాయ్” మెన సంగ జేవ్‌క ముద్దొ కెర్లన్.

ద్రాచ తోటచొ ఎజొమానిచొ పుత్తున్‌క మార్లిన్‌చి టాలి యేసు సంగిలిసి (మత్త 21:33-46; మార్కు 12:1-12)

⁹ తెదొడ్డి యేసు ప్రెజల్‌క ఈంజ ఏక్ *టాలి సంగుక దెర్లన్. “ఏక్ మాన్సు ద్రాచ తోట రోవడ కెర, రకితనక నిసాన, జేవ్‌క

§ 19:44 19:44 యేసు జెర్మ ముప్పుయ్ తిన్ని వెర్చుల్‌క మొర అన్నె జిలన్, చి యేసు జెర్మ డబ్బయ్ వెర్చుల్‌క రోమ్ దేసిమ్‌చ నయ్‌స్యమ్ సుదల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్‌క, దేముడుచి గుడిక పాడ్ కెర్ల. జా పట్టుమ్ దస్సి జా జా పట్టుమ్‌చ మాన్సుల్ జా సిచ్చ జవుల మెంతి గుర్తుక యేసు ఇసి సంగిలన్. * **19:45**

19:45 మత్తయి 21:12-13, చి మార్కు 11:15-17 చి యోహాను 12:12-19 దెక. * **20:9** 20:9 ఈంజ టాలితె, ‘గుత్త నజ తోట రకితన’ కొన్న మెలె, ముక్కిమ్‌క యూదుల్‌క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెకయ్‌లి వాట్ సికడ్డ వెల్లెల మాన్సుల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన, పరిసయ్యుల్, పూజర్లు. ‘ఎజొమాని’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు. ‘ఎజొమాని తెద్రయ్‌ల గొత్తి సుదల్’ మెలె, జోవయించ కబుర్లు సంగిలన్. ‘ఎజొమానిచొ పుత్తున్’ మెలె, యేసు. ‘ద్రాచ తోట’ మెలె, యూదుల్, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి బక్తి కెర్ల అన్నె మాన్సుల్.

జా తోట గుత్త దా, ఇదిల్ ఒగ్గర్ దీసల్ వేర దేసిమి గెచ్చ తంక మెన, ఉట్ట గెలన్. ¹⁰ జలె, పంటో పికిలి పొది, 'సమయుమ్ జా అయ్లి' మెన, జేవ్ గుత్త నజీలసతె జా తోటచి పంటో ఏక్ వాట నజ ఆన్తి రిసా, గొత్తి సుదొ ఎక్కిలోక ఎజొమాని తెద్రయ్లన్. గని జో గొత్తి సుదొ ఒత్త పావితికయ్, గుత్త నజీల జేవ్ రకిత మాన్సుల్ జోక పెట గెల కెర, కిచ్చొ నే దెతె ఉదణ్ణె.

¹¹ "ఒత్త తెంతో, అన్నెక్లొ గొత్తి సుదొక జో ఎజొమాని తెద్రయ్లన్, గని జేవ్ రకితన జోక కి పెట కెర జోచి మరియాద కడ, జోక కి కిచ్చొ నే దెతె ఉదణ్ణ గెల. ¹² ఒత్త తెంతో అన్నెక్లొ గొత్తి సుదొక ఎజొమాని తెద్రయ్లన్ చి, ఇన్నెక్ కి బలే అల్లర్ కెర గంటివో గాయిమ్లు కెర దా ఉదణ్ణ గెల.

¹³ "తెదొడి జా ద్రాచ తోటచో ఎజొమాని, 'ఆవ్ కిచ్చొ కెరె జయెదె? నాయ్, గెద, ఇసి కెరిందె. అంచొ ప్రేమ తిలో పుత్తుక తెద్రయిందె. జోకయ్ మరియాద దెకుల, కిచ్చొగె' మెన ఆకర్క జోకయ్ తెద్రయ్లన్. ¹⁴ జేవ్ తోట గుత్త నజీలస జోక దెక కెర, 'ఇన్నెకయ్ అబ్బొనచి దనుమ్ కలుగు జయెదె. అల్లె, ఇన్నెక మారుమ, చి ఇన్నెక కలుగు జతి వాట అమ్కయ్ దొర్కు జయెదె' మెన జోవయింక జెప్పి లట్టబన, ¹⁵ జో ఎజొమానిచొ పుత్తున్క దెర కెర, జోక తోట తెంతో పెలవ న కెర, †బయిలె మార గెల. జలె, జేవ్ ఎజొమానిచొ పుత్తున్క దస్సి కెర్లి రిసా, జా తోటచో ఎజొమాని జోవయింక కిచ్చొ కెరెదె? ¹⁶ కిచ్చొ కెరెదె మెలె, జా కెర, జేవ్ గుత్త నజీలసక మొరవ కెర, జా తోట వేర మాన్సుల్క గుత్త దెయెదె" మెన యేసు సంగిలన్. పైజల్ జాక సూన కెర, దస్సి కెయక జర్గు జంక జయె నాయ్! మెల. ¹⁷ గని యేసు జోవయించి పక్క పసుల దెక, "జలె, దేముడు దేముడుచ కొడొతె రెగ్గయ్లి ఏక్ కోడు సంగిందె, జాచి అర్దుమ్ కిచ్చొ గే తుమ్ ఉచర.

'కామ్క నెంజె' మెన గేరు బందిలస జా ఏక్ పత్తురు పిట్టవుక మెన ఉచర్లె కి, జయ్యి పత్తురు గేరుక బోడిపత్తుర్ జలన్. మెన రెగిడ్లి కోడు. ¹⁸ ఈంజొ పత్తుర్చి ఉప్పిరి కో సేడుల గే, జేవ్ బద్దల్ జా గెచ్చుల, గని కచి ఉప్పిరి ఈంజొ పత్తుర్ సేడెదె గే, జోక బీడవ గెలెదె." మెన యేసు ‡ సంగిలన్.

¹⁹ పంటో నజుక గెలసక మార్ల సంగిలస మెన అమ్చి రిసా యేసు సంగితయ్ మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన చి వెల్లెల పూజర్లు చినస కోపుమ్ జా, జోక

జయ్యి గడియయ్ దెరుక ఉచర్ల, గని 'పైజల్ కోపుమ్ జా అల్లర్ కెరుల' మెన, జోవయింక బియ్ కెర, తుక్లె తిల.

సిస్టు డబ్బుల్ దెతిన్చి రిసా యేసుక పరిచ్చ కెరయ్లిసి (మత్త 22:15-22; మార్కు 12:13-17)

²⁰ జలె, 'వాట్ అయ్లె యేసుక దెరుమ్దె' మెన మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన చి వెల్లెల పూజర్లు దెకితె తిల చి, సగుమ్జిన్క లంచుమ్ దా కెర, "తుమ్ సత్తిమ్క పుసిల్ రితి డీస" మెన, జేవ్ మాన్సుల్ యేసుక ఏక్ కోడు పుసితి రితి తెద్రయ్ల. జోవయించి ఉద్దెసుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'యేసు కిచ్చొ జవున్ తప్పు సంగిలె, జోక దెర, రోమ్ దేసిమ్చొ అదికారితె సార్ప కెర దెంక జయెదె చి, యేసుచి రిసా సూన, సిచ్చ దెయెదె' మెన కోర్ప జతతి.

²¹ జలె, జేవ్ మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర, "గురుబాబు, తుయి సత్తిమ్ లట్టబ, సత్తిమ్ బోదన కెర్తసి మెన. తుయి మొకమాటుమ్ నే దెకితె, వెల్లెల మాన్సుల్ కిచ్చొ ఉచరుల గే నే బితె, దేముడు దెకయ్లి వాట్చి రిసా సత్తిమ్ తెన్ బోదన కెర్తసి మెన జానుమ్" మెన పులయ్తి రితి సంగ, ²² అన్నె, "రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చొ కైసర్ రానొక అమ్ సిస్టు దెంక నాయిమ్ గే నాయ్ గె?" మెన పుసిల.

²³ గని యేసు జోవయించి కీఉచరన్ల, జోవయించి ఉప్రమెన్సు చిన కెర, ²⁴ "ఏక్ వెండి *కాసు అంక దెకవ" మెలన్, చి జేవ్ ఆన దెకయ్తికయ్, "ఇన్నెతె కచి బొమ్మ కడ అస్సి? కచి నావ్ డీస్తయ్?" మెన పుసిలన్ చి, "కైసర్ రానొచి" మెన జనాబ్ సంగిల. ²⁵ యేసు జోవయింక, "దస్సి జలె, కైసర్క దెతిసి కైసర్క, దేముడుక దెతిసి దేముడుకయ్ తుమ్ దాన." మెన, జోవయింక జబాబ్ దిలన్. ²⁶ దస్సి, జో సంగిలిన్తె తప్పు నాయ్ చి, పైజల్చి మొక్కె జో కిచ్చొ తప్పు సంగితిన్చి రుజ్జు దెకవుక నెతిర్ల, చి దెరుక నెతిర్ల. గని జో దిలి జబాబ్చి తెల్విక ఆచారిమ్ జా, తుక్లె జల.

సద్దూకయ్యులు మెల పండితుల్ యేసుచి తెలివి పరిచ్చ కెరుక

(మత్త 22:23-33; మార్కు 12:18-27)

²⁷ పడ్డొ, 'మొర గెలెగిన అన్నె జీవ్ జంక నెంజె, అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చుక నెంజె' మెన పైజల్క సికయ్త సద్దూకయ్యులు సగుమ్జిన్ యేసుతె జా కెర, ²⁸ "గురుబాబు, ఈందె, 'ఎక్కిలోచొ అన్నొసి పెండ్లి జా బోదల్ నెంతె మొర గెలెగిన, జో బావొసి అన్నొనచి తేర్చిక

† 20:15 20:15 యేసుక కి పడ్డొ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో బయిలె కడన మార్ల; సిలువతె. లూకా 23:26-33. ‡ 20:18 20:18 ఈంజు టాలితె 'దేముడుచి గుడి' మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్, యేసుక నంపజా జోవయింక నిదానుమ్ జలస మొత్తుమ్ జిన్. బోడిపత్తుర్ మెలె, యేసు. 'బోడిపత్తుర్ నెసిలస' మెలె, ముక్కిమ్క యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్. 'పత్తురు జోవయించి ఉప్పిరి సేడ బిడయ్తిసి' మెలె, జేవ్ పూర్తి నంపనెంజిలిన్ నెసిలిసిచి సిచ్చ. § 20:23 20:23 జోవయించి కిచ్చొ ఉచర్ల మెలె, 'అమ్క ఆక్రమించుప కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్క సిస్టు దెంక నెంజె' మెన ఏక్ వేల జో సంగిలె, జా ప్రబుతుమ్చి మొక్కె జోవయింక నేరిమ్ వయడ సిచ్చ కెరవుక జయెదె. గని 'జా సిస్టు దెంక చెంగిల్' మెన జో సంగిలె మాములుమ్ పైజల్ కోపుమ్ జవుల. మెలె, జా వేర దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్క సిస్టు దెంక ఆగ్గు తిలె కి, జేవ్ యూదుల్ నెసితి. * 20:24 20:24 యెరూసలేమ్తె దొన్ని రగల్ కాసుల్ తవుల. ఏక్ రగుమ్ దేముడుచి గుడితె దెతిసి, ఏక్ రగుమ్ ప్రబుతుమ్క దెతిసి, మాములుమ్ బియ్యార్కు వాడిక కెర్తిసి.

ఆనన, అన్నోచి నావ్ తెన్ బోదల్ పాయిక అస్సె' మెన, మోసే పూర్ణుమచో అమ్ యూదుల్చి రిసా రెడ్ల అస్సె. 29 జలె, సత్తుజిన్ బావుడ్లు తిల. జోవయింతె తొల్పుర్ తెర్ని ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. 30 జో మాన్సుచి పట్టి జెర్మిలోసా కి జాక ఆనన, బోదల్ నెంతె మొర గెలన్. 31 జోచి పట్టిచో, జోచి పట్టిచో, దస్సి వర్స తెన్ సత్తుజిన్ మొత్తుమ్ జా తెన్ పెండ్లి జా సంతానుమ్ నెంతె మొర గెల. 32 ఆకర్క జా తేర్బోద కి మొర గెలి. 33 జాకయ్, మొర గెలన అన్నె జివ్ జతి పొదిక, జా తేర్బోద జోవయింతె కక్క తెర్ని జా తయెదె? జేవ్ సత్తుజిన్ వర్స తెన్ జా తెన్ పెండ్లి జల, గెద" మెన యేసుక పుసిల.

34 ఇసి జతికయ్, యేసు జేవ్ సద్దుకయ్యుల్క, "ఈంజయ్ కాలుమ్చ మాన్సుల్ పెండ్లి జా పుత్తర్పుల్క పెండ్లివో కెర్తతి, 35 గని 'అన్నె జివ్ జా పరలోకుమతె జా కాలుమ్క జితు' మెన కక్క దేముడు విలువ దెకెదె గే, ఒత్త పెండ్లివో నెంతె దస్సి తవుల. 36 కిచ్చొక మెలె, ఒత్త గెలె దూతల్ కిసి మొర్ని నాయ్ గే, దస్సి, ఈంజేవ్ కి కెయెక కి అన్నె మొర్ని నాయ్. అన్నె, జేవ్ మొర గెచ్చు అన్నె జివ్ జలి రిసా, జేవ్ దేముడుచ పుత్తర్లు జా అస్సి.

37 "జలె, 'మొర గెలన అన్నె జివ్ జవుల' మెన †రూకు తెడి జా ఆగి లగితె తిలిన్చి రిసా జో రెగిడ్డిన్తె అమ్చో మోసే పూర్ణుమచో కి దెకయ్తయ్. కేన్ కొడుతె మెలె, దేముడుచి రిసా 'అబ్రాహామచో దేముడు, ఇసాన్కుచో దేముడు, చి యాకోబుచో దేముడు' మెన ఏకతె సంగితయ్, గెద. 38 జలె జేవ్ మొర్ల పూర్ణుల్క మోసేచి కాలుమ్ ఎద కి జో దేముడు తా కామ్క అయ్లిన్ తెన్ జేవ్ అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చు జివ్వి అస్తి మెన రుజ్జు జతయ్. రితి మొర గెలనక నాయ్, గని జివ్ తిలనకయ్ జో దేముడు తయెదె. కో దేముడుచి రిసా జియ మొర అస్తి గే, జోవయించి రిసా జతతి" మెన యేసు సంగిలన్. 39 జలె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన కి ఒత్త తిల. జేవ్, జలె, పరిసయ్యుల్ తెన్ బెదితన జవుల చి, మొర్లె జివ్ జంక జయెదె, అన్నెక్ లోకుమతె గెచ్చుక జయెదె మెన నంప కెర్తతిచి రిసా "గురుబాబు, తుయి చెంగిల్ జబాబ్ దిలది!" మెన సంగిల. 40 ఒత్త తెంతో జోవయింతె అన్నెకో కి యేసుక కిచ్చొ పుసుక కి దయిరిమ్ జతి నాయ్.

దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు
(మత్త 22:41-46; మార్కు 12:35-37)

41 తెదొడి యేసు జోవయింక ఇసి మెలన్. " 'దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చించువ కెర్తొసా జతో క్రీస్తు అమ్చో దావీదు

రానొచి సెకుమతె జెర్మ జోక పుత్తుసి జయెదె' మెన కిసి సంగుక జతయ్?" మెన, అన్నె, 42-43 కీర్తనల్తె దావీదు, †"తుచ విరోదుమ్ సుదల్ తయె సుదితి పొర్తొ జతి రితి ఆవ్ కెర్తి ఎది ఎద తుయి అంచి ఉజెతో పక్కయ్ వెన తా అంచి తెన్ ఏలువ కెరు, మెన ప్రబు అంచో ప్రబుక సంగిలన్ మెన రెగిడ్లన్. 44 దస్సి, దావీదు రానొ క్రీస్తుక 'ప్రబు' మెన సంగితయ్ జలె, జో క్రీస్తు కిసి జోక క్రీస్తుసి జయెదె? తుమ్ ఉచర" మెన ఒత్త తిలనక యేసు సంగిలన్.

దేముడుచి కొణా సికడ్డనచి రిసా ప్రెజల్క యేసు జాగర్త సంగిలిసి
(మత్త 23:1-36; మార్కు 12:38-40; లూకా 11:37-54)

45 ప్రెజల్ ఎత్తి నూన్తె తతికయ్, యేసు జోచ సిస్సుల్క ఇసి మెలన్. 46 "దిగిల నూటిచ పాలల్ గలన బులిత గవురుమ్ ఉచరంత అమ్చ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డనచి రిసా తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. జేవ్ సంతవీదులె టీచ మాన్సుల్ ఎత్తి అమ్క జొకర్తు మెన కోర్ప జతతి. నబ గెరలె ముక్కిమ్చ టాన్లుతె, విందుల్తె ముక్కిమ్చ టాన్లుతె వెసుక కోర్ప జతతి. 47 జేవ్ మోసిమ్లు కెర రండెల్ మాన్సుల్చ గెరల్ విక కతతి, అన్నె ఉప్రమెన్నుక దిగిల ప్రార్దనల్ కెర్తతి. దస్సి, జోవయించి పాపుమ్ ఒగ్గరి, చి వెల్లి సిచ్చు సేడుల" మెన యేసు సంగిలన్.

21

బీద జలి రండెల్ మాన్సు ఎక్కి జాక కలుగు జలిసి ఎత్తి దేముడుక దిలిసి
(మార్కు 12:41-44)

1 దేముడుచి గుడితె డబ్బుల్ దెతి కానుక పెటె ఏక తయెదె. దేముడుచి కామ్క మెన మాన్సుల్ ఒత్త డబ్బుల్ గలుల. జలె, యేసు జా పక్క అంకి గల, సొమ్నార్లు జోవయించి డబ్బుల్ జా పెట్టె గల్తె తిలిసి దెకిలన్. 2 తెదొడి ఎద్గరె నెంజిలి రండెల్ మాన్సు జా డబ్బుల్ దెతి కానుక పెట్టె దొన్ని ఇదుల రాగి కాసుల్ గలిలిసి యేసు దెకిలన్. 3 జా దెక కెర, యేసు, "నిజుమి తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, జేవ్ సొమ్నార్లు ఎత్తిజిన్ మొత్తుమ్ దిలిన్చి కంట ఈంజ ఎద్గరె నెంజిలి రండెల్ మాన్సు ఒగ్గర్ దా అస్సె. 4 జోవయించి ఎదివాట్ సొమ్నారుమ్ తెంతో సేసిలిసి జేవ్

† 20:37 20:37 నిర్గమకాండుమ్ 3:1-6. ‡ 20:42-43 20:42-43 కీర్తన 110:1. § 20:44 20:44 కిసి మెలె, యేసు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచో పుత్తున్ జయె దేముడి జతయ్, గని మాన్సు జా దావీదు రానొచి సెకుమతె జెర్మ జోవయింక పుత్తున్ రితో జతయ్. సగుమ్జన్ ప్రెజల్ జా కోడు ఒప్పణ్; మత్తయ 9:27, 21:9. 'మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా' మెలి జో యేసు సంగిలన్ నావ్తె కి జా అర్దుమ్ ఇదిల్ లుంకిల్ రితి అస్సె.

దా అస్తి. ఇన్నెక, మాత్రుమ్, కిచ్చొ నెంజిలె కి, కలుగు జలిసి ఎత్తి దాయ గెల అస్సి” మెన యేసు సంగిలో.

దేముడుచి గుడి పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా సంగిలిసి

5 దేముడుచి గుడి “చెంగిల్ పత్తల్ తెన్ కెద్ది సూటి తెయార్ కెర అస్తి, *కెద్ది తమ్మన వస్తువల్క సూటి కెర అస్తి!” మెన †సిస్సుల్ యేసుక దెకయల. 6 యేసు, “తుమ్ దెకితిసి ఎత్తి జలె, సగుమ్ దీసల్ గెలె కీసి జయెదె మెలె, అప్పె పత్తుర్చి ఉప్పిరి పత్తురు దొత్తల్ తిలె కి, ఎక్కి జలెకు నే టీవెతె గలి జతి ‡దీసి జెయెదె” మెన సంగిలన్.

ఉగుమ్ మార్పున జతిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

7 తెదొడి యేసుక, జోచ బారజన్ సిస్సుల్ “గురుబాబు, తుయి సంగిలిసి కెయెక జర్గు జయెదె? ఈంజ జర్గు జతి పొది అయ్లి మెలె, అమ్ చినితి రిసా కిచ్చొ గుర్తు తయెదె?” మెన పుసిల. 8 జో జోవయింక, “కొన్సొ జలెకు తుమ్క అంచి రిసా మోసిమ్ నే కెర్తి రితి తుమ్ జాగర్త దెకన. కిచ్చొక మెలె, ‘ఆవ్వి క్రిస్తు’ మెనన జలెకు. క్రిస్తు జెతి సమయుమ్ జా అయ్లి మెన జలెకు, కో కో మాన్సుల్ బార్ జవుల. జోవయించి పట్టి తుమ్ గెచ్చు నాయ్. 9 అన్నె, దేసిమ్చి ఉప్పిరి దేసిమ్ యుద్దుమ్ కెర్తినచి రిసా జలెకు, ఏక్ దేసిమ్చ జోవయించి ఉప్పిరి జెవ్వి యుద్దుమ్ కెర్తినచి రిసా జలెకు తుమ్ సూన్లె, తుమ్ బమ్మ జా నాయ్. దనచ ఎత్తి జర్గు జంక అస్సి, గని ఈంజ ఉగుమ్ తెద్ది బేగి పూర్తి జయె నాయ్” మెన సంగ కెర 10 జోవయింక అన్నె, దేసిమ్చి ఉప్పిరి దేసిమ్, రాజిమ్చి ఉప్పిరి రాజిమ్ యుద్దుమ్క టీవెల. 11 వేర వేరతె బూకంపల్ కరువుల్ చి, కిచ్చొ కిచ్చొ కస్టల్ నస్టల్ జర్గు జవుల చి, ఆగాసుమ్ తెంతో జెత ఒగ్గర్ బయిమ్ దెత వెల్లో గుర్తులు జెవుల.

12 “గని ఈంజ ఎత్తి జర్గు నే జతె అగ్గె, మాన్సుల్ తుమ్క దెర, జోవయించి కోపుమ్క తుమ్క కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్ కెర, ‘అదికారుల్ జోవయింక సిచ్చు కెర్తు’ మెన అమ్క యూదుల్చన సబ గెరలె జోవయించి అత్తి సార్పు కెర దెవుల, చి తుమ్క జేల్తె గల దెవుల. అంచి సేవ తుమ్ కెర్తసుచి రిసా, రానల్చి మొక్కె అదికారుల్చి మొక్కె తుమ్ తీర్పు జతి రిసా సిచ్చల్ జతి రిసా తుమ్క టీవెడుల. 13 జేవ్ దస్సి కెర్తి పొదిక, అంచి రిసా తుమ్ సాచి సంగితె. 14 తుమ్ అప్పె మెన్సుతె కిచ్చొ బుద్ది దెరన మెలె, మాన్సుల్చి మొక్కె తుమ్ పరిచ్చు జంక జలె, జా నే జతె అగ్గె, జేవ్ పరిచ్చు కెర్లె కిచ్చొ జబాబుల్ దెమ్దె?, మెన తుమ్ ఉచరంతె తా నాయ్. 15 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క చోడి దెయిందె, తుమ్క దొర్కు జలి బుద్ది గ్యానుమ్ దెయిందె. తుమ్చ జబాబుల్చి తెల్విచి

ఉప్పిరి జేవ్ అల్లర్ కెర్తనతె వెల్లెల మాన్సుల్తె కో జీసుక నెత్తిర్తి, తుమ్క కిచ్చొ జబాబ్ సంగుక నెత్తిర్తి.

16 “అదికారుల్చి అత్తి తుమ్క సార్పు కెర దెతనతె సగుమ్జిన్ కొన్న జవుల మెలె, తుమ్చ అయ్యదింసి, అన్నొబావొదింసి, తుమ్చ బందుగులు, తుమ్చ సినేతులు. అన్నె, తుమ్తె సగుమ్జిన్క మాన్సుల్ మారుల. 17 అన్నె, తుమ్ అంచి నావ్ తెన్ బులితె తత్తెచి రిసా, ఎతివాట్జిన్ తుమ్క విరోదుమ్ జవుల. 18 గని, కీపరలోకుమ్తె తుమ్ జెతిన్క ఉచర్లె, తుమ్చ సెండివాడల్తె ఎక్కి కి నాసెనుమ్ జా గెచ్చె నాయ్, ఈంజ లోకుమ్తె ఈంజ ఆగ్గెక మార్లె కి, తుమ్ పరలోకుమ్తె గెతిసి అడ్డు కెరుక నెత్తిర్తి. 19 తుమ్ ఎక్కి నిదానుమ్ ఓర్పువ జా, చి పరలోకుమ్తె గెతి రితి తుమ్చి జీవు దొర్కు కెరన తా.

యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలిన్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

(మత్త 24:15-21; మార్కు 13:14-19)

20 “గని యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క సయన్యమ్ ఒండి సుట్టునంత బెర తతిసి తుమ్ కెయెక దెకితె గే, ‘పట్టుమ్ పాడ్ జంక తిలి సమయుమ్ పాచ జా అస్సి’ మెన చినితె. 21 జా గుర్తు దెకిలె, తుమ్చితె కో ఈంజ యూదుల ప్రదేసిమి తవుల గే, చట్టున డొంగ్రలె ఉట్ట నిగుతు చి, పట్టుమ్చి తెడి తిలన బార్ జా ఉట్ట గెతు, చి పట్టుమ్ ఒత్తల్తోచి బయిలె గెవ్విలె జవున్ కో తవుల గే, పట్టుమ్తె అన్నె పెసుత్ నాయ్. 22 కిచ్చొక మెలె, జోవయింక పచ్చిల్ రితి ఇండిల జోవయించ అమ్చ యూదుల్క దేముడు సిచ్చ దెత దీసల్ జవుల, జేవ్. జో అగ్గె రెగిడ్డిసి దస్సి జర్గు జా పూర్తి జంక అస్సి.

23 “అయ్యో! జేవ్ దీసల్క వయ తిల తేర్బోదల్, బోదల్ వడ్డివో ఉట్ట నిగుక నెత్త ఒగ్గర్ సైమల్ జవుల! ఈంజ దేసిమి ఒగ్గర్ కస్టల్ సిచ్చల్ జవుల! 24 అమ్చ యూదుల్తె సగుమ్జిన్క కండ గెలుల, సగుమ్జిన్క దెర వేర దేసిమ్లుతె కడ నెవుల. అన్నె యూదుల్ నెంజిలన ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి ఉప్పిరి, ఈంజ దేముడుచి గుడిచి ఉప్పిరి ఏలుప కెర్తి కాలుమ్ కేడ్డె ఎదక జేవ్ ఈంజ ఎత్తి సుంద గెలుల.

దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్డుమ్ ఏలుప కెరుక దెర్తిసి చి రిసా యేసు సంగిలిసి

(మత్త 24:29-35; మార్కు 13:24-31)

25 “పడ్డొక, పొద్దుతె, జోనుతె, చి సుక్కల్తె కిచ్చొ కిచ్చొ గుర్తుల్ డీసుల చి, తుపాన్ కెర్లె సముద్రుమ్చ కెర్లల్ ఎదిలి డొంకక జా, బుయ్యో ఉట్ట జా గెరల్ గుడ్డ దెర

* 21:5 21:5 ఇస్టుమ్ తిల సామ్సార్లు బజార్ వస్తువల్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక దెతికయ్, దనచక దేముడుచి గుడి సూటి కెర తిల. † 21:5 21:5 మార్కు 13:1, మత్తయి 24:1 దెక. ‡ 21:6 21:6 యేసు జెర్కు డబ్బయ్ వెర్పుల్ గెతికయ్, రోమ్ దేసిమ్చ సయన్యమ్ పాడ్ కెర్లె. § 21:18 21:18 నెంజిలె, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సెలవ్ నెంతె తుమ్చ సెండివాడల్తె ఎక్కి కి నాసెనుమ్ జా గెచ్చె నాయ్’.

గెలె, జా అల్లర్ జా అవాడ్ కీన్ తయెదె గే, దస్సి జయెదె చి, దసచచి రిసా ఒండి లోకుమ్తె వేర వేర దేసిమ్లుచ మాన్సుల్ సైమల్ సేడుల చి, కిచ్చొ ఉచరుక గే నేన గెచ్చుల.

26 ఈంజ లోకుమ్తె జెంక తిల అల్లర్చి రిసాచి జోవయించి బయిమ్క మాన్సుల్చి మొకొమ్ గుంజు సేడుల. కిచ్చొక మెలె, ఆగాసుమ్తె సెక్తి తిలిసి ఎత్తి అద్దుర్ జా గెచ్చెదె.

27 తెదొడ్క, ఎదివాట్ అదికారుమ్ తెన్, పరలోకుమ్చి ఉజిడి తెన్ ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా మబ్బుతె పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెతిసి *ఎత్తిజిన్ దెకుల.

28 “జలె, ఈంజ ఎత్తి జర్గు జంక దెర్లె పొది, అమ్చి రచ్చన పాసి జా జెతయ్ మెనన, తుమ్ సోగ టీచ దయిరిమ్క ఉప్పిరి దెక, సర్దసంతోసుమ్ జా” మెన యేసు సంగిలన్.

29 తెదొడి యేసు జోవయింక అన్నె కిచ్చొ టాలి సంగిలన్ మెలె, “అంజూరుమ్ రూకుక చి అన్నె రగల్ రూకుల్క ఉచరుమ. 30 జేవ్ పలోయిలె బేగి, ‘వేసెగు అప్పె పాచ జెయెదె’ మెన తుమ్ చినితసు, జాన్సు. 31 దస్సి, ఆవ్ సంగిల గుర్తుల్ జర్గు జతిసి తుమ్ దెకిలె, †దేముడుచి రాజిమ్ పాచ జా అస్సి చి జెయెదె’ మెన జాన్తె.

32 “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ సంగిల సైమల్ గుర్తుల్ పూర్తి జర్గు జతి ఎద ఈంజ ఉగుమ్ అంతుమ్ జయె నాయ్. 33 ఆగాసుమ్ బుయి నానిసుమ్ జా గెచ్చుల, గని అంచ కొడొ †ఎద్దర్ పిట్టితి నాయ్.

‘తెలివి తా పావుమ్తె దెర్ను నే సేడ్డి రిసా ప్రార్దన కెర్తె తా’

34 “తుమ్ మెన్సుతె కిచ్చొ బుద్ది ఇండితె గే తుమ్ జాగర్ద దెకన! నెంజిలె, తుమ్ ఓడుప జతి రితి ఒగ్గర్ సూరు పియ మచ్చితిన్ గట్ట, దస్సి మచ్చితిన్క వెర్రి రితి ఇండితిన్ గట్ట చి, ఈంజ లోకుమ్చ రోజుకచ బాదల్ చి రిసా ఉచర్చిసి తుమ్క పెల గెలెదె. తుమ్ దసచతె అలవాట్ జా తిలె, ఈంజ ఉగుమ్చి జా ఆకర్ దీసి అయ్లె, బోసుక ‘అస్సె’ మెన జంతు నేన్లె కీసి చట్కున దెర్ను సేడుక జయెదె గే, దస్సి తుమ్ చట్కున లాజ్ బెట్టుక జయెదె. 35 కిచ్చొక మెలె, బూలోకుమ్ తిలన ఎత్తిజిన్క జా దీసి లయెదె. 36 ఈంజేవ్ సైమల్తె జా దీసి జెతికయ్ గుర్తుచ అల్లర్ ఎత్తితె తుమ్

* 21:27 21:27 మత్తయి 24:30. † 21:31 21:31 మత్తయి 24:33 అన్నె మార్కు 13:29తె యేసు అన్నె ఉత్త జెతిన్చి రిసాచి కోడు అన్నె. మెలె, జో అన్నె ఉత్త జెతిసి తెన్చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్దుమ్ ఏలుప కెరుక దెరెదె. జా రాజిమ్ ఏలుప కెర్చిన్తె యేసుయి రానో జయెదె, చి ఎత్తిచి ఉప్పిరి జిన్లె మెలె, దేముడు అబ్బొన్చి అత్తి జో ఎత్తి సార్పు కెర దెయెదె, చి అబ్బొసి కెయ్క తెయ్క ఎత్తిచి ఉప్పిరి పూర్తి ఏలుప కెరెదె. ఇన్నెక కొరిందియిల్క పవులు రెగిడ్డి ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 15:24-28 నదు కెర. యేసు ఏలుప కెర్తె పొదిక, జోవయించి తెడి జోవయింక నంపజా జోవయించయ్ జల మాన్సుల్ కి ఏలుప కెరుల. ఇన్నెక డీనయ్లిసి 5:10 నదు కెర. ‡ 21:33 21:33 నెంజిలె ‘నెరవెర్చుప జంక ఎద్దర్ పిట్టితి నాయ్’. § 21:37 21:37 మార్కు 11:11-12, చి 19-20తె దెకిలె, ‘బీలీవ మెట్టయ్’ మెనె నాయ్, గని ‘బేతనియ గవ్వి’. బేతనియ గావ్ బీలీవ మెట్టకయ్ పాసి తయెదె. * 22:1 22:1 ‘ఇసి దస్సి పండుగు కెర’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలిసి కేనె నదు కెరుక జయెదె మెలె, నిర్వహంకాడుమ్ 12 అధ్యయిమ్తె. † 22:2 22:2 ‘పైజల్క బితె తిల’ మెలె, దొన్చి రిసా ఉచరుక జయెదె. యోహాను 11:48తె దెకిలె, ‘యేసుక కిచ్చొ నే కెర్లె దస్సి బోదన కెర్తె తయెదె, చి పైజల్ పూర్తి జోవయింక నంపజా గెచ్చుల, చి రోమ్ దేసిమ్చ నయ్స్యమ్ అమ్చి దేముడుచి గుడి పాడ్ కెరుల, అమ్చి అదికారుమ్ కుడ్డె గెచ్చుల’, మెన బితె తిల. జా ఏక్, గని అన్నె కిచ్చొ మెలె, మత్తయి 26:5 చి మార్కు 14:2తె దెకిలె, పండుగు పొది జోవయింక మారుక పొని, నెంజిలె పండుగక బెర అయల పైజల్ అల్లర్ దెవుల మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ బితె తా అల్లర్ జలిన్చి రిసా సంగితయ్. ‡ 22:3 22:3 జోవయింక ‘ఇస్కరియోతు’ మెన కిచ్చొక జోవయింక నావ్ తిలి మెలె, జో ఇస్కరియోతు గవ్విచో మాన్సు జయెదె.

ఓర్పుప జా జీన్తి రితిచి, జిన ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా ఏలుప కెరుక మెన అన్నె జెతి పొదిక అంచి మొక్కె తుమ్ టీవ్తి రితి, తుమ్ జాగర్ద దెకన, జా ఎత్తిక దొర్కు జలి సెక్తి తుమ్క తవున్ మెన తుమ్ ప్రార్దన కెర్తె తా” మెన యేసు సిస్సుల్క సంగిలన్.

37 జలె, జా దొరతి యేసు రోజుక మెద్దెన్ పొది దేముడుచి గుడితె గెచ్చ బోదన కెర్తె తయెదె చి, రోజుక సంజె పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా కీబలీవ మెట్టయ్ నిద్ద తయెదె. 38 రోజుక పెందల్ పొది పైజల్ ఎత్తి బే బేగి బార్ జా జోచి బోదన సూనుక మెన దేముడుచి గుడితె గెచ్చుల.

22

జా దేసిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక దెర మారుక మెన కుట్ట కెర్చిసి

(మత్త 26:1-5,14-16; మార్కు 14:1-2,10-11; యోహా 11:45-53)

1 *పస్కా పండుగు, జలె నే పులయ్ల పొడియె కతి పండుగు పాసి జా అయ్లి. 2 తెదొడి “కెయ్క కీసి పైజల్క బమ్మ నే కెర్తె యేసుక మారుమ?” మెన వెల్లెల పూజర్లు చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన కుట్ట ఉచర్తె తిల. కిచ్చొక మెలె, పైజల్క †బితె తిల.

యూదా యేసుక దెర దెంక ఒప్పున్చి

3 తెదొడి, యేసుచ బారజిన్ సిస్సుల్తె తిలో †ఇస్కరియోతు మెలొ యూదాక సయ్తాన్ దెర్లన్.

4 యూదా వెల్లెల పూజర్లుతె చి దేముడుచి గుడిచ జమాన్సు సుదల్చ అదికారుల్తె గెచ్చ కెర, “యేసుక తుమ్చి అత్తి ఆవ్ దెర దెయిందె. కీన్ కెరుమ?” మెన జోవయింతెన్ లట్టల్ల, 5 జేవ్ సర్ద జా “తుక డబ్బుల్ దేమ్దె” మెన ఒప్పున్చ. 6 జో కి ఒప్పున్చి, జనాబ్ నెంజిలిన్తె యేసుక దెర దెంక మెన వాట్ చజితె తిలో.

పస్కా పండుగచి అన్నిమ్ యేసుచ సిస్సుల్ తెయార్ కెర్చిసి

(మత్త 26:17-25; మార్కు 14:12-21; యోహా 13:21-30)

7 తెదొడి నే పులయల పొడియె కతి దీసి అయ్లీ. జా దీసి పస్కా పండుగచి రిసాచి కీమెండపిల్ల కండ అర్పితుమ్ దెవుల. 8 జాకయ్ యేసు పేతురుక చి యోహానుక “తుమ్ గెచ్చు, చి పస్కా పండుగు అన్నిమ్ అమ్ కతి రిసా దొర్కు జలిసి తెయార్ కెర” మెలన్. 9 “అమ్ కేనె తెయార్ కెరుక తుచి ఆన?” మెన జేవ్ పుసిల. 10 జోవయింక, “ఈందె, పట్టుమ్చి తెడి పెసిలదు మెలె, పాని వయితోసా ఎక్కిలో తుమ్క దస్సుల్ జయెదె. జోచి పట్టి తుమ్ గెచ్చు చి, కేన్ గెరి జో పెనెదె గే, 11 జో గెర్చొ ఎజొమానిక తుమ్ కిచ్చొ మెన మెలె, ‘అంచ సిస్సుల్ తెన్ ఆవ్ పస్కా అన్నిమ్ కతి గది కేన్ మెన అమ్చొ గురుబాబు సంగితయ్’ మెన తుమ్ సంగ, 12 సామన్ తెయార్ కెర్లె వెల్లి అంతస్తు గది ఏక్ తుమ్క జా దెకయెదె. ఒత్తయ్ అమ్చి రిసా పస్కా అన్నిమ్ తుమ్ తెయార్ కెర తా” మెన యేసు సంగిలన్. 13 జేవ్ గెచ్చు కెర, ‘జో సంగిల్ రితి ఎత్తి జర్లు జా అస్సె’ మెన దెక కెర, జా పస్కా అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి ఎత్తి తెయార్ కెర్లె.

యేసు సిస్సుల్ తెన్ పండుగ అన్నిమ్ కంక
(మత్త 26:16-30; మార్కు 14:22-26; 1 కొరి 11:23-25)

14 పండుగ అన్నిమ్ కెర్తి సమయుమ్ పాచ జెతికయ్, యేసు సిస్సుల్ తెన్ జా అన్నిమ్ కంక మెన వెసిల. 15 తెదొడి యేసు జోవయింక, ఆవ్ సేడుక తిల సైమల్ నే జతె అగ్గె తుమ్చి తెన్ ఈంజ పస్కా అన్నిమ్ కంక మెన ఆవ్ ఒగ్గర్ ఆస జలయ్. 16 కిచ్చొక మెలె, దేముడు ఎదార్లుమ్ ఏలుప కెరుక అయ్లె పొదిక, జోచి రాజిమ్తె ఈంజ పస్కా పండుగు * గుర్తు జతి రచ్చనచి ముక్కిమ్చి అర్దుమ్చి కామ్ పూర్తి జర్లు కెర్తె ఎదక ఈంజ మదెనె, ఈంజ పండుగ అన్నిమ్ ఆవ్ అన్వె కయి నాయ్ మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. 17 జా పండుగ అన్నిమ్ పితి డొమ్మ ద్రాచ రస్సుమ్ యేసు తెదొడి దెర కెర, ‘ఈంజ తుయి దా దయ కెర్లది’ మెన దేముడు అబ్బొన్క సంగ కెర, సిస్సుల్క “ఉంద, ఇన్నె తిలిసి తుమ్ వర్చ తెన్ పియ వంటన. 18 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ ఎదార్లుమ్ ఏలుప కెర్తి రితి జెతె ఎదక ఈంజ మదెనె ఆవ్ ద్రాచ రస్సుమ్ పియి నాయ్ మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి” మెన యేసు సంగ కెర, 19 పొడి వెంట ‘తుయి

ఈంజ దయ కెర్లది’ మెన దేముడు అబ్బొన్క సంగ కెర, జా పొడి మోడ కెర, సిస్సుల్క దా “ఉంద, ఈంజ అంచి ఆగ్. † అంక తుమ్ ఏద కెర్తి గుర్తుక తుమ్ ఇసి కంక అలవాట్ జా. ఉంద కా,” మెన దిలన్. 20 దస్సి, జా అన్నిమ్ కా కేడయ్లీ పొది ‡ గలన్ అన్నె దెర, “ఈంజ గలన్ ద్రాచ రస్సుమ్, ఆవ్ దెతి నొవి ప్రమానుమ్. తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా సువ దెతి అంక లోయి. జా లోయిచి గుర్తు ఈంజ ద్రాచ రస్సుమ్.

21 “ఈందె, అంక దెర, సార్చు కెర దెతోసా ఈంజ బల్లతె వెన అంచి తెన్ అన్నిమ్ కెర్తయ్. జోచి ఆతు అంచి ఆతు తెన్ ఈంజ బల్లచి ఉప్పిరి అస్సె. 22 కిచ్చొక మెలె, ‘జర్లు జంక అస్సె’ మెన దేముడు అగ్గె తెంతో రెగిడ్లి రితి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా కీగెచ్చుక అస్సె, గని అయ్యె! కేన్ మాన్సు అంక దెర విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్చు కెర దెయెదె గే, జో మాన్సు జతి సిచ్చు కెర్తి!” మెన సంగిలన్. 23 జో దస్సి సంగితికయ్, ‘ఆవ్ గె? ఆవ్ గె?’ మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబుక దెర్ల.*

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్తి బుద్ది తెన్ తతిసి చి కోడు

24 జలె, జోవయింతె కొన్సొ వెల్లి జయెదె గే సిస్సుల్ లట్టబనుక దెర్ల. 25 జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “యూదుల్ నెంజిల వేర రానల్ సొంత గవురుమ్ ఉచరన ప్రెజల్క జాడ్లు వయడ్తె తిలి రిత జోవయింక పోటి తెన్ ఏలుప కెర్తెతి, అన్నె ప్రెజల్చి ఉప్పిర్చి అదికారుల్ ‘దర్ముమ్ కెర్తన’ మెనంతతి. 26 గని తుమ్చి తెన్ దస్సి తంక జయె నాయ్. తుమ్చి తెన్ వెల్లి జతోసా ఎత్తిచి కంట దకిలో రితో జవున్ చి, తుమ్క ఏలుప కెర్తొసా సేవ కెర్తొసా రితో జవున్. 27 మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్ ఉచరె, కొన్సొ వెల్లి జయెదె? అన్నిమ్క బల్లతె వెసితోసా గే జోవయించి అన్నిమ్ వంట దెతో గొత్తి సుదో గె? బల్లతె వెసితోసా వెల్లి జయెదె, గెద. జలె, ఆవ్ తుమ్చి నెడిమి తా వంట దెతో † గొత్తి సుదొవో రితో జతసి. ఈంజ అర్దుమ్ కిచ్చొ జయెదె గే తుమ్ ఉచర.

28 “*తుమ్ అంచ సిస్సుల్ ఆవ్ సేడ్ల బాదల్ ఎత్తితె బెద నిదానుమ్ తా అస్సున్, 29 అన్నె, జోచి రాజిమ్చి

§ 22:7 22:7 యేసు కి జయి పండుగు కెర్తి పొది అర్పితుమ్ జలన్. జో, జలె, కెయక తెయక సరిపుచుప జలి అర్పితుమ్ జలన్. జొయ్య అర్పితుమ్ జలిసి తెంతో అన్నె అర్పితల్ నాయ్. ఎబ్రీయల్ 9:28, 10:10. * 22:16 22:16 జా పస్కా పండుగు మెన మాములుమ్ యూదుల్ కిచ్చొక కెరుల మెలె, పూర్ణమ్ పొది జేవ్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గొతిమాస్సుల్ జలిసి తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయింక రచ్చించుప కెర్తిసి ఏద కెరుక. నిర్ణమకాండుమ్ 3 అద్యయిమ్ తెంతో యెహోసువ ఎద ఈంజ మత్తెలి పూర్తి తయెదె. ముక్కిమ్క అప్పె నిర్ణమకాండుమ్ 12, 13 అద్యయల్ దెకిలె సగుమ్ అర్దుమ్ జయెదె. గని ‘పస్కా పండుగచి గుర్తు జతి ముక్కిమ్చి రచ్చన’ మెలె, పాపుమ్ తెంతో, పాపుమ్చి ఉగుమ్ తెంతో, పాపుమ్చి లోకుమ్ తెంతో మాస్సుల్ రచ్చించుప జా పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితిసి, పరలోకుమ్తె గెతిసి. † 22:19 22:19 ఈంజ ఎత్తి తోతో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె ‘తుమ్చి’ తెంతో 20 సంబర్చి కోడు పూర్తి తెన్ చ కొడె తయె నాయ్. ‡ 22:20 22:20 దన పండుగ అన్నిమ్తె బెర్తె, చెత్తర్ నుట్లు ద్రాచ రస్సుమ్ పివుల. § 22:22 22:22 మెలె, ‘మొరుక అస్సె’. * 22:23 22:23 ఒత్త తెంతో యేసుక దెర దెతో యూదా బార్ జా అదికారుల్తె గెలో. యోహాను 13:30. † 22:27 22:27 యోహాను 13:2-16. ‡ 22:28 22:28 యూదా జోవయింతె నాయ్. 23 సంబర్ కోడుచి ఎట్టిచి కోడు దెక. § 22:30 22:30 ‘తుమ్ బారజన్’ మెలె, జో యూదా పిట్ట, గెద-యేసుక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్చు కెర దిలచి రిసా. గని యేసు జివ్ జా పరలోకుమ్తె వెగ గెలి పడ్డె, తిల సిస్సుల్ ప్రార్దన కెర అన్నెక్లొక, మెలె మత్తియ మెలోసాక నిసాన బెదవస్స, చి అన్నె బారజన్ జా గెల. బారికుల్ 1:15-26.

ఉప్పిరి ఆవ్ ఏలుప కెర్తి రిసా కీసి అంచొ దేముడు అబ్బొ అంక అదికారుమ్ దా అస్సె గే, దస్సి ³⁰ తుమ్ అంచి రాజిమ్తె అంచి బల్లతె వెస కంక పింక చి, కీతుమ్ బారజిన్ బార సిజాననల్తె వెస, ఇస్రాయేలుల్చ బార సెకుమ్లుచక అంచి తెడి ఏలుప కెరుక మెన తుమ్క ఆవ్ నిసాన అస్సి” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సంగిలన్.

పేతురుక “ ‘జోక నేని’ మెన అంచి రిసా తుయి తివ్వెరి సంగితె”

(మత్త 26:31-35; మార్కు 14:27-31; యోహా 13:36-38)

³¹ పడ్డె, పేతురుచి అగ్గెచి నావ్ దెర, “సీమోను, సీమోను, ఈందె, తేర్బోద కీసి తందుడు పూన నిసెదె గే, దస్సి తుమ్క నిసితి రితి అల్లర్చి పరిచ్చ కెరుక మెన సయ్తాన్ సెలవ్ నజన అస్సె. ³² గని తుచి నముకుమ్ పాడ్ జా గెస్సు నాయ్ మెన ఆవ్ ప్రార్దన కెర అస్సి. అన్నె, తుమ్ అన్నె బుద్ది జా అంచి పచ్చెన అన్నె జెతి రితి తుమ్ మార్పుప జలదు మెలె, తుమ్చ బావుడ్లు జల అంక నంపజల అన్నె మాన్సుల్చి నముకుమ్ తుమ్ డిట్టుమ్ కెర” మెన యేసు పేతురుక చి, అన్నె సిస్సుల్క సంగిలన్.

³³ తెదొడి పేతురు “ప్రబు, తుయి జేల్తె జేలి తంక జలెకి, మొరుక జలెకి, తుచి తెన్ బెద జేలి జయిందె జవున్, మొరిందె జవున్, అంక బి నాయ్” మెలన్. ³⁴ జలె, పేతురు దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోక, “ఓ పేతురు, తుక ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, జోక ఆవ్ నేని మెన, తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె ఎదక కుకుడొ వాసె నాయ్”.

డబ్బుల్, సామన్చి కడ్లుమ్చి రిసా యేసు సంగిలిసి

³⁵ తెదొడి యేసు సిస్సుల్క అన్నె, “జా సుట్టు దేముడుచి రాజిమ్ పాసి జా అయ్లిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ సంగ మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర కెర తుమ్ బుల” మెన తుమ్క ఆవ్ తెద్రయ్లి పొది “సంచె నెంతె, డబ్బుల్ సంచె నెంతె, చి జోడ్లు నెంతె గెచ్చు మెన *సంగిలయ్ గెద. జలె, దసచ నెంతె గెతికయ్, తుమ్క కిచ్చొ జలెకు కొత్తు. తిలి గె?” మెన పుసిలన్, చి “కిచ్చొయ్ కొత్తు నాయ్” మెల. ³⁶ †దస్సి జబాబ్ దెతికయ్, జోవయింక అన్నె, “అప్పె జలె, కక్క సంచె గే డబ్బుల్ సంచె గే అస్సి గే, దెర తంక, చి కక్క కండా తయె నాయ్ గే, జోవయించి కొటు విక కండా గెననుక. ³⁷ కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె,

‡క కి ‘నేరిమ్ కెర్లెసా’ మెన తీర్పు కెరు

* 22:35 22:35 లూకా 10:4, 9:3. † 22:36 22:36 ఈంజ 36నంబర్చి కోడు కిచ్చొక సంగితయ్, బెర్తె, ‘అల్లర్ జెవుల చి తుమ్ డిట్టుమ్ తతి రిసా తెయార్ జా’ మెలి అర్దుమ్కయ్. గని ‘మాములుమ్ అయ్దల్క యుద్దుమ్ కెరుక తెయార్ జా’ మెలి అర్దుమ్క యేసు సంగె నాయ్. పడ్డె పేతురు జో మాన్సుచి కండ్లొ కండా తెన్ సిందితికయ్ యేసు గేల కెర్లన్. మత్తయి 26:52, యోహాను 18:11, లూకా 22:51. ‡ 22:37 22:37 యెనయా 53:12. § 22:38 22:38 నెంజెలి కడ్లుమ్లుచి రిసాచి టాలి సిస్సుల్ అర్దుమ్ నే కెరన్ రిసా “ఈందె ప్రబు, అవ్చితె దొన్ని కడ్లుమ్లు అస్సి” మెల, చి “సాలు, అన్నె దస్సి లట్టబా నాయ్” మెలన్. * 22:43 22:43 ఈంజ ఎత్తి రెగిడ్ల సగుమ్ పున్తకల్తె 43 చి 44నంబర్లవ కొడె తయె నాయ్. † 22:44 22:44 ఈంజ ఎత్తి రెగిడ్ల సగుమ్ పున్తకల్తె 43 చి 44నంబర్లవ కొడె తయె నాయ్. ‡ 22:50 22:50 కొన్నె మెల, పేతురు. యోహాను 18:10 దెక.

మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి కోడు అంచితె పూర్తి జర్గు జంక అస్సె. కిచ్చొక మెలె, అంచి రిసా రెగిడ్లిసి ఎత్తి కచితుమ్ జర్గు జయెదె” మెలన్. ³⁸ కీతెదొడి సిస్సుల్, “ఈందె, ప్రబు, అవ్చితె దొన్ని కడ్లుమ్లు అస్సి” మెల, చి “సాలు” మెలన్.

యేసు మొరుక తిలిన్చి రిసా జో ప్రార్దన కెర్లిసి (మత్త 26:36-46; మార్కు 14:32-42)

³⁹ యేసు ఒలీవ మెట్టయ్ గెచ్చుక అలవాట్ తిలి చి, తెదొడి బార్ జా ఒత్తయ్ గెలన్. జోచ సిస్సుల్ కి జో తెన్ బెద గెల. ⁴⁰ జలె, ‘గెత్తేమనే’ మెంతి జో గెతి ఒత్తచి తోటతె పాచ కెర, సిస్సుల్క యేసు, “అప్పె జెత అల్లర్ తుమ్క ఏక పరిచ్చ రితి జయెదె. ఈంజ ఎత్తితె తుమ్ పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా ప్రార్దన కెర్తె తా” మెన యేసు సంగ కెర, ⁴¹ పత్తురు గల్లి ఎదిలి దూరి గెచ్చు కెర, మొగ్గల్ టెక, ⁴² “ఓ బ, తుక ఇస్టుమ్ తిలె, ఈంజ గిన్నుచి ఆవ్ నే పితి రితి అంక పిట్టవు, గని అంచి ఇస్టుమ్ పొని. తుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జవున్” మెన దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్దన కెర్లన్. ⁴³ *పరలోకుమ్ తెంతొ దూత ఎక్కిలొ డీస జోక డిట్టుమ్ కెర్లన్. ⁴⁴ †తెదొడి జోచి పెట్టి ఒగ్గర్ బాద దుకుమ్ నేడ, అన్నె ఒగ్గర్ ఆస తెన్ ప్రార్దన కెర్లన్ చి, జోచి గాము కీసి పుట్టిలి మెలె, నుక్కల్ లొయి జా బుయ్యె నేడ గెలన్.

⁴⁵ జలె, యేసు ప్రార్దన కెరుక ముల ఉట్ట కెర సిస్సుల్ తిలిన్తె అయ్లె, జేవ్ ఒగ్గర్ దుకుమ్క అల్పు జా నిజ గెల అస్సి. ⁴⁶ అన్నె, జోవయింక “తుమ్ కిచ్చొక నిజుక? ఉట్ట, చి ఈంజ జెతి అల్లర్చి పరిచ్చతె తుమ్ పాపుమ్ నే కెర్తె రితి ప్రార్దన కెర్తె తా” మెలన్.

యేసుక దెరుక మెన యూదా చి జనాబ్ జట్టు తెన్ అయ్లిసి

(మత్త 26:47-56; మార్కు 14:43-50; యోహా 18:3-11)

⁴⁷ యేసు జా కోడు సంగితె తతికయ్, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ మాన్సుల్ జట్టు తెన్ అయ్ల, చి కో జోక పురె గెచ్చు వాట్ దెకయ్తె తిలన్ మెలె, యేసుచ బారజిన్ సిస్సుల్తె తిలొ ఇస్కురియోతు యూదా. జో యూదా, జలె, యేసుక చుంబుక మెన జోచి పాసి అయ్లన్, ⁴⁸ గని యేసు జోక, “ఓ యూదా, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లొసొక దెర దెతి పొది ఉప్రమెన్నుక చుంబ దెతె గె?” మెన జోక పుసిలన్.

49 జలె, 'జోక దెరుల' మెన యేసు తెన్ తిల జోచ సిస్సుల్ దెక కెర, "ప్రబు, అమ్చ కడ్డుమ్లు తెన్ జోవయింక కండుమ గె?" మెన పుసిల. 50 జోవయింతె †ఎక్కిలో కిచ్చొ కెర్లొ మెలె, †ఎత్కిక వెల్లో పూజరిచొ గొత్తి సుదొక కండుక గెచ్చు, జోచొ ఉజిలో కండ్లొ సింద గెలన్. 51 జలె యేసు "అన్నె దస కమొ పొన" మెన సంగ కెర, జో గొత్తి సుదొచొ కండ్లొ చెంగిల్ కెర్లన్.

52 తెదొడి జోక దెరుక మెన బార్ జా అయ్ల వెల్లెల పూజర్లుక, దేముడుచి గుడిచ సయన్యుమ్ సుదల్చ అదికారుల్క చి వెల్లెల సుదల్చ యేసు, "ఆవ్ కిచ్చొ చొర్లయ్ గే, చి కత్తులు *డండల్ దెరన తుమ్ అయ్లదు? 53 ఆవ్ రోజుక దేముడుచి గుడితె గెతె తిలె కి, తెదొడి తుమ్ అంక దెర్లద్ నాయ్. గని తుమ్చి కామ్ తుమ్ జర్లు కెర్తి గడియ ఈంజ, అందర్ లోకుమ్చి సెక్తి ఏలుప కెర్తి గడియ ఈంజ" మెన సంగిలన్.

యేసుచి రిసా 'జోక నేని' మెన పేతురు తివ్వెరి సంగిలిసి
(మత్త 26:57-58,69-75; మార్కు 14:53-54,66-72; యోహా 18:12-18,25-27)

54 తెదొడి యేసుక దెర ఎత్కిక వెల్లో పూజరిచి మేడతె కడ నిల. కడ నెతె తిలి పొది పేతురు, జలె, దూరి దూరి యేసుచి పట్టి గెతె తిలన్, అన్నె, 55 ఎత్కిక వెల్లో పూజరిచి మేడచి వీదిచి నెడిమి సగుమ్జిన్ చల్లిక ఆగి లావ తప్పక మెన వెన తతికయ్, పేతురు జోవయింతెన్ వెసిలన్.

56 పేతురు దస్సి ఆగిచి ఉజిడతె వెన తతికయ్, తేర్బోద గొత్తి సుదొ ఎక్కి జోక దెక కెర, చెంగిల్ దెక కెర, "ఈంజొ మాన్సు యేసు తెన్ బుల్తె తిలొ" మెలి. 57 గని పేతురు "అమ్మ, జోక ఆవ్ నేని" మెన సంగిలన్.

58 పడ్డె అన్నె గడియ గెతికయ్, అన్నెక్లొ పేతురుక దెక కెర, "తుయి కి జో తెన్ తిలొసా" మెలన్, గని "బాబు, ఆవ్ నెంజ" మెన పేతురు సంగిలన్.

59 అన్నె గంట గెతికయ్, అన్నె అన్నెక్లొ పేతురుచి రిసా "నిజుమి, ఈంజొ మాన్సు కచితుమ్ జో యేసు తెన్ తిలన్. ఈంజొ కి †గలిలయు సుదొ గెద!" మెలన్. 60 పేతురు "బాబు, తుయి సంగితిన్చి అర్దుమ్ ఆవ్ నేని" మెలన్, జో అన్నె లట్టబై తతికయ్, బేగి కుకుడొ వాసిలన్.

61 తెదొడి యేసుప్రబు పనుల పేతురుక చెంగిల్ దెకిలన్ చి, "కుకుడొ ఆజి నే వాసితె అగ్గె తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా 'జోక నేని' మెంతె" మెన యేసుప్రబు సంగిలిసి పేతురు ఏదస్ట కెర్లను, చి 62 జా వీదె తెంతొ బార్ జా బయిలె గెచ్చు కొక్క కొక్క ఏడ్లన్.

§ 22:50 22:50 'ఎత్కిక వెల్లో పూజరి' మెలె, మొత్తుమ్ వెల్లెల పూజర్లుతె ఎక్కిలో 'ఎత్కిక వెల్లో పూజరి' జయెదె. దేముడుచి గుడిచ సగుమ్ కమొ జో ఎక్కిలోయి కెరెదె. జేవ్ ఎత్కిక జో వెల్లో జయెదె. * 22:52 22:52 నెంజలె 'బెడ్డివొ'. † 22:59 22:59 యేసు యూదయ ప్రదేసిమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె జెర్మిలెకి గలిలయ ప్రాంతమ్తె వడ్డిలన్. ‡ 22:64 22:64 మత్తయ 26:68 దెక. * 23:1 23:1 పిలాతు అదికారి రోమ్ దేసిమ్చి నావ్ తెన్ యూదయ ప్రదేసిమ్చి ఉప్పిరి చి సమరయ ప్రదేసిమ్చి ఉప్పిరి ఏలుప కెర్తె తిలన్. † 23:2 23:2 కైసర్ రానొ రోమ్ దేసిమ్చి ఉప్పిరి జేవ్ ఆక్రమించుప కెర్ల దేసిమ్లచి ఉప్పిరి వెల్లో రానొ జా తిలొ.

యేసుక రకితె తిలన జోక కొంకడ పెట్టిసి
(మత్త 26:59-68; మార్కు 14:55-65; యోహా 18:19-24)

63 తెదొడి యేసుక రకితె తిల మాన్సుల్ యేసుక కొంకడ కెర దెబ్బల్ పెట్ల చి, 64 జోచ అంకివొతె కచ్చెల్ బంద కెర, "తుక కో పెట్ల గే †తుయ్ క్రిస్తు గద, అమ్క సంగు!" మెల, అన్నె 65 జోక దూసుప కెర్తె అన్నె ఒగ్గర్ కొడొ సంగిల.

66 రాత్ పాయితికయ్, యూదుల్చ వెల్లెల సుదల్, జోవయించ వెల్లెల పూజర్లు చి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన తగు కెరుక మెన వెసిల చి, జా తగు కెర్తిన్తె యేసుక కడ ఆన్ల. 67 " 'తెద్రయిందె' మెన దేముడు సంగిలో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా తుయి గే?" మెన అగ్గెతె వెసిలన పుసిల. యేసు కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, "ఆవ్ తుమ్క సంగిలె, అంక నంప కెర్లు నాయ్, 68 అన్నె, తుమ్క ఆవ్ ఏక్ కోడు పుసిలె, అంక జబాబ్ దేసు నాయ్, 69 గని ఇన్నెచి పడ్డె ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఎత్కి సెక్తి అదికారుమ్ తిలొ అమ్చొ దేముడుచి ఉజెతో పక్క వెన తతిసి దెకితె" మెలన్. 70 "దస్సి జలె, అమ్చొ దేముడుచొ పుత్తుసి తుయి గె?" మెన పుసిల, చి జో జోవయింక "తుమ్ సొంత సంగిల్ రితి జొయ్యి ఆవ్" మెలన్. 71 యేసు దస్సి సంగితికయ్, 'దేముడుచొ పుత్తుసి ఆవ్' మెన యేసు ఒప్పన్లిసి జో దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగన్లి రితి జతయ్. జా తప్పు మెన ఉచర, "అమ్క అన్నె సాచి అవ్సురుమ్ నాయ్. జో సొంత సంగితికయ్ నూస్లమ్."

23

పిలాతు అదికారిచి మొక్కె యేసుక నింద సంగిలిసి
(మత్త 27:1-2,11-14; మార్కు 15:1-5; యోహా 18:28-38)

1 తెదొడి తగుతె వెసిల వెల్లెల సుదల్ ఎత్కి ఉట్ట యేసుక పిలాతు *అదికారితె కడ నిల చి, 2 జోచి మొక్కె జోక టీవడ కెర, కిచ్చొ నేరిమ్ సంగిల మెలె, "†కైసర్ రానొచి అమ్క ఏలుప కెర్తొ ప్రబుతుమ్క సిస్తు దాస నాయ్" మెన. "ఆవ్ క్రిస్తు, ఆవ్ రానొ మెనన, ఈంజొ మాన్సు అమ్చ ప్రెజల్క వెర్తి సికడ్డయ్". 3 పిలాతు అదికారి యేసుక కిచ్చొ పుసిలన్ మెలె, "తుయి యూదుల్చొ రానొ గె?". "తుయి సంగిల్ రితి మెన", యేసు జబాబ్ దిలన్.

4 తెదొడి వెల్లెల పూజర్లుక చి జనాబ్క "ఈంజొ మాన్సు కిచ్చొ నేరిమ్ నే కెర్తి రితి అంక డిస్తయ్" మెన పిలాతు

అదికారి తీర్పు సంగిలన్. ⁵ జేవ్ కిచ్చొ మెల మెలె, గలిలయతె మొదొల్ కెర ఈంజ యెరూసలేమ్ ఎద కి “అమ్చ యూదుల్ జతిన్ ఎత్తితె, ఈంజొ కిచ్చొ కిచ్చొ సికడ, ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిర్ ప్రెజల్చి సేంతుమ్ పిట్టయతయ్” మెన యేసుచి రిసా పిలాతుక బియఁడుక ఉచర అబద్దుమ్ సంగిల.

హేరోదుతె పిలాతు యేసుక తెద్రయ్లసి

⁶ గలిలయచి కోడు పిలాతు అదికారి నూన కెర, యేసుచి రిసా “దస్సి జలె, ఈంజొ మాన్సు గలిలయుడు గె?” మెన పుసిలన్ ⁷ “హేరోదు ఏలుప కెర్రి గలిలయతె తెంతో యేసు బార్ జలొ” మెన నూన కెర, జోక జో హేరోదు రానొతె తెద్రయ్లన్. జా పొది హేరోదు యెరూసలేమ్తె జా తిలన్.

⁸ జలె, హేరోదు యేసుక దెక కెర, సర్దసంతోసుమ్ జలొ. కిచ్చొక మెలె, జోచి రిసా అగ్గెయ్ తెంతో నూన తిలొ చి, ‘జో కెర్రి కిచ్చొ జవున్ వెల్లి కామ్ దెకిన్దె’ మెన హేరోదు జోక దెకుక ఒగ్గర్ ఆస జా తిలొ. ⁹ జాకయ్, యేసుక జేవ్ మాన్సుల్ ఒత్త కడ నెతికయ్, హేరోదు ఒగ్గర్ కొడోల్ జోక పుసిలన్, గని యేసు ఎక్కి కోడు కి జబాబ్ దెయె నాయ్.

¹⁰ తెదొడి వెల్లెల పూజర్లు చి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన పురె టీచ కెర, ఒగ్గర్ విన్సుమ్ తెన్ యేసుచి ఉప్పిరి నేరిమ్లు వయడుక దెర్ల. ¹¹ అన్నె హేరోదు అదికారి జోచి సయన్సుమ్ తెన్ జోక నిస్కారుమ్ దెకిత్ రితి మార్పుప జా, కొంకడ్ల చి, చెంగిల పాలల్ జోక గల దా, పిలాతుతె అన్నె తెద్రయ్లన్. ¹² చి హేరోదు చి పిలాతు అగ్గె తెంతో ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ జా తిలె కి, జయ్యి దీసి తెంతో సినేతుమ్ బందిల.

పిలాతు యేసుక జోవయించి అత్తి సార్పు కెర్రిసి (మత్త 27:15-26; మార్కు 15:6-15; యోహా 18:39-19:16)

¹³ తెదొడి పిలాతు వెల్లెల పూజర్లుక చి యూదుల్చ అదికారుల్ ఎత్తిక బుకారా కెర, ¹⁴ జోవయింక, “ ‘ప్రెజల్ ప్రబుతుమ్చి తెడి సేంతుమ్ నే తతి రితి ఈంజొ సికడ్డయ్’ మెన సంగ తుమ్ ఈంజొ మాన్సుక అంచితె కడ ఆన్లదు, అన్నె, తుమ్చి మొక్కె ఆవ్ పరిచ్చ కెర్రి, ఈందె, ఇన్నెక ఉప్పిరి తుమ్ సంగిల నేరిమ్లుతె కేన్ కి ‘కెర్రి’ మెన రుజ్జు డీసె నాయ్. ¹⁵ హేరోదు కి పరిచ్చ కెర్రి చి, జోక అమ్తె అన్నె తెద్రయ్లొ, గెద. ఈందె, మొర్రి సిచ్చ జతి కిచ్చొ నేరిమ్ కి కెరె నాయ్. ¹⁶ జాకయ్, ఇన్నెక ఇదిల్ బుద్ది సికడ్డి రితి అంచ సయన్సుమ్లు కొర్డల్ తెన్ పెటుతు చి, ఇన్నెక విడ్డల్ కెరిందె” మెలన్. ¹⁷ †కిచ్చొక మెలె, యూదుల్క సర్ద కెర్రి రితి

వెర్ని వెర్ని జా పండుగు పొది జేలి జలొ కేన్ జవున్ మాన్సుక విడ్డల్ కెరుక జో అదికారిక అలవాట్.

¹⁸ గని “జో మాన్సుక పొని. జోక మారు చి, బరబ్బుక ములు. జోకయ్ అమ్క కావలె” మెన ఎక్కి జట్టు జా కేక్ గల. ¹⁹ బరబ్బు, జలె, కొన్నొ మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి ప్రెజల్ విరోదుమ్ కెర్రి రితి జో అల్లర్ కెర తిలి రిసాచి, నరు అత్య జో కెర తిలి రిసా జోక జేలి కెర జేల్తె గల తిల.

²⁰ తెదొడి కిచ్చొ జలి మెలె, యేసుక విడ్డల్ కెరుక మెన తెదొడి ఎద పిలాతుక ఇస్టుమ్ తిలి రిసా, దస్సి మెన కేక్ గల బెర తిలసక అన్నెక్ సుట్టు సంగుక దెర్రికయ్, ²¹ జేవ్ ఎత్తిజిన్ “జోక కిసిలువతె గల టీచడ మొర్రి సిచ్చ కెరు! మొర్రి సిచ్చ కెర!” మెన కేక్ గల.

²² తెదొడి అన్నెక్ సుట్టు, ఇన్నెతెన్ మొత్తుమ్ తివ్వెర్ జలి, పిలాతు “కిచ్చొక? ఈంజొ కిచ్చొ నేరిమ్ కెర అన్నె? మొర్రి సిచ్చ జతి ఎదిలి కేన్ నేరిమ్ ఈంజొ కెర్రిన్చి రుజ్జు అంక డీసె నాయ్. జాకయ్ ఇన్నెక కొర్డల్ తెన్ పెట బుద్ది సికడ్డు చి, విడ్డల్ కెరిందె” మెలన్. ²³ గని బెర తిల జనాబ్ “జోక సిలువ గలు! మొర్రు!” మెన కేకుల్ గల గల, బలవంతుమ్ కెర జిన్ల. ²⁴ జాకయ్ “జేవ్ బలవంతుమ్ కెర సంగిలి రితి జర్లు జవున్” మెన పిలాతు తీర్పు దిలన్, ²⁵ అన్నె, ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి ప్రెజల్క విరోదుమ్ సికడ్డొ నరు అత్య కెర తిలొ బరబ్బుకయ్ ముల దిలన్; బెర తిల జనాబ్ బలవంతుమ్ కెర తిలి రిసా-చి “యేసుక కిచ్చొ కెర్రి గే కెర తుమ్చి ఇస్టుమ్ తుమ్చి పూచి” మెన, జోవయించి అత్తి జోక సార్పు కెర దిలన్.

యేసుక సిలువతె టీచడుక మెన కడ నిలిసి (మత్త 27:32-44; మార్కు 15:21-32; యోహా 19:17-19)

²⁶ జలె, యేసుక పట్టుమ్ ఒత్తల్తోచి బయిలె కడ నెతె తా, ‘యేసుక టీచడ్డి సిలువ వయన జోవయించి పట్టి ఇండున్’ మెన, కేనె గే బయిలు దేసిమ్ తెంతో జా వాట్ జెతె తిలొ సీమోను మెలొ కురేనియు ప్రాంతుమ్చొ మాన్సుక దెర కెర, జోక జా సిలువ వయడ్ల. ²⁷ అన్నె, యేసుచి పట్టి ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జెతె తిల, అన్నె జోవయింతెన్ ఒగ్గర్జిన్ తేర్బోదల్ గుండెతె పెటన ఏడుకుడు జుత్తె తిల. ²⁸ గని యేసు పసుల జోవయింక, “ఓ యెరూసలేమ్చ తేర్బోదలు, అంక జెతి బాద చి రిసా తుమ్ ఏడ నాయ్, గని తుమ్ కిచ్చొచి రిసా ఏడుక మెలె, తుమ్క చి తుమ్చ బోదల్క రిసాయ్ ఏడ. ²⁹ మెలె, ఈందె, ‘గొడ్డు జలసక, బోదల్ నే పాయిలసక, దూద్ నే పియడ్లసక చెంగిలి!’ మెన తుమ్

† 23:17 23:17 ఈంజ ఎత్తి రెగిడ్ల తొలితెచ సగుమ్ పుస్తకల్తె 17నంబరచి కోడు తయె నాయ్. § 23:21 23:21 ‘సిలువ’ మెలె, ఏక్ టీవ్తి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్నొ డండల్ బెదవుల. జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎండ్లవ కెర, జోవయించ అత్తి చట్టొ చంపొ కెరవ, అత్తిచట్టొత మేకుల్ పెట, సిలువ బుయ్యె టీచ రొవ కెర, దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతో మాన్సు దస్సి ఒడయ్ జా మొరెదె. రొమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చ, జా.

సంగిత దీనల్ జెవుల. 30 కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దీనల్కకచ సిచ్చల్ దెక కెర, 'అమ్చి ఉప్పిరి సేడ అమ్క డంక గెల' మెన డొంగ్రల్కచి మెట్టల్కసంగుల. 31* అవ్వొతిలి మట్టుక మాన్సుల్ ఇసి కెర్లె, నుకా గెలి మట్టుక కిచ్చొ కెరులగే?" మెన జేవ్క సంగిలన్.

32 యేసు తెన్ మొర్తి సిచ్చ జతి రిసా అన్నె దొగులక కి ఒత్త కడ నిల. జేవ్ నిజుమి నేరిమ్లు కెర్లెన.

యేసుక సిలువతె టీవడ్డిసి

33 జలె, 'గిడ్డి రితి పొలికచి మెట్ట' మెలిన్తె జేవ్ ఎత్కిజిన్ గెచ్చు పావ కెర, యేసుక జోచి సిలువతె టీవడ్డి చి, జో డెబ్లివక్క ఎక్కిలోకచి ఉజెతో వక్క ఎక్కిలోక జేవ్ దొగుల నేరిమ్ కెర్లెనక కి ఎక్కెక్ సిలువల్తె టీవడ్డి. 34 † అన్నె, జోక దస్సి కెర్లెనచి రిసా యేసు "ఓ బ, ఇన్నెక చెమించువ కెరు. కిచ్చొ కెర్లెతి గే నేన్తి" మెన దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్దన కెర్లెన్.

జోక సిలువతె టీవడ్డి † జమాన్లు నుదల్ జోచ పాలల్ వంటనుక మెన చీటి గలిల. 35 పైజల్ పాసి టీవ తా దెకితె తిల, "జో అన్నె మాన్సుల్క రచ్చించువ కెర్లె, గెద. దేముడు 'తెద్రయిందె' మెన సంగ తిలో రచ్చించువ కెర్లెసా క్రిస్తు జయెదె జలె, జొయ్యి నిసాన్లొసా జయెదె జలె, జోక జొయ్యి రచ్చించువ కెరన్ను!" మెన యూదుల్చ అదికారుల్ జోక ఆసెల.

36 జమాన్లు నుదల్ కి జోక కొంకడ్డి. జోచి పాసి జా కెర, ఏ అమ్డి తిలి ద్రాచ రన్నుమ్ చంపా కెర దా, 37 "తుయి యూదుల్చొ రానొ జలె, తుకయ్ తుయి రచ్చించువ కెరను!" మెన కొంకడ్డి తిల. 38 వడ్డి అన్నె కిచ్చొ కెర్లె మెలె, * "యూదుల్చొ రానొ ఈంజొ" మెన రెగిడ్డి దార్చిగండ యేసుచి బోడిచి ఉప్పిరి ఒడొయ్ల.

యేసు తెన్ సిలువల్తె ఒడొయ్ జా తిల దొగుల చొర్లు

39 ఒత్త అన్నె సిలువల్తె ఒడొయ్ జా తిల నేరిమ్ కెర్లె దొగులతె ఎక్కిలో, జలె, " 'తెద్రయిందె' మెన దేముడు సంగిలో క్రిస్తు రచ్చించువ కెర్లెసా నెంజిన్ గె? జలె, తుకయ్ తుయి రచ్చించువ కెరను చి అమ్క కి రచ్చించువ కెరు!" మెన యేసుక దూసుప కెర సంగిలన్. 40 జలె, జో ఎక్కిలో దస్సి లట్టబ్లికయ్, అన్నెక్లొ జోక "ఇన్నెతెన్ తుయి ఎక్కి రితి సిచ్చ జలెకి, దేముడుక బిస్సి నాయ్ గె? 41 ఆమ్ జలె, అమ్ నేరిమ్లు కెర్లి రిసాయి నాయిమ్ తెన్ అమ్క సిచ్చ

కెర అస్తి, అమ్ కెర్లె కమొక జెతి సిచ్చతె అమ్క గల అస్తి. గని ఈంజొ మాన్సు కిచ్చొ ఇదిలిన్ తప్పు కి కెరె నాయ్" మెన ఈంజొ అన్నెక్లొ † చొరు తొల్లితొచొక గొల కెర. 42 జో యేసుక, "ఓ యేసుప్రబు, తుయి రానొ జా ఏలుప కెర్లి తుచి అదికారుమ్ తెన్ అన్నె జెతి పొదిక అంక ఉచర దయ దెకు" మెన సంగిలన్. 43 యేసు జోక, "తుక ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, ఆజి కి చెంగిల్ తోట రితి † పరదైసుతె అంచి తెన్ తస్సె" మెన సంగిలన్.

యేసు మొర గెలిసి

(మత్త 27:45-56; మార్కు 15:33-41; యోహా 19:28-30)

44 మెద్దెనె, బార గంటల్ జలి పొది తెంతో, జలె, తిన్ని గంటల్ ఎద, పొద్దు అందర్ జా గెలి చి, ఏ జా దేసిమి ఒండి అందర్ జా గెలి. 45 అన్నె కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, దేముడుచి గుడితె ఒడొవ తిలి * తెర ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టో ఎద చిరి జా దొన్ని గండల్ జా గెలి. 46 తెదొడి యేసు గట్టిజ అవాడ్ కెరన "ఓ బ, తుచి అత్తి అంచి జివు ఆవ్ సార్చు కెర దెతసి" మెన సంగ ప్రాసుమ్ ముల దిలన్.

47 జలె, యేసుక దెకితె తిలో † పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ, జర్గు జలిసి ఎత్కి దెక కెర, దేముడుక గవురుమ్ కెర్లె చి, "ఈంజొ మాన్సు కచితుమ్ పున్నిమ్చొ!" మెన సంగిలన్. 48 అన్నె, కిచ్చొ జర్గు జయెదె గే దెకుమ మెన ఒత్త గెచ్చు తిల మాన్సుల్ ఎత్కిజిని, జర్గు జలిసి దెక కెర, గుండెతె పెటన గెరి ఉట్ట గెల. 49 అన్నె యేసుచ గోతునుదల్, చి గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జోచి పట్టి జా † సవైచన కెర తిల తేరబోదల్ కి సిలువల్క ఇదిల్ దూరి టీవ తా జర్గు జలిసి ఎత్కి దెకితె తిల.

యేసుచి పీనుమ్ ఎంగ్డవ దిలిసి

(మత్త 27:57-61; మార్కు 15:42-47; యోహా 19:38-42)

50 అరిమతయ్ మెంతి ఏక్ గెవ్వొచొ యోసేపు మెలొ ఎక్కిలో తిలొ. యూదుల్చి వెల్లి తగుతె వెసెతొసా జయెదె, జో, చెంగిలొ సత్తిమ్చొ మాన్సు జయెదె. 51 జేవ్ అన్నె వెల్లెల నుదల్ యేసుచి ఉప్పిరి కుట్ట కెర్లిన్తె జో బెదె నాయ్, జోక ఇస్తుమ్ నాయ్ చి, 'ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజిమ్ కెయచ ఎదార్దుమ్ డీసెదె, జా రాజిమ్చొ క్రిస్తు రానొ

* 23:31 23:31 నెంజెలె, 'ఆవ్ తిలొ దారు జలొసాక మాన్సుల్ ఇసి కెర్లె, తుమ్ నుకా గెలి దారు జతనక కిచ్చొ కెరుల?' † 23:34 23:34 ఈంజె ఎత్కి తొలితొ రెగిడ్డి గ్రికు బానచ నగుమ్ పున్తకల్తె ఈంజె 'అన్నె' తెంతో 'ప్రార్దన కెర్లెన్' ఎదచి కోడు తయె నాయ్. † 23:34 23:34 యోహాను 19:23. § 23:36 23:36 రాసల్, సామ్సార్లు నెంజెలె మాములుమ్ మాన్సుల్ పితి రగుమ్ అమ్డి తిలి ద్రాచ రన్నుమ్ * 23:38 23:38 యోహాను 19:20 తె దెకితె, పిలాతు అదికారి జా దార గండ సాంత రెర్లె తిలన్. తిన్ని బానల్ తెన్ రెర్లె తిల; గ్రికు బాన తెన్, రోమ్ దేసిమిచి లాటిన్ బాన తెన్, చి జేవ్ యూదుల్చి సాంత ఎత్తి బాన తెన్. † 23:41 23:41 మత్తయ 27:44. ‡ 23:43 23:43 నెంజెలె 'పరలోకుమ్తె'. § 23:44 23:44 నెంజెలె 'ఒండి బూలోకుమ్తె'. * 23:45 23:45 ఎక్కి ఎత్కిక వెల్లొ పూజరి వెర్లెక్ ఎక్కి నుట్టు పెన అర్చితుమ్ దెతి గదిక అడ్డు కెర్లి తెర, జా. జా చిరి జా దొన్ని గండల్ జలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, యేసు మొర్లిన్ తెన్ ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక చి మాన్సుల్క అడ్డు తిల పావుమ్ జో యేసు గెచ్చయ్లిన్చి అర్దుమ్. ఏబ్రియులుక రెగిడ్డి ఉత్తుమ్ 10:19, 20. † 23:47 23:47 జో రోమియుడు జయెదె జలెకి. ‡ 23:49 23:49 లూకా 8:1-3 దెక.

విలువ కెరెదె?’ మెన జో రకితె తిలన్. 52 ఈంజొ మాన్సు, జలె, పిలాతు అదికారితె గెచ్చు కెర, “యేసుచి పీనుమ్ అంక దె” మెన జా ఉత్రవ వెంట గెల్లి రిసా సెలవ్ నజీలన్, 53 అన్నె, ఉత్రవ కెర, జోచి ఉప్పిరి చెంగిల్ విలువ కిబట్ట గండ పంగ్రవ కెర, కక్క అగ్గె నే రోజ తిలి సాప్రయ్ డొల్లి కెర్లి మెన్సున్తె రోవ దిలన్. 54 *కేన్ దీసి దస్సి కెర్లన్ మెలె, యోదుల్చి సెలవ్ కడన్ల దీసిక బోగి జయెదె.

55 యేసుక †నవైచన కెరుక మెన అగ్గె గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో జో తెన్ బెద జా తిల తేర్బోదల్ జలె, ‡యోసేపుచి పట్టి జా తిల, మెన్సున్ దెక, యేసుచి పీనుమ్ కీసి ఎంగ్రవ దిల గే దెకిల. 56 దెక కెర, జేవ్ తతా గెరలె గెచ్చు కెర, జోక పట్టి గాఁసుక మెన చెంగిల వాసిన తేల్లు తెయార్ కెర్ల. అన్నె దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె రెగిడ్లి రితి సెలవ్ కడన్ల దీసి తుక్లె తిల.

24

యేసుక ‘జీవ్ జా అన్నె’ మెన రుజ్జు అయ్లిసి

(మత్త 28:1-10; మార్కు 16:1-8; యోహా 20:1-10)

1 సెలవ్ కడన్ల దీసి రాత్ పాయితె తతికయ్, జేవ్ తేర్బోదల్ జేవ్ తెయార్ కెర్ల వాసిన తేల్లు దెరన మెన్నె గెల.

2 జలె, ఒత్త పాచిలె, కిచ్చొ దెకిల మెలె, జా సాప్రయ్ డొల్లి కెర్లి మెన్సున్ పెసితి వాట్క డంక తిలొ వెల్లొ పత్తురు ఒన్సుల్ జా అన్నె మెన దెకిల, 3 వెసిలె, యేసుచి పీనుమ్ జేవ్క డీసె నాయ్.

4 జలె, యేసుచి పీనుమ్ అప్పె నెంజిలిన్చి రిసా కిచ్చొ ఉచరుక గే జేవ్ నేన తతికయ్, ఈందె, దగదగాల్లు మెర్నుప జల పాలల్ గలన్ల దొగుల ఉబెడల్ రిత దూతల్ జోవయించి పాసి టీచిల. 5 ఈంజేవ్ తేర్బోదల్ బియఁ గెచ్చు బుఁయి పక్క దెకితె తతికయ్, జేవ్ దూతల్ జోవయింక కిచ్చొ మెల మెలె, “జీవు తిలొసాక కిచ్చొక మెన్నె చజితసు? జో ఇన్నె నాయ్. జో జీవ్ జా ఉట్ట అన్నె. 6 ఈందె, జో తెదొడి గలిలయతె తా ఒత్త తెంతో నే బార్ జతె అగ్గె తుమ్క సంగిలిసి తుమ్ ఏద కెర.” 7 కిచ్చొ మెలె, “*ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లొసాక విరోదుమ్ సుదల్ అన్నె పాపుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్ప కెర దెంక అన్నె చి, జేవ్ అంక నిలువతె టీవడ మారుక అన్నె, చి త్రిత్రతక ఆవ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక

§ 23:53 23:53 యోదుల్ తెన్ బట్టక దిగిల గండల్ కెర గుడియవుల, పీనుమ్క. * 23:54 23:54 ‘సాంజ్ జలె అన్నెక్ దీసి మొదొల్ జా తయెదె-సెలవ్ దీసి; చి రిసా, తెదొడక వెంట గెలుక నెంజె’ మెన జేవ్ యోదుల్చి రితి ఉచర, సాంజ్ సరిగా నే జతె అగ్గె వెంట గెల. † 23:55 23:55 లూకా 8:1-3 దెక.

‡ 23:55 23:55 యోసేపు తెన్ నీకొదెమొ మెలొ బెద వెంట గెల. యోహాను 19:39-40. * 24:7 24:7 లూకా 9:22, 24. † 24:9 24:9 యేసుక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి దెర దిలొ యూదా మదెనె అత్య కెరన తిలొ. మత్తయి 27:5, బారికుల్ 1:18. ‡ 24:10 24:10 ఒగ్గరతె ‘సిన్సుల్’ మెన అన్నె.

‘బారికుల్’ మెలి పుస్తకుమెతె పూర్తి ‘బారికుల్’ మెంతె తయెదె. § 24:10 24:10 ఈంజ మెరియ యేసుచి అయ్యసి జయెదె; మార్కు 6:3. * 24:10 24:10 జోవయింతె ఎక్కి ‘నలోమే’ మెలిసి; మార్కు 15:40. † 24:12 24:12 ఈంజ ఎత్తి తొలితె రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 12 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

‡ 24:16 24:16 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి సెలవ్కయ్ జా అడ్డు తయెదె. మార్కు 16:12తె దెకిలె, యేసుచి పొలిక ఇదిల్ మార్కుప జా తిలి.

అన్నె, మెన సంగిలన్, గెద” మెన దూతల్ సంగిల. 8 జేవ్ తేర్బోదల్ యేసుచ తెదొడక కొడొ ఏదస్ట కెర్ల, 9 అన్నె, మెన్నె తెంతో పసుల ఉట్ట గెచ్చు, †ఎగరజిన్ యేసుచ సిన్సుల్క చి జోవయింక నంపజల అన్నె ఎత్తిజిన్క జా కబుర్ సంగిల.

10 జేవ్ ఎగరజిన్ యేసుచ ‡బారికుల్క జో జీవ్ జా ఉట్టిన్చి రుజ్జు సంగిల జేవ్ తేర్బోదల్ కొన్న మెలె, మగ్దల గవ్విచి మెరియ, యోహాన్న, కియాకోబుచి అయ్యసి మెరియ, చి జోవయింతెన్ తిల *అన్నె తేర్బోదల్. 11 జేవ్ సంగిలిన్క ‘వెర్రి కోడు’ మెన ఈంజేవ్ ఎగరజిన్ ఉచర నంప కెర్లి నాయ్. 12 †గని పేతురు ఉట్ట కెర, మెన్సున్తె నిగ గెలొ, అన్నె ఒత్త పాచె వంపొ జా తెడి దెకిలె, యేసుచి పీనుమ్క అగ్గె పంగ్రవ తిలి బట్టయ్, గని పీనుమ్ నాయ్, కిచ్చొ నాయ్. జలె, జర్గు జలిన్క ఆచారిమ్ జా ఉచరన ఉచరన, గెరి ఉట్ట గెలన్.

ఎమ్మాయు గవ్వి దొగుల సిన్సుల్క యేసు దస్సుల్ జా బెద గెలిసి (మార్కు 16:12-13)

13 జయ్యి దీసి, యేసుచ సిన్సుల్ జల దొగుల ఎమ్మాయు మెంతి గవ్వి గెతె తిల. జా గావ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క ఎగర కిలొమిటర్లు దూరి తయెదె. 14 జర్గు జలిన్ ఎత్తిచి రిసా జేవ్ దొగుల లట్టబై తిల, 15 జలె, జేవ్ దస్సి లట్టబై తతికయ్, యేసు సొంత జా వాట్ జా జోవయింతె పాచె కెర, జోవయింతెన్ బెద ఇండుక దెర్లన్. 16 జలె, జోక దెకిలెకి, జోక జేవ్ చినుక ‡అడ్డు కెర్తె తిలన్, చి చినితి నాయ్.

17 తెదొడి యేసు జోవయింక “తుమ్ ఇండ ఇండ, కిచ్చొచి రిసా ఎక్కిలొ తెన్ ఎక్కిలొ లట్టబై అన్నె?” మెన పుసిలన్ చి, జేవ్ ముసుర్లు జా ఇదిలిన్ మొకొమ్ కెరన అస్తి.

18 జోవయింతె ఎక్కిలొ క్లెయొపా మెలొసా. జో, జలె, “ఈంజ మదెనె యెరూసలేమ్తె జర్గు జలిసి ఒత్త అయ్లన ఎత్తిజిన్ జాన్తి. ఎక్కి తుయి నేన్చి గె?” మెన జోచి ఆచారిమ్ సంగిలొ. 19 యేసు జోవయింక “కిచ్చొ జర్గు జలిసి?” మెలన్, చి జేవ్ జోక నజరేతు గవ్విచొ యేసుచి రిసా జర్గు జలిసి. జో దేముడుచ కబుర్లు సంగితొసా జా తిలొ. జో కెర్లి బోదన, జో కెర్ల వెల్లెల కమొ, దేముడు దిలన చి, జోచి బోదన జోచ కమొక ఎత్తిజిన్ వైజల్ నంప కెర తిల.

20 గని అమ్చ వెల్లెల పూజర్లు చి అమ్చ అదికారుల్ ‘జో మొర్తి సిచ్చు జవున్ తుమ్ మొర్తి సిచ్చు తియ’ రోమ్ దేనిమ్చ

అదికారులచి అత్తి సార్లు కెర దిల చి, సిలువతె టీవడ మార్ల. ²¹ ఆమ్, జలె, జోక “అమ్చ ఇస్రాయేలులక కీరచ్చించువ కెరుక తిలోసా జోయ్యి’ మెన ఆస జా తిలమ్. అన్నె, అమ్ సంగిలీసి జర్లు జలి తెంతో, జో మొర్రి తెంతో, అప్పె తిర్తతి జా అస్సె. ²² అన్నె కిచ్చొ మెలె, అమ్చి తెన్ బెదిత సగుమ్జిన్ తేర్బోదల్ ఆజి అమ్క ఆచారిమ్చి కోడు సంగిల. రాత్ పాయితె తతికయ్. జేవ్ మెస్సె గెల చి, ²³ ఒత్త యేసుచి పీనుమ్ డీసె నాయ్, చి అమ్తె జా కెర అన్నె కిచ్చొ మెల మెలె, దూతల్ అమ్క డీనన్ సేడ్ల చి, యేసుక ‘జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె’ మెన అమ్క సంగిల మెల. ²⁴ అమ్చి తె తిలన సగుమ్జిన్ మెస్సె గెచ్చు దెకిల చి, జేవ్ తేర్బోదల్ సంగిల్ రితి తిలి. గని యేసుక, దెకితి నాయ్” మెన జేవ్ దొగుల సంగిల. ²⁵ యేసు జోవయింక, “కిచ్చొ గ్యానుమ్ నెంజిలన, తుమ్! దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లులచ కొడె అర్దుమ్ కెరనుక నంప కెరుక ఆల్పిమ్ కెర్తను, కిచ్చొక? ²⁶ క్రిస్తు రచ్చించువ కెర్తొసా దన బాదల్ సేడ జో గవురుమ్ జతిన్తె గెచ్చుక దొర్కు జలి, గెద” మెన, ²⁷ మోసా చి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్, అన్నె దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లులచి అత్తి రెగిడ్ల, జోచి రిసాచ దేముడుచ కొడెతె రెగిడ్ల ఎత్కిచి అర్దుమ్ యేసు సంగిలన్.

²⁸ జలె, జేవ్ గెతి గావ్ పాసా జా జెతికయ్, యేసు అన్నె దూరి గెచ్చుక మెలి రితి జలె, ²⁹ గని, “సాంజ్ జలి. పొద్దు గెతయ్. అమ్చి తెన్ ఇన్నె తుయి నిద్ర తా” మెన జోక బతిమాల్పా జా సంగిల, చి జేవ్ తతిన్తె బెద గెలన్.

³⁰ జలె, జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కంక మెన వెసెలో, అన్నె, ఏక్ పోడి అత్తి దెరన ‘ఈంజ తుయి దా దయ కెర్లది’ మెన దేముడు అబ్బొన్క జోబర సంగ కెర, జా పోడి మోడ కెర, జోవయింక వంట దిలన్. ³¹ దస్సి కెర్తికయ్, జోవయించ అంకివో టేంట జల చి, అర్దుమ్ అయ్లి చి జోక చినిల. చినిలి బేగి, యేసు మాయ జా ఉట్ట గెలో.

³² దస్సి జర్లు జతికయ్. “నిజుమి, అమ్ వట్టె జో తెన్ జెతె తిలి పొది, దేముడుచ కొడెచి అర్దుమ్ అమ్క జో దెకయ్తె తిలి పొది అమ్చి పెట్టి డడ్డిల్ రితి సర్ల తిలి, గెద” మెన లట్టబన్. ³³ జోవయించి ఒగ్గర్ సర్లక బేగి ఉట్ట జయ్యి గడియయ్ బార్ జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె అన్నె

గెల. ఒత్త పాచ కెర, ఎగరజిన్ యేసుచ సిస్సుల్క చి జోవయింతెన్ తిలసక చజిల చి, ³⁴ జేవ్ ఈంజేవ్ దొగులక కిచ్చొ మెల మెలె, “ప్రబు నిజుమి జీవ్ జా ఉట్ట అస్సె. *సీమోనుక డీసెలన్!” మెన జేవ్ సంగితికయ్, ³⁵ యేసు ఎమ్మాయున్తె గెతి వట్టె దస్సుల్ జలిసి అన్నె పోడి మోడ్డికయ్ ఈంజేవ్ జోక చినిలిసి ఈంజేవ్ జోవయింక సంగిల.

జోచ ఎగరజిన్ సిస్సుల్క యేసు డీసిలిసి
(మత్త 28:16-20; మార్కు 16:14-18; యోహా 20:19-23; బారి కమ్మొ 1:6-8)

³⁶ జేవ్ దస్సి లట్టబంతె తతికయ్, యేసు డీసె జోవయించి నెడిమి టీవెలన్, అన్నె, †“తుమ్క సేంతుమ్ తవున్. తుమ్ బమ్మ జా నాయ్. ఆవ్వి, గెద” మెలన్. ³⁷ గని జేవ్ బియఁ గెచ్చు బమ్మ జల. జోక ‘డుంబొ’ మెన ఉచర్ల. ³⁸ జో, జలె, జోవయింక “తుమ్ కిచ్చొక బమ్మ జతను? తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొక అన్యానుమ్ జతను? ³⁹ అంక సిలువతె గలిలి పొది జేవ్ అంచ అత్తిలె చట్టెలె పెట్ల మేకుల్చ మచ్చల్ దెక అంక తుమ్ చిన. ఆవ్వి గెద. అంక చడ దెక. డుంబొక ఆగ్ తయె నాయ్ అడ్డె తయె నాయ్, గెద, గని అంక అస్సె.” ⁴⁰ ‡మెన జోచ అత్తొ చట్టొ జోవయింక దెకయ్లన్. ⁴¹ జలె, జోవయించి సర్లసంతోసుమ్, జోవయించి ఆచారిమ్క జేవ్ తెదొడి ఎద నంప కెరుక ఇదిల్ అల్లర్ జలి రిసా, “ఇన్నె కిచ్చొ జలెకు కతిసి అస్సె గె?” మెన పుసిలన్. ⁴² మొస్సా గండ దిల, ⁴³ జో డుంబొ నెంజిలిన్చి రుజ్జుక జో నజన జోవయించి మొక్కె కయ్లన్.

⁴⁴ తెదొడి జోవయింక, “ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలి పొది, ‘మోసా పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల కీఆగ్గుల్తె అంచి రిసా మోసా పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుమ్చొచి కోడు, చి *కిర్తనల్తె †రెగిడ్లిసి ఎత్కి కచితుమ్ పూర్తి జర్లు జంక అస్సె’ మెన సంగిలయ్, గెద” మెన సంగ కెర, ⁴⁵ దేముడుచ కొడెతె తిలిసి జేవ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ‡అర్దుమ్ దెకయ్లన్. ⁴⁶ జోవయింక కిచ్చొ మెలన్ మెలె, “దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయ్లిసి కిచ్చొ మెలె, ‘దొర్కు జలె

§ 24:21 24:21 నెంజెలె ‘అన్నె గెనన విడ్డల్ కెరుక తిలోసా’. మాములుమ్ యూదుల్ జోవయించ ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తెంతో వడ్డె జోవయింక ఆక్రమించువ కెర్రి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్ తెంతో చి రచ్చనక ఉచర్లె తిల. బారికుల్ 1:6-8 కి దెక. ఈంజేవ్ సిస్సుల్ కి జా రగుమ్ రచ్చనచి రిసా ఉచర్లె తిల, కిచ్చొగె. అప్పెచి మట్టుక ముక్కిమ్క పాపుమ్ తెంతో చి రచ్చన దొర్కు కెరుక యేసు అయ్లో, చి జాచి రిసా దొర్కు జలి అర్పితుమ్ జలె. లూకా 5:24 యోహాను 3:16-18 దెక. ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఆకరకయ్ ఆగానుమ్ బూలోకుమ్ మార్పువ కెరె, చి తెదొడికయ్ యేసు ఎదార్దుమ్ ఏలువ కెరె, చి ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ పూర్తి గెచ్చుల. డీసయ్లిన్ 21:3-5, కొరిందిల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 15:24-28. * 24:34 24:34 ‘సీమోను’ మెలె, సేతురు. † 24:36 24:36 “తుమ్క” తెంతో 36నంబర్ కోడుచి ఆకర్ కోడు ‘మెలన్’ ఎదచి కోడు ఈంజ ఎత్కి తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె తయె నాయ్. ‡ 24:40 24:40 ఈంజ ఎత్కి తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 40నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. § 24:44 24:44 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసాచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్కి బైబిల్తె అగెచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసా పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సె. * 24:44 24:44 జేవ్ కిర్తనల్తె దావీదు రాసా జలె పూర్లుమ్చొ ఒగ్గర్ రెగిడ్లన్. † 24:44 24:44 లూకా 18:31, 22:37, క్రిస్తనలు 20:42. ‡ 24:45 24:45 నెంజెలె ‘సెక్తి తిలన్’.

క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా ఒగ్గర్ బాదల్ సేడ మొర తిర్రత్తక అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుక అస్సె' మెన కీఅస్సె. అన్నె, 'కచితుమ్ జర్గు జయెదె' మెన దేముడుచి అప్పెచి సెలవ్ కిచ్చొ మెలె, ⁴⁷ మాన్సుల్ జేవ్ కెర్ల పాపల్ చినన జేవ్ పాపల్క దుకుమ్ జా ఒప్పన ములిలె, క్రీస్తు దొర్కు జలి అర్పితుమ్ జలిన్చి రిసా అప్పె జేవ్ కెర్ల పాపల్ చెమించుప జతి వాటు దొర్కు జా అస్సె మెన ఆవ్ క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తొలితో యెరూసలేమ్తె పడ్డె ఒండి లోకుమ్చ వ్రెజల్ ఎత్కిచ మాన్సుల్తె తుమ్ బోదన కెరుక అస్సె. ⁴⁸ ఈంజ ఎత్కిచి రిసా సాచుల్ జా అస్సున్, చి తుమ్ బుల సాచి సంగుక అస్సె. ⁴⁹ ఈందె, అంచొ దేముడు అబ్బొ 'జోవయించి పెట్టి *తెద్రయిందె' మెన సంగ తిలి జోచి పరలోకుమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి తెద్రయిందె, గని పరలోకుమ్ తెంతొ చి జా ఆత్మసెక్తి తుమ్చి పెట్టి జా తుమ్క తెయార్ కెర్తె ఎదక, ఈంజ మదెనె ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె తుమ్ రకితె తా" మెన యేసు జేవ్ ఎగరజిన్క చి ఒత్త తిల జోక నంపజల అన్నె మాన్సుల్క సంగిలన్.

యేసు పరలోకుమ్తె వెగ గెలిసి (మార్కు 16:19-20; బారి కమ్మొ 1:9-11)

⁵⁰ తెదొడి యేసు జోవయించ సిన్సుల్క కడన, †బేతనియ గావ్ పక్క గెల చి, అత్తో ఉక్కుల జోవయింక దీవెన దిలన్. ⁵¹ జో దస్సి జా దీవెన దెతె తా, జోవయించి నెడిమి తెంతొ ముల ఉక్కిల్ జా పరలోకుమ్తె ఉట్ట గెలన్. ⁵² తెదొడి జేవ్ సెర్కు సేడ జోక బక్తి కెర తా ఒగ్గర్ సర్దనంతొసుమ్ తెన్ యెరూసలేమ్తె అన్నె గెల. ⁵³ రోజుక దేముడుచి గుడితె గచ్చ, యేసుచి రిసా జో దేముడుచి గవురుమ్ సంగితె తిల.

§ **24:46** 24:46 యెనయా 53:1-9 ఎద జో బాదల్ సేడ మొర్దినచి రిసాచి టాలి అస్సె, చి దెస్సు నంబర్ తెంతొ బార నంబర్ ఎద జో అన్నె గవురుమ్ జతిన్చి రిసాచి కోడు అస్సె. జో తిర్రత్తయ్ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టినచి రిసా జా నే జతె అగ్గె అన్నె పూర్గుమ్చి వాట్ దేముడుచి కొడొతె, 'జా జర్గు జయెదె' మెన కేనె టాలి డీస్తయ్ మెలె, యానా పుస్తకుమ్తె. యానాక వెల్లొ మొస్సా గీడ తిర్రత్తక జోవయింక ఒక్క విడ్డల్ కెర్లెసి. యేసు మొర తిర్రత్తక అన్నె జీవ్ జంక తిలిన్చి రిసాచి టాలి జా. * **24:49** 24:49 యావేలు 2:28, 29 దెక. † **24:50** 24:50 బేతనియ గావ్ ఒలివ మెట్టయ్ అస్సె; ఎట్టొ పక్కయ్. బారికుల్ 1:6-12చి దెకిలె, జో పరలోకుమ్తె వెగ గెలిన్చి రిసా ఒత్తయ్ కి అస్సె.

యోహాను సుబుమ్ కబుర్ యోహాను రెగిడ్డి సుబుమ్ కబుర్

యేసుక్రీస్తు కొన్సొ

1 * మొదొల్ తెంతో కి దేముడుచి †కోడు తిలో. కిచ్చొ జెర్మన్ నెంజిలి పొది తెంతో కి జా కోడు దేముడు తెన్ తిలో. జా కోడుయి దేముడు జా తిలో. ‡ 2 జొయ్యి కిచ్చొ నెంజిలి జా పొది దేముడు తెన్ తిలో. ఎత్తి జోచి అత్తి కల్లప జలి. 3 తిలిసి ఎత్తి జో నెంజితె జెర్మన్ జయె నాయ్. 4 జోచితె జీవు తిలి, జా జీవు మాన్సుల్క ఉజిడి జా అస్సె. 5 జా ఉజిడి అందర్తె ఉజిడి దెతె అస్సె గని అందర్ జా ఉజిడిక చినన్క నెత్తిర్తయ్.

6 దేముడు తెద్రయ్తికయ్, ఏక్ మాన్సు బార్ జలన్. జోవయించి నావ్ యోహాను. 7 జో సాచి సంగుక అయ్లన్. ఎత్తి జిన్ క్రీస్తుక నంపజా పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జతు మెన, 'దొర్కు జలి * ఉజిడి యేసుక్రీస్తుయి' మెన సాచి సంగుక అయ్లన్. 8 యోహాను, జలె, జా ఉజిడి నెంజె, గని 'క్రీస్తుయి దొర్కు జలి జా ఉజిడి' మెన సాచి సంగుక అయ్లన్. 9 ఈంజ లోకుమ్తె జెర్మిత ఎత్తి మాన్సుక ఉజిడి దెతి నిజమ్ జలి ఉజిడి ఈంజ లోకుమ్తె జెతె అస్సె.

10 జలె, ఈంజ లోకుమ్తె జో తిలో. ఈంజ లోకుమ్ జోచి అత్తి జెర్మన్ జలి, గని ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ జోక చినితి నాయ్. 11 జోచి సొంత గేర్చి మాన్సుల్తె జో అయ్లన్, గని జోచి సొంత మాన్సుల్ జోక ఒప్పన్తి నాయ్, నంపజతి నాయ్. 12 దస్సి జలి పొది సగుమ్జిన్ జోక ఒప్పన్ బెదవన నంపజా గెల. జోవయింకయి, జలె, 'తెదొడి తెంతో దేముడుచ బోదల్ తుమ్ జలదు' మెన సెలవ్ దిలన్. 13 జోచ బోదల్ జతి జెర్మన్, జలె, కేన్ సెకుమ్తె జెర్మిలి రిసా జర్గు జలిసి నెంజె, కేన్ తేర్చి మున్సుసి ఆగ్గక ఆసచి రిసా జెర్మన్ జలిసి నెంజె. ఈంజ దేముడుచి దయచి రిసా జోచి ఆత్మసెక్తి దిలి రిసాచి జెర్మిలన.

14 జలె, దేముడుచి కోడు ఈంజ లోకుమ్తె మాన్సు జా జెర్మన్ జా అమ్ మాన్సుల్ తెన్ బెద జిలన్. పూర్తి దయ, పూర్తి సత్తిమ్ తా అమ్చి తెన్ జిలన్, చి జోచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి దెకిల్ రితి జలమ్, చి 'దేముడు తెంతో అయ్లో దేముడుచొ ఎక్కి పుత్తుసి ఈంజొయి' మెన అమ్క నిజామి

* 1:1 1:1 సముద్రమ్ బుయి లోకుముల్ కిచ్చొయ్ నెంజిలి పొది † 1:1 1:1 మెలె, ఎక్కిలోచి పెట్టి తిలిసి జోవయించి కోడుతె కిసి చినుక జయెదె గే, దస్సి, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కిసా అస్సె గే చినుక జలె, యేసుక్రీస్తుక దెకుక. పడ్డె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి పెట్టి తిలిసి యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జర్గు జయెదె. ‡ 1:1 1:1 'ప్రబు' మెలి కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, ఎత్తిక ఏలుప కెర్తొ దేముడు, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు. దేముడు అబ్బొన్క కి దేముడు పుత్తున్క కి 'ప్రబు' మెనుల. బయ్బిల్చి ఈంజ వాటతె ముక్కిమ్క క్రీస్తుకయ్ 'ప్రబు' మెనుల. § 1:5 1:5 ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్ ఆమన్ అందర్ రితి జలెకి, ఉజిడిక అందర్ కిసి విజవుక నెత్తె గే, క్రీస్తుచి సత్తిమ్చి ఉప్పిరి పాపుమ్ జినుక నెత్తె. * 1:7 1:7 సత్తిమ్, సెక్తి † 1:19 1:19 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ఎక్కి దేముడుచి గుడి తయెదె. యూదుల్క జయి పట్టుమ్ ముక్కిమ్ జయెదె. ‡ 1:19 1:19 'యూదుల్' మెలె, 'అంచయ్ మాన్సుల్ జా అంకయ్ జోకర్డు' మెన పూర్గుమ్ తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు నిసాన్ల ప్రజల్.

రుజ్జు అయ్లి. 15 జోచి రిసా " 'అంచి కంట పడ్డె జెతోసా అంచి కంట వెల్లో. కిచ్చొక మెలె, అంచి కంట జో అగ్గెయ్ తిలోసా' మెన ఇన్నెచి రిసాయి సంగిలయ్" మెన యోహాను సాచి జా కేక్ గల సాట్టు కెర్తె తిలో.

16 జోచి ఎదివాల్ బెర్తుతె తిలి దయ తెంతో అమ్ ఎత్తి జిన్ దయ పడ్డె దయ పాయ అస్సుమ్. 17 మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడుచ ఆగ్గుల్ అగ్గె తెంతో అమ్క దా అస్సె, గని దేముడుచి దయ, నిజమ్ యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దొర్కు జలి. 18 కేన్ మాన్సుకి కెయ్యి కి దేముడుక దెకిత్ నాయ్. మాన్సు జోక దస్సి దెకుక నెంజితయ్. జాకయ్, జోచి పక్కయ్ తిలో దేముడుచొ ఎక్కి పుత్తుసి, ఈంజ లోకుమ్తె జెర్మ అమ్చి తెన్ జియ, అబ్బొసి కిసాచొ గే అమ్క దెకవ అస్సె, చి అబ్బొన్క దెకిల్ రితి జా అస్సుమ్.

బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుక పరిచ్చ కెర్లిసి (మత్త 3:1-12; మార్కు 1:1-8; లూకా 3:1-9,15-17)

19 † యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ ‡ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ 'తుయి కో?' మెన పుసితి రిసా, జోవయించ పూజర్లుక చి దేముడుచి గుడిచి సేవ కెర్తి లేవీ పూర్గుమ్చొచి సెకుమ్చ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్క బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో యోహానుతె తెద్రయ్ల. 20 జేవ్ జోక 'తుయి కో' మెన పుసితికయ్, జో అబద్దుమ్ జయె నాయ్. జో కిసి సాచి జలో మెలె, "ఆవ్ క్రీస్తు నెంజి" మెన సత్తిమ్ ఒప్పన్లన్. 21 దస్సి ఒప్పన్తికయ్, "దస్సి జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో ఏలీయా పూర్గుమ్చొ ఏక్ వేల జస్తి గే?" మెన పుసిల. పుసిలె, "నెంజి" మెన సంగిలన్, చి "దస్సి జలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగుక జెంక తిలో జో అన్నెక్టొ జస్తి గే?" మెన పుసిల, గని అన్నె "నెంజి" మెన యోహాను సంగిలన్. 22 జోక జేవ్ అన్నె, "దస్సి జలె, తుయి కొన్సొ? అమ్క తెద్రయ్ల వెల్లెల మాన్సుల్క అమ్ సంగుక అస్సె. కొన్సొ మెన తుయి సంగితసి?" మెన జో తెన్ పుసిల. 23 జో జోవయింక, "యెనయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్డయ్లి 'ప్రబు జెంక వాల్ సొగ కెర!' మెన బయిలె ప్రదేసిమి కేక్ గల ప్రబుచి అవాడ్ ఆవ్. మెన రెగ్డ అస్సె, గెద. ఆవ్ ఎక్కి జో" మెన యోహాను సంగిలన్.

24 పిమ్మట యోహానుక జేవ్ పరిచ్చ కెర్లన, జలె, కిపరినయుల్ తెంతో జా అస్తి, 25 “తుయి క్రీస్తు నెంజిలె, ఏలీయా నెంజిలె, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలో అన్నెక్లో కి నెంజిలె, తుక కిచ్చో అదికారుమ్ తయెదె, చి *బాప్తిసుమ్ దెతసి?” మెన జేవ్ వుసిల. 26 యోహాను, జలె, “ఆవ్ జలె, మాన్యుల్క పానితె బాప్తిసుమ్ దెతసి, గని తుమ్చి నెడిమి తుమ్ నేన్లో ఎక్కిలో టీవ అస్సె. 27 జో అంచి కంట పడ్డె జెంక తిలొసా. జో అంచి పడ్డె అయ్లె కి, జో కెద్ది ముక్కిమ్చొ మెలె, జోచ జోడ్డుచ వాలివొ యివుక అంక విలువ నాయ్!” మెన జేవ్ ఇసి సంగిలన్. 28 ఈంజ ఎత్తి యోర్దాను గాడుక తూర్పు పక్కచి ఒడ్డుతెచి బేతనియ మెలి ఏక్ టాన్తె జర్గు జలి.

ప్రజలచి మొక్కి క్రీస్తుచి రిసా యోహాను సంగిలిసి

29 అన్నెక్ దీసి, యేసు పాసి తతికయ్, యోహాను జోక దెక, “ఈంజ లోకుమ్చ చి పాపుమ్ వయ గెచ్చయ్తో అమ్చొ దేముడు దిలో మెండపిల్ల జలిసా ఓదె!” మెన సంగిలో. అన్నె, 30 “ఇన్నెచి రిసాయి ఆవ్ సంగిలి, ‘జో అంచి పడ్డె జెర్మిలెకి, అంచి కంట అగ్గెయ్ తెంతో తిలొసా, చి రిసా అంచి కంట వెల్లో జయెదె’ మెలయ్. 31 ఈంజొ కొన్సొ గే ఆవ్ కి అగ్గె నేన్లయ్, గని ఆవ్ అయ్లిసి జోచి రిసాయి. †ఇస్రాయెలులు ఇన్నెక ‘అమ్చొ రచ్చించుప కెర్లొసా’ మెన చినుతు మెన, పాపుమ్ జో గెచ్చయ్తి రిసా పానితె మాన్యుల్క బాప్తిసుమ్ దెతసి.”

32 తెదొడి యోహాను అన్నె కిచ్చొ సాచి సంగిలన్ మెలె, ‡“దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ పార్వ పిట్టచి రితి జా, ఆగాసుమ్ తెంతో ఉత్త జా, జోచి ఉపీర్ టీవెలిసి ఆవ్ దెకిలయ్. 33 ఆవ్ జోక ‘జొయ్యి’ మెన నేన్లయ్. నేన్తయ్, గని పానితెచి బాప్తిసుమ్ ఆవ్ దెంక మెన అంక తెర్దయ్లో జో అమ్చొ దేముడు కిచ్చొ గుర్తు సంగ తిలొ మెలె, ‘అంచి ఆత్మ ఉత్త జా ఎక్కిలోచి ఉప్పిర్ టీవెదె, కచి ఉప్పిరి ఉత్త జా టీవెదె గే, అంచి పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలి ఆత్మక జోక నంపజలనక జొయ్యి బాప్తిసుమ్ దా కెరెదె.’ 34 జలె, జోక ‘దేముడుచొ పుత్తుసి ఈంజొయ్’ మెన ఆవ్ రుజ్జు దెక అస్సి, సాచి జా అస్సి” మెన ఒత్త తిలనక యోహాను సాచి సంగిలన్.

యోహానుచ సిస్సుల్తె దొగుల యేసుచి పట్టి గెలిసి

§ 1:24 1:24 పరినయుల్ మెల పండితుల్, సద్దాకయుల్లు మెల పండితుల్, మోసి తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గల్ సికడ్డన చి వెల్లెల పూజర్లు యూదుల్చి వెల్లి నబత వెనుల. * 1:25 1:25 ‘బాప్తిసుమ్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు మాన్యుచి పాపుమ్ చెమించుప కెర్రి గుర్తుక కెర్రిసి. కిసి ఎక్కిలో బాప్తిసుమ్ నజనుక మెలె, “ఆవ్ పాపుమ్ సుదొ” మెన జో మాన్యు ఒప్పున, పాపుమ్ దొయి జా గెతి గుర్తుక పానితె డుజ తా, అన్నె బార్ జంక. ఉపదెసిమ్ దెతోసా బాప్తిసుమ్ దెంక. † 1:31 1:31 ‘ఇస్రాయెలులు’ మెలె, యూదుల్క అన్నెక్ నావ్ జయెదె. ‡ 1:32 1:32 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక తెలుగు తెన్ సగమ్తె ‘పరిశుద్ధాత్మ’ మెంతతి నెంజిలె ‘చెంగిల్ ఆత్మ’ మెంతతి. § 1:41 1:41 ‘క్రీస్తు’ మెలె, మెస్సీయ మెలె, ‘దొర్జు జలొ రచ్చించుప కెర్లొక తెర్దయిందె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణమ్ తెంతో సంగ తిలొసా. అన్నె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, ‘రాస’, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఏలువ కెరయ్లొసా’ మెలి అర్దుమ్. * 1:42 1:42 ‘కేపా’ మెలె, ‘పేతురు’ మెలె, ‘పత్తుర్’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె.

35 అన్నెక్ దీసి, యోహాను జోచి దొగుల సిస్సుల్ తెన్ టీవ తతికయ్, 36 యేసు జా వాట్ ఇండ గెతె తతికయ్, యోహాను జోక దెక, “పాపుమ్ గెచ్చయ్తో దొర్జు జలి దేముడుచి మెండపిల్ల, ఓదె!” మెన సంగిలన్. 37 యోహానుచ జేవ్ దొగుల సిస్సుల్, జలె, నూన కెర, యేసుచి పట్టి గెచ్చుక దెర్ల.

38 జలె, యేసు పన్ల, జేవ్ పట్టి జెతె తిలిసి దెక కెర, జోవయింక “కిచ్చొ చజితను?” మెన పుసిలన్, చి జేవ్ ‘గురుబాబు’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ జోవయించి అరమయ్ బాస తెన్ “రబ్బీ” మెన సంగ, “కేసె బస జా అస్సిసి?” మెన జోక పుసిల. 39 జో “జొమ్మ. జా, దెక” మెన సంగిలన్, చి జేవ్ జో తెన్ గెచ్చ, జో బస జలి టాన్ దెకిల. జలె, పాసి పాసి చెత్తర్ గంటల్ సంజె జలి రిసా, జా దీసి జేవ్ దొగుల యేసుతె తా గెల.

అంద్రెయ పేతురు మెలొ అన్నెన్క యేసుతె బుకారా ఆన్సిసి

40 యోహానుచి జా కోడు నూన యేసుచి పట్టి గెల జేవ్ దొగులతె ఎక్కిలో అంద్రెయ మెలొసా జయెదె. జో కొన్సొ మెలె, సీమోను పేతురుచొ బావొసి. 41 జో జలె, అన్నెక్ దీసి పెందలె కిచ్చొ తొలితో కెర్లన్ మెలె, సీమోను మెలొ జోచొ అన్నెన్క చజ కెర, “మెస్సయక జలె క్రీస్తుక చజ దెక అస్సుమ్!” మెన సంగిలన్. కి‘మెస్సయ’ మెన జా బాస తెన్ సంగిలె, గ్రీకు బాస తెన్ ‘క్రీస్తు’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె. 42 దస్సి సంగ, సీమోనుక అంద్రెయ యేసుతె కడ ఆన్లొ. కడ ఆన్తికయ్, యేసు సీమోనుక చెంగిల్ దెక, “యోహాను మెలొ ఎక్కిలోచొ సీమోను మెలొ పుత్తుసి, తుయి. జలె, అప్పె తెంతో తుక ‘కేపా’ మెన నావ్ తితసి” మెన సంగిలన్. *‘కేపా’ మెన అరమయ్ బాస తెన్ సంగిలె, గ్రీకు బాస తెన్ ‘పేతురు’ జయెదె.

అన్నె దొగులక యేసు సిస్సుల్ కెరన్సిసి

43 అన్నెక్ దీసి, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె ఉట్ట గెచ్చిందె మెన యేసు ఉట్ట గెలన్. ఒత్త పావ కెర, పిలిప్ మెలొ ఎక్కిలోక చజ కెర, “అంచి పట్టి జా అంచొ సిస్సుడు జా” మెన, యేసు జోక బుకార్లన్. 44 పిలిప్ బేత్నయిదా పట్టుమ్చొ. అంద్రెయ పేతురు కి జయ్యి పట్టుమ్చ.

45 జలె, నతనియేలు మెలొ ఎక్కిలోక పిలిప్ చజ కెర, “అమ్చొ, మోసి పూర్ణమ్చొచి అత్తి దేముడు రెర్దయ్లి

†అగ్గుల్తె, క్రీస్తుచి రిసా రెగిడ్లొ, గెద. ‡అమ్చొ దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్ణుమచ కి జోవయించి రిసా రెగిడ్లొ, గెద. జలె, జో క్రీస్తుక అమ్ చజ అస్సుమ్. జో కొన్సొ మెలె, నజరేతు గవ్వొచొ యోసేపుచొ యేసు మెలో పుత్తుసి. జొయ్యి” మెన నతనియేలుక సంగిలన్. 46 సంగిలె నతనియేలు అన్యానుమ్ జా “నజరేతు గవ్వొ తెంతొ కిచ్చొ జలెకు చెంగిల్ తిలిసి బార్ జయెదె గే?” మెన పుసిలన్, గని పిలిప్ జోక “తుయి జా కెర, సొంత దెకు!” మెన జోక యేసుతె కడ ఆన్లొ.

47 జలె, నతనియేలు పాసి జెతె తతికయ్, యేసు జోక దెక జోచి రిసా “ఈందె, సత్తిమ్ తిలో ఇస్రాయేలుడు, ఈంజొ. ఇనాచితె కిచ్చొ ఉప్రమెన్సు నాయ్!” మెన సంగిలన్. 48 దస్సి సంగితికయ్, నతనియేలు ఆచారిమ్ జా “తుయి కీసా మాన్సుచి అంచి బుద్ది చినిలది?” మెన యేసుక పుసిలన్, చి యేసు జోక “పిలిప్ తుక నే బుకార్తె అగ్గె, తుయి జో రూక్ మొదొలె వెన తిలి పొది తుక ఇన్నె తెంతొ దెకిలయ్” మెన జబాబ్ దిలన్, చి 49 నతనియేలు జోక “గురుబాబు, దేముడుచి పెట్టిచొ దేముడు పుత్తుసి, తుయి! అమ్చ ఇస్రాయేలులుచొ రానొ, తుయి!” మెన సంగిలన్. 50 యేసు జోక “ ‘ఆవ్ తుక రూక్ మొదొలె దెకిలయ్’ మెన సంగిలి రిసా తుయి అంక సంప కెర్తది, గెద. ఇన్నెచి కంట అన్నె వెల్లెల కమొ దెకితె” మెన సంగ యేసు అన్నె, 51 “జలె, ఆవ్ తుక కిచ్చొ నిజామి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జతిసి, చి ఆవ్ కీమాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసాచి ఉప్పిరి దేముడుచి దూతల్ పరలోకుమ్తె వెగితిసి చి పరలోకుమ్ తెంతొ ఉత్త జెతిసి దెకితె” మెన యేసు సంగిలన్.

2

పానిక యేసు ద్రాచ రస్సుమ్ కెర్లిసి

1 దొరతి గెతికయ్, గలిలయ ప్రాంతమ్తెచి కానా మెంతి గవ్వొ ఏక పెండ్లి జలి. యేసుచి అయ్యసి ఒత్త జా పెండ్లితె అస్సె. 2 యేసుక, జోచ సిస్సుల్క కి పెండ్లితె బుకారా అస్సి.

3 జలె, పెండ్లి విందుతె అయ్లస పితి *ద్రాచ రస్సుమ్ ఎత్తి కేడ గెలి. యేసుచి అయ్యసి జోతె జా కెర, “విందుక అన్నె ద్రాచ రస్సుమ్ నాయ్” మెన సంగిలి. 4 యేసు జాక “అంచి తెన్ తుక కిచ్చొ కామ్, అయ? అంచి సమయుమ్

అప్పక కి జెంక నేతయ్” మెన అయ్యస్క సంగిలన్. 5 తెదొడి అయ్యసి, జా గెర్చ గొత్తి సుదల్క “తుమ్ కెరుక మెన ఈంజొ కిచ్చొ సంగెదె గే, జయ్యి కెర” మెన సంగిలి.

6 జలె, ఒత్త పాని దెర్త పత్తుర్ బానల్ సొప్పు అస్సి. ఏక బానొ, జలె, పుంజెక్ నెంజెలె పుంజెక్ యాబయ్ కాయల్ పాని దెరెదె. ఇన బానల్తె పాని కిచ్చొ ఒత్త తయెదె మెలె, యూదుల్ సుద్ది కెరంత అలవాట్లు చి రిసా. 7 యేసు, జలె, కిచ్చొ కెర్లన్ మెలె, “తుమ్ ఈంజేవ్ బానల్తె బెర్తు పాని సుచ” మెన, కామ్ కెర్లసక సంగిలన్. సంగితికయ్, జేవ్ బానల్తె పాని బెరయ్ల. 8 తెదొడి జో “అప్పె, బానల్తె తిలిసి తుమ్ డుంబ కెర, విందు వంటితొ మాన్సుతె నా దాస” మెన సంగిలన్, చి జోక నా దిల.

9 జలె, జా పాని ద్రాచ రస్సుమ్ మార్పుప జా అస్సె. ద్రాచ రస్సుమ్ మార్పుప జలి జా పానిచి రుసి జో విందు వంటితొ మాన్సు చక దెకిలన్. జా ద్రాచ రస్సుమ్ కేనె తెంతొ అయ్లి గే పాని డుంబిలసక ఎర్కె, గని విందు వంటితొ మాన్సుక ఎర్కె నాయ్. తెదొడి జో, ఆచారిమ్ జా, †పెండ్లిబూలోక బుకారా కెర, జోక 10 “అమ్చి తెన్ ఇన విందుల్తె కో కి చెంగిలి రస్సుమ్ తొలితో వంట దెవుల. మాన్సుల్ ఒగ్గర్ పిలి వడ్డె, గర్చి రస్సుమ్ బార్ కెరుల. గని చెంగిల్చి ఆకర్క పితి రితి తుమ్ తియ తిలదు. కీసి?” మెన పుసిలన్.

11 గలిలయ ప్రాంతమ్తెచి కానా మెంతి గవ్వొ, యేసు ఈంజ వెల్లి కామ్ జర్గు కెర్లొ. జోవయించి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లెల కమొ ఎత్తితె ఈంజయి తొలితో చి. జోచ సిస్సుల్ జోచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల.

12 ఒత్త తెంతొ యేసు, జోచి అయ్యసి, జోచ బావుడ్సులు, సిస్సుల్, ఇదిల్ ఉత్తర పక్కచి కపెర్నహూమ్ పట్నుమ్తె ఉట్టు గెచ్చు, ఒత్త సగుమ్ దీసల్ తా గెల.

దేముడుచి గుడితె సామన్ వికితసక యేసు ఉదడ్లిసి (మత్త 21:12-13; మార్కు 11:15-17; లూకా 19:45-46)

13 యూదుల్చి ‡పస్కా పండుగు పాసి అయ్లి. ఈంజ పండుగచి రిసా యెరూసలేమ్ పట్నుమ్తె యేసు ఉట్టు గెలన్. 14 జలె, దేముడుచి గుడితె పెన కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, ‘అర్పితల్క’ మెన, బెయిలల్, గొర్రెలు, పార్వ పిట్టల్,

† 1:45 1:45 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి అగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకపుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్ణుమచొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ అగ్గల్ మెన రగ్గవ అస్సె.
‡ 1:45 1:45 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్ణుమచ’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సగుమ్జెనిచి పెట్టి జోచి అత్త దా జోచ కబుర్లు సంగయ్లో, చి రెగ్గయ్లో. మెలె, జోచి అత్త జోవయించి చొడి పుట్టవ జోచ కబుర్లు లట్టబడ్డె, చి జోవయించి మెన్సుతె సికయ్తికయ్ రెగిడ్లొ. § 1:51 1:51 ‘మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్లోసా’ మెన బయ్బిల్తె రెగ్గ తిలె, జేవ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లొసా.’ పూర్ణుమ్ తెంతొ దస్సి మెన జోవయించి రిసా ప్రబుచ కబుర్లు సంగిలస రెగిడ్లిన్తె ‘మాన్సు జా జెర్మన్ జెంక తిలోసా’ మెన రెగ్గ తిలిన్చి అర్దుమ్ ఒగ్గర్ సదు కెర్ల యూదుల్ అర్దుమ్ కెరనుల, ఇస్టుమ్ తిలె. * 2:3 2:3 మాములుమ్ ద్రాచ రస్సుమ్ మెలె, ఓన్సు నే గలిలి ద్రాచ రస్సుమ్ జిర్గ సూరుచి రితి తియన తయెదె. ఒగ్గర్ పిలెకయ్ మచ్చుక జయెదె. పెండ్లివొతె యూదుల్ దస్సిచి పివుల. † 2:9 2:9 పెండ్లి ఉబెడె ‡ 2:13 2:13 పూర్ణుమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గొతిమాన్సు జలిన్ తెంతొ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు రచ్చించువ కెర్లిసి ఏద కెర్లి పండుగు, ఈంజ.

దనచ వికుక బెర తిల మాన్సుల్క దెకిలన్. 15 ఓడబ్బుల్ పల్లయ్తనచి కామ్ కి దెకిలన్. 15 తెదొడి, వాలివొ తెన్ కొర్ల తెయార్ కెర, జేవ్ ఎత్కిజిన్క, సొమ్ముల్క, గొర్రెల్క, ఎత్కి, దేముడుచి గుడి తెంతో ఉదడ గెలన్, అన్నె డబ్బుల్ పల్లయ్తనచి డబ్బుల్ ఎత్కి వించ గెల కెర, జోవయింప బల్లల్ సేడవ దిలన్. 16 దస్సి కెర, పార్వ పిట్టల్ వికితనక ఇసి మెన సంగిలన్: “ఈంజేవ్ ఎత్కి బయిలె దెర గెచ్చు! అంచో దేముడు అబ్బొచ్చో గేర్క బియ్యార్ కెర్తి సంత రితి కెరుక జయె నాయ్!” మెన గోల కెర్లన్.

17 జో దస్సి కెర్తికయ్, దేముడు పూర్ణమ్ రెగ్గయ్లి ఏక్ కోడు యేసుచ సిస్సుల్ ఏదన్ల కెర్ల.

“తుచో గేరు జతి దేముడుచి గుడి సుద్ది తా తుకయ్ తవుసు మెన అంచి జీవ్ డడ్డెదె”

మెన దేముడు రెగిడ్లి కోడు.

18 తెదొడి, దేముడుచి గుడిచ అదికారుల్ జల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుతె జా కెర, “తుయి అప్పె కెర్లి రితి కెరుక తుక కిచ్చో అదికారుమ్? తుక అదికారుమ్ తిలె, అమ్క రుజ్జు దెకయ్తి రిసా కిచ్చో వెల్లి కామ్ కెర్లె?” మెన కోపుమ్ తెన్ సంగిల. 19 యేసు, జలె, జోవయింక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఈంజ దేముడుచి గుడి తుమ్ సేడవ గెల, చి తిర్రతి తెడి ఆవ్ అన్నె బందిందె” మెన సంగిలన్. 20 యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ “అప్పెక ఈంజ దేముడుచి గుడి బందుక దొన్ని విసా సొవ్వు వెర్సుల్ దెర అస్సె. సేడయ్లెగిన, తుయి తిర్రత్క బందుక కిసి? నెత్తిర్సి!” మెన ఆసిల. 21 గని, ‘దేముడుచి గుడి’ మెన జో కిచ్చో అర్దుమ్ తెన్ సంగిలన్ గే, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ నేన్ల. జోచి సొంత ఆగుచి రిసా సంగ తిలొ. 22 జలె, పడ్డె, మెలె జో మొర గెచ్చు తిర్రతి తెడి అన్నె జీవ్ జలి పడ్డె, జో ఇసి సంగ తిలొ మెన జోచ సిస్సుల్ ఉచార కెరుల. ఉచార కెర్లె, క్రీస్తు “మొర అన్నె జీవ్ జా ఉట్టెదె” మెన దేముడు పూర్ణమ్ రెగ్గయ్లి కోడు, చి క్రీస్తు అప్పె సంగిలి కోడు నంప కెరుల.

23 జా పస్కా పండుగు పొది, యేసు యెరూసలేమ్తె తా, కిచ్చో కిచ్చో వెల్లెల కమె కెర్లె తిలన్, చి జేవ్ కమె దెకితె తా, జోవయింక ‘క్రీస్తు జా తయెదె’ మెన ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ నంప కెర్ల. 24-25 గని మాన్సుచి పెట్టి తిలి ఉప్రమెన్సుక

యేసు జానె. మాన్సుచి బుద్ది కిసి గే కో జోక సాచి సంగుక నాయ్, జానెచి రిసా, జోవయింక నంప కెరె నాయ్.

3

నికొదేమొ యేసుతె అందరె అయ్లిసి

1 యూదుల్చో అదికారి ఎక్కిలొ, జో పరిసయ్యుల్ మెంత పండితుల్తె ఎక్కిలొ, జోచి నావ్ నీకొదేమొ. 2 జో ఏక్ దీసి అందరె యేసుతె అయ్లిన్, అన్నె, “గురుబాబు తుయి బోదన కెర్తి రిసా అమ్చో దేముడు తుక తెద్రవ అస్సె మెన జానుమ్. కిచ్చోక మెలె, దేముడు తోడు నెంజిలె, తుయి కెర్ల వెల్లెల కమె కెరుక కో కి నెత్తిర్తి” మెన యేసుక సంగిలన్.

3 యేసు, జలె, జోక, “తుక ఆవ్ కిచ్చో నిజమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, *నొవర్ నే జెర్లిలె దేముడుచి రాజిమ్ దెకుక నెత్తిర్తి.” మెన సంగిలన్. 4 ఇసి సంగితికయ్, నీకొదేమొ జోక “మంత్రొ జలొ మాన్సు అన్నెక్ దవు జెర్కుక కిసి? అన్నెక్ సుట్టు అయ్యున్చి పెట్టి పెన గెచ్చు జెర్కుక జయెదె గె? నెంజె!” మెన సంగిలన్. 5 యేసు జోక, “దేముడుచి రాజిమ్తె మాన్సు బెదుక జలె, †పానిక చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకచి జెర్కున్ జంకయ్. ఈంజ ఆత్మతె జెర్కున్ కో జతి నాయ్ గే, దేముడుచి రాజిమ్తె జో బెదుక నెంజె. 6 ఈంజ లోకుమ్తె ఆగ్తె జెర్కున్ జలె, ఆగ్చి జెర్కున్ జయెదె. ‡దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక జలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె జెర్కున్ జెంక అస్సె. 7 ‘ఇసి నీనొవర్ జెర్కుక అస్సె’ మెన తుక ఆవ్ సంగిలి రిసా తుయి బమ్మ జా నాయ్. 8 ఇసిచి రిసా వాదుక చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక టాలి కెరుమ. వాదు, జలె, ఇస్టుమ్ అయ్లి పక్క వీర్తి రితి జతయ్. వీరితి సప్పుడు మాన్సు నూన్లె కి, కేనె తెంతో జెతయ్ గే, కేనె గెతయ్ గే, మాన్సుల్ నేన్తి. జలె, కేన్ మాన్సు దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి జెర్కున్ జలె, దస్సి. జా కిసి జర్గు జతయ్ గే కో నేన్తి, గని జర్గు జా అస్సె మెన జో మాన్సుచ కొణెతె కమెతె రుజ్జు జతయ్.”

9 నీకొదేమొ, జలె, యేసుక అన్నె “తుయి సంగిలి జెర్కున్ కిసి జర్గు జంక జయెదె?” మెన పుసిలన్. 10 యేసు జోక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఇస్రాయేలులుక తుయి సికడ్డెసా జలెకి, ఇన్నెచి అర్దుమ్ కెరన్సి నాయ్ గె? 11 తుక ఆవ్ కిచ్చో నిజమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అమ్ జాన్తిసి తుమ్క

§ 2:14 2:14 జోవయింక ఆక్మించుప కెర్లి రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి డబ్బుల్ దేముడుచి గుడితె దెంక నెంజె. జేక, జోవయించి డబ్బుల్ దేముడుచి గుడితె కామ్క జెతికయ్ రగుమ్ డబ్బుల్తె పల్లవన, వేర వేర తెంతో అయ్ల బక్తుల్ అర్పితుమ్ దెత గొర్రెల్ పిట్టల్ గట్ట గెననుల, నెంజిలె దేముడుచి గుడిక డబ్బుల్ దెవుల.

జేవ్ డబ్బుల్ పల్లయ్తన నాయిమ్ నెంజిలి ఎదిలి లాబుమ్ కి కెరనుల. * 3:3 3:3 నెంజిలె, ‘ఉప్పిర్ తెంతో చి జెర్కున్ జలెకయ్’. † 3:5 3:5 1. ‘పానిక’ మెలె, బాప్తిసుమ్చి కోడు మెన సగుమ్జిన్ ఉచర్తతి. పరిసయ్యుల్ యోహాను దెత తిలి, కెర్ల పాపల్ ఒప్పన చెమించుప జతి గుర్తుచి బాప్తిసుమ్ నజనుక ఎగ్గరె నెసిల. పానికచి బాప్తిసుమ్ జలె, సుద్ది జతిన్చి గుర్తుయి జయెదె. ఆత్మచి కామ్ జలె, సుద్ది జతిన్ జయెదె. 2. ‘పానిక’ మెలె అన్నె సగుమ్జిన్ కిచ్చో అర్దుమ్ ఉచర్తతి మెలె, మాన్సు మాములుమ్ అయ్యున్చి పెట్టి జెర్కున్ జతిన్చి రిసా సంగితయ్ మెన ఉచర్తతి. ఈంజ అర్దుమ్ ఉచర్లె, దొన్ని రగల్ జెర్కున్ కావల్సుపచి కోడు జయెదె; మెలె, ఆగుకచి కి ఆత్మకచి కి. ‡ 3:6 3:6 మత్తయి మెలొ సిస్సుడు రెగిడ్లి సుబుమ్ కబుర్తె ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి రాజిమ్క ‘పరలోకుమ్చి రాజిమ్’ మెనెదె; మత్తయి 3:2, 13:24. ఎక్కిలొ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె నెదితిసి కెయ్క మెలె, జో మాన్సు నంపజా ప్రబుచి ఆత్మక నొవర్ జెర్కున్ జలి గడియ తెంతో. § 3:7 3:7 నెంజిలె, ‘ఉప్పిర్ తెంతో చి జెర్కున్ జంక అస్సె’.

సంగితసుమ్, అమ్ దెకిలిసి తుమ్క సాచి సంగితసుమ్, గని అమ్చి సాచి తుమ్ వెల్లెల మాన్సుల్ నంప కెర్చు నాయ్.

12 మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జర్లు జతిన్క తుమ్క సంగిలే కి తుమ్ నంప నే కెర్లె జలె, దస్సి, పరలోకుమ్చి రిసాచి తుమ్క సంగిలే కి, కీసి నంప కెర్లె! 13 కో మాన్సుయి పరలోకుమ్తె వెగ గెతి నాయ్, చి తుమ్క సికడుక నెతిర్లి, గని ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఒత్త తెంతో ఉత్త జా అస్సి, చి ఒత్తయ్ అన్నె వెగ గెచ్చిందె. 14 నూను, పూర్లమ్ 'అయివో చడితిన్ తెంతో ప్రెజల్ రచ్చించుప జా జిత్తు' మెన జా బయిలు దేసిమి మోసే కంచుక తెయార్ కెర్లి *అయిచి బొమ్మక కీసి ఉక్కుల టీవడన్ గే, దస్సి ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక ఉక్కుల †టీవడుక అస్సి. 15 కిచ్చొక మెలె, అంచి ఉప్పిరి కో, జోచి నముకుమ్ తివుల గే, ‡పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెద, మొర్లె పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయక తెయక జివుల" మెన జోక యేసు సంగిలన్.

16 జలె, దేముడు ఈంజ లోకుమ్చక ఎదివాట్ ప్రేమ కెర్లి రిసా, జోచొ సొంత ఎక్కి పుత్తుసి ఈంజ లోకుమ్చ చి పాపుమ్ వయితి రితి జోవయింక తెద్రవ దిలన్. కిచ్చొక మెలె, కోయి జోక నంపజా గెచ్చుల గే, ఎత్కిక నానెనుమ్ నే జతె, సిచ్చుతె నే గెతె పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయక తెయక చెంగిల్ తా జివుల. 17 దేముడు జోచొ సొంత పుత్తున్క ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లీసి కిచ్చొక మెలె, లోకుమ్చక పాపుమ్ వయడ సిచ్చుతె తెద్రయె నాయ్, గని జోచి ఎత్కి పాపుమ్ తెంతో జోవయింక రచ్చించుప కెర్లి రిసా తెద్రయిల్. 18 కో జోక నంపజా గెచ్చుల గే, జోవయించి పాపుమ్ జేవ్ వయక నాయ్. గని కో జోవయింక నంపజతి నాయ్ గే, జోవయించి పాపుమ్ అప్పె కి వయ అస్సి, చి దేముడుచొ సొంత ఎక్కి దేముడు పుత్తున్క నంపజతి నాయ్ చి రిసాయి సిచ్చు జతి మొర్లుతె గెచ్చుల.

19 జేవ్ కిచ్చొక జోవయించి పాపుమ్ వయ సిచ్చుతె గెచ్చుక మెలె, ఉజిడి ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లె కి, గర్చు కమొ కెరుక ఒగ్గర్జిన్ అలవాట్ జా అస్తిచి రిసా, అందర్ రితి పాపుమ్తె ఇండుక ఆస జా, జా ఉజిడి నెసితి. 20 పాపుమ్ కెరుక ఓజ జల మాన్సుల్, జలె, జా ఉజిడి ఎద్దరె నెస కెర, జోవయించ కమొ బయిలె దెకవనుక నెస కెర బియ, జా ఉజిడ్తె జెతి నాయ్. 21 గని కో సత్తిమ్ ఇండుల గే, జా ఉజిడ్క బింక నాయ్, చి జేవ్ కెర్ల కమొక 'దేముడుచ కమొ, జోచి ఆత్మసెక్కిక సత్తిమ్క కెర్ల కమొ' మెన రుజ్జు జతి రితి, దయిరిమ్ తెన్ జోచి జా ఉజిడ్తె జెవుల.

క్రీస్తు వెల్లో జతిసి యోహాను దాక్ జతిన్చి కోడు

* 3:14 3:14 ప్రెజల్ ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర్లి రిసా, ఏక సిచ్చుక ప్రబు ఒగ్గర్ అయివో తెద్రయ్లన్. చడిలె, మొరుక జయెదె, గని 'అంచి కోడు నంప కెర్లెన రచ్చించుప జిత్తు' మెన "మోసి తెయార్ కెర్లి కంచుచి అయిక కో దెకుల గే రచ్చించుప జా జివుల" మెన ప్రబు సంగిలన్, చి జాక దెకిలన చెంగిల్ జా జలె. † 3:14 3:14 యేసుక కీసి టీవడుక మెలె, జోవయింక సిలువతె గల టీవడుక. కో జోవయింక నంపజతి, జోవయించి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా. ‡ 3:15 3:15 ఎక్కిల్ ఎత్కి అదికారుమ్ తిల్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితిసి కెయక మెలె, జో మాన్సు నంపజా ప్రబుచి ఆత్మక నొవర్ జెర్మున్ జలి గడియ తెంతో.

22 ఒత్త తెంతో, యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ బార్ జా, యూదయ ప్రదేసిమ్చి బయిలె ఉట్ట గెల. జా పొది యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ తా, జోవయించి అత్తి మాన్సుల్క బాప్తిసుమ్ దెతె తిల్, 23 అన్నె, ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దూరిక, సలీము మెలి గెచ్చిచి పాసి తిలి అయ్నోను మెలి టాన్తె ఒగ్గర్ పాని తతికయ్, యోహాను కి బాప్తిసుమ్ దెతె తతికయ్, మాన్సుల్ జోతె జా కెర బాప్తిసుమ్ నజన్తె తిల. 24 జా పొది యోహానుక హేరోదు రానో జేలి కెరుక నేతయ్.

25 జలె, యోహానుచ సిస్సుల్ సగుమ్జిన్, నుద్ది కెరంత అలవాట్లు చి రిసా యూదుల్చొ వెల్లో మాన్సు ఎక్కిల్ తెన్ లట్టబుక దెర్ల. 26 తెదొడి జేవ్ యోహానుతె జా కెర, జోవయింక "గురుబాబు, ఈంజ యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో జా పొది తుచి తెన్ తిలోసా, తుయి సాచి సంగిలోసా, జో కి ఇన్నె తుచి రితి బాప్తిసుమ్ దెతయ్, చి ఎత్కిజిన్ జోతె గెతతి" మెన సంగిల. 27 యోహాను జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "పరలోకుమ్చొ దేముడు జా దిలెకయ్ మాన్సుక జా అదికారుమ్ తయెదె. జో కెర్లిసి తప్పు నెంజె. 28 తుమ్క అగ్గె సంగిలయ్, గెద. 'క్రీస్తు నెంజె, గని ఆవ్ జోచొ బారికి జా జో జెతిసి సొట్టు కెరుక మెన దేముడు అంక జోచి పురెతో తెద్రవ అస్సి' మెన తుమ్క ఆవ్ తెదొడి సంగిలయ్. ఆవ్ దస్సి సంగిలిన్క తుమి సాచి జా అస్సున్. 29 జలె, కేన్ జలెకు పెండ్లితె, పెండ్లిబూలి పెండ్లిబూలోకయ్ గెచ్చెదె, గెద. బూలోచొ మింతుసి జోచి పచ్చెన జా అయ్లె కి, జో ఒత్త టీవ, బూలోక దెక, జోచి అవాడ్ నూన, సర్లసంతోసుమ్ జయెదె. జలె, పెండ్లితె బూలోయి కిసి ముక్కిమ్ జయెదె గే, దస్సి, క్రీస్తు ముక్కిమ్ జా అస్సి, చి అంక సర్లసంతోసుమ్. 30 జో వెల్లో జంక, ఆవ్ దాక్ జంక" మెన యోహాను సంగిలన్.

క్రీస్తుచి అదికారుమ్చి రిసా సంగిలిసి

31 పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లోసా ఎత్కిచి కంట వెల్లో. మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్, జలె, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి రగుమ్ తా, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్చి రిసా లట్టబుల. గని యేసుక్రీస్తు పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లోచి రిసా, జో ఎత్కిచి కంట వెల్లో. 32 ఒత్త దేముడు అబ్బొన్తె సొంత దెకిలిసి సొంత నూన్లిన్చి రిసా జో సాచి సంగిలే కి, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి బుద్ది తిల మాన్సుల్ కోయి జోచి సాచి నంప కెర్లి నాయ్. 33 గని, జోచి సాచి కో నూన నంప కెర్లతి గే, 'దేముడు సత్తిమ్చొ' మెన పూర్తి దయిరిమ్ జా జోచి సాచి దెతతి. 34 దేముడు తెద్రయ్లోసా జా, జో దేముడుచ

కబుర్లు నిదానుమ్ తెన్ సంగితయ్, అన్నె జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఎదివాట్ దెతయ్. 35 జలె, దేముడు అబ్బొసి దేముడు పుత్తున్క పూర్తి ప్రేమ అస్సె, చి అదికారుమ్ ఎత్తి జోచి అత్తి సార్పు కెర దాయ్ గెల అస్సె. 36 దేముడు పుత్తున్క కో నంపజా గెచ్చుల గే, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కచితుమ్ బెద, మొరై ఒత్త గెచ్చు కెయ్క తెయ్క జివుల. గని, దేముడు పుత్తున్చి కొడొ రితి కో కెర్తి నాయ్ గే, జోచి జా పాపుమ్ వయ్ అస్తి, చి దేముడు దిలి సిచ్చు జోవయింక కెయ్క కి పిట్టె నాయ్.

4

సమరయ ప్రదేసిమ్చి తేర్బోదక యేసు బోదన కెర్లిసి

1 యోహానుచి కంట యేసు అప్పె ఒగ్గర్ సిస్సుల్ కెరన బాప్తిసుమ్ దెతయ్ మెన పరిసయ్యుల్ నూన్ల. 2 యేసు మాత్రుమ్ సొంత బాప్తిసుమ్ దెయె నాయ్, గని జోచ సిస్సుల్చి అత్తి దెతె తిలన్, 3 జలె, “బాప్తిసుమ్క ఎత్తిజిన్ అంచితె జెతిన్చి రిసా పరిసయ్యుల్ నూన అస్తి” మెన యేసు చిన కెర, “జోవయించి కోపుమ్చి రిసా అప్పెచి మట్టుక ఇన్నె తంక బెదె నాయ్” మెన, యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల దా, జో వడ్డిలి గలిలయ ప్రాంతుమ్తె గెచ్చుక మెన అన్నె బార్ జలన్.

4 అప్పె యేసుక సమరయ ప్రదేసిమ్చి వాట్ గెచ్చుక జంకయ్. 5 జలె, సిస్సుల్ తెన్ బార్ జా సమరయ ప్రదేసిమ్చి సుకారు మెంతి ఏక్ గావ్ సొడి అయ్ల. జా గావ్ కేనె మెలె, యాకోబు మెలో పూర్గుమ్చొ జోచొ యోసేపు మెలో పుత్తున్క దిలి బుయి పాసి అస్సె. 6 ఊంటక యాకోబు కూనయ్లి కుండి ఒత్త అస్సె. జలె, యేసు ప్రయానుమ్చి రిసా అల్పు జా, జా కుండి సొడి వెసిలన్. పాసి పాసి మెద్దెన్ జా అస్సె. 7 తెదొడి, అన్నిమ్ గెన ఆన్తి రిసా యేసుచ సిస్సుల్ జా గవ్వి పెన గెల. యేసు ఎక్కిలో ఒత్త వెన అస్సె 8 జా సమరయ ప్రదేసిమ్చి తేర్బోద ఎక్కి పాని కడన్తి రిసా అయ్లి. యేసు జాక “పాని దె, పియిందె” మెన సంగిలన్.

9 జలె, యూదుల్ సమరయ సుదల్ తెన్ బెదితి నాయ్ చి రిసా, జా తేర్బోద ఆచారిమ్ జా, “ఆవ్ ఈంజ సమరయతెచి తేర్బోద, తుయి యూదుడు. జలె, ‘పాని దే’ మెన కిచ్చొక అంచి అత్తి తుయి సంగితన్?” మెన యేసుక సంగిలి. 10 యేసు జాక, “మాన్సుల్క దేముడు దిలి వరుమ్ తుయి చినితది జలె, అన్నె, ‘పాని దే, పియిందె’ మెన తుక సంగితొసా కొన్సొ జయిందె గే తుయి చినితది జలె, ‘జీవ్

దెతో పాని అంక దే’ మెన తుయి అంకయ్ సంగితది,” మెన యేసు జాక జబాబ్ దిలన్.

11 జలె, జా తేర్బోద అర్దుమ్ కెరనె నాయ్ చి రిసా, “బాబు, ఈంజ కుండి దీగ్ అస్సె. పాని కడన్తి సామన్ కిచ్చొ నాయ్, తుక. జీవ్ దెతో జో పాని కేనె తెంతొ తుక దొర్కు జయెదె? 12 అమ్చొ యాకోబు పూర్గుమ్చొ, జోచ పుత్తర్పులు, జోచ సొమ్ముల్ ఎత్తి, ఈంజయ్ ఊంటచి పాని పితె తిల. జొయ్యి అమ్క ఈంజ కుండి దిలన్. తుయి అమ్చొ యాకోబు పూర్గుమ్చొచి కంట వెల్లొ గే?” మెన సంగిలి.

13 జా తేర్బోద దస్సి సంగితకయ్, యేసు జాక, “ఈందె, ఈంజ పాని కేన్ మాన్సు పిలెకి, జోక అన్నె తాన్ కెరెదె.

14 గని ఆవ్ దెతిసి *‘పాని’ కో పివుల గే, జోక కెయ్క కి అన్నె తాన్ కెరె నాయ్. ఆవ్ దెతో పాని జోచి పెట్టి ఊంట పుట్టి రితి జతె తయెదె, చి †కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి జివుమ్ జోక దొర్కు జయెదె.”

15 జలె, జా తేర్బోద అర్దుమ్ కెరనుక నేతయ్చి రిసా, “అప్పె తెంతొ అంక తాన్ నే కెర్తి రితి, పానిక ఆవ్ అన్నె ఇన్నె నే జెతె తతి రిసా, తుయి సంగిలో పాని అంక దె” మెలి.

16 యేసు జాక, “తుయి గెచ్చు, తుచొ మున్సుద్క కడ ఆను” మెన సంగిలన్. 17 జా తేర్బోద జోక “అంక మున్సు నాయ్” మెన సంగిలి, చి యేసు జాక “ ‘అంక మున్సు నాయ్’ మెన తుయి సంగిలి కోడు సత్తిమ్. 18 తుక అప్పె ఎద పాచ్జిన్ మున్సుర్లు అస్తి, చి అప్పె తిలోసా తుచొ మున్సుది నెంజె. సత్తిమ్ సంగిలది” మెన యేసు సంగిలన్.

19 యేసు ఇసి సంగితకయ్, జా తేర్బోద, “బాబు, ‡దేముడు తుక కిచ్చొ కిచ్చొ దెకయ్తయ్ మెన అప్పె ఆవ్ చినితసి. జొయ్యి తెద్రయ్లో మాన్సు, తుయి. 20 అమ్చ పూర్గుమ్చ తెంతొ అమ్ సమరయ సుదల్ ఈంజ అమ్చి మొక్క తిలి డొంగురతె దేముడుక బక్తి కెర్తనుమ్, గని ‘యెరూసలేమ్తె దేముడుచి గుడితె జోక బక్తి కెరుక అస్సె’ మెన తుమ్ యూదుల్ సంగితను” మెన జా సంగిలి. 21 యేసు జాక, “అమ్మ, ఇదిల్ పడ్డొక, ‘దేముడు అబ్బొక బక్తి కెర్తి రిసా ఈంజ డొంగుర్ జవున్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ జవున్ ముక్కిమ్ మెనుక నాయ్’ మెన మాన్సుల్క అర్దుమ్ జయెదె. 22 తుమ్ సమరయ సుదల్, దేముడుక బక్తి కెర్లె కి, జోవయింక అప్పెక కీదూరి అస్సన్. అమ్ యూదుల్క మాత్రుమ్, జో నిసాన అస్సె. మాన్సుల్క దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా అమ్ యూదుల్తె జెర్కుక జోచి సెలవ్. 23 జలె, ఇదిల్ పడ్డొక, అప్పె రితి కి, జో దేముడు అబ్బొక నిజుమి నంపజల మాన్సుల్ కో జవుల గే, జోవయించి ఆత్మతె నిదానుమ్ జా జోవయింక సత్తిమ్

* 4:14 4:14 ఇన్నె ‘పాని’ మెలె, జా టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితి అత్తుతె జెర్కున్ దెతి జోవయించి సుద్ది తిలి ఆత్మ. † 4:14 4:14 ‘కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి జివుమ్’ మెలె, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితి, మొరై ఒత్త గెచ్చు జతి, సెక్తి. ‡ 4:19 4:19 నెంజెలె, “తుక ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగితొసా ఎక్కిలో’ మెన ఆవ్ అప్పె చినితసి”. § 4:22 4:22 నెంజెలె, “నేన్సు. అమ్ యూదుల్ మాత్రుమ్, జోవయింక జానుమ్.”

తిలి బక్తి కెరుల. దేముడు అబ్బొన్ దన్న మాన్సుచి రిసా రకితయ్. ²⁴ దేముడు డీస్తాసా నెంజె, గెద. ఆత్మయి, జో. జాకయ్, కో జోక బక్తి కెరుక ఉచరుల గే, జోవయించి ఆత్మయి నిదానుమ్ తెన్ జోక సత్తిమ్ తిలి బక్తి కెరుక అస్సె” మెన యేసు జా తేర్బోదక సంగిలన్. ²⁵ జో ఇసి సంగితికయ్, జా తేర్బోద, “దేముడు తెద్రయిందె” మెన సంగ తిలో *‘మెస్సయ్ మెలో రచ్చించుప కెర్తొసా జెయెదె’ మెన జాని. జో అయ్లి పొది, జొయ్యి అమ్క ఎత్తి దెకయెదె” మెన సంగిలి†. ²⁶ జలె, జా దస్సి సంగితికయ్, యేసు జాక “ఆవ్ తుచి తెన్ లట్టబ్బొసా జొయ్యి” మెన సంగిలన్.

²⁷ యేసు ఇసి సంగిలి బేగి, జోచ సిస్సుల్ జా గవ్వె తెంతో బుల అయ్ల. తేర్బోద తెన్ యేసు లట్టబ్తయ్ మెన దెక ఆచారిమ్ జల, గని ‘తుక కిచ్చొ కావలె?’ జలెకు, ‘జాచి తెన్ కిచ్చొక లట్టబ్బిసి?’ జలెకు మెన కో పుసితి నాయ్.

²⁸ తెదొడి జా తేర్బోద, జాచి గేడి ముల దా నిగ గెచ్చ, జా గావ్ తెడి పెన, ²⁹ “తుమ్ బేగి జా ఎక్కిలోక దెక! ఈంజొ మాన్సు కక్క నే పుసితె, ఆవ్ అగ్గె కెర్లిసి ఎత్తి అంక సంగ దిలో. ఈంజొయి క్రిస్తు జయెదె, కిచ్చొగె” మెన ప్రెజల్క బుకార్లి, ³⁰ చి జా తెన్ ఒగ్గర్జిన్ యేసుతె జెంక బార్ జల.

³¹ జా తేర్బోద గవ్వె పెన ప్రెజల్క బుకార్లి మెద్దెనె, యేసుచ సిస్సుల్ జోక “గురుబాబు, అన్నిమ్ కెరు!” మెన బలవంతుమ్ కెర్ల. ³² గని జో “తుమ్ నేన్లి ఏక రగుమ్ అన్నిమ్ అంక అస్సె” మెన జబాబ్ దిలన్. ³³ జో ఇసి సంగిలి రిసా, జోచ సిస్సుల్ “ఇన్నెక కో జలెకు కిచ్చొ జవున్ అన్నిమ్ ఆన దా అస్తి గే?” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబుక దెర్ల. ³⁴ జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “అంచి అన్నిమ్ కిచ్చొ మెలె, అంక తెద్రయ్లోసాచి ఇన్సుమ్ రితి కెరుకయ్. జోచి కామ్ పూర్తి జర్గు కెరుకయ్.

³⁵ “ఈందె, ‘అన్నె చెత్తర్ జొన్నొ గెలెకయ్ పంటో లాయ ఆనుక జయెదె’ మెన మొక్కల్ రోవితి పొది సంగితసు. జలె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఆదె! అంకివో ఉగుడ దెక! బట్టిలె పంటో అప్పె పిక తెయార్ జా రితి, అంక నంపజంక ఎతివాట్జిన్ మాన్సుల్ తెయార్ జలి రితి సమయుమ్ జా అస్సె. ³⁶ ప్రెజల్క దేముడుచి రాజిమ్తె బెదయ్తి ఈంజ ఆత్మపంటో లాయతితె కో లాయ ఆన్తన జవుల గే, జోవయింక ఆత్మజితుమ్ దొర్కు జయెదె. జాచి రిసా, అంచి సుబుమ్ కబుర్ తిలి బి గలిలన కి, జా ఆత్మపంటో లాయ ఆన్తన కి, సర్దసంతోనుమ్ జవుల. ³⁷ అంచి ఆత్మపంటోచి కామ్తె, జలె, ‘ఎక్కిలో బి గలెదె, అన్నెక్కో పంటో లాయ ఆనెదె’ మెలి కోడు సత్తిమ్ జయెదె. ³⁸ అల్లె, తుమ్ మొదొల్ నే కెర్లి ఈంజ కామ్తె బెదుక తుమ్క

ఆవ్ తెద్రవ అస్సి. కో కో కన్సుమ్ జా అగ్గె తెంతో ఈంజ కామ్ కెర తతికయ్, తూమ్ కి అప్పె ఈంజ కామ్తె బెద అస్సున్” మెన యేసు జోచ సిస్సుల్క సికయ్లన్.

సమరయచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ యేసుక నంపజలిసి

³⁹ జలె, ‘ఆవ్ కెర్లిసి ఎత్తి అంక సంగ దిలో’ మెన యేసుచి రిసా జా తేర్బోద సంగిలి సాచి నూన కెర, జా గవ్వెచ సమరయ సుదల్ ఒగ్గర్జిన్ యేసుక నంపజల. ⁴⁰ జాకయ్, యేసుతె జా కెర, “అమ్చి గవ్వె జా తా” మెన జేవ్ సమరయ సుదల్ బతిమాల్పా జా సంగిల, చి దొరతి తా గెలన్. ⁴¹ జో సొంత బోదన కెర్లికయ్, అన్నె ఒగ్గర్జిన్ జోక నంపజల, ⁴² చి జా తెర్బోదతె జా కెర, “తుక ‘జయ్యి సంగిలి రిసా నంపజలమ్’ మెన అప్పె తెంతో సంగుమ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అమ్ అప్పె జోచి కొడొ సొంత సూన్లి రిసా, ‘ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిక దొర్కు జొలో రచ్చించుప కెర్తొసా ఈంజొయి’ మెన పూర్తి దయిరిమ్ జా అస్సుమ్” మెన సంగిల.

గలిలయచ మాన్సుల్ యేసుక మరియాద దెకిలిసి

(మత్త 8:5-13; లూకా 7:1-10)

⁴³ జా దొరతి గెలి పడ్డె, యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ ఒత్త బార్ జా గెచ్చ, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె పావెల. ⁴⁴ ‘దేముడుచ కబుర్లు సంగితొసా కో జలెకు సొంత టాన్తె తిలె, సొంత టాన్చ మాన్సుల్ జోక గవురుమ్ దెకితి నాయ్’ మెన జాన కెర, యేసు సొంత సంగితె తిలన్. జాకయ్ యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల తిలో.

⁴⁵ గలిలయ ప్రాంతుమ్చ ప్రెజల్ ఒగ్గర్జిన్, జలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె పండుగ్క జేవ్ కి గెచ్చ తా అన్నె ఉట్ట జా అస్తి. జేవ్ యెరూసలేమ్తె తిలి పొది, యేసు కెర్ల కమె ఎత్తి దెక తిల. జేవ్, జలె, జేవ్ గలిలయులు, సర్ల తెన్ జోక మరియాద కెర్ల.

⁴⁶ జలె, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచి కానా మెంతి గవ్వె యేసు అన్నె ఉట్ట అయ్లన్. జా నుట్టు, ఒత్తయ్ పానిక ద్రాచ రస్సుమ్ మార్పుప కెర తిలో. జలె, యేసు అప్పె కానాతె తతికయ్, ఇదిల్ దూరి తిలి కపెర్నహూమ్ మెంతి గవ్వె హేరోదు రానొచొ వెల్లో అదికారి ఎక్కిలోచొ పుత్తుసి జొణ్ణొ సిడ అస్సి.

⁴⁷ యేసు యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల దా గలిలయ ప్రాంతుమ్తె జా అస్సె మెన జో వెల్లో మాన్సు సూన్లి బేగి, బార్ జా, యేసుతె అయ్లన్. జోచొ పుత్తుసి మొర గెచ్చెదె గే జయెదె గే, దస్సి జా అస్సెచి రిసా, “బేగి జా అమ్చొ పుత్తుక చెంగిల్ కెరు” మెన యేసుక బతిమాల్పా జా సంగిలన్.

⁴⁸ జలె, యేసు జోక, “దేముడు దిలి అదికారుమ్క రుజ్జు

* 4:25 4:25 ‘మెస్సయ్’ మెలె, ‘క్రిస్తు’ మెలె, అన్నె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, ‘రానొ’, ‘ఎత్తి’ అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఏలుప కెరయ్లోసా’ మెలి అర్దుమ్.

† 4:25 4:25 అరమయ్ బాస తెన్ ‘మెస్సయ్’ మెలె, గ్రెకు బాస తెన్ ‘క్రిస్తు’ జయెదె.

దెకయత కమొ నే దెకిలె, తుమ్ నంప కెర్పు నాయ్” మెన సంగిలన్. 49 యేసు ఇసి సంగితికయ్, జో “బాబు, అమ్చో బోబో నే మొర్తి రితి బే బేగి జె” మెన జో అన్నె బతిమాల్పు జా సంగిలన్. 50 తెదొడి యేసు జోక, “గో, తుచో పుత్తుది జియెదె!” మెన సంగిలన్. యేసు సంగిలి కోడు జో మాన్సు నంప కెర, గెరి గెచ్చుక బార్ జలన్.

51 జో వట్టె గెతె తతికయ్, జోచ గొత్తి సుదల్ జో తెన్ దస్సుల్ జల. “తుచో పుత్తుది జిలో!” మెన జోక సంగిల. 52 “కెత్తి గంటల్క చెంగిల్ జలో?” మెన జో పుసిలన్, చి జేవ్ జోక “కాలి ఒంటి గంటక జొర్ణో గెలి!” మెన సంగిల. 53 జలె, “తుచో పుత్తుది జియెదె” మెన యేసు సంగిలి గడియ జయ్యి మెన జొర్ణో సేడ్లొ నాడుచో అబ్బొసి చినన్లో. జాకయ్, జోచి గెర్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజన్ యేసుక నంపజా గెల.

54 యూదయ ప్రదేసిమ్ ముల గలిలయ ప్రాంతుమ్తె తొలితో ఉట్ట అయ్లి జా సుట్టు తెంతో, ఈంజొ నాడుక చెంగిల్ కెర్లిసి తెన్ జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయత కమొ దొన్ని జల.

5

యేసు యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెలిసి

1 ఈంజ జర్గు జలి పడ్డొ, యూదుల్చి పండుగు అన్నెక్ అయ్లిచి రిసా దేముడుచి దేవులుమ్ తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె యేసు ఉట్ట గెలన్.

2 జలె, జా పట్టుమ్తె ‘మెండల్ వీది’ మెన ఏక్ టాన్ అస్సె. ఒత్త ఏక్ వెల్లి కుండి అస్సె. ఎబ్బీ బాస తెన్ జా కుండిచి నావ్ ‘బేతెస్సె’. జా కుండిచి సుట్టునంత, పాచే గుమ్మల్ తిలి టాన్ ఏక్ అస్సె. 3 ఒత్త రగరగాల్ రోగల్చ బెర అస్తి, గుడ్డి మాన్సుల్, సొట్ట మాన్సుల్, అత్తో చట్టొ లంబ గెల మాన్సుల్, దసచ అస్తి. 4 *కిచ్చొక ఒత్త అస్తి మెలె, గడియ గడియక ఏక్ దూత జా గడ్డె ఉత్త జా కెర, పాని కదుల్ కెరెదె, చి జో పాని కదుల్ జలి బేగి కో జలెకు రోగి తొలితో పానితె ఉత్తెదె గే, జోవయించి జబ్బు గెచ్చ, చెంగిల్ జయెదె.

5 జలె, ముప్పుయ్ అట్టు వెర్పుల్చి జబ్బు తిలొ ఏక్ మాన్సు ఒత్త అస్సె. 6 యేసు జా వెల్లి కుండి తిలిన్తె గెచ్చ, జో రోగిక దెక, ‘ఒత్త ఎత్తివాట్ దీసల్ తెంతో జోచి అంతుర్వొతె నిజ తా మాలజ్ జా అస్సె’ మెన చిన కెర, “తుక నిజామి చెంగిల్ జంక ఇస్టుమ్ అస్సె గే?” మెన జోక పుసిలన్. 7 జో రోగి “బాబు, పాని కదుల్ జలి బేగి అంక పానితె ఉత్తయ్తోసా కో నాయ్, చి ఆవ్ ఉత్తిర్లె ఎద అన్నె కో గే అంచి కంట అగ్గె ఉత్తెదె” మెన సంగిలన్. 8 యేసు జోక “తుయి ఉట్ట, తుచి అంతుర్వొ వయన ఇండు!” మెన

సంగిలన్. 9 సంగిలి బేగి, జో మాన్సు చెంగిల్ జా జోచి అంతుర్వొ వయన ఇండిలన్.

10 జా దీసి, యూదుల్చి బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి. జలె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ చెంగిల్ జలో జో మాన్సుక దెకిల. దెక, “ఈంజ సెలవ్ కడన్లి దీసి. తుచి అంతుర్వొ వయక గారు!” మెన సంగిల. 11 దస్సి సంగితికయ్, చెంగిల్ జలో జో మాన్సు “ ‘తుచి అంతుర్వొ వయన ఇండు’ మెన, అంక చెంగిల్ కెర్లొసా సంగిలన్, చి వయన ఇండిలయ్” మెన జోవయింక జబాబ్ దిలన్. 12 “ ‘తుచి అంతుర్వొ వయన ఇండు’ మెలొసా కో?” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ పుసిల. 13 జో కొన్సొ జయెదె గే చెంగిల్ జలో జో మాన్సు నేనె. కిచ్చొక మెలె, ఒత్త ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ తతికయ్, యేసు, కో నే దెకితె, ఉట్ట గెచ్చ తిలొ.

యేసు జో మాన్సు తెన్ అన్నె దస్సుల్ జా జాగర్త సంగిలిసి

14 పడ్డొ, చెంగిల్ జలొసాక యేసు దేముడుచి గుడితె చజ కెర, జోక “ఈందె, అప్పె తుయి చెంగిల్ అస్సిసి. అన్నె కిచ్చొ జవున్ వెల్లి బాద నే సేడ్డి రిసా అన్నె పాపుమ్ కెరు నాయ్” మెన జాగర్త సంగిలన్. 15 జో మాన్సు ఒత్త తెంతో గెచ్చ, “అంక చెంగిల్ కెర్లొసా యేసుయి” మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్. 16 జలె, సెలవ్ కడన్లి దీసి యేసు ఈంజ కామ్ కెర్లి రిసా, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక అల్లర్ కెరుక దెర్ల. 17 దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “అగ్గె తెంతో ఎద కి అంచో దేముడు అబ్బొ కామ్ కెర్తె తత్తయ్. ఆవ్ కి జోచి కామ్ కెర్తె అస్సి” మెన సంగిలన్. 18 జలె, ‘సెలవ్ కడన్లి దీసి పిట్టవన కామ్ కెర్తయ్’ మెన, అన్నె, దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ మెనన్లొ జోక ‘అబ్బొ’ మెన యేసు సంగిలిన్చి రిసా, యేసుక మారుక మెన అన్నె ఒగ్గర్ ఉచర జల.

యేసుచి అదికారుమ్ కేనె తెంతో జెతయ్

19 జలె, కోపుమ్ జల జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు ఇసి మెన సంగిలన్. “ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ నిజామి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, దేముడు అబ్బొ కెర్లిసి కేన్ జలెకి ఆవ్ పుత్తుసి దెకిలె, జయ్యి దస్సి కెర్తె తయిందె, వేరచి కిచ్చొ కెరుక నెంజె. అబ్బొ కిచ్చొ కెర్లె, ఆవ్ పుత్తుసి జయ్యి కెర్తసి. 20 ఆవ్ పుత్తున్క దేముడు అబ్బొ ప్రేమ కెర్తయ్. దేముడు అబ్బొ కెర్లిసి ఎత్తి. ఆవ్ జోచొ పుత్తున్క దెకయ్తె తత్తయ్. తుమ్ దెకిల ఈంజేవ్ కమొచి కంట అన్నె జిన్ల కమొ ఆవ్ పుత్తున్క దేముడు అబ్బొ దెకయెదె. తుమ్ ఆచారిమ్ జస్తె. 21 కిస కమొ మెలె, మొర గెలసక ఉట్టవ దేముడు అబ్బొ జోవయింక కిసి అన్నె జియడ్డయ్ గే, దస్సి, కక్క, జియడుక సర్ల జయిందె గే, జోవయింక జియడ చెంగిల్

* 5:4 5:4 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 4 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

కెరిందె. ²² పడ్డో, దేముడు అబ్బొ కక్క సొంత తీర్పు కెరె నాయ్. తీర్పు కెరె అదికారుమ్ ఆవ్ జోచొ పుత్తున్క సార్పు కెరె దా అస్సె. ²³ దేముడు అబ్బొక మాన్సుల్ కిసి గవురుమ్ కెర్తతి గే, దస్సి ఎత్తిజిన్ ఆవ్ జోచొ పుత్తున్క కి గవురుమ్ కెర్త మెన, జో సెలవ్ దా అస్సె. ఆవ్ పుత్తున్క కో గవురుమ్ కెర్త నాయ్ గే, అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బొక కి గవురుమ్ కెర్త నాయ్.

²⁴ “తుమ్క కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె, అంక తెద్రయ్లోసొక నంప కెరె కో అంచి కోడు సూన కెరుల గే, పరలోకుమచి రాజిమతె బెదితి వరుమ్ జోవయింక దొర్కు జా అస్సె. పాపుమచి రిసొ జేవ్ మొర గెల రిత జా తిలె కి, జేవ్ కెర్ల పావల్ చెమించుప జా సిచ్చతె గెతి నాయ్, గని జివ్వి జా అస్సి.

²⁵ “తుమ్క నిజుమి కచితుమ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, మొర గెలన ఆవ్ దేముడు పుత్తున్చి అవాడ్ సూన్తి సమయుమ్ జెతయ్, అప్పె కి జా అస్సె, కో సూన నంపజవుల గే, నొవర్ జలి రితి జా, దేముడుచి రాజిమతె బెదుల. ²⁶ జీవ్ కెర్తి సెక్తి జో అబ్బొసి జలో దేముడుచి అత్తి అస్సె, జలె, దొర్కు జలి జయ్యి సెక్తి ఆవ్ జోచొ అబ్బొ జలో దేముడు పుత్తున్క దా అస్సె. ²⁷ అస్సె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్కున్ అస్సిచి రిసొ అంక మాన్సుల్క తీర్పు కెరె సిచ్చ కెరుక, చెమించుప కెరుక, అదికారుమ్ దా అస్సె. ²⁸ ఇన్నెచి రిసొ తుమ్ కిచ్చొ ఆచారిమ్ సేడ నాయ్, కిచ్చొక మెలె, మొర గెల మాన్సుల్, మెన్సున్లతె తిలన ఎత్తి, అంచి అవాడ్ సూన బార్ జతి సమయుమ్ జెయెదె. ²⁹ తెదొడ్క జేవ్ బార్ జా, సత్తిమ్ కెర్లన అన్నె జివ్ జా ఉట్ట పరలోకుమతె గెచ్చ చెంగిల్ జతి తవుల, సత్తిమ్ నే కెర్లన ఉట్ట, సిచ్చతె గెచ్చుల.

³⁰ “జలె, కిచ్చొ అవ్వి కెరుక అంక అదికారుమ్ నాయ్, దేముడు అబ్బొతె ఆవ్ సూన్లి రితి ఆవ్ తీర్పు కెర్తసి ఆవ్ కెర్తి తీర్పుతె కిచ్చొ తప్పు నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ కిచ్చొ వేర ఉచరి నాయ్, గని అంక ఎక్కి ఆస. కిచ్చొ మెలె, అంక తెద్రయ్లోసొచి ఇస్టుమ్ తిలిసి పూర్తి జర్గు కెరుక.

యేసుచి రిసొ సాచి

³¹ “అంచి రిసొ ఆవ్ ఎక్కిలో సాచి సంగణె, అంచి సాచి సత్తిమ్చి గే అబద్దుమ్చి గే రుజ్జు నాయ్. ³² అంచి రిసొ సాచి సంగితోసొ అన్నెక్కో అస్సె. జో అంచి రిసొ సాచి సంగిలిసి సత్తిమ్ మెన జాని. ³³ మెలె, యోహానుక ‘కిచ్చొ సాచి సంగెదె?’ మెన సూన్తి రిసొ తుమి జా సుట్టు సగుమ్జిన్చి అత్తి కబుర్ తెద్రయ్లదు, చి ఆవ్ కొన్సొ గే జో సాచి సంగిలన్. ³⁴ అంచి రిసొచి ముక్కిమ్ జలి సాచి మాన్సు సంగిలిసి నెంజె, గని తుమ్క ‘నంపజా రచ్చించుప జతు’ మెన, యోహానుచి సాచిచి రిసొ తుమ్క ఆవ్ ఉచరయ్తసి. ³⁵ దొర్కు జలిసి మాన్సు చినితి రిసొ దీవు లగితె తిలె కిసి తమ్మన ఉజిడ్ దెతయ్ గే, దస్సి, ఉజిడ్

రితో జా, అంచి రిసొ యోహాను సాచి సంగితె తిలె. జో సంగిలి సాచి సూన, తుమ్ కి గడియయ్ సర్ల తెన్ తిలదు.

³⁶ “గని, యోహానుచి సాచిచి కంట అంక జిన్లి సాచి అస్సె. ఆవ్ కెరుక మెన దేముడు అబ్బొ దిల కమె, ఈంజేవ్ ఆవ్ కెర్త కమెయి దెకిలె, జోయ్యి అంక తెద్రయ్లో మెన ఈంజేవ్ కమెయి అంచి రిసొ సాచి సంగితతి.

³⁷ “పడ్డో, అంక తెద్రయ్లో అబ్బొయి అంచి రిసొ సొంత సాచి సంగిలన్. తుమ్ కెయ్ జోచి అవాడ్ సూన్సు నాయ్, జోచి రూపుమ్ తుమ్ కెయ్ దెకున్ నాయ్. ³⁸ జోచి కోడు తుమ్చి పెట్టి నాయ్ మెన కిచ్చొ రుజ్జు తత్తయ్ మెలె, జో తెద్రయ్లోసొక తుమ్ నంప కెర్ను నాయ్. ³⁹ దేముడుచి రాజిమతె బెద పరలోకుమతె గెతి రిసొ దొర్కు జలి గ్యానుమ్ పున్నిమి దెతిసి దేముడుచ కొడతె తయెదె మెన దేముడుచ కొడో తుమ్ రోజుక దెకితను. జలె, జెవ్వి అంచి రిసొ సాచి సంగితతి. ⁴⁰ జేవ్ కొడో అంచి రిసొ సాచి సంగిలే కి, అంచితె దొర్కు జతి పరలోకుమచి జివ్ సంగితి రిసొ తుమ్ అంచితె జెంక ఎద్దె నెనును. అంక నంపజలె, తుమ్క దొర్కు జతి.

⁴¹ “మాన్సు దెతి గవురుమ్ అంక నాయ్. ⁴² గని దేముడుచి ప్రేమబుద్ధి తుమ్చి పెట్టి నాయ్ మెన జాని. ⁴³ అంచొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి నావ్ తెన్ ఈంజ లోకుమతె ఆవ్ జా అస్సి, గని తుమ్ అంక నంప కెర్ను నాయ్. గని, కో జలెకు వేర మాన్సు అవ్వి కెరె అయ్లె, జోకయ్ నంప కెర్తె. ⁴⁴ మాన్సు సంగితి గవురుమ్ ఎక్కిలోతె ఎక్కిలో తుమ్ సంగితను, గని ఎక్కిలో దేముడు దెతి గవురుమ్క తుమ్ కోర్ప జసు నాయ్. జాకయ్ తుమ్ కిసి నంప జస్తి, నెతుర్పు.

⁴⁵ “జలె, అబ్బొసి జలో దేముడుచి మొక్కె తుమ్క నేరిమ్ వయడ్తెసొ ఆవ్ మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. ‘మోసేచి అత్తి ప్రబు రెగిడ్డి ఆగ్గుల్ నంపజలమ్, చి జాకయ్ రచ్చించుప జమ్దె.’ మెన, తుమ్క తుమి ఉచర్తను. గని జయి బోదన తుమ్క నేరిమ్ వయడ్తె అస్సె. ⁴⁶ మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్డిసి కోడు తుమ్ నంప కెర్తదు జలె, అంకయ్ నంప కెర్తదు! కిచ్చొక మెలె, అంచి రిసొయి జో రెగిడ్డి. ⁴⁷ గని మోసే రెగిడ్డిసి తుమ్ నంప నే కెర్లె, ఆవ్ సంగిత కొడో కిసి నంప కెర్లె!” మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

6

పాచ్ వెయిల్ జిన్క యేసు అన్నిమ్ దిలిసి

(మత్త 14:13-21; మార్కు 6:30-44; లూకా 9:10-17)

¹ ఇన్నెచి పడ్డో యేసు గలిలయ ప్రాంతమతె అన్నె గెచ్చ, జా గలిలయచి సముద్దుమ్ గాడు జీన ఒత్తల్తో గెలన్. జా గాడుక ‘తిబెరియ గాడు’ కి మెనుల. ² జలె, జబ్బుల్క జో యేసు చెంగిల్ కెర్త దేముడు అబ్బొసి దిలి అదికారుమ్క

రుజ్జు దెకయత కమొ జేవ్ దెక తిలి రిసా, ఒగ్గర్ జిన్ జనాబ్ గాడుచి ఒడ్డువాట్ ఇండ యేసుచి పట్టి గెచ్చుక బార్ జల. 3 జలె, యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ ఏక్ మెట్టయ్ వెగ, వెన అస్తి. 4 యూదుల్ చి *పస్కా మెంతి పండుగు అన్నెక్ నుట్టు పాసి జెతయ్. 5 యేసు దెకిల్ పొది, ప్రెజల్ జట్టు జట్టు తెన్ జోతె జెతిసి దెక, పిలిప్ మెలో సిస్సుడుక “ఈంజేవ్ ప్రెజల్ కతి రిసా అమ్ కిసి అన్నిమ్ గెనుక?” మెన పుసిలన్. 6 కిచ్చొ కెరుక గే యేసు జానె, గని, జోచి రిసా పిలిప్ కెద్ది దయిరిమ్ తెన్ నంపజతయ్ గే దెకితి రిసా దస్సి మెన యేసు పుసిలన్.

7 జలె, పిలిప్ జోక, “ఈంజేవ్ మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ క ఇదిల్ ఇదిల్ జవున్ దెంక జలె, †వెయి వెండ్లుచ పొడియొ జలెకు నే బెరె” మెన సంగిలన్. 8 గని సిమోను పేతురు మెలో సిస్సుడుచొ అంద్రెయ మెలో బావొసి జేవ్ సిస్సుల్ తె అస్సె. 9 ఈంజొ, జలె యేసుక “ఓదె, ఇన్నె తిలో ఇదిలోసా నాడు ఎక్కిలోక పాచ్ పొడియొ చి దొన్ని ఇదుర్లు మొస్సు అస్తి, గని ఎత్కిజిన్ క తెద్దిలి కిసి వంట దెంక జయెదె!” మెన సంగిలన్. 10 యేసు “ఎత్కిజిన్ క వెనవ దాస” మెన సిస్సుల్ క సంగిలన్. జలె, ఒత్త చెంగిలి వెసితి రితి గర్చి చివ్వర్ తిలి టాన్ ఒగ్గర్ అస్సె, చి ఎత్కిజిన్ ప్రెజల్ వెసిల. ఎక్కి మున్సుబొదల్ క లెక్క కెర్లె, జేవ్ మొత్తుమ్ పాసి పాసి పాచ్ వెయిల్ జిన్ జల.

11 జలె, యేసు జేవ్ పొడియొ నజన, “తూయి ఈంజ అన్నిమ్ దా దయ కెర్లె” మెన దేముడు అబ్బొన్ క ఉచర, వెన తిలన ఎత్కిజిన్ క పాచితి రితి వంట దిలన్. మొస్సుతెన్ కి దస్సి కెర, జేవ్ పేట్ బెర్తు కతి రితి వంట దిలన్.

12 ఎత్కిజిన్ పేట్ బెర్తు కయలి పడ్డొ, “ఆరి పాడ్ జవున్ నాయ్ మెన, సేసిల గండల్ గుడ్డ ఆన” మెన సిస్సుల్ క యేసు సంగిలన్. 13 జలె, ఎత్కిజిన్ కయల జేవ్ పాచ్ పొడియొచ సేసిల గండల్ సిస్సుల్ గుడ్డిల. గుడ్డిలె, బార గంపల్ బెర్తు జల.

14 జలె, దేముడు అబ్బొసి దిలి అదికారుమ్ క రుజ్జు దెకయలి ఈంజ కామ్ ప్రెజల్ దెక కెర, “ఒహొ, ‘అంచి కబుర్ సూనయ్ తొసాక బూలోకుమ్ తె బార్ కెరిందె’ మెన దేముడు సంగిలోసా ఈంజొయి” మెన సంగితె తిల. 15 తెదొడి, జోక రానొ కెర్లి రిసా దెరుక మెన ప్రెజల్ కోర్ప జల, గని జోవయించి ఉద్దెసుమ్ చిన కెర, యేసు జోవయింక ముల దా, ఎక్కిలో గెచ్చ, మెట్టయ్ అన్నె గెలన్.

**యేసు పానిచి ఉప్పిరి ఇండితయ్
(మత్త 14:22-27; మార్కు 6:45-52)**

* 6:4 6:4 పూర్ణమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గొతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతొ ప్రబు రచ్చింబువ కెర్లెసి ఏద కెర్లి పండుగు, ఈంజ. జా పండుగక నే పులయల పొడియొ రిత పొడియొ కవుల. † 6:7 6:7 నెంజలె, దొన్ పుంజొజిన్ మాన్సుల్ క ఏక్ దీనిచి కూలి డబ్బుల్ దెతి ఎదిలి డబ్బుల్.

16 సాంజ్ జతికయ్, అందర్ జంక దెర తిలి, చి యేసు జోవయింతె అన్నె ఉత్త జెంక నేతయచి రిసా సిస్సుల్ “గెరి గెచ్చుమ!” మెన గడ్డె గెచ్చ, 17 జోవయించి దొనితె వెగ, గాడు ఒత్తల్ తొ తిలి కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ తె గెచ్చుక మెన, దొని జినవుక దెర్ల.

18 ఇదిల్ దూరి జినయలి పొది, వాడు ఒగ్గర్ కెర్లి, చి వెల్లెల కెర్లెల్ కెరుక దెర్లి. 19 దన వెల్లెల కెర్లెల్ కెర్లిన్ తె జేవ్ పాసి పాసి దొన్ని కోసుల్ దూరిక దొని ఇండయ్ తికయ్, యేసు పానిచి ఉప్పిరి ఇండ జా, దొనిక పాసి పాచిలన్. జో దస్సి పాసి ఇండ జెతె తతికయ్, సిస్సుల్ దెక, “డుంబొ, కిచ్చొ గే!” మెన, బియఁ గెల. 20 యేసు జోవయింక “తుమ్ బియఁ నాయ్. ఆవ్వి జెతసి” మెన దయిరిమ్ సంగిలన్. 21 తెదొడి సర్ల తెన్ జోకయి దొనితె వెగయల, చి బేగి జేవ్ గెతి ఒడ్డుతె దొని పాచ గెలి.

ప్రెజల్ యేసుక చజిలిసి

22 జలె, జా గెలి దీసి పొడియొ మొస్సు కయల ప్రెజల్ సగుమ్ జిన్, అన్నెక్ దీసి ఎద గాడు ఒత్తల్ తొ రకితె అస్తి. ‘గెలి దీసి ఎక్కి దొని తిలి’ మెన, ‘యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ దొనితె వెగె నాయ్, చి జో నెంతె సిస్సుల్ ఉట్ట గెచ్చ తిల’ మెన, జేవ్ ప్రెజల్ ఉచార కెర అస్తి. జాకయ్, యేసుచి రిసా ‘మెట్టయ్ తెంతొ ఉత్త జెంక నేతయ్. కిచ్చొగె’ మెన రకితె అస్తి. 23 రకితె తిలె, తిబెరియ పట్టుమ్ తెంతొ, వేర దొనివొ అయల. గెలి దీసి యేసు దేముడు అబ్బొన్ క ఉచర వంట దిల పొడియొ కయల జేవ్ ప్రెజల్ తిలిన్ తె, జలె, జేవ్ దొనివొ అయల. 24 జెతికయ్, జోచ సిస్సుల్ కి యేసు కి ఇన్నె నాయ్ మెన ప్రెజల్ దెక, జేవ్ అప్పె అయల దొనివొ తె వెగ, యేసుక చజుక మెన, కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్ తె గెచ్చ పాచిల.

పరలోకుమ్ తె బెదితి సెక్తి దెతి పొడియొ

25 ప్రెజల్ గాడు జిన, యేసుక చజ, జో తిలిసి జానన “గురుబాబు, కెయ ఉట్ట అయలది?” మెన పుసిల. 26 యేసు జోవయింక, “తుమ్ ఆవ్ నిజుమి కచితుమ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్ ఒత్త పేట్ బెర్తు పొడియొ కా కెర సుకుమ్ జలి రిసా అంక చజుక అయలదు, గని అంచి అదికారుమ్ క రుజ్జు దెకయలి జా కామ్ చి గుర్తు అర్దుమ్ కెర్లె రిసా నాయ్. 27 ఆగ్ నుకుమ్ కెర్లి అన్నిమ్ గట్టచి రిసా తుమ్ ఉచర్లె తా నాయ్. జా ఎత్కి పాడ్ జతిసి. అన్నిమ్, మెన పరలోకుమ్ తె బెదితి సెక్తి దెతిన్ క టాలి కెర్లె, జయ్యి అన్నిమ్ క కోర్ప జా. జయ్యి అన్నిమ్, జలె, కెయఁక తెయఁక తా గెతిసి. జయ్యి అన్నిమ్. జలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్చున్ అయ్ లొసా తుమ్ క దెయిందె. జయ్యి తుమ్ క

ముక్కిమ్. జా దెంక అంక అదికారుమ్ కీసి తంక మెలె, దేముడు అబ్బొ, దేముడు, అంచి అదికారుమ్చి రిసా సాచి సంగ జోచి ముద్ద దా అస్సె,” మెన ప్రజల్ క యేసు సంగిలన్.

28 తెదొడి జేవ్ ప్రజల్ జోక “దేముడుచ కమొ అమ్ కెరుక మెలె, అమ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె?” మెన పుసిల. 29 యేసు జోవయింక “దేముడు తుమ్క కిచ్చొ పూచి తియార్తయ్ మెలె, ఆవ్ జో తెద్రయ్లోసాక తుమ్ పూర్తి సంపజంకయ్” మెన సంగిలన్. 30 సంగితికయ్, జేవ్ జోక “జలె, ‘జో తెద్రయ్లో రచ్చించుప కెర్లొసా తుయి’ మెన అమ్ దయిరిమ్ తెన్ సంపజతి రిసా తుచి అదికారుమ్క కిచ్చొ గుర్తు అమ్క దెకయ్తె? కిచ్చొ వెల్లి కామ్ కెర అమ్క రుజ్జు దెకయ్తె? 31 అమ్చ పూర్ణమ్చ వెల్లి బయిలె బుల్తె తిలి పొది, † ‘మన్నా’ మెలి పోడియొ రితిసి కతె తిల. జాకయ్, పరలోకుమ్తె తెంతో చి పోడియొ రితిసి జోవయింక జో దిల్లొ మెన దేముడుచ కొడెతె రెగ్గ అస్సె, గెద” మెన సంగిల.

32 ప్రజల్ యేసుక దస్సి సంగితికయ్, జో జోవయింక, “తుమ్క కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చ పూర్ణల్క పరలోకుమ్ తెంతో చి పోడియొ మోసే దిలిసి నెంజె. దేముడు అబ్బొయి దిలిసి. జలె, తుమ్క నిజుమ్ జలి పోడి రితి, నిజుమ్ జలి పోడి దేముడు అబ్బొ అప్పె పరలోకుమ్ తెంతో తెద్రవ దా తుమ్క దెతయ్. 33 దేముడు అబ్బొ దిలి జయియి పోడియొ, కిచ్చొ జయెదె మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో అప్పె రితి ఉత్ర అయ్లిసి. జయియి పోడి ఒండి లోకుమ్చక సరి జతి జీవ్ దెతిసి” మెన యేసు సంగిలన్.

34 యేసు దస్సి సంగితికయ్, “బాబు, జయియి పోడి అమ్క దెతె తా” మెన ప్రజల్ సంగిల. 35 జలె, యేసు జోవయింక, “సరి జతి జీవ్ దెతి జా పోడి ఆవ్వి. కో అంక పూర్తి సంపజా కీఅంచితె జెవుల గే, జోవయింక చూ, తాన్ కెయ్క అన్నె కెరె నాయ్. 36 గని, ‘అంక దెకిలెకి తుమ్ సంప కెర్పు నాయ్’ మెన తుమ్క అగ్గె తెంతో సంగితసి.

37 “ సంపజా రచ్చించుప జతు’ మెన కక్క దేముడు అబ్బొ అంచితె తెద్రయెదె గే, జెవుల, చి కో అంక సంపజా జెవుల గే, జోవయింక కెయ్క కి ‘తుమ్క నెసి’ మెన ఉదడి నాయ్. 38 ఆవ్ పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లిసి కిచ్చొక మెలె, అంచి సొంత ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి కెరుక నాయ్, గని, అంక తెద్రయ్లోసా సంగిలిసి నెరవెర్పుప కెరుకయ్. 39 అంక సంపజతి రిసా కక్క జో అంచితె తెద్రయెదె గే, జోవయింతె కక్క నే పిట్టయ్తె, వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక, జోవయింక జియడ పరలోకుమ్తె బెదవుక అస్సె. 40 మెలె, అంచొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ

† 6:31 6:31 జా బయిలు దేసిమి బుల్తె తిలి పొది కిచ్చొ కతిసి యూదుల్క నాయ్, చి ఎత్తి అదికారుమ్ తిల్లొ దేముడు రోజుక ఆగాసుమ్ తెంతో జా ‘మన్నా’ మెలిసి సువితె తిలన్. ఏక రగుమ్ పిట్టల్ కి సేడయ్తె తిలన్; ‘పోడ కతు’ మెన. నిర్గమకాండుమ్ 16:1-36. § 6:35 6:35 మెలె ‘అంచి తెన్ బెదుల, అంచి రాజిమ్తె బెదుల’. * 6:51 6:51 ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తె రిసా జో అర్పితుమ్ జంక తిలిన్చి రిసా ‘అంచి ఆగ్ దెయెదె’ మెన యేసు టాలి సంగితయ్.

మెలె, ‘దేముడు ప్రబుచొ ఎక్కి పుత్తుసి ఈంజొయి’, మెన ‘ఈంజొయి అమ్క దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్లొసా’ మెన, కో అంక చిన పూర్తి సంపజవుల గే, పరలోకుమ్తె బెదితి జీవ్ జోవయింక దొర్కు జయెదె, చి వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక జోవయింక జియడ పరలోకుమ్తె బెదయిందె. ఈంజయ్ అబ్బొసి జలో దేముడుచి ఇస్టుమ్” మెన యేసు సంగిలన్.

యేసుచి రిసా యూదుల్ అన్యానుమ్ జలిసి

41 ‘పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర అయ్లి పోడి ఆవ్వి’ మెన యేసు సంగిలి రిసా, ఒత్త తిల జేవ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి రిసా కోపుమ్ జా, 42 ఇసి మెన లట్టబన్ల. “ఈంజొ యేసు యోసేపుచొ పుత్తుసి, గెద. జోచ అయ్యున్ అబ్బొన్క జానుమ్, గెద. దస్సి జలె, ‘పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర అయ్లయ్’ మెన కిచ్చొక సంగితయ్?” మెన ఆసేల.

43 జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఆవ్ సంగిలిన్చి రిసా అన్యానుమ్ జా లట్టబన నాయ్. 44 అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బొ మాన్సుచి పెట్టి జోవయింక సికడ బుకార్లెకయ్ జేవ్ అంక సంపజా జెవుల. అయ్లె, వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక జోవయింక జియడ పరలోకుమ్తె బెదయిందె. 45 పూర్ణల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుచ కొడెతె రెగ్గ అస్సె.

దేముడు జేవ్ ఎత్తిజిన్క సొంత సికడెదె”

మెన రెగిడ్లి కోడు. దేముడు అబ్బొ జోవయింక సంగిలిసి కో సూన సికుల గే, అంక సంపజా జెవుల.

46 “జోతె తెంతో అయ్లోసాక పిట్టవ, కోయి దేముడు అబ్బొక కెయ్ దెకితి నాయ్. ఎక్కిలొయి జోక దెక అస్సె. 47 జలె, ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అంక కో సత్తిమ్ తెన్ సంపజవుల గే, జేవ్ సంపజలి తెంతో, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదయ్ అస్తి. 48 సరి జతి జీవ్ దెతి పోడి, ఆవ్వి.

49 “తుమ్చ పూర్ణమ్చ జా వెల్లి బయిలె బుల్తె తిలి పొది ‘మన్నా’ మెలి జా పోడి కయ్లెకి, మాములుమ్ మొర్తి సమయమ్ జా అయ్లె పొది, మొర గెల. 50 ఆవ్ అప్పె సంగితిసి, జలె, పరలోకుమ్ తెంతో దొర్కు జతి ఈంజయ్ పోడి, జలె, కిచ్చొక ఉత్ర జా అస్సె మెలె, ఈంజయి పోడి, కో కవుల గే, మొర్లె పొది సిచ్చ తిలి మొర్లుతె గెతి నాయ్.

51 పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్ర అయ్లి జీవ్ దెతి పోడి ఆవ్వి. ఈంజయ్ పోడి కో కవుల గే, పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ జివుల. జలె, ‘జోవయించి పాపుమ్చి సిచ్చ జతి మొర్లుతె గెతు నాయ్, గని అంచి వరుమ్ నజ

రచ్చించుప జతు' మెన ఆవ్ కిచ్చొ పోడి దెయిందె మెలె, అంచి *ఆగ్" మెన సంగిలన్.

52 యేసు జా సంగితికయ్, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ బమ్మ జా, "అమ్ కతి రిసా ఈంజొ మాన్సు జోచి ఆగ్ అమ్క కిసి దెంక జయెదె?" మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబై తిల. 53 జాకయ్ యేసు జోవయింక, "తుమ్క ఆవ్ నిజామి కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాచి ఆగ్ తుమ్ నే కయ్లె, అంచి లోయి తుమ్ నే పిల్లె, తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొ జీవ్ తయె నాయ్. 54 అంచి ఆగ్ కో కవుల గే, అంచి లోయి కో పివుల గే, దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి జీవ్ జోవయింక దొర్కు జా అస్సె, చి వెల్లి తీర్పు కెర్తి జా ఆకర్ దీసిక, జోవయింక జియడ, పరలోకుమ్తె బెదయిందె. 55 జాకయ్, అంచి ఆగ్ ముక్కిమ్ జలి అన్నిమ్, అంచి లోయి ముక్కిమ్ జలి పితిసి జయెదె. 56 కో అంచి ఆగ్ కతి రితి అంచి లోయి పితి రితి జతతి గే, జో అంచి పెట్టి తత్తతి, చి ఆవ్ జోచి పెట్టి తయిందె.

57 "జీవ్ తిలో దేముడు అబ్బొ అంక ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లో. జోచి జీవ్ అంచి పెట్టి అస్సె, చి జోచి జీవకయ్ ఆవ్ జితసి. దస్సి అంకయ్ కో కయ్లి రితి జా అంక జోచి పెట్టి తియనుల గే, అంచి జీవ్చి రిసా జేవ్ కి జివుల. 58 పరలోకుమ్ తెంతొ ఉత్త అయ్లి పోడి ఈంజయి. తుమ్చ పూర్ణుమ్చ కయ్లి రగమ్ నెంజె. గని, ఈంజయ్ పోడియొ కో కవుల గే, పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయ్క తెయ్క జివుల" మెన యేసు సికడ్లన్. 59 యేసు కపెర్నహూమ్ పట్టుమ్చి జేవ్ యూదుల్చ సబ గెరి ఇసి మెన సికడ్లన్.

యేసు సంగిలి బోదనచి రిసా జో తెన్ బులుక ములిలిసి

60 యేసుక ఇదిల్ నంపజా సిస్సుల్ జంక దెర్ల మాన్సు, జలె, జో సంగిలిసి నూన కెర, జోవయింతె సగుమ్జిన్ బమ్మ జా, "జా కోడు అల్లర్చి! జా కోడు కో నూనుల!" మెన సంగిల. 61 జో నిసాన్ల సిస్సుల్ కి అన్మానుమ్ లట్టబ్తతి మెన యేసు పెట్టి జానిలన్, చి "ఆవ్ అప్పె సంగిలిన్చి రిసా తుమ్ అన్మానుమ్ జతసు గే? 62 జలె, ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసా ఆవ్ అగ్గె తిలిన్తె అన్నె వెగ గెతిసి తుమ్ దెకిలె, కీన్ జస్తె! 63 జీవ్ తిలెకయ్ మాన్సు జియెదె. జీవ్ నెంజిలె, ఆగ్ కామ్క నెంజె. ముక్కిమ్ జలి ఆవ్ సంగిలి జీవ్ కిచ్చొతె మెలె, ఆవ్ తుమ్క సంగిల కొణ్ణెయ్ అస్సె. 64 గని తుమ్చితె సగుమ్జిన్ నంపజతి నాయ్" మెన జోవయింక సంగిలన్. జోవయింతె కో నంపజతి నాయ్ గే, అన్నె పడ్డొక జోక మార్తసచి అత్తి కో దెర దెయెదె గే, యేసు అగ్గె తెంతొ జానె. 65 తెదొడి అన్నె, "జాకయ్ 'దేముడు అబ్బొ జా సెక్తి దిలెకయ్, నెంజిలె కో కి అంక

నంపజంక, అంచితె జెంక నెత్తి' మెన తెదొడి సంగిలయ్" మెన సంగిలన్.

66 జలె, జా దీసి జో సంగిలిసి ఓర్పువ జంక నెత్త కెర, జోవయించి పట్టి గెతె తిలనతె ఒగ్గర్జిన్ సిస్సుల్ అన్మానుమ్ జా, ఒత్త తెంతొ జో తెన్ బుల్లి నాయ్. 67 జేవ్ దస్సి జతికయ్, జో నిసాన్ల బారజిన్ సిస్సుల్క యేసు, "తుమ్ కి అంక ముల దా ఉట్ట గెతె గే?" మెన పుసిలన్. 68 "ప్రబు, అమ్ అన్నె కత్తెయ్ గెచ్చుమ్దే? దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక కిసి గే తుచయ్ కొణ్ణెతె నూనుక జతయ్, గని అన్నె కత్తెయ్ నాయ్. 69 జాకయ్ 'దేముడుచి సుద్ది తిలోసా† క్రిస్తు తుయి' మెన తుకయ్ అమ్ నంపజా అస్సుమ్, కచితుమ్ జానుమ్" మెన సీమోను పేతురు దయిరిమ్ తెన్ సంగిలన్.

70 తెదొడి యేసు జేవ్ బారజిన్క కిచ్చొ జాగర్త సంగిలన్ మెలె, "తుమ్ బారజిన్ ఎత్కిక ఆవ్ నిసాన్లయ్, గెద. గని, తుమ్చితె కి నయ్తాన్చొ సేవ కెర్తొసా ఎక్కిలో అస్సె" మెన సంగిలన్. 71 కచి రిసా దస్సి సంగిలో మెలె, సీమోను ఇస్కరియోతు మెలో ఎక్కిలోచొ యూదా మెలో పుత్తున్చి రిసా. కిచ్చొక మెలె, పడ్డొ, జేవ్ జోక మార్తి రిసా, విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి యూదా యేసుక దెర దెయెదె మెన తెదొడి కి యేసు జానె.

7

1 జా మదెనె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక మారుక కోర్ప జా అస్తి మెన యేసు జానెచి రిసా జోవయింక ముక్కిమ్ తిలి యూదయ ప్రదేసిమ్తె గెచ్చె నాయ్, గని గలిలయ ప్రాంతుమ్తె బుల్తె తిలో. 2 జలె, యూదుల్చి అన్నెక్ పండుగు పాసి జా అయ్లి. జాక 'కుడియల్ పండుగు' మెనుల. 3 జలె, యేసుచ బావుడ్డివొ జోక కిచ్చొ మెల మెలె, "ఒత్త తిల తుచ సిస్సుల్ జల మాన్సుల్ దెకితి రిసా, ఈంజ డొంగుర్ దేసిమ్ ముల దా, *యూదయ ప్రదేసిమ్తె గెచ్చె, తుచ వెల్లెల కమె ఒత్తయ్ కెరు. 4 మెలె, 'అంచి అదికారుమ్ మాన్సుల్ చినుతు' మెన ఎక్కిలోచి ఆస జలె, జోచ కమె కో నెంజిల్తె కెరె నాయ్. ఒగ్గర్జిన్ తిలిన్తె కెరెదె. తుయి వెల్లెల కమె కెర్తసి జలె, ఎత్కిజిన్ దెకితి రితి ఒత్త కెరు" మెన సికడుక దెర్ల. 5 జోచి అయ్యున్చి పెట్టి జెర్మిల ఈంజేవ్ బావుడ్డివొ కి జోక 'దేముడు తెద్రయ్లో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా' మెన నంప కెర్తి నాయ్.

యేసు దిలి జబాబ్

6 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోవయింక, "ఆవ్ గవురుమ్ జతి సమయుమ్ జెంక నేతయ్. తూమ్, మాత్తుమ్, కెర్డొడ్ తెదొడ్ గవురుమ్ జంక జతయ్. 7 జేవ్ కెర్తి రితి తూమ్ కి కెర్తసుచి రిసా, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్

† 6:69 6:69 దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చించుప కెర్తొసా జలోసా, * 7:3 7:3 'యూదయ ప్రదేసిమ్తె గే' మెన కిచ్చొక సికడ్లతి మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ చి దేముడుచి గుడి జయి ప్రదేసిమి తవుల, చి పండుగక మాన్సుల్ ఒత్తయ్ బెర తవుల.

తుమ్క విరోధుమ్ దెకుక నెత్తి, గని జోవయించ కమొక 'గర్బ' మెన ఆవ్ తీర్పు సంగితసిచి రిసా అంక విరోధుమ్ దెకితతి. ⁸ తుమి ఒత్త గెచ్చు పండుగు కెర. ఆవ్ అప్పెచి మట్టుక ఈంజ పండుగ్క గెచ్చి నాయ్. ఆవ్ గెతి సమయుమ్ పూర్తి జెంక నేతయ్" మెన సంగ, ⁹ యేసు గలిలయతె తా గెలో.

కుడియల్ పండుగు కెర్తినె యేసు గెలిసి

¹⁰ జలె, జోవయించ బావుడ్నివో పండుగ్తె ఉట్ట గెలి ఇదిల్ పడ్డో, యేసు కి గెలన్. ఎత్తిజిన్ దెకిత్ రితి నాయ్, గని కో నేన్లి రితి గెలన్. ¹¹ జా మదెనె, పండుగ్తె గెల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ 'యేసు కేతె?' మెన జోక చజితె తిల. ¹² ప్రెజల్ కి జోచి రిసా జోవయింతెన్ ఇనయింతెన్ లట్టబై తిల. "జో చెంగిలో మాన్సు" మెన సగుమ్జిన్ సంగితె తిలె, "నాయ్, ప్రెజల్క మోసిమ్ కెర్తయ్" మెన అన్నె సగుమ్జిన్ సంగితె తిల. ¹³ గని వెల్లెల మాన్సుల్క బియకెర, జోచి రిసా కో ఎదార్దుమ్ లట్టబై నాయ్.

దేముడుచి గుడితె యేసు బోదన కెర్తినె

¹⁴ జలె, సగుమ్ పండుగ్ కేడ్డి పొది, యేసు దేముడుచి గుడితె గెచ్చు, తెడి పెన, బోదన కెరుక దెర్లన్. ¹⁵ జోచి బోదన సూన కెర, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ "అమ్చి తెన్ ఈంజో మాన్సు కెయ నే నదు కెర్లె కి, బలే తెలివి తెన్ బోదన కెర్తయ్, కిసి?" మెన ఆచారిమ్ తెన్ లట్టబన్. ¹⁶ జాచి రిసా యేసు జోవయింక కిచ్చో జబాబ్ దిలన్ మెలె, "ఆవ్ కెర్లె బోదన ఆవ్ ఉచర్లినె నెంజె. ఈంజ అంక తెద్రయ్లోసాచి బోదన. ¹⁷ అంక తెద్రయ్లోసాచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుక కో కోర్ప జవుల గే, జెవ్వి అంచి బోదన నూనె, జేవ్ 'దేముడు సికడ్డిసి జయెదె గే, నాయ్ మెలె, ఆవ్ ఉచర్లినె జయెదె గే' జోవయించి పెట్టి చినుల. ¹⁸ గవురుమ్ ఆననుక ఆస జలస, జలె, జేవ్ జేవ్చి ఉచర్లినె సికడుల. గని, జోక తెద్రయ్లోసాచి గవురుమ్ దెకవుక ఆస జలోసా జలె, సత్తిమ్చో జయెదె, జోతె కిచ్చో అబద్దుమ్ తయె నాయ్.

¹⁹ "మోసే పూర్గుమ్చో దేముడుచ ఆగ్గుల్ తుమ్చి రిసా దేముడుచ ఆగ్గుల్ రెగ్గ దిలన్. గని ఒత్త తిల ఆగ్గుల్ రితి తుమ్చితె కో కి నిదానుమ్ కెర్ను నాయ్. నెంజిలె, కిచ్చోక అంక మారుక కోర్ప జతను?" మెన సంగిలన్. ²⁰ యేసు దస్సి సంగితికయ్, ప్రెజల్ తుక "బూతుమ్ దెర అస్సె, కిచ్చోగె, చి దస్సి సంగితసి! కో తుక మారుక కోర్ప జతతి?" మెన సంగిల.

²¹ జలె, యేసు జోవయింక, "ఆవ్ జా సెలవ్ కడన్లి దీసి జో రోగిక చెంగిల్ కెర్లి కామ్ కెర్లయ్, చి 'కామ్ కెర సెలవ్ కడన్లి దీసిచి ఆగ్గు పిట్టయ్లో' మెన తుమ్ ఎత్తిజిన్

అంచి రిసా బమ్మ జతను. ²² తుమ్ ఉచర. 'తుమ్ యూదుల్క మున్నుబోద జెర్తిలె, జోవయింక దేముడుచో మాన్సు జవున్' మెన సున్నుతి కెరనుక, జో బోదక ఇదిలిన్ సుద్ది కెర† మెన మోసే పూర్గుమ్చో రెగిడ్డో, గెద. జా కారిమ్, జలె, మోసే తెన్ మొదోల్ జలిసి నెంజె. జోచి కంట అగ్గెచ పూర్గుల్ కి దస్సి కెర్తె తిల. గని సున్నుతి కెర మెన ఆగ్గుల్తె రెగిడ్డన్. జాకయ్, ఏక్ నాడు జెర్మ అట్టు పొదుల్ జలిసి సెలవ్ కడన్లి దీసి సేడ్డె, జా ఆగ్గు పిట్టున్ నాయ్ మెన, జయ్యి దీసి, సెలవ్ కడన్లి దీసి జలెకి, జా కామ్ కెర్లను. ²³ జలె, 'మోసే రెగిడ్డి దేముడుచి ఆగ్గుల్ తెన్, ఈంజ ఏక్ ఆగ్గు పిట్టున్ నాయ్' మెన సెలవ్ కడన్లి దీసి కి ఏక్ మాన్సుకి సున్నుతి కెరుక జయెదె జలె, సెలవ్ కడన్లి దీసి కి ఏక్ ఒండోయి మాన్సుచి ఆగ్గె చెంగిల్ కెరుక నెంజె గె? ²⁴ జలె, కిచ్చో జవున్ జర్గు జా తిలె, ఇసి గే దస్సి గే డిసిలి రిసా 'ఆగ్గు పిట్టి' జవున్, నాయ్ మెలె, 'ఆగ్గు పిట్టె నాయ్' రిత ఆగ్గుల్క నంపజా అస్సున్. దస్సి, అర్దుమ్ నెంతె, కన్యారుమ్ నెంతె తీర్పు కెరుక పోన. ఆగ్గుచి అర్దుమ్, జర్గు జలిన్చి అర్దుమ్, సరిగా ఉచర తీర్పు కెర" మెన జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

యేసుచి రిసా ఈంజోయి క్రీస్తు గే

²⁵ యేసు దస్సి బోదన కెర్తికయ్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ " 'జోక మారుమ్' మెన వెల్లెల మాన్సుల్ కోర్ప జలోసా ఈంజోయి, కిచ్చోగె. ²⁶ గని, ఈందె, జోవయించి మొక్కె దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెర్తయ్, గని జోక 'పోని' కి మెంతి నాయ్. జలె, జోక 'తెద్రయిందె' మెన దేముడు సంగిలో 'దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జతొ క్రీస్తు ఈంజోయి' మెన ఏక్ వేల అదికారుల్క రుజ్జు జా అస్సె గె? ²⁷ నాయ్, కిచ్చోగె. మెలె, ఈంజో మాన్సు కేనె తెంతొ అయ్లో గే †జానుమ్. గని క్రీస్తు అయ్లెగిన, కేనె తెంతొ జెతయ్ గే కక్క నేన్తె జయె నాయ్" మెన ఉచర లట్టబన్.

²⁸ జేవ్ ఉచర్లినె యేసు జాన్లి రిసా, దేముడుచి గుడితె బోదన కెర్లె తిలి పొది, ఇసి మెన కేక్ గలన్. " 'జోక జానుమ్! జో కేనె తెంతొ అయ్లో గే అమ్ జానుమ్!' మెన, అంచి రిసా తుమ్ ఉచర్లను జలె. గని నేన్సు. ఆవ్ అచ్చి జెంక నాయ్. అంక తెద్రయ్లోసా సత్తిమ్ తిలోసా. జోక తుమ్ నేన్సు. ²⁹ ఆవ్ మాత్రుమ్, జోక జాని. కిసి మెలె, ఆవ్ జోతె తెంతొ ఉత్త అయ్లయ్. జోయ్యి అంక తెద్రయ్లన్" మెన సంగిలన్.

³⁰ యేసు దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ "జోక జేలి కెరుమ్!" మెన ఉచర్ల, గని జోక కో దెర్తి నాయ్. కిచ్చోక మెలె, అబ్బొన్తె జో గెతి సమయుమ్ తెదొడి జెంక నేతయ్.

† 7:22 7:22 సున్నుతి ‡ 7:27 7:27 'నజరేతు గవ్వి తెంతొ అయ్లో' మెన ఉచర్తతి. నేన కెర 'జానుమ్' మెంతి గని పరలోకుమ్ తెంతొ అయ్లో గెద.

31 యేసుక వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి విరోదుమ్ జలెకి, మాములుమ్ ప్రెజల్, జలె, ఒగ్గర్జిన్ జోక నంపజల. “ఈంజో మాన్సు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లెల కమొ కెర్తయ్. క్రీస్తు మెలో అమ్చో రచ్చించుప కెర్తొసా అయ్లె ఇసి తయెదె. అన్నె వెల్లెల కమొ కెరుక కో తెరితి గే? ఈంజో జోయ్యి, కిచ్చొగె” మెన నంపజల.

32 ప్రెజల్ యేసుక నంపజలి రితి జా ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఇసి తిరిమ్ లట్టబంతిసి పరిసయ్యుల్ సూన్లచి రిసా “జోక జేలి కెరుక దెర జా!” మెన దేముడుచి గుడితెచ జమాన్లుక వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ తెద్రయ్ల.

33 జలె, జా మదెనె యేసు అన్నె బోదన కెరై తా, “అన్నె సగుమ్ దీసల్ తుమ్చి తెన్ తయిందె, చి తెదొడ్క అంక తెద్రయ్లోసాతె అన్నె ఉట్ట గెచ్చిందె. 34 అవ్ ఉట్ట గెలి పడ్డొ తుమ్ అంక చజితె, గని అంచితె పాచుక నెతుర్పు. అవ్ కేనె తయిందె గే, తుమ్ ఒత్త జెంక నెతుర్పు” మెన సంగిలన్.

35 జాకయ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో “అమ్ నే పాచితి రితి ఈంజో కేనె గెచ్చెదె? గ్రీకు దేసిమి తిల చెదుర్పు జల అమ్చ యూదుల్తె గెచ్చ, గ్రీసు దేసుమ్చ సుదల్క బోదన కెరెదె గే? 36 నాయ్ మెలె, ‘తుమ్ అంక చజిలె కి అంచితె పాచుక నెతుర్పు’ మెన ‘కేనె తయిందె గే, తుమ్ ఒత్త జెంక నెతుర్పు’ మెన కిచ్చొక సంగిలన్?” మెన లట్టబనుక దెర్ల.

37 జా పండుగ్చి ఆకర్ దీసి అయ్లి. జాక ‘వెల్లొ దీసి’ మెనుల. జా దీసి, ఎత్తిజిన్ బెర తిలిన్తె యేసు టీచ జా, ఇసి మెన కేక్ గలన్. “కక్క జలెకు తాన్ కెరై, అంచితె జా పివుసు. 38 కో అంక పూర్తి నంపజవుల గే, దేముడుచి కొణ్ణె రెగ్గయ్లి రితి,

జోచి పెట్టి తెడి ఊంట పుట్టి రితి జా, జీవ్ దెతో పాని జోచి ఆత్మ చెంగిల్ కెరై తయెదె”

మెన, ఎత్తిజిన్ సూన్తి రితి యేసు సంగిలన్.

39 ‘జీవ్ దెతో పాని’ మెన కిచ్చొచి గుర్తుక సంగిలన్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి గుర్తుకయ్. యేసు మొర దేముడు అబ్బొన్తె అన్నె గెలె, జోక కో నంపజా తవుల గే, జోచి జా ఆత్మ జోవయించి పెట్టి జెయెదె. జలె, యేసు తెదొడి అబ్బొన్తె అన్నె గెచ్చుక, గవురుమ్ జంక, నేతయ్చి రిసా, జో సంగిలి జా ఆత్మ తిలిసి తెదొడి జర్లు జంక నేతయ్.

40 యేసు దస్సి బోదన కెర్తికయ్, సూన కెర జోచి రిసా ప్రెజల్ సగుమ్జిన్ కిచ్చొ మెల మెలె, “‘తెద్రయిందె’ మెన దేముడు సంగిలో జోచ కబుర్లు సంగుక జెంక తిలోసా ఈంజో నిజుమ్ జా తయెదె” మెన సంగిల. 41 గని

అన్నె సగుమ్జిన్ “తెద్రయిందె మెన దేముడు సంగిలో క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జా తయెదె” మెల, గని “నెంజె. ఈంజో గలిలయ ప్రాంతుమ్చో మాన్సు. క్రీస్తు, జలె, గలిలయతె జెర్ముక నెంజె. 42 ఈందె, దేముడుచి కొణ్ణె రెగిడ్డి రితి, అమ్చో రానో జలో దావీదు పూర్తుమ్చోచి సెకుమ్తె క్రీస్తు జెర్మైదె. దావీదుచి గావ్ బేత్లెహేమ్. ఒత్తయ్ జో జెర్ముక అస్సె. దస్సి జలె ఈంజో క్రీస్తు జయె కీనాయ్” మెన సంగిల. 43 దస్సి జతికయ్, జోచి రిసా ప్రెజల్ దొన్ని మెన్సు జల. 44 జోవయింతెన్ సగుమ్జిన్ “జోక జేలి కెర్తు!” మెన కోర్ప జల. గని జోక దెరుక మెన కో చడితి కి *నాయ్.

దేముడుచి గుడిచ అదికారుల్ కోపుమ్ జలిసి

45 తెదొడి, జోక దెర్తి రిసా గెచ్చు తిల జమాన్లు వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ తిలిన్తె అన్నె అయ్ల. జెతికయ్, జేవ్ పరిసయ్యుల్, పూజర్లు, “కిచ్చొక జోక దెర ఆన్సు నాయ్?” మెన గోల కెర్ల. 46 గోల కెర్తికయ్, జేవ్ జమాన్లు, “కేనె మాన్సు కెయ తెద్ది చెంగిల్చి బోదన సంగె నాయ్” మెన సాచి సంగిల. 47 పరిసయ్యుల్ కోపుమ్ జా జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, “తూమ్ కి జోచ కొణ్ణె మోసిమ్ జలదు గే? 48 అమ్ పరిసయ్యుల్తె జవున్, అమ్చ అదికారుల్తె జవున్ కో జలెకు జోక నంపజా అస్సుమ్ గే? నాయ్, గెద. దస్సి జలె, తూమ్ కిచ్చొక జోక నంప కెరుక? 49 మాములుమ్ ఈంజేవ్ ప్రెజల్ నంప కెర అస్సి, గని మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నేన్తి జేవ్క కిచ్చొ పున్నిమ్ నాయ్, దేముడుక నేన్తి” మెన ప్రెజల్ నంపజలిన్క వెల్లెల మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ సంగిల.

50 యేసుతె అగ్గె రాతి లుంకచోరు కిచ్చొగె పుసుక గెచ్చు తిలో నీకొదేమొ మెలో పరిసయ్యుడు, జలె, జో వెల్లెల మాన్సుల్తె అస్సె. 51 అన్నె తిల జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క జో, జలె, “కేనె జలెకు మాన్సుక నేరిమ్ వయడ తిలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె రెగ్గయ్లి రితి జో మాన్సు సంగన్తి సాచి నే సూన్తె అగ్గె, జో కిచ్చొ కెర్లొ గే నాయ్ గే, రుజ్జు నే దెకయ్తె అగ్గె జోక తీర్పు కెర సిచ్చు కెరుక అమ్చి తెన్ నాయిమ్ గే? నాయ్, గెద” మెన జాగర్త సంగిలన్. 52 జేవ్ అన్నె పండితుల్ నీకొదేమొక కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, “తూయి కి గలిలయచో గే, చి జోచి పచ్చెనచి కోడు తుయి సంగితసి? దేముడుచి కొణ్ణె సరిగా సదు కెరు, చి దేముడుచ కబుర్లు సంగితస కో కి †గలిలయతె జెర్మితి నాయ్ మెన దెకితె” మెన సంగిల.

53 తెదొడి ఎత్తిజిన్ జోవయించ గెరలె ఉట్ట గెల.

§ 7:42 7:42 నిజుమి బేత్లెహేమ్తె, దావీదు రానోచి సెకుమ్తె జెర్మిలన్; మత్తయి 1:1, 2:1; గని నేన కెర దస్సి మెల. * 7:44 7:44 జో అబ్బొన్తె అన్నె గెతి సమయుమ్ జంక నేతయ్చి రిసా దెరుక నెతిర్ల. అన్నె సగుమ్ సుట్టు కి వెల్లెల మాన్సుల్ అల్లర్ కెరుక ఉచ్చర్లె కి, నెతిర్ల; లూకా 4:29-30, యోహాను 7:30, 8:20. జోవయించ సమయుమ్ జా అయ్లి పొది జేవ్ దెరుక జో ఒప్పుణ్ణె; మత్తయి 26:53-54, మార్కు 14:41, యోహాను 18:4, 6. † 7:52 7:52 గని గలిలయతె జెర్మి నాయ్, యూదయ ప్రదేసిమిచి బేత్లెహేమ్ పట్టుమ్తె జెర్మిలన్, గెద.

8

వెల్లెల మాన్సుల్ తేరబోదక దెర యేసుతె కడ ఆన్లసి

1 *యేసు, దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా, జేవ్చి మొక్కె తిలి †బలీవ మెట్టయ్ ఎక్కిలో గెలన్. 2 చి రాత్ పాయితికయ్, దేముడుచి గుడితె అన్నె ఉట్ట అయ్లో. అయ్లె, ఒగ్గర్జన్ జనాబ్ అయ్ల, చి జో వెస కెర, జోవయింక బోదన కెరుక దెర్లన్. 3 యేసు బోదన కెరై తతికయ్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్లన, పరిసయ్యుల్, బెద జా, ఏక తేరబోదక కడ ఆన్ల. జా తేరబోద లంజె జతె తతికయ్, దెర తిల. జలె, బెర తిల మాన్సుల్చి నెడిమి జాక టీవడ్ల. 4 యేసుక కిచ్చొ మెల మెలె, “గురుబాబు ఈంజ తేరబోద లంజె జతె తతికయ్, దెర్ల. 5 ‘ఇన లంజె జలనక పత్తల్ తెన్ పెట మారుక అస్స’ మెన అమ్చొ మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచి ఆగ్గుల్తె అమ్క ఆగ్గు దిలన్. జలె, ఈంజ తేరబోదచి రిసా తూయి కిచ్చొ తీర్పు సంగితె?” మెన యేసుక పుసిల. 6 కిచ్చొక దస్సి పుసిల మెలె, జో కిచ్చొ జవున్ తప్పు సంగిలె, నేరిమ్ వయడుమ! మెన దస్సి కెర్ల. యేసు మాత్రమ్, వంపొ జా, బుయ్యె ఈంటి తెన్ కిచ్చొగె రెగిడ్లన్.

7 జేవ్ జోక పుసుక ములితి నాయ్ చి రిసా యేసు టీవ, జోవయింక, “తుమ్చితె కో కిచ్చొ పాపుమ్ నే కెర తయెదె గే, జొయ్యి తొలితో చి పత్తురు జాక గలుక జయెదె” మెన సంగిలన్. 8 చి అన్నె వంపొ జా, బుయ్యె అన్నె కిచ్చొగె రెగిడ్లన్.

9 జలె, జో సంగిలిసి ఎత్కిజిన్ నూన అర్దుమ్ కెరన, తొలితో వెల్లెల మాన్సుల్, పడ్డె ఎత్కిజిన్ ఎక్కిలోచి పట్టి ఎక్కిలో వర్న తెన్ బార్ జా, ఉట్ట గెల, చి టీవ తిలి జా తేరబోదక పిట్టవ, యేసు ఎక్కిలో ఒత్త తిలో. 10 జలె, యేసు అన్నె ఉప్పిరి దెక, జా తేరబోదక, “అమ్మ, కేతె జేవ్ ఎత్కిజిన్? కో తుక నేరిమ్ వయడ్డి నాయ్?” మెన సంగితికయ్, 11 జా తేరబోద యేసుక, “బాబు, కోయి నాయ్!” మెన సంగిలి. తెదొడి యేసు జాక, “ఆవ్ కి తుక నేరిమ్ వయడి నాయ్. తుయి గో, చి అప్పె తెంతో పాపుమ్ నే కెరై జి!” మెన సంగ తెద్రవ దిలన్.

“ఈంజ లోకుమ్చక దొర్కు జలి ఉజిడి ఆవ్వి”

12 అన్నెక్ సుట్టు యేసు బోదన కెరై తతికయ్ కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “ఈంజ లోకుమ్చక దొర్కు జలి ఉజిడి ఆవ్వి. కో అంచి పట్టి ఇండుల గే, అందర్తె తిలి రితి అందర్బుద్ది ఇండితి నాయ్, గని జివ్ దెతి ఉజిడి జోవయింక దొర్కు జా జోవయించి పెట్టి తయెదె” మెన

సంగిలన్. 13 జో దస్సి సంగితికయ్, పరిసయ్యుల్ జోక, “తుచి రిసా తుయి సాచి సంగితసి; తుచి సాచి సత్తిమ్చి నెంజె” మెన సంగిల.

14 జలె, యేసు జోవయింక, “ఆవ్ సొంత సాచి సంగన్లె కి, అంచి సాచి సత్తిమి. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ కేనె తెంతో అయ్లయ్ గే, కేనె అన్నె గెతసి గే, ఆవ్ జాని గని కేనె తెంతో ఆవ్ అయ్లయ్ గే, కేనె గెతసి గే, తూమ్ నేన్సు. 15 తూమ్ అవ్వి కెర మాన్సు ఉచర్తి రగుమ్ తీర్పు కెర్లను, గని ఆవ్ అప్పెచి మట్టుక కక్క తీర్పు కెరి నాయ్. 16 గని ఆవ్ తీర్పు కెరుక జలె, అంచి తీర్పు సత్తిమ్ జయెదె. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ అవ్వి కెర కి ఎక్కిలో కి తీర్పు కెరి నాయ్. ఆవ్, అంక తెద్రయ్లోసా తెన్ని తీర్పు కెరుమ్దె.

17 “ ‘కో దొగుల ఎత్కి రితి సాచి సంగుల గే, జా సాచి సత్తిమ్చి జయెదె’ మెన తుమ్చి మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ‡ఆగ్గుల్తె రెగ్గ అస్సె. 18 జలె, ఆవ్ సొంత సాచి సంగితసి, చి అంక తెద్రయ్లో అబ్బొ కి అంచి రితి ఎక్కి రితి సాచి సంగితయ్” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు జబాబ్ దిలన్.

19 జేవ్ జోక, “అబ్బొది కేతె?” మెన పుసిల. పుసితికయ్, యేసు జోవయింక, “తుమ్ అంక నేన్సు. అంచొ అబ్బొక కి నేన్సు. అంకయ్ జాన్తదు జలె, అబ్బొక కి జాన్తదు” మెన సంగిలన్.

20 బోదన కెర కెర ఇసి సంగిలి పొది యేసు కేనె తిలన్ మెలె, దేముడుచి గుడితెచి డబ్బుల్ పెట్టల్ తిలి గదితె తిలన్. గని జోక జేలి కెర్తి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జో దేముడు అబ్బొన్తె గెతి సమయమ్ జంక నేతయ్.

21 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు అన్నె, “ఆవ్ ఉట్ట గెచ్చిందె. ఉట్ట గెలె, తుమ్ అంక చజిలి కి, తుమ్చ పాపల్ తెన్ని మొర గెతె. మొర గెలె, ఆవ్ గెతిన్తె తుమ్ జెంక నెతుర్కు” మెన సంగిలన్.

22 యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో కిచ్చొ మెల మెలె, “ ‘ఆవ్ గెతిన్తె తుమ్ జెంక నెతుర్కు’ మెన జో సంగిలిసి కిచ్చొక? జో అత్య కెరన ఎట్టొతో గెచ్చెదె గే?” మెన లట్టబన్ల, 23 జలె, యేసు జోవయింక, “తుమి ఎట్టొచ మాన్సుల్, ఆవ్ ఉప్పిర్ తెంతొచొ మాన్సు. తూమ్ ఈంజ లోకుమ్చ కమొ కెర్లన, ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్చొ మాన్సు నెంజి. 24 ‘తుమ్చ పాపల్ తెన్ని మొర గెతె’ మెలయ్. కిచ్చొక మెలె ‘దేముడు తెద్రయ్లో క్రిస్సు, రచ్చించుప కెర్టొసా, ఈంజొయి’ మెన అంక తుమ్ నే నంపజలె, నిజామి తుమ్చ పాపల్ తెన్ మొర గెతె, పాపుమ్తె గెతె” మెన సంగిలన్.

* 8:1 8:1 యోహానుచి సాచి రెగిడ్ల గ్రీకు బాస తెన్ తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె ఈంజ మత్తెలి తయె నాయ్. నెంజెలి, వేరతె తయెదె. సగుమ్తె యోహాను 2:25చి పడ్డె తయెదె. † 8:1 8:1 ఒత్త బలీవ పండ్లు రూకుల్ తవుల, చి ఇసి నావ తయెదె. ‡ 8:17 8:17 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసీచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్కి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసీ పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రెగ్గవ అస్సె.

25 జోక, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక “తుయి కొన్సో?” మెన పుసిల. యేసు జోవయింక, “ఆవ్ కొన్సో జయిందె గే ఆవ్ తుమ్క అగ్గె తెంతో సంగితసి గెద, జోయ్యి ఆవ్. 26 తుమ్చి రిసా, తుమ్ కెర్త కమొచి రిసా ఆవ్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ తీర్పు సంగుక జయెదె. గని అంక తెద్రయ్లోసా సత్తిమ్చొ, చి లోకుమ్చక ఆవ్ సూనయ్తసి కిచ్చొ మెలె, అంక తెద్రయ్లోసాతెయి ఆవ్ సూన్లసి” మెన సంగిలన్.

27 గని, ‘తెద్రయ్లోసా’ మెన దేముడు అబ్బొన్చి రిసా సంగితయ్ మెన వెల్లెల మాన్సుల్ అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్, చి రిసా 28 యేసు అన్నె, “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక తుమ్ టీవడ్డె. టీవడ్డె, అంక ‘జోయ్యి’ మెన పడ్డొక చినితె. తెద్రొడక అంక ‘జో అవ్వి కెర్లిసి కిచ్చొయ్ నాయ్, గని దేముడు అబ్బొసి సికడ్డి రితి కెర్తె తత్తయ్’ మెన అంచి రిసా అర్దుమ్ కెరంతె. 29 అంక తెద్రయ్లోసా అంక తోడు అస్సె, అంచి తెన్ అస్సె. జో కెయ్ అంక ములె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ కెయ్క తెయ్క జోచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తసి” మెన సంగిలన్. 30 జో దస్సి సంగితె తతికయ్, ఒత్త తిలసతె ఒగ్గర్జిన్ జోవయింక నంపజా గెల.

జోక నంప కెరుక దెర్లసక యేసు బోదన కెర్లిసి

31 జోక నంపజంక దెర్ల వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు తెదోడి, “ఆవ్ సంగిలి రితి ఇండితె తస్తె జలె, నిజుమి అంచ సిస్సుల్ జస్తె. 32 చి సత్తిమ్ జాన్తె, చి జా సత్తిమ్ తుమ్క విడ్డల్ కెరెదె” మెన సంగిలన్. 33 గని, విడ్డల్ జతిసిక మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జితిన్చి అర్దుమ్ జేవ్ కెరన, జోక “ఆమ్ అబ్రాహామ్ పూర్గుమ్చొచి సేకుమ్తెచ మాన్సుల్చి రిసా, కక్క కి కెయ్ కి గొతిమాన్సుల్ జము నాయ్. జాకయ్ ‘విడ్డల్ జస్తె’ మెన తుయి కిచ్చొక అమ్క సంగిలది?” మెన బమ్మ జా పుసిల. 34 యేసు జోవయింక, “తుమ్క ఆవ్ నిజుమి కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, కో కిచ్చొ పాపుమ్ కెరుల గే, పాపుమ్క గొతిమాన్సుల్ జా అస్తి. 35 గొతిమాన్సుల్, జలె, సావుకరిచొ గేరు కెయ్క తెయ్క తంక జోవయింక సెలవ్ నాయ్. గని, సావుకరిచొ సొంత పుత్తుసి జలె, కెయ్క తెయ్క అబ్బొన్చి గెరి తయెదె. 36 తుమ్ కెర్త పాపల్క తుమ్ దెర్ను సేడ్డిసి తెంతో దేముడుచొ పుత్తుసి తుమ్క విడ్డల్ కెర్లిగిన, నిజుమి విడ్డల్ జస్తె.

37 “అబ్రాహామ్ పూర్గుమ్చొచి సెకుమ్తె తుమ్ జెర్మ అస్సున్ మెన జాని, గని జోచి సెకుమ్తె తుమ్ జెర్మిలెకి, అంచి కొడొ తుమ్చి పెట్టి తియసుక నెనున్చి రిసా, అంక మారుక కోర్ప జా అస్సున్. 38 అంచొ అబ్బొతె ఆవ్ దెకిలిన్క ఆవ్ సాచి సంగితసి. తూమ్ మాత్రుమ్,

తుమ్చొయ్ అబ్బొది సంగిలిసి కెర్తసు” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

39 యేసు ఇసి సంగితకయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, “అబ్రాహామ్ అమ్చొ అబ్బొ!” మెన సంగిలచి రిసా యేసు జోవయింక అన్నె, “తుమ్ అబ్రాహామ్చ బోదల్ జతదు జలె, అబ్రాహామ్ కెర్ల కమొ తూమ్ కి కెర్తదు. 40 దేముడుతె ఆవ్ సూన్ల సత్తిమ్ తుమ్క ఆవ్ సంగ అస్సి, గని అప్పె అంక మారుక తుమ్ కోర్ప జా అస్సున్. అబ్రాహామ్ దస్సి కెరె నాయ్. 41 గని తుమ్చొ సొంత అబ్బొది కెర్ల కమొ తుమ్ కెర్తసు” మెన సంగిలన్. జేవ్ జోక “ఆమ్ లంజెపెట్టి జెర్మిలన నెంజుమ్. అమ్క ఎక్కిలో అబ్బొ జయెదె, మెలె, దేముడు” మెన సంగిల.

42 యేసు జోవయింక, “దేముడు తుమ్చొ అబ్బొది జతొ జలె, తుమ్ అంకయ్ ప్రేమ కెర్తదు. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ జోచి పెట్టి తా జోతె తెంతో బార్ జా ఉట్ట అయ్లయ్. ఆవ్ అవ్వి జెంక నాయ్, జోయ్యి అంక తెద్రయ్లో. 43 ఆవ్ సంగితిసి తుమ్ కిచ్చొక అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్? కిచ్చొక మెలె, అంచ కొడొతెచి సత్తిమ్ తుమ్క అల్లర్ కెర్తయ్, చి సూనుక ఓర్పుప జంక నెతుర్ను. 44 తుమ్చొ అబ్బొది నయ్తాన్. తుమ్ జోచ మాన్సుల్ జా, జో కిసాచొ గే, తూమ్ కి దస్సుచ. తుమ్చొ అబ్బొద్చ ఆసల్ తీర్పుప కెరుక తుమ్ కోర్ప జా అస్సున్. మొదొల్ తెంతో జో కూని కెర్తొసా. సత్తిమ్, జోతె, ఎదిలి కి బెదితి నాయ్. జోతె కిచ్చొ సత్తిమ్ కి నాయ్. జో అబద్దుమ్ సంగుక, జోచి సొంత అబద్దుమ్ జోయ్యి లట్టబెదె. జో పూర్తి అబద్దుమ్చొ. జో అబ్బొదల్క అబ్బొసి. 45 జాకయ్, ఆవ్ సత్తిమ్ సంగితసిచి రిసా, ఆవ్ సంగితిసి తుమ్ నంప కెర్పు నాయ్. 46 ఆవ్ కెయ్యి కేన్ పాపుమ్ కెర్లయ్ గే, చి తుమ్తె కో అంక ‘అబద్దుమ్చొ’ మెన సాచి సంగుక జయెదె? కెయ్ కేన్ పాపుమ్ కెరి నాయ్, చి కో కి దస్సి సాచి సంగుక నెతుర్ను. జలె, ఆవ్ సత్తిమ్ సంగితసి జలె, తుమ్ అంక కిచ్చొక నంప కెర్పు నాయ్? తుమ్ ఉచర. 47 దేముడుచ మాన్సుల్ కో జవుల గే, జో దేముడుచ కొడొ సూనుల. తూమ్ కిచ్చొక జోవయించ కొడొ సూన్సు నాయ్ మెలె. తుమ్ జోవయించ మాన్సుల్ నెంజుసు” మెన వెల్లెల మాన్సుల్క యేసు సంగిలన్.

వెల్లెల మాన్సుల్ యేసుక పత్తల్ గల మారుక ఉచర్లిసి

48 యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్, జలె, జోక “సమరయ సుదొ జస్తె, చి తుక బూతుమ్ దెర అస్సె మెన అమ్ ఉచర్లిసి సత్తిమ్, కిచ్చొగె” మెన సంగిల. 49 జేవ్ దస్సి సంగితకయ్, యేసు జోవయింక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంక బూతుమ్ దెరె నాయ్. ఆవ్, మాత్రుమ్, దేముడు

§ 8:48 8:48 యూదుల్ తెన్ ఎక్కిలోక ‘సమరయ సుదొ’ మెలె, ‘సూనొ’ మెలి రితి నిస్కారుమ్ కోడు జయెదె. సమరయ సుదొ మెలె సమరయ ప్రదేసిమ్చొ మాన్సు.

అబ్బొక గవురుమ్ కెర్తసి, గని తూమ్ అంకయ్ గవురుమ్ కెర్పు నాయ్. ⁵⁰ అంచి రిసా అంక గవురుమ్ నాయ్. గని అంక గవురుమ్ కెర్టొ ఎక్కిలో అస్సె. జొయ్యి అంచి రిసా తుమ్చి రిసా తీర్పు కెర సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయెదె.

⁵¹ “జలె, తుమ్క ఆవ్ నిజుమి కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, అంచ కొడొ కో నిదానుమ్ కెరుల గే, కెయ్క కి *మొర్తి నాయ్” మెన సంగిలన్. ⁵² దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక కిచ్చొ మెల మెలె, “అప్పె రుజ్జు అయ్లి. నిజుమి తుక బూతుమ్ దెర అస్సె. అబ్రాహామ్ మొర గెలన్. దేముడుచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుమ్చ కి మొర గెల, గని ‘అంచ కొడొ కో నిదానుమ్ కెరుల గే, కెయ్క †మొర్తి నాయ్’ మెన తుయి సంగితసి! ⁵³ అమ్చొ పూర్లుమ్చొ అబ్రాహామ్చి కంట తుయి వెల్లొ గే? జో మొర గెలొ. దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన్ కి మొర గెల. తుయి కొన్సొ మెన సంగితసి? సంగు!” మెన యేసుక పుసిల.

⁵⁴ జలె, యేసు జోవయింక, “ఆవ్ సొంత గవురుమ్ సంగనెగిన, అంచి గవురుమ్ ఆరిచి. జలె, ‘అమ్చొ దేముడు’ మెన అంచొ అబ్బొచి రిసా తుమ్ సంగితసు. జొయ్యి అంక గవురుమ్ కెర్తయ్. ⁵⁵ గని జోక తుమ్ అగ్గె తెంతొ నేన్సు. ఆవ్, మాత్తుమ్, జోక జాని. ‘జోక నేని’ మెన ఆవ్ ఏక వేల సంగితయ్ జలె, తుమ్చి రితి అబద్దుమ్చొ జతయ్. గని, నిజుమి జోక జాని, చి జోచి కోడు నిదానుమ్ కెర్తసి. ⁵⁶ ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె జెర్మ తతి దీసి దెకుక మెన తుమ్చొ పూర్లుమ్చొ అబ్రాహామ్, జలె, ఆన తెన్ తిలన్. జలె, అబ్బొసి జలొ దేముడుచి సెలవ్ తెన్ ‡దెకిలన్, చి సర్దసంతొసుమ్ జలన్” మెన యేసు సంగిలన్.

⁵⁷ యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, “తుక యాబయ్ వెర్సుల్ జంక నేతయ్. దస్సి జలె, తుయి పూర్లుమ్చొ అబ్రాహామ్క కిసి దెక తస్తె! కి నెంజిలె జో తుక దెక తయెదె గే? బెదె నాయ్!” మెన సంగిల, ⁵⁸ చి యేసు, “తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, అబ్రాహామ్ నే జెర్మితె అగ్గె తెంతొ ఆవ్వి తిలయ్, అస్సి” మెన సంగిలన్. ⁵⁹ జో దస్సి సంగితికయ్, ‘దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగితయ్, జా వెల్లి పాపుమ్’ మెన ఉచర, యేసుక పత్రల్ తెన్ పెట మారుక మెన, వెల్లెల మాన్సుల్ పత్రల్ వెంట్ల, గని యేసు నే దెకయ్ జతె, దేముడుచి గుడి తెంతొ బార్ జా, ఉట్ట గెలన్.

9

గుడ్డి జా జెర్మిలోసాక యేసు చెంగిల్ కెర్లిసి

* **8:51** 8:51 నెంజిలె ‘మొర్తు దెకితి నాయ్’. † **8:52** 8:52 నెంజిలె ‘మొర్తు చకితి నాయ్’. ‡ **8:56** 8:56 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దెకయ్లి సివ్తె దెకిలన్, కిచ్చొగె. § **8:57** 8:57 ఈంజ మత్తెలి గ్రీకు బాస తెన్ తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె ‘నెంజిలె’ తెంతొ ‘తయెదె గె’ ఎదచి కోడు తయె నాయ్.

¹ పడ్డొ యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ వట్టె గెతె తిలి పొది, జెర్మన్ తెన్ గుడ్డి మాన్సు ఎక్కిలోక దెకిల. ² జోక దెక కెర, యేసుచ సిస్సుల్ కిచ్చొ పుసిల మెలె, “గురుబాబు, ఈంజొ మాన్సు గుడ్డి జెర్మిలిసి జోచి పాపుమ్చి రిసా గే, అయ్యన్ అబ్బొచి పాపుమ్చి రిసా గే?” మెన పుసిల. ³ యేసు జోవయింక, “ఈంజొ పాపుమ్ కెర్లిసి నెంజె, అయ్యన్ అబ్బొచి పాపుమ్ కెర్లిసి కి నెంజె. జలె, ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్లిన్ తెన్ దేముడుచి గవురుమ్ జోచితె దెకయ్ జతి రిసాయి దస్సి జెర్మిలన్. ⁴ మెద్దెన్ తిలి రితి మదెనె, అంక తెద్రయ్లోసాచ కమె ఆమ్ కెర్తె తంకయ్. కిచ్చొక ‘మెద్దెన్’ మెలయ్ మెలె, అందర్ అయ్లె, కో కి కామ్ కెరుక నెంజె. ⁵ ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఇని బుల్తె తిలి మదెనె ఈంజ లోకుమ్చక దొర్కు జలి ఉజడి ఆవ్వి జతసి” మెన యేసు బోదన కెర్తన్.

⁶ యేసు దస్సి సంగితె తా కిచ్చొ గుర్తు కెర్లన్ మెలె, బుయ్యె తుంక బుర్ల కెర, జా బుర్ల జో మాన్సుచ అంకివొతె గాన దా, ⁷ జోక “తుయి గెచ్చు సిలోయమ్ మెంతి వెల్లొ కుండితె దోవను” మెన సంగిలన్. జా సిలోయమ్ మెంతి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘తెద్రయ్లిసి’. జలె, యేసు సంగిలి రితి జో మాన్సు ఒత్త గెచ్చు, దోవన కెర, అంకివొ దెకయ్ జా, ఉట్ట అయ్లన్.

⁸ జో దస్సి చెంగిల్ జా ఉట్ట జెతికయ్, జోచి గవ్విచ మాన్సుల్, జో అగ్గె బిచ్చిమ్ నజితె తిలిసి దెక తిల అన్నె సగుమ్జిన్ కిచ్చొ మెన లట్టబన్ల మెలె, “ఈంజొయి అగ్గె బిచ్చిమ్ నజ నజ రోజుక వట్టె వెన తిలొసా, కిచ్చొగె” మెన లట్టబంతె తిల. ⁹ సగుమ్జిన్ “జొయ్యి” మెన సంగిల. అన్నె సగుమ్జిన్ “నెంజె, గని జోచి పొలికచొ మాన్సు” మెన సంగిల. గని జో “ఆవ్ జొయ్యి!” మెన సంగిలన్.

¹⁰ జేవ్ ప్రెజల్, జలె, జో మాన్సుక, “జలె, కిసి జా అప్పె దెకితసి?” మెన ఆచారిమ్ జా పుసిల. ¹¹ జో మాన్సు జోవయింక, “యేసు మెంతొ జో మాన్సు బుర్ల కెర అంచ అంకివొతె గాన దా, తుయి గెచ్చు సిలోయమ్ వెల్లొ కుండితె దోవను! మెన అంక సంగిలన్. ఆవ్ గెచ్చు దోవన్లయ్, చి అంకివొ డీసిల!” మెన సాచి సంగిలొ. ¹² “జో అప్పె కేతె?” మెన జేవ్ జోక పుసిల, చి “ఆవ్ నేని” మెన జో సంగిలన్.

పండితుల్ గుడ్డి మాన్సుక పరిచ్చు కెర్లిసి

¹³ జో గుడ్డి జా జెర్మిలోసాక ప్రెజల్ పరిసయ్యుల్తె కడ నిల. ¹⁴ జలె, యేసు బుర్ల కెర జోచ అంకివొతె గాన చెంగిల్ కెర్లి దీసి కేన్ దీసి మెలె, జోవయించి బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి. ¹⁵ జాకయ్, పరిసయ్యుల్ కి “తుక అంకివొ డీసయ్లిసి కిసి జర్గు జలి?” మెన పరిచ్చు కెర్ల. చి జో

మాన్యు జోవయింక, “జో బుర్ల అంచ అంకివోతె గాసిలన్, చి ఆవ్ దోవన్య, చి అప్పె దెకితసి” మెన సంగిలన్. 16 పరిసయ్యుల్తె సగుమ్జిన్ “జో మాన్యు దేముడుతె తెంతో అయ్లోసా నెంజె. కిచ్చొక మెలె, సెలవ్ కడన్లి దీసి పిట్టవన్తయ్” మెన యేసుచి రిసా తీర్పు సంగిల. గని అన్నె సగుమ్జిన్ “పాపుమ్ కెర్లొ మాన్యు, జలె, దేముడుచి అదికారుమ్ దెకయ్త గుర్తుల్ కెరుక నెతిర్లొ” మెలె, చి దొన్ని జటుల్ జలె. 17 జాకయ్, జో గుడ్డి మాన్యుక కిచ్చొ మెన అన్నె పరిచ్చు కెర్లొ మెలె, “జో తుక అంకివో డీనయ్లి రిసా, తుయి జోచి రిసా కిచ్చొ ఉచర్తసి?” మెన పుసిల. జో జోవయింక “దేముడుచ కబుర్లు సంగితో ఎక్కిలో జయెదె” మెన జబాబ్ దిలన్.

18 జో ‘నిజుమ్ అగ్గె గుడ్డి తిలో, చి చెంగిల్ జలొ’ మెన, యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ మొదొల్క నంప కెర్లి నాయ్ చి రిసా జోచ అయ్యున్ అబ్బొన్క బుకార్ల. 19 బుకారా కెర, జోవయింక “ఈంజొ తుమ్చొ పుత్తుది గే? జెర్మిల్ తెంతో గుడ్డి తిలో గే? దస్సి జలె, కీసి జా అప్పె దెకితయ్?” మెన పుసిల. 20 అయ్యున్ అబ్బొసి కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, “ ‘ఈంజొ అమ్చొ పుత్తు’ మెన, ‘ఈంజొ గుడ్డి జా జెర్మిలన్’ మెన జానుమ్. 21 గని అంకివో అప్పె డీసిలిసి కీసి జర్గు జలి గే, కో జోచ అంకివో చెంగిల్ కెర్లన్ గే, నేనుమ్. జోక తుమ్ పుస దెక. జో ఉబెడొబొద గెద? జొయ్యి సంగెదె” మెన జబాబ్ దిల. 22 అయ్యున్ అబ్బొసి కిచ్చొక దస్సి మెలె మెలె, వెల్లొ మాన్యుక బితె తిల. కిచ్చొక మెలె, యేసుక ‘దేముడు తెద్రయ్లో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్లొసా’ మెన కో జలెకు ఒప్పన్లె, జోవయింక సబగేర్ తెంతో ఉదడ గెలుక అస్సి, చి అన్నె కెయ్చ కి పెనడుక జయె నాయ్ మెన వెల్లెల మాన్యుల్ అగ్గె తెంతో ఉచర అస్సి. 23 జాకయ్, “జో ఉబెడొబొద. జోకయ్ పుస!” మెన అయ్యున్ అబ్బొసి సంగ తిల.

24 జాకయ్ తెదొడి, గుడ్డి జా జెర్మ తిలో జో మాన్యుక జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ అన్నెక్ సుట్టు బుకారా కెర జోక కిచ్చొ మెలె మెలె, “జో యేసు పాపుమ్ కెర్లొసా మెన ఆమ్ జానుమ్. జాకయ్, తుయి చెంగిల్ జలిస్చి రిసా దేముడుక గవురుమ్ కెరు, గని జో యేసుక పొని” మెన ఆటంకుమ్ కెర్ల. 25 గని జేవ్ దస్సి సంగిలే కి, జో జోవయింక, “జో పాపుమ్ కెర్లొసా గే నెంజె గే ఆవ్ నేని, గని కిచ్చొ కచితుమ్ జాని మెలె, ఆవ్ అగ్గె గుడ్డి జా తిలె కి, అప్పె దెకితసి” మెన సాచి సంగిలన్. 26 దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ జోక “తుక జో కెర్లొసి కిచ్చొ? తుచ అంకివో కీసి చెంగిల్ కెర్లన్?” మెన అన్నెక్ సుట్టు పుసిల. 27 చి జో అన్నె జోవయింక, “ఆవ్ తెదొడి సంగిలయ్, గని తుమ్ సూన్సు నాయ్. కిచ్చొక అన్నెక్ సుట్టు సూనుక కోర్ప జతసు? తుమ్ కి ఏక్ వేల జోచ సిన్సుల్ జంక కోర్ప జతసు గే?” మెన పుసిలన్.

28 జో దస్సి పుసితికయ్, జేవ్ “తుయి జోచొ సిన్సుడు. తుచి ఇష్టుమ్! ఆమ్, మాత్తుమ్, మోసే పూర్లుమ్చొచ సిన్సుల్! 29 మోసేచి అత్తి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోచ కబుర్లు సంగ అస్సె మెన జానుమ్. జో యేసు జలె, కేనె తెంతో అయ్లో గే, నేనుమ్” మెన సంగిల.

30 జాకయ్, చెంగిల్ జలొ జో మాన్యు జోవయింక అన్నె కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అబ్బొవొమ్మ! అంచ అంకివో జో అన్నె డీనయ్లికి, కేనె తెంతో అయ్లో గే తుమ్ నేన్సు గే? 31 ‘కో పాపుమ్ కెర్లొసా జవుల గే, దేముడు జోక దెకె నాయ్ గని, కో జలెకు జోవయింక సత్తిమ్ కెరెదె గే, జోకయ్ జో ప్రబు దెకెదె’ మెన ఎత్తి. జిన్ జానుమ్. 32 లోకుమ్ జెర్మయ్లి తెంతో, కేన్ జెర్మన్ గుడ్డి జా తిలో మాన్యుక కో చెంగిల్ కెర్లొసి కో సూనుక నాయ్. 33 దేముడు తెంతో ఈంజొ మాన్యు జెతో నాయ్ జలె, అంచి బాద గెచ్చువుక ఎద్దె నెతిర్లొ” మెన వెల్లెల మాన్యుల్ క బుద్ధి సంగిలన్.

34 జో దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్యుల్ జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “నిజుమి రితి పాపుమ్ తెన్ జెర్మిలోసా, తుయి అమ్క సికడుక జయె నాయ్” మెన, జో కెయ్చ కి అన్నె నే జెతి రితి సబగేర్ తెంతో జోక ఉదడ గెల.

చెంగిల్ జలొ మాన్యుక యేసు దయిరిమ్ కెర్లొసి

35 జో మాన్యుక వెల్లెల మాన్యుల్ ఉదడ్డి సిచ్చు కెర్లొన్చి రిసా యేసు సూన కెర, జోక చజ దెక, “మాన్యు జా జెర్మన్ అయ్లోసాక తుయి నంపజా అస్సిసి గే?” మెన పుసిలన్. 36 జో మాన్యు యేసుక “బాబు, ఆవ్ జోక నంపజంక ఇస్టుమ్ జా అస్సి. జో కేతె?” మెన పుసిలన్, చి 37 యేసు జోక, “తుయి జోక దెక అస్సిసి. తుచి తెన్ అప్పె లట్టబ్బొసా జొయ్యి.” మెలన్. 38 జో మాన్యు “ప్రబు, ఆవ్ నంపజతసి” మెన జోకర బక్తి కెర్లొ.

39 తెదొడి యేసు ఒత్త తిల మాన్యుల్క, “ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లిసి లోకుమ్చక తీర్పు కెర్లి రితి జతయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ జెతికయ్, గుడ్డి జల మాన్యుల్ దెకితతి, చి గుడ్డి నెంజిల మాన్యుల్ గుడ్డి రితి జతతి” మెన సంగిలన్. 40 జలె, జోచి పాసి తిల పరిసయ్యుల్ సగుమ్జిన్ ఈంజ కోడు సూన కెర “అమ్క కి ‘గుడ్డి మాన్యుల్’ మెన తుయి సంగితసి గే?” మెన యేసుక పుసిల. 41 యేసు జోవయింక, “తుమ్ నిజుమి గుడ్డి జా తత్తుదు జలె, తుమ్క కిచ్చొ పాపుమ్ తత్తి నాయ్. గని ‘అమ్ దెకితనుమ్’ మెన తుమ్ సంగితసుచి రిసా తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చె నాయ్.

10

మెండల్సాడు అన్నె గొవుడు రకితిసి

1 “తుమ్క కచితుమ్ నిజుమి ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, మెండల్సాడు ఏక్ తిలె, ఎక్కిలో జా కెర గుమ్ముమ్ వాట్ నే

గెతె, కూడ్ డేవ పెసిలె, జో చోరు జయెదె. ² గని గుమ్ముమ్ వాట్ కో పెనెదె దే, జోయ్యి గొవుడు జయెదె. ³ జా సాడుక గుమ్ముమ్ రకితోసా ఎక్కిలో తిలె, గొవుడుక వాట్ తయెదె. జో గొవుడుచి అవాడ్ జో రకిత మెండల్ కి చినుల, చి జో రకిత మెండల్ కి జో నవ్వొ తియ తయెదె, చి జోవయింక జో రోజుక బార్ కెరెదె. ⁴ జోయ్యి సొంత రకిత మెండల్ కి బార్ కెరె, జో కేనె ఉదడెదె గే, జేవ్ గెచ్చుల. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ నంపజలో గొవుడుచి అవాడ్ జేవ్ చినితతి. ⁵ వేర మాన్సు అయ్లె, జోవయించి అవాడ్ నేన్తి, చి నంపజతి నాయ్, చి ఉట్ట నిగుల” మెన యేసు సంగిలన్. ^{6*} జలె, యేసు జా సంగిలె కి, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్.

పరలోకుమ్చి రాజిమ్క దొర్కు జలి గుమ్ముమ్ ఆవ్

⁷ జాకయ్ యేసు జేవ్క అన్నె, “ఆవ్ తుమ్క నిజుమి కచితుమ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, ఆవ్ సంగిలి మెండల్ సాడె పెసితి గుమ్ముమ్ ఆవ్వి. ⁸ అంచి కంట అగ్గె అయ్ల గొవుడ్లు ఎత్తిజిన్ చోర్లు, చోర్లన జల. మెండల్ జోవయింక అవాడ్ సూన్తి నాయ్. ⁹ దొర్కు జలి గుమ్ముమ్ ఆవ్వి. ఆవ్ తిలి గుమ్ముమ్ వాట్ కో పెనుల గే, రచ్చించుప జవుల, చి జా సాడు జోవయించి సొంత టాన్ జయెదె, చి పెనుక బార్ జంక జతె తవుల, చి చెంగిల్ అన్నిమ్ జోవయింక దొర్కు జతె తయెదె. ¹⁰ చోరు, జలె, ఆరి మెండల్ చోరుక, కండ గెలుక, పాడ్ కెరుక జెయెదె. ఆవ్, మాత్తుమ్, కిచ్చొక అయ్లయ్ మెలె, అంచ మెండల్ జల మాన్సుల్ క ‘జితు, ఎదిలి చెంగిల్ †జివ్ జోవయింక దొర్కు జవున్’ మెనయ్ అయ్లయ్.

¹¹ “ఆవ్వి చెంగిలో గొవుడు జయిందె. గొవుడు చెంగిలోచో జలె, మెండల్ కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ జతి రితి జలె, జోవయింక ‘మొర్తు నాయ్. జితు’ మెన జోయ్యి అడ్డు జా, జోవయింక రచ్చించుప కెర్తి రిసా జోచి జివ్ దా మొరెదె. ఆవ్ కి దస్సి జయిందె. ¹² ఎక్కిలో జవున్ నిజుమ్ తిలో గొవుడు నెంజితె, ఆరి డబ్బుల్ క జవున్ మంద రకిలె, జేవ్ మెండల్ జోచ సొంత మెండల్ నెంజిలి రిసా, మెండల్ క మారితో కిచ్చొ జవున్ జంతు అయ్లె, కూలిక రకితో జో మాన్సు ఉట్ట నిగ, మెండల్ నస్టుమ్ జతి రితి ముల దెయెదెచి. ఉట్ట నిగిలె, జో జంతు కేన్ మెండక దెర, తిల మెండల్ క చెదుర్పు కెరెదె. ¹³ జో వేర మాన్సు కిచ్చొక దస్సి ఉట్ట నిగ మెండల్ క మాలజ్ కెర ములెదె మెలె, ఆరి డబ్బుల్ కయ్ రకితయ్ చి రిసా. జోచ సొంత మెండల్ నెంజితి, చి మొరె కి జలె కి, జోక బాద నాయ్.

¹⁴ “ఆవ్ జలె, చెంగిలో గొవుడు. ¹⁵ అంచో అబ్బొ అంక జానె, ప్రేమ కెర్తయ్. ఆవ్ కి అబ్బొక జాని ప్రేమ కెర్తసి. దస్సి, అంచ మెండల్ క ఆవ్ జాని, ప్రేమ కెర్తసి. జేవ్ కి అంక జాన్తి, ప్రేమ కెర్తతి. అన్నె, జేవ్ అంచ మెండల్ జల

మాన్సుల్ క ‘మొర్తు నాయ్, గని జితు’ మెన ఆవ్ మొర గెచ్చిందె.

¹⁶ “అన్నె, వేర దేసిమ్లుచ వేర ప్రెజల్ చ మాన్సుల్ అంక నంపజా అంచ మెండల్ జవుల. జోవయింక కి అంచి మందయ్ బెదవనుక అన్నె. జేవ్ కి అమ్చి అవాడ్ సూన జెవుల. అయ్లె, జేవ్ కి ఈంజేవ్ కి ఎక్కి మంద జవుల, చి జేవ్ ఎత్తిక ఆవ్ ఎక్కిలో గొవుడు జయిందె. ¹⁷ జలె, అంచ మెండల్ జలనక రచ్చించుప కెర్తి రిసా మొర గెచ్చిందె చి రిసా అబ్బొ అంక ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకితయ్, చి మొర గెలె కి, అన్నె జివ్ జా ఉట్టిందె. ¹⁸ మాన్సుల్ అంక మార గెలె కి, ఆవ్ నే ఒప్పిలె నెత్తిర్తి. గని, అంచి ఇస్టుమ్కయ్ మొరిందె. అంచి ఇస్టుమ్క మొరుక అదికారుమ్ అన్నె, అన్నె, అన్నె జివ్ జా ఉట్టుక కి అంక అదికారుమ్ అన్నె. జా ఎత్తి ఆవ్ నెరవెర్పుప కెరుక మెన అంచో అబ్బొ తియార్లి కామ్” మెన యేసు బోదన కెర్లన్.

యేసుచి రిసా వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె దొన్ని జట్లు జలిసి

¹⁹ యేసుచ ఈంజేవ్ కొడొచి రిసా యూదుల్ చ ఒత్తచ వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె దొన్ని జట్లు జల. ²⁰ జోవయింతె ఒగ్గర్ జిన్, “జోక బూతుమ్ దెర్లి రిసా వెర్తి జా అన్నె. జోచ కొడొ అమ్ కిచ్చొక సూనుక?” మెన సంగిల. ²¹ అన్నె సగుమ్ జిన్ “ఇన కొడొ బూతుమ్ దెర్లి కొడొ నెంజితి. అన్నె, గుడ్డి జల మాన్సుల్ క చెంగిల్ కెరుక బూతల్ దెర్లనక సెక్తి తయెదె గే? నాయ్, గెద?” మెన సంగిల. ²² ఇదిల్ పడ్డొ, అన్నెక్ వండుగు అయ్లి. ‘ఎక్కి దేముడుకయ్ తవున్’ మెన పూర్లుమ్ పొది దేముడుచి గుడి సుద్ది కెర్లి ఏక్ కామ్చి గుర్తుచి వండుగు, జా. ²³ చల్లి పొది జా, జలె, దేముడుచి గుడితెచి రానొ జలో సాలోమోను పూర్లుమ్చోచి నావ్ తిలి వెల్లి పేడితె యేసు బులై తతికయ్, ²⁴ యూదుల్ చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోచి సుట్టునంత బెర జా, జోక అన్నె పరిచ్చ కెరుక దెర్ల. కిచ్చొ మెన పుసిల మెలె, “అన్నె కెత్తి దీసల్ అమ్ నేన తతి రితి కెర్తె? తుయి రచ్చించుప కెర్తొసా జతో క్రిస్తు జలె, అమ్క సొస్టుమ్ సంగు!” మెన సంగిల. ²⁵ జలె, యేసు జోవయింక, “తుమ్క అగ్గె సంగిలయ్, గని తుమ్ నంప కెర్పు నాయ్. అబ్బొసి జలో దేముడుచి నావ్ తెన్ ఆవ్ కెర్తకమొ కి అంచి రిసా ‘జోయ్యి’ మెన సాచి సంగితతి. ²⁶ గని, అంచి మెండల్ మందతెచ తుమ్ నెంజున్చి రిసా తుమ్ నంపజంక నెతుర్పు. ²⁷ అంచ మెండల్ జలె, అంచి అవాడ్ సూన్తి. ఆవ్ జోవయింక జాని, సైమ కెర్తసి, చి అంచి పట్టి జెతతి. ²⁸ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి, మొరె పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయ్ క తెయ్ క జితి వరుమ్ జోవయింక ఆవ్ దెతసిచి రిసా, జేవ్ కెయ్ క కి సిచ్చ జతి

* **10:6** 10:6 జేవ్ వెల్లి మాన్సుల్ కయ్ ‘చోర్లు’ ‘వేర మాన్సుల్’ మెనతయ్. పరలోకుమ్తె బెదితి జివు. యోహాను 3:15.

జోకయ్ ‘గొవుడు’ మెనతయ్. † **10:10** 10:10 ‘చెంగిల్ జివ్’ మెలె,

మొర్రుతె గెతి నాయ్, అన్నె, కో కి జోవయింక అంచి అత్తి తెంతో ఉర్లుక నెత్తిర్ది. ²⁹ అంచో దేముడు అబ్బొ జోవయింక అంచి అత్తి సార్పు కెర దిలన్. జొయ్యి ఎత్కిచి కంట వెల్లొచి రిసొ, జో అంచో అబ్బొసి జలో దేముడుచి అత్తి తెంతో జోవయింక కో కి ఉర్లుక నెత్తిర్ది. ³⁰ ఆవ్ అంచో అబ్బొ ఎక్కి” మెన యేసు వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్.

³¹ యేసు ఇసి సంగితికయ్, ‘జోక పత్రల్ తెన్ పెట మార గెలుమ’ మెన, జా దీన్చి రితి వెల్లెల మాన్సుల్ పత్రల్ వెంట్ల. ³² యేసు జోవయింక, “దేముడు అబ్బొ కెరయ్ల చెంగిల్ కమొ ఒగ్గరి తుమ్క దెకవ అస్సి. జేవ్ కమొతె కేన్ కామ్క ‘గర్చి’ మెన తుమ్ అంక పత్రల్ గల మారుక ఉచర్తసు?” మెన పుసిలన్, చి ³³ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక, “కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్ కెర్చి రిసొ పత్రల్ గల మారుమ్ నాయ్, గని తుయి రితొయి మాన్సు దేముడు తెన్ సమ్మందుమ్ సంగుక, జోచి విలువ కడ్లి రిసొయి, జా వెల్లి తప్పుకయ్” మెన సంగిల.

³⁴⁻³⁵ జాకయ్ యేసు జోవయింక ఇసి మెన జబాబ్ సంగిలన్, “తుమ్క ‘దేముడు జస్తె’ మెన సంగిలయ్ మెన జోవయించ కబుర్లు నూన సికడ్ల మాన్సుల్చి రిసొ తుమ్చి †మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్తె రెగ్గయ్లో, గెద? జో దేముడు రెగ్గయ్లీసి కో మాన్సు పిట్టవుక నెత్తిర్ది, గెద. ³⁶ జలె, జో దేముడు అబ్బొ అంక జోవయించి కామ్కయ్ నిసాన అధికారుమ్ దా అంక ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లో. తెద్రయ్లో జలె, ‘ఆవ్ దేముడుచొ పుత్తుసి’ మెన ఆవ్ సంగిలి రిసొ ‘జోచి విలువ కడ్లయ్’ మెన తుమ్ కిసి సంగుక జయెదె! ³⁷ ఆవ్ దేముడు అబ్బొచ కమొ కెర్తసి నాయ్ జలె, అంక నంపజంక పొన. ³⁸ గని దేముడు అబ్బొచ కమొ ఆవ్ కెర్తసి జలె, అంకయ్ తుమ్ నే నంప కెర్తె కి, జేవ్ కమొ దెక జేవ్ కమొకయ్ నంపజా. జేవ్ కమొక నంపజలె, దేముడు అబ్బొ అంచి పెట్టి తిలీసి, ఆవ్ జో అబ్బొచి పెట్టి తిలీసి చినితె, చి తుమ్క అర్దుమ్ జెయెదె” మెన యేసు సంగిలన్. ³⁹ యేసు దస్సి సంగితికయ్, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక దెరుక దెకిల, గని జోవయించి అత్తి దెర్పు నే సేడ్తె బార్ జా ఉట్ట గెలన్.

⁴⁰ యేసు ఉట్ట గెచ్చు, యోర్దాను గాడు ఒత్తల్తో గెచ్చు, అగ్గె యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలిన్తె టాన్తె సగుమ్ దీనల్ ఒత్త తిలన్. ⁴¹ ఒత్త తతికయ్, మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ జోతె జా కెర, కిచ్చొ మెన సంగితె తిల మెలె, “దేముడుచి అధికారుమ్క గుర్తు దెకయ్త కమొ కేన్ కి యోహాను కెరె నాయ్, గని ఈంజొ యేసుచి రిసొ జో సంగిలిసి ఎత్కి సత్తిమ్!” ⁴² ఒత్త తిలన బలేగ జిన యేసుక ఒత్త తెన్ నంపజల.

11

లాజర్ మెలొ మాన్సు మొర గెలిసి

¹ లాజర్ మెలొ ఎక్కిలో జొర్జొ సేడ్లన్. జో కేన్ గవ్విచొ మెలె, మరియ మార్ల మెల దొగుల బేన్సివొ చి బేతనియ గవ్విచొ. ² పడ్డొ తేర్బోద ఎక్కి యేసుక తేల్ గాఁన, జాచి సెండి తెన్ జోచ చట్టొ వుంచెదె. జయ్యి ఈంజ మరియ జయెదె. జొర్జొ సేడ్లొసా జేవ్చొ అన్నొసి జయెదె.

³ జలె, లాజర్చ బేన్సివొ “ప్రబువ, తుయి ప్రేమ కెర్తొసొ జబ్బు సేడ అస్సి” మెన యేసుతె కబుర్ తెద్రయ్ల. ⁴ గని యేసు ఈంజ కబుర్ సూన, “ఈంజ జబ్బు సేడ్లిసి జో మొర్చి రిసొయి నాయ్, గని దేముడుచి నావ్ గవురుమ్ జతి రిసొయి, ఆవ్ జోచొ పుత్తున్చి అధికారుమ్ దెకయ్తి రిసొయి” మెన, సిస్సుల్క సంగిలన్. ⁵ మార్తక, జాచి బేన్సిక, లాజర్క, యేసు బలే ప్రేమ తిలొ, ⁶ గని లాజర్ ‘జబ్బు తెన్ అస్సి’ మెన నూన్లె కి, జో తిలి టాన్తె యేసు అన్నె దొరతి తాఁ గెలొ.

⁷ జా దొరతి గెతికయ్, జోచ సిస్సుల్క, “యూదయ ప్రదేసిమి అన్నె గెచ్చుమ!” మెన యేసు సంగిలన్. ⁸ జేవ్ సిస్సుల్ జోవయింక “గురుబాబు, ఈంజ మదెనె యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తుక పత్రల్ గల మారుక ఉచర్తె తిలె కి, తుయి అన్నె ‘ఒత్త గెచ్చొదె’ మెన ఉచర్తెసి గె?” మెన బియఁ గెచ్చు జోక సంగిల. ⁹ యేసు జోవయింక, “ఒండి మెద్దెనె పాసి పాసి బార గంటల్చి ఉజిడి తయెదె, గెద? దస్సి జలె, జా బార గంటల్చి ఉజిడి తిలె పొది మాన్సు ఇండిలె, ఈంజ లోకుమ్చి ఉజిడిచి రిసొ జోక వాట్ డీస్తయ్, చి సేడె నాయ్. ¹⁰ గని, జేవ్ అందరె ఇండిలె, ఉజిడి నెంజిలి రిసొ జేవ్ సేడుల” మెన సంగిలన్.

¹¹ యేసు జోవయింక దస్సి సంగ అన్నె, “ఆవ్ ప్రేమ కెర్తొ లాజర్ నిజ అస్సి, గని జోవయింక ఉట్టవుక గెతసి” మెలన్, చి ¹² సిస్సుల్ “దస్సి జలె, ప్రబు, జో నిజ తిలెగిన, చెంగిల్ జయెదె. కిచ్చొ బాద నాయ్” మెలె. ¹³ జలె, ‘నిజ అస్సి’ మెన జో మొర్లిన్చి రిసొ యేసు సంగ తిలన్. గని, ‘మాములుమ్ నిజ తతిన్చి రిసొ సంగితయ్’ మెన సిస్సుల్ ఉచర్తె. ¹⁴ తెదొడి “లాజర్ మొర గెచ్చు అస్సి” మెన యేసు జోవయింక సొస్టుమ్ సంగ, ¹⁵ అన్నె, “జో మొర గెలి పొది ఆవ్ ఒత్త నెంజిలిసి చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి రిసొయి. మెలె, అంచి రిసొ తుమ్ దయిరిమ్ తెన్ నంపజతి రిసొ ఈంజ ఎత్కి జర్గు జతయ్. అల్లె, జోతె గెచ్చుమ!” మెన సంగిలన్.

¹⁶ ‘కల్పల్ జెర్మిలొసొ’ మెలి ఆసిమ్ నావ్ తిలొ తోమా మెలొ సిస్సుడు, జలె, తిల సిస్సుల్క, “జొమ్మ, ఆమ్

† 10:34-35 10:34-35 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్కి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రెగ్గవ అస్సి.

ఇన్నెతెన్ మొర గెచ్చుక గెచ్చుమ!” మొన సంగిలన్, చి జేవ్ బార్ జల.

యేసు లాజర్ చ బేన్సివొ తెన్ సంగిలిసి

17 జేవ్ బేతనియ గవ్వి పాసి అయ్లె, యేసు కిచ్చొ కబుర్ సూన్లొ మెలె, ‘లాజర్ క మెన్నె రోవ చెత్తర్ పొదుల్ జా అస్సె’ మొన సూన్లన్. 18 జలె, జా గావ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతొ పాసి పాసి ఎక్కి దొన్ని మయిలు దూరి అస్సె. ఒగ్గర్ దూరి నాయ్, 19 చి జేవ్ చి అన్నొసి మొర్లి రిసా మార్త చి మరియక బురియపుక మొన, యెరూసలేమ్ చ యూదుల్ ఒగ్గర్ జిన్ జా అస్సి. 20 జలె, యేసు జెతయ్ మొన మార్త సూన కెర, జోక దస్సుల్ జంక మొన వాట్ ఎదక అయ్లి, గని మరియ గెరి తా గెలి. 21 మార్త జోక దస్సుల్ జా జోకర, యేసుక, “ప్రబు, తుయి ఇన్నె తత్తది జలె, అంచొ అన్నొ మొర్తో నాయ్. 22 గని అప్పె కి తుయి దేముడుతె కిచ్చొ సంగిలే కి తుక దెయెదె మొన జాని” మొన సంగిలి.

23 యేసు జాక, “తుచొ అన్నొది అన్నె జివ్ జా ఉట్టెదె” మెలన్. 24 మార్త జలె, జోక “ఈంజ లోకుమ్ ఇసి తతిన్ చి ఆకర్ దీసిక, ఈంజ లోకుమ్ చ మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టితి దీసిక, అన్నొ అన్నె ఉట్టెదె మొన జాని” మొన సంగిలి. 25 చి యేసు జాక, “మొర గెలసక ఉట్టుయ్లోసా, దొర్కు జలి జీవ్ దెతోసా ఆవ్వి. అంక కో నంపజా గెచ్చుల గే జోవయించి ఆగ్ మొర గెలె కి, జివుల. 26 చి, కో అంక నంప తెన్ జితతి గే, సిచ్చ జతి మొర్నుతె కెయ్ కి గెతి నాయ్. అమ్మ, ఈంజ కోడు తుయి నంపజతసి గే?” మొన పుసిలన్. 27 మార్త యేసుక “నంపజా అస్సి ప్రబు. ఈంజ లోకుమ్ తె జెంక తిలొ రచ్చించుప కెర్తోసా జతో క్రిస్తు తుయి మొన, దేముడుచొ పుత్తుసి తుయి మొన నంప తెన్ అస్సి” మొన ఒప్పన సంగిలి.

28 జలె, మార్త ఇసి సంగిలి బేగి, యేసుక ఒత్త ముల దా గెరి గెచ్చ, “గురుబాబు జా అస్సె. తుక బుకార్తయ్” మొన బేన్సి జలి మరియక తిరిమ్ సంగిలన్. 29 మరియ ఈంజ కోడు సూన, చట్కున ఉట్టు, యేసుతె గెచ్చుక బార్ జలి. 30 ఈంజ మదెనె, యేసు కేనె అస్సి మెలె, మార్త జోక దస్సుల్ జా ముల దిలి టాన్ తె రక అస్సె. గవ్వి జెంక నేతయ్.

31 మరియ చట్కున బార్ జతికయ్, జాతె జా తా జాక బురియయ్ తె తిల యూదుల్ దెక, “మెన్నె ఏడుక గెతయ్, కిచ్చొగె” మొన ఉచర, జాచి పట్టి గెల.

32 జలె, యేసు తిలిన్ తె మరియ పావ కెర, జోక దెక జోచి చట్టె సెర్ను సేడ, “ప్రబు, తుయి ఇన్నె తత్తది జలె, అంచొ అన్నొ మొర గెతో నాయ్” మొన సంగిలి.

33 జా ఏడ్డిసి, జేవ్ తెన్ అయ్ల యూదుల్ ఏడ్డిసి దెక, యేసు కన్కారుమ్ జా జోచి ఆత్మతె బాద సేడ, 34 “జోక కేనె రోవిలదు?” మొన పుసిలన్, చి జేవ్ జోక “జా దెకు, ప్రబు!” మొన సంగిల.

35 యేసు అనుమ్ గేడవ ఏడ్లన్. 36 జో ఏడ్డిసి దెక, ఒత్త తిల యూదుల్ సగుమ్ జిన్ “అదె, జోవయింక కెర్లి ప్రేమ తిలొ, ఈంజొ!” మొన దెకయ్ల. 37 జోవయింతె అన్నె సగుమ్ జిన్, మాత్తుమ్, “జో గుడ్డి మాన్సుచ అంకివొ డీసయ్ లొ, గెద. జలె, లాజర్ నే మొర్లి రితి కెర్తో జలె”, మొన సంగిల.

యేసు లాజర్ క జియడ్డిసి

38 తెదొడి యేసు జోచి ఆత్మతె అన్నె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ కన్కారుమ్ జా, మెన్నె పాచిలన్. ఈంజ మెన్సున్ కీసిచి మెలె, మెట్టయ్ తిలి సాప్రయ్ డొల్మి కెర్లి గది. జా డొల్మి కెర్లిన్ క డంక తిలిసి వెల్లో పత్తురు. 39 యేసు, “పత్తురు కడ గెల!” మెలన్. దస్సి మెంతికయ్, మొర గెలోసాచి మార్త మెలి బేన్సి జోక “ప్రబు, జో మొర గెచ్చ చెత్తర్ పొదుల్ జలి! పీనుమ్ వాసెన పెట్టె తయెదె!” మొన సంగిలి. 40 యేసు జాక “ఆవ్ తుక కిచ్చొ సంగిలయ్ గే, తుయి నంప తెన్ తిలెగిన, దేముడుచి గవురుమ్ సెక్తిచి రుజ్జా దెకితె.” మొన ఇదిల్ గోల కెర్లన్.

41 జలె, పత్తురు కడ గెల, చి యేసు ఆగానుమ్ పక్క దెక “ఓ బ, తుయి అంచి ఆన సూన్లది మొన అంక సర్ద. 42 తుచి తెన్ ఆవ్ లట్టబ్బిసి తుయి కెయ్ క తెయ్ క సూన్ తసి మొన ఆవ్ పూర్తి జాని, గని తుయి అంక తెద్రయ్ లిన్ చి రుజ్జా దెక నంపజతు మొన, ఇన్నె టీచ తిల ప్రెజల్ చి రిసా ఇసి చొండి పుట్టవ సంగితసి” మొన సంగ, గట్టిజ ఒర్న, 43 “లాజర్, బార్ జా!” మొన బుకార్లన్. 44 చి జో మొర గెలోసా, జోచ అత్తో చట్టొ బందున్ తెన్ తతె, జోచి మొక్కె తువ్వల్ గుడియవ తతె, బార్ జా అయ్ లొ, చి తిల మాన్సుల్ క యేసు “కట్లు యిప, జోక విడ్డల్ కెర!” మొన సంగిలన్.

యేసుక మారుక మొన యూదుల్ అన్నె కుట్ట కెర్లిసి (మత్త 26:1-5; మార్కు 14:1-2; లూకా 22:1-2)

45 మరియ తెన్ జా తిల యూదుల్ తె ఒగ్గర్ జిన్ జలె, యేసు కెర్లిసి దెక, జోక నంపజల. 46 గని జోవయింతె అన్నె సగుమ్ జిన్, పరిసయ్యుల్ తె గెచ్చ, యేసు కెర్లిసి జోవయింక సంగిల. 47 వెల్లెల పూజర్లు పరిసయ్యుల్ సబ కెర్లసక వెసవ దా, “అమ్ కిచ్చొ కెర్లి జయెదె? ఈంజొ మాన్సు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లెల కమె కెర్లయ్, చి 48 అమ్ జోక నే ములయ్ లె, ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ జోక నంపజా గెచ్చుల. చి రోమ్ దేసిమ్ చ సయ్ న్యుమ్ జా కెర, అమ్ చి దేముడుచి గుడి కి అమ్ చి ఒండి దేసిమ్ కి పాడ్ కెరుల” మొన సంగిల.

49 జలె, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ తె కయప మెలొ ఎక్కిలొ తిలొ. జా వెర్ని జొయ్యి ఎత్కిక వెల్లొ పూజరి జా తిలొ. సబతె తిలసక జో కిచ్చొ మొన సంగిలన్ మెలె, “తుమ్ కిచ్చొయ్ నేన్సు. 50 ఏక్ కోడు తుమ్ ఉచర. అమ్ చ యూదుల్ అమ్ చి దేసిమ్ పాడ్ నే జతి రితి ఎక్కిలొ మొర్లె తుమ్ క

చెంగిలి” మొన సంగిలో. ⁵¹ జలె, జోక జొయ్యి ఈంజ కోడు సంగె నాయ్. గని జా వెర్ని జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జా తిలి రిసా, దేముడు జోచి చోడి పుట్టవ సంగయ్లో. జా కబుర్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, యూదుల్తెచ మాన్సుల్క పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర్తి రిసా యేసు మొరుక తిలి. ⁵² ఎక్కి యూదుల్తెచ మాన్సుల్క నాయ్. గని జోవయింక బోదల్ జల జోక నంపజల మాన్సుల్ ఎత్కిక, జేవ్ కేన్ దేసిమ్చ జలెకి, జేవ్క ఎక్కితె జోవయించి బెదవంతి రిసాయి మొరుక తిలి. ⁵³ జలె జా దీసి తెంతో, ‘యేసుక కిసి మారుమ’ మొన, వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట ఉచర్తె తిల. ⁵⁴ జలె, జో మొర్తి సమయుమ్ జెంక నేతయ్చి రిసా యేసు, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తిలిన్తె నే బుల్తె, ఒత్త తెంతో వెల్లి బయిలు పక్క, ఎప్రాయిమ్ మెంతి గవ్వె ఉట్ట గెచ్చు, జా మదెనె జోవయించ సిన్సుల్ తెన్ ఒత్త తా గెల. ⁵⁵ యూదుల్చి జా వెర్నిచి *పస్కా పండుగు పాసి జా అయ్లి. జా పండుగు నే జెతె అగ్గె, సుద్ది కెరనుక మొన, యూదుల్ ఎత్కిజిన్ జోవయించ జోవయించ గవ్వెలె తెంతో యెరూసలేమ్తె జా అస్తి. ⁵⁶ దేముడుచి గుడితె గెలస యేసుక రకితె అస్తి. ఒత్త రకితె తా కిచ్చొ మొన లట్టబంతె అస్తి మెలె, “తుమ్ కిచ్చొ ఉచర్తను? ఏక్ వేల పండుగ్క జెయె నాయ్ గే?” మొన లట్టబంతె అస్తి. ⁵⁷ కిచ్చొక మెలె, జా మదెనె వెల్లెల పూజర్లు చి పరిసయ్యుల్ జోక జేలి కెరుక మొన ఉచర “జో కేనె తయెదె గే కో జాన్లె, అమ్క సంగ!” మొన ప్రెజల్క ఆడ్ర దా అస్తి.

12

యేసుక వాసెన తేల్ గాన దిలిసి
(మత్త 26:6-13; మార్కు 14:3-9)

1 *పస్కా పండుగ్క సొవ్వు పొదుల్ అగ్గె, యేసు బేతనియ గవ్వె అన్నె ఉట్ట అయ్లన్. జా గవ్వె యేసు జియణ్ణో లాజర్ అస్సె. ² జలె, యేసు ఒత్త తతికయ్, జోచి రిసా విందు దిల. మార్త జోగిడ్డి, చి యేసు తెన్ అన్నిమ్ కయ్లనతె లాజర్ తిలన్. ³ జేవ్ ఎత్కిజిన్ వెన తిలిన్తె, జలె, మరియ ఒగ్గర్ విలువ తిలి ఏక్ ఎదిలి చెంగిల్ వాసెన తేల్ ఆన్లి. ఆన, యేసుచ చట్టోతె గాన, జాచి నెండి తెన్ పుంచిలి, చి ఒండి గెరి జా తేల్చి వాసెన బెర్తి. ⁴ జలె, ఇస్కరియోతు యూదా మెలో యేసుచ సిన్సుల్తె తా, జో కి ఒత్త అస్సె. కొన్సొ మెలె, జో పణ్ణో విరోదుమ్ సుదల్తె యేసుక దెర దెయెదె. జలె, యేసుక మరియ జా తేల్ గాన్డికయ్, జో యూదా జాక, ⁵ “ఈంజ తేల్ సొవ్వు పుంజొ వెండ్లుక విక గెల్దది జలె, బీద సుదల్క జా డబ్బుల్

దర్ముమ్ దెంక జతి!” మొన గోల కెర్లన్. ⁶ గని ఆరిక సంగిలో, బీద సుదల్చి ఉప్పిర్చి కన్యారుమ్క నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జో చోరు. సిన్సుల్చి డబ్బుల్ పెట్టె జోచి అత్తి తిలి, చి జా డబ్బుల్ జో చోర కంక అలవాట్ జా తిలో.

⁷ జలె, యూదా జా కోడు సంగితికయ్, యేసు జోక, “జాక గోల కెరు నాయ్. అంక †రోవితి దీసికచి కామ్క ఈంజ గుర్తు తతి రితి జా, జా తేల్ తియ దా తిలి. తవుసు. ⁸ బీద సుదల్ కెయ్క తెయ్క తుమ్చి తెన్ తవుల చి రిసా ఇస్టుమ్ అయ్లి పొది జోవయింక దర్ముమ్ దెంక జయెదె. ఆవ్, మాత్తుమ్, కెయ్క తెయ్క తుమ్చి తెన్ ఇసి తయె నాయ్” మొన సంగిలన్.

⁹ యెరూసలేమ్తె ‡పండుగ్క బెర తిల యూదుల్, జలె, యేసుచి రిసా, జో ‘బేతనితె లాజర్తె అస్సె’ మొన నూన కెర, యేసుక దెకుక మొన, చి జో జియణ్ణో లాజర్క దెకుక మొన ఒత్త ఉట్ట అయ్ల.

¹⁰⁻¹¹ జాకయ్, ‘లాజర్క జియణ్ణిచి రుజ్జు దెక ఒగ్గర్జిన్ అమ్చి ఆచారిమ్ ముల దా యేసుక నంపజతతి’ మొన వెల్లెల పూజర్లు బియ్ కెర, లాజర్క కి మారుక ఉచర్ల.

యేసు యెరూసలేమ్తె ఉట్ట అయ్లో

(మత్త 21:1-11; మార్కు 11:1-11; లూకా 19:28-40)

¹² ‘యేసు యెరూసలేమ్తె జెతయ్’ మొన పండుగ్క బెర తిల మాన్సుల్ అన్నెక్ దీసి నూన కెర, ¹³ ‘జో తెన్ దస్సుల్ జమ్దె’ మొన, పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా కజురుమ్ రూకుల్చ మట్టల్ మోడ దెరన వట్టె జా తా, యేసు పాసి అయ్లి పొది “అమ్చొ ప్రబుచి నావ్ తెన్ జెతో రచ్చించుప కెర్తొసాక జోబర, జోబర! అమ్చి ఇస్రాయేల్చ ప్రెజల్చొ రానొక ఓనన్ను, ఓనన్ను!” మొన జోచి రిసా కేకుల్ గల్తె తిల.

¹⁴⁻¹⁵ జలె, ‘జర్లు జయెదె’ మొన దేముడుచి కొడెతె పూర్లుమ్ దేముడు రెగ్గయ్లి తిలిసి జర్లు జలి. కిసి మెలె, యేసు ఏక్ గాడ్డె పిల్ల దొర్కు కెరన, వెగ, పట్టుమ్తె అయ్లో. “ఓ కీసీమోనుచి దువిసి, తుయి అన్నె బి నాయ్! గాడ్డె పిల్లతె వెగ, తుమ్చొ రానొ జెతయ్!” మొన రెగిడ్డి కోడు.

¹⁶ ఈంజ ఎత్కి జర్లు జతె తిలి పొది యేసుచ సిన్సుల్ కి అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్. గని యేసు దేముడు అబ్బొన్తె అన్నె వెగ గెలి పడ్డె, యేసుక ఇసి జలి, చి జోచి రిసా దేముడు అబ్బొసి జా కోడు రెగ్గవ తిలన్ మొన ఉచార కెర్ల.

¹⁷ జలె, యేసు జో లాజర్క మెస్సున్ తెంతో బుకారా జియడ తిలిన్తె బెర తిల మాన్సుల్ జేవ్ జా ఇసి సొంత దెకిలిన్క అప్పె సాచి సంగితె తిల. ¹⁸ యెరూసలేమ్తెచ ప్రెజల్ కిచ్చొక యేసు తెన్ దస్సుల్ జంక బార్ జా తిల

* 11:55 11:55 పస్కా పండుగ్క రిసా 2:13చి ఎట్టచి కోడు దెక. † 12:1 12:1 పస్కా పండుగ్క రిసా 2:13చి ఎట్టచి కోడు దెక. ‡ 12:7 12:7 పస్కా పండుగ్క కిసి మెంకపిల్లక అర్పితుమ్ దెవుల గే, దస్సి, ఈంజ జెతె తిలి పస్కా పండుగ్క యేసుయి పాపల్ గెచ్చయ్తి అర్పితుమ్ జయెదె. § 12:9 12:9 2:13చి ఎట్టచి కోడు దెక. § 12:14-15 12:14-15 ‘సీయోనుచి దువిసి’ మెలె, యూదుల్ మొత్తుమ్క టాలి జయెదె.

మెలె, లాజర్ క యేసు జియడ జోచి అదికారుమ్ క రుజ్జు దెకయ్ లిన్ చి రిసా సూన తిల. 19 ప్రెజల్ యేసుక నంపజతతి మెన పరిసయ్యుల్ దెక, “అయ్యె, జోవయింక పిట్టయ్ తిసి అమ్ అన్నె కిచ్చొ కెరుక కామ్ క నెంజె. ఆదె, లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్ జోచి పట్టి గెచ్చ అన్తి” మెన ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబన్ల.

20 పండుగు పొది బక్తి కెరుక అయ్ లసతె సగుమ్ జిన్ గ్రీసు దేసిమ్ చ మాన్సుల్ ఒత్త అయ్ ల. 21 జేవ్ జలె, గలిలయతె తిలి బేత్సయిదా గవ్విచొ పిలిప్ మెంతో యేసుచొ సిస్సుడు ఎక్కిలోక చజ కెర జోక “బాబు, యేసు తెన్ లట్టబుక మెన అయ్ లమ్” మెన సంగిల. 22 చి పిలిప్ అంద్రెయ మెలో సిస్సుడుక సంగ, జేవ్ దొగుల యేసుతె జా, జోక సంగిల.

యేసు మొర గెచ్చుక తిలిన్ చి రిసా సంగిలిసి

23 యేసుక జేవ్ దొగుల సిస్సుల్ జా కబుర్ సంగితికయ్, జో జోవయింక, “ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్ లోసా గవురుమ్ జతి సమయ్యుమ్ జా అస్సె. 24 తుమ్ క ఆవ్ కిచ్చొ నిజామి కచితుమ్ సంగితసి మెలె, గోదుమ్ గిడ్డ జవున్ పంటో దెరుక జలె, బుయ్యె సేడ చొప్పొ కుసుడ గెలెకయ్ జయెదె. దస్సి తొలితొ మొర్లి రితి నే జలెగిన, ఎక్కి గిడ్డయ్ తా గెచ్చెదె. గని దస్సి మొర్లి రితి జలె, ఒగ్గర్ పంటో దెరెదె.

25 “జోచి జీవుక జో కో ప్రేమ కెర రచ్చించుప కెరనుక ఉచరుల గే, జోచి ప్రాసుమ్ పాడ్ జా గెచ్చెదె, గని ఈంజ లోకుమ్ తె కో జోచి సొంత జీవుక విలువ నే దెకితె దేముడుక నిదానుమ్ కెరుల గే, జోచి జీవు జోక దొర్కు జా, పరలోకుమ్ తె గెచ్చ కెయ్ క తెయ్ క ఒత్త జివుల. 26 అంచి సేవ కో కెరుల గే, అంచి పట్టి అయ్ లి రితి ఆవ్ కెర్లి రితి కెరుక, చి ఆవ్ కేనె తయిందె గే, అంచొ సేవ కెర్లిసా ఒత్తయ్ తంక. కో అంచి సేవ కెరుల గే, జోక కచితుమ్ దేముడు అబ్బొ గవురుమ్ కెరెదె.

27 “ఓ బ, అప్పె అంచి పెట్టి ఒగ్గర్ బాద జతసి. ఆవ్ తుక కిచ్చొ సంగుక? ‘ఓ బ, ఈంజ సమయ్యుమ్ చి కామ్ అంక పిట్టవు’ మెన సంగుక గే? నాయ్, నెంజె. ఈంజ కామ్ చి రిసాయి, సమయ్యుమ్ చి రిసాయి ఈంజ లోకుమ్ తె ఆవ్ అయ్ లయ్, గెద? 28 ఓ బ, తుచి నావ్ క గవురుమ్ కెరను” మెన దేముడు అబ్బొనక ప్రార్లన కెర్లన్, చి బేగి, ఆగాసుమ్ తెంతో జో దేముడు జోచి అవాడ్ సూనయ్ లన్. కిచ్చొ మెన సూనయ్ లన్ మెలె, “అంచి నావ్ క గవురుమ్ కెర అస్సి, చి అన్నె గవురుమ్ కెరనిందె” మెన సంగిలన్.

* 12:33 12:33 ‘సిలువ’ కీసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీవ్ తి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్సి డేడివొ రిత డండల్ బెదవుల జా సిచ్చు జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్రవ కెర, జోవయింక అత్తో చట్టో చంపా కెరవ, అత్తోచట్టోతె మేకుల్ పెట, నెంజిలె వాలివొ తెన్ బంద దా, సిలువ బుయ్యె టీవ రోవ కెర దస్సి ములుల. జో సిచ్చు జతోసా దస్సి ఒడయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్ చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చు, జా. † 12:34 12:34 తెలుగు బైబిల్ తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్ లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్ తె అగేచి పావ్ పుస్తకమ్ తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్ తె మోసి పూర్ణమ్ చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సె.

29 పాసి టీవ తిల జనాబ్ సూన్ల, చి “ఉర్బుల్ కెర్లి” మెన జోవయింతె సగుమ్ జిన్ సంగిల. అన్నె సగుమ్ జిన్, మాత్రుమ్, “దేముడుచి దూత ఎక్కిలో జో తెన్ లట్టబ్లన్” మెన సంగిల. 30 యేసు జోవయింక, “ఈంజ అవాడ్ సూనయ్ లిసి అంక దయిరిమ్ కెర్లి రిసా నాయ్, అంక దయిరిమ్ అస్సె. గని తుమ్ కయ్ ‘నంపజతు’ మెన సూనయ్ లన్. 31 కిచ్చొక మెలె, అప్పె జర్గు జంక తిలిన్ చి రిసా ఈంజ లోకుమ్ చ తీర్పు జవుల. అప్పె జర్గు జంక తిలిన్ చి రిసా, ఈంజ లోకుమ్ క అప్పెచి మట్టుక విలువ కెర్లి సయ్ తానుక బార్ కెర పెలవ దెయెదె. 32 అన్నె, మాన్సుల్ అంక బుయి తెంతో ఉక్కుల టీవడ్లి పొదిక దేసిమ్ లు ఎత్తి తెంతోచ మాన్సుల్ క అంచితె బుకారా ఆనిందె” మెన ఒత్త తిలసక యేసు సంగిలన్. 33 ‘ఉక్కుల టీవడ్లి పొదిక’ మెలి కోడుతె కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, ఏక్ *సిలువతె మాన్సుల్ యేసుక టీవడ్లి, మొరెదె. జో సంగిలిన్ తె జయ్యి అర్దుమ్.

34 జలె, యేసు జా కోడు సంగితికయ్, జనాబ్ తెచ మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జా కిచ్చొ మెల మెలె, “‘రచ్చించుప కెర్లిసా జతో క్రీస్తు నే మొర్లి కెయ్ క తెయ్ క తా గెచ్చెదె’ మెన † మోసి పూర్ణమ్ చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ ల ఆగ్గుల్ తె తిలిసి సూన అస్సుమ్. గని తూయి జలె, ‘ఆవ్ మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్ లోసాక ఉక్కుల టీవడుక అస్సె’ మెన తుయి సంగితసి. దస్సి జలె మాన్సు జా జెర్మన్ అయ్ లోసా క్రీస్తు జయెదె గే, నెంజె గే?” మెన అన్మానుమ్ జలె.

35 జేవ్ దస్సి జతికయ్, యేసు జోవయింక, “అన్నె సగుమ్ దీనల్ అంచి ఉజిడి తుమ్ చి తెన్ తయెదె. తుమ్ అందర్ బుద్దిక దెర్ను నే సేడ్లి రిసా, ఈంజ ఉజిడి తతె తుమ్ ఈంజ ఉజిడతె ఇండ. కిచ్చొక మెలె, అందర్ తె కో ఇండుల గే, కేనె గెతతి గే నేన్ తి. 36 తుమ్ ఉజిడచ పుత్తర్లు జతి రిసా, ఈంజ ఉజిడి తుమ్ తె తతె ఎద ఈంజ ఉజిడక పూర్తి నంపజంక దెర” మెన బోదన కెర్లన్. యేసు ఇసి సంగ కేడయ్ లి పడ్డొ, ఒత్త తెంతో బార్ జా, యూదుల్ నే చజితి రితి లుంకిల్ రితి తిలొ.

యూదుల్ నే నంపజలిన్ చి రిసాచి కోడు

37 యేసు జోవయింక మొక్కె జోచి అదికారుమ్ క రుజ్జు దెకయ్ త ఎత్తివాట్ కమొ కెర తిలె కి, జోక జేవ్ నంపజతి నాయ్. 38 జేవ్ నే నంపజతిసి కిచ్చొక మెలె, యెసయా పూర్ణమ్ చొచి అత్తి దేముడు రెగిడ్లి కోడు నెరవెర్చుప జతి రిసాయి.

“ఓ ప్రబువ, అమ్ సంగిలి తుచి కబుర్ సూన్లె కి, కో నంపజా అస్తి? కోయి నాయ్. తుచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్త కమె దెకిలెకి, జోవయించి జా సెక్తికో చిన అస్తి? కోయి నాయ్”

మెన రెగిడ్లి కోడు. 39 జాకయ్ యేసుక నంపజంక నెతిర్ల. 40 పడ్డో జోవయించి సిచ్చుచి రిసా యెసయా పూర్ణుమ్చోచి అత్తి జో ప్రబు రెగ్గియ్లిసి అన్నెకతె కి జయ్యి అర్దుమ్.

“జోవయించ అంకివో గుడ్డి కెర్లి రితి కెర, జోవయించి పెట్టి బేడు బందిలి రితి దేముడు కెర అస్సి.

‡ ‘జోవయించ అంకివో దెకుత్ నాయ్, జోవయించి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంతు నాయ్, ఆవ్ దెతి వర్దుమ్ నజనుక బుల జెతు నాయ్’ మెన అంచి సెలవ్”
మెన ప్రబు రెగ్గియ్లి కోడు.

41 యెసయా పూర్ణుమ్చో కిసి ఇసి మెలన్ మెలె, దేముడు దెకయ్లి సిచ్చుతె యేసుచి గవురుమ్చి గుర్తు దెక తిలొ, చి జోచి రిసా రెగిడ్లన్.

42 యూదుల్తె ఒగ్గర్జిన్ యేసుక నే నంపజలెకి, జోవయింతె ఒగ్గర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్ కి నంపజల. గని మాన్సుల్చి మొక్కె ఒప్పన్తి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ‘పరిసయ్యుల్ సూన్లె, అమ్క సబ గెరలె అన్నె పెనయితి నాయ్’ మెన బిల. 43 కిచ్చొక దస్సి బిల మెలె, దేముడు దెతి గవురుమ్చి కంట, మాన్సు దెతి గవురుమ్కయ్ ఆన జా తిల.

44 జలె, ఎత్తిజిన్ సూన్తి రితి కేక్ గల యేసు కిచ్చొ మెన బోదన కెర్లన్ మెలె, “కో అంకయ్ నంపజతతి గే, ఎక్కి అంకయ్ నాయ్, గని అంక తెద్రయ్లోసాక నంపజతతి. 45 అంకయ్ కో దెకితతి గే, అంక తెద్రయ్లోసాక దెకితతి.

46 “ఈంజ లోకుమ్తె కిచ్చొక అయ్లయ్ మెలె, అందర్బుద్ది ఇండిత ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క ‘దస్సి తత్తు నాయ్, గని అంక నంపజా రచ్చించుప జతు’ మెన దొర్కు జలి ఉజిడి తా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్.

47 అంచ కొడొ కో సూన్తతి గని కెర్లి నాయ్ గే, జోవయింక ఆవ్ తీర్పు కెరి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లిసి ఈంజ లోకుమ్చక తీర్పు కెర సిచ్చు కెర్లి రిసా నాయ్, గని జోవయింక రచ్చించుప కెర్లి రిసాయి అయ్లయ్.

48 “గని జాగర్త తా. కిచ్చొక మెలె, కో అంక నంప కెర్లి నాయ్, చి అంచ కొడొ సూన కెరుక నెసితి గే, జోవయింక తీర్పు కెర సిచ్చుతె తెద్రయ్లిసి అస్సి. మెలె, ఈంజ లోకుమ్చక తీర్పు కెర్లి జా ఆకర్ దీసిక, ఆవ్ అప్పె సంగిల కొడొ జోవయింక కచితుమ్ తీర్పు కెర సిచ్చుతె తెద్రవుల.

49 కిచ్చొక మెలె, అవ్వి కెర ఆవ్ కిచ్చొ సంగి నాయ్. ఆవ్ కిచ్చొ మెన లట్టుబుక గే, కిచ్చొ సంగుక గే, అంక తెద్రయ్లో దేముడు అబ్బొయి అంక ఆడ్ర దా అస్సి. 50 అన్నె కేనె నాయ్, గని జోచి కోడు కెర్లిన్తెయ్ పరలోకుమ్తె బెదితి కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి సెక్తి అస్సి మెన కచితుమ్ జాని. జాకయ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి గే, దేముడు అబ్బొయి సంగిల్ రితి ఆవ్ సంగితసి.”

13

యేసు జోచ సిస్సుల్క చట్టో దోవలిసి

1 ఈంజ లోకుమ్ ముల దా దేముడు అబ్బొన్తె అన్నె ఉట్ట గెతి సమయమ్ అయ్లి మెన యేసు జానె. జో ఈంజ లోకుమ్తె నిసాన్ల బారజిన్ సిస్సుల్క అగ్గె తెంతో ప్రేమ కెర్తయ్, గని అప్పె, *పస్కా వండుగ్క ఏక్ దీసి అగ్గె, ఆకర్ ఎదచి జోచి ఎదివాట్ ప్రేమ సొస్టుమ్ దెకయ్లొ.

2 జా సంజె, యేసు జోవయించ బారజిన్ సిస్సుల్ తెన్ ఎక్కితె అన్నిమ్ కెర్తతి. ఇస్కరియోతు సీమోనుచో యూదా మెలొ పుత్తుసి జోవయింతె అస్సి. జలె, యేసుక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి దెర దెంక మెన నయ్తాన్ యూదాక సికడ అస్సి. 3 గని, ‘దేముడు అబ్బొ అంచి అత్తి ఎత్తి సార్ప కెర దా అస్సి, చి దేముడు అబ్బొ తెంతో ఉత్త అయ్లయ్, చి దేముడు అబ్బొతెయి ఆవ్ అన్నె ఉట్ట గెతసి’ మెన యేసు జానె.

4 జలె, అన్నిమ్ కెర్తె తిలి పొది యేసు ఉట్ట, జో గలన తిలి దిగిల్ సాక్క రితిసి తియ దా, జోవయించ సిస్సుల్క, జో గొత్తి నుదొ జతి రితి గుర్తుక, ఏక్ తువ్వల్ కెరంట్ బందన్లన్.

5 తెదొడి తప్పెలయ్ పాని నువ కెర, సిస్సుల్క చట్టో దోవ జో బందన్లి తువ్వల్ తెన్ వుంచుక దెర్లన్. సగుమ్జిన్చ చట్టో దోవ వుంచ తా, 6 సీమోను పేతురుచ చట్టో దోవుక మెన జోతె పావెలన్. గని పేతురు జోక, “ప్రబు, తుయి అంచ చట్టో దోవుక గే? పోని!” మెన బమ్మతెన్ సంగిలన్. 7 ‘పోని’ మెన సంగితికయ్, యేసు జోక “ఆవ్ అప్పె కెర్లిసి తుక అప్పె అర్దుమ్ నాయ్. గని పడ్డొక అర్దుమ్ కెరంతె” మెన సంగిలన్. 8 పేతురు జోక అన్నె, “ప్రబు, తుయి అంచయ్ చట్టో కెయ్క కి దోవుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్” మెన ఒగ్గర్ జా సంగిలన్. యేసు జోక, “ఆవ్ తుక †నుబ్రుమ్ నే కెర్లి, అంచి రాజిమ్తె తుక కిచ్చొ వాట తయె నాయ్” మెన సంగిలన్. 9 పేతురు జోక, “ప్రబు, దస్సి జలె, అంచ చట్టో అత్తో బోడి కి, ఎత్తి దోవ గెలు!” మెన సంగిలన్.

10 తెదొడి యేసు జోక, “కో పాని నాయ తవుల గే, జోచ చట్టొక పిట్టవ, పూర్తి నుబ్రుమ్ జా తవుల. దస్సి, ఎక్కిలోక

‡ 12:40 12:40 నెంజెలె. “నెంజెలె జోవయించ అంకివో దెకిత, జోవయించి పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి ఆవ్ చెంగిల్ కెర్లి వర్దుమ్ నజనుక పసుల జెత”. * 13:1 13:1 పస్కా వండుగ్క కిసి మెండపిల్లక అర్పితుమ్ దెవుల గే, దస్సి, ఈంజయ్ వండుగు దీసి యేసుయి పాపల్ గెచ్చయ్తి అర్పితుమ్ జయెదె. † 13:8 13:8 13:1చి ఎట్టొచి కోడు దెక.

పిట్టవ, తుమ్ ఎత్కిజిన్ సుబ్రుమ్ జా అస్సున్” మెలన్. 11 యేసు కిచ్చొక దస్సి మెలన్ మెలె, కో జోక విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెయెదె గే జో జానె. జాకయ్ ‘ఎత్కిలోక పిట్టవ తుమ్ ఎత్కిజిన్ సుబ్రుమ్ జా అస్సున్’ మెన సంగ తిలో.

12 సిస్సుల్చ చట్టో దోవ కేడయ్లి పడ్డె, జోచ పాలల్ అన్నె గలన, అన్నె అన్నిమ్తె వెన, యేసు జోవయింక, “ఆవ్ తుమ్క కెర్లి గుర్తుచి రిసా తుమ్క అర్దుమ్ జలి గే నాయ్ గే? 13 అల్లె, అంక ‘గురు’, ‘ప్రబు’ మెన తుమ్ సంగితను. బాద నాయ్. ఆవ్ నిజుమి తుమ్చో గురు, తుమ్చో ప్రబు. 14 ఆవ్ జలె, తుమ్చో ప్రబు తుమ్చో గురు జలెకి, తుమ్క సేవ కెర్లి ఏక్ గుర్తుక తుమ్చ చట్టో దోవతసి జలె, తుమ్ జా గుర్తుచి అర్దుమ్ కెరన తుమ్ కి ఎత్కిలోచ చట్టో ఎత్కిలో దోవలి రితి జా, ఎత్కిలోక ఎత్కిలో సేవ కెర్లి తంక. 15 ఆవ్ అప్పె కెర్లిసి జా గుర్తుకయ్, తుమ్క ఆవ్ కెర్లి రితి తుమ్ ఎత్కిలోక ప్రేమ కెర్లి తంకయ్. 16 తుమ్క నిజుమి కచితుమ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, సేవ కెర్లిసా జోచో ఎజొమానిచి కంట వెల్లో నెంజె. దస్సి, తెద్రయ్ జలొసా, జలె, జోక తెద్రయ్లోసాచి కంట వెల్లో నెంజె. 17 జలె, ఈంజ ఎత్కిచి అర్దుమ్ కెరన్దదు మెలె, జా బుద్ది ఇండితె తిలె తుమ్క చెంగిలి.

విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెయెదె
(మత్త 26:20-25; మార్కు 14:17-21; లూకా 22:21-23)

18 “గని, ఆవ్ అప్పె సంగిలి బుద్ది తుమ్ ఎత్కిజిన్ జను నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ నిసాన్లనచి బుద్ది ఆవ్ జాని. అప్పె జర్గు జతిసి కిచ్చొక జయెదె మెలె, అంచి తెన్ అన్నిమ్ కెర్లి ఎత్కిలో అంక తాప్ దిలి రితి కెరెదె మెన రెగిడ్లి కోడు అప్పె నెరవెర్చుప జంకయ్. 19 ఈంజ ఎత్కి జర్గు నే జతె అగ్గె ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొక సంగితసి మెలె, జా జర్గు జలి మెలె, జా రుజ్జు దెక, ‘నిజుమి దేముడు తెద్రయ్లో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్లిసా’ మెన అంచి రిసా తుమ్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ నంప జస్సె. 20 తుమ్క అన్నె కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ తెద్రయ్త మాన్యుల్క కో నంపజా మరియాద కెరుల గే, అంకయ్ నంపజా మరియాద కెర్లి రితి జయెదె. అంకయ్ నంపజా కో మరియాద కెరుల గే, అంక తెద్రయ్లోసాక నంపజా మరియాద కెర్లి రితి జయెదె” మెన సంగిలన్.

21 ఈంజేవ్ కొడె సంగ కెర, యేసు జోచి మెన్పుతె బాద సేడ, సిస్సుల్క కిచ్చొ సాచి సంగిలన్ మెలె, “తుమ్క కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె, తుమ్చితె ఎత్కిలో అంక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్ప కెర దెయెదె” మెన సంగిలన్. 22 జలె, కిచ్చొ రిసా సంగితయ్ గే నేన్తి, చి

ఎత్కిలోక ఎత్కిలో అన్మానుమ్ తెన్ దెక దుకుమ్ జల. 23 గని యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లి సిస్సుడు ఎత్కిలో యేసుచి †గుండెచి ఉప్పిరి పెల వెన అస్సె. 24 జాకయ్, సీమోను పేతురు జో సిస్సుడుక సయన కెర, “కచి రిసా సంగితయ్ గే, సూన అమ్క సంగు” మెన సంగిలన్. 25 జాకయ్, యేసుచి గుండెచి ఉప్పిరి పెల తిలో జో సిస్సుడు “ప్రబు, కచి రిసా దస్సి సంగిలది?” మెన పుసిలన్, చి 26 యేసు పోడి గండ దెర, “ఈంజ పోడి గండ రోన్తె బుడ్డవ కక్క దెయిందె గే, జొయ్యి” మెన సంగిలన్. సంగ, జా గండ బుడ్డవ కెర, ఇన్సురియోతు సీమోనుచో పుత్తున్ జలొ యూదాక దిలో. 27 యూదా జా గండ నజన్లి బేగి, నయ్తాన్ జోక దెర్లన్. యేసు జానె, చి “తుయి కెరుక తిలిసి బే బేగి జర్గు కెరు!” మెన యూదాక సంగిలన్.

28 యేసు యూదాక కిచ్చొక దస్సి సంగిలన్ గే జా అన్నిమ్ కెర్లి తిలనతె కోయి నేన్తి. 29 గని జోచి డబ్బుల్ వెటె యూదాచి అత్తి తిలి, చి ‘పండుగు అన్నిమ్క దొర్కు జలిసి గెన ఆను’ జలెకు, ‘బీద సుదల్క కిచ్చొ జవున్ దర్ముమ్ దేను’ మెన యేసు జా కోడు సంగ తయెదె మెన సగుమ్జిన్ ఉచర్ల. 30 జలె, జా గండ నజన, యూదా చట్టున బార్ జా ఉట్ట గెలన్. తెదొడి అందర్ జా తిలి.

ఎత్కిలోక ఎత్కిలో ప్రేమ కెర్లి తా

31 యూదా బార్ జతికయ్, తిల సిస్సుల్క యేసు, “అప్పెయి జర్గు జతిసి తెన్ ఆవ్ మాన్పు జా జెర్మున్ అయ్లోసాచి గవురుమ్ డీసెదె, చి అంక జర్గు జతిన్చి రిసా దేముడు ప్రబుచి గవురుమ్ డీసెదె. 32 అంచితె జర్గు జతిన్తె దేముడుక గవురుమ్ జెయెదె, చి జా కామ్తె అంక కి జో గవురుమ్ కెరెదె. బేగి గవురుమ్ కెరెదె.

33 “ఓ పుత్తర్లు, అప్పె ఏక్ గడియయ్ తుమ్చి తెన్ ఇసి తయిందె, చి ఉట్ట గెచ్చిందె. ఆవ్ గెలె, అంక చజితె, గని యూదుల్క ఆవ్ సంగిలి రితి, ఆవ్ కేనె గెచ్చిందె గే, తుమ్ అప్పె ఒత్త జెంక నెతుర్పు.

34 “జలె, తుమ్క ఏక్ నొవి ఆగ్గు దెతసి. కిచ్చొ ఆగ్గు మెలె, తుమ్ ఎత్కిలోక ఎత్కిలో ప్రేమ కెర్లి తా. ఆవ్ తుమ్క కెర్లి ప్రేమ దెకవ అస్సి గే, దస్సి తుమ్ కి ఎత్కిలోక ఎత్కిలో ప్రేమ కెర్లి తంక. 35 తుమ్చితె ఎత్కిలోక ఎత్కిలో దస్సి ప్రేమ కెర్లి తిలె, తుమ్క ‘అమ్చ సిస్సుల్’ మెన ప్రెజల్ ఎత్కి చినుల. జయ్యి జోవయింక రుజ్జు తయెదె” మెన బోదన కెర్లన్.

36 తెదొడి సీమోను పేతురు “ప్రబు, కేనె గెతి రిసా తుయి సంగితసి?” మెన యేసుక పుసిలన్, చి యేసు జోక, “ఆవ్ కేనె గెతసి గే, తుయి అప్పె అంచి పట్టి జెంక నెతిర్సి, గని పడ్డొక జెస్సె” మెన సంగిలన్. 37 జాకయ్ పేతురు జోక, “ప్రబు, ఆవ్ కిచ్చొక అప్పె తుచి పట్టి జెంక నెతిరి? తుచి రిసా ఆవ్ మొర కి గెచ్చిందె!” మెన సంగిలన్. 38 యేసు

† 13:23 13:23 జోవయింక విందుల్ రిత అన్నిమ్తె బల్లచి సుట్టునంత బెంచివో చి ఉప్పిరి ఇదిల్ ఎంగ్గ తిలి రితి ఒర్గు జా అన్నిమ్ కెరుల.

జోక, “అంచి రిసా తుయి మొర గెచ్చుక దయిరిమ్ గే? తుక కిచ్చొ నిజుమి కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె. ఆజి రాతిక, కుకుడొ నే వాస్తె అగ్గె, ‘జోక నేని’ మెన తుయి తివ్వెరి అంచి రిసా సంగితె” మెన సంగిలన్.

14

యేసు సిస్సుల్క దయిరిమ్ సంగిలిసి

1 తెదొడి యేసు సిస్సుల్క, “ఆవ్ ఉట్ట గెలె, తుమ్చ పెట్టి చింత గలన నాయ్. దేముడుక నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తా. అంక కి నంప తెన్ తా. 2 జో అంచొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి గెరి ఒగ్గర్ గదివొ అస్తి. తుమ్క కి ఒత్త టాన్ అస్సె. నెంజిలె తుమ్క సంగితయ్. తుమ్క జా టాన్ తెయార్ కెరుకయ్ ఆవ్ గెతసి. 3 ఆవ్ గెచ్చు తుమ్ తతి టాన్ తెయార్ కెర్లయ్ మెలె, తుమ్ కి అంచి తెన్ తంక మెన, అంచితె కడ నెతి రిసా అన్నె జెయిందె. 4 ఆవ్ గెతి టాన్చి వాట్ తుమ్ జాన్సు” మెన సంగిలన్.

5 జాకయ్ తోమా మెలో సిస్సుడు జోక, “ప్రబు, తుయి కేనె గెతసి గే నేనుమ్. జా వాట్ అమ్ కీసి జానుక జయెదె?” మెన పుసిలన్, 6 చి యేసు జోవయింక, “ఒత్త గెతి వాట్ ఆవ్వి. ఒత్త గెతి రిసా దొర్కు జలి సత్తిమ్ ఆవ్వి. ఒత్త గెతి రిసా దొర్కు జలి జీవు ఆవ్వి. అంక నంపజలెకయ్ మాన్సు దేముడు అబ్బొతె జెంక జయెదె. నెంజిలె కో జెంక నెతిర్తి. కేన్ వేర వాట్ నాయ్. 7 అంక తుమ్ నిజుమి జాన్తను జలె, అంచొ దేముడు అబ్బొకయ్ జాన్తను. అప్పె తెంతో తుమ్ జోక జాన్సు, జోక దెక అస్సున్” మెన సంగిలన్.

8 జలె, పిలివ్క అర్దుమ్ నాయ్ చి రిసా, “ప్రబు, దేముడు అబ్బొదక అమ్క దెకవు, చి అమ్క అన్నె కిచ్చొ నాయ్” మెన సంగిలన్. 9 యేసు జోక, “ఓ పిలివ్, తుమ్చి తెన్ ఆవ్ ఎత్తి దీసల్ తిలె కి, అప్పెక అంక చినిస్ నాయ్ గే? కో అంకయ్ దెక అస్తి గే, దేముడు అబ్బొన్క కి దెక అస్తి. జాకయ్, దేముడు అబ్బొదక అమ్క దెకవు మెన తుయి కిచ్చొక పునుక? 10 ఆవ్, అబ్బొసి జలో దేముడుచి పెట్టి తిలిసి, దేముడు అబ్బొ అంచి పెట్టి తిలిసి, తుయి నంప కెర్చి నాయ్ గే? తుమ్క ఆవ్ సంగితిసి సికడ్డిసి ఆవ్ అవ్వి ఉచర్చిసి నెంజె. అంచి పెట్టి తిలొ దేముడు అబ్బొ అంచి అత్తి జోచ కమొ కెర్తయ్. 11 ఆవ్ అబ్బొసి జలో దేముడుచి పెట్టి అస్సి, దేముడు అబ్బొ అంచి పెట్టి అస్సె. ఈంజ కోడు నంప కెరు. నెంజిలె, ఆవ్ సంగిలి రిసా నే నంప కెర్లె, అంచి అత్తి జర్గు జత కమొక ఉచర నంప కెరు. 12 తుమ్క నిజుమి కచితుమ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, అంక కో నంపజవుల గే, ఆవ్ కెర్త కమొ జేవ్ కి కెరుల. ఆవ్ కెర్లనచి కంట జిన్లన కెరుల. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ దేముడు అబ్బొతె ఉట్ట గెతసి. 13 అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొ నజీతె గే, ఆవ్

పుత్తుసి కెర్లెన్తె అబ్బొసి జలో దేముడుచి గవురుమ్ డీసున్ మెనయ్, జయి ఆవ్ జర్గు కెరిందె. 14 అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొ జలెకి నజీలె కి, జర్గు కెర దెయిందె.

దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ తెద్రవుక తిలిన్చి యేసు సంగిలిసి

15 “తుమ్ అంచి ఉప్పిరి ప్రేమ తెన్ తిలె, అంచ *కొణ్ణె రితి ఇండితె తస్తె. 16 తుమ్ దస్సి జలె, దేముడు అబ్బొన్క సంగిమ్దె, చి అన్నెక్లొ తోడు కెర్లొసాక తుమ్తె తెద్రయెదె. జో తుమ్చి పెట్టి తా, కెయ్క తెయ్క తుమ్క తోడు తయెదె. 17 జో కొన్సొ మెలె, పరలోకుమ్చి సత్తిమ్ తిలి సత్తిమ్ దెకయ్తి ఆత్మ. ఈంజ లోకుమ్చి బుద్ది తిల మాన్సుల్ జోక నంపజంక నెతిర్తి. కిచ్చొక మెలె, జో డీస్తాసా నెంజె, చి జోక చినితి నాయ్, నేన్తి. తుమ్ మాత్తుమ్, జోక జాన్సు. కిచ్చొక మెలె, జో తుమ్చి తెన్ తత్తయ్, †చి పడ్డొక తుమ్చి పెట్టి తయెదె.

18 “తుమ్క ములిలె, తుమ్ పొరబోదల్ తతి రితి కెరి నాయ్. తుమ్తె జెయిందె. 19 గడియయ్ తిలె, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ అంక అన్నె దెకితి నాయ్, గని తుమ్ అంక అన్నె దెకితె. మెలె, ఆవ్ జితసిచి రిసా తుమ్ కి జస్తి. 20 ఆవ్ అబ్బొసి జలో దేముడుచి పెట్టి తిలిసి, తుమ్ అంచి పెట్టి తిలిసి, చి ఆవ్ తుమ్చి పెట్టి తిలిసి, తెదొడకయ్ తుమ్క అర్దుమ్ జెయెదె. 21 అంచ ‡కొణ్ణె కో నూన కెరుల గే, జెవ్వి అంక ప్రేమ కెర్తనయ్. కో అంకయ్ ప్రేమ కెర్తతి గే, అంచొ దేముడు అబ్బొ జోవయింకయ్ ప్రేమ కెరెదె. ఆవ్ కి జోక ప్రేమ కెర, అంచి సత్తిమ్చి రిసా జోక రుజ్జుల్ దెకయిందె, జోక ఆవ్ సొస్టుమ్ సొంత డీసిలి రితి” మెన యేసు సంగిలన్.

22 తెదొడి యూదా మెలో ఎక్కిలొ, ఇస్కరియోతు యూదా నెంజె, వేరచొ జో, జలె, యేసుక “కిచ్చొక ఈంజ లోకుమ్చ మాములుమ్ మాన్సుల్క నాయ్, గని ఎక్కి అమ్కయ్ డీస్తె, తుచ రుజ్జుల్ దెకయ్తె?” మెన పుసిలొ. 23 పుసిలె యేసు జోక, “అంచి ఉప్పిరి కో ప్రేమ తెన్ తవుల గే, అంచి కొణ్ణె రితి కెరుల, దస్సి జలనకయ్ దేముడు అబ్బొ ప్రేమ కెరెదె. దస్సి జలనతెయి దేముడు అబ్బొ ఆవ్ జెమ్దె, చి జోచి తెన్ బన జా జో తెన్ తా గెచ్చుమ్దె. 24 అంచి ఉప్పిరి కో ప్రేమ తెన్ తతి నాయ్ గే, జెవ్వి అంచ కొణ్ణె రితి కెర్చి నాయ్. తుమ్ సూన్తి ఈంజ కోడు, జలె, కచి మెలె, ఆవ్ అవ్వి ఉచర్చిసి నెంజె. అంక తెద్రయ్లొ అబ్బొసి జలో దేముడుచి కోడు.

25 “జలె, ఆవ్ తుమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె తతె, అవ్వి ఈంజ బోదన ఎత్తి తుమ్క సూనవ అస్సి. 26 గని, ఆవ్ దేముడు అబ్బొతె గెలె, దేముడు అబ్బొ అంచి నావ్ తెన్ తుమ్క తోడు తతోసాక తెద్రయెదె. జో తోడు తతోసా

* 14:15 14:15 నెంజెలె, ‘అంచ ఆగ్గుల్ రితి ఇండితె తస్తె’. † 14:17 14:17 నెంజెలె, “చి తుమ్చి పెట్టి అస్సె”. ‡ 14:21 14:21 నెంజెలె ‘ఆగ్గుల్’.

కొన్నో మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అబ్బొసి జలో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మయి. జో అమ్చి ఆత్మయి తతోసా తుమ్క ఎత్కి సికడెదె. ఆవ్ తుమ్క సంగిలిసి ఎత్కి తుమ్క ఉచార కెరయెదె.

27 “జలె, ఆవ్ తుమ్క సేంతుమ్ దా కెర ఉట్ట గెతసి. అంచి సేంతుమ్ తుమ్క దెతసి. ఈంజు లోకుమ్చ దెతి రగుమ్చి నెంజె. జాకయ్ కిచ్చొ బాదల్ అల్లర్ అయిలె కి, తుమ్చ పెట్టి చింత గలన నాయ్, బయిమ్ తియన నాయ్. 28 ‘ఆవ్ ఉట్ట గెలె కి, తుమ్తె అన్నె జెయిందె’ మెన సంగిలిసి నూన్దదు. తుమ్ అంచి ఉప్పిరి పూర్తి ప్రేమ తత్తదు జలె, ఆవ్ దేముడు అబ్బొతె గెతిన్చి రిసా సర్ద జతదు. కిచ్చొక మెలె, దేముడు అబ్బొ అంచి కంట వెల్లో. ఒత్త గెలె, ఇన్నె తతి కంట అంక చెంగిలి, తుమ్క చెంగిలి. 29 జలె, జా ఎత్కి జర్గు నే జతె అగ్గె తుమ్క కిచ్చొక సంగితసి మెలె, తుమ్క ‘జా జర్గు జతి పొదిక, పూర్తి నంప తెన్ తా, బమ్మ నెంతె దయిరిమ్ తత్తు’ మెనయ్ అంచి ఆస.

30 “తుమ్చి తెన్ అన్నె ఒగ్గర్ లట్టబుక సమయుమ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఈంజు లోకుమ్ ఈంజు మదెన ఏలువ కెర్తొసా, నయ్తాన్ జెతయ్. అంచి ఉప్పిరి జోక కిచ్చొ అదికారుమ్ నాయ్, 31 గని దేముడు అబ్బొ అంక తియార్లి కామ్ ఆవ్ కెరుక అస్సె. జో సంగిలి రితి ఆవ్ కెర్లె, అంక ‘నిజామి, దేముడు అబ్బొన్క ప్రేమ కెర్తయ్’ మెన లోకుమ్ ఎత్కిచ చినుల. అల్లె, జొమ్మ, గెచ్చుమ!” మెన సంగిలన్.

15

ద్రాచ రూక్చి టాలి

1 తెదొడి యేసు ఇసి మెన టాలి సంగిలన్. “ఆవ్ నిజామ్ జలో ద్రాచ రూకు జయిందె. అంచొ దేముడు అబ్బొ రూకుక పొస్తాసా జయెదె. 2 జలె, అంచ కొన్నల్తె కేన్ కొన్నతె పంటొ దెరె నాయ్ గే, ఈంజొ రూకు పొస్తా దేముడు అబ్బొ జా కొన్న గెచ్చవ గెలెదె. గని కేన్ కొన్నతె పంటొ దెరెదె గే, ‘అన్నె ఒగ్గర్ పంటొ దెర్పు’ మెన, కొన్నల్ కుట్టవ గెలెదె.

3 “తుమ్క ఆవ్ సూనయ్లి కొణొ సూన్దదుచి రిసా, తుమ్ సుద్ది జా అస్సున్. 4 జలె, ఆత్మక అంచి తెన్ బెద తా అంచి తెడి తుమ్ జియ అంచి సెక్కిక ఇండ, అంచి పెట్టి తా. ఆవ్ కి తుమ్చి పెట్టి తయిందె. తీగెచి కొన్న అజ జలె, ఒత్త కిచ్చొ పంటొ దెరుక నెత్తె. తీగె తెన్ ఎక్కి తిలెకయ్ ఒత్త పంటొ దెరెదె. దస్సి, తుమ్ ఆత్మక అంక ముల అజ జలె, తుమ్తె కిచ్చొ *పంటొ దెర్తి రితి జంక నెతుర్పు. అంచి తెన్ ఎక్కి తిలెకయ్ †పంటొ తుమ్తె దెరెదె.

5 “ద్రాచ రూకు అచ్చి, రూక్చి జివు అంచి పెట్టి అస్సె. తూమ్ అంచ కొన్నల్. ఆత్మక అంచి తెన్ బెద తా అంచి

తెడి జియ అంచి సెక్కిక కో ఇండ అంచి పెట్టి తవుల గే, జోచి పెట్టి ఆవ్ తయిందె, చి జో తెన్ ఒగ్గర్ ‡పంటొ దెర్తె తయెదె. ఆవ్ నెంజిలె, తుమ్ కిచ్చొ కెరుక నెతుర్పు. 6 కో ఆత్మక అంచి తెన్ బెద నే తతె అంచి తెడి నే తతె అంచి సెక్కిక నే ఇండితె అంచి పెట్టి తతి నాయ్ గే, కామ్క నెంజిలి కొన్న కుట్టవ వెంట గెలి రితి జయెదె, కొమ్మ జా మొర గెచ్చెదె. కొన్నల్ దస్సి జలె, జోవయింక గుడ్డ కెర ఆగితె గల డయుల. కో ఆత్మక అంచి తెన్ బెద నే తతె అంచి తెడి నే తతె అంచి సెక్కిక నే ఇండితె అంచి పెట్టి తతి నాయ్ గే, దస్సి జవుల. 7 గని ఆత్మక అంచి తెన్ బెద తా అంచి తెడి జియ అంచి సెక్కిక తుమ్ ఇండ అంచి పెట్టి తా అంచి కోడు రితి తుమ్ కెర్తె తిలె, తుమ్ అంచితె కిచ్చొ నజితె గే, తుమ్చి రిసా జర్గు జయెదె. 8 తుమ్ దస్సి జా చెంగిల్ కిపంటొ ఒగ్గర్ తుమ్తె దెర్లె, చి దేముడు అంచొ అబ్బొన్క మాన్సుల్ గవురుమ్ కెరుల. జయ్యి పంటొ జోవయింక గవురుమ్ ఆనెదె, అంచ సిస్సుల్ తుమ్ కచితుమ్ జలిన్క రుజ్జు డీసెదె.

9 “దేముడు అంచొ అబ్బొ అంకయ్ కిసి ప్రేమ కెర్తయ్ గే, ఆవ్ కి తుమ్క దస్సి ప్రేమ కెర అస్సి. అంచి ప్రేమ తెడి తుమ్ తా. 10 దేముడు అంచొ అబ్బొచ *కొణొ ఆవ్ కెర్తె తా జోచి ప్రేమచి తెడి తా జోచి ప్రేమ తెన్ ఇండితసి. దస్సి, అంచయ్ కొణొ తూమ్ కెర్తె తిలె, అంచి ప్రేమచి తెడి తుమ్ తా అంచి ప్రేమ ఇండితె. 11 ‘అంచి సంతోసుమ్ తుమ్చి పెట్టి తవున్’ మెన, తుమ్క ‘పూర్తి సంతోసుమ్ జా తత్తు’ మెనయ్, ఈంజేవ్ కొణొ ఎత్కి ఆవ్ సంగ అస్సి.

12 “ఆవ్ తుమ్కయ్ కిసి ప్రేమ కెర అస్సి గే, తూమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా, మెన తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. ఈంజయి తుమ్క ఆగ్గు జా అస్సె. 13 ‘జితు’ మెన, జోవయించ మింతర్పుల్చి రిసా కో జలెకు మొర్తి కంట, కిచ్చొ జిన్లి ప్రేమ నాయ్. 14 ఆవ్ తుమ్క సంగిల్ రితి తుమ్ కెర్లె, అంచ గోతుసుదల్ జా తస్తె. 15 తుమ్క ‘గొత్తి సుదల్’ రితి అప్పె తెంతొ దెకి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జోవయించొ ఎజొమాని కిచ్చొ కెర్తె తయెదె గే గొత్తి సుదల్ నేన్తి. ఆవ్, మాత్రుమ్, అంచొ అబ్బొన్తె సూన్లిసి ఎత్కి తుమ్క సంగ అస్సి. జాచి రిసా తుమ్క ‘గోతుసుదల్’ రితి దెకితసి.

16 “తూమ్ అంకయ్ నిసాన్సు నాయ్. ఆవ్ తుమ్కయ్ నిసాన్లయ్. ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొక నిసాన అంచి కామ్ తియార్ అస్సి మెలె, తుమ్ ఈంజు లోకుమ్తె బార్ జతు, చి అంచి ఆత్మపంటొ జోవయింతె దెర్తె తవున్ మెన ‘జోవయింతె దెర్తి ఈంజు పంటొ కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తా కామ్క జెతె తవున్’. తుమ్ అంక నిదానుమ్ తిలెగిన,

* 15:4 15:4 ‘పంటొ’ నెంజిలె ‘ఆత్మపంటొ’. † 15:4 15:4 ‘పంటొ’ నెంజిలె ‘ఆత్మపంటొ’. ‡ 15:5 15:5 ‘పంటొ’ నెంజిలె ‘ఆత్మపంటొ’. § 15:8 15:8 ‘పంటొ’ నెంజిలె ‘ఆత్మపంటొ’. * 15:10 15:10 నెంజిలె ‘ఆగ్గుల్’ నెంజిలె ‘ఆడ్రల్’.

అంచి నావ్ తెన్ దేముడు అంచో అబ్బొతె తుమ్ కిచ్చొ నజీలె కి, తుమ్క దెయెదె. ¹⁷ తుమ్క కిచ్చొ అగ్గు దెతసి మెలె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్ ప్రేమ కెరై తంకయ్.

నంపజలసక ఈంజ లోకుమ్ విరోదుమ్ జవుల

¹⁸ “ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ తుమ్క విరోదుమ్ జతతి జలె, అంక కి అగ్గె తెంతో విరోదుమ్ జా అస్తి. ¹⁹ ఈంజ లోకుమ్చ కమొ కెర్తస తుమ్ జతదు జలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ తుమ్క ప్రేమ కెర్త. గని, ఈంజ లోకుమ్చ తెంతో తుమ్క ఆవ్ నిసాన్లయ్, చి ఈంజ లోకుమ్చ కమొ తుమ్ కెర్పు నాయ్ చి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ తుమ్క విరోదుమ్ జా అస్తి.

²⁰ “జలె, ఆవ్ తుమ్క సంగిలి కోడు తుమ్ పచ్చు నాయ్. కేన్ కోడు మెలె, ‘సేవ కెర్తొసా జోచొ ఎజొమానిచి కంట వెల్లొ నెంజె’ మెలిసి. ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ అంకయి అల్లర్ కెర అస్తి జలె, తుమ్క కి అల్లర్ కెరుల. జేవ్ అంచయ్ కొడొ రితి కెర్తతి జలె, తుమ్చయ్ కొడొ సూన కెరుల. ²¹ అంచి రిసాయి తుమ్క అల్లర్ కెరుల మెలె, కిచ్చొక మెలె అంక తెద్రయ్లో దేముడుక జేవ్ నేన్తి.

²² “ఆవ్ జెతయ్ నాయ్ జలె, జోవయింక సుబుమ్ కబుర్ సంగితయ్ నాయ్ జలె, జా పాపుమ్ జేవ్ వయిత నాయ్. గని, అయ్లయ్, సంగిలయ్, చి అప్పె, ‘నేన కెర దస్సి కెర్తమ్’ మెన జేవ్ సంగుక నెత్తిర్తి. జా పాపుమ్ వయ అస్తి. ²³ మెలె అంకయ్ కో విరోదుమ్ జవుల గే, దేముడు అబ్బొన్క విరోదుమ్ జా అస్తి. ²⁴ అన్నె, కేన్ మాన్సుకి కెయ్ కి నే కెర్త కమొ ఆవ్ జోవయించి మొక్కె కెర్తయ్ నాయ్ జలె, జా పాపుమ్ వయిత నాయ్. గని అంక దెకయ్ అంక విరోదుమ్ జా అస్తి. జేవ్ అంకయ్ దెక విరోదుమ్ జలిసి జలె, అబ్బొక దెక విరోదుమ్ జలిసి జయెదె. దస్సి జా, అబ్బొన్క కి విరోదుమ్ జా అస్తి. ²⁵ జోవయించి †మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్తె పూర్ణుమ్ దేముడు అబ్బొ రెగ్గయ్లిసి నెరవెర్పుప జంకయ్ ఇసి జా అస్తి. కేన్ కోడు మెలె,

‘ఆరిక అంక విరోదుమ్ జల.’

²⁶ “దేముడు అంచో అబ్బొతె తెంతో ఆవ్ సంగిలో తోడ్ కెర్తొసాక తుమ్ సిస్సుల్తె తెద్రయిందె. జో అబ్బొచి పెట్టి తెంతో బార్ జా జెతోసా. నిజమ్ జలి ఆత్మ, జో. జో తుమ్తె జా కెర, అంచి రిసాయి సాచి సంగెదె. ²⁷ తూమ్ కి అంచి రిసా సాచుల్ జా అస్సున్. కిచ్చొక మెలె, అంచ కమొ మొదొల్ కెర్తి తెంతో అంచి తెన్ని అస్సున్.”

16

¹ “ఆవ్ కిచ్చొక తుమ్క ఈంజ ఎత్తి, సంగ అస్సి మెలె, తుమ్క ‘తెదొడ్క బమ్మ జా అన్మానుమ్ జతు నాయ్’ మెన జేవ్ అల్లర్ నే జతె అగ్గె తుమ్క ఆవ్ సంగితసి. ² జేవ్ దీసల్క తుమ్క జోవయించ సబ గెరల్ తెంతో ఉడడ అన్నె వెసయ్తి నాయ్. అన్నె, ‘ఇన్నెక మార్లె చెంగిలి, మార్లె దేముడుచి సేవ కెర తమ్దె’ మెన సగుమ్జిన్ ఉచర తుమ్క మారుల. ³ కిచ్చొక దస్సి కెరుల మెలె, జేవ్ అంక నేన్తి. ⁴ జా నే జతె అగ్గె తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొక సంగ అస్సి మెలె, జా సమయమ్ జా అయ్లె, ‘ఇసి జయెదె మెన సంగిలో’ మెన తుమ్ ఉచార కెర్తె. జలె, తుమ్ అంచ సిస్సుల్ జలి మొదొల్ తెంతోయ్ ఈంజ ఎత్తి, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొక సంగుక నాయ్ మెలె, తుమ్చి తెన్ తిలయ్, చి సంగుక నాయ్.

తుమ్క తోడ్ తతి రిసా అమ్చి ఆత్మ తుమ్చితె తెద్రయిందె

⁵ “అప్పె, అంక తెద్రయ్లోసాతె ఆవ్ అన్నె గెతసి. గని ‘కేనె గెతసి?’ మెన అప్పె తుమ్చితె కో అంక పుసున్ నాయ్. ⁶ ఆవ్ ఈంజ ఎత్తి, తుమ్క సంగిలి రిసా దుకుమ్ జా అస్సున్. ⁷ జలెకి, తుమ్క కిచ్చొ సత్తిమ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ గెలెకయ్ తుమ్క చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ నే గెలె, అమ్చి ఆత్మ జతో ఆవ్ సంగిలో తోడ్ కెర్తొసా తుమ్క తోడ్ జెయె నాయ్. గని ఆవ్ గెలె, తుమ్తె జోక తెద్రయిందె.

⁸ “జో అయ్లో మెలె, పాపుమ్చి రిసా, సత్తిమ్చి రిసా, తీర్పు కెర్తిసిచి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క రుజ్జుల్ దెకయెదె. ⁹ లోకుమ్ అంక నంపజయె నాయ్ చి రిసా పాపుమ్ వయ అస్తి మెన అంక నంపనెంజిలసక రుజ్జు దెకయెదె. ¹⁰ అంచో దేముడు అబ్బొన్తె ఆవ్ ఉట్ట గెచ్చిందె, అంక అన్నె తూమ్ ఇసి దెకున్ నాయ్. అంచి పున్నిమ్చి రిసా ఈంజ లోకుమ్చక జో రుజ్జు దెకయెదె. ¹¹ జాచి రిసా ఈంజ లోకుమ్క అప్పెచి మట్టుక ఏలుప కెర్తొ సయ్తాన్ తీర్పు జా, జోచి పాపుమ్ వయ సిచ్చుతె గెచ్చుక అస్సి మెన రుజ్జు దెకయెదె.

¹² “ఆవ్ తుమ్క సంగితిసి కెత్తిగే అస్సి. గని, అప్పె సంగిలె తుమ్ ఓర్పుప జంక నెతుర్పు. ¹³ జలె జో, సత్తిమ్ జలి ఆత్మ జలోసా తుమ్చి పెట్టి అయ్లె, జొయ్యి సత్తిమ్తె తుమ్క ఇండయెదె. జోక, జొయ్యి కిచ్చొ సంగె నాయ్. జో ఒత్త అమ్తె కిచ్చొ నూనెదె గే, జయ్యి తుమ్క సంగెదె. ¹⁴ జో అంచితె తిలిస్సియి కడన తుమ్క నూనెదె. జాచి రిసాయి అంక గవురుమ్ కెరెదె. ¹⁵ అబ్బొసి జలో దేముడుచి ఎత్తి, అంచి, జాకయ్ ‘జో తుమ్క సంగితిసి ఎత్తి. అంచి’ మెన తుమ్క సంగిలయ్.

† 15:25 15:25 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గుయ్ల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి, బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకమతె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమతె మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గుప అస్సి.

పడ్డొక తుమ్క సంతోసుమ్ జెయెదె

16 “ఇదిల్ కాలుమ్ గెలి పడ్డొ అంక తుమ్ దెకుక నెతుర్పు, అన్నె, ఇదిల్ కాలుమ్తె అంక దెకితె మెన సంగిలన్. 17 జోచ సిస్సుల్తె సగుమ్జిన్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబ, గడియ గెలె, అంక దెకున్ నాయ్. ఒత్త తెంతో అన్నె గడియ గెలె, అంక అన్నె దెకితె మెన కిచ్చొక సంగిలన్. ఆవ్ ‘దేముడు అబ్బొతె ఉట్ట గెచ్చొదె’ మెన కిచ్చొక సంగిలన్?” మెన సంగితె తిల. 18 “గడియ గెలె మెన కిచ్చొ అర్దుమ్ తెన్ సంగితయ్? జో కిచ్చొచి రిసా సంగితయ్ గే నేనుమ్” మెన లట్టబన్.

19 జేవ్ జొయ్యి పుసితతి మెన, నా యేసు జానయ్ జేవ్చి తెన్ ఇసి సంగిలో. అన్నె గడియ గెలె, తుమ్ అంక దెకున్ నాయ్. ఒత్త తెంతో. అన్నె గడియ గెలె, తుమ్ అంక అన్నె దెకితె మెన ఆవ్ సంగిలయ్, గెద. ఇన్నెచి రిసా ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లట్టబ్బను, నాయ్ గే? 20 తూమ్ దుకుమ్ జా ఏడ్డె. గని, లోకుమ్చ సర్ద జవుల తుమ్చి దుకుమ్ సర్దతెను తయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి.

21 లడెన్ జతి తేర్బోద, జలె, జాచి కంట్లు పాచ జా అయ్లి మెలె, ఏడెదె, గెద. గని, లడెన్ జలి మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె ఏక్ ‘బోద జెర్లిలో’ మెన జాచి సర్దక బేగి దుకుమ్ ఎత్తి పచ్చ గెలెదె. 22 దస్సి, ఆవ్ అప్ప గెలె, తుమ్క గడియ దుకుమ్ తయెదె. గని, ఆవ్ తుమ్చి తెన్ అన్నె దస్సుల్ జయిందె, చి తుమ్చి పెట్టి సంతోసుమ్ జా గెతె, చి కో కి తుమ్చితె తిలి సంతోసుమ్ కడుక నెత్తిర్తి.

23 జేవ్ దీసల్తె అంక తుమ్ కిచ్చొ కి పుసితసి నాయ్. తుమ్ దేముడు అబ్బొతె కిచ్చొ సంగిలే కి, అంచి నావ్ తెన్ దొర్కు జయెదె మెన తుమ్క కచితుమ్ సంగితసి. 24 అప్పె ఎద అంచి నావ్ తెన్ తుమ్ కిచ్చొ నజుక నాయ్. తుమ్చి సంతోసుమ్ పూర్తి జతి లెక నజ, దొర్కు జయెదె.

25 “ఈంజ సంగతి ఒండి కి అర్దుమ్ లుంకయ్ జలి రితి సంగ అస్సి. జలె ఆవ్ కెయ్యక జలెకి అర్దుమ్ లుంకయ్ జలి రితి తుమ్చి తెన్ నే లట్టబ్బె, అబ్బొచి రిసా తుమ్క సొస్టుమ్గ నూనయ్తి గడియ జెతయ్. 26 జా దీసల్ అయ్లి పొది అంచి నావ్ తెన్, తుమ్ నజితె. గని, దేముడుక తుమ్చి తెన్ ఆవ్ నెడిమి జా ప్రార్దన కెర్రిసి నెంజె మెన సంగుక నాయ్. 27 కిచ్చొక మెలె అబ్బొ తుమ్క ప్రేమించుప కెర్రయ్. తూమ్ అంక ప్రేమించుప కెర, అంక అబ్బొ జలో దేముడు తెంతో బార్ జా అయ్లన్ మెన నంపజలదు. 28 దేముడు అబ్బొ తెంతో ఆవ్ బార్ జా ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్. అన్నె, అప్పె ఈంజ లోకుమ్ ముల దా, ఒత్త జోతె అన్నె గెతసి” మెన సంగిలన్.

29 జోచ సిస్సుల్, జలె, “ఈందె, అర్దుమ్ లుంకయ్ జలి రితి కిచ్చొ కి నే సంగితె సొస్టుమ్గ లట్టబ్బసి. 30 తుయి ఎత్తి

జాన్సి, చి అమ్ నే పుసితెకి, అమ్చి మెన్ను తిలిసి తుయి జాన్సి మెన అప్పె జానుమ్. దేముడుతె తెంతో తూయి బార్ జా అయ్లదు మెన నంపజా సంగితి కాయ్. 31 యేసు జోవయింక దెక, అప్పె తూమ్ నంపజతసు గే? 32 ఈందె తుమ్చితె ఒండిజిన్క కి కచి గెరి జొయ్యి సెదుర్ప జా అంక ఎక్కిలోకయి ముల దెతి గడియ జెతయ్, జా అస్సి. జలె అబ్బొ అంచితె అస్సి చి రిసా ఆవ్ ఎక్కిలోయి నెంజె.

33 “ఈంజ ఎత్తి కిచ్చొక తుమ్క సంగ అస్సి మెలె, ‘అంచి తెడి తుమ్క సేంతుమ్ తవున్’ మెనయ్. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె అల్లర్ సేడ్డె, గని దయిరిమ్ తెన్ తా. ఈంజ లోకుమ్తెచ అల్లర్చి ఉప్పిరి ఆవ్ జిన్ అస్సి” మెన సంగిలన్.

17

యేసు ప్రార్దన కెర్రిసి

1 యేసు ఈంజ ఎత్తి సంగ కేడవ, ఆగాసుమ్ పక్క దెక, పరలోకుమ్ తిలె దేముడు అబ్బొన్క ప్రార్దన కెర్లన్.

“ఓ బ, అంచి నమయుమ్ జా అయ్లి మెన జాని. ఆవ్ తుచొ పుత్తుది తుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రితి, ఆవ్ పుత్తున్ తా గవురుమ్ కెరు. 2 ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్చి ఉప్పిరి ఆవ్ పుత్తుక తుయి అదికారుమ్ దా అస్సిన్. కో అంక నంపజంక తుయి సెలవ్ దా అస్సిన్ గే, జెవ్వి తుచి రాజిమ్తె బెదితి, మొర్లె పరలోకుమ్తె గెచ్చొ కెయ్క తెయ్క జతి రితి ఆవ్ దెంక మెన, తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దా అస్సిన్. 3 తుయి ఎక్కిలోయి నిజుమ్ జలో దేముడు తుక, తుయి తెద్రయ్లో అంక, జేవ్ నంపజతిసి, అమ్క జేవ్ జాన్తిసి, ఆవ్ యేసు తుయి తెద్రయ్లో రచ్చించుప కెర్రిసా జతో క్రిస్తు. 4 తుయి అంక తియార్లి కామ్ ఆవ్ పూర్తి నెరవెర్పుప కెర, ఈంజ లోకుమ్తె తుక గవురుమ్ ఆన అస్సి. 5 ఓ బ, ఈంజ లోకుమ్ నే జెర్మున్ జతె అగ్గె తెంతో తుచి తెన్ ఆవ్ ఒత్త తతె అంక కిసి గవురుమ్ తిలి గే, అప్పె తుచితె పరలోకుమ్తె అన్నె దస్సి గవురుమ్ జతి రితి కెరు.

6 “అంచ సిస్సుల్ జతి రితి, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్తె సగుమ్జిన్క తుయి నిసాన, అంచి అత్తి సార్పు కెర దా అస్సిన్. తుయి కిసాచొ గే ఈంజేవ్ దెకిత్ రితి ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె జియ అస్సి. తుచయ్ మాన్సుల్ ఈంజేవ్, చి ఇన్నెక అంచి అత్తి తుయి సార్పు కెర దిలది, చి తుచి కోడు రితి ఈంజేవ్ నిదానుమ్ ఇండ అస్సి. 7 తుయి అంక దిలిసి ఎత్తిచి రిసా ‘వేరచి నెంజె, గని తుయి దిలిసి’ మెన అప్పె జాన్తి. అంక తుయి తెద్రయ్లోసా నిజుమ్ మెన చినిల. 8 ‘సంగు’ మెన తుయి సంగిలి కొడె ఎత్తి ఇన్నెయింక ఆవ్ సంగ అస్సి, చి ఈంజేవ్ నూన, నంపజా, ఆవ్ తుచితె తెంతో ఉట్ట అయ్లిన్క ‘నిజుమ్’ మెన జాన్తి. తుయి అంక తెద్రవ అస్సిన్ మెన నంపజా అస్సి.

9 “ఇన్నెచి రిసాయి ఆవ్ అప్పె ప్రార్దన కెర్తసి. ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్కిజినిచి రిసా ఇసి మెన ప్రార్దన కెరి నాయ్, గని ఈంజేవ్ తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దిలసయ్చి రిసా ప్రార్దన కెర్తసి. ఈంజేవ్ తుచయ్ మాన్సుల్. 10 అంచి ఒండి తుచయ్, తుచి ఒండి అంచయ్, చి ఈంజేవ్ నిదానుమ్ జలిన్ తెన్ అంక గవురుమ్ జెతయ్.

11 “ఆవ్ తుచితె అప్పె అన్నె జెతసి చి అప్పె తెంతో ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్తె తయె నాయ్. గని ఈంజేవ్, మాత్రుమ్ తవుల. సుద్ది తిలో ఓ బ, ఈంజేవ్ చెంగిల్ తతి రితి, *తుయి అంక దిలి తుచి నావ్చి సెక్తిక ఇన్నెక రక్కు, చి ఆవ్ తుయి కిసి †ఎక్కి జా అన్నుమ్ గే ఈంజేవ్ కి ఎక్కి జా తంక తుచి నావ్ తెన్ ఇనయింక దెకు. 12 ‡ఆవ్ ఇనయింతెన్ బుల్తె తిలి పొది, తుయి అంక దిలి తుచి నావ్ తెన్ ఇన్నెక రకితె తిలయ్. ఆవ్ జేవ్క జాగరిత తెన్ రకిలయ్ చి, ఇనయింతె కో నాసెనుమ్ జతి నాయ్. నాసెనుమ్తె గెత్తో జో ఎక్కిలో పిట్టవ, జలె, తుయి పూర్గుమ్ రెగ్గయ్లి రితి నాసెనుమ్ జా అస్సె, దేముడుచి కొడొతె తిలి జా కోడు అప్పె నెరవెర్పువ జతి రిసా.

13 “అప్పె, జలె, ఆవ్ తుచితె జెతసిచి రిసా, ‘అంచి సంతోసుమ్ ఇన్నెచి పెట్టి నెరవెర్పువ జా కామ్ కెర్పు’ మెన ఈంజ ఎత్కి, అప్పె ఈంజ లోకుమ్తె ఆవ్ తతె, ఇన్నెచి మొక్కె తుక సూనయ్తసి.

14 “ ‘సంగు’ మెన తుయి సంగిలిసి ఎత్కి ఇన్నెయింక ఆవ్ సంగ అస్సి. ఆవ్ ఈంజ లోకుమ్చొ నెంజి, చి అంచ సిస్సుల్ ఈంజేవ్ జలి తెంతో, ఈంజేవ్ కి ఈంజ లోకుమ్చ నెంజితిచి రిసా, ఈంజ లోకుమ్చ పైజల్ ఇన్నెయింక విరోదుమ్ దెకితతి. 15 జలె, తుక ‘ఈంజ లోకుమ్తె తెంతో ఇన్నెయింక కడ నెవుసు’ మెన అంచి ఆస నాయ్, గని ‘ఈంజ లోకుమ్తె ఈంజేవ్ తా గెలె, సయ్తాన్క, జోచి సేవక, ఈంజేవ్ దెర్ను నే సేడ్డి రితి రక్కు’ మెన తుక ప్రార్దన కెర్తసి.

16 “ఆవ్ కిసి ఈంజ లోకుమ్చొ నెంజి గే, అంక నంపజలి తెంతో ఈంజేవ్ కి ఈంజ లోకుమ్చ నెంజితి. 17 ఈంజేవ్ పూర్తి తుచయ్ జా తుచి సేవ నిదానుమ్ కెర్తె తతి రితి, తుచి సత్తిమ్తె ఇన్నెక సుద్ది కెరు. తుచి కోడు సత్తిమ్. 18 తుయి కిసి అంకయ్ ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లది గే, మాన్సుల్క ఈంజేవ్ సత్తిమ్ వాట్ దెకయ్తి రితి, ఆవ్ ఇన్నెక తెద్రవ దా అస్సి. 19 ఈంజేవ్ కి తుచి సత్తిమ్తె తుచయ్ జా, తుచి సుద్ది జా తుక నిదానుమ్ తత్తు మెనయ్, అంచి జీవ్ తుచి అత్తి ఆవ్ సార్పు కెర దెతసి.

* 17:11 17:11 నెంజిలె, ‘తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దిల ఈంజేవ్ సిస్సుల్క తుచి నావ్చి సెక్తిక రక్కు’. † 17:11 17:11 నెంజిలె, ‘ఎక్కి ప్రేమయ్ అన్నుమ్ గే, ఈంజేవ్ కి ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ఎక్కి ప్రేమయ్ తెన్ తవుల’. ‡ 17:12 17:12 నెంజిలె, తుయి అంచి అత్తి సార్పు కెర దిల ఈంజేవ్ సిస్సుల్ తెన్ ఆవ్ బుల్తె తిలి పొది తుచి నావ్ తెన్ ఇన్నెక రకితె తిలయ్.... § 17:21 17:21 ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఎక్కి ప్రేమచి కోడు. 11 నంబర్ కోడుచి ఎట్టాచి కోడు దెక.

* 17:22 17:22 ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఎక్కి ప్రేమచి కోడు. 11 నంబర్ కోడుచి ఎట్టాచి కోడు దెక. † 17:23 17:23 ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ ఎక్కి ప్రేమచి కోడు. 11 నంబర్ కోడుచి ఎట్టాచి కోడు దెక. ‡ 17:24 17:24 నెంజిలె ‘ఆవ్ గెతిన్తె జా, అంచి తెన్ తత్తు’.

20 “ఎక్కి ఈంజేవ్ అంచ సిస్సుల్చి రిసా ఇసి ప్రార్దన కెరి నాయ్. ఈంజేవ్ అంచి రిసా సాచి సంగిలె, ఇన్నెయింక కోడు సూన అన్నె కో అంక నంపజా గెచ్చుల గే, జోవయింక రిసా కి ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తసి. 21 ఓ బ, తుయి కిసి అంచి పెట్టి అస్సిన్ గే, చి ఆవ్ కిసి తుచి పెట్టి అస్సి గే, దస్సి ఈంజేవ్ కి, జేవ్ కి, అమ్చి పెట్టి తా ఏఎక్కి జతు, చి దస్సి ఎక్కి జల మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ అన్నె మాన్సుల్ దెకిలె, తుయి అంక తెద్రయ్లిసి జేవ్ కి నంపజవుల. 22 తుచి గవురుమ్తె అంక కిసి తుయి టీవడ అస్సిన్ గే, అంచి గవురుమ్తె ఆవ్ ఇన్నెయింక టీవడ అస్సి, చి ఆవ్, తూయి, కిసి ఎక్కి జా అన్నుమ్ గే, ఈంజేవ్ కి *ఎక్కి జతు మెనయ్ అంచి ఆస. 23 దస్సి, ఆవ్ ఇన్నెయింక పెట్టి, తుయి అంచి పెట్టి తమ్దె, చి ఈంజేవ్ పూర్తి †ఎక్కి జవుల. దస్సి జలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ కిచ్చొ దొన్ని చినుల మెలె, అంక తెద్రయ్లోసా తుయి మెన చినుల, చి తుయి అంకయ్ కెద్ది ప్రేమ కెర అస్సిన్ గే, ఇన్నెయింక కి తుయి తెద్ది ప్రేమ కెర్తసి మెన చినుల.

24 “ఈంజ లోకుమ్ నే జెర్మున్ కెరె అగ్గె తెంతో అంచి ఉప్పిర్చి తుచి ఎదివాట్ ప్రేమక అంక ఒగ్గర్ గవురుమ్ దా అస్సిన్. జలె, ఓ బ, తుయి అంక దిల సిస్సుల్ కి ‡ఆవ్ తిలిన్తె అంచి తెన్ తత్తు, చి తుయి అంక దిలి గవురుమ్ దెకుతు, మెన అంచి ఆస. 25 పున్నిమ్ తిలో ఓ బ, ఈంజ లోకుమ్చ తుక నేన తిలె కి, ఆవ్ తుక జాని, చి కచితుమ్ తుయి అంక తెద్రయ్లిసి ఈంజేవ్ సిస్సుల్ జాన్తి. 26 తుయి అంక ప్రేమ కెర్లి ప్రేమ ఇన్నెయింక పెట్టి తవున్ మెన, ఆవ్ ఇన్నెయింక పెట్టి తంక మెన, తుయి కిసాచొ జా అస్సిన్ గే, ఇన్నెయింక ఆవ్ దెకవ అస్సి, దెకయ్తె తయిందె” మెన దేముడు అబ్బొన్క యేసు ప్రార్దన కెర్తన్.

18

యేసుక విరోదుమ్ సుదల్ దెర్లిసి
(మత్త 26:47-56; మార్కు 14:43-50; లూకా 22:47-53)

1 యేసు ఈంజేవ్ కొడొ సంగ కేడవ, జోచ సిస్సుల్ తెన్ బార్ జా, కెద్రోసు మెంతి లోయ ఒత్తల్తొచి ఒడ్డుతె జిన గెచ్చు, సిస్సుల్ తెన్ ఒత్త తిలి తోటతె పెసిల. 2 పుండితి రిసా యేసు జోచ సిస్సుల్ తెన్ ఒత్త గెచ్చుక అలవాట్చి రిసా, అప్పె ఒత్త గెచ్చు తవుల మెన, జోక విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెంక గెలో యూదాక అజ్జ. 3 జో యూదా జలె,

వెల్లెల పూజర్లుతె చి పరిసయ్యుల్తె గెచ్చు, జోచ జమాన్లు సగుమ్జిన్క, నయన్యుమ్ సుదల్ సగుమ్జిన్క కడ ఆన, జేవ్, లాంతెర్లు దివ్వో, అయదల్ దెరన, యేసు తిలిన్తె ఉట్ట అయ్ల.

4 జోక జర్గు జంక తిలిసి ఎత్తి యేసు జానె చి, జేవ్ దెర్లన ఒత్త పాచ జెతికయ్, జో పురైతో జా, “కక్క చజితను?” మెన జోవయింక పుసిలన్. 5 జేవ్ జోక, “నజరేతు గద్విచ్చో యేసుక చజితనుమ్” మెన జబాబ్ దిల, చి యేసు జోవయింక “అవ్వి జో!” మెలన్. జోవయించి అత్తి జోవయింక దెర దెంక ఒప్పన్లొ యూదా జోవయింతెన్ ఒత్త టీచ అస్సె. 6 జలె, “ఆవ్వి జో” మెన యేసు సంగితికయ్, జోక దెరుక మెన అయ్ల జనాబ్ పడ్డో గుంచ బుయ్యో సేడ గెల.

7 పడ్డో, “కక్క చజితను?” మెన యేసు జోవయింక అన్నెక్ సుట్టు పుసిలన్, చి “నజరేతు గద్విచ్చో యేసుక” మెన అన్నెక్ సుట్టు సంగిల. 8 సంగిలె, యేసు జోవయింక “‘ఆవ్వి జో’ మెన తుమ్క సంగిలయ్, గెద. అంకయ్ చజితను జలె, అంకయ్ దెర, గని అంచి తెన్ తిలసక పోస” మెన జబాబ్ దిలన్. 9 చి యేసు అగ్గె సంగ తిలి ఏక్ కోడు ఇన్నెయింతెన్ *ఏక్ రగుమ్క నెరవెర్పువ జలి.

“తుయి అంచి అత్తి సార్ప కెర దిలసతె కో నాసెనుమ్ జతి నాయ్” మెన దేముడు అబ్బొన్క తెదోడి సంగ తిలి కోడు.

10 జలె, సీమోను పేతురుక ఏక్ కండా తిలి. జో పేతురు జా కండా కడన, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచ్చో గొతిమాన్లు ఎక్కిలోక కుంద, జోచి ఉజిల్ కంగ్గొ సింద గెలన్. జో గొతిమాన్లుచి నావ్ ‘మల్కు’. 11 పేతురు దస్సి కెర్తికయ్, “కండా తియ దేన్! దేముడు అబ్బొ అంక తియార్లి కామ్ దుకుమ్ సైమల్ జతిసి జలెకి, ఆవ్ జా కామ్ కెరుకయ్, జా దుకుమ్, జా సైమ ఓర్పువ జంకయ్” మెన పేతురుక యేసు సంగిలన్.

12 జలె, జేవ్ జమాన్లు, జోవయించో అదికారి చి దేముడుచి గుడిచ సయన్యుమ్ సుదల్ యేసుక దెర, బంద గెల. 13 తొలితో † ‘అన్నా’ మెలోసాతె కడ నిల. జో కొన్సొ మెలె, కయప మెలో జా వెర్నిచ్చో ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచ్చో మామొసి. ‡ 14 ‘అమ్చ యూదుల్ నస్టుమ్ నే జతి రిసా ఎక్కిలో మొరై చెంగిలి’ మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్లుల్క, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి కి అగ్గె సంగ తిలొ. ఈంజొ కయప జో ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి.

* 18:9 18:9 17:12 చి దెక. అన్నె కిచ్చొ రగుమ్క నాసెనుమ్ జతి నాయ్ మెలె, జేవ్ మొరై ఎదక యేసుక నిదానుమ్ తా: గెల. † 18:13 18:13 ‘అన్నా’ అగ్గె ఎత్తి వెల్లొ పూజరి జా తిలొ. ‡ 18:13 18:13 13-14 ఈంజ మత్తెలి తొలితో రెగ్గె పుస్తకల్తె ఏక్ పుస్తకుమ్తె 13 నంబర్చి కోడు కేడ్డి బేగి 24 నంబర్చి కోడు గల అస్సి; 14 నంబర్చి కోడుచి కంబ అగ్గె. § 18:14 18:14 11:50 చి కోడు దెక. * 18:24 18:24 13 నంబర్చి కోడుచి ఎట్టెచి కోడుక దెక.

జోచొ సిన్సుడు నెంజి మెన పేతురు సంగిలిసి (మత్త 26:69-70; మార్కు 14:66-68; లూకా 22:55-57)

15 యేసుక జేవ్ మాన్సుల్ దెర ఎత్తిక వెల్లొ పూజరితె కడ నెతె తిలి పొది, సీమోను పేతురు, అన్నెక్లొ సిన్సుడు, దొగుల, జేవ్ దెర్లనచి పట్టి గెల. ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జో అన్నెక్లొ సిన్సుడుక జానె, చి జో సిన్సుడు కి యేసు తెన్ ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచి గెరి తెడి పెసిలన్. 16 గని, పేతురు గుమ్ముమ్ పాసి, బయిలె టీచ జా తిలొ. జలె, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జాన్లొ జో అన్నెక్ సిన్సుడు అన్నె బార్ జా, గుమ్ముమె రకితి తేరబోద గొత్తి నుదొక సంగ, పేతురుక తెడి కడ ఆన్లన్. 17 జా తేరబోద గొత్తి నుదొ పేతురుక దెక, “తుయి కి జో మాన్సుచ్చొ సిన్సుడు, కిచ్చొగె” మెలన్, గని “నెంజి” మెన పేతురు సంగిలన్.

18 జలె, ‘చల్లి’ మెన, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిచ గొత్తి నుదల్ దేముడుచి గుడిచ సయన్యుమ్ సుదల్ తెన్ మెసి బొగుల్చి ఆగి లావ తపితె తిల. పేతురు కి, తపుక మెన గెచ్చు, ఒత్త జోవయింతెన్ అస్సె.

ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి (మత్త 26:59-66; మార్కు 14:55-64; లూకా 22:66-71)

19 మదెనె ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి యేసుక పరిచ్చ కెర్లన్. జోచ సిన్సుల్చి రిసా, జోచి బోదనచి రిసా పరిచ్చ కెర్లన్. 20 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి బోదన, జలె, ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్తిజిన్ సూన్తి రితి ఎదార్దుమ్ సంగ అస్సి. అమ్చ యూదుల్చ సబ గెరలె బోదన కెరై తిలయ్, చి దూరి పాసి తెంతొ ఎత్తిజిన్ యూదుల్ బెర జెతికయ్ అమ్చి దేముడుచి గుడితె కి బోదన కెరై తిలయ్. ఆవ్ కెయ్య కి, కిచ్చొ కి లుంకచోరు సంగి నాయ్. 21 జాకయ్, కిచ్చొక అంకయ్ పుసుక? కిచ్చొ కిచ్చొ సంగ అస్సి గే, అంక సూన్లసకయ్ పుస” మెన యేసు జబాబ్ దిలన్.

22 యేసు దస్సి సంగితికయ్, పాసి టీచ తిలొ సయన్యుమ్ సుదొ ఎక్కిలో యేసుక వెట, “ఎత్తిక వెల్లొ పూజరిక తుయి దస్సి జబాబ్ దెంక బెదెదె గే? పోని!” మెన గోల కెర్లన్. 23 యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఆవ్ సంగిలిసి తప్పు తిలెగిన, రుజ్జు దెకవ సాచి సంగ, గని, ఆవ్ సంగిలిసి సత్తిమ్ జతయ్. జాక, కిచ్చొక అంక వెటుక?” మెన సంగిలన్.

24 * తెదోడి అన్నా, యేసుక బంధున్ తెన్ ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జలొ కయపతె తెద్రయ్లన్.

యేసుచో సిస్సుడు నెంజి మెన పేతురు అన్నె సంగిలిసి (మత్త 26:71-75; మార్కు 14:69-72; లూకా 22:58-62)

25 సీమోను పేతురు ఒత్త ఆగి తపితె అస్సె, జలె, ఒత్త తిల మాన్సుల్ జోక “తుయి కి యేసుచో సిస్సుడు, నెంజిన్ గే?” మెంతికయ్, జో “ఆవ్ నెంజి” మెలన్. 26 గని ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచో గొతిమాన్సుచి కండో పేతురు అగ్గె సింద తిలో. జలె, జో మాన్సుచో సొంత మాన్సు ఎక్కిలో ఒత్త తిలో. జో, జలె, పేతురుక “అప్పె తూయి జోవయింతెన్ తోటతె తిలది. తుక దెకిలయ్, గెద?” మెలన్. 27 గని, “నాయ్, జో మాన్సుక నేని!” మెన పేతురు సంగిలన్, చి జో సంగిల్ బేగి కుకుడో వా:సిలన్.

రోమ అదికారి యేసుక పరిచ్చ కెర్లిసి

(మత్త 27:1-2,11-31; మార్కు 15:1-20; లూకా 23:1-25)

28 తెదొడి, యేసుక కయప మెలో జో ఎత్తిక వెల్లో పూజరి పున కెర కేడయ్ తికయ్, జా రోమ దేసిమ్ తెంతొచో అదికారిచి మేడతె జోక వెల్లెల మాన్సుల్ కడ నిల. గని, జోక కడ నిలన జా మేడ తెడి పెసితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ యూదుల్ జవుల, చి పస్కా మెలి జోవయించి పండుగు తిలి, చి ‘యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్చ గెరలె పెసిలె గార్ జమ్దె, చి గార్ జలె పండుగ్ అన్నిమ్ కంక గారు. పండుగు పిట్టెదె’ మెంతతి.

29 జాకయ్, పిలాతు మెలో జో అదికారి బార్ జా, జోవయింతెన్ జా కెర “కిచ్చొ నేరిమ్ కెర్లొ మెన ఈంజొ మాన్సుచి రిసా తుమ్ సంగితసు?” మెన యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క పుసిలన్. 30 జేవ్ జోక “ఈంజొ నేరిమ్ కెర్లొ నాయ్ జలె, ఇన్నెక తుచితె సార్ప కెరుక మెన కడ ఆన్తమ్ గే? నాయ్” మెన జబాబ్ దిల.

31 దస్సి సంగితికయ్, పిలాతు జోవయింక, “తుమ్ ఇన్నెక కడన, తుమి, దేముడు మోసె తెన్ దిలి తుమ్చ సొంత ఆగ్గుల్ రితి ఇన్నెక తీర్పు కెర!” మెలన్. దస్సి మెంతికయ్ జేవ్ జోక “ఆమ్ కెర్లి రితి పత్రల్ గల మార్తి సిచ్చ కెరుక జలె, ‘నాయిమ్ నాయ్’ మెన, తుమ్ రోమియులు ఒప్పున్ నాయ్” మెన జబాబ్ దిల. 32 జేవ్ దస్సి జబాబ్ దిలి తెంతొ ‘†సిలువతె మొర గెచ్చిందె’ మెలి అర్దుమ్ తెన్, జో మొర్లిసి కిచ్చొ రగుమ్ జర్లు జతిన్చి రిసా యేసు అగ్గె సంగ తిలి కోడు నెరవెర్పుప జలి.

33 పడ్డొ పిలాతు, మేడచి తెడి అన్నె పెన, యేసుక బుకార్లన్. యేసుచి రిసాచ కొడొ నూన తిలో, చి “తుయి యూదుల్చో రానొ గే?” మెన జోక పుసిలన్. 34 ఇసి పున పరిచ్చ కెర్లికయ్, యేసు జోక, “తుయి అజ్జ కెర అంక దస్సి సంగితసి గే? నాయ్ మెలె, కో జలెకు వేర మాన్సు తుక †దస్సి మెన అంచి రిసా సంగ అస్తి గే?” మెన పుసిలన్. 35 జాచి రిసా, పిలాతు జోక “ఆవ్ యూదుడు గే, చి దస్సి మెనిందె? నెంజి, తుచ సొంత యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, వెల్లెల పూజర్లు, తుక అంచితె సార్ప కెర అస్తి. కిచ్చొ కెర అస్సిన్, చి తుక దస్సి కెర్లితి?” మెన పిలాతు పుసిలన్.

36 యేసు, జలె, కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “అంచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్చె నెంజె. అంచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్చి జతి జలె, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్చి అత్తి ఆవ్ దెర్పు నే సేడ్డి రితి అంచ గొత్తి సుదల్ యుద్దుమ్ కెర్లె. గని అంచి రాజిమ్ ఈంజ లోకుమ్చి నెంజె” మెన జబాబ్ దిలన్.

37 యేసు దస్సి సంగితికయ్, పిలాతు జోక “దస్సి జలె, ‘రానొ’ మెన తుయి నిజుమ్ సంగితసి గే?” మెన అన్నె పరిచ్చ కెర్లన్, చి యేసు జోక, “ ‘రానొ’ మెన తుయి అంక సంగితసి. ఆవ్ కిచ్చొక జెర్మిలయ్, కిచ్చొక ఈంజ లోకుమ్తె అయ్లయ్ మెలె, సత్తిమ్ దెకవుక, సత్తిమ్చి రిసా సాచి సంగుక అయ్లయ్. జయ్యి అంచి కామ్. కో సత్తిమ్తె బెదితన జవుల గే, అంక సంపజవుల” మెన సంగిలన్. 38 యేసు దస్సి సంగితికయ్, పిలాతు మెలో జో అదికారి, “కేతె, సత్తిమ్?” మెన సంగిలో.

పిలాతు దస్సి సంగ కెర, మేడ తెంతొ బార్ జా, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తిలిన్తె అన్నె గెచ్చ, “ఈంజొ కిచ్చొ నేరిమ్ నే కెర్లి రితి అంక డిస్సయ్. 39 తుమ్చి కీపస్కా పండుగ్క మాత్రుమ్, జేల్తె తిలో కేన్ జవున్ జేలి జలొసాక తుమ్చి రిసా ఆవ్ విడ్డల్ కెరుక అంక అలవాట్. జలె, కక్క ఆవ్ ముల దెంక? తుమ్చ యూదుల్చో ఈంజొ రానొక ముల దెంక?” మెన పిలాతు పుసిలన్. 40 గని జేవ్ కీసి జల మెలె, “ఈంజొ మాన్సుక పోనీ! బరబ్బుక ములు!” మెన ఒర్ప దిల. బరబ్బు, జలె, మాన్సుక మొరయ్తెసా.

19

యేసుక సిలువ గల్లి రిసా సిచ్చ కెర్లిసి

1 జలె, పిలాతు తెదొడి కిచ్చొ కెర్లన్ మెలె, *‘పెల్లె సాలు కిచ్చొగె’ మెన ఉచర, కొర్డల్ తెన్ పెటయిలన్.

† 18:32 18:32 12:32, 33క దక. ‘సిలువ’ కీసి తయెదె మెలె, ఏక్ బీచ్ తి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్ని డేడివొ రిత డండల్ బెదవుల. జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎండ్లవ కెర, జోవయింప అత్తొ చట్టొ చంపొ కెరవ, అత్తొచట్టొతె మేకుల్ పెట, నెంజిలె వాలివొ తెన్ బంద దా, సిలువ బుయ్యె టీవ రోప కెర, దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతోసా దస్సి ఒడయ్ జా మొరెదె. రోమ్ దేసిమ్చి అలవాట్ తెన్ చి సిచ్చ, జా. † 18:34 18:34 యూదుల్చో రానొ మెనంతయ్ మెన యేసుచి రిసా పిలాతుక సంగితి, అంచి రోమ్ దేసిమ్చి అదికారుమ్ యేసు పిట్టవుక ఉచర్తయ్ మెన పిలాతు కోవుమ్ జా మొర్లి సిచ్చ దెయెదె మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ కుత్త కెర తిల. లూకా 23:2. § 18:39 18:39 పూర్ణమ్ పొది యూదుల్ ఐగుప్తు దేసిమి తా గొతిమాన్సుల్ జలిన్ తెంతొ ఎత్తి. అదికారుమ్ తిలో దేముడు విడ్డల్ కెర్లిసి ఏద కెర్లి రిసా యూదుల్ ఈంజ పస్కా. పండుగు కెరుల. ఈంజయి వెర్చి యేసు పాపల్ తెంతొ విడ్డల్ కెర్లొసా జయెదె మెన నేన్ తి. * 19:1 19:1 లూకా 23:16, 22క దక. † 19:2 19:2 మత్తయి 27:27, మార్కు 15:16.

2 ఒత్త తెంతో, నయన్యుమ్ సుదల్ నగుమ్జిన్, యేసుక †మేడచి తెడి కడ నా కెర, ఆరి కొంకడ్డి రితి 'రానొ' మెన కంటకంపల్ తెన్ ఏక్ కిరీటుమ్ గంచ, జోచి బోడితె గల, ‡ఊడ రంగుచొ పాలుమ్ జోక గల దా తెయార్ కెర, 3 పాసి జా జోకర, "యూదుల్చొ రానొ, తుక జెయ్యి!" మెన మొక్కె వెట్ట.

4 తెదొడి, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తిలిన్తె పిలాతు అన్నె బార్ జా, జోవయింక "ఓదె, జోకిచ్చొ నేరిమ్ నే కెర్లి రితి అంక డీస్తయ్, చి జయి గుర్తుక, తుమ్క రుజ్జు దెకయ్తి రితి, తుమ్ తిలిన్తె ఆవ్ జోక బార్ కెర్లిసి" మెన సంగితికయ్, 5 కంట కంపల్చి కిరీటుమ్ జోచి బోడి తతె, ఎరన పాలుమ్ జో గలన తతె, యేసుక బార్ కెర్లి, చి "ఈందె జో మాన్సు!" మెన, పిలాతు దెకయ్లన్.

6 యేసుక దెకిల్ బేగి, వెల్లెల పూజర్లు చి దేముడుచి గుడిచ నయన్యుమ్ సుదల్ కీసి జల మెలె, "జోక సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెరు! సిలువతె గలు!" మెన ఒర్నిల. జేవ్ దస్సి జతికయ్, "తుమి కడన సిలువతె గల! ఈంజొ కిచ్చొ నేరిమ్ నే కెర్లి రితి అంక డీస్తయ్. జా పూచి నెసి!" మెన పిలాతు సంగిలన్.

7 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిల మెలె, "అమ్క దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ అస్సె. జా ఆగ్గు కీసిచి మెలె, అమ్చొ దేముడు తెన్ కో జలెకు నమ్మందుమ్ సంగల్లె, 'వెల్లి పాపుమ్ కెర అస్సె' మెన, జో మాన్సు మొర్తి సిచ్చ జంక అస్సె. ఈంజొ, జలె, 'దేముడుచొ పుత్తుసి ఆవ్' మెనన, జయ్యి పాపుమ్ కెర అస్సె, చి మొర్తి సిచ్చ జో జంక అస్సె!" మెన వెల్లెల మాన్సుల్ సంగిల.

పిలాతు యేసుక అన్నె పరిచ్చ కెర్లిసి

8 పిలాతు, జలె, జేవ్ కొడొ నూన, బలే కీబియఁ గెచ్చు, యేసుక అన్నె కడన, 9 జా మేడచి తెడి అన్నె పెన, జోక, "తుయి కేనె తెంతో అయ్లది?" మెన పుసిలన్. గని యేసు తుక్కె తా జబాబ్ దెయె నాయ్. 10 తుక్కె తతికయ్, పిలాతు జోక, "తుయి కిచ్చొక అంచి తెన్ లట్టబ్బి నాయ్? తుక విడ్డల్ కెరుక జవున్, నెంజిలె మొర్తి సిచ్చ దా సిలువతె గలుక జవున్, అంక అదికారుమ్ అస్సె మెన తుయి నేన్సి గే?" మెన సంగిలన్. 11 జో దస్సి సంగితికయ్, యేసు జోక కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, "జా అదికారుమ్, జలె, దేముడు తుక దెతో నాయ్, జలె, అంచి ఉప్పిరి తుక కిచ్చొ అదికారుమ్ తత్తి నాయ్. గని, తుయి ఇన్నె ఏలువ కెరుక నాయ్. జాకయ్,

‡ 19:2 19:2 ఎరన చి నీలిమ్ రంగు బెదయ్లె, ఊడ రంగు జయెదె. సార్ రంగు, § 19:8 19:8 పిలాతుచొ అదికారి జలొ రోమ్ దేసిమ్చొ కైసర్ రానొ, జలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక నమ్మందుమ్ సంగితయ్ కి, చి 'జేక అమ్చి రోమ్చి అదికారుమ్చి ఉప్పిరి అన్నె విరోదుమ్ దెకవుల' మెన, 'అంక కి జా విరోదుమ్ దెకవుల' మెన జో పిలాతు బియఁ తయెదె. * 19:12 19:12 'కైసర్' నెంజిలె 'వెల్లి రానొ' మెనుల. 'నీజరు' మెలె, ఇంగ్లీస్ తెన్ బెదితి కోడు, 'కైసర్' మెలె, గ్రీకు బాస తెన్ బెదితి కోడు, 'వెల్లి రానొ' మెలె, తెలుగు తెన్ బెదితి కోడు. † 19:18 19:18 'సిలువ' కీసి తయెదె మెలె, ఏక్ టీవ్తి చి ఏక్ అడ్డుమ్ జతి దొన్ని డేడివొ రిత్ డండల్ బెదవుల. జా సిచ్చ జతో మాన్సుక జా సిలువతె ఎంగ్లవ కెర, జోవయించ అత్తొ చట్టొ చంపొ కెరవ అత్తొచట్టొ మేకుల్ పెట, నెంజిలె వాలివొ తెన్ బంద, సిలువ బుయ్యె టీవ రోవ కెర, దస్సి ములుల. జో సిచ్చ జతోసా దస్సి ఒడయ్ జా మొరెదె. ‡ 19:18 19:18 యోహాను 20:20, 25. లూకా 24:39.

తుయి అప్పె కెర్లిన్చి పాపుమ్ తొక్కి. తుచి అత్తి అంక సార్లు కెర్లనచి పాపుమ్ ఒగ్గరి!" మెన పిలాతుక యేసు సంగిలన్.

యూదుల్చ అత్తి పిలాతు యేసుక సార్లు కెర్లిసి

12 తెదొడి, యేసుక విడ్డల్ కెరుక మెన పిలాతు ఇన్సుమ్ జా, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తిలిన్తె అన్నె బార్ జా, జోవయింక సంగిలన్, గని జేవ్ పిలాతుక కిచ్చొ మెన బియడ్ల మెలె, "ఎక్కిలొ 'రానొ' మెననె, జో తుచొ అదికారి జలొ రోమ్ దేసిమ్చొ *కైసర్ రానొక యుద్దుమ్ కెర్లి రితి జయెదె, చి దసా మాన్సుక తుయి విడ్డల్ కెర్లి, 'కైసర్క విరోదుమ్ జలొ' మెన తుచి రిసా కి నేరిమ్ వయడుక జయెదె" మెన పిలాతుక బియడ్ల.

13 జేవ్ కొడొ సంగ పిలాతుక దస్సి బియడ్డికయ్, ఒత్త జేవ్ తిలిన్తె పిలాతు యేసుక అన్నె బార్ కెరవ, మేడచి పురెచి నదె తిలి తీర్పు కెర్లి టాన్తె వెసిలన్. సద్దుర్క 'గబ్బుతా' మెన యూదుల్చి ఎబ్బీ బాస తెన్ సంగుల.

14 ఈంజ కెయ్ జర్లు జలి మెలె, యూదుల్చి పస్కా పండుగ్కచి సెలవ్ కడన్తి తెయార్ కెర్లి అగ్గె దీసి, పాసి పాసి మెద్దెనె. పిలాతు, జలె, యేసుక అన్నె దెకవ, "అల్లె, తుమ్చొ రానొ, ఈంజొ!" మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్క సంగిలన్. 15 జేవ్, "జోక అమ్చొ రానొ మెంతసి గె? జో గెస్సు! మొర్లు! సిలువతె గలు!" మెన ఒర్నిల. జేవ్ దస్సి జతికయ్, పిలాతు జోవయింక అన్నె, "తుమ్చొ రానొక ఆవ్ సిలువతె గల మారుక గే?" మెన జోవయింక కొంకడ్లన్. చి వెల్లెల పూజర్లు కిచ్చొ మెల మెలె, "ఎక్కి కైసర్ అమ్క రానొ. అన్నె కో నాయ్!" మెన సంగిల.

16 జేవ్ దస్సి సంగితికయ్, యేసుక సిలువతె గల మొర్తి సిచ్చ కెర్లి సెలవ్ దా, జోక జోవయించి అత్తి పిలాతు సార్లు కెర దిలన్. తెదొడి జమాన్లు యేసుక దెర నిల.

యేసుక సిలువతె గల మార్గిసి (మత్త 27:32-44; మార్కు 15:21-32; లూకా 23:26-43)

17 తెదొడి, సిలువతె గల మారుక మెన, యేసుక దెర్ల, చి జోక గల్లి సిలువ జొయ్యి వయన బార్ జా, 'గొల్లితా' మెలి మెట్టయ్ ఉట్ట గెల. ఎబ్బీ బాస తెన్ జా నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'గిడ్డి పొలికచి టాన్'. 18 ఒత్త, జా †సిలువతె జోక గల, జోచి ‡అత్తోచట్టొతె మేకుల్ పెట, సిలువతె టీవడ రోవిల. యేసుచి సిలువ నెడిమి రోవ, జోచి డెబ్బి పక్క

ఎక్కిలోక, ఉజెతో పక్క అన్నెక్లోక, దొగుల చోర్లుక కి దన ఎక్కిక్ సిలువల్తె గల, దస్సి టీచడ.

19 'యేసుచి సిలువచి బోడి గల' మెన పిలాతు ఏక్ దార్చిగండతె రెగ్డయిలన్. కిచ్చో రెగ్డయిలన్ మెలె, "నజరేతు గవ్వొచో యేసు, ఈంజో యూదుల్చో రానో జయెదె" మెన రెగ్డయిలన్. 20 యేసుక సిలువతె గలిలి టాన్, జలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి పాసిచి రిసా, యూదుల్ ఒగ్గర్జిన్ జా వాట్ గెచ్చుక జెంక జతె తిల, చి జా దార్చిగండతె కొణొ నదు కెర్ల. తిన్ని బాసల్ తెన్ కి పిలాతు జా దార్చిగండతె రెగ్డవ తిలో, జోవయించి సొంత ఎబ్రి బాస తెన్ కి, రోమ దేసిమ్చి లాటిన్ బాస తెన్ కి, పడ్డొ ఒగ్గర్ బియ్యారి కెర్తి గ్రీకు దేసిమ్చి గ్రీకు బాస తెన్ కి, రెగ్డవ తిలన్. దస్సి తిలె, కో అయలె కి అర్దుమ్ కెరనుల, గెద, 21 చి 'జా దార్చిగండ దెకితన అమ్క ఆనుల' మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్క లాజు, కోపుమ్, చి రిసా, జోవయించ వెల్లెల పూజర్లు పిలాతుతె గెచ్చు, " 'యూదుల్చో రానో జయెదె' మెన రెగుడుక కిచ్చోక? జా పోని, గని 'యూదుల్చో రానో ఆవ్ మెన ఈంజో మాన్సు సంగణ్ణో' మెన రెగుడు!" మెన పిలాతుక సంగిల. 22 గని పిలాతు, "ఆవ్ రెగ్డయిలిసి ఆవ్ రెగ్డవ అస్సి. దస్సి తవును" మెన, మార్పువ కెరె నాయ్.

యేసుచ పాలల్ సయన్యమ్ సుదల్ వంటన్నిసి

23 సయన్యమ్ సుదల్, జలె, యేసుక సిలువతె గల టీచడ పడ్డొ, జోచ పాలల్క చెత్తర్ వాటల్ కెర, వంటన్ల. జోచి దిగిల్ సొక్క కి తిలి, గని కుటు నెంతె వీంట్లో పాలుమ్ జా, చి దస్సి వంటనుక నెంజిలి. 24 జాక, "జా పాలుమ్ చిరుక పోని. చీటి గలుమ, చి కక్క సేడెదె గే, దెకుమ" మెన చీటి గలిల. కిచ్చోక ఇసి జర్లు జలి మెలె, దేముడు పూర్లుమ్ రెగ్డయిలి కోడు నెరవెర్పువ జంకయ్ ఇసి జలి.

"అంచ పాలల్ వంటనుల, చి అంచో ఏక్ పాలుమ్క చీటి గలుల" మెన రెగిణ్ణి కోడు.

25 సయన్యమ్ సుదల్, జలె, యేసుచ పాలల్క ఆన జా దస్సి కెర్ల, గని యేసుచి అయ్యసి, పడ్డొ క్లోవ మెలో ఎక్కిలోచి తేర్చి మరియ, యేసుచి అయ్యస్చి అప్పసి జయెదె, యేసుక పెద్దయసి జయెదె, పడ్డొ మగ్గల పట్టుమ్చి మరియ కి, జేవ్ తేర్బోదల్ యేసుచి సిలువచి పాసి టీచడ అస్సి.

26 జలె, యేసు అయ్యస్క దెకిలన్, చి జో ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్లొ సిస్సుడు కి ఒత్త టీచ అస్సి మెన దెకిలన్, చి జో సిస్సుడుక దెకవ అయ్యస్క "ఓదె, తుచో పుత్తుది!" మెన

సంగ, 27 అయ్యస్క దెకవ, జో సిస్సుడుక "ఈందె, తుచి అయ్యది!" మెన సంగిలన్. జాక జయి గడియ తెంతో జో సిస్సుడు దెకిత్ తంక మెన, సొర్ప కెర దిలో, చి జయి గడియ తెంతో జో సిస్సుడు జాక గెరి కడన, 'అయ్య' మెన జాక పోసిలో.

యేసు మొర గెలిసి (మత్త 27:45-56; మార్కు 15:33-41; లూకా 23:44-49)

28 తెదొడి 'అంచి కామ్ ఎత్తి కేడ గెలి' మెన యేసు జానన, "అంక తాన్ కెర్తయ్" మెన సంగిలన్. ఇన్నెతెన్ కి, దేముడు పూర్లుమ్ రెగ్డయిలి కోడు నెరవెర్పువ జలి. 29 జలె, ఒత్త ఏక్ తప్పలయ్ అమ్డి ద్రాచ రస్సుమ్ తిలి, చి ఏక్ బూంజు రితిసి జా రస్సుమ్తె బుడ్డవ కెర, ఏక్ రివ్వతె దెరవ కెర, యేసు చుపిర్తి రితి ఒత్తవ సయన్యమ్ సుదల్ చంపొ కెర్ల. 30 జలె, యేసు జా రస్సుమ్ చుప్త కెర, "శీఅంచి కామ్ పూర్తి జలి" మెన సంగ, బోడి వంపొ కెర, జోచి ప్రానుమ్ దేముడు అబ్బోస్చి అత్తి సొర్ప కెర దా, మొర గెలన్.

31 జా దీసి తెయార జతి దీసి. అన్నెక్ దీసి, సెలవ్ కడన్లి దీసి, 'మొర్త పినుమ్లు సిలువల్తె తా గెలె గారు' మెన, 'బేగి మొర్తి చి అగ్గెయ్ ఉత్తవ వెంట గెలుక జయెదె' మెన, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పిలాతుతె గెచ్చు కెర, "సిలువల్తె గలిలనచ చట్టో బగయ్తు, చి పినుమ్ల్క ఉత్తవ దా బేగి వెంట గెల్తు" మెన సెలవ్ నజిల, చి పిలాతు సెలవ్ దిలన్.

32 జాకయ్, సయన్యమ్ సుదల్ గెచ్చు కెర, తొలితో ఎక్కిలోచ పడ్డొ అన్నెక్లోచ, యేసు తెన్ బెద సిలువల్తె గలిల దొగుల చోర్లుచ చట్టో బగవ గెల. 33 గని, యేసుతె అయలె, 'నాయ్, అగ్గెయి మొర గెచ్చు అస్సి' మెన దెక, జోక చట్టో బగయితి నాయ్. 34 గని, జోవయింతె ఎక్కిలో యేసుక ఈంటె తెన్ పక్కయ్ బూసిలన్. బూసిల్ బేగి, లోయి కి పాని కి సూయి జలి.

35 తుమ్ ఈంజ సదు కెర్తన కి సూన్తన కి, తుమ్క 'జేవ్ కి పూర్తి నంపజతు' మెనయ్ జా ఎత్తి. *దెకిలోసా జోచి సాచి సంగ అస్సి. జో సంగిలి సాచి సత్తిమ్, చి 'సత్తిమ్' మెన జో కచితుమ్ జానె. 36 ఈంజ కిచ్చోక ఇసి జర్లు జలి మెలె, ఇన్నెతెన్ దేముడు పూర్లుమ్ రెగ్డయిలి కోడు నెరవెర్పువ జలి.

"జో అర్చితుమ్ జలోసాతె కేన్ ఆడు కి బగయితి నాయ్" మెన రెగిణ్ణి కోడు, చి

37 "జేవ్ బూసిలోసాక జేవ్ దెక ఉచరుల" మెన అన్నెక్ కోడు అస్సి.

§ 19:30 19:30 జో ఈంజ లోకుమ్తె బుల బుల దేముడు అబ్బోస్చి ప్రేమ అదికారుమ్ దెకయిలన్చి కామ్ ఇన్నెతెన్ కేడ్డి, గని అన్నె కిచ్చో ముక్కిమ్చి జోవయించి కామ్ ఇన్నెతెన్ కేడ్డి మెలె, జో పాపల్ గెచ్చయ్తె దొర్కు జలి అర్చితుమ్ జలిసి, వస్సా పండుగ్చో మెండపిల్ల జలిసి. * 19:35 19:35 'జా ఎత్తి దెకిలోసా' మెన ఏక్ వేల ఈంజ పుస్సుకుమ్ రెగిణ్ణి యోహాను సొంతచి రిసా సంగితయ్.

యేసుచి పీనుమ్ మెన్సున్తె ఎంగ్గవ దిలిసి

³⁸ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్తె ఎక్కిలో, అరిమతయ్ మెలి గవ్విచో యోసేపు మెలోసా, జో, జలె, యేసుచ సిస్సుడు, గని అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్క బియఁ కెర, ఎదార్దుమ్ ఒప్పనె నాయ్. లుంకచోరు యేసుక సిస్సుడ రితో జా అస్సె. జో, జలె, అప్పె వురె జా పిలాతుతె గెచ్చు కెర, “యేసుచి పీనుమ్ కావలె. దెర గెచ్చుమ్దే” మెన సంగితికయ్, పిలాతు సెలవ్ దిలో, చి పీనుమ్ దెర గెచ్చుక మెన, సిలువ తిలిన్తె అయ్లో. ³⁹ అన్నెక్కో కి అయ్లో. కొన్నో మెలె, నీకొదేము మెలో పరిసయ్యుడు. యేసుచి బోదన సూనుక మెన, ఒగ్గర్ అగ్గెయ్ రాతి, లుంకచోరు యేసుతె జా తిలోసా జోయ్యి. జో, జలె, అప్పె ఒగ్గర్ విలువ తిలి వాసెన సామన్ దెరన అయ్లో. జా వాసెన సామన్ కెద్ది జాడుచి మెలె, పాసి పాసి యాబయ్ కేజిల్ చి జాడు.

⁴⁰ జేవ్ దొగుల, జలె, యూదుల్ కెర్తి అలవాట్ కెర, వెల్లొ గండల్ విలువ బట్ట తెన్ జా వాసెన సామన్ బెదవ బెదవ, పీనుమ్క గుడియవ బందిల. పీనుమ్క దస్సి తెయార్ కెర మెస్సె వయ నిల.

⁴¹ యేసుక సిలువతె గలిలి టాన్చి పాసి, జలె, ఏక్ తోట అస్సె. జా తోటతె సాప్రయ్ డొల్మి కెర్తి గది తిలి రితి నొవి మెన్సున్ అస్సె. కక్క నే రోవిలిసి. ⁴² సెలవ్ కడన్లి దీసిక చి వండుగు దీసిక జా దీసి తెయార్ జతి దీసి రిసా ‘దూరి వయ్యుక గారు’ మెన యూదుల్ సంగులచి రిసా, జా మెన్సున్ పాసి తతికయ్, యేసుచి పీనుమ్ ఒత్తయ్ తెడి ఎంగ్గవ దిల.

20

మెన్సున్ డంపితి పత్తురు ఒన్నుల్ జా తిలిసి

(మత్త 28:1-10; మార్కు 16:1-8; లూకా 24:1-12)

¹ యేసుక విరోదుమ్ సుదల్ మార తిర్రత్క, *అయ్తర్ దీసి పెందలె, మగ్గల పట్టుమ్చి మరియ మెస్సె అయ్లి. అయ్లె, కిచ్చొ దెకిలి మెలె, సాప్రయ్ డొల్మి కెర్తి మెన్సున్క డంక తిలో పత్తురు కిసి గే ఒన్నుల్ జా అస్సె. ² ఇసి జా అస్సె మెన దెక, బమ్మ జా, సీమోను పేతురు చి యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తి జో అన్నెక్కో సిస్సుడు దొగుల ఎక్కితె తిలిన్తె మరియ నిగ గెచ్చు, “యేసు ప్రబుచో పీనుమ్ మెన్సున్ తెంతో ఉక్లన అస్తి, చి జోక కేనె అన్నె ముల దా అస్తి గే నేనుమ్” మెన జోవయింక సంగిలి.

యేసు జివ్ జా ఉట్టిన్చి రుజ్జు అయ్లిసి

³ జా మరియ దస్సి సంగితికయ్, పేతురు, జో అన్నెక్కో సిస్సుడు మెస్సె గెచ్చుక మెన బార్ జల. ⁴ జేవ్ దొగుల నిగ గెలె, జో అన్నెక్కో సిస్సుడు బేగి నిగ, పేతురుచి కంట తొలితో మెస్సె పాచిలన్. ⁵ ఈంజో తొలితో పాచ, వంపొ జా తెడి

* 20:1 20:1 సత్తు పొదుల్తె అగేచి దీసి

ఒయర దెకిలె, రితయ్ బట్ట గండల్ ఒత్త నేడ అస్తి మెన దెకిలన్, గని తెడి పెనె నాయ్.

⁶ తెదొడి, జోవయించి పడ్డొ సీమోను పేతురు నిగ జా పాచిలన్, చి మెన్సున్ తెడిక పెసిలన్. రితయ్ బట్ట గండల్ ఒత్త నేడ అస్సె. ⁷ చి జేవ్ గండల్క ఇదిల్ దూరిక, యేసుచి బోడి బంద తిలి బట్ట గండ, గుడియయ్ జలి రితి జా, అజ నేడ అస్సె. ⁸ తెదొడి, జో అన్నెక్కో సిస్సుడు కి, మెలె, మెస్సె తొలితో పాచిలోసా, మెన్సున్ తెడి పెన దెక, యేసుక ‘జివ్ జా ఉట్ట అస్సె’ మెన, నంపజలన్.

⁹ యేసుక “మొర జివ్ జా ఉట్టుక అస్సె” మెన అగ్గెయ్ తెంతో దేముడు రెడ్డవ తిలిసి సిస్సుల్ తెదొడి ఉచార అర్దుమ్ కెరనుక నేతయ్. ¹⁰ జలె, దెక కెర, యేసుక ‘జివ్ జా ఉట్ట అస్సె’ మెన నంపజా, జేవ్ దొగుల సిస్సుల్ జోవయింక గెరలె ఉట్ట గెల.

మగ్గల పట్టుమ్చి మరియక యేసు డీసిలిసి
(మార్కు 16:9-11)

¹¹ మదెనె మగ్గల పట్టుమ్చి మరియ, ఏడ ఏడ మెస్సెచి బయిలె టీచ అస్సె. తెదొడి, ఏడ ఏడ, మెస్సెచి తెడి ఒయర్తి రిసా వంపొ జలి. ¹² ఒయర్లె, కిచ్చొ దెకిలి మెలె, చొక్కిల పాలల్ గలన తిల దొగుల దూతల్ యేసుచి పీనుమ్ అగ్గె ఎంగ్గ తిలిన్తె దెకిలి. యేసుచి బోడి అగ్గె తిలిన్తె ఎక్కిలో, చట్టో అగ్గె తిలిన్తె ఎక్కిలో వెన అస్తి. ¹³ ఈంజేవ్ జాక “అమ్మ, కిచ్చొక ఏడ్డసి?” మెన సంగిల. చి జా జోవయింక “అంచో ప్రబుక దెర గెచ్చు అస్తి, చి జోక కేనె అన్నె ముల దా అస్తి గే నేని” మెన సంగిలి. ¹⁴ దస్సి మెన సంగ, కిసిగె పడ్డొ పసిలి, చి యేసు ఒత్తయ్ టీచ తిలిసి దెకిలి. గని ‘జోయ్యి’ మెన చినుక నెత్త గెలి.

¹⁵ యేసు జలె, జాక “అమ్మ, కిచ్చొక ఏడ్డసి? కక్క చజితసి?” మెన సంగిలన్. జా, జోక ‘తోట రూకుల్ పోస్తాసా’ మెన ఉచర, జోక “బాబు, తూయి జలెకు జోక ఉక్కుల వేరతె నిలది జలె, జోక కేనె ముల దా అస్సిన్ గే, అంక సంగు, చి ఆవ్ జోచి పీనుమ్ దెర గెచ్చు రోవిందె” మెన సంగిలి. సంగితికయ్, ¹⁶ యేసు జాక “మరియ!” మెన, ఎక్కి జాచి నావ్ సంగిలన్. సంగిల్ బేగి జా, జోక చిన పసుల, “రబ్బీనీ!” మెన సంగిలి. అరమయ్ బాసతె ‘రబ్బీనీ’ మెలె, ‘గురు’ మెలి అర్దుమ్ తయెదె.

¹⁷ యేసు, జలె, జాక, “అంక చడు నాయ్. ఆవ్ అన్నె దేముడు అబ్బొతె వెగ గెచ్చుక నేతయ్. గని, తుయి కిచ్చొ కెరుక జయెదె మెలె, అంచ బావుడ్డు జల అంచ సిస్సుల్తె గో, చి పరలోకుమ్ తిలో తుమ్చో దేముడు తుమ్చో అబ్బొది జలొ అంచో దేముడు అంచో అబ్బొతె

ఆవ్ ఉట్ట గెతసి మెన యేసుప్రబు సంగిలన్ మెన సంగు” మెన, జాచి అత్తి జోచ సిస్సుల్క కబుర్ తెద్రయ్లన్.

18 జాకయ్, మగ్ల పట్టుమ్చి జా మరియ, యేసుచ సిస్సుల్తె గెచ్చ, “యేసుప్రబుక దెక అస్సి!” మెన సంగ, జో సంగిలి కబుర్ ఎత్తి జోవయింక సంగిలి.

యేసు జోచ సిస్సుల్క డీసిలిసి

19 జా దీసి సంజె, సత్తరెక్క తొల్లి దీసి, మెలె యేసు జివ్ జలి జా †అయ్తర్ దీసి సంజె, సిస్సుల్ ఎక్కితె బెర తిల. గని యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్క బియఁ కెర, కెట్టివొ డంపన లుంకిల్ రితి తిల. జేవ్ దస్సి బిలి రితి జా ఒత్త కెట్టివొ డంపన తతికయ్, యేసు జా కెర, జోవయించి నెడిమి టీచ, “తుమ్క సేంతుమ్ తవుసు!” మెన ఉంక్రయ్లన్.

20 దస్సి ఉంక్రవ కెర, ‘అవ్వి’ మెన దెకయ్తి రిసా, సిలువతె గలిలి పొది మేకుల్ అత్తితె పెట్టిన్చి మచ్చల్, పక్కయ్ బూసిలిన్చి మచ్చ, జోవయింక దెకయ్లన్, చి జేవ్, ‘యేసుప్రబు’ మెన జోక చిన, సర్దసంతోసుమ్ జల.

21 యేసు, జలె, జోవయింక అన్నె, “అంచి సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి తవుసు. పరలోకుమ్ తిలో దేముడు అబ్బొ ఈంజ లోకుమ్తె అంక కీసి తెద్రయ్లన్ గే, దస్సి ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్తె తుమ్క ఆవ్ తెద్రయ్తసి” మెన సంగిలన్. 22 ఇసి సంగ కెర, జోవయించి ఉప్పిరి పుజ దా, “దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు తుమ్క ఆవ్ దెతసి. నజనా.

23 కచ పాపల్ తుమ్ చెమించుప కెరె గే, చెమించుప జా అస్తి. కచ పాపల్ చెమించుప నే జతి రితి తుమ్ కెరె గే, జా పాపుమ్ జోవయింక తయెదె” మెన సంగ యేసు ఉట్ట గెల్న్.

24 యేసు జా సుట్టు సిస్సుల్క డీసిలిసి, జలె, ‘కల్వల్తె జెర్మిలోసా’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తిలో తోమా మెలోసా ఒత్త నాయ్. 25 చి జో తెన్ దస్సుల్ జలి పొది “యేసుప్రబుక దెకిలమ్!” మెన తిల సిస్సుల్ సంగిల. గని, తోమా జోవయింక, “జో జివ్ జా తిలె, అంక రుజ్జు దెకాయితు. జోచ అత్తితె దెకిలె, ఒత్త మేకుల్ పెట్ల మచ్చల్ తిలెకయ్, జేవ్ మచ్చల్ ఆవ్ చడ దెకిలెకయ్, పడ్డె జేవ్ జోక పక్కయ్ బూసిలిన్ తెడి ఆవ్ సొంత ఆతు గల దెకిలెకయ్, ‘జోయ్యి’ మెన నంపజయిందె” మెలన్.

26 జలె, ఒత్త తెంతో అన్నె అట్టు పొదుల్ గెతికయ్, యేసుచ సిస్సుల్ జా గెరి అన్నె అస్తి. గని, ఈంజ సుటు తోమా కి జోవయింతెన్ అస్సి. జా సుట్టుచి రితి జేవ్ కెట్టివొ డంపన తిలె కి, యేసు జా జోవయించి నెడిమి టీచ, జోవయింక “తుమ్క సేంతుమ్ తవుసు!” మెన ఉంక్రయ్లన్.

27 తెదొడి, తోమాక దెక, “తుచి ఉంటి చంప కెర, అంచ అత్తో చడ దెకు! తుచి ఆతు చంప కెర, అంచి పక్కయ్

బూసిలిన్చి తెడి గల దెకు! అన్మానుమ్ జా నాయ్. నంపజా దయిరిమ్ జా!” మెన, యేసు జోక సంగిలన్. 28 తోమా సర్దసంతోసుమ్ జా, “అంచొ ప్రబు, అంచొ దేముడు!” మెన పూర్తి నముకుమ్ జా సంగిలన్. 29 జాకయ్ యేసు జోక, “అంక దెకిలి రిసా తుయి నంపజలది. అంక నే దెకిలెకి కో అంక నంపజవుల గే, జోక చెంగిలి!” మెన సంగిలన్.

30 ఇన్నె రెగిల్లనచి కంట, జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లెల కమె ఒగ్గరి యేసు జోచ సిస్సుల్చి మొక్కె కెర్లన్, గని మొత్తుమ్తె ఎత్లయి రెగ్ల అస్సి. 31 ఈంజేవ్, జలె, కిచ్చొక రెగ్ల అస్సి మెలె, యేసుక ‘నిజుమి దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చించుప కెర్తొసా క్రీస్తు జో’ మెన తుమ్క ‘నంపజతు’ మెనయ్ రెగ్ల అస్సి. తూమ్ కి సదు కెర్తన సూన్తన నంపజలె, తూమ్ కి యేసుప్రబుచి దయచి రిసా జోచి జివ్క జియ, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితె.

21

యేసు సిస్సుల్క అన్నె డీసిలిసి

1 యేసు సిస్సుల్క డీస అన్నె సగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డె, తిబెరియ నముద్దుమ్తె, మెలె గలిలయతెచి సముద్దుమ్ రితి గడ్డె, జోచ సిస్సుల్ సగుమ్జిన్ తతికయ్, యేసు జోవయింక అన్నె డీస జో జివ్ జలిన్క జోచి అదికారుమ్క రుజ్జు దెకయ్లన్. ఇసి జర్గు జలి.

2 ఏక్ దీసి, సీమోను పేతురు, ‘కల్వల్తె జెర్మిలోసా’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తిలో తోమా, జా గలిలయ ప్రాంతుమ్చి కానా గవ్విచొ నతనియేలు, జెబెదయి మెలోసాచ దొగుల పుత్తర్పుల్, చి అన్నె దొగుల సిస్సుల్, మొత్తుమ్ సత్తుజిన్, ఎక్కితె తిల, చి 3 “ఆవ్ మొస్స దెరుక గెతసి” మెన సీమోను పేతురు సంగ బార్ జంక దెర్రికయ్, తిల సిస్సుల్ “ఆవ్ కి బెద జెమ్దె!” మెన సంగిల. జేవ్ ఎత్కిజిన్ బార్ జా, జోవయించి దోనితె వెగ, మొస్స దెరుక గెల. గని జయి రాతి ఎక్కి మొస్సా కి దెర్రి నాయ్.

4 గని, రాత్ పయితె తతికయ్, ఒత్త ఒడ్డుతె యేసు టీచ అస్సి. గని ‘యేసు’ మెన సిస్సుల్ చినితి నాయ్. 5 జో, జలె, జోవయింక కేక్ గల, “ఓ గోతుసుదల్, మొస్స దెర అస్సున్ గే?” మెన పునిలన్. చి “నాయ్, బాబు, కిచ్చొయ్ నాయ్!” మెన జబాబ్ దా కేక్ గల.

6 యేసు, జలె, జోవయింక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “దోనిచి ఉజెతో పక్కయ్ వల గల, చి దొర్కు జవుల!” మెన కేక్ గలన్, చి జో సంగిల్ రితి జయ్యి పక్క వల గలిల. గలిలె, ఎత్తివాట్ మొస్స బెర తిలి రిసా వల కడుక నెత్తిర్ల.

7 దస్సి జతికయ్, యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తొ సిస్సుడు జోక చిన కెర, “అమ్చొ యేసుప్రబు, జో!” మెన పేతురుక సంగిలన్. జోక ‘అమ్చొ యేసుప్రబు’ మెన సీమోను పేతురు సూన్లి బేగి, కామ్చి రిసా జో కడ తిలి సొక్క అన్నె

† 20:19 20:19 సత్తు పొదుల్తె అగేచి దీసి

గలన, సముద్రముతే డేవ, యేసుతె గెలన్. 8 గని, తిల సిస్సుల్ దోనితె తా, మొస్స బెర తిలి వల ఒగ్గడ ఆన, పడ్డో అయ్ల. ఒగ్గర్ దూరి జెంక నాయ్. ఒడ్డు తెంతో పాసి పాసి ఎక్కి పుంజెక్ గజాలు దూరి తిల.

9 జలె, ఒడ్డుతె అయ్లె కిచ్చో దెకిల మెలె, ఒత్త మెసి బొగుల్చి ఆగి తిలి, చి ఆగితె మొస్స సిజితె తిల. పోడియె కి తిల. 10 తెదొడి యేసు జోవయింక “తుమ్ అప్పె దెర్ల మొస్స సగుమ్ ఆన” మెలన్, 11 చి సీమోను పేతురు దోనితె అన్నె వెగ, వల ఒడ్డుతె ఒగ్గడ ఆన్లన్. ఆన్లె, వెల్లెల మొస్స బెరయ్ అస్తి. కెత్తి మెలె, పుంజెక్ యాబయ్ తిన్ని వెల్లెల మొస్స. గని, ఎత్తివాల్ తిలె కి, వల చిరి జయె నాయ్.

12 “అల్లె, కంక జా,” మెన యేసు సిస్సుల్క బుకార్లన్. జేవ్ సిస్సుల్కె జలె, “తుయి కో?” మెన కో కి జోక పుసుక దయిరిమ్ నాయ్. జోక ‘యేసుప్రబు’ మెన జాన్తి. 13 జేవ్ దస్సి ఇదిల్ బితె తతికయ్, యేసు పురై జా, పోడియె వెంట, వంట దిలన్. దస్సి మొస్స కి వెంట, వంట దిలన్.

14 యేసు మొర జీవ్ జా ఉట్ట సిస్సుల్క డీసిలిసి ఇన్నెతెన్ తివ్వెర్ జలి.

పేతురుక యేసు చెమించువ కెర్తిసి

15 జేవ్ * అన్నిమ్ కెర కేడయ్లి పడ్డో, సీమోను పేతురుక యేసు బుకారా, ఇదిల్ దూరి కడన, జోక ఇసి మెలన్. “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, ఇన్నెచి కంట అంక తుయి ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తిసి గే?” మెన పుసిలన్. పుసిలె, పేతురు “ఒయ్యి, ప్రబు, ఆవ్ తుక ప్రేమ కెర్తిసి తుయి జాన్సి” మెలన్. యేసు జోక “దస్సి జలె, విలువ జల మెండ పిల్లల్క చెంగిల్ అన్నిమ్ గొవుడు దొర్కు కెర్తె తతి రితి తా!” మెన సంగిలన్.

16 పడ్డో అన్నెక్ సుట్టు, “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, అంక ప్రేమ కెర్తిసి గే?” మెన పుసిలన్. పుసిలె, పేతురు జోక అన్నె, “ఒయ్యి, ప్రబు, ఆవ్ తుక ప్రేమ కెర్తిసి తుయి జాన్సి” మెన సంగిలన్. యేసు జోక అన్నె, “దస్సి జలె, విలువ జల మెండల్క చెంగిల్ రకిత్ రితి తుయి దెకితె తా!” మెన సంగిలన్.

17 తెదొడి అన్నెక్ సుట్టు కి, పేతురుక యేసు పుసిలన్. “ఓ సీమోను, యోహానుచొ పుత్తుసి, అంక ప్రేమ కెర్తిసి గే?” మెన అన్నె పుసితికయ్, ‘అంక ప్రేమ కెర్తిసి గే?’ మెన యేసు పుసిలిసి అప్పె తివ్వెర్ జలి రిసా, పేతురు మెన్ను ఒగ్గర్ దుకుమ్ జలన్, చి “ప్రబు, తుయి ఎత్తి జాన్సి. ఆవ్ తుక ప్రేమ కెర్తిసి తుయి దెకితసి!” మెన అన్నె సంగిలన్, చి యేసు జోక “విలువ జల మెండల్క సరి జతి అన్నిమ్ దొర్కు కెర్తి రితి తుయి తా.

* 21:15 21:15 యాదుల్ చింబొ కతి నాయ్. ముక్కిమ్క పోడియె కవుల. మెలె, జోవయింక బోడి ఎట్టో చట్టో ఉప్పిరి ఒడొవ నిలువతె మార్ల. † 21:19 21:19 క్రిస్తుచి రితి నిదానుమ్ ఇండితిన్చి కోడు, పడ్డో నిలువతె జో కి మొర్చిన్చి అర్దుమ్ కి ఇన్నె తయెదె.

18 “తుక ఆవ్ అన్నె కిచ్చో కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుయి ఉబెడొబోద తిలి పొది, తుకయ్ తూయి తెయార్ కెరన, ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి బుల్లె తిలది, గని తుయి మంత్రో జలె పొది కిసి జస్తె మెలె, తుచ అత్తో చంపొ కెర్తె, చి వేర నుదొ తుక తెయార్ కెరెదె. చి తుయి ఇస్టుమ్ నెంజిలిన్తె తుక వయ నెయెదె” మెన పేతురుక యేసు సంగిలన్. 19 కిచ్చోక దస్సి సంగిలన్ మెలె, పేతురు మంత్రో జలె పొది, విరోదుమ్ సుదల్ జోక † మారుల. దస్సి జయెదె మెలి గుర్తుకయ్ యేసు దస్సి మెలన్. జలె, ఒత్త తెంతో యేసు పేతురుక, † “అంచి పట్టి జే!” మెలన్.

20 తెదొడి పేతురు పస్స, యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తొ సిస్సుడు జోచి పట్టి జెతిసి దెకిలన్. కక్క మెలె, యేసు సిస్సుల్ తెన్ ఆకర్ అన్నిమ్ కెర్తి పొది, యేసుచి గుండెతె వెల వెన తిలొ సిస్సుడు. జొయ్యి, జా సుట్టు ‘తుక విరోదుమ్ సుదల్తె దెర దెతోసా కొన్నొ?’ మెన యేసుక పున దిలన్.

21 పేతురు, జలె, జో సిస్సుడుక దెక కెర, “ప్రబు, ఈంజొ మాన్సుక కిచ్చో జయెదె?” మెన పుసిలన్. 22 పుసితికయ్, యేసు జోక, “ఆవ్ దేముడు అబ్బొతె పరలోకుమ్తె గెచ్చు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతె ఎదక ఈంజొ తా, గెచ్చుక అంచి ఇస్టుమ్ జలె, తుక కిచ్చో బాద? అంచి పూచి, జా. తుచి పూచి కిచ్చో మెలె, ఆవ్ తియార్లొ కామ్ కెరుక. అంచి పట్టి జే!” మెలన్.

23 జో అన్నెక్లొ సిస్సుడుచి రిసా యేసు సంగిలి జా కోడుచి రిసా సగుమ్జిన్ పడ్డో కిచ్చో సంగితె తిల మెలె, ‘ఈంజొ అన్నెక్లొ సిస్సుడు మొరె నాయ్’ మెంతె తిల. గని జో ‘మొరె నాయ్’ మెన యేసు సంగి నాయ్. ఎక్కి “ఆవ్ అన్నె జెతె ఎదక ఈంజొ తా గెచ్చుక అంచి ఇస్టుమ్ జలె, తుకయ్ కిచ్చో బాద?” మెనయ్ సంగ తిలొ.

24 ఈంజ ఎత్తిచి రిసా సాచి జలొసా, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా రెగిడ్లొసా కొన్నొ మెలె, జొయ్యి సిస్సుడు. యేసు ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తొసా. జోచి సాచి సత్తిమ్ మెన జానుమ్.

25 యేసు కెర్ల కమె అన్నె ఒగ్గర్ అస్తి. జేవ్ కమె ఎత్తిచి రిసా రెగుడుక జలె, జేవ్ కమె ఎత్తివాల్ జవులచి రిసా జోవయించి రిసా రెగిడ్లొ పుస్తకల్ ఈంజ బూలోకుమ్ దెరుక నెత్తె. తెద్దిలి.

† 21:19 21:19 వేర పుస్తకల్తె కిచ్చో అస్సె మెలె, పడ్డో పేతురుక కిసి మార్ల 21:19 క్రిస్తుచి రితి నిదానుమ్ ఇండితిన్చి కోడు, పడ్డో నిలువతె జో కి మొర్చిన్చి అర్దుమ్ కి ఇన్నె తయెదె.

బారికుల్ కెర్ల కమె యేసుక్రీస్తుచ బారికుల్ కెర్ల కమె

యేసు సుద్ది తిలి ఆత్మ దెతి రిసా సంగిలిసి

1 ఓ దెయిపిలా, ఆవ్ తొలితొ రెగిడ్లి *పుస్తకుమతె కిచ్చొచి రిసా రెగిడ్లియే గే జాన్సి. యేసు కెర్ల కమె, యేసు కెర సికడ్లిసి రిసా రెగిడ్లిసి. 2 మొదొల్ తెంతొ, యేసు పరలోకుమతె తిలో దేముడు జలో అబ్బొన్తె అన్నె వెగ గెలి ఎదకచి రిసా ఎత్తి జా పుస్తకుమతె రెగిడ్లియే. పడ్డొ, జో దేముడు అబ్బొన్తె అన్నె వెగ నే గెతె అగ్గె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్, జో అగ్గె నిసాన్ల సిస్సుల్క ఆడ్ర దా, జోచి †సుబుమ్ కబుర్ కామ్ జేవ్ కెర్లి రిసా, జో ఆగ్గు దా తిలో. 3 జో మొర గెచ్చు అన్నె జీవ్ జలి పడ్డొ, జా అన్నెక్ దొన్ని విసా పొదుల్చి తెడి, జో జోవయింక నగుమ్ సుట్టు డీసయ్ జా, జో అన్నె జీవ్ జలిన్క జోవయింక ఒగ్గర్ రుజ్జుల్ దెకవ, †దేముడుచి రాజిమ్చి రిసా జోవయింక అన్నె సికడ్డె తిలో.

4 జేవ్ దొన్ని విసా పొదుల్చి తెడి ఏక్ సుట్టు, జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కత్తె తా, జేవ్క కిచ్చొ ఆడ్ర దిలన్ మెలె, “తుమ్ కిచ్చొక రకుక మెలె, తుమ్ ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతొ నే గెతె, ఇన్నెతా. అంచి రిసా సూన్సి, అబ్బొ జలో దేముడు తుమ్క దెయిందె మెన అగ్గె తెంతొ కోడు దిలిసి దొర్కు జతి ఎద రకితె తా. 5 యోహాను జలె, అగ్గె పానితె మాన్సుల్క బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో, గని తుమ్క అప్పె కిచ్చొ జర్గు జయెదె మెలె, అన్నె ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె అగ్గె, జా అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె తుమ్క బాప్తిసుమ్ దొర్కు జయెదె” మెన యేసు కిజోచ సిస్సుల్క సంగిలన్.

6 యేసు సిస్సుల్ తెన్ బెద తిలి పొది, జేవ్ జోక, “*ప్రబువ, అప్పె జలె, తుచి తెడి అమ్క ఆమి ఏలుప కెరంతి రితి కెర, అమ్చి ఇస్రాయేల్ దేసిమ్క జోవయింక అన్నె దెస్సెగె?” మెన పుసిల. 7 పుసితికయ్, జోక సిస్సుల్క, “కేన్ కాలుమ్క, కేన్ సమయమ్క, కిచ్చొ జర్గు జంక అస్సె గే, మెన ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలో దేముడు అబ్బొక

అదికారుమతె తియ అస్సె. 8 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయ్లి మెలె, తుమ్ సెక్తి జస్సె, అంచి రిసా సాచి జతి రితి, తుమ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె, ఈంజ ఒండి యూదయ ప్రదేసిమ్తె, పడ్డొ సమరయ ప్రదేసిమ్తె, పడ్డొ ఒండి లోకుమ్చ దూరి దేసిమ్లుతె కి సాచి దెకయ్తె” మెన సంగిలన్.

యేసు పరలోకుమతె వెగ గెలిసి

9 యేసు ఇసి సంగ కేడయ్లి పడ్డొ, జేవ్ సిస్సుల్ దెకితె తతికయ్, జో పరలోకుమతె అన్నె గెచ్చుక మెన ఉక్కిల్ జలో. జో వెగ గెతె తతికయ్, ఏక్ మబ్బు జోక లుంకడ్లి, చి సిస్సుల్ జోక అన్నె దెకుక నెత్తిర్ల. 10 జో పరలోకుమతె వెగ గెతె తతికయ్, సిస్సుల్ ఆగాసుమ్ పక్క ఆచారిమ్ తెన్ దెకితె తతికయ్, ఆదె, చొక్కిల పాలల్ గలన తిల దేముడుచ దూతల్ దొగుల జోవయింక నెడిమి ఉత్త జా టీవోజ జల, 11 “ఓ గలిలయ ప్రాంతుమ్చ మాన్సుల్, కిచ్చొక దస్సి ఆగాసుమ్ పక్క దెక దెక టీవోజ జా అస్సున్? తుమ్చి నెడిమి తెంతొ ఉక్కిల్ జా పరలోకుమతె వెగ గెలో ఈంజో యేసు, పడ్డొక అన్నె ఉత్త జెయెదె. జో కిసి పరలోకుమతె వెగ గెలో గే దెకిల్ రితి, దస్సెయి అన్నె ఉత్త జెయెదె” మెన జేవ్క సంగిల.

సిస్సుల్ యెరూసలేమ్తె ప్రార్దన కెర్లిసి

12 తెదొడి జేవ్ జా †బలీవ మెట్ట తెంతొ ఉత్త జా, యేసుచ సిస్సుల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఉట్ట అయ్ల. మెట్టక పట్టుమ్ పాసి తయెదె. కెర్లి దూరి మెలె, †సెలవ్ కడన్లి దీసి యూదుల్ ఇండితి ఎదిలి దూరి. 13 పట్టుమ్తె పాచ కేనె గెల మెలె, జేవ్ సంగ తిలో ఒత్తచొ గేరుచి అంతస్తుమ్తెచి గదితె గెల. కొన్న మెలె, పేతురు, యోహాను, యాకోబు, అంద్రెయ, పిలిప్, తోమా, బర్తొలోమయి, మత్తయి, అల్ఫయిచొ యాకోబు మెలో పుత్తున్, పడ్డొ సొంత దేసిమ్ ఏలుప కెరంతి ఆస తిలి మందతె తిలో సీమోను, పడ్డొ యాకోబు మెలో ఎక్కిలోచొ పుత్తున్ మెలో యూదా; మొత్తుమ్ ఎగరజిన్ సిస్సుల్. 14 జో గెరి తా కిచ్చొ ఎక్కి నిదానుమ్ కెర్తె తిల మెలె, ప్రార్దన కెర్తె తిల. ప్రార్దన కెరుక మెన జోవయింతెన్ అన్నె కో కో జేవ్ పొదులె బెదితె తిల మెలె, యేసుచి అయ్యసి మరియ తెన్, జోక బాపుడ్లివొ, జోవయింక అన్నె నంపజల తేర్బోదల్ తిల.

* 1:1 1:1 ‘లూకా’, మెలె యేసుక్రీస్తుచి రిసా లూకా రెగిడ్లి సాచిచి పుస్తకుమ్. † 1:2 1:2 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దొర్కు కెర్ల రచ్చునచి కోడు. జో పాపల్ చెమిండువ కెర్లిచి రిసాచి కబుర్. యేసుయి దొర్కు జలో రచ్చుండువ కెర్లెసా జలిన్చి కబుర్. జో అర్పితుమ్ జా పాపల్ గెచ్చయ్లి రిసా మాన్సుల్ పరలోకుమచి రాజిమ్తె బెదితి అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలిన్చి కబుర్. ‘సుబుమ్ కబుర్ కామ్’ మెలె, ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ ఎత్తిచి రిసా సాచి జా జా బుల్లిసి, నెంజలె సొంత టాన్తె కి సాచి సంగితె తతిసి. ‡ 1:3 1:3 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్’ మెలె, 1 జోవయింక నంపజల మాన్సుల్చి పెట్టి జో ఏలుప కెర్లిసి, 2 జోవయింక అత్తనెక్తి ఈంజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్లిసి, 3 ఈంజ ఉగుమ్ మార్చువ జలె జో ఎదార్దుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె ఏలుప కెర్లిసి, చి 4 పరలోకుమతె జో ఏలుప కెర్లిసి. § 1:5 1:5 యూదా అత్య కెరన మొర తిలన్ గెద. * 1:6 1:6 ‘ప్రబు’ మెలె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, ఎత్తిచి కంట వెల్లి తిలోసా, ఎత్తిక ఏలుప కెర్లెసా. ఒగ్గర్ సుట్టు యేసుకయ్ ‘ప్రబు’ మెనుల, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అబ్బొన్క కి ‘ప్రబు’ మెనుల. † 1:12 1:12 ‘బలీవ మెట్ట’ మెలె, బలీవ పండ్లు రూకుల్ జా మెట్టయ్ తవుల చి జా నావ్ తయెదె. ‡ 1:12 1:12 రహారచి తిన్ని పావ్ కిలోమిటర్లు దూరి జయెదె § 1:15 1:15 జలె పుంజెక్ విస్సెజన్

15 జేవ్ దస్సి ప్రార్థన కెర్తె తిల పొదులె, ఏక్ దీసి, రమారమి కీసావు విస్సాజిన్ మాన్సుల్ ఒత్త బెర తతికయ్, జేవ్ ప్రబుక నంపజలసచి నెడిమి పేతురు టీవోజ జా, ఇసి మెన సంగిలన్. 16 “ఓ బావుడ్లు, అమ్చో యేసుక జేలి కెర్క దెరవ దిలో యూదాచి రిసా, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సికయ్ తికయ్, దావీదు మెలో పూర్గుమ్చోచి అత్తి సంగిలిసి కోడు జా, కచితుమ్ నెరవెర్చుప జంక అస్సె. జాకయ్, యూదాచి రిసా సంగిల్ రితి నెరవెర్చుప జలి. 17 మెలె, యూదా అమ్చి తెన్ యేసు నిసాన్లొసా జలో, చి అమ్ కెర్తి సేవతె జో బెదుక ప్రబు సెలవ్ దా తిలో.”

18 మదెనె యూదాక కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, జో యేసుక విక పాపుమ్ కెర్తి డబ్బుల్ తెన్ బుయి గెన్లో. జా బుయి తిలిన్తె సేడ గెలన్, చి పెట్టి బద్దల్ జతికయ్, పెట్టిచి అంతున్ ఎత్కి సూయి జా గెలి. 19 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ జాన్లి దీసి తెంతో, జా బుయిక్ ‘అకెల్దామ్’ మెన జోవయింబి అరమయ్ బాస తెన్ సంగితతి. జా నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘లోయి సూయి జా తిలి బుయి*’.

20 జాకయ్ యూదాక జర్గు జలిసి తెన్, కీర్తన పుస్తకుమ్తె రెగిడ్లి కోడు నెరవెర్చుప జలి.

“జోవయింబి టాన్ పాడ్ జలి బయిలు రితి జవున్, చి ఒత్త తెంతో కో ఒత్త జితు నాయ్” మెన రెగ్గ అస్సె. అన్నెక్ కోడు కి రెగ్గ అస్సె. కేన్ కోడు మెలె, “జోవయింక దా తిలి టాన్ జోవయింక పిట్టన్, చి వేర మాన్సుక దొర్కు జవున్.”

మెన రెగిడ్లిసి మెన, బెర తిలసక పేతురు సంగిలన్. 21-22 అన్నె కిచ్చొ మెలన్ మెలె, “జా కోడుచి రిసా, యేసుప్రబు అన్నె జివ్ జా ఉట్టిన్క అమ్చి తెన్ సాచి జా జోచి గవురుమ్ దెకయ్ తి రిసా, అన్నెక్ అమ్చి తెన్ బెదుక అస్సె. కొన్సొ మెలె, యోహాను బాప్తిసుమ్ దెతె తిలి, యేసుప్రబు అమ్చి తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె బుల్తె తిలి మొదొల్ తెంతో, యేసు పరలోకుమ్తె వెగ గెలి ఎదక అమ్చి తెన్ బుల్తె తిలోసా ఎక్కిలో అమ్చి తెన్ బెదుక అస్సె” మెన పేతురు సంగిలన్. 23 సంగితికయ్, జేవ్తె తిల దొగులక టీవోజ కెల. జేవ్ దొగుల కొన్సొ మెలె, ‘బర్బబా’ మెన ఆసిమ్ నావ్ తిలో యోసాపు మెలో యూస్తు మెలో ఎక్కిలో, చి మత్తీయ మెలో అన్నెక్కో.

24 జేవ్ దొగులతె ప్రబు కక్క నిసాన్దె గే, జానుక జతి రిసా, సిస్సుల్ ప్రార్థన కెర్తె. “ఓ ప్రబు, మాన్సుచి పెట్టి తిలి బుద్ది ఎత్కి తుయ్ జాన్సి. 25 తుయి దిలి సేవ, తుచొ బారికి జతి తుయి దిలి టాన్, యూదా నిస్కారుమ్ కెర్తి రితి

జా నెన కెర, జోచి టాన్తె జో గెచ్చు అస్సె. జోక తుయి దా తిలి కామ్ కెర్తి రిసా, ఈంజేవ్ దొగులతె కక్క నిసాన అస్సిన్ గే, దయ కెర అమ్క రుజ్జు దెకవు” మెన ప్రార్థన కెర్తె. 26 ప్రార్థన కెర, చీటి గల్లిక మత్తీయచి నావ్ సేడ్డి. జా రుజ్జు జతికయ్, ‘అమ్చి తెన్ ప్రబుచొ బారికి జవున్’ మెన, ప్రబుచి నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్త ఎగరజిన్ †బారికుల్ జో మత్తీయక బెదవన్ల, చి బారజిన్ అన్నె జా గెల.

2

నంపజలసచి పెట్టి దేముడు జోచొ ఆత్మ దిలిసి

1 యేసు మొర అన్నె జివ్ జా ఉట్ట సత్తు సంతల్ గెతికయ్, ‘వెంతెకొస్తు’ మెన యూదుల్చి పండుగు దీసి, యేసుక నంపజలస ఎత్కిజిన్ ఎక్కితె బెద అయ్ల. 2 జేవ్ ఒత్త ఎక్కితె బెద తతికయ్, ఆగాసుమ్ పక్క తెంతో, వెల్లో వాదు గట్టిజ వీర్తి రితి వెల్లి అవాడ్ అయ్లి, చి గేర్ ఒండి జా అవాడ్ సప్పుడు బెర్తి. 3 తెదొడి, కిచ్చొ దెకిల మెలె, ఆగి లగితి రితిసి డీస ఉత్త జా చెదుర్చ జా, జోవయింక ఎక్కిక్ల బోడివొచి ఉప్పిరి ఆగివొ లగిల్ రితి జలి. జోవయింతె కక్క నే పిట్టె దస్సి జలి. 4 దస్సి జతికయ్, కక్క నే పిట్టె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తి జోవయింబి పెట్టి బెర అయ్లి, చి జోవయింబి ఆత్మచి సెక్తి తెన్ దొర్కు జలి ఎదిలి, వేర వేర అగ్గే నేన్ల బాసల్ తెన్ జేవ్ లట్టబుక దెర్తె.

5 జేవ్ పొదులె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దేసిమ్లతె చెదుర్చ జా తిల దేముడుక నిదాసుమ్ తెన్ జోకర్త యూదుల్ అన్నె ఉట్ట జా *యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె జితె తిల. 6 జలె, యేసుక నంపజలసచి పెట్టి అబ్బొన్చి జోచి ఆత్మ బెర్తి జా అవాడ్ సూన, కేనె కేనె తెంతో నిగ జా, ఒగ్గర్జిన్ జేవ్ యూదుల్ జా గెరి అయ్ల. అయ్లె, ఆచారిమ్ జల. కిచ్చొక మెలె, జోవయింబి సొంత వేర వేర బాసల్ తెన్ యేసుచ సిస్సుల్ లట్టబై తిల; జేవ్ బాసల్ కెయ నే సిక తిలె కి, 7 ఆచారిమ్ జా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో, “వేర వేర అమ్చ సొంత బాసల్ తెన్ ఈంజేవ్ లట్టబ్బన గలిలయులు జవుల గెద? 8 అమ్చ బాసల్ నేన్తె దస్సి జలె, కిసి జా అమ్చ బాసల్ తెన్ లట్టబ్తతి” మెన జేవ్ ఆచారిమ్ సంగితె తిల. 9 “అమ్ పార్తి దేసిమ్చ, మాదీయులు, ఏలామియుల్, పడ్డొ మెసాపొతమియ తెంతో చి, యూదయ తెంతోచ, కప్పదొకియ తెంతోచ, పొంతు తెంతోచ, ఆసియా తెంతోచ, 10 పుగియ తెంతోచ, పంపూలియా తెంతోచ, ఐగుప్తు దేసిమ్చ, పడ్డొ కురేనియు పట్టుమ్చి సుట్టునంత తిలి లిబియ దేసిమ్ తెంతోచ. పడ్డొ అన్నె కి అమ్తె సగుమ్జిన్ రోమ్ దేసిమ్ తెంతో ఆజి కాలి ఉట్ట జా అస్సి. జోవయింతె

* 1:19 1:19 నెంజిలె ‘లోయిచి బాటి’. † 1:26 1:26 మత్తయ, మార్కు, లూకా, యోహాను రెగిడ్ల అగ్గెచ పుస్తకల్తె జేవ్ బారజిన్క ‘సిస్సుల్’ మెన రెగ్గ తిల, గని యేసు జోవయింబి ఆత్మసెక్తి దా అదికారుమ్ దిలి తెంతో జోవయింబి రిసా రెగిడ్లన ‘బారికుల్’ మెంతతి. * 2:5 2:5 ఒండి లోకుమ్క ఎక్కి జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడి తిలిచి రిసా ఒత్త గెచ్చు తిల.

సగుమ్జిన్ యూదుల్ జెర్మిలస. సగుమ్జిన్ అగ్గె యూదుల్ నెంజిలె కి, దేముడుక నంపజా మార్పుప కెరన్లస కి అస్తి. 11 పడ్డొ, క్రేతు దేసిమ్చ, అరేబియ దేసిమ్చ కి ఇన్నె అస్తి. ఆమ్ ఎత్తివాట్ దేసిమ్లు తెంతో ఉట్ట అయ్లె కి, అమ్చ సొంత బాసల్ తెన్ ఈంజేవ్ లట్టబ, ఈంజెవు దేముడుచ ఆచారిమ్చ కమె అమ్క సూనయ్తతి!” 12 జోవయించి ఆచారిమ్చి రిసా అన్నె కిచ్చొ మెన ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగితె తిల మెలె, “అప్పె జర్గు జలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన పుసుక దెర్ల. 13 గని ఒత్త బెర అయ్లసతె అన్మానుమ్ జల మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ కి తిల, జేవ్ కిచ్చొ మెల మెలె, “ఈంజేవ్ మచ్చ అస్తి” మెన జేవ్చి రిసా ఆస్సె తిల.

పేతురు లట్టబ్బిసి

14 జలె తెదొడి పేతురు, ఎగరజిన్ సిస్సుల్చి నెడిమి టీవోజ జా, బెద తిల మాన్సుల్క సూన్తు మెన, గట్టిజ అవాడ్ కెరన, సంగుక దెర్లన్. జో ఇసి మెన సంగిలన్, “ఓ అమ్చ యూదుల్, ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తిలస ఎత్తిజిని, ఆవ్ అప్పె సంగితిసి సరిగా సూన, అర్దుమ్ కెరన. 15 ఈంజేవ్ తుమ్ దెకిల మాన్సుల్క ‘మచ్చ అస్తి’ మెన తుమ్ మెన్సుతె ఉచర్లి రిసా మచ్చితి నాయ్. అప్పె పెందలె నొప్పు గంటల్ జా అస్సె! 16 అప్పె జర్గు జలిన్చి రిసా దేముడు పూర్గుమ్ †జోచ కబుర్లు సంగిలో యోవేలు మెలోసాచి అత్తి సంగిలన్.

17 దేముడు కిచ్చొ సంగితయ్ మెలె, ‘ఆకర్ దీసల్క దేసిమ్లు ఎత్తితె తిల మాన్సుల్చి పెట్టి అంచి ఆత్మ సువ దెయిందె. తుమ్చ పుత్తర్లు, దువిద్దుచి అత్తి అంచ కబుర్లు సంగిమ్దె. పడ్డొ తుమ్చ ఉబెడ్లు, జలె, ఆవ్ దెకయ్త సివ్వుల్ దెకుల, తుమ్చ మంత్రమాన్సుల్ కి ఆవ్ దెకయ్త సివ్వుల్ దెకుల. 18 కచితుమ్, మున్సుబోదల్ జలెకి, తేర్బోదల్ జలెకి, అంచ సేవ కెర్లస ఎత్తిజిన్చి పెట్టి అంచి ఆత్మ సువ దెయిందె, చి అంచ కబుర్లు సంగితె తవుల.

19 ఆగాసుమ్తె కి, బూలోకుమ్తె కి, వెల్లెల వెల్లెల కమె కెర, అంచి అదికారుమ్క రుజ్జుల్ దెకయిందె. లోయి సూయి జతిసి, ఆగి లగితిసి, చి దుమ్మొ జతిసి. 20 ప్రబు అన్నె ఉత్త జతి జా వెల్లి దీసి నే జెతి అగ్గె పొద్దు అందర్ జయెదె, జోను లోయి రంగు జయెదె. 21 గని, తూయి నిజుమి †పరలోకుమ్చొ

దేముడు, తుక నంపజతసి, అంక రచ్చించుప కెరు! మెన జోవయించి పెట్టి కో అంక ఎక్కి నిదానుమ్ నంపజవుల గే, జోవయించి పాపుమ్ చెమించుప కెర, జోవయింక రచ్చించుప కెరిందె.’

22 “దస్సి ఉచర కెర, ఒత్త బెద తిల యూదుల్క పేతురు అన్నె కిచ్చొ మెలన్ మెలె, ఓ ఇస్రాయేలులు మెంత అమ్చ యూదుల్, ఏక్ కోడు తుమ్ సూన. నజరేతు గవ్వెచొ యేసు కిసి తిలో గే, తుమ్ జాన్సు. ‘జోక దేముడు దిలి అదికారుమ్ రుజ్జు జవున్’ మెన, దేముడు జోచి అత్తి తుమ్చి మొక్కె వెల్లెల వెల్లెల కమె కెరవ, రుజ్జుల్ డీసయ్లో. 23 జలె, ‘జర్గు జతిన్, జర్గు జవున్’ మెన దేముడు అగ్గెయి తెంతో రెగిడ్డి రితి, జో యేసుక మూర్కుడ్లుచి అత్తి తూమ్ సార్ప కెర దా, కీసిలువతె గలవ మార్లదు. 24 జోక తుమ్ మార్లె కి, జో మొర్ను తెంతో విడ్డల్ జా, దేముడు జోక అన్నె జియడ్డొ; యేసుచి ఉప్పిరి మొర్నుక అదికారుమ్ నాయ్.

25 “యేసు అగ్గె తెంతో జాన్స్లిన్ కిచ్చొ మెలె అమ్చొ దావీదు పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్డయ్లో మెలె;

*దేముడు కెగ్గొడి తెదొడి అంక తోడు అస్సె మెన దెకిలయ్. కిచ్చొ కి అంక బమ్మ నే కెర్తె, జో అంచి ఉజెతి పక్క తా తోడు తత్తయ్ మెన దెకిలయ్ చి ఆవ్ కదుల్ నే జయి. 26 జాక, సర్లనంతోసుమ్ జలయ్, చి జో ప్రబుచి గవురుమ్చి రిసా గనుమ్ గాయ్తోన్ జలయ్. జాకయ్, అన్నె, కిచ్చొ జర్గు జలెకి, అంచి పెట్టి అంచి ఆగ్గే కి ఆస తెన్ తయెదె. 27 ఆవ్ మొర్లె కి, ఆవ్ మొర్నుతె గెలె కి, జో అంక ఒత్త ములె నాయ్, తుచి సుద్ది తిలసచి ఆగ్గే కువితి రితి నే ఒప్పన్తె. 28 జతి సెక్తి అంక దా అస్సిన్, చి తుచితె పరలోకుమ్తె తియ తా, తుచితె ఆవ్ తతిన్క అంక పూర్తి సర్లనంతోసుమ్ కెర్తె.”†

పేతురు జేవ్ బెర తిల యూదుల్క ఏద కెరవ, అన్నె కిచ్చొ మెన బోదన కెర్లన్ మెలె, 29 “ఓ బావుడ్లు, అమ్చొ దావీదు పూర్గుమ్చొచి రిసా కిచ్చొ మెన కచితుమ్ ఆవ్ సంగితసి మెలె, జో మాములుమ్ మాన్సు జా మొర గెలన్, చి జోక మెస్సె రోవ చి అప్పెక మెన్సున్ దస్సి అస్సె. 30 గని మాములుమ్ మాన్సు జలెకి, దేముడు ఒట్టు గలన్ కిచ్చొ మెన నే పిట్టి కచితుమ్ కోడు పూర్గుల్క సూనయ్లిసి కబుర్లు జో జాన అస్సె. దేముడు జోవయింక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె;

† 2:16 2:16 పూర్గుమ్ పొది ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కక్క గే నీసాన, “ఈంజ జా కబుర్ సంగు” మెన జోవయించి అత్తెన్కి జో మాన్సుచి పెట్టి దా లట్టబడెదె. ‡ 2:21 2:21 ‘పరలోకుమ్చొ దేముడు’ మెన ఇన్నె రెగిడ్డిన్క గ్రీకు బాసతె తొలితొ రెగిడ్ల పుస్తకల్తె ‘ప్రబు’ మెలి అర్దుమ్చి కోడు అస్సె. ‘ప్రబు’ మెలె, యేసుచి రిసా ఒగ్గర్ సంగితతి, గని దేముడు అబ్బొన్క కి ‘ప్రబు’ మెన సంగుల జా అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె ఎత్తి ఏలుప కెర్లెసా జో దేముడు అబ్బొన్చి నావ్ ‘యెహోవ’ జయెదె, గని జా నావ్ దెరుక యూదుల్ బియ: కెర ‘ప్రబు’ మెనుల. § 2:23 2:23 మార్పు. 15:24చి ఎట్టెచి కోడు దెక. * 2:25 2:25 నెంజెలె ‘ప్రబు’. † 2:28 2:28 యేసుక దేముడు అబ్బొన్ అస్సె జయెడెదె మెలిన్చి రిసాచి కోడు ఈంజ. యేసు దేముడు అబ్బొన్ తెన్ లట్టబ్బి రితి కోడు.

తుమ్చి వమ్సుమ్చొ ఎక్కిలోక తుచి సింగాసనుమ్తె వైనడిందె”

31 జాకయ్, జో దేముడు సికయ్తికయ్, కిచ్చొ అగ్గె తెంతో దెకిలి రితి జా దావీదు రెగ్గ అస్సె మెలె;

“క్రీస్తు మొర్రె కి, మొర్నుతె నే తయెదె, జోచి ఆగ్ నే కువితె, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టెదె.”

32 “జలె, ఈంజో యేసుకయ్ దేముడు అన్నె జియ్ణొ మెన అమ్ ఇన్నె బెర్లన ఎత్కిజిన్ సాచి జా అస్సుమ్. 33 జో, జలె, అన్నె జీవ్ జా ఉట్టె దేముడు అబ్బొన్తె పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చు గవురుమ్ జా, జోచి ఉజెతో పక్క వెన అస్సె. చి జో దేముడు అబ్బొసి అగ్గె సంగ తిలి రితి, జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ వంట దెతిసి, పూర్తి జో తుమ్ అప్పె దెకిలిసి సూన్లిసి జర్గు కెర అస్సె.

34 “దావీదు, జలె, పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చె నాయ్, గని జో ఇసి సంగిలన్.

దేముడు ప్రబు అంచొ ప్రబుక సంగిలన్. 35 ‘తుక విరోదుమ్ జలన తుచి చాటు సుదితి పొద్రొ జతి రితి కెర్తె ఎదక, తుయి అంచి ఉజెతో పక్క వెన తా.’

36 “జాకయ్, తుమ్ ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్ ఎత్కిజిన్క ఆవ్ కిచ్చొ కచితుమ్ సంగితసి మెలె, తుమ్ సిలువ గల మార్లొ యేసు అమ్క దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తొసా జతో క్రీస్తు జా, ఎత్కిక ఏలుప కెర్తొ ప్రబు జవున్” ఇసి పేతురు రుజ్జు కెర్లన్.

37 ఈంజ ఎత్కి నూన కెర, ఒత్త బెర తిల యూదుల్, “నిజుమి దేముడుచొ పుత్తున్క మార పాపుమ్ కెర్లమ్ మెన జోవయించి పెట్టి దుకుమ్ తెన్ ఒప్పన, బియఁ గెచ్చు, ఓ బావుడ్లు, అమ్చి పాపుమ్ గెస్సు మెన అమ్ అప్పె కిచ్చొ కెర్తె జయెదె?” మెన పేతురుక చి జోవయింతెన్ తిల యేసుచ అన్నె బారికూల్క పుసిల. 38 జేవ్క, పేతురు, “తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా దుకుమ్ జా పాపుమ్ ముల్లి బుద్ది జా యేసుక్రీస్తుక నంపజా, తుమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి గుర్తుక జోచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ కడన్క. దస్సి కెర్లదు మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క దొర్కు జయెదె. 39 జోచి కక్క ప్రబు జలొ అమ్చొ దేముడు నిసాన్దె గే, ‘జోవయించి పెట్టి అమ్చి సుద్ది తిలి ఆత్మ దెయెదె’ మెన, తుమ్చి రిసా కి, తుమ్చ బోదల్చి రిసా కి, పడ్డొచ మాన్సుల్క కి, పడ్డొ దూరి దేసిమ్లుచ మాన్సుల్చి రిసా కి సంగ అస్సె” ఇసి పేతురు జేవ్క సంగిలన్. 40 పడ్డొ అన్నె సాచుల్ రుజ్జుల్ బెదవ, జోవయింక కిచ్చొ మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్ మెలె, “పాపుమ్బుద్ది తిల ఈంజ ఉగుమ్చ మాన్సుల్చి బుద్ది ముల, విడ్డల్ కెరన, రచ్చించుప జా” మెన సంగిలన్.

41 జోచి కోడు నూన నంపజలన, జలె, బాప్తిసుమ్ నజన్ల. చి జా దీసి రమారమి తిన్ని వెయిల్జిన్ మాన్సుల్ అగ్గె నంపజల సిస్సుల్ తెన్ బెదిల.

42 జా దీసి తెంతో, నిదానుమ్ తెన్ యేసుచ బారికూల్చి బోదన సూన్తె తా, సిస్సుల్ తెన్ సర్ల తెన్ బెద, మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తిన్క యేసు బలి జలొచి జా గుర్తు దెకయ్తి పొడియె, ద్రాచ రస్సుమ్ కంక పింక అలవాట్ జల, జోవయింతెన్ నిదానుమ్ తెన్ ప్రార్దన కెర్తె తిల.

43 ఎత్కిజిన్ ఉచర ఉచర ఆచారిమ్ తెన్ తిల, చి జేవ్ బారికూల్చి అత్తి ప్రబు ఒగ్గర్ వెల్లెల కమె జర్గు జలి. 44 పడ్డొ, నంపజలన ఎత్కిజిన్ సర్ల తెన్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ తిల, చి బీద సుదల్, సామ్సార్లు, కోయి ముస్క నే జతె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు దెతె తిల. 45 ఆస్తి తిల మాన్సుల్ జోవయించి వికన, నెంజిల మాన్సుల్క తోడు దెతె తిల. ఎక్కిలోక కొత్కు తిలెగిన, అన్నెక్లొ జోక తోడు దెంక. 46 దేముడుచి గుడితె బెద, ప్రబుక ఉచరుక మెన రోజుక గెతె తిల, చి జోవయించి గెరలె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అన్నిమ్క బుకారా, జా పొడియె కా, జా ద్రాచ రస్సుమ్ పియఁ, సర్లనంతోసుమ్ తెన్ కట్టు తెన్ తిల. 47 దేముడుచి గవురుమ్ సంగితె తిల, చి ఎత్కిజిన్ జోవయింక మెన్సిత్ తిల, చి ప్రబు రోజుక కక్క కక్క నొవ మాన్సుల్క నిసాన రచ్చించుప కెర నంపజలన మొత్తుమ్చి సంగుమ్తె బెదయ్తె తిలన్.

3

జెర్మిల్ తెంతో సొట్టొ జలొసా చెంగిల్ జలిసి

1 ఏక్ దీసి, ప్రార్దన కెరుక బెదుక మెన, పేతురు చి యోహాను దేముడుచి గుడితె గెతె తిల. తెదొడి తిన్ని గంటల్ జా తిలి. 2 దేముడుచి గుడిక పాసి అయ్లె పొది, జెర్మిల్ తెంతో సొట్టొ జలొ ఎక్కిలోక మాన్సుల్ వయ నెతె తిల. రోజుక జోక వయన దేముడుచి గుడిచి కోటచి ‘నూటి’ మెన నావ్ తిలి గుమ్ముమ్ సొడి వెనడ్లె, గుమ్ముమె పెసిత తతె జో మాన్సు దర్దుమ్ నజితె తిలొ. 3 పేతురు చి యోహాను దేముడుచి గుడి తెడి పెనుక దెర్లిసి, జో దెక, “డబ్బుల్ దా” మెన, దెక నే దెకిల్ రితి జా సంగిలన్. 4 సంగిలె, పేతురు యోహాను జోక చెంగిల్ దెకిల. అన్నె పేతురు జోక, “అమ్క సరిగా దెకు” మెలన్.

5 దస్సి మెంతికయ్, ‘కిచ్చొ జవున్ దెవుల’ మెన ఉచర, జో మాన్సు జోవయింక సరిగా దెకిలన్. 6 గని పేతురు జోక, “అంక వెండి కాసుల్ నాయ్, బజార్ కాసుల్ నాయ్, గని అంక తిలిసి తుక దెయిందె. నజరేతుచొ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ ఉట్ట ఇండు” మెన సంగిలన్. 7 సంగ, జోచి ఉజిల్ ఆతు పేతురు దెర, జోక ఉట్టవ టీవొ కెలన్. బేగి, జోచ చట్టొ, ఆగ్ అడ్డొ డిట్టుమ్ జల. 8 డిట్టుమ్ జతికయ్, జో చట్టున ఉట్ట అద్దుర్ నెంతె టీవొ ఇండుక దెర, సర్లక నచ్చు నచ్చు, దేముడుచి గవురుమ్ సంగ సంగ, దేముడుచి గుడితె వెసిలొ.

పేతురు యూదుల్క బోదన కెర్లిసి

9 జో మాన్సు ఇండితె తిలిసి, దేముడుచి గవురుమ్ సర్ద తెన్ సంగితె తిలిసి ఒత్త బెర్ల ప్రెజల్ ఎత్తి దెక కెర, 10 “ఒరె, ఈంజొయి రోజుక దేముడుచి గుడిచి గుమ్ముమె దర్ముమ్ నజ వెన తతోసా, గని చెంగిల్ జా ఇండితయ్” మెన, బమ్మ జా ఆచారిమ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సంగితె తిల.

11 జో మాన్సు, జలె, పేతురుక చి యోహానుక ములుక నెత్తిరిసి జా జనాబ్ దెక, ఆచారిమ్ జా, జేవ్ తీగ్ల దేముడుచి గుడిచి వెల్లె పేడె గెచ్చ తతికయ్, ఈంజెవు జనాబ్ బెద నిగ గెచ్చ, సాలోమోను రానొచి నావ్ తిలి పేడెక జోచి సుట్టునంత బెర గెల. 12 జేవ్ జనాబ్ దస్సి బెర అయ్లిసి దెక, పేతురు జోవయింక ఇసి మెన బోదన కెరుక దెర్లన్. “ఓ ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్, ఈంజొ మాన్సుచి రిసా తుమ్ కిచ్చొక ఆచారిమ్ జతసు? అమ్క కిచ్చొక దస్సి ఆచారిమ్ తెన్ దెకితసు? అమ్చి సొంత సెక్తి తెన్, సొంత పున్నిమ్చి రిసా జోక చెంగిల్ కెర ఇండయ్ల మెన తుమ్ ఉచర్లసు గె?

13 “అమ్చ పూర్లుల్ జల అబ్రాహామ్క, ఇస్సాకుక చి యాకోబుక దేముడు, జోచొ సేవ కెర్తొసా యేసుకయ్ అన్నె జియడ గవురుమ్ కెర దా అస్సె. తుమి యేసుక దెర పిలాతు అదికారిచి అత్తి సార్ప దిలదు, చి జో పిలాతు ‘జోక విడ్డల్ కెరిందె, జో కేన్ తప్పు కెరె నాయ్’ మెన తీర్పు సంగిల్ కి, తూమ్ నే ఒప్పన్తె యేసుచి విలువ కడ్లదు. 14 తుమ్ దస్సి కెర, సుద్ది చి పున్నిమ్ తిలో క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసాచి మరియాద కడ్లదు. అత్య కెర్ల బరబ్బుక విడ్డల్ కెరు, జోకయ్ కావలె మెన, తుమ్ కోర్ప జా పిలాతుక సంగ. 15 ఎత్తి జీవుల్క జీవు దెతోసా, ఎత్తిక ఆదారుమ్ జలో యేసుక తుమ్ మార గెలదు. గని దేముడు జలో అబ్బొసి జోక అన్నె జియడ్లొ మెన ఆమ్ దెక, సాచి జా అస్సుమ్. 16 జోచి అదికారుమ్చి రిసా జొయ్యి ఈంజొ సొట్టొ మెన తుమ్ అగ్గె తెంతొ జాన్లొ మాన్సుక చెంగిల్ కెర అస్సె. యేసుకయ్ నంపజా జోచి నావ్ తెన్, ఉట్ట ఇండు మెన ఇన్నెక అమ్ సంగితికయ్, యేసుయి ఇన్నెక చెంగిల్ కెర్లన్. తుమ్చి మొక్కె ఈంజొ మాన్సు పూర్తి చెంగిల్ జలిసి కీసి జర్లు జలి మెలె, యేసుయి దయిరిమ్ కెర, నంప కెరవ, చెంగిల్ కెర్లన్.

17 “జలె, అమ్చ బావుడ్లు, ఉచర, తూమ్, తుమ్చ అదికారుల్, నేన కెర దస్సి కెర్లదు మెన జాని. 18 గని, దేముడు పూర్లుమ్ జో కబుర్ తెద్రయ్లన చి అత్తి సంగ తెద్రయ్లిసి, జో ఏలువ కెరయ్తో క్రీస్తు సేడుక తిల సైమల్ ఎత్తిచి రిసా పూర్లుమ్ కబుర్ సంగ తెద్రయ్లిసి. యేసుక తుమ్ మార్లిసి తెన్ జో దేముడు నెరవెర్లుప కెర అస్సె. 19 జలె, అమ్ కెర్ల పాపల్ చి రిసా పెట్టి పూర్తి దుకుమ్ జా, ఆజి తెంతొ ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుక పూర్తి కోర్ప జా మార్పుప

జా, చి దేముడు తుమ్క పాసి కెరన, తుమ్క సెలవ్ కడ్లన్లి పొది దిలి రితి, తుమ్చి అత్తుల్క చెంగిల్ కెరెదె, 20 చి తుమ్క పూర్లుమ్ తెంతొ సంగ తిలో రచ్చించుప కెర్తొసా జతో క్రీస్తుక తుమ్తె తెద్రయెదె. క్రీస్తు కొన్సొ మెలె, యేసు. 21 జో క్రీస్తుయి పరలోకుమ్తె తంక. కెయ్యె ఎద జో ఒత్త తంక అస్సె మెలె, పూర్లుమ్ దేముడుచి కబుర్ సంగిలనచి అత్తి సంగిలిసి ఎత్తి నెరవెర్లుప జతె ఎద.

22 “మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్లయ్లి కోడు ఏక్ కిచ్చొ మెలె;

అంచ కబుర్లు సంగు మెన పరలోకుమ్చొ ప్రబు జలో దేముడు అంకయ్ కీసి తెద్రయ్లో గే, దస్సి, తుమ్ యూదుల్తె జెర్మితొ ఎక్కిలోక కబుర్ తెద్రయెదె. తుమ్క జో కిచ్చొ ఆడ్ర దెయెదె గే, జయ్యి తుమ్ కెర్లె.

23 జో కబుర్ జెతోసాక కో సూన్తి నాయ్ గె. ‘ఆవ్ నిసాన్ల ప్రెజల్తె తుమ్ బెదుక విలువ నాయ్’ మెన జోవయింక దేముడు నాసెనుమ్ కెరెదె.

24 పడ్డొ, సమూయేలు పూర్లుమ్చొ తెంతొ అప్పెచి కాలుమ్ ఎద దేముడు కబుర్ తెద్రయ్లనతె కక్క. నే పిట్టి, జేవ్ ఎత్తిజిన్ ఈంజ కాలుమ్ జర్లు జతిసి, ఆజి జర్లు జతిన్చి రిసా అగ్గె తెంతొ సంగ అస్సి. 25 జలె, దేముడుచి కబుర్ సంగ తిల జేవ్ పూర్లుల్చ పుత్తర్లులు తూమ్. పడ్డొ తుమ్చి సెకుమ్తె పడ్డొక ఎక్కిలో జెర్మెదె. జోచి రిసా ఈంజ లోకుమ్చ కుటుంబల్ ఎత్తిక దీవెన దొర్కు జయెదె. జోచి అత్తి అంచి వరుమ్ దెయిందె మెన దేముడు తుమ్చొ అబ్రాహామ్ పూర్లుమ్చొచి అత్తి తుమ్చ పూర్లుల్క నే పిట్టి ప్రమానుమ్ కెర సంగిలన్. జా కోడుచి రిసాచి పుత్తర్లు కి తూమ్ జస్తె. 26 జలె, ‘దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా’ మెన ప్రబు జోచొ సేవ కెర్తొసా జలో యేసుక టీవడ. జో మొర్రికయ్ అన్నె జియడ, కత్తె తొలితొ తెద్రవ అస్సె మెలె, తూమ్ యూదుల్తెయి. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ‘తుమ్చి పాపుమ్బుద్ది ముల చెంగిల్ జతు’ మెన తుమ్కయ్ తొలితొ చి తెద్రవ అస్సె” మెన పేతురు ప్రెజల్క బోదన కెర్లన్.

4

పేతురుక యోహానులుక జేల్తె గలిలిసి

1 పేతురు చి యోహాను ప్రెజల్క దస్సి బోదన కెర్లె తతికయ్, యూదుల్చ పూజర్లు, దేముడుచి గుడిచొ ఎజొమాని, పడ్డొ సద్దూకయ్యులు మెన పండితుల్ జోవయింతె ఉట్ట అయ్ల. 2 యేసు ‘మొర అన్నె జీవ్ జలో’ మెన ప్రెజల్క పేతురు చి యోహాను సికయ్తె తిలి రిసా, జేవ్ వెల్లొ సుదల్ కోపుమ్ జా అస్సి. 3 జోవయింక దెర్ల, గని సాంజ్ జలి రిసా ‘కలిక తీర్పు కెరుమ్’ మెన దస్సి జేల్తె గలిల.

4 జేవ్ వెల్లొ నుదల్ దస్సి కెర్లె కి, జేవ్ దొగుల కెర్లె బోదన నూన్లన ఒగ్గర్జిన్ యేసుక సంపజయి గెల. ఇన్నెతెన్, సంపజలన కెత్తిజిన్ జల మెలె, తేర్బోదల్, బాలబోదల్క పిట్టవ, రమారమి పాచ్ వెయిల్జిన్ మున్నుబోదల్ తిల.

పేతురుక యోహానులుక పరిచ్చ కెర్లెసి

5 అన్నెక్ దీసి కిచ్చొ జర్లు జలి మెలె, సబ కెరుక మెన యూదుల్చ అదికారుల్, వెల్లెల మాన్సుల్, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డన ఎత్తిజిన్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె బెర జా అస్తి. 6 జోవయింతె కో కో ముక్కిమ్ జా సబ కెర్లి రిసా జా అస్తి మెలె, అగ్గె ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జా తిలో అన్నోచి జావోసి జలో తెదొడిచొ ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి కయవ, ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు జతసచ కుటుంబల్చ మున్నుబోదల్ ఎత్తిజిని. ఇనయింతె దొగుల కొన్న మెలె, యోహానుని అలెక్కంద్రు.

7 సబ కెరుక దెర్లి పొది, యోహానుక చి పేతురుక కడ ఆన నెడిమి టీవో కెరన, జేవ్ చెంగిల్ కెర్లె అగ్గె సొట్టొ జా తిలో మాన్సుక కి టీవో కెర, జేవ్ దొగులక పరిచ్చ కెరుక దెర్ల. “ఈంజొ మాన్సుక కీసి ఇండయలదు? తుమ్చి సొంత సెక్తిక నెతుర్పు! కచి సెక్తి, కచి నావ్ తెన్ ఈంజ కామ్ కెర్లదు?” మెన కోపుమ్ తెన్ పరిచ్చ కెర్ల.

పేతురు జబాబ్ దిలిసి

8 తెదొడి పేతురు దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తిజోచి పెట్టి బెర సెక్తి దెతికయ్, దయిరిమ్ జా, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్; “యూదుల్చ అదికారుల్, వెల్లెల మాన్సుల్, తుమ్క ఆమ్ కిచ్చొ సంగుక? 9 అమ్ సొట్టొ మాన్సు ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెర్లి రిసా ఆజి తుమ్ అమ్క పరిచ్చ కెర్లసు జలె, 10 నజరేతు గవ్విచొ యేసుక్తిస్తుచి నావ్ తెన్ని తుమ్చి నెడిమి టీవో జలో ఈంజొ మాన్సు చెంగిల్ జా అస్సి. జో యేసుక్తిస్తు తుమి సిలివ గల మార్లదు, గని దేముడు జోక అన్నె జియడ్లన్, చి జొయ్యి ఈంజొ మాన్సుక చెంగిల్ కెర అస్సి మెన తుమ్క చి అమ్చి ఇస్రాయేలులు ఎత్తిజిన్క ఆవ్ కచితుమ్ సంగితసి.

11 “గేరు బంద మాన్సుల్ నెన కెర ములిల పత్తుర్, గేర్ బందత బోడిపత్తుర్ జయెదె. తుమ్ జోక నెసిలె కి, పరలోకుమ్చి రాజిమ్క జొయ్యి వెల్లొ జా అస్సి. 12 పాపుమ్ తెంతో విడ్డల్ జా పరలోకుమ్తె గెతి రచ్చన కచితె దొర్కు జతయ్ మెలె, యేసుతెయి అన్నె కత్తెయ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ ఒండి లోకుమ్తె అన్నె కచి నావ్ తెన్ రచ్చించువ జంక కో కి నెత్తి” మెన పేతురు సంగిలన్.

13 పేతురుక చి యోహానుక, “ఈంజేవ్ ఒగ్గర్ నదు కెర్ల మాన్సుల్ నెంజితి రిత జాలర్లు ఈంజేవ్, వెల్లెల మాన్సుల్ నెంజితి, గని తెద్ది దయిరిమ్ తెన్ అమ్క బుద్ది సంగితతి” మెన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జల. అన్నె, యేసు

తెన్ జేవ్ బుల్లె తిలి రిసాయ్ ఇసి తెలివి తెన్ దయిరిమ్ జా అస్సి మెన వెల్లెల మాన్సుల్ చినిల. 14 పడ్డొ, అగ్గె సొట్టొ జా తిలో మాన్సు అప్పె చెంగిల్ జా జోవయించి నెడిమి టీవోజ అస్సి మెన దెక కెర, జేవ్ అన్నె కిచ్చొ నింద సంగుక నెత్తిర్.

15 అన్నె కిచ్చొ సంగుక నెత్త కెర, యోహానుక చి పేతురుక సబ తెంతో బార్ కెర, వెల్లెల మాన్సుల్ లట్టబన్న. 16 “ఈంజేవ్ దొగుల మాన్సుల్చి రిసా అమ్ కిచ్చొ కెర్లె జయెదె? కిచ్చొ సిచ్చ కెరుక నెత్తుమ్, కిచ్చొగె. కిచ్చొక మెలె, తెద్ది వెల్లి కామ్ ఇన్నెచి అత్తి జర్లు జా అస్సి మెన ఈంజ యెరూసలేమ్తెచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ జాన్తి. ఆమ్ కి దెక అస్సుమ్, చి కిచ్చొ వేర సంగుక నెంజె. 17 గని, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా అన్నెకో నూన్త నాయ్ మెన, ఈంజేవ్ దొగుల జోచి నావ్ తెన్ అన్నె కక్క కిచ్చొ నే సంగిల్ రితి బియడ ఆడ్ర దెమ” మెన తీర్పు సంగిల. 18 తెదొడి, జేవ్ దొగులక అన్నె బుకారా కెర, “తుమ్ జో యేసుచి నావ్ దెరుక నాయ్. జోచి నావ్ తెన్ అన్నె కక్క బోదన కెరుక నాయ్” మెన పేతురుకచి యోహానులుక ఆడ్ర దిల.

పేతురు చి యోహానులు దిలి జబాబ్

19 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ దస్సి సంగిలక, పేతురు, యోహాను, నే బితె దయిరిమ్ తెన్ కిచ్చొ సంగిల మెలె, “దేముడు సంగిలి కోడు అమ్ కెర్లె చెంగిల్ గే, తుమ్ మాన్సుల్ సంగిలి కోడు అమ్ కెర్లె చెంగిల్ గే, తుమ్ సరిగా ఉచర. జేవ్ దొన్నిచి రిసా జో దేముడు సొంత కిచ్చొ మెనెదె గే ఉచర. 20 అమ్ దెకిలిసి నూన్సి, ఆమ్ మాన్సుల్క నే సంగితె తంక నెత్తుమ్, నేన” మెన జేవ్ దొగుల యేసుచ బారికుల్ సంగిల.

21 “యేసుచి అదికారుమ్చి తెడి జో సొట్టొ మాన్సు చెంగిల్ జలో” మెన ప్రెజల్ ఎత్తిజిన్ దేముడుచి గవురుమ్ సంగితె తిల. జేవ్చి రిసా, ‘జేవ్ దొగులక అమ్ సిచ్చ కెర్లె ప్రెజల్ అమ్క అల్లర్ కెరుల’ మెన కిచ్చొ సిచ్చ కెరుక నెత్త కెర, ఎక్కి కోడకయ్ జోవయింక అన్నె బియడ కెర, వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక విడ్డల్ కెర్ల. 22 ప్రెజల్ కిచ్చొక దేముడుచి గవురుమ్ ఒగ్గర్ నముకుమ్ తెన్ సంగితె తిల మెలె, జోవయించి గవురుమ్క రుజ్జు దెకయ్లి జా వెల్లి కామ్ జర్లు కెర్లెసి కక్క చెంగిల్ కెర్లెసి జయెదె మెలె, దొన్ని విసా వెర్పుల్ జలో సొట్టొ జెర్మిలో మాన్సుక.

23 పేతురుక యోహానుక వెల్లెల మాన్సుల్ ముల్లికయ్, జోవయించ గోతుసుదల్తె జేవ్ దొగుల గెచ్చ, ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు చి వెల్లెల మాన్సుల్ జోవయింక సంగిలిసి ఎత్తి సంగ దిల. 24 జేవ్ నూన కెర, జేవ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ బెద దేముడుక ఇసి మెన గట్టిజ అవాడ్ తెన్ ప్రార్దన కెరుక దెర్ల: “ఎత్తిచి కంట వెల్లొ తిలో అమ్చొ దేముడు ప్రబువ, పరలోకుమ్ బూలోకుమ్, సముద్రుమ్, జేవ్ ఎత్తికె తతిసి కిచ్చొ నే పిట్టె జెర్దుయ్లోసా తూయి.

25 తుమ్చి సుద్ది తిలి ఆత్మ లట్టబ్బికయ్, తుచో సేవ కర్తొసా జలో అమ్చో పూర్ణుమ్చో దావీదుచి చోడివాట్ తూయి సంగిలిసి కిచ్చో మెలె,

దేముడుక నేన్ల దేసిమ్లుచ మాన్సుల్ కిచ్చోక జోవయింక నిస్కారుమ్ ఉచర వెల్లెల మాన్సుల్ మెనన్ల? అమ్చయ్ ప్రజల్ కి జోవయింక నేన్ల రిత జా, కిచ్చోక కామ్క నెంజిల కుట్రల్ జోవయించి రిసా ఉచర్ల? 26 ఒండి లోకుమ్చ రానలు, అదికారుల్, కుట్ర కెర్లి రితి ఎక్కితె బెద, దేముడుక కి, జో ఏలుప కెరయ్తో క్రిస్తుక కి యుద్దుమ్ కెర్లి రితి జల

మెన దావీదుచి అత్తి రెగ్ల అస్సె. 27 నిజామి, ఈంజయి పట్టుమ్తె హేరోదు రానో, పొంతి పిలాతు అదికారి, యూదుల్ నెంజిలస ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్, ఎత్కిజిని, దేముడుచి సుద్ది తిలో తూయి ఏలుప కెరయ్లో సేవ కర్తొసా జలో యేసుక కుట్ర కెర, జోవయించి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్లి రితి జల. 28 'జర్గు జవున్' మెన తూయి అగ్గె తెంతో తుచి అదికారుమ్క సెలవ్ దా తిలిసి ఎత్కి, జోవయించి పెట్టిచి విస్సుమ్క జేవ్ జర్గు కెర్ల. 29 అప్పె కి, ప్రబుచ, ఈంజేవ్ తుచ సేవ కెర్తనక బియడ్డతి. గని ఇన్నెక కన్కారుమ్ దెక, 30 జొర్జొ తిల మాన్సుల్క ఇన్నెచి అత్తి చెంగిల్ కెర్తె తా, సుద్ది తిలో తుచో సేవ కర్తొసా యేసుచి నావ్ తెన్ జోచి అదికారుమ్క గుర్తు జత వెల్లో కమె కెరవ కెరవ, ఈంజేవ్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ తుచి సుబుమ్ కబుర్ సంగితి రితి ఇన్నెక తోడు తా, మెన ప్రార్తన కెర్తసుమ్" మెన, బెర తిలస ఎత్కిజిన్ ఎక్కి మెన్ను తెన్ ప్రార్తన కెర్ల.

31 దస్సి ప్రార్తన కెర కేడయ్లి బేగి, కిచ్చో జర్గు జలి మెలె, జేవ్ నబ కెర్తె తిలి గేరు కదుల్ జంక దెర్లి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి బెర పూర్తి సెక్తి దెతికయ్, పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ దేముడు దిలి బోదన కెర్లిసి ఎత్కి సంగుక దెర్ల.

యేసుక నంపజలస కట్టు తెన్ తిలిసి

32 జేవ్ పొదులె, యేసుప్రబుక నంపతిలస ఎత్కిజిని, ఎక్కి ఆత్మ, మెన్ను, ప్రేమ తెన్ తిల. "అంచయ్" మెన, జోవయింక కలుగు జల ఆన్తుల్చి రిసా జోవయింతె కో కి పోటి సంగితి నాయ్, గని జోవయింక కలుగు జలిన్క 'అమ్ ఎత్కిజిన్చి' మెన, సర్ల తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు కెర్తె తిల. 33 పణ్ణో, దేముడు యేసుచి ఆత్మసెక్తి జోవయించి పెట్టి తిలి రిసా, జేవ్ బారజిన్ జోవయించ బారికుల్ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ యేసుప్రబు మొర అన్నె జిలిసిచి రిసా సాచి సంగితె తిల. జో ప్రబుచి దయచి ప్రేమ జేవ్ నంపజలస ఎత్కిజిన్చి పెట్టి బెర కామ్ కెర్తె తిలి. 34 జోవయింతె కక్క కి కొత్తు నాయ్. కిచ్చోక మెలె. జోవయింతె కక్క ఒగ్గర్ బుయి

గే గెరల్ గే తయెదె గే, జో విక గెలెదె, చి జా వికిలి డబ్బిల్ ఆన కెర, 35 యేసుచ బారికుల్చి చట్ట తివుల. 'నెంజిలసక దొర్కు జవున్' మెన, నెంజిలసక వంట దెవుల. జాచి రిసా కక్క కి కొత్తు జయె నాయ్.

సత్తిమ్ జలో బర్బజా

36 యోసేపు మెలో ఎక్కిలో జోవయింతె తిలో. 'దయిరిమ్ కెర్తొసా' మెలి అర్దుమ్ తెన్ జోక 'బర్బజా' మెన, బారజిన్ బారికుల్ ఆసిమ్ నావ్ తియ తిల. జో, యూదుడు జలో లేవీ మెలో పూర్ణుమ్చోచి సెకుమ్చో జయెదె. జో జెర్మిలి దేసిమ్ కేన్ మెలె, కుప్ర మెలి దీవి దేసిమ్. 37 జో కిచ్చోకెర్ల మెలె, జోక కలుగు జలి ఏక్ బాటి జో విక కెర, జా వికిలి డబ్బిల్ దెరన, జేవ్ బారజిన్ బారికుల్క చటె తిలన్.

5

అననీయని సప్పీరా

1 అననీయ మెలో ఎక్కిలో, మాన్సు, సప్పీరా మెలి తేర్పి తెన్, దొగుల బెద జోవయించి బుయి ఏక్ విక కెర, 2 తేర్పి కి జాన్తె, జా బుయి వికిలి డబ్బిల్ సగుమ్ తియన కెర, ఎక్కి వాట యేసుచ బారికుల్తె అననీయ ఆన దిలన్. 3 ఆన్తికయ్, పేతురు జోక, "సయ్తాన్ తుచి పెట్టి సికడ అస్సె, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి మొక్కె తుయి అబద్దుమ్ జా, జా బుయి వికిలి డబ్బిల్చి ఏక్ వాట తియన కెర, కిచ్చోక సయ్తానుక సూన జా పాపుమ్ కెర్లది? 4 జా బుయి నే వికితె అగ్గె, జా పూర్తి తుచి ఆస్తి జా తిలి. జా వికిలి పణ్ణో కి, జా డబ్బిల్క సత్తిమ్ కెరుక పూర్తి తుచి పూచి. తుయి అప్పె ఉచర్లి మోసిమ్ కిచ్చోక? తుయి కెర్లిన్చి అర్దుమ్ పూర్తి ఉచరు. తుయి కెర్లిసి మాన్సుక అబద్దుమ్ సంగిలిసి, గని అన్నె ముక్కిమ్క కిచ్చో పాపుమ్ జలది మెలె, తుయి దస్సి కెర, దేముడుకయ్ అబద్దుమ్ సంగ అస్సిసి" మెన, అననీయక పేతురు తీర్పు సంగిలన్. 5 ఈంజేవ్ కొడొ సూన్లి బేగి, అననీయ బుయ్యె సేడ మొర గెలన్. జో తప్పు కెర మొర్లిన్చి రిసా సూన్లస ఎత్కిజిన్ బియగె గెల. 6 తెదొడి ఒత్త తిల ఉబెడల్ బట్ట తెన్ జోచి పీనుమ్ డంక, ఉక్కుల వయన, మెన్నె రోవ గెల.

7 రమారమి తిన్ని గంటల్ గెతికయ్, అననీయచి తేర్పి జేవ్ బారికుల్ తిలిన్తె అయ్లి. మున్నున్క జర్గు జలిసి జా నేనె. 8 జెతికయ్, పేతురు జాక పసుల, జా బుయి వికిలి డబ్బిల్చి రిసా జాక పుసిలన్. అననీయ దిలి ఎదిలి డబ్బిల్చి రిసా సంగ, "తెద్దిలికయ్ జా బుయి వికిలదు గె?" మెన పుసితికయ్, జా "తెద్దిలికయ్" మెన సంగిలి. 9 పేతురు జాక, "తుమ్ దొగుతెర కుట్ర కెర అబద్దుమ్ సంగిలిసి, ప్రబుచి ఆత్మక కొకణ్ణి రితి జతయ్ మెన బిన్ను

నాయ్ గె? ఆదె! సూను! తుచొ మున్నుద్క రోవలన అన్నె ఉట్ట జెతికయ్ అవాడ్ జెతయ్. అయ్లె, తుచి పీనుమ్ ఉక్కుల వయన తుకకి మెన్నె రోవుక గెచ్చుల" మెన సంగిలన్. 10 సంగిల్ బేగి, జా కి జోచి చట్టే సేడ మొర గెలి. ఉబెడల్ గేర్ తెడి జా కెర, జాక, 'జా కి మొర అస్సె' మెన దెక కెర, జాక ఉక్కుల వయన మెన్నె గెచ్చు, మున్నున్చి సాడి జాక రోవల. 11 జా దీసి జర్గు జలిన్చి రిసా, యేసుక నంపజలనచి సంగుమ్చ ఎత్తిజిని, సూన్ల అన్నె మాన్సుల్ ఎత్తిజిని, దేముడు యేసుచి ఆత్మసెక్కిచి రిసా బియఁ గెల.

12 జేవ్ బారజిన్ జోచ బారికుల్చి అత్తి ప్రబు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లెల కమె జర్గు కెరయ్లన్. జేవ్ పొదులె, జేవ్ రోజుక దేముడుచి గుడితె పూర్గుమ్చొచి సాలొమోను నావ్ తిలి పేడె సబ కెరుక అలవాట్ జా తిల. 13 వేర్ మాన్సుల్ జోవయింతెన్ ఒత్త బెదుక బియఁ గెల, గని ప్రజల్ ఎత్తిజిన్ జోవయింక ఒగ్గర్ గవురుమ్ దెకిత్ తిల. 14 అగ్గెచి కంట, అన్నె మున్నుబోదల్ ఒగ్గర్జిన్, తేరబోదల్ ఒగ్గర్జిన్, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ ప్రబుక పూర్తి నంపజా గెల. 15 ప్రజల్ అన్నె కిచ్చొ కెర్ల మెలె, పేతురు జోవయించి వాటు జవున్ అయ్లె, "ఎక్కి జోవయించి నీడ అమ్క సగుమ్జిన్క లయ్యున్, జవున్" మెన, జోర్ణొ తిల జోవయించ మాన్సుల్క వయన, మంచల్తె జవున్, అంతుర్నొతె జవున్, వాటులె నిజవ దిల. 16 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి సుట్టునంతచ గవ్విలె తెంతొ కి ఒగ్గర్జిన్ జా కెర, జోవయించ జోర్ణొ తిల మాన్సుల్క, బూతుమ్ దెర్ల మాన్సుల్క, కడ ఆన్ల, చి జేవ్ ఎత్తిజిన్ కి చెంగిల్ జల.

బారికుల్క దెర జేల్తె గలిలిసి

17 ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి, మాత్ముమ్, జోవయింతెన్ తిలన ఎత్తిజిని, సద్దూకయ్యులు మెల పండితుల్; యేసుచ బారికుల్చి ఉప్పిరి పూర్తి గోస జా బార్ జా, 18 జోవయింక దెర, మాములుమ్ జేల్తె గలిల. 19 గని, జా రాతి, ప్రబుచొ దూత ఎక్కిలో జేల్తెచ కెప్పివొ ఉగుడ కెర, బారికుల్క విడ్డల్ కెర బార్ కెర్లన్. చి జోవయింక, 20 "తుమ్ దేముడుచి గుడితె గెచ్చు పెన, నెడిమి టీవొజ, ప్రబుతె దొర్కు జతి పరలోకుమ్తె బెదితి ఆత్మతె జెర్నున్ జా జతి రచ్చనచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ ప్రజల్క పూర్తి బోదన కెర" మెన, దేముడుచ దూత ఆడ్ర దా సంగిలన్. 21 దూతచి కోడు సూన కెర, జేవ్ పెందలె ఉజిడి జలి పొది, దేముడుచి గుడితె పెన, బోదన కెరుక దెర్ల. దేముడుచి గుడితె బారికుల్ పెన బోదన కెర్లె తిలి మదెనె, ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి, జోవయింతెన్ బెదిలన, జోవయింక 'విడ్డల్ జా అస్తి' మెన నేన కెర, 'సబ కెరుమ' మెన ఇస్రాయేలుల సబతె వెసితన ఎత్తిజిన్క బుకారా కెర, బారికుల్క కడ ఆన్తి రిసా, జోవయించ జమాన్సుక జేల్తె తెద్రయ్ల. 22 జేవ్ జేలితె పావెలె, కెప్పివొ ఉగిడ్లె, జేవ్ బారికుల్ ఒత్త నాయ్, చి వెల్లెల మాన్సుల్తె

అన్నె బుల జా సంగిల. 23 "అమ్ జేల్తె గెలమ్, చి ఒత్త పావెలె, జేల్తెచ కెప్పివొ సంజె తెంతొ డిట్టుమ్ డంక అస్తి. చి అమ్చ జమాన్సు కెప్పివొ సరిగా రకితె తిల, గని అమ్ కెప్పివొ ఉగిడ్లె, తెడి కోయి నాయ్" మెన సంగిల. 24 సంగిలె, దేముడుచి గుడిచొ ఎజొమానిచి వెల్లెల పూజర్లు సూన, పూర్తి ఆచారిమ్ జా, "ఇన్నెచి అర్దుమ్ కిచ్చొ? అప్పె అన్నె కిచ్చొ జర్గు జయెదె?" మెన, బమ్మ జల.

25 తెడిడి కో గే జేవ్ వెల్లొ మాన్సుల్తె జా కెర, "తుమ్ జేల్తె గలిలన దేముడుచి గుడితె టీవొజ ప్రజల్క సికడ్తె" మెన సంగిల. 26 సంగితికయ్, దేముడుచి గుడిచ జమాన్సుచ ఎజొమాని, జోవయించ జమాన్సు తెన్ గెచ్చు, బారికుల్క దేముడుచి గుడి తెంతొ బార్ కెర్ల. గని జోవయింక కిచ్చొ దెబ్బల్ పెట్టి నాయ్, అల్లర్ కెరుక మెన చడిత్ కి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'జోవయింక అల్లర్ కెర్లె ప్రజల్ అమ్క పత్రల్ గల మార గెలుల' మెన బియఁ గెల.

27 జలె, బారికుల్క దేముడుచి గుడి తెంతొ బార్ కెర, జోవయించి సబ కెర్లె గేర్తె కడన, సబ కెర్లెనచి మొక్క టీవొ కెలచి ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జేవ్క పరిచ్చ కెర్లె. 28 "ఈంజ జోచి నావ్ తెన్ తుమ్ ప్రజల్క సికడుక జయె నాయ్, మెన తుమ్క ఆడ్ర దిలమ్, గని ఒండి ఈంజ యెరూసలేమ్తెచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్క తుమ్ సికడ అస్సున్. అన్నె, అమ్క, 'తుమి జోవయింక మార్లదు' మెన, జో మాన్సుచి రిసా అమ్కయ్ నింద కెర, అమ్కయి జా పాపుమ్ వయడుక ఉచర్లను" మెన బారికుల్క తీర్పు సంగిల. 29 పేతురు, బారికుల్ ఎత్తిచి రిసా కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, ఆమ్ కచి కోడు ముక్కిమ్క సూన కెరుక మెలె, మాన్సుచి కోడు నాయ్, గని దేముడుచి కోడు. 30 తూమ్ యేసుక సిలువతె టీవడ మార్లదు, గని అమ్చ పూర్గుల్చొ దేముడు ప్రబు జోక అన్నె జియడ్లె.

31 "జలె, యేసుక అన్నె జియడ, అమ్చొ దేముడు కిచ్చొ కెర్లె మెలె, జోక జోచి ఉజెతో పక్క వెనడ, ఇస్రాయేలుల్ మెల యూదుల్క, 'జేవ్ కెర్లె పాపల్క పెట్టి దుకుమ్ జా ముల జోక నంపజా, జోవయించి పాపుమ్ పుంచి జవున్' మెన, యేసుక, రచ్చించుప కెర్లెసా, ఏలుప కెర్లె మెన, జోక గవురుమ్ కెర అస్సె. 32 ఈంజ ఎత్తిచి రిసా ఆమ్ సాచుల్ జా అస్సుమ్. జోచి కోడు రితి కెర్లెనక దేముడు దిలి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కి సాచి జతయ్.", మెన పేతురు సంగిలన్. 33 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ సూన ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జేవ్ బారికుల్క మారుక కోరప జల.

గమలీయేల్ సంగిలి కొడె

34 గమలీయేల్ మెలొ పరిసయ్యుడు ఎక్కిలో ఒత్త జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్తె తిలొ. జో మోసె తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్లెసా జయెదె. జోక ఎత్తిజిని, 'చెంగిల్ మాన్సు' మెన గవురుమ్ కెరుల. జో మాన్సు టీవ, దేముడుచి

గుడిచ జమాన్లుక, 'ఈంజేవ్ మాన్సుల్క గడియ బార్ కెర తా' మెన ఆడ్ర దిలన్. ³⁵ బారికుల్క బార్ కెరవ, బెర తిల వెల్లెల మాన్సుల్క గమలీయేల్ ఇసి మెన సంగిలన్: "అమ్చ ఇస్రాయేలులుచ ఓ తుమ్ వెల్లెల మాన్సుల్, జేవ్ మాన్సుల్క తుమ్ కిచ్చొ కెరుక ఉచర్తె గే, జాగర్త తా. ³⁶ జా సుట్టు జర్గు జలిన్చి రిసా ఏద కెర. జేవ్ పొదులె దూదా మెలో ఎక్కిలో 'ఆవ్ వెల్లె' మెన సొంత గవురుమ్ సంగుక బుల్లె తిలో, చి రమారమి చెత్తర్ వుంజోజిన్ మాన్సుల్ జోవయింతెన్ బెదిల. గని మాన్సు జోక మార్తికయ్, జోచ సిస్సుల్ చెదుర్పు జల, చి జా ఎత్తి ఆరి పాడ్ జా గెలి. ³⁷ జాచి పడ్డె, ప్రెజల్ లెక్క కెర్తె తిల పొదులె, గలిలయ ప్రాంతుమ్చో యూదా మెలో ఎక్కిలో కి వెల్లె మెనన, సగుమ్జిన్క సికడ సిస్సుల్ కెరన్లొ. గని జో కి మొర గెలో, చి జోచ సిస్సుల్ కి చెదుర్పు జా గెల.

³⁸ "జాకయ్, తుమ్ అప్పె దెర్ల మాన్సుల్చ రిసా ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఈంజేవ్ మాన్సుల్క ముల. తుక్లె తా. కిచ్చొక మెలె, ఈంజేవ్ కెర్తిసి, మాన్సుల్ ఉచర్తిసి రిత జలె, జాచి ఇస్టుమ్క పాడ్ జయెదె, చి ఆవ్ పిట్టవుక మెన కిచ్చొ కెరుక నాయ్. ³⁹ గని ఏక్ వేల ఈంజేవ్ కెర్తిసి, దేముడు తియార్లిసి జలె, తుమ్ కెర్తి సిచ్చ కెర్తి కి, పిట్టవుక నెతుర్పు. జాగర్త తా. ఈంజేవ్ కెర్తిసి దేముడు తియార్లిసి జలె, తూమ్ అల్లర్ కెర్తె, జో దేముడుక విరోదుమ్ సుదల్ కి జస్తె" మెన, జాగర్త సంగిలన్.

సిస్సుల్ విడ్డల్ జలిసి

⁴⁰ జో గమలీయేల్ దస్సి సంగితికయ్, వెల్లెల మాన్సుల్ సూన్ల, చి బారికుల్క అన్నె బుకారా కెర, కొర్డల్ తెన్ పెట, "తుమ్ యేసుచి నావ్ తెన్ కక్క కిచ్చొ సికడుక జయె నాయ్" మెన ఆడ్ర దా, విడ్డల్ కెర్ల.

⁴¹ బారికుల్, జలె, కిచ్చొ బుద్ది తెన్ జా సబ కెర్లిన్ తెంతో బార్ జల మెలె, 'యేసుప్రబుచి నావ్క గవురుమ్ కెర్తి రిసా జోచి గవురుమ్ దెకయ్లి రిసా, అమ్ నిస్కారుమ్ జంక జలెకి, జోయ్యి అమ్క నిసాన విలువ రితి దెక అస్సె మెన అమ్క పూర్తి సర్ల' మెన, సర్ల సెంతుమ్ తెన్ తిల. ⁴² అన్నె, దేముడుచి గుడితె కి, గెరి కి, యేసుక, 'జోయ్యి దొర్కు జలో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా' మెన, ప్రెజల్క రోజుక సికడుక ములితి నాయ్.

6

నిసాన్ల సత్తుజిన్ సత్తిమ్ తిల మాన్సుల్

¹ జా పొదులె, ఒగ్గర్ జిన్ మాన్సుల్ యేసుక నంపజా, జోచ సిస్సుల్ జా గెతె తిల. జోవయింతె తిల బీద సుదల్

ఎత్తిజిన్క అన్నిమ్, కిచ్చొ కిచ్చొ తోడు దెంక ఇస్టుమ్ జలెకి, ఎతివాట్జిన్ జా తిల, చి దొర్కు జలిసి ఎత్తిజిన్క వంటుక నెత్తిర్ల, చి "ఎబ్రి బాస లట్టబై రండెల్ మాన్సుల్క సరిపుచుప జతిసి దెతతి గని అమ్చక నాయ్" మెన, గ్రీకు బాస లట్టబ్జన గోస కెర్ల. ² జాకయ్, తెదొడి జేవ్ బారజిన్ యేసుచ బారికుల్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, యేసుక నిదానుమ్ నంపజలన ఎత్తిజిన్క బుకారా కెర, "అము కెడ్డొడి తెదొడి బీద సుదల్క అన్నిమ్ వంటితె తంక జలె, *ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తిసి పిట్ట గెచ్చెదె. పిట్టె చెంగిల్ నాయ్. ³ జాక కిచ్చొ కెరుక మెలె, 'బీద సుదల్క దెకుత్' మెన, తుమ్చి తెంతో సత్తుజిన్క నిసాన, కిస మాన్సుల్ జేవ్ సత్తుజిన్ తంక మెలె, 'సరిగా మాన్సుల్ జేవ్' మెన, ఎత్తిజిన్క జాన్లన జా తంక, చి ప్రబుచి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి జేవ్చి కామ్ పూర్తి కెర్తి బుద్ది తిలన జేవ్ తంక; బుద్ది సుదల్ జేవ్ తంక. దస్సు మాన్సుల్క తుమ్ నిసాన, చి జా సేవచి రిసా అమ్ జోవయింక అదికారుమ్ దెమ్దె.

⁴ "అమ్, కిచ్చొ కెరుక అస్సె మెలె, అము ప్రార్దన కెర్తె తంక, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తె తంక" మెన బారజిన్ సంగితికయ్, ⁵ మొత్తుమ్ నంపజల మాన్సుల్ జా కోడుక సర్ల జల, చి బీద సుదల్క దెకుక మెన కక్క నిసాన్ల మెలె, సైపను మెలో ఎక్కిలోక; జో బలే నముకుమ్చో, జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ పూర్తి కామ్ కెర్తి బుద్ది జోక తయెదె. అన్నె దస మాన్సుల్తె కక్క నిసాన్ల మెలె, పిలిప్, ప్రొకొరుక, నీకానోరుక, తీమోనుక, పర్మెనాన్క, నీకానోరు, జలె, జెర్మన్క యూదుడు నెంజె, గని దేముడుక నంపజా, యూదుల్చి అలవాట్తె బెద మార్పుప కెరన తిలో. జో దూరి తిలి అంతియొకయ్ పట్టుమ్చో మాన్సు. ⁶ ప్రెజల్ జేవ్ సత్తుజిన్క నిసాన బారికుల్తె కడ ఆన్తికయ్, జేవ్ ప్రార్దన కెర జోవయించ బోడివో చడ అదికారుమ్ దిల.

సైపనుక విరోదుమ్ సుదల్ గోస కెర్తిసి

⁷ జేవ్ పొదులె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ దేముడు దిలి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజల. జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ప్రెజల్ ఒగ్గర్జిన్ నంపజల, చి దేముడుచ పూజర్లు కి ఒగ్గర్జిన్ నంపజా నిదానుమ్ జల.

⁸ పడ్డె సైపను, ప్రబుచి ఆత్మ జోచి పెట్టి తిలి ఒగ్గర్ ప్రేమ సెక్తిచి రిసా, ప్రెజల్ తిలిన్తె యేసుచి అదికారుమ్ దెకయ్తి గుర్తుచ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ వెల్లొ కమె కెర్లన్. ⁹ గని యూదుల్తెచ సగుమ్జిన్ 'విడ్డల్ జలన' మెన నావ్ తియన్లి గుంపుచ జవుల. జోవయింక సొంత సబగిర్ తయెదె. జేవ్, పడ్డె లిబియ దేసిమ్చి కురేనియు పట్టుమ్చ, ఐగుప్తు దేసిమ్చి అలెక్సంద్రియ పట్టుమ్చ, కిలికియ ప్రదేసిమ్చ, ఆసియా

* **6:2** 6:2 నెంజలె 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్'. 'సుబుమ్ కబుర్' మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దొర్కు కెర్తి రచ్చనచి కోడు. జో పాపల్ చెమించుప కెర్తిచి రిసాచి కబుర్. యేసు దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జలిన్చి కబుర్. జో అర్పితుమ్ జా పాపల్ గెచ్చయ్లి రిసా మాన్సుల్ పరలోకుమచి రాజిమతె బెదితి అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలిన్చి కబుర్.

ప్రదేసిమ్చ తెన్, కోపుమ్ జా, “తుచి బోదన తప్పుచి కిచ్చొగె” మెన, సైవనుక ఆరి నింద కెర్ల. 10 గని ప్రబుచి ఆత్మ సైవనుచి పెట్టి సికడ్డికయ్, జో బోదన కెర్తినె బుద్ది గ్యానుమ్ ఒగ్గరి. చి జేవ్ కోపుమ్ జలస జీనుక నెత్త లాజ్ జల. 11 జాకయ్ జేవ్ జోవయించి లాజ్చి రిసాచి గోసక గుట్టు తెన్ కిచ్చొ కెర్ల మెలె, వేర మాన్సుల్క తోడు దెరన, “ ‘మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు దిలి ఆగ్గుల్చి రిసా, చి దేముడుచి రిసా ప్రెజల్క కిచ్చొ కిచ్చొ సికడ, ఈంజొ సైవను మోసేక, దేముడుక, దూసుప కెర అస్సె. ఆమ్ సొంత సూన్లమ్’ మెన తుమ్ సంగ” మెన జేవ్ తోడు దెరన్ల మాన్సుల్క అబద్దుమ్ సాచి సికడ్డ.

12 జేవ్ కోపుమ్చ మాన్సుల్ దస్సి ప్రెజల్క, వెల్లెల మాన్సుల్క, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్డిసా సికడ్డన, సికడ్డికయ్, జేవ్ సైవనుతె జా కెర, జోక దెర, సబ వెసితసతె కడ ఆన, 13 అబద్దుమ్ సాచి సంగితసక టీవొ కెల. “ఈంజొ మాన్సు కెర్టొడె తెదొడి ఈంజ దేముడుచి గుడిచి రిసా, మోసే పూర్గుమ్చొ రెగిడ్డి ఆగ్గుల్చి రిసా, అబద్దుమ్ సికడ్డె తత్తయ్. 14 ఈంజొ సంగిలిన్ కిచ్చొ ఆవ్ సూన అస్సుమ్ మెలె, ‘నజరేతు గవ్వెచొ యేసు, ఈంజ దేముడుచి గుడిక పాడ్ కెర, మోసేచి అత్తి దిల అమ్చ అలవాట్లు మార్పుప కెరు’ మెన ఈంజొ సంగితె తత్తయ్” మెన జేవ్ మాన్సుల్ అబద్దుమ్ సాచి సంగిల.

15 గని ఒత్త సబతె వెసెలస ఎత్కిజిన్ సైవనుక చెంగిల్ దెకిలె, జోచి మొకోమ్ కిసి జా అస్సె మెలె, పరలోకుమ్చొ దూతచి మొకోమ్చి రితి డీసిలి.

7

సైవను సంగిలి బోదన

1 తెదొడి, “జేవ్ సంగిలి సాచి సత్తిమ్ గె?” మెన ఎత్కిక వెల్లో పూజరి సైవనుక పుసిలన్.

2 సైవను కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఓ బావుడ్డు, ఓ వెల్లెల మాన్సుల్, అంచి సాచి తుమ్ సూన. పూర్గుమ్, అమ్చొ అబ్రాహామ్ పూర్గుమ్చొ హారానుతె నే ఉట్ట గెతె అగ్గె, జో మెసాపొతమియతె జితె తిలి పొది, గవురుమ్ తిలో అమ్చొ దేముడు జోక డీస కెర, 3 ‘తుయి ఈంజ తుచి దేసిమ్ ముల, తుమ్చ సొంత మాన్సుల్క ముల, వేర దేసిమి ఉట్ట గో. *జా దేసిమి పావితె ఎదక వాటు దెకయ్తె తయిందె’ మెన సంగితికయ్, 4 అమ్చొ అబ్రాహామ్ మెసాపొతమియ తిలి జా కల్లియుచి దేసిమ్ ముల దా ఉట్ట గెచ్చ, హారాను దేసిమి గెచ్చ జితె తిలో. జో అబ్రాహామ్చొ అబ్బొసి మొర గెతికయ్, దేముడు జోక

ఒత్త తెంతో తెద్రయ్తికయ్, తూమ్ అప్పె జితి దేసిమి ఉట్ట అయ్లో.† 5 గని జో ఇన్నె జితె తిలి పొది, ఏక్ అడుగుచి ఎదిలి టాన్క సొంత మెనంతి రితి, జోక ప్రబు సెలవ్ దెయె నాయ్. గని, అబ్రాహామ్క ‡సంతానుమ్ తెదొడి నెంజిలె కి, దేముడు జోక, పడ్డొక ఈంజ దేసిమ్చి బుయి తుచి సొంత ఆస్తి తుకయ్ దా గెలిందె. తుకయ్, చి తుచి పెట్టి జెర్తితసక; తుచి సెకుమ్చక; కెయ్క తెయ్క తతి రితి దా గెలిందె మెన జో ప్రబు సంగిలన్.

6 “దేముడు జోవయింక అన్నె కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, తుమ్చి సెకుమ్తె పడ్డొక జెర్తితస ఏక్ కాలుమ్క, చెత్తర్ పుంజొ వెర్గులు వేరె దేసిమి సైవ తెన్ జితె తవుల, ఒత్త గొతిమాన్సుల్ జా జివుల. 7 గని జా కాలుమ్క జేవ్క ఏలుప కెర్తి దేసిమ్చక ఆవ్ సిచ్చ కెరిందె. చి సిచ్చ కెర్లె, తుమ్చి సెకుమ్చక ఒత్త తెంతో విడ్డల్ జా, బార్ జా ఇత్తల్ ఉట్ట జా, జియ అంక బక్తి కెర్తె తవుల మెన ప్రబు వరుమ్ దా,§ 8 అబ్రాహామ్చి సెకుమ్చ మున్సుబోదల్ ఎత్కిజిన్ జో దేముడుచ మాన్సుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరనుక మెన అన్నెక్ *ప్రమానుమ్ దిలో.† జాకయ్, అబ్రాహామ్ ఇస్సాకు జెర్మ అట్టు పొదుల్క జా గుర్తు కెర్తి సున్నతి కెర దిలో. పడ్డొ ఇస్సాకు యాకోబుక ‡పాయిలన్, చి యాకోబు ఏపుత్తర్నుల్క పాయిలన్. జేవ్ బారజిన్ జలె, అమ్చి సెకుమ్క తొలితొచ వెల్లెల మాన్సుల్ జల.

సైవను సంగిలి యోసేపుచి కత

9 “జలె, జేవ్ బారజిన్తె దెస్సుజిన్ అన్నసీసి యోసేపు మెలో జోవయించొ బావొన్క గోస జా, జా వాట్ అయ్లచి ఐగుప్తు దేసిమ్చొ మాన్సు ఎక్కిలోతె *ఏక గెల. గని దేముడు జోక తోడు తా, 10 జో సేడ్ల సైమల్ ఎత్కి తెంతో రచ్చించుప కెర్లన్. చి ఐగుప్తు దేసిమ్చొ పరో రానొ, యోసేపుక దెక, చెంగిలో మాన్సు, బుద్ది తిలోసా ఈంజొ” మెన, జోక మెన్నిలన్, చి జోచి గెర్తె ఎత్కిచి ఉప్పిరి, ఒండి రాజిమ్చి ఉప్పిరి కి, ‘ఏలుప కెర్పు’ మెన జోక వెల్లో కెర్లె. ఒత్త రానొక పిట్టవ యోసేపుక కో వెల్లో జతి నాయ్.

11 “జలె, †యోసేపు ఒత్త ఏలుప కెర్తె తతికయ్, ఒండి ఐగుప్తు దేసిమి, జోచ అన్నసీసి తిలి కనాను దేసిమి కి కరు అయ్లి. చి ఎత్కిజిన్ గొప్ప సైమల్ జల, చి అమ్చ పూర్గుల్క కతిసి కేన్ కి దొర్కు జయె నాయ్.

12 గని, ‘ఒత్త ఐగుప్తు దేసిమి దాన్ తియ అస్తి’ మెన అమ్చొ యాకోబు పూర్గుమ్చొ సూన తా, దాన్ గెన్న ఆన్తు మెన, పుత్తర్లు జల అమ్చ పూర్గుల్క ఒత్త తెద్రయ్లన్.

13 దొయ్యెరి తెద్రయ్తికయ్, ఆవ్ తుమ్చొ బావొది మెన

* 7:3 7:3 అదికాండుమ్ 11:31, 12:1-3. † 7:4 7:4 అదికాండుమ్ 12:4-8. ‡ 7:5 7:5 అదికాండుమ్ 15:5, 7, 18, 17:8, 16-19. § 7:7 7:7 అదికాండుమ్ 15:13-14. * 7:8 7:8 ఆడ † 7:8 7:8 అదికాండుమ్ 17:10-14. ‡ 7:8 7:8 అదికాండుమ్ 25:26. § 7:8 7:8 అదికాండుమ్ 35:22-26. * 7:9 7:9 అదికాండుమ్ 37 అద్యయమ్. † 7:11 7:11 అదికాండుమ్ 41-50 అద్యయల్.

యోసేపు జోవయింక సంగిలన్. చి జా దీసి తెంతో యోసేపుచి కుటుంబుమ్చ మాన్సుల్ రానో జలో పరో రానో తెన్ అలవాట్ జల, 14 చి అబ్బొసి జలో యాకోబుక, జోచి కుటుంబుమ్చ ఎత్కిక, గెర్చ ఎత్కిక, 'ఇత్తల్ జా కతు. జితు!' మెన, యోసేపు సంగ తెద్రయలన్. యాకోబుచి కుటుంబుమ్చ, గెర్చ, కెత్తిజిన్ జవుల మెలె, డబ్బయ్ పాఁజిన్. 15 జలె, †యాకోబు జోచ మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్ తెన్ ఐగుప్తు దేసిమి ఉట్ట గెల. యాకోబు ఒత్త జియ, ఒత్త మొర్లన్. జోచ పుత్తర్లు కి ఒత్త జియ మొర్ల, చి 16 జోవయింతె కో మొర్లె, కనాను దేసిమ్చి 'సెకెము' మెలి జేవ్ అగ్గె జితె తిలి బయిలు దేసిమ్తె పినుమ్ వయన, రోవిల. కేన్ మెన్నె రోవిల మెలె, జా సుట్టు వెండి కాసుల్క 'హమారు' మెలో ఒత్తచో మాన్సుతె అబ్రాహామ్ మెన్సున్ గెన తిలో. జయ్యి మెన్నె రోవిల.

మోసేచి మత్తెలి సైవను సంగిలిసి

17 "జలె, జేవ్ ఐగుప్తు దేసిమి బస జా రమారమి చెత్తర్ పుంజో వెర్పుల్ జలి పొది, 'ఐగుప్తుతెన్ జేవ్ నే ఉట్ట గెతె అగ్గె అబ్రాహామ్క సంగ తిలి దేసిమి అన్నె ఉట్ట గెతి సమయుమ్ జా అస్సె' మెన దేముడు దెకిలన్. జా సమయుమ్ జా అయ్లి పొది, అమ్చి సెకుమ్చ జేవ్ బారజిన్ పుత్తర్లుచ మాన్సుల్ కెత్తిజిన్ జా తిల మెలె, ఒగ్గర్జిన్ జా జెర్మ అస్సి. 18 జేవ్ దస్సి ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జా గెతికయ్, అగ్గెచ పరో మెల రానల్ మొర్తికయ్, నొవో పరో ఏలుప కెర్తయ్. జో యోసేపుక నేన్లొసా, జోచ మాన్సుల్క విరోదుమ్ జలొసా. 19 జో అమ్చ పూర్తుల్క మోసిమ్ కెర్లన్. కిసి మెలె, 'జేవ్ జలె ఒగ్గర్జిన్ జా అమ్క జినుల' మెన, ఎత్కిక మారుక మెన, జోవయించ నొవర్ జెర్మిల బోదల్క 'దెర్ను సేడ్డు' మెన, అబ్బదింసిచి అత్తి పరో సైమ కెర దిలన్.

20 "జేవ్ పొదులె *మోసే జెర్మిలన్. దేముడు జోక ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకిలన్, చి తిన్ని జొన్నొ ఎద జోవయించ అబ్బదింసి కిసి గే గెరి లుంకడ పొసిల. 21 గని పడ్డె, జోక అన్నె లుంకడుక నెత్త కెర, అబ్బదింసి బార్ కెర్తికయ్, పరోచి దువిసి జోక ఉక్కుల గెరి నా, 'సొంత పూత్తు' మెలి రితి దెక, జోక పొసిలి. 22 జా పొస, ఐగుప్తు దేసిమ్చ గ్యానుమ్ ఎత్కి పండితుల్చి అత్తి సికడ్డి, చి వడ్డిలె, జో ఒగ్గర్ తెలివి తెన్ లట్టబెదె, కేన్ కామ్ కెర్లె కి, తెలివి నిదానుమ్ కెరెదె.

†మోసే తప్పు కెర బయిలు దేసిమి ఉట్ట నిగిలిసి

23 "జలె, మోసేక దొన్ని విసా వెర్పుల్ జలి పొది, 'అంచ బావుడ్లు జల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్తె గెచ్చ దెకిన్దె' మెన

ఉచర్లన్. 24 జో గెలన్, అన్నె, జోవయింతె ఎక్కిలోక ఐగుప్తు దేసిమ్చో ఎక్కిలో పెట్టిసి దెకిలన్. దెక, జో దెబ్బల్ కయ్లోసాక తోడు గెచ్చ, దెబ్బల్ పెట్టొసాక పెట మార్లన్. 25 దస్సి కెర కిచ్చొ ఉచర్లొ మెలె, అంక లోకుమ్ కెర్లొ అమ్చో దేముడు జోచి అత్తి అమ్క రచ్చించుప కెరెదె" మెన అమ్చ ఇస్రాయేలులు అర్దుమ్ కెరనుల, మెన ఉచర్లొ, గని దస్సి ఉచర్లొ నాయ్. 26 అన్నెక్ దీసి, మోసే జా వాటు అయ్లె, ఇస్రాయేలులు దొగుల పెట్టపుట్టి జా అస్తి మెన దెక కెర, "సెంతుమ్ కెరయందె" మెన ఉచర పాసి జా, కిచ్చొ మెలో మెలె, "బావుడ్లు, తుమ్ ఎక్కి సెకుమ్చ మాన్సుల్, తుమ్ కిచ్చొక ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో జట్టి జా అస్సున్?" మెన పుసిలన్. 27 పుసితికయ్, తప్పు కెర్లొసా మోసేక సొడి పెలవ దా కిచ్చొ మెలన్ మెలె, తుయి కొన్నొ? అమ్చి ఉప్పిరి తుక అదికారుమ్ నాయ్, అమ్క తీర్పు కెరుక తుక సెక్తి నాయ్. 28 కాలి జో ఐగుప్తుచో మాన్సుక తుయి పెట మార్ల దెబ్బల్ అంకయ్ ఆజి పెత్తె గె? మెన గగ్గొల్ జలొ. 29 దస్సి సంగితికయ్, 'అంక మారుల' మెన, జా ఐగుప్తు దేసిమి తంక బియఁ కెర, మోసే ఉట్ట నిగ, దూరి తిలి బయిలు తిలి మిద్యాను మెలి దేసిమి ఉట్ట గెచ్చ, ఒత్త జితె తిలన్. ఒత్త తా, పెండ్లి జా దొగుల పుత్తర్లుల్క పాయిలన్.

‡దేముడు మోసేక డీసిలిసి

30 "అన్నెక్ దొన్ని విసా వెర్పుల్ గెతికయ్, ఏక్ దీసి, మోసే జా బయిలు టాన్చి సీనాయి డొగ్గె తతికయ్, ఒత్త మాములుమ్ కంటో రూకు అస్సె, రుక్కి ఆగి లగుక దెర్లి. ఆగి లగితో జా రూకు తెడి, దేముడుచ దూత రితో జా మోసేక డీసిలన్. 31 మోసే దెక, ఆచారిమ్ జలొ. సరిగా దెకుక మెన ఇదిల్ పాసి గెచ్చుక దెర్లె, కిచ్చొ సూన్లొ మెలె, 32 'ఆవ్ తుచ పూర్తుల్చో దేముడు. ఆవ్, అబ్రాహామ్చి, ఇస్సాకుచి, పడ్డె యాకోబుచి, దేముడు.' మెన సంగ, దేముడుచి అవాడ్ అయ్లి. దస్సి జతికయ్, మోసే బియఁ, అద్దుర్ జా, దెకుక దయిరిమ్ జలొ నాయ్. 33 తెదొడి, ప్రబు జోక, 'తుచ జోడ్డు కడను. తుయి టీవో జలి టాన్ ఒగ్గర్ సుద్ది అస్సె. 34 జేవ్ ఐగుప్తు దేసిమ్చ అంచ ప్రెజల్క కెర్లె అల్లర్ సైమల్ ఆవ్ దెక అస్సి. జేవ్ ఏడ్డిసి సూన అస్సి, చి జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెరయందె మెన, ఆవ్ ఉత్త జా అస్సి. అప్పె, జే! జా కామ్చి రిసా ఐగుప్తు దేసిమి తుక అన్నె తెద్రయిందె.' మెన ప్రబు జలొ దేముడు మోసేక సంగిలన్.

35 "జో కీమోసేక జోవయించ మాన్సుల్, 'అమ్చి ఉప్పిరి తుక అదికారుమ్ నాయ్. అమ్క తీర్పు కెరుక తుక సెక్తి నాయ్' మెన అగ్గె సంగ తిల, గెద. గని జోవయింక ఏలుప

‡ 7:15 7:15 అదికాండుమ్ 46 అద్యయమ్. § 7:17 7:17 17చి ఉప్పిర్చి తత్తి టాన్: నిర్లమకాండుమ్, లేవీయకాండుమ్ సంక్యాకాండుము, ద్విత్తియోపదేశ కాండుము (నిర్ల 1). * 7:20 7:20 నిర్లమకాండుమ్ 2:1-10. † 7:22 7:23 23చి ఉప్పిర్చి తత్తి టాన్: నిర్లమకాండుమ్ 2:11-22. ‡ 7:29 7:30 30చి ఉప్పిర్చి తత్తి టాన్: నిర్లమకాండుమ్ 2:23, 3 అద్యయమ్ ఎద. § 7:35 7:35 నిర్లమకాండుమ్ 5-14 అద్యయల్.

కెరుక కి, జోవయింక విడ్డల్ కెర బార్ కెరుక కి మెన, రూక్తె డిసిలో దూత పోలిక జలోసాచి అత్తి దేముడు జోకయి ఆడ్ర దా తెద్రయ్లో. ³⁶ ప్రబుచి అదికారుమ్ తెడి జోవయింక విడ్డల్ కెర, బార్ కెర, వాట్ దెకయ్తె తిలి పొది, ప్రబుచి సెక్తి తెన్ ప్రబు సంగిల కిచ్చొ కిచ్చొ వెల్లో కమె మోసే కెర్లన్. ఐగుప్తు దేసిమ్క నే ముల్తె అగ్గె కి, పడ్డొ 'ఎరన' సముద్దుమ్తె, పడ్డొ జేవ్ ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ తెన్ జేవ్ దొన్ని విసా వెర్నల్ జా బయిలు దేసిమి బుల్తె తిలి పొది కి.

³⁷ "జలె, దేముడు అంకయ్ కిసి తెద్రయ్లన్ గే, జోచ కబుర్లు సూనయ్తి రిసా, జోచి కామ్ జర్లు కెర్తి రిసా, తుమ్చ ఇస్రాయేలుల్తెచొ అన్నెక్లొక పడ్డొక తెద్రవ టీవొ కెరెదె" మెన అమ్చ పూర్లుల్క సంగ తిలోసా జో మోసేయి. ³⁸ అమ్చ పూర్లుల్ జల ప్రెజల్ ఎత్కి జట్టు తెన్ జా బయిలు దేసిమి బుల్తె తిలి పొది, దేముడుచొ దూత *సినాయి డొంగె అన్నె డిస, మోసే తెన్ లట్టబ్లన్. చి దూతక చి అమ్చ పూర్లుల్క జో మోసే మదెనె జా, అమ్క దెంక మెన దేముడు సొంత రెగిడ్ల ఆగ్నల్, జివ్ దెత ఆగ్నల్, జోతె నజన్లన్.

³⁹ "గని అమ్చ పూర్లుమ్చ, జో సంగిలి కోడు సూనుక నెస కెర, జోక దూరి కెర్తి రితి జా, జేవ్ ముల దిలి †ఐగుప్తు దేసిమి తిలిన్క అన్నె కోర్ప జల, ⁴⁰ అన్నె, మోసే డొంగె తెంతో నే ఉత్త జెతె అగ్గె, అహరోసు మెలో మోసేచొ అన్నొన్తె గెచ్చ కెర, అమ్క దేముడ్లు జా అమ్చి పురైతొ గెచ్చ అమ్క వాటు దెకయ్తి రిసా, అమ్క బొమ్మల్ తెయార్ కెరు. అమ్క ఐగుప్తు తెంతో కడ ఆన్లొ జో మోసే కేనె ఉట్ట గెచ్చ అస్సె గే, ఆమ్ నేనుమ్ మెన ప్రెజల్ సంగిల. ⁴¹ జేవ్ పొదులె కిచ్చొ కెర్ల మెలె, వస్సా పిల్లచి రితిచి బొమ్మ ఏక్ తెయార్ కెర, జా బొమ్మక జోకర బలి దిల, చి జేవ్ కెర్లిన్చి రిసా సర్ల కెరన్ల. ⁴² జాచి రిసా, జేవ్ పొద్దుక, జోసుక, సుక్కల్క జోకర్తి ఇస్టుమ్ తిలె, దస్సచక జోకర్తు! మెన దేముడు జోవయింక ముల, సిచ్చ దిలన్. దస్సి జలిన్చి రిసా, జోవయింక కబుర్లు రెగిడ్లి దేముడుచి కొడొతె రెగ్లవ అస్సె.

ఓ ఇస్రాయేలుచి సెకుమ్చ, తుమ్ బయిలు దేసిమి బుల్తె తిలి పొది, అంకయి గొరెల్ గట్ల కండ బలి దెతె తిలదు గె? ⁴³ నాయ్. 'దేముడ్లు' మెన వేరచక జోకరుక కోర్ప జా, 'మొల్లొక' దేముడు మెన, గుడి బంద జోకర్లదు. సుక్కొ గుర్తు తిలో రొంపాయను మెలోసొక దేముడు మెన జోకర్లదు. దస్సచక బొమ్మల్ కెర జోకర్లదు. తుమ్ దస్సి కెర్లి రిసా, బబులోసు దేసిమి ఒత్తల్తొ తుమ్ సర్ల నెంతె తతి

రితి, తుమ్క ఒత్తచ మాన్సుల్ ఏలుప కెర్తు మెన, జేవ్ కడ నెత్తు, మెన సిచ్చ దెయిందె" మెన దేముడు రెగ్ల సిచ్చ దిలన్.

⁴⁴ "జలె, జా బయిలు దేసిమి అమ్చ పూర్లుమ్చ బుల్తె తిలి పొది ఇదిలిసి దేముడుచి గుడి తిలి రితి, టంబుగుడ్లక తెయార్ కెర్లి దేముడుచి †గుడి ముక్కిమ్క జోవయింతెన్ తిలి. ఇసి తెయార్ కెర" మెన దేముడు మోసేక కిచ్చొ సంగిలన్ గే, జో సంగిలి పోలిక, జో సంగిల సామన్లుక తెయార్ కెర్ల. ⁴⁵ ఒత్త తెంతొ, మోసే కీమొర యెహోసువ మెలోసా వెల్లో జలి పొది, అమ్చ పూర్లుమ్చ బయిలు దేసిమ్క జిన్ ఈంజ దేసిమి ఉట్ట అయ్ల. *దేముడు తోడు తతికయ్, ఒత్త జెతె తిల వేర వేర సెకుమ్లుచ మాన్సుల్క అమ్చ పూర్లుమ్చ యుద్దుమ్ కెర ఉదడ గెల. తెదొడి కి, అమ్చ పూర్లుమ్చ జా గుడి వయ్ ఆన్ల. †ఒత్త తెంతొ, అమ్చొ పూర్లుమ్చొ దావీదు రానొ తిలి ఎదక కి జయ్యి గుడితె దేముడుక బక్తి కెర్తె తిల. ⁴⁶ జో దావీదుక దేముడు ప్రబు ప్రేమ తిలో, చి యాకోబు బక్తి కెర్తె తిలో దేముడు ప్రబు కెయ్క తెయ్క తతి రితి దేముడుచి గుడి ఆవ్ జవున్ బందిందె మెన దావీదు ఆన జా ఉచర త్తిలో. ⁴⁷ ద్రసాచొ బండుక మెన జో ప్రబు సెలవ్ దెయె నాయ్, చి దావీదుచొ పుత్తుసి †సాలోమోను రానొ జలి పొది, జొయ్యి బందిలో.

⁴⁸ "గని, ఎత్కిచి కంట వెల్లో తిలో అమ్చొ దేముడు ప్రబు కేనె జితయ్ మెలె, మాన్సు తెయార్ కెర్ల గుడితె తయె నాయ్. జోచి కబుర్లు సంగిలో పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి రితి;

⁴⁹ పరలోకుమ్ అంచి సిజాసనుమ్. బూలోకుమ్ అంచ చట్టొ సుదితి పొద్దొ. జాకయ్, అంచి ఏలువచి దేముడుచి గుడి తూమ్ కిసి బందితె? అంచి రిసా గేర్ బందిలె, ఎక్కి ఒత్త తయిందె గె? ⁵⁰ పరలోకుమ్ బూలోకుమ్ ఎత్కి అచ్చొ జెర్లయ్లయ్,

మెన, ఎత్కిచి కంట వెల్లో తిలో అమ్చొ ప్రబు రెగ్ల అస్సె." మెన జోవయింక పరిచ్చ కెర్ల వెల్లెల మాన్సుల్క సైపను బుద్ది సంగిలన్.

⁵¹ "పడ్డొ జోక పరిచ్చ కెర్ల జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్క సైపను, తుమ్ రాడ్ జివ్చ మాన్సుల్, దేముడు సంగిలి సుద్ది గుర్తుచి సున్నతి అమ్ కెరన అస్సుమ్ మెన తుమ్ సంగితను, గని జా ఎత్కి తుమ్క కామ్క నెంజె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి పెట్టి సుద్ది జను నాయ్, తుమ్చ కానొ సూనుక నెసితి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సికడ్డిసి తుమ్ ఒప్పున్ నాయ్. తుమ్చ పూర్లుమ్చ కిసి పాపుమ్ కెర్ల గే, తూమ్ కి దస్సి. ⁵² జేవ్ పొదులె, దేముడు కచి కచి అత్తి కబుర్లు

* **7:38** 7:38 నిర్ణమకాండుమ్ 19, 20 అద్యయల్, 24:12, 31:18. † **7:39** 7:39 నిర్ణమకాండుమ్ 32 అద్యయిమ్. ‡ **7:44** 7:44 నిర్ణమకాండుమ్ 24:10-31 అద్యయిమ్ ఎద. § **7:45** 7:45 ద్విత్వీయోపదేశ 34 అద్యయిమ్. * **7:45** 7:45 యెహోసువ 1-6 అద్యయల్. † **7:45** 7:45 సమూయేలు దొన్నిచి పుస్తకుమ్ 7:1-17. ‡ **7:47** 7:47 రాసల్ మొదొల్ పుస్తకుమ్ 6 అద్యయిమ్.

తెద్రయలె, తుమ్చ పూర్ణుమ్చ జోవయింక అల్లర్ కెరుక, జో తెద్రయలనతె కక్క నే పిట్టె. పడ్డో, ‘పరలోకుమ్చి పున్నిమ్ తిలో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జెంక అస్సె’ మెన జోవయింతె కో సంగిల గే, జేవ్ తుమ్చ పూర్ణుమ్చ జోక మారుక. దస్సి కి, జో క్రిస్తు జెతికయ్, తుమి జోక నెన, గోస కెర, జోక మార గెలదు. ⁵³ ‘పైజల్క సికడ్డు’ మెన దేముడు దూతల్చి అత్తి తుమ్కయ్ జోచ ఆగ్గుల్ దిలన్, గని జోచ ఆగ్గుల్ రితి తుమ్ ఇండుక నెన, దస్సి కెర్దు” మెన అన్నె సంగిలన్.

స్టైపనుక పత్రల్ గల మార్గిసి

⁵⁴ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ ఈంజేవ్ కొడో నూన, స్టైపనుచి ఉప్పిర్చి జేవ్చి కోపుమ్క రకుక నెత్త కెర, దంతో చప్లన్. ⁵⁵ జో, మాత్రుమ్, జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ బెర తతికయ్, ఆగాసుమ్ పక్క చెంగిల్ దెక, కిచ్చొ దెకిలన్ మెలె, దేముడుచి ఉజడి దెకిలన్, చి జో దేముడుచి ఉజెతో పక్క యేసు టీవోజ దెకిలన్. ⁵⁶ జా దెక స్టైపను, “ఆదె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి రితి దెకితసి మెలె, మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లో క్రిస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా దేముడుచి ఉజెతో పక్క టీవోజ అస్సె.” మెన సంగిలన్. ⁵⁷ జో దస్సి సంగితికయ్, జోవయించి కోపుమ్చి ఒర్చ దా, జేవ్చి కంగ్లో డంకన, జట్టు తెన్ జోచి ఉప్పిరి నిగ జా జోక దెర్ల. ⁵⁸ జోక పట్టుమ్ తెంతో పెలవ దా బార్ కెర, జోక పత్రల్ గల మారుక దెర్ల. సాచి సంగ తిలస జోక పత్రల్ గలిలిన్తె బెదిల. పత్రల్ గలుక మెన, జేవ్చ ఉప్పిర్చ పాలల్ కడన కెర, సాపులు మెలో ఉబెడో ఎక్కిలోచి చట్టె తిల. ⁵⁹ జేవ్ మాన్సుల్ పత్రల్ గల మార్తె తతికయ్, స్టైపను ఇసి మెన ప్రార్దన కెర్లన్. “ప్రబు జలో ఓ యేసు, అంచి జివు తూయి తుచితె కడ నే” మెన కెర, ⁶⁰ మొగ్రల్ టెక, గట్టిజ అవాడ తెన్ ఒర్చ దా అన్నె, “ప్రబువ, ఈంజేవ్ అప్పె కెర్తి పాపుమ్ ఇన్నెయింక చెమించుప కెరు!” మెన ప్రార్దన కెర మొర గెలన్.

8

¹ స్టైపను మొర్గిన్తె సాపులు తిలన్. ‘మొర్పు’ మెన జో కి ఒప్పన తిలో.

నంపజలస చెదుర్పు జా వేరతె ఉట్ట గెలిసి

జలె, జా దీసి తెంతో, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె యేసుక నంపజలస మొత్తుమ్క నంపనెంజిల యూదుల్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుక దెర్ల. అల్లర్ కెర జోవయింక ఉదడ్డికయ్, నంపజలసతె ఒగ్గర్జిన్ చెదుర్పు జల. చెదుర్పు జా ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి చి సమరయ ప్రదేసిమి గెల. యేసుచ బారికుల్, మాత్రుమ్, యెరూసలేమ్తె తాఁ గెల.

* **8:12** 8:12 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్’ మెలె, ¹ జోవయింక నంపజల మాన్సుల్చి పెట్టి జో విలువ కెర్సి, ² జోవయించి అత్తున్క కింజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్సి, ³ ఈంజ ఉగుమ్ మార్పువ జలె జో ఎదార్దుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె విలువ కెర్సి, చి ⁴ పరలోకుమ్తె జో విలువ కెర్సి. † **8:12** 8:12 నెంజెలి ‘నావ’.

² జా మదెనె, ప్రబుక సత్తిమ్ తిల యూదుల్ సగుమ్జిన్ స్టైపనుక రోవిల, ఏడుకులు జా ఒగ్గర్ దుకుమ్ తెన్ రోవిల.

నంపజలసక సాపులు ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తె తిలిసి

³ సాపులు, మాత్రుమ్, యెరూసలేమ్తె క్రిస్తుక నంపజలసచి సంగుమ్క పాడ్ కెరుక ఉచర, జోవయింక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ కెరుక దెర్లన్. జోవయించ గెరల్ ఎత్తితె గెచ్చు, పెన, జోవయించ మున్నుబోదల్క తేర్బోదల్క, ఎత్తిక దెర, జేల్తె గలయ్లన్.

⁴ చెదుర్పు జల యేసుప్రబుక నంపజలస, జలె, కిచ్చొ కెర్తె తిల మెలె, జోచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తె తా బుల్తె తిల.

⁵ తెదోడి బారజిన్ బారికుల్తె తిలో పిలిప్ మెలోసా, సమరయ ప్రదేసిమ్చి పట్టుమ్ ఏక్తె గెచ్చు, యేసుక్రిస్తు, ‘దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జొయ్యి’ మెన పైజల్క బోదన కెర్తె తిలన్. ⁶ ఒత్తచ పైజల్ జోచి బోదన నూన్ల, అన్నె, జోచి అత్తి జర్గు జల యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ వెల్లో కమె దెక, ఒగ్గర్జిన్ పైజల్ ఎక్కి ప్రేమ జా, జో సంగిలి బోదనక నంప కెర, యేసుక నంపజా గెల.

⁷ కీస కమె పిలిప్చి అత్తి జర్గు జల మెలె, బూతల్క ప్రబుచి నావ్ తెన్ ఉదడ్డె, జేవ్ బూతల్ ఓర్పువ జంక నెత్త కెర, గట్టిజ ఒర్చ దా, పూర్తి ఉట్ట గెల. పడ్డో ఉట్టుక నెత్తిర్ల మాన్సుల్, సొట్ట మాన్సుల్, చెంగిల్ జల. ⁸ జాకయ్ జా ఒండి పట్టుమ్తె ఎత్తిజిన్ సర్ద జల.

⁹ ఏక్ పట్టుమ్తె సీమోను నావ్ తిలో మాన్సు జా. జో అగ్గె, జా పట్టుమ్తె, మంత్రుమ్ కెర్తెస కిచ్చొ కిచ్చొ మాయచ గారెడ్డు కెర్తె తిలన్. కిచ్చొ కిచ్చొ వెల్లో కమె కెర, ‘ఆవ్ వెల్లో’ మెనన, సమరయ ప్రదేసిమ్చ ఎత్తిజిన్క ఆచారిమ్ కెరెదె. ¹⁰ జోచ కమె దెక, “దేముడుచి వెల్లి నెక్తి తిలోసా ఈంజొ” మెన, బాల వెల్లో జా ప్రాంతుమ్చ ఎత్తిజిన్ జోక నంపజా తిల. ¹¹ కిచ్చొక జోక దస్సి నంపజా మోసిమ్ జా తిల మెలె, జో ఒగ్గర్ వెర్పులు సయ్తాన్చ దన కమె కెర కెర జోవయింక ఆచారిమ్ కెర్తె తిలన్.

¹² గని, దేముడుచి *రాజిమ్చి రిసా, యేసుక్రిస్తుచి †అదికారుమ్చి రిసా, పిలిప్ పైజల్క బోదన కెర్తె తతికయ్, జోచ కొడొక నంపజా గెచ్చు కెర, తేర్బోదల్ కి మున్నుబోదల్ కి, బాప్తిసుమ్ నజన్ల. ¹³ సయ్తాన్చ కమె కెర్తొ జో సీమోను కి నంపజా, బాప్తిసుమ్ నజన, పిలిప్చి పట్టి బులుక దెర్లన్, అన్నె, యేసుప్రబుచి అదికారుమ్ తెన్ కెర్ల వెల్లో కమె, జొర్టోల్ బాదల్ జల మాన్సుల్ చెంగిల్ జలిసి దెక దెక, జో కి బలె ఆచారిమ్ జలో.

పేతురు యోహానులుక సమరయతె తెద్రయ్లిసి

* **8:12** 8:12 ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి రాజిమ్’ మెలె, ¹ జోవయింక నంపజల మాన్సుల్చి పెట్టి జో విలువ కెర్సి, ² జోవయించి అత్తున్క కింజ లోకుమ్తె కామ్ కెర్సి, ³ ఈంజ ఉగుమ్ మార్పువ జలె జో ఎదార్దుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె విలువ కెర్సి, చి ⁴ పరలోకుమ్తె జో విలువ కెర్సి. † **8:12** 8:12 నెంజెలి ‘నావ’.

14 జలె, సమరయచ మాన్సుల్ దేముడు దిలి యేసుప్రబుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజా అస్తి మెన యెరూసలేమ్తెచ బారజిన్ బారికుల్ నూన కెర, 'జోవయింతె గెచ్చ దెకుత్' మెన, పేతురుక చి యోహానుక తెద్రయల.

15 జేవ్ దొగుల ఒత్త పాచ కెర, నంపజలసక 'దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జేవ్చి పెట్టి దొర్కు జవున్' మెన ప్రార్దన కెర్ల. 16 కిచ్చొక మెలె, తెదొడి ఎద ఎక్కి యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ పానితె బాప్తిసుమ్ నజన తిల. జోచి ఆత్మచి నావ్ తెన్ నేతయ్, చి ఆత్మసెక్కి జేవ్చి దొర్కు జంక నేతయ్. 17 జలె, తెదొడి పేతురు చి యోహాను జేవ్ నంపజల ప్రజెల్ ఎత్కిజిన్ ఎత్కెక్లక బోడి చడిల, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కి జోవయింక దొర్కు జలి.

18 జలె, 'యేసుచ బారికుల్ బోడి చడ్లెగిన, నంపజల మాన్సుల్క దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దొర్కు జతయ్' మెన మంత్రమ్ కెర్తె తిలొ సీమోను దెక కెర, 19 "అంక కి జా సెక్కి దా, డబ్బుల్ దెయిందె. ఆవ్ కి కక్క బోడి చడిందె గే, జోక కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కి దొర్కు జలి రితి, జా సెక్కి అంక దా" మెన పేతురుక చి యోహానుక సీమోను సంగిలన్. 20 సంగితికయ్, పేతురు, జోక "డబ్బుల్ దిలె దేముడు దెతి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్కి వరుమ్ గెనుక జయెదె" మెన తుయి ఉచర్లి రిసా, తుచి డబ్బుల్ తుచి తెన్ నాసెనుమ్తె గెస్సు! 21 తుచి పెట్టి దేముడు తెన్ సత్తిమ్ జంక నాయ్, చి జోచి ఈంజ కామ్తె తుయి బెదుక జయె నాయ్. 22 తుయి ఉచర్లి వెల్లి ఈంజ పాపుమ్ చెమించుప జంక తుయి కోరిప జతసి జలె, జోచి దయ తిలె తుక రచ్చించుప కెర్సు మెన, తుయి కెర్లి గార్ కామ్ ముల దా, పెట్టి పూర్తి దుకుమ్ జా జోక ప్రార్దన కెర సంగు. జో కిచ్చొ కెరెదె గే జోచి దయ. 23 సయతాన్చ పాపుమ్బుద్ది అప్పెక తుచి పెట్టి ఏలుప కెర్తయ్, అప్పెక తుచి పెట్టి ఆసల్ గోసల్ అస్తి మెన ఆవ్ దెకితసి" మెన పేతురు సీమోనుక సంగిలన్. 24 జలె, సీమోను బియఁ గెచ్చ కిచ్చొ మెన బతిమాల్పా జా సంగిలన్ మెలె, "తుయి సంగిలి సిచ్చ అంచి ఉప్పీర్ నే జెతు మెన తుమి ప్రబుక ప్రార్దన కెరు." మెన సంగిలన్.

25 పేతురు, యోహాను, జలె, యేసుప్రబుచి రిసా సాచి సంగ, జోచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ కెర, ఒత్త తెంతొ అన్నె బార్ జా, సమరయచ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ గెవ్వెలి గెచ్చ, బుల బుల, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ బోదన కెర్తె తా, యెరూసలేమ్తె అన్నె పాచ అయల.

పిలివ్ ఐతియొపీయు దేసిమ్చొ మాన్సుక బోదన కెర్లిసి

26 మదెనె, ప్రబుచొ దూత ఎక్కిలో పిలివ్తె జా కెర, "తుయి ఉట్ట ఇన్నె తెంతొ బార్ జా, దచ్చెన పక్కచి వట్టె,

మెలె యెరూసలేమ్ తెంతొ గాజా పట్టుమ్ ఎద పాచితి వట్టె గో" మెన సంగిలన్.

27 పిలివ్ నూన, బార్ జా, జా వట్టె గెలన్. జా వట్టె గెతె తతికయ్, ఐతియొపీయు దేసిమ్చొ ఆండెరో జా వాట్ జెతె అన్నె. జో ఐతియొపీయు దేసిమ్చి 'కందాకె' మెలి రానిచొ ఆదికారి, డబ్బుల్ దెకితో ఆదికారి జా అన్నె. దేముడుక బక్తి కెరుక మెన, జో యెరూసలేమ్తె జా తిలొ. 28 అన్నె అన్నె జోచి సొంత దేసిమి ఉట్ట గెతె అన్నె. జోచి రదుమ్తె వెన తా, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలొ యెసయా పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి పుస్తకుమ్ సదు కెర్తె అన్నె.

29 జలె, ప్రబుచి ఆత్మ పిలివ్చి ఆత్మతె, "తుయి దెకితి రదుమ్క పాసి గెచ్చ దెకు" మెన సంగితికయ్, 30 పిలివ్ జా రదుమ్తెచొ నిగ గెచ్చ, యెసయా పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డిసి పుస్తకుమ్ జో సదు కెర్తిసి నూన కెర, జోక, "తుయి సదు కెర్తిసి తుక అర్దుమ్ జెతయ్ గె?" మెన పుసిలన్. 31 "కో జవున్ అంక అర్దుమ్ సంగిలెకయ్ అంక కిన్ అర్దుమ్ జయెదె?" మెన జో సంగిలన్, చి 'అర్దుమ్ సంగున్' మెన, రదుమ్తె పిలివ్క వెగడ వెనడ్లన్.

32 దేముడుచి కేన్ కోడు జో సదు కెర్తె తిలొ మెలె, "మెండక కండ బలి కెర్తి రిసా ఉదడ నెత్తి రితి జోక అన్న, నెంజెలి రోమల్ కత్రయ్తి మొక్కె మెండపిల్ల కిసి జమ్న తయెదె గె దస్సి ఈంజొ కి చొండి డంకన తుక్లె తయెదె. 33 ఇన్నెచి విలువ కడ్ల, చి ఇన్నెచి రిసా సరిగా తీర్పు జతి రితి ఒప్పితి నాయ్. ఇన్నెక 'బోదల్ పాయ్లన్' మెన కిసి సంగుక జయెదె? ఇన్నెక ఈంజ బూలోకుమ్తె జేవ్ మార్ల!" 34 జో ఆండెరో, పిలివ్క కిచ్చొ మెన పుసిలన్ మెలె, "దేముడు ప్రబుచ కబుర్లు సంగితొ జో పూర్లుమ్చొ కచి రిసా ఇసి సంగితయ్? జోచి సొంతచి రిసా గే, కేన్ జవున్ వేర మాన్సుచి రిసా గె?" మెన పుసితికయ్, 35 పిలివ్ చొండి పుట్టవ, జో ఆండెరో సదు కెర్తె తిలి కోడుచి అర్దుమ్ తొలితొ సంగ, యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ ఎత్కి జోక బోదన కెర్లన్.

ఆండెరో బాప్తిసుమ్ నజన్లిసి

36 తెదొడి, జేవ్ దొగుల వట్టె గెతె తా పాని గాడు ఏక్ దెకిల. దెక, "ఆదె, పాని! ఆవ్ బాప్తిసుమ్ నజనుక కిచ్చొ అడ్డు కిచ్చొగె, నాయ్ గద?" మెన జో ఆండెరో నర్ల జా సంగిలన్. 37 †పిలివ్ జోక "తుయి యేసుప్రబుక పెట్టి పూర్తి నంపజలది మెలె, బాప్తిసుమ్ నజనుక జయెదె." మెన సంగితికయ్, "యేసుక్రీస్తు దేముడు ప్రబుచొ పుత్తుసి, కిజలొ దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తెసా జయెదె మెన ఆవ్ నంపజతసి." మెన ఆండెరో సంగిలన్.

† 8:37 8:37 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె 37 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. § 8:37 8:37 జలొ...రచ్చించుప కెర్తెసాచి కోడు దస్సి తయె నాయ్, గని జా అర్దుమ్ ఒత్త తయెదె.

38 తెదొడి రదుమ్క జో టీవో కెర, పిలివ్ ఆండెరో దొగుల ఉత్త పానితె ఉత్తిర్ల, చి జో ఆండెరోక పిలివ్ బాప్తిసుమ్ దిలన్.

39 తెదొడి, జేవ్ పానితె తెంతో అన్నె బార్ జతికయ్, *ప్రబుచి ఆత్మ పిలివ్క దెర నిలన్, చి ఆండెరో జోక అన్నె నే దెకిలన్. జో ఒగ్గర్ నర్లసంతోసుమ్ తెన్ సొంత దేసిమి ఉట్ట గెలన్.

40 పిలివ్ ఒత్త తెంతో అజోతు మెలి పట్టుమ్తె డీసిలన్. ఒత్త డీస కెర బార్ జా, ఉత్తర పక్క గెతి వట్టె గెచ్చు గెచ్చు, ఎత్తి పట్టులె గెచ్చిలె ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ సూనవ, కైసరియ పట్టుమ్తె పావెలన్.

9

యేసుక నంపజలసక సావులు అల్లర్ కెరై తిలిసి

1 స్తెపసుక మార్గిన్తె తెదొడి బెద తిలో సావులు, ఈంజ మదెనె కిచ్చొ కెరై తిలో మెలె, యేసుప్రబుక నంపజా జోవయించ *సిస్సుల్ జలసక 'మారిందె' మెన బియడ్తె తిలో. జలె, కిచ్చొ కెరై మెలె, యెరూసలేమ్తె ఎత్తిక వెల్లో పూజరితె గెచ్చు కెర, 2 "దమస్కు పట్టుమ్తెచ అమ్చ యూదుల్చ సబ గెరల్చ అదికారుల్క ఆవ్ దెకయ్తి రిసా అంక ఉత్తల్ దె, చి ఆవ్ ఒత్త గెచ్చు, 'రచ్చన వాటు యేసుయి' మెన జోవయింక నంపజలసక చజిలె, జేవ్ తేర్బోదల్ జలెకి, మున్సుబోదల్ జలెకి, జోవయింక దెర బంద, ఇత్తల్ అమ్చి యెరూసలేమ్తె సిచ్చు కెరుక మెన కడ ఆనిందె" మెన సెలవ్ సంగిలన్.

3 జలె, సావులు ప్రయానుమ్ గెతె తా దమస్కు పట్టుమ్క పాసి అయ్లి పొది, ఓదె, ఆగాసుమ్ తెంతో అంకి అందర్ కెర ఉజిడి జోచి సుట్టునంత జా అడ్డు కెర్లి. 4 చి జో బుయ్యె సేడ నిజ తిలి పొది ఏక్ అవాడ్, "ఓ సావులు, సావులు, అంక కిచ్చొక సిచ్చల్ అల్లర్ కెర్తసి?" మెన సంగిలిసి సూన్లన్. 5 బియఁ గెచ్చు, "తుయి కో, ప్రబు?" మెన జో పుసిలన్, చి "తుయి గోస కెర్తొ యేసు, ఆవ్. 6 అల్లె, తుయ్ ఉట్ట ఈంజ పట్టుమ్తె గెచ్చు పెసు, చి ఒత్త తెంతో తుయి కిచ్చొ కెరుక అస్సె గే, తుక సూనయిందె" మెన యేసు సంగిలన్.

7 సావుల్ తెన్ బెద ప్రయానుమ్ కెరై తిల మాన్సుల్, జలె, జా అవాడ్ సూన్ల, గని కక్క నే దెక, కిచ్చొ మెనుక నెత్త కెర, టక్కున జా తిల. 8 సావులు, మాత్తుమ్, బుయి తెంతో ఉట్ట, టీవోజ, అంకివో ఉగిడ్తె, కిచ్చొ దెకుక నెత్తిర్లొ. జాకయ్ జేవ్ జోక ఆతు దెర, దమస్కు పట్టుమ్ తెడి ఇండవ నిల. 9 ఒత్త తిర్రతి, కిచ్చొ నే కతె, కిచ్చొ నే పితె చువ్వె తా గుడ్డి జా తిలో.

అననీయక ప్రబు సావుల్తె తెద్రయ్లిసి

* 8:39 8:39 'ప్రబుచి ఆత్మ పిలివ్క దెర నిలన్' నెంజిలె జో మంత్రిచి పెట్టి ప్రబుచి ఆత్మ బెర్తికయ్, జో దెతి నెక్తివరుమ్ జోవయింక దొర్కు జలి, చి ప్రబుచి దూత పిలివ్క కడ నిలన్, చి.... * 9:1 9:1 మత్తయి, మార్కు, లూకా చి యోహానుతె 'సిస్సుల్' మెన ఒగ్గర్ సుట్టు సంగిలె యేసుచ బారజన్ సిసుల్కయ సంగితతి, గని ఈంజ కోడుతెచి రితి, కో జోవయింక నంపజా జోవయింక నిదానుమ్ ఇండుల గే, జేవ్ ఎత్తిజిన్క 'జోవయించ సిస్సుల్' మెనుక జయెదె.

10 జలె, జా దమస్కు పట్టుమ్తె యేసుక నంపజలో నిదానుమ్ తిలో సిస్సుడు ఎక్కిలో తిలో. జోచి నావ్ అననీయ. జలె, యేసు సివ్వుతె జోక డీస కెర, జోచి నావ్ దెర్తికయ్, జో "అస్సి, ప్రబు" మెన జబాబ్ దిలన్, 11 ప్రబు జోక, "తుయి ఉట్ట, సోగ మెలి వీది గో, చి యూదా మెలో ఎక్కిలోచి గెరి గెచ్చు, 'తార్పు పట్టుమ్తె జెర్మిలో సావులు మెలోసా తెన్ దస్సుల్ జయిందె' మెన సంగు. జో జా గెరి తా ప్రార్దన కెరై అస్సె. 12 జో ప్రార్దన కెరై తతికయ్, జోక కిచ్చొ సివ్వు దెకవ అస్సి మెలె, అననీయ మెలో ఎక్కిలో జో సావులు తిలి గెరి జా కెర, పెస, జోక 'అన్నె దెకున్' మెన జోచి బోడి చడెదె మెన, ఆవ్ సావుల్క సివ్వు దెకవ అస్సి" మెన ప్రబు జో అననీయక సంగిలన్.

13 గని అననీయ బియఁ కెర, "జో మాన్సుచి రిసా ఒగ్గర్జిన్ సంగ అస్సి, యెరూసలేమ్తె తిల తుచయ్ సుద్ది తిల మాన్సుల్క జో ఎదివాట్ అల్లర్ కెర అస్సె. 14 జో ఇత్తల్ అయ్లె, తుచి నావ్ దెర్తన ఎత్తిక దెర, బందుక మెన ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు జోక సెలవ్ దా అస్సి" మెన సంగిలన్.

15 గని ప్రబు జోక, "ఒత్త గో, 'యూదుల్ నెంజిల వేర దేసిమ్చ మాన్సుల్క, రానల్క, ఇస్రాయేలుల్క కి, అంచి నావ్ తెన్ అంచి రిసా సాచి జవున్' మెన ఆవ్ జోక నిసాన అస్సి. 16 జో కి అంచి నావ్ అంచి కామ్చి రిసా ఎత్తివాట్ అల్లర్ బాదల్ సేడెదె. జోక జా ఎత్తి దెకయిందె" మెన ప్రబు జబాబ్ దిలన్.

17 ప్రబు దస్సి సంగితికయ్, అననీయ బార్ జా గెచ్చు, ప్రబు సంగిలో గెరి పెస, సావుల్క బోడి చడ, "ఓ సావులు బావొ, తుయి వట్టె జెతె తతికయ్ తుక డీసిలో యేసు తుక 'దెకున్' మెన, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుచి పెట్టి తతి వరుమ్ తుక దొర్కు జవున్ మెన అంక ఇన్నె తెద్రవ అస్సి" మెన అననీయ సంగిలన్. 18 సంగిల్ బేగి, సావుల్చ అంకివో తెంతో పొరల్ రితస కుసిడ్ల, చి జోచ అంకివో అన్నె డీసిల. తెదొడి జో ఉట్ట, బాప్తిసుమ్ నజన, 19 అన్నిమ్ కెర, అన్నె సత్తు జలో.

ఒత్త తెంతో, సావులు జా దమస్కు పట్టుమ్తె యేసుక నంపజల సిస్సుల్ తెన్ సగుమ్ దీసల్ తాఁ గెలో, 20 చి బేగి జోవయించ సబ గెరలె యేసుచి రిసా కిచ్చొ సాచి సంగితె తిలన్ మెలె, "నిజామి, అమ్చో దేముడుచో ఎక్కిలో పుత్తున్ దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా, జో" మెన సాచి సంగితె తిలన్. 21 సావులుక, 'జో ఇసి సాచి సంగితయ్' మెన సూన, ఎత్తిజిన్ ఆచారిమ్ జా, "యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ప్రబుచి నావ్ దెర్తన ఎత్తిజిన్క అగ్గె అల్లర్ కెరై తిలోసా ఈంజొ, నెంజె గే? ఇన్నెచ నంపజలసక ఎత్తిక

వెల్లెల పూజర్లుచి తీర్పు కెర సిచ్చ కెరవుక మెన దెర బందుక ఉచర, ఇత్తల్ అయ్లో” మెన కిచ్చో ఉచరుక గే నేన గెల. 22 జలె, సావుల్క రోజుక ప్రబు అన్నె సెక్తి దిలో, చి దమస్కుతె జితె తిల యూదుల్చ సబతె జో బోదన కెర కెర, యేసుక, ‘నిజుమి దొర్కు జలో క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జో’ మెన తెలివి తెన్ రుజుల్ బెదయ్తె తిలో, చి నంపనెంజిల యూదుల్ కిచ్చో జబాబ్ దెంక గే నేన గెల.

సావుల్క మారుక మెన యూదుల్ కుట్ట ఉచర్ల

23 ఒగ్గర్ దీసల్ గెతికయ్, సావుల్క మారుక మెన యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ కుట్ట ఉచర్ల, 24 గని జేవ్ కుట్ట ఉచర్లినచి రిసా సావులు సూణ్ణో. జోక మారుక మెన రోజుక అందరె మెద్దెనె పట్టుమ్చ గుమ్మలె మాన్సుల్ రకితె తవుల, చి రిసా, 25 జోచ సిన్సుల్ కిచ్చో కెర్ల మెలె, ఏక్ దీసి అందరె జోక బొడొవ దా, పట్టుమ్చి డోంక్ తిలి కోటతెచి గదితె వెగడ దా, ఏక్ గంపతె వెనడ దా, కిట్టివాట్ వాలివో తెన్ కోట ఒత్తల్తో ఉత్తవ దిల, చి ఉట్ట నిగిలో.

26 జలె, సావులు, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె పాఠ జా, ప్రబుచ ఒత్తచ సిన్సుల్ తెన్ బెదుక ఉచర్లొ, గని జోవయింక “నిజుమి, మార్పుప జా ప్రబుచో సిన్సుడు జా అస్సె” మెన నంప కెర్తి నాయ్, చి బియఁ గెల. 27 గని బర్నబా మెలోసా సావుల్క తోడు జా, బారికుల్తె కడ ఆన కెర, సావులు వట్టె గెతె తిలి పొది ప్రబుక దెకిలిసి, ప్రబు జో తెన్ లట్టల్లిసి, పడ్డొ దమస్కుతె సావులు దయిరిమ్ తెన్ యేసుచి నావ్ తెన్ బోదన కెర్తిసి ఎత్తిచి రిసా బర్నబా బారికుల్క సాచి సంగిలన్. 28 జాకయ్ జా దీసి తెంత్తొ యెరూసలేమ్తెచ ప్రబుచ జేవ్ బారికుల్ జోక సర్ల తెన్ బెదవన్ల, చి జోవయింకెన్ తా, రోజుక 29 ప్రబుచి నావ్ తెన్ దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెర్తె తిలన్. పడ్డొ, యేసుక నే నంపజల గ్రీకు బాస లట్టబై యూదుల్క ప్రబుచి సాచి సావులు సంగితె తిలన్. రుజుల్ బెదయ్తె తిలన్, గని జేవ్ జోక మారుక కోర్ప జా తిల. 30 జోక జేవ్ మారుక కోర్ప జలిన్చి రిసా సిన్సుల్ మెన కెర, జోక కైసరియ పట్టుమ్ ఎదక బొడొవ దాఁ కెర, ఓడతె వెగడ, జో జెర్మిలి తార్పు పట్టుమ్తె తెద్రవ దిల.

31 జలె, సావులు నంపజా మార్పుప జలిన్చి రిసా, జేవ్ పొదులె, ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె చి సమరయ ప్రదేసిమ్తె యేసుక నంపజలసక కో అల్లర్ కెర్తి నాయ్, చి అన్నె డిట్టుమ్ జల. ప్రబుక బియఁ సత్తిమ్ ఇండితె తిల, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయింక దయిరిమ్ కెర్తె తిలి, చి అన్నె ఒగ్గర్జిన్ నంపజా, జోవయింకెన్ బెదిల.

32 జేవ్ పొదులె, పేతురు ఒండి బుల్తె తా, నంపజలస ఎత్తిజిన్క దెకితె తిలో, చి లుద్ద మెలి ఏక్ పట్టుమ్తె ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ జితె తిలిన్తె జో తెన్ అయ్లో.

33 ఐనెయ మెలో ఎక్కిలో అస్సె. జో ఉట్టుక, కదుల్ జంక నెత్త కెర, అట్టు వెర్పుల్ అంతుర్వొతె ఎంగ్ల అస్సె. 34 పేతురు, జలె, జోక దెక, “ఓ ఐనెయ, యేసుక్రీస్తు తుక చెంగిల్ కెర్తయ్. ఉట్ట, తుచి అంతుర్వొ చెంగిల్ కెరను” మెన సంగిలన్. సంగిలి బేగి, జో చెంగిల్ జా ఉట్టో.

35 జో చెంగిల్ జలిసి, లుద్ద పట్టుమ్చ జా సారోసు ప్రాంతుమ్చ ఎత్తిజిన్ దెక, జోవయింకె ఒగ్గర్జిన్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జల.

36 జలె, యొప్పే మెలి పట్టుమ్తె తబితా, నెంజిలె దొర్కా మెలి నావ్చి తేర్బోద యేసుక సిన్సుడ్చి జా అస్సె. జా కీసి మాన్సు మెలె, మాన్సుల్క ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకితె తయెదె, బీద సుదల్క ఒగ్గర్ తోడు కెర్తె తయెదె. 37 ఏక్ దీసి, జొర్జొ సేడ మొర గెలి. జాక దోవ కెర సుబ్రుమ్ కెర, గెర్చి అంతస్తుమ్చి గదితె పీనుమ్ నిజడ దిల.

38 యొప్పే మెలి జా మాన్సు మొర్లి పట్టుమ్క పేతురు తిలి లుద్ద పట్టుమ్ దూరి నాయ్, చి పేతురుక ‘ఒత్త అస్సె’ మెన సిన్సుల్ సూన తా, “బే బేగి జె” మెన దొగులచి అత్తి సంగ తెద్రయ్ల. 39 పేతురు బేగి ఉట్ట, జోవయింకెన్ గెలన్. జా గెరి జో పాఠిలె, జోక జా ఉప్పిరిచి గదితె బొడొవ దిల. ఒత్త జా పట్టుమ్చ రండెల్ మాన్సుల్ బెర అస్తి. జేవ్ పేతురుచి సుట్టునంత టీచ ఏడ ఏడ, జా మొర గెలి దొర్కా చెంగిల్ తిలి పొది ‘బీద సుదల్’ మెన, జోవయింక తున తిల పాలల్ ఎత్తి పేతురుక దెకయ్ల.

40 పేతురు, జలె, జేవ్ ఎత్తిజిన్క బార్ కెరవ దా, మొగ్రల్ టొక ప్రబుక ప్రార్దన కెర్లన్. తెదొడి, పీనుమ్క దెకిత్ రితి వసుల, “ఓ తబితా, ఉట్టు!” మెన జాక సంగిలన్. సంగితికయ్, అంకివో ఉగిడ్డి, చి పేతురుక దెక, వెసిలి.

41 పేతురు జాక ఆతు దెర టీచణ్ణొ, చి రండెల్ మాన్సుల్క చి ప్రబుచయ్ జల ఒత్త తిల అన్నె మాన్సుల్క బుకారా కెర, ‘జివ్ జా అస్సె’ మెన దెకయ్లన్.

42 జా ఒండి యొప్పే ప్రాంతుమ్తెచ మాన్సుల్ జేవ్చి రిసా సూన్ల, చి జోవయింకె ఒగ్గర్జిన్ ప్రబుక నంపజల.

43 పడ్డొ పేతురు ఒత్త చమొ పికయ్తో సీమోసు మెలో ఎక్కిలోచి గెరి ఒగ్గర్ దీసల్ తా గెలన్.

10

కొర్నేలీక ప్రబు సివ్వుతె కబుర్ తెద్రయ్లిసి

1 కైసరియ పట్టుమ్తె కొర్నేలీ మెలో మాన్సు ఎక్కిలో తిలో. రోమ్ దేసిమ్చి జమాన్లుతెచి ఇటలీ మెలి జటుచో *పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లో, జో. 2 కిసా మాన్సు మెలె, జో యూదుడు నెంజిలె కి, దేముడుక బియఁ, నిదానుమ్ తెన్ ఎక్కి జోకయి బక్తి కెర్తె తిలో. జోకయి ప్రార్దన కెర్తె తిలో

* 10:1 10:1 పుంజెక్ సయ్స్యమ్ మాన్సుల్క అదికారి

చి యూదుల్చ బీద సుదల్క చెంగిల్ దెక దర్ముమ్ దెతె తయెదె. జోచి గెరిచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ కి దస్సి తిల.

3 ఏక్ దీసి, రమారమి తిన్ని గంటల్ మెద్దెనె, ప్రబు దెకయ్లి సిన్న ఏక్ దెకిలన్. కిచ్చో మెన జా సిన్నతె సొస్టుమ్ దెకిలన్ మెలె, దేముడుచొ దూత ఎక్కిలో జా గెరి పెన, జోక, “ఓ కొర్నేలీ” మెన బుకార్తికయ్, 4 కొర్నేలీ అద్దుర్ జా దెక, “ప్రబువ, ఈంజి కిచ్చో?” మెన పుసిలన్, చి దూత జోక “తుచ ప్రార్దనల్ సూన, బీద సుదల్క తుయి దర్ముమ్ దిలిన్ దేముడు దెక, సర్ల జా అస్సె. 5 తుయి అప్పె కిచ్చో కెరుక అస్సె మెలె, యొప్పే పట్టుమ్తె మాన్సుల్క కబుర్ తెద్రవు, చి పేతురు మెలో సీమోనుక ఇత్తల్ కడ అను. 6 జోక ఒత్త కేనె చజుక మెలె, చమొ పికయ్తో సీమోను మెలో ఎక్కిలోతె తయెదె. జోచొ గేరు సముద్రుమ్ సొడి తయెదె” మెన దూత సంగ ఉట్ట గెలన్.

7 కబుర్ సంగిలో జో దూత ఉట్ట గెతికయ్, కొర్నేలీ దొగుల జోచ గోతు మాన్సుల్క, చి దేముడుకనిదానుమ్చొ జోచి తెడి తిలో జమాను సుదొ ఎక్కిలోక బుకారా కెర, 8 దూత డీసిలిసి సంగిలిసి ఎత్తి జోవయింక సంగ కెర, యొప్పేతె జోవయింక కబుర్ తెద్రయ్లన్.

పేతురుక ప్రబు దెకయ్లి సిన్న

9 అన్నెక్ దీసి, జేవ్ మాన్సుల్ కొర్నేలీ తెంతొ ప్రయానుమ్ జెతె తా యొప్పేక పాసి జా గెతికయ్, పేతురు ఒత్త గెరి తా, ప్రార్దన కెరుక మెన, రమారమి మెద్దెనె ఒర్నే వెగిలో. 10 ఒత్త ప్రార్దన కెరె తిలె, జోక చూ కెర్తి. ‘కిచ్చొగె కతిసి కావలె’ మెన కబుర్ తెద్రయ్తికయ్, ఎట్టొచ మాన్సుల్ తెయార్ కెరె తతికయ్, ప్రబుతె పేతురుచి మెన్ను పూర్తి తా, ప్రబు దెకయ్లి సిన్న ఏక్ పేతురు దెకిలన్. 11 కిచ్చొ దెకిలో మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జలి, చి ఏక్ వెల్లి తెర జాచ చెత్తర్ కోనల్తె దెరయ్ జా, బుయ్యె ఉత్త జెతె అస్సె. 12 జా తెరచి ఉప్పిరి కిచ్చొ బెర అస్సె మెలె, బూలోకుమ్చ ఎత్తి రకల్ జంతువుల్, సొమ్ముల్, అయివొ, ఆగాసుమ్చ పిట్టలు. 13 అన్నె, “ఓ పేతురు, ఉట్ట, కండ, పోడు కా” మెన ఏక్ అవాడ్ అయ్లిసి పేతురు సూన్లొ. 14 గని జో, “నాయ్, ప్రబు. నెంజె. ఆవ్ జెర్మిల్ తెంతొ కిచ్చొ గార్చి ఆవ్ కెయ్య కయి నాయ్” మెన ప్రబుక సంగిలన్, 15 జలె, అన్నెక్ సుట్టు ప్రబుచి జా అవాడ్చి జోచి తెన్ ఉంక్రయిలన్. కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, “సుద్ది అస్సె. కంక జయెదె” మెన కిచ్చొచి రిసొ దేముడు సంగ అస్సె గే, జాక తూయి ‘గారు’ మెన సంగు నాయ్” మెన సంగిలన్. 16 తివ్వెరి ఇసి జలి, చి పరలోకుమ్తె జా ఎత్తి అన్నె ఉక్కిల్ జలి.

17 జలె, “ఆవ్ దెకిలి సిన్నచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?” మెన, పేతురు కిచ్చొ. ఉచరుక గే నేన తతికయ్, ఏదె, కొర్నేలీ తెద్రయ్ల మాన్సుల్, “సీమోనుచొ గేరు కేన్ గేరు?” మెన

పుస సూన తా, ఒత్త గుమ్ముమె టీవొజ తిల. 18 “పేతురు మెలో సీమోను ఇన్నె జితె అస్సె గె?” మెన కేక్ గల.

19 పేతురు, జలె, ‘సిన్నచి అర్దుమ్ కిచ్చొ?’ మెన ఉచర్తె తతికయ్, ప్రబుచి ఆత్మ జోక, “ఈందె, తీగ్ల మాన్సుల్ తుక చజితతి. 20 తుయి ఉట్ట ఉత్త గో, చి తుక కేనె కడ నెవుల గే, అన్మానుమ్ నెంతె జోవయింతెన్ బెద గో. ఆవ్వి జోవయింక తెద్రవ అస్సి” మెన సంగిలన్.

21 జాకయ్ పేతురు జేవ్ మాన్సుల్తె ఉత్త జా, “తుమ్ చజితొసొ అవ్వి. కిచ్చొక జా అస్సున్?” మెన పుసిలన్. 22 జేవ్, “కొర్నేలీ మెలో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ మాన్సు అమ్క తెద్రవ అస్సె. జో దేముడుక బితొసొ, సత్తిమ్ తిలోసొ. తుమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజిన్ జోక, చెంగిలో మాన్సు జో, మెన సంగితతి. జోక, జలె, దేముడుచొ దూత ఎక్కిలో డీస కెర, పేతురుక బుకారవన్, చి జో కిచ్చొ సంగెదె గే తుయి సూను, మెన సంగితికయ్, తుక కడ నెతి రిసొ అమ్క జో తెద్రవ అస్సె” మెన జేవ్ తీగ్ల పేతురుక సంగిల. తెదొడి “అన్నిమ్ కా కెర, అజిక ఇన్నె నిద్ర తా” మెన పేతురు గెరి బుకారా, జేవ్క మరియాద కెర్లన్.

పేతురు కొర్నేలీతె గెలిసి

23 అన్నెక్ దీసి పెందలె ఉట్ట, పేతురు, జేవ్ తీగ్ల తెన్, చి యొప్పేతెచ ప్రబుక నంపజల అన్నె సొవ్వుజిన్ తెన్, కొర్నేలీతె గెచ్చుక బార్ జల. 24 అన్నెక్ దీసి క్షెసరియ పట్టుమ్తె పాచ, పట్టుమ్తె పెసిలె, కొర్నేలీ జోవయింక రకితె తా. ‘పేతురు కిచ్చొ మెనెదె గే సూన్తు’ మెన, జోవయించ మాన్సుల్క, జోచ గోతుల్ ఎత్తిక బుకారా కెర తెయార్ జా అస్సి.

25 జలె, పేతురు జోచి గెరి పాచితికయ్, కొర్నేలీ దస్సుల్ జా జోచి చట్టె నెర్ను సేడ జొకర్లన్. 26 గని పేతురు జోక ఉట్టవ కెర, “తుయి టీవొజ, ఆవ్ కి తుచి రితొ మాన్సు” మెన, జో తెన్ అన్నె లట్టబై తా, 27 గేర్ తెడి పెసిలె, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ ఒత్త బెర అస్సి. 28 జలె, పేతురు జోవయింక తెదొడి, “ఆమ్ యూదుల్, జలె, యూదుల్ నెంజిలనచ గెరలె పెసుక జలె, యూదుల్ నెంజిలన తెన్ బెదుక జలె, అమ్క గారు మెన తుమ్ జాన్సు. గని, ఆవ్ కిచ్చొ గారు మెనుక జయె నాయ్, కక్క నిస్కారుమ్ దెకుక జయె నాయ్, మెన దేముడు అంక అప్పె దెకవ అస్సె. 29 జాక, తుమ్ సంగ తెద్రయ్తికయ్, కిచ్చొ అన్మానుమ్ నెంతె అయ్లయ్. జలె, కిచ్చొచి రిసొ అంక బుకారా అస్సున్?” మెన పుసిలన్.

30 కొర్నేలీ కిచ్చొ జబాబ్ దిలన్ మెలె, “ఎదిలి వేలయ్, అప్పెక చెత్తర్ పొదుల్ జయెదె, ఆవ్ తిన్ని గంటల్ మెద్దెనె గెరి ప్రార్దన కెరె తతికయ్, చొక్కిల ఉజిడ్ తిల పాలల్ గలన తిలో ఎక్కిలో అంచి పురె టీవొజ, అంక, 31 ‘ఓ కొర్నేలీ, తుయి ప్రార్దన కెరె తతిసి దేముడు సూన అస్సె. తుయి బీద

సుదర్లక దర్ముమ్ దెతె తతిసి దెక అస్సె. 32 జాకయ్, యొప్పే పట్టుమ్తె, చమొ పికయ్తో సీమోసు మెలో ఎక్కిలో సముద్రుమ్ సొడి జితయ్. జోచి గెరి గెచ్చు, ఒత్త తిలో పేతురు మెలో సీమోసుచి రిసా పుసుతు మెన మాన్సుల్క కబుర్ తెద్రవు. మెన అంక జో దేముడుచొ దూత సంగిలన్. 33 సంగిల్ బేగి, తుచితె కబుర్ తెద్రయ్లయ్, చి తుయి తుచి దయక అయ్లది. అల్లె, సంగు మెన ప్రబు తుక కిచ్చొ ఆడ్ర దాఁ అస్సె గే, జా సూనుక మెన అమ్ ఎత్కిజిన్ దేముడుచి నావ్ తెన్ బెర అస్సుమ్”.

34 పేతురు చోడి పుట్టువ కిచ్చొ మెన తెదోడి బోదన కెర్లన్ మెలె, “దేముడు తేడల్ దెకె నాయ్ మెన ఆవ్ అప్పె సిక అస్సి. 35 కేన్ దేసిమి కో జోక బితతి, జోచి కోడ్ రితి కెర్తతి గే, జోవయింక తేడల్ నే దెకితె, జో ‘అంచయ్ మాన్సుల్’ మెన చెంగిల్ దెకితయ్ మెన అప్పె దెక అస్సి.

36 “జలె, ఇస్రాయేలులు మెల ఆమ్ యూదుల్తె దేముడు తెద్రయ్లి కబుర్ తుమ్ జాన్సు. యేసుక్రీస్తుచి తెడి పాపుమ్ గెతి వాటు దొర్కు జలి, చి దేముడుక మాన్సుల్క అడ్డు నాయ్ గే, చి సేంతుమ్ దొర్కు జలి మెలి కబుర్ జా, జోయేసుయి ఎత్కిక ప్రబుయి. 37 జలె, తుమ్ కెర్ల పాపల్క పెట్టి దుకుమ్ జా బాప్తిసుమ్ నజన, మెన యోహాను బోదన కెర కెర పాపుమ్ గెతి గుర్తుక బాప్తిసుమ్ దెతె తిలి తెంతొ, గలిలయ ప్రాంతుమ్తె మొదోల్ జా అమ్ యూదుల్చి ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ జా అస్సె. 38 మెలె, నజరెతు గవ్వొ వడ్డ తిలో యేసుక ‘ఈంజొయి అమ్చొ ప్రేమ తిలో పుత్తు, ఈంజొయి దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా’ మెన దేముడు జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి గుర్తు దెకవ సెక్తి అదికారుమ్ దిలిసి జాన్సు. పడ్డొ, దేముడు జోవయించి పెట్టి తిలి రిసా, మాన్సుల్క చెంగిల్ దెకితె తా, సయ్తాన్ అల్లర్ కెర్లస ఎత్కిజిన్క చెంగిల్ కెర్తె తా యేసు బుల్లె తిలిసి తుమ్ జాన్సు.

39 “అమ్ యూదుల్చి ఒండి దేసిమ్ కి, అమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె కి, జో యేసు కెర్లిసి ఎత్కిక అమ్ సాచి జా అస్సుమ్. గని జోక సిలువతె డీవొ కెర మార్ల. 40 దేముడు అబ్బొసి తిర్రత్క జోక అన్నె జియడ, జో అన్నె జిలిన్క మాన్సుల్ రుజ్జు దెకిత్ రితి డిసయ్లన్. 41 కక్క డిసిలో మెలె, ఎత్కిజిన్ పైజల్క నాయ్, గని జో దేముడు నిసాన్ల అమ్ కీసాచుల్కయి డిసిలన్. జో జీవ్ జా ఉట్టి పడ్డొ, జో తెన్ సగుమ్ సుట్టు అన్నిమ్ కయ్లమ్. 42 జలె, అమ్క డిస కెర, పైజల్ ఎత్కిక అంచి రిసా బోదన కెర, జితనక మొర్లనక ఆకర్ దిసిక అవ్వొ తీర్పు కెరుక మెన దేముడు అబ్బొ అదికారుమ్ దా అస్సె. సంగ మెన, జోచి

రిసా అమ్ సాచి జంక మెన, జో యేసుయి అమ్క ఆడ్ర దాఁ అస్సె. 43 జోచి రిసా కో జోక నంపజవుల గే, జోచి నావ్ తెన్ జోవయించ పాపల్ కచితుమ్ చెమించుప జవుల మెన కబుర్ తెద్రయ్లన ఎత్కిజిన్ సాచి జతతి” మెన పేతురు బోదన కెర్లన్.

44 పేతురు దస్సి బోదన కెర్తె తతికయ్, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జా కోడు సూన్లన ఎత్కిజిన్చి పెట్టి బెర్లి.

45 పడ్డొ యూదుల్చి గుర్తు తిలి సున్నతి కెరంతి ఆగ్గు నంప కెర్ల, పేతురు తెన్ జా తిల, ప్రబుక నంపజల మాన్సుల్ ఆచారిమ్ జల. యూదుల్ నెంజిల జేవ్ అన్నె మాన్సుల్చి పెట్టి కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ప్రబు సువ దిలిన్చి రిసా.

46 జా సువ దిలిన్క కిచ్చొ గుర్తు దెకిల మెలె, జేవ్ మాన్సుల్ జేవ్ నే సికిల బాసల్ తెన్ లట్టబ, దేముడుచి గవురుమ్ సంగితె తిల. దస్సి జతికయ్, పేతురు, 47 “అమ్క జా సుట్టు జర్గు జలి రితి, ఇన్నెచి పెట్టి కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దొర్కు జా అస్సె. జాకయ్ ఇన్నెక అమ్ బాప్తిసుమ్ దెంక కిచ్చొ అడ్డు నాయ్. కో ‘పోని’ మెనుక బెదె నాయ్” మెన సంగ, 48 “జేవ్ ఎత్కిజిన్ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్తు” మెన ఆడ్ర దిలన్.

ఒత్త తెంతొ “సగుమ్ దీసల్ ఇన్నె తా” మెన పేతురుక బతిమాల్పా జా సంగిల.

11

యూదుల్ నెంజిల సుదల్ రచ్చించుప జలిన్

1 యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ కి *యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజా మార్పుప జా అస్సి మెన, సిస్సుల్ తెన్ యూదయ ప్రదేసిమ్చి నంపజలన ఎత్కిజిన్ సూన్ల. 2 జలె, సగుమ్ దీసల్ గెతికయ్, పేతురు యెరూసలేమ్తె ఉట్ట అయ్లన్. యేసుక నంపజల ఒత్తచ మాన్సుల్, యూదుల్ పేతురుక జేవ్ గోల కెర్ల. 3 “అమ్ యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి నే కెరన్లనచ గెరలె కిచ్చొక గెలది? జోవయింతెన్ కిచ్చొక అన్నిమ్ కయ్లది?” మెన గోల కెర్ల. 4 గోల కెర్తికయ్, జర్గు జలిసి ఎత్కి వర్న తెన్ పేతురు సంగిలన్. 5 “ఆవ్ యొప్పే పట్టుమ్తె తా ప్రార్లన కెర్తె తిలయ్. ప్రార్లన కెర్తె తా, ప్రబుతె అంచి మెన్ను వూర్తి తతికయ్, ప్రబు దెకయ్లి సివ్వు ఏక్ దెకిలయ్. జా సివ్వుతె, వెల్లి తెర రితిసి జేవ్చ చెత్తర్ కోనల్తె దెరయ్ జా, పరలోకుమ్ తెంతొ ఉత్త జెతె అస్సె. అంచి పాసి ఉత్త అయ్లి. 6 ఆవ్ సరిగా దెకిలయ్, పొస్త మంద, డొంగుర్చ జంతువుల్, అయివొ గట్ట, ఆగాసుమ్చ పిట్టల్ జా తెరచి ఉప్పిరి అస్సి.

† 10:36 10:36 ఎత్కిచి ఉప్పిరి వెల్లి తిలోసా, ఎత్కిక ఏలువ కెర్తొసా. ‡ 10:39 10:39 మత్తయి 27:32. § 10:41 10:41 మత్తయి 28, మార్కు 16, లూకా 24, యోహాను 20, 21 అద్యయల్. * 11:1 11:1 మెలె, ‘ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్’. 6:7, 8:14 దెక.

7 “పడ్డో ఏక్ అవాడ్ సంగిలిసి సూన్లయ్, ‘ఓ పేతురు, ఉట్ట, కండ పోడ కా.’ మెన సంగిలిసి సూన్లయ్. 8 గని, ‘నెంజె, ప్రబు. ఆవ్ జెర్మిలి తెంతో కిచ్చొ గార్చి ఆవ్ కెయ్య కయి నాయ్’ మెన సంగిలయ్. 9 సంగితికయ్, పరలోకుమ్ తెంతో జా అవాడ్ అన్నెక్ సుట్టు లట్టబ, కిచ్చొ మెన జబాబ్ దిలన్ మెలె, ‘సుద్ది అస్సె. కంక జయెదె’ మెన, కిచ్చొచి రిసా దేముడు సంగెదె గే, జాక తూయి గారు మెనుక జయె నాయ్ మెన సంగిలన్. 10 తివ్వెర్ ఇసి జలి, చి పరలోకుమ్తె జా ఎత్తి అన్నె ఉక్కిల్ జలి. 11 ఉక్కిల్ జలి బేగి, కైసరియ పట్టుమ్ తెంతో అయ్ల మున్నుబోదల్ తీగ్గ ఆమ్ తిలి గెరి పావ అయ్ల.

12 “జోవయింతెన్ బెద గో మెన ప్రబుచి ఆత్మ అంక ఆడ్ర దెతికయ్, జోవయింక తేడ నే దెకితె, బెద గెలయ్. అమ్చి తెన్ బెద అయ్ల సొప్పుజీన్ ప్రబుక నంపజలన కి, అంచి తెన్ గెల, చి యూదుడు నెంజిలో జో కొర్నేలీచొ గెరి పెసిలమ్.

13 ప్రబుచొ దూత జా దీసి జోచి గెరి టీవ సంగ తిలిసి అమ్క కొర్నేలీ సంగిలన్. దూత సంగ తిలిసి కిచ్చొ మెలె, ‘జెవుసు’ మెన సీమోసు పేతురుక కబుర్ తెద్రవు. జో యొప్పేతె అస్సె.

14 జో అయ్లె, అంచి ఏక్ కబుర్ తుమ్క సూనవెదె. జా కోడు సూన నంపజలె, తూయి, తుమ్చి గేర్చ మాన్యుల్, సేవ కెర్తన, ఎత్తిజిన్, పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జస్తె, మెన జోక దూత సంగ తిలన్.

15 “ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సంగుక దెర్తికయ్, ఆమ్ సిస్సుల్క చి అమ్చి తెన్ నంపజల యూదుల్క జా సుట్టు జర్గు జలి రితి, జా గేర్చక కి జర్గు జలి. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి అయ్లి. 16 దస్సి జర్గు జతికయ్, ప్రబు అగ్గె సంగ తిలి ఏక్ కోడు ఏదస్ట కెర్లయ్. ‘యోహాను, పాని తెన్ బాప్తిసుమ్ దెతె తిలో, గని పడ్డొక దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ తుమ్క బాప్తిసుమ్ దెమ్దె’ †మెన యేసు సంగిలిసి ఏద కెర, ‘ఒహో, ఇన్నెతెన్ నెరవెర్చుప జలి’ మెన చినిలయ్.

17 “జలె, ఆమ్ యేసు ‡క్రీస్తు ప్రబుక నంపజతికయ్ దేముడు అమ్చి పెట్టి జోచి ఆత్మ తతి వరుమ్ కీసి దిలన్ గే, జో అప్పె జేవ్ యూదుల్ నెంజిలనక కి దస్సి వరుమ్ దిలన్ మెలె, ఆవ్ మాన్యు, ప్రబుక, తుచి ఇస్టుమ్ పొని మెనుక బెదెదె గె? బెదె నాయ్!” మెన పేతురు సాచి సంగిలన్.

18 ఈంజ సాచి సూన తా జేవ్ గోల కెర తిల బారికూల్, చి ప్రబుక అన్నె నంపజలన, అన్యాయమ్ తంక నెతిర్ల, చి “దస్సి జలె, యూదుల్ నెంజిల మాన్యుల్ కి పాపుమ్బుద్ది ముల దా ప్రబుక నంపజలె, జేవ్ కి జోచి నావ్ తెన్ రచ్చించుప జవుల” మెన నర్ద తెన్ దేముడుక గవురుమ్ కెర్ల.

† 11:16 11:16 యోహాను 1:5. ‡ 11:17 11:17 ‘క్రీస్తు’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణమ్ తెంతో ‘తెద్రయిందె’ మెన టీవడ్డొ దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్లొసా. § 11:19 11:19 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దొర్కు కెర్లి రచ్చుచి కోడు. జో పాపల్ చెమించుప కెర్లొచి రిసాచి కబుర్. యేసుయి దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్లొసా జతిన్చి కబుర్. జో అర్చితుమ్ జా పాపల్ గెచ్చయ్లి రిసా మాన్యుల్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితి అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలిన్చి కబుర్.

యూదుల్ నెంజిల మాన్యుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జలిసి

19 సైపను బోదన కెర్లె తిలి తెంతో గోస జల మాన్యుల్ అల్లర్ కెర్లె రిసా చెదుర్ప జా తిల యేసుక నంపజలన, ఈంజ మదెనె, ఉత్తర పక్క గెచ్చ, సముద్రుమ్చి పాసి తిలి పేనీకే ప్రాంతుమ్ ఏద పడ్డొ సముద్రుమ్ ఒత్తల్తోచి కుప్త, డిబ్బ దేసిమ్ ఏద, పడ్డొ సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయ పట్టుమ్ పక్క బుల బుల, తెదొడి ఏద ఎక్కి యూదుల్కయ్ ప్రబుచి కీసుబుమ్ కబుర్ సికడ్డె తిల.

20 గని అన్నె సగుమ్జిన్, కుప్త డిబ్బ దేసిమ్చ, అన్నె జాక దచ్చెన పక్క తిలి సముద్రుమ్ ఒత్తల్తో తిలి కురేనియి పట్టుమ్చ, జా అంతియొకయ పట్టుమ్తె జాఁ కెర, గ్రీకు బాస లట్టబై యూదుల్ నెంజిలనక కి యేసుప్రబుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్లె. 21 జేవ్ బోదన కెర్లెనక ప్రబు తోడు తతికయ్, జేవ్ గ్రీసు దేసిమ్చ సుదల్తె ఒగ్గర్జిన్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జల.

బర్నబాక అంతియొకయతె తెద్రయ్లిసి

22 ‘ఒత్తచ యూదుల్ నెంజిలన కి ప్రబుక నంపజా మార్పుప జా అస్తి’ మెన యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి సంగుమ్చ నంపజల యూదుల్ సూన కెర, బర్నబాక ఒత్త జా సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయతె తెద్రయ్ల.

23 జో ఒత్త పావ కెర, ‘జోచి దయచి రిసా దేముడు జేవ్ యూదుల్ నెంజిలనక వరుమ్ దా ఈంజ ఎత్తి జర్గు కెర అస్సె’ మెన రుజ్జుల్ దెక, సర్ద జలొ, అన్నె, “తుమ్ ప్రబుక ఏక్ మెన్ను నిదానుమ్ తా” మెన జోవయింక దయిరిమ్ సంగ బోదన కెర్లెన్. 24 జో బర్నబా చెంగిలో మాన్యు. జోచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ పూర్తి కామ్ కెర్లి బుద్ది, ప్రబుచి ఉప్పొచి నముకుమ్, బెర తిలి. బర్నబా సగుమ్ దీనల్ ఒత్త తా బోదన కెర్లికయ్, అన్నె ఒగ్గర్జిన్ మాన్యుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జల.

బర్నబా సావుల్క ఒత్త కడ నిలిసి

25 ‘తోడు జెవున్’ మెన సావుల్క సంగుక మెన, బర్నబా తార్పు పట్టుమ్తె ఉట్ట గెలన్. 26 జోక అంతియొకయ పట్టుమ్తె కడ ఆన్లన్, చి వెర్సెక్ పూర్తి ఒత్త తా, ప్రబుక నంపజలనచి ఒత్తచి సంగుమ్తె బెదితె తా, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ మాన్యుల్క సరిగా బోదన కెర్లె. ఒత్త, యేసుక నంపజా సిస్సుల్ జలనక తొలితో అంతియొకయతెయి ‘నంపజలన’ మెన సంగయ్ జల.

27 జేవ్ పొదులె, అన్నె కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, *ప్రబుచ †కబుర్లు సంగిత నంపజలస సగుమ్జిన్ అంతియొకయతె అయ్ల. 28 జోవయింతె ఎక్కిలో, అగబు. జో జలె, సబతె టీవ, ప్రబుచి సెక్తిచి రిసా ప్రబుచి కిచ్చొ కబుర్ సంగిలన్ మెలె, 'పలాన్ సమయుమ్క ఒండి లోకుమ్తె ఒగ్గర్ కరువు జెయదె' మెన కబుర్ సంగిలన్. కేన్ కాలుమ్ జో సంగిలి కరువు జర్గు జలి మెలె, క్లొదియ రానొ ఏలుప కెర్తె తిల పొదులె జర్గు జలి.

29 అంతియొకయతె తిల ప్రబుచ ‡సిస్సుల్, జలె, జా కరుచి రిసా సూన కెర, సబ కెర కిచ్చొ ఉచర్ల మెలె, "కచి సెక్తి తిలి ఎది, జేవ్ డబ్బుల్ ఉక్కుల్మ, చి యూదయ ప్రదేసిమి తిల అమ్చ నంపజలస బావుడ్డుక తోడు తెద్రవుమ్దె" మెన, 30 డబ్బుల్ ఉక్కుల, యెరూసలేమ్చి సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్క అంట దెతు మెన, బర్నబా చి సావుల్చి అత్తి ఒత్త యెరూసలేమ్తె తెద్రయ్ల.

12

హేరోదు రానొ నంపజలసక అల్లర్ కెరుక

1 జా కరువు నే జతె అగ్గె, *హేరోదు రానొ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి సంగుమ్చ నంపజలస సగుమ్జిన్క అల్లర్ కెరుక దెర్లన్. 2 జోవయింతె ఏక్ దీసి జేవ్ యేసుచ బారికూల్తె ఎక్కిలోక కండ మార్లన్. యోహానుచొ యాకోబు మెలో అన్నొన్క. 3 'యాకోబుక మార్లి రిసా మాములుమ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ సర్ల జల' మెన రానొ దెక, "పేతురుక కి మారిందె" మెన ఉచర, జోక కి జేలి కెర్లొ. గని, నే పులయ్ల పొడియొ కతి యూదుల్చి పస్కా పండుగు జా తిలి రిసా 'అప్పె మారుక నెంజె' మెన, 4 పేతురుక దెర జేలి కెర, 'పండుగు కేడ్డె, పైజల్ సాచి జతి రితి సబ కెర మారిందె' మెన, ఉచర, 'ఎక్కి దడి చెత్తర్జిన్ జమాన్లు జోక రకుత్' మెన సోడ జన్ జమాన్లుక నిసాన్లన్. చెత్తర్జిన్ సావ్వు గంటల్ రకిలె అన్నెక్ చెత్తర్జిని సావ్వు గంటల్ రకుక.

5 దస్సి పేతురుక జేల్తె రకితె తిల, గని జా యెరూసలేమ్తెచి సంగుమ్ సుదల్ పేతురుచి రిసా దేముడుక ప్రార్లన కెరుక ములితి నాయ్. జేవ్ దస్సి ప్రార్లన కెర్తె తతికయ్, 6 కలిక జోవయింక బార్ కెర తీర్పు కెర మారిందె, మెన పండుగు కేడ్డికయ్ హేరోదు ఉచర్లన్. మదెనె పేతురుక కీసి అస్సె మెలె, జా రాతి, జోక ఏక్ పక్కయ్ ఎక్కిలోక, అన్నెక్ పక్కయ్ ఎక్కిలోక తా, దస్సి దొగుల జమాన్లుచి నెడిమి జో నిజయి అస్సె. పేతురుచ అత్తిలె

గొల్పుల్ బందయ్ తిల. పడ్డొ జేల్ చి కెప్పితె దొగుల జమాన్లు రకితె అస్సి.

7 జలె, పేతురు దస్సి జేలితె తతికయ్, ప్రబుచొ దూత ఎక్కిలో జా కెర, జోచి పాసి టీవొ జలన్, చి జా ఒండి గదితె వెల్లి ఉజిడి లగిలి. తెదొడి పేతురుక పక్కయ్ పెట, ఉట్టవ, "బేగి ఉట్టు" మెన సంగిలన్. బేగి, జోచ అత్తిచ గొల్పుల్ కున్ల గెల. 8 పడ్డొ, "తెయార్ జా జోడ్లు గలన" మెన దూత సంగిలన్. జో సంగిలి రితి పేతురు కెర్లన్, చి "తుచి డుప్పటి పంగుర్చి అంచి పట్టి జె" మెన దూత సంగితికయ్, సంగిల్ రితి పేతురు కెర్లన్. 9 దూతచి పట్టి ఇండ బార్ జా గెలన్, గని దూతచి అత్తి జర్గు జలిన్క 'నిజమి జర్గు జతయ్' మెన నేనె. 'ఈంజ సిన్న దెకితసి' మెన జో ఉచర్లయ్.

10 జలె, రకితోసా ఎక్కిలోక ఒత్తల్తో జీన, అన్నెక్లొక ఒత్తల్తో కి జీన, పట్టుమ్తె ఉత్తిర్ గుమ్ముమ్చి ఇనుముచి టట్టతె పావ అయ్లె, కిచ్చొ జర్గు జలి మెలె, జాచి ఇస్టుమ్క జా ఇనుము టట్ట ఉగ్గి జలి, చి పేతురు దూతతెన్ బార్ జా ఏక్ వీడి జీనె, బేగి దూత జోక ములిలన్.

11 'సిన్న నెంజె, నిజమి జర్గు జలి' మెన పేతురు అప్పె పూర్తి అర్దుమ్ కెరన్లన్, చి "హేరోదు జేలి కెర్లిసి తెంతొ, గోస జల యూదుల్ ఉచర్లిసి ఎత్తి తెంతొ, ఆవ్ విడ్డల్ జతి రిసా ప్రబు జోచొ దూతక తెద్రయ్లో మెన, అప్పె కచితుమ్ జాని" మెన చెంగిల్ ఉచర. 12 ఉచర, వట్టె గెచ్చ, మార్కు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలొ యోహాను మెలోసాచి అయ్యన్ మరియచి గెరి పాచిలన్. ఒత్త ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ బెర, జోచి రిసా ప్రార్లన కెర్తె అస్సి. 13 గుమ్ముమ్చి కెప్పితె జో పెట అవాడ్ కెర్లె, రొదె మెలి తేర్బోద దాక్ నాడి కెప్పి ఉగుడుక అయ్లి. 14 పేతురుచి అవాడ్ సూన, జాచి ఒగ్గర్ సర్ల సంతోసుమ్క ఉగుడుక పచ్చ కెర, గెరి నిగ గెచ్చ, పేతురు కెప్పి పాసి టీవీలిసి మెన సంగిలి. 15 "తుయి వెర్రి జా అస్సిన్" మెన, ఎత్తిజిన్ జాక సంగిల. గని, "నాయ్, నిజమి, జో జా అస్సె" మెన, జా దయిరిమ్ తెన్ సంగితికయ్, "జోచొ †దూత కిచ్చొగె జా తయెదె" మెల.

16 గని పేతురు కెవ్డిక పెట అవాడ్ కెరుక ములె నాయ్, చి సూన, ఉగుడ, జోక దెక ఆచారిమ్ జల. 17 జో, జలె, 'తుక్లె తా' మెల నయగ కెర, జో జేలితె తిలె, జేల్తె తెంతొ ప్రబు విడ్డల్ కెర్లిసి ఎత్తి కీసి జర్గు జలి గే పూర్తి సంగ కెర, "యేసుచొ బావొసి జలొ యాకోబుక చి బావుడ్లు జల నంపజలస ఎత్తిక ఈంజ ఎత్తి తుమ్ సూనవ" మెన సంగ, పేతురు వేరతె ఉట్ట గెలన్.

* 11:27 11:27 యేసుప్రబు దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెత్తి పక్క వెన జోవయింతెన్ ఏలుప కెర్తయ్; ఎబ్రియల్ 1:13. జాచి రిసా 'ప్రబుచ కబుర్లు' మెలె, అబ్బొన్చి యేసుచ కి జవుల. † 11:27 11:27 'ప్రబుచ కబుర్లు సంగితన' మెలె, జోచి అత్తి జోవయించి చొండి పుట్టయ్లె, జోచ కబుర్లు జేవ్ సంగుల. ‡ 11:29 11:29 బారికూల్ 9:1చి ఎట్టచి కోడు దెక. * 12:1 12:1 హేరోదు రానొ రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్చి తెడి ఏలుప కెర్తె తిలన్. † 12:15 12:15 యూదుల్ తెన్ సగుమ్జిన్ కిచ్చొ ఉచర్ల మెలె, ఎత్తి మాన్సుక పరలోకుమ్తె ఏక్ దూత తయెదె.

అదికారుల్ పేతురుక నే డీసిలి రిసా జర్గు జలిసి

18 పెందలె, పేతురుక 'విడ్డల్ జాఁ అస్సె' మెన జాన్తికయ్, జమాన్లు బమ్మ జా ఒగ్గర్ అల్లర్ జల. 19 "పేతురుక జేల్తె తెంతో బార్ కెర ఆన్తు" మెన హేరోదు ఆడ్ర దిలన్, గని 'డిసె నాయ్' మెన సూన, రకితనక పరిచ్చ కెర, జోవయింక మొర్తి సిచ్చ దా, జా యూదయ ప్రదేసిమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ ముల దా సముద్రుమ్ పక్కచి జా ప్రదేసిమ్చి కైసరియ పట్టుమ్తె గెచ్చ, ఒత్త తెంతో ఏలుప కెర్తె తిలొ.

20 ఉత్తర పక్కచ తూరు పట్టుమ్చ, సిదోను పట్టుమ్చచి రిసా హేరోదు ఒగ్గర్ పెట్టపెట్టి జలొ. జాకయ్ జేవ్ పట్టుమ్చ ఒగ్గర్జిన్ బెద జా, హేరోదుచి మేడతె జాఁ కెర, రానొచొ గేర్క దెకితో మంత్రి జలొ బ్లాస్టు మెలొసా తెన్ సినేతుమ్ కెరన, 'రానొ అమ్క సేంతుమ్ దెకున్' మెన జోవయించి అత్తి సంగ తెద్రయల. జోవయించి పేనీకే ప్రాంతుమ్తె కరువు తతికయ్, జో రానొ ఏలుప కెర్తి గలిలయ ప్రాంతుమ్తెచ దాన్ జేవ్ కా కా జితతి. జేవ్ జా కంక జో రానొ నే ఒప్పిలెగిన, చూఁక మొరుల.

21 జాకయ్, జో సంగిలి ఏక్ దీసి, హేరోదు, రానొ జలి గుర్తు దెకయ్త జోవయించ చెంగిల పాలల్ ఎత్కి గలన, సింగాసనుమ్తె వెన, జోవయింక జొయ్యి గవురుమ్ ఆనన్తి రితి, బెర తిల జేవ్ మాన్సుల్క తెలివి తెన్ బోదన కెర్లన్. 22 దస్సి జతికయ్, ప్రెజల్, "ఇన్నెక మాన్సు మెలమ్, గని మాన్సు నెంజె. ఈంజొ లట్టబ్లె, దేముడు లట్టబ్లి రితి జతయ్!" మెన కేకుల్ గల పులయ్ల. 23 'దేముడు' మెన పులయ్లె, జో 'నెంజి' మెనె నాయ్, 'జొయ్యి దేముడు' మెన దేముడుక గవురుమ్ కెరె నాయ్, చి బేగి, దేముడుదూత ఎక్కిలొచి అత్తి జోక మొర్తి సిచ్చ దిలన్, చి జో జితె తస్సె, కిఁవ్వి జోచి ఆగ్ కాఁ గెల, చి మొర గెలన్. 24 గని ప్రబుచ సిస్సుల్ జోచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తె తిల, చి అన్నె ఒగ్గర్జిన్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జల.

25 హేరోదు రానొ మొర గెచ్చ సగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డె, క్లొవుదియ రానొ ఏలుప కెర్తె తిల పొదులె, బర్నబా సావులు యెరూసలేమ్తె గెచ్చ, 'కరువుక అల్లర్ జల మాన్సుల్క దెంక' మెన, అంతియొకయతెచ నంపజలొస ఉక్కిలి డబ్బుల్ న దా జోవయించి కామ్ కేడవ కెర, బర్నబాచొ సల్లోసి జలొ మార్కు మెలొ యోహానుక దెరన, యెరూసలేమ్ తెంతో ఉట్ట అయ్ల.

13

ప్రబు బర్నబాక చి సావుల్క తెద్రయ్లిసి

1 అంతియొకయతెచ సంగుమ్తె ప్రబుచ కబుర్లు సంగితన సగుమ్జిన్చి, ప్రబుచి రిసా బోదన కెర్లన

సగుమ్జిన్ తిల. జోవయింతె, బర్నబా, పడ్డె 'సిడ్డెన్' మెలొ సుమెయోను, పడ్డె కురేనియు పట్టుమ్చొ లూకియ, చెత్తర్ ప్రాంతుమ్లు ఏలుప కెర్తె హేరోదు మెలొ రానొచి జతతె వడ్డిలొ మనయ్ను, పడ్డె సావులు.

2 ఏక్ దీసి జేవ్ ఎత్కిజిన్ ఎక్కితె తా చువ్వె తా ప్రబుక ప్రార్దన కెర్తె తతికయ్, జోవయింక దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఇసి సంగిలన్, " 'అంచి ఏక్ వెల్లి కామ్ కెర్తు' మెన, బర్నబాక చి సావుల్క ఆవ్ నిసాన అస్సి. జా కామ్చి రిసా అంచి అత్తి ఇన్నెక తుమ్ సార్పు కెర దెతి గుర్తు కెర" మెన సంగిలన్, చి 3 అన్నె చువ్వె తా ప్రార్దన కెర జేవ్ దొగులక బోడి చడ తెద్రవ దిల.

4 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దస్సి తెద్రయ్తికయ్, బర్నబా చి సావులు, సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతెచి సెలూకయ్ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెచ్చ, ఓడతె వెగ, సముద్రుమ్ జిన, సయ్ప్రన్ కుప్ర దేసిమి ఉట్ట అయ్ల. 5 తొలితొ జా దేసిమ్చి సలమీ పట్టుమ్తె గెచ్చ, యూదుల్చ నబ గెరలె * యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ, సాచి సంగిల. మార్కు మెలొ యోహాను జోవయింతెన్ తోడు అయ్లొ.

6 ఒత్త తెంతో జా సయ్ప్రన్ దేసిమ్చి ఒత్తల్తో పక్కచి పాపు మెలి వెల్లి పట్టుమ్తె గెలె, దీసరి జా గార్డెల్ మాయల్ కెర్తె ఎక్కిలొ అస్సె. 'యేసుచొ పుత్తుసి' మెలి అర్దుమ్ తెన్, 'బర్యేసు' మెలి నావ్ జో తియన అస్సె. జో యూదుడు జెర్మిలొసా, గని ఆరిక, 'దేముడుచి కబుర్ ఈంజి' మెన, సయ్తాన్ సికడ్డి కోడు జో సంగెదె. 7 జా దేసిమి ఏలుప కెర్తె అదికారితె తయెదె. జో అదికారిచి నావ్ కిచ్చొ మెలె, 'సెర్గి పవులు'. జో తెలివి మాన్సు జయెదె. జో కిచ్చొ కెర్లొ మెలె, దేముడు దిలి † సుబుమ్ కబుర్ సూనుక ఇన్లుమ్ జా, బర్నబాక చి సావుల్క బుకార్లన్.

8 జలె, ఎలుమ మెన నావ్ తియన్లొ దీసరిక సంగుల. జా నావ్చి అర్దుమ్, దీసరి. జో అప్పె, 'అదికారి క్రీస్తుక నంపజా మార్పుప జవున్ నాయ్' మెన, సావుల్క చి బర్నబాక అడ్డు కెరుక గలొ. 9 రోమ దేసిమ్చి బాస తెన్ 'పవులు' మెన అన్నెక్ నావ్ తిలొ జో సావులు, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్కి జోవయించి పెట్టి బెర్తికయ్, జో ఎలుమక చెంగిల్ దెక, 10 "సయ్తాన్చొ పుత్తుసి జస్సె, తుయి. తుచి పెట్టి మాయబుద్ది, ఒగ్గర్ గార్చి, పాపుమ్ తెన్ అస్సిన్. సత్తిమ్ ఎత్కిక విరోదుమ్ జస్సె, తుయి, సోగ తిల ప్రబుచ వట్టొ వంకడ కెర్తె మాయల్ కెయఁక ములితె? 11 ఈందె, ప్రబు తుక అప్పె సిచ్చ దెతయ్. తుయి గుడ్డి జా అప్పెచి మట్టుక పొద్దుక కి దెకిన్ నాయ్" పవులు సంగిలన్. సంగిల్ బేగి, జో మాన్సుక అంకివొతె గాండు డంకిలి రితి జా, పూర్తి గుడ్డి జలొ, చి జోక ఎత్కి అందర్ జలి. ఒత్త తెంతో, అంక ఆతు

* 13:5 13:5 మెలె, 'ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్'. † 13:7 13:7 యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్.

దెర కో జలెకు అంక వాటు దెకయ్తు ఎక్కిలో ఇండుక నెత్త కెర బతిమాల్పా జా ఏడ్డె తిలన్. 12 అదికారి, మాత్రుమ్, జర్లు జలిసి దెక కెర, ప్రబుచి చి సెక్తిచి రిసా జలె ఆచారిమ్ జా ప్రబుక నంపజలన్.

పవులు పిసిదియ ప్రాంతుమ్చి అంతియొకయతె బోదన కెర్లిసి

13 తెదొడి పవులు, జోవయింతెన్ తిలన, పాపు పట్టుమ్ ముల దా, ఓడతె వెగ నముద్దుమ్ జీన, అన్నె ఇండ గెచ్చు, పంపూలియా ప్రదేసిమ్చి పెర్నే పట్టుమ్తె అయ్ల. జేవ్ ఒత్త తిలి పొది, మార్కు మెలో యోహాను జోవయింక ముల దా, యెరూసలేమ్తె అన్నె ఉట్ట గెలన్. 14 పావులీంసి, మాత్రుమ్, ఇండ గెచ్చు పెర్నేక జీన, గలతీయ ప్రదేసిమ్చి పిసిదియ ప్రాంతుమ్చి అంతియొకయ మెలి పట్టుమ్తె పా.విల. బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడన్లి దీసి, యూదుల్చి సబగేరి పెన, వెసిల. 15 †మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్నల్ జలెకు, పూర్లుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుచి ఏక్ వాట కో గే వెల్లో మాన్సు సదు కెర్లికయ్, “ఓ బావుడ్లు, ప్రెజల్క కిచ్చో బోదన సంగితె గే సంగ” మెన పావులీంసిక జా సబగేర్చ అదికారుల్ పురై బుకార్ల.

16 జాకయ్, పవులు ఉట్ట, ప్రెజల్క ‘సూన్తు’ మెలి గుర్తుక ఆతు తెన్ సయన కెర, “ఓ ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్, పడ్డె అమ్చొ దేముడుక బిత తుమ్ యూదుల్ నెంజిలన, సూన. 17 ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ పూర్లుల్క ‘అంచయి మాన్సుల్ జతు’ మెన పరలోకుమ్ తిలో అమ్చొ దేముడు కీనిసాన్లన్. సగుమ్ దీసల్ గెతికయ్, జేవ్ *బగుప్తు దేసిమి ఉట్ట గెచ్చు ఒత్త అల్లర్ తెన్ తతికయ్, జోవయింక చెంగిల్ దెక, జో ప్రబు, జోవయించి సెక్తిక, జోవయింక ఒత్త తెంతో †విడ్డల్ కెర బార్ కెర్లన్. 18 జేవ్ †దొన్ని విసా వెర్పులు బయిలు దేసిమి బుల్తె తిలి పొది, జోవయించ సిద్దు ఓర్పువ జా, జోవయింక నిదానుమ్ దెకితె తిలన్. 19 ఒత్త తెంతో, కీకనాను దేసిమ్తె సత్తు జాతివొచ మాన్సుల్క యుద్దుమ్తె అమ్చ పూర్లుమ్చ జీన్తి రితి జో జర్లు కెర, ‘ఈంజ దేసిమి ఈంజేవ్ జితు, ఇన్నెచి సొంత టాన్ జవున్’ మెన జోవయింక దొర్కు కెర్లన్.

20 “పడ్డె, రమారమి చెత్తర్ పుంజో యాబయ్ వెర్పుల్ గెతికయ్, జోవయించ కబుర్లు సంగితో సమూయేలు మెలో పూర్లుమ్చొచి కాలుమ్ ఎద, ‘ఇన్నెక ఏలుప కెర్తు’ మెన,

నాయిమ్ వాట్ దెకయ్త ఎక్కిలోచి పడ్డె అన్నెక్కో *తీర్పు కెర్లన రితనక జో దేముడు అదికారుమ్ దిలన్.

21 “పడ్డె, †‘అమ్క రానొ కావలె’ మెన అమ్చ పూర్లుమ్చ బతిమాల్పా జా సంగితికయ్, రానొక జో ప్రబు టీవడ్లన్. కొన్సొ తొలితో జోవయింక రానొ జలో గే తుమ్ జాన్సు. బెన్యామీను చి వంసుమ్చొ కిషు మెలోసాచొ సాపులు మెలో పుత్తుసి అమ్చొ తొలితోచొ రానొ జలో. జో దొన్ని విసా వెర్పుల్ ఏలుప కెర్లన్.

22 “పడ్డె సావుల్క దూర్ కెర కెర, ‘రానొ జవున్’ మెన †దావీదుక నిసాన జో ప్రబు అదికారుమ్ దిలన్. జో దావీదుచి రిసా ఇసి సంగిలన్ ‘యెస్సయిచొ పుత్తున్ దావీదుక ఆవ్ నిసాన అస్సి. జోచి రిసా అంక సర్ల, అంచి పెట్టిచి ఇస్టుమ్ రితి జో నిదానుమ్ కెరెదె.’

23 “ ‘అమ్చ ఇస్రాయేలులుతె జెర్మ పాపుమ్ గెచ్చయ్తో రచ్చించుప కెర్తొసా జవున్’ మెన పూర్లుమ్ తెంతో ప్రమానుమ్ సంగిల్ రితి జర్లు కెర, జో అమ్చొ దేముడు ఈంజో దావీదుచి సెకుమ్తె యేసుకయ్ జెర్మవ టీవడ్ అస్సి. 24 జో నే బార్ జతె అగ్గె, అమ్చి ఒండి ఇస్రాయేలు ప్రెజల్క, ‘తుమ్ కెర్ల పాపల్క పెట్టి పూర్తి దుకుమ్ జా బుద్ది జా, జా గుర్తుక బాప్తిసుమ్ నజన’ మెన బోదన కెర యోహాను బుల్తె తిలన్. 25 యోహాను జోచి కామ్ కెర కేడయ్తె తిల పొదులె, జోక ‘ఈంజొయి ఏక్ వేల అమ్చొ దేముడు పూర్లుమ్ సంగ తిలో రచ్చించుప కెర్తొసా జయెదె’ మెన సగుమ్జిన్ మాన్సుల్ ఉచర్లికయ్, అంక కో మెన ఉచర్లను? దొర్కు జలో జో రచ్చించుప కెర్తొసా ఆవ్ నెంజి. గని అంచి పడ్డె ఎక్కిలో జెయెదె. జో గలన్ల జోడ్డుచ వాలివొ యిప కడుక కి అంక విలుప నాయ్, మెన యేసుచి రిసా కీయోహాను సాచి సంగిలన్” మెన పవులు సంగిలన్.

26 పడ్డె పవులు అన్నె ఇసి సంగిలన్, “ఓ అమ్చొ పూర్లుమ్చొ అబ్రాహామ్చి సెకుమ్చ అమ్చ బావుడ్లు, అమ్చొ దేముడుక బిత తుమ్ అన్నె మాన్సుల్, ఈంజ రచ్చనచి రిసా ‘దొర్కు జలి’ మెన జో అమ్క కబుర్ తెద్రవ అస్సి. 27 యేసుక ‘దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చించుప కెర్తొసా జొయ్యి’ మెన యెరూసలేమ్తెచ యూదుల్, జోవయించ అదికారుల్ తెన్ చినితి నాయ్. జోవయించి రిసా పూర్లుమ్ దేముడు సంగ రెగ్గయ్ల కొడె అమ్చ యూదుల్ ఎత్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి సదు కెర్లతి, గని అర్లుమ్ నే కెరన, ‘జోక మొర్తి సిచ్చ దెమ’ మెన తీర్పు కెర, జా దేముడుచ కొడెతె

‡ 13:15 13:15 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్నల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడె ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకపుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్నల్ మెన రగ్లవ అస్సి.
 § 13:17 13:17 అదికాండుమ్ 12 అద్యయిమ్ తెంతో. * 13:17 13:17 అదికాండుమ్ 46 అద్యయిమ్. † 13:17 13:17 నిర్లమకాండుమ్ 1 అద్యయిమ్ తెంతో. ‡ 13:18 13:18 నిర్లమకాండుమ్, లేపియకాండుమ్, సంక్యాకాండుము, ద్విత్తియోపదేశ కాండుము. § 13:19 13:19 యెహోసుచ.
 * 13:20 13:20 న్యాయాదిపతులు. † 13:21 13:21 సమూయేలు మొదొల్ పుస్తకుమ్ 8, 9 అద్యయల్ తెంతో. ‡ 13:22 13:22 సమూయేలు మొదొల్ పుస్తకుమ్ 16 అద్యయిమ్ తెంతో. § 13:25 13:25 మత్తయి 3 అద్యయిమ్.

రెగిస్ట్రీసి నెరవెర్చువ కెర్ల. 28 మొర్తి సిచ్చ జతి కేన్ తప్పు జో నే కెర తిలె కి, జోవయింక జేవ్ పాపుమ్ వయడుక నెతిర్లె కి, 'మొర్చు' మెన *పిలాతు అదికారిక బలవంతుమ్ కెర, మొరవ. 29 జోచి రిసా పూర్ణుమ్ రెగిస్ట్రీసి ఎత్తి జేవ్ నెరవెర్చువ కెర, సిలువ తెంతో జోచి పీనుమ్ ఉత్తవ కెర, మెన్నె ఎంగ్లవ దిల. 30 జేవ్ దస్సి మార్లె కి, అమ్చో దేముడు జోక అన్నె జియడ్లె. 31 జలె, యేసు నే మొర్తె అగ్గె, గలిలయ ప్రాంతుమ్ తెంతో యెరూసలేమ్ ఎద జోచ సిస్సుల్ జో తెన్ బెద జా తిల. జో †జీవ్ జా ఉట్ట, ఒగ్గర్ దీనల్ జోక డీస్తె తిలొ. జాకయ్ జేవ్ సిస్సుల్ జోచి రిసా ప్రెజల్ ఎత్తిక సూనయ్త సాచుల్ జా అస్సి. 32 ఆము కి, 'దేముడు అమ్చ పూర్ణుల్క ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జెయిమ్ జా అస్సె', సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా ఇత్తల్ జా అస్సుమ్. 33 జో ప్రబు పూర్ణుమ్ ప్రమానుమ్ సంగిలిసి అమ్చ పూర్ణుల్చ బోదల్ జల ఆమ్ యూదుల్క వరుమ్ దెతి రితి జోకీసి జగ్గు కెర అస్సె మెలె, యేసుక అన్నె జియడ అస్సె. దొన్ని కిర్తనుమ్తె అమ్చో జో ప్రబు కిచ్చొ మెన యేసుచి రిసా రెగ్లయ్లో, 'తూయి అంచొ పుత్తు, తుకయ్ ఆజి పాయిలయ్.', మెన రెగ్లయ్లన్. 34 'క్రీస్తుక మారుల, గని మొర్చుతె తయె నాయ్. జియడిందె. మొర్చుతె అన్నె గెచ్చె నాయ్' మెలి అర్దుమ్ తెన్ జో అన్నె కిచ్చొ సంగ రెగ్లయ్లన్ మెలె, దావీద్క అవ్ నజీలి రితి, తుక కచితుమ్ జేవ్ సుద్ది తిలి వరల్ దెయిందె" మెన సంగిలన్. 35 జాకయ్, అన్నెక్ కిర్తనుమ్తె రెగిస్ట్రీ రితి, పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలొ ఆవ్ పుత్తుచి మొర్చుతె తతి రితి అంచి ఆగు కువుక తుయి ఒప్పిసి నాయ్, మెన దావీదు రెగిస్ట్రీన్.

36 "దావీదు, జలె, జోచి కాలుమ్ దేముడు జోక దిలి కామ్ కెర కేడవ మొర్తికయ్, జోచ పూర్ణుల్క రోవిలి రితి జోక కి రోవిల, చి మొర్చుతె తా గెలన్. 37 గని, దేముడు అన్నె జియడ్లెసా, జలె, ఎద్దరె నే కువితె, మొర్చుతె తత్తి రితి గెచ్చె నాయ్.

38 "జాకయ్, బావుడ్లు, తుమ్క కిచ్చొ మెన ఆవ్ కచితుమ్ సూనయ్తసి మెలె, పాపుమ్ చెమించుప కెర్తి రచ్చున కత్తెయ్ దొర్కు జతయ్ మెలె, మాన్సు జలొ యేసుతెయి. 39 అగ్గె తెంతో అప్పె ఎద, 'అమ్చి పాపుమ్ గెస్సు' మెన, మోసా పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిస్ట్రీ దేముడుచ ఆగ్గుల్ రితి కెర, జో సికడ్ల ఆగ్గుల్ బియ్ అమ్చ యూదుల్ కెర్తి రితి తుమ్ కెర్తను. గని కెద్ది కెర్లె కి, పాపుమ్ గెచ్చె నాయ్, గని యేసుక కో పూర్తి నంపజా తత్తి గే, పాపుమ్ తెంతో విడ్డల్ జతి వరుమ్ జోవయింకయ దొర్కు జా అస్సె.

40 జాకయ్, తుమ్ జాగర్ల తా, నెంజిలె, పూర్ణుల్చి అత్తి

అమ్చో దేముడు సంగిలి కబుర్ తిలిసి తుమ్క లయెదె. 41 ఆదె, తుమ్ నంప నెంజి అన్తన తా, తుమ్ దెక బమ్మజా తుమ్చి పాపుమ్ తెన్ని మొర. తుమ్చి కాలుమ్క ఏక్ వెల్లి కామ్ అవ్ జర్గు కెరిందె. కెర్లె కి, సాచుల్ తుమ్క జా సంగతి సూనయ్లె కి, తుమ్ కెయక కి నంప కెర్చు నాయ్, మెన రెగిస్ట్రీసి" మెన పవులు బోదన కెర కేడయ్లన్.

42 పవులుచి బర్బుబా ఒత్త తెంతో బార్ జతె తతికయ్, అన్నెక్ సెలవ్ కడన్లి దీసి అమ్క ఇసి బోదన సంగ మెన ప్రెజల్ బతిమాల్పా జా సంగిల. 43 జా సబ కుట్టితికయ్, ఒగ్గర్జిన్ యూదుల్, పడ్డె దేముడుక నంపజా మార్చువ కెరన నిదాసుమ్ తిల జోవయించ అన్నె బక్తుల్ కి, పవులుచి బర్బుబాచి పట్టి గెల. జేవ్ దొగుల జలె, దేముడు కెర్లె దయచి తెడి తా, మెన బతిమాల్పా జా బోదన కెర్లె.

44 అన్నెక్ సెలవ్ కడన్లి దీసి అయ్లి, జలె, †యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ పావులీంచి అత్తి సూనుక మెన, ఒండి పట్టుమ్చ సబతె బెర అయ్ల. 45 జలె ఒత్త బెర అయ్ల జనాబ్క దెక, యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఒగ్గర్ కోపుమ్ తెన్ గోస జా, పవులు సంగిలిన్ ఎత్తిక 'అబద్దుమ్' మెన వేర సంగ, జోక దూసువ కెర్లె. 46 తెదొడి పవులు బర్బుబా తెన్ దయిరిమ్ తెన్ ఇసి సంగిలన్, "దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ యూదుల్కయ్ తొల్లితో సూనవుక తిలి, గని 'నత్తిమ్' మెన తుమ్ ఒప్పునుక నెన కెర వెంట గెలి రితి కెర 'దేముడుచి రాజిమ్తె బెద పరలోకుమ్తె గెతి జిప్ దెతి వర్చుమ్ ఆమ్ నజనుక విలువ నాయ్' మెలి రితి తుమ్ పిట్టవన్తినక రుజ్జు జతయ్, చి రిసా యూదుల్ నెంజిలసక సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక దెర్తనుమ్. 47 ప్రబు అమ్క కిచ్చొ మెన ఆడ్ర దా అస్సె మెలె,

ఒండి లోకుమ్చక 'రచ్చించుప జతు' మెన, అమ్చి ఉజిడి దెకయ్తి రితి జతి రితి, యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా తుమ్క తెద్రవ అస్సి, మెన ప్రబు సంగ అస్సె".

48 యూదుల్ నెంజిలన, జలె, ఈంజి కోడు సూన, సర్ల జా, దేముడు దిలి జా సుబుమ్ కబుర్క గవురుమ్ కెర్లె, చి 'పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదుత్' మెన జోవయింతె కక్క ప్రబు నిసాన తిలొ గే, జెవ్వి నంపజల. 49 జా ఒండి ప్రాంతుమ్తె కి ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ జలి.

50 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, పట్టుమ్చ వెల్లెల తెర్బోదల్తె మున్సుబోదల్తె గెచ్చె సికడ, జోవయించి అత్తి పవులుక చి బర్బుబాక అల్లర్ కెర, జా పిసిదియ ప్రాంతుమ్ తెంతో ఉదడ గెల. 51 జేవ్ దొగుల, 'ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనుక, జేవ్ యూదుల్ అవ్కాసుమ్ పిట్టవన అస్సి' మెలి గుర్తుక, జేవ్చ చట్టోతెచి దూడి పంప్ల గెల

* 13:28 13:28 మత్తయి 27 అధ్యాయమ్. † 13:31 13:31 మత్తయి 28, లూకా 24, యోహాను 20, 21 అధ్యాయల్. ‡ 13:44 13:44 మెలె, 'ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్'.

కెర, ఒత్త తెంతో తూర్పు పక్క తిలి ఈకొనియ పట్టుమీతె ఉట్ట గెల. ⁵² జా అంతియొకయ పట్టుమీతెచ ప్రబుక నంపజా జోవయించ సిస్సుల్ జలన మాలజ్ జతి నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి బెర తతికయ్, సర్దసంతోసుమ్ జా, నిదానుమీతె తిల.

14

పవులు బర్నబా ఈకొనియతె బోదన కెర్లసి

¹ ఈకొనియతె పవులు బర్నబా తా కెర, జా అన్నెక్ పట్టుమీతె కెర్ల రితి, యూదుల్చి సబగేరి పెన, బోదన కెర్ల. ప్రబుచి ఆత్మసెక్తి తెన్ బోదన కెర్లకయ్, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్, యూదుల్ కి, గ్రీసు దేసిమ్చ కి, నంపజల. ² గని నంప నే కెర్ల యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, నంపజల బావుడ్లుచి రిసా యూదుల్ నెంజిలనక గోస సికడ అల్లర్ కెరయ్ల. ³ దన్న అల్లర్ తిలె కి, దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ, పావులీసి ఒగ్గర్ దీసల్ ఒత్త తా గెల, ప్రబు జేవ్చి అత్తి వెల్లెల అద్దుతుమ్ కమొ కెర, జోచి దయచి రచ్చనచి రిసా సుబుమ్ కబుర్క 'సత్తిమ్' మెలి గుర్తుక రుజ్జుల్ దెకయ్లన్.

⁴ గని జా ఈకొనియ పట్టుమీచ మాన్సుల్ దొన్ని జట్లు జల. జోవయింతె సగుమ్జిన్ యూదుల్చ వెల్లొ మాన్సుల్చి పచ్చెన జల, సగుమ్జిన్ పవులుచి బర్నబాచి పచ్చెన జల. ⁵ యూదుల్ నెంజిలన సగుమ్జిన్, యూదుల్ జలన సగుమ్జిన్, జోవయించ వెల్లెల మాన్సుల్ కి, 'జోవయింక దెర, పత్తల్ గల మారుమ' మెన కుట్ర ఉచర్ల. ⁶ గని దన్న కుట్ర ఉచర అస్తి మెన జేవ్ దొగుల జాన్సి పొదిక, బే బేగి ఉట్ట గెచ్చ లుకయొనియ ప్రాంతుమ్చి లుస్త, పడ్డొ దెర్చి మెంత పట్టలె, చి సుట్టునంతచ గవ్వెలె గెచ్చ, ⁷ ఒత్తయ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తె తిల.

లుస్తతె ఎక్కిలోక చెంగిల్ కెర్లసి

⁸ జలె, పవులు లుస్తతె ఏక్ సుట్టు బోదన కెర్లె తతికయ్, చట్టొ కదుల్ కెరుక నెతిర్లొ మాన్సు ఎక్కిలో వెన తిలొ. జెర్లిల్ తెంతో సొట్టొ జా అస్సె. చట్టొ లంబ అస్తి. ⁹ పవులు బోదన కెర్లసి జో నూన్తె తతికయ్, పవులు జోక చెంగిల్ దెక, 'చెంగిల్ జతి నముకుమ్ జోక అస్సె' మెన చిన కెర, ¹⁰ అవాడ్ కెరన, "తుయి ఉట్ట సొగ జా టీవొజ" మెన సంగితికయ్, చట్టున ఉట్ట ఇండుక దెర్లొ.

¹¹ పవులుచి అత్తి కెర్లసి జనాబ్ దెక కెర, జా లుకయొనియ ప్రాంతుమ్చి బాస తెన్, "దేముడ్లు మాన్సుల్చి రితి జా అమ్తె ఉత్త్ర జా అస్తి" మెన కేకుల్ గెల. ¹² బర్నబాక "ద్యుపతి జయెదె" మెన సంగిల, అన్నె జేవ్

దొగులతె పవులు ఒగ్గర్ సంగితయ్చి రిసా, జోక "హార్వే జయెదె" మెన సంగిల. ¹³ ద్యుపతి, జలె, పట్టుమీచి పురెత్తో గుడి తయెదె. జో పూజరి, జలె, పొతుల్క ఉదడ ఆన, పుల్లొ బంతివొ దెరన, పట్టుమీచి గుమ్ముమె జా కెర, ప్రెజల్ తెన్ జేవ్ దొగులక బలి దెంక ఉచర్ల.

¹⁴ దన్నె ఉచర అస్తి మెన ప్రబుచ బారికుల్ జల బర్నబా చి పవులు నూన కెర, దుకుమ్క సొక్కల్ చిరన, జనాబ్ తిలిన్తె నిగ జా, ¹⁵ "తుమ్ మాన్సుల్ కిచ్చొక ఇసి జతను? అమ్ కి తుమ్చ రితయ్ మాన్సులి. తుమ్క 'ఇన వెర్లి కమొ ముల పరలోకుమ్ బూలోకుమ్ సముద్దుమ్, జాతె తిలిసి ఎత్తి జెర్లయిలొ, జివ్ తిలొ దేముడుకయ్ నంపజా చెంగిల్ జతు' మెనయ్, సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక అయ్లమ్" మెన పవులుచి బర్నబా కేక్ గెల. ¹⁶ "అగ్గెచ ఉగుమ్తె తిల మాన్సుల్ ఇస్టుమ్ అయ్ల రితి కెర జింక జో పరలోకుమ్చొ ప్రబు సెలవ్ దా తిలె కి, ¹⁷ జోచి అదికారుమ్చ, జోచి ప్రేమచ గుర్తులు దెకవుక జో ములె నాయ్. మెలె, చెంగిల కమొ కెర్లె తిలన్, కెర్లె తత్తయ్. కిసచ మెలె, తుమ్క 'సరిపుచుప జతి అన్నిమ్ దొర్కు జవున్, తుమ్క పెట్టితె సర్ల తెన్ జతు కతు' మెన, ఆగాసుమ్ తెంతో పాని పెటవ, బుయిచి పలితుమ్ దెరయ్తయ్" మెన సికడ్ల. ¹⁸ గని ఇసి బోదన కెర్లె కి, జేవ్ మాన్సుల్ బలి దెంక ఉచర్లెసి కస్సెన పిట్టయ్ల.

ప్రెజల్ పవులుక పత్తల్ గల మార్క దెకిల

¹⁹ తెదొడి పిసిదియ ప్రాంతుమ్చ అంతియొకయ చి ఈకొనియ పట్టల్ తెంతో యూదుల్ సగుమ్జిన్ జా కెర, ప్రెజల్క సికడ్లికయ్, పవులుక పత్తల్ గల మార్ల మొర గెలన్ మెన కెర, జోక 'మొరయి అస్సె' మెన ఉచర, పట్టుమ్ తెంతో ఒగ్గడ నా ములిల. ²⁰ గని ప్రబుచ సిస్సుల్ జలన *అయ్ల అన్నె, జోచి సుట్టునంత బెర్లికయ్, జో చెంగిల్ జా ఉట్ట పట్టుమ్ తెడి అన్నె వెసిలన్. అన్నెక్ దీసి బర్నబా తెన్ బార్ జా, దెర్చి పట్టుమ్తె ఉట్ట గెల. ²¹ జా పట్టుమ్తె గెచ్చ సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తికయ్, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ నంపజా ప్రబుచ సిస్సుల్ జల, చి ఈంజేవ్ దొగుల బుల జా లుస్తతె, ఈకొనియతె, చి అంతియొకయతె ²² అన్నె బోదన కెర, "తుమ్ నిదానుమ్ తా. దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితి వరుమ్ ప్రబు తుమ్క అమ్క దెలికి, కస్టల్ నెంతె పావుమ్ నాయ్. కస్టల్ సేడ్తె తమ్దె, గని దయిరిమ్ తెన్ తా" మెన, ప్రబుక నంపజల సిస్సుల్ జలనచి ఆత్మ డిట్టుమ్ కెర్ల. ²³ పడ్డొ చువ్వె తా ప్రార్దన కెర, సికడ్లె తత్తు మెన, ఎత్తి సంగుమ్క దెకిత వెల్లెల మాన్సుల్ జతు మెన మాన్సుల్క నిసాన, జేవ్ నంపజలొ యేసుప్రబుచి కామ్ జేవ్ కెర్లె రితి జేవ్చి అత్తి సొర్ప కెర్ల.

* 14:20 14:20 ఏక్ వేల అంతియొకయ తెంతో జా తిల.

24 అన్నె ఒత్త తెంతో పావులీంసి పిసిదియ ప్రదేసిమ్ వాట్ గెచ్చు, పంపూలియా ప్రదేసిమ్తె జా: కెర, 25 పెర్గే పట్టుమ్తె సుబుమ్ కబుర్ సూనవ, అత్తాలియ పట్టుమ్తె పాచ కెర, 26 ఒత్త తెంతో ఓడతె వెగ, సముద్దుమ్ జీన, సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయతె అయ్ల. ఒత్త అగ్గె, చువ్వె తా ప్రార్దన కెర, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఈంజేవ్ దొగుల కెర్తి రిసా ఇన్నెక దేముడుచి అత్తి సొర్ప కెర దా బార్ కెర తిల. జా కామ్ అప్పె జెయిమ్ జా అస్సి మెన రుజ్జు దెకయ్తి రిసా, 27 అప్పె ఉట్ట జా ఒత్త పాచ కెర, ఎత్కిజిన్క ఎక్కితె బుకారా కెర, దేముడు జోవయించి అత్తి జర్గు కెర్తిసి ఎత్కిచి రిసా, పడ్డో యూదుల్ నెంజిలన కి నంపజా రచ్చించుప జతి కోడు ప్రబు దిలీన్చి రిసా సాచి సంగిల. 28 ఒత్త తెంతో, ప్రబుచ సెస్సుల్ తెన్ ఒగ్గర్ దీసల్ తా గెల.

15

1 పవులు బర్నబా దస్సి సిరియ ప్రదేసిమ్చి అంతియొకయతె తిలి పొది, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తిలి యూదయ ప్రదేసిమ్ తెంతో సగుమ్జిన్ నంపజల యూదుల్ జా కెర, యూదుల్ నెంజిలసా, “అమ్చో మోసే పూర్గుమ్చోచి అలవాట్ కెర యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లెకయ్ వరలోకుమ్తె గెతి రచ్చన తుమ్క దొర్కు జయెదె” మెన సికడ్ల. 2 “జేవ్ నంపజలి పొది కీసి జా సున్నతి నెంతె తిల, దస్సి తత్తు జా సున్నతి నెంతె కి రచ్చించుప జవుల” మెన, పవులుచి బర్నబా జేవ్ మాన్సుల్క జబాబ్ దిల. జేవ్ మాన్సుల్ సికడ్లిసిచి రిసా సగుమ్ దీసల్ బాద సేడ లట్టబై తిలె కి, జా తగు కుట్టె నాయ్. ప్రబుక నంపజలన “బారికుల్తె చి ఒత్తచి అమ్చి సంగుమ్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్తె గెచ్చు, ఈంజ తగుచి రిసా పున సూన్తు” మెన, పవులుక చి బర్నబాక చి జేవ్ నిసాన అన్నె సగుమ్జిన్క యెరూసలేమ్తె తెద్రయ్ల.

3 జా కామ్చి రిసా జా అంతియొకయ పట్టుమ్చి సంగుమ్తెచ మాన్సుల్ పావులీంసిక ప్రబుచి అత్తి సొర్ప కెర దా తెద్రయ్తికయ్, పేనేకే ప్రదేసిమ్ వాట్ చి సమరయ ప్రదేసిమ్ వాట్ గెచ్చు గెచ్చు, యూదుల్ నెంజిలన యేసుక నంపజా మార్పుప జలిన్చి రిసా సూనయ్తె తిల చి, ఒత్తచ నంపజలన ఎత్కిజిన్ ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జల.

యెరూసలేమ్తె అగ్గె సబ కెర్తిసి

4 జేవ్ యెరూసలేమ్తె ఉట్ట జా పావలి పొది, ఎత్కిజిన్ జోవయించ వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ చి, బారికుల్ తెన్, దస్సుల్ జా జోవయింక మరియాద కెల చి, దేముడు జోవయించి అత్తి జర్గు కెర్తిసి, జోవయింక తోడు దిలీసి ఎత్కి సంగిలిసి. 5 గని యేసుప్రబుక నంపజల ఒత్తచ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్, అగ్గె తెంతో పరిసయ్యుల్ మెంత పండితుల్చి జట్టుతె అస్తి, “యూదుల్ నెంజిల జేవ్

మాన్సుల్క అమ్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరుక అస్సి చి, అమ్చో మోసే పూర్గుమ్చోచి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్గుల్ రితి జేవ్ కెరుక అస్సి” మెన, బలవంతుమ్ కెర్ల.

6 ఈంజ తగుచి రిసా సరిగా లట్టబ తీర్పు కెరుక మెన, బారికుల్, వెల్లెల మాన్సుల్ తెన్ వెసిల. 7 జా తగు సరిగా సూన ఉచర కేడయ్లి పొది, పేతురు టీవోజ, ఇసి మెన జోవయింక సంగిలన్. “ఓ బావుడ్లు, అమ్క ప్రబు జోచి ఆత్మసెక్తి దిలి తొలితొ చి దొరతి, ‘యూదుల్ నెంజిలన కి సుబుమ్ కబుర్ సూన నంపజతు’ మెన, అంచి అత్తి సూనయ్తి రిసా తుమ్ అమ్చో దేముడు అంకయి నిసాన్లన్, మెన తుమ్ జాన్సు. 8 జలె, మాన్సుచి పెట్టి తిలిసి జాన్లో దేముడు మెన. నిజమి, జేవ్ కి నంపజా రచ్చించుప జా అస్తి మెన సాచి జా రుజ్జు దెకవ అస్సి. అమ్చి పెట్టి దిలి రితి, జోవయించి పెట్టి కి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దిలన్. 9 అమ్క జోవయింక తేడ నే దెకితె, జోవయించి నముకుమ్చి రిసా, జోవయించి పెట్టి జోవయింక కి సుద్ది కెర్లన్. 10 జలె, దేముడుక సికడుక ఉచర్తసు గే, జోచ సిస్సుల్ రిత జల జేవ్ యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్క దస్సి జాడు వయడుక మెన కిచ్చొక ఉచర్తసు? జేవ్ ఆగ్గుల్ వయితి పూచి అమ్చ పూర్తుల్ కి, ఆమ్ కి, ఓర్పుప జంక, నెరవెర్పుప కెరుక, నెతిర్లమ్. 11 ‘ఎక్కి అమ్చో ప్రబు యేసుచి దయచి రిసా జేవ్ కి ఆమ్ కి రచ్చించుప జా పరలోకుమ్తె గెచ్చుమ్దే’ మెన అమ్ నంపజా దయిరిమ్ జా అస్సుమ్” మెన, పేతురు సంగిలన్.

12 పేతురు దస్సి సంగితికయ్, బెర తిల ప్రెజల్ తుక్లె తా, యూదుల్ నెంజిలనతె పావులీంసి గెతికయ్ జేవ్ యూదుల్ నెంజిలనచి రిసా ప్రబు జోవయించి అత్తి కెర్ల వెల్లెల అద్భుతుమ్ కమె గుర్తులు ఎత్కిచి రిసా బర్నబా చి పవులు సాచి సంగిలిసి సూన్ల. 13 జేవ్ సాచి సంగ కేడయ్లి పడ్డో, యాకోబు, జేవ్ నబ వెన ఉచర్తిసి బెదవ తీర్పు సంగిలన్. “ఓ బావుడ్లు, సూన, 14 దేముడు యూదుల్ నెంజిలనక ప్రేమ దెక ‘అంచి నావ్చి గవురుమ్ దెకయ్తి రితి, అమ్చ ప్రెజల్ జేవ్ కి జతు’ మెన జేవ్చి తెంతో సగుమ్జిన్క నిసానుక దెర్లిన్చి రిసా, సీమోను పేతురు సాచి సంగ అస్సి. 15 దేముడు ప్రబుచ కబుర్లు పూర్గుమ్ రెగిడ్లనచ కొడొ కి జా సాచి తెన్ బెదితయ్.

16 ‘పడ్డొక ఆవ్ అన్నె జెయిందె, చి దావీదు పూర్గుమ్చోచి సేడ తిలి టంబుగేరు అన్నె బందిందె. జా పాడ్ జలిసి అన్నె నొవర్ కెర బందిందె. 17 లోకుమ్చ అన్నె మాన్సుల్, అన్నె, యూదుల్ నెంజిలనతె కో అంచి నావ్ తెడి తవుల గే, ప్రబుక చజ నంపజతు’ మెన, 18 పూర్గుమ్ తెంతో ఈంజ కబుర్ సూనయ్లో దేముడు సంగ అస్సి”

19 జాకాయ్ ఆవ్ కిచ్చొ తీర్పు సంగితసి మెలె, దేముడుక నంపజా మార్పుప జల, అమ్చ యూదుల్ నెంజిలసక అమ్ బాద సేడవుక బెదె నాయ్. 20 గని అమ్ కిచ్చొ కెర్లె చెంగిల్ మెన ఆవ్ ఉచర్తసి మెలె, 'దేముడ్లు' మెన బొమ్మల్ గట్టక దిలిసి కతు నాయ్, లంజెకమొ కెర్తు నాయ్, టొట్రొ మోడ మార్లి సిద్ద కతు నాయ్, లొయిఁ కతు నాయ్ మెన ఉత్తుమ్ రెగ్డవ తెద్రవమ. 21 కేన్ పట్టుమ్తె కి, అగ్గెయి తెంతొ మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ సూనయ్తతి, ఎత్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి అమ్చ సబ గెరలె సదు కెర్తతి, చి ఈంజేవ్ ఆగ్గుల్చి రిసా సూన తవుల.

ఉత్తుమ్ రెగ్డ అంతియొకయతె తెద్రయ్లిసి

22 తెదొడి, బారికుల్క చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్క, జా సంగుమ్చ మొత్తుమ్క కిచ్చొ అజ్జ అయ్లి మెలె, 'పవులు చి బర్నబా తెన్ అమ్తె సగుమ్జిన్ అంతియొకయతె గెలె చెంగిలి' మెన, బర్నబా మెలొ యూదాక చి సీలయుక నిసాన. ఒత్తచ నంపజల సుదల్తె ఈంజేవు ముక్కిమ్ మాన్సుల్ జవుల.

23 ఇన్నెచి అత్తి తెద్రయ్తి ఉత్తుమ్తె ఇసి రెగిడ్లి.

“అంతియొకయతె, జా ఒండి సిరియ ప్రదేసిమి, చి కిలికియ ప్రదేసిమ్తె తిల యూదుల్ నెంజిల నంపజలన్క, బారికుల్, యెరూసలేమ్చి సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ జల తుమ్చ బావుడ్లు రెగిడ్లి ఉత్తుమ్. తుమ్క 'చెంగిల్ తంక' మెన ప్రబుక రోజుక ఉచర్తసుమ్. 24 కిచ్చొచి రిసా ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్లిసుమ్ మెలె, అమ్చితె తెంతొ సగుమ్జిన్ బార్ జా తుమ్తె గెచ్చు కొణొ సంగ తుమ్క మెన్సుతె బాద సేడవ, సిక్కు కెర అస్తి మెన సూన అన్సుమ్, అమ్చి సెలవ్ నెంతె దస్సి కెర అస్తి. 25 జాకాయ్ ఆవ్ సబ కెర్లెమ్, అన్నె ఎక్కి కట్టు తెన్ ఉచర్లె, 'చెంగిల్' మెన అమ్క కిచ్చొ అజ్జ అయ్లి మెలె, 'అమ్చ ప్రేమ తిల బర్నబాచి పవులు తెన్ కబుర్ గెతు' మెన సగుమ్జిన్క నిసాన తుమ్తె తెద్రయ్లె చెంగిలి మెన అజ్జ అయ్లి. 26 యేసుక్రీస్తు ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా ఈంజేవ్ దొగుల ఎదివాట్ సైమల్ సేడ అస్తి. 27 యూదాక చి సీలయుక ఇనయింతెన్ తెద్రవ అన్సుమ్. ఇన్నె రెగిడ్లి రితి జేవ్ సొంత సంగుల.

28 “దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు అమ్క కిచ్చొ బుద్ది సంగితయ్ మెలె, అమ్క కి కిచ్చొ చెంగిల్ డిస్తయ్ మెలె, తుమ్క, 'కిచ్చొ కిచ్చొ అమ్చ ఆగ్గుల్ అలవాట్ కెర్తు' మెన అమ్ జాడు వయడ్లి రితి కెరుక బెదె నాయ్. 'ఎక్కి

ముక్కిమ్క కెర్తు' మెన తుమ్క ఉచర్తసుమ్. 29 బొమ్మల్క గట్ట దిలిసి కా నాయ్, లొయి కా నాయ్, టొట్రొ మోడ లొయి నే గెచ్చయ్లి సిద్ద కా నాయ్, చి లంజెకమొ కెర నాయ్. ఈంజేవ్ అలవాట్ కెర్లెదు మెలె, తుమ్క చెంగిలి. చెంగిల్ తెన్ తా”, మెన రెగ్డ తెద్రయ్ల.

30 జేవ్ తెద్రయ్తికయ్, జేవ్ అంతియొకయతె ఉట్ట గెల, ఒత్త పాఁచ కెర, నంపజలన్క ఎక్కితె బుకారా కెర, జా ఉత్తుమ్ దిల. 31 జేవ్ యూదుల్ నెంజిలన సదు కెర, బుద్ది సంగితి దయిరిమ్ కెర్తి జా కబుర్చి రిసా సర్దసంతొసుమ్ జల.

32 యూదా చి సీలయు, జలె, ప్రబుచి అత్తు సికయ్త కబుర్లు సంగితస జవుల, చి ఒత్తచ నంపజలన్క ఒగ్గర్ బోదన కెర, బుద్ది సంగ, దయిరిమ్ కెర్లె. 33 సగుమ్ దీసల్ ఒత్త తా, ప్రబుచ కొణొ సంగ సంగ, దయిరిమ్ కెర కెర, జోవయిం చి ఒత్తచి కామ్ కేడయ్తికయ్, 'జోవయింక తెద్రయ్లసతె అన్నె ఉట్ట గెతు' మెన, జా పట్టుమ్చ జోవయింక “సేంతుమ్ తెన్ గెచ్చు” మెన, సర్ల తెన్ యెరూసలేమ్తె అన్నె తెద్రయ్ల. 34 *సీలయు మాత్తుమ్, ఒత్త తంక చెంగిల్ మెన ఉచర్లొ. 35 మదెనె, పవులు చి బర్నబా అంతియొకయతె తా, అన్నె ఒగ్గర్జిన్ తెన్ కి, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె తిల.

బర్నబా, పవులు వేర వేరతె ఉట్ట గెలిసి

36 సగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డొ, “జొమ్మ, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సంగ ఆమ్ అగ్గె బోదన కెర్లె ఎత్తి పట్టులె అన్నె గెచ్చు, నంపజలన్తె గెచ్చు, జోవయింక ‘కీసి అస్తి గే’ దెకుమ” మెన, పవులు బర్నబాక సంగిలన్. 37 బర్నబా, మాత్తుమ్, “మార్కు మెలొ యాహానుక జేవ్చి తెన్ కడ నెమ” మెన ఇన్సుమ్ జలన్. 38 గని, జా అగ్గెచి సుట్టు మార్కు జేవ్చి తెన్ బార్ జా తిలె కి, జా కామ్తె సరిగా నే బెదితె, జోక †ముల దా అన్నె ఉట్ట గెచ్చు తిలన్, చి 'అప్పె కడ నిలె, దస్సి అన్నె ములె దిలె కీసి' మెన, పవులు సంగిలొ.

39 జాచి రిసా దొగుల దొన్ని మెన్సుల్ జా జట్టి జల చి, దొగుల దొన్ని పక్కలె ఉట్ట గెల. బర్నబా మార్కుక కడన, ఒడతె వెగ, సముద్దుమ్ జీన, కుప్ర, డిబ్బ దేసిమి ఉట్ట గెల. 40 గని 'అంచి తెన్ ఈంజొ జెవున్' మెన, పవులు సీలక నిసాన్లన్. అన్నె, ఒత్తచ నంపజలన ప్రార్దన కెర, చి కామ్చి రిసా జోవయింక ప్రబుచి అత్తి సార్పు కెర దెతికయ్, జేవ్ ఉట్ట గెల. 41 ఒండి సిరియ ప్రదేసిమి, చి ఒండి కిలికియ ప్రదేసిమ్తె గెచ్చు కేనె నంపజలనచ సంగుమ్లుతె గెచ్చు బోదన కెర డిట్టుమ్ కెర్లె తిల.

* 15:34 15:34 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్లి సగుమ్ పుస్తకల్తె 34 నంబర్చి కోడు తయె నాయ్. † 15:38 15:38 బారికుల్ 13:13.

16

తిమోతి పవులు బోదన కెర్లిసి

1 ఒత్త తెంతో, గలతీయ ప్రదేసిమ్చ లుస్త్ర చి దెర్బే మెల పట్టుమ్లుతె పవులు చి సీలయు గెల. తిమోతి మెలో సిన్సుడు తిలన్. జో యూదుడుయి జలి అయ్యన్ తెన్, జోచి పట్టుమ్తె పవులు అగ్గె జా తిలిసి తెంతో ప్రబుక నంపజా అస్తి. తిమోతిచో అబ్బోసి, మాత్తమ్, యూదుడు నెంజె, గ్రీకు దేసిమ్చో, జో. 2 జో తిమోతి చి రిసా, “నిదానుమ్ తిలోసా” మెన లుస్త్ర చి ఈకొనియ పట్నల్తెచ బావుడ్లు ఎత్కిజిన్ సంగితె తిల. 3 జాకయ్, “జో కి అమ్చి తెన్ చి కామ్తె బెదున్” మెన పవులు సంగిలో. జో నాడుచో అబ్బోన్ ‘యూదుడు నెంజె! గ్రీకు దేసిమ్చో మాన్సు జయెదె’ మెన, జో ‘పుత్తున్క యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెర తయె నాయ్’ మెన, ఎత్కిజిన్ జాన్తి రిసా ‘జా సున్నతి తిమోతి నే కెరన తిలె, ఆమ్ గెతీన్తెచ యూదుల్ నిస్కారుమ్ దెకుల’ మెన, జోక పవులు జా సున్నతి కెర దిలన్. 4 జలె, ఒత్తచ పట్నల్ ఎత్కితె గెచ్చు గెచ్చు, యెరూసలేమ్తెచ బారికూల్చి ఒత్తచి సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్కి సంగిలి తీర్పు నెరవెర్పుప కెర, మెన జేవ్ తీగ్ల సూనయల. 5 జా ఒండి ప్రాంతుమ్తెచ సంగుమ్లుచ సుదల్ జలె, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్క అన్నె డిట్టుమ్ జల, చి రోజుక అన్నె మాన్సుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జా జోవయింతెన్ బెదిల.

పవులు మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్తె తెద్రయ్లిసి

6 ఒత్త తెంతో పవులు సీలయు చి తిమోతి, గలతీయ ప్రదేసిమ్ వాట్ చి పుగియ ప్రాంతుమ్ వాట్ గెల. “ఆసియా ప్రదేసిమ్తె సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక పోన” మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సంగ తిలన్, 7 చి ఉత్తర పక్కచి వాటు గెచ్చు, ముసియ ప్రాంతుమ్తె పాచిలె, బితునియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక ఉచర్ల, గని జేవ్ ఒత్త గెచ్చుక కి యేసుచి ఆత్మ ఒప్పె నాయ్. 8 జాకయ్, ముసియ ప్రాంతుమ్ జిన, సముద్రుమ్ సొడిచి త్రోయ పట్టుమ్తె అయల. 9 జేవ్ త్రోయతె నిద్ర తిలె, అందరె, ప్రబు దెకయ్లి సివ్వు పవులు దెకిలన్. మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చో మాన్సు ఎక్కిలో టీవోజ, “అమ్చి మాసిదోనియ దేసిమి ఉట్ట జే, చి అమ్క రచ్చించుప కెరు” మెన బతిమాల్పా జా బుకార్లన్. 10 పవులు జా సివ్వు దెకిల్ బేగి, జేవ్తె జర్గు జలిసి *అమ్క సంగితికయ్, ఒత్తచ మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా ప్రబు అమ్క మాసిదోనియతె తెద్రయ్తయ్ మెన అమ్ చిన కెర, బేగి పెందలె మాసిదోనియతె గెచ్చుక బార్ జలమ్.

* 16:10 16:10 ఇన్నె తెంతో లూకా మెలో ఈంజ ‘బారికూల్’ చి పుస్తకుమ్ రెగిడ్లెసా పావులిన్ తెన్ సగుమ్ సుట్టు బులితె తిల. † 16:13 16:13 ఈంజ పుస్తకుమ్ రెగిడ్లె లూకా యూదుడు నెంజె.

11 జా పెందలె, త్రోయతె ఒడతె వెగ సముద్రుమ్ జిన, సముత్రాకె మెలి డిబ్బ దేసిమి పాచ నిద్ర తా, అన్నెక్ దీసి సముద్రుమ్ అన్నె జిన, మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చి నెయపాలి రేవుతె పాచ ఉత్తిర్లమ్. 12 ఒత్త తెంతో మాసిదోనియక వెల్లి పట్టుమ్ జలి పిలిప్పితె ఇండ గెచ్చు, ఒత్త సగుమ్ దీసల్ తా గెలమ్. ముక్కిమ్క రోమ దేసిమ్చి ఒగ్గర్జిన్ తతె తిల. 13 జలె, †యూదుల్చి సెలవ్ కడన్లి దీసి, ‘ఒత్త ప్రార్దన కెర్లితి’ మెన, పట్టుమ్చి గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తో బార్ జా, గాడు సొడి తిలిన్తె గెలమ్. గెలె, ప్రార్దన కెరుక మెన, తేర్బోదల్ సగుమ్జిన్ జా అస్తి. జేవ్ తిలిన్తె వెన, బోదన కెరుక దెర్లమ్.

లూదియ మెలి తేర్బోద ప్రబుక నంపజా మార్పుప జలిసి

14 ప్రార్దన కెరుక గెల జేవ్ తేర్బోదల్తె లూదియ మెలి ఎక్లి తిలి. జా సుది బట్టల్ గట్టచి రిసాచి ఊద రంగుచి బియ్యారి కెరెదె. ఆసియా ప్రదేసిమ్చి తుయత్తెర పట్టుమ్చి తేర్బోద, జా. జా అగ్గె తెంతో దేముడుక నిదానుమ్ జా జోక బక్తి కెర్లిసి. సూన్తి బుద్ది తిలిన్చి పెట్టి ప్రబు దెతికయ్, పవులు సంగిలి బోదన సూన, జా నంపజలి. 15 నంపజా, జేవ్చి గెర్చ ఎత్కిజిన్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్. “అంక ‘ప్రబుక నిజామి నిదానుమ్ జా అస్సె’ తుమ్క రుజ్జు అయ్లి జలె, ఇన్నె బోదన కెర్లె తిలె ఎదిలి సేంపుక అమ్తె తా” మెన అమ్క బలవంతుమ్ కెర్లి.

గుర్మయ్ని జలి రితి తేర్బోద ఎక్లిచి రిసా జర్గు జలిసి

16 జలె, ఏక్ దీసి, ప్రార్దన కెర్లిసితె అమ్ గెతె తతికయ్, గొతిమాన్సు జతి ఉబెడి ఎక్లి దస్సుల్ జలి. జా గుర్మయ్ని జా సివ్వుల్ జంక అలవాట్ జలిన్. జాచి జా బుద్దిచి రిసా, జాచ ఎజోమాన్సుక ఒగ్గర్ డబ్బుల్ లాబుమ్ దొర్కు జతె తయెదె. 17 జా పవులిన్చి పట్టి జెంక దెర, కిచ్చొ మెన కేకుల్ గల, జా తేర్బోద కిచ్చొ మెన సంగిలి మెలె, “ఈంజేవ్, ఎత్కిచి కంట వెల్లో దేముడుచ సేవ కెర్తన. పరలోకుమ్తె గెతి రచ్చన దొర్కు జతి వాట్చి రిసా తుమ్క సూనవుక జా అస్తి” మెన కేకుల్ గల్తె తిలి. 18 ఒగ్గర్ దీసల్ దస్సి పట్టి జా కేకుల్ గల్తె తతికయ్, పవులు, జోచి పెట్టి ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా, జాచి పక్క పసుల, జాక దెర్లి బూతుమ్ తెన్, “ఇన్నెచి పెట్టి తెంతో బార్ జా, ఇన్నెక ములు, యేసుక్రిస్తుచి నావ్ తెన్ తుక సంగితసి” మెన పవులు జా బూతుమ్క ఉడడ గెలన్. చి జయ్యి తెదోడి బూతుమ్ బార్ జా ముల దా గెలన్.

పవులుక చి సీలయుక జేల్తె గలిలిసి

19 ‘జా తేర్బోద గుర్మయ్ని జతి తిలి పొది అమ్ దొర్కు కెరంతి డబ్బుల్ లాబుమ్ అప్పె తెంతో నాయ్’ మెన జాచి

† 16:13 16:13 ఈంజ పుస్తకుమ్ రెగిడ్లె లూకా యూదుడు నెంజె.

ఎజొమాన్లు దెక కెర, పవులుక చి సీలక దెర, సంతవీది వెసిత పట్టుమ్చ అదికారుల్తె ఒగ్గొడ నిల. 20 “ఈంజేవ్ మాన్సుల్, యూదుల్, అమ్చి పట్టుమ్తె జా కెర ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తతి. 21 అమ్ రోమియుల్ జా అలవాట్ కెరుక కమె నాయిమ్ నాయ్ మెలె కి, జోవయింఛ రితిచ అలవాట్ సికడ్తతి” మెన ఆరిచి నింద గలిల. 22 జనాబ్ ఎత్కి పవులీంసిచి ఉప్పిరి కోపుమ్ జల, చి అదికారుల్ జేవ్ దొగులచ పాలల్ దెర కడ, జమాన్లు సుదల్ జోవయింక డండల్ తెన్ పెటుక మెన ఆడ్ర దిల. 23 జోవయింక దస్సి ఒగ్గర్ దెబ్బల్ పెట్టికయ్, అదికారుల్ జేల్తె గల, “జేవ్క జాగర్ దెక” మెన, రకితనక ఆడ్ర దిల. 24 రకితన జోవయింక తెడిచి గదితె గల కెర, జేవ్ నే విడ్డల్ జతి రితి, జోవయింఛ చట్టక జాడు తిల బల్లల్క బెదితె డిట్టుమ్ బందిల.

25 జలె నెడుమ్ అందరె, పవులు చి సీలయు ప్రార్దన కెర కెర, దేముడుక గనుమ్ గాయితె తతికయ్, అన్నె జేలి జలన ఎత్కిజన్ నూన్తె తిల. 26 తెదొడి బుఝు కదుల్ జలి, చి పునాది తెంతో ఒండి జేల్ కదుల్ జలి. బేగి కెప్పివో ఎత్కి ఉగ్గి జల, చి జేలి తిలన ఎత్కిజన్క బందిల గొల్పుల్ యిపి జల.

27 రకితోసా, జలె, చెద్దొయ్ జా, కెప్పివో ఉగ్గి జలిసి దెక కెర, ‘జేలి జలన ఎత్కిజన్ ఉట్ట నిగ గెచ్చ తవుల’ మెన బియఁ కెర, జోచి కత్తి కడన, జోక జొయ్యి అత్య కెరన్క తయార్ జలొ. 28 గని “తుయి తుక కిచ్చొ అల్లర్ కెరను నాయ్. ఆమ్ ఎత్కిజన్ ఇన్నె అస్సుమ్” మెన, పవులు కేక గల్లికయ్, 29 జో రకితోసా, దివ్వొ లంబడ ఆన కెర, బమ్మ తెన్ జేవ్ తిలి గదితె పెన, బియఁ అద్దుర్ జా, పవులుచి సీలచి చట్టె నెర్ను సేడ, జోకర, 30 తిల జేలి తిలనక అన్నె డిట్టుమ్ బంద, పవులుక చి సీలక బార్ కెర, “బాబు ఇసి, ఆవ్ రచ్చించుప జా జతి రిసా ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక?” మెన బతిమాల్పా జా పుసిలన్. 31 తెదొడి పావులీంసి, “ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి తూయి నముకుమ్ తియ, తుయి తుచి గెర్చ ఎత్కిజని, రచ్చించుప జస్తె” మెన, 32 ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ జోవయింక బోదన కెర్ల. జోవయింక, పడ్డొ ఒండి జోవయింఛి గేర్చక సంగిలన్. 33 జేవ్ దొగులక జయి తెదొడి కడన, దెబ్బల్ పెట్టినచ గావ్వొ ఎత్కి దోవ సుబుమ్ కెర్లి బేగి, జో, జోచి గేర్చ ఎత్కిజన్ బాప్తిసుమ్ నజన్ల. 34 జోచి గెరి కడన, జోవయింక అన్నిమ్ దా కెర, జేవ్ ఎత్కిజని, దేముడుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల చి ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జల.

పవులు చి సీలయు విడ్డల్ జా పట్టుమ్ ములిలిసి

35 అన్నెక్ దీసి పెందలె, “జేవ్ మాన్సుల్క విడ్డల్ కెర” మెన, దెబ్బల్ పెట్ల జమాన్లుక సంగ, అదికారుల్ జేల్తె తెద్రయ్ల. 36 అదికారుల్ సంగిలిసి నూన, “తుమ్క ‘విడ్డల్ జా గెతు’ మెన అదికారుల్ సంగ తెద్రవ అస్తి. జాకయ్, బార్

జా, అల్లర్ నెంతె సేంతుమ్ తెన్ గెచ్చ”, రకితోసా పవులుక సంగిలన్. 37 గని పవులు జమాన్లుక, “ఎత్కిజన్చి మొక్కె, రుజ్జుల్ నే నూన్తె, తీర్పు నే సంగితె, అమ్క పెట, జేల్తె గల అస్తి. ఆమ్ కి రోమియుల్ జా అస్సుమ్చి రిసా అమ్క దస్సి, తీర్పు నే కెర్లె, సిచ్చ కెరుక నాయిమ్ నాయ్. అప్పె, కోయి సాచి నే జతె అమ్క విడ్డల్ కెరుక ఉచర్తను, నెంజె. జేవ్ అదికారుల్ పూచి తెన్ సొంత జా కెర విడ్డల్ కెర బార్ కెర్తు” మెన, పవులు జబాబ్ దిలన్. 38 జమాన్లు, జలె, అదికారుల్తె అన్నె గెచ్చ, ఈంజేవ్ కొడె ఎత్కి సంగ దిల, చి జేవ్ దొగులక, ‘జేవ్ కి రోమియుల్ జవుల’ మెన నూన కెర, “తప్పు కెర్లమ్” మెన బియఁ గెచ్చ, 39 అదికారుల్ జేల్తె జా కెర, తప్పు ఒప్పున, జోవయింక బార్ కెర, “అమ్చి పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెచ్చ” మెన బతిమాల్పా జా సంగిల. 40 జేవ్ పవులుచి సీలయు, జలె, జేల్ తెంతో బార్ జా, లూదియచి గెరి గెచ్చ, బెర తిల బావుడ్డుక దస్సుల్ జా, బుద్దిచి దయిరిమ్ సంగ కెర, ఉట్ట గెల.

17

పవులు చి సీలయు దెస్సలొనీక పట్టుమ్తె గెలిసి

1 పవులు, సీలయు, అంపిపాలి పట్టుమ్ వాట్ గెచ్చ, అపొల్లోసియ పట్టుమ్తె గెచ్చ, అన్నె బార్ జా, ఒండి మాసిదొనియ ప్రదేసిమ్క వెల్లి జలి దెస్సలొనీక పట్టుమ్తె ఉట్ట అయ్ల. ఒత్త, యూదుల్చి సబగేరు ఏక అస్సె. 2 పవులు, కేన్ పట్టుమ్తె అయ్లె, యూదుల్చి సబగేరి గెచ్చుక అలవాట్ కెరన అస్సె. చి ఒత్త కి, తిన్ని నెలవ్ కడన్లి దీసల్ వర్న తెన్ సబతె గెచ్చ, దేముడుచి కొడెతె తిలిసి రుజువు దెకవ దెకవ బోదన కెర్లన్. 3 కిచ్చొ ముక్కిమ్క బెదయ్లన్ మెలె, “దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తోసా జతో క్రీస్తుక దేముడు తెద్రయెదె. తెద్రయ్లె, జో మొర అన్నె జిఠ అస్సె” దేముడుచి కొడె తెన్ పూర్గుమ్ రెగ్గిలిసి సంగ, “‘యేసుయి, దేముడు సంగిలొ క్రీస్తు మెన’ తుమ్క ఆవ్ సంగితసి” మెన పవులు సంగిలన్. 4 సగుమ్జన్ నంపజా, పవులు చి సీలయు తెన్ బెదిల. దేముడుక నంపజా నిదానుమ్ తిల గ్రీసు దేసుమ్చ ఒగ్గర్జన్, పడ్డొ ఒత్తచ వెల్లొ సుదల్ తేర్బోదల్ కి ఒగ్గర్జన్ నంపజల.

5 యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్, మాత్తుమ్, గోస జా, పట్టుమ్చ మూర్కుడ్లు సగుమ్జన్క దెర, జనాబ్ ఒగ్గర్జన్క సికడ, జా ఒండి పట్టుమ్తె గగ్గొల్ కెరయ్ల. పావులీంసి కచితె జితె తిల మెలె, యాసొను మెలొ ఎక్కిలొతె. తెదొడి, “పావులీంసిక దెర బార్ కెర ఎత్కిజన్చి మొక్కె తీర్పు కెరుమ” మెన, జేవ్ వెల్లొ సుదల్, జనాబ్, జోచి గెరి గెచ్చ, అల్లర్ కెర్ల, 6 గని పవులీంసి డిస్తి నాయ్, చి యాసొనుక చి అన్నె బావుడ్డు సగుమ్జన్క దెర, పట్టుమ్చ

అధికారులతె ఒగ్గొడ నిల. “ఒండి బూలోకుమ్ క మార్పుప కెర్ల జేవ్ దొగుల ఇన్నె కి జా కెర, అమ్ కయ్ కి మార్పుప కెరుక ఉచర్తతి. 7 ఈంజొ యాసోను జోవయింతె బెద, జోవయింక టాన్ దా అస్సె. ‘అన్నెక్లో రానొ జా అస్సె’, ‘యేసు జో’ మెన ప్రెజల్ క సికడ, అమ్ చొ *కైసర్ రానొచి విలువ కడ, కైసర్ సంగిల ఆగ్గుల్ క నే బెదిత రకుమ్లు సికడతి” మెన, కేకుల్ గల. 8 ప్రెజల్ ఎత్తి, పట్టుమ్ చ అధికారుల్ కి, జా కొడొ సూన, బమ్మ జా, 9 “జేవ్ దొగుల అన్నె అల్లర్ నే కెర్తి రితి తుయి పూచి జా,” మెన, యాసోనుక బలవంతుమ్ కెర, విడ్డల్ కెర్ల.

బెరయ పట్టుమ్ తె పవులు సీలయు బోదన కెర్లసి

10 తెదొడి, అందర్ జెతికయ్ బావుడ్లు బేగి పవులుక చి సీలయుక ఒత్త తెంతో ఇదిల్ దచ్చెన పక్కచి బెరయ పట్టుమ్ తె వట్టె తెద్రయ్ ల. జేవ్ ఒత్త పాచ, యూదుల్ చి సబగేరి గెల. 11 ఒత్త చ యూదుల్ చ వెల్లెల మాన్సుల్, జలె, దెస్సలొసికతెచ యూదుల్ చి కంట అమ్మయికుమ్ మాన్సుల్ జవుల. చి నర్ల తెన్ సుబుమ్ కబుర్ సూన, రోజుక, సత్తిమ్ బుద్ది తెన్, ‘పావులీసి సంగితిసి దేముడుచి కొడొతె తిలిన్ తెన్ దస్సె అస్సె గే నాయ్ గె?’ మెన, రుజ్జు కెరంతి రిసా, దేముడుచి కోడు నిదానుమ్ పరిచ్చ కెర్తె తిల. 12 దస్సి కెర, ‘నిజుమ్’ మెన, జోవయింతె ఒగ్గర్ జిన్ యూదులు యేసుక నంపజల. నంపజలన గ్రీకుదేసిమ్ చ వెల్లెల సుదల్ చి తేర్ బోదల్ సగుమ్ జిన్, చి మున్సుబోదల్ కి ఒగ్గర్ జిన్ నంపజల.

13 గని, దెస్సలొసిక మెలి పవులీసి అగ్గె గెచ్చ తిలి పట్టుమ్ చ కోపుమ్ జల యూదుల్, పవులుక, ‘ఒత్త బెరయ పట్టుమ్ తె కి † సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ తయ్’ మెన సూన తా, బెరయతె ఉట్ట జా, జోవయిం చి సొంత పట్టుమ్ తె కెర్తి రితి, ప్రెజల్ చి జనాబ్ క సికడ అల్లర్ కెరవుక ములితి నాయ్. 14 ‘అల్లర్ సేడ్సు నాయ్’ మెన, “సముద్రుమ్ పక్క ఉట్ట గో” మెన పవులుక బావుడ్లు తెద్రయ్ ల. సీలయు, తిమోతి తెన్ జా పట్టుమ్ తె తా గెలో.

15 మదెనె, పవులుక బొడొవ దెతన జోవయింక సముద్రుమ్ సొడిచి ఏదెస్సు మెలి పట్టుమ్ ఎద కడ నిల, చి ఒత్త పాచ, “బే బేగి అంచితె ఉట్ట జా” మెన, పవులు సీలయుక చి తిమోతిక కబుర్ రెగిడ్డికయ్, “న దేమ్ దె” మెన జోవయింక బొడొవ దా తిలన జా ఉత్తుమ్ నజ, జోవయిం చి దెస్సలొసిక పట్టుమ్ తె బుల గెల.

ఏదెస్సు పట్టుమ్ తె పవులు కెర్తి బోదన

16 పవులు ఏదెస్సు తా, సీలయుక చి తిమోతిక రకితె తా, ‘దేముడ్లు చ బొమ్మల్ ఇన్నె ఒగ్గర్ అస్తి’ మెన దెక తా, ‘తప్పు

కెర్తతి’ మెన, పెట్టి ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా, 17 యూదుల్ చి ఎత్తి, సబగేరి గెచ్చ యూదుల్ తెన్ చి దేముడుక నిదానుమ్ తిల వేర మాన్సుల్ తెన్ లట్టబ లట్టబ బోదన కెర్తె తా. అయ్ తర్ తెంతో సుక్తర్ ఎద, రోజుక పట్టుమ్ చి సంతవీదె గెచ్చ, ఒత్త దస్సుల్ జల సుదల్ తెన్ లట్టబ లట్టబ బోదన కెర్తె తిలన్.

18 ఒత్త సంతవీదె ఏక్ దీసి, ఎపిక్వారియు చి స్ట్రాయిక్ మెల అలవాట్ చ పండితుల్ సగుమ్ జిన్ జో తెన్ దస్సుల్ జల. జోవయింతె సగుమ్ జిన్ కిచ్చొ మెల మెలె “ఈంజొ బుల్టొసా కిచ్చొ తెల్లిచి సంగదె గే నాయ్ గే దెకుమ” మెన ఉచర్ల. అన్నె సగుమ్ జిన్, “వేర దేసిమ్ చ దేముడ్లు చి రిసా సికడయ్” మెల. జేవ్ కిచ్చొక ఇసి మెల మెలె, పవులు యేసుచి రిసా, జో మొర అన్నె జీవ్ జలిన్ చి రిసా సికడై తిలొ. 19 తెదొడి పవులుక దెర, ‘అరేయొపాగు’ మెలి జోవయిం చి సబ కెర్తి టాన్ తె జోవయింక కడన కెర, “తుయి కెర్తి బోదనచి రిసా అమ్ క పూర్తి అర్దుమ్ సంగు. 20 ఆమ్ నేన్ల కొడొ అమ్ క సూనయ్ తసి, చి జా అర్దుమ్ సూనుక ఇస్టుమ్ జతసుమ్” మెన సంగిల. 21 జా ఏదెస్సు పట్టుమ్ చ, చి ఒత్త గోతు జెతనచి అలవాట్ కిచ్చొ మెలె, నొవ కొడొ, నొవ కబుర్లు సంగుక జవున్, సూన్ తె తంక జవున్, జోవయింక ఆన. ఎత్తి ములుల, గని జయ్యి అలవాట్ జోవయింక ముక్కిమి.

‘అరేయొపాగు’ సబతె పవులు కెర్తి బోదన

22 పవులు ‘అరేయొపాగు’ మెలి కెర్తి టాన్ తె నెడిమి టీవొజ, “ఓ ఏదెస్సు పట్టుమ్ చ మాన్సుల్, దేముడ్లు మెలనచి రిసా తుమ్ ఒగ్గర్ ఉచర్లను మెన, ఆవ్ దెకితసి. 23 ఆవ్ జెతికయ్ వట్టె తుమ్ జొకర్ల గుడివొ గట్ట దెకిలయ్. ఎత్తివాట్ అస్తి. జేవ్ గుడివొ మొత్తుమ్ తె కేన్ దేముడుక పూజ కెర్తి టాన్ తిలిసి ఏక్ దెకిలయ్ మెలె, ‘అమ్ నేన్లొ దేముడుచి పూజ కెర్తి టాన్ ఈంజ’ మెన ఏక్ తె రెడ్ల అస్సున్. తుమ్ అర్దుమ్ నేన్ తె జొకర్లొ జో దేముడుచి రిసా తుమ్ క సూనయిందె.

24 “జో దేముడు కేన్ దేముడు మెలె, ఈంజ లోకుమ్ జెర్లవ కెర, లోకుమ్ తె తిలిసి ఎత్తి కి జెర్లయిలొసా. జో పరలోకుమ్ క బూలోకుమ్ క వెల్లొ, ప్రబు, చి మాన్సుల్ తెయార్ కెర్ల గుడివొ తె జో తయె నాయ్. 25 అమ్ మాన్సుల్ జోక కిచ్చొ తెయార్ కెర్లె జోక లాబుమ్ నాయ్. జోక కిచ్చొ కొత్తు నాయ్. ఎత్తిక జివ్ దెతొసా, ఎత్తిక జియడ్లొసా జో, దొర్కు జతిసి ఎత్తి దొర్కు కెర్తొసా జొయ్యి. 26 ఎత్తి దేసిమ్లుచ మాన్సుల్ క ఎక్కి రితి, ఎక్కి మొదొల్ తెంతో జో జెర్లవ అస్సె. జో ఉచర, వేర వేర కాలుమ్లు దా, ‘ఈంజేవ్ మాన్సుల్ ఇన్నె జితు, జేవ్ మాన్సుల్ ఒత్త జితు’ మెన,

* 17:7 17:7 ‘కైసర్ రానొ’ ‘సీజరు రానొ’ కి ‘వెల్లొ రానొ’ కి మెనుల; ‘కైసర్’ మెలె గ్రీకు బాస తెన్ బెదితయ్, ‘సీజరు’ మెలె ఇంగ్లీస్ తెన్ బెదితయ్, ‘వెల్లొ రానొ’ మెలె తెలుగు తెన్ బెదితయ్. † 17:13 17:13 నెంజెలి ‘ఎత్తి అధికారుమ్ తిలొ దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్’.

ఈంజ బూలోకుమతె ఎత్కిజినక జతి టాన్, జొయ్యి దా అస్సె. 27 ఎత్కిజినక 'అంక ఆన జా చజుతు, అంచి తెన్ బెదుతు' మెన జో పరలోకుమచొ ఎత్కి జెర్మవ కెర్లొ దేముడు అవ్కాసుమ్ దా అస్సె. గని ఎత్కి మాన్సుక జో పాసి అస్సె, జేవ్ నేన్లె కి, జాన్లె కి. 28 ఆమ్ జతి సెక్కి, ఆమ్ ఇండితి సెక్కి, ఆమ్ జెర్మితి సెక్కి, కచితె మెలె, జో తెయి.

'ఆమ్ నిజుమి జోవయించ బోదల్' మెన తుమ్చ సొంత పండితుల్ సగుమ్జిన్ కి రెగ్గ అస్తి.

29 "పరలోకుమచొ ఎత్కి జెర్మయిలో దేముడుచ బోదల్ జమ్దె జలె, జో కిసి బజార్ పోలిక గే, వెండి పోలిక గే, పత్తురు పోలిక గే, మాన్సు కెర్లొ కేన్ పోలిక గే, మాన్సు తెయార్ కెర్లొ కేన్ పోలిక గే, జయెదె? జయె నాయ్.

30 "అగ్గె మాన్సు నేన్లె పొది దన తప్పుల్ కెర్లొన్చి పాపుమ్ జో దేముడు వయడె నాయ్. గని 'ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ అప్పె జోవయించి పాపుమ్ ఒప్పన, జేవ్ కెర్లొ పాపల్క పెట్టి దుకుమ్ జా మార్సుప జతు' మెన జో ఆడ్ర దా అస్సె. 31 కిచ్చొక మెలె దేముడు టీవొ కెర్లొ మాన్సుచి అత్తి ఒండి లోకుమ్చ ఎత్కిక 'సత్తిమ్ జా అస్తి గే పాపుమ్ తెన్చి అస్తి గే' మెన జో సత్తిమ్ తెన్ తీర్పు కెరుక ఏక్ దీన్క నిసాన అస్సె. మొర్ల మాన్సు తెంతో జోక ఉట్టయ్లి రిసా జా నంపజంక మెన అమ్క రుజువు దా అస్సె." 32 ఎక్కిలోక 'మొర్లె కి అన్నె జియ అస్సె' మెన సూన, సగుమ్జిన్ ఆసిల. గని అన్నె సగుమ్జిన్, "అన్నెక్ సుట్టు ఇన్నెచి రిసా అమ్క బోదన కెర్లొ జలె, సూనుమ్దె" మెల.

33 తెదొడి పవులు జేవ్చి నెడమె తెంతో ఉట్ట గెలన్.

34 గని సగుమ్జిన్ జోచి పట్టి గెచ్చ ప్రబుక నంపజల. జోవయింతె అరేయిపాగీగు మెలి ఒత్తచి సబతె వెసితో దియొనూసియు, పడ్డో, నంపజలి ఎక్కి కొన్చి మెలె, దామరి మెలిసి. జోవయింతెన్ అన్నె సగుమ్జిన్ కి నంపజల.

18

కొరిండ్ పట్టుమ్తె పవులు కెర్లొ బోదన

1 ఒత్త తెంతో ఏదెన్ను పట్టుమ్ తెంతో బార్ జా, పవులు కొరిండ్ పట్టుమ్తె అన్నె ఉట్ట గెలన్. 2 ఒత్త పాచ, అకుల మెలొ యూదుడు ఎక్కిలో తెన్ దస్సుల్ జలొ. జో పొంతు ప్రదేసిమి జెర్మిలోసా. జో, ప్రిస్కిల్ల మెలి తేర్చి తెన్, దొగుతెర జా దొరతి ఇటలీ దేసిమ్చి రోమ పట్టుమ్ తెంతో ఉట్ట జా అస్తి. యూదుల్ ఎత్కిజిన్ అమ్చి రోమ పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెతు, ఒత్త ఏలుప కెర్లొ క్లాదియ రానొ ఆడ్ర దా అస్సె. పవులు జేవ్ దొగుతెరచి గెరి గెలన్, చి జోవయింతెన్ లట్టల్లన్. 3 పవులు, అకుల ఎక్కి కామ్ కెర్లొన జవుల, చి రిసా, పవులు జోవయింతెన్ బన జలొ, చి జేవ్ బెద కామ్ కెర్లొ తిల. జేవ్ టంబుగుడ్డల్ తున తెయార్ కెర్లొసి. 4 జా పొదుల్, ఎత్కి సెలవ్ కడన్చి దీసి, పవులు

యూదుల్చి సబగేరి గెచ్చ, దేముడుచి కొడొతె తిలిసి రుజు దెకవ యేసుక్రీస్తుచి రిసా యూదుల్క కి గ్రీసు దేసుమ్చ సుదల్క కి బోదన కెర్లొ తిలొ.

5 సీలయు చి తిమోతి మాసిదోనియ తెంతో ఉట్ట అయ్లి పొది, పవులు కిచ్చొ కెర్లొ తిలొ మెలె, "దేముడు 'తెద్రయిందె' మెన సంగిలో రచ్చించుప కెర్లొసా జతో క్రీస్తు, యేసుయి." మెన సాచి జా రుజుల్ బెదవ దస్సి యూదుల్క బోదన కెర్లొ తిలొ. 6 యూదుల్, మాత్తుమ్, జా బోదన సూనుక నెన కెర, ఒప్పితి నాయ్, చి జోక దూసుప కెర్లొ. జేవ్ దస్సి జతికయ్, "తుమ్ నాసెనుమ్తె గెలె తుమ్చి పూచి. తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక అంచి పూచి, కుట్టవన అస్సి అంచి పూచి నాయ్. అప్పె తెంతో యూదుల్ నెంజిలసతె గెచ్చ సుబుమ్ కబుర్ సూనయిందె" మెన, 'ఇన్నెచి దూడి కి లంబున్ నాయ్' మెలి గుర్తుక, జోచ పాలల్ పండ్ల కెర, 7 సబగేర్ ముల బార్ జా "ఇన్నెయి బోదన కెర్లొ తయిందె" మెన, సబగేర్ సాడిచి గెరి గెలన్. జా గేర్, తీతియు యూస్తు మెలొ యూదుడు నెంజిలొ రోమియుడుచొ గేరు. గని దేముడుక జో నంపజా జోకయ్ బక్కి కెర్లొయ్. 8 జా పొదులె, యూదుల్చి సబగేర్చొ ఎజొమాని జలొ క్రీస్తు యేసుప్రబుక నంపజలొ. జో, జోవయించి గెర్చ ఎత్కిజిని, ప్రబుక నంపజల జా కొరిండ్ పట్టుమ్చ యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ కి, నంపజా, బాప్తిసుమ్ నజన్ల.

9 ఏక్ రాతి, ప్రబు సిన్న తెన్ పవులుక, "తుయి బి నాయ్. అంచి సుబుమ్ కబుర్ తుయి సూనయ్తె తా. తుక్లె తంక నాయ్. 10 ఆవ్ తుక తోడ్ అస్సి, చి కో తుక కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ కెర్లొ నాయ్. ఈంజ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ అంచి రిసా సూన నంపజంక అస్సె" పవులుక ప్రబు సంగిలన్. 11 ఒత్త తెంతో వెర్సెక్ ఆదు ఎద పవులు జా కొరిండ్ పట్టుమ్తె తా, దేముడు దిలి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ తిలిసి ఎత్కి ప్రెజల్క సికయ్తె తిలన్.

12 జా ఒండి అకయ ప్రదేసిమ్క గల్లియోసు మెలొసా అదికారి జా తతికయ్. యూదుల్ ఎక్కి గోసతెన్ పవులుక దెర, అదికారిచి గెరి ఆన, 13 "అమ్చొ దేముడు మోసీ తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె తిలి రితి దేముడుక బక్కి కెర్లొన్తె నాయిమి నెంజిలి అలవాట్ బెదయ్తి ప్రెజల్క ఈంజొ సికయ్తయ్" మెన, నింద కెర్లొ.

14 పవులు జబాబ్ దెంక ఉచర్లొ, గని బేగి గల్లియోసు యూదుల్క, "ఈంజొ మాన్సు కిచ్చొ జవున్ నేరిమ్ కెర్లొ జలె, తుమ్ యూదుల్ సంగితి తీర్పు సూనుక బెదితి, 15 గని, ఈంజ కిచ్చొ నేరిమ్చి నెంజె. తుమ్ యూదుల్చొ దేముడుక జోకర్తి అలవాట్చి రిసాచి తగు ఈంజ, రిత కొడొచ అర్థల్చి తగు. ఇన తగుల్ అవ్ సూనుక నెసి" మెన, 16 తీర్పు కెర్లొ టాన్ తెంతో జోవయింక ఉదడ్లన్. 17 ఒత్త బెర తిల జనాబ్ యూదుల్చి సబక అదికారి జలొ సొన్సేసుక దెర, తీర్పు కెర్లొ

టాన్చి పుర్రెతో జోక దెబ్బల్ పెట్ట. గని గల్లియోను అదికారి తుక్కె తిలొ.

ప్రిస్కిల్ల చి అకుల తెన్ పవులు ఎపెసు పట్టుమ్ ఎద గెలిసి

18 పవులు అన్నె ఒగ్గర్ దీసల్ ఒత్త తా, బావుడ్లుతె సెలవ్ నజన, సిరియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక మెన బార్ జలొ. జో తెన్ ప్రిస్కిల్ల చి అకుల, దొగుతెర, గెల. వట్టె గెచ్చు, కెంక్రేయ పట్టుమ్తె పవులు సెండి ఉత్తవన్లొ, దేముడుక ఆతు ఉక్కుల గడియ సెండి ముల తిలన్చి రిసా. 19 జలె, కెంక్రేయతె ఓడతె వెగ, సముద్రుమ్ జీన, ఎపెసుచి రేవుతె పాచ, ప్రిస్కిల్లక చి అకులక ముల దిలన్. జో యూదుల్చి సబ గెరి గెచ్చు, యూదుల్ తెన్ లట్టబ యేసుచి రిసా 'జొయ్యి దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా' మెన రుజ్జుల్ దెకవ సికడ్లొ. 20 "అన్నె సగుమ్ దీసల్ అమ్చి తెన్ తా", మెన, జోక బలవంతుమ్ కెర్ల గని "దస్సె నే జయె." మెలన్. 21 గని, బార్ జలి పొది, "దేముడుచి సెలవ్ తిలె, కెయ్యుక జవున్ తుమ్తె అన్నె జెయిందె" మెన సంగ, ఓడతె అన్నె వెగ, ఎపెసు పట్టుమ్ ముల ఉట్ట గెలొ. 22 వెల్లి సముద్రుమ్ జీన, యూదయ ప్రదేసిమిచి కైసరియ రేవుతె బుల జా, ఓడ తెంతొ ఉత్త జా యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె ఇండ గెచ్చు, ఒత్తచ బావుడ్లు తెన్ దస్సుల్ జా, బుల జా, ఓడతె అన్నె వెగ, సిరియ ప్రదేసిమిచి అంతియొకయ పట్టుమ్తె ఉట్ట గెలొ.

23 ఒత్త సగుమ్ దీసల్ తా, అన్నె బార్ జా, దూరి దూరి బుల వేర వేర పట్టుమ్లుతె గెచ్చు, జో అగ్గె గెచ్చు తిలి గలతీయ ప్రదేసిమి చి ప్రుగియ ప్రాంతుమ్లుతె గెచ్చు, సిస్సుల్క అన్నె సికడ సికడ బోదన కెర్తికయ్, జేవ్ అన్నె నిదాసుమ్ దయిరిమ్ జల.

అపొల్లో ఎపెసుతె బోదన కెర్లిసి

24 మదెనె, ఐగుప్తు దేసిమిచి అలెక్సంద్రియ పట్టుమ్చొ అపొల్లో మెలొ యూదుడు ఎక్కిలొ, ఆసియా ప్రదేసిమిచి ఎపెసు పట్టుమ్తె ఉట్ట జా అస్సె. బోదన కెరుక, జలె, కొడొ చెంగిల్ బెదెదె, చి దేముడుచి కొడొతె తిలిసి చెంగిల్ జానె. 25 అగ్గె తెంతొ, యేసు ప్రబుతె రచ్చన జతిన్చి బోదన సూన నంపజా అస్సె, చి 'వేర మాన్సుల్క సూనయిందె' మెన, ఒగ్గర్ ఆన జా అస్సె. యేసుచి రిసా దేముడుచి కొడొతె సంగిలిసి చెంగిలి సరిగా బోదన కెరెదె. గని బాప్తిసుమిచి కోడు, జలె, ఎక్కి యోహాను పానితె బాప్తిసుమ్ దెతె తిలి అలవాట్ జో జానె, గని యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ చి జోచి ఆత్మ తెన్ చి బాప్తిసుమిచి రిసా, కో జోవయింక సంగుక నేతయ్.

26 జో, యూదుల్చి సబగేరి దయిరిమ్ తెన్, యేసుచి రిసా 'దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తొసా జలొ క్రీస్తు జయెదె' మెన బోదన కెరుక దెర్లన్. గని ప్రిస్కిల్ల చి అకుల సూన కెర, జోవయింక గెరి కడన కెర దేముడు దొర్కు కెర్లి

రచ్చన వాటుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్తె జో నేన్లిసి ఎత్తి, సాస్టుమ్గ సికడ్లొ. 27 జో అకయ ప్రదేసిమిచి గెచ్చుక ఇస్టుమ్ జలన్, చి 'చెంగిలి' మెన, ఎపెసుచ బావుడ్లు ఒప్పన, "గో" మెన సంగ, "ఇన్నెక బెదవన" మెన అకయతెచ సిస్సుల్క ఉత్తుమ్ రెగ్ల, జోచి అత్తి తెద్రయ్ల. పడ్డొ, జో సముద్రుమ్ జీన ఒత్త పాచ, దేముడుచి దయచి రిసా యేసుక నంపజలనక జో ఒగ్గర్ తోడు కెర్లన్. 28 యూదుల్ వేర సంగిలే కి, ఎత్తిజిన్ సూన్తి రితి, దేముడుచి కొడొతెచ తిలిసి కొడొ వెంట కెర, "యేసుయి దేముడు తెద్రయ్లో దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తొసా" మెన రుజ్జుల్ దెకయ్లొ.

19

పవులు ఎపెసుతె ఉట్ట అయ్లిసి

1 అపొల్లో ఒత్త అకయ ప్రదేసిమిచి కొరింది పట్టుమ్తె తతికయ్ పవులు, డొంగుర్ దేసిమ్ వాట్ ఉట్ట జా, ఎపెసు పట్టుమ్తె అయ్లన్. సగుమ్జీన సిస్సుల్ తెన్ పవులు దస్సుల్ జలన్, 2 అన్నె, జోవయింక, "తుమ్ నంపజలి పొది, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి జెతికయ్ నజన్లదు గె?" మెన పుసిలన్. జేవ్, "నాయ్. జో ఆత్మ 'అస్సె, మాన్సుక దొర్కు జయెదె' మెన ఆమ్ కెయ్యు సూనుమ్ నాయ్" మెన సంగిల. 3 జలె పవులు, "దస్సి జలె, కేన్ బాప్తిసుమ్ నజన్లదు?" మెన పుసిలన్. 4 "యోహాను బోదన కెర్లి బాప్తిసుమ్" మెన, జబాబ్ దిల. జాకయ్, పవులు జోవయింక, "యోహాను బాప్తిసుమ్ కెర్లిసి కిచ్చొచి రిసా మెలె, తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా, అంచి పడ్డొ జెతోసాక నంపజా బోదన కెర్తె తిలన్. జా బుద్ది మార్పుప జతి గుర్తుకయ్ బాప్తిసుమ్ దెతె తిలన్. కచి రిసా 'అంచి పడ్డొ జెతోసా' సంగితె తిలొ మెలె, యేసుచి రిసాయి" మెన పవులు సంగిలన్. 5 జేవ్ సిస్సుల్ సూన, యేసుప్రబుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్ల. 6 పడ్డొ పవులు జోవయింక ఎక్కిక్లక బోడి చడ ప్రార్లన కెర్లన్, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయింక పెట్టి అయ్లిచి రిసా, జేవ్ అగ్గె నేన్ల వేర వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బ, చి చోండి పుట్టవ, ప్రబుచి ఆత్మ సికడ్ల కబుర్లు సంగుక దెర్ల. 7 జేవ్ రమారమి బారజిన్ తిల.

8 పడ్డొ పవులు యూదుల్చి సబగేరి గెచ్చుక దెర, తిన్ జొన్నొ ఎద దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సబతె బోదన కెర కెర, దేముడుచి కొడొతెచ కొడొ రుజ్జుల్క బెదవ, దయిరిమ్ తెన్ బోదన కెర్తె తిలన్. 9 యూదుల్తె సగుమ్జీన రాడ్ జీవ్చ తిల, చి సత్తిమ్ సూనుక నెన కెర, పట్టుమ్చ వైజల్చి మొక్కె 'యేసుక్రీస్తు దొర్కు జలి రచ్చన వాట్ జలొ' మెన ఒప్పన్తి చి రిసా 'అబద్దుమ్' మెన, సికడ్లె తిల. జాకయ్ యూదుల్క సికడుక ముల దా, యేసుక నంపజత సిస్సుల్క అజయి

కడన, తూరన్ను మెలో ఎక్కిలోచి వెల్లి గేరుతె రోజుక గెచ్చు, దేముడుచి కోడు బెదవ బెదవ, పవులు బోదన కెర్తె తిలన్. 10 దొన్ని వెర్సుల్ ఎద, పవులు ఒత్త ఎపెనుతె సికడ్తె తిలో, చి జా ఒండి ఆసియా ప్రదేసిమ్చ మాన్సుల్, ఇస్టుమ్ తిల యూదుల్ కి, గ్రీసు దేసిమ్చక కి, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూన్. 11 పడ్డో, పవులుచి అత్తి దేముడు అద్బుతుమ్చ వెల్లెల కమె జర్గు కెర్తె తిలన్. 12 మాన్సుక జొర్జొల్ తిలె, కో గే పవులు దెర తిల రుమాలు జలెకు, కచ్చెలివో జలెకు, జేవ్ జొర్జొ తిల మాన్సుల్క నా దిలె, జొర్జొ తిలె గెచ్చెదె, బూతుమ్ దెర తిలె, ములెదె.

13 జా పొదొలె బుల బుల, బూతల్ ఉదడ్డ యూదుల్ సగుమ్జిన్ అవ్వి కెర యేసుప్రబుచి నావ్ దెరుక దెర, “పవులు బోదన కెర్తె యేసుచి నావ్ తెన్ బార్ జా గో!” మెన బూతల్క ఉదడుక దెర్ల. 14 జోవయింతె సగుమ్జిన్, స్కెవ మెలో యూదుడు ఎక్కిలోచొ సత్తుజిన్ పుత్తర్పులు. స్కెవ, ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జయెదె.

15 జేవ్ సత్తుజిన్ జోవయించ పుత్తర్పులు, దస్సి యేసుచి నావ్ దెర ఏక్ బూతుమ్ ఉదడుక దెర్లె, బూతుమ్ జబాబ్ దా జోవయింక, “యేసుక జాని, పవులుక జాని గని తూమ్ కొన్న?” మెలన్. 16 చి బూతుమ్ దెర్లె జో మాన్సు జేవ్ ఉదడుక ఉచర్లనచి ఉప్పిరి నిగ జా, సేడవ, జిన్లన్, చి జేవ్ సత్తుజిన్ దెబ్బల్క, జో గేర్ తెంతో డుమ్డయ్ నిగ గెల.

17 జా ఎపెను పట్టుమ్చ ఎత్కిజిన్ యూదుల్క, గ్రీసు దేసిమ్చక, జా జర్గు జలిసి జాన్లిసి, చి ‘యేసుచి నావ్ వెల్లి, ఆరి దెరుక నెంజె’ మెన చిన, బియఁ గెల. 18 పడ్డో, జోవయింతె నొవర్ నంపజలన ఒగ్గర్జిన్ జా కెర, జేవ్ కెర్లె పాపల్ ఎదార్దుమ్ ఒప్పన్. 19 జోవయింతె ఒగ్గర్జిన్ అగ్గె తెంతో సయ్తాన్చ మాయకమె కెర్తన జా తిల. జేవ్ అప్పె జోవయించ పుస్తకమ్లు గట్ట ఆన కుడవన, ఎత్కిజిన్చి మొక్కె డయ గెల. జేవ్ డయ గెల పుస్తకల్ మొత్తుమ్చి విలువ లెక్క కెర్లె, కెద్దిచ జల మెలె, యాబయ్ వెయిలు వెండి బిల్లల్ చి విలువ జల. 20 దస్సి, ఒండి జా ప్రాంతుమ్తె సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్ జలి, చి ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ ప్రబుక నంపజా మార్పుప జల.

21 ఈంజ ఎత్కి జర్గు జలి పడ్డో, ప్రబుచి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి సికడ్డికయ్, “మాసిదోనియచి వాటు, పడ్డో అకయ వాటు గెచ్చు యెరూసలేమ్తె గెచ్చిందె, చి ఒత్త గెలె, రోమ్తె కి ఆవ్ గెచ్చుక అస్సె” మెన పవులు ఒప్పన్.

22 జా పొదులె, పవులుచి కామ్తె బెదితె తిల తిమోతి చి ఎరస్తు జత మాన్సుల్క జోక అగ్గె మాసిదోనియతె తెద్రవ, పవులు ఆసియా ప్రదేసిమ్చి జా ఎపెను పట్టుమ్తె అన్నె గడియ తా గెలో.

క్రీస్తుక నంపజతి రిసా అరైమి దేవిక జోకర్తన అల్లర్ జలిసి

23 జా పొదులె, యేసుక్రీస్తుక నంపజా రచ్చన జతి *వాటుచి రిసా తగు జలి. 24 కిచ్చొక మెలె, సరాబు జలో దేమేత్తి మెలోసా అరైమి దేవిక జోకర్త బొమ్మల్ వెండి సామన్క తెయార్ కెర్తయ్, చి జోవయింక, జోవయించి కామ్తె బెదితి సరాబుల్క లాబుమ్ ఒగ్గర్ దొర్కు జతె తయెదె. 25 జో ఏక్ దిసి జోతె కామ్ కెర్తనక ఎక్కితె బుకారా కెర, అన్నె సరాబుల్క బుకారా, జోవయింక, “ఈంజ అమ్చి కామ్చి రిసా అమ్క లాబుమ్ చెంగిల్ దొర్కు జతయ్, చి చెంగిల్ జతసుమ్. 26 గని అమ్చి ఎపెనుతె కి అమ్చి ఒండి ఆసియా దేసిమి కి, మాన్సుల్ తెయార్ కెర్లె దేముడ్డు బొమ్మల్ దేముడ్డు నెంజితి, మెన, ఈంజొ పవులు సికడ అస్సె, చి అమ్చి అలవాట్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ ముల్లి రితి జో మార్పుప కెర అస్సె మెన తుమ్ దెకితసు, సూనతసు. 27 జలె, ఈంజ అల్లర్ నే పిట్టయ్లె, అమ్చి కామ్ నిస్టోరుమ్ జయెదె. జా, దస్సి అన్నె, అమ్చి వెల్లి అరైమి దేవిక ఒండి ఈంజ ఆసియా దేసిమ్చ, ఒండి లోకుమ్చ జోకర్తతి. ఇన్నెచి గుడి ఆరి పాడ్ జలె, ఇన్నెచి విలువ గెచ్చెదె” మెన సికడ్లన్. 28 జేవ్ సరాబుల్ సూన, ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, “అమ్చి ఎపెనుచి వెల్లి అరైమి దేవిక జెయ్యి, జెయ్యి!” మెన, కేకుల్ గలిల. 29 దస్సి, ఒండి పట్టుమ్ గగ్గోల్ జా గెలి. జా పట్టుమ్క నచ్చుగావెతె టాన్ మెన, వెల్లి సబ తిలి. గాయియు చి అరిస్తార్కుక మాసిదోనియచ మాన్సుల్, జలె, పవులు తెన్ ఉట్ట జా తిల. జలె, సరాబుల్చి పచ్చెన గెల జా పట్టుమ్చి జనాబ్ జేవ్క దెర, జా నచ్చుగావెతె టాన్ తెడిక ఒగ్గోడ నిల. 30 “జేవ్క తోడ్ గెచ్చిందె” మెన, పవులు నచ్చుగావెతె టాన్ జనాబ్ తిలిసితె పెసుక ఉచర్లన్, గని ఒత్తచ సిస్సుల్ ఒప్పితి నాయ్. 31 పడ్డో, పవులుచ గోతుల్ జల జా ఆసియా ప్రదేసిమ్చ అదికారుల్ సగుమ్జిన్, “పోని, జా నచ్చుగావెతె టాన్తె పెసు నాయ్, ప్రమాదుమ్” మెన, బతిమాల్ప జా కబుర్ తెద్రయ్ల.

32 జా ఒండి బెర తిల జనాబ్తెచ, జలె, సగుమ్జిన్ ఏక్ కోడు, సగుమ్జిన్ వేర కోడు, కేకుల్ గల్లె తిల. జోవయింక ఎక్కి ఉద్దెసుమ్ నాయ్, సిక్కు జా అస్సి. జేవ్ బెర అయ్లిసి కిచ్చొక గే, జోవయింతె ఒగ్గర్జిన్ నేనతి. 33 యూదుల్ జలె, అలెక్కంద్రు మెలో జోవయించొ మాన్సు ఎక్కిలోక పురై తెద్రయ్ల, చి జనాబ్తె అన్నె సగుమ్జిన్ కి జోవయింక సికడ్డికయ్, జో పురై జా, ‘సూన’ మెన సయన కెర, దెర్కు సేడ్ల జేవ్ దొగులచి పచ్చెనచి తీర్పు సంగితో. 34 గని ‘యూదుడుయి జో’ మెన అరైమిక జోకర్తన చిన కెర, ఎక్కి అవాడ్ కెరన, దొన్ని గంటల్ పూర్తి, “అమ్చి వెల్లో దేవిక జెయ్యి, జెయ్యి!” మెన, కేక్ గలుక ములితి నాయ్.

* 19:23 19:23 మెలె యేసుక నంపజలెకయ్ పరలోకుమ్తె గెచ్చుక జయెదె మెలి బోదన.

35 పట్టుమక అదికారి, కష్టనె జనాబ్ క ముద్దో కెర, “అమ్చి ఎపెసు పట్టుమచ ప్రెజల్, తూమ్ సూన. వెల్లి అరెమి దేవిచి గుడి అమ్చి ఎపెసుతె అస్సె మెన ఒండి లోకుమచ జాన్తి. పడ్డో, ఆగాసుమ్ తెంతో సేడ్డి బొమ్మపత్తుర్ ఇన్నెయి అస్సె మెన ఎత్కిజిన్ జాన్తి. జేవ్ దొన్ని అమ్మి రకితసుమ్. 36 జలె, ఈంజ సత్తిమ్ క కో ‘అబద్దుమ్’ మెనుక నెత్తిచి రిసా తుమ్ కిచ్చొక గగ్గోల్ జతను? బుద్ది నెంజిలితె కిచ్చొ బమ్మ కామ్ తుమ్ కెర నాయ్. సేంతుమ్ కెరన. 37 ఈందె తుమ్ కడ ఆల్ల ఈంజేవ్ మాన్సుల్ అమ్చి గుడిచి కిచ్చొ చడితి నాయ్, పాడ్ కెర్తి నాయ్, చి అమ్చి దేవిక దూసుప కెర్తి నాయ్.

38 “జలె, కచి రిసా గే ఈంజో దేమేత్రి, జోవయింతెన్ తిల సరాబుల్ ‘దావ దెమ్దె’ మెన ఉచర్తతి, అదికారిచి సబతె సూనవుక జయెదె, అమ్క తీర్పు కెర్తన అస్తి. ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో నాయిమ్ తెన్ని తగు కెర్తు, జలె, 39 గని, అన్నె వేర బాదల్ అస్తి మెలె, మాములుమ్ తీర్పు కెర్తనతెన్, అమ్చి పట్టుమచి సబతె తగు సూనవయ్ తీర్పు కెరుక అస్సి.

40 “జాగర్త! ఆజి జర్గు జలిన్చి రిసా, ఎపెసు పట్టుమచ ప్రెజల్ ఇని గగ్గోల్ జా ప్రబుతుమ్చి మరియాద కడ్ల, మెన, తుమ్చి రిసా నేరిమ్ వయడుక జయెదె. అమ్క ఏలుప కెర్తన అమ్క పుసిలె, ఆజిచి తగు కిచ్చొ బెదితిసి సంగుక నెత్తుమ్” మెన, పట్టుమచో అదికారి జనాబ్ క సంగిలన్.

41 సంగ, బెర తిల జనాబ్ ఎత్కిక గెరి తెద్రయ్లన్.

20

పవులు గ్రీకు దేసిమ్తె కెర్లి ప్రబుచి కమె

1 జా పట్టుమచి గగ్గోల్ కేడ్డికయ్, ఒత్తచ సిస్సుల్ క బుకారా, జోవయింక “దయిరిమ్ తా నిదానుమ్ తెన్ తా” మెన సంగ కెర, పవులు జోవయింతె సెలవ్ నజన, మాసిదోనియ ప్రదేసిమి గెచ్చుక, ఓడతె వెగిలన్.

2 సముద్దుమ్ జీన, మాసిదోనియతె పావ, జా ప్రదేసిమి బుల బుల, ఎత్కిజిన్ క బోదన కెర, దయిరిమ్ సంగ, జా ప్రదేసిమ్ ఒత్తల్తో జీన గ్రీకు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలి అకయ ప్రదేసిమి పావిలన్. 3 ఒత్త తిన్ జొన్నొ తా కెర, “ఓడతె వెగ సిరియ ప్రదేసిమి అన్నె ఉట్ట గెచ్చిందె” మెన సంగిలె, యూదుల్ జోక అల్లర్ కెరుక కుట్ర కెర అస్తి మెన జో సూన తా, జా వాటు గెచ్చుక ముల, అన్నె మాసిదోనియ వాట్ బుల గెలన్. 4 జోచి తెన్ అన్నె, బెరయ పట్టుమచో పుర్తుచో పుత్తుసి సోపత్తు, పడ్డో దెస్సలొనిక పట్టుమచ, అరిస్తార్కుక, చి సెకుందు. పడ్డో గలతీయ ప్రదేసిమ్చి దెర్చే పట్టుమచ, గాయియు చి తిమోతి, పడ్డో ఆసియా ప్రాంతుమ్చ తుకికు, చి త్రోపిము ఈంజేవ్ కి గెల. 5 జేవ్, అమ్క అగ్గ గెచ్చ

* 20:5 20:5 ‘అంక’ మెలె, ఈంజ ‘బారికుల్’ పుస్తకమ్ రెగ్గొ లూకా. ఇన్నె తెంతో పవులు తెన్ జో అన్నె బులుక దెరెదె. † 20:7 20:7 సత్తు పొదుల్తె అగేచి దీసి

సముద్దుమ్ జీన, ఆసియా ప్రదేసిమ్చి త్రోయ రేవుతె గెచ్చ, *అమ్చి రిసా రకితె తిల. 6 గని మాసిదోనియచి పిలిప్పి పట్టుమతె అమ్ పావ, నే పులయల పోడియొ కతి పండుగు కేడ్డికయ్, ఓడతె వెగ, పావ్ పొదుల్ ప్రయానుమ్ కెర, త్రోయ రేవుతె ఉత్త, సత్తు పొదుల్ ఒత్త జా పట్టుమతె తా గెలమ్.

7 జా †అయ్తర్ దీసి, సంజె సంగుమ్ సుదల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ తతి గుర్తుచి అన్నిమ్ బెద కా యేసుచి ఆగ్ బలి జలి గుర్తుచి పోడియొ కా, జా రస్సుమ్ పింక మెన, తిన్ని మెట్లుచి ఏక్ గేరుచి ఉప్పిర్చి మెట్లుచి గదితె బెద తిలమ్, చి ‘కలిక ఉట్ట గెచ్చిందె’ మెన తా, ఒత్త బెర తిలనక పవులు బోదన కెర కెర, సొక్కు ఎద సికడ్డె తిలన్. 8 అమ్ బెర తిలి జా గదితె, ఒగ్గర్ దివ్వొ లగితె తిల. 9 ఐతుకు మెలో ఉబెడొ ఎక్కిలో కిట్టి ఉప్పిర్ వెన తిలన్. ఒత్త వెసిలె, పవులు అన్నె ఒగ్గర్ సేపు బోదన కెర్తె తతికయ్, జో ఉబెడొ జుమ కెర, పూర్తి నిజ గెలన్. వెసుక నెత్త కెర, జా ఉప్పిర్ తిలి మెట్లుచి కిట్టివాట్ ఎట్టొ సేడ్లన్, చి జోక ఉక్కుల్ క గెలె, మొర గెచ్చ అస్సి.

10 పవులు, ఉత్త గెచ్చ, వంపొ జా అత్తో తెన్ అమ్డ కెర ఉబెడొక గుండెతె పెలన, తిల మాన్సుల్ క దెక, “తుమ్ బియఁ నాయ్. జోచి జీవు జోచి పెట్టి అస్సి” మెన దయిరిమ్ సంగిలన్. 11 తెదొడి పవులు, తిల మాన్సుల్ తెన్ జా గదితె అన్నె వెగ, జా పోడియొ కా జా రస్సుమ్ పియ, జా ప్రేమ అన్నిమ్ కెర తా, కుకుడొ వానెనె ఎద బోదన కెర్లన్, చి పెందలె ఉట్ట గెలన్. 12 జో ఉబెడొ, మాత్తుమ్, చెంగిల్ జలన్, ‘మొర గెలోసా జివ్ జలన్’ మెన, ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ తెన్ జోక గెరి నిల.

ఎపెసుతెచ సుదల్తె సెలవ్ కడన్నిసి

13 అస్సు రేవు ఎద గెచ్చుక మెన, బార్ జలమ్. పవులు, మాత్తుమ్, “ఇండ గెచ్చిందె” మెంతికయ్, ‘ఒత్త అస్సుతె ఓడతె వెగడుమ్దె’ మెన, అమ్ ఓడతె వెగిలమ్.

14 పవులు ఇండ జా అమ్చి తెన్ అస్సుతె దస్సుల్ జతికయ్, జోవయింక ఓడతె వెగడ, మితులేనే మెలి వెల్లి డిబ్బతె అయ్లమ్. 15 ఒత్త తెంతో ఓడతె అన్నె బార్ జా, అన్నెక్ దీసి, కీయొసు మెలి డిబ్బ ఒత్తల్తో పావ, అన్నెక్ దీసి ఆసియా ప్రదేసిమ్చి మిలేతు రేవుతె ఉత్తిర్లమ్.

16 ఎపెసుతె గెచ్చుమ్ నాయ్, పవులు నెసిలన్. ఒత్త గెలె, జా ఆసియా ప్రదేసిమి సగుమ్ దీసల్ తంక జలె, యెరూసలేమ్తె పావుక వాయిద జయెదె. తెర్లె, పెంతెకొస్సు పండుగు దీసి యెరూసలేమ్తె పావ తయిందె మెన, పవులు ఆన జా అస్సి.

17 జాకాయ్, మిలేతుతె తా, 'ఎపెను పట్టుమచ సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఇత్తల్ జెతు' మెన, కబుర్ తెద్రయలన్. 18 జేవ్ జోచి పురె జెతికయ్ పవులు జోవయింక ఇసి మెలన్. "ఆవ్ తొలితో ఆసియాతె ఉట్ట అయ్లిసి తుమ్ ఏద కెరె. జా కెర, తుమ్చి తెన్ జితె తా గెలయ్. 19 ఒత్త తా, కిచ్చో బడాయ్ నే ఉచరంతె, 'ప్రబుక నంపజతు' మెలి ఆసక ఏడ ఏడ, యూదుల్చ కుట్టల్చి రిసా సైమల్ సేడ సేడ ప్రబుచి సేవ కెరె తిలిసి తుమ్ జాన్సు. 20 గని దన బాదల్ సేడ్లె కి, కామ్క జెతికయ్ కిచ్చో జలెకి, నే ముల్తె నిదానుమ్ తెన్ తుమ్క సికడ్లె తిలయ్, చి నబగెరి ఎదార్లుమ్ కి, గెరల్ గెరల్ బుల కి, బోదన కెరె తిలయ్. 21 దస్సి, యూదుల్క కి గ్రీసు దేసిమ్చ సుదల్క కి, 'తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా, దేముడుక నిదానుమ్ జంక, చి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక నంపజంక ముక్కిమ్' సాచి సంగితె తిలయ్.

22 "అప్పె, ఒత్త కీసి జయిందె గే నేని, గని ప్రబుచి ఆత్మ అంక పెట్టి కచితుమ్ సంగిల్ రిసా, ఆవ్ యెరూసలేమ్తె ఉట్ట గెతసి. 23 గని కిచ్చో జాని మెలె, ఒత్త గెలె, జేలి జతిసి, సైమల్, అంక పిట్టె నాయ్ మెన, ఆవ్ కేన్ పట్టుమ్తె గెలె కి, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అంక సికయ్తయ్. 24 గని, ఆవ్ జిలె కి మొర్లె కి బాద నాయ్. అంచి జివుక విలువ దెకి నాయ్. ముక్కిమ్క అంక కిచ్చో ఆస మెలె, దేముడు కెర్లె దయచి రిసాచి చి సాచి సంగితె తా మెన" యేసుప్రబు అంక కామ్ దా అస్సె. జలె, కెల్క కెల్తినతె జినుక మాన్సుక కీసి పూర్తి ఆస తయెదె గే, దస్సి జో ప్రబు దిలి కామ్ పూర్తి నిదానుమ్ కెర కేడవుక అంచి ఆస.

25 "పడ్డె, ఈందె, తుమ్ ఎత్కిజిన్ ఆవ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లస అప్పె తెంతో అంక అన్నె దెకున్ నాయ్ మెన ఆవ్ జాని. 26 జాకాయ్, తుమ్ ఎత్కిజిన్చి మొక్కె, తుమ్ ఎత్కిజిన్ సాచి జతి రితి, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చో మెన సాచి సంగితసి మెలె, తుమ్చి రచ్చునచి రిసా అంక అన్నె కిచ్చో పూచి నాయ్. అంచి జా పూచి కుట్టవన అస్సి. 27 దేముడు అంక సికడ్లెసి ఎత్కి తుమ్క బోదన కెర అస్సి, కేన్ కి ఆవ్ లుకడన్క నాయ్.

28 "తుమ్చి పూచి కిచ్చో మెలె, ప్రబుచి ఇస్టుమ్ తెన్ జాగర్ల ఇండ, తుమ్ చెంగిల గొవుడ్లు జా, జోచి మంద జల, యేసుక నంపజలస ఎత్కిజిన్క చెంగిల్ దెకితె తా, సికడ్లె తంక. జోచో సొంత పుత్తున్చి లోయి సువడ, జోవయింక కి ప్రబు గెనన అస్సి. తుమ్ జోక దెకితి రిసా, జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి జో దా అస్సి. 29 ఆవ్ ఉట్ట గెలె, క్రూరుమ్చ డుర్కో జత రిత మాయమాన్సుల్ తుమ్చి నెడమె జా కెర, ప్రబుచి మంద జల, జోక నిదానుమ్ తిలసక అల్లర్ కెరుక పిట్టితి నాయ్. 30 'యేసుచ సిస్సుల్ అమ్చి పట్టి జా జోవయింక పచ్చుత్' మెన, తుమ్చితె

తెంతోచ సగుమ్జిన్ కి సత్తిమ్ మార్పుప కెర్ల కొడె సంగ సంగ సికడుల. 31 జాకాయ్, జేవ్చి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. అచ్చి కీసి జలయ్? కన్టుమ్ సేడ సేడ తిన్ని వెర్సుల్ పూర్తి, రాతి మెద్దెనె, రోజుక నే పిట్టె, తుమ్క జోవయింక సికడ్లె తిలయ్. జా తుమ్ పచ్చు నాయ్. 32 అప్పె దేముడుచి అత్తి తుమ్క ఆవ్ సార్పు కెర దెతసి. జో దయ కెర్లెసి ఎత్కిచ కొడె ఉచరుక ముల నాయ్. జయ్యి నిదానుమ్ పెట్టి తియన్లదు మెలె, తుమ్క అన్నె డిట్టుమ్ కెరెదె, చి జోచ సొంత మాన్సుల్ జంక జో నిసాన్లసక దిలి వాటచ తుమ్క పిట్టె నాయ్.

33 "ఆవ్ ఇన్నె బుల్తె తిలి పొది, కచి వెండి కచి బజరి, కచి పాలల్క ఆస జయి నాయ్. 34 ఆవ్ అంచ సొంత అత్తో తెన్ కామ్ కెర కెర, అంచి రిసా, అంచి తెన్ కామ్ కెర్లనచి రిసా కి సరిపుచుప జతిసి దొర్కు కెరన జితె తిలయ్, మెన తుమ్ జాన్సు. 35 'నజితి కంట, దెంక చెంగిలి' మెన, యేసుప్రబు సంగిలి కోడు నే పచ్చితె, దస్సి, సొంత అత్తో తెన్ కామ్ కెరయి, నెతిర్లసక తోడు కెరె తా, 'దస్సి కెర్లె చెంగిల్' తుమ్క వాట్ దెకయ్లయ్", పవులు బోదన కెర్లన్.

36 ఇసి సంగ కేడవ, పవులు మొగ్రల్ టెక సెర్ను సేడ, జేవ్ ఎత్కిజిన్ తెన్ ప్రార్లన కెర్లన్. 37 జేవ్ ఎత్కిజిన్ దుకుమ్ జల. అంకివోతె ఆనునో నూయి జలి, చి జోవయించి గుండెతె ఎక్కెక్లె పెలన గివెడె దెర అమ్డ చుంబ, 38 కిచ్చోక ఒగ్గర్ దుకుమ్ జల మెలె, "తుమ్ అంక అన్నె దెకున్ నాయ్" మెన జో తెదొడి సంగిలి కోడుచి రిసా, తెదొడి బార్ జా ఓడతె పావెతి ఎద, జోక వట్టె బోడెవ దిల.

21

1 జేవ్ మాన్సుల్తె సెలవ్ నజన, ఓడతె వెగ, ఓడ సోగ జినవ, కోసు మెలి డిబ్బతె పావ నిద్ర తా, అన్నెక్ దీసి రోడెన్ డిబ్బతె పావ, ఒత్త తెంతో సముద్రుమ్ జిన, పతర రేవుతె పావెలమ్. 2 ఒత్త పతరతె ఉత్త, పేసికే ప్రదేసిమ్తె గెతి ఓడ దొర్కు జతికయ్, వెగ బార్ జలమ్.

3 జా ఓడతె పావ్ పొదుల్ గెచ్చు గెచ్చు, కుప్త డిబ్బ అమ్చి డెబ్బి పక్కయ్ తతి రితి జిన, సిరియ ప్రదేసిమ్ పక్క పావ, తూరు రేవుతె ఉత్తిర్లమ్. ఓడతె సావుకర్లు దువార్లి సామన్ ఒత్త ఉత్తవుక తిలి. 4 ఒత్తచ నంపజల సిస్సుల్క చజ, సత్తరెక్ జోవయింతె తా గెలమ్. జేవ్, జర్గు జంక తిలిసి ప్రబుచి ఆత్మసెక్కిక చిన కెర, పవులుక, "యెరూసలేమ్తె గెలె తుక ప్రమాదుమ్, పొని" మెన సంగిల. 5 జలె, సత్తు పొదుల్ గెతికయ్, అన్నె బార్ జంక దెర్లమ్. జా తూరు పట్టుమ్చ నంపజలన్ ఎత్కిజిని, తేర్నివోతెన్ బోదల్ తెన్, పట్టుమ్చ గుమ్మల్ ఇత్తల్తో అమ్క బోడెవ దా, సముద్రుమ్చి ఒడ్డుతె పావడ్ల, చి అమ్ ఎత్కిజిన్ ఒత్త మొగ్రల్ టెక సెర్ను సేడ ప్రార్లన కెర, ఉట్ట, అమ్తె జోవయింతెన్ సెలవ్ నజన, 6 అమ్ ఓడతె వెగిలమ్, జేవ్ గెరి ఉట్ట గెల.

కైసరియ పట్టుమీత పావలిసి

7 తూరు పట్టుమీక ముల అన్నె ప్రయానుమ్ కెర, తొలెమాయి రేవుతె ఉత్త, ఒత్తవ బావుడ్లు తెన్ దస్సుల్ జా జోవయింతె ఎక్కి దీసి తా, 8 అన్నెక్ దీసి ఒడతె గెచ్చ, యూదయ ప్రదేసిమ్చి కైసరియ పట్టుమీచి రేవుతె ఉత్త, సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తో పిలివ్చి గెరి గెలమ్. 'బీద సుదల్క దెకుత్' మెన అగ్గెయి యెరూసలేమ్తెచ యేసుచ బారికుల్ సత్తుజిన్క నిసాన తిల. పిలివ్, జేవ్ సత్తుజిన్తె ఎక్కిలో. జోచి గెరి, సగుమ్ దీసల్ తా గెలమ్.

9 పిలిప్పుక చెత్తర్జిన్ పెండ్లి నే జల దువిసివో తిల. ప్రబుచి ఆత్మ జోవయించి పెట్టి కిచ్చొ సికడెదె గే, జా కోడు ఈంజేవ్ ఉబెడివో సంగుల. 10 పడ్డో, ఆమ్ ఒత్త తిల పొదుల్, ప్రబుచి ఆత్మ సికడ్డ కబుర్లు సంగితో అగబు మెలో యూదయచి అన్నెక్ పక్క తెంతో కైసరియ పట్టుమీతె ఉట్ట అయ్లో.

11 జో అమ్తె జా కెర, పవులుచి కెరాంట బందంతి వాలి నజ, గుర్తుక జోచ సొంత అత్తో చట్టో బందన, "దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ కోడు సంగితయ్ మెలె, ఆవ్ కిసి అప్పె బందన అస్సి గే, దస్సి, ఈంజ వాలిచో మాన్సుక యెరూసలేమ్ పట్టుమీచ యూదుల్ బంద, యూదుల్ నెంజిల అదికారుల్తె సార్పు కెర దెవుల" మెన ప్రబుచి కబుర్ సంగిలన్.

12 జా కోడు సూన, జా పట్టుమీచ నంపజలన, ఆమ్ కి, "యెరూసలేమ్తెచయి, తుయి గో నాయ్!" మెన బతిమాల్పా జా సంగిలమ్. 13 జలె పవులు జోవయింక, "కిచ్చొక దస్సి ఏడ అంక పెట్టితె దుకుమ్ కెరయ్తను? అంక బందిలె బందుత్, జేలి కెర్లు, అన్నె, ఆవ్ మొర్లె యేసుప్రబుక గవురుమ్ జెయెదె మెలె, మొరిందె కి" మెన సంగిలన్.

14 "ఆమ్ కెడ్డి సంగిలే కి, జోక జయి మెన్సు" మెన, ఆమ్ చిన, "దస్సి జలె, ప్రబుచి ఇస్టుమ్ జర్గు జవున్!" మెన, తుక్లె జలమ్.

యెరూసలేమ్తె ఉట్ట గెలిసి

15 జా పడ్డో, జేవ్ పొదుల్ గెతికయ్, అమ్చి సామన్ సర్దు కెర, దెర, యెరూసలేమ్తె గెచ్చుక బార్ జలమ్.

16 అమ్చి తెన్, కైసరియ పట్టుమీచ సిస్సుల్ జల నంపజలన సగుమ్జిన్. అగ్గెయి తెంతో సిస్సుడు జలొ కుప్త డిబ్బు దేసిమ్చొ మ్మాసానుచి గెరి నిద్ర తతి రిసా ఒత్త అమ్క కడ నిల.

17 ఆమ్ యెరూసలేమ్తె పావలితికయ్, బావుడ్లు సర్ద తెన్ అమ్క బెదవన్ల. 18 అన్నెక్ దీసి, పవులు అమ్చి తెన్ యాకోబుతె గెలమ్. ఒత్త సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ ఒత్త బెర తిల. 19 జోవయింతెన్ దస్సుల్ జా, యూదుల్ నెంజిలనతె జో బుల్తె తిలి పొది జోవయింతెన్ దేముడు జోచి అత్తి జర్గు కెర్లిసి ఎత్తి, వర్స తెన్, పవులు సాచి సంగిలన్.

20 జేవ్, సూన కెర సర్ద జా, "దేముడు జా ఎత్తి జర్గు కెర అస్సి" మెన, జో దేముడుచి గవురుమ్ సంగిల, గని పవులుక కిచ్చొ మెల మెలె, "ఓ, బావో, ఇన్నె, అమ్చ యూదుల్తెయి, లచ్చల్జిన్ ప్రబుక నంపజా అస్తి మెన తుయి దెకితసి. మోసేచి అత్తి పూర్గుమ్ దిల ఆగ్గుల్ రితి నిదానుమ్ కెర్తతి. 21 తుచి రిసా కిచ్చొ మెన సూన అస్తి మెలె, తుయి యూదుల్ నెంజిలనచ దేసిమ్లుతె గెచ్చ, 'మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు దిలిసి ఆగ్గుల్ తుమ్ పచ్చ, తుమ్చ పుత్తర్లుక అమ్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరుక ముల, జా అలవాట్ విడ్డల్ ముల', తుయి అమ్చ యూదుల్క సికడ్డసి. 22 జాకయ్, అమ్క కిచ్చొ బాద మెలె, తుక 'ఉట్ట జా అస్సి' మెన కచితుమ్ సూనుల. 23 జాకయ్, తుయి కిచ్చొ కెర్లె చెంగిల్ మెన తుక అమ్ కిచ్చొ సంగితసుమ్ మెలె, అమ్తె చెత్తర్జిన్ 'సెండి ఉత్తవుమ్దె' మెన, దేముడుక ఆతు ఉక్కుల అస్తి. 24 జలె, జేవ్ చెత్తర్జిన్ తెన్ తుయి సుద్ది కెరన, దేముడుచి గుడితె గెచ్చ, జేవ్ సెండి ఉత్తయ్తి కర్పు ఎత్తి తూయి దేను. తుయి దస్సి కెర్లెది మెలె, తుచి రిసా జేవ్ నూన్లిన్క తప్పు మెన చిన, జో కి అమ్చ ఆగ్గుల్ రితి సత్తిమ్ ఇండితయ్ మెన నంపజలన అమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజిన్ దెకుల. 25 గని, యేసుక నంపజల యూదుల్ నెంజిలనక బాద నాయ్. జోవయించి రిసా జోవయింక కిచ్చొ తీర్పు రెగ్గ తెద్రయ్లమ్ మెలె, బొమ్మల్క దిలిసి తుమ్ కా నాయ్, లోయి కా నాయ్, టొట్రో మోడ లోయి నే గెచ్చయ్లి సిద్ర కా నాయ్, చి లంజెకమొ కెర నాయ్, మెన, జా ఎక్కి ఆడ్ర దిలమ్" మెన పవులుక యెరూసలేమ్చ సంగుమ్ వెల్లెల మాన్సుల్ సంగిల.

26 జాకయ్, అన్నెక్ దీసి, పవులు జేవ్ సంగిల చెత్తర్జిన్ తెన్ సుద్ది మెన యూదుల్ సంగితి జా కామ్ కెరన, జోవయింక దేముడుచి గుడితె కడన, "సత్తు పొదుల్ గెలె, అమ్చి సుద్ది జతి కామ్ కేడ్లె, దొర్కు జలి అర్పితుమ్ దెమ్దె" మెన, ఒప్పన్ల.

27 జా కామ్చి జేవ్ ఒప్పన్ల సత్తు పొదుల్ కుట్టిసి పాసి జా, పూర్తి నే జతె అగ్గె, ఆసియా ప్రదేసిమ్చ యూదుల్చ వెల్లెల సుదల్ జా కెర, పవులుక దేవులుమ్తె తిలిసి దెక కెర, ప్రెజల్ ఎత్తిక సికడ్ల, చి జోక దెర్ల. 28 "ఓ అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజిని, తోడు జా, ఈంజొ మాన్సు కేనె గెలె కి, ఆమ్ యూదుల్చి రిసా, అమ్చ ఆగ్గుల్చి రితి, ఈంజ దేముడుచి గుడిచి రిసా, విరోదుమ్ సికడ్లయి. అన్నెక్ కిచ్చొ తప్పు కెర అస్సి మెలె, ఈంజ దేముడుచి గుడి తెడి గ్రీసు దేసిమ్చ సుదల్క కడ ఆన, ఈంజ సుద్ది తిలి టాన్ గార్ కెర అస్సి" మెన ప్రెజల్క సికడ్ల. 29 కిచ్చొక ఈంజ ఆకర్చి కోడు సంగిల మెలె, అగ్గె ఏక్ సుట్టు, ఎపెసు పట్టుమీచొ యూదుడు నెంజిలొ త్రోపిము మెలోసా తెన్

22

గగ్నోల్ జల యూదుల్క పవులు సంగిలసి

పవులు పట్టుమ్తె బుల్తె తిలిసి దెక తిల, చి పవులుక, 'జోవయింక దేముడుచి గుడి తెడి కడ నిలో, కిచ్చొగె' మెన ఉచర తిల.

30 ఆసియా ప్రదేసిమ్చ యూదుల్చ జేవ్ వెల్లెల సుదల్, ప్రెజల్క దస్సి సికడ్డికయ్, పట్టుమ్చ యూదుల్ ఎత్తిజిన్ కోపుమ్ జా, నిగ జా, పవులుక దెర, దేముడుచి గుడి తెంతో ఒగ్గొడ నిల. చి బేగి అదికారుల్ దేముడుచి గుడిచ కెప్పివో డంకిల. 31 పవులుక బార్ కెర, మార గెల్ల, గని ఏలుప కెర్రి రోమ్ దేసిమ్చి జమాన్ సుదల్చి గెరి దేముడుచి గుడిక పాసి తిలి, చి 'ఒండి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ జనాబ్ గగ్నోల్ జతతి' మెన జమాన్చో అదికారి దెక కెర, 32 సగుమ్జిన్ జమాన్లుక చి జోవయించ పుంజెక్ జిన్క వెల్లొక కడ ఆన, జేవ్ జనాబ్ బెర తిలిన్తె నిగ గెల. జేవ్ జనాబ్, జలె, జమాన్లుక చి జోవయించో అదికారిక దెక కెర, పవులుక పెటుక ముల దిల.

33 తెదొడి జమాన్లుచో అదికారి పాసి జా, పవులుక దెర, దొన్ని గొల్పుల్ తెన్ జోక బందయ్లన్. "ఈంజొ కొన్సో? కిచ్చొ కెర అస్సె?" మెన పుసిలన్. 34 జనాబ్చ సగుమ్జిన్ ఏక్ కోడు అస్సె, సగుమ్జిన్ వేర కోడు సంగ, కేకుల్ గల్లె తిల, చి జా గగ్నోల్క జో అదికారి కిచ్చొ రుజ్జు సూనుక నెత్త కెర, "అమ్చి గెరితె ఇన్నెక కడన" మెన జమాన్లుక ఆడ్ర దిలన్.

35 పవులుక దెరన జా గెరిచి మేడచి గుమ్ముమె పావిత పీనెల్తె జమాన్లు వెగుక దెర్లె, జనాబ్ ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జోచి ఉప్పిరి పెలపెలి జతె తిల చి రిసా, జమాన్లు పవులుక ఉక్కుల వయిల. 36 జనాబ్ ఒగ్గర్ కోపుమ్ తెన్ పట్టి జా, "జోక మొరవ, మొరవ" మెన కేకుల్ గల్లె తిల.

పవులు ప్రెజల్ తెన్ కొణొ జలిసి

37 పవులుక జమాన్లు జోవయించి మేడతె కడ నెతె తా, పీనెల్ వెగ గుమ్ముమ్ పాసి పావెలి పొది, "తుక ఆవ్ ఏక్ కోడు సంగుక సెలవ్ దెస్సె గే?" మెన గ్రీకు బాస తెన్ జోవయించో అదికారిక పవులు పుసిలన్. "గ్రీకు బాస జాన్సి గే? 38 జా పొదులె, ఐగుప్తు దేసిమ్చో ఎక్కిలో ఈంజ దేసిమి జా కెర, ఈంజ దేసిమ్చక ఆక్రమించుప కెరుక ఉచర, చెత్తర్ వెయిల్జిన్ కత్తివో దెరన్త మాన్సుల్క ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ సికడ, బయిలు దేసిమి పట్టి కడన తిలో, తూయి జో, కిచ్చొగె" మెన అదికారి సంగిలన్. 39 పవులు జోవయింక జబాబ్ దిలన్, "ఆవ్ యూదుడుయి, కిలికియ ప్రదేసిమ్చి తార్పు పట్టుమ్తె జెర్మిలయ్, చి నాయిమ్క *వెల్లి పట్టుమ్చో జయిందె, ఆవ్ ప్రెజల్క ఏక్ కోడు సంగుక దయ కెర అంక సెలవ్ దె" మెన అదికారిక సంగిలన్. 40 జో అదికారి సెలవ్ దిలన్, చి పవులు, పీనెల్చి ఉప్పిరి టీవో జా కెర, ప్రెజల్క సయ్న కెర్లన్. జేవ్ పూర్తి తుక్లె జతికయ్, జోవయించి ఎబ్రీ బాస తెన్ సంగుక దెర్లన్.

* 21:39 21:39 'వెల్లి పట్టుమ్' మెలె, రోమ్ పట్టుమ్క సంగ తయెదె.

1 కిచ్చొ మెన యూదుల్చి ఎబ్రీ బాస తెన్ పవులు యూదుల్క సంగిలన్ మెలె, "బావుడ్లు, వెల్లొ సుదల్, తుమ్ కెర్రి నిందక జబాబ్ సంగిందె. సూన" మెన, 2 ఎబ్రీ బాస తెన్ సంగిలన్. 'ఆమ్ యూదుల్చి బాస' మెన సూన, అన్సె తుక్లె జల. జాకయ్ జోచి జబాబ్ జో సంగుక దెర్లన్. 3 ఆవ్ యూదుడుయి, కిలికియ ప్రదేసిమ్చి తార్పు పట్టుమ్తె జెర్మిలయ్, గని, ఈంజయి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె వడ్డ, వెల్లొ జలో అమ్చో గమలీయేల్తె సదు కెర్లయ్. జో సికయ్తికయ్, అమ్చ పూర్గుల్చ ఆగ్నల్ రితి నిదానుమ్ సిక కెర్లె తిలయ్, చి తూమ్ అప్పెక కిసి అస్సున్ గే, ఆవ్ కి దేముడుచి సేవ నిదానుమ్ తెన్ కెర్లె తిలయ్. 4 జాకయ్, యేసుతె రచ్చున జతి ఈంజ వాట్క నంపజలసక పూర్తి విరోదుమ్ జా, దెర బంద, మున్నుబోదల్క, తేర్బోదల్క జేల్తె గలయ్లయ్. సగుమ్జిన్క *మార్సిన్తె బెదిలయ్. 5 జా కోడుక ఎత్తిక వెల్లొ పూజిరి కి, సబతె వెసిత వెల్లెల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ కి సాచి జా అస్సి. 'యేసుక నంపజల ఒత్తచ మాన్సుల్క దెర, బంద, సిచ్చ కెరవుక' మెన సెలవ్ నజన, దమస్కు పట్టుమ్తెచ వెల్లెల మాన్సుల్క దెకయ్తి రిసా, ఇన్నెచ ఎత్తిక వెల్లొ పూజిరితె ఉత్తల్ నజేలయ్.

6 "ప్రయానుమ్ గెతె తా, దమస్కుక పాసి అయ్లి పొది, రమారమి మెద్దెనె, పరలోకుమ్ తెంతో చి వెల్లి ఉజిడి అంచి సుట్టునంత డీసిలి. 7 ఆవ్ బుయ్యె సెర్ను సేడ. ఏక్ అవాడ్ అంక సంగిలిసి ఆవ్ సూన్లయ్, 'సావులు, సావులు, అంక కిచ్చొక అల్లర్ కెర్లసి?' మెన సంగిలన్. 8 'తుయి కొన్సొ, ప్రబు?' మెన జబాబ్ దిలయ్, చి జో అంక, 'తుయి అల్లర్ కెర్లొ నజెరతు గవ్విచో యేసు ఆవ్', మెన అంక సంగిలన్.

9 "అంచి తెన్ తిలస, జలె, జా ఉజిడి దెకిల, గని అంచి తెన్ లట్టబ్లొసాచి అవాడ్ సూన్తి నాయ్. 10 తెదొడి, 'ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక, ప్రబు?' మెన, ప్రబుక పుసిలయ్, జో అంక, 'తుయి ఉట్ట, దమస్కు పట్టుమ్తె గో, చి తుయి కిచ్చొ కెరుక అస్సె గే తుక ఒత్త సూనయిందె', మెన, అంక సంగిలన్. 11 జలె అంకి అందర్ ఉజిడిచి రిసా, ఆవ్ గుడ్డి జతికయ్, అంచి తెన్ అయ్లస అంక ఆతు దెర, అంక వాట్ దెకయ్ల, చి దమస్కు పట్టుమ్తె పావెలయ్.

12 "ఒత్త, అననీయ మెలో ఎక్కిలో తిలో. కిసా మాన్సు మెలె, అమ్చో దేముడుచ ఆగ్నల్ రితి నిదానుమ్ కెరెదె, ఒత్తచ యూదుల్ ఎత్తిజిన్ జోక 'చెంగిల్ మాన్సు' మెనుల. 13 జో, అంచితె జా కెర, అంచి పాసి టీవోజ, 'సావులు, బావొ, తుచ అంకివో డీసుల' మెన సంగిలన్, తెదొడి అంకివో చెంగిల్ జా జోక దెకిలయ్. 14 తెదొడి, జో, 'అంచి ఇస్టుమ్

* 22:4 22:4 బారికుల్ 8:1, 9 అద్యయమ్ తెంతో.

జో సికున్, పరలోకుమచి పున్నిమ్ తిలో క్రిస్తుక దెకున్, జోచి అవాడ్ సూన్సు.' మెన, అమ్చ పూర్గుల్చొ దేముడు తుకయ్ నిసాన అస్సె. 15 చి తుయి దెకిలిన్, తుయి సూన్సిచి రిసా, జోచి రిసా, ఎత్కిజిన్ మాన్సుల్క సాచి సంగెదె. 16 అల్లె, కిచ్చొక రకితసి? ఉట్ట జోచి నావ్ దెర బాప్తిసుమ్ నజన, తుయి కెర్ల పాపల్ దోయి జా గెతి రిసా, జోచి రచ్చున నజను., మెన అననీయ అంక సంగిలన్.

17 "ఆవ్ యెరూసలేమ్తె అన్నె బుల అయ్లి పొది, ఏక్ దీసి, దేవులుమ్తె గెచ్చు ప్రార్దన కెర్తె తిలె, ప్రబుతె అంచి మెన్ను పూర్తి తా, 18 'బే బేగి యెరూసలేమ్ ముల ఉట్ట గో. ఇన్నె అంచి రిసాచి తుయి సంగితి సాచి నంప కెర్తె నాయ్.', మెన ప్రబు అంక సంగిలన్. 19 ఆవ్ జోక, ప్రబువ, అవ్ అగ్గె అమ్చ యూదుల్చి కేన్ సబగేరి గెలె కి, తుక నంపజలసక చజ, జేల్తె గలిలయ్, పెటయ్లయ్. 20 పడ్డొ, తుచి సాచి జలో నైవనుక మార్గితె అవ్ కి పాసి టీవోజ, 'చెంగిల్' మెంతె తిలయ్, జోక మార్గనచ సొక్కల్ గట్ట దెర తిలయ్. ఈంజ ఎత్కి జేవ్ అదికారుల్ కి జాన్తి. ఆవ్ ఇన్నె తా గెలె చెంగిల్ కిచ్చొగె మెన, ప్రబుక ఆవ్ సంగిలయ్. 21 జలె, అంక జోకిచ్చొ మెలన్, మెలె, ఉట్ట, గో. కిచ్చొక మెలె, తుయి దూరి గెచ్చు యూదుల్ నెంజిలసక సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక మెన, ఆవ్ తెద్రయ్తసి మెన, ప్రబు అంక సంగిలన్.", మెన పవులు జేవ్ యూదుల్క సంగిలన్.

పవులు సంగితికయ్ జనాబ్ కోపుమ్ జలిసి

22 జా కోడు సంగితె ఎద తుక్లె తా, జోవయింక జేవ్ యూదుల్ సూన్తె తిల. గని, యూదుల్ నెంజిలసచి రిసాచి కోడు సూన, కోపుమ్క గట్టిజ ఒర్న, కిచ్చొ మెన కేకుల్ గల మెలె, "కిసా మాన్సు, ఈంజో! ఈంజ లోకుమ్తె ఈంజో కిచ్చొక జింక! ఇన్నెక మార గెల!" మెన జేవ్ కేకుల్ గల. 23 జోవయించి ఒగ్గర్ కోపుమ్క, జోవయించ సొక్కల్ గట్ట కడన దెర పెట్టి రితి నయన కెర, మత్తి కి వెంట కెర గల్లె తతికయ్, 24 జమాన్లుచొ అదికారి కిచ్చొ కెరుక నేన కెర, "జోక కమె కెర్తె గేర్తె కడన కొర్డల్ తెన్ పెట పరిచ్చు కెర, కిచ్చొ నేరిమ్ జోక వయ్డతతి గే చి జోచి రిసా కిచ్చొక దస్సి మెన ఒర్న దిల గే జానుక" మెన, జమాన్లుక ఆడ్ర దిలన్.

పవులు రోమియుడు మెన జాన్సుప జలిసి

25 గని జేవ్ జోవయింక కొర్డల్ తెన్ పెటుక మెన బందితికయ్, పాసి టీవోజ తిలో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లొక పవులు ఏక్ కోడు సంగిలన్. "సాచి నే సూన్తె, నే తీర్పు జలో రోమియుడుక పెట్టి సిచ్చు దెంక నాయిమ్ గే?" మెన పుసిలన్. 26 జా కోడు పుసితికయ్, జో పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ సూన, వెయి జమాన్లుక వెల్లొతె గెచ్చు, "అమ్ కిచ్చొ కెరుక గే? ఈంజో మాన్సు

రోమియుడు" మెన సంగితికయ్, 27 జో అదికారి పవులుతె జా కెర, "తుయి రోమియుడు గే?" మెంతికయ్, "ఆవ్ రోమియుడుయి" మెన పవులు సంగిలన్. 28 జాకయ్, జో అదికారి, "రోమియుడు జతి రిసా ఆవ్ ఒగ్గర్ డబ్బుల్ దిలయ్" మెన పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ సంగిలన్. "గని ఆవ్ రోమియుడు జా †జెర్మిలయ్" మెన, పవులు జబాబ్ సంగిలన్. 29 బేగి, జోవయింక పెట పరిచ్చు కెరుక ఉచర్లన బియఁ కెర బార్ జల, చి పవులుక, జో రోమియుడు మెన, చి రుజ్జు నే సూన్తె రోమియుల్క సిచ్చు కెరుక, బందుక, నాయిమ్ నాయ్ మెన, 'తప్పు కెర్లయ్' మెన పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ బియఁ గెలన్.

యూదుల్చ అదికారుల్క సబ వెసయ్లిసి

30 అన్నెక్ దీసి, పెందలె, "యూదుల్ కిచ్చొక జోక నింద కెర అస్తి గే సత్తిమ్ సూనిందె" మెన, జోక బందిల గొల్పుల్ యిప కెర, "వెల్లెల పూజర్లు, యూదుల్చి సబతె వెసితన ఎత్కిజిన్ జెతు, చి సబ వెసయిందె" మెన పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ ఆడ్ర దిలన్. జేవ్ యూదుల్ జెతికయ్, పవులుక ఎట్టొతో జోవయింతె కడ ఆన, జోవయించి మొక్కె టీవో కెలన్.

23

1 పవులు, జలె, నే బితె సబ వెసిలసక దెక, "ఓ బావుడ్లు, ఆజి ఎద అమ్చొ దేముడుక సత్తిమ్ ఆవ్ ఇండితన్.", మెన, మొదొల్ సంగిలన్. 2 అననీయ మెలో ఎత్కిక వెల్లొ పూజరి, "జోక చొడి పెట" మెన పవులుక పాసి తిలసక ఆడ్ర దిలన్. 3 తెదొడి, పవులు జోవయింక, "చున్నుమ్ దెరవ ముర్కి లుంకడ్లి కూడు జలో రితొ తుయి మాయమాన్సుక దేముడు తుకయ్ పెటెదె! దేముడు మోసె తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి నాయిమ్ తెన్ అంచి రిసాచ రుజ్జుల్ సూన్తి రిసా సబతె వెస అస్సున్, గని నాయిమ్ నెంతె అంక పెటయ్తసి. తుక కిచ్చొ సత్తిమ్?!" మెన, సంగిలన్. 4 పాసి తిలస, "దేముడుచొ ఎత్కిక వెల్లొ పూజరిక దస్సి దూసుప కెరుక జయె నాయ్." మెన సంగిల, 5 చి, "బావుడ్లు, జోక 'ఎత్కిక వెల్లొ పూజరి జయెదె' మెన ఆవ్ నేని. జాన్తయ్, జలె, దస్సి లట్టబ్తయ్ నాయ్. 'తుమ్చ అదికారుల్క దూసుప కెరుక జయె నాయ్' మెన, దేముడుచి కొడొతె రెగ్గ అస్సె" మెన పవులు జబాబ్ దిలన్.

6 పడ్డొ, 'సబ వెసితనతె సద్దూకయ్యులు చి పరిసయ్యుల్ మెల పండితుల్ ఇన్నె అస్తి' మెన పవులు దెక కెర, సబతె కిచ్చొ మెన కేక్ గలో మెలె, "ఓ బావుడ్లు, ఆవ్ పరిసయ్యుడుయి. అంచ పూర్గుల్ కి పరిసయ్యుల్, 'మొరై అన్నె జివ్ జా ఉట్టుమ్దె' మెన ఆవ్ పరిసయ్యుడు దయిరిమ్ తెన్ అస్సిచి రిసా, అంక నింద కెర పరిచ్చు

† 22:28 22:28 పవులు యూదుల్చి నెకుమ్చొ జలెకి, అబ్బుదినిచి కాలుమ్ తెంతొ 'రోమియులు ఈంజేవ్' మెన నాయిమ్ తెన్ రుజ్జుల్ దెకయ్త కాగ్గల్ జోవయించి కుటుంబుమ్చక తిల.

కెరయ్ తతి.", మెన సంగిలన్. 7 జో దస్సి సంగిల్ రిసా, పరిసయ్యుల్ చి *సద్దూకయ్యులు గగ్గోల్ జల. 8 మాన్సుల్ మొర్లె అన్నె జితి నాయ్, దూతల్ తతి నాయ్, ఆత్మల్ బూతల్ డుంబల్ గట్ట తతి నాయ్ మెన సద్దూకయ్యులు సికడ్తతి. పరిసయ్యుల్, 'మొర్లె జిమ్దె, దూతల్, ఆత్మల్ బూతల్, డుంబల్ గట్ట అస్తి' మెన ఒప్పున్ తతి, చి రిసా, దొన్ని జట్టు జా ఒగ్గర్ గగ్గోల్ జల. 9 తెదొడి, పరిసయ్యుల్ చి జట్టుతెవ సగుమ్ జిన్ మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ సికడ్తన టీచ కెర, "ఈంజో మాన్సుతె కిచ్చొ తప్పు డీసె నాయ్. ఏక్ వేల కేన్ జవున్ ఆత్మ జవున్, దూత జవున్ ఇన్నెతెన్ లట్టబ్బో" మెన సంగిల. 10 జా కోడు సూన కెర సద్దూకయ్యులు ఒగ్గర్ కోపుమ్ జల, చి జేవోజ జట్టు జలన అన్నె ఒగ్గర్ గగ్గోల్ జతికయ్, జమాన్లుచొ అదికారి, 'యూదుల్ పవులుక ఎక్కె దడి దొన్ని పక్కలె దెర చిర మారుల' మెన బియ: కెర "తుమ్ జోవయింతె ఉత్త గెచ్చు, జోక జోవయించి నెడిమి తెంతో ఉర్ల కడ దెర జా అమ్చి జమాన్లు గెరిచి మేడతె ఆన జోక రక" మెన, జమాన్లుక ఆడ్ర దిలన్.

పవులుక ప్రబు దయిరిమ్ సంగిలిసి

11 జా రాతి, యేసుప్రబు పవులుచి పాసి టీవోజ కెర, "తుయి బి నాయ్. ఈంజ యెరూసలేమ్తె తుయి కిసి అంచి రిసా సాచి సంగ అస్సిన్ గే, దస్సి, తుమ్క ఏలుప కెర్తి రోమ పట్టుమ్తె కి అంచి రిసా సాచి సంగితె" మెన ప్రబు జోక సంగిలన్.

పవులుక మారుక మెన యూదుల్ కుట్ట కెర్తిసి

12 అన్నెక్ దీసి పెందలె, యూదుల్ కుట్ట కెర, "పవులుక మార్తె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్దె" మెన ఆతు ఉక్కిల. 13 కెత్తిజిన్ జా కుట్ట కెర్ల మెలె, దొన్ని విసాజిన్చి కంట అన్నె ఒగ్గర్ జిన్. 14 జేవ్ వెల్లెల పూజర్లు చి సబచ వెల్లెల మాన్సులె గెచ్చు, ఇసి మెల, "పవులుక అమ్ మార్తె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్దె" మెన ఆతు ఉక్కుల అస్సుమ్. 15 జాకయ్, తూమ్, సబ వెసితన ఎత్కిజిన్ తెన్, రోమచ జమాన్లుచొ అదికారితె అప్పె గెచ్చు, 'పవులుక అన్నె సరిగా పరిచ్చు కెర తీర్పు సంగుమ్దె. జోక కడ ఆను' మెన జో అదికారిక సంగ. జో కడ ఆన్లె, జో పవులు తీర్పు కెర్తి గెరి పాసి నే జెతె అగ్గె, మారుమ్దె" మెన, కుట్ట కెర్ల.

16 జలె, పవులుక వట్టె దెర మార్తి కుట్టచి రిసా పవులుచి బేన్సిచొ పుత్తుసి సూన తా, జమాన్లు తతిన్తె గెచ్చు, తెడి పెన, పవులుక సంగిలన్. 17 పవులు పుంజెక్ జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ ఎక్కిలోక బుకారా కెర, "జమాన్లుచొ అదికారితె ఈంజో నాడుక కడ నే. ఏక్ కబుర్ ఈంజో ఆన అస్సె" మెన సంగితికయ్, 18 అదికారితె కడన కెర, "జేలి జలొ పవులు

అంక బుకారా కెర, అదికారితె ఈంజో నాడుక కడ నే. జోక కబుర్ ఆన అస్సె, మెన తెద్రయ్ లన్", మెన, పుంజెక్ జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ సంగితికయ్, 19 అదికారి జో నాడుచి ఆతు దెర, జో తెన్ గెర్చి తెడి పెన గెచ్చు, కో నే సూన్తె, "అంక తుయి సంగితి కబుర్ కిచ్చొ?" మెన పుసిలన్. 20 "యూదుల్ కుట్ట కెర అస్తి. ఆరిక, పవులుక అన్నె సరిగా పరిచ్చు కెర తీర్పు కెర్తి రితి జా, తుక, 'కలిక సబతె కడ ఆను' మెన తుక కబుర్ తెద్రవుక ఉచర అస్తి. 21 గని పోని. పవులుక వట్టె దెర మారుమ మెన, దొన్ని విసాజిన్చి కంట అన్నె ఒగ్గర్ జిన్ రకితతి. జోక మార్తె ఎదక చువ్వె తన్నె తమ్దె మెన జేవ్ ఆతు ఉక్కుల అస్తి. తుక 'అమ్ ఉచర్తి ఆడ్ర దెవున్' మెన, రకితె అస్తి", పవులుచొ బేన్సిచొ పుత్తుసి జమాన్లుచొ అదికారిక సంగిలన్.

22 జాక జో అదికారి, "అంక తుయి ఈంజ కబుర్ సంగిలిసి కక్క సంగు నాయ్" మెన నాడుక ఆడ్ర దిలన్. 23 తెదొడి జమాన్లుచొ అదికారి, దొగుల పుంజెక్ జిన్ జమాన్లుక వెల్లొక బుకారా కెర, "దొన్ పుంజో జిన్ మాములుమ్ జమాన్లుక, గోడల్తె వెగిత డబ్బయ్ జిన్ జమాన్లుక, దొన్ పుంజో జిన్ ఈంటెల్ దెర్త జమాన్లుక ఆడ్ర దేను. నొవ్వు గంటల్ రాతిక తెయార్ జా తత్తు. కైసరియ పట్టుమ్ ఎదక జేవ్క తెద్రయిందె. 24 పడ్డొ, పవులు వెగ గెతి రిసా, గోడలు దొర్కు కెరు. జో కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ నే జతె పేలిక్తె తుమ్ జోక బొణొవ దాన" మెన, జేవ్ దొగుల పుంజెక్ జిన్ జమాన్లుక వెల్లొక ఆడ్ర దిలన్. 25 పేలిక్తె దెతి ఉత్తుమ్ రెగిడ్డొ.

26 "వెల్లొ అదికారి జలొ పేలిక్తె ఆవ్ క్లొదియ లూసియ తెద్రయ్ తి ఉత్తుమ్. 27 తుచితె ఆవ్ తెద్రయ్ తో ఈంజో మాన్సుక యూదుల్ దెర, మారిత, గని ఆవ్, అంచ జమాన్లు తెన్ జా కెర, దెక, జోక 'రోమియుడు' మెన సూన, రచ్చించుప కెర్లయ్. 28 జోక 'కిచ్చొ నేరిమ్ వయడ్తతి గే సూనిందె' మెన, జోవయించి సబతె టీవో కెలయ్, 29 'మొర్తి సిచ్చు జవున్, జేల్తె గల్తి సిచ్చు జవున్ ఆనన్ తి కిచ్చొ నేరిమ్ కెరె నాయ్, గని ఎక్కి జోవయించి దేముడుచి నముకుమ్క బెదెతిసి, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్చి అలవాట్ పిట్టయ్ తయ్ జోక నింద కెర్తతి' మెన, అంక రుజ్జు అయ్ లి. 30 తెదొడి, 'జోక మారుక కుట్ట కెర అస్తి' మెన, సూన్లయ్, బేగి తుచితె తెద్రయ్ తసి, జోక నింద కెర్లసక, 'జేవ్ కి తుచి తీర్పు కెర్తి టాన్తె గెచ్చు, జేవ్ వయడ్తె నేరిమ్చి రిసా తుచి మొక్కె జేవ్వి సాచి సంగుత్' మెన ఆడ్ర దా అస్సి" పేలిక్తె అదికారిక జమాన్లుచొ అదికారి ఉత్తుమ్ రెగిడ్డన్. 31 జాకయ్, జమాన్లుచొ అదికారి సంగిల్ రితి, జమాన్లు జా రాతి అంతిపత్తి మెలి పట్టుమ్ ఎద పవులుక బొణొవ దా కెర,

* 23:7 23:7 మాన్సుల్ మొర్లె అన్నె జితి నాయ్, దూతల్ తతి నాయ్, ఆత్మల్ బూతల్ డుంబల్ గట్ట తతి నాయ్ మెన సద్దూకయ్యులు సికడ్తతి

32 అన్నెక్ దీసి పెందలె 'జోక కైసరియ పట్టుమ్ ఎద బొడోవ దెతు' ఎక్కి గోడల్తె వెగిల జమానుక ముల, తిల జమాన్లు యెరూసలేమ్తె అన్నె బుల గెల.

33 పవులుక బొడోవ దిలస, జోవయింతెన్ కైసరియతె పాచ కెర, అదికారిక ఉత్తుమ్ దా కెర, పవులుక జోచి పురె టీవో కెలన్. 34 తెదొడి అదికారి, జా ఉత్తుమ్ సదు కెర, "తుయి కేన్ ప్రదేసిమ్చొ మాన్సు?" మెన పవులుక పుసిలన్. "కిలికియ ప్రదేసిమ్చొ ఆవ్" మెన పవులు జబాబ్ దిలో. 35 "దస్సి జలె, తుక నింద కెర్తన ఇన్నె పాచ అయ్లె, తుచి తగు సూనిందె" మెన సంగ కెర, "హోరోదు రానొచి మేడతె ఇన్నెక కడన రకుత్" మెన పేలిక్స్ అదికారి ఆడ్ర దిలన్.

24

1 పాచ్ పొదుల్ గెతికయ్, ఎత్తిక వెల్లో పూజరి అననీయ, నబతెచ వెల్లెల సుదల్ తెన్, పవులు కెర్తి నింద వయడ్డికయ్ తెర్తుల్లు మెలో ఎక్కిలో తెన్, ఉట్ట అయ్ల. అదికారిచి గెరితె జా కెర, పవులుచి రిసా జేవ్ సంగిలి నింద వయడ్డ. 2 తెదొడి, అదికారి పవులుక కడ ఆనయ్తికయ్, జో కెర్తి నిందచి తగు సంగుక మెన, తెర్తుల్లు సంగిలన్. "తుయి ఏలుప కెర్తికయ్, వెల్లో పేలిక్స్ అమ్చి ఒండి ప్రదేసిమ్క సేంతుమ్, చి తుచి దయచి రిసా, అమ్చి దేసిమ్చ కస్టల్ నస్టల్ మార్సుప జా అస్తి. 3 జాకయ్, తుచి ఎదివాట్ తోడుచి రిసా, అమ్చి సర్లసంతోసుమ్ తుక సూనయ్తసుమ్. 4 తుక ఒగ్గర్ కామ్ తయెదె, చి తుక ఒగ్గర్ కొడొ సూనవ అల్లర్ కెరుక నెనుమ్, గని దయ కెర దొన్ని కొడొ జవున్ సూను. 5 ఈంజొ మాన్సు బలె అల్లర్ కెర్తయ్. ఒండి లోకుమ్చ అమ్చ యూదుల్తె గెచ్చ, ప్రబుతుమ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్తి రితి సికడ్డయ్. పడ్డొ నజరేతు గవ్విచొ యేసుచి అలవాట్ కెర మార్సుప జలనచి జట్టుతె జో ముక్కిమ్. 6 ఈంజ నెంతె అన్నె అమ్చి దేముడుచి గుడిక గార్ కెరుక ఉచర్లో, గని జోక దెర పిట్టయ్లమ్. *అమ్చ ఆగ్గుల్ రితిచి అలవాట్తె కెర్తి రితి జోక తీర్పు కెర్తమ్, 7 గని జమాన్లుచొ అదికారి జలొ లూసియ జా కెర, అమ్చి అత్తి తెంతో జోక ఉర్ల కడన కెర, నేరిమ్ వయడ్డన పేలిక్స్ అదికారిచి తీర్పు కెర్తి టాన్తె గెతు., మెన ఆడ్ర దిలన్. 8 తూయి సొంత జో మాన్సుక పరిచ్చ కెర్తె, అమ్ వయడ్డి నేరిమ్ ఎత్కిచి రిసా తూయి సూన, రుజుల్ దెకితె". 9 యూదుల్ ఎత్కిజిన్ "సరిగా" మెన, జోచి సాచి బెదవ జేవ్ నేరిమ్లు వయడ్డ.

పవులు జబాబ్ దిలిసి

* 24:6 24:6 గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ మత్తెలి తొలితొ రెగిడ్ల నగుమ్ పుస్తకల్తె 6 నంబర్చి ఆకర్ కోడుచి 7 నంబర్చి కోడు తయ నాయ్; మెలె, 'అమ్చ' తెంతో 'దిలన్' ఎద. † 24:14 24:14 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్కి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకవుక మెన కుమియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్నుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సి.

10 తెదొడి, 'తుయి జబాబ్ దేసు' మెన, పవులుక అదికారి సయ్న కెర్తన్, పవులు సంగిలన్. "తుయి ఒగ్గర్ వెర్పులు ఈంజ దేసిమి ఏలుప కెర్తె అస్సిన్చి రిసా దయ్రిమ్ తెన్ ఆవ్ జబాబ్ దెతసి. 11 అప్పెక బార పొదుల్ జంక నేతయ్, దేముడుచి గుడితె బక్తి కెరుక మెన, ఆవ్ యెరూసలేమ్తె గెలయ్. తుక రుజు కావలె మెలె, సాచుల్ అస్సి.

12 "ఆవ్ ఒత్త తా, దేముడుచి గుడితె జవున్, సబ గెరలె జవున్, పట్టుమ్తె జవున్, ఆవ్ కిచ్చొ వేర కోడు సికడ్డిసి దెక అస్తి గె? ఆవ్ ప్రెజల్తె అల్లర్ కమె సికడ్డిసి దెక అస్తి గె? నాయ్! 13 పడ్డొ, అంచి రిసా జేవ్ అప్పె నింద కెర్తెన్క కిచ్చొ రుజు దెకవుక నెత్తిర్తి. 14 గని తుచి మొక్కె ఆవ్ కిచ్చొ ఒప్పన్తసి మెలె, 'తప్పు' మెన జేవ్ సంగితి 'యేసుక్రీస్తు దొర్పు జలి రచ్చున వాట్' మెన ఒప్పన్తి నాయ్. సుబుమ్ కబుర్క నంపజా ఆవ్ ఇండ, అమ్చ †మోసే పూర్నుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ జలెకు, పూర్తులచి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుతె తిలిసి ఎత్కి, జో దేముడుచ కబుర్లు రెగిడ్డిసి ఎత్కి, ఆవ్ నంప కెర్తసి. 15 ఈంజేవ్ ఒప్పన్తిసి ఆవ్ కి దయ్రిమ్ తెన్ పూర్తి నంప కెర్తసి, సత్తిమ్ ఇండిలన అబద్దుమ్ ఇండిలనకి మొర్లె కి, జివ్ జా ఉట్ట గెచ్చుల. 16 జాకయ్, దేముడుక కి, మాన్సుల్క కి కిచ్చొ పాపుమ్ నే కెర్తి రిసా, ఆవ్ జాగర్ల దెకన్తసి.

17 "ఒగ్గర్ వెర్పుల్ గెతికయ్, యూదుల్చ బీద సుదల్క తోడు దెంక మెన, ఒత్తచ మాన్సుల్ దిలి డబ్బుల్ దెరన అయ్లయ్, చి అమ్చొ దేముడుక కానుక దెంక మెన, దేముడుచి గుడితె గెలయ్. 18 సుద్ది జతి కారిమ్ కెరన ఆవ్ దేముడుచి గుడితె దస్సి బక్తి కెర్తె తతికయ్, ఆసియా ప్రదేసిమ్చ అమ్చ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ అంక దెకిల. గని కేన్ జనాబ్ గగ్గోల్ గుగ్గోల్ జలిసి కిచ్చొయ్ నాయ్. 19 అంచి రిసా ఆసియాచ యూదుల్ కిచ్చొ నేరిమ్ వయడుక ఇన్సుమ్ జతతి, జెవ్వి అప్పె ఇన్నె తుచి మొక్కె సాచి జంక జలె చెంగిల్ తత్తి. 20 గని జేవ్ నాయ్, చి ఈంజేవ్ యెరూసలేమ్చ మాన్సుల్ సబ కెర్తెన్తె ఆవ్ నింద జలి పొది, ఆవ్ కిచ్చొ తప్పు కెర్తెన్చి రుజు దెకిల గే, సూన్ల గే, సంగుతు. 21 ఎక్కి కోడుచి రిసా జేవ్ సంగుక జయెదె. జోవయించి నెడిమి ఆవ్ టీవోజ తా, 'మొర్లె కి జివ్ జా ఉట్టుమ్దె' మెన ఆవ్ సంగితిసిచి రిసా అంక ఆజి నింద కెర్తెతి." దస్సి పవులు అదికారిక సంగిలన్.

పవులుక తీర్పు నే జతె జేల్తె రకితె తిలిసి

22 అదికారి జలో పేలిక్స్, యేసుక నంపజతి చి రిసా ఇదిల్ ఒగ్గర్ జానె, చి తీర్పు వాయిద కెర్తి రితి, “జమాన్లుచో అదికారి జలో లూసియ ఇత్తల్ ఉట్ట అయ్లె, తుక వయడ్డి నేరిమ్చి తగు సూనిందె” మెన, పవులుక సంగిలన్.

23 పడ్డొ, ఒత్త తిలో పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లోక, “ఈంజో మాన్సుక జేలి కెర, గని బంద గట్ట నాయ్, గదితె డంక నాయ్, చి జోచ గోతుసుదల్తె కో గోత్ అయ్లె కి, జోక దొర్కు జలిసి కిచ్చొ ఆల్లెకి, అడ్డు కెర నాయ్” మెన పేలిక్స్ ఆడ్ర దిలన్.

24 సగుమ్ దీసల్ గెలి పడ్డొ, పేలిక్స్ అదికారి యూదుడుయి జలి ద్రుసిల్ల మెలి తేర్పిక కడ ఆన, పవులు జేలి తిలిన్తె అయ్ల. పవులుక “జెవున్” మెన పేలిక్స్ సంగ తెద్రయ్తికయ్, అయ్లొ. యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలిన్చి బోదన సూన్ల. 25 పవులు బోదన కెర కెర, కిచ్చొచి రిసా సంగుక దెర్లన్ మెలె, పున్నిమ్చి రిసా, ఆన కెరంతి రిసా, చి ఆకర్ దీసిక లోకుమ్చ మాన్సుల్క యేసుప్రబు పరిచ్చు కెర †తీర్పు కెరుక తిలిన్చి రిసా సంగిలన్, చి పేలిక్స్, సొంత కెర్త తప్పుల్క ఉచర లాజ్ జా బియఁ కెర, “అప్పెచి మట్టుక ఉట్ట గెచ్చు తా. అంక అవ్కాసుమ్ తిలె, తుక కెయఁక గే అన్నె బుకారిందె” మెన జోక తెద్రయ్లన్. 26 పడ్డొ, పేలిక్స్ అన్నె కిచ్చొచి రిసా ఉచర్తె తిలో మెలె, ‘విడ్డల్ జతి రిసా ఏక్ వేల పవులు లంచుమ్ దెయెదె’ మెన ఆన జా తిలో. జాకయ్ ఒగ్గర్ సుట్టు జోక బుకారా బుకారా, జో తెన్ లట్టబ్బొ. 27 గని పవులుక ఒత్త జేలి కెర దొన్ని వెర్పుల్ గెతికయ్, పేలిక్స్ అదికారి వేరతె మార్పుప జలో, చి పొర్కియన్ పెస్తున్ అదికారి జలో. మార్పుప జలి పొది, యూదుల్క పులవుక మెన పవులు జేల్తె దస్సె తతి రితి పేలిక్స్ ముల దిలో.

25

పవులుచి రిసా యూదుల్ అన్నె అల్లర్ ఉచర్లినీ

1 ఏలుప కెరుక మెన, పెస్తున్ యూదయ ప్రదేసిమి ఉట్ట జా తిర్రతి గెలి పడ్డొ, జోవయించి మేడ తిలి కైసరియ తెంతో బార్ జా, యెరూసలేమ్తె గెలో. 2 వెల్లెల పూజర్లుచి యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ జోతె జా కెర, పవులుచి రిసా సంగిల. 3 అన్నె, “దయ కెర పవులుక యెరూసలేమ్తె తెద్రవు” మెన, బతిమాల్పా జా సంగిల. జో అయ్లె, వట్టె లుంక దెర మారుక మెన ఉచర్తతి. 4 పెస్తున్, “పవులు ఒత్త కైసరియతె జేల్తె అన్నె, చి ఒగ్గర్ దీసల్ నే గెతె ఆవ్ ఒత్త అన్నె గెచ్చిందె” మెన సంగ. 5 “ఆవ్ ఒత్త గెచ్చుక బార్ జలె,

‡ 24:25 24:25 కిచ్చొ తీర్పు మెలె, జోవయింక నంపజా సత్తిమ్ జలసక పరలోకుమ్తె కడ నెతిసి, గని నంప నెంజ అబద్ధమ్తె తాఁ గెలసక సిచ్చుతె గల్లినె.

* 25:8 25:8 వెల్లో రానొచి, రానొచి. † 25:10 25:10 సీజరు వెల్లో రానొ, మెలె వెల్లో రానొ, రోమ్ పట్టుమ్తె తాఁ ఈంజ ‘బారికుల్’ చి పుస్తకుమ్తె సంగిల ప్రదేసిమ్లు ఎత్తిచి ఉప్పిరి ఏలుప కెర్తయ్. రోమ్ దేసిమ్చి ప్రబుతుమ్క వెల్లో, జో.

తుమ్చ అదికారుల్ అంచి తెన్ బెద జెతు, చి జో మాన్సు కిచ్చొ నేరిమ్ కెర తిలె, రుజ్జు దెకవుతు!” మెన సంగిలన్.

పెస్తున్ పవులుచి తగు అన్నె సూన్లినీ

6 పెస్తున్ ఎక్కి అట్టు గే దెన్ను గే పొదుల్ ఒత్త యెరూసలేమ్తె తా కెర, కైసరియతె అన్నె ఉట్ట అయ్లన్, చి అన్నెక్ దీసి పవులుచి తగుచ రుజ్జుల్ సూనుక వెస, పవులుక “జెవున్” మెన ఆడ్ర దిలో. 7 పవులు యెరూసలేమ్ తెంతో అయ్ల. యూదుల్ జోవయించి సుట్టునంత టీవోజ కెర, కిచ్చొ కిచ్చొ వెల్లెల నేరిమ్లు ఒగ్గర్ సంగిల, గని రుజ్జుల్ దెకవుక నెతిర్ల. 8 తెదొడి పవులు “యూదుల్చ ఆగ్గుల్ రితి కెర్లించి అలవాట్ ఉచర్లె కి, కిచ్చొ నేరిమ్ కెరి నాయ్, దేముడుచి గుడిచి రిసా కి కిచ్చొ నేరిమ్ కెరి నాయ్, చి అమ్క ఏలుప కెర్లొ *కైసర్చి రాజమ్క కి కిచ్చొయ్ ఇదిలిసి నేరిమ్ కి కెరి నాయ్” మెన, జబాబ్ దిలన్.

9 పెస్తున్, మాత్తుమ్, యూదుల్క పులవుక మెన, పవులుక, “యెరూసలేమ్తె గెచ్చు ఈంజేవ్ అంక సూనయ్ల నేరిమ్లుచి రిసా తీర్పు కెరవనుక ఇష్టుమ్ జతసి గే?” మెన పుసిలన్. 10 గని పవులు జబాబ్ దిలన్, “కైసరు వెల్లో రానొ ఏలుప కెర్తి రితిచి గెరితె తీర్పు జంక మెన ఇన్నె ఆవ్ టీవోజ అన్నె. ఇన్నెయి అంచి తగు తీర్పు సరిగా జంక. యూదుల్క ఆవ్ కిచ్చొ తప్పు కెరి నాయ్. తుయి కి జా కోడు జాన్చి. 11 ఆవ్ తప్పు కెర్తయ్ జలె, మొర్తి సిచ్చుచి ఎదిలి నేరిమ్ కెర్తయ్ జలె, ఆవ్ మొర్లె కి బాద నాయ్. గని ఈంజేవ్ వయడ్డ నేరిమ్లు ఆరిచ జలె, అంక యూదుల్చి రితి తీర్పు కెర సిచ్చు కెరుక మెన ఇన్నెచి అత్తి అంక కో సార్పు కెర దెంక నాయిమ్ నాయ్. కైసర్ వెల్లో రానొ సొంత అంచి తగు సూన తీర్పు కెర్పు” మెన, సంగిలన్. 12 తెదొడి, పెస్తున్, జోవయించి సబచ అదికారుల్ తెన్ వెస లట్టబ్బ, చి పవులు, “ ‘కైసరు సొంత అంచి తగు సూన తీర్పు కెర్పు’ మెన ఇష్టుమ్ జలది. ఈంజ తగు జా సెలవ్ దెతయ్. కైసరుచి గెరి గో” మెన తీర్పు సంగిలన్.

పెస్తున్ పవులుచి రిసా పెస్తున్ అగ్రిప్ప రానొక సంగిలినీ

13 సగుమ్ దీసల్ గెతికయ్, ‘పెస్తున్ నొవర్ ఏలుప కెర్తయ్’ మెన, ఇదిల్ ఉత్తర పక్కచో రానొ జలో అగ్రిప్ప, బేన్ని జలి బెర్నీకే తెన్, కైసరియతె గోత్ అయ్ల. 14 ఒగ్గర్ దీసల్ ఒత్త తతికయ్, పవులుచి తగుచి రిసా పెస్తున్ జో రానొక సంగిలన్. పేలిక్స్ ఏలుప కెర్లె తెంతో జేలి జలో ఎక్కిలొ ఇన్నె అన్నె. 15 జలె, ఆవ్ యెరూసలేమ్తె గెచ్చు తిలి పొది, ఇన దస నేరిమ్లు కెర అన్నె, మెన వెల్లెల పూజర్లు చి

యూదుల్చ అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్ సంగ, తీర్పు కెర సిచ్చ కెరు మెన, అంక సంగిల.

16 “జేవ్ యూదుల్ దస్సి సంగితికయ్. నేరిమ్ వయడ్లస నేరిమ్ వయిలోసా ఎక్కితె తీర్పు కెర్రి టాన్తె జా తగు నూనవుక నే టీవోజతె అగ్గె, నేరిమ్ వయిలోసా జేవ్ నింద కెర్రిన్క జబాబ్ సంగుక అవ్కాసుమ్ నే దెతె అగ్గె, అమ్చ రోమియుల్చి అలవాట్ తెన్ జోక కచి అత్తి సార్పు దెంక జయె నాయ్, మెన, జబాబ్ దిలయ్. 17 జాకయ్, జేవ్ ఇత్తల్ ఉట్ట అయ్లి బేగి, వాయిద నే కెర్రి, అన్నెక్ దీసి తగు నూనవుక మెన తీర్పు కెర్రిన్తె వెన, జోక జెవున్ మెన, కడ ఆనయ్లయ్. 18 నేరిమ్ వయడ్లస టీవో జలి పొది, కిచ్చో విలువచ నేరిమ్లు వయడ్డి నాయ్. 19 జేవ్ కిచ్చోచ నిందల్ జోక సంగితె తిల మెలె, జోవయింఱో దేముడుచి అలవాట్చి కమెచి రిసా, పడ్డో యేసు మెలో ఎక్కిలోక ‘మొర అన్నె జిలో’ మెన పవులు సంగిలిన్క గగ్గోల్ జతె తిల. 20 జాకయ్, దస్సు తగులు తీర్పు కెరుక నేన కెర, ఈంజేవ్ సంగిత నిందల్చి రిసా యెరూసలేమ్తె గెచ్చ తగు నూనవ తీర్పు కెరవనుక ఇస్టుమ్ జతసి గె? మెన పుసిలయ్. 21 గని, వెల్లో రానో జలో కైసరు సొంత తీర్పు కెర్పు, మెన మదెనె ఇన్నె జేలి తయిందె మెన పవులు ఇస్టుమ్ జతికయ్, కైసరతె ఆవ్ తెద్రయ్తి ఎదక జోక రకితె తత్తు మెన, జేలితె అన్నె గలిలయ్,” మెన పెస్తున్ సంగిలన్.

22 జాకయ్ అగ్రిప్ప రానో, ఆవ్ సొంత జోచి తగు నూనుక అంక ఇస్టుమ్, మెన సంగిలన్, చి “దస్సి జలె, కలిక జోక నూన్తె” మెన, పెస్తున్ సంగిలన్.

అగ్రిప్ప రానో పవులుచి తగు నూన్లిసి

23 జలె, అన్నెక్ దీసి, అగ్రిప్ప రానో, బెర్నికే మెలి బేన్సి తెన్ బార్ జా, జమాన్లుచ అదికారుల్ తెన్, చి పట్టుమ్చ వెల్లో సుదల్ తెన్, గెరితె ఒగ్గర్ గవురుమ్ తెన్ జా కెర, వెసిల. పవులుక కడ ఆన మెన పెస్తున్ ఆడ్ర దెతికయ్, కడ ఆన్.

24 తెదొడి, బెర తిలసక పెస్తున్ “ఓ రానో జిలో అగ్రిప్ప, ఇన్నె అయ్లన ఎత్తిజిన, ఈంజో మాన్సుక తుమ్ దెకితసు. ఇన్నెచి రిసా జా సుట్టు యూదుల్ ఎత్తిజిని, యెరూసలేమ్తె కి ఇన్నెకి, అంక బలవంతుమ్ కెర, జో అన్నె జింక కిచ్చోక? మొర్పు! మెన, కేకుల్ గత్తె తిల. 25 గని, ‘మొర్పి సిచ్చ జతి కేన్ నేరిమ్ కెరె నాయ్’ మెన అంక డీసిలి, చి ఈంజో, కైసరు వెల్లో రానో సొంత అంచి తగు, నూన తీర్పు కెర్పు, మెన కోర్ప జతికయ్, దస్సి జలె, జో తెయి రోమ్తె తుక తెద్రయిందె మెన, ఇన్నెక ఒప్పున్లయ్. 26 గని, ఇన్నెచి రిసా అంచో కైసరు ప్రబుక దెతి రిసా కిచ్చో నేరిమ్ రెగుడుక నేన అస్సి; కిచ్చో నేరిమ్ వయడ్డిసి నాయ్ చి రిసా ఎత్తిచి మొక్కె, ముక్కిమ్క తుచి మొక్కె, ఓ అగ్రిప్ప రానో, జోక టీవో కెర అస్సి. కిచ్చో మెన మెలె, ‘జేవ్ జోచి కొడె సూన్లె, ఆమ్

ఇన్నెక పరిచ్చ కెర్రి, ఇన్నెచి రిసా కిచ్చో జవున్ రుజ్జు అమ్చో వెల్లో రానో కైసరుక రెగుడుక జయెదె’. 27 జలె, జేలి జలో కేన్ మాన్సుక ఆరి, కిచ్చో నేరిమ్ వయడుక నేన్తె తెద్రవుక బెదితయ్ నాయ్, మెన ఆవ్ ఉచర్చసి” మెన ఇసి సంగిలన్.

26

అగ్రిప్ప రానోచి మొక్కె పవులు సాచి సంగిలిసి

1 తెదొడి, అగ్రిప్ప రానో పవులుక, “తుయి సొంత జబాబ్ దెంక తుక సెలవ్ దెతసి” మెలన్, చి పవులు ఆతు తెన్ సయ్న కెర, ఇసి మెన జబాబ్ దిలన్.

2 “ఓ అగ్రిప్ప రానో, యూదుల్ కెర్ల నిందల్ ఎత్తిచి రిసా తుచి మొక్కె ఆవ్ జబాబ్ దెంక సెలవ్ దొర్కు జలిచి రిసా అంక సర్ల. 3 యూదుల్ కెర్ల రకల్ ఎత్తి, యూదుల్చ తగుల్ ఎత్తి, తుయి జాన్సి. జాకయ్, తుయి ‘బమ్మ నెంతె అంచి సాచి సరిగా నూనుక’ మెన, ఆవ్ తుక జోకర్చసి. 4 ఆవ్ బాల తతె తెంతో, అమ్చ సొంత మాన్సుల్తె కి ఈంజ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె కి, ఆవ్ కిసి జిలయ్ గే యూదుల్ ఎత్తిజిన్ జాన్తి. 5 అమ్చి మొత్తుమ్చ ఆగ్గుల్ ఎత్తిజిన్చి కంట నిదానుమ్ కెర్ల ఆమ్ పరిసయ్యుల్ బక్తి కెర్రి రితి ఆవ్ ఇండిలిసి మెన జేవ్ అగ్గెయ్ తెంతో జాన్తి. జేవ్ సత్తిమ్ సాచి సంగుక ఇస్టుమ్ ఒత్త జలె, ఇసి సంగిత. 6 అప్పె, జలె, కిచ్చోక అంక తగు కెర అస్తి మెలె, అమ్చ పూర్గుమ్చక అమ్చో దేముడు సంగిలి కోడు ఆవ్ నంపజా దయిరిమ్ తెన్ తిలి రిసాయి. 7 జా కోడు సంగిలిన్క ‘అమ్క జెయిమ్ జవున్!’ మెన, అమ్చ బార సెకుమ్లుచ యూదుల్ రోజుక అందరె మెద్దెనె నిదానుమ్ తెన్ బక్తి కెర్లతి. జేవ్ కోర్ప జతిన్చి ఆసచి రిసా మెన ఆవ్ నంపజతసిచి రిసా, ఓ రానో, అంక నింద కెర్లతి. 8 ‘మొర్లసక దేముడు జియడ్డయ్’ మెన సంగిలె, కిచ్చోక తుమ్ ఎత్తిజిన్ నంప కెరుక నెతిర్లసు?

9 “అగ్గెయి, జలె, నజరేతు గవ్వెచో యేసుక ‘జొయ్యి దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్లొసా’ మెన మాన్సుల్ సంగిలె, ‘అబద్దుమ్’ మెన, మెన్సు నిదానుమ్ ఉచర, ఆవ్ అగ్గె నంపజలన్క జలె అల్లర్ కెర్రి తిలయ్. 10 యెరూసలేమ్తె జోవయింక *అల్లర్ కెర్లయ్. కిసి మెలె, వెల్లెల పూజర్లుచి సెలవ్ నజన, ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్క జేల్తె గలిలయ్, చి ‘మొర్పి సిచ్చ జతు’ మెన, ఆవ్ ఒప్పున్లయ్. 11 ఎత్తి నబగెరి గెచ్చ జోవయింక సిచ్చల్ కెర్రి తిలయ్, చి ‘యేసుక రచ్చించుప కెర్లొసా జతో క్రీస్తు నెంజె మెన సంగ జోవయింక దూసుప కెర్ల’ మెన, జోవయింక అల్లర్ కెర్లయ్. జోవయించి రిసా అంక వెర్రి కోపుమ్చి రిసా, వేర దేసిమ్లుచ పట్టుల్తె గెచ్చ కి, జోవయింక అల్లర్ కెర్రి తిలయ్.

12 “దస్సి, ఏక్ సుట్టు, ‘నంపజలన్క అల్లర్ కెరిందె’ మెన, వెల్లెల పూజర్లుచి సెలవ్ తెన్ జోవయించి అదికారుమ్ తెన్

* 26:10 26:10 బారికుల్ 9 అద్యయిమ్.

ఏక దీని దమస్కు పట్టుమీతె గెతి వట్టె గెతె తతికయ్, 13 ఓ రానో, మెద్దెనె, పరలోకుమ్ తెంతో చి ఏక వెల్లి ఉజిడి దెకిలయ్. పొద్దుచి ఉజిడిచి కంట వెల్లి ఉజిడి. అంచి సుట్టునంత, అంచి తెన్ ప్రయానుమ్ కెర్తె తిలసచి సుట్టునంత డీస లగిలి. 14 జా దెక, ఆమ్ ఎత్తిజిన్ ఎట్టో సెడ్డికయ్, అమ్చి ఎబ్రి బాస తెన్ ఏక అవాడ్ సంగిలిసి నూన్లయ్, 'సావులు, సావులు, అంక కిచ్చొక అల్లర్ కెర్తెసి? ఆవ్ సికడ్డిసి తుయి నెన కెర, తుకయి తూయి నొప్పి కెరంతసి?', మెన సంగిలన్. 15 'తుయి కొన్సొ, ప్రబు?' మెన పుసిలయ్, 'తుయి అల్లర్ కెర్తొ యేసు అచ్చి. 16 తుయి ఉట్ట, టీచొజ. కిచ్చొక తుక అప్పె డీస అస్సి మెలె, అంచ కమె కిచ్చొ దెక అస్సిన్ గే అన్నె కిచ్చొ అంచ కమె తుయి దెకితె గే, జా ఎత్తిచి రిసా తుయి సాచి సంగుక మెన, తుక ఆవ్ నిసాన తెద్రయ్తసి. 17 యూదుల్చి అత్తి కి, యూదుల్ నెంజిలసచి అత్తి కి, తుయి అల్లర్ సేడ్డె కి, ఆవ్ తుక రచ్చించుప కెరిందె. యూదుల్ నెంజిలసతె తుక తెద్రయ్తసి. 18 జేవ్ గుడ్డి జల రిత జా తిలె కి, దెక, అందర్బుద్ది ముల, ఉజిడ్ బుద్ది జా, నయ్తాన్చి సేవ కెరుక ముల, దేముడుచి సేవ కెర్తు' మెన, 'జేవ్ కెర్ల పాపల్ వుంచి జతు చి అంక నంపజా సుద్ది జల అన్నె మాన్సుల్ తెన్, జోవయింక కి టాన్ దొర్కు జవున్' మెన తుక 'జొయ్యి అంచి సాచి సంగున్' మెన, తుకయ్ ఆవ్ తెద్రయ్తసి.", మెన అంక ప్రబు తెదొడి సంగిలన్.

19 "జాక, ఓ అగ్రిప్ప రానో, పరలోకుమ్చొ ప్రబు జా దీని దెకయ్లిన్క సూనయ్లిన్క నే పిట్టయ్తె నిదానుమ్ కెర, 20 తొలితొ దమస్కుతె, పడ్డొ యెరూసలేమ్తె, పడ్డొ ఒండి యూదయ ప్రదేసిమి, పడ్డొ యూదుల్ నెంజిలసచ దేసిమ్లుతె గెచ్చ, ఒత్త కి, తుమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా పెట్టి దుకుమ్ జా ముల, దేముడుక తుమ్ నంపజా మార్పుప జలిన్క రుజ్జు జతి రితి సత్తిమ్ ఇండ మెన, బోదన కెర్తె తిలయ్. 21 జాకయ్, యూదుల్ దేముడుచి గుడితె అంక దెర, అంక మారుక కుట్ట కెర్ల.

22 "ఆజి ఎదక కి, దేముడు అంక తోడు తత్తయ్చి రిసా, బాల వెల్లొ ఎత్తిజిన్చి మొక్కె ఈంజ సాచి ఆవ్ సంగితసి. 'జర్గు జయెదె' మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలస సంగిలిసి తెన్ మోసే పూర్ముచొచి అత్తి దేముడు సంగిలిన్తెన్ బెదితి సాచి ఆవ్ సంగితసి. కిచ్చొ వేరచి నెంజె. 23 జేవ్ కిచ్చొ సంగిలిన్చి రిసా ఆవ్ సంగితసి మెలె, సైమల్ సేడ క్రిస్తు మొరుక అస్సె, చి అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితనక జో మొదొల్ సుదొ జయెదె, చి అమ్చ యూదుల్క కి, యూదుల్ నెంజిలసక కి జోచి ఉజిడి జో దెకయెదె, మెన, పూర్గుల్ సంగిలి కోడు" మెన పవులు సాచి సంగిలన్.

పెస్తున్, పవులు, అగ్రిప్ప లట్టబ్లిసి

24 పవులు దస్సి సాచి సంగితె తతికయ్, పెస్తున్ గట్టిజ అవాడ్ కెరన, "పవులు, తుయి వెర్రి జా అస్సిన్. తుయి ఒగ్గర్ సదు కెర్లిసి తుక వెర్రి కెర మార్పుప కెర్తయ్" మెన సంగిలన్. 25 "తుక జోబర, వెల్లొ పేస్తన్. ఆవ్ వెర్రి నెంజి! ఆవ్ సంగితిసి సత్తిమ్. 26 రానొక పుసు. ఈంజ ఎత్తి జోక ఎర్కె, చి దయిరిమ్ తెన్ జోవయించి మొక్కె ఆవ్ సంగితసి. ఈంజ ఎత్తి కిచ్చొ గుట్టుచి నెంజె. జో కి ఈంజ ఎత్తి కచితుమ్ సూన తయెదె" మెన, పవులు సంగ, 27 రానొచి పక్క పల్ల, "రానొ జలో ఓ అగ్రిప్ప, 'జర్గు జయెదె' మెన అమ్చొ దేముడుచి కబుర్లు సంగితస పూర్ము రెగ్గయ్ల కొడొ తుయి నంపజతసి గే? తుయి 'నంపజతయ్' మెన జాని" మెన, పవులు సంగిలన్. 28 అగ్రిప్ప పవులుక, "అంక బే బేగి మార్పుప జా నంప జవున్, మెన తుయి ఉచర్తసి గే?" మెన పుసిలన్, 29 పవులు, "బే బేగి జవున్, ఆల్మిమ్ జవున్, గని ఎక్కి తుకయి మెని నాయ్. ఆజి అంచి కోడు సూన్తన ఎత్తిజిన్ కి 'ఈంజేవ్ గొల్లుల్క పిట్టవ, అంచి రితి జా మార్పుప జతు!' మెన ఆస తెన్ దేముడుక ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తెసి" మెన, పవులు రానొక సంగిలన్.

30 తెదొడి రానొ, పేలిక్స్, బెర్మీకే, చి జోవయింతెన్ వెన తిలస ఎత్తిజిన్ ఉట్ట, కెర, 31 బార్ జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిచ్చొ మెల మెలె, "ఈంజొ మాన్సు కిచ్చొ మొర్తి సిచ్చుచి ఎదిలి తప్పు జవున్, జేలి జతిన్చి ఎదిలి తప్పు జవున్, కిచ్చొయ్ కెరె నాయ్" మెన సంగిల. 32 చి పెస్తున్క అగ్రిప్ప రానొ, "కైసరు వెల్లొ రానొ సొంత అంచి తగు సూన్సు మెన ఈంజొ మాన్సు సంగితొ నాయ్ జలె, ఇన్నెక విడ్డల్ కెరుక జతి!" మెన సంగిలన్.

27

రోమ పట్టుమీతె పావులీసి ప్రయానుమ్ గెచ్చుక దెర్లిసి

1 అమ్ ఇటలీ దేసిమి ప్రయానుమ్ గెచ్చుక మెన అదికారుల్ సంగితికయ్, పవులుక చి అన్నె జేలి తిలసక, బెగుస్తు వెల్లొ రానొచి మెలి జమాన్లుతె, పుంజెక్జిన్ జమాన్లుక వెల్లొ యూలి మెలో ఎక్కిలోచి అత్తి సార్పు కెర్ల. 2 తెదొడి, వేర దేసిమ్చి అద్రముత్తియ పట్టుమ్చి ఓడ ఆసియా ప్రదేసిమ్చ రేవుల్ వాల్ గెచ్చెదె మెన, జా ఓడతె వెగ బార్ జలమ్. అన్నె మాసిదొనియ ప్రదేసిమ్చి దెస్సలొనీక పట్టుమ్చొ అరిస్తార్కు అమ్చి తెన్ తిలో.

3 ఉత్తర పక్క గెచ్చ గెచ్చ, అన్నెక్ దీని సీదొను రేవుతె ఉత్తిర్లమ్, చి యూలి, పవులుక చెంగిల్ దెక, జోచ ఒత్తచ గోతుసుదల్తె జో గోత్ గెచ్చ ఇదిల్ పుండ సుక్కుమ్ జంక మెన, సెలవ్ దిలన్. 4 పుండ, ఓడతె అన్నె వెగ, ఒత్త తెంతొ అన్నె ఉత్తర పక్క గెచ్చ, తెదొడి పడమర పక్క గెచ్చ, కుప్ర డిబ్బక జీన్లమ్. కుప్రక వేర పక్క గెతమ్, జలె, వాదు అల్లర్ కెర్తి. 5 ఒత్త తెంతొ, కిలికియచి పంపూలియా ప్రదేసిమ్లు

సాడి ఓడ తెన్ గెచ్చు గెచ్చు, లుకియ ప్రదేసిమ్చి మూర రేవుతె ఉత్తిర్లమ్. ⁶ ఇటలీతె గెతి అలెక్సంద్రియ పట్టుమ్ తెంతో చి ఓడ ఒత్త తతికయ్, జా ఓడతె వెగ గెచ్చుక జయెదె మెన పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లో జాన కెర, అమ్క వెగయ్లన్. ⁷ సగుమ్ దీసల్ తిరీమ్ తిరీమ్ ఓడ తెన్ గెలమ్, గని తెదొడి వాదు అల్లర్ కెర్రి, చి క్షీదు రేవు పాసి అయ్లి పొది, అన్నె పడమర పక్క గెచ్చుక ఉచర్లె వాదు పూర్తి అడ్డు కెర్రికయ్, దచ్చెన పక్క గెచ్చు, క్రేతు డిబ్బుచి సల్మోనే మెలి కొన్నక కస్టనె జీన, ⁸ క్రేతుచి లాసేయ పట్టుమ్చి పాసి తిలి 'సూటి రేవుల్' మెలి టాన్తె పావిలమ్.

వెల్లి వాదు అల్లర్ కెర్రిసి

⁹ ఒత్త సగుమ్ దీసల్ తిలమ్, చి చువ్వె తతి అమ్చి పండుగు కేడ్డికయ్, చల్లి పొది పాసి జెతయ్, చి జా పొదిచి వాదుక ఒత్త ఓడతె గెచ్చుక ప్రమాదుమ్చి రిసా, ¹⁰ "గోతుసుదల్, అమ్ అప్పె బార్ జలె, ఓడక, సామన్క, చి అమ్క ప్రమాదుమ్, ఒగ్గర్ నస్టుమ్ జమ్దె మెన దెకితసి" మెన, పవులు జాగర్ల సంగిలన్. ¹¹ గని పవులు సంగిలిన్క పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లో విలువ నే దెకితె, ఓడ ఇండయ్తనచొ ఎజొమాని, అన్నె ఓడచొ ఎజొమాని దొగులచి కోడు సూన్లన్, చి ¹² "ఈంజ రేవుతె వాదు సరిగా అడ్డు జయె నాయ్ చి రిసా ప్రమాదుమ్" మెన ఓడతె తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ సంగ, "ఏక్ వేల క్రేతు డిబ్బుచి పీనిక్స్ మెలి అన్నెక్ రేవుతె పావిలె, ఇదిల్ వేర దిక్కుక మొక్కె జతయ్ మెలె, నెరుతి దిక్కుకచి వాయవ దిక్కుకచి చల్లి పొది ఒత్త రకిలె చెంగిల్ కిచ్చొగె" మెన సంగిల.

¹³ తెదొడి, దచ్చెన పక్క తెంతో ఉల్లువుల్లుల్లు వాదు కెర్రికయ్, 'అప్పె బార్ జలె చెంగిల్ కిచ్చొగె' మెన, ఓడక టీవొ కెర్రి లంగరు మెలి ఇనుము సామన్ సముద్రుమ్ తెంతో కడ కెర, ఇండవుక దెర, క్రేతు డిబ్బుచి గట్టుక పాసి గెచ్చు తా, ఇండయ్తె తిల. ¹⁴ గని ఈసాన్యమూల పక్క తెంతో జెతికయ్ వెల్లి వాదు బుయి పక్క తెంతో వీరుక దెర్రి, ¹⁵ చి జా వాదుక నెత్త కెర, ఓడ పసుల, వాదు గెతి దిక్కుతె వెల్లి జలి. ¹⁶ తెదొడి, కిసి గే, కౌద మెలి ఇదిలిసి డిబ్బుచి గట్టుతె జా కెర, ఓడ పడ్డొ కడ దోనిక కస్టనె ఓడతె వెగడ్లమ్. ¹⁷ డిట్టుమ్ జవున్ మెన, డిట్టుమ్ వాలివొ తెన్ ఒండి ఓడక బందిల. తెదొడి, సూర్తి మెలి ఇన్క డిబ్బుతె ఓడ పెల్లి జలె టక్కున దెరన గెలెదె మెన బియఁ కెర, ఓడ తిరీమ్ ఉట్ట గెన్ను మెన, జేవ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ తెరల్ గట్ట ఉత్తయ్ల.

¹⁸ గని, వాదు కెర్లల్ ఒగ్గర్ కెర, ఓడక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్రికయ్, అన్నెక్ దీసి, ఓడతె దువారె తిలి సామన్ సముద్రుమ్తె గలుక దెర్ల, ఓడ సుల్కన జవున్ మెన. ¹⁹ గని వాదు తగుప జయె నాయ్, చి తిర్రత్క ఎత్తిజిని,

బాల వెల్లో, సొంతయ్ బెద, ఓడ ఇండయ్తె సామన్ కి ఉక్కుల సముద్రుమ్తె గలిలమ్. ²⁰ ఒత్త తెంతో, వాదు పాని గట్టిజ జతికయ్, ఒగ్గర్ దీసల్ జలి పొద్దు డీసి నాయ్, సుక్కల్ డిస్తి నాయ్, చి రచ్చించుప జతి దయిరిమ్ ఎత్తిజిన్క పూర్తి గెలి.

²¹ జేవ్ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ దీసల్ చువ్వె తతికయ్, పవులు జోవయిచి నెడిమి పురె జా, "అవ్ తెదొడి సంగిలిసి సూన్తద్ జలె, క్రేతు తెంతో బార్ జతద్ నాయ్, ఈంజ నస్టుమ్ కస్టుమ్ సేడ్డద్ నాయ్. ²² ఈంజ ఓడ పాడ్ జా గెచ్చెదె, గని కేన్ మాన్సు మొర్ను నాయ్, అప్పె తుమ్ దయిరిమ్ తెన్ తా మెన అవ్ తుమ్క సంగితసి. ²³ కిసి జాని మెలె, అజి రాతి, అవ్ నంపజల్ దేముడుచి దూత ఎక్కిలో జా కెర, అంచి పాసి టీవ, ²⁴ అంక, 'పవులు, తుయి బి నాయ్. తుయి కచితుమ్ *కైసర్చి పాసి టీవ జా జోక తుచి తగు సూనయ్తె. పడ్డొ, ఈందె తుచి తెన్ ఓడతె గెతన కి తుచి తెన్ రచ్చించుప జతు దేముడు తుక వరుమ్ దా అస్సె మెన,' దూత అంక సంగిలన్. ²⁵ జాకయ్, గోతుసుదల్, తుమ్ దయిరిమ్ తా. అంక కబుర్ సంగిల్ రితి కచితుమ్ జర్గు జయెదె మెన అవ్ నంపజతసి. ²⁶ గని మదెనె, కేన్ జవున్ డిబ్బుతె ఓడ పెల్లి జంక అస్సె" ఇసి పవులు సంగిలన్.

ఓడ డిబ్బుచి గట్టుతె వెల్లి జలిసి

²⁷ చొప్ప పొదుల్ గెతికయ్, అందరె, అద్రియ సముద్రుమ్తె అమ్చి ఓడ ఇండ నే ఇండిలి రితి జా తిరీమి గెతె తతికయ్, 'అమ్ బుయింక పాసి జెతసుమ్ కిచ్చొగె' మెన, ఇండయ్తనక అజ్జ అయ్లి. ²⁸ చి 'సముద్రుమ్ కెర్రి దీగ్ అస్సె గే దెకుమ' మెన కొల్ల దెకిలె, పుంజెక్ విస్సెక్ అడుగుల్ దీగ్ అస్సె. అన్నె ఇదిల్ దూరి గెచ్చు కొల్ల దెకిలె, తొబయ్ అడుగుల్ దీగ్ జా అస్సె. ²⁹ తెదొడి, "పత్తల్తె వెల్లి జలె అల్లర్ జమ్దె" మెన బియఁ కెర, 'ఓడ టీవొ కెర' మెన, ఓడచి పడ్డొ పక్క తెంతో చెత్తర్ లంగర్లు సముద్రుమ్తె బుడ్డవ తా, "కెదొడ్క రాతి పాయదె." మెన ప్రార్లన కెర్రి తిల. ³⁰ మదెనె, 'ఓడక ముల దోనితె వెగ బయిలె బార్ జమ' మెన ఓడ ఇండయ్తన, ఆరిక "ఓడచి పుర్రెతోచ లంగర్లు బుడ్డయ్తనుమ్" మెన సంగ, లుంకచోరు ఓడచి దోని ఉత్తవ దిల. ³¹ జా పవులు దెక కెర, పుంజెక్జీన్ జమాన్లుక వెల్లొకచి జమాన్లుక, "ఈంజేవ్ మాన్సుల్ ఓడతె తిలెకయ్ రచ్చించుప జస్తె" మెన సంగిలన్. ³² చి దోనిచ వాలివొ జమాన్లు సుదల్ సింద, దోని ములయ్ల.

³³ కుకుడొ వానెనె, "అప్పె చొప్ప పొదుల్ జయెదె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ బియఁ తా చువ్వె అన్నున్. ³⁴ జాకయ్, అన్నిమ్ కా సత్తు జా. తుమ్ కిచ్చొయ్ నస్టుమ్ నే జస్తె రచ్చించుప జస్తె, చి తుమ్క సెక్తి తయెదె. జేవ్క కి పవులు

* 27:24 27:24 వెల్లో రాసెచి.

బలవంతుమ్ కెర, ³⁵ పోడియె దెర, ఈంజ అన్నిమ్ దా దయ కెర్లచి” మెన, దేముడుక జొకర కెర, ఏక్ గండ మోడ కంక దెర్లన్. ³⁶ జేవ్ దెక, దయిరిమ్ జా, జేవ్ కి కంక దెర్ల. ³⁷ జా ఓడతె మొత్తుమ్ దొన్ పుంజొ డబ్బయ్ సొప్పు జీన తిల. ³⁸ జలె, ఎత్తిజిన్ సరిపుచుప జలిసి కయ్లి పడ్డొ, ఓడక ‘అన్నె సుల్కన జవున్’ మెన, సేసిలి గోదుమ్ ఎత్తి సముద్దుమ్తె గలిల.

³⁹ †పొద్దు బార్ జతికయ్, ‘ఈంజ కేన్ దేసిమ్చి బుయి గె?’ మెన చినితి నాయ్, గని ఏక్ రేవు తిలిసిచి ఇస్క తిలి నదూనుమ్చి ఒడ్డు దెకిల, అన్నె, “ఒత్త పాచిలె, ఓడ ఒడ్డుతె ఒర్లొడ నెంక జయెదె” మెన, ఉచర్ల. ⁴⁰ జాకయ్, జేవ్ బుడ్డవ తిల లంగర్లుచ వాలివొ యిప సముద్దుమ్తె ముల, దిక్కు దెకయ్త చట్టుచ వాలివొ బొడుగ కెర, ఓడక పురై తతి ఇదిలిసి తెర వెగడ, ఒడ్డు పక్క గెచ్చుక దెర్లమ్. ⁴¹ సముద్దుమ్ తెడిచి ఏక్ డిబ్బతె ఓడ పెల్లి జా, దెరన గెలి. పురైతో పక్క టక్కున డిబ్బతె వెన గెలి, పడ్డొ పక్క కెర్లల్ పెట్టికయ్, ఓడ బద్దల్ జా గెలి.

⁴² “ఏక్ వేల ఒడ్డుతె పుంగ్ర ఉట్ట నిగుల” మెన, జేలి తిలసచి రిసా జమాన్లు సుదల్ ఉచర, మారుక ఉచర్ల, గని, ⁴³ ‘పవులుక మొరుక జయె నాయ్’ మెన, పుంజొకీజీన్ జమాన్లుక వెల్లొ అడ్డు కెర్లొ. “పుంగ్రితన, సముద్దుమ్తె డేవ ఒడ్డుతె పుంగ్ర, చి ⁴⁴ పుంగ్రుక నేన్లన ఓడచ డండల్ బల్లుల దెర, ఒడ్డుతె పాచ” మెన ఆడ్ర దిలన్, చి కో నే పిట్టె, ఎత్తిజిన్ ప్రమాదుమ్ తెంతొ ఒడ్డుతె జీన్లమ్.

28

పవులుక అయి చడ్లెకి చెంగిల్ తిలిసి

¹ ఆమ్ ఎత్తిజిన్ ప్రమాదుమ్ నెంతె బుయ్యె పాచిలె, జా డిబ్బక మెలితే డిబ్బ మెన చినిలమ్. ² మెలితే డిబ్బచ మాన్సుల్, జలె, అమ్క ఎత్తిజిన్క చెంగిల్ మరియాద కెర, ‘పాని జా చల్లి కెర్లికయ్’, అమ్క ఆగి లావ దిల.

³ జా ఆగిచి రిసా పవులు దొన్ని దారు కుడవ ఆగితె గల్తె తతికయ్, ఒగ్గర్ విస్సుమ్ దెతి అయి వేడిక బార్ జా, పవులుచి అత్తి చడ టక్కున జలి.

⁴ జోచి ఆతు తెంతొ అయి ఒడొయ్ జా అస్సె మెన జేవ్ మెలితే డిబ్బచ మాన్సుల్ దెక కెర, “ఒహొ, ఈంజొ మాన్సు అత్య కెర్లొసా జా తయెదె. సముద్దుమ్తె నే మొర్లె కి, ఇన్నెచి పాపుమ్క మొరుక అస్సె, కిచ్చొగె” మెన సంగిల. ⁵ పవులు, మాత్తుమ్, ఆతు వీర దెతికయ్, అయి ఆగితె సేడ్డి, చి పవులు కిచ్చొ ప్రమాదుమ్ జయె నాయ్. ⁶ “ఈంజొ పుల గెచ్చు టక్కున జా సేడ మొర గెచ్చెదె” మెన ఉచర్ల, గని ఒగ్గర్

† 27:39 27:39 రాతి పాయితికయ్

సేంపు రకిలెకి, కిచ్చొ జయె నాయ్ మెన దెక కెర, “ఒహొ, ఈంజొ దేముడు జా తయెదె” మెన ఉచర్ల.

⁷ ఒత్త అమ్ తిలిన్క పాసి, జా డిబ్బ దేసిమ్క వెల్లొ జలొ పొప్లి మెలొసొక బుయి తిలి. జో పొప్లి తెన్ దస్సుల్ జతికయ్, అమ్క తిర్రతి ఒగ్గర్ మరియాద కెర్లన్. ⁸ జోచొ అబ్బొన్క జొర్లొ, చి పెట్టి దెర తిలిచి రిసా పవులు జోతె గెచ్చు ప్రార్లన కెర జోక బోడి చడితికయ్, జో చెంగిల్ జలన్. ⁹ దస్సి జర్లు జతికయ్, జా డిబ్బ దేసిమ్చ జొర్లొ తిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ పవులుతె జా కెర, చెంగిల్ జల. ¹⁰ జాకయ్ అమ్క ఒగ్గర్ గవురుమ్ కెర్ల, చి తిన్ని జొన్నొ గెలె, ఆమ్ అన్నె ఓడతె బార్ జంక దెర్లి పొది, అమ్క దొర్కు జలిసి ఎత్తి ఓడతె బెరయ్ల.

రోమ్ పట్టుమ్తె పావులింసి పాచిలిసి

¹¹ జా తిన్ని జొన్నొ గెతికయ్, ఒండి చల్లి పొది జా డిబ్బతె తిలి ఏక్ ఓడతె వెగ, బార్ జలమ్. జా ఓడ అలెక్కుంద్రియ పట్టుమ్ చి. జా ఓడచి బోడితె ‘కల్వల్ దేవతల్’ మెన బొమ్మల్ తిల. ¹² జలె, జా ఓడతె సురకూసు రేవు ఎద ఉత్త, తిర్రతి తిలమ్. ¹³ ఒత్త తెంతొ ఇదిల్ వంకిడి వాటు బుల, రేగియు మెలి రేవుతె పాచిలమ్. ఏక్ దీన్ గెతికయ్, దచ్చెన పక్క తెంతొ చి వాదు కెర్లి, చి అన్నెక దీసి పొతియెలి రేవుతె పాచిలమ్. ¹⁴ ఒత్త ఉత్తిర్లె, నంపజల బావుడ్లు తిల, చి “సత్తు పొదుల్ అమ్చి తెన్ తా” మెన బుకార్ల. జా సత్తు పొదుల్ గెతికయ్, బార్ జా, రోమ పట్టుమ్తె గెలమ్.

¹⁵ ఒత్త రోమక పాసి అయ్లె, నంపజల బావుడ్లు అమ్క “జా అస్తి” మెన సూన తా, దస్సుల్ జంక మెన, రోమక రమారమి దొన్ని విసా తిన్ని మయిలు దూరి తిలి అప్పీయా మెలి ఏక్ సంతవీది ఎదక, సగుమ్జిన్ అయ్ల. అన్నె సగుమ్జిన్ తిన్ని నిజతి గేర్లు మెలి రోమక ముప్పుయ్ పాచ్ మయిలు దూరి తిలి గవ్వి ఎదక అయ్ల. జోవయింక దెక కెర, పవులు అమ్చొ దేముడుక జోచి సర్ల సంగిలన్, చి దయిరిమ్ జలన్. ¹⁶ తెదొడి, ఆమ్ రోమతె పాచిలి పొది, పవులుక జేల్తె గల్లి నాయ్, గని ఇస్టుమ్ అయ్లిన్తె జో జింక సెలవ్ దా, జమాన్ ఎక్కిలొక రకయ్ల.

¹⁷ తిర్రతి గెతికయ్, పవులు ఒత్తచ యూదుల్చ వెల్లొ సుదల్క, అదికారుల్క జోతె బుకార్లొ. జేవ్ ఒత్త ఎక్కితె బెదితికయ్, పవులు జోవయింక, “ఓ బావుడ్లు, అమ్చ యూదుల్క కిచ్చొ అల్లర్ కెరి నాయ్, అమ్చ పూర్లుల్చ విదల్ పిట్టవుక మెన ఆచ్ కిచ్చొ కెరి నాయ్, గని యెరూసలేమ్తె అంక జేలి కెర, రోమియుల్చి అత్తి అంక సార్లు కెర దిల. ¹⁸ రోమియులు అంక పరిచ్చు కెర, అంచి తగు సూన, ‘కిచ్చొ మొర్తి సిచ్చు ఆనన్తి తప్పు కెరి నాయ్’ మెన, జోవయింక రుజ్జు అయ్లిచి రిసా, అంక విడ్డల్ కెరుక

ఇస్టుమ్ జల. 19 గని ఒత్తచ యూదుల్ ఒగ్గర్ జతికయ్, అంక అన్నె కిచ్చొ వాటు నాయ్, చి కైసరు వెల్లో రానొ సొంత అంచి తగు సూన తీర్పు కెర్పు మెన, ఆవ్ కోరప జలయ్. గని అమ్చ యూదుల్చి రిసా అంచి పెట్టి కిచ్చొ విస్సుమ్ నాయ్.

20 “తుమ్క ఆజి కిచ్చొక ఇన్నె బుకార్లయ్ మెలె, తుమ్చి తెన్ దస్సుల్ జంక, చి ఈంజేవ్ గొల్పుల్ తెన్ కిచ్చొక అంక బంద అస్తి మెలె, తెద్రయిందె మెన దేముడు ఆమ్ ఇస్తాయేలుల్క సంగిలో రచ్చించుప కెర్తొసొక, ఆవ్ నంపజా జోవయించి రిసా సాచి సంగిల్, రిసాయి.” మెన సంగిలన్. 21 జలె, జేవ్, “యూదయ తెంతో తుచి రిసా కేన్ ఉత్తల్ జెతి నాయ్, చి ఇత్తల్ అయ్ల అమ్చ యూదుల్ కోయి కి, తుచి రిసా కిచ్చొయ్ అల్లర్ సంగితి నాయ్, 22 గని, తుయి ఉచర్తిసి ఆమ్ సూనుక ఇస్టుమ్ జతసుమ్. తుయి బెదితి జట్టుచి రిసా ఎత్తిజిన్ ‘తప్పు’ మెన సంగితతి” మెన, పవులుక ఒత్తచ యూదుల్చ వెల్లో సుదల్ సంగిల.

23 జాకయ్, జేవ్ సంగిలి దీసి, జో తిలి గెరి ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ యూదుల్ అయ్ల, చి పెందలె తెంతో సాంజ్ ఎద, దేముడుచి రాజిమతె మాన్సుల్ బెదుక అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలి చి సాచి సంగ, *మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్చ కొడొ, పడ్డొ మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్, అన్నె పూర్గుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లుచ కొడొ బెదవ, యేసుక ‘జొయ్యి దేముడు సంగ తిలో రచ్చించుప కెర్తొసొ’ మెన, బోదన కెర్తె తిలన్. 24 జోవయింతె సగుమ్జిన్ జో సంగిలిసి నంప కెర్ల, సగుమ్జిన్ నంప కెర్తి నాయ్. 25 జేవ్ దొన్ని జట్టు జా, ఎక్కి మెన్ను నే జతె ఉట్ట గెల. గని నే గెతె అగ్గెయి, పవులు ఇసి సంగిలన్. “యెసయా పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చ పూర్గుల్క సంగిలి కోడు సరిగా అస్సె.

26 ‘అమ్చ యూదుల్తె గెచ్చ ఇసి మెన సంగ. తుమ్ సూన్తె, గని కచితుమ్ అర్దుమ్ కెరన్ను నాయ్. తూమ్ దెకితె, గని కచితుమ్ నంప కెర్పు నాయ్! మెన సంగు. 27 ఈంజేవ్ అమ్చ మాన్సుల్చి పెట్టి బేడు బంద అస్సె, జోవయించ కంగ్గొ బోయ్ల జా అస్తి, జోవయించ అంకివొ జేవ్ డంకన అస్తి. నెంజిలె, అంకివొ దెకిత, కంగ్గొ సూన్త, పెట్టి అర్దుమ్ కెరంత, చి ఆవ్ జోవయింక చెంగిల్ కెర్తి రితి అంచితె జెత.’ మెన సంగిలి కోడు.

28 “జాకయ్, తుమ్క, అమ్చొ దేముడు దిలి రచ్చన యూదుల్ నెంజిలసక జో దా అస్సె. జెవ్వి సూసుల”

* 28:23 28:23 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమతె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకపుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమాసుమతె మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సె. † 28:29 28:29 గ్రీకు బాస తెన్ ‘బారికుల్’ చి మత్తలి తొలితో రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకతె 29 నంబర్చి కోడు తయి నాయ్.

మెన, పవులు సంగిలన్. 29 †పవులు ఇసి సంగితికయ్, యూదుల్, ఎక్కి మెన్ను నే జతె, దొన్ని జట్టు జా, ఉట్ట గెల.

30 పవులు, సొంత గేరు నజన అద్దె దా దొన్ని వెర్సుల్ ఒత్త జితె తా, కో అయ్లె కి మరియాద కెర, 31 దేముడుచి రాజిమచి రిసా, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి రిసా, కో అడ్డు నే కెర్తె, ఎదార్దుమ్ సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తె తిలన్.

రోమియుల్ క రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. బారిక్ జలో పవులు రోమ్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదొల్ కోడు

1 రోమ్ పట్టుమ్తెచ దేముడు ప్రేమ కెర్ల జోచి సుద్ది జా జోచయ్ జంక మెన, జో నిసాన బుకార్ల మాన్సుల్క, యేసుక్రీస్తుక *గొత్తి సుదొ జలో పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా ఆవ్ జోచొ బారికి జంక మెన, యేసుక్రీస్తు అంక నిసాన బుకారా అస్సె. ఈంజయి కామ్ అంక సార్ప దా అస్సె. 2 ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ తెద్రవుక మెన అగ్గెయి తెంతో జోచ కబుర్లు సంగిలసచి అత్తి, జో రెగ్గయిలీ జో దిలి దేముడుచి కొడొతె ప్రమానుమ్ సంగ తిలన్. 3 సుబుమ్ కబుర్ మెలె, జో దేముడుచొ ఎక్కి పుత్తున్చి రిసాచి కబుర్. జో పుత్తున్క 'మాన్సు' మెన దెకిలె, అమ్ యూదుల్చొ దావీదు పూర్గుమ్చొచి సెకుమ్తె జెర్మిలన్. 4 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు, జో మొర గెచ్చ అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిన్ రిసా దేముడుచి పూత్తు మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి ఒగ్గర్ సెక్తి తెన్ రుజు కెరన్లన్. 5 జలె, ఎత్తి దేసిమి జోక నంపజా జోచి కోడు నిదానుమ్ కెర జోచి నావ్ గవురుమ్ కెర్లు మెన మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్త జోచ బారికుల్ అమ్ జంక మెన, జో ప్రబు జోచి దయ అమ్క దా అస్సె. 6 యేసుక్రీస్తుచ సాంత మాన్సుల్ తూమ్ కి జంక మెన, జేవ్ తెన్ బెదుక మెన వేర వేర దేసిమ్లతె తుమ్క కి దేముడు బుకారా అస్సె.

7 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

రోమియుల్ క దెకుక మెన పవులుచి ఆస

8 తొలితొ కిచ్చొ మెలె, తుమ్ ఎత్తిజిన్చి రిసా †యేసుక్రీస్తుచి నావ్ దెర అంచొ దేముడుక అంచి సర్ల ఆవ్ సంగితసి. ప్రబుచి ఉప్పిరి తుమ్ రోమియుల్ తుమ్చి నముకుమ్ తిలిన్చి రిసా ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ నూన అస్సి. 9 జోచొ పుత్తున్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ నూనవ ఆవ్ సేవ కెర్లొ దేముడు అంచి రిసా సాచి జతయ్.

* **1:1** 1:1 నెంజలె 'గొత్తి జలో రితి', నెంజలె 'సేవ కెర్లొసా'. † **1:8** 1:8 మెలె, యేసుక్రీస్తు జోవయింక నంపజలసచి పాపుమ్ వయ గెచ్చయిలి రిసా 'జొయ్యి మదెనె జతికయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అబ్బొసి అమ్చ ప్రార్లనల్ నూనెదె' మెనయ్, జయి దయిరిమ్క యేసుక్రీస్తుచి నావ్ దెర పవులు దేముడుక ప్రార్లన కెర్లయ్, అమ్ కి జోవయింక ప్రార్లన కెరుక జతయ్. ‡ **1:14** 1:14 గ్రీసు దేసిమ్చ మాన్సుల్క మెనుక జతయ్, గని పవులు ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్లి పొదులె, యూదుల్ నెంజలె ఎత్తిజిన్క కి 'గ్రీసు దేసిమ్చక' మెనుక ఏక అలవాట్ తిలి. § **1:16** 1:16 మెలె, క్రీస్తుకయ్ నంపజతొ ఎత్తి మాన్సు. యోహాను 1:12, 3:16, 18, 36. * **1:16** 1:16 తొలితొ యూదుల్క అమ్కానుమ్ తంక చి పడ్డొకయ్ యూదుల్ నెంజలనక అమ్కానుమ్ తంక మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి సెలవ్. లూకా 24:47, బారికుల్ 1:8, 13:46. † **1:17** 1:17 జోచి సత్తిమ్ పున్నిమ్ జోవయింక నంపజలనక దొర్లు కెరన్తికయ్ అమ్క అన్నె బెదవంతయ్. ‡ **1:17** 1:17 నెంజలె 'చి జా సత్తిమ్ పున్నిమ్ అమ్క దొర్లు జలె, అన్నె నముకుమ్ పలోయ్తయ్'. § **1:17** 1:17 నెంజలె "ప్రబు దెతి పున్నిమ్ జలన జోవయింక ఉప్పిరిచి నముకుమ్కయ్ ఇండుక" హబక్కుకు 2:4 దెక.

ఆవ్ ప్రార్లన కెర్లి పొది, కెయక తెయక నే పిట్టె తుమ్చి రిసా జోక ఆవ్ సంగితసి. 10 తుమ్చి రిసా ఆవ్ ప్రార్లన కెర్లెన్తె ఏక కిచ్చొ మెలె, జోచి దయ తిలె, కీసి గే తుమ్తె ఆవ్ అప్పె జెంక వాట్ దెవున్ మెనయ్ ఆవ్ ప్రార్లన కెర్లసి. 11 తుమ్చి ఆత్మక డిట్టుమ్ కెర్లి రితి తుమ్క కిచ్చొ జవున్ ఆత్మసెక్తి దొర్లు కెర్లి రితి కిచ్చొ జవున్ కామ్క జెతిసి కెరుక మెన, తుమ్క దెకుక తుమ్తె గెచ్చుక అంక ఒగ్గర్ ఆస. 12 తుమ్చి ఆత్మక డిట్టుమ్ కెరుక మెన సంగిలె, తుమ్ కి ఆవ్ కి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో నముకుమ్ దెకిలె అన్నె సర్ల దయిరిమ్ జమ్దె. 13 ఓ బావుడ్లు, తుమ్ కిచ్చొ జానుక అంచి ఇస్టుమ్ మెలె, యూదుల్ నెంజలె అన్నె ఒగ్గర్జిన్తె ఆవ్ కీసి గెచ్చ ప్రబు దిలి పంటొ జోవయింతె లాయ అస్సి గే, తుమ్తె గెచ్చ, తుమ్తె కి దస్సి పంటొ లాయిక మెన ఆవ్ ఒగ్గర్ సుట్టు ఉచర అస్సి, గని అప్పెక అంక వాటు అడ్డు తా అస్సె. 14 †గ్రీసు దేసిమ్చక కి, గ్రీసు దేసిమ్చ నెంజలనక కి, ఒగ్గర్ సదు కెర్లనక కి, సదు నేన్ల మాన్సుల్క కి ఆవ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక మెన, ప్రబు అంక పూచి తియార అస్సె. 15 జాకయ్, తుమ్ రోమ్ పట్టుమ్చక కి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుక మెన అంక ఒగ్గర్ ఇస్టుమ్ అస్సె.

నముకుమ్ వాట్కయ్ రచ్చన దొర్లు జతయ్

16 సుబుమ్ కబుర్చి రిసా అంక కిచ్చొ లాజ్ నాయ్. సుబుమ్ కబుర్చి ఉప్పిరి అంక పూర్తి దయిరిమ్. కీనంపజతొ ఎత్తి మాన్సు పాపుమ్ తెంతొ రచ్చించుప కెర్లి రిసా దేముడుచి సెక్తి సుబుమ్ కబుర్ తెయి అస్సె. జా రచ్చన క్రీస్తుక నంపజతన ఎత్తిజిన్క, *తొలితొ యూదుల్క, పడ్డొ యూదుల్ నెంజలనక. 17 దేముడుచి పున్నిమ్ సుబుమ్ కబుర్ తెయి డిస్టయ్, దొర్లు జతయ్†. జో దెతి జా పున్నిమ్, జా రచ్చన, అమ్క కీసి దొర్లు జతయ్ మెలె, ‡పూర్తి నముకుమ్ వాటు. దేముడుచి కొడొతె జో సాంత రెగ్గయిలి రితి, "ప్రబుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్క కో పున్నిమ్కీ జవుల గే జెచ్చి జవుల".

దేముడుచి పున్నిమ్ నెసిలసచి రిసాచి తీర్పు

18 దేముడుక విరోదుమ్ జా మాన్సుల్క పాపుమ్ కెర కెర జోవయించి పెట్టిచి పాపుమ్తె సత్తిమ్క లుంకడ్డొ, దస్సి ఎత్తి మాన్సుచి ఉప్పిర్ జోచి కోపుమ్ జో దేముడు

పరలోకుమ్ తెంతో నుడ దా దెకయెదె, లయడెదె మెన రుజ్జు *డిన అస్సె. 19 దేముడుక జేవ్ విరోదుమ్ జలిసిచి అన్నె మాన్సుల్క జేవ్ కెర్ల పాపల్క 'జోవయించి పాపుమ్' మెన కిసి సంగుక జయెదె మెలె, జో దేముడుచి రిసా జేవ్ జానుక జతిసి ఎత్తి. జోవయించి పెట్టి జాన్తి. కిసి మెలె, జోయ్యి సొంత జోవయింక దెకవ అస్సె. 20 కిసి మెలె, జో నే డిస్తాసా కిసా అస్సె గే, మెలె జోవయింక 'కెయెక తెయెక తా గెతి సెక్తి అదికారుమ్ జోకయ్ అస్సె. జోయ్యి దేముడు' మెలి రుజ్జు లోకుమ్ జెర్మయ్లి తెంతో, జో తెయార్ కెర్లిన్ ఎత్తితె సొస్తుమ్ డిస్తయ్, చి తెదొడి తెంతో మాన్సుల్ పూర్తి చిన అస్తి. జాకయ్, ప్రబుచి మొక్కె "నేనుమ్" మెనుక నెతిరి. 21 దస్సి, జోవయింక 'జోయ్యి దేముడు' మెన జేవ్ జాన్లె కి ఒప్పున్తి నాయ్, జోక గవురుమ్ దెకితి నాయ్, జో దిలిన్క 'తుయి దిలది' మెన ఒప్పున్తి నాయ్, జోక సర్ల సంగితి నాయ్, గని వెర్రి బుద్ది జల, చి బుద్ది నెంజిల జోవయించ పెట్టి అందర్ జా గెల. 22 'జాన్ల మాన్సుల్ ఆమ్' మెననయి జేవ్ బుద్ది నెంజిలన జా గెల. 23 అన్నె, నే మొర్తో కెయెక తెయెక జీవ్ తతో దేముడుక ముల దా, మాములుమ్ మొర్త మాన్సుల్చి రూపుమ్చ, పిట్టల్ రూపుమ్చ, జంతువుల్ రూపుమ్చ, అయివో రూపుమ్చ బొమ్మల్క ఇస్తుమ్ జా, దనచకయ్ జొకరుక దెర్ల.

24 జాకయ్ దేముడు జోవయింక కిచ్చొ సిచ్చ దిలన్ మెలె, "జోవయించి పెట్టిచ ఆసల్ రితి ఇండ లంజె కమొతె పూర్తి గెచ్చ, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోవయించ ఆగ్గేక నిస్కారుమ్ కెరన, జోవయింక జెవ్వి మరియాద కడన్తి సిచ్చ సేడ్తు, కతు" మెనయ్, దస్సితెయ్ జో జోవయింక సార్పు కెర దిలన్. 25 దేముడుచి రిసాచి సత్తిమ్ గ్యానుమ్ జేవ్ నెన కెర అబద్దుమ్క ఇస్తుమ్ జల, చి జో ఎత్తి జెర్మయ్లిసిచి సేవ కెరుక ముల కెర, జో తెయార్ కెర్లిన్కయ్ జొకరుక దెర, దనచచి సేవ కెర్తతి. గని జెర్మయ్లిసొకయ్ కెయెక కి జెయ్యి! ఆమేన్.

26 జలె, 'జెర్మయ్లిసొక ముల కెర తయార్ జలిన్కయ్ జేవ్ కోర్ప జలి రిసాయి, జోవయించి ఆగ్గేచి పాపుమ్చ ఆసల్క దెర్ను సేడయ్ తత్తు' మెన, దసితె జో దేముడు సార్పు కెర దిలన్. దస్సి, మాములుమ్ తెర్నిమున్ను జతిన్ ముల దా, జోవయించ తేర్బోదల్ తెన్ లంజె జంక దెర్ల.

27 జోవయించ మున్నుబోదల్ కి దస్సి, తెర్ని తెన్ చెంగిల్ జితిసి ముల దా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పూర్తి వెర్రి ఆస జా, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో లంజె వెట్కారుమ్ జా, జోవయించ ఆగ్గేతె ఆత్మల్తె జోవయించి జా పాపుమ్ కెలచి, పాడ్ జల.

28 అన్నె, దేముడుక 'అస్సె. జోయ్యి దేముడు' మెన జేవ్ ఒప్పునుక నెన కెర జోక ప్షెయ్లి రిసా, కామ్క నెంజిలి

బుద్దితె, పొరపాట్ ఇండితిన్తె జోవయింక జో సార్పు కెర దిలన్. 29 జోవయించి పెట్టి కిచ్చొ బెర్రి మెలె, ఎత్తి రగల్ పాపుమ్బుద్ది, పాపుమ్ కమొ, అన్నె మాన్సుల్చి ఆస్తిక ఆస జతిసి. కుస్సిదుమ్ కి బెర్రి. జోవయించి పెట్టి బెర్రు గోసల్, అత్యల్ కెర్తి బుద్ది, కొడె జుజవ జట్టి జతిసి, మోసిమ్ కెర్తిసి, కుస్సిదుమ్ ఉచర్తిసి, దన బుద్దుల్ జల. జేవ్ అన్నె కిసచక జల మెలె, సొండెల్ జలన, 30 మాన్సుల్క ఆరిచ నిందల్ సంగ, జోవయించి నావ్ పాడ్ కెర్తన, పరలోకుమ్చో దేముడుక విరోదుమ్ కెర్తన, అన్నె మాన్సుల్క నిస్కారుమ్ కెర్తన, గవురుమ్ ఉచరంతన, 'అన్నె కిచ్చొ కిచ్చొ గర్పు కమొ కెర్తమ' మెన ఉచర్త కుట్టల్ కెర్తన, అయ్యెన్అబ్బొన్చి కోడు నే నూన్తన జల. 31 జేవ్ బుద్ది నెంజిలన, జేవ్ ఒప్పున్తి కామ్ నే కెర్తన, ప్రేమ నేన్లన, కన్కారుమ్ నేన్లన. 32 "దన కమొ కెర్తన, మొర్తి సిచ్చక విలువ జతతి" మెన దేముడు తీర్పు కెర అస్సె మెన జేవ్ జాన్లె కి, దన కమొ ఇండితతి. చి దన కమొ అన్నె మాన్సుల్ ఇండిలె, మెన్పితతి, 'చెంగిల్' మెంతతి.

2

దేముడుచి పున్నిమ్చి తీర్పు

1 జాకయ్, ఓ మాన్సు కొన్సొ జలెకి, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో 'గర్పు' మెన తీర్పు సంగిలె, తుమ్చ సొంత పాపల్చి రిసా తుమ్క కి జా తీర్పు లయితయ్. మెలె, అన్నెక్కోక 'గర్పొ' మెన తీర్పు సంగిలె, తుమ్క తుమి పాపుమ్ వయడ్తు. తుమ్ తీర్పు సంగిలో మాన్సు కొన్సొ జలెకి, జో కెర్త తప్పల్తె తుమ్ కి ఇండితను. 2 ఆవ్ అగ్గె రెగిడ్డి జాబిత తప్పు కమొ కో కెరుల గే, దేముడు జోవయింక తీర్పు కెర, సిచ్చ కెరుక ఒప్పున అస్సె మెన జానుమ్. అన్నె, జో సత్తిమ్చో జతయ్చి రిసా జో కెర్తి తీర్పు సరిగచి మెన జానుమ్. 3 ఓ మాన్సు కో జలెకి, దన కమొ కెర్తనక జోవయించి పాపుమ్చి తీర్పు తుమ్ సంగిలె, తుమ్ కి దన కమొ కెర్లె, దేముడు దెతి సిచ్చ తుమ్కయ్ పిట్టెదె మెన ఏక్ వేల ఉచరంతను గే? 4 నెంజిలె, 'ఆమ్ కిచ్చొ కెర్లె కి జోచి ఎదివాట్ దయ అమ్చి ఉప్పిరి అస్సె, చి ఓర్పుప జా అమ్క చెమించుప కెరెదె' మెన తుమ్క తుమ్ ఉచరంతను గే? తుమ్క 'జోవయించ పాపల్ ఒప్పున ముల్తు' మెనయ్ జో దేముడు జోచి దయ దెకయ్తయ్ మెన నేన్ను గే?

5 తుమ్చి రాడ్ జివుక తుమ్చ పాపల్ ములుక నెన కెర, జో దేముడు దెతి సిచ్చ తుమ్క తుమి ఆనన్తను. జా సిచ్చ కెయెక లయెదె మెలె, ఎత్తిజిన్క తీర్పు కెర సిచ్చ గే, బవుమానుమ్ గే దెతి జోచి సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయ్తి వెల్లి దీసికయ్. 6 జోవయించి జివితుమ్క కేన్ మాన్సు కిస కమొ

* 1:18 1:18 సిలువతె యేసు మాన్సుచి పాపుమ్ వయ గెచ్చయ్లిన్తె నయ్తానుక మొర్తుక జిన పాడ్ కెర అస్సె; ఎత్తియల్ 2:14. నయ్తానుక జిన పాడ్ కెర్లిన్ తెన్ నయ్తాను చి సేవ కెర్తిసి ఎత్తిచి ఉప్పిరి కి యేసు జిన పాడ్ కెర అస్సె.

కెరై తవుల గే, జయ్యి దీనిక దనచక సరిజతిసి తీర్పుల్ జో జర్గు కెరెదె. 7 జా దీసి నే జతె అగ్గెచి మదెనె నగుమ్జిన్ పరలోకుమ్చి ఉజిడతె బెదితి, ప్రబు గవురుమ్ జతిన్తె బెదితి ఆస జా, జో దెతి సత్తిమ్క నిదానుమ్ ఇండుల. “జేవ్ పరలోకుమ్తె అంచి తెన్ కెయఁక తెయఁక జితి జీవ్, జో దెయెదె. 8 గని సగుమ్జిన్ జోవయించి ఇన్ఱుమ్ అయ్లి రితి ఇండుక ఆస జా, సత్తిమ్ ఇండితిసి ముల కెర, పాపుమ్ ఇండితతి. జోవయించి ఉప్పిరి, జో దేముడుచి కోపుమ్ తయెదె, చి జో దెతి సిచ్చ కచితుమ్ జోవయింక లయెదె. 9 దేముడు జా సిచ్చ జర్గు కెరై, ముక్కిమ్క తొలితో యూదుల్తె, పడ్డో *గ్రీసు దేసిమ్చతె కి, పాపుమ్ ఇండితో ఎత్తి. మాన్సుక బాదల్ దుకుమ్ పిట్ట నాయ్, 10 తొలితో యూదుల్తె, పడ్డో గ్రీసు దేసిమ్చ మాన్సుల్తె కి, సత్తిమ్ ఇండితో ఎత్తి. మాన్సుక ‘బవుమానుమ్’ మెన దేముడు జోవయింక జోచి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె బెదవ గవురుమ్ దా, సేతుమ్ దెయెదె.”

11 దేముడు తేడల్ దెకె నాయ్. 12 అమ్ యూదుల్క జో దిల ఆగ్గుల్ నేన్తె యూదుల్ నెంజిలసతె కో పాపుమ్ కెర తవుల గే, జేవ్ ఆగ్గుల్ నెంతె తీర్పు జా నాసెనుమ్తె గెచ్చుల, అన్సె, అమ్ యూదుల్ జేవ్ ఆగ్గుల్ జానుమ్. జేవ్ ఆగ్గుల్ జాన్ల అమ్ యూదుల్తె కో పాపుమ్ కెర తవుల గే, ఆగ్గుల్చి తెడి అన్సిచి జేవ్ ఆగ్గుల్ జోవయించి ఉప్పిరి సాచి జవుల, చి జోవయించి పాపుమ్చి సిచ్చ జేవ్ వయుల. 13 మోసేచి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్గుల్ ఎక్కి సూన్తనయ్ నాయ్, గని జేవ్ ఆగ్గుల్తె బెదితి బుద్ది ఇండితనయ్ కో జలె, జోవయింకయ్ దేముడు జోవయించి పాపుమ్ నే వయడ్డె జోవయించి దయకయ్ ‘జోవయింక దొర్కు జలి పున్నిమ్ అస్సె’ మెన దెకెదె. దెక జోవయించి సిచ్చ పిట్టయెదె.

14 పడ్డో, యూదుల్ నెంజిలస, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ నెంతె తిలె కి, ఒత్తచ ఆగ్గుల్ జేవ్ నేన తిలె కి, నేన జాన్ల రిత జా జేవ్ ఆగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది జేవ్ ఇండిలె, జేవ్ ఆగ్గుల్ జేవ్ కెయ నే సూన్లె కి నదు నే కెరై కి, జేవ్ ఆగ్గుల్ జోవయించి పెట్టి కామ్ కెరై రితి జతయ్. 15 దొర్కు జలి ఇండడి దెకయ్త ఆగ్గుల్ దేముడు కిసి మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె రెగ్గవ అస్సె గే, ‘దస్సి ఇండుతు’ మెన జేవ్ మాన్సుల్చి పెట్టి జో రెగ్గ అస్సె మెన రుజ్జు జతయ్, అన్సె, ‘సత్తిమ్’ మెన జేవ్ సత్తిమ్ చినితిన్తె, ‘పాపుమ్’ మెన జేవ్ పాపుమ్ చినితిన్తె కి రుజ్జు జతయ్. అన్సె, జోవయింక జెచ్చి పరిచ్చ కెరన నిందల్ వయడన్లి రితి, నెంజిలె చెమించుప కెరన్లి రితి, జోవయించ సొంత కమె ‘చెంగిల్’ గే ‘గార్’ గే జెచ్చి చినన ఒప్పునుల. 16 అమ్ సూనయ్లి సుబుమ్ కబురెతె కిచ్చో ఏక బెదితయ్ మెలె,

జేవ్ ఇసి తీర్పు కెరంతిసి కెయఁక పూర్తి జర్గు జయెదె మెలె, క్రీస్తు జలొ యేసుచి అత్తి దేముడు మాన్సుల్చి పెట్టిచ గుట్టుల్ తిలిసి ఎత్తి తీర్పు కెరై జా వెల్లి దీసికయ్, తెదొడకయ్ పూర్తి రుజ్జు జయెదె.

యూదుల్క మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్

17 గని ఒత్తచ తుమ్ యూదుల్, ‘యూదుల్ ఆము’ మెనన, ‘ఆగ్గుల్ రితి దేముడు అమ్కయ్ దా అస్సెచి రచ్చన జమ్దె’ మెన ఆగ్గుల్కయ్ నంప కెర్తను జలె, ‘అమ్ యూదులి దేముడు తెన్ బెద అస్సుమ్’ మెన గవురుమ్ ఉచరంతను జలె, 18 మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్తె తిలిసి ఎత్తి వెల్లెల మాన్సుల్ తుమ్క సికడ అన్సిచి రిసా, దేముడుచి ఇన్ఱుమ్ కిచ్చో కిచ్చో జతయ్ గే తుమ్ జాన్సు. జలె, చెంగిల్ తిలిన్తె గార్ తిలిసి నిన చెంగిల్చి మెన్సితను జలె, 19 పడ్డో ‘గుడ్డి జలనక వాట్ దెకయ్తన ఆము’ మెన, ‘అందరబుద్దితె తిలనక ఉజిడి దెకయ్తన ఆము’ మెన, 20 ‘బుద్ది నెంజిలనక సికడ్తన ఆము’ మెన, ‘బాలబోదల్క సికడ్తెసా జలమ్ ఆము’ మెన, ‘గ్యానుమ్ ఎత్తి సత్తిమ్ ఎత్తి మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్తె అమ్తెయి, అమ్చ ఆగ్గుల్తెయి అస్సెచి దేముడు జా పూచి ఎత్తి అమ్కయ్ తియార అస్సె’ మెన తుమ్ నిజుమి ఉచర్లె, 21 వేర మాన్సుల్క తుమ్ సికడ్తన తుమ్కయ్ తూమ్ కిచ్చొక సికడన్సు నాయ్! ‘చోరుక నాయ్’ మెన తుమ్ బోదన కెరై కి, చోర్పు నాయ్ గే? 22 ‘లంజెకమె కెర నాయ్’ మెన సంగిలె కి లంజెకమె కెర్తను గే? ‘బొమ్మల్క జొకరుక నాయ్, వెట్కారుమ్!’ మెన ఒప్పున్లె కి, గుడివొతెచ బొమ్మల్ తుమ్ చోర దెర గెతను గే? తుమ్ ఉచర. 23 ‘దేముడు మోసేచి అత్తి అమ్ యూదుల్కయ్ జోచ ఆగ్గుల్ దా అస్సె’ మెన తుమ్ గవురుమ్ ఉచరన్లెకి, ఆగ్గుల్క నిదానుమ్ నే కెరై దేముడుచి మరియాద కడ ఇండితను గే? 24 తుమ్ అమ్చ యూదుల్ కి దన పాపల్ కెర్తను. దేముడుచి కొడతె పూర్తుమ్ తెంతో రెగిడ్డి రితి, †“తుమ్ యూదుల్చ కమెచి రిసా, యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ దేముడుచి నావ్ దూసుప కెర్తతి”.

25 దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ రితి పూర్తి తప్పు నెంతె ఇండితకయ్ తుమ్ యూదుల్ జోచయ్ మాన్సుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతిక విలువ తయెదె. గని జో దిల ఆగ్గుల్ ఇండితిసి తుమ్ పిట్టవన్లె, జోచయ్ మాన్సుల్ జతి గుర్తు దెకయ్తి జా సున్నతి తుమ్ కెరన తిలె కి, నే కెరన్లి రితి జయెదె. 26 జలె, జోచి అగి జా సున్నతి నే కెరన్లొ మాన్సు కో జలెకు దేముడుచ ఆగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది ఇండ ఆగ్గుల్తె సంగిలి దొర్కు జలి సత్తిమ్ నెరవెర్నుప కెరై రితి జలె, జో జా సున్నతి నే కెరన్లెకి, ఆత్మకయ్ జో జా సున్నతి కెరన్లి రితి జా

* 2:9 2:9 ‘గ్రీసు దేసిమ్చ’ మెన ఇన్సె సంగిలె, యూదుల్ నెంజిలనక సంగితయ్. † 2:24 2:24 మెసయా పుస్తకమ్ 52:5, యెషాజ్కెలు 36:22.

అస్సె మెన జో దేముడు దెకె నాయ్ గే? దెకెదె. ²⁷ దస్సి జలె, యూదుల్ నెంజిల మాన్సుల్ జోవయించి అఁగి జా సున్నతి నే కెరన్లెకి, జోవయింతె సగుమ్జిన్ దేముడుచ ఆగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది ఇండితతి. అస్సె, తుమ్ యూదుల్క మోసే తెన్ జోచ ఆగ్గుల్ దా తిలె కి, తుమ్చితె సగుమ్జిన్ ఆగ్గుల్చి కోడు నే కెరై పిట్టయ్తను. జలె, లోకుమ్చ ఎత్తిజిన్క ప్రబు పరిచ్చ కెరై వెల్లి దీసి అయ్లె, ఈంజ మదెనె ప్రబుచి బుద్ది ఇండిల జేవ్ యూదుల్ నెంజిలస తుమ్క నేరిమ్ వయడ్డ సాచుల్ జవుల. మెలె, జోవయింక తుమ్క ప్రబు తీర్పు కెరై, తుమి తీర్పు సేడ పాపుమ్ వయితె. ²⁸ మెలె, యూదుడు జెర్మ ఎక్కి ఆఁగి కెరన్లె గుర్తు తిలోసాక 'నిజుమ్చో యూదుడు' మెనుక నెంజె. పడ్డో ముక్కిమ్క కలుసుప జలి సున్నతి అఁగి కెరంతిసి నెంజె. ²⁹ దస్సి జలె "కో నిజుమ్చ యూదుల్ జవుల?" మెన పుసిలె, ఆత్మకయ్ సుద్ది జలో ఎత్తి మాన్సు. సత్తిమ్ దెతి సున్నతి కిచ్చో మెలె, రెగ్గయ్లి ఆగ్గుల్చి రిసా ఆఁగి కెరంతిసి నెంజె, గని మాన్సుచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జర్గు కెరైసి. జోవయించి ఆత్మతె కో సుద్ది జా జోచయ్ మాన్సుల్ జా తవుల గే, జెవ్వి నిజుమ్చ యూదుల్ జవుల. జోచయ్ జల మాన్సుల్క కిచ్చో ముక్కిమ్ మెలె, మాన్సుల్ దెతి గవురుమ్ నాయ్, గని దేముడు దెతి గవురుమ్.

3

దేముడుచి సత్తిమ్ గెచ్చె నాయ్

¹ జలె, వేర మాన్సుల్క చి కంట అమ్ యూదుల్క కిచ్చో జిన్లి వరుమ్ అస్సె గే? నెంజిలె, అమ్ యూదుల్ జలి చిననీతి సున్నతి కెరంతిన్తె కిచ్చో లాబుమ్, కిచ్చో విలువ అస్సె గే? ² అమ్ యూదుల్క లాబుమి, దేముడు తోలి సంగిల ప్రమానల్ దేముడుచ కొడో అమ్ యూదుల్చి అత్తి జో సార్పు కెర దా అస్సె, జాక అమ్ చెంగిల్ దెకుక మెన, ఒత్త తిలిన్క అమ్ సాచి సూనవుక మెన.

³ దస్సి జలె, అమ్ యూదుల్తె సగుమ్జిన్ నముకుమ్ నెంజిలె కిచ్చో జయెదె? జేవ్ నముకుమ్ నెంజిలిన్చి రిసా జోవయించో అమ్చో దేముడుక 'నిదానుమ్చో నెంజె' మెనుక జయెదె గే? ⁴ ఎత్తి మాన్సు అబద్దుమ్ జలెకి, దేముడు సత్తిమ్ తయెదె. దేముడుచి కొడోతె పూర్గుమ్ జోవయించి రిసా జోయ్యి రెగ్గయ్లి రితి;

*"తుచ కొడో నెరవెర్చుప జతిన్తె తుచి సత్తిమ్ రుజ్జు జయెదె, చి మాన్సుల్ తుక పరిచ్చ కెరై తుయి జిన్తె".

⁵ గని అమ్ యూదుల్చి పాపుమ్చి రిసా అమ్ వెట్కారుమ్ నిస్కారుమ్ జా అస్సెమ్. జో దేముడుచి సత్తిమ్, మాత్రుమ్, జోక గవురుమ్ ఆన్తయ్. జలె, అమ్చి

పాపుమ్క దెకిలె, జోచి సత్తిమ్క దెకిలె, జా తేడ డిస్సిన్తె జోకయ్ గవురుమ్ జెతయ్ జలె, అమ్ కిచ్చో ఉచరుక? 'అమ్ పాపుమ్ కెర్తిన్ చి జో సత్తిమ్ కెర్తిన్చి తేడ దెకిలె జోచి గవురుమ్ డిస్తియ్చి రిసా అమ్చి పాపుమ్తె జోకయ్ లాబుమ్' మెన, జవున్, 'అమ్చి పాపుమ్చి రిసా జో అమ్క సిచ్చ కెరుక బెదె నాయ్' మెన అమ్ ఉచరుక గే? మాన్సుల్చి పాపుమ్ బుద్దికయ్ మాన్సు ఇసి ఉచరుక జయెదె. ⁶ దస్సి ఉచరుక నాయ్. 'ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్క ఆకర్క పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర సిచ్చల్ దెయిందె, బవుమానల్ దెయిందె' మెన జో ఒప్పున అస్సె. జలె, అమ్ యూదుల్చి పాపుమ్క 'కిచ్చో నెంజె' మెలి రితి జో దెకితో జలె, ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్క కో కిసి సత్తిమ్చి తీర్పు కెరుక జయెదె! బెదె నాయ్.

⁷ 'దస్సి మెను నాయ్' మెంతె. 'అంచి అబద్దుమ్చి రిసా దేముడుచి సత్తిమ్ సొస్టుమ్ డీన జోచి గవురుమ్ దెకయ్తయ్ జలె, అంచి పాపుమ్చి సిచ్చ ఆవ్ కిచ్చోక వయుక?' మెంతె, ఓ మాన్సు. ⁸ 'చెంగిల్చి జర్గు జవున్ మెనయ్ పాపుమ్ కెరుమ' మెంతె సగుమ్జిన్. అమ్క "జేవ్ కి దస్సి సంగితతి" మెన, అమ్చి మరియాద కడన్తి రితి సగుమ్ జిని అమ్క నింద సంగితతి మెన తుమ్ జాన్సు. జలె, జేవ్ దస్సి సంగితన జోవయించి జా పాపుమ్చి సిచ్చ కి కతి రితి దేముడు లయడెదె. జోచి తీర్పు సరిగా అస్సె.

లోకుమ్ ఎత్తిచ మాన్సుల్ పాపుమ్ కెర్లన

⁹ జలె, కిచ్చో ఉచరుక జయెదె? వేర మాన్సుల్చి కంట అమ్ యూదుల్క దేముడుచి సిచ్చ పిట్టయ్తిసి కిచ్చో జలెకు తయెదె గే? నాయ్, గెద! ఆవ్ జేవ్చి కంట గొప్పు సుదల్ గే, నెంజుమ్ గెద, ఆవ్ ఉప్పిరి రుజ్జు రెగ్గ దెకయ్లి రితి, ఎత్తి మాన్సు. యూదుల్ జలెకి, గ్రీసు దేసిమ్చ జలెకి, కో జలెకి, పాపుమ్క దెర్ను సేడ పాపుమ్ సుదల్ జా అస్సెమ్

¹⁰ దేముడుచి కొడోతె పూర్గుమ్ రెగ్గవ తిలి రితి, †"సత్తిమ్చో మాన్సు కేనె కి నాయ్. ఎక్కిలో కి నాయ్.

¹¹ కోయి బుద్ది తతోసా నాయ్, జివ్ తిలో దేముడుక చజితోసా కోయి నాయ్.

¹² ఎత్తి మాన్సు సత్తిమ్ ముల, కామ్క నెంజితిన్తె సేడ గెచ్చ అస్తి.

కోయి సత్తిమ్ కెర్తి నాయ్, ఎక్కిలో కి నాయ్."

¹³ ‡"జోవయించి డెంగొ ఉగిడ్ల మెస్సున్, జోవయించ కొడో గని.

మోసిమ్ కెర్తి రిసాయి జిబు చోండి బులయ్ తతి.

అయివోచి విస్సుమ్ జోవయించ ఒట్టోతెయి అస్సె."

¹⁴ §"జోవయించి చోండి బెర్తు సాపెనల్ మూర్కుమ్ విస్సుమ్ అస్సె.

* 3:4 3:4 కీర్తనలు 51:4 † 3:10 3:10 10-12 కీర్తనలు 14:2, 3 చి 53:3. ‡ 3:13 3:13 కీర్తనలు 5:10, చి 139:4. § 3:14 3:14 కీర్తనలు 10:7. * 3:15 3:15 15-17: యెనయా 59:7-8.

15 *జోవయించ చట్టో లోయి దెకుక మెన బే బేగి నిగుల.

16 నాసెనుమ్ కస్తుమ్ జోవయించి ఇండితి వట్టె అస్సె.

17 సేంతుమ్ వాట్ ఇండుక ఎద్దరె నేన్తి.

18 †దేముడుక ఎదిలి కి బితి నాయ్.”

19 మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్తె కిచ్చొ కోడు తిలె కి, కక్క, సంగితయ్ మెలె, జా ఆగ్గుల్చి రితి తెడిచ మాన్సుల్కయ్. కిచ్చొక మెలె, జోవయింతె కోయి దేముడుక జబాబ్ దెంక నెతిర్తి రితి ఎత్కి చోండి ముద్దొ జంక, చి యూదుల్ కి నే పిట్టె, ఒండి లోకుమ్చ ఎత్కి మాన్సు దేముడుచి సిచ్చక జలిలెక జవుల, దేముడుచి పరిచ్చ జోవయించి తీర్పు జంక. 20 మెలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి రితి ఇండితి వాటు దేముడుచి మొక్కె ఈంజ లోకుమ్చొ కేన్ మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచె నాయ్, చి ఆగ్గుల్ రితి మాన్సుల్క తీర్పు కెల్లె, జో కక్కయ్ ‘పున్నిమ్చొ’ మెనుక బెదె నాయ్. ఆగ్గుల్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచితె నాయ్. అమ్చి పాపుమ్ దెకయ్తతి. జేవ్ ఆగ్గుల్తె తిలిసి రిసా అమ్చి పాపుమ్ చినితసుమ్.

యేసుక్రీస్తుక సంపజలె పున్నిమ్

21 ఆగ్గుల్తె నాయ్. గని వేరతెయ్ దేముడు జోవయించి పున్నిమ్ మాన్సుల్క దొర్కు కెర అస్సె. జాకయ్ †మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్, అన్నె పూర్ణుల్చి అత్తి సంగిల దేముడుచ కబుర్లు కి అగ్గె తెంతొ జా రుజ్జు డిస్తయ్. జలె, జా పున్నిమ్ ఆగ్గుల్ రితి నాయ్, గని వేరతెయ్ దొర్కు జలిసి అప్పెయి మాన్సుల్క జానయ్ జా అస్సె. 22 జా పున్నిమ్ యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి కో జోచి నముకుమ్ తివుల గే, జేవ్ ఎత్కిజిన్కయ్ ‘పున్నిమ్’ మెలి రితి దేముడు దెకెదె, జేవ్ కొస్స జలెకి జోచి పున్నిమ్తె జోవయింక వాట దెయెదె.

మాన్సుల్తె జో తేడల్ దెకె నాయ్. 23 మెలె, కో కి పాపుమ్ కెర దేముడు దెకయ్ల సత్తిమ్ ఇండుక నెత్త కెర, జోచి మొక్కె ఒడుప జా అస్సి. 24 జాకయ్, జో కిచ్చొ వాటు మాన్సుల్చి పాపుమ్ పుంచ అస్సె మెలె, జోచి దయకయ్ ఆరి అమ్క నీతిసుదల్ కెర అస్సె. కీసి మెలె, క్రీస్తు జలొ యేసు అమ్చి పాపుమ్ వయిలిన్క జో దేముడు అమ్క సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతొ నెతోవ గెల అస్సె. 25 అమ్ కెర్ల పాపల్క అమ్ జెతికయ్ సిచ్చ పిట్టయ్తి బలి జో జంక జోచి లోయి సూవుక మెన దేముడు అబ్బొసి జోవయింక టీచడ్డన్. జా రచ్చన వరుమ్ అమ్ మాన్సుల్క కి, క్రీస్తుచి ఉప్పిరి అమ్ అమ్చి నముకుమ్ తింక. జో అబ్బొసి జా బలి దిలిసి ఏక్ రుజ్జు దెకయ్తయ్. పాపుమ్క ‘పాపుమీ. జా పాపుమ్ గెలెకయ్ మాన్సుల్క అంచి తెన్ అన్నె బెదవనుక జయెదె’

మెన జో సత్తిమ్చి తీర్పు కెర్లన్చి రుజ్జు దెకయ్తయ్. కిచ్చొక మెలె, జోచి పరలోకుమ్చి కన్యారుమ్ బుద్దిక అమ్చ అగ్గెచ పాపల్ సిచ్చ కెరుక వాయిద కెర తిలన్. 26 జో సత్తిమ్చ తీర్పుల్ కెర్లొసా జలిన్చి జా రుజ్జు ఈంజయి కాలుమ్క దెకవుక మెనయ్ వాయిద కెర్లన్. అన్నె కిచ్చొక మెలె, ‘కో యేసుకయ్ సంపజవుల గే, జోవయించి పాపుమ్ పుంచి జయెదె, జోవయింకయి పున్నిమ్ దెకిన్దె’ మెనయ్ రుజ్జు దెకయ్తి రిసాయి వాయిద కెర్లన్.

27 జాకయ్, ‘అమ్ యూదుల్కయ్ దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె పున్నిమ్’ మెన అమ్ కీసి గవురుమ్ ఆననుక జయెదె! నెంజె. కిచ్చొచి రిసా, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి రితి అమ్ మాన్సుల్ కెర్ల కమె కామ్క నెంజిలిన్చి రిసా నాయ్, కామ్క అయ్లి రిసా నాయ్, గని నముకుమ్ వాటు అమ్క రచ్చన దొర్కు జతయ్. 28 నిజమి, కిచ్చొ ఒప్పన్తసుమ్ మెలె, కేన్ ఆగ్గుల్ రితి ఇండితిన్తె పున్నిమ్ నాయ్, జా నేన్లిన్చి రిసాయి కో నాసెనుమ్తె గెతి నాయ్, గని, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలెకయ్ మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచి జయెదె, చి దేముడు జో మాన్సుక పున్నిమ్ మెలి రితి దెకెదె మెన ఒప్పన్తసుమ్. జా రచ్చన రితి నముకుమ్ వాటు దొర్కు జతిసి.

29 నెంజిలె, దేముడు ఎక్కి యూదుల్కయ్ దేముడు జయెదె మెంతె గే? యూదుల్ నెంజిలసక కి జో దేముడు జయె నాయ్ గే? నిజమి, యూదుల్ నెంజిలసక కి జోయ్యి దేముడు. 30 కిచ్చొక మెలె, ఎత్కిక జో దేముడు, జో ఎక్కిలో. ఎక్కిలోతె ఏక్ రగుమ్ అన్నెక్లొతె అన్నెక్ రగుమ్ జతోసా నెంజెచి రిసా వేర వేర రచ్చన కెరె నాయ్, గని యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లసక క్రీస్తుక సంపజా గెలె, జేవ్ సంపజలి రిసాయి జోవయించి పాపుమ్ జో పుంచెదె చి జోవయింక ‘పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకెదె. అన్నె, జా సున్నతి నే కెరన్లన జోవయింక సంపజా గెలె, జోవయించి నముకుమ్చి రిసాయి జోవయించి పాపుమ్ కి, జో పుంచ జోక కి ‘పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకెదె.

31 దస్సి జలె, ఎక్కి జోచి ఉప్పిర్చి అమ్చి నముకుమ్చి రిసాయి అమ్క ‘పున్నిమ్ జల’ మెలి రితి జో దెకెదె మెలె, జో దిల ఆగ్గుల్ అమ్ వెంట గెలుక గే? నెంజె. అమ్చి నముకుమ్చి రిసాయి జో దిల ఆగ్గుల్ తెన్ బెదితి సత్తిమ్ అమ్ ఇండుకయ్. దస్సి, జేవ్ ఆగ్గుల్తె తిలిసి నెరవెర్చుప కెరుమ్దే.

4

నముకుమ్ వాట్, దేముడుచి దయ వాటు రచ్చన

† 3:18 3:18 కీర్తనలు 36:2. ‡ 3:21 3:21 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొణె ఎత్కి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పున్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్ణుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సె.

1 జలె, అమ్ యూదుల్ చొ పూర్ణుమ్ చొ అబ్రాహామ్ చి రిసా కిచ్చొ మెనును? ఆగ్ గె రగుమ్ చి అమ్ చి జెర్మున్ చి రిసా ఉచర్లె, అమ్ యూదుల్ చి సెకుమ్ క జో అబ్బొ జయెదె. 2 జలె, ఏక్ వేల జోచ కమొచి రిసాయి అబ్రాహామ్ క పున్నిమ్ కలుగు జతి జలె, జో అబ్రాహామ్ గవురుమ్ ఉచరనుక జతి, గని జోవయించ కమొచి రిసాయి జోవయింక పున్నిమ్ మెన మాన్సుల్ ఉచర్లె కి, దేముడు దస్సి దెకె నాయ్.

3 * “అబ్రాహామ్ దేముడు సంగిలి కోడు నంప కెర్లి రిసాయి ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రితి జో ప్రబు దెకిలో” మెన దేముడుచ కొణొతె రెగ్గ అస్సె. 4 జలె, కో జలెకు కామ్ కెర్లె ‘కామ్ కెర్లె’ మెన దెతి కూలి దానుమ్ నెంజె, జా, చి అబ్రాహామ్ “నంప కెర్లి రిసాయి ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రితి ప్రబు దెకిలో” మెన దేముడుచి కోడు తెన్ రెగ్గవ అస్సె. 5 దస్సి, అబ్రాహామ్ తెన్ కిసి జర్గు జలి గే, అన్నె మాన్సుల్ తెన్ కి దస్సి జయెదె. మెలె, కిచ్చొ కామ్ క జెతికయ్ కామ్ జేవ్ నే కెర్లె కి, కిచ్చొ కామ్ కి కామ్ క నెంజెలి కి, పాపుమ్ కెర్లెనక జోచి దయకయ్, జోవయించి పాపుమ్ పుంచితో దేముడుకయ్ కో నంప కెర్లె, జోవయించి నముకుమ్ చి రిసాయి ‘అంచి పున్నిమ్ జోవయింక దా అస్సి’ మెలి రితి జో పాపుమ్ పుంచితో దేముడు దెకెదె.

6 దస్సి, “జోవయించ కమొచి రిసా నాయ్, గని జోచి దయచి రిసా దేముడు కక్క కక్క ‘జోవయింక పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకెదె గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి” మెన దావీదు పూర్ణుమ్ చొ ఏక్ కోడు రెగ్గ అస్సె.

7 † “కిచ్చొ తప్పుల్ చెమించుప జా అస్సి గే, కచ పాపల్ పుంచి జా అస్సి గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి.

8 కేన్ మాన్సుచి పాపుమ్ ప్రబు జోవయింక వయడె నాయ్ గే, జోకయ్ చెంగిలి” మెన రెగ్గ అస్సె.

9 జలె, ఈంజ చెంగిల్ వరుమ్ కక్క దొర్కు జతయ్? ఎక్కి యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లనకయ్ దొర్కు జతయ్ గే జా సున్నతి నే కెరన్లనక కి దొర్కు జతయ్ గే? అబ్రాహామ్ నంపజలిన్ కయ్ ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రితి ప్రబు జోచి దయక దెకిలన్ మెంతసుమ్. 10 జలె, ప్రబు జోక ‘జోవయింక పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకిలిసి కెయ తెంతో? జా సున్నతి జో నే కెరంతె అగ్గె తెంతో గేర్ కెరన్లి పడ్డె గే? పడ్డె తెంతో నాయ్. అగ్గెయ్ తెంతో. 11 జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె తెంతో జో నంపజలిన్ చి రుజ్జు దెకయ్ తి గుర్తుకయ్ పడ్డె జో జా సున్నతి కెరన్లొ. దస్సి, జా సున్నతి

నే కెరంతె కో నంపజా ప్రబు ఆరి దెతి పున్నిమ్ జా తవుల గే, జోవయింకయ్ అబ్రాహామ్ అబ్బొసి జయెదె. దస్సికయ్, జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె కి ప్రబు ‘జోవయింక పున్నిమ్’ మెలి రితి అబ్రాహామ్ క దెకిలో. 12 అన్నె, దస్సి కి, కో జా సున్నతి కెరన తిలె కి, జా సున్నతి నే కెరంతె అగ్గె తెంతో దేముడుచి కోడు నంప కెర్లె అబ్రాహామ్ చి రితి జవుల గే, మెలె, జోచి రితి నంపజవుల గే, జోవయింకయ్ కి అబ్రాహామ్ అబ్బొసి జయెదె.

13 దస్సి, “ఈంజ లోకుమ్ ఏలుప కెర్లి వాట తుమ్ క దొర్కు కెరిందె” మెన అబ్రాహామ్ క చి ‘జోచి సెకుమ్ తె పడ్డె జెర్ముక తిలనక’ మెలి కోడు, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ కేన్ వాట్ అయ్ లి మెలె, ఆగ్గుల్ రితి వాట్ నాయ్, గని జో దేముడుచి కోడు జో నంపయ్ కెర్లెన్ చి రిసా ‘జోవయింక పున్నిమ్’ మెలి రితి జో దెకిలన్. 14 ఏక్ వేల దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ రితి కెర్లెన, జేవ్ జా ఆగ్గుల్ రితి కెర్లి రిసాయి అబ్రాహామ్ చ పుత్తర్లు జా ఏలుప కెరుక తత్తి జలె, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ కామ్ క నెంజెలి, జా ప్రమానుమ్ చి ఉప్పిర్ చి నముకుమ్ కామ్ క నెంజెలి.

15 అమ్ ఆగ్గుల్ తిలనచి ఉప్పిర్ చి తీర్పు కిచ్చొ మెలె, ‘పున్నిమ్ జా అస్సి’ మెన కచి రిసా ఆగ్గుల్ సాచి జతి నాయ్. ఆగ్గుల్ తిలె, అమ్ చ కమొక ‘పాపుమ్ చయ్’ మెన రుజ్జు దెకవయ్ అమ్ చి పాపుమ్ చి రిసాచి సిచ్చ ఆన్ తతి. అన్నెక్ కిచ్చొ మెలె, ఆగ్గుల్ నెంజెలిన్ తె, ఆగ్గుల్ నేన్లనతె కో పాపుమ్ కెర అస్సి గే, నెంజెలి ఏక్ వేల పున్నిమ్ కెరుక జతి జలె ‘పున్నిమ్ కెర అస్సి’ గే ఆగ్గుల్ వాట్ రుజ్జు కెరుక నెంజె. 16 జేవ్ దొన్ని అల్లర్ చి రిసా మాన్సుచి రచ్చునక దేముడు కిచ్చొ దిలో మెలె, జోయ్యి ఆదారుమ్ కెర్లిసి కిచ్చొ మెలె, కమొ నెంజె, గని రితి నముకుమ్ తెన్. కిచ్చొక మెలె, కమొ నాయ్, గని నముకుమ్ ఆదారుమ్ జలె, జా ప్రమానుమ్ జెయిమ్ జతిన్ క దేముడుచి దయయ్ సాలు, అన్నె, జా ప్రమానుమ్ జోచి దయచి రిసా జెయిమ్ జయెదె జలె, అబ్రాహామ్ చ పుత్తర్లు జలన ఎత్తిజిన్ కయ్ జా ప్రమానుమ్ జెయిమ్ జయెదె. అబ్రాహామ్ చ పుత్తర్లు యూదులి, అమ్ చి దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ అమ్ చ తిలనయ్ గని అన్నె కోయి నాయ్ మెన నాయ్, పడ్డె ‘అమ్ యూదుల్ ఎత్తిజిని’ మెన నాయ్. గని అబ్రాహామ్ చి రితి దేముడుచి † కోడు నంప కెర్లెన ఎత్తిజిని, జేవ్ యూదుల్ జలెకి నెంజెలి కి జోచ పుత్తర్లు జవుల. జోచి రితి నముకుమ్ తిల ఎత్తిజిన్ క జో అబ్రాహామ్ అబ్బొ జయెదె. 17 దేముడుచ కొణొతె రెగ్గయ్ లి రితి,

* 4:3 4:3 అదికాండుమ్ 15:6. † 4:7 4:7 కిర్లనలు 32:1-2. ‡ 4:16 4:16 ‘అబ్రాహామ్ క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలి కోడు’ మెలె, జోవయించి సెకుమ్ తె పడ్డె జెర్ముతన పడ్డెక ఏలుప కెర్లిన్ చి రిసాచి కోడు. జేవ్ పడ్డె ఏలుప కెర్లిన్ కయ్ సుక్కిమ్ ముక్కిమ్ చొ జయెదె, చి జోవయింతెన్ ఏలుప కెరుల. పడ్డె జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కొణొ ఎత్తి నంప కెరుక ముక్కిమ్, గని ముక్కిమ్ క ‘జోవయించి కోడు’ మెలె, యేసుయ; యోహాను 1:1-2, 14; చి యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్, జోవయించి రిసా దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ సంగిలిన్ ఎత్తి.

§“ఒగ్గర్ దేసిమ్లుచ సెకుమ్లుచ మాన్సుల్క తూయి అబ్బొసి జతి రితి ఆవ్ సంగ అస్సి.”

మెన అబ్రాహామ్క జో సంగిలన్. దస్సి, మొర్లసక జియడ్డో, అగ్గె నెంజిలిసిక తిలిసి రిత బుకార్తో దేముడుక అబ్రాహామ్ నంప కెర్లొ, దేముడుచి మొక్కె అమ్ జో దేముడుచి కోడు నంప కెర్తస ఎత్కిజిన్క అబ్రాహామ్ అబ్బొ జా అస్సి. 18 ఒగ్గర్ దేసిమ్లుచ సెకుమ్లుచక జో అబ్బొ జతిసి జెయిమ్ జతిసి జో అబ్రాహామ్క రుజ్జు నే డీసిలెకి, జో జా ఆస తెన్ తిలన్, అన్నె.

*“ఆగాసుమ్చ సుక్కల్ కీసి ఎత్తివాట్ అస్తి గే, దస్సి తుమ్చి సెకుమ్తె పడ్డో జెర్మితన ఎత్తివాట్జిన్ జవుల”

మెన జో దేముడు ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జో నంప కెర్లన్. 19 ఆగుక జో మంత్రో జా పుంజెక్ వెర్సుల్ జా తా మొర్రి వయసు జా తిలె కి, తేర్చి జలి సారా గొడ్డు జా తిలె కి, జో అన్మానుమ్ జయె నాయ్. 20 కేన్ సుట్టు జా ప్రమానుమ్చి ఉప్పిరి అన్మానుమ్ జయె నాయ్, గని దేముడుక ‘జా జెయిమ్ కెరెదె’ మెన నముకుమ్ తా జోక గవురుమ్ దెతె తిలన్, చి జోచి నముకుమ్ అన్నె డిట్టుమ్ జలి. 21 ‘జో సంగిలి రితి దేముడు కెరుక తెరె’ మెన పూర్తి నముకుమ్ తెన్ తిలొ. 22 జాకయ్, ‘జోచి నముకుమ్, జోక పున్నిమ్ జలి రితి జతయ్’ మెన దేముడు తీర్పు కెర్లొ. 23 గని ‘జోచి నముకుమ్, జోక పున్నిమ్ జలి రితి జతయ్’ మెలి కోడు ఎక్కి జోచి రిసా నాయ్, 24 గని అమ్చి రిసా కి. అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక అన్నె జియడ్డో దేముడు అబ్బొన్చి ప్రమానుమ్ అమ్ నంప కెర్లె, అన్నె మాన్సుల్క కి ‘జోచి నముకుమ్ జోక పున్నిమ్ మెలి రితి జతయ్’ మెంతి తీర్పు జోచి దయక కెరెదె. 25 అమ్చయ్ పాపల్ వయితి రిసా ప్రబు జలో యేసు అమ్క జెతి సిచ్చ సేడ్లన్. జా సిచ్చ అమ్క లయితిసి పిట్టవుక మెన. అన్నె, అమ్చి పాపుమ్ దస్సి †పుంచి జలిసి రుజ్జు జవున్ మెనయ్ దేముడు అబ్బొసి జోక అన్నె జియడ్లన్.

5

యేసుక్రీస్తుచి అత్తి అమ్క సేంతుమ్ జలిసి

1 జలె, నముకుమ్ వాట్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచి జా అస్సి. అమ్చొ ప్రబు జలో యేసు అమ్చి పాపుమ్ పుంచిలి బలి జలి రిసా దేముడు తెన్ అమ్క సేంతుమ్ జలి. 2 దేముడుచి దయచి రిసా నముకుమ్ తెన్, జో అమ్క రచ్చన దొర్కు కెర అస్సి. ఈంజ రచ్చన అమ్క కేన్ వాట్ దొర్కు జా అస్సి మెలె, జో యేసుప్రబు అమ్చి పాపుమ్ పుంచితి బలి జలి వాటు, అన్నె జా రచ్చన అమ్క దొర్కు జలి తెంతో, దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె అమ్

బెదుమ్దె మెలి ఆస అమ్క దొర్కు జా అస్సి, చి అమ్క ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్ జతసుమ్.

3 అన్నె కిచ్చొ మెలె, సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి ప్రబు అమ్క దిలి కామ్చి రిసా, అమ్ బాదల్ సేడ్డిన్చి రిసా కి అమ్క సర్లసంతోసుమ్. బాదల్ సేడ్డె ఓర్పుప జా, నిదానుమ్ సికుక జయెదె. 4 జేవ్ బాదల్ సేడ్డిసి అమ్క ఏక్ పరిచ్చ కెర్రి రితి జయెదె, చి అమ్ ఓర్పుప జా నిదానుమ్ సికిలె అమ్క “పరిచ్చతె జిన్ల” మెన దేముడు జోచి సర్ల దెకవ అమ్చి పెట్టి అమ్క అన్నె ఆస దెయెదె, అమ్క అన్నె దిట్టుమ్ కెరెదె, చి 5 జా ఆసచి రిసా అమ్ నంపజలిసి జెయిమ్ జయెదె, లాజు జము నాయ్. దేముడు అమ్క దిలి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ జోచి ప్రేమ అమ్చి పెట్టి సువ బెరవయ్ దా అస్సి. జయి అమ్క రుజ్జు.

6 అమ్క కిచ్చొ సెక్తి నెంజిలి పొది, ‘చెంగిల్ సమయమ్’ మెన అమ్ పాపుమ్ సుదల్క సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర్రి రిసాయి క్రీస్తు మొర అమ్చి రిసాచి అర్పితుమ్ జలన్. 7 జలె, పున్నిమ్ డీస్తా కేన్ జవున్ మాన్సుక కిచ్చొ జవున్ బాద తెంతో రచ్చించుప కెరుక మెన కో మాన్సుల్ సొంత జివు దెవుల గే? దెతి నాయ్. కేన్ గే ఏక్ సుట్టు కో జవున్ చెంగిలో మాన్సుక రచ్చించుప కెరుక మెన కో జలెకు మాన్సు దయిరిమ్ జా మొరెదె. 8 గని, దేముడుచి ప్రేమ అమ్క కీసి రుజ్జు జతయ్ మెలె, అమ్ పాపుమ్ కెర్లస జా తతికయ్, అమ్క రచ్చించుప కెర్రి రిసా క్రీస్తు జోచి జివు దిలన్.

9 జలె, దొర్కు జలి అర్పితుమ్ జో దిలిన్చి లోయిచి రిసా అమ్చి పాపుమ్ అప్పె పుంచి జా అస్సిచి రిసా, అన్నె, దేముడు అమ్క దెంక తిలి సిచ్చ అమ్క నే లయితి రితి, జో యేసుయి పిట్టవ అస్సి. జా సిచ్చ అమ్ సేడుక నాయ్.

10 మెలె, దేముడుక అమ్ విరోదుమ్ సుదల్ జా తిలి పొది, అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా జోచొ పుత్తుసి మొర్రిసి, అమ్క జోతె అన్నె బెదవ దిలన్. కెయ మెలె, జోక అమ్ విరోదుమ్ జా తిలి పొది. జలె, అన్నె, అమ్ అప్పె జో తెన్ అన్నె బెదయ్ అస్సుమ్ జలె, జో అన్నె జివ్ జా, జివ్ తతిన్చి రిసా నాసినుమ్తె నే గెతె, పరలోకుమ్తె జోతె గెతి రచ్చన కచితుమ్ జమ్దె. 11 జో, పడ్డో అన్నె కిచ్చొ మెలె, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు జర్గు కెర్రిన్చి రిసా దేముడు అమ్క అన్నె బెదవన్లి రిసా, జో దేముడుచి తెడి అమ్ అప్పె అస్సుమ్చి రిసా, జోచి ఉప్పిరి అమ్క సర్లసంతోసుమ్ జతసుమ్.

ఆదామ్ తెంతో మొర్ను యేసు తెంతో జివుమ్

12 ఎక్కిలో మాన్సు, తోలితోచొ మాన్సు జలో ఆదాము, పాపుమ్తె సేడ్డిన్ తెన్ ఒండి లోకుమ్తె పాపుమ్ అయ్లి, అన్నె పాపుమ్చి రిసా మొర్ను అయ్లి. జాకయ్ ఒత్త తెంతో

§ 4:17 4:17 ఆదికాండుమ్ 17:5. * 4:18 4:18 ఆదికాండుమ్ 15:5. † 4:25 4:25 చి ఒత్త తెంతో అమ్క జో ‘పున్నిమ్’ మెలి రితి దెకిలిసి.

ఎత్తి మాన్సు పాపుమ్ కెర అస్తి, కెర్తతి, చి ఎత్తిజిన్క మొర్ను అయిలి. 13 దస్సి, కచితుమ్, దేముడు ఆగ్నల్ రితి నే దిలి అగ్గెయి తెంతో ఈంజ లోకుమ్తె పాపుమ్ అస్సి. 'గని ఆగ్నల్ రితి నెంజిలిన్తె జా పాపుమ్చి రుజ్జు సరిగా డీసె నాయ్, చి తీర్పు కెర సిచ్చ కెరుక నెంజె'. 14 జలెకి, ఆగ్నల్ దిలిన్క *మదెనె జలో మోసే నే జెతె అగ్గెకి, తొలితొచొ ఆదాము తెంతో కి మాన్సుల్క మొర్ను ఏలుప కెర్తె తిలన్. †వేర పాపల్ జేవ్ కెర్లెకి, దేముడుచి కోడు పిట్టవన్లొ ఆదాము కెర్లె రగుమ్ పాపుమ్ నే కెర్లెనచి ఉప్పిరి కి మొర్నుయి ఏలుప కెర్తె తిలన్. జలెకి, పడ్డొ జెంక తిలో యేసుక ‡తొలితొచొ ఆదాము అమ్క టాలి జతయ్. ఆదాము ఏక్ కాలుమ్క మొదోల్చొ, కీపాపుమ్చి మొర్ను ఏలుప కెర్తి కాలుమ్. పడ్డొ యేసు అన్నెక్ కాలుమ్క మొదోల్చొ, పాపుమ్ గెచ్చవ పరలోకుమ్చి రాజిమ్ ఏలుప కెర్తి కాలుమ్. 15 పాపుమ్తె సేడ్లన్క చి రచ్చన దిలిన్క తేడ. మెలె, ఎక్కిలో మాన్సు పాపుమ్ కెర్లిన్చి రిసా ఒగ్గర్జిన్ మొర్లమ్. గని దేముడుచి దయచి రిసా జో అన్నెక్లో మాన్సు జలో యేసుక్రీస్తు జోచి ప్రేమక ఆరి దిలి రచ్చనచి ఒగ్గర్జిన్క జో దేముడు నెతోవ కెరయ్ అస్సి. 16 అన్నె, జోచి దయక దేముడు దిలి వరుమ్క జర్గు జతిన్క చి జో ఎక్కిలో కెర్లె పాపుమ్క జర్గు జలిన్క ఒగ్గర్ తేడ. జా ఎక్కి పాపుమ్చి రిసాచి తీర్పు కిచ్చొ ఆన్లి మెలె, దేముడు దెతి సిచ్చ. గని, పడ్డొ, అమ్ ఎత్తిజిన్ మాన్సుల్ ఒగ్గర్ పాపుమ్ కెర కెర అమ్ కెర్లె పాపల్ ఒగ్గర్ నిల్వ జా గెలి పొది, జో దేముడు జోచి దయక దిలి రచ్చన కిచ్చొ ఆన్లి మెలె, అమ్చి పాపుమ్ పుంచ దిలిసి. 17 దేముడు సంగిలి *కోడు జో ఎక్కిలో పిట్టవ పాపుమ్తె సేడ్లసి తెంతో జా పాపుమ్చి సిచ్చ, మెలె మొర్నుయి, ఏలుప కెర్తయ్. జలెకి, అన్నె కిచ్చొ ముక్కిమ్క జర్గు జయెదె మెలె, జో అన్నెక్లో జలో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దేముడుచి దయచి రిసాచి, జో ఆరి దిలి పున్నిమ్ కక్క కక్క దొర్కు జయెదె గే, జితిన్తె, మెలె పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె, జేవ్ †ఏలుప కెరుల. 18 దస్సి జలె, ఎక్కిలో పాపుమ్ కెర్లిసి కీసి ఎత్తిజిన్క సిచ్చతె సేడయిలి గే, దస్సి, జో అన్నెక్లో పున్నిమ్ కెర్లిసి ‡జోక నంపజల ఎత్తిజిన్చి పాపుమ్ పుంచ జోవయింక జియడ్డయ్. 19 మెలె, ఎక్కిలో మాన్సు దేముడు సంగిలి కోడు నే కెర్లిన్చి రిసా కీఎత్తిజిన్ పాపుమ్ సుదల్ జా గెలమ్. దస్సి, జో అన్నెక్లో, దేముడు అబ్బొన్చి కోడు సూన కెర్లిన్చి రిసా *ఒగ్గర్జిన్క 'జేవ్ పున్నిమ్ జల రిత జా అస్తి' మెన

జో దేముడు కచితుమ్ దెకెదె. 20 ఆగ్నల్ రితి మదెనె అయిలి, గని కిచ్చొక మెలె, మాన్సుల్ పాపుమ్ ఇండితిన్చి రుజ్జు సొస్టుమ్ డీసున్ మెనయ్ దేముడు జా ఆగ్నల్ రితి మదెనె దిలన్. గని మాన్సుచి పాపుమ్ దస్సి సొస్టుమ్ రుజ్జు జలెకి, అమ్క కిచ్చొ రుజ్జు అయిలి మెలె, దేముడుచి దయ జా పాపుమ్చి జా ఆగ్నల్ రితి జిన అన్నెయ్ కామ్ కెర్లె. 21 మెలె, పాపుమ్ మొర్ను ఆన, జా పాపుమ్ మొర్ను వాట్ కీసి ఏలుప కెర్తె తిలి గే, దస్సి, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు మొర అమ్చి పాపుమ్ పుంచ, జోచి పున్నిమ్ అమ్క ఆరి దిలిన్కయ్ జోచి దయ ఏలుప కెర్ను మెనయ్, దేముడుచి దయయ్ జిన అస్సి. అమ్క 'పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెద పరలోకుమ్చి జివుక కెయ్క తెయ్క జియ్ ఆకర్కయ్ ఒత్తయ్ గెతు' మెనయ్ జా వరుమ్ దిలన్.

6

నంపజా పాపుమ్ ముల సత్తిమ్ ఇండుక

1 జలె, కిచ్చొ మెనుమ? 'అమ్చి పాపుమ్ దేముడు చెమించుప కెర్లిన్తె జోచి దయ ఒగ్గర్ డీసుక, ఒగ్గర్ అవ్కాసుమ్ దెమ' మెన అమ్ పాపుమ్ ఇండితె తంక గే? 2 దస్సి ఉచరుక నాయ్. పాపుమ్ ముల అమ్చి సొంత ఆత్మక మొర్ల రిత జలమ్ మెలె, పాపుమ్తె కీసి అన్నె ఇండుమ్దె? 3 యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ జల అమ్ ఎత్తిజిని, జలె, జో మొర పాపుమ్ గెచ్చయిలిన్చి గుర్తు జతి బాప్తిసుమ్ కడన్లిన్తె జో మొర్లిన్ తెన్ బెదిల్ రితి, జా మొర్ల రిత జలమ్ మెన నేన్సు గే? 4 జో యేసుచి ఆగ్గె మొర్లిన్తె అమ్ బెద, అమ్చి ఆత్మక మొర జో తెన్ రోయి జలి గుర్తుకయ్ అమ్ బాప్తిసుమ్ నజన్లమ్. దస్సి, అబ్బొన్ జలో దేముడుచి సెక్కిక్రీస్తు కీసి మొర్ను తెంతో అన్నెజీవ్ జా ఉట్లన్ గే, దస్సి, అమ్ ఈంజ బత్తుకయ్ నొవర్ జెర్మన్ జోచి ఆత్మతె జెర్మన్ జా సత్తిమ్ ఇండుకయ్ మెన, జో దేముడు అమ్క జియడ అస్సి. 5 జలె, జో మొర్లిన్తె ఆత్మక బెద జో తెన్ అంటుప జలి రితి జలమ్ మెలె, జో అన్నె జీవ్ జా ఉట్లీ జివుక కచితుమ్ అమ్ కి జిమ్దె, చి మదెనె ఆగ్గెక అమ్ మొర్లె, ఆకర్క జోచి రితి అమ్ కి జీవ్ జా ఉట్టుమ్దె. 6 అమ్చి ఆగుతె ఏలుప కెర్తె తిలి అగ్గెచి పాపుమ్బుద్ది పూర్తి గెన్ను మెనయ్, పాపుమ్చి సేవ అమ్ అప్పె తెంతో కెరుక నాయ్ మెనయ్, పాపుమ్ అమ్చి అగ్గెచి ఆత్మ జో తెన్ సిలువతె

* 5:14 5:14 నిర్గమకాండుమ్ 19, 20 అద్యయల్. † 5:14 5:14 ఆదాము తెన్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సొంత లట్టబ ఏక్ కోడు తిన్నగ సంగ తిలన్. తిన్నగ సంగిలి జా ఆడ్ర ఆదాము పిట్టయిలన్. అదికాండుమ్ 2:15-17 చి 3 అద్యయమ్. ‡ 5:14 5:14 1 కొరిందీల్ 15:22, 45 § 5:14 5:14 అదికాండుమ్ 3 అద్యయమ్. * 5:17 5:17 14 నంబర్ కోడుచి ఎట్టొచి. 17 నంబర్? కోడు దెక. † 5:17 5:17 తిమోతిక రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:12. డీసయిలిసి 5:10, 20:4, 6 చి 22:5. ‡ 5:18 5:18 నెంజెల్ 'పాపుమ్ పుంచ జతి అవ్కాసుమ్, జోవయింక రాజిమ్తె జతి అవ్కాసుమ్, ఎత్తిజిన్క దొర్కు కెర్లె'. గని దొర్కు కెర్లె కి, జా నజిలెకయ్. కీసి నజుక మెలె, యేసుక్రీస్తుకయ్ నంప కెరుకయ్. యోహాను 3:18, 1:12. § 5:19 5:19 3:10-12, 23 దెక. * 5:19 5:19 18 నంబర్ కోడు దెక.

గలి జా మొర్లి మెన జానుమ్. 7 అమ్చి పాపుమ్చి ఆత్మ మొర తిలె, పాపుమ్ అమ్క ఏలుప కెర్రిన్ తెంతో విడ్డల్ జా అస్సుమ్. 8 గని అన్నె, క్రీస్తు తెన్ మొర్లమ్ మెలె, 'జో తెన్ జిమ్దె' మెన కి అమ్క దయిరిమ్ అస్సె. 9 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తు మొర తా అబ్బొన్ అన్నె జియణ్ణోసా జా కెయెక అన్నె మొరె నాయ్ మెన జానుమ్. అప్పె జోచి ఉప్పిరి మొర్లుక కిచ్చొయ్ అదికారుమ్ నాయ్. 10 జో మొర్లిన్, జలె, మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి బలి జలిసి. జా కామ్, జలె, ఎక్కి సుట్టుక పూర్తి జెయిమ్ జలిసి, కేడ్డిసి. గని జో అప్పె జితిసి, జలె, దేముడుచి గవురుమ్ కెయెక తెయెక దెకయ్తి రితి జో జితయ్. జో మొర్లిన్ ఎక్కి సుట్టుచి కామ్, జోచొ అబ్బొన్చి గవురుమ్ దెకయ్తిసి కెయెక తెయెక చి కామ్, కేడ్డిసి నెంజె. 11 జాకయ్ తూమ్ కి కిసి దెకనుక మెలె, 'అమ్చి పాపుమ్ గెలి. అమ్చి పాపుమ్చి ఆత్మ మొర్లి' మెనయ్, క్రీస్తు జలొ యేసుచి జీవుకయ్ నొవర్ జియ అస్సుమ్, చి దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రితి అమ్ ఇండితె తంకయ్ మెన అర్దుమ్ కెరన దస్సి ఇండుక.

12 జాకయ్, మొర్ల తుమ్చ ఆగ్గెతె పాపుమ్ ఏలుప కెర్లు నాయ్, నెంజిలె తుమ్చి ఆగ్గెచ ఆసల్ జర్గు కెర్లె, పొన. 13 పాపుమ్ కమొ కెర్లె అయ్దల్ జేవ్ జతి రితి, పాపుమ్తె తుమ్చ ఆగ్గెచ వాటల్ తుమ్ బెదవ నాయ్. గని, 'మొర్లు తెంతో జో అమ్క నెతోవ కెర జో తెన్ బెదవన దేముడు అమ్క జియడయ్ అస్సె, అమ్క జివ్వి కెర అస్సె' మెనయ్, జోచి అత్తి తుమ్చి ఆత్మ సొర్ప కెర దా, జోచి సత్తిమ్ దెకయ్త కమొచి రిసొచ అయ్దల్ జేవ్ జతి రితి, తుమ్చ ఆగ్గెచ వాటల్ జోచి అత్తి సొర్ప కెర దాన. 14 జోచి అత్తి సొర్ప కెర దిలదు మెలె తుమ్చి ఉప్పిరి పాపుమ్ ఏలుప కెరె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఆగ్గుల్చి రితి తెడి నాయ్, గని జో దేముడుచి దయచి తెడి అస్సున్.

15 జలె, 'అప్పె ఆగ్గుల్ రితి తెడి ఆమ్ నాయ్. జోవయిం చి దయచి దేముడు అమ్క చెంగిల్ దెకితయ్, చి అమ్ పాపుమ్ కెర్లె బాద నాయ్' మెంతను గె? దస్సి ఉచరుక నాయ్. 16 జోచి సేవ కెరుక మెన కచి అత్తి తుమ్క తుమ్ ఒప్పున కెరన తస్సె గే, జోచయ్ గొతిమాన్సుల్ జా అస్సున్ మెన నేన్సు గే? పాపుమ్తె సొర్ప కెరనె, పాపుమ్చ గొతిమాన్సుల్ జస్సె, చి మొర్లుతె గెతె. దేముడుచి కోడు కెర్రిన్తె ఒప్పున కెరంతె జలె, జో దెతి పున్నిమ్ జస్సె.

17 దేముడుక జెయ్యి! పాపుమ్చి సేవ కెర పాపుమ్చ గొతిమాన్సుల్ తుమ్ అగ్గె జా తిలదు, గని తుమ్క అప్పె సికడ్లి తుమ్క అప్పె దిలి కోడ్ రితి ఇండుక తుమ్చి పెట్టి కోర్వ జా అస్సున్. 18 అన్నె, పాపుమ్ ఏలుప కెర్రిసి తెంతో దేముడు తుమ్క విడ్డల్ కెర, సత్తిమ్ ఇండితిన్క తుమ్ గొతిమాన్సుల్ జతి రితి కెర అస్సె. 19 మాన్సుల్ రోజుక అర్దల్ సంగితి రితి, టాలికయ్ 'గొతిమాన్సుల్' మెంతసి. కిచ్చొక

మెలె, ఆత్మకమొచి రిసొచ కొణొ అర్దుమ్ కెరనుక తుమ్క ఇదిల్ బాద, చి 'అర్దుమ్ కెరంతు' మెనయ్ ఇసి టాలి తెన్ సంగితసి. జా అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, లంజె వెట్కారుమ్చ కమొతె, పాపుమ్చి ఉప్పిరి పాపుమ్చ కమొతె తుమ్చ ఆగ్గెచ వాటల్ అగ్గె బెదవంతె తిలదు, గని అప్పె తెంతో తుమ్ కిచ్చొ కెరుక మెలె, దేముడు తుమ్క దిలి సుద్ది పూర్తి నెరవెర్లుపయ్ జతి రితి, సత్తిమ్ కమొక ఇండితిన్తెయ్, తుమ్చ ఆగ్గెచ వాటల్ తుమ్ సొర్ప కెర దాన.

20 పాపుమ్చి సేవ కెర్లె పాపుమ్చ గొతిమాన్సుల్ తుమ్ తిలి పొది సత్తిమ్ ఇండితి ముద్దొతెను నాయ్, 'ఆమ్ సత్తిమ్ ఇండుక నాయ్' మెన ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఇండితె తిలదు.

21 గని జా పొదిచ తుమ్చ కమొచి రిసొ అప్పె ఉచర్లె తుమ్క లాజు. జేవ్ కమొ తుమ్క కిచ్చొ లాబుమ్ ఆన్ల? కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్ల? లాబుమ్ నాయ్, కిచ్చొ చెంగిల్ పలితుమ్ నాయ్. దస్సు కమొ మాన్సుక కేనె నెతతి మెలె, నాసినుమ్తె, మొర్లుతెయి. 22 గని, పాపుమ్ ఏలుప కెర్రిన్ తెంతో విడ్డల్ జా దేముడుచ గొతిమాన్సుల్ తుమ్ జలి తెంతో, అప్పె కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్లయ్ మెలె, జో దెతి సుద్ది జా, తుమ్ సుద్ది రితి ఇండితను, చి జో దెతి సుద్ది తుమ్క పరలోకుమ్తె బెదయ్తయ్, తుమ్క కెయెక తెయెక జియడ్డయ్.

23 జలె, పాపుమ్ జేవ్చి సేవ కెర్లెనక బట్టాడి మొర్లుయి. గని, దేముడు జోవయిం చి సర్దక అమ్క ఆరి దిలి వరుమ్, అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుచి తెడి పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయెక తెయెక జితిసి.

7

ఆగ్గుల్ తెంతో విడ్డల్ జా క్రీస్తుచి తెడి తిలిన్

1 జలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ జాన్ల బావుడ్లు, మాన్సు మొర తిలె నాయ్, గని జివ్వి తిలె పొదికయ్ జోచి ఉప్పిరి ఆగ్గుల్క అదికారుమ్ తయెదె మెన నేన్సు గే?

2 గని, కేన్ జవున్ తేర్బోదచొ మున్సుసి జివ్వి తిలి ఎదిలి, ఆగ్గుల్చి రిసొ జోచి తెడి జా తయెదె, జా ఆగ్గు పిట్టువుక నెంజె. గని మున్సున్ మొర గెలె, తెర్పిమున్సు చెంగిల్ తతి జా ఆగ్గు జేవ్చి ఉప్పిరి తయె నాయ్. 3 జాకయ్, మున్సుసి జివ్ తిలె పొది జా తేర్బోద అన్నెక్కో గెలె, జాక 'లంజె' మెనుల, గని మున్సుసి మొర గెలె, జా ఆగ్గు ముద్దొ కెర్రిన్ తెంతో జా పిట్టవ జా అస్సె, చి అన్నెక్కోక పెండ్లి జలె లంజె నెంజె.

4 దస్సి, బావుడ్లు, క్రీస్తుక నంప కెర జో తెన్ తుమ్ బెదిలి రిసొ, జో యేసుక్రీస్తుచి ఆగ్గె మొర్లిన్ తెన్ తూమ్ కి మొర అస్సున్, చి రిసొ తుమ్చి ఉప్పిరి ఆగ్గుల్క అదికారుమ్ నాయ్. దస్సి, తుమ్ అప్పె ఆగ్గుల్చి తెడి నాయ్ చి రిసొ తుమ్ అన్నెక్కోచి అదికారుమ్చి తెడి తంక వాట్ తవున్ మెనయ్ దేముడు ఇసి జర్గు కెర్లెన్. జో దేముడుచి గవురుమ్

దెకయ్తి రితి అమ్ ఆత్మపలితుమ్ దెరుక మెనయ్, మొర జీవ్ జా ఉట్టో జో క్రిస్తుచి తెడి అమ్ తంకయ్ మెనయ్ ఇసి జర్గు కెర్తన్. ⁵ ఈంజ ఆగ్చ అమ్చి పాపుమ్చ ఆసల్క అమ్ జితె తిలి పొది ఆగ్గుల్ అమ్చి పెట్టిచ ఆసల్క 'పాపుమ్చయ్' మెన దెకయ్తె తిల, చి జీవ్ ఆగ్గుల్ 'దన కమొ పోన' మెన సంగితికయ్, జీవ్ పాపల్ కెర్తి ఆస ఒగ్గర్ జా గెలి. పాపుమ్ కెర్తి జా ఆస ఒగ్గర్ జా అమ్చి ఆగ్చ వాటల్తె బార్ జా జీవ్చి కామ్ కెర్తె తా మొర్ను ఆన్తి పలితుమ్ దెర్తె తిలి. ⁶ గని అప్పె, క్రిస్తు తెన్ బెద అమ్ 'మొర్లి' తెంతో, ఆగ్గుల్ తెంతో పిట్టవ జా అస్సుమ్. అమ్క దెర బంద తిలి జా ఆగ్గుల్క అమ్చి ఉప్పిరి అదికారుమ్ నాయ్ చి రిసా రెగిడ్ల ఆగ్గుల్చి తెడి నాయ్ గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకయ్ నొవర్ జెర్మున్ జా, జయ్యి సెక్తికయ్ జోచి సేవ కెర్తసుమ్.

ఆగ్గుల్తె పాపుమ్ వాట్ చజ ఒగ్గర్ జా గెతిన్

⁷ జలె, కిచ్చో మెనుమ? 'ఆగ్గులీ పాపుమ్' మెనుక జయెదె గే? నెంజె. దస్సి మెనుక జయె నాయ్. గని ఆగ్గుల్ తత్త నాయ్ జలె, 'ఆవ్' మెనుమ, 'ఆవ్ పాపుమ్ కెర్తొసా' మెన ఆవ్ సరిగా చినంతయ్ నాయ్. "అన్నె మాన్సుల్చి ఆస్తిక ఆస జా నాయ్" మెన ఆగ్గుల్తె తత్తి నాయ్ జలె, అన్నెక్లొచి ఆస్తిక ఆస జతిన్క 'పాపుమ్' మెన నేన్తయ్, ఆవ్ కి దస్సి పాపుమ్ కెర్తిసి చినంతయ్ నాయ్. ⁸ గని, పాపుమ్బుద్ది అంచి పెట్టి అగ్గె తెంతో తిలన్, చి "అన్నె మాన్సుల్చి ఆస్తిక ఆస జా నాయ్" మెన ఆగ్గుల్తె తతికయ్, అంచి పెట్టిచి పాపుమ్ బుద్దికయ్ "దస్సి జలె, అన్నె మాన్సుల్చి ఆస్తిక ఆస జయిందె" మెనయ్ ఆస జలయ్, చి అన్నె ఒగ్గర్ ఆసల్, కిచ్చో కిచ్చొచ ఆసల్ ఎత్తి జలయ్. ఆగ్గుల్ నేన్లె, అమ్చి పాపుమ్ నిజిల్ రితి, జీవ్ నెంజిల్ రితి తా కామ్ కెరె నాయ్. ⁹ 'ఆవ్' మెనుమ, అగ్గెయి ఆగ్గుల్చి తెడి నే తస్సె, అంచి పాపుమ్క 'అస్సె' మెన నేన కెర, అంచి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి సర్ద తెన్ జితె తిలయ్, గని జా ఆగ్గు సూన్లి తెంతో పాపుమ్ అంచి పెట్టి అన్నె జీవ్ జలన్, చి ఆవ్ మొర్లయ్. ¹⁰ దస్సి, 'జీవ్ దెతి వాట్ దెకయెదె' మెన ఆవ్ నంప కెర్తి ఆగ్గు అంక మొర్తి సిచ్చ ఆన్లన్. ¹¹ కీసి మెలె, పాపుమ్బుద్ది అంక మోసిమ్ కెర, 'చెంగిల్' మెన ఆవ్ నంప కెర్తి ఆగ్గు వాటీ బార్ జలన్. ¹² మెలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ సుద్ది అస్తి, ఒత్తచి ఎత్తి ఆగ్గు సుద్ది అస్సె, సత్తిమ్చ తీర్పుల్ దెకయ్తయ్, చెంగిల్ అస్సె.

¹³ దస్సి జలె, 'ఆవ్' మెనుమ, చెంగిల్చి అంక మార్లన్ గే? నాయ్. ఆగ్గుల్ చెంగిల, గని జా చెంగిల్ తిలిన్చి ఆగ్గు పిట్టవ పిట్టవ, పాపుమీ అంచి పెట్టి జీవ్చి కామ్ కెర కెరయి మార్లి. దేముడుచి సెలవ్ కిచ్చో మెలె, ఆగ్గుల్ వాట్ పాపుమ్

జీవ్చి కామ్ కెరె తతిన్తెయి పాపుమ్క, పాపుమీ మెన మాన్సుల్చినుత్ మెనయ్, పాపుమ్ ఆగ్గుల్ వాట్ పుల పుల కెద్ది మూర్కుమ్ జా గెతయ్ గే చినుక నెంజిలిన్చి జీవ్చి కామ్ పూర్తి డీసుకయ్ మెన, దేముడు సెలవ్ దిలన్.

¹⁴ జలె, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్క దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకయ్ దిలస, జోచి ఆత్మతెయ్ బెదితన, మెన ఆమ్ జానుమ్, గని ఆవ్ మాన్సుక మాములుమ్ మాన్సుచి ఆగి, మాములుమ్ మాన్సుచి బుద్ది అస్సె, చి ఈంజ ఆగ్గతె ఆవ్ తతి ఎదిలి సేంపు పాపుమ్ అంక నేన్లి రితి అస్సె. పాపుమ్చి గొతిమాన్సు ఆవ్. ¹⁵ ఆవ్ సొంత ఇండితిసి ఆవ్ అర్దుమ్ కెరనుక నెతిర్తసి. 'సత్తిమ్ కెరిందె' మెలె కి నెత్తతా, 'గర్చి' మెన ఆవ్ నెసితిసి ఆవ్ జర్గు కెర గెల సిక్కు జా గెతసి.

¹⁶ జలె, 'పాపుమ్' మెన ఆవ్ నెసితిసి ఆవ్ కెర్తిసి జలె, జా పాపుమ్ నెసిలిసి తెన్ 'దేముడు దిల ఆగ్గుల్ చెంగిలి' మెన ఒప్పున్లి రితి జతయ్. ¹⁷ తెడిక తెడి దేముడుక ప్రేమ కెర్తొ అవ్వి జా పాపుమ్ కెర్తొసా నెంజి, గని ఆవ్ మాన్సుచి ఆగి తిలి పాపుమీ జా కామ్ కెర్తయ్. ¹⁸ మెలె, అంచి సొంత సెక్తిక, అంచి ఆగి, అంక కిచ్చో సత్తిమ్ నాయ్ మెన జాని. 'చెంగిల్చి కెరిందె' మెన ఉచరిందె, గని మాన్సుచి అంచి సెక్తిక జర్గు కెరుక నెతిరి. ¹⁹ నెత్త, 'చెంగిల్' మెన ఆవ్ ఇస్టుమ్ జలిసి జర్గు నే కెరె, నెసిలి పాపుమ్ జర్గు కెరయ్ గెల్తసి. ²⁰ జలె, 'పాపుమ్' మెన ఆవ్ నెసితిసి ఆవ్ కెర్తిసి జలె, దేముడుక ప్రేమ కెర్తొ అవ్వి జర్గు కెర్తిసి నెంజె, గని అంచి అగి జీవ్చి ఇస్టుమ్ కెర, పాపుమీ జర్గు కెర్తయ్.

²¹ దస్సి, కిచ్చో ఆగ్గు డీస్తయ్ మెలె, 'సత్తిమ్ కెరిందె' మెన ఆవ్ ఉచర్లె పొది, పాపుమ్ పాసి రకితె అస్సె. ²² మెలె, అంచి పేట్ తెడి దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ రిసా ఇస్టుమ్ కెరుక ప్రేమయ్ అస్సి, ²³ గని అంచి అగి కిచ్చో ఆగ్గు జర్గు జతిసి ఆవ్ చినితసి మెలె, అంచి మెన్సుతె తిలిన్చి ఉప్పిరి జా వేరచి యుద్దుమ్ కెర, అంచి ఆగిచ వాటల్ తెన్ నెరవెర్పుప జతి పాపుమ్తె అంక దెర్ను సేడయ్తయ్.

²⁴ అయ్యె! కెద్ది బాద సేడ్తసి, జా ఎత్తి రిసా! మొర్ను ఆన్తి ఈంజ పాపుమ్చి ఆగ్గ తెంతో కో అంక రచ్చించుప కెరుల? ²⁵ అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక్రిస్తుచి రిసా దేముడుక జొబర! జొయ్యి రచ్చించుప కెరెదె! జొయ్యి అమ్క జినవ అస్సె! జలె, అప్పెచి మట్టుక అంచి మెన్సుక, జోతిలి ఆత్మక, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి రిసా దేముడుచి సేవ ఆవ్ కెర్తిసి, గని అంచి ఆగ్గ పాపుమ్చి సేవ కెర్తిసి.

8

యేసు అమ్క పాపుమ్ తెంతో మొర్ను తెంతో పిట్టవ కెర్తిసి

1 జలె, క్రీస్తు జలొ యేసుచి తెడిచ మాన్యుల్క జో జోచి పాపుమ్ పుంచ అస్సెచి రిసొ లోకుమ్చ ఎత్తిక జో తీర్పు కెర్తి ఖొది జేవ్క కిచ్చొ సిచ్చ జంక నాయ్. నాసెనుమ్తె జేవ్ గెచ్చుక నాయ్. 2 కిచ్చొక మెలె, అమ్క ఏలుప కెర్తె పాపుమ్ చి మొర్నుచి ప్రమానుమ్చి సెక్తి తెంతో జీవ్ దెతి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి ఆగ్గుతె అమ్క పిట్టవ కెరయ్ అస్సె. జో యేసుచి అత్తి, యేసుతె జర్గు జలి కామ్వాట్ విడ్డల్ కెరయ్ అస్సె. 3 మెలె, మాన్యుచి ఆగి పాపుమ్ ఏలుప కెర్తయ్. అమ్చి ఆగి ఏలుప కెర, ఆగ్గుల్ నెరవెర్చుప కెరుక తిలిసి పాపుమ్ పిట్టయ్లి. జాకయ్ ఆగ్గుల్ అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చువుక అమ్క చెంగిల్ కెరుక నెత్తిర్తి. జలె, దేముడు అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చవ అమ్క సుద్ది కెరుక మెన మాన్యుచి ఈంజ పాపుమ్చి ఆగ్ రూపుమ్ జోచొ సొంత పుత్తున్క ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లన్. దస్సి పాపుమ్ పుంచిత బలి జో జతి రిసొ అమ్చి అగి కామ్ కెర్తి పాపుమ్ జాక జెతికయ్, జో యేసుచి ఆగ్ వాట్ పాపుమ్క సిచ్చ కెర గెల తీర్పు కెర్లన్*. 4 కిచ్చొక పాపుమ్క తీర్పు కెర్లన్ మెలె, ఆగ్గుల్తె సంగిలి దొర్కు జలి పున్నిమ్ అమ్చితె నెరవెర్చుప జవున్ మెనయ్. కచితె మెలె, అమ్చి ఆగ్చ ఆసల్క నాయ్ గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తికయ్ కో ఇండుమ్దె గే, అమ్మి.

5 మాములుమ్ మాన్యుచి బుద్దిక, ఈంజ ఆగ్చ అమ్చి పాపుమ్చ ఆసల్క కో జితతి గే, ఈంజయి లోకుమ్తె తిలిన్ ఎత్తిక, ఈంజ ఆగ్చ ఆసల్ తిలిన్ ఎత్తికయ్ కోర్ప జతతి, ఉచర్తె తత్తతి. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తిక కో జితతి గే, జా ఆత్మయి సికడ్డిన్కయ్ కోర్ప జతతి, ఉచర్తె తత్తతి. 6 ఈంజయ్ లోకుమ్చి, అమ్చి ఆగ్చ ఆసల్ జర్గు కెర్సిన్క కోర్ప జతిసి మాన్యుక మొర్నుతె నెయెదె, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక కోర్ప జతిసి అమ్క జివు దెతిసి, సేంతుమ్ దెతిసి జా అస్సె. 7 మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ, అమ్చి ఆగ్చ ఆసల్ జర్గు కెర్సిన్క కో కోర్ప జతతి గే, జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక విరోదుమ్ జా అస్సి, విరోదుమ్ కెర్తతి. దస్సి పాపుమ్చి ఆత్మ తిలస దేముడుచి ఆగ్గుల్ సూన్తి నాయ్, కెర్తి నాయ్. నెత్తిర్తి. 8 మాములుమ్ మాన్యుచి జోచి సొంత బుద్దిక, జోచి ఆగ్చ ఆసల్క ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఇండితన, దేముడుచి ఇస్టుమ్ కెరుక నెత్తిర్తి, జోక సర్ద కెరుక నెత్తిర్తి.

9 తుమ్, మాత్తుమ్, మాములుమ్ మాన్యుచి పాపుమ్బుద్దిచ నెంజున్, ఈంజ ఆగ్చ ఆసల్క జితన నెంజుసు, నాయ్ గెద? దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అస్సె జలె, జోచి ఆత్మకయ్ జితను. కేన్ మాన్యుచి పెట్టి క్రీస్తుచి ఈంజ ఆత్మ తయె నాయ్ గే, జో మాన్యు క్రీస్తుచొ

నెంజె. 10 తుమ్చి పాపుమ్చి రిసొ తుమ్చ ఆగ్ మొర్ల రిత జా అస్సి, గని క్రీస్తు తుమ్చి పెట్టి అస్సె జలె, క్రీస్తుచి పున్నిమ్చి రిసొ జోచి ఆత్మక తుమ్ జివ్వి అస్సున్. 11 జో యేసుక అన్నె జియడ్లొ దేముడు అబ్బొన్చి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి జితయ్ జలె, క్రీస్తు జలొ జో యేసుక మొర్ను తెంతో విడ్డల్ కెర జియడ్లొ జో అబ్బొసి, మొర్త తుమ్చయ్ ఆగ్క కి జియడెదె. తుమ్చి పెట్టి జితి జోచి ఆత్మవాటు, తుమ్చి పెట్టి జో దెతి జోచి ఆత్మకయ్ జియడెదె.

యేసు తెన్ అమ్ అబ్బొన్చ పుత్తర్లు

12 జాకయ్, బావుడ్లు, అమ్ పూచి జా అస్సుమ్. జా పూచి అమ్ కిసి కుట్టవుక? మాములుమ్ మాన్యుచి బుద్దిక నాయ్, అమ్చి ఆగ్చ ఆసల్ జర్గు కెర్సిన్క నాయ్. జా ఎత్తి ఖొన. 13 కిచ్చొక మెలె, మాములుమ్ మాన్యుచి బుద్దిక, తుమ్చి ఆగ్చ ఆసల్క, తుమ్ జితను జలె, ఆత్మక మొర్తె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తిక ఈంజ ఆగ్చుచ కమొ గెచ్చవనయ్ గెల్తె జలె, మార్తె జలె, ఆత్మక జిస్సె. 14 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తిక ఇండితో ఎత్తి మాన్యు, జో దేముడుచి పుత్తర్లు జవుల. 15 మెలె, జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయ్లిసి తుమ్క గొతిమాన్యుల్ కెర బియడ్డిసి నెంజె. తుమ్చి అగ్చె బుద్దిచి రిసొచి బిడ్డి తెన్ తుమ్ అప్పె తంక నాయ్. జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయ్లిసి తుమ్క జోవయించ పుత్తర్లులి కెర్లిసి. అప్పె “అంచ పుత్తర్లు తుమ్” మెన జో అమ్క దెకితయ్, చి “ఓ బ, ఓ బ” మెన జోక అమ్ ఉంక్రయ్లె, కిచ్చొ సెక్తిక ఉంక్రయ్తనుమ్ మెలె, 16 జోచ బోదల్ అమ్ జలిన్చి రిసొ, జోచి సొంత ఆత్మ అమ్చి ఆత్మతె జోచ బోదల్ మెన సాచి దెతయ్చి, దస్సి ఉంక్రయ్తనుమ్. 17 అన్నె, జోవయించ బోదల్ జలమ్ మెలె, జోచి పుత్తున్ జలొ క్రీస్తు తెన్ జో దేముడుక తిలిన్తె అమ్క వాట జెయ్దె. జా వాట అమ్క కిసి సేడెదె మెలె, జో యేసు సేడ్ల బాదల్తె అమ్ బెద ఓర్చుప జా జిస్సె, జోచి పరలోకుమ్తెచి ఉజిడతె జో గవురుమ్ జతిన్తె కి బెదుమ్దె.

18 జలె, బాదల్ సేడ్డిన్చి రిసొ, చి యేసు తెన్ అమ్ గవురుమ్ జతిన్చి రిసొ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, దేముడు జా ఆకర్ దీసిక అమ్క కెర్తి గవురుమ్చి రిసొ ఉచర్తె, ఈంజ ఉగుమ్చ బాదల్ కెత్తి జలెకి కిచ్చొ నెంజె. 19 జో దేముడుచ పుత్తర్లు అమ్ జలిసి, జా దీసిక అమ్ గవురుమ్ జతిన్తె పూర్తి రుజ్జు జతె ఎదక జెర్మయ్లిన్ ఎత్తి ఆస తెన్ రకితె అస్సె. 20 కిచ్చొక మెలె, తయార్ జలిన్ ఎత్తి అగ్గ తెంతో కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్ సేడ సిక్కు జా అస్సె. జాచి ఇస్టుమ్క నాయ్, గని “కచితుమ్ సమయమ్ జా అయ్లి మెలె చెంగిల్ కెరిందె” మెన దేముడుచి సెలవ్ నెరవెర్చుప

* 8:3 8:3 యోహాను 12:31-33 దెక, కొలోస్సియల్ 2:15 దెక.

జతిన్ కయ్ 'కచితుమ్ జర్గు జయెదె' మెలి రితి దయిరిమ్ తెన్ తిలి రితి రకితయ్. 21 మెలె, దేముడుచ బోదల్ పూర్తి విడ్డల్ జా గవురుమ్ జతి పొదిక జెర్మయ్లిసి ఎత్తి కి జా పాడ్ జతిన్ తె నాసెనుమ్ జతిన్ తె సేడ్డిన్ తెంతో విడ్డల్ జయెదె.

22 తేర్బోద లడెన్ జంక మెన కంట్టు పాచ జా అయ్లి పొది కిసి కస్టల్ నొప్పుల్ జా టింకితయ్ గే, దస్సి, జెర్మన్ జలిన్ ఎత్తి మొత్తుమ్ అప్పె ఎద కస్టల్ నొప్పుల్ తెన్ టింకయ్తయ్ మెన జానుమ్. 23 తెద్దిలి నాయ్ అమ్క జెతికయ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి మొదోలిచి పంటో అమ్చి పెట్టి అస్సె. జలె, "అమ్చ ఆగ్గక, ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ ఎత్తి తెంతో, దేముడు అన్నె గెనస్లిసి, అమ్ జోచ పుత్తర్లు జలిసి, కెయ్క పూర్తి డీసెదె? అమ్ అన్నె కెద్ది రకుక?" మెన అమ్ అమ్చి పెట్టి టింక టింకయ్ రకితసుమ్.

24 'అమ్చ ఆగ్గక మార్పుప కెర్తిన్ జో జర్గు కెర్తిన్ కయ్ జో అమ్క రచ్చించువ కెర అస్సె' మెనయ్ ఆస తెన్ రకితసుమ్. జలె, ఉచరుమ, దెకిలిసి జర్గు జలిన్ కయ్ 'ఆస తెన్ రకితసుమ్' మెనుక బెదె నాయ్. దెకిలిసి జర్గు జలిన్ కయ్ కో ఆస తెన్ రకితి నాయ్. 25 గని అప్పెక నే దెకిలిన్ క 'కచితుమ్ జర్గు జయెదె' మెన అమ్క ఆస తిలె, నిదానుమ్ తెన్ రకుమదె.

అమ్చ ప్రార్థనల్ తె కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్క తోడ్ తతిన్

26 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్క సెక్తి నెంజలిన్ ఎత్తి తె కి అమ్క తోడు తత్తయ్. ప్రార్థన కెరుక జలె, కిసి ప్రార్థన కెర్కుగే నేనుమ్, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సొంత అమ్చి పెట్టి అమ్చ ప్రార్థనల్ తె బెద అమ్ లట్టబుక నేస్లిన్, సంగుక నెతిర్లిన్ క తోడు తత్తయ్, అమ్క సికడ్డయ్, చి అమ్ సంగుక నెతిర్లిన్ క లట్టబుక నేస్లిన్ క అమ్చి పెట్టి అమ్ టింకితిన్ చి అర్దుమ్ బెదయ్తయ్. 27 జలె, జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్ జోచయ్ జల అమ్చ ప్రార్థనల్ తె తోడు తా, దేముడుచి ఇస్టుమ్ తిలిసి ఒత్త బెదయ్తయ్. జోచి ఆత్మ కిచ్చో అర్దుమ్ బెదయ్తయ్ గే జోయ్యి జానె. దస్సి, అమ్చి పెట్టి తిలిన్ ఎత్తి పరిచ్చ కెర్తిసాచి ఆత్మ సొంతయ్ అమ్చ ప్రార్థనల్ తె అమ్క తోడ్ తత్తయ్, బెదితయ్.

అమ్చ ప్రార్థనల్ తె కి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్క తోడ్ తతిన్

దేముడు అమ్క జిన్యతిసి డిట్టుమ్ కెర్తిసి

28 అన్నె కిచ్చో దయిరిమ్ జతసుమ్ మెలె, దేముడుచ ప్రేమ కెర్లనక, మెలె జోచయ్ జంక మెన దేముడు జోచి ఇస్టుమ్క బుకార్లనక కిచ్చో బాదల్ అయ్లె కి, జేవ్ బాదల్ తె కి చెంగిల్ పలితుమ్ దెర్తి రితి జా ఎత్తి చెంగిల్ క బెదిత్ రితి జో నెరవెర్పుప కెర్తయ్ మెన జానుమ్. 29 కో యేసుక్రీస్తుక నంపజా జో దెతి రచ్చన నజనుక గే జో దేముడు అగ్గె తెంతో

జానె. జలె, జోచో సొంత పుత్తున్ యేసుచ రిత అమ్ జంక మెన అమ్కయ్ జో నిసాన, జా జర్గు కెరుక ఒప్పున్. దస్సి, అమ్ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ బావుడ్చివో జలనక యేసు తొల్పర్ జలన్.

30 జలె, 'యేసుచ రిత జతు' మెన జో కక్క కక్క నిసాన్ల గే, జోవయింక బుకార్లన్. కక్క కక్క బుకార్లన్ గే, జోవయించి పాపుమ్ పుంచ 'అప్పె తెంతో పున్నిమ్ జా అస్తి' మెలి రితి దెకిలన్, చి కచి కచి పాపుమ్ పుంచ 'పున్నిమ్ జా అస్తి' మెలి రితి దెకిలన్ గే, "జోవయింక పరలోకుమ్ తె కడ నెయిందె, అంచి ఉజిడ తె అంచి గవురుమ్ తె బెదయిందె" మెనయ్ ఒప్పున్, చి జర్గు కెరెదె.

31 జలె, ఈంజ ఎత్తి బెదవ కిచ్చో మెనుమ? దేముడు అమ్క తోడు అస్సె జలె, కో అమ్క పాడ్ కెరుక తెరితి! నెత్తిరి! 32 జోచో సొంత పుత్తున్ క బాదల్ నే పిట్టయ్ తె, అమ్ ఎత్తి జిన్ క పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ కెర్తి రిసా జోక బలి కెర మొర్ను తె సార్ప కెర దిలో. అమ్చి ఉప్పిరి జోవయింక తెద్ది ప్రేమ తిలి జలె, జో పుత్తున్ క దెతిసి ఎత్తి తె అమ్క కి వాట దెయె నాయ్ గే? దెయెదె.

33 దేముడు నిసాన్లచి ఉప్పిరి కో కిచ్చోయ్ నింద వయడుక తెరితి గే? కోయి నెత్తిరి! జో దేముడు సొంతయ్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అస్సె. అమ్క 'పున్నిమ్' మెలి రితి దెకితయ్. 34 అమ్ జో నిసాన్లనక కో తీర్పు కెర, నాసెనుమ్ తె తెద్దవుక తెరితి గే? కో నెత్తిరి! మొర అన్నె ముక్కిమ్క అన్నె జివ్ జా ఉట్టిలో క్రీస్తు జలె యేసు అబ్బోన్ దేముడుచి ఉజెతో పక్క వెన అస్సె. జోయ్యి అమ్క సిచ్చ దెయెదె గే? నాయ్. జో సొంత అమ్చి పచ్చెనచి తీర్పు సంగితయ్. 35 జలె, క్రీస్తుచి ప్రేమ తెంతో కో జలెకి కిచ్చో జలెకి అమ్క పిట్టవ కెరుక తెరితి గే? జోవయింక అమ్క వీడువ కెరుక బాదల్ జవున్ తెరితి గే? ఇర్కుల్ జవున్ తెరితి గే? మాన్సుల్ కెర్ల గోసల్ అల్లర్ తెరితి గే? చువ్వె తతిసి జవున్ తెరె గే? పాలల్ నెంజలిన్ జవున్ తెరె గే? ప్రమాదల్ జవున్ తెరితి గే? మొర్తి సిచ్చ జవున్ తెరె గే? కిచ్చోయ్ అమ్క జోక వీడువ కెరుక నెతిరి! 36 దేముడుచ కొడె తె పూర్గుమ్ రెగ్గయ్లి రితి,

† "తుచి నావ్చి రిసా ఒండి మెద్దెనె అమ్క మార్తతి, 'కండ కత మెండల్ జేవ్' మెలి రితి అమ్క దెకితతి" మెన రెగ్గ అస్సె. 37 జో అమ్క ప్రేమ కెర అమ్చి పాపుమ్ వయిలోసాచి సెక్తిక ఇన బాదల్ ఎత్తి తె అమ్ పూర్తి జిన్ అస్సుమ్, జినుమ్దె. 38 అమ్క కిచ్చో పూర్తి దయిరిమ్ మెలె, మొర్ను జవున్, జివ్ తతిన్ జవున్, కేన్ లోకుమ్చ దూతల్ జవున్, బూతల్ జవున్, అప్పె జర్గు జతిసి జవున్, పడ్డొక జర్గు జతిసి జవున్, కేన్ లోకుమ్చ సెక్తివో జవున్, 39 ఈంజ లోకుమ్క ఉప్పిరి తిలిసి జవున్ ఎట్టో తిలిసి జవున్, జెర్మన్ జలిసి అన్నె కిచ్చో జలెకి, అమ్చో ప్రబు జలె

† 8:36 8:36 కీర్తనలు 44:22.

క్రీస్తుయేసు అమక దొర్కు కెర్లి దేముడుచి ప్రేమ తెంతో వీడుప కెరుక నెత్తె మెన అంక పూర్తి దయిరిమ్ అస్సి.

జెర్మిలస సగుమ్జిన్క 'జోవయించ బోదల్ జవుల' మెనుక నెంజె. అబ్రాహామ్చి పెట్టిచ సగుమ్జిన్ జోచ నిజామ్చ బోదల్ నెంజిలిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, పూర్గుమ్ దేముడు అబ్రాహామ్క,

9

దేముడు పూర్గుమ్ నిసాన్ల యూదుల్

1-2 అంచి పెట్టి ఒగ్గర్ దుకుమ్ బాద కెర్టోడ్ తెదోడ్ తాఁ గెతయ్. నిజామి, క్రీస్తుచొ మాన్సు ఆవ్ సత్తిమ్ సంగితసి. జా దుకుమ్చి రిసా అంచి అత్తుతె దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మ అంక సాచి జతయ్. 3 అంచి దుకుమ్ కిచ్చొక మెలె, జయ్యి సెకుమ్తె ఆవ్ జెర్మిలి రిసా జేవ్ అంచ సొంత మాన్సుల్ అంచ బావుడ్లు జవుల, చి జోవయింక 'యేసుక్రీస్తుక నంపజతు' మెన అంక కెర్ది ఆస మెలె, ఆవ్ క్రీస్తు తెంతో పిట్టవ జా నాసెనుమ్తె గెలె జోచి రచ్చున జోవయింక దొర్కు జతి జలె, జోచి ఉప్పిర్చి అంచి ప్రేమక జోవయింతె తెంతో విడ్డల్ జతయ్. 4 జోవయించి రిసా కిచ్చొక అంక తెద్ది ఆస అస్సి మెలె, 'అంచయ్ మాన్సుల్ జా అంకయ్ బక్తి కెర్తు, అంచి గవురుమ్ దెకయ్తు' మెన దేముడు పూర్గుమ్ నిసాన్ *ఇస్రాయేలులు జోచ పుత్తర్పులు జతి జోచి †ఉజడి, జోవయించి నెడిమి తతి వరుమ్ పూర్గుమ్ తెంతో దేముడు జోవయింక జోచి ‡ప్రమానుమ్ కోడు దిలన్, జోచ †ఆగ్నల్ దిలన్, జోచి *బక్తి కెర్తి ఆగ్న దిలన్, †రచ్చించుప కెర్టోసా జెంక దిలిన్చి రిసాచ ప్రమానల్ దిలన్. 5 అబ్రాహామ్, ఇస్సాకు, యాకోబు జోవయించయ్ పూర్గుమ్చ. అన్నె, జో మాన్సు జలిన్చి జెర్మిన్క దెకిలె, జోవయించి సెకుమ్తె రచ్చించుప కెర్టోసా జలో క్రీస్తుయి జెర్మిలన్. ‡ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక జోఁబర! కెయఁక తెయఁక జోవయింక గవురుమ్ తవున్! ఆమేన్.

6 గని యూదుల్ ఒగ్గర్జిన్ అన్మానుమ్ జలిసి దెకిలె 'దేముడు పూర్గుమ్ సంగిలి ప్రమానుమ్ కోడుక పిట్టి' మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. పిట్టి నాయ్. కిచ్చొక ఇసి మెంతసి మెలె, †ఇస్రాయేలుచి సెకుమ్తె జెర్మిలసతె సగుమ్జిన్క 'ఇస్రాయేలులు' మెనుక నెంజె, 7 *అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె

†"తుచి సెకుమ్చ ఎత్తితె ఎక్కి ఇస్సాకుచి తెడి జెర్మిలసకయ్

'తుచయ్' మెనిందె" మెన ప్రమానుమ్ సంగిలన్. 8 ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, మాములుమ్ ‡ఆగ్ జెర్మిన్క జోచి సెకుమ్తె జెర్మిలస నాయ్, గని దేముడుచి §ప్రమానుమ్కయ్ జెర్మిలసక 'అబ్రాహామ్చి సెకుమ్చ' మెనుక జయెదె. 9 జా ప్రమానుమ్ సంగిలి పొది దేముడు అబ్రాహామ్క,

*"సంగిలి సమయుమ్ జా అయ్లి మెలె, ఆవ్ అన్నె జెయిందె, చి సారాక పుత్తుది జెర్మెదె" మెన ప్రమానుమ్ సంగిలన్.

10 జా ఏక్, అన్నె, అమ్చొ పూర్గుమ్చొ ఇస్సాకుచి తేర్చి రిబ్బా జో ఎక్కి మున్సున్ తెన్ కల్వల్క అంగి జలి పొది, 11 జేవ్ కల్వల్ ఇన్నె నే జెర్మిలె అగ్గె, జోవయింతె కో సత్తిమ్ కో పాపుమ్ కెరుక నేతయ్ జలెకి, 'కచ కమెచి రిసా నాయ్, గని కక్క నిసాన్ల అంచి ఇస్టుమ్ తయెదె గే, జోవయింకయ్ నిసాన్' మెన మాన్సుల్క నిసాన్ బుకార్తి జోచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ జంక మెనయ్, 12 రిబ్బాక దేముడు,

†"దకిలోచి సేవ వెల్లో కెరెదె" మెన సంగిలన్. 13 అన్నె, అన్నెక్తె జో, ‡"దకిలో జలో యాకోబుక ప్రేమ కెర్లయ్, గని వెల్లో జలో ఏసావుక విరోదుమ్ జలయ్" మెన రెగ్గయ్లన్.

14 జలె, అమ్ కిచ్చొ మెనుక? ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కెర్లిన్క 'నాయిమ్ నాయ్, సత్తిమ్ నాయ్' మెనుక జయెదె గే? జయె నాయ్. దస్సి మెనుక నాయ్. 15 కిచ్చొక మెలె, మోసేక జో, §"కచి ఉప్పిరి దయ తియిదె గే, తియిదె. కక్క కన్కారుమ్ దెకిన్దె గే, దెకిన్దె"

* 9:4 9:4 'ఇస్రాయేలులు' మెలె, తొలితో యాకోబు పూర్గుమ్చొక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జా నావ్ తిలో, ఆదికాండుమ్ 32:28. పడ్డె జోవయించి సెకుమ్ మొత్తుమ్క 'ఇస్రాయేలులు' మెన నావ్ తిలన్. † 9:4 9:4 నిర్గమకాండుమ్ 33:18-23. ‡ 9:4 9:4 ఆదికాండుమ్ 15:18, 17:1-21, 28:13, నిర్గమకాండుమ్ 2:24, 6:2-8, 19:5, 34:10-27, సమూయేలు దొన్చి పుస్తకుమ్ 23:5. § 9:4 9:4 నిర్గమకాండుమ్ 20:1-17, ద్వితీయోపదేశ కాండుము 5:1-22, 10:1-5. * 9:4 9:4 నిర్గమకాండుమ్ 25-31 అద్యయల్. † 9:4 9:4 యెసయా 53 అద్యయమ్, యిర్మీయా 23:5-6. ‡ 9:5 9:5 నెంజెలె, 'ఎత్తిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోయ్యి, జోవయింక జెయ్యి!...'. § 9:6 9:6 మెలె 'యాకోబుచి'. * 9:7 9:7 యాకోబుక అబ్రాహామ్ మంత్రో అన్నెసి; అబ్బోన్చొ అబ్బోన్ జయెదె. † 9:7 9:7 ఆదికాండుమ్ 21:12. అబ్రాహామ్చి తేర్చి సారాక బోదల్ నెంజితికయ్, 'అంచి గొతిమాన్సు జలి హాగరు తెన్ అంచి నావ్ తెన్ బోద పాయి' మెన సారా సంగితికయ్, అబ్రాహామ్ దస్సి కెర్లన్, చి 'ఇష్కాయేల్' మెన పుత్తు పాయిలన్. ఆదికాండుమ్ 16 అద్యయమ్. ‡ 9:8 9:8 తేర్చి సారాచి గొతిమాన్సు హాగరు తెన్ అబ్రాహామ్ పాయిలో పుత్తున్ ఇష్కాయేల్ ఆఁగుతె జెర్మిన్ జలోసా జయెదె. మాన్సుచి ఇస్టుమ్కయ్ పాయిలోసా జోచి రిసా మాములుమ్ అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె జెర్మిలసక ఇష్కాయేల్చి పెట్టి జెర్మిలస, ఇష్కాయేల్చి సెకుమ్చ టాలి జయెదె. § 9:8 9:8 ఇస్సాకు ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ప్రమానుమ్కయ్ జెర్మిలోసాచి రిసా ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి ప్రమానుమ్ నంప కెర్లసక, మెలె యేసుక్రీస్తుక నంప కెర్లసకయ్ ఇస్సాకుచి పెట్టి జెర్మిలస ఇస్సాకుచి సెకుమ్చ టాలి జయెదె. * 9:9 9:9 ఆదికాండుమ్ 17:19-21, 18:10, 14. † 9:12 9:12 ఆదికాండుమ్ 25:23. ‡ 9:13 9:13 మలక్ 1:2-3. § 9:15 9:15 నిర్గమకాండుమ్ 33:19.

మెన సంగిలన్. 16 కేన్ మాన్సుచి ఇస్టుమ్తె నాయ్, కేన్ మాన్సుచ కమొతె నాయ్, గని దేముడుచి దయతె. 17 అన్సె, దేముడుచ కొణ్ణొతె రెగిణ్ణి రితి, పణ్ణొ ఇస్రాయేలుల్క అల్లర్ కెర్తె తిలో ఐగుప్తు దేసిమ్చో రాడ్ జివ్ తిలో పరో రానొక దేముడు,

*“ఒండి లోకుమ్తె అంచి నావ్ సాడుప జవున్ మెన, తుచితె జర్లు జతి కామ్తె అంచి సెక్తి దెకయ్తి రిసాయి తుక ఆవ్ టీచడ అస్సి”

మెన సంగ తెద్రయ్లన్. 18 కచి ఉప్పిరి జోచి దయ తియెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్. కచి జీవ్ రాడ్ కెరెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్!

19 దస్సి సంగిలె, “దస్సి జలె, దేముడుచి ఇస్టుమ్క జో కెర్తిసి జోచి పూచి. జాకయ్, జో కిసి కక్క పాపుమ్ వయడుక జయెదె! అమ్ రచ్చించుప జంక జోచి సెలవ్ నెంజిలె, కిసి అమ్చి పూచి జయెదె! జా పాపుమ్ వయుక కిసి అమ్చి పూచి జయెదె!” మెంతె, 20 గని, ఓ మాన్సు, తుయి కొన్సొ, చి దేముడుచి కోడుక జబాబ్ అన్సె దెతె! మత్తిక తెయార్ కెర్లి గేడి జాక తెయార్ కెర్లి కుమ్మరొక †“కిచ్చొక ఈంజయి రూపుమ్ అంక దిలది?”

మెన పునెదె గే? 21 నాయ్. జా మత్తిచి ఉప్పిరి కుమ్మరొక పూర్తి అదికారుమ్. జయ్యి మత్తిబెండక నూటిచి గవురుమ్చి కెరెదె గే, గవురుమ్ నెంజిలి కామ్చి రిసాచి కెరెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్. 22-23 జలె, పాపుమ్చి ఉప్పిర్చి జోవయించి కోపుమ్ దెకవుక మెన, జోచి సెక్తిచి రుజ్జు దెకవుక మెన దేముడుక ఇస్టుమ్ జలెకి, జోచి పరలోకుమ్చి ఉజిడితె, గవురుమ్తె పణ్ణొక బెదవనుక మెన జో అగ్గె తెంతో నిసాన్ల గేడివొక జో కెర్తి ఎదివాట్ దయ జాన్తి ఎదక జోవయించి సిచ్చ జత నాసెనుమ్తె గెత, గేడివొ ఒండి పాపుమ్ జో మదెనె ఒగ్గర్ సేంపు ఒర్పువ జా రకితె తిలె, జోచి దయ! 24 జో ఎదివాట్ దయ కెర్ల నిసాన్ల గేడివొ కొన్సె మెలె, ఆము. అమ్ కొన్సె మెలె, యూదుల్ తెంతో అమ్ సగుమ్జిన్క జో బుకారా అస్సె, గని యూదుల్ నెంజిలన తెంతో కి అన్సె మాన్సుల్క బుకారా అస్సె. 25 జోచ కబుర్లు పూర్లుమ్ సంగితె తిలో హోసయ అత్తి దేముడుచ కొణ్ణొతె రెగిణ్ణి రితి,

‡“‘అంచయ్ మాన్సుల్’ మెన ఆవ్ అగ్గె నే సంగిలసక తెదొడక ‘అంచయ్’ మెనిందె. ఆవ్ అగ్గె ప్రేమ నెంజిలిన్క ‘ఆవ్ ప్రేమ కెర్లిసి’ మెనిందె.”

26 §“అన్సె, ‘తుమ్ అంచ మాన్సుల్ నెంజుసు’ మెన అగ్గె జో సంగిలి టాన్తె తెదొడక ‘జివ్ తిలో, జివ్ దెతో దేముడుచ పుత్తర్లు జేవ్’ మెన మాన్సుల్ సంగుల.”

27 అన్సె, ఇస్రాయేలులు మెల అమ్చ యూదుల్చి రిసా దేముడుచ కబుర్లు సంగితె తిలో యెసయా పూర్లుమ్చొ కిచ్చొ సాడుప కెర్లి రితి జలన్ మెలె,

*“సముద్రుమ్చి ఒడ్డుచి ఇన్సుచ గిడ్డల్ కెత్తి జవుల గే, ఇస్రాయేలుచ పుత్తర్లు జల యూదుల్ దస్సి ఎత్తివాట్ జిన్ జవుల, గని జోవయింతె సేంసిల రిత ఎక్కి దొన్ని రిత రచ్చించుప జవుల.

28 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్చి ఉప్పిరి కిచ్చొ సిచ్చుచి

తిర్లు ప్రబు ఉచరెదె గే, సత్తు తెన్ తంద్రతెన్ జో జర్లు కెరెదె.” మెన రెగ్ల అస్సె.

29 అన్సె జా నే జతె అగ్గె తెంతో జో యెసయాచి అత్తి జో దేముడు ప్రబు రెగ్లయ్లి రితి జర్లు జా అస్సె. కిచ్చొ మెన మెలె,

†“అమ్క సిచ్చు నే జత బోదల్ సగుమ్జిన్ సేన్తి రితి పరలోకుమ్చ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు సెలవ్ దెతో నాయ్ జలె,

‡సాదొమ అన్సె గొమొరా పట్నల్చి రితి సిచ్చు జా కుడ్డె నాసెనుమ్ జతమ్” మెన రెగిణ్ణి కోడు.

30 జలె, కిచ్చొ మెనుమ? ఈంజయి. సత్తిమ్ వాట్ నే చజిల యూదుల్ నెంజిలన దేముడు దెతి పున్నిమ్ జా అస్సి. కిసి మెలె, నముకుమ్ వాట్. యేసుక్రీస్తుక నంపజలి వాటు. 31 గని ఆగ్గుల్ వాట్ పున్నిమ్ జంక ఉచర్ల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ మెల యూదుల్ ఆగ్గుల్చ కమ్మొవాట్ పున్నిమ్ ఇండుక నెత్త ఆగ్గుల్ తిలిసి నెరవెర్పువ నే కెర, ఓడుప జల.

32 నముకుమ్ వాట్ నాయ్ గని కమొ వాటీ రచ్చన దొర్కు కెరనుక ఉచర్ల. వట్టెచొ పత్రె పిన్ర సేడ్ల రిత జాఁ ఓడుప జా అస్సి. 33 వట్టెచొ పత్తురు మెలె, యేసుక్రీస్తు. యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరి నంపజతిసి నే జతిన్చి రిసా అన్నెక్ కోడుతె తిలి రితి. కేన్ కోడు మెలె,

§“ఈందె, ‘సీయోను’ మెల అమ్చ యూదుల్చి వట్టె ఏక్ పత్తురు ఆవ్ గల్లసి.

జేవ్ నంప నెంజ జో పత్రె, జో సాప్రయ్ పిసిర సేడుల.

గని జోచి ఉప్పిరి కో జో నముకుమ్ తివుల గే, జెద్విొ కచితుమ్ లాజ్ జతి నాయ్, ఓడుప జతి నాయ్” మెన రెగ్ల అస్సె.

10

యేసుక్రీస్తుకయ్ నంపజలెకయ్ రచ్చించుప జంక జతిన్

* 9:17 9:17 నిర్లమకాండుమ్ 9:13-16. † 9:20 9:20 యెసయా 29:16, 45:9. ‡ 9:25 9:25 హోసయ 2:23. § 9:26 9:26 హోసయ 1:10. * 9:27 9:27 యెసయా 10:22, 23. † 9:29 9:29 యెసయా 1:9. ‡ 9:29 9:29 అదికాండుమ్ 13:13, 18:20, 19:24-25. § 9:33 9:33 యెసయా 8:14, 28:16, యోవేలు 2:32.

1 బావుడ్లు, సంపనెంజిల అమ్చ యూదుల్చి రిసా “జేవ్ కి సంపజా రచ్చించుప జతు” మెన అంక జీవు డడ్డ దేముడుక ఆవ్ ప్రార్థన కెర్తె తత్తసి. 2 నిజామి దేముడుచి సేవ కెరుక యూదుల్ ఆస తెన్ అస్తి మెన ఆవ్ సాచి జతసి, గని జో దెతి రచ్చన కిసిచి గే అర్దుమ్ నే కెరన పొరపాట్ జా గెచ్చ అస్తి. 3 మెలె, దేముడు దెతి పున్నిమ్ కేన్ వాటు దొర్కు జతయ్ గే, అర్దుమ్ నే కెరంతె జోవయించి సొంత సెక్తిక పున్నిమ్ జంక ఉచర. దేముడు పున్నిమ్ దెతి వరుమ్ నజన్తి రితి దాక్ కెరంతి నాయ్. 4 మెలె, ఎక్కి క్రీస్తుచి, తెడి ఆగ్నల్ సికడ్డి పున్నిమ్ దొర్కు జతయ్, ఆగ్నల్తె కోర్ప జా జలిసి కుట్టయ్తోసా నెరవెర్సుప కెర్తొసా జొయ్యి, చి జోచి ఉప్పిరి కో జోవయించి నముకుమ్ తివుల గే, జోవయించి పాపుమ్ జో వుంచెదె.

5 మోసేచి అత్తి రెగిడ్డిసి ఏక్ కిచ్చొ అస్సె మెలె, * “ఆగ్నల్తెచి పున్నిమ్ కో పూర్తి నిదానుమ్ ఇండుల గే, జేవ్చి తెన్ జివుల” మెన రెగ్గ అస్సె. 6 † గని నముకుమ్ వాట్ పున్నిమ్ జతిన్చి రిసాచి ఏక్ కోడు ఉచరుమ. “పరలోకుమ్తె కో వెగ గెచ్చుల? ‘క్రీస్తుక ఉత్తవ కడ ఆన్తి రిసా’ మెనుమ.” 7 నెంజిలె, “బూలోకుమ్క ఎట్టా లోకుమ్తె కో ఉత్త గెచ్చుల?”; ‘క్రీస్తుక మొర్ను తెంతో వెగవ కడ ఆనుక’ మెనుమ. నాయ్, దస్సి మెన నాయ్. 8 నముకుమ్ వాట్ చి రచ్చనచి కోడు కేనె గెతిసి నెంజె, కిచ్చొ కామ్ కెర్తిసి నెంజె. రచ్చన దూరి నాయ్. రచ్చనచి కోడు పాసి అస్సె. తుమ్చి చొండితె, తుమ్చి పెట్టి అస్సె. మెలె, క్రీస్తుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్చి రిసా అమ్ సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తసుమ్. జయ్యి కోడు. 9 మెలె, యేసుక ‘పరలోకుమ్చొ ప్రబు జొయ్యి’ మెన మాన్సుచి మొక్కె కో సంగ ఒప్పన, ‘మొర్ను తెంతో దేముడు అబ్బొసి జోక విడ్డల్ కెర అన్నె జియడ్లన్’ మెన పెట్టి నిదానుమ్ సంపజవుల గే, జెవిర్ రచ్చించుప జవుల. 10 కిచ్చొ మెలె, ‡ మాన్సు జోచి పెట్టి సంపజలె, జోచి పాపుమ్ వుంచి జయెదె. జోచి చొండి ఒప్పనై, జో రచ్చించుప జయెదె.

11 దేముడుచ కొడొతె రెగ్గయ్లిన్ ఉప్పిరి ఏక్ దెకిలమ్. కిచ్చొ మెలె, § “జోచి ఉప్పిరి జోచి నముకుమ్ తిలొ కేన్ మాన్సుకి కచితుమ్ లాజ్ జతి నాయ్ ఓడుప జతి నాయ్” మెన రెగ్గ అస్సె. 12 కొన్న్ మెలె, యూదుల్క గ్రిసు దేసిమ్చ సుదల్క కక్కయ్ దేముడు తేడ దెకె నాయ్. జొయ్యి ప్రబు ఎత్తికయ్ ప్రబు, చి జోక సంపజా, జో దెతి రచ్చన నజితో

ఎత్తి మాన్సుక జోచి వరుమ్ జో దెయెదె. 13 దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి రితి;

* “ప్రబుచి రచ్చన నజన్తో ఎత్తి మాన్సు తుచితెయి రచ్చన అస్సె మెన ఒప్పన రచ్చించుప జయెదె” మెన అస్సె.

సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి పూచిచి రిసాచి కోడు

14 జలె, మాన్సుల్ క్రీస్తుక సంప నే జలె, జోవయించి రచ్చన కిసి నజుల! జోచి రిసా నే సూన తిలె, జోక కిసి సంపజవుల! కో బోదన కెరుక నే గెలె, కిసి జోచి రిసా సూనుల! 15 అన్నె దేముడు నే తెద్రయ్లె, మాన్సుల్ కిసి జోచి బోదన కెరుల! దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి రితి;

† “సుబుమ్ కబుర్ కో బోదన కెరుల గే, జోవయించ చట్టా కెద్ది సూటి!” మెన అస్సె. 16 గని సూన్ల అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజిన్ సంపజా అస్తి మెన ఉచర నాయ్. యెసయాచి అత్తి దేముడు అన్నె రెగ్గయ్లి రితి; ‡ “ప్రబు, అమ్ సూనయ్లిసి కో సంపజా అస్తి?” మెన రెగిడ్డి కోడు.

17 జలె, కొడొ సూనయ్లెకయ్ మాన్సుల్ సంపజవుల. జేవ్ కిచ్చొ సూనుక మెలె, క్రీస్తుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవ బోదన కెర్తిసి.

యూదుల్ ఒగ్గర్జిన్ సూనుక నెసిలిన్

18 జలె, అమ్చ యూదుల్క ‘సుబుమ్ కబుర్ సూన తతి నాయ్ గే?’ మెన ఆవ్ పుసితసి. సూనయ్ అస్తి. జా ఒండి లోకుమ్తె సూనయ్ జలిన్చి రిసా దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి ఏక్ కోడు బెదితయ్.

§ “జోవయించి అవాడ్ ఒండి లోకుమ్తె సూనయి జా అస్సె, ఎత్తి దిక్కుతె కెద్ది దూరి జలెకి, జోవయించ కొడొ సూనయ్ జా అస్తి” మెన రెగ్గ అస్సె. 19 జలె, ఆవ్ అన్నె పుసితసి; ‘ఇస్రాయేలు ప్రెజల్ అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్ గే?’ మెన పుసితసి జలె, మోసేచి అత్తి దేముడు,

* “అంచ యూదుల్ నెంజిలసక తుమ్ యూదుల్ గోస జతి రితి కెరెందె, బుద్ది నెంజిలి దేసిమ్చచి ఉప్పిరి తుమ్క కోపుమ్ జెతి రితి ఏక్ కామ్ జర్గు కెరెందె”

మెన యూదుల్ నెంజిలస సంపజలిన్చి రిసా యూదుల్ గోస జతిన్చి రిసా రెగిడ్డి కోడు. 20 పడ్డె, యూదుల్

* 10:5 10:5 లేపీయకాండుమ్ 18:5. † 10:6 10:6 6-7 ద్వితీయోపదేశ కాండుము 30:12-14చి కోడు పవులు ఇన్నె బెదయ్తయ్. ‡ 10:10 10:10 నెంజిలె, మాన్సు జోవయించి పెట్టి సంపజా జోవయించి చొండి ఒప్పనై, జోవయించి పాపుమ్ వుంచి జయెదె, జో రచ్చించుప జయెదె. § 10:11 10:11 యోవేలు 2:32, రోమియల్ 9:33. * 10:13 10:13 యోవేలు 2:32. † 10:15 10:15 యెసయా 52:7. ‡ 10:16 10:16 యెసయా 53:1. § 10:18 10:18 కీర్తనలు 19:4. * 10:19 10:19 ద్వితీయోపదేశ కాండుము 32:21. † 10:20 10:20 యెసయా 65:1.

నెంజిలన క్రీస్తుక నంపజా దేముడు తెన్ బెదితిన్చి రిసా అన్నె సొస్టుమ్చి కోడు దేముడు యెసయాచి అత్తి రెగ్గ అస్సె.
 †“అంక చజుక నే ఉచర్లన, అంక చజ అస్తి.
 అంచి రిసా నే పుసిలనక, ఆవ్ డీన అస్సి”
 మెన రెగిడ్డి కోడు. 21 గని అమ్చ ఇస్రాయేలుల్చి రిసా జోచి అత్తి కిచ్చొ రెగ్గ అస్సె మెలె,
 ‡“కోడు నే సూన్త ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి బుల్ల ప్రెజల్క
 ఒండి మెద్దెనె అత్తో చంపొ కెర బుకార్తె తిలయ్,
 గని ఆవ్ దెతి వరుమ్ నెసిల”
 మెన రెగ్గ అస్సె.

11

యూదుల్క దేముడు పూర్తి నే ములిలిన్

1 అప్పె కిచ్చొ పుసితసి? జోవయించ యూదుల్క దేముడు పూర్తి ముల అస్సె గే? నాయ్! ఆవ్ సొంత కి ఇస్రాయేలుడు, అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె జెర్మిలోసా, బెన్యామీను చి తెగతె జెర్మిలోసా. 2 జో దెతి రచ్చున తంక మెన జో అగ్గె తెంతో జాన్ల నిసాన మాన్సుల్క దేముడు ములె నాయ్. జా పొదిచ ఇస్రాయేలుల్చి రిసా కిచ్చొ మెన దేముడుచి మొక్కె ఏలియా పూర్గుమ్చొ ఏడ తీర్పు సంగిలన్ గే దేముడుచి కొడతె అస్సె.

3*“ప్రబు, తుచ కబుర్లు సంగితనక మార అస్తి. తుచి నావ్ తెన్ బందిల గుడివొ బొసుడవ అస్తి. అప్పె ఆవ్ ఎక్కిలొయి తుచ కబుర్లు సంగితోసా అస్సి, చి అంక కి మారుక కోర్ప జతతి”
 మెన ఏలియా ఏడ్లన్. 4 గని దేముడు జోక

†“ ‘బయలు దేముడు’ మెలోసాక నే జొకరె అంకయ్ నిదానుమ్ తత్తు మెన సత్తు వెయిల్జిన్ యూదుల్ జా పాపుమ్తె నే సేడ్డి రితి పిట్టవ అస్సి”

మెన సంగిలన్. 5 అప్పె కి దేముడుచి దయక జో నిసాన సేసిల యూదుల్ అస్తి. 6 గని జోవయించి రచ్చున కమ్మెవాట్ నాయ్, గని జోచి దయ వాటు జోవయింక దొర్కు జా అస్సె. కమ్మెవాట్ నాయ్, నెంజిలె దయ మెన సంగితిక, దయ జయె నాయ్.

7 జలె, కిచ్చొ రుజ్జు డిస్తయ్ మెలె, జేవ్ చజుక ఉచర్లిన అమ్చ ఇస్రాయేలుల్క పిట్ట అస్సె. జోవయింతె కక్క దేముడు నిసాన్లన్ గే, జోవయింక దొర్కు జా అస్సి, గని తిలనక జోవయించి జీవ్ రాడ్ జా గెచ్చు, జా రచ్చున జేవ్ నజనుక నాయ్. 8 దేముడుచి కొడతె రెగ్గయ్లి రితి;

‡“అప్పె ఎద కి ‘దెకుత్ నాయ్, సూన్తు నాయ్’ మెనయ్, జేవ్ గుడ్డి బొయ్రో తతి రితి, జుమితన తతి రితి, దేముడు జర్గు కెర అస్సె”

మెన రెగిడ్డి కోడు. 9 పడ్డె, దావీదు పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి రితి కి;

‡“జోవయించి విందు అన్నిమ్ జోవయింక బోను జలి రితి జా,

జోవయింక దెర్ను సేడవ్సు, సిచ్చు ఆన్సు.

10 జేవ్ గుడ్డి జా దెకుత్ నాయ్, చి

జోవయించి పాటి కుబ్బి జలి రితి జా,

జోవయించి పాపుమ్చి జాడు కెయ్క తెయ్క వయతు”
 మెన రెగిడ్డి కోడు.

11 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ పిసిర్లినె జలె, ‘పూర్తి సేడయ్ గెతు’ మెలి ఉద్దెనుమ్కయ్ దేముడు జర్గు కెర్లన్ గే? మెన ఆవ్ పుసితసి. నాయ్! గని జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ నంప నెంజి పొరపాట్ జతికయ్, రచ్చున దొర్కు జతి వాటు యూదుల్ నెంజిలనక దొర్కు జా అస్సె. ‘జేవ్ యూదుల్ నెంజిలన రచ్చించుప జతిసి అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ దెక గోస జా బుద్ది ఉచరంతు’ మెనయ్ దేముడు దస్సి జర్గు కెర అస్సె. 12 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ పొరపాట్ జలిసి ఒండి లోకుమ్చక దేముడు దెతి సొమ్మారుమ్ దొర్కు కెర అస్సె జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ ఒడుప జలిసి యూదుల్ నెంజిలనక సొమ్మారుమ్ కెర అస్సె జలె, జేవ్ యూదుల్ జల ఇస్రాయేలుల్ ఎత్కిజిన్ పడ్డెక రచ్చించుప జలె, లోకుమ్క అన్నె కెద్ది సొమ్మారుమ్ జయెదె!

13 అప్పె, జలె, ఒత్త తిల తుమ్ యూదుల్ నెంజిలనక, జలె, ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, తుమ్కయ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక మెన ప్రబు అంక జోచొ బారికి కెర తెద్దవ అస్సె. ఈంజి కామ్చి రిసా ఆవ్ ఒగ్గర్ సర్ల జతసి.

14 తూమ్ రచ్చించుప జతిసి అమ్చ యూదుల్ దెకిలె, ఇదిల్ జవున్ గోస జా, జోవయింతె సగుమ్జిన్ ప్రబుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్క ఇస్టుమ్ జవుల, చి జో దొర్కు కెర్తి రచ్చున నజనుల. దస్సి జలె, జేవ్ కి రచ్చించుప జతి కామ్తె ఆవ్ ఇదిల్ బెద తయిందె. 15 ఈంజి కిచ్చొక అంచి ఆన మెలె, దేముడు అమ్చ యూదుల్క గడియ ములయ్లి రిసా, ఒండి లోకుమ్చ అన్నె మాన్సుల్ కి జోవయింతెన్ బెదుక వాటు అయ్లి. దస్సి కి దేముడు అమ్చ యూదుల్కయ్ అన్నె బెదవనె, మొర్ను తెంతో పిట్టవ జా జేవ్ కి నొవర్ జివుల.

రూక్తె కొమ్మల్ అంటుప కెర్లన్

16 ‘నొవొ’ మెన తొలితొ బలి దిలి పాకుమ్ దేముడుక దిలి రిసా సుద్ది జా అస్సె జలె, జా ఒండి పాకుమ్ సుద్ది జలి రితి జతయ్. అన్నె, రూక్చి చేరు సుద్ది జలె, కొమ్మల్ కి సుద్ది జవుల. 17 జలె, దేముడు నిసాన్ల ఇస్రాయేలుల్క ‘ఒలివ రూకు’ మెనుమ. తుమ్ యూదుల్ నెంజిలనక ‘వెర్రి ఒలివ

‡ 10:21 10:21 యెసయా 65:2. * 11:3 11:3 రాసల్ మొబొల్ పుస్తకుమ్ 19:10, 14. † 11:4 11:4 రాసల్ మొబొల్ పుస్తకుమ్ 19:18. ‡ 11:8 11:8 ద్వితియోపదేశ కాండుము 29:4, యెసయా 29:10. § 11:9 11:9 కీర్తనలు 69:22, 23.

రూక్చ కొమ్మల్ మెనుమ. జలె, జో చెంగిలో ఒలీవ చెట్టెచ కొమ్మల్ సగుమ్ కండి జా సేడ అస్తి మెనుమ, అన్నె జా రూక్చ కొమ్మల్ గెలిన్తె తూమ్ యూదుల్ నెంజిల జా వెర్రి ఒలీవ రూక్చ కొమ్మల్ అంటుప జలదు, జో చెంగిలో రూక్చి చేరు దెతి సెక్కితె బెద తుమ్ చెంగిల్ జతి రిసాయి, జేవ్చి జివుక తుమ్ జతి రిసాయి. 18 దస్సికయ్, 'జో చెంగిలో రూక్చ కొమ్మల్ జలమ్ ఆము' మెన తుమ్ గవురుమ్ ఉచరన నాయ్. గవురుమ్ ఉచరనుక దెర్లె, తుమ్ కిచ్చొ ఉచార కెర మెలె, తుమ్చి సెక్కిక చేరు జియె నాయ్, గని చేరుచి సెక్కికయ్ తుమ్ జియె అస్సున్.

19 తూమ్ కిచ్చొ ఉచర్తె మెలె, "అము అంటుప జతి రిసాయి ఎజోమాని కొమ్మల్ సేడయ్లన్". 20 జా కోడు కి నిజుమ్, గని జేవ్ జోవయించి అన్మానుమ్చి రిసా సేడయ్ జల. గని తుమ్ నముకుమ్ వాటు అంచుప జా టీవ్తిసి. జేవ్చి ఉప్పిర్ తుమ్చి రిసా తుమ్ గవురుమ్ ఉచరన నాయ్, గని దేముడుచి దయక తుమ్ బియె. 21 కిచ్చొక మెలె, జో రూక్చ సొంత కొమ్మల్ అన్మానుమ్ జలిన్క జో జోవయింక సిచ్చుతె గలిలన్ మెలె, తూమ్ దస్సి అన్మానుమ్ జలె, తుమ్క కి కండ వెంట గెలెదె.

22 దేముడుచి దయచి రిసా కి, జో దెతి సిచ్చుచి సెక్కిచి రిసా కి, తుమ్ చెంగిల్ ఉచర. ఫొరఫాట్ జా సేడ్లనుక జేవ్ విలుప జలి సిచ్చు జో దెయెదె, గని జోచి దయచి తెడి తుమ్ తా నముకుమ్ వాట్ ఇండితె తిలె, జోవయించి దయ తుమ్చి ఉప్పిరి తయెదె. తుమ్ జా నముకుమ్ వాట్ నే ఇండిలె, తుమ్క కి కండ వెంట గెలెదె.

23 జేవ్ కి, జోవయించి అన్మానుమ్ ములిలె, జా రూక్తె అన్నె అంటుప జవుల. కిచ్చొక మెలె, జోవయింక అన్నె అంటుప కెర్తి సెక్కి దేముడుచి అత్తి అస్సె. 24 తూమ్ జలె, వెర్రి ఒలీవ రూక్చ కొమ్మల్ కండి జా తుమ్ మాములుమ్ నే బెదితో తోట ఒలీవ రూక్తె అంటుప జా అస్సున్ జలె, అన్నె సొంత జెర్మున్క తోట రూక్తె తా కండి జా తిల కొమ్మల్క జో ఒత్త అన్నె అంటుప కెరుక జయెదె!

25 తుమ్ సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతి రిసా, జో దేముడు బార్ కెర్తి ఈంజ గుట్టు సరిగా అర్దుమ్ కెరన, బావుడ్లు. కిచ్చొ మెలె, 'నంపజంక' మెన జో కెత్తిజిన్ యూదుల్ నెంజిలనక నిసాన్ల గే, జేవ్ ఎత్తిజిన్ ప్రబుతె జెతె ఎదక, ఏక్ వెల్లి వాట ఇస్రాయేలుల్ రాడ్ జివ్ జా అస్సి. 26 గని యూదుల్ నెంజిలనతె కక్క కక్క జో నిసాన అస్సె గే, జేవ్ ఎత్తిజిన్ నంపజల మెలె, ఇస్రాయేలుల్ ఎత్తిజిన్ రచ్చించుప జవుల. దేముడుచి కొడెతె,

* "సీయోనుతె రచ్చించుప కెర్తొసా జెర్నెదె. 'యాకోబు' మెన నావ్ తిల అమ్చ యూదుల్ తెంతో

* 11:26 11:26 మెసయా 59:20, 21. † 11:26 11:26 'సీయోనుతె' మెలె, యూదుల్తె, ఇస్రాయేలుల్తె. ‡ 11:27 11:27 యిర్మీయా 31:34, మెసయా 27:9. § 11:34 11:34 మెసయా 40:13, యిర్మీయా 23:18. * 11:35 11:35 యోబు 41:11.

పాపుమ్బుద్ది జో ఉదడెదె"

అన్నె, 27 ‡ "జోవయించి పాపల్ ఆవ్ కెయెక గెచ్చువ గెలిందె గే, తెదొడక అంచి ఈంజ నే పిట్టి ప్రమానుమ్ కోడు నెరవెర్పుప జయెదె" మెన రెగ్గ అస్సె.

28 తుమ్కయ్ 'నంపజా రచ్చించుప జతు' మెన, అప్పెచి మట్టుక సుబుమ్ కబుర్చి రిసా దేముడుక జేవ్ యూదుల్ విరోదుమ్ సుదల్ జా అస్సి. గని జో జోవయింక నిసాన దెకిలె, జోవయించ పూర్లుల్క జో సంగిలి ప్రమానుమ్ కోడుచి రిసా, జో జోవయింక ప్రేమయ్ అస్సె. 29 కిచ్చొక మెలె, దేముడు దెతి వరుమ్, జో కక్క కక్క నిసాన బుకార్లిసి, జో మార్పుప కెరె నాయ్. జో దసాచొ నెంజె.

30 తుమ్ అగ్గె దేముడుచ కొడె నే సూన్తె పాపుమ్ తెన్ తిలదు, గని జేవ్ యూదుల్ జోచి కోడు ములిలి రిసా, జో తుమ్చి ఉప్పిరి దయ తియె తుమ్చి పాపుమ్ పుంచ అస్సె. 31 దస్సి జేవ్ అప్పె జోచి కోడు నే సూన్తె పాపుమ్ తెన్ అస్సి. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క జో దేముడు రచ్చించుప కెర్తి వాట్కయ్ జేవ్ కి రచ్చించుప జతి రిసాయి. 32 యూదుడు జలెకి, యూదుడు నెంజిలె కి, ఎత్తి మాన్సుక జోచి దయ దెకవుక మెనయ్, ఎత్తిజిన్ ఎక్కి రితి జోచి కోడు నే సూన్లి పాపుమ్తె దెర్ను సేడుక మెనయ్ జో సెలవ్ దా అస్సె.

దేముడుచి గవురుమ్

33 దేముడుచి దయచి సామ్సారుమ్, జోచి బుద్ది, జోచి గ్యానుమ్ కెద్ది తమ్మనచి! జోచ తీర్పుల్ కెద్ది తెల్విచ! కెద్ది తెలివి మెలె, అమ్ మాన్సుల్ కోయి అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తుమ్, మెనుక నెత్తుమ్! జోచ కమె అమ్ కోయి పరిచ్చు కెరుక నెత్తుమ్! 34 దేముడుచి కొడెతె, కి "ప్రబుచి పెట్టి తిలిసి కో కెయె జాన అస్సి? జోక కో బుద్ది సంగుక జయెదె? కోయి నాయ్" మెన అన్నె,

35 * "జో రునుమ్ జతి రితి కో కెయె జోక కిచ్చొ దా అస్సి? కోయి నాయ్, కెయె నాయ్, కిచ్చొయ్ నాయ్" మెన రెగ్గ అస్సె. 36 కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి జోతె తెంతో జెతయ్, జో జెర్మయ్లో. ఎత్తి జోచి తెడి అస్సె, చి జోచి గవురుమ్ దెకయ్తి రిసాయి అస్సె. కెయెక తెయెక జోవయింక జోబర! ఆమేన్.

12

ప్రబుచి ఆత్మసెక్కిక జియె

1 దేముడు దెతి రచ్చన జోచి దయకయ్ తుమ్క దొర్కు జలి రిసా, బావుడ్లు, ఆవ్ బతిమాల్పా జా తుమ్క కిచ్చొ

సంగితసి మెలె, జేవ్ జోచయ్ తతి రితి, దేముడుక సర్ద కెర్తి రితి, జోక తుమ్చ ఆగ్ జీవ్ తిలి బలి దిలి రితి తుమ్ బుద్ది ఇండ. ఈంజ సేవ తుమ్క సరి జలిసి. ² 'ఎత్తిజిన్ ఇస దస కమొ కెర్తతి, అమ్ కి కెరుమ్' మెలి రితి ఈంజ కాలుమ్చ కమొ రితి తుమ్ ఇండ నాయ్. తుమ్చి ఆత్మతె నొవ మాన్సుల్ జా, చి ప్రబుచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ కిచ్చొ గే పూర్తి అజ్జ జస్తె. జోచి ఇస్టుమ్ కిచ్చొ మెలె, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి, జోక సర్ద కెర్తిసి ఎత్తి, కిచ్చొ పొరపాట్ నెంజిలిన్ ఎత్తి. మెన పూర్తి తుమ్ అజ్జ జస్తె.

³ మెలె, దేముడు అంక దిలి దయ తెన్ తుమ్క ఆడే కిచ్చొ బతిమాల్ప జా సంగితసి మెలె, తుమ్ కో గవురుమ్ ఉచరన నాయ్, గని తుమ్ ఎత్తి మాన్సు జాగర్త తెన్ సరిగా పరిచ్చ కెరన, నముకుమ్చి రిసా దేముడు కక్క కిచ్చొ సెక్తిపరుమ్ దా అస్సె గే, తుమ్చితె ఎత్తి మాన్సు చినన, తుమ్క దిలి సెక్తి వాడిక కెర. ⁴ మెలె, ఎత్తి ఆగ్తె ఒగ్గర్ వాటల్ తవుల, అన్నె ఎత్తి వాటల్క ఎత్తి రితి కామ్ తయె నాయ్, గని ఏక్ వాటక ఏక్ కామ్, అన్నెక్ వాటక అన్నెక్ కామ్ తయెదె. ⁵ దస్సి, అమ్ ఒగ్గర్జిన్ జలెకి, క్రిస్తుచి తెడి ఎత్తి ఆగ్ జా అస్సుమ్, చి ఎత్తిలోక ఎత్తిలో అమ్ తోడు తంక అమ్చి పూచి, ⁶ జాకయ్, అమ్చితె కక్క ప్రబు కిచ్చొ సెక్తిపరుమ్ దా అస్సె గే, అమ్ ఎత్తి మాన్సు బుద్ది తెన్ జా సెక్తి వాడిక కెరుక. ప్రబుచ కబుర్లు సంగితి సెక్తి తిలోసా జలె, ప్రబు దిలి నముకుమ్ తెన్ సంగున్. ⁷ ప్రబు దిలి కిచ్చొ సేవ కెర్తొసా జలె, జా సేవ కెర్పు. ప్రబుచి బోదన కెర్తి సెక్తి తతోసా జలె, బోదన కెరుక. ⁸ ప్రబు దిలి సెక్తిక మాన్సుల్క జాగర్తల్ సంగితొ దిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్తొసా జలె, జాగర్తల్ సంగుక, దయిరిమ్ సంగుక. మాన్సుల్క తోడు దెంక సెక్తి తిలోసా జలె, దర్ముమ్ తెన్ దెవుసు. సంగుమ్క ఏలుప కెర్తి సెక్తి తిలోసా జలె, జోవయింబి జా కామ్ నిదానుమ్ దెకన్సు. బాదల్ సేడ కన్యారుమ్ జలసక దెకితి సెక్తి తిలోసా జలె, సర్దబుద్ది తెన్ దెకున్.

సర్దబుద్ది ప్రేమబుద్ది తెన్ తా

⁹ ఎత్తి మెన్సు మాయ నెంతె మాన్సుల్క తుమ్ ప్రేమ దెకితె తా. గర్చి ఎత్తి దూరి కెర, చెంగిల్ తిలిసి దెరన. ¹⁰ బాబేన్క దెకితి సత్తిమ్ తెన్ ఎత్తిలోక ఎత్తిలో ప్రేమ దెకితె తా. దాకు కెరన ఎత్తిలోక ఎత్తిలో వెల్లో మెలి రితి దెక. ¹¹ కెయెడ బద్దుకుమ్ జా నాయ్, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ, తుమ్చి ఆత్మతె దీవు లగిల్ రిత తా, కెద్దోడ్ కి ప్రబుచి సేవ కెర్తినతె తుమ్చి ఆత్మ పూర్తి బెదవ. ¹² పరలోకుమ్తె తుమ్ బెదితి రచ్చన కచితుమ్ నెరవెర్పువ జంక తిలిన్చి దయిరిమ్క సర్దసంతోసుమ్ తా, బాదల్ ఓర్పువ జా, ప్రార్దన కెర్తె తా, ¹³ అన్నె నంపజలసక కొత్తుల్ తిలె, తుమ్క తిలిన్క

తోడు దాస, చి అన్నె మాన్సుల్క గెరి బుకారా మరియాద దెక.

¹⁴ "జోక చెంగిల్ దెకు" మెన, తుమ్క అల్లర్ కెర్తనచి రిసా ప్రబుక తుమ్ ప్రార్దన కెర. "జోక ప్రబు సిచ్చ కెర్పు" మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. జా పొన, గని 'జోక చెంగిల్ దెకున్' మెనయ్ తుమ్ కోర్ప జా. ¹⁵ అన్నె, సర్ద తెన్ తిలన తెన్ సంతోసుమ్ జా, ఏడ్తన తెన్ ఏడ్డి రితి తోడు తా. ¹⁶ ఎత్తిలో తెన్ ఎత్తిలో ఎత్తి మెన్సు తెన్ జయ. * గవురుమ్ జతిన్క ఆస నే జతె, బడాయ్ నెంజిలిన్తె బెద, కిచ్చొ గవురుమ్ ఉచరన నాయ్. తుమ్క తుమ్ బుద్ది తిలన మెన ఉచర నాయ్.

¹⁷ కో తుమ్క కిచ్చొ నస్టుమ్ కెర తిలె, జోక తుమ్ కిచ్చొ నస్టుమ్ అన్నెకెర నాయ్. † గని కో తుమ్క నింద కెరుక నెతిరి రితి, ఎత్తిజిన్ చినితి రితి సత్తిమ్ ఇండ. ¹⁸ ఎత్తిజిన్ తెన్ సేంతుమ్ తెన్ తంక ఆస జా. దస్సి, ఎత్తి మెన్సు తెన్ తతిసి తుమ్ పిట్టవ నాయ్. జేవ్ పిట్టయ్లె, జోవయింబి పూచి, గని తూమ్ పిట్టవ నాయ్.

¹⁹ ప్రేమ తిల బావుడ్లు, మాన్సుల్ తుమ్క అల్లర్ కెర్తె, జోవయింకయ్ తుమ్ అల్లర్ కెర నాయ్. పొన, దేముడు సిచ్చ కెర్తె, కెర్పు, గని తుమ్ తుక్లె తా. దేముడుచి కొడతె, ‡ "సిచ్చ కెర్తి సెక్తి అంబి. ఏ జేవ్ అల్లర్ కెర్తనక ఆవ్వి సిచ్చ కెరిందె మెన ప్రబు సంగితయ్" మెన రెగ్గ అస్సె.

²⁰ § "తుమ్చొ విరోదుమ్ సుదొక చూ తిలె, జోక అన్నిమ్ దాస. జోక తాన్ తిలె, పితిసి దాస. తుమ్ దస్సి కెర్లదు మెలె, జోచి బోడి ఆగి సువ దిలి రితి జయెదె, చి జో పూర్తి లాజ్ జా తప్పు చినంతిసి జోవయింక నొప్పి దెయెదె."

మెన దేముడుచ కొడతె రెగ్గ అస్సె. ²¹ అన్నెక్లో తుమ్క కెర్తి గార్ తుమ్క జీన్తి రితి తుమ్ కోపుమ్ జా నాయ్, గని జో కెర్తి గార్ ఓడువ జా ప్రేమయ్ జీన్తి రితి, తుమ్చ విరోదుమ్ సుదల్క తుమ్ ప్రేమయ్ దెక.

13

అదికారుల్క బియె కెర ఇండ

¹ దేసిమ్క ఏలుప కెర్త అదికారుల్క ఎత్తి మాన్సు బితు. కిచ్చొక మెలె, దేముడు సెలవ్ దెతో నాయ్ జలె, అదికారుల్ జా తత్త నాయ్, అన్నె, తిల అదికారుల్ ఏలుప కెరుక జో దేముడుచి ఇస్టుమ్. ² జాకయ్, అదికారుల్చి కోడుక కో విరోదుమ్ కెర్తతి గే, దేముడు దిలిన్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్తతి, అన్నె, కో జోచి సెలవ్చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్తతి గే, జోవయింక జొయ్యి జెతి సిచ్చ కవుల.

* 12:16 12:16 సామెతల్ 3:7. † 12:17 12:17 సామెతల్ 3:4. ‡ 12:19 12:19 ద్వితియాపదేశ కాండుము 32:35 § 12:20 12:20 సామెతల్ 25:21, 22.

3 అన్నెయ్ కిచ్చొక అదికారుల్ క మరెయద దెకుక మెలె, చెంగిల్ బుద్ది ఇండితనక నాయ్, గని గర్బ కమె కెర్తనకయ్ సిచ్చ కెరుల. అదికారి జలొ కేన్ మాన్సుక 'సిచ్చ కెరెదె' మెలె బయిమ్ నెంతె జింక ఇస్టుమ్ జతసు జలె, సత్తిమ్ కెర, చి తుమ్క చెంగిల్ దెకెదె. 4 తుమ్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ దేముడు జోవయింక జా సేవ దా అస్సె. గని తుమ్ నేరిమ్లు కెరె జలె, తుమ్ బియఁ. కిచ్చొక మెలె, సిచ్చ కెరుక జోక అదికారుమ్ అస్సె. 'నేరిమ్ కో కెరుల గే, సిచ్చ కెర్పు' మెనయ్ దేముడు జోవయించి అదికారుమ్ జోవయింక దా అస్సె.

5 జాకయ్, సిచ్చ నే సేడ్డి రిసా కి, గని అన్నెయ్ 'దేముడుచి మొక్కె అమ్ అదికారుల్ క దస్సి దెకుక మెనయ్, అమ్చి పెట్టి సేంతుమ్ తంక జలె, దస్సి కెరుక అస్సె' మెనయ్ కి, అదికారుల్చి కోడు అమ్ బింక అస్సె. 6 ఇన్నెచి రిసా కి సిస్తు గట్ట దెతసు. కిచ్చొక మెలె, సిస్తు నజీత సుంకర్లు చి అన్నె అదికారుల్ ఏలువ కెర తుమ్క దెకుక మెన, జోవయించి కామ్ దేముడు జోవయింక దా అస్సె. 7 జేవ్ ఎత్తిజిన్క దెతిసి జోవయింక దాస. సిస్తు నజుక అదికారుమ్ తిలనక సిస్తుచి డబ్బుల్ దాస, ప్రబుతుమ్క దెతిసి ప్రబుతుమ్క దాస. గవురుమ్క విలువ తిలనక గవురుమ్ దెక, చి మరెయదక విలువ తిలనక మరెయద దెక. దస్సి ఎత్తిజిన్క జేవ్చి జేవ్చి మరెయద కెరుక.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరె తతిసి

8 ప్రేమ కెరుకయ్, గని వేర రునుమ్ కత్తెయ్ జా నాయ్. కిచ్చొక మెలె, అన్నె మాన్సుల్ క కో ప్రేమ ఇండితయ్ గే, ఆగ్గుల్ ఎత్తితె దొర్కు జలిసి నెరవెర్పువ కెర్తయ్. 9 * 'లంజెకమె కెర నాయ్' మెలిన్ జలెకు, 'నరు అత్య కెర నాయ్' మెలిన్ జలెకు, 'చోర నాయ్' మెలిన్ జలెకు, 'అన్నె మాన్సుల్చి ఆస్తిక ఆస జా నాయ్' మెలిసి జలెకు, దేముడుచ ఆగ్గుల్ ఎత్తితె తిలిసి కి ఎక్కి ఒడుగుతె బెదితయ్. కేన్ ఒడుగుతె మెలె, † "తుక తూయి కెర్ది ప్రేమ కెరంతసి గే, తుచి పాసిచొ మాన్సుక తెర్ది ప్రేమ తుయి కెరుక" మెన దేముడుచ కొణెతె రెగ్గవ అస్సె. 10 అమ్చి పెట్టి ప్రేమ తిలె, పాసిచొ మాన్సుక కిచ్చొ అల్లర్ కెరుక నెనుమ్. జాకయ్, ప్రేమతెయ్ ఆగ్గుల్ ఎత్తి నెరవెర్పువ జతయ్.

ప్రబు అన్నె ఉత్ర జెతి వెల్లి దీసి పాసి జెతయ్

11 అన్నె, ప్రబు సంగిలి సమయుమ్ పాసి జా అస్సె మెన జాన్సు. మెలె, అగ్గె నిజ తిలె కి, అప్పె ఉట్ట తెలివి జా తంకయ్ అస్సె. సమయుమ్ జా గెచ్చు అస్సె. అమ్ తొలితొ నంపజలి కంట, అమ్చి రచ్చున పాసి జా అస్సె. 12 రాత్ పాయితి రితి, ఉజిడ్ జయెదె. జాకయ్ అందర్బుద్దిచ

కమె వెంట గెల కెర, ఉజిడ్ బుద్దిచ అయ్దల్ గలనుమ. 13 మెద్దెనెచి ఉజిడ్తె బెదిత కమెతె ఇండుమ. మెలె, 'సర్ద కెర్తనుమ్' మెన వెట్కారుమ్ జతిసి, మచ్చితిసి పొన. లంజెకమె, ఆగ్గెచి ఆస ముద్దొ నే కెరంతిసి పొన. కొణె జాజవ జట్టి జతిసి, గోసల్ కెర్తిసి, పొన. 14 గని ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుచి బుద్ది గలన, మాన్సుచి ఆగ్గెచ తుమ్చ ఆసల్ నెరవెర్పువ నే కెరంతి రితి జాగర్త తా, దసచక కిచ్చొ వాటు దాస నాయ్.

14

ఇసి కెరె గారు దస్సి కెరె చెంగిలి

1 నంపజలన కిసి ఇండుక గే ఇదిల్ నేన్లొ కేన్ నంపజలనక బెదవన, గని ముక్కిమ్ నెంజిలిన్చి రిసా జోవయింతెన్ కామ్క నెంజిల కొణె జాజవుక పొన. 2 ఏక్చి రిసా ఉచరుమ. "కిచ్చొ కి కంక జయెదె" మెన, దయిరిమ్ తిలొసా ఉచరెదె, గని "ఈంజ జా గారు" మెంతి అలవాట్ తెంతొ పూర్తి విడ్డల్ నే జలొసా కో జలెకు ముక్కల్ గట్ట కయె నాయ్. 3 జలె, తుమ్చితె నే కతొసాక, కతొసా నిస్కారుమ్ దెకున్ నాయ్, చి కతొసాక, నే కతొసా నిస్కారుమ్ దెకున్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు ఇన్నెక కి జోవయింక కి బెదవన అస్సె. 4 అన్నెక్లొచొ సేవ కెర్తెన్చి రిసా తుమ్చితె కో తీర్పు కెరుక కొన్న? జోవయింక 'చెంగిల్' మెనుక గే 'గా' మెనుక గే కచి సెక్తి మెలె, జోచొ సాంత ఎజొమానిచి సెక్తి, అన్నె కచి నాయ్. జో నిజుమి నంపజలొన్ జలె, కో వేర ఉచర్లె కి, జో టీవెదె. కిచ్చొక మెలె, జోక టీవెడుక ప్రబుక సెక్తి అస్సె.

5 పడ్డె, ఏక్ దీసిచి కంట అన్నెక్ దీసిక 'ఎల్లకాలుమ్చి రిసా ముక్కిమ్చి' మెన ఎక్కిలో ఉచరెదె, గని అన్నెక్లొ జలె, ఎత్తి దినాల్ క ఎక్కి రితి దెకితయ్. ఎత్తి మాన్సు ఈంజేవ్ దొన్నితె కేన్ రగుమ్ ఉచర్తసు గే, సరిగా ఉచర తా. ఎత్తి మెన్ను నిదానుమ్ ఇండ. 6 దీసిక, "ప్రబుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రిసా ఈంజ జా కామ్ పలాన దీసి కెరె చెంగిల్" మెన కో ఉచర్తయ్ గే, ప్రబుచి గవురుమ్ ఉచర్తయ్. దస్సి, 'తుయి దిలిసి' మెన దేముడుక ఉచరయ్ కో ముక్కల్ కతయ్ గే, ప్రబుక గవురుమ్ దెతయ్. దస్సి కి, ముక్కల్ నే కతొసా కో జలె, జో కతొన్క 'తుయి దిలిసి' మెన దేముడుక ఉచర్లె, జో కి ప్రబుక గవురుమ్ దెతయ్.

7 అమ్చి రిసా అమ్మి జిము నాయ్, మొరుమ్ నాయ్. 8 అమ్ జలె, ప్రబుచి సేవచి రిసాయి జితనుమ్. అమ్ మొర్లె, జా కి జోచి సేవ. జాకయ్, అమ్ జలె కి మొర్లె కి, జోచయ్ మాన్సుల్ అమ్. జొయ్యి అమ్చొ ఎజొమాని. 9 ఇసికయ్ క్రీస్తు మొర్లన్ చి అన్నె జలన్. మెలె, మొర్లుక

* 13:9 13:9 నిర్ణయకాండుమ్ 20:13-15, 17. ద్వితీయోపదేశ కాండుము 5:17-19, 21. † 13:9 13:9 లేవీయకాండుమ్ 19:18.

జిన కెర, మొర్లనక కి, జితనక కి జో ప్రబు జా, ఎజొమాని జా, ఏలుప కెరుకయ్.

10 తుమ్క బావుడ్లు జల అన్నె నంపజలన్ చి రిసా తుమ్ కిచ్చొక అల్లర్చ తీర్పుల్ ఉచర్తను, నిస్కారుమ్ ఉచర్తను? లోకుమ్చక జో పరిచ్చ కెర్తి వెల్లి దీసిక అమ్ ఎత్తి. జిన్ ప్రబుచి మొక్కె టీచ, జోచి అత్తి తీర్పు జమ్దె. 11 దేముడుచి కొడతె, “ఆవ్ కచితుమ్ జివ్వి అస్సి. దస్సి, కచితుమ్, అంచి చట్టె ఎత్తి మాన్సు మొగ్రల్ టిక సెర్ను సేడుల, చి ‘తుయి దేముడు. తీర్పు కెరుక తుచి అత్తి అస్సి’ మెన ఎత్తి చోండి ఒప్పునుల మెన ప్రబు సంగితయ్” మెన రెగ్లవ అస్సి. 12 జలె, ఈంజ లోకుమ్తె అమ్ ఇండిలి బుద్దిచి రిసా దేముడు సొంతచి మొక్కె తెదొడక అమ్ ఎత్తి మాన్సు సాచి నజనుక తయెదె.

13 జాకయ్, అప్పె తెంతో ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో తీర్పుల్ కెరుమ నాయ్, గని కేన్ బావో ఆత్మక నే పిసిర్తి రితి, కేన్ పొరపాట్ నే జతి రితి, జో ఆత్మక డిట్టుమ్ జతిసి నే పిట్టి రితి, ఎక్కి మెన్సు తెన్ ఇండుక అమ్చి పెట్టి ఒప్పునుమ. 14 ప్రబుచి తెడి తా కిచ్చొ జాని, కిచ్చొ పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ అస్సి మెలె, జేవ్చి సొంత సెక్కిక కిచ్చొ వస్తువచి రిసా ‘గార్’ మెనుక నెంజె. గని జాక ‘గార్’ మెన కో దెకితయ్ గే, జోకయ్ జా గారు జయెదె. 15 జాకయ్, తుమ్ కేన్ జవున్ రగుమ్ కతిసి అన్నెక్కోచి ఆత్మతె జోవయింక అల్లర్ కెరెదె మెన తుమ్ జాన జానయ్ కయ్లె, తుమ్ ప్రేమయ్ ఇండుక ముల తస్తె. తుమ్ కేన్ జవున్ రగుమ్ కయ్లె ప్రబు మొర రచ్చించుప కెర్లె అన్నెక్కోచి ఆత్మతె జోక పాడ్ కెరెదె జలె, జా కంక పొన.

16 జాకయ్, ‘చెంగిల్’ మెన కేన్ అలవాట్చి రిసా తుమ్ జాన్సు జలెకి, వేర మాన్సుల్చి మొక్కె జా కామ్చి రిసా ప్రబుచి నావ్ నిస్కారుమ్ జయెదె జలె, జా నే కయ్లె చెంగిలి. 17 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్తె బెదితిన్క కతిసి పితిసి ముక్కిమ్ నాయ్, గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దెతి సత్తిమ్ సేంతుమ్ అన్నె సంతోసుమ్, జేవ్ ముక్కిమ్. 18 ఈంజేవ్ వరుమ్ ఇండితి రితి కో క్రీస్తుచి సేవ కెరుల గే, ‘చెంగిల్’ మెన దేముడు కి మాన్సుల్ కి దెకుల.

19 జాకయ్, ఎక్కి మెన్సు తెన్ తతిన్చి రిసా, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి అన్నె మాన్సుల్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ కెర్తినచి రిసా కిచ్చొ కిచ్చొ కామ్క జెయెదె గే, జయ్యి ముక్కిమ్ ఉచర్తె తమ. 20 ఎక్కి కతిసి నే కతిన్చి రిసా మాన్సుచి పెట్టి దేముడు కెర్తి కామ్ తుమ్ పాడ్ కెర నాయ్. నిజామి ఎత్కిక కి ‘కంక జయెదె’ మెనుక జయెదె, సుద్ది అస్సి, గని అమ్ కతిన్చి రిసా, అన్నెక్కో జోచి ఆత్మతె తప్పు జలి రితి జయెదె జలె, అమ్చి తప్పు. 21 తుమ్ ముక్కల్ కతిసి జవున్, కేన్ రగుమ్ పితిసి జవున్, కిచ్చొ కామ్ కెర్తిసి జవున్, తుమ్చో

బావో జతో కేన్ నంపజలనచి ఆత్మతె జోవయింక పాడ్ కెరెదె జలె, జా కామ్ తుమ్ ములిలె చెంగిలి.

22 జలె, ‘ఇసి దస్సి కెర్లె చెంగిల్’ మెన తుమ్చి పెట్టి కిచ్చొ నముకుమ్ అస్సున్ గే, తుమ్చి పెట్టి దేముడుకయ్ ఒప్పున. ‘ఆవ్ కయ్లె తప్పు నెంజె’ మెన కక్క దయిరిమ్ తయెదె చి ‘ఆవ్ కయ్లె కచి ఆత్మతె జోవయింక పాడ్ కెరె నాయ్’ మెన జో జాన్లె, జో మాన్సుక చెంగిలి. 23 గని ‘కయ్లె తప్పు’ మెన కో ఉచరయ్ కయ్లె, ప్రబుచి సిచ్చ ఆనన్తయ్. కిచ్చొక మెలె, జో కయ్లిసి జోచి పెట్టి జో ఉచర్లెన్ తెన్, జోవయించి నముకుమ్ తెన్, బెదె నాయ్. ‘పలాన కామ్ కెర్లె చెంగిల్’ మెలి దయిరిమ్ అమ్చి పెట్టి నెంజిలె, జా కామ్ అమ్ కెర్లె పాపుమ్ జతనుమ్.

15

దేముడుచి గవురుమ్ దెకవుక

1 అమ్ ఆత్మక డిట్టుమ్ తిలన జలె, డిట్టుమ్ నెంజిలనచి జాడు వయిలి రితి జోవయించ అన్మానల్ ఓర్పుప జా అమ్చి ఇస్టుమ్ గడియ ములిలె చెంగిలి. 2 అన్నె మాన్సుల్క ‘ఆత్మక డిట్టుమ్ జా చెంగిల్ జతు’ మెన, జోవయించి ఇస్టుమ్ తిలిన్క మరియాద్ దెకుమ. 3 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తు ఎక్కి జోచి సొంతయ్ ఇస్టుమ్క కిచ్చొ కెరె నాయ్, గని దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డిసి జోయ్యి సంగిలి

* “దేముడు ఓ బ, తుక మాన్సుల్ కెర్లె నిందల్ అంకయ్ లయ అస్సి” మెన జో సంగిల్ రితి అస్సి. 4 జలె, పూర్గుమ్ రెగిడ్డిసి కిచ్చొక రెగ్ల అస్సి మెలె, అమ్కయ్ ‘సిక్కుత్’ మెనయ్ రెగ్ల అస్సి. దస్సి, దేముడుచి కొడతె రెగ్లయ్లిసి అమ్క నిదానుమ్ దయిరిమ్ సికణ్ణె, అమ్ దయిరిమ్ డిట్టుమ్ జమ్దె. 5 యేసుయి జో ఇండిలిన్క తుమ్క వాట్ దెకయ్లి రితి తుమ్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో దస్సి ఎక్కి మెన్సు తెన్ జతి రితి, నిదానుమ్ దెతో దయిరిమ్ దేముడు తుమ్క సెక్కి దెవును, 6 చి తుమ్ ఎక్కి మెన్సు తెన్ ఎక్కి అవాడ్ రితి జా, అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచో అబ్బొన్ జలో దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తె తస్తె.

7 జాకయ్, క్రీస్తు తుమ్కయ్ బెదవన్ల సర్ల తెన్, దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రిసా తూమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బెదవన. 8 కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, క్రీస్తు యూదుల్క సేవ కెర్తొసా రితో జలో. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి సత్తిమ్ దెకవుక. కీసి మెలె, జోవయించ పూర్గుల్క దేముడు దిల ప్రమానల్ నెరవెర్పుప కెర్తి రిసా. 9 అన్నె కిచ్చొచి రిసా మెలె, యూదుల్ నెంజిలనక కి జో దెతి రచ్చన జో దొర్కు కెర్లె, జోవయించి దయ కన్కారుమ్చి రిసా

14:11 14:11 యెనయా 49:18; 45:23. * 15:3 15:3 కిర్చనలు 69:9. † 15:8 15:8 ఈంజ ఉత్తమ్ తొలితో రెగిడ్ల కార్గల్తె కిచ్చొ అస్సి మెలె, ‘యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లనక సేవ కెర్తొసా...’

జేవ్ కి దేముడుక గవురుమ్ దెతు మెనయ్. దేముడుచి కొడొతె దావీదు పూర్ణుమచొ;

‡“జేవ్ కి, యూదుల్ నెంజిలస తెన్ కి సర్ద జా, గాయ గాయ తుచి నావ్ గవురుమ్ కెరుమ్దే” మెన రెగ్గ అస్సె. 10 పడ్డొ దేముడుచి కొడొతె, †“జోవయించ సొంత మాన్సుల్ తెన్ తూమ్ కి, యూదుల్ నెంజిలస, సర్దనంతోసుమ్ జా”

మెన మోసేచి అత్తి రెగ్గ అస్సె. 11 పడ్డొ దావీదుచి అత్తి అన్నె రెగిడ్డిసి,

*“యూదుల్ నెంజిల ఎత్తి దేసిమ్చ, ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్, ప్రబుచి గవురుమ్ గాయ”

మెన రెగ్గ అస్సె. 12 పడ్డొ అన్నె, యెసయాచి అత్తి దేముడుచి కొడొతె,

†“యెస్సయిచి సెకుమ్తె ఎక్కిలో జెర్దెదె.

జొయ్యి ఉట్ట, యూదుల్ నెంజిలసక ఏలుప కెరెదె, చి జోచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ, జేవ్ యూదుల్ నెంజిలస రచ్చనచి దయిరిమ్ తెన్ తవుల”

మెన రెగిడ్డి కోడు.

13 జలె, రచ్చన జతి దయిరిమ్ దెతో దేముడు సొంత తుమ్చి పెట్టి జోచి నముకుమ్చి సర్ద సేంతుమ్ దెవుసు, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తి తుమ్చి ఆత్మతె తా, తుమ్చి ఆత్మ పూర్తి డిట్టుమ్ దయిరిమ్ జా గెచ్చెదె.

యూదుల్ నెంజిలసతె పవులు ప్రబుచి కామ్ కెర్లిసి

14 ఆవ్, బావుడ్లు, తుమ్చి రిసా కిచ్చొ దయిరిమ్ తెన్ అస్సి మెలె, తుమ్చి పెట్టి ప్రబుచి సత్తిమ్ అస్సె. జో దెతి గ్యానుమ్ అస్సె, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బుద్ది సంగుక తుమ్క సెక్తి అస్సె. జా ఎత్తిచి రిసా అంక దయిరిమ్. 15 గని, సగుమ్ కమొచి రిసా తుమ్క ఇదిల్ గట్టిజ సంగిల్ రితి రెగ్గ అస్సి, తుమ్క పచ్చుత్ నాయ్ మెన. దేముడు అంక దిలి అదికారుమ్ వరుమ్చి రిసా ఆవ్ జా రెగుడుక జయెదె. 16 జో దిలి అదికారుమ్ వరుమ్ మెలె, యెసుక్రీస్తుచి రిసాచి జోచి సుబుమ్ కబుర్ నూనవ నూనవ, జో దేముడుచి సేవ కెర్తొ పూజిరి మెలి రితో ఆవ్ జంక మెన జో నిసాన కామ్ తియార్లి వరుమ్. మెలె, యూదుల్ నెంజిలసక క్రీస్తుక నంపజా దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తిక జేవ్ జోచయ్ జా, సుద్ది జా దేముడుక సరి జలి బలి జతి రితి, జోచి అత్తి ఆవ్ సొర్చ కెర దెంక.

17 జలె, దేముడుచి సేవ ఆవ్ కెర్లిన్చి రిసా ‘చెంగిల్చి’ మెన క్రీస్తు జలో యెసుచి తెడి అంక దయిరిమ్. 18 మెలె, యూదుల్ నెంజిలస జోవయించి ఉప్పిర్చి నముకుమ్

ఇండితి రితి క్రీస్తుయి అంచి అత్తి జర్గు కెర్లిన్చి రిసాయి ఆవ్ సంగితసి. జో ప్రబు కీసి ఈంజ కామ్ అంచి అత్తి జర్గు కెర్లిన్ మెలె, ఆవ్ బోదన కెర్లిన్తె, ఆవ్ ఇండిలి బుద్దితె, 19 జో అంచి అత్తి కెర్లిన్ జోచి గుర్తుచ వెల్లో కమొతె, జో దిలి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్తికయ్ జర్గు కెర్లిన్. దస్సి, జోచి సెక్తికయ్, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ తెంతో తుమ్క సముద్దుమ్ ఒత్తల్తోచి ఇల్లారికు ప్రదేసిమ్చి ఎదిలి దూరిక క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ జా ఎత్తితె ఆవ్ నూనవ అస్సి. 20 దస్సి, అంచి ఆస కిచ్చొ మెలె, వేర మాన్సు పునాది కెర్లి ఉప్పిరి బండుక నెన, క్రీస్తుక మాన్సుల్ నంపజా తిలిన్తె నాయ్, గని వేరతెయ్, మాన్సుల్ జోక నేన్లిన్తెయ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక అంచి ఆస. 21 దేముడుచి కొడొతె; ‡“జోచి రిసా కో అగ్గె నే నూనయ్లన నూన, జేవ్ గుడ్డి మెలి రితి జలిసి గెచ్చ, దెకుల. జోచి రిసా కెయ్ఁక నే నూన్లన అర్దుమ్ కెరనుల” మెన రెగ్గయ్లి కోడు.

రోమ్ పట్టుమ్చ గెచ్చుక మెన పవులు ఉచర్లిసి

22 జలె, సుబుమ్ కబుర్ నే నూన్ల టాన్లతె గెచ్చ నూనవుక అంచి కామ్ తిలి రిసా, అప్పెక తుమ్తె జెంక అంక వాటు తయె నాయ్. 23 గని అప్పె, ఈంజేవ్ ప్రాంతుమ్లుతె అంక అన్నె కామ్ నాయ్ మెన, ఒగ్గర్ వెర్చుల్ తెంతో తుమ్తె జెంక అంచి ఆసచి రిసా, 24 స్సెయిను దేసిమి ఆవ్ గెతి పొదిక, వట్టె తుమ్తె గోత్ జా తుమ్క దెకుక ఉచర్తసి. సర్ద తెన్ గడియ తుమ్చి తెన్ తా పుండిలయ్ మెలె, తుమి అంక బారీ కెర వట్టె తెద్రయ్తె.

25 గని అప్పె యెరూసలేమ్తె ఉట్ట గెతసి; ఒత్తచ నంపజలన్క తోడు న దెంక. 26 మాసిదోనియచ చి అకయచ నంపజలన్క యెరూసలేమ్చ యూదుల్చ బీద జల నంపజలన్క తోడు ఉక్కుల తెద్రవుక ఇన్సుమ్ జల. 27 ఈంజేవ్ ఇన్సుమ్ జల, గని అన్నె జేవ్ యెరూసలేమ్చ నంపజలన్తె రునుమ్ జలి రితి జా అస్సి. మెలె, యూదుల్కయ్ దేముడు దిల ఆత్మవరల్తె ఈంజేవ్ యూదుల్ నెంజిలసక వాట్ల అయ్లి రిసా రునుమ్ జలి రితి జా అస్సి, చి జేవ్ యూదుల్క కిచ్చొ జవున్ ఈంజ లోకుమ్తె కామ్క జెతికయ్ తోడు ఈంజేవ్ యూదుల్ నెంజిలస దిలె, చెంగిలి.

28 జాకయ్, ఈంజేవ్ ఉక్కిలి తోడు నా దెతి కామ్ కుట్టయ్లయ్ మెలె, స్సెయిన్తె గెతి వట్టె తుమ్తె జెయిందె, 29 చి తుమ్తె పాఁచ అయ్లె, క్రీస్తు దెతి ఆత్మసెక్తి అంచి పెట్టి బెర తా జా సెక్తి తెన్ని జెయిందె మెన జాని.

రోమియల్ పవులుచి రిసా ప్రార్దన కెర్కు

‡ 15:9 15:9 నమాయేలు దొన్నిచి పుస్తకుమ్ 22:50, కీర్తనలు 18:49. § 15:10 15:10 ద్విత్వీయాపదేశ కాండుము 32:43. * 15:11 15:11 కీర్తనలు 117:1. † 15:12 15:12 యెసయా 11:10. ‡ 15:21 15:21 యెసయా 52:15.

30 బావుడ్లు, 'అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి ప్రేమక, అంచి రిసా దేముడుక తుమ్ ప్రార్దన కెర కెర అంక తోడు తా' మెన తుమ్క ఆవ్ బతిమాల్పా జా సంగితసి. 31 కిచ్చొచి రిసా మెలె, ఆవ్ అప్పె గెతి యూదయ ప్రదేసిమ్చ యేసుచి రిసా అన్నానుమ్ తిలసతె ఆవ్ దెర్ను నే సేడ్డి రిసా, పడ్డో ఒత్తచి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ నంపజలసచి రిసాచి అంచి సేవ జోవయింక చెంగిల్ సేడ్డు మెనయ్ తుమ్ ప్రార్దన కెర. 32 దస్సి జెయిమ్ జలి మెలె, సర్దసంతోసుమ్ తెన్ ఆవ్ తుమ్తె జెంక జయెదె, చి తుమ్చి తెన్ తా సర్ద తెన్ పుండుక జయెదె. 33 సేంతుమ్ దెతో దేముడు సాంత తుమ్చి తెన్ తవున్! ఆమేన్.

16

సర్ద తెన్ సంగుమ్తె బెదవనుక

1 క్రీస్తుచి తెడి అమ్క అప్ప జలి పిబే, కెంకేయ పట్టుమ్చి సంగుమ్తె వెల్లో తేర్బోద జా ప్రబుచి సేవ కెర్తయ్. జాక 'సత్తిమ్చి' మెన ఆవ్ సాచి జతసి. 2 తుమ్తె జా అయ్లె, ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్క దెకితి మరియాద తెన్ జాక బెదవన, చి కిచ్చొ కామ్తె జేవ్ కి తోడు కావలె మెలె, తోడు తా. కిచ్చొక మెలె, అగ్గె తెంతో ఒగ్గర్జిన్ నంపజలసక జా తోడు కెర అస్సె, అంక కి.

3 యేసుక్రీస్తుచి కామ్ అంచి తెన్ బెద కెర్ల ప్రిస్కిల్లక చి అకులక అంచి ప్రేమ సంగ. 4 అంక 'మొర్ను నాయ్' మెన జా సుట్టు జెవ్వి ప్రమాదుమ్ జల. ఎక్కి ఆవ్ మెన నాయ్, గని యూదుల్ నెంజిల బావుడ్లుచ సంగుమ్లు ఎత్కి జేవ్ దొగులచి కామ్చి రిసా అంచి తెన్ జోవయింక సర్ద కి సంగితసుమ్. 5 జోచి గెరి సబ కెర్తి సంగుమ్చ ఎత్కిజిన్క అంచి ప్రేమ సంగ. ప్రేమ తిలో ఎఫైనెటుక అంచి ప్రేమ సంగ. ఒండి ఆసియా ప్రదేసిమ్తె జ్యోయ్ తొలితో ప్రబుక నంపజా మార్పువ జలో. 6 తుమ్చి తె నిదానుమ్ కామ్ కెర్లి మరియక కి సంగ, 7 పడ్డో అంచ బందుగుల్ జత అంద్రోనిక చి యూనియక కి. అంచి తెన్ జేవ్ జేలి జా తిల. ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సంగిత బారికుల్తె జోవయింక గవురుమ్ దెకితతి, చి అంచి కంట అగ్గెయి క్రీస్తుచ మాన్సుల్ జల.

8 పడ్డో, ప్రబుచి తెడి ఆవ్ ప్రేమ తిలో అంప్లియతునక అంచి ప్రేమ సంగ. 9 పడ్డో క్రీస్తుచి కామ్తె అమ్చి తెన్ బెదిలో ఊర్బానుక, చి ప్రేమ తిలో స్థాకునక అంచి ప్రేమ సంగ.

10 క్రీస్తుక సత్తిమ్ తిలో అవెల్లెక చి అరిస్టాబూలుచి కుటుంబుమ్చ ఎత్కిజిన్క సంగ. 11 అన్నె, అంక బందుగుడు జతో హారోదియోనుక చి నార్కిస్సు చి కుటుంబుమ్తె ప్రబుక నంపజలసక సంగ. 12 పడ్డో,

ప్రబుచి కామ్ కెర్ల త్రుపైనా చి త్రుపోసా మెల తేర్బోదల్క జోబర సంగ. పడ్డో ప్రబుచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్లొ ప్రేమ తిలో పెర్నిసుక జోబర సంగ. 13 పడ్డో ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ బుద్ది సుదో జలో రూపుక చి అంక అయ్య మెలి రితి జలి జోచి అయ్యన్క అంచి ముద్దుచి జోబర సంగ. 14 పడ్డో అసుక్రితుక, ప్లెగోసుక, హెర్మేకుక, పత్రోబక, హెర్మాకుక చి జోవయింతెన్ తిల బావుడ్లు ఎత్కిక అంచి ప్రేమ జోబర సంగ. 15 పడ్డో పిలోలోగుక, యూలియాక, నేరియక, జోవయింక బేనిక, ఒలుంపాకుక, చి జోవయింతెన్ తిల బావుడ్లు ఎత్కిజిన్క అంచి ప్రేమ సంగ.

16 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జోకర. ప్రబుచ సంగుమ్లు ఎత్కి. తుమ్క జోవయింక ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తతి.

17 జలె, బావుడ్లు, తుమ్క కిచ్చొ బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, తుమ్క సికడ్డి బోదన నాయ్, గని వేరచి సికడ జట్లు కెర్ల అన్నానల్ కెర్తస కొస్సగె చిన కెర, జోవయింక తుమ్ సూన నాయ్. దూరి కెర. 18 దస మాన్సుల్ అమ్చొ ప్రబు జలో క్రీస్తుక నాయ్, గని జోవయింక సాంత ఆసల్కయ్ సేవ కెర్తతి, అన్నె, తేలిక లట్టబ మాన్సుల్క పులవ, ఒగ్గర్ తెలివి నెంజిల మాన్సుల్క మోసిమ్ కెర్తతి. 19 ప్రబుచి కోడు తుమ్ సాంత నిదానుమ్ కెర్తిసి ఎత్కిజిన్ జాన్తి, చి తుమ్చి రిసా అంక సర్ద, గని తుమ్క 'చెంగిల్చితె తెలివి తత్తు, గని గర్చి నేనేతు' మెనయ్, తుమ్చి రిసా అంక ఆస. 20 దస్సి జలదు మెలె, తుమ్చ చట్టో సయ్తాన్క సుద బీడవ జీన్తి రితి, సేంతుమ్ దెతో దేముడు జినవెదె. అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్!

21 అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెర్లొ తిమోతి తుమ్క జోచి ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తయ్. దస్సి కి లూకియ, యాసోసు చి సోసిపత్తు, అంచ బందుగులు.

22 పవులు సంగితి ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డో తెర్తియు మెలో ఆవ్ ప్రబుచి తెడి అంచి ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తసి.

23 ఆవ్ ఈంజ ఉత్తుమ్ సంగ రెగ్గయ్తో పవులుక టాన్ దిలో, ఒండి సంగుమ్క టాన్ దెతో గాయియు తుమ్క జోవయింక ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తయ్. దస్సి కి ఈంజ పట్టుమ్చ కమెచి డబ్బుల్ దెకితో ఎరస్తును, చి అమ్చొ బావో జలో క్వర్తును జోవయింక ప్రేమ సంగ తెర్తయ్తయ్.

24 *అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్ ఎత్కిజిన్ తెన్ తవున్! ఆమేన్.

25 జలె, 'సూనవు' మెన అంక దిలి సుబుమ్ కబుర్ వాటు యేసుక్రీస్తుచి రిసా బోదన కెర్లి వాటు తుమ్క డిట్టుమ్ కెర్లొ దేముడుక జోబర! జా సుబుమ్ కబుర్తె బెదితి గుట్టు జో అప్పె బార్ కెర అస్సె. మదెనె, అగ్గె తెంతో లుంకడ

* 16:24 16:24 ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డో తొలితోచ పుస్తకుమ్ సంగుమ్తె 24నంబర్చి కోడు తయె నాయ్.

తిలో. 26 జలె, యూదుల్ నెంజిలసక కి జోవయించి రచ్చన దొర్కు జలి రిసొచి, ఈంజ గుట్టు జో అప్పె బార్ కెర అస్సె, చి జోవయించ కబుర్లు పూర్గమ్ సంగిలస రెగిడ్డిసి సూనయ్ జతిన్తె ఒండి లోకుమ్తె ఎత్తి దేసిమ్చక జాన్సున్ మెన కెయక తెయక తా గెతో దేముడుచి ఆడ్ర, ఒండి లోకుమ్తె మాన్సుల్ నంపజా జోచి కోడె రితి ఇండుత్ మెనయ్. 27 జలె, యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జర్గు జలి కామ్చి రిసొ ఎత్తి గ్యానుమ్ తిలో ఎక్కిలో దేముడుక కెయక తెయక జోబర!

కొరింథియుల్క రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో పవులు కొరింథ్ పట్టుమ్చి సంగుమ్చక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తమ్

మొదొల్ కోడు

1 యేసుక్రీస్తుచి తెడి నుద్ది జా దేముడ్చయ్ మాన్సుల్ జల కొరింది పట్టుమ్చి సంగుమ్ సుదల్క పావులు అమ్చొ బావుడు జలో సొస్తేను తెన్ రెగిడ్లి ఉత్తమ్. 2 క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తో జోచొ బారికి అవ్ జంక మెనయ్ దేముడు జోచి ఇస్టుమ్క అంక నిసాన అస్సె. అమ్చొ ప్రబు జోచొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుతే 'తుచితెయ్ రచ్చన అస్సె. తుయి ప్రబు' మెన జోచి నావ్ దెరన్తన ఎత్తిజిన్ తెన్ తుమ్క కి 'అంచి నుద్ది జా అంచయ్ మాన్సుల్ జతు' మెనయ్, దేముడు బుకార అస్సె. 3 జలె, అమ్క తుమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

4 తుమ్చి రిసా ఎత్తి అదికారుమ్ తిలి దేముడుక రోజుక ప్రార్దన కెర అంచి సర్ల జోక సూనయ్తసి. కిచ్చొచి రిసా మెలె, యేసుక్రీస్తుక తుమ్ నంపజా అప్పె జోచి తెడి తిలి రిసా జోచి దయక దేముడు తుమ్క దిలి రచ్చనచి రిసాయి. 5 మెలె, జా రచ్చన దిలి తెంతో క్రీస్తుచి తెడి గ్యానుమ్ ఎత్తి, జా గ్యానుమ్ బోదన కెర్తి సెక్తి ఎత్తి, తుమ్క కలుగు జలి రిసా పూర్తి ఎత్తితె సొమ్నారుమ్ జా అస్సె. 6 దస్సి, క్రీస్తుచి రిసా అమ్ సంగిలి సాచి తుమ్చి పెట్టి రుజ్జు జా అస్సె.

7 జాకయ్, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు జోచి గవురుమ్ తెన్ అన్నె ఉత్త జెతినక తుమ్ రకితె ఎద, అవ్సురుమ్ జలి కిచ్చొ ఆత్మసెక్తి కి తుమ్క పిట్టె నాయ్. 8 ఆకర్ దీసల్క లోకుమ్చక ప్రబు జలో క్రీస్తు వెల్లి పరిచ్చు, వెల్లి తీర్పు కెర్తె ఎదక, తుమ్ పొరపాట్ నే జతి రితి జొయ్యి తుమ్క జా సెక్తి దెతె తయెదె. 9 పుత్తున్ జలో అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెదితి రిసా తుమ్క బుకార్లో దేముడు నిదానుమ్చొ, జో సంగిల్ రితి కెరెదె, జో సంగిలిని జర్గు కెరెదె.

గోసల్ పొన మెన పావులు గోల కెర్లిసి

10 ఓ బావుడ్లు, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ కిచ్చొ మెన అవ్ తుమ్క బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, తుమ్ జట్టి నే జతె, ఎక్కి మెన్సు జా, ఎక్కి కట్టు జా, తుమ్ ఎక్కి బుద్ది ఎక్కి మెన్సు జా చెంగిల్ జా. 11 బావుడ్లు,

కిచ్చొక ఇసి మెంతసి మెలె, తుమ్తె సగుమ్జిన్ జట్టి జా అస్తి మెన క్లోయెచ గెర్చ సుదల్ అంక సంగ అస్తి. 12 మెలె, "అవ్ పావుల్చొ సుదొ" జవున్, "అవ్ అపొల్లోచొ సుదొ" జవున్, "అవ్ కేపాచొ సుదొ" జవున్, నెంజిలె "అవ్ క్రీస్తుచొ సుదొ" జవున్ మెన తుమ్ ఎత్తిజిన్ తేడల్ ఉచరన సంగన్తను మెన అవ్ జాని. 13 క్రీస్తుచి ఆగ్ సింద వాటల్ కెర అస్సెన్ గే? తుమ్చి పావుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా అవ్ పావులు సిలువతె మొర్లయ్ గే? అవ్ పావులుచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజల్లదు గే? 14 నాయ్. క్రీస్తుక చి గాయియుక పిట్టవ అవ్ కక్క బాప్తిసుమ్ నే దిలి రిసా అంక చెంగిలి. 15 కక్క కక్క బాప్తిసుమ్ దెతయ్ జలె, 'పావుల్చి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ సంగిలమ్' మెన ఏక్ వేల తుమ్తె సగుమ్జిన్ సంగిత. 16 సైవనుచి గేర్చక బాప్తిసుమ్ దిలయ్, గని అన్నె కక్క బాప్తిసుమ్ దిలయ్ గే నాయ్ గే పచ్చ అస్సి. నాయ్, కిచ్చొగె. 17 క్రీస్తు అంక తెద్రయ్లిసి బాప్తిసుమ్ దెతి రిసా నాయ్, గని సుబుమ్ కబుర్ సూనవ అవ్ బోదన కెర్తి రిసాయి. పడ్డె, ఒగ్గర్ తెల్విచ కొడెచి ఉప్పిరి కొడె బెదయ్తి రితి అవ్ బోదన కెర్తి రితి తెద్రయె నాయ్. దస్సి బోదన కెర్తయ్ జలె, క్రీస్తు సిలువతె మొర మాన్సుల్క పావుమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర్లిన్ ముక్కిమ్ జలిన్క లుంకడ్లి రితి జతి. రచ్చించుప కెర్తి సెక్తి జో మొర అర్పితుమ్ జలిన్తెయి అస్సె.

క్రీస్తు దేముడుచి సెక్తి గ్యానుమ్

18 మొర పావుమ్తె గెతన, జలె, ప్రబు సిలువతె మొర అర్పితుమ్ జలిన్చి కోడు సూన్లె, నాసినుమ్ జతనక కి వెర్తి గని అమ్ రచ్చించుప జతనక, జలె, దేముడుచి సెక్తి మెన జానుమ్. 19 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడెతె,

*"పండితుల్చి గ్యానుమ్క పాడ్ కెరిందె, తెలివి మాన్సుల్చి తెలివి పిట్టయిందె" మెన రెగ్గవ అస్సె.

20 ఒగ్గర్ బుద్ది తిల సుదొ కేతె? మోసి తెన్ దేముడు దిలి అగ్గుల్ సికడ్డన కేతె? ఈంజ ఉగుమ్తె తెలివి తెన్ కొడె బెదవ రుజ్జుల్ దెకయ్తన కేతె? ఈంజ లోకుమ్చి గ్యానుమ్క 'గ్యానుమ్ నెంజె' మెన, దేముడు దెకవ అస్సె. 21 కిసి మెలె, కెర్తి గ్యానుమ్ కలుగు జలెకి, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ దేముడుక నేన్ల. 'మాన్సుచి సొంత గ్యానుమ్ జోవయించి సొంత సెక్తిక జేవ్ నెతిర్లెకయ్ చెంగిలి' మెన, జోచి పెట్టిచి గ్యానుమ్క దేముడు జానయ్ దస్సి జర్గు కెర్లన్. జాకయ్, అమ్ బోదన కెర్తి సుబుమ్ కబుర్ 'గ్యానుమ్ నెంజె' మెన జోవయించి సొంత సెక్తి మాన్సుల్ ఉచర్లె కి, జా సుబుమ్ కబుర్ తెయి మాన్సుల్క రచ్చించుప కెరుక జో దేముడు సర్ల జలో. గని సుబుమ్ కబుర్ నంప కెర్లిన్క

* 1:19 1:19 యెనయా 29:14.

‘తెలివి నాయ్’ మెన మాన్సుల్ సంగితతి. 22 మెలె, ‘జోచి సత్తిమక రుజ్జు దెకయ్త వెల్లెల కమె దెకయ్తెకయ్ నంపజమదె, నెంజిలె నాయ్’ మెన యూదుల్ సంగిల. ‘కొణ్ణె తెలివి తెన్ బెదయ్తెకయ్ జా బోదనక విలువ దెకుక జయెదె’ మెన గ్రీకుల్ సంగిల. 23 గని “క్రీస్తు సిలువతె మొర అర్చితుమ్ జలిన్తెయి మాన్సుచి రచ్చన” మెన అమ్ బోదన కెర్తనుమ్. ఇసి బోదనక అడ్డు మెన యూదుల్ సంగితతి, ‘తెలివి నాయ్’ మెన యూదుల్ నెంజిలస సంగితతి. 24 గని దేముడు నిసాన బుకార్తసక, జేవ్ యూదుల్ జలెకి, †గ్రీకుల్ జలెకి, జో దేముడుచి సెక్తి కి గ్యానుమ్ కి క్రీస్తుతెయ్ అస్సె. క్రీస్తు దేముడుచి సెక్తి, జోయ్యి జోచి గ్యానుమ్. 25 దేముడు కెర్తినక ‘బుద్దిచి నెంజె’ మెన మాన్సుల్ ఉచరె కి, జా కేన్ మాన్సుచి గ్యానుమ్చి కంట వెల్లి. జో దేముడుచి అప్పు కేన్ మాన్సుచి సెక్తిచి కంట ఒగ్గర్ సెక్తిచి.

26 బావుడ్డు, ప్రబు తుమ్కయ్ నిసాన బుకార్తో. జలె, తుమ్తె తొక్కిజినక ఈంజ లోకుమ్చి గ్యానుమ్ ఒగ్గర్ కల్లువ జా అస్సె. తుమ్తె తొక్కిజిని వెల్లెల మాన్సుల్ జా అస్సున్. తుమ్తె తొక్కిజిని వెల్లెల కుట్టంబలెత జెర్చిలదు. 27 గని దేముడు, ఈంజ లోకుమ్తె తెలివి నెంజిలసకయ్ నిసాన్లన్. కిచ్చొక మెలె, తెలివి తిలసక కి లాజ్ కెరుక మెన. సెక్తి తిలసక కి లాజ్ కెరుక మెన ఈంజ లోకుమ్తె సెక్తి నెంజిలసక దేముడు నిసాన్లన్. 28 పడ్డొ ఈంజ లోకుమ్తె విలువ జలిన్క ‘కిచ్చొ నెంజె’ మెన రుజ్జు తంక ఈంజ లోకుమ్తె విలువ నెంజిలసక, నిస్కారుమ్ జలసక, కిచ్చొ నెంజిలసక జో దేముడు నిసాన్లన్. 29 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి మొక్కె కేన్ మాన్సు గవురుమ్ ఉచరనుక బెదె నాయ్ మెన రుజ్జు దెకవుక. 30 యేసుక్రీస్తుచి తెడి తుమ్క జియడ్డొ దేముడు జోయ్యి, అమ్చి గ్యానుమ్, అమ్చి పున్నిమ్, అమ్చి సుద్ది, అమ్చి రచ్చన క్రీస్తుతెయ్ మెన దేముడు అబ్బొసి జోకయ్ అమ్చి రిసా టీవొ కెలన్. 31 జాక దేముడుచి కొణ్ణెతె, †“మాన్సుల్ గవురుమ్ సంగుక ఇస్టుమ్ జలె, కచి రిసా సంగుత్ మెలె, ప్రబుచి రిసాయి” మెన రెగ్గవ అస్సె.

2

1 ఓ బావుడ్డు, అవ్ తుమ్తె తెదొడి జా కెర దేముడుచి చి సాచి సూనయ్లి పొది ఒగ్గర్ తెలివి గ్యానుమ్ కొణ్ణె బెదవయ్ బోదన కెరి నాయ్. 2 అవ్, ‘యేసుక్రీస్తుచి రిసాయి మెలె, సిలువతె మొర జర్గు కెర్లి యేసుక్రీస్తుచి రిసా నెంజిలె, అన్నె కిచ్చొ కి తుమ్చి మదెనె అన్నె కిచ్చొ నేని మెన వేరచి బెదవుక నెంజె’ మెనయ్ దస్సి కెర్లయ్.

3 పడ్డొ తుమ్చితె తిలి పొది, ‘సొంత సెక్తిక కిచ్చొ కెరుక నెతిరి’ మెన బయిమ్ తెన్ బలే అద్దుర్ తెన్ తిలయ్. 4 తుమ్చి నముకుమ్ మాన్సుల్చి గ్యానుమ్ తెన్ నే జతె, గని దేముడుచి సెక్తి తెన్ ఆదారుమ్ కెరన తంక మెన, 5 అవ్ లట్టల్లె కి చి సాచి సూనయ్లె కి, తెలివి గ్యానుమ్చ తియాన కొణ్ణె నే బెదయ్తె, సుద్ది తిలి ఆత్తుచి దేముడుచి సెక్తి దెకయ్తి రిసాయి మెన సంగితసి మెనయ్ ఇసి జర్గు జంక మెన జోచి సెలవ్.

ఆత్తుతె వడ్డిలసక ప్రబుచి గ్యానుమ్ సికడ్డిసి

6 ఆత్తుతె వడ్డిలసక గ్యానుమ్ తెన్ సికడ్డునుమ్, జా గ్యానుమ్ కేడయ్ గెతి చి జా ఈంజ ఉగుమ్చి గ్యానుమ్ నెంజె, ఈంజ ఉగుమ్తె ఏలువ కెర్తసచి గ్యానుమ్ నెంజె. 7 అమ్ సికడ్డి గ్యానుమ్ దేముడుచి గుట్టు తెన్ తిలి లుంకడ్డి గ్యానుమ్; ఈంజ గ్యానుమ్ గుట్టు తెన్ లుంకడ్డ తయె నాయ్. ఉగల్ ఎత్తిచి కంట అగ్గెయి దేముడు అమ్చి రిసా ‘పరలోకుమ్చి ఉజిడతె బెదుతు’ మెన ఉచర జర్గు కెర్లి గ్యానుమ్.

8 ఈంజ ఉగుమ్చ అదికారుల్ కోయి ఈంజ గ్యానుమ్క అర్దుమ్ కెరంతి నాయ్; జా అర్దుమ్ జోక జతి జలె గొప్పు ఉజిడచొ రుపుమ్చొ గవురుమ్ తిలొ ప్రబుక సిలువ గల మారిత నాయ్. 9 గని దేముడుచి కొణ్ణెతె, “ఇన్నెచి రిసా దేముడు తెయార్ కెర అస్సె”

జోక ప్రేమ కెర్తసక కిచ్చొ దెంక మెన తెయార్ కెర్లిసి

*“జా కేన్ అంకితె డీసె నాయ్,

కేన్ కంగ్గొతె సుని జయె నాయ్,

కేన్ మాన్సు జోచి పెట్టి ఉచరుక నెతిర్లిసి”

మెన రెగ్గవ అస్సె. 10 అమ్క జలె దేముడు ఎత్తి జోచి ఆత్తు తెద్రవ రుజ్జు దెకవ అస్సె; జా ఆత్తు ఒండిక, దేముడు గుట్టుల్చి రుజ్జుల్ కి జోచి ఆత్తు రుజ్జు దెకయెదె. 11 ఏక్ మాన్సుచి ఉద్దెనుమ్ జోచితె తిలి మాన్సుచి సొంత ఆత్తుక పిట్టవ, జో మాన్సుచి పెట్టి తిలిసి కో జాన్తి గే? దస్సి, దేముడుచి ఉద్దెనుమ్లు దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తుక ముల, జోచి ఉద్దెనుమ్ అన్నె కోయి నేన్తి.

12 దేముడు అమ్క దిల ఆత్తు కీసిచి గే అమ్ అర్దుమ్ కెరనుక. అమ్ ఈంజ లోకుమ్చి ఆత్తు నెంజె, గని దేముడు తెంతొ చి జతి సుద్ది తిలి ఆత్తుయి అమ్ పాయ అస్సుమ్.

13 మాన్సుచి గ్యానుమ్ సికడ్డ కొణ్ణె తెన్ నాయ్, ఆత్తు సమ్మందుమ్ జలి కారిమ్చి కామ్ ఆత్తు సమ్మందుమ్ జలి కారిమ్చి కామ్ సరి కెరన, ఆత్తు సికడ్డి కొణ్ణె తెన్ ఈంజ సుద్ది తిలి ఆత్తు అమ్క సికడ్డిసి, అమ్ సికడ్డునుమ్.

† 1:24 1:24 ఇన్నె ‘గ్రీకుల్’ మెలె, యూదుల్ నెంజిలస మొత్తుమక సంగితయ్.

‡ 1:31 1:31 యిర్మీయా 9:24.

* 2:9 2:9 యెసయా 64:4.

14 లోకుమచొ సమ్మందుమ్ జల మాన్సు దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచ కబుర్లు నెసె, దసచ జోక వెర్రిలక అస్సె, జో అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తె. దసచక ఆత్మతె జెర్మున్ తిలెకయి అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె గని జోవయింక జా ఆత్మ నాయ్ చి నెత్తిర్తి. 15 ఆత్మ సమ్మందుమ్ జలొసొ మాన్సుల్క ఒండి అర్దుమ్ కెరనెదె, గని జోక కేన్ మాన్సు తీర్పు కెరుక నెత్తిర్తి. 16 †“ప్రబుచి పెట్టి తిలిసి జాన జోక సికడుక తెరిలస కో? అమ్క జలె క్రీస్తుచి మెన్సు అస్సె.”

3

ఆత్మక వడ్డిలన నెంజున్

1 బావుడ్లు, తుమ్చి తెన్ ‘ఆత్మక వడ్డిల మాన్సుల్ తెన్ కొణొ జలి రితి ఆవ్ కొణొ జంక నెత్తిర్లయి. ఈంజ లోకుమచ ఆగ్చ సమ్మందుమ్చ మాన్సుల్ మెనయ్, క్రీస్తుతె బాలబోదలి’ మెన, తుమ్చి తెన్ కొణొ జంక తిలి. 2 అగ్గె తుమ్క సత్తు నాయ్ చి రిసొ రితి దూదు పియడ్లయ్, చి పొసిలయ్ గని చింబొ కవడ తుమ్క పొసి నాయ్. తుమ్ అప్పెక కి ఆగ్చి సమ్మందుమ్చ రిత జా అస్సున్చి రిసొ అప్పెక కి తుమ్ వడితన్ నాయ్. 3 తుమ్చితె కుసిదుమ్, గోసల్ తిలె, తుమ్ ఆగ్చి సమ్మందుమ్చ మాన్సుల్చి రితి ఇండితన నెంజున్ గే? 4 ఎక్కిలో ఆవ్ పావుల్చొ సుదొ, అన్నెక్లో ఆవ్ అపొల్లోచొ సుదొ, మెన సంగిలె పొది తుమ్ లోకుమచ సమ్మందుమ్ జల మాన్సుల్ నెంజున్ గే?

5 అపొల్లో కొన్సొ? పవులు కొన్సొ? సేవ కెర్తనయ్ గెద. ఎక్కిళ్లక ప్రబు దిలిసి తెన్ జేవ్చి తెంతొయ్ తుమ్ నంపజలదు 6 ఆవ్ రోవిలయ్, అపొల్లో పాని సువిలన్, జియడ వడ్డయ్లోసొ దేముడి. 7 జాకయ్, జియడ వడ్డయ్లో దేముడుతెయి గని, రోవిలోసొతె జలెకి, పాని సువిలోసొతె జలెకి కిచ్చొ కి నాయ్. 8 రోవిలోసొక పాని సూవిలోసొక ఎక్కి ఉద్దెనుమ్. ఎత్తి జిన జేవ్ కెర్లి కామ్చి కస్తుమ్కయ్ జీతుమ్ నజనుల. 9 అమ్ దేముడు తెన్ బెద కామ్ కెర్తనుమ్; తుమ్ దేముడుచి పంటొ పికయ్లి బుయి, దేముడుచి గేరు జా అస్సున్.

ప్రబుచి ఆత్మగేర్చి టాలి

10 దేముడుచి దయక జో అంక దిలి ఇదిలి సెక్తిక, గేర్ బందుక చెంగిల్ జాన్లొ బందితోసొచొ రితొ జా, ఆవ్ పునాది తెయార్ కెర్లయ్, చి జేవ్చి ఉప్పిరి అన్నెక్లో గేర్ బందితయ్. జా పునాదిచి ఉప్పిరి తుమ్ ఎత్తిజిన్ తుమ్చి వాట కిసి బందితె గే జాగర్త తా. 11 ఎక్కి పునాదిచి ఉప్పిరి జా గేర్ బందిలెకయ్ జా గేర్ తయెదె; మెలె, యేసుక్రీస్తు జలి పునాదిచి ఉప్పిరి బందిలెకయ్. వేర పునాది తెయార్ కెరుక కో నెత్తిర్తి. 12 జలె, జా పునాదితె కో బజార్ తెన్, కో వెండి

తెన్, కో వజ్రమానిక్యల్ తెన్, కో దారు తెన్, కో పెయ్యడి తెన్, కో పిరి తెన్ గేర్ బందిలె, 13 జేవ్ ఎక్కిళ్ల బందిలిన్క ‘తయెదె గే నాయ్ గే’ ఆకర్కయ్ డీసెదె. ప్రబు సంగిలి వెల్లి దీసికయ్ డీసెదె. కిసి మెలె, ఆగిచి పరిచ్చతె డీసెదె. ఎక్కిళ్లక కమొ కిసచగె ఆగితె పరిచ్చ జలి రితి జా డీసెదె. 14 జో పునాది కెలోసొతె బందిలి కేన్ మాన్సుచి కామ్ జా పరిచ్చతె జిన్లె, జో మాన్సుక బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె. 15 జో పునాదితె బందిలో కేన్ మాన్సుచి కామ్ డడ్డ గెచ్చెదె గే, జోక నస్తుమ్ తయెదె, గని జొయ్యి రచ్చింఱుప జయెదె. గని ఆగి తెంతొ కిసి గే ఉర్లి జలి రితి జా జో రచ్చింఱుప జయెదె.

నంపజలన ప్రబుచి దేముడుచి గుడి జవుల

16 దేముడుచి గుడి తుమ్ జస్తె మెన నేన్సు గే? జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అస్సె మెన నేన్సు గే? 17 జలె, దేముడుచి గుడి కో పాడ్ కెరెదె గే, జోక, జో దేముడుయి పాడ్ కెరెదె. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి గుడి జోకయ్ సుద్ది తంక అస్సె. జా దేముడుచి గుడి తుమి జా అస్సున్.

18 తుమ్క తుమ్ మోసిమ్ కెర నాయ్. ‘ఈంజ ఉగుమ్చి గ్యానుమ్క ఆవ్ తెలివి’ మెన కో ఉచరనెదె గే, పరలోకుమచి గ్యానుమ్ జో దొర్కు కెరంతి రితి ఈంజయ్ ఉగుమ్చి గ్యానుమ్క గవురుమ్ కెరుక ముల నేన్లొ రితొ జవున్. 19 కిచ్చొక మెలె, ఈంజయ్ లోకుమచి గ్యానుమ్ దేముడుచి మొక్కె గ్యానుమ్ నెంజె. జో రెగ్డయ్లి కేన్ కోడుతె ఈంజ సత్తిమ్ డీస్తయ్ మెలె, *“తెలివి తిల జోవయింఱ మోసిమ్లుతెయి దేముడు జేవ్ తెలివి మాన్సుల్క దెర జేవ్ ఉచర్లిసి పిట్టయ్తయ్” మెన రెగిడ్లి కోడు. 20 జోచి అన్నెక్ దస్సి కోడు కిచ్చొ మెలె, †“ఈంజ లోకుమచి గ్యానుమ్క నంపజలనచి పెట్టి ఉచర్తనక కామ్క నే జయె మెన ప్రబు జానె” మెన రెగిడ్లి కోడు.

21 జాకయ్, కేన్ మాన్సుక ‘జొయ్యి వెల్లొ’ మెలి రితి మాన్సుక గవురుమ్ కెర నాయ్. ఎత్తి తుమ్చి జా అస్సె. 22 పవులు కి, అపొల్లో కి, కేపా కి, అమ్ సికడ్డన తుమ్ ఎత్తిజిన్క దొర్కు జా అస్సుమ్. ఈంజ లోకుమ్ కి, జివు కి, మొర్కు కి, ఈంజ ఉగుమ్ కి, జెతి ఉగుమ్ కి, ఎత్తి తుమ్చి జా అస్సె. 23 వడ్డె, తుమ్ క్రీస్తుచి తెడి అస్సున్, తుమ్క జొయ్యి ఏలుప కెర్తయ్; చి క్రీస్తు దేముడు అబ్బొన్చి తెడి అస్సె.

4

అపొల్లోక చి పవులుక కిసి దెకుక

† 2:16 2:16 యెసయా 40:13. * 3:19 3:19 యోబు 5:13. † 3:20 3:20 క్రిస్తనులు 94:11.

1 తుమ్ అమ్క కిసి దెకుక మెలె, యేసుక్రీస్తుచ సేవ కెర్తన ఆము. తుమ్ 'పాడ్ జంక నాయ్' మెన దేముడుచ గుట్టుల్ రకితన ఆమ్. అమ్ దస్సి జలిన్క తుమ్ మరియాద దెకుక తుమ్చి పూచి, 2 అన్నె, కేన్ జవున్ ఎజొమానిచి ఆస్తిక రకితోసా, జలె, నిదానుమ్ తెన్ నముకుమ్ జతోసా తంక జోచి పూచి. జాక, అమ్ దస్సి నిదానుమ్ తెన్ నముకుమ్ జతన జంక అమ్చి పూచి. 3 గని తుమ్ జవున్, మాన్సుచి కేన్ తీర్పు కెర్తి గేర్ జవున్, అంక పరిచ్చ కెర్ తీర్పు కెర్తె, అంక బాద నాయ్. ఆవ్ కి సొంత తీర్పు కెర్నీ నాయ్. 4 దేముడుచి మొక్కె పూచి తెన్ జోచి కామ్ ఆవ్ కెర్ అస్సి. జా కామ్ కెర్లినతె ఆవ్ కిచ్చొ పొరపాట్ కెర్లసి ఆవ్ నేని. గని అంక 'తప్పు జో నెంజె' మెన ఎక్కి అంచి సొంత కోడు రుజ్జు దెకవ నాయ్. జో ప్రబుయి అంక తీర్పు కెర్తొసా. 5 జాకయ్, జా సమయుమ్ నే జతె అగ్గె, మెలె, ప్రబు అన్నె నే జెతె అగ్గె, తుమ్ అంక తీర్పు కెర్ నాయ్. మాన్సుల్క దస్సి తీర్పు కెర్లసి తుమ్ ముల. అందర్తె లుంకిల్ రితి తిలిసి ఎత్తి, మాన్సుచి పెట్టిచ ఉద్దెసుమ్లు ఎత్తి జొయ్యి జోచి ఉజిడతె పరిచ్చ కెర్ తీర్పు కెర్దె. తెదొడకయ్ దేముడు సొంత ఎత్తిజిన్క జేవ్చ కెర్ల కమె తీర్పుల్ సంగెదె.

6 అంచి రిసాచి అపొల్లోచి రిసా ఆవ్ ఇన టాలివొ కిచ్చొక సంగ అస్సి మెలె, తుమ్చి రిసా, బావుడ్లు, తుమ్క 'సిక్కుత్' మెనయ్, దేముడు రెగ్లయ్లిన్చి కంట కిచ్చొ వేరచి అమ్ దొగుల కిచ్చొ బెదవుమ్ నాయ్, దస్సి తుమ్ కి వేరచి జా బోదనతె బెదవ నాయ్. ఆవ్ అపొల్లో, జలె, అమ్ దొగుల సుబుమ్ కబుర్తె కిచ్చొ వేరచి బెదవుమ్ నాయ్, చి అమ్తె కక్క 'వెల్లో' మెన తుమ్ సంగుక నాయ్. 'ఆవ్ వెల్లో' మెన జవున్ ఆవ్ సంగి నాయ్, జో సంగె నాయ్. దస్సి తుమ్చితె కో కిచ్చొ వేరచి నే బెదయ్లె, తుమ్చితె కి 'ఆవ్ వెల్లో, జో దాక్' మెన తేడల్ దెకన బులుక బెదె నాయ్. 7 జలె, తుమ్క దెకిలె, కక్క 'వెల్లో' కక్క 'దాకు' మెనుక జతయ్ గే? దేముడు దిలి కంట తుమ్క కిచ్చొ అస్సి గే? దేముడు తెంతో పయిలిసి జలె, జా జొయ్యి నే దిలి రితి కిచ్చొక తుమ్ గవురుమ్ సంగితను! 8 'ఎత్తితె సొమ్మారుమ్ జా అస్సుమ్' మెన తుమ్ ఉచరంతను. అమ్క పడ్డె ముల తుమ్ రానల్ జా అస్సున్, జలె! తుమ్ నిజుమి ఏలుప కెర్తదు జలె, ఆమ్ కి తుమ్చి తెన్ ఏలుప కెరుక జతి! సర్ద జతమ్!

పావులీసి నిస్కారుమ్ జలిన్

9 అమ్ క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్త బారికుల్క మాన్సుల్ ఎత్తిచి కంట అమి నిస్కారుమ్ డీస్తనుమ్, *మొర్తి సిచ్చ కలుగు జల మూర్కుడ్లు రిత డీస్తనుమ్, మెన

దేముడు సెలవ్ దిలి రితి అంక డీస్తయ్. అన్నె మాన్సుల్ జోవయింక దెక ఆస్తి గే, అమ్ యేసుచ బారికుల్క కి లోకుమ్ ఎత్తిచ, జేవ్ దూతల్ జలెకి మాన్సుల్ జలెకి, ఆసిల్ రితి జతతి. 10 'క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక ముక్కిమ్' మెనయ్, అమ్ నేన్ల మాన్సుల్ రిత డీస్తనుమ్. తూమ్ మాత్తుమ్, క్రీస్తుచి తెడి బుద్ది సుదల్ జా అస్సున్, కిచ్చొ గే! తుమ్క 'దస్సి ఉచరంతతి' మెలి రితి డీస్తయ్, అమ్, జలె, సెక్కి నెంజిల్ రితి డీస్తనుమ్. అమ్కయ్ సెక్కి అస్సి మెన తుమ్క తుమి ఉచర్తను. నిజుమి, మాన్సుల్ తుమ్కయ్ గవురుమ్ దెకితతి, అమ్కయ్ నిస్కారుమ్ దెకితతి. 11 అప్పె ఎద ఆమ్ చువ్వె తన్నె అస్సుమ్. అమ్క సరిపుచుప జత పాలల్ నాయ్, మాన్సుల్ అమ్క పెట్టి తతి, అమ్క గెరల్ నాయ్. 12 సొంత అత్తో తెన్ కామ్ కెర్ జితనుమ్. మాన్సుల్ అమ్క దూసుప కెర్లె, చెంగిల్ తత్తు మెన అమ్ ప్రార్దన కెర్తనుమ్. జేవ్ అమ్క అల్లర్ కెర్లె, ఓర్పుప జతనుమ్. 13 అమ్చి నావ్ జేవ్ కడ్లె, సేంతుమ్ కెర్తనుమ్. మాన్సుచి మొక్కె ఒండి లోకుమ్చి తొక్కు ఉస్సా జా అస్సుమ్.

14 ఇసి మెన ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొక రెగిడ్లసి మెలె, తుమ్క లాజ్ కెర్తి రిసా నాయ్, గని తుమ్ అంచ బోదల్ రిత జత, చి తుమ్క 'బుద్ది తిలి' మెనయ్ ఇసి రెగిత్తసి. 15 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి తెడి తుమ్క సికడ్లన ఒగ్గర్జిన్ తిలె కి, జోవయించి తెడి ఒగ్గర్జిన్క 'అబ్బొ' మెనుక నెతుర్పు. సుబుమ్ కబుర్ అవ్వి తొలితో సూనయ్లి రిసా, క్రీస్తు జలె యేసుచి తెడి అవ్వి తుమ్క అబ్బొది జా అస్సి. 16 జాకయ్, 'అంకయ్ దెక సిక అంచి రితి ఇండ' మెన తుమ్క ఆవ్ బతిమాల్పు జతిసి. 17 జాకయ్ ప్రేమ తిలె నిదానుమ్ తిలె ప్రబుచి తెడి అంక పూత్తు జలె తిమోతిక తుమ్తె ఆవ్ తెద్రవ అస్సి. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ క్రీస్తుచి తెడి కిసి ఇండితసి గే, సంగుమ్లు ఎత్తితె కిచ్చొ బోదన కెర్లసి గే, తుమ్క జో ఉచార కెరయ్తి రిసా, తుమ్క 'ఉచార కెర్ బుద్ది తత్తు' మెనయ్.

18 ఆవ్ 'అమ్తె అన్నె జెయె నాయ్' మెన తుమ్చితె సగుమ్జిన్ ఉచార పుల అస్సున్. 19 గని ప్రబు సెలవ్ దిలె, తుమ్తె బే బేగి జెయిందె, చి జేవ్ పులిల మాన్సుల్చ కొడొచి రిసా రుజ్జుల్ సూనుక నెసి, గని జోవయించి సెక్కిచ రుజ్జుల్ పరిచ్చ కెరిందె. 20 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రాజిమ్ మాన్సుచి పెట్టి తిలిన్క కిచ్చొ రుజ్జు జయెదె మెలె, మాన్సుచ కొడొ నాయ్, గని ప్రబుచి ఆత్మసెక్కి మాన్సు ఇండితి బుద్దితెయి డీసెదె, జయ్యి రుజ్జు జయెదె. 21 జలె, తుమ్చి ఇస్తుమ్ కిచ్చొ ఆవ్ అయ్లె, సిచ్చ కెర్తి డండొ దెరన్లి రితి జెంక గే, ప్రేమ ముద్దు తెన్ జెంక గే? ప్రేమ ముద్దు తెన్ ఆవ్

* 4:9 4:9 మొర్తి సిచ్చ కలుగు జల మాన్సుల్ జోవయించి జా సిచ్చతె వట్ల గెతె తిలె పొది కిసి అన్నె మాన్సుల్ జోవయింక దెక ఆస్తి గే, అమ్ యేసుచ బారికుల్క కి లోకుమ్ ఎత్తిచ, జేవ్ దూతల్ జలెకి మాన్సుల్ జలెకి, ఆసిల్ రితి జతతి.

అయ్యలె నర్ల జస్తె, జలె, తుమ్ బుద్ది ఇండ.

5

లంజె జలో ఎక్కిలోచి రిసా పవులు తీర్పు సంగిలిసి

1 తుమ్చితె ఎక్కిలోక, అన్నెక్కిలోచి ఉపిరి జలె, 'లంజె వంసుమ్చొ జా జితయ్' మెన సంగితతి. అన్నె, జొయ్యి జితి రగుమ్, జలె, ప్రబుక నేన్ల మాన్సుల్ కి తెద్ది పాపుమ్ తెన్ జితి నాయ్! కిసి లంజె జా అస్సి మెలె, అబ్బొన్చి తేర్చి తెన్ లంజె జితయ్! 2 జలెకి, తుమ్ లాజు జసు నాయ్, పుల అస్సున్! కిసి! జా పాపుమ్చి రిసా తుమ్ విసారుమ్ జతదు జలె, జతి! జా పాపుమ్ కెర్లొసాక తుమ్ దూరి కెర తుమ్చి తెన్ అన్నె బెదవన నాయ్.

3 ఆగుక, జలె, ఆవ్ తుమ్చి తెన్ నెంజిలె కి, ఆత్మక తుమ్చి తెన్ అస్సి. తుమ్చి తెన్ ఆవ్ పూర్తి తిలి రితి అస్సి. 4 జలె, దస్సి పాపుమ్ కెర్లొ జో మాన్సుచి రిసా ఆవ్ అప్పె కి తీర్పు ఉచర అస్సి. తుమ్ సంగుమ్తె బెదిలె పొది, ఆత్మక ఆవ్ కి తుమ్చి తెన్ బెదిల్ రితి జయిందె, చి యేసుక్రీస్తుచి సెక్కి తుమ్చి తెన్ తా, 5 జో మాన్సుచి ఆగ్ పాడ్ జతి రితి జోక నయ్తానచి అత్తి తుమ్ సార్పు కెర దాస; సిచ్చ జో జలె, ప్రబు జలో యేసు లోకుమ్చక తీర్పు కెర్లొ జా ఆకర్ దీసిక జో మాన్సుచి ఆత్మయి రచ్చించుప జతయి.

అన్నె బుద్దుల్ చి రిసా తీర్పు సంగిలిసి

6 దస్సి పాపుమ్ కెర్లొన్చి రిసా 'అమ్చి సెక్కిక అమ్ ఇండితసుమ్' మెన తుమ్ పులిలిసి చెంగిల్ నాయ్. పొడియె కెర్లొ పాకుమ్తె పులయ్తి పీట్ ఇదిలిదిల్ తిలె కి, ఒండి పాకుమ్ పులెదె మెన నేన్సు గే? 7 అగ్గెచి పాపుమ్ కెర్లొ బుద్దిచి తుమ్ గెచ్చవన గెల; తుమ్ సుద్ది జతి రిసా, *పాపుమ్ గెచ్చయ్లి గుర్తుచి పస్కా పండుగు మెండపిల్ల రిత, క్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి అర్చితుమ్ జలి తెంతో తుమ్క 'సుద్ది జల' మెన దెకితయ్. 8 జాకయ్, జా పండుగు కెర్లొ రితి జా, జో అమ్క సుద్ది కెర్లొన్చి రుజ్జు డిస్తి రితి ఇండుమ. అమ్చి ఆత్మక పాడ్ కెర్లొ అగ్గెచి బుద్ది, మెలె మూర్కుమ్ బుద్ది, పాపుమ్బుద్ది, అమ్క గార్ కెరెదె, చి జా పొన. జా పులయ్తి పీట్ నెంజిలి పాకుమ్తె బెదిలి నిదానుమ్ సత్తిమ్ జా సుద్ది జమ.

9 'లంజెచ మాన్సుల్ తెన్ బెద నాయ్' మెన అగ్గెచి ఉత్తమ్తె తుమ్క రెగిడ్లయ్. 10 మాములుమ్ ప్రబుక నేన్ల ఈంజ లోకుమ్చ లంజె జలన, ఆసల్ జలన, చోర్లు, బొమ్మల్క జొకర్తసచి రిసా సంగి నాయ్. దస మాన్సుల్ తెన్ ఎద్దరె నే బెదుక జలె, ఈంజ లోకుమ్క పూర్తి ములయ్ తయెదె. 11 కిచ్చొ అర్దుమ్ తెన్ దస్సి రెగిడ్లయ్ మెలె,

* 5:7 5:7 పస్కా పండుగు దీసి యేసు అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి అర్చితుమ్ జలన్. † 5:13 5:13 ద్వితియాపదేశ కాండుము 17:7, 19:19, 22:21, 24 చి 24:7.

కో జలెకు 'నంపజలన' మెనన్లొసా లంజె జతోసా, ఆసల్ జతోసా, బొమ్మల్క జొకర్లొసా జలె, మాన్సుక దూసెనల్ కెర్లొసా జలె, మత్తిలొసా జలె, చోరు జలె, దసాచొక తుమ్ బెదవన నాయ్. జోవయింతెన్ అన్నిమ్ కి కెర నాయ్.

12 జలె, నంపజలన్ నెంజిలనక తీర్పు కెరుక అంచి కామ్ నెంజె. గని ప్రబుచి సంగుమ్తె బెదిలనకయ్ తీర్పు కెరుక, మాత్తుమ్, సంగుమ్చ తుమ్ నంపజలనచి పూచి.

13 సంగుమ్తె నే బెదిలనక తీర్పు కెర్లొసా దేముడు, గని † "తుమ్చి తెన్ బెదిలొ కొన్లొ జలెకు పాపుమ్ కెర్లొసా జలె, తుమ్తె తెంతో ఉదడ గెల" మెన ప్రబు జోచయ్ జల మాన్సుల్చి రిసా పూర్లుమ్ రెగ్గయ్లి తీర్పుకోడు అస్సి.

6

నంపజలన తీర్పు కెర్లొ గేర్చ తగు కెరుక పొన

1 తుమ్చితె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జట్టి జా తిలె, నంపజలనచి ముక్కె నే గెతె, కిచ్చొక ప్రబుక నంప నెంజిలనతె జోవయించి తీర్పు కెర్లొ గేర్తె తగు కెర్తసు? జా తప్పు. 2 నంపజలన ఒండి లోకుమ్చక తీర్పు కెరుల మెన నేన్సు గే? ఒండి లోకుమ్చక తుమ్ తీర్పు కెరుక అస్సి జలె, ఇన ఇదుద్ల తగుల్ తుమ్ సంగుమ్తె సూసుక నెతుర్పు గే? 3 దూతల్క కి అమ్ తీర్పు కెరుక అస్సి మెన కి నేన్సు గే? దస్సి కెరుమ్దే జలె, ఈంజయ్ లోకుమ్చ తగుల్ సూసుక అమ్క అన్నెయ్ అదికారుమ్ అస్సి.

4 జలె, తుమ్క ఈంజ లోకుమ్తె తగుల్ తిలె, కిచ్చొక ప్రబుచి సంగుమ్క కామ్క జెత మాన్సుల్చి మొక్కె నే సూనయ్తె వేర మాన్సుల్చ తగుల్తె కుట్టయ్తను?

5 తుమ్క లాజ్ నాయ్ గే? ప్రబుక నంపజల తుమ్ బావుడ్లుతె కో బుద్ది మాన్సు తయె నాయ్ గే, చి జోచి మొక్కె సూనయ్లె జో తగు కుట్టపుక నెంజె గే? 6 జలె,

తుమ్ నంపజలన బావొక బావొ తగుల్ కెర్తసు, చి ప్రబుక నంపనెంజిలనక వెనడ్డసు! 7 అన్నె కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్ తగు కెర్లొ, నంపనెంజిల మాన్సుల్ దెకిలె తుమ్క ఆసుల. తుమ్ నంపజలనచి నావ్ దెకెదె. దస తగుల్ జతి కంట మాన్సుల్ తుమ్క కెర్లొ తప్పుల్ బిర్లుప జంక చెంగిలి, మోసిమ్ జంక చెంగిలి. 8 తుమ్చ సొంత బావుడ్లుక కి తుమ్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో పాపుమ్ కెర మోసిమ్ కెర్తసు.

సుద్ది నెంజిలన దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక నెంజె

9 సుద్ది నెంజిల మాన్సుల్ దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక నెంజె మెన నేన్సు గే? తుమ్ మోసిమ్ జా నాయ్. పెండ్లి నే జతన, జలన లంజెకమొ కెర్తన, బొమ్మల్క జొకర్తన

జలెకు, మున్నుబోదల్ తెన్ మున్నుబోదల్, తేర్బోదల్ తెన్ తేర్బోదల్ లంజె జతన జలెకు, ¹⁰ చోర్లు జలెకు, డబ్బుల్క ఒగ్గర్ ఆన జతన జలెకు, మత్వాలల్ జలెకు, మాన్సుల్క దూసుప కెర్తన జలెకు, మాన్సుల్క బియడ లాబుమ్ కెరంతన జలెకు, దేముడుచి రాజిమ్తె బెదుక నెత్తి. ¹¹ తుమ్ అగ్గెయి దన మాన్సుల్ జా తిలదు, గని ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె తుమ్ దోయి జా, ప్రబుచయ్ జా, పాపుమ్ నే కెర తిలి రితి సుద్ది జలదు, చి తుమ్క 'పున్నిమ్ జల' మాన్సుల్ జా అన్సున్.

¹² జలె, "అంక ఇస్టుమ్ జలిసి కేన్ కి కెరుక అంక అక్కు అస్సె, గని సగుమ్ కమె కెర్లె చెంగిల్ నాయ్. అంక ఇస్టుమ్ జలిసి కేన్ కి కెరుక అంక అక్కు అస్సె, గని కిచ్చొ అలవాట్క గొతిమాన్సు రితొ అచ్ జా తయిందె.

¹³ "అన్నిమ్ మాన్సుచి పేట్కయ్, పేట్ అన్నిమ్కయ్" మెన సంగితసుమ్, చి ఆకర్క దొన్ని కి ప్రబుయి గెచ్చవ గెలెదె. గని, మాన్సుచి ఆగ్ లంజె జతి రిసా నెంజె గని ప్రబుచి రిసాయి, దస్సి ప్రబు ఆగ్చి రిసాయి. ¹⁴ అస్సె, యేసుప్రబుక దేముడు అబ్బొసి అన్నె జియడ్లొ, చి జోచి సెక్తి అమ్క కి జియడెదె. ¹⁵ క్రీస్తుచి ఆగ్క తుమ్చ ఆగ్ వాటల్ జవుల మెన తుమ్ నేన్సు గే? జేవ్ దస్సి జలె, క్రీస్తుచ వాటల్ కడ గెల కెర సానిక బెదవుక బెదెదె గే? నెంజె! ¹⁶ సాని తెన్ కో బెదెదె గే, జా తెన్ ఎక్కి ఆగ్ జతయ్ మెన నేన్సు గే? కిచ్చొక మెలె,

*"జేవ్ దొగుల ఎక్కి ఆగ్ జా తవుల"

మెన దేముడుచి కొడెతె రెగ్లయిలయ్ అస్సె. ¹⁷ గని, ప్రబు తెన్ కో బెద అస్తి గే, జో తెన్ ఎక్కి ఆత్మయి జా తవుల.

¹⁸ జాకయ్, లంజెకమె దూరి కెరన. దసితె ఎద్దరె బెద నాయ్. మాన్సుల్ కెర్తి అన్నె ఎత్తి పాపుమ్, జలె, జోచి ఆగ్క దూరి అస్సె, జోచి ఆగ్క బయిలె అస్సె, గని కో లంజె జయెదె గే, జోచి సొంత ఆగుక పాపుమ్ కెర పాడ్ కెర్తయ్.

¹⁹ తుమ్చి ఆగ్, తుమ్చి పెట్టి తిలి దేముడు దిలి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మక గుడి జా అస్సె మెన తుమ్ నేన్సు గే? తుమ్క తుమి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఏలుప కెరనుక తుమ్క అదికారుమ్ నాయ్. ²⁰ దేముడు ఒగ్గర్ కరిద్క తుమ్క †గెన అస్సె. జాక, తుమ్చి ఆగ్ తెన్ జోక గవురుమ్ కెర్తి రితి తుమ్ సుద్ది తెన్ ఇండ.

7

పెండ్లి జతిన్ చి నే జతిన్

¹ జలె, తుమ్ రెగ్ల పుసిలిన్క జబాబుల్ రెగిడిందె. పెండ్లి నే జా తిలొ మున్నుబోద, జలె, తేర్బోదక నే చడ్లె చెంగిలి.

* **6:16** 6:16 అదికాండుమ్ 2:24. † **6:20** 6:20 మెలె, జోవయింబి లొయి సువ జోవయింబి పాపుమ్ వుంచ నయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతొ జోవయింక నెత్వన అస్సె. * **7:5** 7:5 ఆగ్క ఆసక ఒర్నువ జంక నెత్తిర్లె

² గని జో మాన్సు పెండ్లి నే జా తిలె, సయ్తాన్ ఉచర్తిసి రితి లంజెకమె నే కెరవుక మెన, ఎత్తి మున్నుబోదక సొంత తెర్తి తిలె, ఎత్తి తేర్బోదక సొంత మున్నుసి తిలె చెంగిలి.

³ మున్నుసి తేర్తిక జోచి పూచి తిలిసి దెంక, తేర్తి మున్నున్క జేవ్చి పూచి తిలిసి దెంక. ⁴ కిచ్చొక మెలె, జాచి సొంత ఆగ్క ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఏలుప కెరుక తేర్తిక అదికారుమ్ నాయ్; మున్నుసి ఏలుప కెర్తయ్. దస్సి, జోచి సొంత ఆగ్క ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఏలుప కెరుక మున్నున్క అదికారుమ్ నాయ్; తేర్తి ఏలుప కెర్తయ్.

⁵ తుమ్తె కేన్ జవున్ దొగుతెర ఎక్కి ఉడ్లెసుమ్ ఉచర ప్రార్దన నిదానుమ్ కెర్తి రిసాయి గడియకయ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దూర్ జా తంక జయెదె, నెంజిలె పొన. గని ప్రార్దన కెర్తి జా కామ్ కెర కేడయ్లదు మెలె, అన్నె మాములుమ్ బెద, నెంజిలె తుమ్ * ఆగ్క ఆసక ముద్దొ కెర నెత్తిర్లె, సయ్తాన్ తుమ్క పాపుమ్ కెరవుక ఉచరెదె. ⁶ ప్రార్దనల్చి రిసా గడియ అంక తంక జయెదె మెన కిచ్చొక సంగితసి మెలె, ఆడ్ర నెంజె, గని దస్సి కెరుక చెంగిల్ జయెదె. ⁷ అస్సె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ అంచి రితి పెండ్లి నెంతె తత్తదు జలె, 'చెంగిలి' మెన్తయ్, గని ఎత్తి మాన్సుక దేముడు దిలి వరుమ్ జోకయ్ తయెదె; ఎక్కిలోక ఏక్ వరుమ్, అన్నెక్లొక అన్నెక్ వరుమ్ దా అస్సె.

⁸ పెండ్లి నే జలనక చి రండెల్ మాన్సుల్క అచ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, 'అంచి రితి జేవ్ దస్సి తిలె జోవయింక చెంగిలి'. ⁹ గని, జేవ్ ఒర్నువ జంక నెత్తిర్లె, పెండ్లి జతు. కిచ్చొక మెలె, ఒగ్గర్ ఆగ్ ఆసక వడ్డితి కంట పెండ్లి జంక చెంగిలి.

¹⁰ పెండ్లి జలనక కిచ్చొ ఆడ్ర దెతసి మెలె; అచ్ నాయ్, గని ప్రబుచి ఆడ్ర ఈంజ; తేర్తి మున్నున్క ములుక నెంజె. ¹¹ గని ఏక్ వేల ముల దిలె, దస్సి తవున్, నెంజిలె మున్నున్ తెన్ అన్నె బెదున్. పడ్డొ మున్నుసి తేర్తిక ములవుక పొని.

¹² తుమ్తె అన్నె సగుమ్జిన్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె; ప్రబు సంగిలిసి నెంజె, గని అచ్చొ సంగితసి. ప్రబుక సంపజలొ కేన్ బావొచి తేర్తి ప్రబుక సంపనెంజిలిసి జయెదె గే, జా 'జో తెన్ జియిందె' మెన్తయ్ జలె, జో జాక ములుక నెంజె. ¹³ దస్సి, కేన్ సంపజలి తేర్బోదచొ మున్నుసి సంపనెంజిలొ జలె, 'జా తెన్ జియిందె' మెన జో సంగిలె, జా కి జోక ములుక నెంజె. ¹⁴ కిచ్చొక మెలె, సంపజలి తేర్తిచి సుద్దిచి రిసా, సంపనెంజిలొ మున్నుసి కి సుద్ది జయెదె, చి సంపజలొ మున్నున్చి సుద్దిచి రిసా సంపనెంజిలి తేర్తి కి సుద్ది జయెదె. నెంజిలె, తుమ్చితె దస్సి జల కుటుంబల్చ బోదల్ సుద్ది జత నాయ్. గని అప్పె సుద్ది జా అస్సి.

15 గని జేవ్ దొగుతెరతె నంపనెంజిలో మున్నుసి జలెకు నంపనెంజిలి తేర్చి జలెకు ములుక కోర్ప జతయ్ జలె, ములును. దస్సి జా తిలె, నంపతిలోసా జవున్ నంపతిలిసి జవున్ మున్నున్ తెన్ గే తెర్చి తెన్ గే తంక పూచి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'సేంతుమ్ తెన్ జితు' మెనయ్ ప్రబు అమ్క బుకారా అస్సి. 16 నంపనెంజిలో మున్నుసి తుచి తెన్ తత్తో జలె, మున్నుది ప్రబుక నంపజా రచ్చించువ జతి రితి తుయి జోక సికడుక తెరితది గే నెతిర్తది గే నేన్చి. దస్సి, నంపనెంజిలి తేర్చి, మున్నుబోద తుచి తెన్ తత్తి జలె, జా నంపజా రచ్చించువ జతి రితి సికడుక తెరితది గే నెతిర్తది గే, నెసి. జాకయ్ తుమ్ సిచ్చ కెరన నాయ్.

ప్రబు బుకార్లి పొది కిసి తిలె, దస్సి తంక

17 ప్రబుచ సంగుమ్లు ఎత్తిచి రిసా కిచ్చొ ఆడ్ర కెర అస్సి మెలె, కేన్ మాన్సుక ప్రబు కిచ్చొ వరుమ్ దా అస్సి గే, జో మాన్సు జయ్యి వరుమ్ రితి జంక. కిసి జంక మెన దేముడు జోక బుకారా అస్సి గే, దస్సి జంక. 18 ప్రబు బుకార్లి పొది కో యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిల గే, జా గుర్తుచ మచ్చల్ గెచ్చవుక పోన. ప్రబు బుకార్లి పొది కో జా గుర్తు కెరన తతి నాయ్ గే, కెరనుక ఉచర్చు నాయ్. 19 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచ కొడె రితి ఇండుకయ్ ముక్కిమ్. 20 ప్రబు బుకార్లి పొది కిసి తిల గే, ఎత్తి మాన్సు దస్సి తంక. 21 ప్రబు బుకార్లి పొది గొతిమాన్సుల్ జా తిలదు గే, బాద నాయ్. విడ్డల్ జంక వాటు తిలె, విడ్డల్ జా. కిసి తిలె కి, బాద నాయ్. 22 కిచ్చొక మెలె, గొతిమాన్సు తిలి పొది ప్రబు బుకార్లిసా జలె, ప్రబుచి తెడి †విడ్డల్ జలోసా జతయ్. దస్సి కి, విడ్డల్ తిలి పొది కక్క ప్రబు బుకారా అస్సి గే, జో క్రిస్తుచొ గొతిమాన్సు జతయ్. 23 క్రిస్తుచి లోయి తెన్ దేముడు ‡తుమ్క గెన అస్సి. జాక, మాన్సుచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండుక నాయ్. 24 జాకయ్, బావుడ్లు, ప్రబు బుకార్లి పొది కిసి ఎత్తి మాన్సు తిలదు గే, దేముడుచి తెడి దస్సి తత్తు.

పెండ్లి నే జలనచి జలనచి రిసా సంగిలిసి

25 పెండ్లి నే జలనచి రిసా, జలె, ప్రబు అంక కిచ్చొ ఆడ్ర దెయె నాయ్, గని ప్రబు అంక నంప అస్సి, జోవయించి దయ అంచి ఉప్పిరి అస్సిచి రిసా నిదానుమ్ అస్సి, చి ఆవ్ ఉచర్చిసి ఆవ్ సంగిందె. 26 కిచ్చొ ఆవ్ ఉచర్చిసి మెలె, అప్పె జెత అల్లరిచి రిసా దస్సి తంక చెంగిలి. 27 కేన్ మున్నుబోద తెర్చి ఆస తిలె, విడ్డల్ జంక ఉచర్చు నాయ్. తెర్చి నే ఆస తిలె, పెండ్లి జంక ఆస జవున్ నాయ్. 28 గని ఏక్ వేల పెండ్లి కెరన్లె పాపుమ్ నెంజె. దస్సి తేర్బోద కి పెండ్లి కెరన్లె పాపుమ్ నెంజె. గని పెండ్లి జలనక ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తయెదె. దస బాదల్ తుమ్ సేడుక అంక ఇస్టుమ్ నాయ్.

29 బావుడ్లు, కిచ్చొక ఇసి మెన ఆవ్ సంగితసి మెలె, అప్పె తెంతో ఆకర్ దీసి ఎద తొక్కి సమయుమ్ అస్సి. జాకయ్, తెర్చి ఆన్లస అప్పె తెంతో తెర్చి నే ఆనలి రితి ప్రబుచి కామ్కయ్ నిదానుమ్ జితు. 30 'కిచ్చొ జలెకి, ప్రబుచి కామ్ ముక్కిమ్' మెనయ్, ఏడ్డన నే ఏడ్డిసి రితి జితు, సర్ల తెన్ తిలస సర్ల నెంజిల్ రితి జితు. ఆస్తి గెన్లస కిసి జింక మెలె, కిచ్చొ నెంజిలి రితి జితు. 31 అన్నె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి వాడిక కెర్తన కిసి జింక మెలె, దస్సిచి దెర్చు నే సేడ్డి రితి జితు. అప్పె సంగిలిసి ఎత్తి కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్చి రితి తిలిసి ఎత్తి పూర్తి పాడ్ జా గెతిసి.

32 'తుమ్చి మెన్నుతె ఈంజ లోకుమ్చ బాదల్ తత్తు నాయ్' మెనయ్ తుమ్చి రిసా అంచి ఆస. పెండ్లి నే జలె మున్నుబోద, జలె, ప్రబుచ కమొచి రిసా మెన్ను దెతయ్, ప్రబుచ ఆసల్ కెరుక ఆస జతయ్. 33 పెండ్లి జలె మున్నుబోద ఈంజయ్ లోకుమ్చ కమొచి రిసాచి తేర్చిచ ఆసల్ జర్గు కెరుక అల్లర్ జతయ్. 34 చి జోవయింక దొన్ని మెన్నుల్ తత్తయ్. దస్సి, పెండ్లి నే జలి తేర్బోద గే, ఉబెడి గే జలె, ప్రబుచ కమొచి రిసా మెన్ను దెతయ్, ఆగగుక కి ఆత్మక కి సుద్ది తంక, ప్రబుక ఎక్కి నిదానుమ్ తంక ఆస జతయ్. గని పెండ్లి జలి తేర్బోద, జలె, ఈంజ లోకుమ్చ కమొచి రిసా కి, మున్నునచ ఆసల్ జర్గు కెరుక కి అల్లర్ జతయ్. 35 ఈంజ ఎత్తి తుమ్క కిచ్చొక ఆవ్ సంగితసి మెలె, తుమ్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ సంగితసి. తుమ్క జాడు వయడ్డి రిసా నాయ్, గని బుద్దివాటు దెకయ్తి రిసాయి. తుమ్క 'ప్రబుక ఎక్కి మెన్ను నిదానుమ్ జతు' మెన అంచి ఆస.

36 జోక దెంక సంగ తిలి నాడిక ఎక్కిలో నే ఆన్లె, ఆసక ఓర్పువ జంక నెతిర్లె, రకనుక నెతిర్లె, పెండ్లి జతి జోచి ఇస్టుమ్ కెరన్సు. పెండ్లి జంక పాపుమ్ నెంజె. 37 గని, కక్క మెన్ను డిట్టుమ్ తిలె, జో ఓర్పువ జంక తెర జోచి ఆస రకనుక తెర్లె, జా దుయిన్క మింతున్ జా, నే ఆనుక దయిరిమ్ తిలె, దస్సి తాఁ గెలె, చెంగిలి. 38 జాక, జో సంగ తిలి దుయిన్క కో పెండ్లి జలె చెంగిలి, గని కో పెండ్లి జయె నాయ్ గే, జోక ఒగ్గర్ చెంగిలి.

39 మున్నుసి జీవు తిలె ఎద, తేర్చి జోకయ్ తంక. గని మున్నుసి మొర గెలె, జా ఇస్టుమ్ జలోసాక పెండ్లి జంక జయెదె; గని ప్రబుచి సెలవ్ రితి జలెకయ్. 40 జా దస్సి తాఁ గెలె, జాకయ్ చెంగిలి, మెన ఆవ్ ఉచర్చిసి. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకి దస్సి మెన అంచి పెట్టి సికడ్డయ్ మెన ఆవ్ ఉచర్చిసి.

8

† 7:22 7:22 నయ్తాన్చి రాజమ్ తెంతో విడ్డల్ జలోసా. ‡ 7:23 7:23 నెంజిలె, 'సయ్తాన్చి రాజమ్ తెంతో తుమ్క నెతోవన అస్సి'.

బొమ్మలక దిలిసి కఠినచి రిసాచి కోడు

1 జలె, బొమ్మలక దిలి అన్నిమ్చి రిసా ఉచరుమ. తుమ్ తుమ్చి ఉత్తమతె రెగిడ్లి రితి 'అమ్ ఎత్తిజిన్క గ్యానుమ్ అస్సె' మెన జానుమ్. గని 'గ్యానుమ్ మాన్సుక పులయ్తయ్' మెన కి జానుమ్. ప్రేమయ్, మాత్తమ్, మాన్సుక డిట్టుమ్ కెర్తయ్. 2 "అంక గ్యానుమ్ అస్సె" మెన కో ఉచరంతయ్ గే, జో జానుక ముక్కిమ్ తిలిసి జో అప్పెక నేనె. 3 గని, దేముడుక కో ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జో దేముడు జోకయ్ జానె.

4 జాకయ్, బొమ్మలక అన్నిమ్ దిలిస్చి రిసా ఉచర్లె, ఈంజ లోకుమ్చ 'బొమ్మలక కిచ్చో జిపు నాయ్' మెన జానుమ్, అన్నె, 'జీవ్ తిలో దేముడు ఎక్కిలోయి అస్సె. అన్నె కోయి నాయ్' మెన కి జానుమ్. 5 మెలె, అన్నెక్ లోకుమ్తె కి బూలోకుమ్తె కి ఒగ్గర్ వేర వేర వస్తవల్క 'దేముడు జతతి' మెన మాన్సుల్ సంగితతి. నిజుమి మాన్సుల్క కిచ్చో కిచ్చో 'దేముడు' 'ప్రబులు' ఒగ్గర్ జతతి. 6 మాన్సుల్ దస్సి సంగిలే కి, అమ్క ఎక్కిలోయి దేముడు. కొన్సొ మెలె, ఎత్తికయ్ అబ్బొ జలో దేముడు. జో ఎత్తి జెర్మయ్లోసా, చి జోచి రిసాయి అమ్ ఎత్తిజిన్ జితనుమ్. పడ్డె అమ్క ఎక్కిలో ప్రబు. కొన్సొ మెలె, యేసుక్రీస్తు. *జోచి అత్తి ఎత్తి జెర్మన్ జలి, జోయ్యి అంక జెర్మయ్లన్ చి రిసా అమ్ జితనుమ్.

7 జలెకి, 'బొమ్మలక సెక్తి నాయ్' మెన సగుమ్జిన్ అప్పెక నేనెతి; జా గ్యానుమ్ జేవ్క నాయ్. సగుమ్జిన్ అగ్గె తెంతో బొమ్మలక జోకరుక అలవాట్ జా తిల, చి 'బొమ్మలక దిలిసి అమ్ సంపజలస కయ్లె అమ్క పాడ్ కెరెదె' మెన బితతి, చి జోవయించి మెన్నుతె బమ్మ జవుల. కయ్లె, 'గార్ జలమ్, పొరపాట్ జలమ్' మెన 'మెన్నుక పాడ్ జలమ్' మెన నిస్సారుమ్ దెకనుల.

8 అమ్ కఠిసి, జలె, దేముడుక పాసి ఆనె నాయ్, దూరి కెరె నాయ్. నే కయ్లె నస్తుమ్ నాయ్ కయ్లె లాబుమ్ నాయ్. 9 గని, కిచ్చోచి రిసా తుమ్ జాగర్త తంక మెలె, 'కంక జయెదె' మెన తుమ్ ఇస్తుమ్ అయ్లి రితి కెర్లె, ఏక్ వేల †మెన్ను డిట్టుమ్ నెంజిలో అన్నెక్లో సంపజలస తుక దెక, జో కి పడ్డె కయ్లె, 'తప్పు కెర్లయ్' మెన ఉచరన ఉస్సర్ జయెదె, చి జోచి మెన్నుతె జో పొరపాట్ కెర్లి రితి జయెదె. 10 దస్సి తుమ్చితె కో జలెకు కేన్ జవున్ బొమ్మచి గుడితె వెన బలి దిలిసి కయ్లె, ఆత్మక డిట్టుమ్ నెంజిలో సంపజలస కో జలెకు జోక ఒత్త దెకిలె, 'జో గ్యానుమ్ తిలోసా కతయ్, ఆవ్ కి కయ్లె బాద నాయ్, కిచ్చోగె'

* 8:6 8:6 యోహాను 1:1-4 దెక. † 8:9 8:9 రోమియల్ 14 అద్యయమ్, ముక్కిమ్క 14:13-23 దెక. ‡ 8:13 8:13 8:9 దెక, చి రోమియల్ 14:23. * 9:5 9:5 మెలె, 'పేతురు'. † 9:8 9:8 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసిచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లి ఆగ్గల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకపుక మెన కుపియి బాసతె నొయి ప్రమానుమ్తె మోసి పూర్ణుమ్చోచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గల్ మెన రగ్గవ అస్సె. ‡ 9:9 9:9 ద్వితీయోపదేశ కాండుము 25:4.

మెన దయిరిమ్ నెంజ, దయిరిమ్ జా జో కి కయ్లె, 'వేర దేముడుక దిలిసి కయ్లయ్. క్రీస్తుక ములిల్ రితి జతయ్' మెన జో పడ్డె బమ్మ జయెదె. 11 దస్సి జలె, జో మాన్సుక 'పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జవున్' మెనయ్ క్రీస్తు మొర తిలె కి, తుమ్చి 'గ్యానుమ్' చి రిసాయి ఆత్మక డిట్టుమ్ నెంజిలో జో మాన్సు జోచి ఆత్మతె పాడ్ జలి రితి జయెదె. 12 దస్సి, జేవ్ ఆత్మక డిట్టుమ్ నెంజిలసచి ఆత్మ పాడ్ కెర తుమ్ పాపుమ్ కెర, క్రీస్తుక కి పాపుమ్ కెర్లి రితి జతను. 13 జాకయ్, ఆవ్ ముక్కల్ జవున్ కఠిసి జలెకు బావో జలో కేన్ జవున్ సంపజలసక †పాపుమ్ కెరయెదె జలె, ఆవ్ ముక్కల్ కయి నాయ్!

9

ప్రబు నిసాన్లోచి రిసా పవులు రుజ్జు జలిన్

1 అంక పరిచ్చ కెర్తను జలె, క్రీస్తుచి తెడి ఆవ్ విడ్డల్ జలోసా నెంజి గే? జోచి చి రిసా జోచో బారికి ఆవ్ జయి నాయ్ గే? అమ్చో ప్రబు జలో యేసుక ఆవ్ సొంత దెకుక నాయ్ గే? తుమ్ ప్రబుచి తెడి ఆవ్ మార్పుప కెర్లసచి పలితుమ్ తుమ్ నెంజున్ గే? 2 ఆవ్, 'ప్రబుచో బారికి నెంజె' మెన వేర మాన్సుల్ అంచి రిసా ఉచర్లె కి, దసాచో ఆవ్ తిలిస్క తుమి సాచుల్ జస్తె. ప్రబుచి బారికి కామ్క జో అంక నిసాన్లసి. కిచ్చోతె రుజ్జు జతయ్ మెలె, తుమ్ ప్రబుచి తెడి తిలిసి, అంచి అత్తి జోచి రిసా నూన సంపజలదు, అంక జో దిలి కామ్ తుమ్చితెయ్ జెయిమ్ జలి.

3 అంక పరిచ్చ కెర్లసక అంచి జబాబ్ ఈంజయి. 4 ప్రబుచి ఈంజ కామ్ కెర్లస, కంక పింక విలువ నాయ్ గే, నాయిమ్ నాయ్ గే, బెదె నాయ్ గే? 5 ప్రబుచ బావుడ్నివో చి *కేపా చి ప్రబుచ అన్నె బారికుల్చి రితి అమ్ తెర్ని ఆన అమ్చి పట్టి కడ నెంక అమ్క విలువ నాయ్ గే? 6 ప్రబుచ బారికుల్ మొత్తుమ్తె ఎక్కి బర్నబా చి ఆవ్, జలె, అత్తో తెన్ కామ్ కెర కెరయ్ జింక ములుక విలువ నాయ్ గే? ఎక్కి అమ్మి కామ్ కెర కెరయ్ జింక ములుక విలువ నాయ్ గే? 7 జమాను సుదో సొంత గెర్చి డబ్బుల్ ఆనన జమాన్సుచ కామ్ కెరెదె గే? కో ద్రాసతోట గల కెర ఒత్తచ కాయల్ జో కంక నెంజె గే? మంద రకితో గొవుడు మందచి దూదు నే పితె కో తవుల? 8 ఆవ్ మాన్సు అవ్వి కెరయ్ ఇసి సంగితసి గే? దేముడుచ †మోసి పూర్ణుమ్చోచి అత్తి రెగ్గయ్ల దేముడుచ ఆగ్గల్ కి ఇసి సంగితతి. 9 †"గిడ్డల్ కెల్నె నుదయ్తె పొది నుదయ్తో బెయిలుచి మూంతి బందుక పోన్" మెన మోసి పూర్ణుమ్చోచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచి ఆగ్గల్తె ఇసి రెగ్గవ అస్సె. జలె, ఎక్కి బెయిలల్ చి రిసా జో ఉచర్తయ్ గే?

10 కచితుమ్ అమ్చి రిసాయ్ ఈంజ కోడు సంగితయ్ మెన ఆవ్ నంపజతసి. కిచ్చొక మెలె, కేస్త్రాసా కేసిలె, పంటో లాయితోసా పంటో లాయిలె, జో కి ఈంజో కి 'పంటోచి వాట నజనుక జయెదె' మెన ఆస తెన్ తవుల, నజనుక విలువ జవుల. 11 ఆమ్, జలె, తుమ్చితె అత్తుచి బిఁ గల అస్సుమ్ మెలె, అమ్క తుమ్ కిచ్చొ జవున్ దెంక నెంజె గే? అమ్క కిచ్చొ జవున్ వాట జెంక బెదె నాయ్ గే?. 12 ప్రబుచి కామ్ కెర్ల వేర మాన్సుల్ తుమ్చితె వాట నజనుక విలువ తిలె, అమ్ అన్నె విలువ జము నాయ్ గే? అమ్మి తొలితొ తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లమ్, గెద. జలె, జా నజనుక అమ్ విలువ జలెకి, జా అమ్ నజనుక నాయిమ్ తిలె కి, అమ్క జెతిసి నజనుమ్ నాయ్. ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ సూనతిన్క కిచ్చొ అడ్డు కెరుక నెన కెర, కిచ్చొ కస్టుమ్ కి ఓర్పుప జమ్దె.

13 దేముడుచి గుడిచి కామ్ కెర్ల సేవ కెర్లస, జలె, దేముడుచి గుడిచి జేవ్చి వాట నజ కతతి. బలిచి కామ్ కెర్ల సేవ కెర్లస జా బలి దిలి టాన్తె దెతిసి జోవయించి వాట నజ కతతి మెన నేన్ను గే? 14 దస్సి, "సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తస జోవయించి జా కామ్చి రిసాచి వాటక జితు కతు" మెన ప్రబు ఆడ్ర దిలన్.

15 జలెకి దస్సి ఆవ్ కిచ్చొ జలెకి నజనుక నాయిమ్ తిలె కి, ఆవ్ నజనుక నాయ్. చి 'దస్సి తోడు దొర్కు కెరనుక ఉచరయ్ ఉత్రల్ రెగిడ్రయ్' మెన తుమ్ అంచి రిసా ఉచర నాయ్. కిచ్చొక మెలె, 'ఆవ్ నజి నాయ్' మెన ఆవ్ గవురుమ్ సంగితిన్క కో అడ్డు కెర్లి కంట మొరుక కి సర్ద జయిందె.

16 సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా కిచ్చొ గవురుమ్ నజనుక బెదె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా సుబుమ్ కబుర్ నే సూనయ్లె నెంజె, అయ్యె! ఆవ్ సుబుమ్ కబుర్ నే సూనయ్లె, అంక నస్టుమ్! 17 ఎక్కి అంచి సొంత ఇస్టుమ్కయ్ ఈంజ కామ్ కెర్లయ్ జలె, 'జో కెర్లి రిసా జోవయింక బవుమానుమ్ దెంక అస్సి' మెనుక జతి. గని ఆవ్ ఈంజ కామ్ కెర్లిసి ఎక్కి ఆవ్ ఇస్టుమ్ జలిసి నెంజె. ఆవ్ ఈంజ కామ్ కెరుక మెన ప్రబు అంక పూచి కెర అస్సి. కిచ్చొ దొర్కు జలెకి, నే దొర్కు జలెకి, ఈంజ కామ్ కెరుకయ్ అంచి పూచి. 18 జలె, అంచి బవుమానుమ్ కిచ్చొ మెలె, సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా ఆవ్ నజనుక విలువ తిలిన్క ఆవ్ ఆస నే జతె, 'తుమ్క ఆరి దొర్కు జవున్' మెనయ్ ఆవ్ కిచ్చొ నే నజితె, తుమ్క జాడు వయడుక నెన కెర, డబ్బుల్ గట్ర నే నజితె ఆరి బోదన కెర్లసి.

ఎత్తి రగల్ మాన్సుల్క సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక

19 దస్సి, ఆవ్ కేన్ మాన్సుచొ గొతిమాన్సు నెంజెలె కి, ఒగ్గర్జిన్క 'ప్రబుక నంపజా రచ్చించుప జతు' మెనయ్ అంచి సర్దక ఎత్తిజిన్క గొతిమాన్సు రితొ జాఁ అస్సి.

20 'యూదుల్ నంపజతు' మెన, యూదుడు రితొ జలయ్. మెలె, పూర్గుమ్ మోసాచి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్గుల్క బితసక 'నంపజతు' మెనయ్, దేముడు మోసా తెన్ దిలి ఆగ్గుల్క బితొసా రితొ జలయ్. ఆవ్ జా అలవాట్ తెంతొ ఆత్మక విడ్డల్ జా తిలె కి. 21 దేముడు మోసా తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ రితి నే కెర్లసక, మెలె యూదుల్ నెంజెలసక, జలె, 'జేవ్ కి ప్రబుక నంపజా రచ్చించుప జతు' మెనయ్, యూదుడు నెంజెలొ రితొ జలయ్. మెలె, దేముడుక నిదానుమ్ తా, జోచి కోడ్ రితి నిదానుమ్ ఇండితె తిలయ్, గని క్రిస్టు సంగిలి ఆగ్గుల్చి రితి, కి 'ప్రేమయ్ ముక్కిమ్' మెనయ్, జోచి ప్రేమ తెడి అమ్చ యూదుల్చ ముక్కిమ్ నెంజెల దేముడు మోసా తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి జాడు యూదుల్ నెంజెలసక వయడి నాయ్. 22 ఆత్మక డిట్టుమ్ నెంజెలసక 'జేవ్ కి ప్రబుక నంపజా రచ్చించుప జతు' మెనయ్, 'బమ్మ కెర్లె అన్యానుమ్ జవుల' మెనయ్, జోవయింక బమ్మ నే కెర్లి రిసా జోవయించొ రితొ జలయ్. 'క్రిస్తి జలె సగుమ్జిన్కయ్ జవున్ రచ్చించుప కెరిందె' మెనయ్ జోవయింక విడ్డల్క, ఆత్మల్క నిస్కారుమ్ నే దెకితె, ఎత్తిజిన్క మరియాద దెక అస్సి. 23 'ఎత్తిజిన్ సుబుమ్ కబుర్ సూనతు, నంపజా రచ్చించుప జతి అవ్కాసుమ్ నజన్తు' మెనయ్, పడ్డె, 'నంపజలన ఎత్తిజిన్ తెన్ ఆవ్ కి సుబుమ్ కబుర్ తెచ వరల్తె బెదిందె' మెనయ్.

పరలోకుమ్చి బవుమానుమ్

24 కేన్ జవున్ నిగితి కెల్తె తె ఒగ్గర్ జిని నిగుల, గని ఎత్తిచి కంట బే బేగి నిగితొసా ఎక్కిలో జినెదె, చి జోకయ్ బవుమానుమ్ దొర్కు జయెదె మెన తుమ్ నెను గే. పరలోకుమ్చి బవుమానుమ్ దొర్కు కెరంతి రిసా తుమ్చితె ఎత్తి మాన్సుకి నిదానుమ్ నిగ జిన. 25 నిగిత కెర్లయ్తె బెదితస, జలె, జోవయింక ఆగ్ డిట్టుమ్ జతి రితి, ఆగ్గుక ఎత్తి రగల్ కచితుమ్ ముద్దొ కెరుక సికనుల. జేవ్ దస్సి సిచ్చ రితి కెరంతిసి కిచ్చొక మెలె, ఆరి పాడ్ జతి ఈంజయ్ లోకుమ్తె బెదితి బవుమానుమ్ దొర్కు కెరనుక. ఆమ్, మాత్తుమ్, కిచ్చొక కచితుమ్ ముద్దొ కెరంతసుమ్ మెలె, పాడ్ నే జతి పరలోకుమ్చి బవుమానుమ్కయ్. 26 ఆవ్ కేనె గతసి గే పా.ప్పిల్ రితి నిగి నాయ్. వాదు తెన్ పొరాటుమ్ జలి రితి నే జయి, దెబ్బ కేనె నే లయితి రితి కెర్లి నాయ్. 27 అంచి ఆగ్గుక ఆవ్ ముద్దొచి బుద్ది సికయ్తసి కెర్లసి, అంచ ఆసల్క ముద్దొ కెరంతసి. నెంజెలె, తొలితొ వేర మాన్సుల్క బోద కెర సికడ తిలె కి, ఏక్ వేల అవ్వి ఓడువ జలె, కెద్ది తప్పు జయిందె. అంక జెతికయ్ జా బవుమానుమ్ నజన్తి అవ్కాసుమ్ ఆవ్వి పిట్టవనై, కెద్ది పాపుమ్!

10

యూదులచి రితి పొరపాల్ జతిన్తె తుమ్ కెరుక నాయ్

1 తుమ్ కిచ్చొక జాగర్త తెన్ తంక మెలె, బావుడ్లు, అమ్చ పూర్ణుమ్చ కిసి జల గే, ఉచరుమ. తుమ్ పప్పు నాయ్. ఉచర్లె, కామ్క జెయెదె. దేముడు జోవయించి పురై ఇండయ్లీ *మబ్బుచి ఎట్టో జేవ్ ఎత్తిజిన్ వెల్లి బయిలె బుల్లె తిల, †సముద్రుమ్చి బుయి వాల్ జేవ్ ఎత్తిజిన్ సముద్రుమ్తె ఇండ గెల. 2 దస్సి, మబ్బుచి పట్టి ఇండ, సముద్రుమ్ దస్సి డేవ, మోసే తెన్ బాప్తిసుమ్ నజ్జి రితి జల. 3 ఎత్తి ఎక్కి. ‡ఆత్మ అన్నిమ్ కయ్ల, 4 ఒండిజిన కిఆత్మ సమ్మందుమ్ జలి పాని పిల. ఆత్మ సమ్మందుమ్ జలి రంగ్గి తెంతో సువి జలిసి పాని జేవ్ పిల. జో ఆత్మ రెంగ్గి కొన్సొ మెలె, *క్రిస్తు. 5 దస్సి జలెకి, జోవయింతె ఒగ్గర్జిన్చి ఇండిలిసి రిసా అమ్చొ దేముడుక సర్త తయె నాయ్. అన్నె, జా వెల్లి బయిలె జేవ్ †పాపుమ్తె గెతికయ్, దేముడు సంగ తిలి దేసిమి జేవ్ నే పాచితె మొరుక మెన జో సిచ్చ దిలన్.

6 జలె, జేవ్ ఆస జలి రితి ఆమ్ ఆస జంక నాయ్ మెల, అమ్క బుద్ది సికితి రితి జా ఎత్తి అమ్క కిచ్చొ కామ్క జెయెదె మెలె, అమ్క జాగర్త దెకయ్తయ్.

7 ‡“ప్రైజల్ కంక పింక వెన, నచుక ఉట్టిల”

మెన జేవ్ సగుమ్జిన్ పాపుమ్ జా బొమ్మక జొకర్తిన్చి రిసా దేముడుచి కొడొతె రెగ్గవ అస్సె. జా పాపుమ్ తుమ్ కెరుక పొన. 8 పడ్డొ, జోవయింతె కిఒగ్గర్ జిని లంజె జా ఎక్కి దింసి విస్సెక్ తిన్ని వెయిల్ జిని మొర గెల. అమ్ నంపజలన్ జా పాపుమ్ కెరుక నాయ్. 9 పడ్డొ, జోవయింతె సగుమ్జిన్ దేముడు ప్రబుక కొంకడ్లి రితి పాపుమ్ కెర్ల, చి జో *అయివొ తెద్రయ్తికయ్, చడ్ల, చి జయ్యి సిచ్చ జల. ప్రబుక అమ్ నంపజలన్ పరిచ్చ కెర్లి రితి కొంకడుక నాయ్. 10 పడ్డొ, జో దేముడు ప్రబు తోడు తిలె కి, జోవయించి రిసా కొపుమ్ జతె తిల, చి మొరయ్తొసా దేముడుదూతచి అత్తి జేవ్ మొర గెల.

11 జోవయింతెచ మాన్సుల్క జేవ్ సిచ్చల్ కిచ్చొక కామ్క అయ్లి మెలె, జోవయింక ‘జాగర్త తెన్ తత్తు’ మెన రుజ్జుల్ దెకయ్లి. పడ్డొ, జో దేముడు కిచ్చొక జా ఎత్తిచి రిసా దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లొ మెలె, ఆమ్ ఉగుమ్చి ఆకర్తె జిత మాన్సుల్క ‘సిక్కుతు’ మెనయ్ రెగ్గవ అస్సె. 12 జాకయ్ కో ‘ఆవ్ చెంగిల్ అస్సి’ మెన ఉచరంతయ్ గే, పాపుమ్తె దెర్ను నే సేడ్డి రితి జాగర్త దెకన్సు. 13 తుమ్క దెరుక జెత పాపల్ అగ్గెయ్ తెంతో మాన్సుల్క దెర్తి, కిచ్చొ నొవచ నెంజితి, గని దనచతె తుమ్ దెర్ను నే సేడ్డి రితి

తుమ్ కిచ్చొ దయిరిమ్ తంక జయెదె మెలె, దేముడు నిదానుమ్ తతోసా, చి సత్తిమ్ ఇండుక తుమ్క ఇష్టుమ్ తిలె, సయ్తాన్ తుమ్క పాపుమ్ కెరయ్తి రితి దేముడు సెలవ్ దెయె నాయ్. తుమ్ జా పాపుమ్ నే కెర్తి రితి తుమ్క దొర్కు జలి సెక్తి దెయెదె, కేన్ సమయ్మక సయ్తాన్ దస్సి అల్లర్ కెరుక జెయెదె గే, తుమ్ ఓర్పుప జా జినుక తెరితి రిసా విడ్డల్ జతి వాటు జో దేముడు దెకయెదె.

బొమ్మల్క జొకర్తిన్చి రిసా జాగర్త సంగిలిసి

14 ప్రేమ తిల బావుడ్లు, బొమ్మల్క జొకర్తిన్క దూరి తా, దసితె బెద నాయ్. 15 తుమ్క ‘బుద్ది తిలన’ మెన ఆవ్ తుమ్క ఇసి సంగితసి. ఆవ్ అప్పె సంగితిన్చి రిసా తుమ్ సొంత చెంగిల్ ఉచర. 16 ‘తుయి దిలిసి ఈంజ’ మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ అమ్ జొబర కెర ద్రాచ రస్సుమ్ పిలె, జోచి నూయి జలి లొయిచి రిసా దొర్కు జలి రచ్చనతె అమ్ బెదిలిన్చి గుర్తు జయెదె. జోచి నావ్ తెన్ అమ్ పొడి గండల్ కెర కయ్లె, జోచి ఆగ్ మొర అమ్చి పాపుమ్ జో వయ్లిన్తె అమ్ బెదితి గుర్తు జతయ్. 17 జా ఎక్కి పొడి కతి ఎక్కి గుర్తు అమ్ ఎత్తిజిన్ నంపజలన్క తసుమ్చి రిసా, అమ్ ఒగ్గర్జిన్ జలెకి, జా ఎక్కి పొడి కయ్లి రిసా, అమ్ క్రిస్తు తెన్, ఎక్కిలొ తెన్ ఎక్కిలొ ఎక్కి ఆగ్ జా అస్సుమ్.

18 పూర్ణుమ్చి రితి దేముడుక బలి దెత అమ్చ ఇస్రాయ్లుల్చి రిసా ఉచర. జా బలి దిలిసి కయ్లె, జా కతన ఎత్తిజిన్ జా బలి దిలిన్తె బెదిలి గుర్తు జతయ్. 19 జలె, బొమ్మక దిలి కిచ్చొ బలిక కిచ్చొ సెక్తి అస్సె గే? బొమ్మక కిచ్చొ సెక్తి తయెదె గే? కిచ్చొ నాయ్. 20 కిచ్చొ మెంతసి మెలె, దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ బలి దెతిసి కక్క దెతతి మెలె, దేముడుక నాయ్, గని బూతల్కయ్. తూమ్ బూతల్క జొకర, జోవయింతెన్ బెదుక అంక ఇష్టుమ్ నాయ్! 21 కిచ్చొక మెలె, ప్రబు తెన్ బెద పిలి పడ్డొ, బూతల్ తెన్ బెద పింక ఎద్దరె బెదె నాయ్. ప్రబుచి అన్నిమ్ చి బూతల్చి అన్నిమ్ ఎక్కిలొ మాన్సు కో జలెకు కంక బెదె నాయ్. దొన్ని బెదితి నాయ్. 22 దస్సి జలె, ప్రబుక అమ్ కొంకడ కొపుమ్ కెరుక జయెదె గే? నెంజె, గెద. జోచి కంట అమ్క సెక్తి గే? నాయ్ గెద.

నంపజలనక అక్కు

23 జలె, “కిచ్చొచి రిసా కి ‘గార్’ మెనుక నెంజె” మెన సంగితసుమ్. జా నిజుమ్, గని అమ్ సగుమ్ కమొ కెర్లె, అన్నె మాన్సుల్క చెంగిల్ తయె నాయ్. “కిచ్చొచి రిసా కి ‘గార్’ మెనుక నెంజె” మెన అమ్ నంపజలన సంగితసుమ్ గని సగుమ్ కమొ కెర్లె, మాన్సుచి నముకుమ్క చెంగిల్ కెరె

* 10:1 10:1 నిర్గమకాండుమ్ 13:21, 14:19. † 10:1 10:1 నిర్గమకాండుమ్ 14:16. ‡ 10:3 10:3 నిర్గమకాండుమ్ 16 అద్యయమ్. § 10:4 10:4 నిర్గమకాండుమ్ 15:22-25, 17:5-6. * 10:4 10:4 యోహాను 4:10-14. † 10:5 10:5 నిర్గమకాండుమ్ 14:20-24, 28-35, ద్విత్వియోపదేశ కాండుము 1:34-40. ‡ 10:7 10:7 నిర్గమకాండుమ్ 32 అద్యయమ్. ముక్కిమ్క 32:2-6. § 10:8 10:8 సంక్యాకాండుము 25:1-9. * 10:9 10:9 సంక్యాకాండుము 21:4-9.

నాయ్. 24 కో నంపజలస సొంత లాబుమ్క ఆస జతు నాయ్, గని అన్నె మాన్సుల్కయ్ 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్, ఆస తెన్ తంక.

25 తుమ్చి మెన్ను నే కెరతె, నే పుసితె కటికి సుదొతెచి ముక్కల్ గెనుక జలె, 'బలి దిలిసి జయెదె గే నెంజె గే?' మెన నే బితె, లాజ్ నెంతె గెన్ను కంక జయెదె. 26 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడతె రెగ్గయ్లి రితి, "లోకుమ్ కి, లోకుమ్తె తిలిసి కి, ఎత్తి ప్రబుచి" మెన రెగిడ్డిసి సత్తిమ్.

27 పడ్డొ, ప్రబుక నంపనెంజిలో కేన్ మాన్సు తుమ్క అన్నిమ్క బుకార్లె, ఇస్టుమ్ తిలె, గెచ్చు, చి కిచ్చొ లాజ్ నెంతె కిచ్చొ నే పుసితె, జో కిచ్చొ దెయెదె గే, కా. 28 గని "ఈంజ బొమ్మక బలి దిలిసి" మెన తుమ్క కో జాకు సంగిలె, 'జేవ్ జా కయ్లె జోక పాపుమ్ కెరవ తయిందె చి అంక పాపుమ్ లయెదె' మెనయ్ జో మాన్సు సత్తిమ్క తుమ్క జాగర్త సంగిలిన్చి, సత్తిమ్ జోక పిట్టున్ నాయ్ మెన, జో అన్మానుమ్ నే జతి రిసా జా కా నాయ్. 29 తుమ్చి పెట్టిచి సత్తిమ్ తతి రిసా నాయ్, గని సత్తిమ్కయ్ జో మాన్సు తుమ్క సంగ తయెదె, చి జో అన్మానుమ్ నే జతి రిసాయి తుమ్ కా నాయ్. 'కంక నెంజె' మెన వేర మాన్సుల్చి మెన్ను తెన్ అంక కిచ్చొక తీర్పు జర్గు జయెదె. 30 'ప్రబు దిలో' మెన ఆవ్ సర్ల తెన్ జా కయ్లె, కో మాన్సుల్ అంక నింద కెరుక తెరితి గే? నెతిర్తి. ప్రబుచి నావ్ తెన్ జోబర సంగ కెర ఆవ్ కయ్లె, జాచి రిసా అంక కో నింద కెరుల? 31 గని కంక జలెకి, పింక జలెకి, కిచ్చొ కామ్ కెరుక జలెకి, దేముడుచి గవురుమ్ దెకయ్తి రితి కెర. 32 యూదుల్ జవున్, గ్రీసు దేసిమ్చ జవున్, దేముడుచి ఆగ్ జతి సంగుమ్ జత నంపజలన్ పొరపాట్ నే జతి రితి తుమ్ కిచ్చొ అడ్డు కెర నాయ్. 33 అంచి సొంత లాబుమ్ పొని, గని ఎత్తిజిన్క 'జేవ్ రచ్చించుప జా చెంగిల్ జతు' మెనయ్, కిచ్చొ కామ్ తిలె కి ఆవ్ ఎత్తిజిన్క మరియాద కెర్తి రితి ఇండితసి.

11

సంగుమ్లుతె కీన్ తంక గే

1 ఆవ్ క్రీస్తుక దెక కీసి ఇండితసి గే, తుమ్ కి అంక దెక దస్సి ఇండ.

2 అంక తుమ్ కెడ్డొడి తెదొడి ఉచార కెర్తసు, చి రిసా బావుడ్లు, ఆవ్ సూనయ్లి రితి, అమ్ నంపజలసక దిలిసి తుమ్ కెర్తసు, చి రిసా అంక సర్ల. 3 అమ్చ మున్నుబోదల్ ఎత్తిజిన్క *బోడి కొన్సొ మెలె, క్రీస్తు. పడ్డొ, ఎత్తి తేర్బోదక బోడి కొన్సొ మెలె, మున్నుసి. పడ్డొ క్రీస్తుక బోడి కొన్సొ మెలె, దేముడు మెన తుమ్ జాననుక అస్సె.

4 కేన్ మున్నుబోద బోడి డంకనయ్ ప్రార్దన కెర్లె జవున్, దేముడుచ కబుర్లు సంగిలె జవున్, జోచి బోడిక నిస్కారుమ్ కెరంతయ్. 5 కేన్ తేర్బోద బోడి నే డంకింతె ప్రార్దన కెర్లె

జవున్ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలె జవున్, జాచి బోడి నిస్కారుమ్ కెరంతయ్; జాచి బోడి బోడ్లె రితి జతయ్.

6 కీసి మెలె, తేర్బోద బోడి డంకనుక నెసిలె, జాచి నెండి కత్తవన్లెకయ్ చెంగిలి, గని నెండి బోడ్లెక జవున్ కత్తవనుక జవున్ నెంజె మెలె, బోడి డంకనయ్ తంక.

7 కిచ్చొక ఇసి సంగితసి మెలె, మున్నుబోదక జెర్మయ్లి పొది, "అంచి పోలిక అంచి గవురుమ్ ఇన్నెతె డీసున్" మెన, దేముడు జెర్మయ్లన్. గని తేర్బోద జలె మున్నుబోదచి గవురుమ్ దెకయ్తయ్. 8 కిచ్చొక మెలె, మొదొల్క మున్నుబోద తేర్బోద తెంతొ జెర్మన్ జయె నాయ్. మున్నుబోద తెంతొ తేర్బోద జెర్మన్ జలి. 9 తేర్బోదక తోడు తతి రిసా మున్నుబోద జెర్మయ్ జయె నాయ్, గని మున్నుబోదక తేర్బోద తోడ తతి రిసాయి తేర్బోదక జెర్మవ అస్సె. 10 జాకయ్, దూతల్ కి దెకితతి రిసా, తేర్బోదచి ఉప్పిర్చొ మున్నున్చి అదికారుమ్చి గుర్తు దెకయ్తి రిసాయి జా తేర్బోద బోడి డంకనుక అస్సె.

11 జలె ప్రబుతె మున్నున్క అంగ తేర్బోద నాయ్, తేర్బోదక అంగ మున్నుబోద నాయ్. క్రీస్తుచి తెడి తేర్పిక మున్నుసి తోడు, మున్నున్క తేర్పి తోడు అస్తి. 12 తొలితొ తేర్బోద మున్నుబోదచి తెంతొ జెర్మన్ జలెకి, అప్పె తేర్బోదచి పెట్టి మున్నుబోద జెర్మితయ్. మున్నుబోదల్ కి, తేర్బోదల్ కి, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కి దేముడు జెర్మయ్లో. ఎత్తిచి మొదొల్ దేముడు. 13 తుమ్ సొంత తీర్పు ఉచర. బోడి నే డంకింతె తేర్బోద దేముడుక ప్రార్దన కెరుక సూటి గే? 14 ఒండి లోకుమ్క దెకిలె, 'మున్నుబోదచి నెండి దీగు జా తిలె సూటి నాయ్' మెన నేనుమ్ గే? 15 'తేర్బోదక నెండి దీగు తిలె జాక గవురుమ్' మెన నేనుమ్ గే? కిచ్చొక మెలె, జాక మరియాద తెన్ డంకితయ్. దస్సికయ్ దేముడు జాక దిగిల్ నెండి దా అస్సె. 16 ఈంజ కోడుచి రిసా కో జలెకు వేర సికడుక ఉచర్తయ్ గే, తుమ్ కిచ్చొ జానుక మెలె, కిచ్చొ వేర రిత్ కెరుక నెంజె మెన ఒప్పన్, పడ్డొ ప్రబుచ సంగుమ్లు ఎత్తితె ఇసి కెర్తతి.

ప్రబుచి ఆగ్చి లోయిచి గుర్తు తిలి పొడి, ద్రాచ రన్నుమ్

17 వేరచి రిసా తుమ్క మెన్నుక జతయ్ జలెకి, ఏక్ కోడుచి రిసా అంచి విసారుమ్ ఆవ్ సంగుక అస్సె. కిచ్చొచి రిసా మెలె, ప్రబుచి నావ్ తెన్ తుమ్ సంగుమ్తె సబ కెరుక బెదిలె, కామ్క జెతికయ్ బుద్ది తెన్ నాయ్, గని కామ్క నెంజిలి బుద్ది తెన్ బెదితసు. 18 కిచ్చొ బుద్దిచి రిసా ఆవ్ సంగితసి మెలె, ఎక్కి, 'సంగుమ్' మెన తుమ్ బెదితి పొది ఎక్కి మెన్ను తెన్ నాయ్. జల్లు జలి రితి జతసు, మెన తుమ్చి రిసా ఆవ్ సూన అస్సి. జా కోడు ఇదిల్ నంప కెరుక జతయ్. 19 తుమ్తె కో సత్తిమ్ అస్తి గే, కో నాయ్ గే చినితి

* 11:3 11:3 ఎవెసు 1:22-23, 4:15-16, 5:23. కొలోస్సియల్ 1:18, 2:10.

రిసా దన జట్లు తంకయ్ మెన ఏక్ వేల తుమ్ ఉచర్తసు గే? దస్సి ఉచరుక పిట్టె నాయ్.

20 తుమ్ బెద సబ కెర్తి పొది పోడి చి ద్రాచ రస్సుమ్ కయ్లె పిల్లె, 'యేసుప్రబు దిలి అన్నిమ్ ఈంజ' మెన తుమ్ సంగిలే కి, దస్సి మెనుక నెంజె. 21 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ సొంత ఆన్లిసి కక్క నే దెతె, సొంత జాయి గెతను, చి సగుమ్జిన్క నెంజ తా జోవయింక పెట్టి బెరె నాయ్. చి సగుమ్జిన్ మచ్చ గెతతి! 22 అబ్బువోమ్మ! తుమ్క గెరల్ నాయ్ గే, చి నే జెతె అగె చూ తాన్ గెచ్చవంతి రితి గెరి కంక పింక నెంజె గే? నెంజిలె, ప్రబుచి సంగుమ్తె బెదిలసక నిస్కారుమ్ ఉచర, జోవయింతె నెంజిలసక నిస్కారుమ్ కెరుకయ్ మెన దస్సి కెర్తసు గే? తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ సంగిలె జయెదె? దస్సి కామ్చి రిసా తుమ్క 'చెంగిల్ కెర్తతి' మెన ఆవ్ సంగుక బెదెదె గే? నాయ్, గెద, బెదె నాయ్! నెంజె!

23 ప్రబుతె అంక దొర్కు జలిన్చి రిసా, ఆవ్ తుమ్కయ్ సార్ప కెర దిలిసి కిచ్చొ మెలె, జోక విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సార్ప కెర దిలి జా రాతి, యేసుప్రబు పోడి దెర, 24 దేముడు అబ్బొన్క జోబర సంగ ప్రార్దన కెర, మోడ కెర, "ఈంజ, తుమ్చి రిసా బలి జతి అంచి ఆగుక గుర్తు. ఈంజ కెర అంక ఉచార కెర కెయ్క కంక, అంచి రిసాయి ఉచర్తె తా" మెన ప్రబు సిస్సుల్క దిలన్. 25 జా అన్నిమ్ కయ్లి పడ్డొ, ద్రాచ రస్సుమ్చి గలన్ దెర ప్రార్దన కెర, "ఈంజ గలన్చి రస్సుమ్ కిచ్చొ గుర్తుచి రిసా మెలె, అంక నంపజతనచి పాపుమ్ పుంచితీ అంచి లోయిచి గుర్తు ఈంజ. ఈంజ, అంచి నోవి ప్రమానుమ్ జర్గు జతిన్చి గుర్తు. ఈంజ కెర అంక ఉచార కెర కెయ్క పిలెకి, అంచి రిసాయి ఉచర్తె తా" మెన సంగ పియడ్లన్. 26 కిచ్చొక మెలె, జా పోడియొ కెయ్క కయ్లె, జా ద్రాచ రస్సుమ్ కెయ్క పిలె, ప్రబు మొర అర్పితుమ్ జలిన్చి గుర్తు దెకయ్తను, సాడుప కెర్లి రితి జతను. జో ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె జెతె ఎదక జయ్యి గుర్తు దెకయ్తె తా.

27 జలె, కిచ్చొ వేర బుద్ది తెన్ కో జా పోడియొ కయ్లె, జా ద్రాచ రస్సుమ్ పిలె, ప్రబుచి ఆగుక జోచి లోయింక దూనుప కెర్లి రితి, విలువ నే దిలి రితి, పాపుమ్ వయుల. 28 జాకయ్, కేన్ మాన్సు జా పోడి కయెదె గే, జా లోయి పియెదె గే, తొలితె జోక జొయ్యి పరిచ్చ కెరన, సిలువతె ప్రబు జర్గు కెర్లి కామ్ ఉచరయ్ కవున్ పివుసు. 29 కిచ్చొక మెలె, 'ప్రబుచి ఆగుచి గుర్తు, జోచి లోయిచి గుర్తు ఈంజ' మెన సరిగా నే బప్పన్తె కో ఈంజ కవుల గే, పివుల గే, జో సిచ్చకయి జాక పియ జా పాపుమ్ వయసుల. 30 దస్సికయ్ తుమ్చితె ఒగ్గర్జిన్ చెంగిల్ నెంతె జబ్బుల్ జా అస్సున్, చి సగుమ్జిన్ కి మొర గెచ్చ అస్సి.

† 11:24 11:24 నెంజెలె, 'గండల్ జలి' బలి జలి

31 అమ్ సొంత పరిచ్చ కెరన బుద్ది కెరంతె తత్తమ్ జలె, ఇన సిచ్చల్ జతె తత్తమ్ నాయ్. 32 గని ప్రబు అమ్క అప్పె సిచ్చ కెర్లె, కిచ్చొక జా సిచ్చ కెర్తయ్ మెలె, అమ్క "అప్పె సిక్కుత్, చి ఈంజ లోకుమ్చి రితి కెర్తసక లయితి జా ఆకర్ దీసిచి జా వెల్లి సిచ్చ జతు నాయ్." మెనయ్, ప్రబు అమ్క రచ్చించుప కెర్తయ్.

33 జాకయ్, బావుడ్లు, జా పోడి కంక, జా రస్సుమ్ పింక తుమ్ బెదిలె, బమ్మ నే జతె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో రక. 34 నెంజిలె, కిచ్చొ ఆన బుద్ది తెన్ కయ్లె పిల్లె, తీర్పు జా ప్రబుచి సిచ్చ జస్తె. కక్క చూ తిలె, గెరి అన్నిమ్ కెర్పు. వేర ఇన ఆడ్రల్, జలె, తుమ్చితె అయ్లె సంగిమ్దె.

12

ప్రబు దెత సెక్తివరల్

1 అన్నె మాన్సుల్చి పెట్టి ప్రబు దిల జోచి ఆత్మ దా సెక్తి వరల్చి రిసా తుమ్ నేన తంక, అంక ఇస్టుమ్ నాయ్.

2 తుమ్ ప్రబుక నేన్లి పొది మోసిమ్ జా, సయ్తాన్ ఉదడ్డి రితి ఇత్తల్ ఒత్తల్ గెతె తా, జివ్ నెంజిల బొమ్మల్క జొకర్లె తిలదు. 3 తుమ్ అన్నె దస్సి మోసిమ్ నే జతి రిసా తుమ్ కిచ్చొ అర్దుమ్ కెరనుక అంచి ఆన మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మకచి పెట్టి తిలె, జో మాన్సు యేసుక దూనుప కెరుక జోచి పెట్టి తయె నాయ్. జోక సాపెనచి కోడు జో సంగుక నెత్తె. పడ్డొ, జో ప్రబుచి ఆత్మ మాన్సుచి పెట్టి తిలెకయ్ "యేసు దేముడు ప్రబుయి" మెన జో మాన్సు ఒప్పునుక తెరె.

4 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఎక్కిలోయి, వేర వేర సెక్తివరల్ దెయెదె. వేర వేర సెక్తివరల్, వేర వేర మాన్సుల్క జో దిలెకి, జో ఎక్కిలోచి ఆత్మయి జేవ్ ఎత్తి సెక్తివరల్ దెతోసా. 5 దేముడు జోచి ఆత్మవాటు వేర వేర సేవల్ వేర వేర మాన్సుల్క జో దెయెదె, గని జా సేవ ఎక్కిలో ప్రబుచి రిసాయి. 6 దేముడు రగల్ రగల్ కమొ కెరెదె, ఎక్కిలో ఇసి కెరెదె, అన్నెక్లొ దస్సి కెరెదె, గని జేవ్ కమొ కెర్త సెక్తివరల్ ఎత్తి దెతోసా ఎక్కి దేముడు.

7 దేముడు ఎత్తి మాన్సుక జోచి ఆత్మసెక్తి వరుమ్ దా అస్సి, ఈంజ అమ్ దెకితనుమ్, జోక నంపజల మాన్సుల్ మొత్తుమ్ 'చెంగిల్ తత్తు' మెన, ఎత్తి మాన్సుక ఆత్మసెక్తి వరుమ్ దేముడు దెయెదె. 8 కిచ్చొ మెలె, సుద్ది తిలి జోచి ఆత్మ ఎక్కిలోచి పెట్టి తా, జో మాన్సు ఒగ్గర్ బుద్ది తెన్ ప్రబుచి బోదన కెరుక జో సెక్తి దెతయ్. అన్నెక్లొచి పెట్టి ప్రబుచి జయ్యి ఆత్మ తా, ఆత్మతె గ్యాగుమ్ జో మాన్సు సంగుక ప్రబు సెక్తివరుమ్ దెతయ్. 9 అన్నెక్లొచి పెట్టి జయ్యి ఆత్మ తా నముకుమ్, సెక్తివరుమ్ దెతయ్. అన్నెక్లొచి అత్తి వేర వేర జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కమొ జర్గు జతు మెన

ఒగ్గర్ కెర్త సెక్తివో జో దెతయ్. 10 అన్నెక్లోక జోవయించి అదికారుమ్ దెకయ్త రకుమ్లు అద్బుతుమ్ కమొ కెర్తి సెక్తి, అన్నెక్లోచి చోండి పుట్టవ ప్రబు జోచ కబుర్లు సంగెదె, అన్నెక్లోక వేర వేర బుద్దివొక 'ప్రబు సికడ్లస గే నెంజితి గే' చినితి సెక్తివరుమ్ దెయెదె. అన్నెక్లో వేర రగల్ జో అగ్గ నే సికిల బాసల్ తెన్ లట్టబుక సెక్తివరుమ్ దెతయ్. అన్నెక్లోక బాసల్చి అర్దుమ్ సంగుక సెక్తివరుమ్ దా అస్సె. 11 ఈంజేవ్ సెక్తివరల్ ఎత్కి కేనె తెంతో జెతయ్ మెలె, ప్రబుచి ఎక్కి ఆత్మయి, జేవ్ ఎత్కిజిన్చి పెట్టి జేవ్ వేర వేర కమొ కెర్తయ్. కేన్ మాన్సుక కేన్ సెక్తివరుమ్ జో దెయెదె గే, జోచి ఇస్టుమ్.

ఎక్కి ఆగ్ ఒగ్గర్ వాటల్

12 కేన్ జవున్ ఆగ్ కిసి ఒగ్గర్ వాటల్ తవుల గే, జేవ్ వాటల్ ఒగ్గర్ జలెకి బెద ఎక్కి ఆగ్ కిసి జయెదె గే, దస్సి, క్రీస్తుచి ఎక్కి ఆగ్ జా నంపజలస మొత్తుమ్ బెదిలిసి. 13 అమ్ యూదుల్ జలెకి, *గ్రీసు దేసిమ్చ జలెకి, గొత్తి మాన్సుల్ జలెకి, గొత్తి మాన్సుల్ నెంజిలె కి, ఎక్కి ఆగ్తె ఎక్కి ఆత్మతె అమ్ నంపజలస జా బాప్తిసుమ్తె బెదిలమ్; అమ్ ఎత్కిజిన్క ప్రబు జోచి ఎక్కి ఆత్మతెయి పియడ్లస జలమ్, అమ్క ఒండిక ఎక్కి ఆత్మయి దా అస్సె.

14 అమ్చి ఆగ్క ఎక్కి వాట తయె నాయ్. అమ్చి ఆగ్తె ఒగ్గర్ వాటల్ తవుల. 15 "ఏక్ వేల చాటు ఆవ్ ఆతు నెంజి, జలె ఆవ్ ఈంజ ఆగ్క వాట నెంజి" మెన సంగిలె కి, ఆగ్క జా చాటు కచితుమ్ ఏక్ వాట జా తత్తయ్. 16 "ఆవ్ అంకి నెంజిచి రిసా ఆగ్క వాట నెంజి" మెన కంగ్గో జవున్ ఏక్ వేల సంగిలె కి, జా ఆగ్క జా కంగ్గో కచితుమ్ వాట జా తత్తయ్. 17 జలె ఆగ్ ఒండి అంకి జలె, కిసి సూనుక జతి? ఆగ్ ఒండి కంగ్గో జలె, కిసి జుంగుక జతి!

18 ప్రబు జాన జానయ్ ఆగ్తె కిచ్చొ కిచ్చొ వాటల్ జో ఉచర్లి రితి బెదవ అస్సె. 19 జేవ్ ఎత్కి ఎక్కి వాట జత జలె, ఆగ్ ఒండి కేనె తత్తి? 20 నిజుమి ఆగ్ ఒగ్గర్ వాటల్ తిలె కి ఎక్కి ఆగ్ జతతి. 21 జాకయ్, "తుయి తంక అంక నాయ్" మెన ఆతుక అంకి సంగుక బెదె నాయ్. "తుయి తంక అంక నాయ్" మెన చట్టొక బోడి సంగుక బెదె నాయ్. 22 జలె, నాయ్, ఆగుతెచ అప్పు డీస్త వాటల్ నెంజిలె, జింక నెంజె, 23 చి ఆగ్తె గవురుమ్ నెంజిల వాటల్క 'డిసిలె లాజు' మెన, గవురుమ్ కెర్త పాలల్ గలంతసుమ్. దెకుక సూటి నెంజిల అమ్చి ఆగుతె వాటల్ ఒగ్గర్ సూటి దెకయ్త. 24 'డిసుక సూటి' మెన, తిల వాటల్క లుంకడుక నాయ్.

25 జలె దేముడు, ఒండి ఆగ్ ఎక్కి సేంతుమ్ తతి రితి, ఆగ్చి వాటల్ ఎత్కి అన్నె ఆగ్ వాటల్క గవురుమ్ దెకిత్ రితి, తొక్కి గవురుమ్చ ఆగ్ వాటల్క ప్రబు ఒగ్గర్ గవురుమ్ దెతి రితి బెదవ అస్సె. 26 ఒండి ఆగ్చి ఏక్ వాటక నొప్పి

అయ్లె, తిల వాటల్ ఎత్కిక బాద. ఒండి ఆగ్తెచి ఏక్ వాటక గవురుమ్ అయ్లె, తిలి ఎత్కి వాటల్క సర్ద.

27 జలె, తుమ్ జోక నంపజలస మొత్తుమ్ క్రీస్తుచి ఆగ్ జా అస్సున్, చి తుమ్చితెచొ ఎత్కి మాన్సు క్రీస్తుచి ఆగ్క వాట జయెదె. 28 పడ్డొ, దేముడు మొత్తుమ్ సంగుమ్తె వేర కమొచి రిసా, ప్రబు వేర వేర మాన్సుల్క నిసాన అస్సె. తొలితో జోచి నావ్ తెన్ బుల బుల సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్త బారికుల్, పడ్డొ జోచ కబుర్లు సంగితనక, పడ్డొ బోదన కెర్తన, పడ్డొ జోచి సెక్తిక జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లెల కమొ కెర్తన, పడ్డొ జబ్బు తెన్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్తన, పడ్డొ బాదల్ తిల మాన్సుల్క తోడు కెర్తన, పడ్డొ సంగుమ్చ కిచ్చొ కిచ్చొ కమొక ఏలుప కెర్తన, పడ్డొ వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబుచ కొడొ సంగితనక తిలన్. 29 ఎత్కిజిన్ ప్రబుచ బారికుల్ జవుల గే? ఎత్కిజిన్ జోచ కబుర్లు సంగితన జవుల గే? ఎత్కిజిన్ బోదన కెర్తన జవుల గే? ఎత్కిజిన్ వెల్లెల వెల్లెల కమొ కెర్తన జవుల గే? 30 ఒండి జబ్బుల్ తిల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెర్తి సెక్తి ఎత్కిజిన్క తయెదె గే? వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబుచ కొడొ సంగితి వరుమ్ ఎత్కిజిన్క తయెదె గే? జేవ్ వేర బాసల్ తెన్ కొడొచ అర్దల్ సంగుక ఎత్కిజిన్క సెక్తి తయెదె గే? 31 జలె తుమ్చి పెట్టి ముక్కిమ్చయ్ ఆత్మవరల్క తుమ్ ఆస జా. ఈంజయి నెంజి, అన్నె చెంగిలి వాటు దెకయిందె.

13

ఎత్కిచి కంట ప్రేమయ్ ముక్కిమ్

1 మాన్సుల్చ బాసల్ తెన్ కి, దూతల్చ బాసల్ తెన్ కి ఆవ్ లట్టబ్లె కి, అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజిలె, రితి టమ్ము జవున్, కంచు గంటొ బజయ్లి అవాడ్ రితి జతయ్. 2 పడ్డొ, ఏక్ వేల ప్రబుచ కబుర్లు సంగుక అంక సెక్తి తిలె కి, ప్రబుచ గుట్టుల్ ఎత్కి జోచి రిసాచి గ్యానుమ్ ఎత్కి ఆవ్ జాన్లె కి, డొంగ్రల్ ఉట్టువ ఎదిలి నముకుమ్ అంక తిలె కి, అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజిలె, కామ్క నెంజిలోసా జయిందె. 3 అంక కలుగు జలిసి ఎత్కి ఏక్ వేల బీద సుదల్క పూర్తి వంట దిలెకి, 'పున్నిమ్' మెన బలి జతి రితి ఆవ్ ఏక్ వేల అంచి ఆగ్ ఆగితె డయాడ్లెకి. అంచి పెట్టి ప్రేమ నెంజిలె, అంక ఎద్దెరె కామ్క నెంజె.

4 ప్రేమ, జలె, అమ్చి పెట్టి తిలె, బాదల్ ఓర్పువ జా జినుమ్దె. మెత్తన తా మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకుమ్దె. ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తిలె, గోసల్ జము నాయ్. అమ్చి సొంత గవురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. సొంత గవురుమ్ ఉచరనుమ్ నాయ్. 5 అన్నె మాన్సుల్చి మరియాద కడుమ్ నాయ్. ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తిలె, అమ్చి సొంత ఇస్టుమ్

* 12:13 12:13 గ్రీసు దేసిమ్చ మాన్సుల్క సంగుల, గని ఇన్నె 'గ్రీసు దేసిమ్చ' మెన సంగిలె, యూదుల్ నెంజిలస మొత్తుమ్కయ్ సంగితయ్.

జర్గుప కెరుక ఆస జము నాయ్. కోపుమ్ దెకవుమ్ నాయ్. పెట్టి కోపుమ్ తియనుమ్ నాయ్. 6 అమ్చి పెట్టి ప్రేమ తిలె, పాపుమ్ దెకిలె సర్ల జము నాయ్, గని సత్తిమ్ తిలి కిచ్చొ జవున్ కామ్ దెకిలె, సర్లయ్ జమ్దె. 7 అమ్చి పెట్టి ప్రేమ తిలె, అన్నెక్ మాన్సుల్చ తప్పుల్క ఓర్పువ జమ్దె. నముకుమ్ తెన్ తమ్దె. 'ఎత్తి చెంగిల్ జయెదె' మెన దయిరిమ్ తెన్ తమ్దె. ఎత్తి బాదల్ ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తమ్దె.

8 ప్రేమ, జలె, కెయ్క కి కేడె నాయ్. గని ప్రబుచ కబుర్లు సంగితి కాలుమ్, మాత్తుమ్, కేడెదె. వేర వేర బాసల్ తెన్ ప్రబుచ కొడొ లట్టబ్బిసి కి కేడెదె. గ్యానుమ్ సికడ్డిసి కేడెదె. 9 కిచ్చొక మెలె, అప్పె ఆవ్ గ్యానుమ్ ఇదిలిన్ జానుమ్. ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిసి కి ఇదిలిదిల్ సంగితనుమ్. 10 గని పూర్తి జతిన్చి కాలుమ్ అయ్లె, అమ్ ఇదిలిదిల్ జాన్లిసి కేడెదె. 11 ఆవ్ బాల తిలి పొది బాలబోదచి రితి లట్టబ్బె తిలయ్, బాలబోదచి బుద్ది తెన్ తిలయ్, బాలబోదచి రితి ఉచర్తె తిలయ్. గని వడ్డిలి తెంతో, బాలబోదచి రితి ఇండుక ములిలయ్.

12 అప్పెచి మట్టుక ప్రబుచి ఎత్తి కిసి చినితనుమ్ మెలె, గాండు డంకిల్ రితి సొస్టుమ్ డీసె నాయ్; అర్దుమ్తె దెకిలి రితి. గని తెదొడకయ్, కిచ్చొ అడ్డు నెంతె, సొస్టుమ్ దెకుమ్దె, అర్దుమ్ కెరనుమ్దె. ఆవ్, జలె, అప్పె ఇదిలిదిల్ జాని. తెదొడకయ్ పూర్తి అర్దుమ్ జెయెదె. ప్రబు అప్పె కి అగ్గె తెంతో అంకయ్ కిసి పూర్తి జానె గే, దస్సి, తెదొడకయ్ జోక ఆవ్ పూర్తి జానిందె, అంక పూర్తి అర్దుమ్ జెయెదె.

13 జలె, తిన్ని పాడ్ నే జతె కెయ్క తెయ్క తాఁ గెచ్చుల. కిచ్చొ కిచ్చొ మెలె, ప్రబుచి రిసాచి నముకుమ్, పడ్డొ ప్రబుచి తెడిచి ఆస, పడ్డొ ప్రబు దెతి ప్రేమయి. గని, జేవ్ తిన్నితె ప్రబు దెతి ప్రేమయి గొప్పచి.

14

ఎత్తిజిన్ జాన్లి బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిసి

1 ప్రబుచి ప్రేమ తెన్ తంక తుమ్ ఆస జా, పడ్డొ, జోవయించి ఆత్మచ సెక్తివరల్క ఆస జా. జేవ్ వరల్తె ముక్కిమ్క దేముడుచ కబుర్లు సంగితి సెక్తివరుమ్కయ్ ఆస జా. 2 కిచ్చొక మెలె, కేన్ జవున్ వేర బాస తెన్ ఎక్కిలొ లట్టబ్బె, ప్రబు తెన్ని లట్టబ్తయ్, గని మాన్సు తెన్ నాయ్. మెలె, దేముడుచి నుద్ది తిలి ఆత్మచి తెడి ప్రబుచ గుట్టుల్ జో మాన్సు సంగితయ్, గని సూనతో కేన్ మాన్సుక అర్దుమ్ జెయె నాయ్. 3 గని, తిలస ఎత్తిజిన్ జాన్తి బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు కో సంగిలె, సూన్తనక జోవయించి ఆత్మతె డిట్టుమ్ కెరెదె. జేవ్ నేన్లిసి జేవ్ సికుక జయెదె, చి నెత్తిర్లిన్క దయిరిమ్ జంక జయెదె. 4 తిలస నేన్లి బాస తెన్ కో లట్టబ్బె, జో లట్టబ్బొసాకయ్ లాబుమ్, గని తిలస జాన్లి

బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు కో సంగిలె, నంపజల సంగుమ్ మొత్తుమ్కయ్ లాబుమ్.

5 జలె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ ప్రబు దెత వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బె అంక సర్ల, గని అన్నె కిచ్చొ ఆస జతసి మెలె, తుమ్క 'మాన్సుల్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబుచ కబుర్లు సంగుతు' మెనయ్ అంచి ఇస్టుమ్. సంగుమ్చ మాన్సుల్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి సొంత బాస తెన్ కో జలెకు అర్దుమ్ సంగిలెకయ్, సూన్తనక లాబుమ్, ఆత్మతె వడ్డుల తిలస నేన్లి బాస తెన్ ప్రబుచి కిచ్చొ జవున్ కోడు సంగితి కంట, తిలస జాన్లి బాస తెన్ ప్రబుచి కబుర్ సంగిలె చెంగిలి.

6 బావుడ్డు, ఆవ్ తుమ్చితె జా కెర తుమ్ నేన్లి బాస తెన్ లట్టబ్బె, తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబు దెకయ్లిసి కిచ్చొ జలెకు నే సంగిలె తుమ్క కిచ్చొ లాబుమ్? ఆవ్ తుమ్చి పాసి జా దేముడుచి సత్తిమ్ సూనవుక నెంజిలె, దేముడుచి రిసా తుమ్క నొవి గ్యానుమ్చి సికడ్డె జలెకు, జో సంగిలి కబుర్ నే సూనయ్లె జలెకు, జోచి బోద నే సంగిలె జలెకు, అవ్ దస్సి నే కెర్లె తుమ్క కిచ్చొ లాబుమ్! కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్. 7 మూరి జలెకు, వీన జలెకు జివ్ నెంజిల రితయ్ బజింత్రలు, కి అవాడ్ జయెదె. బజెనక ఉచర్లె సొస్టుమ్ నే బజిలె, మాన్సుల్ రాగుమ్ కిసి చినుల? 8 పడ్డొ, జమాన్లుచి నప్పిరమూరి జవున్ సొస్టుమ్ నే బజిలె, యుద్దుమ్ కెరుక మెన జేవ్ జమాన్లుతె కో తెయార్ జవుల? 9 తుమ్చి తెన్ కి దస్సి, తుమ్ సొస్టుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి తుమ్చి జిబ్ తెన్ నే లట్టబ్బె, లట్టబ్బె బాస తెన్ తుమ్ కిచ్చొ సంగిలిసి కిసి జాననుమ్దె? తుమ్ మాన్సుల్క నాయ్, గని ఆరి వాదు తెన్ లట్టబ్బె రితి తస్సె.

10 నిజుమి, ఈంజ లోకుమ్తె ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ బాసల్ తవుల, చి జేవ్ బాసల్ ఎత్తితె అర్దుమ్ నెంజిల కొడొ తయె నాయ్. 11 గని, కేన్ బాస ఆవ్ నేన్లె, జా బాస తెన్ ఎక్కిలొ లట్టబ్బె, జో అంక వేరయ్ దేసిమ్చ మాన్సు జయెదె, ఆవ్ కి జోక వేరయ్ దేసిమ్చ మాన్సు జయిందె.

12 తుమ్చి తెన్ కి దస్సి. ప్రబుచ ఆత్మవరల్క తుమ్క ఆస అస్సెచి రిసా, ముక్కిమ్క నంపజలస మొత్తుమ్ ఆత్మక వడ్డితి రితి ప్రబు దిల వరల్ బుద్ది తెన్, నిదానుమ్ తెన్ దెరనుక అస్సె.

వేర బాస తెన్ లట్టబ్బె కిన్ తంక

13 ఎత్తిజిన్క కామ్క జెతి, ప్రబుచి కోడు కో వేర బాస తెన్ లట్టబ్బె, 'జా అర్దుమ్ సంగితి సెక్తి దొర్కు జవున్' మెనయ్ తుమ్ ప్రార్దన కెర. 14 అమ్ నేన్లి బాస తెన్ ఆవ్ జవున్ ప్రార్దన కెర్లె, అంచి ఆత్మయి ప్రార్దన కెర్తయ్, గని అర్దుమ్ నెంజిలి రిసా అంచి బుద్దితె పలితుమ్ దెరె నాయ్. 15 జాకయ్, ఆవ్ కిచ్చొ కెరుక? ఆత్మ తెన్ కి ప్రార్దన కెరిందె, మెన్సు తెన్ కి ప్రార్దన కెరిందె. ప్రబుచ గనుమ్లు ఆత్మ

తెన్ గాయిందె, చి మెన్సుతె అర్దుమ్ తెన్ కి గాయిందె. 16 నెంజిలె, ఏక్ ఆత్మ తెన్ని తుమ్చితె ఎక్కిలో ప్రబుక కిచ్చొ జవున్ సర్ద తెన్ జోబర సంగిలె, జా సెక్తివరుమ్ నెంజిలస జో సంగిలిన్చి కోడుచి అర్దుమ్ నేన కెర, జో మాన్సుచి సర్దచి జా ప్రార్దనతె కిసి జోచి మెన్సు బెదవ *తెద్దిలి' మెన ఒప్పునుల? నెత్తిరి! 17 నిజుమి జో మాన్సు జోచి సర్ద సంగ తయెదె, గని నూన్తో మాన్సుక కిచ్చొ లాబుమ్ నాయ్.

18 తుమ్ ఎత్తిజిన్చి కంట ఆవ్ వేర బాసల్ తెన్ ఒగ్గర్ లట్టబ్బసిచి రిసా ప్రబుక అంచి సర్ద ఆవ్ సంగితసి. 19 గని, సంగుమ్తె ఆవ్ తిలి పొది అన్నెక్లో అర్దుమ్ నే కెరంతి, జేవ్ నేన్లి బాస తెన్ దెన్సు వెయిలు కొడొ లట్టబ్బి కంట, జేవ్ అర్దుమ్ కెరంత బాసచ పాచ్ కొడొ జోవయింక బోదన కెర్తి రితి లట్టబుక అంక ఇస్టుమ్.

నంపజలస ఆత్మక వడ్డిత్ రితి సంగుమ్తె కిచ్చొ కెరుక

20 బావుడ్డు, బాలబోదల్చి బుద్ది తెన్ తుమ్ తా నాయ్. పాపుమ్చి కామ్క జలె, నేన్ల బాలబోదల్ రిత తా, గని బుద్దిచి కామ్క జలె వడ్డిల రిత జా. 21 †మోసే పూర్దుమ్చొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్తె రెగ్గయ్లి కోడు కిచ్చొ మెలె, ‡“ వేర బాసల్ తెన్ వేర దేసిమ్లుచ మాన్సుల్చి చొండివాట్ ఈంజ దేసిమ్చక బోద కెరిందె. కెర్తి కి, నూన్తి నాయ్' మెన ప్రబు సిచ్చుచి తీర్పు సంగితయ్.”

22 జా కోడు సదు కెర్తె, నంపతిలసక నాయ్, గని నంపనెంజిలసకయ్ జేవ్ అన్మానుమ్చి పాపుమ్ లయితి గుర్తుకయ్ జేవ్ నేన్ల బాసల్ తెన్ లట్టబ్బిన్క ప్రబు సెలవ్ దెతయ్. జాన్లి బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిసి, మాత్తుమ్, నంపనెంజిలసచి రిసా నాయ్, గని నంపజతసకయ్ 'అర్దుమ్ కెరంతు' మెనయ్ ప్రబు సెలవ్ దెతయ్.

23 జలె, నంపజలస మొత్తుమ్ సంగుమ్తె బెదితి పొది ఎత్తిజిన్ జేవ్ వేర వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బె తిలె, వేర మాన్సుల్ జలెకు, ఎద్దరె నంప నెంజిలస జలెకు తెడి అయ్లె, తుమ్ ఎత్తిజిన్క 'వెర్తి జా అస్తి' మెనుల. 24 జాన్లి బాస తెన్ ప్రబుచ కబుర్లు ఎత్తిజిన్ సంగిలె, నంపనెంజిలొసా జవున్, వేర మాన్సు జవున్ తెడి అయ్లె, ఎత్తిజిన్ సంగితిసి నూన, జోవయించి పాపుమ్ చినన, జేవ్ ఎత్తిజిన్చి అత్తి సంగిలిన్క జో మాన్సు పరిచ్చు జలి రితి జతయ్. దేముడు దెతి తీర్పుల్ నూన్తయ్, చి 25 జోవయించి పెట్టి తిల గుట్టల్ జోవయింక సొస్టుమ్

డిసుల, చి జోవయించి మొక్కె సెర్ను సేడ, ప్రబుక బక్తి కెరెదె, చి దేముడు తుమ్చి తెన్ తిలిసి జో ఒప్పునెదె.

26 జలె, అన్నె కిచ్చొ తుమ్క సంగుక, బావుడ్డు? తుమ్ సంగుమ్తె బెద వెసితి పొది తుమ్చితె ఎత్తి మాన్సుక కిచ్చొ జవున్ ఆత్మనెక్తి తయెదె. ఎక్కిలో ఏక్ గనుమ్ గయిందె మెన తయెదె, అన్నెక్లో కిచ్చొ జవున్ బోదన కెరుక మెన తయెదె, అన్నెక్లో ప్రబు కిచ్చొ జవున్ దెకవ తిలిసి సంగుక మెన తయెదె, అన్నెక్లో కేన్ జవున్ ఆత్మబాస తెన్ కిచ్చొ జవున్ సంగెదె మెన తయెదె, అన్నెక్లోక జా కోడుచి అర్దుమ్ సంగెదె మెన తయెదె. సంగుమ్తె కిచ్చొ కెర్తె కి ఎత్తిజిన్క కామ్క జెతి రితి తుమ్ కెర. 27 కో ఆత్మబాసల్ తెన్ లట్టబ్బస తిలె, ఎక్కి, దొగుల గే తీగ్ల వర్ష తెన్ జేవ్ బాసల్ తెన్ లట్టబ్బు, చి ఎక్కిలో జా అర్దుమ్ సంగును. 28 గని, అర్దుమ్ సంగితొసా ఒత్త నెంజిలె, వేర వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బొసా సంగుమ్తె తుక్లె తా. జోక జొయ్యి బాసల్ ప్రబు తెన్ లట్టబుక, గని కో నూన్తి రితి నాయ్. 29 పడ్డె, ప్రబుచ కబుర్లు సంగితస దొగుల తీగ్ల జోచ కబుర్లు సంగుతు, చి తిల మాన్సుల్ జేవ్ సంగితిన్చి అర్దుమ్ ఉచరంతు. 30 అన్నెక్లోక ఒత్త వెస తిలొసాక ప్రబు కిచ్చొ దెకయ్లె, అగ్గెచొ తుక్లె తంక. 31 కిచ్చొక మెలె, ఎత్తిజిన్ వర్ష తెన్ని ఎక్కిలోచి పడ్డె అన్నెక్లో ప్రబుచ కబుర్లు సంగుక జయెదె. దస్సి వర్ష తెన్ లట్టబ్బె, ఎత్తి మాన్సు కిచ్చొ జవున్ సికుక జయెదె, ఎత్తి మాన్సు కిచ్చొ జవున్ అర్దుమ్ నూనుక జయెదె; జాగర్త సంగితిన్ జలెకి, దయిరిమ్ సంగితిన్ జలెకి. 32 ప్రబుచి కబుర్ జో సంగితి సెక్తిక ముద్దొ కెర్తి సెక్తి జోచి అత్తి అస్సి. తుక్లె తంక నూటి తిలె, తెరె. 33 దేముడు జోచి సంగుమ్తె సేంతుమ్ దెతొసా గని జో అల్లర్లు కెర్తొసా నెంజె.

34 ప్రబుచ మాన్సుల్చ సంగుమ్లు ఎత్తితె కెర్తి రితి, ఒత్తచి సంగుమ్తె కి తేర్బోదల్ తుక్లె తంక. జేవ్ లట్టబుక సెలవ్ నాయ్, దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె రెగిడ్డి రితి మున్నర్పుల్చి తెడి జేవ్ తంక. 35 జేవ్ కిచ్చొ జవున్ పునుక మెలె, మున్నర్పుల్క గెరి పుస తంక. తేర్బోద సంగుమ్తె లట్టబుక చెంగిల్ నాయ్. 36 తుమ్ వేర ఉచర్తసు జలె, దేముడుచి కోడు తుమ్చితెయ్ మొదొల్ జలి గే? నెంజిలె, ఎక్కి తూమ్ నూన అస్సున్ గే?

37 'ప్రబుచ కబుర్లు సంగితొసా ఆవ్' మెన అన్నె కో ఉచర్తె, 'ప్రబుచి ఆత్మనెక్తి తతొసా ఆవ్' మెన అన్నె కో ఉచర్తె, ఆవ్ తుమ్క రెగిడ్డిన్క 'ప్రబుయి దిలిసి ఆడ్డ' మెన జో ఒప్పునుక. 38 జో ఈంజ ఒప్పునె నాయ్ గే, జో మాన్సుక 'ప్రబుచి ఆత్మనెక్తి తిలొసా' మెన ఆమ్ ఒప్పునుమ్ నాయ్.

* 14:16 14:16 తెద్దిలి మెలె ఆమెన్. † 14:21 14:21 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రెగ్గయ్ల ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచ్ వుక్కుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్దుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్డి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సి. ‡ 14:21 14:21 యెనయా 28:11-12, ద్వితియోపదేశ కాండుము 28:49.

39 జలె, బావుడ్లు, ప్రబుచ కబుర్లు సంగిమ్దె మెన తుమ్ అన జా, చి జోచి ఆత్మసెక్తిక వేర బాసల్ తెన్ లట్టబ్బిన్క అడ్డు కెర నాయ్, 40 గని కిచ్చొ కెర్లె కి, బుద్ది తెన్ మరియాద్ తెన్ సేంతుమ్ తెన్ కెరన.

15

యేసుక్రీస్తు మొర కచితుమ్ అన్నె జివ్ జలిన్

1 జలె, అప్పె బావుడ్లు, సుబుమ్ కబుర్ సంగితి రిసాచి తుమ్క ఉచార కెరయిందె. ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ తుమ్క సూనయ్లి పొది కిచ్చొ కిచ్చొ సంగిలమ్ గే, తుమ్ ఉచర. జా ఎత్కి తుమ్ సూన నంపజలదు. 2 ఆవ్ సంగిలి సుబుమ్ కబుర్చి తుమ్ నే పచ్చితె నిదానుమ్ జా అస్సున్ జలె, జాచి రిసా రచ్చించుప జతె అస్సున్. గని నంపజలన తెన్ తుమ్ బెదిలిసి ఆరిచి జలె, తుమ్క నముకుమ్ నాయ్.

3 జలె, అంక దిలిన్క 'ఎత్కిచి కంట ముక్కిమ్చి, జా' మెనయ్ తుమ్క ఆవ్ అన్నె తిలయ్. కిచ్చొ కోడు మెలె, 'జర్గు జయెదె' మెన పూర్లుమ్ దేముడుచి కొడొతె రెగ్డయ్లి రితి, అమ్చ పాపల్ గెచ్చయ్తి బలి జతి రిసా క్రీస్తు మొర, 4 రోయి జా, 'జర్గు జయెదె' మెన దేముడుచి కొడొతె అగ్గె రెగిడ్డి రితి తిర్రతక అబ్బొసి జోక అన్నె జియడ ఉట్టయ్లన్. 5 *కెపాక, పడ్డొ బారజిన్ సిస్సుల్ మొత్తుమ్క డీసిలన్. 6 పడ్డొ పావ్ పుంజొ జిన్చి కంట ఒగ్గర్జిన్ నంపజలనక ఎక్కె సుటు డీసిలన్. జోవయింతె అప్పెక ఒగ్గర్జిన్ జివ్వి అస్తి, గని సగుమ్జిన్ మొర గెల.

7 పడ్డొ, యాకోబుక డీసిలన్. పడ్డొ సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక మెన జో నిసాన్ల బారికుల్ ఎత్కిజిన్క డీసిలన్. 8 పడ్డొ, ఆవ్ అగ్గె జోచొ సిస్సుడు నెంజ తా, ఆవ్ సరి జతి నమయుమ్క నే జెర్మిలోసా జలె కి, ఆకర్క అంక కి డీసిలన్. 9 జోచొ బారికుల్ ఎత్కిచి కంట ఆవ్ దాక్ జయిందె. 'జోచొ బారికి' మెననుక ఆవ్ విలువ కి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జో దేముడుచ బక్తల్ జల నంపజలన్క ఆవ్ అగ్గె †అల్లర్ కెర్లె తిలయ్. 10 గని జో దేముడుచి దయచి రిసా ‡రచ్చించుప జా జోచొ బారికి ఆవ్ జా అస్సి, చి అంక కెర్లి దయ ఆరిచి నెంజె. జేవ్ ఎత్కిజిన్చి కంట ఆవ్ ఒగ్గర్ కామ్ కెర అస్సి, జా అంచి సొంత సెక్తి తెన్ నాయ్, గని అంచి పెట్టి తిలి దేముడుచి దయయ్ అన్నె ఈంజ కామ్ కెరవ అస్సి. 11 ఆవ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లె కి, జేవ్ సూనయ్లె కి, అమ్ ఒండి ఈంజయ్ ఎక్కి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తనుమ్చి, తుమ్ నంపజలదు.

* 15:5 15:5 మెల "పేతురుక". † 15:9 15:9 బారికుల్ 9:1-3. ‡ 15:10 15:10 బారికుల్ 9:4-6. § 15:21 15:21 రోమియల్ 5:14-21, ఆదికాండుమ్ 3 అధ్యాయమ్. * 15:24 15:24 ఎవెసు 1:21 దెక. జేవ్ పొదులె ఈంజేవ్ తిన్ని కొడొ సంగిలె, దూతల్ బూతల్ గట్టచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సియల్ 1:16 కి దెక. † 15:24 15:24 ఎవెసు 1:21 దెక. జేవ్ పొదులె ఈంజేవ్ తిన్ని కొడొ సంగిలె, దూతల్ బూతల్ గట్టచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సియల్ 1:16 కి దెక. ‡ 15:24 15:24 ఎవెసు 1:21 దెక. జేవ్ పొదులె ఈంజేవ్ తిన్ని కొడొ సంగిలె, దూతల్ బూతల్ గట్టచి రిసా సంగితె తిల. కొలోస్సియల్ 1:16 కి దెక. § 15:27 15:27 కీర్తనలు 8:6.

క్రీస్తు అన్నె జివ్ జా ఉట్టిసి మాన్సుల్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టుక

12 జలె, క్రీస్తు 'మొర్లికయ్, దేముడు జోక అన్నె జియడ ఉట్టయ్లన్' మెన సుబుమ్ కబుర్ తిలె, 'మొర్లస అన్నె జివ్ జా ఉట్టితి నాయ్' మెన తుమ్చితె సగుమ్జిన్ కీసి సంగుక జయెదె? 13 మొర, అన్నె జివ్ జా ఉట్టుక నెంజె మెలె, క్రీస్తు కి 'జివ్ జా ఉట్టి నాయ్' మెనుక జయెదె. 14 క్రీస్తు అన్నె జివ్ జా ఉట్టి నాయ్ జలె, ఆవ్ బోద కెర్లిసి, తుమ్చి నముకుమ్ ఎత్కి, ఆరి. 15 అన్నె దస్సి తిలె, దేముడుచి రిసాచి అమ్చి సాచి అబద్దుమ్చి జా తయెదె. కిచ్చొక మెలె, జోక 'క్రీస్తుక అన్నె జివ్ కెర ఉట్టయ్లన్' మెన సాచి సంగిలమ్. గని 'మొర్లస జివ్ జా ఉట్టితి నాయ్' మెలిన్ ఏక్ వేల నిజుమ్ జలె, యేసుక కి జో దేముడు జియడ ఉట్టవ తయె నాయ్. 16 కిచ్చొక మెలె, మొర్లస అన్నె జివ్ జా ఉట్టితి నాయ్ మెలె, 'క్రీస్తు కి అన్నె జివ్ జా ఉట్టి నాయ్.' 17 క్రీస్తు అన్నె జివ్ జా ఉట్టి నాయ్ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ ఆరి అస్సి మెనుక జతి, చి అప్పెక తుమ్చ పాపల్ తెన్ని అస్సున్ మెనుక జయెదె. 18 జా నిజుమ్ జలె, క్రీస్తుక నంపజలన మొర్లస కి నాసెనుమ్తె గెచ్చ తవుల. 19 ఎక్కి ఈంజ లోకుమ్తెచి అమ్చి జివితుమ్చి రిసా క్రీస్తు అమ్క కామ్క జయెదె మెన అమ్చి నముకుమ్ తిలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్కిచి కంట, అమ్మి నిస్కారుమ్ తిలన జమ్దె.

20 గని నిజుమి క్రీస్తు మొర్లు తెంతొ జివ్ జా ఉట్ట కెర, మొర అన్నె జివ్ జా ఉట్టుక తిలనకతె తొల్పుర్ జా అస్సి. 21 క్రితొలితొచొ మాన్సు ఆదాము పాపుమ్ కెర్లిన్చి రిసా మొర్లు మొదొల్ జా అయ్లి. గని మొర్లు తెంతొ అన్నె జివ్ జా ఉట్టుక అన్నెకొ మాన్సు తెంతొ అయ్లి. 22 ఆదాముచి తెడి ఈంజ లోకుమ్చ ఎత్కిజిన్ మొర గెతతి, దస్సి క్రీస్తుచి తెడి తిలన ఎత్కిజిన్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టుల.

23 గని ఎత్కిజిన్ సరిగా వర్స తెన్ అన్నె జివ్ జా ఉట్టుక అస్సి. తొలితొ తొల్పుర్ జలొ క్రీస్తు అన్నె జివ్ జా ఉట్ట అస్సి. పడ్డొ, జో ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతి దీసిక జోచయ్ జల మాన్సుల్ కి జివ్ జా ఉట్టుల. 24 జా జర్గు జలి పడ్డొక, ఆకర్క, *అదికారుమ్ తిలిన్ ఎత్కిచి ఉప్పిరి, †అదికారుమ్ ఎత్కిచి ఉప్పిరి, ‡సెక్తివొ ఎత్కిచి ఉప్పిరి జో జిన్ గెచ్చ కెర, యేసు జోచి రాజిమ్ దేముడు అబ్బొన్చి అత్తి అన్నె సొర్ప కెర దెయెదె. తెదొడి ఆకర్ జయెదె. 25 మదెనె, జోచ విరోదుమ్ సుదల్ ఎత్కిక, జో జిన్తె ఎదక, క్రీస్తు సొంత

ఏలుప కెరుక అస్సె. 26 జా ఆకర్క నాసెనుమ్ జలి విరోది, మొర్ను.

27 కి“జో ఏలుప కెర్తి రిసా, దేముడు

ఎత్తి జోచి అత్తి సార్ప కెర దా అస్సె”

మెన రెగ్గ అస్సె. మదెనె క్రీస్తుచి అత్తి ఎత్తి సార్ప కెర దిలోసా అబ్బొసి. జో అబ్బొన్కయ్ పిట్టవ, ఎత్తి క్రీస్తుచి అదికారుమ్ తెంతో అస్సె. 28 క్రీస్తు ఎత్తిక జిన కేడయ్లె, ఈంజ మదెనె జోచి అత్తి జా ఎత్తి సార్ప కెర తిలో అబ్బొన్చి అత్తి తెదొడకయ్ జోయ్యి అన్నె సార్ప కెర దా, జోయ్యి అబ్బొన్చి తెడికి తయెదె. దస్సి దేముడు అబ్బొసి ఎత్తిక పూర్తి సాంత ఏలుప కెరెదె.

అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుమదెచి రిసా బుద్ది ఇండ

29 మొర్లస అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ మెలె, సగుమ్జిన్ కిచ్చొక మొర్లసచి రిసా బాప్తిసుమ్ నజన్తతి? మొర్లస ఎద్గరె అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, జోవయించి రిసా సగుమ్జిన్ కిచ్చొక బాప్తిసుమ్ నజన్తతి? 30 మొర్లస అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, ‘మొర్లిసి జీవ్ జా ఉట్టుల’ మెన ఆవ్ కిచ్చొక కెద్దాడె తెదొడె మొర్తి ప్రమాదుమ్ ఆనయ్తసి? జీవ్ జా ఉట్టుక నెంజె మెలె, ఇసి జతె తత్తయ్ గే?*

31 నాయ్, బావుడ్లు, తుమ్ నంపజలి రిసా ఆవ్ ప్రబుచి తెడి కెద్ది గవురుమ్ ఉచరంతసి గే, తెద్ది కచితుమ్ ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, రోజుక ఆవ్ మొర్తసి. 32 ఎవెసు పట్టుమ్తె, జేవ్ కెల్క కెల్తి రితి ఆవ్ జంతువుల్ తెన్ జుజ్జల్ రితి జలయ్. ఆవ్ దస్సి జతిన్తె ఈంజయ్ లోకుమ్తె అంక కిచ్చొ లాబుమ్! కిచ్చొయ్ లాబుమ్ నాయ్. మొర్లస అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితి నాయ్ జలె, ప్రబుచి రిసా కిచ్చొ అల్లర్ సేడ్లె కక్క లాబుమ్ నాయ్, చి

†“కలిక ఆవ్ మొరిందె చి రిసా ఆజి కంక, పియ కెర, ఎదిల్ సర్ద కెరుమ!”

మెనుక జతి. 33 తుమ్ మోసిమ్ జా నాయ్! “పాపుమ్బుద్దిచ మాన్సుల్ తెన్ బెదిలె, చెంగిల్ బుద్ది తిలోసా కి పాడ్ జయెదె” మెన సంగితి కోడు నిజుమ్. 34 అల్లె, ఉట్ట! బుద్ది జా పాపుమ్ ముల! సగుమ్జిన్ దేముడుక ఎద్గరె నేన్తి, చి జోవయించ రుజ్జుల్ దెకవుక అస్సె! తుమ్క ‘లాజ్ జా జతు’ మెనయ్ ఆవ్ ఇసి సంగితసి.

మొర, నొవి పొలిక జా పరలోకుమ్తె జెర్మితిన్

35 గని తుమ్చితె కో గే కిచ్చొ పునెదె మెలె, “మొర గెలస కీసి జా అన్నె జీవ్ జా ఉట్టుల? ఉట్టె, కిచ్చొ రగుమ్ ఆగ్ తెన్ తవుల?” మెన పునెదె. 36 ఓ బుద్ది నెంజొలోసా, తుక వెర్రి! కిచ్చొ జవున్ బి గలిలె, ఉప్పిర్చి చామ్ మొర్లెకయ్

* 15:30 15:30 మెలె, జో దస్సి మెన సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తె తత్తయ్, చి జా కోడు నూనుక నెసిలస కోపుమ్ జా జోవయంక మారుక ఉచర కిచ్చొ కిచ్చొ సివ్లత్ కెర్తి. † 15:32 15:32 యెనయా 22:13. ‡ 15:45 15:45 అదికాండుమ్ 2:7.

జియ మొక్క జయెదె! 37 బి గలితోసా గోదుమ్ గే, కిచ్చొ జవున్ వేర గిడ్డల్ గే పంబొ జంక జలె, జేవ్చి రూపుమ్ జా గలిలి బీక వేర జతయ్. జా గలిలి బి ఎత్తి గిడ్డయ్, జా ఉట్టితిసి మొక్కయ్. 38 గని జా బి జీవ్ జా ఉట్ట గజ్జల్ జంక జలె, జో నిసాన్లి రూపుమ్ దేముడు దెయెదె. ఏక్ రగుమ్ గిడ్డల్చ మొక్కల్క ఏక్ రూపుమ్, అన్నెక్ రగుమ్ గిడ్డల్చ మొక్కల్క అన్నెక్ రూపుమ్ జో దెయెదె. 39 ఆగ్ తిలసక జలె, వేర వేర రగల్ రూపుములు తవుల. మాన్సుల్క ఏక్ రగుమ్, జంతువుల్క అన్నెక్ రగుమ్, పిట్టల్క అన్నెక్ రగుమ్, మొస్సక అన్నెక్ రగుమ్. 40 పడ్డె వేర లోకుమ్చ జీవుల్క ఏక్ రగుమ్ రూపుములు తవుల, గని ఈంజ లోకుమ్చ జీవుల్క వేర రగుమ్ రూపుములు తవుల. వేర లోకుమ్తె తిలిన్చి ఉజిడి ఏక్ రగుమ్ డీనెదె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్చి ఉజిడి అన్నెక్ రగుమ్ డీనెదె. 41 పొద్దుక ఏక్ రగుమ్ ఉజిడి తయెదె, సుక్కల్క ఏక్ రగుమ్ ఉజిడి తయెదె, జోనుక అన్నెక్ రగుమ్ ఉజిడి తయెదె. అన్నె ఏక్ సుక్కొచి ఉజిడి ఏక్ రగుమ్, అన్నెక్ సుక్కొచి ఉజిడి అన్నెక్ రగుమ్ తవుల.

42 మొర్లస అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితిన్ తెన్ కి దస్సి. బి గలిలి ఈంజ ఆగ్ జలె, మొర్లిసి. అన్నె జీవ్ జా ఉట్టితిసి, జలె, మొర్లిసి నెంజె. 43 బి గలిలి ఈంజ ఆగ్ గవురుమ్ నాయ్. అన్నె జీవ్ జా ఉట్టి మాత్తుమ్, అమ్చి ఆగ్ పరలోకుమ్చి ఉజిడ్ తెన్ గవురుమ్ తెన్ తయెదె. బి గలిలి ఈంజ ఆగ్ సెక్తి నాయ్, గని అన్నె జీవ్ జా ఉట్టె, అమ్చి ఆగ్ పరలోకుమ్చి సెక్తి తెన్ తయెదె. 44 బి గలిలి ఈంజ ఆగ్ ఈంజ లోకుమ్చి ఆగుచి జయెదె, గని అన్నె జీవ్ జా ఉట్టె, పరలోకుమ్చి ఆగ్ రగుమ్ తయెదె. ఈంజ లోకుమ్చి ఆగ్ రగుమ్చ ఆగ్చ అస్తి జలె, పరలోకుమ్చి ఆగ్చ రగుమ్చ ఆగ్లు కి తవుల. 45 దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి రితి;

‡“దేముడు తొలితో జెర్మయిలో మాన్సు ఆదాము జీవ్ తిలి ప్రానుమ్ జలన్”

క్రీస్తు జలొ ఆకర్చొ ఆదాము, మాత్తుమ్, జీవ్ దెతో ఆత్మయి జలన్. 46 ఆత్మతె జెర్మన్ జలసి తొలితో జయె నాయ్. తొలితో ఆగ్కయ్ జెర్మన్ జయెదె. పడ్డెకయ్ ఆత్మతె జెర్మన్ జయెదె. 47 తొలితోచొ మాన్సు బుయిచి మత్తి తెంతో జెర్మిలోసా జలన్. పడ్డెచొ మాన్సు, మాత్తుమ్, పరలోకుమ్ తెంతో జెర్మిలన్. 48 మత్తి తిలోసా కీసా తిలో గే, జోచి పడ్డె జెర్మిల మత్తి తెన్ తిలస ఎత్తిజిన్ దస్సయ్. పరలోకుమ్ తిలోసా కీసా గే, పరలోకుమ్చి జెర్మన్ జలస ఎత్తిజిన్ కి దస్సయ్ జవుల. 49 అప్పె మత్తితె తిలోసాచి పొలికతెన్ అస్సుమ్. దస్సి, పరలోకుమ్ తిలోసాచి పొలిక కి జమ్దె. 50 బావుడ్లు, ముక్కిమ్క తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె,

ఈంజు లోకుమచి అగ్గి ఈంజు లోకుమచి లోయి దేముడుచి రాజిమతె బెదుక నెత్తె. మొర్తిసి నే మొర్తిసితె గెచ్చుక నెత్తె. మొర్తిసినక ఒత్తయ్ వాట తయె నాయ్. జాకయ్, ఒత్తయ్ గెచ్చుక జలె, మొర్తిస జతిక నే మొర్తిసినక పాయె నాయ్.

51 ఈందె, దేముడు దెకయ్లి గుట్టు తుమ్క సంగితసి. ఆమ్ ఎత్తిజిన్ మొరుమ్ నాయ్, అమ్ నంపజలన ఎత్తిజిన్ మార్పుప జమ్దె. 52 ఈంజు ఉగుమ్చి ఆకర్క ప్రబు నప్పిర్మూరి పుజిలె, అంకి రెప్పు నే పెడ్తె బేగి మార్పు జమ్దె. జో నప్పిర్మూరి పుజిలె, మొర్తన పరలోకుమతె బెదితి నే మొర్తి పోలిక జా అన్నె జివ్ జా ఉట్టుల కి, జివ్ తిలనయ్ కి దస్సి పోలిక జా మార్పుప జవుల. 53 కిచ్చొక మెలె, పాడ్ జతి ఈంజు అగ్గి పాడ్ నే జతి రగుమ్ జా మార్పుప జంక అస్సె. మొర్తి ఈంజు అగ్గి నే మొర్తి రగుమ్ జా మార్పుప జంక అస్సె. 54 పాడ్ జతిసి పాడ్ నే జతిసి జా మార్పుప జలి మెలె, దేముడుచి కొడొతె రెగ్డయ్లి కొడు తెదొడ్కయ్ నెరవెర్పుప జయెదె.

55 *“మొర్తుక పాడ్ కెర గెల కెర, పరలోకుమచొ దేముడు జిన అస్సె”

మెన ఏక్, పడ్డె,

55 *“ఓ మొర్తు, కేతె జిన్లది?

ఓ మొర్తు, కేతె తుచి విస్సుమ్?!”

మెన అన్నెక్ కొడు నెరవెర్పుప జయెదె.

56 జలె, మొర్తుచి విస్సుమ్ కేతె మెలె, పాపుమ్తె. †దేముడు తొలితొ దా తిలి అగ్గెల్ పాపుమ్చి సెక్తి. 57 గని, జో దేముడుక జెయ్యి! అమ్చొ ప్రబు జలొ యెసుక్రిస్తుచి అత్తి జో అమ్క జినవ అస్సె!

58 జాకయ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, డిట్టుమ్ తా అన్మానుమ్ నే జతె, ప్రబుచి తెడి తుమ్ సైమ సేడ కెర్తి కామ్ ఆరి కామ్క నెంజిలిసి నెంజె మెన జానయ్, జోచి కామ్ తుమ్ నిదానుమ్ తెన్ కెర్తె తా.

16

బీదల్చి రిసా డబ్బుల్ ఉక్కుల్క

1 జలె, యెరూసలేమ్తెచ యూదుల్తెచ బీద జల నంపజలనచి రిసా డబ్బుల్ ఉక్కులిన్చి రిసా కిచ్చొ మెంతసి మెలె, గలతీయ ప్రాంతుమ్చ సంగుమ్ల్క ఆవ్ సంగిలి రితి, తుమ్కయ్ కి “దస్సి కెర” మెన ఆవ్ సంగితసి. 2 మెలె, ఎత్తి అయ్తరి తుమ్చితె ఎత్తి మాన్సు, గెలి సత్తరెక్క ప్రబు కెర్తి లాబుమ్ జోవయింక దొర్కు కెర తయెదె గే జేవ్ దెక, జాక ఏక్ వాట తియ తంక, చి సత్తరెక్క సత్తరెక్క సర్దు కెర్తి, ఒగ్గర్ జా తయెదె. చి ఆవ్ జెతి పొదిక ఉక్కుల్క తుమ్ బమ్మ జంక నాయ్. 3 పడ్డె, ఆవ్ అయ్లె, ‘నిదానుమ్ కెరుల’ మెన తుమ్ కక్క కక్క నిసాన్తె గే,

జా గుర్తుక ఆవ్ ఉత్తల్ రెగ్డ దెయిందె, చి తుమ్ ఉక్కుల దెతి డబ్బుల్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె జోవయించి అత్తి తెద్రయిందె. 4 ఆవ్ కి గెలె చెంగిల్ మెన డీసిలె, అంచి తెన్ జేవ్ జెవుల.

కొరింధిల్తె వవులు గోత్ గెచ్చుక ఉచర్లిన్

5 ఆవ్ మాసిదోనియ వాట్ గెచ్చుక ఉచర అస్సి, చి ఒత్త గెలయ్ మెలె, తుమ్తె గోత్ జెయిందె, 6 చి ఏక్ వేల ఇదిల్ ఒగ్గర్ సేంపు తుమ్చి తెన్ తయిందె, నెంజిలె ఒండి చల్లి పొది కి ఒత్త తంక జయెదె, చి ఒత్త తెంతో ఆవ్ కేన్ ప్రయానుమ్ గెలె కి, తుమి అంక బార్ కెర తెద్రవుక జయెదె. 7 ఆవ్ అప్పె వాట్ గెతి పొది తుమ్క గడియ దెక ఉట్టు గెచ్చుక నెసి, గని ప్రబు సెలవ్ దిలె, పడ్డె గెలె, తుమ్చి తెన్ సగుమ్ సేంపు తా గెచ్చుక జయెదె. జయ్యి అంచి ఆస. 8 గని మదెనె, పెంతెకొన్తు పండుగు ఎద ఇన్నె ఎపెసుతె తయిందె. 9 కిచ్చొక మెలె, అప్పె ఇన్నె నుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఒగ్గర్ కెరుక అంక వాటు దొర్కు జా అస్సె. గని విరోదుమ్ సుదల్ ఒగ్గర్జిన్ పిట్టవుక ఉచర అస్సి, చి ఆవ్ తిలెకయ్ చెంగిలి.

తిమోతి కొరింధిల్తె గెచ్చుక తిలిసి

10 తిమోతి తుమ్తె అయ్లె, తుమ్ సర్ల తెన్ బెదవన. ఆవ్ కెర్తి రితి, జో కి ప్రబుచి కామ్ కెర్తయ్. 11 జాకయ్, జో దాకు జలెకి కో జోక నిస్కారుమ్ దెక నాయ్. జో అంచితె అన్నె ఉట్టు జెంక మెన బార్ జతి పొదిక సర్ల తెన్ తుమ్ జోక అన్నె తెద్రవ. ఆవ్ తెద్రయ్ల అన్నె బావుడ్లు తెన్ జో ఉట్టు జెతిన్క ఆవ్ రకిత్తసి.

12 అన్నె బావుడ్లు తెన్ తుమ్తె గోత్ గెన్ను మెన, అమ్చొ బావొ జలొ అపొల్లోక బలవంతుమ్ కెర్తయ్, గని అప్పె గెచ్చుక జోక సెలవ్ నాయ్. జోక వాటు తిలె, పడ్డెకయ్ తుమ్తె జెయెదె.

13 తుమ్ తెలివి తెన్ జాగర్ల తెన్ తా, తుమ్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ దెరన, దయిరిమ్ తెన్ ఇండ, డిట్టుమ్ తా.

14 తుమ్ కిచ్చొ కెరుక జలెకి, ప్రేమయ్ తెన్ కెర.

15 జలె, బావుడ్లు, ఒండి అకయ ప్రాంతుమ్తె సైపనుచి గెర్చ తొలితొ ప్రబుక నంపజల, చి ఎక్కి నిదానుమ్ తెన్ నంపజలన్క దెక తోడు తా అస్సి. 16 దస మాన్సుల్క చి అమ్చి తెన్ సైమ సేడ ప్రబుచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్తె ఎత్తిజిన్క తుమ్ మరియాద దెక.

17 సైపను, పొర్మానాతు, చి అకయక ఇన్నె ఉట్టు అయ్లిన్చి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్ల. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఇన్నె నెంజిలె కి, జేవ్ అయ్లిన్ తెన్ తుమ్ అంచి తెన్ తిలి రితి జతయ్. 18 తుమ్చి ఆత్మక జేవ్ కిసి అన్నె డిట్టుమ్ కెర్తె గే, దస్సి అంకయ్ కి సర్ల కెర అస్సి. దస మాన్సుల్క తుమ్ మరియాద దెక.

కవి కవి ముద్దు సంగ తెద్రయ్లిసి

19 ఆసియా ప్రదేశిమ్చ సంగుమ్లు ఎత్తి తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. పడ్డో అకుల ప్రిస్కిల్ల జోవయించి గెరి సబ కెర్తి సంగుమ్చ ఎత్తిజిన్ తెన్ ప్రబుచి నావ్ తెన్ చి జోవయించి ప్రేమ కి సంగ తెద్రయ్తతి. 20 నంపజల ఇన్నెచ బావుడ్లు ఎత్తిజిన్ జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జొకర.

ఆకర్ కోడు

21 ఆవ్ పవులు సొంత ఆతు తెన్ ఈంజ ఆకర్ కోడు రెగిడ్డిసి. ఆవ్ రెగ్డయ్లిసి తుమ్ జాన్సు. 22 తుమ్చితె కో ప్రబుక ప్రేమ కెరె నాయ్ గే, ప్రబు జోక సిచ్చతె తెద్రవున్. అమ్చొ ప్రబు, తుయి జె!

23 ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్. 24 యేసుక్రీస్తుచి తెడి అమ్చి ప్రేమ కి తుమ్చి తెన్ తవున్. *తెద్దిలి.

* 16:24 16:24 తెద్దిలి మెలె ఆమేన్.

కొరింధీయులక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు కొరింధీ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రుమ్

మొదొల్ కోడు

1 దేముడుచి సెలవ్చి రిసా, క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తో జోచొ బారికి జా అస్సి పవులు రెగిడ్లిసి. కొరింధీ పట్టుమ్తెచి దేముడుచ పసంగుమ్చక, చి ఒండి అకయ ప్రదేసిమ్తెచ జోచయ్ జల అన్నె మాన్సుల్క ఆవ్ పవులు తిమోతి తెన్ రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

2 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్. 3 ఎత్తి దయక అబ్బొ జలో, అమ్చి ఆత్మతె అమ్క డిట్టుమ్ దయిర్చిమ్ కెర్తొ దేముడు జలో, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుచొ దేముడు అబ్బొనకయ్ జోబర. 4 అమ్చ బాదల్ ఎత్తితె జో అమ్క డిట్టుమ్ దయిర్చిమ్ కెర్తయ్, చి జో అమ్కయ్ కెర్తి డిట్టుమ్ దయిర్చిమ్చి రిసా, అన్నె కీస బాదల్ సేడ్లనక ఆమ్ కి డిట్టుమ్ దయిర్చిమ్ కెరుక జతయ్. 5 కీసి మెలె, క్రీస్తు సేడ్ల సైమల్తె ఆమ్ కీసి బెదితసుమ్ గే, దస్సి, జోచి తెడి తా, జో దెతి డిట్టుమ్తె దయిర్చిమ్తె కి అమ్ బెదితసుమ్. 6 తుమ్క 'డిట్టుమ్ దయిర్చిమ్ జతు, రచ్చించుప జతు' మెనయ్ అమ్ సైమల్ సేడ్లసుమ్. తుమ్కయ్ 'డిట్టుమ్ దయిర్చిమ్ జతు' మెనయ్ ప్రబుయి అమ్కయ్ డిట్టుమ్ దయిర్చిమ్ కెర్తయ్. ఆమ్ సేడ్ల అల్లర్ తూమ్ కి సేడ బమ్మ నే జతె ఓర్పుప జలె, జోచి డిట్టుమ్ దయిర్చిమ్ తూమ్ కి జస్తె. 7 తుమ్చి రిసాచి అమ్చి నముకుమ్ పిట్టె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆమ్ సేడ్ల సైమల్ తూమ్ కి సేడ్లె, అమ్కయ్ దొర్కు జతి డిట్టుమ్ ఆస దయిర్చిమ్ తుమ్కయ్ కి దొర్కు జయెదె.

8 ఓ బావుడ్లు, ఆసియా ప్రదేసిమ్తె అమ్ సేడ్లి బాద కెద్ది గే తుమ్ నే జాన్తి రితి జలె, చెంగిల్ నాయ్ మెన అమ్ ఉచర్తసుమ్. జా బాద కెద్ది మెలె, అమ్క కెద్ది పెల్లితె తిలి మెలె, 'ఓర్పుప జంక నెత్తుమ్ ఒగ్గర్ మొరుమ్దె గె కిచ్చొగ' మెలి రితి అన్మానుమ్ అమ్క పెలిత్ తిలి. 9 నిజామి, మొర్తి సిచ్చ అమ్ వయిలి రితి అమ్క పెట్టి డిసిలి; తెద్ది బాద తిలి. గని అమ్ తెద్ది బాద సేడుక ప్రబు కిచ్చొక సెలవ్ దిలన్ మెలె, అమ్చి సొంత సెక్తిక అమ్ నే నంప కెర్తె, మొర్తనక అన్నె జియడ్తొ దేముడుకయ్ అమ్ నంప కెరుకయ్ అస్సాచి రిసాయి జో జా సెలవ్ దిలన్. సొంత సెక్తిక కిచ్చొ నెత్తుమ్.

* 1:19 1:19 జోపయింది అన్నెక్ నావ్ సీలయ్యు. బారికుల్ 15:27. † 1:20 1:20 గ్రీకు జాస తెన్ 'అమేన్' మెనుల.

10 తెద్ది ప్రమాదుమ్ తెంతో జో అమ్క రచ్చించుప కెర్లన్, చి అన్నె దస్సి అల్లర్ సేడ్లె, అన్నె అమ్క రచ్చించుప కెరెదె మెన అమ్క దయిర్చిమ్. 'జొయ్యి అమ్క అన్నె రచ్చించుప కెరెదె' మెన, జోచి ఉప్పిరి అమ్ పూర్తి నముకుమ్ తియ అస్సుమ్. 11 అమ్చి రిసా తూమ్ కి ప్రార్దన కెర కెర అమ్క తోడు తా, చి ఒగ్గర్జిన్ ప్రార్దన కెర్లి రిసా ప్రబు అమ్క రచ్చించుప కెర్లొ మెనయ్, ఒగ్గర్జిన్ జోచి సర్ద సంగుల.

కొరింధీలక పవులు నిదానుమ్ కెర్లిసి

12 జలె, సర్ద తెన్ కిచ్చొ సాచి సంగితసుమ్ మెలె, ప్రబుచి సుద్ది తెన్ జోచి ఎక్కి నిదానుమ్ తెన్ ఈంజ లోకుమ్తె, ముక్కిమ్క తుమ్చితెయ్ ఇండ అస్సుమ్; మాన్సుచి సెక్తి గ్యానుమ్క నాయ్, గని దేముడుచి దయచి సెక్తిక. 13 దస్సి, కిచ్చొ లుంకడ్లి రితి నాయ్, గని ఎత్తి తుమ్ సొస్టుమ్ అర్దుమ్ కెరంతి రితి జయ్యి అర్దుమ్ అమ్ రెగ్లితసుమ్. 14 ప్రబు జలో యేసు ఈంజ లోకుమ్చక తీర్పు కెర్తి వెల్లి దీసిక 'చెంగిల్ అస్తి' మెన తుమ్చి రిసా ఆమ్ కీసి సర్ద జమ్దె గే, అమ్చి రిసా తుమ్క దస్సి సర్ద తంక జయెదె మెన తుమ్ అప్పె ఇదిల్ అర్దుమ్ కెరన అస్సున్. తుమ్క 'జా కోడు పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతు' మెనయ్ అంచి ఆస.

15 అంచి ఈంజ దయిర్చిమ్చి రిసా తుమ్తె తొలితో జెంక ఉచర తిలయ్. గెచ్చుక జతి జలె, తుమ్క దొవ్వెర్ దెక్తితయ్, తివ్వెర్ సర్ద జతయ్. 16 తొలితో మాసిదోనియ ప్రదేసిమి గెతె తిలి వట్టె తుమ్తె గోత్ గెచ్చుక చి జా మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్ తెంతో అన్నె వట్టె ఉట్టె అయ్లె పొది కి తుమ్తె జెంక ఉచర తిలయ్. దస్సి, ఆవ్ అన్నె యూదయ ప్రదేసిమ్తె గెచ్చుక బార్ జలె పొది తుమి అంక బార్ కెర తెర్తయ్తదు.

17 జలె, దొన్ని మెన్సుల్ తా 'జెయిందె' మెలయ్ గే? మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి బుద్ది తెన్ 'జెయిందె' జవున్ మెన దొన్ని మెన్సుల్ తా ఆరి సంగిమ్దె గే? జెంక ఉద్దెసుమ్ నెంజిలె 'జెయిందె' మెనిందె గే? 18 ఆవ్ దసా మాన్సు నెంజి. కచితుమ్ దేముడు నముకుమ్చొ, జాకయ్ ఆమ్ తుమ్క సంగితి దేముడుచి కొడొ ఆరి నెంజి గని కెయ్యక కి నిజామి. 19 దేముడుచొ పుత్తుసి జలో యేసుక్రీస్తు; *సిల్వాను తిమోతి చి ఆవ్ తుమ్తె బోదన కెర్తొ క్రీస్తు; దసాచొ నెంజె. సంగిల్ రితి జో కెరెదె. ఆమ్ కి దస్సి. 20 దేముడు అబ్బొసి సంగ తిలి ఎత్తి కోడు, ఎత్తి ప్రమానుమ్ క్రీస్తుతయ్ కచితుమ్ నెరవెర్పుప జతయ్. దస్సికయ్, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ని †తెద్దిలి మెన సంగితసుమ్. ఇసి ఒప్పనె, దేముడుక గవురుమ్ దెతసుమ్; 'క్రీస్తుతయ్ ఎత్తి నెరవెర్పుప కెర్తయ్' మెనయ్. 21 అన్నె, దేముడు అబ్బొసి సొంత అమ్క తుమ్క క్రీస్తుచి తెడి డిట్టుమ్ కెర్తయ్, చి జోచి కామ్ కెరుక మెన అమ్క నిసాన అదికారుమ్ దా

అస్సె. 22 జోయ్యి అమ్క 'అంచయ్ మాన్సుల్' మెన జోచి ముద్ద గల అస్సె, చి జోతె అమ్క దొర్కు జతి వాటక 'కచితుమ్ దెయిందె' మెన అమ్క అప్పె కి రుజ్జు తతి రిసా, అమ్చి పెట్టి జోచి ఆత్మ దా అస్సె.

కొరింథిల్క వవులు దుకుమ్ కెరుక నెసిలిన్చి కోడు

23 గని దేముడు అంచి రిసా సాచి జవున్! తుమ్తె కొరింథితె ఆవ్ కిచ్చొక అన్నె జెంక నేతయ్ మెలె, తుమ్క సిచ్చ కెరుక నెసి. 24 తుమ్చి నముకుమ్చి ఉప్పిరి ముద్దొ కెరుక అమ్క అదికారుమ్ నాయ్, తుమ్క ఏలువ కెరుక అమ్క ఇస్టుమ్ నాయ్. నముకుమ్క జలె, డిట్టుమ్ అస్సున్. గని, తుమ్క 'సర్దనంతోసుమ్ తెన్ తత్తు' మెనయ్, తుమ్క తోడ్ తంకయ్ అమ్చి ఉద్దెసుమ్.

2

1 జాకయ్, జా సుట్టుచి రితి ఆవ్ తుమ్తె జా తుమ్క దుకుమ్ కెరుక నెసి. 2 ఆవ్ తుమ్క దుకుమ్ కెర్లె, తుమ్చి దుకుమ్క ఆవ్ దుకుమ్ జతిసి అన్నె కో అంక సర్ద కెర్తొసా తయెదె? తూమ్ కి దుకుమ్ జా తస్తె, ఆవ్ కి దుకుమ్ జా తయిందె.

3 జా ఉత్తమ్తె కిచ్చొక జా ఏక్ కోడు రెగిడ్లయ్ మెలె, ఆవ్ తుమ్తె దస్సి అయ్లె తుమ్ అంక సర్ద తెన్ బెదవంతన అంక దుకుమ్ కెర్తదు. జా ఓర్పువ జంక నెతిర్తయ్. అగ్గె తెంతో తుమ్క ఆవ్ నంప కెర తిలయ్, చి 'అంక సర్ద తిలె తుమ్కయ్ కి సర్ద తయెదె' మెన ఉచర తిలయ్. 4 జా సుట్టు తుమ్క ఉత్తమ్ రెగిడ్లిసి, జలె, తుమ్క దుకుమ్ కెరయ్తి ఇస్టుమ్ తెన్ రెగ్గి నాయ్, గని తుమ్క అంచి ఒగ్గర్ ప్రేమ దెకయ్తి రిసాయి దస్సి రెగిడ్లయ్. పెట్టి ఒగ్గర్ బాద సేడ ఏడ, ఏడయ్ రెగిడ్లయ్.

5 జో మాన్సు అంక దుకుమ్ కెరయ్లిసి, జలె, ఎక్కి అంకయ్ దుకుమ్ కెరయ్లిసి నెంజె. దస్సి కెర తుమ్ ఎత్తిజిన్క కి ఇదిల్ జవున్ దుకుమ్ కెర తయెదె. గని జోక జా పూచి ఒగ్గర్ వయడుక నెసి. 6 ఎత్తిజిన్ జోక సిచ్చ రితి కెర్లిసి సరి జలి. 7 జాకయ్, ఒగ్గర్ దుకుమ్క జో పాడ్ నే జతి రిసా తుమ్ అప్పె జోక చెమించువ కెర బెదవన డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర. 8 'జోచి రిసాచి తుమ్చి ప్రేమ జోక దెకవ' మెన ఆవ్ బతిమాల్పా జా సంగితసి. 9 అంచి కోడు సూన కెరుల గే నాయ్ గె మెన రుజ్జు దెకుక 'జోక తుమ్ సిచ్చ కెర' మెన జా తుమ్క ఉత్తమ్తె రెగిడ్లయ్. 10 తుమ్ కక్క చెమించువ కెర్లె, ఆవ్ కి జోక చెమించువ కెర్తసి. ఆవ్ కిచ్చొ చెమించువ కెరుక తిలి మెలె, తుమ్చి రిసాయి చెమించువ కెర్లయ్ మెలె, క్రీస్తుచి మొక్కె ఆవ్ సంగితసి. 11 కిచ్చొక మెలె, సయ్తాన్ అమ్చి ప్రేమ పిట్టవుక ఉచరెదె. జోచి కుట్రల్ జానుమ్చి రిసా 'జో అమ్చి ఉప్పిరి జినున్ నాయ్' మెనయ్ ఆవ్ ఇసి తీర్పు కెర అస్సి.

వవులు మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్తె గెలిన్

12 జలె, క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసా ఆవ్ త్రోయ్ పట్టుమ్తె గెచ్చు పాచిలయ్. సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనయ్తి రిసా ప్రబు అగ్గెచి అవ్కాసుమ్ దిలన్.

13 గని, బావొ జలొ తీతు తుమ్చితె తెంతో ఒత్త బుల జెంక నేతయ్చి రిసా బాద సేడ జా పట్టుమ్చితె సెలవ్ నజన, అన్నె బార్ జా సముద్రుమ్ జీన, మాసిదోనియ ప్రదేసిమి ఉట్టె గెలయ్.

సుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసాచి సర్ద

14 గని దేముడుక జోఒర, సయ్తాన్ అల్లర్ కెర్లె కి, క్రీస్తుచి తెడి జో దేముడు అమ్క జినయ్తయ్, చి జిన్లొ క్రీస్తుచి పట్టి అమ్ కేనె గెలె కి, కెయ్క తెయ్క జోక జాన్తిన్చి వాసెన అమ్చి అత్తి జో ఒండి దెకయ్తయ్. 15 కీసి మెలె, రచ్చన జతనక కి, నాసెనుమ్ జతనక కి దేముడు అబ్బొన్క డయిలి దూపుమ్ వాసెన రితొ క్రీస్తుచి వాసెన ఆమ్. 16 జా వాసెనక దెక, జలె, నాసెనుమ్ జతనక కి అమ్ మొర్పుచి వాసెన, గని రచ్చించువ జతనక కి జివుమ్చి వాసెన జా అస్సుమ్. దస్సి జలె, ఇసి ప్రబుచి కామ్ కెరుక కేన్ మాన్సు ఏలువ జవుల? 17 ఆమ్, జలె, జేవ్ వేర మాన్సుల్చి రితి లాబుమ్క ప్రబుచి కోడు సికయ్తన నెంజుమ్. అమ్ ఏలువ నెంజెలి కి, ఎక్కి నిదానుమ్ తెన్ తిలిసి తిలి రితి, నెంజెలిసి నే తిలి రితి దేముడుచి మొక్కె జోచి అదికారుమ్ తెన్ క్రీస్తుచి తెడి తా జోచి కోడు సూనయ్తనుమ్.

3

అమ్చి సత్తిమ్చి రుజ్జుక ప్రబు సాచి

1 అమ్ అన్నె అమ్చి సొంత గవురుమ్ నజనుక దెర అస్సుమ్ గే? నెంజెలె, అమ్చి సత్తిమ్చి రుజ్జుక తుమ్తె సాచి ఉత్తల్ నజనుమ్దె గే? సగుమ్జిన్క దస సాచి రుజ్జుల్ తంక, గని అమ్క నాయ్. 2 తుమ్కయ్ దెకిలె, అమ్చి సత్తిమ్క రుజ్జు దెకయ్తి ఉత్తమ్ రితి తుమి జతను; తుమ్చి పెట్టి రెగిడ్లి జా ఉత్తమ్ ఎత్తిజిన్ సదు కెర అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె. 3 పడ్డొ, అన్నె కిచ్చొ సొస్టుమ్ డిస్తయ్ మెలె, క్రీస్తు సొంత రెగిడ్లి అమ్చి అత్తి వేర మాన్సుల్తె తెద్రయ్లి ఉత్తమ్, తూమ్ జస్తె మెన డిస్తయ్. సిర్త తెన్ రెగిడ్లిసి నెంజె, గని జేవ్ తిలొ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మయి రెగిడ్లిసి జా, పత్రె రెగిడ్లిసి నెంజె, గని మాన్సుచి పెట్టి రెగిడ్లిసి. 4 క్రీస్తుచి తెడి, దేముడు అబ్బొన్చి మొక్కె దస్సి మెన అమ్క దయిరిమ్.

దేముడు దిలి అగ్గెచి ప్రమానుమ్

5 అమ్చి సొంత సెక్తిక కిచ్చొ కెరుక తెరుమ్ మెన ఉచరుమ్ నాయ్, నెత్తుమ్. అమ్చి సెక్తి కేనె తెంతో జెతయ్ మెలె, దేముడు తెంతయ్. 6 యేసుక నంపజత మాన్సుల్క

జో దిలి నొవి ప్రమానుమచి రిసా అమ్ నూనవుక మెన జొయ్యి అమ్క సెక్కి దా అస్సె. ఈంజ నొవి ప్రమానుమ తిలిసి కిచ్చొ పత్రె గే, పుస్తకుమతె గే రెగిడ్ల కిచ్చొ కిచ్చొ ఆగ్గుల్చి నెంజె, గని జో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ మాన్సుచి పెట్టి రెగిలిసి. *పత్రల్తె జవున్, కాగ్గుల్తె జవున్, రెగిడ్ల ఆగ్గుల్ అమ్ మాన్సుల్చి పాపుమ్ దెకవయ్ అమ్క నింద కెర మార్త, గని మాన్సుచి పెట్టి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ రెగిడ్లిసి మాన్సుక †జియడ్డయ్.

7 జలె, పత్రె రెగిడ్ల ఆగ్గుల్చి మాన్సుల్క మార్తి సేవ దేముడు మోసే పూర్ణుమచొచి అత్తి దిలి పొది, జో దేముడుచి పరలోకుమచి ఒగ్గర్ ఉజిడి తెన్ గవురుమ్ తెన్ దొర్కు జలి. కెద్ది ఉజిడి కెద్ది గవురుమ్ మెలె, దేముడు తెన్ జో దస్సుల్ జా తిలిన్చి ఉజిడ్క గవురుమ్క ఇస్రాయేలు పైజల్ మోసేచి మొక్కె దెకుక నెతిర్ల. పూర్ణుమచి జా ఆగ్గుల్ తెన్ చి ప్రమానుమచి ఉజిడి గవురుమ్, మాత్తుమ్, తొక్కి జా జా, కేడ గెలి. 8 దస్సి కేడయ్ గెతి గవురుమ్ ఉజిడిచి కంట, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్కిచి సేవచి గవురుమ్ ఉజిడి ఒగ్గర్ జయె నాయ్ గె? జయెదె. 9 కిచ్చొక మెలె, మాన్సుక నింద కెర్తి ఆగ్గుల్ సేవచి గవురుమ్ ఉజిడి ఒగ్గర్ తిలె, మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచ జోవయింక పున్నిమ్ దెతి సేవక అన్నె ఒగ్గర్ గవురుమ్ ఒగ్గర్ విలువ తయెదె. 10 ఇన్నెచి రిసా కిచ్చొ మెనుక జయెదె మెలె, జాచి కంట జిన్లి గవురుమ్ జిన్లి విలువ తిలిన్చి రిసా, అగ్గయ్ గవురుమ్చి విలువ తిలిన్క అప్పెయి కిచ్చొ గవురుమ్ కిచ్చొ విలువ నాయ్. 11 కేడయ్ గెలిన్క గవురుమ్ విలువ తిలి జలె, కెద్దొడ్ తెదొడ్ తా గెతిన్క అన్నె ఒగ్గర్ గవురుమ్ ఒగ్గర్ విలువ తయెదె.

12 ఇసి మెన అమ్క దయిరిమ్చి రిసా, దయిరిమ్ తెన్ ఈంజ నొవి ప్రమానుమచి రిసాచి సత్తిమ్ నూనయ్తనుమ్. 13 మోసేచి రితి అమ్ జము నాయ్. జో, జలె, 'కేడ గెతి జా ఉజిడి కేడ గెతిసి ఇస్రాయేలుల్ మెల అమ్చ పైజల్ దెకుత్ నాయ్,' మెనయ్, దేముడుతె తెంతో ఉట్ట అయ్లి పొది లాజ్ జా మొకొమ్ డంకన్లొ.

14 జలె, జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ కీస జల మెలె, జోవయించి పెట్టి బేడు బందిల్ రితి జల, చి ఆజి ఎద కి అగ్గెచి ప్రమానుమచి వాట జేవ్ సదు కెర్లె పొది, మొకొమ్ డంకన తతి రితి పెట్టి సత్తిమ్ చినితి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి తెడి మాన్సు తిలకయ్ జా డంకిలిసి దేముడు కడ వెంట గెలెదె. 15 నిజామి, ఆజి ఎద మోసేచి అత్తి రెగిడ్లిసి దేముడుచ కొడె జేవ్ కెయ్య సదు కెర్లె కి, జోవయించి పెట్టి యేసుక్రీస్తుచి రిసాచి సత్తిమ్ చినుక నెతిర్తి. 16 గని, మాన్సు మార్పువ జా ప్రబుతె అయ్లె, జా డంక అడ్డు జలిసి కడి

జతయ్, చి జో ప్రబుచి సత్తిమ్ చినుల.

17 అన్నె, ప్రబు ఆత్మయి జయెదె, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కేనె తయెదె గే, ఒత్తయ్ రచ్చున తయెదె. ప్రబుచి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి తిలె, ఆగ్గుల్చి సేవచ గొతిమాన్సుల్ తము నాయ్, విడ్డల్ జా తమదె. 18 అన్నె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె జెర్మున్ జల అమ్ ఎత్తిజిని, కిచ్చొ డంకిలిసి అడ్డు నెంతె ప్రబుచి ఉజిడి జోచి గవురుమ్ దెక్కితె తా, జోచి ఉజిడ్తె గవురుమ్తె బెద, జోచి పొలిక జతి రితి తిరిమ్ తిరిమ్ మార్పువ జతె అస్సుమ్, చి జోచి ఉజిడి జోచి గవురుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ అగ్గెచి కంట అమ్ ఇండితిన్తె అన్నె డీస్తయ్. ఈంజ ఉజిడి ఈంజ గవురుమ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మయి జలొ ప్రబు తెంతోయ్ జెతయ్. జొయ్యి జా కామ్ జర్గు కెర్తయ్.

4

సుబుమ్ కబుర్ కామ్ నిదానుమ్ తెన్ కెర

1 జలె, దేముడుచి దయక చి సేవ అమ్క జో సొంత తియార్ అస్సెచి రిసా, అమ్చి నిదానుమ్ దయిరిమ్ పిట్టె నాయ్. 2 కిచ్చొ పాపుమ్ తెన్ మాయ తెన్ బోదన కెరుక నెసిలమ్, నెనుమ్. కిచ్చొ మోసిమ్ కెరుమ్ నాయ్, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్తె కిచ్చొ వేరచి బెదవుమ్ నాయ్, గని సొస్టుమ్ సత్తిమ్ సంగితనుమ్. దస్సికయ్ కో సూన్లె కి 'సత్తిమ్' మెన అమ్చి రిసా ఒప్పనుక జయెదె. 'సత్తిమ్' మెన దేముడు కి ఒప్పనెదె.

3 అమ్ బోదన కెర్తిన్ సుబుమ్ కబుర్చి అర్దుమ్ ఇదిల్ లుంకిల్ రితి జలె, కక్కయ్ లుంక తయెదె మెలె, నాసెనుమ్ జతనకయ్. 4 జోవయింకయ్, జలె, జేవ్ నంప నే జతనకయ్, ఈంజ లోకుమ్క ఏలువ కెర్లె సయ్తాన్; నాసెనుమ్ జతన జోక 'దేముడు' మెనుల; జొయ్యి జోవయించి మెన్సుక గుడ్డి కెర అస్సె. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడుచి పొలిక పూర్తి తిలొ క్రీస్తుచి గవురుమ్ దెకయ్తి సుబుమ్ కబుర్చి ఉజిడ్ జతి సత్తిమ్ దెకుత్ నాయ్' మెనయ్ జేవ్ మాన్సుల్క జో సయ్తాన్ జోవయించి మెన్సుతె గుడ్డి కెర అస్సె.

5 అమ్ బోదన కెర్తసి, జలె, అమ్చి రిసాచి నెంజె, గని యేసుక్రీస్తుక 'ఎత్తిక ఏలువ కెర్పు' మెన దేముడు అబ్బొసి జోక ప్రబు కెరయ్ అస్సె మెనయ్ అమ్ బోదన కెర్తనుమ్. జో యేసుచి సేవ చి ప్రేమచి రిసా తుమ్చ *సేవ కెర్తన రిత జా అస్సుమ్. 6 కిచ్చొక మెలె,

† "అందర్ తెంతో ఉజిడ్ జవున్"

మెన సంగిలొ దేముడు అమ్చి పెట్టి జోచి ఉజిడి దా అస్సె. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి మొక్కె డీస్తి ఆవ్ దేముడుచి గ్యానుమ్

* 3:6 3:6 రోమియల్ 7:5, 8-11, నిర్గమకాండుమ్ 24:12, 31:18. మాన్సుల్. † 4:6 4:6 ఆదికాండుమ్ 1:3.

† 3:6 3:6 రోమియల్ 6:6.

* 4:5 4:5 నెంజెలె, 'గొతిమాన్సుల్, గొత్తి

ఉజిడి మాన్యుల్ దెక చిన అంక జాన్తు అంచి ఉజిడతె జెతు మెనయ్, జో దేముడు ఈంజ సేవతె అమ్క బెదవ అస్సె.

ప్రబుచ కామ్ జోచి అత్తి జో జోచి సెక్తి తెన్ కెర్తయ్

7 దేముడు జోచి ఈంజ ఉజిడ్ సొమ్మారుమ్ రితయ్ గేడివొతె బెరవ అస్సె. కిచ్చొక మెలె, అమ్ గేడివొక సెక్తి నాయ్, విలువ నాయ్ చి రిసొ అమ్ సెక్తి నెంజిలసచి అత్తి జో జోచి కామ్ కెర్లె, 'దేముడుచియి, మాన్యుచి నెంజె' మెన జొ సెక్తిక మాన్యు చినుక జయెదె. 8 రగరగాల్చ బాదల్ అమ్క పెలిలెకి, పెల్లి జొ బీడ గెచ్చుమ్ నాయ్; జోచి సెక్తిచి రిసొ, సగుమ్ బాదల్ కిచ్చొక సేడ్డనుమ్ గే అమ్ అద్దుమ్ కెరనుక నెత్తికెకి, జో దిలి కామ్చి రిసొ ఆస నెంజిలస జము నాయ్.

9 విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి అమ్ అల్లర్ జలెకి ప్రబు అమ్క ములె నాయ్. అమ్చ విరోదుమ్ సుదల్ అమ్క బూసిల్ రితి కెర్లె కి, మొరుమ్ నాయ్. 10 యేసు కీసి మొర్తి రితి జతె తా బాదల్ సేడ్డె తిలన్ గే, అమ్ కి ఈంజ జీవితముక మొర్తి తతి రితి అస్సుమ్. గని అమ్ మొర్తి రితి జొ సెక్తి నెంజిలిన్తెయి యేసుచి సెక్తి డీస్తయ్. యేసు అన్నె జీవ్ జొ పరలోకుమతె ఏలువ కెర్తి సెక్తి, అమ్ సెక్తి నెంజిలస రచ్చున జతిన్తె డీస్తయ్. 11 కిచ్చొక మెలె, యేసుచి జీవ్ అమ్చి మొర్తి ఆగ్తె డీసున్ మెనయ్, అమ్చి ఈంజ జీవితముతె యేసుక్రీస్తుచి నావచి రిసొ అమ్ మొర్తుక దెర్ను సేడ్డనుమ్.

12 జలె, అమ్ మొర్తునుమ్, తూమ్ జితసు!

13 గని

‡“నంప జలయ్ చి సంగిలయ్”
మెన పూర్గుమ్ సంగిలొ రితి అమ్ కి నంపజొ అస్సుమ్చి రిసొ అమ్ కి అమ్చి నమ్ముకుమ్ తిలిసి సంగితనుమ్. 14 ఇసి దయిరిమ్ తెన్ అమ్ నంపజలిసి కిచ్చొక సంగితె తత్తనుమ్ మెలె, ప్రబు జలొ యేసుక అన్నె జియడ ఉట్టయ్లోసొ జోవయించి నావ్ తెన్ అమ్కయ్ కి అన్నె జియడ ఉట్టవ, తుమ్క అమ్క జోతె కడ నెయెదె మెన జానుమ్. 15 కిచ్చొ కిచ్చొ బాదల్ కిచ్చొక ఓర్పువ జతనుమ్ మెలె, తుమ్చి రిసొయి. మెలె, ప్రబుచి రచ్చున అన్నె ఒగ్గర్జిన్క పావెలె, ప్రబుచి దయచి రిసొ అన్నె ఒగ్గర్జిన్ జోక జోచి సర్ల తెన్ జోబర సంగ జోక గవురుమ్ కెరుల.

16 జాకయ్ అమ్చి దయిరిమ్ పిట్టె నాయ్. అమ్చి ఈంజ లోకుమ్చి ఆగ్ పాడ్ జతె తిలె కి కువితె తిలె కి, రోజుక అమ్చి ఆత్మ అన్నె నొవర్ జెర్మిల్ రితి జొ సెక్తి జతయ్.

17 ఈంజ మదెనె చి ఇదిదిల్ అల్లర్ కిచ్చొ కామ్క జెతయ్ మెలె, పరలోకుమతెచి నే కేడ్డి ఒగ్గర్ ఉజిడతె గవురుమ్తె అమ్ బెదితి రిసొ అమ్క దొర్కు జయెదె. 18 అప్పె డీస్తిన్చి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిము నాయ్; పరలోకుమతెచి నే డీస్తిన్కయ్ నంప కెర్తనుమ్. కిచ్చొక మెలె, డీస్తిని పాడ్ జతిసి, నే డీస్తిని పరలోకుమతెచి జలె, తా: గెచ్చెదె.

‡ 4:13 4:13 కీర్తనలు 116:10.

5

పరలోకుమతె అమ్ తతిసి

1 అన్నె కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, ఈంజ లోకుమతె అమ్ జతి కుడియ జతి అమ్చి ఆగ్ పాడ్ జలెకి, పరలోకుమతె అమ్క కెయ్క తెయ్క తా: గెతి గేర్ అమ్చొ దేముడు అమ్క దా అస్సె. కేన్ మాన్యు తెయార్ కెర్తిసి నెంజె, దేముడు తెయార్ కెర్తిసి, జొ. 2 నిజమి, ఈంజ లోకుమతె తిలె పొది దుకుమ్ జతనుమ్, చి పరలోకుమచి అమ్చి గేర్ నజనుక ఆస జతనుమ్. 3 జొ గేర్ మెలిసి నజనె, పాలుమ్ గలన్లి రితి జయెదె, చి అమ్ డుమ్డి తయె నాయ్. 4 ఈంజ అప్పెచి కుడియతె అమ్ తతి పొది, అమ్చ బాదల్ చి రిసొ దుకుమ్ తెన్ అస్సుమ్. ఈంజ కుడియ, ఈంజయ్ పాలుమ్, గెన్ను మేనుమ్ నాయ్, గని అన్నె చెంగిల్ గేర్ చెంగిల్ పాలుమ్ గలన్తి రిసొ, పరలోకుమచి జొ గేర్ జయి పాలుమ్ గలన్లమ్ మెలె, అమ్చి ఈంజ లోకుమచి మొర్తుక పరలోకుమచి నే కేడ్డి జివు తతిసి జీన గెచ్చెదె.

5 పరలోకుమతె జతి రిసొ అమ్క తెయార్ కెర్తిసొ దేముడుయి, చి 'జర్లు జయెదె' మెన అమ్క కిచ్చొ గుర్లు జో దా అస్సె మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి జో దా అస్సె. 6 జాకయ్, కిచ్చొ జలెకి అమ్క దయిరిమ్. ఈంజయ్ ఆగ్తె, ఈంజయ్ లోకుమతె అమ్ జతి పొది, ప్రబుక దూరి అస్సుమ్ మెన జానుమ్. 7 పరలోకుమతెచి ప్రబు అమ్క దిలి అప్పె దస్సె డీసె నాయ్, గని జొక 'అస్సె' మెలి నముకుమ్ తెన్ని ఇండితనుమ్. 8 'అమ్ పరలోకుమతె గెచ్చుమ్దె' మెన దయిరిమ్ తెన్ అస్సుమ్, చి 'ఈంజ ఆగ్కుక ముల ప్రబుతె గెచ్చె జలె చెంగిలి' మెన జానుమ్.

ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తి ప్రేమ

9 జలె, ఇన్నె ఈంజ అగి అమ్ జింక తిలె కి, ఒత్త పరలోకుమతె గెచ్చుక తిలె కి, అమ్చి ఆస కిచ్చొ మెలె, ప్రబుక సర్ల కెర జోచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుకయ్. 10 ఈంజ లోకుమతె ఈంజ అగి తిలె పొది అమ్చితె కో సత్తిమ్తె ఇండిల గే పాపుమ్తె ఇండిల గే, క్రీస్తుచి అత్తి అమ్ తీర్పు జంక, అమ్ జోచి మొక్కె టీవొ జతి జొ దీసిక జలె, ఈంజ జీవితముతె కో సత్తిమ్ ఇండ తవుల గే, జోక బవుమానుమ్, కో పాపుమ్తె ఇండ తవుల గే, జోవయింకయ్ సిచ్చ ప్రబు దెయెదె.

11 ప్రబు లోకుమచక పరిచ్చు కెర తీర్పు కెరెదె మెన జానయ్, జొ బయిమ్ తెన్ మాన్యుల్క సికడ్తునుమ్. అమ్చి సత్తిమ్ జో దేముడు జానె, చి తుమ్చి పెట్టి తూమ్ కి చినితసు, కిచ్చొగె. తుమ్క 'చినుత్' మెనయ్ అమ్చి ఆస.

12 తుమ్తె అమ్క గవురుమ్ దొర్కు జెయెదె మెన తుమ్ ఉచర నాయ్. గని, మాన్యుచి పెట్టి తిలిసి నే చినితె మాన్యు ముక్కిమ్చొ రితొ డీసిలెకయ్ గవురుమ్ కెర్తస సగుమ్జిన్

అమచి రిసా తుమ్క అన్మానుమ్ సికడ్తతి. తుమ్క 'జేవ్ అన్మానుమ్ సికడ్తనక కిసి జబాబ్ దెంక గే జాన్తు' మెనయ్ అమచి ఇసి సొంతచి రిసాచి సాచి రెగిడ్తనుమ్. అమచి సత్తిమ్ జాన్లె, తుమ్ జబాబ్ దెంక జాన్తె, జాకయ్ తుమ్క సంగితనుమ్. గవురుమ్ ఆనసుక ఉచర కిచ్చొయ్ కెరుమ్ నాయ్. 13 జలె, అమక 'వెర్రి జల' మెన తుమ్ తీర్పు ఉచరై జలె, 'అమ్ వెర్రి రితి డీస్త్తె దేముడుక లాబుమ్ తిలె దస్సి డీసుమ్' మెంతనుమ్. జోచి కామ్ కెర్తి ఆనకయ్ ఇసి జతనుమ్. నాయ్ మెలె, 'బుద్ధికయ్ దస్సి సంగితతి' మెన అమచి రిసా తుమ్ ఒప్పన్లె, చెంగిలి. తుమ్కయ్ 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ ఇసి జతనుమ్.

14 క్రీస్తు ప్రేమచి రిసా అమ్ తుక్లె తంక నెత్తుమ్. అమక జోచి ప్రేమ పెలయ్తయ్. క్రీస్తు ఎక్కిలో అమ్ ఎత్తిజిన్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా మొర్లన్ మెన అమ్ దెకితనుమ్. జో మొర్లిన్ తెన్ అమ్ ఎత్తిజిన్ మొర్లి రెత జా జోక నంపజలి తెంతో సొంత ఇస్టుమ్ జర్గు కెర్తి రితి ఇండుమ్ నాయ్. 15 కిచ్చొక మొర్లన్ మెలె, అమ్ జితన ఎత్తిజిన్క 'సొంత ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి నాయ్, గని జోచి రిసా మొర అన్నె జితోసాక గవురుమ్ కెర్తి రితి జతు' మెనయ్ జో మొర్లన్.

క్రీస్తుచి తెడి నొవ మాన్సుల్

16 అప్పె తెంతో మాములుమ్ జోచి ఈంజ లోకుమ్చి జెర్మున్క కక్కయ్ దెకుమ్ నాయ్. అగ్గెయ్ క్రీస్తుచి మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి జెర్మున్కయి కిసి తిలో గే, దస్సి జోక దెకిత్ తిలమ్, గని అప్పెయి జోక దస్సి దెకుమ్ నాయ్. జో దేముడు జలిన్ రుజ్జు జలిన్కయ్ జోక దెకితనుమ్. 17 గని, కో క్రీస్తుచి తెడి తవుల గే, జోచి అగ్గెచి జెర్మున్క మొర్లి రితి జా తా జోచి ఆత్మతె జెర్మున్ జా నొవర్ రగుమ్ జా అస్తి. నొవర్ జెర్మున్ జలి రితి జా అస్తి. అగ్గెచి గెచ్చ, నొచిచి బార్ జా అస్సె, చి నొచిచికయ్ దెకితనుమ్.

18 మాన్సు నొవర్ జతి ఈంజ వరుమ్ కేనె తెంతో జెతయ్ మెలె, దేముడు తెంతో. జో క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ అమచి పాపుమ్ పుంచ కెర అమక జోక అడ్డు తిలి పాపుమ్ గెచ్చవ గెల కెర అమక అన్నె బెదవన్లన్, చి 'వేర మాన్సుల్కి అమచొ క్రీస్తుక నంపజలె జోవయింక కి దస్సి అన్నె బెదవనిందె' మెనయ్ జోచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి సేవ జో దేముడు అమక తియార అస్సె.

19 మెలె, క్రీస్తు బలి జలిన్ తెన్ జోవయించి పాపుమ్ పుంచ నే వయడ్తె, దేముడు లోకుమ్చక బెదవంతె అస్సె, చి జో బెదవంతిన్చి కబుర్ సూనయ్తిసి అమచి అత్తి జో సొర్ప కెర దా అస్సె. 20 జాకయ్, క్రీస్తుచ బారికుల్ జా అస్సుమ్. 'క్రీస్తుక నంపజతు' మెనయ్ దేముడు అబ్బొసి అమచి అత్తి మాన్సుల్క బుకార్తయ్. జాకయ్, 'దేముడు తెన్ బెదితి

వరుమ్ తుమ్ నజనా' మెనయ్, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుమ్క అమ్ బతిమాల్పా జా సంగితనుమ్.

21 అమక 'అంచి పున్నిమ్ జతు' మెనయ్ పాపుమ్ నెంజిలో పాపుమ్ నేన్లొ జోచొ పుత్తుసి అమచి పాపుమ్ రితి దేముడు అబ్బొసి జోక టీవడ్తె.

6

రచ్చన నజన్తి సమయుమ్ నిజుమి జా అస్సి

1 జలె, "దేముడుచి రచ్చన నజనా" మెన సంగితనుమ్, గని జోచి నావ్ తెన్ అన్నె కిచ్చొ మెంతనుమ్ మెలె, జోచి దయ ఆరి నజన తా నాయ్. 2 కిచ్చొక మెలె, * "చెంగిల్ సమయుమ్క తుమ్చ ప్రార్థన సూన అస్సి, చి ఆవ్ రచ్చన కెర్తి కాలుమ్క తుమ్క తోడు జా అస్సి" మెన పూర్గుమ్ తెంతో దేముడుచి కొడొతె రెద్దవ అస్సె. అల్లె! 'చెంగిల్' మెలి జా సమయుమ్ అప్పెయి. రచ్చన జతి జా కాలుమ్ అప్పెయి.

సుబుమ్ కబుర్ రిసా పవులు అల్లర్ జలిసి

3 అమ్ ప్రబుచి సేవ కెర్తిన్తె కేన్ నింద నే జెతె, కో కిచ్చొ సంగుక నెత్తి రితి, కచి నముకుమ్ పిట్టయ్తి కిచ్చొయ్ అడ్డు కెరుమ్ నాయ్. 4 ప్రబుచి సేవ పూర్తి నిదానుమ్ కెర్తనుమ్ మెన సాచి సంగన్తనుమ్. ఇన్నెచి రుజ్జు కిచ్చొ మెలె, కిచ్చొ కిచ్చొ ఒగ్గర్ అల్లర్ ఒర్పువ జా నిదానుమ్ తెన్ అస్సుమ్. కిచ్చొ అల్లర్ మెలె, బాదల్, సైమల్, కస్టల్, ఇర్కులు, 5 కొర్డల్చ దెబ్బలు, జేలి జలిసి, జట్టు తెన్ నిగ జా మాన్సుల్ అమక అల్లర్ కెర్తిసి, ఒగ్గర్ కామ్ కెర టక్కిలిన్, గూన్ నెంజిలిసి అందర్లు, చువ్వె తిలిసి; దనచ ఎత్తి నిదానుమ్ తెన్ ఒర్పువ జా అస్సుమ్.

6 పడ్డె జోచి సేవచి అమచి నిదానుమ్ అమ్ ఇండిలి బుద్ధితె కి డీస్తయ్. వేర బుద్ధుల్ అమ్ నే జలిన్తె, ప్రబుచి ఎత్తి అమ్ జాన్తిన్తె, మాన్సుల్చ తప్పుల్ అమ్ ఒర్పువ జతిన్తె, మాన్సుల్క అమ్ మరియాద దెకితిన్తె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమచి పెట్టి తిలిన్తె, మాయ నెంజిలి అమచి ప్రేమతె. 7 సత్తిమ్చి బోదన అమ్ కెర్తిన్తె, దేముడుచి సెక్తి అమచ కమెతె డీస్త్తె, ఈంజ ఎత్తితె అమచి నిదానుమ్ డీస్తయ్. డెబ్లి పక్క కి, ఉజెతో పక్క కి, కామ్క జెత పున్నిమ్చి అయ్దల్ వాడిక కెరన నిదానుమ్ తత్తనుమ్. 8 జాకయ్, గవురుమ్ జలెకి, నిస్కారుమ్ జలెకి, మాన్సుల్ అమక 'చెంగిల్చ' మెలె కి, 'గార్చ' మెలె కి, నిదానుమ్ తత్తనుమ్. సగుమ్జిన్ అమక 'మాయచ' మెంతతి, గని సత్తిమ్ కెర్తనుమ్. 9 సగుమ్జిన్ అమక విలువ దెకిత్ నాయ్, గని సగుమ్జిన్ విలువ దెకితతి. 'బే బేగి మొరుల' మెన అమక సగుమ్జిన్ ఉచర్తతి, గని జితనుమ్. దెబ్బల్ కతనుమ్ గని మొరుమ్

* 6:2 6:2 యెనయా 49:8.

నాయ్. 10 అమ్చ బాదల్క దుకుమ్ జంక జతయ్, గని సర్దసంతోసుమ్ తెన్ అస్సుమ్. ఈంజ లోకుమ్చి ఆస్తిక ఉచర్ల బీద అస్సుమ్, గని ఒగ్గర్జిన్క సొమ్మారుమ్ కెర్తనుమ్. అమ్క కిచ్చొ నెంజిలె కి, ఎత్తి కలుగు జలి రితి జా అస్సుమ్.

అమ్క కి తుమ్ ఎదిలి ప్రేమ కెర

11 ఓ తుమ్ కొరిందిలు, కిచ్చొ నే లుంకడ్తె ఈంజ ఎత్తి తుమ్క ఎదార్తుమ్ సొమ్మమ్ సంగ అస్సుమ్. అమ్చి పెట్టితె తుమ్క ఒగ్గర్ ప్రేమయ్ అస్సుమ్. 12 అమ్చి రిసొచి తుమ్చి ప్రేమక ఆమి కిచ్చొ ఇర్కు కెరుమ్ నాయ్. తుమ్చి సొంత పెట్టి తుమి ఇర్కు కెరంతసు. 13 అంచ బోదల్ జల రిత ఓ తుమ్ కొరిందిల్, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఆమ్ తుమ్కయ్ కిసి ప్రేమ అస్సుమ్ గే, తూమ్ కి దస్సి అమ్కయ్ ప్రేమ కెర మెన ఆవ్ బతిమాల్పా జా సంగితసి.

14 ప్రబుక నంప నెంజిలస తెన్ తుమ్ లంకె జా నాయ్. పాపుమ్తె పున్నిమ్ తిలిసి కిసి బెదెదె?! నెంజిలె, అందరబుద్ది తెన్ ఉజిడ్ బుద్ది కిసి బెదెదె? బెదె నాయ్! 15 'బెలియాల్' మెలో సయ్తాన్ తెన్ క్రిస్తు కిసి బెదెదె? బెదె నాయ్! నంపనెంజిలొసా తెన్ నంపజిలొసాక కిసి వాట తియిదె? తయె నాయ్! 16 దేముడుచి గుడి, జలె, బొమ్మల్క జొకర్తిన్ తెన్ కిసి బెదెదె? నెంజె! కిచ్చొక ఆవ్ ఇసి సంగితసి మెలె, జీవ్ తిలొ దేముడుచి గుడి ఆము. పూర్లమ్ దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి రితి,

† "జోచి పెట్టి ఆవ్ జియిందె,

జోచి తెన్ ఆవ్ బులిందె,

ఆవ్ జోవయించొ దేముడు జియిందె.

జెవ్వి అంచ ప్రెజల్ జవుల"

మెన అన్నె,

17 † "జాకయ్ 'అంక నంప నెంజిలస తెంతొ తుమ్ బార్ జా' మెన

'సుద్ది నెంజిలిసి తుమ్ చడ నాయ్.

దస్సి ఎక్కి నిదానుమ్ జలదు మెలె,

తుమ్క బెదవనిందె' మెన ప్రబు సంగితయ్"

మెన అన్నె,

18 † "అంచ బోదల్ మెనయ్ తుమ్కయ్ అబ్బొది జియిందె,

చి అంక 'అబ్బొ మెనయ్ అంచ పుత్తర్లు దువొ జస్తె'

మెన ఎత్తి నెక్తి అదికారుమ్ తిలొ ప్రబు సంగితయ్."

మెన రెగ్ల అస్సె.

7

సుద్ది జతిన్

† 6:16 6:16 లేవీయకాండుమ్ 26:12, యిర్మీయా 32:38, యెహెజ్కేలు 37:27. † 6:17 6:17 యెసయా 52:11, యెహెజ్కేలు 20:34, 41. § 6:18

6:18 సమూయేలు దొన్నిచి పుస్తకుమ్ 7:14, 7:8.

* 7:1 7:1 కొరిందిల్క రెగ్లి దొన్ని నంబర్ ఉత్త్రమ్ 3:18, దెస్సలొసికుల్క రెగ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్త్రమ్

5:23.

† 7:5 7:5 జేవ్ కొరిందిల్ తిలి అకయ ప్రదేసిమ్క మాసిదొనియ ప్రదేసిమ్ ఉత్తర వక్క అస్సె.

1 జాకయ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, దేముడు అమ్క ఈంజేవ్ ప్రమానల్ సంగ అస్సెచి రిసొ, అమ్చి ఆగ్క, అమ్చి ఆత్మక కిచ్చొ గార్ కెరెదె గె, జా గెచ్చవన గెల కెరయ్, దేముడు ప్రబుక బియె కెర, అమ్ సుద్ది జంక *దెర్లిసి పూర్తి జతి రితి జోచి సుద్ది ఆననుమ్. 2 అమ్క తుమ్చి పెట్టితె బెదవన. అమ్ కక్క తప్పు కెరుమ్ నాయ్, కక్కయ్ పాడ్ కెరుమ్ నాయ్, కక్కయ్ మోసిమ్ కెర లాబుమ్ కెరనుమ్ నాయ్. 3 తుమ్క నింద కెర్లి రిసొ ఇసి సంగి నాయ్, అగ్గె కిచ్చొ మెన రెగ్లియ్ మెలె, 'అమ్చ జీవుతె తుమ్చి రిసొ ప్రేమయ్ అస్సుమ్' బెద మొరుమ్దె, బెద జిమ్దె. 4 తుమ్చి రిసొ అంక నముకుమ్ ఒగ్గర్ అస్సె, తుమ్ అంచి అత్తి సూన నంపజలదు చి రిసొ ఆవ్ గవురుమ్ సంగితసి, తుమ్చి రిసొ అంచి పెట్టి పూర్తి దయిరిమ్ అస్సె. అమ్చ బాదల్ ఒగ్గర్ జలెకి, అంచి పెట్టి సంతోసుమ్ బెరయ్ అస్సె.

5 † మాసిదొనియ ప్రదేసిమి అమ్ ఉట్ట అయ్లి పొది అమ్చి ఆగ్క సుక్కుమ్ నాయ్, గని ఎత్తి రగల్ బాదల్ సేడ్తయ్ తిలమ్; విరోదుమ్ సుదల్ కెర్ల అల్లరిచి రిసొ కి, అమ్చి పెట్టిచి బయిమ్చి రిసొ కి, 6 గని ముసుర్లు జలసక డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్లొ దేముడు, జలె, తితుక అమ్తె తెద్రవ అమ్క దయిరిమ్ కెర్లొ. 7 ఎక్కి తీతు అయ్లిసి తెన్ దయిరిమ్ జము నాయ్, గని తుమ్చి నిదానుమ్ దెక జొయ్యి దయిరిమ్ జలిన్క అమ్కయ్ కి జో దయిరిమ్ కెర్లొ. మెలె, అంక అన్నె దస్సుల్ జంక చి తుమ్చి ఆస, అంక తుమ్ దుకుమ్ కెర తిలిన్చి రిసొచి తుమ్చి దుకుమ్, అంచి రిసొచి తుమ్చి ప్రేమ నిదానుమ్చి రిసొ అమ్క సంగిలన్, చి అన్నె ఒగ్గర్ సర్ల జలయ్.

8 అంచి ఉత్త్రమ్తె ఆవ్ రెగ్లిన్ తెన్ తుమ్క ఆవ్ దుకుమ్ కెర్లొ కి, ఆవ్ ఉచర్క నాయ్. విసారుమ్ జా తిలయ్, గని తప్పు కెరి నాయ్ మెన జాని. జా ఉత్త్రమ్ తుమ్క దుకుమ్ కెర్లి, గని గడియకయ్ మెన ఆవ్ దెకితసి.

9 జలె, అంక సర్ల. తుమ్క దుకుమ్ కెర్లి రిసొ నాయ్, గని తుమ్ దుకుమ్ జా తప్పు ఒప్పన చెంగిల్ జలదు చి రిసొయి. మెలె, తుమ్చి దుకుమ్ ప్రబుచి సత్తిమ్ తుమ్క ఉచరవడ్డిన్చి రిసొయి తుమ్క అమ్ కెర్లిసి కిచ్చొ సంతోసుమ్ కెరె నాయ్. 10 కిచ్చొక మెలె, ప్రబు ఉచర్లిసి దుకుమ్ అమ్ మాన్సుల్చి పెట్టి అయ్లె, అమ్ కెర్లొ పావల్ ఒప్పన బుద్ది జంక ఇస్టుమ్ జిమ్దె, చి ప్రబుచి రచ్చన నజనుమ్దె. జా రచ్చనచి రిసొ 'చెంగిల్ జలమ్' మెనయ్, అన్నె దుకుమ్ తయె నాయ్. గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచి దుకుమ్ అమ్ పెట్టి తియనై, అమ్క మొర్లు జెయెదె.

11 ఈందె, దేముడు తెద్రయ్లి దుకుమ్ తుమ్చి పెట్టి

కెద్ది నిదానుమ్ ఉట్టవ అస్సె! నిజుమ్, తుమ్చి సత్తిమ్ దెకయ్తి ఆస ఉట్టవ అస్సె! జా తప్పుచి రిసా లాజ్ జా తుమ్చి ఉప్పిరి తుమి కోపుమ్ జలదు, దేముడుచి తీర్పుక బిలదు, అమ్చి తెన్ అన్నె బెదుక ఆస జలదు, సత్తిమ్ జంక ఆస జలదు. జా తప్పుచి రిసా సరిగా తీర్పు కెర్లదు. జా ఎత్తితెయి తుమ్ అప్పె సత్తిమ్ జలిసి డిస్తయ్. 12 జాకయ్, ఆవ్ తుమ్క రెగిడ్లిసి దుకుమ్చి తిలె కి, ఒత్త కిచ్చొ లాబుమ్ మెలె, ముక్కిమ్క తప్పు కెర్లొసాక ఉచరి నాయ్, ముక్కిమ్క అల్లర్ సెడ్లొసాక ఉచరి నాయ్, గని జా ఉత్తుమ్చి రిసా ముక్కిమ్క కిచ్చొచి రిసా ఉచర్తసి మెలె, అమ్చి రిసాచి తుమ్చి ఒగ్గర్ ఆస, ప్రబుచి మొక్కె తుమ్ అప్పె చినన అస్సన్. 13 తుమ్ చెంగిల్ జలిన్చి రిసా అమ్క సర్ల, అమ్క అన్నె డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్లి. అమ్ సొంత సర్ల జలిన్చి కంట కిచ్చొక అన్నెయ్ సంతోసుమ్ జా అస్సుమ్ మెలె, తీతు తుమ్తె జా దెకిలి తెంతో, తుమ్చి రిసాచి జోచి అగ్గెచి అన్మానుమ్ నాయ్, చి సర్లనంతోసుమ్ జో జా అస్సె. 14 తుమ్చి రిసా అంచి సర్ల, ఆవ్ గవురుమ్ ఉచరంతిసి, జోక అగ్గె తెంతో సంగితె తిలయ్, చి జో తుమ్తె గెలి పొది జోచి మొక్కె కిచ్చొ తప్పుల్ కెర అంక లాజ్ కెరయ్సు నాయ్, అంచి మరియాద కడ్సు నాయ్. అమ్ తుమ్కయ్ సంగిలిసి ఎత్తిచి సత్తిమ్ కిసి రుజ్జు జలి గే, దస్సి తుమ్చి రిసా ఆమ్ తీతుక సంగిలిసి నిజుమ్ జలి. 15 అప్పె జో తుమ్క అగ్గెచి కంట ఒగ్గర్ ప్రేమ ఉచర్తయ్. ప్రబుచి ఇస్టుమ్ తుమ్ ఎత్తిజన్ కెర్లిన్చి రిసా కి, తుమ్ ఎత్తిజన్ బియి: అద్దుర్ తెన్ జోక బెదవల్లిన్చి రిసా కి జో ఉచార కెర్తయ్. 16 జలె, తుమ్చి రిసా ఆవ్ పూర్తి దయిరిమ్ జా అస్సిచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్లనంతోసుమ్.

8

యెరూసలేమ్చి సంగుమ్చ తోడు దెతిన్చి రిసా

1 అప్పె, బావుడ్లు, తుమ్క కిచ్చొ సంగితనుమ్ మెలె, మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ ప్రబుచ సంగుమ్లుచ మాన్పుల్చి పెట్టి దేముడు ప్రేమ సికడ్లిసి రుజ్జు జా అస్సె. 2 క్రిసి మెలె, జోవయిం చి నిదానుమ్ పరిచ్చు జలి రితి జా జేవ్ ఒగ్గర్ కన్యల్ సెడ్తె తిలె కి, జేవ్ ఒగ్గర్ బీద జలెకి, ప్రబుచి, జోవయిం చి ఎదివాట్ సర్లచి రిసా ఒగ్గర్ దర్ముమ్ తెన్ అన్నె జేవ్క *తోడు దా అస్సి. 3 జేవ్చి రిసా ఆవ్ కిచ్చొ సాచి సంగితసి మెలె, జోవయిం చి సెక్తి తిలి ఎదిలి, నాయ్, గని జోవయిం చి సొంత ఇస్టుమ్క తెర్లి ఎదిలి కంటయ్ అన్నె జేవ్ ఒగ్గర్ దా అస్సి. 4 †యెరూసలేమ్చ నంపజలనక తోడ దెతిన్తె ఆమ్ కి బెదుమ్దె' మెనయ్ అమ్క బలవంతుమ్

కెర్ల. 5 'ఇసి దస్సి కెరుల' మెన మాములుమ్ అమ్ ఉచర్లి రితి నాయ్, గని 'అమ్చి అత్తి ప్రబు జోవయిం చి ఇస్టుమ్ పూర్తి కెర్పు' మెన, తొలితో ప్రబుచి అత్తి జోవయిం చి జివ్ సార్పు కెర, పడ్డో జోవయిం చి తెడి అమ్చి అత్తి దిల.

6 జాకయ్ తుమ్ కొరిందిల్చి రిసా కి అమ్ ఉచర్లమ్, చి బీద సుదల్క దెతి దర్ముమ్ †తుమ్ ఉక్కిల్తిసి, తీతు మొదొల్ కెర్లిన్క 'పూర్తి జర్లు జవున్' మెన, తీతుక బలవంతుమ్ కెర అస్సుమ్. 7 జలె, నముకుమ్క, ప్రబుచి గ్యానుమ్క, జోచి గ్యానుమ్ సొస్టుమ్ బోదన కెర్లిన్క, నిదానుమ్క, చి అమ్చి ఉప్పిర్చి తుమ్చి ప్రేమక, దస్సిచి ఎత్తిక తుమ్ కిసి నిదానుమ్ జా అస్సున్ గే, దస్సి ఈంజ దర్ముమ్ దెతిన్క కి దయ ఒగ్గర్ జతి రితి తుమ్ దెకన.

8 ఆవ్ ఇసి సంగితిసి ఆడ్ర దెతిసి నెంజె, గని మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ జేవ్ అన్నె మాన్పుల్ తోడు దా సత్తిమ్ కెర్లిన్క తుమ్ దెక తుమి పరిచ్చు కెరన్లె, బీద సుదల్క తోడు కెర్లి తుమ్చి ఉద్దెనుమ్క 'నిజుమ్చి' మెన తుమ్ రుజ్జు దెకయ్తి అవ్కాసుమ్ తుమ్క దొర్కు జవున్ మెనయ్ ఆవ్ తుమ్క ఉచరయ్తసి. 9 ప్రబు జలొ యేసుక్రిస్తు సొంత కి జోచి దయక కిచ్చొ కెర్లిన్ గే జానుమ్. మెలె, పరలోకుమ్చి సొమ్సారుమ్ జోక తిలె కి, తుమ్చి రిసా బీద కెరన్లె; తుమ్క సొమ్సారుమ్ కెరుక మెనయ్ జో బీద జలన్.

10 జలె, ఈంజ డబ్బుల్ ఉక్కిల్లి కామ్చి రిసా కిచ్చొ ఉచర తుమ్క ఆవ్ సంగితసి మెలె, వెర్సెక్ అగ్గె తుమ్ ఇస్టుమ్ జా మొదొల్ కెర్లిసి తుమ్ అప్పె పూర్తి జర్లు కెర్లి చెంగిలి. 11 తుమ్క జా ఇస్టుమ్ అస్సె. జలె, జా జర్లు కెర్లెకయ్ జా ఇస్టుమ్ నెరవెర్సువ జయెదె. తుమ్ తెర్లి ఎదిలికయ్ జర్లు కెర. 12 ఎక్కిలొ దెంక మెన తెయార్ మెన్సు తెన్ తిలె, జాక సెక్తిక జిస్లిన్ నెంజె గని తిలిస్తెయ్ సర్ల తెన్ దిలె ఇస్టుమ్ జయెదె. నెతిర్లిసి నే కెర్లె, మాన్సుక నింద నాయ్.

13 వేర మాన్పుల్క జేవ్చి పూచి వయడ నాయ్, తుమ్కయ్ జా జాడు ఎత్తి వయతు మెని నాయ్, 14 గని, 'ఎత్తిక సమానుమ్ జతిసి తవున్' మెన జోవయింక నెంజిలిసి రిసా తుమ్చి సొమ్సారుమ్క తుమ్ అప్పె దాస. ఏక్ వేల పడ్డొక తుమ్కయ్ కొత్తు తిలె, జేవ్ తుమ్కయ్ తోడు కెరుక జయెదె, చి ఎత్తిజన్క సమానుమ్ జతిసి తయెదె. 15 పూర్లుమ్ దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లి ఏక్ కోడుచి అర్దుమ్ తుమ్ ఉచర.

§ "ఒగ్గర్ కుడవల్లొసాక కిచ్చొ సేనె నాయ్, గని తొక్కి కుడవల్లొసాక కిచ్చొ కొత్తు తయె నాయ్" మెన రెగిడ్లి కోడు.

* 8:2 8:2 రోమియల్ 15:25-27. † 8:4 8:4 యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి యాదయ ప్రదేసిమి కారు జా తతికయ్, వేర తెంతొచ నంపజలన తోడు తెర్లయ్. బారికుల్ 1:28-30. ‡ 8:6 8:6 కొరిందిల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 16:1-4. § 8:15 8:15 నిర్ణయకాండుమ్ 16:18.

తీతుక కొరింధీ పట్టుమీతె అన్నె తెద్రయీలి

16 దేముడుక జోబర! తుమ్చి రిసా జో తీతుచి పెట్టి కి జోవయించి ప్రేమ దా అస్సె. 17 “కొరింధీతె ఈంజ కామ్క గో” మెన అమ్ బతిమాల్పా జా సంగితికయ్, “గెచ్చిందె” మెలన్. గని ఎక్కి ఆమి సంగిల్ రిసా నాయ్, గని అన్నెయ్, తుమ్చి రిసాచి జోచి ప్రేమకయ్ జోచి సొంత ఇస్టుమ్కయ్ జెతయ్.

18 జో తెన్ అన్నెకక్క తెద్రయ్తసుమ్ మెలె, జో నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తనీచి రిసా ఎత్తి సంగుమ్లుతె, ఎత్తిజిన్ మెన్నితో బావోక తెద్రయ్తసుమ్. 19 పడ్డొ, ‘ప్రబుచి గవురుమ్ దెకయ్తి అమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి ఈంజ తోడు దెతి కామ్తె అమ్చి తెన్ బులున్’ మెనయ్ సంగుమ్లుచ జోక నిసాన అస్తి. జో, జలె, తీతు తెన్ గెతయ్. 20 ఆమ్ డబ్బుల్ ఉక్కుల వంట దెతి ఈంజ దర్ముమ్చి సేవచి రిసా కో అమ్క నింద నే కెర్తి రితి, ఈంజ కామ్తె కిచ్చొ పొరపాట్ బెదవుమ్ నాయ్, కిచ్చొ పొరపాట్ బెదయ్లి రితి డీసుక కి నెసుమ్, 21 చి ప్రబుచి మొక్కె కి, మాన్సుచి మొక్కె కి, కిసి సత్తిమ్ కెరుక గే సరిగా ఉచర అస్సుమ్. జాకయ్, సంగుమ్లుచ నిసాన మాన్సుక కి అమ్చి తెన్ ఈంజ తోడు దెతిన్తె బెదవన అస్సుమ్.

22 అన్నె, జేవ్ దొగుల తెన్ అన్నెక్కో బావోక తెద్రయ్తసుమ్. ఇన్నెక అగ్గె తెంతో కిచ్చొ కిచ్చొ కమొ దా అస్సుమ్ చి కిచ్చొ కామ్తె కి నిదానుమ్ కెర్తయ్ మెన రుజ్జుల్ దెక అస్సుమ్. తుమ్చి రిసాచి జోవయించి ఒగ్గర్ నముకుమ్చి రిసా, వేర కమొచి కంట తుమ్తెయ్ గెచ్చుక అన్నె ఒగ్గర్ ప్రేమ ఈంజో జా అస్సె.

23 తీతు, జలె, తుమ్చి రిసాచి అంచి సేవతె జో అంచి తెన్ ఎక్కి రితి బెద అస్సె. జేవ్ అన్నె దొగుల బావుడ్లు, జలె, సంగుమ్లుచి నావ్ తెన్ జోవయించ బారికుల్ జుల రిత్త జా గెతతి, క్రీస్తుచి గవురుమ్ దెకయ్తతి. 24 జాకయ్, తుమ్చి ప్రేమక, చి ఈంజేవ్క ఆవ్ తుమ్చి రిసా నముకుమ్ సంగిలిన్క, ‘నిజుమి జో సంగిల్ రితి జా అస్తి’ మెనయ్ సంగుమ్లు రుజ్జు దెకిత్ రితి కెర.

9

దర్ముమ్ ఉక్కుల దెతిన్చి రిసా అన్నె సంగిలిసి

1 జలె, *యెరూసలేమ్తెచ నంపజలసక దెతి తుమ్ ఉక్కిల్లి డబ్బుల్చి రిసా అమ్ అన్నె రెగుడుక కిచ్చొక? 2 జా ఉక్కుల దెంక తుమ్ కోర్ప జలిసి ఆవ్ జాని, చి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ నంపజలసక తుమ్చి రిసా ఆవ్ సంగితిసి. కిచ్చొ సంగితసి మెలె, “+అకయ ప్రదేసిమ్చ నంపజలస పూర్ము తెంతో జోవయించి డబ్బుల్ దెంక

తెయార్ జా అస్తి” మెన ఆవ్ సంగితసి. జా దర్ముమ్ ఉక్కుల దెతి తుమ్చి సర్దచి రిసా నూన్లి రిసాయి జేవ్ మాసిదోనియచ ఒగ్గర్ జిని జా కామ్తె బెదుకకోర్ప జా అస్తి.

3 జలె, ఈంజేవ్ బావుడ్లుక కిచ్చొక తుమ్తె తెద్రయ్తసి మెలె, ‘జా డబ్బుల్ ఉక్కుల తెయార్ జా అస్తి’ మెన తుమ్చి రిసా అమ్ సర్ద సంగిలిసి అబద్దుమ్ నే జతి రితి తుమ్క ‘నిజుమి తెయార్ జా తత్తు’ మెన ‘తుమ్ దెక’ మెనయ్ ఆవ్ జేవ్క తెద్రయ్తసి. 4 నెంజిలె, పడ్డొ అంచి తెన్ ఈంజ మాసిదోనియచ నంపజలస సగుమ్జిన్ తుమ్తె అయ్లె, తుమ్ తెయార్ నే జా తిలె, అమ్చి మరియాద గెచ్చెదె; అమ్చి కి తుమ్చి కి. ‘సత్తిమ్ కెరుల’ మెన అమ్ దయిరిమ్క సంగిలిసి పిట్ట తయెదె చి రిసా. 5 జాకయ్, ‘అంచి కంట జేవ్ అగ్గె గెచ్చు తుమ్ సంగిలి దర్ముమ్ దెతిన్కయ్ తుమ్క తెయార్ కెర తత్తు’ మెనయ్ జేవ్క బలవంతుమ్ కెర్తయ్. దస్సి, తుమ్ అగ్గెయి జా డబ్బుల్ తెయార్ కెర తిలె, సర్ద తెన్ దెతె, ఆరి ఇస్టుమ్ నెంజిల్ రితి నాయ్.

ముస్సి బుద్దిచి రిసాచి దర్ముమ్ బుద్దిచి రిసాచి కోడు

6 ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, కో ముస్సి తెన్ బి గలెదె గే, తొక్కి పలితుమ్చి పంటో లాయెదె. కో దర్ముమ్ తెన్ బి గలెదె గే, ఒగ్గర్ పంటో లాయెదె. 7 ఎత్తి మాన్సు సరిగా ఉచర, ‘దెంక చెంగిలి’ మెన కెదిలిచి రిసా ఉచరై గే, తెడ్దిలి దెంకయ్. గని కో బలవంతుమ్ కెర్తి రితి దుకుమ్ తెన్ పోన, సర్ద తెన్ని. సర్ద తెన్ దెతోసాక దేముడు ప్రేమయ్ దెకెదె.

8 చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి దయ తుమ్క మొచ్చు తెన్ దెంక దేముడుచి అత్తి అస్సె, చి తుమ్క సరిపుచుప జతిసి కి, పడ్డొ కిచ్చొ కిచ్చొ చెంగిల్ కమొక తుమ్ మొచ్చు తెన్ దెంక తెరితి రిసా కి, సరిపుచుప జతిసి తుమ్క దెంక జోచి ఇస్టుమ్. 9 దేముడుచ కొడొతె పూర్ము రెగ్గయ్లి అస్సె.

‡“జోవయింక తిలిసి జో వంట దెతయ్, బీద సుదల్క జో దర్ముమ్ తెన్ దెతయ్, జోవయించి జా సత్తిమ్ కెయ్క తెయ్క తా గెచ్చెదె.”

10 తుమ్ బి గల్లి రిసా బి దెతో ప్రబు, తుమ్ కతి రిసా అన్నిమ్ దెతో ప్రబు, సరిపుచుప జతిసి తుమ్క దెయెదె, పలితుమ్ దెయెదె, చి తూమ్ దర్ముమ్ తెన్ బెదయ్తినీ చి సత్తిమ్చి పలితుమ్ జో ఒగ్గర్ తయెదె. 11 తుమ్ దర్ముమ్ తెన్ దెతి రిసా ఎత్తితె సామ్సారుమ్ రితి జస్సె. అమ్చి అత్తి తుమ్ జా దిలె, అమ్ బీద సుదల్క దెమ్దె, చి దేముడుక జేవ్ జోచి సర్ద దెకవ జోక గవురుమ్ కెరుల. 12 దస్సి, ఈంజ దర్ముమ్చి సేవ కెర్లె, బీద జల నంపజలసక కామ్క

* 9:1 9:1 క్రీస్తు యెరూసలేమ్తె మొర జీవ్ జలన్, గెద, చి తొలితో ఒత్తయ్ మాన్సుల్, క్రీస్తుచ సిన్సుల్ తెన్, జోవయింక నంపజల. యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి యూదయ ప్రదేసిమ్ కారు జా తతికయ్, వేర తెంతొచ నంపజలస తోడు తెద్రయ్ల; అకయ ప్రదేసిమ్చ కి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్చ కి; బారికుల్ 1:28-30. † 9:2 9:2 ఆజి కాలి అకయ ప్రదేసిమ్క చి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్క ‘గ్రీకు ప్రదేసిమ్’ మెంతతి. ‡ 9:9 9:9 కీర్తనలు 112:9.

జెతిసి దొర్కు జలిసి దా తస్తై, పడ్డో అన్నె, “దేముడు దొర్కు కెరయ్లో” మెన జోక జోకర జేవ్ ఒగ్గర్ గవురుమ్ కెరుల.

13 ఈంజ కామ్ తుమ్క ఏక్ పరిచ్చ రితి జయెదె. ఈంజ సేవ తుమ్ చెంగిల్ కెరై, తుమ్చి సత్తిమ్క రుజ్జు జయెదె. చి క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ ఒప్పన జోక బియఁ తుమ్ ఈంజ సత్తిమ్ కెర్లిన్చి రిసా, దేముడుక గవురుమ్ జయెదె. పడ్డో, జేవ్ బీద జల నంపజలసక చి అన్నె బావుడ్లు ఎత్కిక తుమ్ కోడ్ దిలిన్చి దర్ముమ్చి రిసా గే దేముడుక గవురుమ్ జయెదె. 14 అన్నె, తుమ్చి పెట్టి దేముడు జోచి దయక దర్ముమ్ బుద్ది దిలి రిసా జేవ్ మాన్సుల్ తుమ్క ఒగ్గర్ ప్రేమ జా, తుమ్క దెకుక మెన ఆస తెన్, తుమ్చి రిసా కి జేవ్ ప్రార్దన కెరుల.

15 క్రీస్తుచి అత్తి దేముడు అమ్క దిలి వరుమ్ కెడ్డి గే కో సంగుక నెతిర్చి. జోచి ఎదివాట్ దర్ముమ్చి రిసా జోక జోబర.

10

బుద్ది నే జా తిలె సిచ్చ కెరుక తయెదె

1 క్రీస్తు కిసి మెత్తన తా మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకితె తిలన్ గే తుమ్ జాన్సు. జలె, ఆవ్ పవులు, క్రీస్తుచి కన్కారుమ్ దెకితి దస్సి బుద్ది తెన్ సొంత తుమ్క బతిమాల్పా జతిసి. అమ్చి రిసా సగుమ్జిన్ మాన్సుల్ సంగితిన్ కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి మొక్కె మెత్తన అస్సి, గని ఉట్ట గెలె పడ్డో దయిరిమ్ తెన్ ఆవ్ గోల కెర్తసి, బెరై! 2 జలె, కిచ్చొ అప్పె బతిమాల్పా జా ఆవ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ తుమ్తె అన్నె అయ్లె పొదిక ఆవ్ ఇసి దయిరిమ్ తెన్ గోల కెరుక నెంజితి రితి, జేవ్ అల్లర్చ మాన్సుల్ బుద్ది జా తత్తు, నెంజిలె అప్పె కిసి డీన్తయ్ మెలె, అయ్లె కచితుమ్ జోవయింక గోల కెరుక తయెదె. అమ్క ‘మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చ ఆసల్ ఇండితతి’ మెన జేవ్ మాన్సుల్ అమ్క నింద కెర్తతి, గెద.

3 జలె, అమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్తె జిలె కి, ఆమ్ కెర్తి యుద్దుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి రగుమ్చి యుద్దుమ్ నెంజె. ఆత్మయుద్దుమ్ ఈంజ. 4 పాపుమ్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్త అమ్చ అయ్దల్ ఈంజయ్ లోకుమ్చ నెంజితి. అమ్చయ్ అయ్దల్ దేముడుచి సెక్కిచ అయ్దల్, చి సయ్తాన్చి సెక్కి తిలిన్ ఎత్కిచి ఉప్పిరి; కేన్ ఒగ్గర్ సెక్కిచి జలెకి; ఈంజేవ్ అయ్దల్ జీనుల. 5 దేముడు దిల ఆత్మఅయ్దల్ తెన్ని జోవయింక ఉప్పిరి విరోదుమ్ జత కొడొచి ఉప్పిరి జిన్తసుమ్, జోవయింక మాన్సుల్ జాన్తిన్క పిట్టయ్తి బడాయ్ తిల కొడొ ఎత్కిచి ఉప్పిరి జిన్తసుమ్, చి మాన్సుచి మెన్సు తిలి ఎత్కి ఉచరన మార్పువ జా క్రీస్తుక బితి రితి, జోవయింక జేవ్ ఉచరన మార్పువ కెర్తసుమ్. 6 అన్నె, దేముడుచి ఇస్టుమ్ రితి ఇండితి రితి తుమ్ కొరిందిల్ బుద్ది జలదు మెలె, అమ్

అయ్లె కో సేంసిల మాన్సుల్ బుద్ది నే జా తిలె, జోవయింక తప్పుల్క ప్రబుచ అయ్దల్ తెన్ సిచ్చ కెరుక బిము నాయ్.

7 తుమ్చి మొక్కె తిలిన్కయ్ తుమ్ దెకితె తత్తును. ‘క్రీస్తుచ ఆము’ మెన తుమ్చితె కో ఉచరంతతి గే, జేవ్ కిసి క్రీస్తుచ జా అస్తి గే, అమ్క ‘జేవ్ కి క్రీస్తుచ’ మెనయ్ ఒప్పన్తు. 8 తుమ్క పాడ్ కెరుక నాయ్ గని క్రీస్తుచి తెడి డిట్టుమ్ కెరుకయ్ మెనయ్ జోవయింక కామ్చి రిసా ప్రబు అంక అదికారుమ్ దా అస్సి. జా అదికారుమ్చి రిసా ఆవ్ ఏక్ వేల ఇదిల్ ఒగ్గర్ సంగిలె కి, అంచి మరియాద గెచ్చుక జో సెలవ్ దెయె నాయ్.

9 ఆరి బియడ్డి రిసా ఇన ఉత్తల్ రెడ్డి నాయ్. దస్సి ఉచర నాయ్. 10 “జోవయింక ఉత్తల్తె డిట్టుమ్ డీన్తయ్, గట్టిజ సంగితయ్, గని ఇన్నె తిలె పొది జో బియఁ కెర జా కిచ్చొ గట్టిజ సంగె నాయ్” మెన అంచి ఉప్పిరి గోస జలన సంగితతి. 11 జలె, జేవ్ మాన్సుల్ కిచ్చొ అర్దుమ్ కెరంతు మెలె, అమ్ నెంజిలె పొది ఉత్తుమ్తె కిచ్చొ రెగుడుమ్దె గే, అయ్లె పొది కచితుమ్ జర్లు కెరుమ్దె. 12 జోవయింక సొంత గవురుమ్ సంగన్త జేవ్ సగుమ్జిన్క దెకిలె, ‘జోవయింకెన్ సమ్మందుమ్ జలన ఆము’ మెననుక నెనుమ్, జోవయింక దెక పరిచ్చ కెరనుక నెనుమ్. బెదె నాయ్. జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెక దస తిర్పుల్ కెరంతిసి వెల్లో మెనంతిసి సూటి నాయ్. దస్సి జా జా, బుద్ది నెంజిల రిత జతతి.

పాపులింసి సొంత గవురుమ్ సంగన్తి రితి జలిన్

13 సత్తిమ్ జతి కంట అన్నె గవురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. గని దేముడు అమ్క వంట దిలి ఎదిలి గవురుమ్ సంగనుమ్దె; సుబుమ్ కబుర్ తెన్ తుమ్చి ఎద అమ్ పావుక మెన జో అమ్క దా అస్సి. చి జాచి రిసా సంగనుమ్దె. 14 తుమ్తెయ్ గెతి రితి అమ్క దిలి సేవ పావెతి నాయ్ జలె, అమ్ తుమ్కయ్ కిచ్చొ సంగుక బెదితి నాయ్. గని దూరి జలెకి, క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసాయి ఎత్కిచి కంట ఆమి తోలితో తుమ్తె అయ్లమ్. 15 సత్తిమ్చి కంట అన్నెయ్ గవురుమ్ సంగనుమ్ నాయ్. వేర మాన్సు సైమల్ సేడ కామ్ కెర్లిన్క ‘ఆమ్ కెర్లమ్’ మేనుమ్ నాయ్. గని అమ్చి ఆస కిచ్చొ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ వడ్డిలె, తుమ్చి ప్రాంతుమ్తె అన్నె ఒగ్గర్ గచ్చిలె ప్రబుచి కామ్ అమ్ కెర్తి వాట్ దొర్కు జయెదె, 16 చి తుమ్చి ఒత్తల్తోచ ప్రాంతుమ్లతె కి అమ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక జయెదె; వేర మాన్సుల్ కెర్లిన్క ‘ఆమ్ కెర్లమ్’ మెన నే సంగితె.

17 జలె,

*“కో కచి గవురుమ్ సంగుక జలె, ప్రబుచి గవురుమ్ సంగుతు”

* 10:17 10:17 యిర్షియా 9:24.

మెన దేముడువి కొడొతె రెగ్గ అస్సె, గెద. 18 కిచ్చొక మెలె, సొంత గవురుమ్ సంగనై కిచ్చొ గవురుమ్ నెంజె, గని ప్రబు కక్కయ్ గవురుమ్ కెరెదె గే, జో మాన్సు నిజమి గవురుమ్ జయెదె.

11

తప్పుచి బోద సూన మోసిమ్ జతు నాయ్

1 ఆవ్ అప్పె ఇదిల్ తెలివి నెంజెల్ రితి లట్టబ్బె, దయ కెర ఓర్పుప జా! అంచి రిసా కిసి జలెకి తుమ్ దస్సి కెర్తసు. 2 తుమ్క 'ప్రబుతె పూర్తి నిదానుమ్ జతు' మెనయ్ అంక ఆన. ఎక్కి మున్సున్క నిదానుమ్ తిలి తేర్చి తుమ్ జతి రితి, పెండ్లిక క్రిస్తుక తుమ్క నావ్ కెర సార్ప దిలయ్. 3 గని పూర్ణమ్ అయి రూపుమ్ జా తిలో సయ్తాన్ జోచి మాయక కిసి *హవ్వక మోసిమ్ కెర్లొ గే, దస్సి తుమ్క 'క్రిస్తుక ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ తత్తు నాయ్' మెన, తుమ్చి చెంగిల్ బుద్ది జో సయ్తాన్ మార్పుప కెరెదె మెన అమ్క బయిమ్.

4 ఆవ్ కిచ్చొక ఇసి ఉచర్తసి మెలె, కో జలెకు తుమ్తె జా కెర, యేసుచి రిసా అమ్ బోదన కెర్లిసి నాయ్, గని వేరచి సికడ్లె, తుమ్ బే బేగి జో మాన్సుక నంప కెర్తసు. నెంజెలి, తుమ్క దిలి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ నాయ్ గని వేరయ్ ఆత్మ తుమ్క దొర్కు జలె, నెంజెలి తుమ్ నంపజలి సుబుమ్ కబుర్ నాయ్ గని వేరయ్ కోడు సూనై, తుమ్ జా వేరచిక నంపజా తుమ్ బే బేగి మార్పుప జతసు. 5 వేర సికడ్లె 'ఒగ్గర్ వెల్లో బారికుల్' మెన తుమ్ సంగిత జేవ్ వేర మాన్సుల్చి కంట ఆవ్ ఎద్దికి దాక్ జయి నాయ్ మెన ఆవ్ జాని. 6 లట్టబుక ఆవ్ తెలివి నెంజెలి కి, ప్రబుచి గ్యానుమ్ అంక అస్సె. కెయ్క కి కిసి జలె కి ఈంజ గ్యానుమ్ తుమ్క సొస్తుమ్ జానవ అస్సి.

7 తుమ్క 'చెంగిల్ జతు' మెన, తుమ్తె కిచ్చొ తోడు నే నజితె దాక్ కెరనయ్ దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సికడ్లెసి పాపుమ్ గే? 8 వేర సంగుమ్లుచి డబ్బుల్ ఆవ్ నజన చోర్లి రితి జా అస్సి. ప్రబుచి నావ్ తెన్ తుమ్కయ్ సేవ కెర్లి అంచి ఆసచి రిసా జా డబ్బుల్ జోవయింతె నజెలయ్. 9 పడ్డొ, తుమ్చి తెన్ ఆవ్ తిలి పొది అంక కొత్తు తిలె, తుమ్చితె కక్కయ్ కి జా జాడు వయడి నాయ్. మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్ తెంతో అయ్ల బావుడ్లు అంక కొత్తు తిలిసి ఎత్కి దిల. జాకయ్ తెదొడి తుమ్క జా జాడు వయడి నాయ్, చి అప్పె తెంతో కి కిచ్చొ జాడు కి తుమ్క వయడుక నెసి. 10 క్రిస్తుచి సత్తిమ్ అంచి పెట్టి కిసి అస్సె గే, ఈంజ ఒండి అకయ్ ప్రదేసిమ్తె ఆవ్ డబ్బుల్ గట్ట నే నజెతిన్చి రిసా కో వేరయ్ సంగుత్ నాయ్. జేవ్ వేర సంగుక వాట్ దెయి నాయ్. ఆవ్ అప్పెక కెర్లి రితి దస్సి కెర్లొ తయిందె.

11 కిచ్చొక? తుమ్క ప్రేమ కెరి నాయ్ గే? తుమ్క ఆవ్ ప్రేమ కెర్లిసి 'నిజమి' మెన దేముడు జానె.

మోసిమ్ కెర్త బారికుల్

12 'సుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసా డబ్బుల్ నజనయ్ అమ్చి రితి జేవ్ కి కెర్తతి' మెన, డబ్బుల్ ఆనక సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్త జేవ్ అన్నె మాన్సుల్ అమ్చి రిసా సంగితతి. ఈంజ కామ్ జేవ్ కెరుక అదికారుమ్ నాయ్. పడ్డొ, జోవయింబి రితి అమ్ నే కెర్లిన్క రుజ్జు తతి రితి, ఆవ్ అప్పె ఎద డబ్బుల్ గట్ట నే నజితె సుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఆరి కెర్లొ తయిందె. 13 దన మాన్సుల్ అబద్దుమ్కయ్ "ప్రబు అమ్క ఈంజ కామ్ తియార అస్సె. జోచ బారికుల్ ఆమ్" మెనన ఆరి సంగితతి. మోసిమ్ కెర్తన, జేవ్. ఆరిక క్రిస్తుచ బారికుల్ ఆమ్ మెనంతతి. 14 దస్సి కెర్తతి మెన తుమ్ ఆచారిమ్ జంక నాయ్. సయ్తాన్ కి మోసిమ్ కెర్లొ పరలోకుమ్చి ఉజ్జిడచొ దూత రితి డిస్తుక జానె. 15 జాకయ్ జోచ సేవ కెర్తన కి 'పరలోకుమ్చి సత్తిమ్చ సేవ కెర్తన అమ్' మెన ఆరి సంగనుల ఆచారిమ్ నెంజె. గని జేవ్ కెర్లొ కమొ కొల్లి ఆకర్క సిచ్చయ్ జవుల.

16 జలె, అన్నెక్ సుట్టు ఆవ్ సంగితసి. కిచ్చొ మెలె, అంక వెర్లి మెన కో ఉచర నాయ్. గని 'వెర్లి' మెన ఉచర్లె, అంక బెదవన జా, చి అంక ఇదిల్ జవున్ గవురుమ్ తయెదె. 17 ఆవ్ అప్పె సంగితిసి ప్రబు సంగిలిసి మెన నెంజె, గని దయిరిమ్ తెన్ ఇసి గవురుమ్ సంగుక తెలివి నెంజెల్ రితి జతసి. 18 ఒగ్గర్జిన్ ఈంజ లోకుమ్చ కమొచి రిసా గవురుమ్ సంగనుల. ఆవ్ కి గవురుమ్ సంగనిందె. 19 తుమ్క బుద్ది అస్సెచి రిసా బుద్ది నెంజెలనక సర్ల తెన్ ఓర్పుప జతసు! 20 మెలె, ఎక్కిలో తుమ్క దెర్పు సేడయ్లె, నెంజెలి మోసిమ్ కెర తుమ్చి అత్తి లాబుమ్ కెరనై, నెంజెలి బడాయ్ జా వెల్లో మెననై, నెంజెలి తుమ్క మొక్కె పెట్టె, తుమ్ ఓర్పుప జతసు! 21 దన అల్లర్ కమొ కెరుక ఆమ్ నెతిర్లమ్ మెన లాజ్ తెన్ ఆవ్ ఒప్పునుక, ఏక్! గని జోవయింతె కో కిచ్చొచి రిసా గవురుమ్ సంగనై; ఆవ్ అప్పె తెలివి నెంజెల్ రితి లట్టబ్బసి; ఆవ్ కి దస్సిచి రిసా గవురుమ్ నజనుక దయిరిమ్ అస్సె. ఆవ్ తెలివి నెంజెల్ రితి కొడొ జతసి. 22 జేవ్ ఎబ్రియుల్ జవుల గే? ఆవ్ కి ఎబ్రియుడు! జేవ్ ఇస్రాయేలుల్ జవుల గే? ఆవ్ కి ఇస్రాయేలుడు. జేవ్ అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె జెర్మిల గే? ఆవ్ కి జోచి సెకుమ్తె జెర్మిలయ్. 23 జేవ్ క్రిస్తుచ సేవ కెర్తన గే? జలె, జోవయింబి కంట ఆవ్ చెంగిల్చి. ఆవ్ అప్పె వెర్లి రితి లట్టబ్బె తుమ్ చెమించుప కెర. జోవయింబి కంట ఆవ్ కిసి చెంగిల్చి జోచో సేవ కెర్లొనా జయిందె మెలె, జోచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా జోవయింబి కంట ఆవ్ అన్నె ఒగ్గర్ కామ్ కెర అస్సి, ఈంజ కామ్చి రిసా అన్నె ఒగ్గర్ సుట్టు జేలి జా

* 11:3 11:3 ఆదికాండుమ్ 3:1-7. † 11:23 11:23 బారికుల్ 9:1-31, 11:24-30, చి 13 అద్యయిమ్ తెంతో 28 అద్యయిమ్ ఎద నడు కెర.

అస్సి, ఒగ్గర్ సుట్టు దెబ్బల్క సిచ్చ జా అస్సి, ఒగ్గర్ సుట్టు మొర్తి రితి జా తిలయ్. ²⁴ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ పాచ్ సుట్టు కొర్డ తెన్ ముప్పయ్నొప్పు దెబ్బల్చి సిచ్చ అంక పెట అస్సి. ²⁵ తివ్వెరి డండల్ తెన్ అంక పెట అస్సి, ఏక్ సుట్టు పత్రల్ గల అంక మారిత, తివ్వెరి ఓడతె గెలి పొది ఓడ పత్రె లయితయికయ్ డుజ గెతయ్, ఏక్ సుట్టు ఒండి మెద్దెనె ఒండి సరారాతి సముద్దుమ్తె సేడ తిలయ్. ²⁶ ఒగ్గర్ సుట్టు దూరి ప్రయానుమ్ గెచ్చ అస్సి. దసితె గడ్డె జీన్తి ప్రమాదుమ్, చోట్టుచి రిసాచి ప్రమాదుమ్, అంచి సొంత దేసిమ్చ మాన్సుల్చి రిసాచి ప్రమాదుమ్, యూదుల్ నెంజిలసచి అత్తి ప్రమాదుమ్ కి జా అస్సి. పట్టుల్తె, బయిలు దేసిమ్లుతె, సముద్దుమ్తె కి ప్రమాదల్ జా అస్సి. మోసిమ్క 'నంపజలస ఆమ్' మెనన్లసచి అత్తి కి ప్రమాదల్ జా అస్సి. ²⁷ ఒగ్గర్ కామ్ కెర కెర సైమల్ సేడ అస్సి. ఒగ్గర్ రాతివొ నిజె నాయ్, ఒగ్గర్ సుట్టు చువ్వె తన్నె తా అస్సి, ఒగ్గర్ సుట్టు అంక అన్నిమ్ దొర్కు జయె నాయ్, ఒగ్గర్ సుట్టు చల్లిక, పాలల్ నెంజిలిన్క బాద సేడ అస్సి. ²⁸ జేవ్ ఆవ్ సేడ్ల బాదల్ ఎత్తిక పిట్టవ అన్నె కిచ్చొ మెలె, ప్రబుచ సంగుమ్లు ఎత్తిక 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ ఉచర్తె తతిసి అంక పెల్లితయ్, కామ్ రితి జతయ్. ²⁹ కో డిట్టుమ్ నెంజిలె, ఆవ్ కి డిట్టుమ్ నెంజిలి రితి దుకుమ్ జతసి; జోవయించి జాడు వయిలి రితి. కో పాపుమ్తె దెర్ను సేడ్లె, అంక ఒగ్గర్ దుకుమ్ తయె నాయ్ గే? ఒగ్గర్ దుకుమ్ జతసి.

³⁰ జలె, ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక జలె, కిచ్చొచి రిసా గవురుమ్ సంగనిం దె మెలె, ఆవ్ అప్పు తిలిన్చి రిసాయి గవురుమ్ సంగనిం దె. ³¹ ఆవ్ సంగిలిన్ ఎత్తిక 'అబద్దుమ్ నెంజె' మెన ప్రబు జలె యేసుక అబ్బొన్ జలె కెయెక తెయెక మెచుప జతోసా మెన దేముడు జానె.

³² పడ్డె, అన్నె ఏక్ బాద ఆవ్ సేడ్లిన్చి రిసా గవురుమ్ నజనుక పచ్చ గెలయ్. కిచ్చొచి మెలె, దమస్కు పట్టుమ్తె అంక 'దెర్తు' మెన జా సుట్టు అరెత రానొచి తెడిచొ అదికారి జా పట్టుమ్చ సయన్యమ్ సుదల్క రకడ్లన్, ³³ గని నంపజలస అంక గంపతె వెనడ పట్టుమ్చి కోటచి ఉప్పిచి గదితె వెగడ దా, కిట్టివాట్ వాలివొ తెన్ కోటచి ఒత్తల్తో ఉత్తవ దిల, చి జో అదికారితె దెర్ను నే సేడ్లె ఉట్ట అయ్లయ్.

12

పవులు చి సిచ్చ

¹ జలె, ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక అస్సి. గవురుమ్ సంగనె అంక లాబుమ్ నాయ్, గని ప్రబు దెకయ్ల సిచ్చల్చి రిసా, జో దెకయ్ల రుజ్జుల్చి రిసా ఆవ్ సంగిం దె. ² క్రీస్తుచొ మాన్సు ఎక్కిలోక జాని. అప్పె చొప్ప వెర్నుల్ జలి, ఈంజొ

‡ 11:33 11:33 బారికుల్ 9:23-25.

మాన్సు పరలోకుమ్తె ప్రబు తిలిన్తె ఉక్కిల్ జలె. ఈంజొ మాన్సు ఇన్నెచి ఆగ్ తెన్ని ఒత్త ఉక్కిల్ జలె గే ఎక్కి ఇన్నెచి ఆత్తుయి ఉక్కిల్ జలి గే నేని, దేముడు జానె. ³ గని పరలోకుమ్చి ఒత్తచి పరదీసుతె నిజుమ్ ఉక్కిల్ జలె మెన జాని. ఇన్నెచి ఆగ్ తెన్ని ఒత్త ఉక్కిల్ జలె గే ఎక్కి ఇన్నెచి ఆత్తుయి ఒత్త గెలి గే నేని, గని దేముడు జానె. ⁴ ఒత్త కిచ్చొ సూన్లొ గే కేన్ మాన్సుకి అన్నె సంగుక నెత్తె, సంగుక నెంజె. ⁵ ఈంజొ మాన్సుచి రిసా ఆవ్ గవురుమ్ సంగిం దె, గని అంచి నావ్ తెన్, జలె, ఎక్కి ఆవ్ అప్పు తిలిన్చి రిసాయి సంగనిం దె. గని వేరచి రిసా, జలె, గవురుమ్ సంగి నాయ్.

⁶ ఆవ్ గవురుమ్ నజనుక ఉచర్తె, అంక వెర్తి మెనుక, బుద్ది నెంజిలొసా మెనుక నెంజె. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ సంగితిసి సత్తిమ్ గని అందితె దెకితి కంట నూన్తి కంట కో అంక అన్నె గవురుమ్ ఉచరుక అంక ఆస నాయ్ చి రిసా తుక్కె తయిం దె. ⁷ పడ్డె, ప్రబు అంక ఒగ్గర్ రుజ్జుల్ దెకయ్లిన్చి రిసా ఆవ్ నే పులితి రితి, అంక ఏక్ బాద తంక జో సెలవ్ దా అస్సి. కిచ్చొ మెలె, నయ్తాన్ అంక అల్లర్ కెర్తి రితి అంచి అగి కంటొ బూస్తి రితి ఏక్ బాద దా అస్సి; అంక 'పులుస్ నాయ్' మెన. ⁸ జలె, 'ఈంజ బాద అంక ములున్' మెన, తివ్వెరి ప్రబుక బతిమాల్య జా ప్రార్దన కెర్లయ్, ⁹ గని జో అంక, "అంచి దయ తుక సరిపుచుప జయెదె. తుయి అప్పు తిలె, తుచి అత్తి ఆవ్ కెర్తిన్తె అంచి సెక్తి పూర్తి డీసెదె" మెనయ్, ప్రబు సంగిలన్. జాకయ్ ఆవ్ అప్పు తిలిసి అన్నె సర్ల తెన్ ఒప్పనిం దె, చి క్రీస్తుచి సెక్తి అంచితె కామ్ కెరెదె. ¹⁰ జాకయ్, క్రీస్తు గవురుమ్ జతి రిసా ఆవ్ అప్పు తిలె, మాన్సుల్ అంక నిస్కారుమ్ కెర్లె, ఆవ్ సైమల్ సేడ్లె, విరోదుమ్ సుదల్ అంక అల్లర్ కెర్లె. ఆవ్ కస్టల్ సేడ్లె, అంక సర్ల. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ అప్పు తిలె పొది, ఆవ్ అప్పు తిలిన్తె ప్రబుచి సెక్తి బార్ జా జోచి గవురుమ్ దెకయ్తయ్.

సత్తిమ్ నెంజిల 'బారికుల్'

¹¹ ఆవ్ ఈంజ ఎత్తి సంగిలిసి తెలివి నెంజిల్ రితి, గని ఆవ్ సంగిత్ రితి తుమి పెలయ్లదు. తుమి అంచి రిసా 'సత్తిమ్చొ' మెన సాచి సంగితదు జలె, జతి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ వేరయ్ మాన్సుల్; 'ఒగ్గర్ వెల్లొ బారికుల్' మెన తూమ్ సంగితస; కిచ్చొ నెంజిలె కి ఆవ్ జోవయించి కంట ఇద్దికి దాక్ నెంజె. ¹² క్రీస్తుక సత్తిమ్చొ బారికి ఆవ్ జలిన్క రుజ్జుల్ దెకయ్త కమె తుమ్చి మొక్కె జర్గు జల. మెలె, ఒగ్గర్ బాదల్ సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పుప జలయ్, చి ప్రబు జోవయించి సెక్తిచ రుజ్జుల్ దెకయ్లొ, ఈంజ లోకుమ్తె నెంజిల కమె దెకయ్లొ, వెల్లెల వెల్లెల కమె జర్గు కెర్లె.

¹³ జలె, ప్రబుచ అన్నె సంగుమ్లుచి కంట తుమ్క కిచ్చొ పిట్టి? ఎక్కి పిట్టి మెలె, ఆవ్ జతి డబ్బుల్ తుమ్తె నజె

నాయ్. ఈంజ తప్పు అంక చెమించుప కెర, 'తప్పు' మెంతను జలె!

అమ్తె లాబుమ్ కెరన్లది, అమ్క మోసిమ్ కెరన్లది

14 ఈందె, అన్నెక్ నుట్టు తుమ్తె జెంక తెయార్ జా అస్సి. ఇన్నెతెన్ ఆవ్ అయ్లిసి తివ్వెరి జయెదె. అయ్లె, తుమ్క కిచ్చొ జాడు వయడి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి ఆస్తి ఆవ్ నెసి, గని తుమ్చి ప్రేమకయ్ అంచి ఆస. * అయ్యున్క అబ్బొన్క పొస్తి రితి బోదలి కుడవ్క కెరనుక పూచి నాయ్, గని జోవయించ బోదల్క పొస్తి రిసా అయ్యుసి అబ్బొన్ కుడవ్క కెర అస్సి. 15 తుమ్చ ఆత్మల్క 'చెంగిల్ జతు' మెన ఆవ్ సర్ల తెన్ సన్లుమ్ జయిందె, అంచి జివు దెయిందె. ఆవ్ తుమ్క ఒగ్గర్ ప్రేమ కెరై, తుమి అంక తొక్కి ప్రేమ కెరై చెంగిల్ గే? తుమ్ ఉచర.

16 నాయ్, ఆవ్ జితిన్చి జాడు తుమ్క వయడి నాయ్, గని 'జో మోసిమ్చొ, తెలివి తెన్ అమ్క మోసిమ్ కెరై' మెన తుమ్ అంక సంగితను. 17 జలె, తుమ్తె ఆవ్ తెద్రయ్లన చి అత్తి తుమ్తె కెయ కిచ్చొ లాబుమ్ కెరన్లయ్ గె? నాయ్, గెద. 18 'గో' మెన తీతుక బలవంతుమ్ కెరన్లయ్, చి జో తెన్ జో అన్నెక్ బావొక తెద్రయ్లయ్. తీతు జవున్ తుమ్క మోసిమ్ కెరై గే? నాయ్, గెద. ఆమ్ కి జోచి బుద్ది తెన్ ఇండుమ్ నాయ్ గే? ఆమ్ కి జోచి రితి జిము నాయ్ గే?

తుమ్తె జెతి పొదిక తుమ్ సత్తిమ్ జా తా

19 అమ్చి సత్తిమ్ సంగితిన్క 'ఎక్కి జోవయించి సొంత నావ్ తతి రిసాయి అమ్చి మొక్కె సంగితతి' మెన ఉచరై తిలదు గే? నాయ్, అమ్చి ఉడ్లనుమ్ దస్సి నాయ్. క్రీస్తుచి తెడి దేముడుచి మొక్కె సంగిలయ్, సంగితనుమ్. 20 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ తుమ్తె తిలె, తుమ్ వేర మార్పుప జా తస్తె మెన, పడ్డొ తుమ్ అంకయ్ దెకిలె, 'జో దస్సి అస్సి, చి అమ్క ఇస్టుమ్ నాయ్' మెన తుమ్ సంగితె మెనయ్ అంక బయిమ్. అన్నె కిచ్చొ మెలె, తుమ్ జట్టు తెన్, గోసల్ తెన్, కోపల్ తెన్, 'అన్నె మాన్సుల్ కీన్ జలె జతు గని అమ్మి చెంగిల్ కెరనుమ' మెలి రితి బుద్ది తెన్ ఏక్ వేల తస్తె. ఎక్కిలోచి రిసా ఎక్కిలో ఆరిచ నిందల్, సొండెల్ కొడొ సంగితె తస్తె, పుల తస్తె, ముద్దొ నెంతె తస్తె మెన ఆవ్ బితసి.

21 అన్నె కిచ్చొచి రిసా ఆవ్ బితసి మెలె, ఆవ్ తుమ్తె అన్నె అయ్లె, తుమ్చి రిసా దేముడుచి మొక్కె లాజ్ జయిందె, చి తుమ్చి తెచ పాపుమ్ కెర అప్పెక పాపుమ్ నే ఒప్పన్లనచి రిసా ఆవ్ ఏడుక తయెదె. కేన్ పావల్ మెలె, లంజెబుద్ది, లంజెకమొ, ఆగ్చ ఆనల్ ముద్దొ నే కెరంతిసి, దసచ జేవ్ ఇండితిసి.

13

ప్రబుచి సెక్తి తెన్ తీర్పు కెరుక తయెదె

1 ఆవ్ తుమ్తె అన్నె అయ్లె ఇన్నెతెన్ తివ్వెరి జయెదె. అయ్లె, కక్క తీర్పు కెరుక జలె, దొగుల తీర్గ సాచుల్చి సాచి బెద, రుజ్జు జంక. 2 అగ్గె పాపుమ్ కెరన్లక చి జేవ్ అన్నె ఎత్తిజిన్క అగ్గె జాగర్ల సంగిలయ్; సిచ్చు కెరుక జయెదె, మెన. ఆవ్ అప్పె ఒత్త నెంజిలె కి, జా నుట్టు ఆవ్ ఒత్త గెచ్చు తిలి పొది; తెదొడి ఆవ్ తివ్వెరి తుమ్తె జా తిలయ్, గెద. జలె, తెదొడి సంగిలి రితి, అప్పె కి కిచ్చొ సంగితసి మెలె, ఆవ్ అయ్లె పొది జేవ్ చెంగిల్ నే జా తిలె, కచితుమ్ తీర్పు కెర సిచ్చు దెయిందె.

3 "తుయి సంగితిన్క 'క్రీస్తు సంగిలిసి' మెన అమ్ చినితి రిసా రుజ్జు దెకవు" మెన అంక తుమ్ కొంకడ్లను. ఆవ్ అయ్లె, రుజ్జు దెకితె. తుమ్చి రిసా క్రీస్తు అప్పు జయె నాయ్. తుమ్తె జోచి సెక్తి దెకయ్తయ్! 4 నిజుమి, జో మాన్సు జెర్మన్ జలిన్క అప్పు. తతికయ్, సిలువతె జోక మార్ల, గని దేముడుచి సెక్తిక జో జివ్ జా ఉట్ట జితయ్. అన్నె, జో తెన్ ఆవ్ కి అప్పు అస్సుమ్, గని తుమ్క 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ అమ్ తుమ్క బుద్ది సంగుక సిచ్చు కెరుక మెలె, యేసుక జియడ్లొ దేముడుచి సెక్తికయ్ జర్గు కెరుమదె. క్రీస్తు తెన్ జయి సెక్తిక జితనుమ్.

5 తుమ్, తుచి నముకుమ్తె నిదానుమ్ జా అస్సున్ గే నాయ్ గే, తుమ్క తుమి పరిచ్చు కెరన. రుజ్జుల్ దెకన. యేసుక్రీస్తు తుమ్చి పెట్టి అస్సి మెన తుమ్క తుమి నేస్సు గె? గని ఏక్ వేల జో తుమ్చి పెట్టి నాయ్ జలె, చి పరిచ్చుతె తుమ్ ఓడుప జా అస్సున్. 6 జా పరిచ్చుతె ఆమ్, జలె, ఓడుప నే జలిసి తుమ్క రుజ్జు డీసున్ మెన అంచి ఆస.

7 అమ్చి సత్తిమ్ రుజ్జు జతి రిసా నాయ్, గని ఆమ్ ఓడుప జలి రితి డీసిలెకి నే డీసిలెకి, 'చెంగిల్ తిలిన్ కెర్తు' మెన, 'పాపుమ్ కెర్తు నాయ్' మెన, తుమ్చి రిసా దేముడుక అమ్ ప్రార్దన కెర్తునుమ్. 8 సత్తిమ్ పిట్టవుక నెత్తుమ్, సత్తిమ్ పిట్టవుక అమ్క ఇస్టుమ్ నాయ్. సత్తిమ్ కెర్తి రిసాయి అమ్చి ఆస. 9 అమ్ అప్పు తిలె, తూమ్ డిట్టుమ్ తిలె, అమ్క సర్ల. అమ్ కిచ్చొచి రిసా ప్రార్దన కెర్తునుమ్ మెలె, తుమ్క 'అప్పెచి కంట ఆత్మక అన్నె చెంగిల్ జతు' మెనయ్ ప్రార్దన కెర్తునుమ్.

10 తుమ్క ఆవ్ దూరి తిలి పొది ఆవ్ కిచ్చొక ఇసి రెగిడ్లసి మెలె, ఆవ్ అయ్లె పొదిక ప్రబు దిలి అంచి అదికారుమ్క తుమ్క సిచ్చు కెరుక నెంజిలె, అంక సర్లయ్ తయెదె. జా అదికారుమ్ ముక్కిమ్క అంక కిచ్చొక ప్రబు దా అస్సి మెలె, నంపజలనక పాడ్ కెరుక నాయ్, గని జోవయించి ఆత్మక డిట్టుమ్ కెరుకయ్ దా అస్సి.

* 12:14 12:14 పవులు జేవ్ కొరిందిల్క అయ్యున్ అబ్బొన్ రితి జయెదె, గెద. జోయ్యు జోవయంక తొలితొ నుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లో, గెద.

ఆకర్ కోడు

11 జలె, బావుడ్లు, తుమ్ చెంగిల్ తా, పూర్తి బుద్ది తెన్ ఇండుక ఆస జా మార్పువ కెరన మెన ఆవ్ బతిమాల్పు జా సంగిలిసి దెరన, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో ప్రేమ తెన్ తా. సేంతుమ్ తెన్ బెద కట్టు తెన్ జియ, చి ప్రేమ తిలో సేంతుమ్ తిలో దేముడు తుమ్చి తెన్ తయెదె. 12 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి రితి ప్రబుచి నావ్ తెన్ సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జొకర. 13 ఇన్నెచ నంపజల బావుడ్లు ఎత్కిజిన్ తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి.

14 ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ, దేముడుచి ప్రేమ, అన్నె జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దెతి కట్టు తుమ్ ఎత్కిజిన్చి పెట్టి తవున్, తుమ్చి నెడిమి తవున్.

గలతీయులక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

బారిక్ జలో పవులు గలతీయు పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదొల్ కోడు

1-2 కేన్ మాన్సు నిసాన తెద్రయలిసి నెంజె, కేన్ మాన్సు తెంతో జలిసి నెంజె, యేసుక్రీస్తు, జోక అన్నె జియడ్లొ దేముడు అబ్బొసి తెన్ని, సొంత అంక నిసాన 'అమ్చొ బారికి' మెన యేసుక్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ బులితో జోక బారికి జలో పవులు, చి అంచి తెన్ తిల బావుడ్లు, గలతీయ ప్రదేసిమ్చ సంగుమ్లక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

3 దేముడు అబ్బొన్చి అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్! 4 అమ్చ పాపల్ వయన గెచ్చయ్తి రిసా, ఈంజ పాపుమ్చి ఉగుమ్చి సయ్తాన్చి తెంతో అమ్క ములవుక మెన మెనయ్, అమ్చొ అబ్బొ జలో దేముడుచి ఇస్టుమ్క, జో క్రీస్తు జోచి సొంత జీవు దా మొర గెలన్. 5 జా కామ్చి రిసా కెయ్క తెయ్క దేముడు అమ్చొ అబ్బొక జోబర! * ఆమేన్.

సత్తిమ్ బోద సంగితిన్చి రిసాచి కోడు

6 'అంచ మాన్సుల్ జతు' మెన క్రీస్తు కెర్తి దయ వాట్ తుమ్క బుకార్లొ దేముడుక తుమ్ గడియ నంపజలిన్ తెంతో, తెద్ది బే బేగి ముల 'సుబుమ్ కబుర్' మెన వేర మాన్సుల్ సికడ్లిసి తుమ్ సూన్తనుచి రిసా అంక ఆచారిమ్! 7 జా వేర కోడుక 'సుబుమ్ కబుర్' మెనుక నెంజె, గని సగుమ్జిన్ క్రీస్తుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ † మార్పుప కెరుక ఇస్టుమ్ జా, తుమ్క సిక్కు కెర్తతి. 8 జలె, ఆమ్ కి, పరలోకుమ్చొ కేన్ జవున్ దూత కి, ఆమ్ సూనయ్లి కంట వేరచి 'సుబుమ్ కబుర్' కో సికడ్లె, జోచి సిచ్చ వయన నాసెనుమ్తె గెతు. 9 అమ్ అగ్గె సంగిల్ రితి, అప్పె ఆవ్ అన్నె దస్సి సంగితసి. తుమ్ తెదొడి నంపజలి చి కంట 'సుబుమ్ కబుర్' మెన కో తుమ్క కిచ్చొ వేరచి సికడ్లె, దేముడు దెతి జోచి సిచ్చ వయన నాసెనుమ్తె గెతు!

సుబుమ్ కబుర్ క్రీస్తుతెయ్ సికిలిసి

* 1:5 1:5 తెద్దిలి మెన ఆమేన్ † 1:7 1:7 బారికుల్ 15:1, 5, 24 'అమ్చొ మోసి పూర్ణుమ్చొచి రితి కెర యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లకయ్ పరలోకుమ్తె గెతి రచ్చన తుమ్క దొర్కు జయెదె' మెన సిరియ ప్రదేసిమిచి అంతియొకయతె కీసి సికడ తిల గే గలతీయులక కి మాన్సుల్ దస్సి సికడ తిల. ‡ 1:10 1:10 నెంజెల 'గొతిమాన్సు రితి' నెంజెల 'గొతి జలి రితి'. § 1:13 1:13 బారికుల్ 9:1-2. * 1:16 1:16 దమన్సు పట్టుమ్తె పవులు గెతె తిలి వట్టె డీనయ్లన్. బారికుల్ 9:3-9. † 1:17 1:17 ఏక్ వేల ప్రార్లన కెరుక చి జో మార్పుప జలిన్చి రిసా చెంగిల్ ఉచరుక మెన ఒత్త గెలన్. 'బారికుల్' పుస్తకుమ్తె జో ఒత్త గెలిన్చి రిసా సంగె నాయ్. ‡ 1:17 1:17 బారికుల్ 9:22, 23 మొదొల్. § 1:18 1:18 నెంజెల 'కేపా' మెన, పేతురుక అరమయ్ బాస తెన్ సంగుల. ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్లొ తొలితొచ పుస్తకుమ్ సగుమ్తె 'కేపా' మెన రెగ్ల అస్తి. * 1:18 1:18 బారికుల్ 9:26-29. † 1:21 1:21 జో జెర్మిలి పట్టుమ్ తార్పు కిలికియ ప్రదేసిమి తిలి. తార్పుతె గెలిన్క బారికుల్ 9:30 దెక. జా ప్రాంతుమ్ జేవ్ అన్నె బారికుల్ తిలి యెరూసలేమ్క ఒగ్గర్ దూరి తయెదె.

10 జలె, 'వేరచి పోస. ఆవ్ సికడ్లిసి దె' మెన, మాన్సుతె జవున్, దేముడుతె జవున్ గవురుమ్ అనన్తి రిసాయి ఆవ్ సంగితసి గే? మాన్సుల్క మెన్సు వడంతి రిసా ఇసి జతసి గే? నాయ్, మాన్సుల్క మెన్సు వడనుక అప్పొక అంక ఆస తత్తి జలె, క్రీస్తుక ‡ గొత్తి సుదొ రితి జతయ్ నాయ్.

11 ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొ జానుక అన్నె మెలె, అంచి అత్తి సికడ్లి సుబుమ్ కబుర్ మాన్సు అచ్చొ ఉచర్లిసి నెంజె.

12 'అమ్క దిలిసి' మెన కేన్ మాన్సు సంగిలి బోదన సూన్లి వాట్ నాయ్, కేన్ మాన్సు అంక సికడ్లి వాట్ నాయ్, గని సుబుమ్ కబుర్ అంక కేన్ వాట్ అయ్లి మెలె, యేసుక్రీస్తు సొంతయ్ అంక డీన దెకయ్లన్.

13 అమ్చ యూదుల్చి రితి ఆవ్ అగ్గె కెర్తె తిలిసి, సంగుమ్లు ఎత్తిక ఆవ్ అగ్గె † గట్టిజ సిచ్చల్ కెర్తె తిలిసి సూన అన్నున్. దేముడుచ జేవ్ సంగుమ్లు మొత్తుమ్క పూర్తి పాడ్ కెరుక ఆవ్ ఉచర్తె తిలయ్. 14 అన్నె, అమ్చ పూర్ణుమ్చ దిలి రితి నెరవెర్పుప కెరుకయ్ మెన అంక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ ఆస తిలి, చి అమ్ యూదుల్చి గ్యానుమ్ అమ్ యూదుల్చ అలవాట్క దెకిలె, అమ్చ ప్రైజల్తెచ అంచి జతచ ఉబెడల్తె అచ్చొ ఒగ్గర్ సిక తిలయ్.

15 గని కిచ్చొ జలి మెలె, ఆవ్ నే జెర్మిలె అగ్గె తెంతో అంక నిసాన్లొ జోచి దయక అంక బుకార్లొ దేముడు 16 అంక జోచొ దేముడు పుత్తున్క * డీనయ్లన్; యూదుల్ నెంజిలనతె ఆవ్ గెచ్చ జో యేసుచి రిసా సూనయ్తి రిసాయి మెన, జో అంక బుకార్తికయ్, మాన్సుక పుసి నాయ్. 17 అన్నె, అంచి కంట అగ్గె యేసు ప్రబుచ బారికుల్ జలనక పుసుక మెన యెరూసలేమ్తె గెచ్చొ నాయ్, గని అరేబియ దేసిమ్చి బయిలు దేసిమి † ఉట్ట గెలయ్, చి ‡ పడ్డొ దమన్సు పట్టుమ్తె అన్నె ఉట్ట అయ్లయ్.

యెరూసలేమ్తె పవులు గెచ్చ తిలిన్

18 ఒత్త తెంతో, అగ్గె నాయ్, గని తిన్ని వెర్పుల్ గెతికయ్, ప్రబుక బారికి జలో † పేతురు తెన్ దస్సుల్ జంక మెన, * యెరూసలేమ్తె గెలయ్, చి జో తెన్ పనర పొదుల్ తిలయ్. 19 గని ఒత్త తిలి పొది ప్రబుక బావొన్ జలో యాకోబుక దెకిలయ్, గని ప్రబుచ అన్నె బారికుల్ తెన్ తెదొడి దస్సుల్ జయ్యి నాయ్. 20 ఈంజేవ్ ఆవ్ రెగిడ్లొ కొడొక 'కిచ్చొ అబద్దుమ్ నెంజితి' మెన, దేముడు సాచి జతయ్.

21 ఒత్త తెంతో కేనె గెలయ్ మెలె, సిరియ చి †కిలికియ ప్రాంతుమ్లుతె గెలయ్. 22 తెదొడి ఎద కి యెరూసలేమ్తె నాయ్, గని ‡యూదయ ప్రదేసిమ్తెచ అన్నె సంగుమ్లుచ నంపజలన్క అంక దెకిలె, అంక 'జొయ్యి' మెన నేన్తి. 23 తెదొడి ఎద అంక జేవ్ దెకుక నేతయ్, గని 'అమ్క అగ్గె అల్లర్ కెర్తె తిలొసా జో. అగ్గె పాడ్ కెరుక జో ఆస తిలి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ జొయ్యి ఆజి బోదన కెర్తయ్' మెన అంచి రిసా సూన్ల, 24 అన్నె, అంచి రిసా దేముడుక గవురుమ్ సంగితె తిల.

2

యూదుల్ జతి గుర్తుచి తగు

1 ఒత్త తెంతో అన్నెక్ చొద్ద వెర్నుల్ గెతికయ్, ఆవ్ తీతుక కడన బర్నబా తెన్ *యెరూసలేమ్తె అన్నె గెలమ్. 2 'గో' మెన ప్రబుయి అంక జోచి ఇస్టుమ్ దెకయ్తికయ్ గెలయ్, చి 'సుబుమ్ కబుర్' మెన యూదుల్ నెంజిలసతె ఆవ్ కిచ్చొ ఎత్తి బోదన కెర్తె తత్తసి గే, యెరూసలేమ్తెచ సగుమ్జిన్ వెల్లో మాన్సుల్చి మొక్కె †సాచి సంగిలయ్. కచి కచి మొక్కె మెలె, 'సత్తిమ్చ' మెన తుమ్ నంపజలన జాన్తనచి మొక్కె. కిచ్చొక జోవయించి మొక్కె సంగిలయ్ మెలె, ఆవ్ సూనయ్తి సుబుమ్ కబుర్క 'తప్పు నెంజె' మెన జేవ్ రుజ్జు సంగుత్ మెన. నెంజిలె, జేవ్ రుజ్జు నే సంగిలె, సగుమ్జిన్ ఏక వేల అన్మానుమ్ తెన్ తత్త, చి అంచి కామ్ పాడ్ కెరుక ఉచర్త.

3 జలె, అంచి తెన్ తీతు ఒత్త తిలొ. గని, జో గ్రీసు దేసిమ్చో జలెకి, యూదుడు జతి గుర్తుచి సున్నతి జో కెరనుక మెన జేవ్ సత్తిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ బలవంతుమ్ కెర్తి నాయ్.

4 సత్తిమ్ నెంజిల నంపజలనక మాత్రుమ్, కో గే లుంకచోరు ఒత్త కడ ఆస తిల. జేవ్ కిచ్చొక ఒత్త పెసిల మెలె, అమ్చ యూదుల్చ పూర్గుల్చ ఆగ్గుల్చి జా సున్నతి కెరంతి జాడు అమ్ నంపజలన నే వయితిసి దెకిలె, జేవ్ ‡జాడ్లు అమ్ వయితి రితి అమ్క సికడుక మెన ఉచర తిల. జెవ్వి అమ్క అల్లర్ కెర్తె. 5 గని, దేముడుచి దయచి రిసాచి క్రీస్తుచి తెడిచి రచ్చనచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్తె కిచ్చొ కారిమ్లు, యూదుల్చ ఆగ్గుల్చి నే బెదయ్తె తుమ్క దస్సి దొర్కు జస్తె తవున్ మెనయ్, ఎక్కి నిమ్ముమ్ కి జేవ్ సంగిలి

కోడుక బియఁ, అమ్ సంగిలి సుబుమ్ కబుర్ మార్పుప కెరుమ్ నాయ్.

6 పడ్డె 'వెల్లెల మాన్సుల్' మెన ఎత్తిజిన్ సంగితన కి ఆవ్ సంగితి సుబుమ్ కబుర్తె కిచ్చొ వేరచి బెదయ్తి నాయ్. జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జలెకి నెంజిలె కి అంక తేడ నాయ్; దేముడు తేడల్ దెకి నాయ్. జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ మెలసతె కిచ్చొ నొవిచి సిక్కి నాయ్. 7 కియూదుల్తె జో గెచ్చుక సుబుమ్ కబుర్ సాట్టు కెరుక మెన ప్రబు పేతురుక కిసి అదికారుమ్ దా అస్సి గే, దస్సి, *యూదుల్ నెంజిలసతె ఆవ్ గెచ్చుక మెనయ్, ప్రబు తెద్రవ అస్సి మెన జేవ్ యెరూసలేమ్తెచ వెల్లెల మాన్సుల్ దెక ఒప్పన్ల. 8 †యూదుల్ జలసతె పేతురుక తెద్రవ జోచి అత్తి కామ్ కెర్తో ప్రబు, అంచి అత్తి యూదుల్ నెంజిలసతె కామ్ కెర్తయ్. 9 జలె, జోచొ బారికి జతి ప్రబు అంక దిలి వరుమ్ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ చిన కెర, యూదుల్చ నంపజలన్క ముక్కిమ్ జలొ యాకోబు, ‡పేతురు అన్నె యోహాను కిచ్చొ కెర్ల మెలె, కిబర్నబాక చి అంక ప్రేమ తెన్ ఆతు దెర జొకర, యూదుల్ నెంజిలసతె ఆవ్ గెచ్చుక మెన, *యూదుల్తె జేవ్ గెచ్చుక మెన, ఒప్పన్ల. 10 అమ్క ఎక్కి కామ్చి రిసా బలవంతుమ్ కెర్తె. కిచ్చొ మెలె, యూదుల్తెచ బీద జల నంపజలనక ఆము చి యూదుల్ నెంజిల నంపజలనక నే పచ్చితె తోడు దెంక. జా కోడు, సర్ల తెన్ ఒప్పన్లయ్, దస్సి కెర్తసుమ్.

పేతురు తెన్ తేడల్ దెకిలిన్

11 గని †పేతురు జా సుట్టు అంతియొకయతె ఉట్ట అయ్లి పొది, జోక అడ్డు నెంతె ఎదార్దుమ్ తీర్పు సంగిలయ్. కిచ్చొక మెలె, జో పొరపాట్ జా తిలన్. 12 కిసి మెలె, 'సున్నతి కెరనుక ముక్కిమ్' మెంతన సగుమ్జిన్ యాకోబు తెంతో నే ఉట్ట జెతె అగ్గె, యూదుల్ నెంజిలసతె జో పేతురు కంక అలవాట్ జా తిలన్. గని జేవ్ జెతికయ్, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లెకయ్ రచ్చించుప జంక జయెదె' మెంతి కోడు బియఁ కెర, గుంచ యూదుల్ నెంజిలసతె కంక ములిలన్. 13 ఒత్తచ యూదుల్ జల నంపజల ఎత్తిజిన్ కి జో తెన్ దస్సి గుంచ దొన్ని మెన్సుల్ ఇండిల, చి బర్నబా కి జోవయించి ఉప్రమెన్సుతె ఇదిల్ బెదిల్ రితి జలొ. 14 దస్సి కెర, 'దేముడుచి దయకయ్ యేసుక్రీస్తు పాపుమ్ గెచ్చయ్లిన్చి రిసాయి రచ్చించుప జమ్దె' మెన జోవయించి పెట్టి జాన్లె కి, 'యూదుల్చ ఆగ్గు కారిమ్లు ముక్కిమ్చి' రితి జేవ్ ఇండిలె, సుబుమ్

‡ 1:22 1:22 యెరూసలేమ్ యూదయ ప్రదేసిమ్తె అన్నె. * 2:1 2:1 బారికుల్ 15:1-4. † 2:2 2:2 బారికుల్ 15:4, 12. ముక్కిమ్క పేతురుచి మొక్కె చి యాకోబుచి మొక్కె సంగిలన్. బారికుల్ 15:7, 13. ‡ 2:4 2:4 యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతిచి రిసాచి కోడు. బారికుల్ 15:1, 5 దెక. జా సున్నతి కెరన్లె, యూదుల్చ ఆగ్గుల్ ఎత్తి కి జేవ్ నిదానుమ్ కెరుక మెన బలవంతుమ్ కెరుక ఉచరుల. § 2:7 2:7 నెంజిలె, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లెనతె'. * 2:7 2:7 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి నే కెరన్లెనతె'. † 2:8 2:8 నెంజిలె, 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లెనతె'. ‡ 2:9 2:9 సగుమ్తె 'కేపా' మెన అరమయ్ బాస తెన్ చి జోవయించి నావ్ రెర్ల అస్సి. § 2:9 2:9 బారికుల్ 15:22-35. * 2:9 2:9 నెంజిలె 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి కెరన్లెనతె'. † 2:11 2:11 సగుమ్తె పేతురుక 'కేపా' మెన జోవయించి అన్నెక్ నావ్ రెర్ల అస్సి. ‡ 2:14 2:14 సగుమ్తె పేతురుక 'కేపా' మెన జోచి అన్నెక్ నావ్ రెర్ల అస్సి.

కబుర్తె ముక్కిమ్ తిలినక అడ్డు కెర్లి రితి జతయ్. దస్సి జతతి మెన దెక కెర, జేవ్ ఎత్కిజిన్చి మొక్కె *పేతురుక కిచ్చొ మెలయ్ మెలె, “తుయి యూదుడు జెర్మ యూదుడు నెంజిలో రితొ జియ ఎత్కిజిన్ తెన్ బెదితసి జలె, యూదుల్ జతి రితి జేవ్ జంక మెన యూదుల్ నెంజిలసక తుయి కిచ్చొక బలవంతుమ్ కెర్తసు!” మెన గోల కెర్తయ్.

యేసుకయ్ నంపజలిన్తెయి అమ్చి రచ్చన

15 జెర్మన్తె యూదుల్ జల ఆమ్, ఆగ్గుల్ నేన్ల పాపుమ్ కెర్లన జల యూదుల్ నెంజిలన నెంజిలె కి, 16 యేసుక్రీస్తుక నంపజలెకయ్ అమ్చి పాపుమ్ పుంచి ‘జయెదె’ మెన జానుమ్. ‘పున్నిమ్ జా అస్తి’ మెలి రితి ప్రబు దెకితి వరుమ్ ఆగ్గుల్ రితి ఇండితినతె కక్కయ్ దొర్కు జయె నాయ్ మెన అమ్ జాన, ఆగ్గుల్చి ఉప్పిరి నముకుమ్ నే తితె, క్రీస్తుకయ్ అమ్ నంపజలె అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అమ్క ‘పున్నిమ్ జా అస్తి’ మెలి రితి దేముడు దెకెదె మెన జానయ్, ఆమ్ కి క్రీస్తు జలో యేసుక నంపజా అస్సుమ్. 17 యూదుల్ నెంజిలసక ‘అమ్చి ఆగ్గుల్ రితి కెర్లి నాయ్ చి పాపుమ్ కెర్లన, జేవ్’ మెన అమ్చ యూదుల్ నంగితతి, గెద. జలె, ఎక్కి క్రీస్తుకయ్ అమ్ నంపజలె అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అమ్క ‘పున్నిమ్ జా అస్తి’ మెలి రితి దేముడు దెకెదె, మెలె అమ్ యూదుల్చ నంపజలన ఆగ్గుల్ రితి ములిలి రిసా యూదుల్ నెంజిలన తెన్ ఆమ్ కి పాపుమ్ కెర్లన జతసుమ్ మెనుక జలె, క్రీస్తుక ‘జొయ్యి పాపుమ్ కెరయ్లో’ మెనుక జతి. దస్సి మెన జోచి విలువ కడ్డిసి ఉచరుక పోన!

18 జలె, సేడ గెలిసి అన్నె ఆవ్ బందిలె అంక అవ్ పాపుమ్ కెర్లొసా జయిందె గెద? 19 కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ ఆగ్గుల్ రితి అగ్గె ఇండ తా, ‘రచ్చనక కామ్క నెంజె’ మెన, ఆగ్గుల్క నంప కెర్లి రితిచి తెడి జింక ములిలయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి రిసా జతసుమ్. 20 క్రీస్తు సిలువతె మొర్లిన్తె ఆవ్ బెద మొర అస్సి. కిఅప్పె అంచి సొంత జీవు జియి నాయ్. క్రీస్తుచి రిసా ఆవ్ జితసి, అన్నె, ఈంజ అగి ఆవ్ అప్పె జితిసి కిచ్చొ సెక్కిచి మెలె, అంక ప్రేమ కెర అంచి రిసా జోక జొయ్యి అర్పితుమ్ జా జోచి జీవు దా రచ్చించుప కెర్లొ దేముడు పుత్తున్చి ఉప్పిర్చి నముకుమ్కయ్ ఆవ్ జితసి. 21 దేముడు దయ కెర్లిన్క ‘సరిపుచుప జయె నాయ్’ మెలి రితి ఇండి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆగ్గుల్ వాట్ తుమ్చి పాపుమ్ పుంచి జా పున్నిమ్ జంక జతి జలె, క్రీస్తు ఆరికయ్ మొర గెలన్.

3

యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ సాలు

1 బుద్ది పిట్టవన్ల ఓ తుమ్ గలతియల్, తుమ్క కో ఇసి మోసిమ్ కెర అస్తి? యేసుక్రీస్తు సిలువతె మొర్లిసి తుమ్ సొంత దెకిల్ రితి జతి రితి తుమ్క సొస్తుమ్ దెకవ తిలయ్. మదెనె కిసి జా మోసిమ్ జలదు! 2 తుమ్క ఎక్కి పుసిందె; దేముడుచి యేసుచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అయ్లిసి కిచ్చొచి రిసా? ఆగ్గుల్చ కమొచి రిసా గే, యేసుక్రీస్తుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూన జోక నంపజలిన్చి రిసాయి గే? సుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజలిన్చి రిసాయి గెద. 3 తుమ్క ఎదిలి బుద్ది కి నాయ్ గే? ప్రబుచి ఆత్మకయ్ చెంగిల్ జంక దెర, మాన్సుచి సెక్కిచ కమొ తెన్ పూర్తి కెరనుక ఉచర్తసు గే? 4 ప్రబు తుమ్చితె జర్గు కెర్లిసి ఎత్కి ఆరి గే? ఏక వేల జా ఆరి జర్గు జంక జతి జలె. 5 జోచి ఆత్మ దా తుమ్తె జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లో కమొ కెర్లొసా, జలె, ఆగ్గుల్చి రిసా జెయిమ్ కెర్తయ్ గే, మాన్సుల్ జోవయించి సుబుమ్ కబుర్ నూన నంప కెర్లి రిసాయి జర్గు కెర్తయ్ గే, తుమ్ చెంగిల్ ఉచర. జోవయించి సుబుమ్ కబుర్ మాన్సు నూన నంప కెర్లి రిసాయి.

నముకుమ్ తితసకయ్ దేముడు ‘పున్నిమ్’ మెన దెకితయ్

6 దస్సి అమ్చొ పూర్గుమ్చొ అబ్రాహామ్చి రిసా రెగ్గ అస్సి. కిచ్చొ మెన మెలె, “దేముడు ప్రబుచి కోడు జో నంప కెర్లన్చి రిసా జోక ‘పున్నిమ్ జా అస్తి’ మెలి రితి జోచి దయక జో దెకిలో” మెన రెగిడ్లిసి. 7 జా కోడుతె కిచ్చొ రుజ్జు డీస్తయ్ మెలె, ప్రబుక నంపజతసయ్ అబ్రాహామ్చ పుత్తర్లు జవుల. 8 దస్సికయ్, జోవయించి నముకుమ్చి రిసా యూదుల్ నెంజిలసక దేముడు జోక ‘పున్నిమ్ జా అస్తి’ మెలి రితి దెకెదె మెనయ్ *మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్తె అగ్గె తెంతొ రెగ్గ అస్సి. అగ్గెయ తెంతొ అబ్రాహామ్క సుబుమ్ కబుర్ నంగిలి కోడుతె, †“తుచి వంసుమ్ వాట్ దేసిమ్లు ఎత్కిక చెంగిల్ వరుమ్ దొర్కు కెరిందె” మెన జో దేముడు రెగిడ్లి కోడు. 9 జలె, ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ రుజ్జు జతయ్ మెలె, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తితస కో జవుల గే, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలో అబ్రాహామ్ తెన్ జోవయింక కి ప్రబుచి దీవెన దొర్కు జతయ్.

క్రీస్తు జా సిచ్చ తెంతొ అమ్క విడ్డల్ కెర అస్సి

10 ‘ఆగ్గుల్ రితితె అమ్చి రచ్చన’ మెన ఉచరంతన జలె, నాసెనుమ్ జతి, సిచ్చుచి సాపెనతె దెర్ను సేడ అస్తి. కిచ్చొక

§ 2:20 2:20 నెంజిలె, ‘అప్పె ఆవ్వి జియి నాయ్, గని క్రీస్తుయి అంచి పెట్టి జతయ్చి రిసా ఆవ్ జతసి’, అన్నె.... * 3:8 3:8 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్గయ్లో ఆగ్గుల్ మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్కి బైబిల్తె అగిచి పావ్ పుస్తకుమ్తె రెగ్గయ్ జా అస్సి. ఈంజ దెకవుక మెన కుసియ బాసత నొయి ప్రమానుమ్తె మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్గవ అస్సి. † 3:8 3:8 అదికాండుమ్ 12:3, 18:18, 22:18.

మెలె, మోసే పూర్ణమచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్నల్ రెగిడ్డి రితి,

‡“మోసే పూర్ణమచొచి అత్తి దేముడు రెగ్గయల ఆగ్నల్తె రెగ్గయలి ఎత్తి ఆగ్న కో పూర్తి నిదానుమ్ నే కెరై, నాసెనుమ్ జతి ఆవ్ దిలి సిచ్చతె గెచ్చుల”

మెన సెలవ్ రెగ్గ అస్సె. 11 జలె, కిచ్చో రుజ్జు డిస్తయ్ మెలె, ఆగ్నల్ రితి కెర్తిసి జో దేముడుచి మొక్కె కేన్ మాన్సుచి పాపుమ్ పుంచె నాయ్, జోవయింక పున్నిమ్ దెయె నాయ్.

కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కొడొతె కిచ్చొ రెగ్గ అస్సె మెలె,

*“కో పున్నిమ్ మాన్సుల్ జవుల గే, జెవ్వి నముకుమ్ జా జివుల”

మెన రెగ్గ అస్సె. 12 దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్నల్ తెన్ తిలి నముకుమ్చి రిసా నాయ్, గని జా ఆగ్నల్చి కో ఇండుల గే జేవ్ జివుల.

†“జా ఆగ్నల్ రితి కో జలె పూర్తి నిదానుమ్ కెరుల గే, జెవ్వి జేవ్ ఆగ్నల్చి సెక్కిక జివుల”

మెన రెగ్గ అస్సె. గని కోయి పూర్తి నిదానుమ్ కెరుక నెత్తిర్తి.

13 జలె, క్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చ వయన, ఆగ్నల్ రితిచి జా సిచ్చచి సాపెన తెంతో అమ్క నెతోవ కెర విడ్డల్ కెర అస్సె. అమ్చి పాపుమ్ జో వయిలి కోడుక కిచ్చొ రుజ్జు మెలె,

‡“సిలువతె ఒడొయ్ జా మొర్తి సిచ్చ జతో ఎత్తి మాన్సుచి సాపెన వయెదె”

మెన దేముడుచి కొడొతె రెగ్గ అస్సె. 14 జో అమ్చి పాపుమ్ కిచ్చొక వయిలన్ మెలె, అమ్చొ అబ్రాహామ్ పూర్ణమచొక దిలి రచ్చన వరుమ్ జో క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి నముకుమ్ తెన్ యూదుల్ నెంజిలసక కి దొర్కు జవున్ మెన, దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ నెరవెర్చువ జవున్ మెనయ్.

ఆగ్నల్ వాట్ నాయ్, గని దేముడుచి ప్రమానుమ్ వాట్ రచ్చన

15 ఓ బావుడ్డు, మాముల్ మాన్సుల్ తెన్ జర్లు జతిన్చి ఏక టాలి ఉచరుమ. కేన్ జవున్ మాన్సుచి అత్తి దెతిసి కిప్రమానుమ్, సాచుల్చి మొక్కె జలి పిమ్మటి, కోయి వేర మాన్సు జా మార్పువ కెరుక జయె నాయ్. ‘కామ్క నెంజె’ మెనుక జయె నాయ్, కిచ్చొ వేరచి బెదవుక జయె నాయ్. 16 జలె, అబ్రాహామ్క చి జోచి సెకుమ్తె పడ్డొ జెర్కుక తిలోసొకయ్ దేముడు ప్రమానుమ్ కెర సంగిలన్. ఒగ్గరిజిన్క సంగితి రితి, “తుచి సెకుమ్తె జెర్కుక తిలసక” మెన జో రెగిడ్డిన్తె నాయ్. ఎక్కిలొయిచి రిసా సంగితి రితి;

“తుచి సెకుమ్తె జెర్కుక తిలోసొక” మెన రెగ్గ అస్సె. కచి రిసా మెలె, క్రీస్తుచి రిసాయి.

17 జలె, ఆవ్ సంగితి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, అగ్గె అబ్రాహామ్చి మొక్కె దేముడు జేవ్ ప్రమానల్చి కోడు సంగ ముద్ద దిలన్. ఒత్త తెంతో, చెత్తర్ పుంజొ ముప్పుయ్ వెర్కుల్ గెలెకయ్ జో ఆగ్నల్ రితి దిలన్. జో అగ్గె సంగ తిలి ప్రమానుమ్క, కామ్క నెంజె రితి పడ్డొ అయల ఆగ్నల్ మార్పువ కెరుక నెత్తిర్తి. 18 జలె, దేముడు దెతి వాట దొర్కు జతి వరుమ్ ఆగ్నల్ వాట్ జెతి జలె, జోచి ప్రమానుమ్ కామ్క నెంజెతి, గని ప్రమానుమ్ వాట్కయ్ అబ్రాహామ్క జోచి దయ తెన్ వరుమ్ దిలన్.

19 దస్సి జలె, ఆగ్నల్ రితి కిచ్చొ కామ్క జెతయ్? కిచ్చొ మెలె, రచ్చన వరుమ్చి దేముడు సంగిలి ప్రమానుమ్ నెరవెర్చువ కెర్తొ జెర్కుక తిలోసొ నే అయలి మదెనె కామ్క అయలి; మాన్సుల్చి బుద్దిక ‘పాపుమ్చి’ మెన రుజ్జుల్ దెకయ్తె తతి రిసా అయలి. పడ్డొ, మదెనె జతో మాన్సు జలో మోసేచి అత్తి దూతల్ జేవ్ ఆగ్నల్ దిల. 20 జలె, ఆగ్నల్ దిలిన్తె దూతల్, మోసే, మదెనె జల, గని అగ్గె తెంతో చి ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జలె, దేముడు, సొంత, కోయి మదెనె నే జతె జా ప్రమానుమ్ దిలో, దేముడు ఎక్కిలో.

21 జలె, దేముడుచ ప్రమానల్క జో దిల జేవ్ ఆగ్నల్ విరోదుమ్ అస్తి గే? నాయ్. *వరలోకుమ్తె అమ్ బెదితి రచ్చన దెతి సెక్కిచి ఆగ్న జో దెతో జలె, అమ్ పున్నిమ్ జతి రచ్చన నిజమి ఆగ్నల్ వాట్ దొర్కు జతి. 22 గని దేముడుచి కొడొ సదు కెర్తొ కిచ్చొ రుజ్జు డిస్తయ్ మెలె, ఎత్తి కి పాపుమ్తె దెర్కు సేడయ్ అస్తి; జేలి జలి రితి; చి ఎత్తి జోవయించి సిచ్చ వయుక అస్సి. కో యేసుక్రీస్తుక నంపజవుల గే, జా పాపుమ్ జా సిచ్చ తెంతో జెవ్వి రచ్చించువ జా మెన దేముడు ప్రమానుమ్ సంగ తిలో.

23 జలె, యేసుక నంపజతి వాటు నే జెతె అగ్గె, ఆగ్నలి అమ్క ముద్దొ కెర్తె తిల. యేసుక నంపజా రచ్చించువ జతి జా వాట్ డిసిల్ ఎదక ఆగ్నలి అమ్క జేలి కెర తిల.

24 దస్సి, క్రీస్తు అయలి సమయుమ్ ఎద ఆగ్నల్ అమ్క ఇండయ్తోసొ జలి రితి జా, అమ్క ముద్దొ కెర్తె తిల; జో అయలె, జోచి ఉప్పిరి అమ్చి నముకుమ్ తిలె, దేముడుచి ఆసచి రిసా జా నముకుమ్ వాట్కయ్ అమ్క పున్నిమ్ దొర్కు జవున్. 25 గని, యేసుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ వాటు దొర్కు జలి తెంతో, జా ఇండయ్తోసొ జతి ఆగ్నల్చి ముద్దొతె అమ్ నాయ్. 26 కిచ్చొక మెలె, †క్రీస్తు జలో యేసుచి

‡ 3:10 3:10 ద్విత్వీయాపదేశ కాండుము 27:26. § 3:11 3:11 హాబక్కుకు 2:4. * 3:11 3:11 ఈంజొ కోడుచి అర్దుమ్ దిగు తెన్ సంగిలె, ఇసి జయెదె: ప్రబుచి ఉప్పిరి కో నముకుమ్ తివుల గే, జోవయించి నముకుమ్చి రిసా జోవయించి పాపుమ్ పుంచ జోవయింకయ్ ‘పున్నిమ్’ మెలి రితి జో దెకెదె, చి రచ్చించువ జా జివుల. † 3:12 3:12 లేవీయకాండుమ్ 18:5. ‡ 3:13 3:13 ద్విత్వీయాపదేశ కాండుము 21:23. § 3:15 3:15 అష్ట * 3:21 3:21 నెంజెలి జివు దెతి సెక్కిచి ఆగ్న.... † 3:26 3:26 ‘క్రీస్తు’ మెలె, పూర్ణమ్ తెంతో ‘తెద్రయిందె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సంగిలో దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా.

ఉప్పిరచి తుమ్చి నముకుమ్చి రిసాయి, జోవయించి తెడి తుమ్ ఎత్కిజిన్ దేముడుచ పుత్తర్లులు జలదు. 27 మెలె, క్రీస్తుచ సొంత మాన్సుల్ జతి గుర్తుక తుమ్తె కో బాప్తిసుమ్ నజన అస్సున్ గే, నొవ పాలల్ గలన్లి రితి క్రీస్తుక గలన అస్సున్. 28 దస్సికయ్, తుమ్చితె 'యూదుడు' మెన, 'గ్రీసుడు' మెన, 'గొతిమాన్సు' మెన, 'గొతి నెంజిలో మాన్సు' మెన, 'మున్సుబోద' మెన, 'తేర్బోద' మెన, తేడల్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ ఎత్కిజిన్ క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి ఎక్కి జా అస్సున్. 29 తుమ్ క్రీస్తుచ మాన్సుల్ జలదు మెలె, 'ఒగ్గర్జిన్ తుచ పుత్తర్లు రిత జవుల' మెన దేముడు అబ్రాహామ్క సంగిలన తూమ్ జా అస్సున్, జో అబ్రాహామ్చి వాట తుమ్కయ్ కి సేడ్తయ్.

4

దేముడుచి దయచి రిసా జోచ పుత్తర్లు

1 జలె, ఆవ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, ఎజోమానిచొ పుత్తుసి బాల తతె, గొతిమాన్సుచి రితి దాకు జా అబ్బొన్చి తెడి తయెదె; అబ్బొన్చి ఆన్సి ఎత్కి జోచి ఆన్సి జయెదె మెలె కి. 2 జా మదెనె, అబ్బొన్సి అగ్గె తెంతో రెగిడ్లి దీసి ఎద, జో ఉబెడొ జోక దెకిత వెల్లెల మాన్సుల్చి, ఇండయ్తోసాచి, ముద్దొచి తెడి తయెదె. 3 అమ్చి తెన్ కి దస్సి, ఆత్తుక అమ్ బాలబోదల్ రిత తిలె పొది, మాములుమ్ ఈంజ లోకుమ్చి, బాలబోదల్ అర్దుమ్ కెరంతి ఎదిలి గ్యానుమ్క గొతిమాన్సుల్ రిత జా తిలమ్. 4 గని కాలుమ్ బెర్లు జా అయ్లి పొది, దేముడు జోచొ సొంత పుత్తున్క తేర్బోదచి పెట్టి జెర్మయ్లి రితి, ఆగ్గుల్ రిత యూదుల్తె జెర్మయ్లి రితి ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లన్. 5 కిచ్చొక మెలె, ఆగ్గుల్చి తెడి అమ్ తిలనక జా ఆగ్గుల్ రితి పాపుమ్ వయడ్లిసి తెంతో నెతోవ గెల ములయ్లో మెనయ్, అమ్ ఎత్కిజిన్ నంపజలనక 'అంచ పుత్తర్లు జతు' మెనయ్, జో దేముడు అబ్బొన్సి జోచొ పుత్తున్క తెద్రయ్లన్. 6 పడ్తొ తుమ్క 'జేవ్ కి నిజుమి జోవయించ పుత్తర్లు జల' మెన అమ్ జాన్లి రిసా, దేముడు జోచొ పుత్తున్చి ఆత్తు అమ్చి పెట్టి తెద్రవ అస్సె, చి జా కోడు ఒప్పన్తి సర్దక 'ఓ బ, ఓ బ' మెన అమ్ జోక ఉంక్రయ్తనుమ్. 7 దస్సి, దేముడుచి దయచి రిసా, తుమ్ అప్పె తెంతో అగ్గెచి రితి గొతిమాన్సుల్ నెంజుసు. జోచ పుత్తర్లు జా అస్సున్, చి జోచ పుత్తర్లు జలదు మెలె, జోచి రాజిమ్తె తుమ్క వాట అస్సె.

గలతియుల్క జాగర్దు సంగిలిసి

* 4:10 4:10 జేవ్ యూదుల్ నెంజిలనచ సిస్టల్తె దన ఆగ్గుల్ తవుల, యూదుల్చి అలవాట్తె కి దన ఆగ్గుల్ తిల మెనుక జయెదె. జేక, జేవ్ గలతియుల్చ నంపజలన యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్తుతి కెరంతిసి గట్రచ ఆగ్గుల్క బిలె, జోవయించి అగ్గెచి రితచ ఆగ్గుల్తె, మెలె, ఈంజ జా కెర్లె గార్ మెంత ఈంజ జా కెర్లె పున్సిమ్ మెంత ఆగ్గుల్తె అన్నె దెర్లు సేడ్లి రితి జతయ్. † 4:12 4:12 జో యూదుడు జెర్మిలెకి, జోవయింతెన్ బెద జోవయించి రితి జా తిలన్. జేక, జేవ్ జోవయింక దెక జోతె ఇదిల్ సికుక జయెదె.

8 అగ్గెయి, దేముడుక తుమ్ నేన్లి పొది, 'దేముడ్లు' మెన దేముడ్లు నెంజిలనక గొతిమాన్సుల్ రిత జా తిలదు. 9 గని, అప్పె, తుమ్ దేముడు తెన్ బెదిలి తెంతో, మెలె, జో తుమ్క కి బెదవన్లి తెంతో, తుమ్ జోచ గొతిమాన్సుల్ రిత అన్నె జంక ఇన్సుమ్ జలి రితి జా, కిచ్చొక దన ఎద్దరె సెక్తి నెంజిల కమొతె అన్నె బెదిల్ రితి జంక దెర్లను? 10 దీసిక, జోనుక, కాలుమ్క, వెర్లుక కిచ్చొ కారిమ్లు కెర్లె కామ్క జెయెదె మెన *జాడ్లు వయడ్త ఆగ్గుల్తె తుమ్ అన్నె దెర్లు సేడ్తను! 11 జాకయ్, 'దన అల్లర్ తెంతో విడ్డల్ జతు' మెన తుమ్చి రిసా ఆవ్ సైమ సేడ్లిసి ఎత్కి ఆరి పాడ్ జా గెతయ్ మెన ఆవ్ బితసి.

వవులుచి రిసా గలతియుల్ అన్యానుమ్

12 ఓ బావుడ్లు, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, తూమ్ అంచి రితి జా. ఆవ్ కి తుమ్చొ రితో జా అస్సి.†

ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలి పొది, తుమ్ అంక కిచ్చొ పొరపాట్ కెర్లు నాయ్. 13 అంచి అగి ఏక్ బాద తిలి రిసాయ్, తుమ్తె తెదొడి తా సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక అంక వాట్ అయ్లి మెన జాన్సు. 14 తెదొడి అంచి బాద తుమ్క అల్లర్ కెర్లె కి, అంక ఆనున్ నాయ్, నిస్కారుమ్ దెకున్ నాయ్, గని దేముడుచొ దూత ఎక్కిలో జో, నెంజిలె 'క్రీస్తుయేసు రితో' మెలి రితి అంక దెక, మరియాద కెర్లదు. 15 జలె, అంచి రిసాచి తుమ్చి తెదొడిచి సర్ల అప్పె కేతె? తెదొడి అంచి బాద చి రిసా, తెర్లె తుమ్చ సొంత అంకివొ కడ కెర అంక దెతదు మెన ఆవ్ సాచి సంగితసి. 16 దస్సి జలె, మదెనె "ఆగ్గుల్ వయడ్తి జాడు వయ్తిన్తె తుమ్ అన్నె గెచ్చు పొరపాట్ జతను" మెన తుమ్క ఆవ్ సత్తిమ్ సంగిలి రిసా 'తుమ్క విరోదుమ్ జా అస్సె' మెన అంచి రిసా ఉచర్లను గే?

17 ఆగ్గుల్క నంపజా బలవంతుమ్ కెర్లన, జలె, తుమ్క పులయ్తతి; గని బుద్ది నెంజిలి కామ్ ఉచరయ్ దస్సి కెర్లతి. మెలె, జోవయింకయ్ తుమ్ వెల్లో మెన దెకుక జోవయించి ఆస, చి అంక తుమ్క దూరి కెరుక ఉచర అస్సి. 18 చెంగిల్ కామ్క, జలె, మాన్సు అమ్క మెన్సిలె చెంగిలి. అంక, జలె, ఎక్కి ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలె పొది నాయ్, గని ఆవ్ ఉట్ట అయ్లి పొది కి సర్ల తెన్ దెకితదు, జలె, సర్ల జతయ్. 19 ఓ పుత్తర్లు, క్రీస్తు తుమ్ ఇండితి రితితె సరిగా డీస్తి ఎదక అన్నె అంక బోద పాయితి తేర్బోదచి రితి నొప్పి! 20 తుమ్చి తెన్ ఆవ్ అప్పె తంక జతి, జలె, తుమ్క 'నాయ్, నిదానుమ్ అస్తి' మెన ఆవ్ రుజ్జు దెకుక జతి, జలె, సర్ల జతయ్. మదెనె, తుమ్చి రిసా కిచ్చొ కెరుక గే ఆవ్ నేన గెచ్చు అస్సి.

గొతిమాన్సు గొతి నెంజిల్ మాన్సు

21 దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి రితిచి తెడి తంక తుమ్ ఇస్తుమ్ జలస అంక జబాబ్ సంగ. దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్తె తిలిసి సూన్సు నాయ్ గే? 22 ఒత్త రెగిడ్డిసి ఏక్ కిచ్చొ మెలె, అబ్రాహామ్క దొగు పుత్తర్లు తిల. ఎక్కిలో హాగరు మెలి గొతిమాన్సుచి పెట్టి జెర్మిలన్. అన్నెక్కో, జలె, తేర్చి జలి సారాచి పెట్టి జెర్మిలన్. 23 జా గొతిమాన్సు జలి హాగరు చి పెట్టి జెర్మిలోసా, జలె, †మాన్సుచి ఇస్తుమ్కయ్ జెర్మిలన్. గని, తేర్చి జలి సారాచి పెట్టి జెర్మిలోసా, జలె, దేముడు సంగిలి కీప్రమానుమ్చి రిసా జెర్మిలన్.

24 ఈంజ మత్తెలి, జలె, అమ్క టాలి దెకయ్తయ్. ఈంజేవ్ దొగుల తేర్బోదల్క దెకిలె, దేముడు సంగిల దొన్ని ప్రమానుమ్చి రితి జతయ్. ఏక్ ప్రమానుమ్ జో సీనాయి డొంగురతె ఆగ్గుల్ దిలిన్చి ప్రమానుమ్. అన్నెక్ ప్రమానుమ్, హాగరు మెలి జా గొతిమాన్సుచి రితి జా, గొతి జత మాన్సుల్ పాయితయ్. 25 అరేబియ దేసిమ్చి సీనాయి డొంగురతె దిలి ఆగ్గుల్క టాలి జతయ్. జలె, అప్పె ఈంజ లోకుమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్క కి టాలి జయెదె. కీసి మెలె, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్, యూదుల్ జల జేవ్చ బోదల్ తెన్, ఆగ్గుల్క గొతి జా అస్సె. 26 గని సారా టాలి జలి పరలోకుమ్ తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్, జలె, గొతి జలిసి నెంజె. యేసుప్రబుక సంపజలసక జయ్యి అయ్య. 27 సారాక చి హాగరుక జర్లు జలిన్చి రిసా దేముడుచి కొడతె రెగిడ్డి రితి, *†గొడ్డు జలి తేర్బోద, తుయి సర్ల జా!

†నొప్పల్ నే జలి తేర్బోద, తుచి సర్లక కేక్ గలు!
కిచ్చొక మెలె, కీమున్సున్ తెన్ అగ్గె తెంతో బోద పాయిలి గొతిమాన్సుచి కంట, జా గొతిమాన్సు నిస్కారుమ్ దెకిలి అగ్గె బోదల్ నెంజిలి

*తేర్బోదక
అన్నె ఒగ్గర్జిన్ †పుత్తర్లులు జెర్మ అస్తి.”

28 అబ్రాహామ్చి తేర్చి జతి సారాక “తుచి పెట్టి అబ్రాహామ్క సంతానుమ్ దెయిందె” మెన దేముడు సంగ తిలన్. జా ప్రమానుమ్క జెర్మిలోసా ఇస్సాకు. జలె, బావుడ్లు, ఇస్సాకుచి రితి, అమ్ యేసుక సంపజలస ప్రమానుమ్చి రిసాచ బోదల్ జలమ్. 29 జలె, జా పొది, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి ఇస్తుమ్క జో జెర్మయ్లో ఇస్సాకుక, మాన్సుచి ఇస్తుమ్క జెర్మిలో హాగరు చి పెట్టిచొ ఇష్టాయేల్ అల్లర్ కెర్తె తిలన్. అప్పె కి, ఆగ్గుల్ రితి గొతి జలి

‡ 4:23 4:23 ఆదికాండుమ్ 16:1-5. సంతానుమ్ నెంజితికయ్, ‘అంచి గొతిమాన్సు హాగరు తెన్ సంతానుమ్ పాయి’ మెన సారా మున్సున్ జలి అబ్రాహామ్క సికడ్డన్, చి హాగరు పుత్తు పాయి సారాక నిస్కారుమ్ దెకుక దెర్లన్. § 4:23 4:23 ఆదికాండుమ్ 17:15-19. * 4:27 4:27 యెసయా పుస్తకుమ్ 54:1. † 4:27 4:27 సారా. ‡ 4:27 4:27 సారా. § 4:27 4:27 హాగరు. * 4:27 4:27 సారా. † 4:27 4:27 యేసుక్రీస్తుక సంపజలి ఎత్తి మాన్సు ఆత్మక అబ్రాహామ్చి గొతి నెంజిలి సంతానుమ్ జవుల. జోవయిచి రిసా ‘ఒగ్గర్జిన్ పుత్తర్లులు’ మెన పవులు ఇన్నె సంగితయ్. ‡ 4:30 4:30 ఆదికాండుమ్ 21:10. § 4:30 4:30 యేసుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలసకచి టాలి. * 4:30 4:30 ఆగ్గుల్చి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ ఆగ్గుల్క గొతిమాన్సుల్క చి టాలి.

రితి జా ఆగ్గుల్చి రితి సేవ కెర్తస జా గొతి ప్రమానుమ్ తెంతో విడ్డల్ జల సంపజలసక అల్లర్ కెర్తతి. 30 గని, దేముడుచి కొడతె రెగ్డయ్లిసి కిచ్చొ మెలె,

‡“గొతిమాన్సుక చి జేవ్ తెన్ జేవ్చొ పుత్తున్క ఉదడ గెలు. కిచ్చొక మెలె, గొతి నెంజిలి మాన్సుచొ కీపుత్తున్క దొర్కు జతి వరుమ్తె

గొతి తిలి మాన్సుచొ *పుత్తున్క వాట నాయ్”
మెన రెగిడ్డి కోడు. 31 జలె, బావుడ్లు, అమ్ యేసుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలస గొతిమాన్సుల్చ బోదల్ నెంజుమ్. గొతి నెంజిలి మాన్సుల్చ ఆము.

5

యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి రిసా పవులు తీర్పు సంగిలిసి

1 అమ్క ‘ఆగ్గుల్ ప్రమానుమ్చి గొతి సేవ తెంతో విడ్డల్ జలి రితి ఇండుత్’ మెనయ్, క్రీస్తు అమ్క విడ్డల్ కెర అస్సె. జాకయ్, తుమ్ జోవయిచి తెడి డిట్టుమ్ తా, ఆగ్గుల్క గొతిమాన్సుల్ రిత జతిన్తె అన్నె దెర్లు సేడ నాయ్.

2 జలె, ఆవ్ పవులు తుమ్క కిచ్చొ మెంతసి మెలె, యూదుల్ జతి గుర్తుచి జా సున్నతి తుమ్ కెరన్లె, క్రీస్తుక విరోదుమ్ జలి రితి, చి క్రీస్తు ఆరి దొర్కు కెర్లి రచ్చసక తుమ్ నే విలువ దిలి రితి జయెదె. 3 జా సున్నతి కెరనుక ఉచర్తొ ఎత్తి మాన్సుక ఆవ్ కిచ్చొ రుజ్జు సంగితసి మెలె, యూదుల్చ ఆగ్గుల్చి ఎత్తి కోడు జో మాన్సు నిదానుమ్ కెరుక అస్సె, కెరుక ఒప్పస అస్సె. 4 ‘యూదుల్చ ఆగ్గుల్ వాట్ అమ్క పున్నిమ్ దొర్కు జయెదె, అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చాదె’ మెన కో ఉచర్తసు జలె, తుమ్ క్రీస్తుక విరోదుమ్ జలి రితి జా ముల అస్సన్. మెలె, జోచి దయ వాటు దొర్కు జలి రచ్చసచి తెడి తెంతో ఎట్టొ సేడ అస్సన్.

5 అమ్ ఎక్కి ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ, అమ్చి పెట్టి దిలి జోచి ఆత్మ తెన్, జొయ్యి అమ్చి పాపుమ్ పుంచ అస్సె, చి జోచి పున్నిమ్చి రిసా దయిరిమ్ తెన్ రకితనుమ్.

6 క్రీస్తుచి తెడి తిలె, యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలె లాబుమ్ నాయ్, నే కెరన్లె నస్తుమ్ నాయ్. జా కెరంతిన్తె నే కెరంతిన్తె కిచ్చొ నాయ్. గని కిచ్చొ కామ్క జెతయ్ మెలె, ఎక్కి క్రీస్తుకయ్ సంపజితిసి, చి ప్రేమ ఇండితిన్తె జా నముకుమ్ దెకయ్తిసి.

7 తుమ్ అగ్గెయి నముకుమ్తె ఇండితె తిలదు. ప్రబుచి దయ వాటుచి రచ్చసచి సత్తిమ్ తెన్ బెదితి రితి తుమ్

‡ 4:23 4:23 ఆదికాండుమ్ 16:1-5. సంతానుమ్ నెంజితికయ్, ‘అంచి గొతిమాన్సు హాగరు తెన్ సంతానుమ్ పాయి’ మెన సారా మున్సున్ జలి అబ్రాహామ్క సికడ్డన్, చి హాగరు పుత్తు పాయి సారాక నిస్కారుమ్ దెకుక దెర్లన్. § 4:23 4:23 ఆదికాండుమ్ 17:15-19. * 4:27 4:27 యెసయా పుస్తకుమ్ 54:1. † 4:27 4:27 సారా. ‡ 4:27 4:27 సారా. § 4:27 4:27 హాగరు. * 4:27 4:27 సారా. † 4:27 4:27 యేసుక్రీస్తుక సంపజలి ఎత్తి మాన్సు ఆత్మక అబ్రాహామ్చి గొతి నెంజిలి సంతానుమ్ జవుల. జోవయిచి రిసా ‘ఒగ్గర్జిన్ పుత్తర్లులు’ మెన పవులు ఇన్నె సంగితయ్. ‡ 4:30 4:30 ఆదికాండుమ్ 21:10. § 4:30 4:30 యేసుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలసకచి టాలి. * 4:30 4:30 ఆగ్గుల్చి ఉప్పిరి నముకుమ్ తియ ఆగ్గుల్క గొతిమాన్సుల్క చి టాలి.

ఇండితిసి కో అడ్డు కెర్ల? 8 జా సున్నతి కెరంతి ఆగ్గుల్చి రితి అప్పె ఉచర్తి కామ్ తుమ్క బుకార్లొ క్రిస్తు సికడ్లిసి నెంజె.

9 జాగర్ల, పాకుమ్తె ఇదిలిదిల్ పులయ్తి పీట్ సేడ తిలె, ఒండి పాకుమ్ పుల గెచ్చెదె, గెద.

10 జలె, తుమ్క 'అంచి కంట వేర ఉచర్తి నాయ్' మెన, ప్రబుచి తెడి అంక దయిరిమ్. అన్నె, తుమ్క సిక్కు కెర్తొసా, జో కొన్సొ జలెకి, జోచి పాపుమ్చి సిచ్చ జో వయెదె.

11 బావుడ్లు, ఆవ్ అప్పెక 'యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతితె, యూదుల్ జతిన్తె రచ్చన' మెన సికడ్లిసా ఆవ్ జతయ్ జలె, కిచ్చొక జేవ్ అంక అల్లర్ కెర్తతి? ఆవ్ అప్పెక దస్సి సికడ్లయ్ జలె, 'యేసు సిలువతె మొర్లిసి అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తిన్క సాలు' మెన ఆవ్ సంగుక నెంజితి, చి జోవయింక నొప్పి దెతయ్ నాయ్. 12 జలె, తుమ్క సిక్కు కెర్తన జోవయింక జెచ్చి ఒండి కుటవన గార్ కెరంతు, మెన ఆవ్ ఉచర్తసి!

యేసుక నంపజలన ప్రబుచి ఆత్మక ప్రేమతె ఇండుక

13 'ఆగ్గుల్చి ప్రమానుమ్క గొతి సేవ తెంతో విడ్డల్ జలి రితి ఇండుత్' మెన ప్రబు తుమ్క బుకార్లన్, బావుడ్లు. గని 'ఆగ్గుల్చ గొతిమాన్సుల్ నెంజుమ్, చి ఆగ్గెక ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఇండుక జయెదె' మెన తుమ్ ఉచర నాయ్, గని ప్రబుచి ప్రేమ తెన్ తా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో సేవ కెర్తె తా.

14 కిచ్చొక మెలె, దేముడు మోసె తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ ఎత్కి ఎక్కి ఈంజ కోడుతె బెదితయ్. కేన్ కోడుతె మెలె, * "తుమ్కయ్ తూమ్ కెర్తి ప్రేమ కెరంతసు గే, పక్కయ్చొక తుమ్ తెర్తి ప్రేమ కెరుకయ్"

మెన రెగిడ్లి కోడు. 15 గని తుమ్ కుస్సిదుమ్ తెన్ తా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చల్ల చుల్లి రితి జతసు జలె, తుమ్ ఎత్కిజిన్ ఎక్కిలోచి అత్తి ఎక్కిలో ఆత్మక నాసెనుమ్ నే జతి రితి జాగర్ల తెన్ తా.

16 జలె, ఆవ్ కిచ్చొ సంగితసి మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్కిక ఇండ, తుమ్చి ఆగ్గెచ ఆసల్ జర్గు కెర్తి రితి ఇండుక పోన. 17 కిచ్చొక మెలె, అమ్ మాన్సుల్చి ఆగుచ ఆసల్, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక విరోదుమ్ జతయ్, అన్నె, మాన్సుచి ఆగ్గెచ ఆసల్క జోచి ఆత్మచి ఇస్టుమ్క విరోదుమ్ జతయ్, చి రిసా జేవ్ దొన్ని యుద్దుమ్ రితి కెరంతిన్తె తుమ్ నెడిమి సేడ, తుమ్ ఇస్టుమ్ జలిసి జర్గు కెరుక నెతుర్పు. 18 గని తుమ్ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్కిక ఇండితసు జలె, దేముడు మోసె తెన్ దిలి ఆగ్గుల్ తెడిచ మాన్సుల్ నెంజున్.

19 జలె, మాన్సుచి ఆగ్గెచ ఆసల్ రితి ఇండితిన్తె ఇనచ తయెదె మెన కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా ఎత్కిజిన్ చినుక జయెదె మెలె, లంజెకమొ, లంజెబుద్ది, ఆగ్గెచి ఆస ముద్దొ

నే కెరంతిసి, 20 బొమ్మల్క జొకర్తసి. అన్నెక్ కిచ్చొ మెలె, మెంగిర్తిసి, దోసుమ్ గట్ట కెర్తిసి, గుర్తుయ్ గట్ట వెసితిసి, దస్సిచి. పడ్డొ, విరోదుమ్, కొణొ జాజవ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో గగ్గొల్ జతిసి, గోసబుద్ది, కోపుమ్, గార్ ఆసల్, జట్టు జతిసి, ఎక్కిలో ఉచర్తిన్చి ఉప్పిరి అన్నెక్కో నిస్కారుమ్ ఉచర్తిసి, 21 గోసల్ కెర్తిసి, మచ్చితిసి, 'నర్ల కెర్తసుమ్' మెన వెట్కారుమ్ జతిసి, దస్సు కమొ. దసచ పోన. ఆవ్ అగ్గె తెంతో జాగర్ల సంగిల్ రితి, అప్పె కి తుమ్క కిచ్చొ జాగర్ల సంగితసి మెలె, దస కమొ కెర్తన జలె, దేముడుచి రాజిమ్తె జోవయింక కిచ్చొ వాట తయె నాయ్.

ప్రబుచి ఆత్మపలితుమ్ దెర్త కమొ

22 గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి తిలె, కిచ్చొ పలితుమ్ దెరెదె మెలె, ప్రేమ, సంతోసుమ్, సేంతుమ్, ఒగ్గర్ సేంతుమ్, దయ దర్ముమ్, చెంగిల్ బుద్ది, నముకుమ్, ఓర్పువ జా మెత్తన తతిబుద్ది, దర్ముమ్ నిదాసుమ్ బుద్ది, 23 గవురుమ్ నే దెకన్తె అన్నె మాన్సుల్క మరియాద దెకితిసి, ముద్దొ కెరంతిసి. ఇనచక కేన్ ఆగ్గు కి పోన మెనె నాయ్. 24 అన్నె, క్రిస్తు జలొ యేసుక నంపజా సొంత జల మాన్సుల్, జోవయించ ఆగ్గెచ పాపుమ్చి బుద్దిచి సొంత ఆసల్ క్రిస్తు మొర్లి సిలువతె గల ముల దా అస్సి.

25 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ జీవ్ జా అస్సుమ్ జలె, జోచి ఆత్మసెక్కిక దస్సి ఇండుమ. 26 దస్సి, అమ్చి పెట్టి కిచ్చొ గవురుమ్ ఉచరనుక పోన. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కోవల్ కెరవుక పోన, ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి ఎక్కిలో గోసల్ జంక పోన.

6

ఎత్కిక చెంగిల్ కెర్తిన్చి

1 బావుడ్లు, తుమ్తె కేన్ మాన్సు కిచ్చొ పాపుమ్తె దెర్పు సేడ అస్సి జలె, జో అన్నె బుద్ది జతి రితి, తుమ్ ఆత్మ వడ్డిలన జోవయింక బమ్మ నే కెర్తి బుద్ది తెన్ జోవయింక చెంగిల్ వాటు దెకవ. పడ్డొ, తుమ్ సొంత పాపుమ్ నే సేడ్డి రితి, జాగర్ల దెకన. 2 ఎక్కిలోచ జాడ్లు అన్నెక్కో వయితి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడు తా. దస్సి కెర్తె, ప్రేమచి రిసాచి క్రిస్తు దిలి *ముక్కిమ్ ఆగ్గు నెరవెర్పువ కెర్తె. 3 కిచ్చొక మెలె, కో జలెకు ఆరిచొ జాఁ తా, జోక జొయ్యి నిసాన్లొ మాన్సు మెన ఉచరంతయ్ గే, జోక జొయ్యి మోసిమ్ కెరంతయ్. 4 జాకయ్, ఎత్కి మాన్సు జోవయించి సొంత కామ్ పరిచ్చ కెరన్పు, చి అన్నె మాన్సుల్చ కమొచి రిసా తిర్పు నే కెర్తె, సొంతయ్ కామ్ దెకన జాక 'చెంగిల్' గే 'గార్' గే చినుకుక జయెదె, చి 'చెంగిల్' మెలె, జో నర్ల జంక జయెదె. 5 కిచ్చొక మెలె, సొంత కామ్చి రిసా ఎత్కి మాన్సుక జోచి పూచి.

* 5:14 5:14 లేవీయకాండుమ్ 19:18, మత్తయి 19:19. * 6:2 6:2 మత్తయి 22:37-40, మార్కు 12:28-31.

6 ప్రబుచి కోడు సంగితోసాక సికితన, జోక తిలిన్ ఎత్కితె సికడ్డసక చెంగిల్ వాట దెంక అస్సె.

7 తుమ్ మోసిమ్ కెరన నాయ్. దేముడుక కొంకడ్లి రితి కెరె జీనుక నెంజె. కిచ్చొక మెలె, ఎత్కి మాన్సు కిచ్చొ రగుమ్ బి గలెదె గే, దస్సిచి పంటో లాయెదె. 8 సొంత ఆగ్చ ఆసల్ జర్గు కెరంతి రితి బి కో గలుల గే, జా దెర్తి పంటో కిచ్చొ లాయిల మెలె, జోవయించి సొంత నాసెనుమ్. గని, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక చి బి కో గలుల గే, జా దెర్తి పంటో కిచ్చొ లాయిల మెలె, పరలోకుమ్తె బెద కెయెఱ తెయెఱ చెంగిల్ జితిసి. 9 అన్నె, చెంగిల్ కమొ కెరుక బద్దుకుమ్ జమ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, చెంగిల్ కమొ కెరుక మదెనె అమ్చి మెన్సు నే బగిలె, జా చెంగిల్ పంటో లాయుమ్దె. 10 జాకయ్, కేన్ వాటు అయ్లె, ఎత్కిజిన్ మాన్సుల్క చెంగిల్చి కెరుమ, తోడు కెరె తమ; ముక్కిమ్క, ప్రబుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిలి రిసా జోవయించి కుటుంబుమ్ జలసకయ్.

సున్నతిచి రిసా బలవంతుమ్ కెర్తిసిచి రిసా

11 కెర్తి వెల్లి అలవాట్లు తెన్ ఆవ్ సొంత ఆతు తెన్ తుమ్క రెగిడ్డసి గే చిన.

12 'యూదుల్ జతి గుర్తుచి సున్నతి తుమ్ కెరన' మెన తుమ్క బలవంతుమ్ కెర్తన కిచ్చొక దస్సి జతతి మెలె, జేచి గవురుమ్కయ్ కెర్తతి. 'ఎక్కి క్రిస్తు సిలువతె మొర్లిన్తెయి అమ్చి రచ్చన' మెన బప్పనైగిన, అన్నె మాన్సుల్ జేచి అల్లర్ కెరుల మెనయ్ బియఁ కెర, జేవ్ దస్సి కెర్తతి. 13 పణ్ణె, జేవ్ జా సున్నతి కెరన్తనయ్ కి యూదుల్చ ఆగ్గుల్క నిదానుమ్ కెర్తి నాయ్, గని 'జోవయింక కి అమ్మి మార్పుప కెర్లమ్' మెన గవురుమ్ ఆననుక ఉచరయ్, తుమ్క 'సున్నతి కెరంతు' మెన బలవంతుమ్ కెర్తతి.

14 ఆవ్, జలె, ఎక్కిక పిట్టవ, కిచ్చొ వేరచిచి ఉప్పిరి గవురుమ్ ఉచరనుక నెసి. ఎక్కి అమ్చొ ప్రబు జలొ క్రిస్తు సిలువతె మొర్లిన్కయ్ గవురుమ్ ఉచర్తసి. జో మొర అంక పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర్తి రిసా, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్కి అంక మొర్లి రితి జా అస్సె. ఆవ్ కి ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్కయ్ సిలువ గెలన అస్సి, చి అంచి ఉప్పిరి జా ఎత్కిక కిచ్చొ సెక్తి నాయ్, దస్సిచి అంక ఆస నాయ్.

15 యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరన తిలె కి లాబుమ్ నాయ్. నే కెరన తిలె కి నస్టుమ్ నాయ్. కిచ్చొ ముక్కిమ్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ నొవర్ జెర్తిలిసి.

16 యేసుక నంపజా నిజుమ్చ ఇస్రాయేలులు జల దేముడు నిసాన్ జోచయ్ మాన్సుల్క, జోచి ఆత్మక జెర్మ జోచి ఆత్మ నే సెక్తిక ఇండిత మాన్సుల్కయ్ జో సేంతుమ్, కన్కారుమ్ దెకున్.

17 జలె, ఈంజ తగుచి రిసా అప్పె తెంతో అన్నె కో అంక అల్లర్ కెర్తు నాయ్. అంచి సత్తిమ్క రుజ్జు కావలె మెలె, యేసుచి నావ్చి రిసా ఆవ్ సైమల్ సేడ్ల మచ్చల్ అంచి అగి అస్సి.

18 తుమ్చి ఆత్మ తెన్ ప్రబు జలొ అమ్చొ యేసుక్రిస్తుచి దయ తా తుమ్క తోడు తవును, బావుడ్లు. ఆమేన్†.

† 6:18 6:18 తెద్దిలి

ఎపెసియుల్ క రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు ఎపెసు పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

మొదొల్ కోడు

1 దేముడుచి సెలవచి రిసా క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యేసుచి నుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా, జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ జోక బారికి జలో ఆవ్ పవులు, *ఎపెసు పట్టుమ్చెచ †క్రీస్తు జలో యేసుక నంపజా, సుద్ది జా జోచయ్ మాన్సుల్ జా, జోచి తెడి తా నిదానుమ్ జలసక, రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

అగ్గె తెంతొ దేముడు ఉచర్లి రచ్చన

2 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ, సేంతుమ్, తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

3 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక దేముడు జలో అబ్బొన్ జలో దేముడుక జెయ్యి! క్రీస్తుచి అత్తి జో అమ్క దయ కెర, ‡జోచి రాజిమ్తె అమ్క బెదవ, ఆత్మవరల్ ఎత్తి అమ్క జో దా అస్సె. 4 దస్సి, అమ్క, 'క్రీస్తుచి తెడి జోచి పరలోకుమ్చి సుద్ది జా అంచి మొక్కె పున్నిమ్ జతు' మెన, లోకుమ్ నే జెర్పితె అగ్గె తెంతొ జో అమ్క నిసాన్లన్.

5 అగ్గె తెంతొ, జోచి ప్రేమక ఉచర, జోచి సొంత ఇస్టుమ్క, 'అంచొ పుత్తు జలో యేసుక్రీస్తుచి తెడి జేవ్ కి అంచ పుత్తర్లు జవుల' మెన, అమ్క వరుమ్ దిలన్. 6 పూర్తి ప్రేమ జలో పుత్తున్చి అత్తి గవురుమ్ జలి జోచి ఎదివాట్ కీదయ అమ్చి ఉప్పిరి జో తిలన్; జోచి నావ్ గవురుమ్ జవున్!

7 జో యేసుయి సెలువతె జోచి లోయి గేడవ అమ్చి పాపుమ్ పుంచ, అమ్ కెర్ల పాపల్ చెమించుప కెర, అమ్క *నెతోవ గెల అస్సె; 8 జోచి ఎదివాట్ దయ అమ్చి ఉప్పిరి దేముడు అబ్బొసి తిలి రిసా అమ్క †నెతోవ గెల అస్సె.

9 ఎత్తి అర్దుమ్ చినుత్ బుద్ది తెన్ జో దేముడు అబ్బొసి అగ్గె తెంతొ ఉచర్లిసి మదెనె గుట్టు తిలి రితి జా తిలె కి, అమ్ సూన్తి రితి, జో అప్పె బార్ కెర అస్సె. 10 మెలె, క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక తెద్రవుక మెన, దేముడు ఉచర్ల దీనల్ బెర్తి కాలుమ్క జెయిమ్ కెరిందె మెన జో అగ్గె తెంతొ ఉచర్లిసి. కిచ్చొక క్రీస్తు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక జో తెద్రవుక తిలి మెలె, పరలోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి కి, బూలోకుమ్తె

తిలిసి ఎత్తి కి ఎత్తి కి జో క్రీస్తుచి తెడి ఎక్కి కట్టు జతి రితి బెదవుక.

11 జోచి సొంత ఇస్టుమ్క ఎత్తి జర్గు కెర్తొ దేముడు 'చెంగిల్' మెన కిచ్చొ ఉచర్లయ్ గే, జా ఎత్తి కచితుమ్ జర్గు జయెదె. 'జర్గు జవున్' మెన అమ్చి రిసా జో ఉచర్లిసి కి జో క్రీస్తుచి అత్తి జర్గు జలి. 12 కిచ్చొ మెలె, జో దేముడుచి గవురుమ్ ఈంజ లోకుమ్తె డీస్తి రితి అమ్ ఇండుక మెన, క్రీస్తుక నంపజా జోవయించి తెడి దయిరిమ్ జలసక అగ్గెయి తెంతొ జోవయించి సెలవ, అగ్గెయి తెంతొ జా వరుమ్ దా అమ్క జోయ్యి నిసాన అస్సె.

13 సత్తిమ్ తిలి ‡కోడు, మెలె తుమ్ యూదుల్ నెంజిలస కి రచ్చించుప జతి వరుమ్ దొర్కు జతి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ కి సూన నంపజా అయ్లి రిసా, 'జా వరుమ్ దిలి రుజ్జుక అంచ మాన్సుల్చి పెట్టి అంచి ఆత్మ దెయిందె' మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర తిలి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి కి దా తుమ్క 'అంచయ్' మెన జోచి ముద్ద దా అస్సె.

14 అమ్ నంపజలసక కీనెతోవ గెల అస్సి, చి పరలోకుమ్తె బెదితి వాట తుమ్క కచితుమ్ దొర్కు కెర అస్సి మెనయ్ జో ప్రమానుమ్ కెర్లిసి పూర్తి జర్గు జతె ఎదక ఈంజ బజాన్ జయెదె. ఈంజ ఎత్తిచి రిసా జోచి గవురుమ్ డీసెదె.

పవులు ప్రార్దన కెర్లిసి

15 ఈంజ తుమ్క జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దిలి వరుమ్చి రిసా, ప్రబు జలో యేసుచి ఉప్పిరి తుమ్ నముకుమ్ తిలి రిసా, పడ్డొ జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్క తుమ్ ప్రేమ కెర్లిన్చి రిసా అమ్ సూన్లి రిసా, 16 ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తె పొది తుమ్చి రిసా అమ్చొ దేముడుక అంచి నర్ల సంగుక ములి నాయ్. 17 తుమ్చి రిసా ఆవ్ కిచ్చొ ఆస జా ప్రార్దన కెర్లిసి మెలె, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక దేముడు జలో, పరలోకుమ్చి ఉజిడ్ జలో అబ్బొన్ జలో, గవురుమ్ తిలొ దేముడు, తుమ్చి పెట్టి జోచి ఆత్మ తా కామ్ కెర కెర, జోక తుమ్ పూర్తి జాన్తి రితి తుమ్క బుద్ది గ్యానుమ్ దెవును, దొర్కు జలిసి దెకవును. 18 తుమ్చ అత్త అంకివొ దస్సి చెంగిల్ దెకిత్ రితి జలె, తుమ్ *కిచ్చొ దయిరిమ్ జతి రితి జో తుమ్క నిసాన, దేముడుక నంపజలస తెన్ 'తుమ్క దెయిందె' మెన జో ప్రమానుమ్ కెర్లి పరలోకుమ్చి ఎదివాట్ సొమ్సారుమ్ వాట కీసిచి గే, కెర్ది విలువచి గే, 19 పడ్డొ, అమ్ నంపజలసచి పెట్టి జోచి కామ్ కెర్తి ఆత్మసెక్తి కెర్ది సెక్తి గే, జా ఎత్తి తుమ్ సికితె, జయ్యి అంచి ఆస.

* 1:1 1:1 బయ్బిల్ తొలితొ రెగిడ్ల సగుమ్ పుస్తకల్తె ఈంజ కోడుతె ఎపెసు పట్టుమ్చెచి కోడు తయె నాయ్. † 1:1 1:1 'క్రీస్తు' మెలె 'తెద్రయిందె' మెన పూర్తుమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు యూదుల్క సంగిలో దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా. ‡ 1:3 1:3 పరలోకుమ్తె అమ్క బెదితి కోడు, ఈంజ. § 1:6 1:6 అమ్క ఎద్రె పున్నిమ్ నెంజిలి కి జోచి ఎదివాట్ దయ, ఆరి, అమ్క దిలన్; * 1:7 1:7 నెంజిలి 'విడ్డల్ కెర అస్సె', నెంజిలి 'రచ్చించుప కెర అస్సె'. † 1:8 1:8 నెంజిలి 'విడ్డల్ కెర అస్సె', నెంజిలి 'రచ్చించుప కెర అస్సె'. ‡ 1:13 1:13 నెంజిలి 'కబుర్'. § 1:14 1:14 7 నంబెచి ఎట్టెచి కోడు దెక. * 1:18 1:18 రోమియులు 8:18-25, కొలోస్సియుల్ 1:5 దెక.

యేసుక దేముడు అబ్బొసి అదికారుమ్ దిలిన్

20 క్రీస్తుతెయ్ జోచి జా ఎదివాల్ సెక్తి తిలిసి ముక్కిమ్క కత్తె నెరవెర్చుప కెర్లన్. జోచి సెక్తిచి రిసాచి జా కామ్ ఎత్తి కిసి ముక్కిమ్క జెయిమ్ కెర్లన్ మెలె, క్రీస్తుక అన్నె జియడ ఉట్టవ, పరలోకుమ్తె కడ నా, ఒత్త జోచి సొంత ఉజిల్ పక్కయ్ గవురుమ్ తెన్ వెసవాన అస్సె. 21 ఒత్త జోక అబ్బొసి కెద్ది గవురుమ్ దిలన్ మెలె, †కిచ్చొ అదికారుమ్ తిలిసి ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ఎత్తిఃఅదికారుల్చి ఉప్పిరి, †సెక్తివొచి ఉప్పిరి, *ఏలుప కెర్తి ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలనచి ఉప్పిరి, జేవ్ మాయలోకుమ్చ జలెకి, కేన్ లోకుమ్చ జలెకి, కిచ్చొ నావ్ తిలిసి నే పిట్టె ఎత్తిచి ఉప్పిరి, ఈంజ ఉగుమ్తె జర్గు జతిన్చి ఉప్పిరి కి, జెతి ఉగుమ్తె జర్గు జతిన్చి ఉప్పిరి కి, జోక అబ్బొసి ఎత్తిచి ఉప్పిరి వెల్లో కెర అస్సె. 22 జెర్మయ్లి ఎత్తి క్రీస్తుచి చట్టె అబ్బొసి తియ, నంపజలసక కిచ్చొ కామ్చి రిసా జలె కి, క్రీస్తు బోడి జతి రితి జో కెర అస్సె. 23 నంపజలస మొత్తుమ్క 'క్రీస్తుచి ఆగ్' మెనుక జయెదె. జోచి ఆగ్ పూర్తి జంక ఎత్తి పూర్తి కెర్తొసా జొయ్యి.

2

దేముడుచి దయకయ్ క్రీస్తు తెన్ ఏలుప కెర్తిసి

1 తుమ్ కెర్ల తప్పుల్ పాపల్చి రిసా తుమ్ మొర తతికయ్, తుమ్క జో, క్రీస్తు తెన్ జివ్ కెర దిలన్. 2 అగ్గె పాపుమ్ ఇండితె తా, ఈంజ లోకుమ్చి బుద్దిచ, ఈంజ ఉగుమ్చ కమెతె తుమ్ గెతె తిలదు. పాడ జల ఆత్మల్ బూతల్ గట్ట ఎత్తిక ఏలుప కెర్తొ సయ్తాన్చి పట్టి గెతె తిలదు. దేముడుచి కోడు కెరుక నెసిత ఎత్తిజిన్చి పెట్టి జో సయ్తాన్చి ఆత్మ జోవయిం చి కామ్ కెర్తయ్.

3 దేముడుచి కోడు కెరుక నెసిత ఎత్తిజిన్చి రితి ఆమ్ కి అగ్గె మొర తా, పాపుమ్చ ఆసల్ జితె తా, అమ్చి ఆగ్చి ఆసల్, అమ్చ సొంత వేర వేర బుద్దుల్చ ఆసల్ రితి ఇండితె తిలమ్చి రిసా, లోకుమ్చ మాములుమ్ ఎత్తిజిన్ కిసి సొంత సెక్తిక దేముడు దెతి సిచ్చతె గెతి జెర్మన్ తెన్ అస్తి గే, ఆమ్ కి దస్సి తిలమ్. 4 గని, దేముడు ఎదివాల్ కన్కారుమ్ దెకితోసాచి రిసా, జోచి ఎదివాల్ ప్రేమ అమ్చి ఉప్పిరి తియ, 5 అమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా, అమ్ ఆత్మక మొర్లస జలెకి, క్రీస్తు అన్నె జిలిన్ తెన్ అమ్క జియడ్లన్. పూర్తి జోచి దయచి రిసా తుమ్ *రచ్చించుప జలదు.

† 1:21 1:21 జేవ్ పొదులె ఈంజేవ్ చెత్తర్ కొడొ ఎత్తి సగుమ్ సుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక సంగుల. ‡ 1:21 1:21 జేవ్ పొదులె ఈంజేవ్ చెత్తర్ కొడొ ఎత్తి సగుమ్ సుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక సంగుల. § 1:21 1:21 జేవ్ పొదులె ఈంజేవ్ చెత్తర్ కొడొ ఎత్తి సగుమ్ సుట్టు దూతల్, బూతల్ ఆత్మల్ గట్టక సంగుల. * 2:5 2:5 నెంజిలె, పాపుమ్ తెంతో, తుమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చ తెంతో, ఆత్మమొర్పు తెంతో. † 2:6 2:6 ఆకర్క పరలోకుమ్తె జోవయింతెన్ ఏలుప కెరుమ్చి. పరలోకుమ్ జోవయిం చి ఆత్మరాజిమ్, చి జా రాజిమ్తె అమ్ బెదయ్ జలి రితి జా బెద అన్నమ్, చి అప్పె తెంతో కి జోవయింతెన్ ఏలుప కెరుక దెర అన్నమ్ మెనుక జయెదె. డిసయ్లిసి 5:10, 20:6 కి దెక.

6 జలె, దేముడు అబ్బొసి క్రీస్తు యేసుక జియడ్లిన్ తెన్ అమ్క జియడ, జోచి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె కిసి వెగడ ఒత్త వెసడ్లన్. ఆమ్ జోచయ్ జలి రిసా, అమ్క కి జా రాజిమ్తె వెగడ, అమ్క కి ఒత్త వెసడ్లి రితి కెర అస్సె. మెలె, ఆమ్ కి జో తెన్ జోచి †రాజిమ్తె ఏలుప కెర్లనుమ్. 7 జో దేముడు కిచ్చొక అమ్క దస్సి దయ కెర అస్సె మెలె, యేసుక్రీస్తు కెర్లిన్ ఎత్తి తెన్ జో అమ్క ఎదివాటు దయ కెర్లిసి. పడ్డొ జెత ఉగల్తె పలితుమ్ దెర, జోవయిం చి దయ కెర్లి మొచ్చుచి గే రుజ్జు దెకయెదె. జోచి దయ కెర్లి గే కో మీనుక నెత్తిరి.

8 ముక్కిమ్క కిచ్చొ అర్దుమ్ తుమ్ కెరన మెలె, తుమ్ సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించుప జలిసి తుమ్ కిచ్చొ కెర్లిన్చి రిసాచి నెంజె; పూర్తి దేముడుచి దయచి రిసాచి కామ్ జా. పడ్డొ, జో దయ కెర్లిసి తుమ్ నంపజా నజన్తికయ్, తుమ్క దొర్కు జలి. 9 కేన్ మాన్సు కెర్ల కిచ్చొ కమెచి సెక్తిక జో మాన్సు రచ్చించుప జంక నెత్త. నెంజెలె, జోవయిం చి సొంత కమెచి సెక్తిక రచ్చించుప జంక జతి జలె, మాన్సుల్ పులుక జతి. గని జోవయిం చి సొంత సెక్తిక కో నెత్తిరి, చి పులుక నెంజె. 10 అమ్ ఆత్మక జిలిసి జొయ్యి అమ్క నొవర్ జెర్మయ్లిసి. యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దేముడు ఆత్మక అమ్క కిచ్చొక నొవర్ జెర్మయ్లి మెలె, అమ్క 'సత్తిమ్ ఇండుతు' మెన, జో అగ్గె తెంతో ఉచర్లకమె అమ్ నిదానుమ్ కెరుకయ్ మెనయ్ దస్సి కెర్తొ.

యూదుల్ నెంజిలస అప్పె పాసి జా అస్తి

11 జాకయ్, తుమ్ పచ్చ నాయ్. కిచ్చొ మెలె, ఆగ్గుక దెకిలె తుమ్ యూదుల్ నెంజిలస జస్తె. తుమ్ యూదుల్ నెంజిలసక యూదుల్ తిలస అగ్గె, 'దేముడు దిలి అమ్చి గుర్తుచి సున్నతి కెరంతి నాయ్, చి ఆత్మక సుద్ది జతి నాయ్' మెన, రితి ఆగ్గి మాన్సులి కెర్తి జా గుర్తు కెర్చు నాయ్ చి రిసా తుమ్క నిస్కారుమ్ దెకిత్ తిల. 12 జలె, తుమ్ కిచ్చొ పచ్చ నాయ్. మెలె, జా పొది క్రీస్తుక దూరి తిలదు, పడ్డొ 'అమ్చి ఇస్రాయేల్చ పైజల్' మెలి దేముడుచి రాజిమ్తె తుమ్ బెదుక నెంజిలిసి, అన్నె, జో దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్ల తెదొడచ నే పెట్ట సరిగచి కోడచ వరల్తె తుమ్క వాట తిలి నాయ్, చి జోచి రచ్చన తుమ్క నే దొర్కు జలి రిసా, ఈంజ లోకుమ్తె దేముడు నెంజిలస జా తిల. 13 గని అప్పె, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్చ చి పాపుమ్ వయ జోచి లొయి సువ దా జా పాపుమ్ వుంచిలిన్చి రిసా, తుమ్ అగ్గె

జోవయింక దూరి తిలసక దేముడుక జో యేసు పాసి కెర అస్సె.

3

యూదుల్క యూదుల్ నెంజిలసక కి ఎక్కి రాజిమ్తె బెదయ్లీసి

14 'ఆమ్ యూదులి' మెన, 'తుమ్ యూదుల్ నెంజిలస' మెన, అమ్ యూదుల్చి దేముడుచి గుడితె అమ్క తుమ్క ‡అడ్డు కెర్తి ఆగ్గుల్ తయెదె. జలె, క్రీస్తుయి మొర అమ్ దొన్ని జట్టుచక మదెనె జా అమ్క దొర్కు జలి సేంతుమ్ జొయ్యి జా, అమ్క తుమ్క అడ్డు తిలి విరోదుమ్ జొయ్యి సేడవ అస్సె. జలె, జో దస్సి సేంతుమ్ కెరవ, ఆము తూమ్ ఎక్కి జట్టుచ జతి రితి కెర అస్సె. 15 కీసి మెలె, పూర్ణుమ్చ ఆగ్గుల్క ఆడ్రల్క నంప కెర్తి రితి పొన, అప్పె తెంతో కామ్క నెంజిలి, అగ్గె దొన్ని జట్టు జల అమ్ మాన్సుల్క సేంతుమ్ కెరయ్లి రితి, 'అంచి తెడి ఎక్కి జట్టు జతు' మెన, ఈంజ లోకుమ్చ చి పాపుమ్ జొయ్యి జోచి అఁగి వయన, అర్పితుమ్ జలన్. 16 'జేవ్ దొన్ని జట్టు తెంతోచ మాన్సుల్ అంక నంపజా ఎక్కి అఁగి జతి రితి దేముడు అబ్బొ తెన్ అన్నె బెదయ్ జతు' మెన యేసు సిలువతె మొర్లి కామ్ తెన్ అమ్చి తుమ్చి అగ్గెచి విరోదుమ్ గెచ్చవ గెలన్. 17 అన్నె, తుమ్ దేముడుక దూరి తిలసక కి, దేముడుక పాసి రిత జల అమ్ యూదుల్క కి, జో సేంతుమ్ దెతిన్చి రిసా బోదన కెరుక కి అయ్లన్. 18 మెలె, యేసుచి అత్తి తుమ్క కి అమ్క కి జోచి అబ్బొన్చి ఎక్కి ఆత్మ దొర్కు జా అస్సెచి రిసా, తూమ్ కి అమ్ కి దేముడు అబ్బొన్ తెన్ బెద ఎక్కి జట్టు జంక వాట్ అయ్లి.

19 జలె, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా తుమ్ అప్పె వేర మాన్సుల్ నెంజున్. తూమ్ కి దేముడుచి గేర్తె బెద, అమ్ నంపజలన్ తెన్ జోచయ్ మాన్సుల్ జా, తూమ్ కి దేముడుచి రాజిమ్చ జా అస్సెన్. 20 జోచి గేర్క పునాది కిచ్చొ జయెదె మెలె, సుబుమ్ కబుర్ సంగిత జోచ బారికుల్, చి జోచి ఆత్మనెక్తిక జోచ కబుర్లు సంగితన. జా కెర ఎత్తిక బోడివత్తుర్ కొన్సొ మెలె, యేసుక్రీస్తు. 21 జా గేరు మొత్తుమ్ జోచి నెక్తిక బెద, ప్రబు తెన్ టీచ, దేముడుచి సుద్ది తిలి గుడి జతి రితి వడ్డితయ్. 22 దేముడు జతి జా దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ గుడి జతిన్తె తూమ్ కి క్రీస్తుచి తెడి తా వాటల్ జా బెద బందుక అస్సెన్.

యూదుల్ నెంజిలసతె సుబుమ్ కబుర్ నూనవుక ప్రబు పవులుక తెద్రయ్లీసి

1 జలె, తుమ్ యూదుల్ నెంజిలసకయ్ సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ నూనవుక మెన యేసుక్రీస్తు అంక తెద్రయ్లో. తుమ్క నూనయ్లి రిసా, అంక, అమ్చ యూదుల్ *జేలి కెరన అస్తి. 2 తుమ్కయ్ 'సుబుమ్ కబుర్ నూన నంపజా అంచి ఆత్మగేర్తె జేవ్ కి బెదుత్' మెనయ్. దేముడు జోచి దయచి రిసా అంచి అత్తి జా సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి కామ్ సార్ప కెర్లిన్చి రిసా తుమ్ నూన అస్సెన్. 3 పడ్డె, జోచి జా గుట్టు జా తిలిసి ప్రబు సొంతయ్ అంక †దెకయ్లన్ మెన కి, నూన అస్సెన్. ‡ఈంజ గుట్టుచి రిసా ఇదిల్ కొట్టు సంగ ఈంజ ఉత్తమ్తె అగ్గె రెగ్గ అస్సి. 4 ఈంజ తుమ్ సదు కెర్లె, క్రీస్తుచి గుట్టు తిలిసిచి రిసా ఆవ్ జొన్లిసి తుమ్ అర్దుమ్ కెరంతె.

5 జా గుట్టు, జలె, అగ్గెచ ఉగల్తె ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క జాన్తి నాయ్. గని జోచి సుద్ది తిలి ఆత్ తెన్ దేముడుచి సుద్ది జల కబుర్లు సంగితనక, జోచి రిసాచ బారికుల్క, క్రీస్తు జా గుట్టు అప్పె జానవ అస్సె. 6 జా గుట్టు కిచ్చొ మెలె, క్రీస్తుక నంపజల యూదుల్ నెంజిలస కి అమ్చి తెన్ దేముడు దెతి రచ్చన వాట నజన్తి వాటు అయ్లిసి. సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్లి తెంతో, జేవ్ కి క్రీస్తుక నంపజా దేముడుచ వుత్తర్లు జా క్రీస్తుచి †అఁగి జతిన్తె బెద, క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి జేవ్ తిలి రిసా, దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్లిసి ఎత్తితె జోవయింక కి వాట దొర్కు జా అస్సె.

7 అంచి పెట్టి కమొ కెర్తి జోచి ఆత్మనెక్తిచి రిసా, దేముడు అంక దిలి జోచి దయక వర్దుమ్చి రిసా ఆవ్ ఈంజయ్ సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తో సేవ కెర్తొసా జలయ్. 8 జోచయ్ జల మాన్సుల్ మొత్తుమ్తె తొక్కి విలువచచి కంట ఆవ్ అన్నె తొక్కి విలువచొ జలెకి, జోచి దయక జో అంకయ్ దిలన్. క్రీస్తుతె దొర్కు జతి పరలోకుమ్చ సొమ్నారుమ్ కెర్లి గే, కేన్ మాన్సు పూర్తి అర్దుమ్ జంక నెతిర్లె కి, తుమ్ యూదుల్ నెంజిలసక ఆవ్ బోదన కెరుక మెనయ్, జో అంక నిసొన్లన్. 9 అన్నె, తుమ్ యూదుల్ నెంజిలసక కి జో రచ్చన దొర్కు కెర్లిన్చి రిసాచి ఎత్తి జెర్మయ్లో దేముడు అగ్గెచ ఉగల్తె లుంకడ్లి గుట్టు ఈంజ లోకుమ్ ఎత్తిచ అర్దుమ్ కెరంతి రితి ఆవ్ నూనవుక నిసొన్లన్. 10 కేన్ లోకుమ్చ *ఆత్మల్ దూతల్ బూతల్, ఎత్తి కి, యేసుప్రబుక నంపజలన బెదిలిసి మొత్తుమ్క దెకిలె,

‡ 2:14 2:14 యూదుల్చి దేముడుచి గుడితె నిజుమి దస్సి అడ్డు కెర్తి కోట తిలి. * 3:1 3:1 రోమ్ పట్టుమ్తె జో జేలి జా తిలి పొది ఈంజ ఉత్తమ్ పవులు రెగిడ్డె, మెన ఒగ్గర్జన్ ఉచర్తతి. బారికుల్ 28:16, 30, 31 దెక. కైసరియతె కి జేలి జా తిల్; బారికుల్ 23:25, పిలిప్పితె కి; బారికుల్ 16:23, చి యెరూసలేమ్తె కి; బారికుల్ 21:33 జేలి జా తిల్. ఎవెసుతె కి మెన నగుమ్జన్ ఉచర్తతి, గని రుజ్జు నాయ్. పిలిప్పితె చి యెరూసలేమ్తె జేలి జలిసి తొక్కి దీసల్చి. † 3:3 3:3 బారికుల్ 9:3-6, 15, గలతియల్ 2:9 దెక. ‡ 3:3 3:3 1:9, 10 చి 2:11-22 దెక. § 3:6 3:6 రోమియల్ 12:4, 5, కొరిందిల్ 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 12 అద్యయిమ్, ముక్కిమ్క 12:12, చి ఎవెసు 1:23 దెక. * 3:10 3:10 నెంజిలి, 'అదికారుమ్ తిలస, అదికారుల్ ఎత్తి కి'. ఇన్నె 'అదికారుమ్ తిలస', 'అదికారుల్' మెలె, ఆత్మల్ దూతల్ బూతల్చి అర్దుమ్ కెరసుక జయెదె. 1:21 దెక చి 1:21 చి ఎట్టొచి కోడు దెక.

దేముడుచి ఎదివాట్ సత్తిమ్ కెద్ది గే, కీసి నెరవెర్చువ జతయ్ గే, చినుతు మెనయ్, జోయ్యి అంక ఈంజ కామ్ దా అస్సె.

11 తుమ్ యూధుల్ నెంజిల నంపజలన కి జోచి ఆత్మగేరీతె బెదితిన్క 'జర్గు కెరిందె' మెన దేముడు అగ్గెయి తెంతో ఉచర్లిసి అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి †జర్గు కెర్లొ. 12 'ఈంజొ యేసుక్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి అర్పితుమ్ జలి రిసా, అమ్ జోక నంపజలి రిసా, లాజ్ నెంజితె దేముడుతె గెచ్చుమ్దే' మెన అమ్క పూర్తి దయిరిమ్ అస్సె. 13 జాకయ్, తుమ్క ఆవ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లి రిసా ఆవ్ అప్పె జేలి జా సైమల్ సేడ్డిన్చి రిసా తుమ్ బమ్మ జా అన్మానుమ్ జా నాయ్. తుమ్ యూధుల్ నెంజిలనక్యమ్ 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ ఇసి జలయ్. జాకయ్ తుమ్ సర్ద తెన్ తా.

పవులు ప్రార్దన కెర్లిసి

14 జలె, పరలోకుమ్తె కి బూలోకుమ్తె కి కేన్ కుటుంబుమ్చ జలెకి, దేముడు అబ్బొన్చి రిసాయి జేవ్ ఎత్కిక నావ్ అస్సె. 15 మొగ్రల్ టెక జోవయింక ఆవ్ కిచ్చొ మెన ప్రార్దన కెర్లిసి మెలె, 16 జోచి †ఎదివాట్ సత్తిమ్క, తుమ్చ ఆత్మల్తె జోచి ఆత్మ తా, తుమ్క పూర్తి డిట్టుమ్ కెర్చు మెన, 17 అన్నె, తుమ్చి నముకుమ్ తెన్ చి జోచి ఆత్మ తెన్ తుమ్చి పెట్టి క్రీస్తు జివున్ మెన, ఆవ్ ప్రార్దన కెర్లిసి. దస్సి, జోచి ప్రేమతె చెర్లొ గలిల్ రితి జస్సె, జోచి ప్రేమతె తుమ్ డిట్టుమ్ జస్సె, 18 చి ప్రబుచొ సుద్ది జలన ఎత్కిజిన్ తెన్ తుమ్క కిచ్చొ సెక్తి జెయెదె మెలె, జోచి ప్రేమ కెద్ది రూండు కెద్ది దీగు గే, తుమ్క అర్దుమ్ జెయెదె. 19 జలె కో జానుక నెతిరి క్రీస్తుచి ఎదివాట్ ప్రేమ తుమ్ జాన్తె, చి దేముడు తుమ్చి పెట్టి బెర, తుమ్క పూర్తి కెరెదె. జయ్యి ఎత్కి అంచి ఆన.

20 అప్పె, జలె, అమ్చొ దేముడుక ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ గవురుమ్ కలుగు జవున్! అమ్ నజీల్ కంట, అమ్ ఉచర్లి కంట, ఒగ్గర్ చెంగిల్ కెరుక తెరితోసా జో. కీసి మెలె, జోవయించి ఆత్మసెక్తి అమ్చి పెట్టి కామ్ కెర కెరయ్ అమ్క చెంగిల్ కెరెదె! 21 జాక, ఉగుమ్చి ఉప్పిరి ఉగుమ్క, కెయ్క తెయ్క నే పిట్టె, క్రీస్తు జలో యేసుతె, చి జోచి ఆగ్ జల జోక నంపజలన మొత్తుమ్ ఇండితిన్తె దేముడుచి గవురుమ్ డీస్తె తవుసు! ఆమేన్.

4

తుమ్ ఎక్కి ప్రేమతె ఇండ

1 జలె, ఆవ్ పవులు, ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లి రిసా *జేలి జలోసా, తుమ్క కిచ్చొ బలవంతుమ్

జా సంగితసి మెలె, ప్రబు తుమ్క నిసాన తుమ్ జోచయ్ జా సత్తిమ్ ఇండితి రిసా తుమ్క బుకారా అస్సె. జో తుమ్క బుకార్లి వరుమ్క విలువ దెకితి ఎదిలి సత్తిమ్తె తుమ్ జిడ. 2 కీసి మెలె, తుమ్క తూమ్ గవురుమ్ నే ఉచరంతె మెత్తన తా, సేంతుమ్ తెన్ అల్లర్ ఓర్చువ జా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ తెన్ తుమ్ జోవయింక ఓర్చువ జా, 3 ఎక్కి ఆత్మ, ప్రబుచి ఆత్మ తా, కట్టు తెన్ తతి ఆన తెన్ తా, దస్సి కట్టు తెన్ తతి రితి తుమ్ దెకన. ప్రబుచి సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి తిలె, దస్సి ఎక్కి కట్టు తెన్ తస్సె. 4 కిచ్చొక మెలె, ప్రబుక నంపజల అమ్ ఎత్కిజిన్ జోచి ఎక్కి ఆగ్ జా అస్సుమ్, అమ్ ఎత్కిజిన్చి పెట్టి జోచి ఎక్కి ఆత్మ అస్సె, చి అమ్చి తెన్ పరలోకుమ్తె గెతి వరుమ్ తుమ్క దొర్చు జవున్ మెన దేముడు తుమ్క బుకార్లి రిసా అమ్ ఎత్కిక ఎక్కి ఆన. 5 పడ్డొ, అమ్ నంపజలన ఎత్కిజిన్క అన్నె కిచ్చొ మెలె, అమ్క ఎక్కిలో ప్రబు, ఎక్కి నముకుమ్, ఎక్కి బాప్తిసుమ్. 6 అమ్ ఎత్కిజిన్క ఎక్కిలో దేముడు, ఎక్కిలో అబ్బొ. ఎత్కిచి కంట వెల్లొ జలోసా, జో. జో ఎత్కితెయి అస్సె, జోచ ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్చి పెట్టి జో జితయ్.

ప్రబుచి ఆత్మ జోచ మాన్సుల్చి పెట్టి తా

7 పడ్డొ క్రీస్తుచి దయచి రిసా జో అమ్ ఎత్కిజిన్ ఎక్కిక్లక జోచి ఆత్మసెక్తి వరుమ్ దా అస్సె. కెద్ది సెక్తి దెయెదె గే, కీసి సెక్తి దెయెదె గే, జోచి దయ. 8 జాకయ్, పూర్గుమ్ దేముడుచి కొడొతె రెగ్గయ్లి రితి,

†“జోవయించ విరోదుమ్ సుదల్క జిన జేలి కెర్లి రితి జా, జో పరలోకుమ్తె గెచ్చు జోవయించ మాన్సుల్క ఆత్మవరల్ దిలన్” మెన అస్సె.

9 జోక 'ఒత్త వెగ గెలన్' మెలె, కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, జో తొలితొ జోచి గవురుమ్ ముల పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జా, బూలోకుమ్చి కంట ఎట్టొక మెలి రితి ఉట్ట జా అయ్లో. 10 ఉత్త జా అయ్లోసా అన్నె ఎత్కిచి కంట ఉప్పిర్ వెగిల్ రితి జా, పరలోకుమ్తె అన్నె వెగ గెలన్; జో తిలిన్క జోచి సెక్తిక ఎత్కిక పూర్తి కెర్లి రిసా.

11 జో దిల ఆత్మసెక్తి వరల్ కిచ్చొ కిచ్చొ మెలె, జోచ మాన్సుల్ సగుమ్జిన్ బారికుల్ జంక మెన జో నిసాన, పడ్డొ †జోచి ఆత్మసెక్తిక జోచ కబుర్లు సూన సంగితి రిసా అన్నె సగుమ్జిన్క నిసాన్లన్. పడ్డొ జోక నేన్ల మాన్సుల్క జోచి రిసా సికడ్డి రిసా, అన్నె సగుమ్జిన్క నిసాన్లన్. పడ్డొ, జోక నంపజలనక గొవుడు జా సికడ్డి రిసా అన్నె సగుమ్జిన్క నిసాన్లన్. 12 జేవ్ వేర వేర సెక్తివో జోచయ్ జల మాన్సుల్క

† 3:11 3:11 మెలె, యేసు అమ్చి పాపుమ్ వయ గెచ్చవ జీవ్ జా జోవయించి ఆత్మ దొర్చు కెర్లిన్ తెన్నె జర్గు కెర్లొ. † 3:16 3:16 నెంజిలె 'ఎదివాట్ సామ్నూరుమ్క'. § 3:21 3:21 1:1చి ఎట్టొచి కోడు దెక. * 4:1 4:1 3:1చి ఎట్టొచి కోడు దెక. † 4:8 4:8 కీర్తనలు పుస్తకమ్ 68:18. † 4:11 4:11 జోవయించి ఆత్మ జోవయించి చోడి పుట్టయ్లె జోవయించ కబుర్లు నంగుల.

కిచ్చొక జో దా అస్సె మెలె, జోచి జేవ్ కెర్తి సేవక సెక్తి తంక, పడ్డె, క్రీస్తుచి ఆగ్గి పూర్తి జతి రితి నంపజలన మొత్తుమ్ బెదితిసి పూర్తి జంక, చి ¹³ అమ్ ఎత్కిజిన్ ఎక్కి నముకుమ్ జా దేముడు పుత్తున్చి రిసా ఎక్కి రితి జాన, అమ్ పూర్తి ఆత్మపలితుమ్ దెర్తి రితి ఆత్మక పూర్తి వడ్డిల్ రితి జా, క్రీస్తు కీసి సత్తిమ్క పూర్తి జా అస్సె గే, అమ్ కి దస్సి పూర్తి జంక. ¹⁴ ఆత్మక దస్సి వడ్డిలమ్ మెలె, బాలబోదల్చి రితి అమ్ పొరపాట్ జతె తంక నాయ్. కో నొవి కోడు సంగిలె నంపు కెర, కో వేర కోడు సంగిలె నంప కెరుక జతె తా, మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల మోసిమ్ కొణొ సూన్తె తా, జోవయించ మాయకమొక నంపజా, వాదుక ఇత్తల్ ఒత్తల్ గెతె కెర్తల్ రితి జంక నాయ్. గని, ప్రబుచి తెడి ఆత్మక పూర్తి వడ్డిలమ్ మెలె, ఇత్తల్ ఒత్తల్ గెతె తము నాయ్, గని ఎక్కి నిదానుమ్ తెన్ తమ్దె.

¹⁵ అమ్ దస్సి ఇత్తల్ ఒత్తల్ నే గెతి రితి జంక మెలె, పూర్తి జంక మెలె, పూర్తి ప్రేమ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ఎక్కి సత్తిమ్ సంగితె తంక, చి బోడి జలో క్రీస్తుచి ఆత్మతె బెద, ఎత్కితె బుద్ది జతి రితి ఆత్మక అమ్ వడ్డుక. ¹⁶ క్రీస్తు అమ్క బోడి జయెదె, చి జోచి ఆగ్గచ వాటల్ కిచ్చొ జవుల మెలె, అమ్ జోచి ఆగ్గచ వాటల్ మొత్తుమ్ జోచి తెడి తా జోచి సెక్తి తెన్ చెంగిల్ కట్టు తెన్ తా అమ్ ఎక్ఎక్ల వాట, అమ్క దిల కమొ నిదానుమ్ కెర్తె తిలె, ఈంజ ఆగ్గ ప్రేమ తెన్ వడ్డ తా, పూర్తి డిట్టుమ్ జయెదె.

అగ్గెచ బుద్దివొ తుమ్ పూర్తి ముల

¹⁷ జలె, ప్రబుచి కీనావ్ తెన్ ఆవ్ తుమ్క కిచ్చొ ముక్కిమ్క బలవంతుమ్ కెర సంగితసి మెలె, దేముడుక నేన్ల యూదుల్ నెంజిలన కీసి జోవయించి మెన్సు చి వెర్రి ఉద్దెనుమ్లక ఇండితతి గే, తుమ్ దస్సి ఇండ నాయ్. ¹⁸ జేవ్చి ఆత్మతె గుడ్డి జా జోవయించి పెట్టి బుద్ది నెంజిలి రిసా దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మజివ్ జతిన్క దూరి అస్తి, జోవయింక వేరయ్ మాన్సుల్ జా అస్తి. కిచ్చొక మెలె, జోవయించి సత్తిమ్ జేవ్ నెన, రాడ్ జివ్చ జా అస్తి. ¹⁹ రాడ్ జివ్చ జా, కన్కారుమ్ పచ్చ, ఎధరె ముద్దో నే కెరంతె లంజె ఆసల్చ కమొతె పూర్తి గెచ్చ, గర్చ కమొ ఎత్కితె ఆస జా గెచ్చ అస్తి. ²⁰ తుమ్ క్రీస్తుచి తెడి సికిలిసి దస్సి నాయ్; ²¹ తుమ్ జోచి కోడు సూన్లదు మెలె, జోచి తెడి తా జోతెయ్ సికిలదు మెలె. నాయ్, గెద, యేసుతె సత్తిమ్ అస్సె. ²² జలె, జోచి కోడు సూన్లదు మెలె, జోతె సికిలదు మెలె, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్చి బుద్ది తుమ్ అగ్గ ఇండితె తిలిసి పొన. ముర్కి పాలుమ్ తుమ్ కడ వెంట గెలి రితి జా, అగ్గెచి బుద్ది ముల. జా ఎత్కి బెర్తు ఆసల్చ మోసిమ్లు జా, పూర్తి నాసెనుమ్ కెర్తిసి. ²³ జా గర్చి ఎత్కి ముల, తుమ్చి

పెట్టి తుమ్చి ఆత్మ తుమ్చి మెన్సుతె నొవర్ జా బుద్ది జా. ²⁴ దేముడు దెతి నొవర్ ఆత్మతె జెర్మన్ గలన జయ్యి రితి ఇండ. జో ఆత్మతె జెర్మన్ మెలె, దేముడుచి రితి జతి రితి జోచి సత్తిమ్క జోచి సుద్దిక తుమ్చి ఆత్మతె నొవర్ జెర్మన్ జలి రితి జతిసి.

కీన బుద్దివొ ముల, కీసి బుద్ది జంక

²⁵ తుమ్ సత్తిమ్ జంక మెన జో తుమ్క నొవర్ జెర్మయ్లో, తుమ్ అబద్దుమ్ ముల ఎత్కిజిన్ ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో సత్తిమ్ కొణొ జా. కిచ్చొక మెలె, అమ్ ఎత్కిజిన్ యేసుప్రబుచి ఎక్కి ఆగ్గక వాటల్ జా అస్సుమ్. ²⁶ తుమ్ కోపుమ్ జంక జలె, పాపుమ్ జతి రితి నెరవెర్చుప కెర నాయ్. కోపుమ్ జలె, పొద్దు నే గెతె సేంతుమ్ జా, ²⁷ నెంజిలె తుమ్చి కోపుమ్ నెరవెర్చుప కెర తుమ్క పాపుమ్ కెరయ్తి రితి సయ్తానుక వాట్ దా తస్సె, పొన. ²⁸ అగ్గె చోర్తె తిలన అప్పె తెంతో చోర్తు నాయ్, గని బాద సేడ్లనక తోడు నెంజిలనక తోడు దెతి రిసా, జోచ అత్తో సత్తిమ్ కమొ కెర కెర, మాములుమ్ కామ్ కెర కెర జియ కతు.

²⁹ తుమ్ లట్టబ్బిన్తె కిచ్చొ గర్చి బెదవ నాయ్, గని కిచ్చొ కామ్ తిలె, ఒత్త చెంగిల్క కామ్క జెతిసి కిచ్చొ జలె జయ్యి లట్టబ, చి తుమ్ లట్టబ్బిసి సూన్తనతె బుద్ది పలితుమ్ దెరెదె. ³⁰ పడ్డె, 'సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో తుమ్క ఆవ్ నెతోవ గెలిసి కచితుమ్ జెయిమ్ జయెదె' మెన జా రుజ్జుక దేముడు తుమ్చి పెట్టి జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ దా జోవయించి ముద్ద దా అస్సె. జాకయ్, జా ఆరి తిలి రితి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక దుకుమ్ కెర నాయ్. ³¹ పెట్టి విస్సుమ్ తతిసి, కోపుమ్ దెకయ్తిసి, కోపుమ్ దెరన్తిసి, గగ్గోల్, దూసినల్, కుస్సిదుమ్ ఎత్కి తుమ్క దూరి కెర. ³² చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మెత్తన తా, కన్కారుమ్ దెక, యేసుక్రీస్తుచి అత్తి దేముడు అబ్బొసి తుమ్క కీసి చెమించుప కెర అస్సె గే, తుమ్ కి దస్సి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించుప కెర.

5

ప్రబుచి ప్రేమతె తుమ్ ఇండ

¹ దేముడుచ ప్రేమ తిల బోదల్ తుమ్ అప్పె జలి రిసా, జో కీసి కెర్తయ్ గే దెక, తుమ్ కి దస్సి కెర, ² చి క్రీస్తు కీసి అమ్క ప్రేమ తా దేముడు అబ్బొన్క దెతి దొర్కు జలి చెంగిల్ వాసిన తిలి అర్చితుమ్ జా, అమ్చి పాపుమ్ వుంచితి రిసా జోచి సొంత జివ్ దా మొర గెలన్ గే, తుమ్ కి దస్సి ప్రేమతె ఇండ.

³ లంజెకమొచి రిసాచ కొణొ జలెకు, లంజెబుద్దిచి రిసాచ కొణొ జలెకు, అన్నె మాన్సుల్చి అస్తిక ఆస జత కమొచి రిసాచ కొణొ జలెకు తుమ్ లట్టబా కి నాయ్. దనచచి రిసా ప్రబుచ సుద్ది జల మాన్సుల్ లట్టబుక కి బెదె నాయ్.

§ 4:17 4:17 నెంజిలె 'ప్రబుచి తెడి తా'.

4 తుమ్ లట్టబ్బిన్ తె వెట్కారుమ్ చ కొడొ పొన, కామ్ క నెంజిత కొడొ పొన, వెర్రి కొడొ పొన; దసచ నూటి నాయ్. దసచ ఎత్కి పొన, గని దేముడు కెర్లి దయచి రిసా జోక తుమ్ చి సర్ల సంగిత కొడొయ్ లట్టబ. 5 కేన్ కోడు ఏక్ తుమ్ కచితుమ్ దెరన మెలె, కేన్ లంజె ఇండితోసా, లంజెబుద్ది సికడ్డోసా, అన్నె మాన్సుల్ చి అస్తిచి ఆసక జితోసా కో జలెకు, జోవయించి ఆస జోవయింక దేముడు రితి జా, దేముడుక 'జో అమ్క నాయ్' మెలి రితి విరోదుమ్ కెర్లి రితి జతయ్, గెద; కో దస బుద్దివొచ జలె, క్రీస్తుచి దేముడు అబ్బోన్ చి రాజిమతె జోవయింక కేన్ వాట కి దొర్కు జయె నాయ్.

ఉజిడ్ బుద్దితె తుమ్ ఇండ

6 కామ్ క నెంజిత కొడొ లట్టబ దస పాపుమ్ కమొచి రిసా కో తుమ్ క మోసిమ్ కెర్లి రితి తుమ్ దెర్ను సేడ నాయ్. దస పాపల్ చి రిసా జోచి కోడు నే నూన్ త మాన్సుల్ క దేముడు జోచి కోపుమ్ చి సిచ్చ దెయెదె. 7 జాకయ్ దస కమొతె తుమ్ బెద నాయ్. 8 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అగ్గె అందర్ బుద్దితె ఇండిలదు, గని అప్పె * ప్రబుచి తెడి ఉజిడ్ జా అస్సున్. ఉజిడ్ చ బోదల్ రితి ఇండ. 9 కిచ్చొక మెలె, ఉజిడ్ చి పలితుమ్ దెర్లిసి కిచ్చొతె చినుక జయెదె మెలె, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్కితె, పొరపాట్ నెంతె తిలిన్ ఎత్కితె, సత్తిమ్ తిలిన్ ఎత్కితె. 10 పడ్డొ, కిచ్చొ ఎత్కిక చెంగిల్ మెన ప్రబు మెనెదె గే, తుమ్ అజ్జ కెరన.

11 అందర్ బుద్దిచ కమొతె తుమ్ ఎద్దరె బెద నాయ్. దస్స కమొ కిచ్చొ చెంగిల్ పలితుమ్ దెర్లి నాయ్. అన్నె మాన్సుల్ దస్సచతె దెర్ను నే సేడ్డి రితి, ఉజిడ్ చి పాసిక దస్స కమొ ఆస, జోవయింక 'పాపుమ్ చ' మెన రుజ్జుల్ దెకవ. 12 జేవ్ మాన్సుల్ గుట్టు తెన్ కెర్లి కమొచి రిసా సంగుక కి లాజు. 13 గని, కిచ్చొ జలెకు అందర్ తిలిసి ఉజిడ్ క పాసి అయ్ లె, జాక 'జా పాపుమ్ చి' మెన, రుజ్జు డిస్తయ్. కిచ్చొక మెలె, జా ఉజిడి ఒత్తయ్ దెకయ్ జా దెకయ్ తయ్. 14 అమ్ ఒప్పన్ తి కోడు ఏక్ ఇన్నె బెదితయ్. కేన్ కోడు మెలె, "ఓ నిజిలోసా, తెలివి జా ఉట్టు! మొర తిలోసా, జివ్ జా ఉట్టు, చి క్రీస్తు తుక జోచి ఉజిడి దెకయెదె" మెలిసి.

15 తుమ్ కిసి ఇండితె గే చెంగిల్ ఉచర, జాగర్ల తెన్ తా. బుద్ది నెంజిలసచి రితి తుమ్ ఇండ నాయ్, గని చెంగిల్ బుద్దితె ఇండ. 16 కిచ్చొ కిచ్చొ చెంగిల కమొ కెరుక వాట్ అయ్ లె, తెలివి తెన్, జా వాట్ అడ్డు నే కెర్లి రితి, నే పిట్టయ్ తె, చెంగిల్ పలితుమ్ దెర్లి రితి జేవ్ కమొ తుమ్ కెర. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ కాలుమ్ ఒగ్గర్ పాపుమ్ చి,

* 5:8 5:8 నెంజిలె ప్రబుచి తెడి అస్సున్ చి జోవయించి ఉజిడి జా అస్సున్. చి జోవయించి కోడుక జేక పూర్తి సుద్ది కెర జా జోచి జా గెతి రితి కెర్లి రిసా'.

చి చెంగిల కమొక కెర్లి సమయుమ్ తయెదె గే, నేనుమ్. 17 జాకయ్, బుద్ది నేన్ల మాన్సుల్ రిత తుమ్ జా నాయ్, గని కిచ్చొ బుద్ది తుమ్ ఇండుక ప్రబుచి ఇస్టుమ్ అస్సె గే, తుమ్ అర్దుమ్ కెరన.

18 తుమ్ సూరు పియ మచ్చు నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జా చెంగిల్ చిక పాడ్ కెర నానెనుమ్ కెర్లిసి. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్ చి పెట్టి వేర జతయ్. 19 ఎత్కిలో తెన్ ఎత్కిలో ప్రబుచి గవురుమ్ సంగిత కిచ్చొ కిచ్చొ రగల్ గనుమ్ లు గాయితె తా. జేవ్ గనుమ్ లు తె కిచ్చొ ఏక్ రగుమ్ తుమ్ గాయ మెలె, కీర్తనలు. తుమ్ చి పెట్టి పూర్తి సర్ల తెన్ ప్రబుచి గవురుమ్ సంగిత గనుమ్ లు, బజెన తెన్ కి గాయితె తా, 20 కెయ్ క కి, కిచ్చొ జలె కి, కిచ్చొచి రిసా కి 'జొయ్యి దిలో' మెన, అమ్ చొ ప్రబు జలో యేసు క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ అబ్బోన్ జలో దేముడుక తుమ్ చి సర్ల తుమ్ సంగితె తా.

తెర్లిమున్ను ప్రేమ దెకితిన్

21 క్రీస్తుక మరియాద దెకితి రితి, తుమ్ ఎత్కిలోక ఎత్కిలో పోటి నే కెర్లి, ఎత్కిలోతె ఎత్కిలో దాక్ కెరన, ఎత్కిలోక ఎత్కిలో సేవ కెర్లి తా. 22 తుమ్ తేర్ బోదల్ తుమ్ చ మున్ను ర్ లుచి తెడి తా, దాక్ కెరన జోవయించి కోడు సూన, ప్రబుకయ్ గవురుమ్ కెర్లి రితి అంపొ జా తంక. 23 కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుక నంపజలన మొత్తుమ్ జోచి † ఆగ్ జతసుమ్. జా ఆగ్ క జో క్రీస్తు బోడి. జా ఆగ్ క జో సొంత రచ్చించుప కెర్లి సా జయెదె. దస్సి కి, తేర్లిక మున్నుసి బోడి జయెదె. 24 జోచి ఆగ్ జత నంపజలన మొత్తుమ్ క్రీస్తుచి తెడి అస్సుమ్, గెద. దస్సి, ఎత్కిచి రిసా తేర్లి మున్నున్ చి తెడి అస్సె, జోవయించి కోడు సూనుక అస్సె.

25 తుమ్ మున్ను బోదల్ తుమ్ చ తెర్లివొక ప్రేమ కెర్లి తా. కిచ్చొక మెలె, క్రీస్తుచి ఆగ్ జత నంపజలన సంగుమ్ క 'చెంగిల్ జతు' మెన, బోడి జలో క్రీస్తు జోచి జివ్ దిలన్. 26 కిచ్చొక మెలె, ‡ పాని సువ సుద్ది కెర్లి రితి, జా ఆగ్ క జోచి కోడు తెన్ దోవితి రితి కెర, జా ఆగ్ జోచి జా గెతి రితి, పూర్తి సుద్ది కెర్లి రిసా దస్సి కెర్లన్. 27 కిచ్చొక మెలె, జోచి ఆగ్ జత అమ్, నంపజలన మొత్తుమ్ జోక పూర్తి సూటి తిలి తెర్లి జతి రితి, జొయ్యి గవురుమ్ తెన్ ఆనన్ తి రిసా, జా పూర్తి సూటి జతిసి కిసి మెలె, కిచ్చొ ఆత్మ మచ్చల్ సర్లల్, దస్సచ కిచ్చొయ్ నెంతె, జా పూర్తి ప్రబుచి, పూర్తి పొరపాట్ నెంజ, సుద్ది సూటి జతిసి.

28 జలె, జోచి ఆగ్ జల నంపజలన సంగుమ్ క ప్రబు కిసి ప్రేమ కెర సుద్ది కెర్లయ్ గే, మున్నుసి కిసి జోవయించి ఆగ్ క జొయ్యి కిసి ప్రేమ కెరెదె గే, జో దస్సి జోవయించి తేర్లిక ప్రేమ

† 5:23 5:23 1:23, 4:4 దెక. ‡ 5:26 5:26 నెంజిలె, 'బాప్తిసుమ్ క

దెకుకయ్. కో తేర్నిక ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జోకయ్ జొయ్యి ప్రేమ కెర్లన్ రితి జతయ్. ²⁹ కేన్ మాన్సుల్ కి జోచి సొంత ఆగ్గుక కెయ్ విరోదుమ్ జతి నాయ్. నాయ్, గెద. పొనసుల, చెంగిల్ దెకనుల. దస్సి, క్రీస్తు జోచి ఆగ్ జత నంపజలన మొత్తుమ్ బెదిలిన్క పొస్తయ్, దెకితయ్. ³⁰ అమ్ జోచి సొంత ఆగ్ జలి రిసా. ³¹ దేముడుచి కోడుతె రెగ్డయ్లిన్ కీసి అస్సె మెలె,

“జాకయ్, మున్సుబోద, అయ్యన్అబ్బొన్క ముల, తెర్ని ఆన, జా తెన్ ఎక్కి నిదానుమ్ జయెదె, చి జేవ్ దొగుతెర ఎక్కి ఆగ్ జా గెచ్చుల”

మెన రెగ్డ అస్సె.

³² క్రీస్తుక నంపజలన మొత్తుమ్ బెద జోచి ఆగ్ జతిన్క పెండ్లి జా చెంగిల్ దెకితి ఈంజ టాలిచి అర్దుమ్ వెల్లి. ³³ గని మాములుమ్ తెర్నిమున్సు చి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె. మెలె, తుమ్చి తెచ మున్సుబోదల్ కో జలెకి, తేర్నివోక ప్రేమ దెకుత్. వడ్డె, తేర్ని మున్సున్క మరియాద దెకుక అస్సె.

6

బోదల్ అయ్యన్ అబ్బొన్

¹ తుమ్ బాలబోదలు, *ప్రబుచి తెడి అయ్యన్అబ్బొన్చి కోడు సూన. ఈంజ ప్రబుచి ఇస్టుమ్. ² పూర్లుమ్ దేముడు రెగ్డయ్లి జా కోడు కిచ్చొ మెలె,

†“అయ్యన్అబ్బొన్క గవురుమ్ కెర.

ప్రమానుమ్ తెన్ ఆగ్గుల్క ఈంజ తొలితో చి.

³ మెలె, అయ్యన్అబ్బొన్క గవురుమ్ కెర్లె, తుమ్క చెంగిల్ తయెదె,

చి ఈంజ లోకుమ్తె ఒగ్గర్ దీసల్ జిస్తె”

మెన రెగ్డ అస్సె.

⁴ తుమ్ అబ్బుదింసి, జలె, ఆరి తుమ్చ బోదల్క కోపుమ్ కెరవ నాయ్, గని ప్రబు దెతి బుద్ది తెన్ జోవయింక ముద్దొ కెర, ప్రబుచి ఎత్తి సికడ పొన.

సేవ కెర్తన ఎజొమాన్సు

⁵ కో గొతిమాన్సుల్ జలె, క్రీస్తుక గవురుమ్ కెర్తి రితి తుమ్చ పెట్టితె ఎజొమాన్సుక బియ, ఎక్కి నిదానుమ్ తా, జోవయింక కోడు రితి కెర. ⁶ మాములుమ్ మాన్సుల్చి గవురుమ్ ఆనన్తి బుద్ది తిలి రితి, ఆరి డీసుకయ్ నిదానుమ్ తిలి రితి తుమ్ జా నాయ్. గని దేముడుచి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తి రిసాయి తుమ్ క్రీస్తుచ సేవ కెర్తన తిలి రిసా, తుమ్చి పెట్టిచి ప్రేమ తెన్ కెర. ⁷ మెలె, మాన్సుల్క మెన్సు వడంతి రిసా నాయ్, గని ప్రబుక సర్ల తెన్ సేవ కెర్తి

రితి, తుమ్చ ఎజొమాన్సుచి సేవ తుమ్ సర్ల తెన్ కెర. ⁸ కేన్ మాన్సు, గొతిమాన్సు జలెకి నెంజలె కి, కిచ్చొ చెంగిల్చి కెర్లె కి, ప్రబు జోవయింక చెంగిల్ దెక బవుమానుమ్ దెయెదె మెన జాన్సు.

⁹ తుమ్ ఎజొమాన్సు, తుమ్చ గొతిమాన్సుల్క దస్సి ప్రేమ దెక, జోవయింక బియడ నాయ్. జోవయింక తుమ్క ఎజొమాని జతొ దేముడు పరలోకుమ్తె అస్సె, చి జో కక్క మొకమాటుమ్ దెకె నాయ్.

నయ్తానుక జీన్తి రిసా ఆత్మ డిట్టుమ్ కెరనుక అస్సె

¹⁰ జలె, ఆకర్క కిచ్చొ మెన ఆవ్ రెగిడ్డిసి మెలె, ప్రబుచి తెడి డిట్టుమ్ తా, జోచి ఆత్మసెక్తి దెరన ఇండ.

¹¹ నయ్తానుక తుమ్ జీన్తి రితి, దేముడు దెతి కిచ్చొ నే లయితి ఇనుము సొక్క తుమ్ గలన. ¹² కిచ్చొక మెలె, మాన్సుల్క మాన్సుల్ కెర్తి యుద్దుమ్ నెంజె, ఈంజ, గని కో కో యుద్దుమ్ కెర్తనచి ఉప్పిరి అమ్ జీనుక అస్సె మెలె, ఏలువ కెర్త గర్బ ఆత్మల్చి ఉప్పిరి, *జోవయింక తెడి ఏలువ కెర్త ఆత్మల్చి ఉప్పిరి, ఈంజ ఉగుమ్చి అందర్ తిలి నయ్తాన్చి రాజిమ్తె ఏలువ కెర్త ఒగ్గర్ గార్చి సెక్తిచి ఉప్పిరి, మాన్సుల్క పాడ్ కెర్త బూతల్చి ఉప్పిరి, మాయలోకుమ్చ సెక్తివొ ఎత్తిచి ఉప్పిరి అమ్ జీనుక అస్సె.

¹³ జాకయ్, కేన్ సమయుమ్క నయ్తాన్చ జేవ్ సెక్తివొ అల్లర్ కెరుక ఉచరుల గే, దేముడు జా యుద్దుమ్క దిలి కిచ్చొ నే లయితి ‘ఇనుము సొక్క’ మెన టాలిక సంగితిన్ ఎత్తి తుమ్ గలన తెయార్ జా తా, చి జా యుద్దుమ్క టీవ్క తుమ్క సెక్తి తయెదె, చి జీన టీవ్తె. ¹⁴ కిచ్చొ నే లయితి జా కిచ్చొ కిచ్చొ తుమ్ గలన మెలె, సత్తిమ్ తుమ్క పట్ట రితి జయెదె. ప్రబు దిలి పున్నిమ్ తుమ్క ఇనుము సొక్క జయెదె, ¹⁵ మాన్సుల్క దేముడు తెన్ బెదయ్తి సేతుమ్ దెతిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ నూనయ్తి రిసా తెయార్ జతిసి తుమ్క డిట్టుమ్చ జోడ్డు జయెదె. ¹⁶ వడ్డె అస్సె, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ తుమ్క డాలు జయెదె. జో గలన్లె, ఆగి లగిత నయ్తాన్ విందిత కండొ నే లయితి రితి నెతోవ విజయ్తె. ¹⁷ వడ్డె, ప్రబు దెతి రచ్చన తుమ్చి బోడిక ఇనుము టోపి జయెదె. వడ్డె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు రెగ్డయ్ల కొడొ జోచి ఆత్మచి కండా దస్సి తుమ్ గలన.

¹⁸ అస్సె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తి తుమ్చి పెట్టి తోడు తా, కెర్లెడ్ కి ప్రార్దన కెర, ప్రబుచి తోడు నజన్తె తా. ప్రార్దన కెర్తె తతి రిసా తెలిచి తెన్ తా, ఎక్కి నిదానుమ్ తా, దేముడుచి సుద్ది సుదల్ ఎత్తిచి రిసా ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెన

§ 5:31 5:31 ఆదికాండుమ్ 2:24. * 6:1 6:1 మెలె ‘ప్రబుచి తెడి అస్సున్చి జోవయింక ప్రేమబుద్ది తుమ్చి పెట్టి తిలె జోవయింక ప్రేమకయ్ అయ్యన్అబ్బొన్చి కోడు సూనె’. † 6:2 6:2 ద్విత్వియాపదేశ కాండుము 5:16. ‡ 6:6 6:6 నెంజలె ‘క్రీస్తుక గొత్తి మాన్సుల్ రితి తిలి రిసా’, నెంజలె ‘క్రీస్తుక గొత్తి రితి జలి రిసా’. § 6:12 6:12 నెంజలె, ‘అదికారుమ్ తిలిసి ఎత్తిచ ఉప్పిరి’. * 6:12 6:12 నెంజలె, ‘అదికారుల్ ఎత్తిచ ఉప్పిరి’.

తుమ్ ప్రార్థన కెర. 19 పడ్డో, †చి గుట్టు ఆవ్ దయిరిమ్ తెన్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రితి ప్రబు అంక సెక్తి దెవున్ మెన, అంచి రిసా కి తుమ్ ప్రార్థన కెరె తా. 20 జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లి రిసా ప్రబుచి అదికారుమ్ తెన్ తిలో బారికి రితో జా ఆవ్ ఇసి జేల్తె తా గొల్సుల్ తెన్ బందయ్ జా అస్సి. జలెకి, ప్రబుచి ఇస్టుమ్ కిసి తిలె ఆవ్ దయిరిమ్ తెన్ ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రితి జో ప్రబు సెక్తి దెవున్ మెన, అంచి రిసా తుమ్ ప్రార్థన కెర.

21 జలె, ఆవ్ కిసి అస్సి గే కిచ్చొ కెర్తసి గే తుమ్ జాన్తి రిసా, ప్రేమ జలో అమ్క బావో జతో, ప్రబుచి తెడి అంక తుమ్క సేవ నిదాసుమ్ కెర్తొ తుకికు తుమ్క సంగెదె. 22 జాకయ్ జోక ఆవ్ తెద్రవ అస్సి. అమ్ కిసి సంతోసుమ్ గే తుమ్క జానవుక మెన, తుమ్చి పెట్టి తుమ్ దయిరిమ్ జతి రితి జో తుమ్క దయిరిమ్ సంగెదె.

ఆక్టర్ కోడు

23 దేముడు అబ్బొసి దెతి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు దెతి సేంతుమ్, ప్రేమ, నముకుమ్ ప్రబుచి తెడి తిల ఒత్తచ బావుడ్లు ఎత్కిక కలుగు జవున్! 24 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక కో పూర్తి నే మొర్తి ప్రేమ కెర్తసు గే, జోచి దయ తుమ్చి ఉప్పిరి తవుసు!

† 6:19 6:19 చి రిసాయి 'చి గుట్టు' మెన సంగితయ్, నెంజలె, యూదుల్ నెంజలన కి పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జతి, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తెన్ జేవ్ బెదితి వాటు అయ్లన్చి రిసా సంగితయ్. 1:9-10, 3:1-6.

పిలిప్పీయుల్ క రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు పిలిప్పీ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్

మొదొల్ కోడు

1 పిలిప్పీ పట్టుమ్తెచ *క్రీస్తు జలో యేసుక నంపజా జోచి సుద్ది జా జోచయ్ జా, జోచి తెడి తిల మాన్పుల్క, పడ్డో తుమ్చ సేవ కెర్తాన్క చి జోచి తెడి సంగుమ్చి సేవ కెర్త అన్నె వెల్లెల మాన్పుల్క, యేసుక్రీస్తుచి సేవ కెర్త జోచ †గత్తి మాన్పుల్ జల పవులు, అన్నె తిమోతి రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

2 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడు అన్నె ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

పిలిప్పీయుల్చి రిసా పవులుచి సర్ల

3 తుమ్చి రిసా ఆవ్ కెయెక ఉచర్లె కి, తుమ్చి రిసా అంచి సర్ల ఆవ్ దేముడుక సంగితని. 4 తుమ్చి రిసాచి ఎత్తి అంచి ప్రార్దన పూర్తి సర్ల తెన్ కెర్తసి. 5 కిచ్చొక ఒగ్గర్ సర్ల జతసి మెలె, తుమ్ నంపజలి †మొదొల్ తెంతో, అప్పె ఎద కి తుమ్ అంచి తెన్ బెద, సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తినతె అంక సీతోడు అస్సున్. 6 దేముడు తుమ్చి పెట్టి మొదొల్ కెర్లె చెంగిల్ కామ్, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త్ర జెతి దీసి ఎదక, జో దేముడు అబ్బొసి జా కామ్ సొంత పూర్తి జర్గు కెరెదె మెన, అంక దయిరిమ్ అస్సె. 7 తుమ్ ఎత్తిజిన్చి రిసా ఆవ్ ఇసి ఉచరుక చెంగిల్. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి రిసా అంక ఒగ్గర్ ప్రేమ, అంక దిలి దేముడుచి దయ తెన్ అంచి తెన్ తూమ్ బెద అస్సున్. సుబుమ్ కబుర్చి రిసా ఆవ్ *జేలి జలి సైమతె కి, చి రిసా జబాబుల్ దెతిన్తె కి, రుజ్జుల్ దెకయ్తినతె కి, తుమ్ ఎత్తిజిన్ ఆత్మతె అంచి తెన్ బెద తోడు అస్సున్. 8 క్రీస్తు జలో యేసు అమ్క కెద్ది ప్రేమ దెకితయ్ గే, దస్సి ప్రేమ తెన్ తుమ్క ఆవ్ తెద్ది ఉచర్లె తత్తసి మెన, దేముడు సాచి అస్సె.

9 తుమ్చి అప్పెచి ప్రేమ అన్నె ఒగ్గర్ జవున్ మెన అంచి ప్రార్దన. ప్రబుచి రిసాచి గ్యానుమ్చి కిచ్చొ కిచ్చొ ఎత్తి అర్దుమ్ కెరంతి కిచ్చొ కిచ్చొ ఎత్తి చినితి బుద్ది జా ప్రేమతె ఒగ్గర్ జవున్ మెన ప్రార్దన కెర్తసి. 10 ఆత్మక దస్సి వడ్డిలదు

మెలె, చెంగిల్ తిలిన్క గార్ తిలిన్క నిసుక జాన, చెంగిల్చిక మెన ఇస్టుమ్ జస్సె, చి క్రీస్తు అన్నె ఉత్త్ర జా తీర్పు కెర్లె జా వెల్లి దీసి ఎదక తుమ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కి మెన్పు నిదానుమ్ జస్సె, చి తుమ్క 'పొరపాట్ జల' మెన కో సంగుక నెత్తిర్లి. 11 తుమ్ దస్సి ప్రేమ, ఆత్మచి గ్యానుమ్ జలె, యేసుక్రీస్తుతె దొర్పు. జతి పున్నిమ్చి పూర్తి పలితుమ్ తుమ్చి పెట్టి దెర్లె తయెదె, చి దేముడుచి నావ్, జోచి గవురుమ్ టీవెదె.

పవులు జేలి జా చెంగిల్ పలితుమ్ దిలిసి

12 బావుడ్లు, తుమ్ కిచ్చొ జానసుక మెన అవ్ ఆస జతసి మెలె, అంక జర్గు జలి కస్టుమ్ ఆరి తయె నాయ్, గని సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తినక కామ్క జా అస్సె. 13 కిసి మెలె, క్రీస్తుక ఆవ్ నిదానుమ్ తిలి రిసాయి ఆవ్ జేలి జలిసి మెన వెల్లొ అదికారిచి గేర్ జలి అదికారుల్క, అన్నె ఎత్తిజిన్ జాన అస్తి. 14 పడ్డో అన్నె, ఆవ్ జేలి జలి తెంతో ఇన్నెచ నంపజలన †ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ దయిరిమ్ జా, బయిమ్ నెంతె దేముడుచి †కోడు ఒగ్గర్ దయిరిమ్ తెన్ సూనయ్తతి.

15 సగుమ్జిన్ జోవయించి పెట్టిచి అంచి ఉప్పిర్చి గోసక, కుస్సిదుమ్ ఉచర సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తతి, గని అన్నె సగుమ్జిన్ అమ్చి తెన్ సర్ల తెన్ తా సూనయ్తతి. 16 ఈంజేవ్ జలె, ప్రేమకయి సూనయ్తతి. చి సత్తిమ్ ఆవ్ రుజ్జు దెకయ్తి రిసాయి ఆవ్ ఇన్నె జేలి తెన్ తంక దేముడుచి సెలవ్ మెన ఈంజేవ్ జాన్తి. 17 జేవ్ గోసచ, జలె, వెల్లొ కెరనుక ఉచర గార్ ఆస తెన్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తతి. జోవయించి పెట్టి నిదానుమ్ తతి నాయ్, గని ఆవ్ జేలి జలోసాక అంక నొప్పి దెంక ఉచరయ్ సూనయ్తతి. 18 జలె, కిచ్చొ? జోవయించి పెట్టిచి బుద్ది మాయచి జలెకి, సత్తిమ్చి జలెకి, క్రీస్తుచి రిసాయి జేవ్ సాడువ కెర్తతి. జాచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్ల.

మొర్లె చెంగిల్ గే జలె చెంగిల్ గే

19 పడ్డో, అన్నె కిచ్చొ సర్ల కచితుమ్ జయిందె మెలె, తుమ్ ప్రార్దన కెర్లె రిసా, యేసుక్రీస్తుచి ఆత్మ అంక తోడు తిలి రిసా, ఈంజేవ్ బాదల్ ఎత్తితె రచ్చించువ జయిందె మెన జాని. 20 కిసి మెలె, ఆవ్ ఓడువ జయి నాయ్, గని ఆవ్ పూర్తి దయిరిమ్ తయిందె, చి అప్పె కి కెయెక కి, ఆవ్ జలె కి మొర్లె కి, అంచి అగి క్రీస్తుచి గవురుమ్ డీసెదె మెన అంచి ఆస, అంచి దయిరిమ్. 21 కిచ్చొక మెలె, ఈంజ అగి ఆవ్

* 1:1 1:1 'క్రీస్తు' మెలె, 'తెద్రయిందె' మెన పూర్ణమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యూదుల్క సంగ తిలో దొర్పు జలో రచ్చించువ కెర్లెసా. † 1:1 1:1 నెంజెలె 'గొతిమాన్పుల్ రిత'. ‡ 1:5 1:5 బారికుల్ 16:12-40. § 1:5 1:5 పిలిప్పీయుల్ 1:19 ప్రార్దన కెర తిల. 2:25-30 ఎవప్రాదితుక పవులుతె తోడు తెద్రవ తిల, చి 4:10-11 చి 14-18 డబ్బుల్ తెద్రవ తిల. * 1:7 1:7 పవులు రోమ్తె జేలి జలి పొది ఈంజ ఉత్త్రుమ్ రెగిడ్లి మెన ఒగ్గర్జిన్ ఉచర్లె. బారికుల్ 28:16, 30, 31 దెక. పిలిప్పీయుల్ 4:22 దెక. కైసర్ రానొ రోమ్ పట్టుమ్తె తయెదె. పిలిప్పీయుల్ 1:13 దెక. ప్రేతోరియచ అదికార్లు కి రోమ్తె తవుల. కైసరియ పట్టుమ్తె కి పవులు జేలి జా తిలో; బారికుల్ 23:23-24:27. పిలిప్పీతె కి; బారికుల్ 16:23, అన్నె యెరూసలేమ్తె; బారికుల్ 21:33..., గని పిలిప్పీతె చి యెరూసలేమ్తె ఒగ్గర్ దీసల్ జేలి తయె నాయ్. ఎపెసుతె కి జేలి జా తిలన్ మెన సగుమ్జిన్ ఉచర్లె, గని రుజ్జు నాయ్. † 1:14 1:14 మెలె, 'పవులు జేలి జలెకి ప్రబు జోవయింక తోడు అస్సె మెన రుజ్జుల్ దెక దయిరిమ్ జా....' ‡ 1:14 1:14 నెంజెలె 'సుబుమ్ కబుర్', నెంజెలె 'కబుర్'.

జలె, క్రీస్తుచి రిసాయి జితసి, జోచి కామ్ కెర్తి రిసాయి జితసి. ఆవ్ మొర్తె, జోతె గెచ్చిందె, చి అంకయ్ లాబుమ్. ²² ఆవ్ ఈంజయ్ అగి జింక జలె, క్రీస్తుచి కామ్క జెయిందె. గని జితిన్తె మొర్తిన్తె కేన్ నిసాన్దె గే, నేని. ²³ ఈంజేవ్ దొన్ని మెన్సుల్ తా ఆవ్ అల్లర్ జతసి. అంచి సొంత ఇస్తుమ్ కేన్ మెలె, మొర క్రీస్తుతెయ్ గెచ్చుక; ఈంజ లోకుమ్తె ఆవ్ తతి కంట అంక జయ్యి లాబుమ్. ²⁴ గని తుమ్చి రిసా ఆవ్ ఈంజ అగి జలె చెంగిలి. జాకయ్ జయ్యి ముక్కిమ్. ²⁵ ఈంజ కోడు నిజుమ్ మెనయ్, తుమ్ ఆత్మక అన్నె వడ్డితి రితి క్రీస్తుచి తెడి నముకుమ్ తెన్ తుమ్ సర్దనంతోసుమ్ తతి రితి, ఇసి తా తుమ్చి తెన్ తయిందె మెన ఆవ్ కచితుమ్ జాని. ²⁶ దస్సి, తుమ్చితె ఆవ్ అన్నె అయ్లె, యేసుక్రీస్తుచి తెడి అంచి రిసా తుమ్క ఒగ్గర్ సర్ద జస్తె.

క్రీస్తుచి తెడి ఎక్కి నిదానుమ్ తా

²⁷ క్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్క గవురుమ్ కెర్తి రితి ముక్కిమ్క బుద్ది ఇండ, చి తుమ్క సొంత దెకిత్ రితి ఆవ్ తుమ్తె అయ్లె కి, నాయ్ మెలె నెత్త వేరతె తిలె కి, తుమ్క 'ఎక్కి ఆత్మ నిదానుమ్ తా డిట్టుమ్ టీవ, సుబుమ్ కబుర్చి సత్తిమ్ వేర మాన్సు నంప కెర్తి రితి ఎక్కి మెన్సు, ఎక్కి కట్టు తెన్ బెద, ²⁸ కిచ్చొచి రిసా కి విరోదుమ్ సుదల్క నే బితె క్రీస్తుచి వచ్చెనచి కామ్ కెర్తతి' మెన తుమ్చి రిసా సూనిందె. తుమ్చి నిదానుమ్ తుమ్చ విరోదుమ్ సుదల్క కిచ్చొ రుజ్జు దెకయెదె మెలె, జేవ్ నాసెనుమ్ జతిసి, అన్నె తూమ్ రచ్చున జతిసి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు సొంత ఇసి జర్గు కెర్తయ్. ²⁹ మెలె, క్రీస్తుచి నావ్ గవురుమ్ జతి రిసా తుమ్ జోక నంప కెరుక మెన, గని అన్నె కిచ్చొ మెలె, అల్లర్ సేడ ఒర్పుప జా జీసుక మెన, దేముడు తుమ్క వరుమ్ దా అస్సె. ³⁰ కిచ్చొక మెలె, తుమ్ అంచితె దెకిలి రితి, అంక తిలిసి మెన అప్పె తుమ్ సూన్లి రితి అల్లర్ తుమ్క కి అస్సె.

2

క్రీస్తుచి రితి, దాక్ కెరన

¹ జలె, క్రీస్తుతె తిలి పొది తుమ్క దయిరిమ్ దొర్కు జతయ్ మెలె, ప్రేమ తుమ్క పెల్లితయ్ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి అస్సె మెలె, తుమ్చి పెట్టి ముద్దుచి కన్కారుమ్ అస్సె జలె, ² ఎక్కి ఉద్దెనుమ్ తెన్, ఎక్కి ప్రేమ తెన్, పూర్తి ఎక్కి కట్టు తెన్, ఎక్కి మెన్సు తా, చి అంక పూర్తి సర్దనంతోసుమ్ కెర్తె. ³ సొంత గార్ ఆసక, సొంత గవురుమ్క, తుమ్ కిచ్చొ కెర నాయ్, గని దాక్ కెరన, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోచి కంట వేర మాన్సుల్క గవురుమ్ దెకిత్ తా. ⁴ తుమ్తె ఎత్తి మాన్సు ఎక్కి సొంత దెకన

నాయ్, గని, ఎక్కిలోచి రిసా ఎక్కిలో 'చెంగిల్ జతు' మెన తుమ్ వేర మాన్సుల్క కి చెంగిల్ దెక.

⁵ క్రీస్తుక తిలి జోచి తెడి దొర్కు జతి బుద్ది తుమ్చి పెట్టి తుమ్ తియన.

⁶ కిచ్చొ నే జెర్మయ్లి అగ్గె తెంతో కి

దేముడు తెన్ జో ఎక్కి జలెకి,

'దేముడు' మెనన గవురుమ్ ఆనసుక ఉచరె నాయ్,

⁷ గని, జొయ్యి దాకు కెరన, మాన్సు జా జెర్మన్ జా,

గొత్తి సుదొ రితో జలన్.

⁸ దస్సి, మాన్సు జా జెర్మన్ జా జో జోకయి దాకు కెరన

దేముడు అబ్బొన్చి సెలవ్ కోడు జర్గు కెర,

మాన్సు సేడ్డి మొర్తుతె సేడ్డన్;

సిలువతె మొర గెలో.

జలె,

⁹ దేముడు అబ్బొన్చి సెలవ్ కోడు జర్గు కెర జో మొర్తి రిసా,

దేముడు అబ్బొసి జోక ఎత్తిచి కంట వెల్లో కెర

జోక ఎత్తి నవ్వొచి కంట వెల్లి నావ్ తియ అస్సె.

¹⁰ 'జో యేసుచి నావ్ సూన ఎత్తి మాన్సు

మొగ్రల్ టెక జోవయింక జోకర' మెనయ్.

జేవ్ పరలోకుమ్తె తిలె కి, బూలోకుమ్తె తిలె కి,

పాతలలోకుమ్తె తిలె కి, కేనె తిలె కి

జోక జోకర్లు మెనయ్

దస్సి కెర అస్సె;

¹¹ చి 'యేసుక్రీస్తు ప్రబుయి' మెన

ఎత్తి చోడి తెనె ఒప్పన్తు మెనయ్, చి

జోకయ్ గవురుమ్ జవున్

దేముడు అబ్బొన్కయ్

గవురుమ్ జెయెదె, దస్సి కెర అస్సె.

బుద్ది ఇండితినతె ప్రబుచి సత్తిమ్చి రుజ్జు తుమ్ దెకవ

¹² జలె, బావుడ్లు, అగ్గె తెంతో ఆవ్ తుమ్చి తెన్ తిలి

పొది అంచి కోడు సూన్లదు. దస్సి అప్పె, ఆవ్ నెంజిలి

పొది ఒగ్గర్ బియఁ దేముడు దిలి *రచ్చన తెన్ బెదితి బుద్ది

తుమ్ ఇండితె తా. ¹³ కిచ్చొక మెలె, జోచి ఇస్తుమ్ రితి

కెర్తినక తుమ్ ఏక్ ఇస్తుమి జతి రితి నాయ్, గని తుమ్ జర్గు

కెరుకయ్ మెన, తుమ్చి పెట్టి జో కామ్ కెర తుమ్క దేముడు

సెక్తిదెతయ్. ¹⁴ తుమ్ మూర్కుమ్ జల వంక్టో జల మాన్సుచి

నెడమె పాపుమ్ నెంజిలస రిత, మచ్చల్ నెంజిలస, అన్నె

నింద నే గల్లి రితి దేముడుచి పుత్తర్పులు జతి రితి తంక,

ఆగాసుమ్తె జోచి ఉజిడి దెకయ్త సుక్కల్ రిత తుమ్ జస్తె.

¹⁵ కిచ్చొ కామ్ తిలె కి, తెడి తెడి నే బాద సేడ, నే అన్మానల్

జా ఎత్తి కమె తుమ్ కెర. ¹⁶ పడ్డో, జీవు దెతి సుబుమ్

కబుర్ తుమ్ †డిట్టుమ్ దెరన, చి క్రీస్తు అన్నె ఉత్త జా ఈంజ

* 2:12 2:12 'రచ్చన', 'రచ్చించువ జతిసి' మెన ఇన్నె నంగిలె, పాపుమ్ తెంతో చి రచ్చనక నంగితనుమ్. అమ్ కెర్ల పాపల్చి రిసా లయితి సిచ్చ తెంతో నయతాన్చి రాజమ్ తెంతో అమ్క ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యేసుచి అత్తి రచ్చించువ కెర్తిసి. † 2:16 2:16 నెంజిలె 'సూనయ్తె తా'.

లోకుమచక తీర్పు కెర్తి వెల్లి దీనిక, 'అంచి సైమ, అంచి కామ్ ఆరి కామ్క జెతిసి నెంజె' మెన దెక కెర, ఆవ్ సర్ల జయిందె. 17 తుమ్క క్రిస్తు ప్రబుక నంపజా నిదానుమ్ తెన్ జోచి సేవ కెర్లసి చి రిసా ఆవ్ ఏక్ వేల సువ దిలి బలి జతి రితి జంక జలెకి, తుమ్ ఎత్కిజిన్చి సర్లతె ఆవ్ బెదితసి. 18 తూమ్ కి ఇసి సర్ల తెన్ తా, అంచి సర్లతె బెద.

తిమోతిక జోవయింతె తెద్రవుక

19 తుమ్చి రిసాచి కబుర్ సూన్లె సర్ల జయిందె మెన, ప్రబు జలో యేసు సెలవ్ దిలె తిమోతిక తుమ్తె బే బేగి తెద్రవుక మెన అవ్ ఆస జతసి. 20 తిమోతిక ముల అన్నె కో దస మాన్సుల్ అంక తోడు నాయ్. తుమ్క చెంగిల్ జతు మెన జోవయిం పూర్తి నిదానుమ్ తయెదె. 21 జేవ్ తిల మాన్సుల్ జలె, యేసుక్రిస్తుచి కామ్ కెరుక పవ్వితె తా, ఎత్కిజిన్ జోవయించి సొంతయ్ లాబుమ్ దెకన్తతి. 22 గని తిమోతి చి నిదానుమ్ జాన్సు. అంక జో అబ్బో మెన దెకిల్ రితి జా, పుత్తు రితో జా, సుబుమ్ కబుర్చి రిసా అంచి తెడి జో ప్రబుచి సేవ కెర్లసి జాన్సు. 23 జాకయ్, ఆవ్ కిసి †జయిందె గే తుమ్ సూన్లె, బేగి జోక తుమ్తె తెద్రయిందె. 24 అన్నె, †ప్రబుచి తెడి అంక కిచ్చో నముకుమ్ మెలె, జో సెలవ్ దిలె, ఆవ్ కి సొంత జెంక వాట్ తయెదె మెన అవ్ ఉచర్లసి.

ఎపస్త్రోదితుక జోతె తెద్రయ్లినచి

25 ఎపస్త్రోదితుక తుమ్తె తెద్రయ్లె చెంగిలి మెన ఆవ్ తెద్రయ్తసి. అంక జో బావో జా అన్నె, అంచి తెన్ బెద సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర అన్నె, అంచి తెన్ జా కామ్చి రిసా బాదల్ ఓర్పువ జా అన్నె, తూమ్ జోచి అత్తి అంక తోడు కెర్లి రితి, తుమ్చి తెంతో కబుర్ జా అంక తోడు కెర అన్నె. 26 కిచ్చోక జోవయింక తుమ్తె అన్నె తెద్రయ్తసి మెలె, ఒగ్గర్ దీసల్ జలి తుమ్క దెకె నాయ్ చి ఒగ్గర్ ఉచర్లయ్. పడ్డె, జో జొర్ణో సేడ్డిన్చి రిసా తుమ్ సూన్లినచి రిసా చింత గలన తవుల మెన జో దుకుమ్ సేడ అన్నె. 27 నిజామి, జో మొర్లి రితి జలె, గని దేముడు జోక కన్కారుమ్ రచ్చించుప కెర్లన్. జోకయ్ నాయ్ అంక దుకుమ్చి ఉప్పిరి దుకుమ్ నే కలుగు జతి రితి కన్కారుమ్ దెకయ్లో. 28 జాకయ్, జోక అన్నె దెక తుమ్ సర్ల జతి రిసా, జోక తుమ్తె బే బేగి తెద్రవుక ఆవ్ ఆస జా అన్నె. దస్సి, గెలో మెలె తుమ్చి రిసా ఆవ్

ఇసి బాద సేడుక నాయ్. 29 జాకయ్, *ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ సర్ల తెన్ జోక తుమ్ అన్నె బెదవన. అన్నె దస మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్క తుమ్ గవురుమ్ దెక. 30 కిచ్చోక మెలె, అంచి రిసా తుమ్ ఉచర కెరుక నెత్తిర్లి తోడు పూర్తి జర్లు కెరుకయ్ మెన, క్రిస్తుచి కామ్చి రిసా తెదోడి జో మొర గెతో.

3

ప్రబుచి తెడి సర్ల తతిన్

1 అన్నె, ముక్కిమ్క బావుడ్లు, *ప్రబుచి తెడి తుమ్ సర్లనంతోసుమ్ తా. తుమ్క ఈంజ ఎత్కి అన్నె రెగుడుక అంక బాద నాయ్, చి ఆత్మక తుమ్క చెంగిల్ జర్లు జయెదె.

2 సూనర్లు రిత ప్రబుక విరోదుమ్ జలసచి, చెంగిల్ కెర్లసుమ్ మెన, గార్ కెర్లతి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా. మాన్సుచి అగి చి జోవయించి గుర్తుచి †సున్నతిచి రిసా జేవ్ బలవంతుమ్ కెర్లసచి రిసా తుమ్ జాగర్ల తెన్ తా.

3 ముక్కిమ్క ప్రబుకయి కెర్లి సున్నతి కెరన్లన కొన్న మెలె, ఆము. కిసి మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి సెక్కిక జోచి సేవ కెర్లె తా, ఆగ్రుక కమొచి నంప నే కెర్లె, రచ్చించుప జంక జలె క్రిస్తుయి సాలు మెనయ్ ఎక్కి క్రిస్తు జలో యేసుచి ఉప్పిరి అమ్చి నముకుమ్ తియ, జోచి రిసాయి దయిరిమ్ తెన్ సర్ల తెన్ అన్నుమ్.

4 ఆగ్రుక నంప కెర్లినచి రిసా ఉచర్లె జలె, దస్సిచిక నంప కెరుక కామ్క జెతి జలె, అవ్వి పవులు ఒగ్గర్ దయిరిమ్ తంక జతి. 'అగి జర్లు కెర్లినచి రిసా అంక చెంగిలి' మెన కో ఉచరంతతి గే, జోవయించి కంట అంకయ్ చెంగిల్ మెనుక జతి. 5 మెలె, యూదుల్చ ఆగ్గుల్ రితికయ్, ఆవ్ జెర్లు అట్టు పొదుల్క అంక జా గుర్తుచి సున్నతి కెర్లె. ఆవ్ †ఇస్రాయేలుడు, బెన్యామీను చి సెకుమ్తె జెర్మిలయ్, †ఎబ్రీయుల్తె జెర్లు ఎబ్రీయుడు జా జియ అస్సి. యూదుల్చ ఆగ్గుల్ రితి కెర్లినక దెకిలె, *పరిసయ్యుడు జయిందె. అమ్ పరిసయ్యుల్ చి నిదానుమ్ రితి ఆవ్ కెర్లె తిలయ్. 6 జా రితి అంచి ఒగ్గర్ నిదానుమ్ ఆవ్ కిసి నెరవెర్పువ కెర్లె తిలయ్ మెలె, నంపజలనక సిచ్చల్ కెర్లె తిలయ్. చి అమ్చ ఆగ్గుల్చి పున్నిమ్చి రితి ఆవ్ కెర్లె తిలిన్క దెకిలె. పొరపాట్ నెంతె తిలయ్.

7 గని, జా ఎత్కితె అంక కిచ్చో లాబుమ్ తిలి గే, క్రిస్తుకయ్ పూర్తి నిదానుమ్ జంక మెన, ఎక్కి జోచి ఉప్పిరి

† 2:23 2:23 ఏక్ వేల జో జేలి జలిన్క రకుమ్లు జతిన్క ఉచర్లయ్. § 2:24 2:24 మెలె 'ప్రబుచి తెడి ఆవ్ తిలి రిసా' అన్నె 'ప్రబుచి ఒగ్గర్ సెక్కిచి రిసా'.

* 2:29 2:29 మెలె, 'ప్రబుచి తెడి తుమ్ తిలి రిసా, అన్నె ప్రబు సొంత జోవయింక బెదవన అన్నెచి రిసా పూర్తి...' * 3:1 3:1 మెలె, 'తుమ్ జోవయించి తెడి అన్నున్ చి జో తెయి సర్లనంతోసుమ్ అన్నెచి రిసా, సర్ల...' † 3:2 3:2 సగుమ్జిన్ నంపజలన జల యూదుల్, చి యూదుల్ నెంజల నంపజలనతె గెత తా, జోవయించి సున్నతిచి రిసా బలవంతుమ్ కెర్లె తిల; జా సున్నతి కెర్లెకయ్ పావుమ్ తెంతో రచ్చించుప జంక జయెదె, పరలోకుమ్తె గెచ్చుక జయెదె; మెన సిక్కి రితి. † 3:5 3:5 'ఇస్రాయేలుడు' మెలె, యూదుడు, 'ఎబ్రీయుల్' మెలె 'యూదుల్'. § 3:5 3:5 'ఇస్రాయేలుడు' మెలె, యూదుడు, 'ఎబ్రీయుల్' మెలె 'యూదుల్'. * 3:5 3:5 'పరిసయ్యుడు' మెలె, యూదుల్తె పరిసయ్యుల్కయ్ ఒగ్గర్ గ్యాసుమ్ తయెదె, యూదుల్చ ఆగ్గుల్ జెవ్వి ఒగ్గర్ నిదానుమ్ కెరుల, జేవ్ ఆగ్గుల్చి రిసా బలవంతుమ్ కెరుల, చి దూతల్, బూతల్, డుంబల్, ఆత్మల్క 'అస్తి' మెన నంప కెరుల, చి 'మొర్లె అన్నెక్ లోకుమ్తె గెచ్చుమ్దే' మెన నంప కెరుల.

అంచి నముకుమ్ పూర్తి తింక మెనయ్, జా వేరచి ఎత్కిక 'సంతోసుమ్' మెన దెక, ముల అస్సి. ⁸ నిజుమి 'అంచొ ప్రబు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో క్రీస్తు జలో యేసుక జాన జో తెన్ ఇండితిసి ఎత్కిచి కంట చెంగిలి' మెనయ్, వేరచి ఎత్కిక నస్తుమ్ మెన దెకితసి, క్రీస్తుచి రిసాచి అంచి ప్రేమచి రిసా వేరచి ఎత్కి పిట్టవన అస్సి, వేరచి ఎత్కిక ఉస్టా మెన దెకితసి. కిచ్చొక మెలె, ముక్కిమ్క క్రీస్తుయి అంక కావలె, జొయ్యి అంక లాబుమ్, ⁹ చి జోచి తెడి తా, అంచి సొంత సెక్తిచి పున్నిమ్, మెలె ఆగ్గుల్ రితి కెర్తి పున్నిమ్ తెన్ తయె నాయ్; కక్క దస్సిచి పున్నిమ్ దెయె నాయ్, గని అంక కిచ్చొ పున్నిమ్ తయెదె మెలె, క్రీస్తుక నంపజలి వాట్క దొర్కు జతి పున్నిమ్. మెలె, జోక కో నంపజా గెలె, 'అంచొ క్రీస్తుచి పున్నిమ్ జోక' మెన దేముడు జోచి సర్లక అమ్క దెకితయ్. ¹⁰ వేరచి ఎత్కి ముల ఆవ్ అన్నె కిచ్చొ ఆస జతసి మెలె, జోవయింక జానయ్ జో అన్నె జివ్ జలి సెక్తిచి వరుమ్ నజన, జా సెక్తిక జోవయింతెన్ ఇండుక పూర్తి అలవాట్ జా, జో సేడ్ల సైమల్ తె బెద, జో మొర్లి పొది కిసి తిలో గే, ఆవ్ కి దస్సి బుద్ది జంక, ¹¹ చి దేముడు అబ్బొన్చి దయ తిలె, ఆవ్ మొర్లి, పరలోకుమ్తె గెచ్చిందె.

ప్రబు దెతి బవుమానుమ్ నజన్తి రితి నిదానుమ్ నిగుక మెలి టాలి

¹² 'ప్రబు దెతి బవుమానుమ్ నజన్తి రితి జిన్లయ్' మెని నాయ్, 'ఆవ్ పూర్తి పున్నిమ్ జా అస్సి' మెని నాయ్, గని జోచొ సొంత మాన్పు జంక మెన క్రీస్తుయేసు అంక బెదవన అస్సి చి రిసా, జా బవుమానుమ్ నజనుక మెన ఆవ్ ఒగ్గర్ సెక్తి తెన్ నిగితసి. ¹³ బావుడ్లు, అంచి సెక్తికయ్ జిన అస్సి మెని నాయ్, గని ఎక్కి కిచ్చొ కెర్తసి మెలె, అగ్గెచి ఎత్కి పచ్చు గెల కెర, పురెతో తిలి గురితె దొర్కు జతిసి నజనుక మెన ఎక్కి ఆస జా, ¹⁴ యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ దేముడు దెతి బవుమానుమ్ నజనుక మెన, గురి దెక నిగితసి. ¹⁵ అమ్తె ఆత్మక కో వడ్డ అస్తి జలె, ఇసి బుద్ది తెన్ తమ. 'పూర్తి పున్నిమ్ జలమ్' మెన జవున్, 'జా గురితె నిగితి ఆస రితిసి నాయ్' మెన జవున్ తుమ్చితె కో ఏక్ వేల వేర ఉచర్లె, తుమ్క దేముడు దెకవ సికడెదె. ¹⁶ గని ముక్కిమ్క అప్పెక కిచ్చొ బుద్ది జో అమ్క సికడ అస్సి గే, జయ్యి నిదానుమ్ ఇండుమ.

¹⁷ బావుడ్లు, ఆవ్ కిసి ఇండితసి గే దెక తూమ్ కి ఇసి ఇండ, చి ఆమ్ ఇండితి రితి కో ఇండితతి గే దెక. ¹⁸ కిచ్చొ జాగర్త ఆవ్ సంగితసి మెలె, ఆవ్ అగ్గె తెంతో తుమ్క సగుమ్జినచి రిసా ఒగ్గర్ సంగ అస్సి, చి అప్పె కి ఏడ

* **4:1** 4:1 మెలె, ప్రబుచి తెడి తా, జోచి డిట్టుమ్క తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ. † **4:2** 4:2 మెలె, 'జోవయింక తెడి అస్సున్, చి జో కట్టు దెతోసా. జాచి రిసా తుమ్క కి జా కట్టు బుద్ది తంకయ్'. ‡ **4:4** 4:4 మెలె, ప్రబుచి తెడి అస్సున్. జో సర్లసంతోసుమ్ దెతోసా. జేక, జోవయింక సర్లసంతోసుమ్ నజన జోవయింక సర్లసంతోసుమ్ తెంతో! జోవయింక తెడి తిలె, దస్సి బుద్ది తంక తయెదె. § **4:5** 4:5 నెంజలె, 'అన్నె జతిసి పాసి జా అస్సి'. * **4:7** 4:7 నెంజలె 'అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తిర్లి...'

ఏడయ్ సంగితసి. కిచ్చొక మెలె, 'పరలోకుమ్చి నుద్ది జా, జా నుద్ది రితి ఇండుతు' మెనయ్, క్రీస్తు సిలువతె మొర జోవయింక రచ్చించుప కెర్లన్, గని జాచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ కెర్లి రితి జేవ్ ఒగ్గర్జిన్ తప్పు బుద్దితె ఇండితతి. ¹⁹ జేవ్ నాసెనుమ్తె గెచ్చుల, జోవయింక పెట్టి జోవయింక దేముడు, జోవయింక పాపుమ్చి రిసా జోవయింక సర్ల, ఈంజయ్ లోకుమ్తె తతిసి ఎత్కికయ్ జోవయింక ఆస.

²⁰ గని, ఆమ్ జతి రాజిమ్ పరలోకుమ్, చి ఒత్త తెంతో అన్నె జెతో రచ్చించుప కెర్తొసాక, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుకయ్ అమ్ రకితసుమ్. ²¹ కిసి మెలె, ఎత్కి జోచి తెడి తియె ఏలువ కెర్తి జోచి సెక్తికయ్ జో అమ్చి ఈంజ మాములుమ్ ఆగ్గే మార్పువ కెర, పరలోకుమ్చి ఉజిడ్ తెన్ చి జోచి ఆగ్గే ఈంజ జతి రితి తెదొడ్క మార్పువ కెరెదె.

4

ప్రబుచి తెడి తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ

¹ అంక, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, *ప్రబుచి తెడి తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ. తుమ్క ఆవ్ ప్రేమ అస్సి, తుమ్తె గెచ్చుక ఒగ్గర్ ఇస్టుమ్ జా అస్సి. తుమ్ అంచి సర్ల, అంచి బవుమానుమ్.

² తుమ్ జట్టి జలిసి ముల †ప్రబుచి తెడి ఎక్కి కట్టు తా మెన, యువొదియక చి నుంటుకేక ఆవ్ బతిమాల్పా జా మెన సంగితసి. ³ పడ్డో తూయి, అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్తె బెద అంక సత్తిమ్ కెర్తొ బావొ, ఈంజేవ్ తేర్బొదల్క సేంతుమ్ కెరవు. అగ్గె తెంతో అంచి తెన్ బెద ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్చి కామ్ కెరుక మెన సైమల్ సేడ అస్సి. అన్నె కచి తెన్ మెలె, క్లెమెంతు తెన్, చి 'పరలోకుమ్తె గెచ్చుల' మెన దేముడు కచ కచ నవ్వొ రెగిడ్లి జోచి పుస్తకుమ్తె నవ్వొ తిల మాన్పుల్ ఎత్కిజిన్ తెన్ కి తోడు కెరవు.

కెర్లొడి కి సర్లసంతోసుమ్ తెన్ ప్రార్దన కెర

⁴ కెర్లొడ్ తెదొడి ‡ప్రబుచి తెడి తుమ్ సర్లసంతోసుమ్ తా. అన్నె సంగితసి. 'సర్లసంతోసుమ్ తా' మెంతసి. ⁵ తుమ్ ఇసి మెత్తన తతిసి ఎత్కిజిన్ దెక చినితి రితి తుమ్ ఇండ. ప్రబు కిపాసి జా అస్సి. ⁶ కిచ్చొచి రిసా కి తుమ్ చింత గలన నాయ్, గని కిచ్చొచి రిసా కి ప్రార్దన కెర్తె తా తుమ్క కోర్ప జలిసి సంగ, జో దిలిసి ఎత్కిచ రిసా తుమ్చి సర్ల సంగ, తుమ్చ ఆసల్ దేముడుకయ్ తుమ్ సంగ. ⁷ దస్సి, అమ్ మాన్పుల్ *మీనుక నెత్తిర్లి దేముడుచి ఎదివాట్ సేంతుమ్,

చి క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి తా, జా సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి తుమ్చి మెన్నుతె రకితె తయెదె.

8 ఆకర్క, బావుడ్లు, కిచ్చో మెంతసి మెలె, సత్తిమ్ తిలిసి ఎత్తి, మరెయాద తిల కమె ఎత్తి, నాయిమ్ తిలిసి ఎత్తి, సుద్ది తిలిసి ఎత్తి, సూటి తిలిసి ఎత్తి, 'చెంగిల్' మెన ఎత్తిజిన్ సర్ద జతిసి ఎత్తి, కిచ్చో జలెకి చెంగిల్చి, 'చెంగిల్' మెన దేముడు ఒప్పన్ తిసి ఎత్తి, దనచయ్ ఎత్తిక ఉచర్తె తా, దన్నయ్ కమె తుమ్ కెరె తా. 9 అంచితె తుమ్ సికిలిసి, దెకిలిసి, సూన్లిసి, 'సత్తిమ్' మెన ఒప్పన్లిసి, జా ఎత్తి కెర, చి సేంతుమ్ దెతో అమ్చో దేముడు తుమ్చి తెన్ తయెదె.

తిలె కి నెంజిలె కి ప్రబు సేంతుమ్ దెతిసి

10 తుమ్ అప్పె అన్నెక్ సుట్టు అంచి రిసా ఉచర్తసు మెన సూన తా ప్రబుచి తెడి ఒగ్గర్ సర్ద తెన్ అస్సి. అగ్గె తెంతో కి అంచి రిసా ఉచర్తె తిలదు, గని అంక తోడు దెంక తుమ్క అగ్గె వాటు తయె నాయ్. 11 అంక నెంజిలిన్చి రిసా ఏడుక మెన సంగి నాయ్. కిచ్చోక మెలె, ఆవ్ కిసి జలెకి, అంక కిచ్చో జలెకి, చింత నే గలంతె సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పుప జంక మెన సిక అస్సి. 12 ఎక్కెక్ సుట్టు కొత్తుచి రిసా బాదల్ సేడ అస్సి, ఇదిల్ ఒగ్గర్ తిలిన్చి రిసా కి సర్ద జా అస్సి. దొన్ని కి జాని. కిచ్చోచి రిసా కి, కిచ్చో జలెకి, తిలె కంక నెంజిలె చువ్వె తంక, సామ్నారుమ్ తిలె కి, కొత్తు తిలె కి, కిసి ఓర్పుప జంక గే ఆవ్ సిక అస్సి. 13 మెలె, క్రీస్తు అంక నెక్తి దెతె తత్తయ్చి రిసా కిచ్చో జలెకి కెరుక తెరి.

14 జలెకి, అంచి అప్పెచి బాదతె తుమ్ బెద తోడు దిలిసి చెంగిలి. 15 ఆవ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనవుక దెర్లి మొదొల్క, ఆవ్ తుమ్చి మాసిదొనియ ప్రదేసిమ్ ములిలి పొది, ఎక్కి తుమి గని వేర సంగుమ్లుతె ఎక్కి కి తోడ్ దెతి నాయ్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తోడ్ దెతిన్తె అమ్చి తెన్ ఎక్కి తుమి బెదిలదు. 16 ఆవ్ దెస్సలోనిక పట్టుమ్తె తిలి పొది కి అన్నె అన్నె తోడు తెద్దయ్లదు. 17 జలె, తోడుకయ్ అంక ఆస నాయ్, గని అంచి ఆస కిచ్చో మెలె, కిచ్చోచి రిసా ఆవ్ సర్ద జతసి మెలె, తుమ్ తోడు దిలిసి తుమ్కయ్ లాబుమ్ దెతయ్.

18 నాయ్, గెద, అంక పూర్తి తోడు దా అస్సున్. నాయ్, దొర్కు జలి కంట అన్నెయ్ తోడు ఈంజ. తుమ్ తెద్దయ్లి తోడు ఎత్తి ఎపప్రాదితు అంక దా అస్సి. జా తోడు దిలిసి కిసి జయెదె మెలె, దేముడుక చెంగిల్ దూపుమ్ డయిలి రితి, బలి దిలి రితి, జోక సర్ద కెరెదె. 19 జలె, తుమ్క కిచ్చో కొత్తు గే, బాద గే అయ్లె కి, జోచి పరలోకుమ్చి సామ్నారుమ్క దేముడు కవలుసుప జలిసి ఎత్తి క్రీస్తు జలో †యేసుచి తెడి తుమ్క దొర్కు కెరెదె. 20 ఉగుమ్చి ఉప్పిరి ఉగుమ్క అమ్చో దేముడు అమ్చో అబ్బొక జెయ్యి! †ఆమేన్.

21 క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి తిలో జోవయించి సుద్ది జలో ఒత్తచో ఎత్తి మాన్సుక తుమ్ అంచి ప్రేమ సంగ. అంచి తెన్ తిల బావుడ్లు కి తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్దయ్తతి. 22 జో ప్రబుచి సుద్ది జా జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తి తుమ్ పిలిప్పి పట్టుమ్చక జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్దయ్తతి. ముక్కిమ్క కొన్న మెలె, కిక్సెనర్ రానొతె కామ్ కెర్త నంపజలసక సంగ.

23 ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్చి ఆత్మ తెన్ తవున్.

† 4:19 4:19 యేసుచి తెడి జేవ్ నంపజలస అస్సిచి రిసా, చి జోవయించ వరల్ ఎత్తి యేసుచి అత్తి దెతయ్చి రిసా 'యేసుచి తెడి' మెన రెగ్గ అస్సి. † 4:20

4:20 ఈంజేవ్ పుస్తకుమ్ తొలితొ రెగ్గి గ్రీకు బాస తెన్ 'తెద్దిల్' మెలిన్క 'ఆమేన్' మెనుల. § 4:22 4:22 నెంజిలె 'వెల్లో రానొతె'.

కొలోస్సియుల్ క రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు కొలోస్సి పట్టుమ్చ సంగుమ్చక పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్

మొదొల్ కోడు

1 కొలోస్సి పట్టుమ్తెచ క్రీస్తుక నంపజా జోచి నుద్ది జా జోచయ్ జల జోచి తెడి తా నిదానుమ్ జల బావుడ్డుక, 2 దేముడుచి సెలవ్చి రిసా *క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా జో దిలి అదికారుమ్ తెన్ జోచొ బారికి జలో ఆవ్ పవులు, బావొ జలో తిమోతి తెన్, రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవును!

జేవ్ కొలోస్సి పట్టుమ్చచి రిసా పవులు జోవయించి సర్ల సంగ ప్రార్దన కెర్తె తిలిన్చి కోడు

3 తుమ్చి రిసా కెయ ప్రార్దన కెర్తె కి, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచొ అబ్బొన్ జలో దేముడుక తుమ్చి రిసా అమ్చి సర్ల సంగితనుమ్. 4 కిచ్చొక మెలె, జో క్రీస్తు యేసుచి ఉప్పిరి తుమ్ నంపతిలిన్చి రిసా, వడ్డొ జోచయ్ జల నంపజలన ఎత్తిజిన్క తుమ్ ప్రేమ కెర్తిన్చి రిసా, అమ్ సూన అస్సుమ్. 5 పరలోకుమ్తె తుమ్చి రిసా తియఁ తిలిసి ఆసతె దెకితె తిలి రిసా, తుమ్క పెట్టి తిలి నముకుమ్చి ప్రేమచి, రిసా తుమ్ ఇసి జా అస్సున్. జా ఆసతె దెకితె తిలిన్చి రిసా తుమ్ సత్తిమ్చి †కబుర్తె, మెలె సుబుమ్ కబుర్తె, అగ్గె సూన్లదు. 6 సుబుమ్ కబుర్ తుమ్క దొర్కు జా అయ్లి తెంతొ, ఎక్కి తుమ్కయ్ దొర్కు జలి మెన నాయ్. ఒండి లోకుమ్తె సూనయ్ జతయ్, చి కేనె సూనయ్ జలెకి, ఆత్మపలితుమ్ జెతయ్. దస్సి, తుమ్ తొలితో సూన ప్రబుచి దయచి వరుమ్చి రిసా పూర్తి అర్దుమ్ కెర్లన్ దీసి తెంతొ, తుమ్తె కి సుబుమ్ కబుర్ ఆత్మపలితుమ్ జెతయ్. 7 ప్రేమ జలో అమ్చి తెన్ ప్రబుచొ సేవ కెర్తొసా జలో ఎపప్రా, జలె, ప్రబుచి ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ సరిగా, కిచ్చొ వేరచి నే బెదయ్తె సికడ్డికయ్, పూర్తి అర్దుమ్ కెర్లన్దు. అమ్ ఒత్త గెచ్చుక నెతిర్లి రిసా జొయ్యి అమ్చి నావ్ తెన్ మెలి రితి, క్రీస్తుక నిదానుమ్ తిలో సేవ కెర్తొసా జా ఒత్త తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ సూనవ సికడ అస్సు. 8 వడ్డొ, ప్రబుచి ఆత్మ తుమ్చి

పెట్టి దెతి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా జో ఎపప్రా అమ్క సంగ అస్సు.

9 జాకయ్, తుమ్చి నముకుమ్చి అన్నె నంపజలసక చి ఉప్పిర్చి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా, అమ్ సూన్లి దీసి తెంతొ, తుమ్చి రిసా ప్రార్దన కెరుక ములుమ్ నాయ్. ఆత్మచి బుద్ది, ఆత్మతె గ్యానుమ్ ఎత్తి దేముడు తుమ్చి పెట్టి బెరవును, చి అమ్ జోచ మాన్సుల్ జా ఇండుక మెన జోచి ఇస్తుమ్ కిచ్చొ కిచ్చొ జతయ్ గే, తుమ్ పూర్తి జాన్తు మెనయ్ తుమ్చి రిసా ప్రార్దన కెర్తనుమ్. 10 జోచి ఇస్తుమ్ జాన్లె, జోచి బుద్ది గ్యానుమ్ తెన్ తిలె, ప్రబుచి విలువ దెకయ్తి రితి తుమ్ ఇండితె. దస్సి, చెంగిల్ కమె ఎత్తితె ఇండ పలితుమ్ దెర దెర, అగ్గెచి కంట దేముడుక రోజుక ఒగ్గర్ జాన జాన, జోచి ఇస్తుమ్ రితి ఇండ ఇండ, జోక పూర్తి సర్లసంతోసుమ్ కెర్తె. 11 అన్నె కిచ్చొ మెన అమ్ ప్రార్దన కెర్తనుమ్ మెలె, జోచి పరలోకుమ్చి సెక్కిక తుమ్చి పెట్టి జోచి సెక్కి బెరవ డిట్టుమ్ కెర్పు, చి తుమ్చి పెట్టి జో దెతి సంతోసుమ్క తుమ్ ఎత్తి బాదల్ సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తా. 12 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడుక తుమ్చి సర్ల సంగితె. కిచ్చొక మెలె, జోచయ్ నుద్ది జల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ తెన్ జోచి ఉజిడ్ రాజిమ్తెచి సొమ్నారుమ్తె అమ్క వాట సేడ్డి రితి జోవయించి దయక అమ్క విలువ దెక అస్సు. 13 మెలె, సయ్తాన్ ఏలువ కెర్తి అందర్ రాజిమ్ తెంతొ అమ్క విడ్డల్ కెర, ప్రేమ తిలో జోచొ సొంత పుత్తున్చి రాజిమ్తె అమ్క జో అబ్బొన్ బెదవ అస్సు. 14 మెలె, జో పుత్తున్తెయి అమ్చి రచ్చున. †అమ్ కెర్ల పాపల్ జొయ్యి చెమించువ కెర, నెతోవ గెల అస్సు.

ఎత్తిక ఆదారుమ్ జలోసా యేసుయి

15 యేసుతె అమ్, నే డీస్తా దేముడుచి పొలిక డీస్తయ్. కిజెర్మున్ ఎత్తిక జో తొల్పర్, జో వెల్లొ. 16 కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి కి యేసు తెన్ జెర్మున్ జలి. కేనె తిలె కి, పరలోకుమ్తె తిలె కి, బూలోకుమ్తె తిలె కి, కేన్ లోకుమ్తె తిలె కి, నే డీస్తిసి జలెకి, డీస్తిసి జలెకి, కేన్ లోకుమ్చ నిజాసనల్తె తిలస కి, ఏలువ కెర్తి సెక్కి అదికారుమ్ తిలస కి, అదికారుమ్ తిలిసి ఎత్తి, అదికారుల్ ఎత్తి, పరలోకుమ్చ జలెకి, బూలోకుమ్చ జలెకి, ఎత్తి కి జోచి అత్తి జెర్మయ్ జలి. జోచి రిసాయి జెర్మయ్ జలి. 17* ఎత్తిచి కంట తొలితో తిలో సుదొ జొయ్యి, ఎత్తిక ఆదారుమ్ జలోసా జొయ్యి. జో నెంజిలె, జేవ్ తత్త నాయ్.

* 1:2 1:2 'క్రీస్తు' మెలె, 'తెద్రయిందె' మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్ణుమ్ సంగిలో దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా. † 1:5 1:5 నెంజిలె 'కోడుత'. ‡ 1:14 1:14 ఈంజ ఉత్త్రుమ్ తొలితో రెగిడ్ల సంగుమ్ పున్కల్తె కిచ్చొ అస్సు మెలె, జోచి లోయి సువ, అమ్క నెతోవ గెల అస్సు, మెలె, అమ్చి పాపుమ్ చెమించువ కెర అస్సు. § 1:15 1:15 నెంజిలె, 'జెర్మయ్లిసి ఎత్తిక'. గని జెర్మయ్లిసి జయె నాయ్, జో. దేముడి జా జో ఎత్తిచి కంట అగ్గయ్ తిలో. యోహాను 1:1-2, 14. * 1:17 1:17 'తొలితోచొ' మెలె, జో తొలితో తెంతొ అస్సు, చి జొయ్యి ముక్కిమ్చొ. † 1:18 1:18 ఎపెసు 1:22-23, 4:16.

18 పడ్డొ, జోచి †ఆగ్ జల నంపజలస బెదితిన్ మొత్తుమ్క జో బోడి, జో మొదొల్. మొర్కుక జీన జితనక జో తొల్సర్. కిచ్చొక మెలె, కిచ్చొచి రిసా కి జో వెల్లో తంక.
19 క్రీస్తుచి పెట్టి పూర్తి తంక మెన, దేముడుచి ఇస్తుమ్ జలి.
20 పడ్డొ యేసుక్రీస్తు సిలువతె అర్పితుమ్ జా జోచి లోయి సువిలి వాటు పాపుమ్ పుంచితిన్చి సెక్తిక †బూలోకుమ్తె తిలిసి ఎత్కి, పరలోకుమ్తె తిలిసి ఎత్కి, కేన్ లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్కి క్రీస్తుచి తెడి జేవ్ ఎత్కి జో తెన్ కీసేంతుమ్ జతి రితి అన్నె బెదవనుక మెన దేముడుచి సర్ద జలి.

యేసుచి అత్తి దేముడు బెదవన్లన

21 తుమ్ కొలోస్సియుల్కి అగ్గె జోక వేరయ్ మాన్సుల్ జా, తుమ్చ ఆత్మల్తె జోక విరోదుమ్ జా తిలి రిసా వెర్రి వెర్రి కమొ కెర్తె తిలదు. 22 గని, జోచి ఆగ్ మొర్లిన్ తెన్ తుమ్చి పాపుమ్ వయ తుమ్క కి జో బెదవన అస్సె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్ జోచి సుద్ది జా, జోచయ్ జా, తప్పు నెంతె, కిచ్చొ గర్చికి నెంతె జా, దేముడు అబ్బొన్చి మొక్కె జో తుమ్క టీవొ కెరె. 23 గని జా జర్గు జంక మెలె, తుమ్ ఆత్మక డిట్టుమ్ జా జొయ్యి పునాది జతిన్తె టీవ, *‘పరలోకుమ్తె గెతి వాటు అమ్క దొర్కు జలి’ మెంతి దయిరిమ్ దెతి తుమ్ సూన్లి సుబుమ్ కబుర్ నే ముల్తె అన్మానుమ్ నే జతె, వేరతె నే గెతె, ప్రబుచి ఉప్పిరచి నముకుమ్ తుమ్ నిదానుమ్ తంక. జెర్మయ్లిసి ఎత్కిక ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ ఈంజ ఒండి లోకుమ్తె సూనయ్ జా అస్సె. ఆవ్ వవులు కి ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసా, ప్రబుచొ సేవ కెర్తొసా జా అస్సి.

24 ఆవ్ జలె, ‘తుమ్క లాబుమ్ దొర్కు జవున్’ మెన ఆవ్ †అల్లర్ సేడ్లె కి, అంక సర్ద. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ ఇస అల్లర్ సేడ్లిసి కిసి జతయ్ మెలె, క్రీస్తు సేడ్లె అల్లర్తె ఆవ్ బెద ఒత్త సేంసిలిసి ఆవ్ ఓర్పువ జా కుట్టయ్లి రితి జతయ్. కిచ్చొక మెలె, జోచి ఆగ్ జల జోచయ్ సంగుమ్క ‘జోచి కబుర్ సూన్తు’ మెనయ్, ఆవ్ ఈంజేవ్ సైమల్ సేడ్లిసి. 25 జోచయ్ జల మాన్సుల్ మొత్తుమ్క ఆవ్ ఈంజ †సేవ కెర్తి రిసా ప్రబు అంక తెద్రవ అస్సె. దస్సి, తుమ్చి రిసా కి, అంచి కోడు పూర్తి తుమ్ జానుక మెనయ్, జొయ్యి అంక తెద్రవ అస్సె. 26 జా కోడు కిచ్చొ జయెదె మెలె, ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్చ మాన్సుల్ నే సూన్తి రితి జో కీలుంకడ తిలి గుట్టు. జా అగ్గె లుంకడ తిలె కి, అప్పెయి జోక నంపజల జోచయ్ జల మాన్సుల్క జో సూనవ అస్సె. 27 తుమ్తె తెద్రయిందె మెన యూదుల్క దేముడు సంగ తిలో దొర్కు జలో రచ్చించువ కెర్తొసా జలో క్రీస్తు, ఉజిడ్

తిలి గవురుమ్చి ఆస తుమ్ యూదుల్ నెంజిలసచి పెట్టి కి అస్సె. పరలోకుమ్తె గెతి వరుమ్చి దయిరిమ్ తుమ్కయ్ కి దొర్కు కెర అస్సె. జయ్యి కోడు జోచి గుట్టు జా తిలి. జా రచ్చన కెత్తిజిన్ యూదుల్ నెంజిలసక కెద్ది సొమ్సారుమ్ కెర్తయ్! కెద్ది వెల్లి కోడు, ఈంజ. జయ్యి గుట్టు జోచయ్ జల మాన్సుల్కయ్ జో జానవుక ఇస్తుమ్ జలో!

28 జలె, ఆకర్క తీర్పు జంక మెన ఎత్కిజిన్ దేముడుచి మొక్కె టీవొ కెరుక మెన, క్రీస్తుక నంపజల మాన్సుల్ ఆత్మ తెన్ పూర్తి వడ్డిల మెలె, జోవయింతె ఎత్కి మాన్సు పూర్తి జా జోవయింది మొక్కె టీవొ జలె, అమ్ జోవయింక బవుమానుమ్ దిలి రితి జయెదె. జాకయ్, *‘ఆత్మ తెన్ పూర్తి వడ్డుతు’ మెనయ్, క్రీస్తుచి రిసా బాల వెల్లో ఎత్కిజిన్క అమ్ సూనయ్తె తా, వేర బుద్దివొచి రిసా జాగర్త సంగితనుమ్, జోచి రిసాచి గ్యానుమ్ ఎత్కి జోవయింక సికడ్తునుమ్. 29 జోక ఆత్మక పూర్తి వడ్డుత్! మెనయ్, అంచి పెట్టి జో మొచ్చు తెన్ దెతి జోచి ఎదివాట్ సెక్తి ఎత్కి తెన్చి, పూర్తి మెన్సు దా, జోచి కామ్ ఆవ్ కెర్తె తత్తసి.

2

1 తుమ్చి రిసా కి, లవొదికయ్ పట్టుమ్చ నంపజలసచి రిసా కి, అన్నె, అంక నే దెకిల అన్నె నంపజలసక ఎత్కిజిన్చి రిసా కి, ‘ఆత్మతె వడ్డుత్’ మెన ఆవ్ కెద్ది ఆస తెన్ ఉచర్తని గే ప్రార్దన కెర్తసి గే తుమ్ జానుక మెన అంచి ఆస. 2 తుమ్ జేవ్ ఎత్కిజిన్చి రిసా ఆవ్ కిచ్చొ మెన ఆస జతసి మెలె, జేవ్ ఎత్కిజిన్ మొత్తుమ్ ఎక్కి ప్రేమ ఎక్కి కట్టు జా జోవయింది పెట్టి దయిరిమ్ డిట్టుమ్ జతు, చి జోవయింక పూర్తి అర్దుమ్ జెయెదె, చి క్రీస్తుచి తెడి అస్సుమ్చి చెంగిల్ తమ్దె మెన పూర్తి దయిరిమ్ జవుల, చి దేముడుచి గుట్టు జానుల, మెలె క్రీస్తుకయ్ జానుల మెన తుమ్చి రిసా ఆవ్ ఆస జతసి. 3 జో క్రీస్తుచి పెట్టి బుద్ది గ్యానుమ్చి సొమ్సారుమ్ ఎత్కి ఒత్తయ్ లుంకీల్ రితి అస్సె. 4 తుమ్క కిచ్చొక ఆవ్ ఇసి సంగితసి మెలె, సూటి డీస్త తెలివి కొణొ తెన్ కా తుమ్క మోసిమ్ నే కెర్తి రితి తుమ్ జాగర్త తా. 5 ఆగ్గెక మెలె, ఆవ్ తుమ్క దూరి అస్సి, గని ఆత్మక తుమ్చి పాసి తా, తుమ్ అప్పె సుద్ది ఇండితిసి, క్రీస్తుచి ఉప్పిరచి తుమ్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ తిలిన్చి రిసా ఆవ్ సూన్లి రిసా, సర్ద తెన్ అస్సి.

6 జలె, ప్రబు జలో క్రీస్తు యేసుక తుమ్ నంపజా తిలదు.

7 జలె, జోచితె *చెర్రో గల డిట్టుమ్ టీవొ జా తిలి రితి, చెంగిల్ గేర్ జా తంక మెన కిసి డిట్టుమ్ పునాదితె జా తంక

† 1:20 1:20 రోమియుల్ 8:20-23. § 1:20 1:20 ఎపెసు 1:9-10. జా తిలన్. 4:3, 10 దెక. † 1:25 1:25 ఎపెసు 3:1-13. § 1:26 1:26 ఎపెసు 1:9, 3:3-4.

* 1:23 1:23 27వ కోడు, చి 1:5చి కోడు దెక. † 1:24 1:24 జో జేలి * 2:7 2:7 ఎపెసు 4:12-14.

ముక్తిమే మెలె, దస్సి, జో క్రీస్తు పునాది జతినచి ఉప్పిరి తుమ్ టీవో డిట్టుమ్ జా, చి జోచి తెడి ఆత్మతె వడ్డ, క్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్చి రిసా ఎపప్రా తుమ్క సికడ్డిసి ఎత్తి దెరన, అన్నె డిట్టుమ్ జతె తా. జో ప్రబు కెర్లి దయ ఎత్తిచి రిసా జోక తుమ్చి సర్ల దెకయ్తె తా, జోచి తెడి జియ జో దెతి బుద్దితె తుమ్ ఇండ.

8 తెలివి తెన్ కొణ్ణో బెదవ వేర బోదన కెర్లిసి తెన్ రితయ్ కొణ్ణో తెన్ మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల అలవాట్ కమొ, †ఆగ్గుల్క, ఆత్మల్క, దూతల్క బూతల్క, బిత అలవాట్ కమొ మాన్సుల్ సికడ తుమ్క మోసిమ్ కెరుక ఉచరుల. దసితె తుమ్ దెర్ను నే సేడ్డి రితి తుమ్ జాగర్ల తా. జా క్రీస్తు సికడ్డిసి నెంజె ఈంజ లోకుమ్తె బెదితిసి. 9 దేముడు కిచ్చో నే పిట్టె, జోయ్యి పూర్తి ఆగ్ గె రూపుమ్ తెన్ క్రీస్తుచి పెట్టి జతయ్. 10 చి †అదికారుమ్ తిలిన్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి, †అదికారుల్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి తిలొ క్రీస్తుచి తెడి తుమ్ ఆత్మక పూర్తి దా అస్సున్. 11 పూర్ణుమ్చి అలవాట్ తెన్ అమ్చ యూదుల్ 'దేముడుచ మాన్సుల్ ఆము' మెనన, జోచి సుద్ది కారిమ్చి సున్నతి కెరనుల. జా, జలె, ఎక్కి అగి జర్గు జతిసి. తూమ్, మాత్తుమ్, అప్పె క్రీస్తుచి తెడి కిసి జా అస్సున్ మెలె, క్రీస్తుచి తెడి సుద్ది కెర్లి సున్నతి కెరన్లి రితి జా అస్సున్. మాన్సు అగి కెరన్లి సున్నతి నెంజె, గని ఈంజ ఆగ్గచ ఆసల్ బుద్దుల్ సింద వెంట గెలిసి. 12 క్రీస్తు మొర్లిన్ తెన్ తుమ్చి ఈంజ ఆగ్గచ ఆసల్చి జీవ్ మొర గెలన్, ఈంజ ఆత్మజీవ్ తుమ్క కిసి దొర్కు. జలి మెలె, క్రీస్తుక మొర్లన తెంతో జియడ్డో దేముడుక సెక్కిక తుమ్ నంపజలదు. చి జో అన్నె జీవ్ జా ఉట్టిన్ తెన్ జోచి ఆత్మక తుమ్ ఆత్మజీవ్ జా ఉట్టదు. ఇన్నెచి గుర్తుక బాప్తిసుమ్ నజన్లదు.

13 పడ్డో, తుమ్ పాపుమ్ కెర్తె తా అగ్గె ఆత్మక మొర్లనయ్ జా తిలదు, ఆగ్గక యూదుల్చి సుద్ది సున్నతి నెంతె తిలదు, తుమ్ దస్సి మొర్లనయ్ జా తతికయ్, దేముడు అబ్బొసి క్రీస్తుక అన్నె జియడ, జో తెన్ కి తుమ్క జియడ్డన్. కిసి మెలె, జోక నంపజల ఎత్తిజిన్చ పాపల్ ఎత్తి అమ్క చెమించుప కెర్లన్. 14 మెలె, పూర్ణుమ్ తెంతోచ ఆగ్గుల్ అమ్చి ఉప్పిరి దావ రెగిడ్డి రితి జతయ్. గని, జా ఆగ్గుల్చ నిందల్ ఎత్తి జో దేముడు అబ్బొసి పుంచ గెలన్. కిసి మెలె, క్రీస్తు మొర్లి సిలువతె జా ఆగ్గుల్క మేకుల్ తెన్ పెట ముల దిలి రితి పుంచ గెలన్. 15 దస్సి కెర, దస ఆగ్గుల్చ నిందల్చ కోడ్డు వయడ్డ అమ్క పాపుమ్ సికడ్డ ఆత్మల్, దూతల్, బూతల్, గట్టచి సెక్కి పాడ్ కెర గెల కెర, ఎత్తిచి

మొక్కె జోపయింక లాజ్ కెరవ, క్రీస్తు జోపయించి ఉప్పిరి జిన్లన్. అమ్ క్రీస్తుక నంపజలనచి ఉప్పిరి దసచక కి కిచ్చో సెక్కి నాయ్.

16 జాకయ్, కతిసిచి రిసా పితిసిచి రిసా 'ఈంజ గార్, జా గార్' మెన జవున్, నెంజిలె, 'పండుగు దీసి, ఆమన్ దీన్చి రిసా, నెంజిలె బక్తి కెర్లి సెలవ్ కడన్లి దీసి రిసా, కిచ్చో కిచ్చో కెర్లె గార్' మెన తుమ్క కో సంగుత్ అవ్కాసుమ్ దాన నాయ్, సికడ్డ సూన నాయ్. 17 పడ్డో జర్గు జతిన్క దసచ ఎత్తి ఎక్కి నీడ. జా నీడ గల్తొసా క్రీస్తు. 18 జాకయ్, "చువ్వె తా దూతల్ గట్టక తుమ్ జోకర" మెన కో సికడ్డ, తుమ్ దెర్ను నీడ నాయ్. "దసచక నే జోకర్లె కిచ్చోగె పిట్టె" మెన బియడ్డనక తుమ్ బియ్ నాయ్. దస కమొ సికడ్డోసా కో జలెకు కిచ్చోక నంప కెర్లయ్ మెలె, రిత సిప్పల్క, దస్సి జోచి సాంత మెన్సు తిలిన్క 'వెల్లిచి' మెన పుల. 19 క్రీస్తుక, మెలె బోడిక, జో మాన్సు అజ జా ముల అస్సె. జో బోడి తెన్ బెద తిలెకయ్ ఆగ్గక పుస్తి తా, అత్తుల్ నరల్ ఎత్తి తమ్మన కట్టు తెన్ తా, దేముడు దెతి జివుకయ్ వడ్డితె తయెదె.

20 క్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెద, జో మొర్లిన్ తెన్ బెదిల్ రితి జా, తుమ్చి ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్చి మొర్లి ఆత్మ మొర, *మాయలోకుమ్చ బూతల్, దూతల్, ఆత్మల్, గట్టచి సేవ కెరుక ముల విడ్డల్ జలదు జలె, కిచ్చోక జా పాపుమ్చి ఆత్మ తెన్ అప్పెక తిలి రితి ఇండితను? 21 మెలె, మాన్సుల్ వాడిక కెర కేడయ్తె రిత ఆగ్గుల్చి రిసా, అలవాట్చ కమొచి రిసా 'దెరుక గారు, కంక గారు' నెంజిలె, 'చడుక గారు' మెల వెర్లి ఆగ్గుల్క కిచ్చోక బితను? 22 దసచ ఒండి మాన్సుల్ ఆరి ఉచర సికయ్లిసి. 23 మాన్సుల్ అవ్వి కెర్ల దస జాడ్డు రిత వయన్లె, సిచ్చల్ కెరన్లె, ఆగ్గక సిచ్చల్ కెరన్లె, గ్యానుమ్ రితి పున్నిమ్ రితి డీసెదె, గని అమ్చి పట్టిచి పాపుమ్బుద్దిచ ఆసల్క దస ఆగ్గుల్ ముద్దో కెరుక నెతిరి, గెచ్చువుక నెతిర్లి.

3

పరలోకుమ్ తిలిన్క ఆన జంక

1 క్రీస్తు తెన్ తుమ్ బెద జో తెన్ జీవ్ జా ఉట్ట, జోచి ఆత్మతె తుమ్ జీవ్ జలదు. జలె, జో జీవ్ జా ఉట్ట, ఉప్పిరి, దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క పరలోకుమ్తె వెన అస్సె. జాకయ్, జో ఉప్పిర్ వెన తిలిన్తెచి ఎత్తిక తుమ్ ఆన జా. 2 ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్క ఆన జా నాయ్. పరలోకుమ్చిక ఆన జా. 3 కిచ్చోక మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తుమ్ మొరయి అస్సున్, చి దేముడుచి తెడి క్రీస్తుతెయ్ తుమ్చి జివు క్రీస్తుతె దేముడుచి తెడి లుంకడ అస్సె. 4 అమ్చి జివు తిలొ క్రీస్తు

† 2:8 2:8 నెంజిలె, 'బాలబోదల్ అర్దుమ్ కెరంతి ఎదిలి గ్యానుమ్చ సిన్లుల'.

‡ 2:10 2:10 ఆత్మల్, దూతల్, బూతల్చి అర్దుమ్ కి ఈంజిచ్ కొణ్ణోతె

ఉచరుక జయెదె. కొలోస్సియల్ క్రీస్తుక నే నంపజతె అగ్గె, ఆత్మల్ దూతల్ బూతల్ ఎత్తిక బితె తిల. § 2:10 2:10 ఆత్మల్, దూతల్, బూతల్చి అర్దుమ్ కి

ఈంజిచ్ కొణ్ణోతె ఉచరుక జయెదె. కొలోస్సియల్ క్రీస్తుక నే నంపజతె అగ్గె, ఆత్మల్ దూతల్ బూతల్ ఎత్తిక బితె తిల. * 2:20 2:20 నెంజిలె, 'బాలబోదల్చి

ఎదిలి గ్యానుమ్చి అలవాట్ ముల....'

కెయింక అన్నె ఉత్ర జా డీసెదె గే, తుమ్ కి తెదొడక జో తెన్ పరలోకుమచి గవురుమ్ తెన్ జతిన్తె డీస్సె.

5 జాకయ్, తుమ్చి పెట్టి ఈంజ లోకుమచి బుద్ధిచి కిచ్చొ జలెకు తయెదె గే, జాక తుమ్ గెచ్చవ గెల; జాక మార. కీన బుద్ధివొ మెలె, లంజెకమొ, లంజెబుద్ధి, ఆగ్చి అస ముద్దొ నే కెరంతిసి, గార్చిచి ఉప్పిర్చి అస, పడ్డొ అన్నె మాన్సుల్చి అస్తి దొర్కు కెరంతి అస; ఇసిచి జలె, సత్తిమ్ తిలో దేముడుక ముల వేర దేముడు మెలోసొక ప్రేమ కెర్లి రితి జతయ్, జాక 'దేముడు' మెలి రితి కెర్లి బొమ్మక జోబర కెర్లి రితి జతయ్.

6 దస కమొచి రిసా *జోచి కోడు రితి కెరుక నెసిల మాన్సుల్క దేముడుచి కోపుమచి సిచ్చ లయెదె.

7 అగ్గె తుమ్ జేవ్చి నెడమె జితి పొది దసచ ఎత్తి కెర ఇండితె తిలదు. 8 గని అప్పె దసచ ఎత్తి కి తుమ్క దూరి కెర. కీనచ మెలె, కోపుమ్ దెకయ్తిసి, కోపుమ్ దెరన్తిసి, కుస్సిదుమ్, దూసెనల్, వెట్కారుమ్చ కొడొ.

9 పడ్డొ, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అబద్దుమ్ సంగ నాయ్, కెర నాయ్. కిచ్చొక మెలె ఈంజ లోకుమచి పాడ్ జలి ఆగ్చి జెర్మున్ ఇండితిసి కడ వెంట గెల కెర, 10 తుమ్ జేవ్క ముల, నొవి మాన్సుక గలన అస్సున్. ఈంజ గ్యానుమ్ తెన్ జా జెర్మయ్లో దేముడుచి రూపుమ్ తెన్ నొవి బుద్ధి దెరన అస్సున్.

11 ఈంజ నొవి ఆత్మతె జెర్మున్ జల మాన్సుల్తె కిచ్చొ తేడల్ నాయ్. 'గ్రీసు దేసిమ్చ' మెన దేముడు సంగె నాయ్, 'యూదుల్' మెన నాయ్. 'యూదుల్చి గుర్తుచి సున్నతిచ' మెనె నాయ్, 'జా సున్నతిచ గుర్తు నెంజిలన' మెనె నాయ్, 'నేన్ల మాన్సుల్' మెనె నాయ్, 'డొంగుర్ దేసిమ్చ' మెనె నాయ్, 'గొతిమాన్సుల్' మెనె నాయ్, 'గొతి నెంజిలన' మెనె నాయ్. జోచి మొక్కె దస తేడల్ నాయ్, గని ఎత్తిజిన్క క్రిస్తుయి ముక్కిమ్, అన్నె కేన్ రగుమ్చ మాన్సుల్ జలెకి, జోచ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్చి పెట్టి జో అస్సె.

12 జలె, దేముడు నిసాన్ల తుమ్ జోచయ్ నుద్ది జల జో ప్రేమ కెర్లన, తుమ్ ఎత్తిజిన్ కిచ్చొ కిచ్చొ బుద్ధివొ గలన మెలె, కన్కారుమ్ దెకితిసి, మెత్తన తతిసి, గవురుమ్ నే ఉచరంతె, అన్నె మాన్సుల్క మరియాద దెకితిసి, సేంతుమ్ తెన్ బాదల్ ఓర్గువ జా 13 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ఓర్గువ జతిసి. పడ్డొ, కిచ్చొ జవున్ తప్పుచి రిసా ఎక్కిలో అన్నెకొనింద కెరుక జతి జలె, చెమించువ కెర. ప్రబు తుమ్క కీసి చెమించువ కెర అస్సె గే, తూమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో చెమించువ కెరుక అస్సె.

14 ఎత్తిచి కంట ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొ బుద్ధి గలన మెలె, ప్రేమయ్. కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి ఎక్కి కట్టు తెన్ తతి రిసా ప్రేమ ఆదారుమ్ జతయ్, జయ్యి బెదవెదె. 15 పడ్డొ,

క్రిస్తు దెతి సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి ఏలువ కెర్లి రిసా వాట్ దాన. ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో సేంతుమ్ తత్తి రిసాయి జోచి ఎక్కి ఆగ్తె తుమ్ బెదుక మెన జో బుకార్లన్. పడ్డొ, జో కెర్లి దయచి రిసా జోక తుమ్చి సర్ల తుమ్ దెకవ.

16 పడ్డొ, క్రిస్తుచ కొడొ తుమ్చి పెట్టి బస జా కామ్ కెర్లి తతి రితి తుమ్ టాన్ దాన, చి జో దెతి బుద్ధి తెన్ నిదానుమ్ తెన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జోచి సత్తిమ్ సికడ్డె తా. తుమ్తె కో పొరపాట్ నే జతి రితి బుద్ధి సంగ జాగర్ల సంగితె తా, చి దేముడు కెర్లి దయ ఎత్తిచి రిసా తుమ్చి సర్ల జోక దెకయ్తి రితి, జోచి గవురుమ్ సంగిత గనుమ్లు గాయితె తా. జేవ్ గనుమ్లుతె కిచ్చొ ఏక్ రగుమ్ తుమ్ గాయ మెలె, కిర్తనల్ గట్ట. 17 తుమ్ కిచ్చొ లట్టబుక జలెకి, కిచ్చొ కెరుక జలెకి, ప్రబు జలో యేసుచి నావ్ తెడి లట్టబ జవున్, జర్లు కెర జవున్, చి జోచి నావ్ తెన్ దేముడు జలో జోచొ అబ్బొన్క తుమ్చి సర్ల తుమ్ సంగ.

కేన్ గేరుచ జలెకి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెకితిసి

18 తేర్బోదలు, జలె, తుమ్చ మున్సర్లుచి తెడి దాక్ కెరన, జోవయింబి కోడు సూన్తె తా. ప్రబుచి తెడి అస్సున్చి ఇసి కెర్లె సూటి, † 19 మున్సర్లులు, జలె, తెర్లివొక ప్రేమ కెర, జోవయింక కుస్సిదుమ్ దెక నాయ్. 20 బోదల్ జలె, కేన్ కామ్చి రిసా జలెకి, అయ్యన్అబ్బొన్చి కోడు సూన. 'దస్సి కెర్లెకయ్ తుమ్క చెంగిలి' మెన ప్రబుచి కోడు. 21 తుమ్ అబ్బొదింసి ఆరి తుమ్చ బోదల్క కోపుమ్ కెరవ నాయ్, నెంజిలె అన్మానుమ్ జా సిక్కు జవుల.

22 గొతిమాన్సుల్ జలె, కేన్ కామ్చి రిసా కి, ఈంజ లోకుమ్చ తుమ్చ ఎజొమాన్సుచి కోడు సూన, జేవ్ సంగిల్ రితి కెర. ఆరి డీసుక, మాన్సుల్క మెన్సు వడంతి రిసా నాయ్, గని ఎక్కి మెన్సు ప్రబుకయ్ గవురుమ్ కెర్లి రితి తుమ్చ ఎజొమాన్సుక నిదానుమ్ సేవ కెర. 23 కేన్ కామ్ కెరుక మెలె కి, ఎక్కి మాన్సుచి సేవ కెర్లి రితి పొన, గని ప్రబుచి సేవ కెర్లి బుద్ధి తెన్చి, సర్ల తెన్ కెర. 24 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ నిదానుమ్ కెర్లి రిసాచి బాపుమానుమ్క ప్రబు సొంత జోచి రాజిమ్తె వాటల్ తుమ్క దెయెదె మెన జాన్సు, గెద. దస్సి నిదానుమ్ కెర్లిసి జలె, ప్రబు జలో క్రిస్తుచి సేవ కెర్లిసి జయెదె. 25 కో పాపుమ్ కెర్లె, జోచి సిచ్చ జోక లయెదె. జో దాక్ జలెకి, వెల్లో జలెకి, అన్నె, సిచ్చ దెతిన్తె కి దేముడు కక్క మొకమాటుమ్ దెకె నాయ్, ఎజొమాన్సుక చి గొతిమాన్సుల్క జవున్ తేడల్ దెకె నాయ్.

4

'ప్రార్లన కెర్లె తా'

* 3:6 3:6 'జోవయింబి' తెంతొ 'మాన్సుల్క' ఎదచి కోడు ఈంజ ఉత్తమ్ తొలితొ రెగిడ్ల నగుమ్ పుస్తకల్తె తయె నాయ్. † 3:18 3:18 మెలె, ప్రబుచి తెడి అస్సె, చి మున్సర్లుల్క గవురుమ్ దెకిలె, ప్రబుక గవురుమ్ దెకిల్ రితి జయెదె. కొరిందిల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 11:3, ఎవెసు 5:22-24.

1 ఎజొమాన్లు, తుమ్చ గొతిమాన్సుల్క సరిగా చెంగిల్ దెకితె తా, జోవయింక దెతిసి దాస. తుమ్క కి పరలోకుమ్తె ఎజొమాని అస్సె.

2 నిదానుమ్ తెన్ బద్దుకుమ్ నే జతె దేముడుచి దయ ఎత్కిచి రిసా జోవయింక తుమ్చి సర్ల సంగ ప్రార్దన కెర్తె తా. 3 అమ్చి రిసా కి ప్రార్దన కెర. కిచ్చొక మెలె, అమ్ కిసి గే జోవయించి సుబుమ్ కబుర్ కోడు, మెలె క్రీస్తుచి రిసాచి* గుట్టు, అమ్ సూనయ్తె తతి రిసా, జో అమ్క వాట్ దెవుసు మెన ప్రార్దన కెర. జా సుబుమ్ కబుర్ జా గుట్టు ఆవ్ సూనయ్లి రిసా ఆవ్ †జేలి జా అస్సి. 4 జా సుబుమ్ కబుర్ జా గుట్టు అన్నె సూనవుక అస్సె, చి ఆవ్ కిసి సంగిలె సొస్టుమ్ జయెదె గే జో అంక సికడ్పు మెన తుమ్ ప్రార్దన కెర.

మరియాద తెన్ ఇండ, లట్టబా

5 తుమ్క దిలి సమయుమ్ పాడ్ నే కెరంతి రితి, దేముడుచి క్రీస్తుచి గవురుమ్ దెకయ్త అవ్కానుమ్ గెనస్లి రితి, వేర మాన్సుల్క తుమ్ మరియాద దెకితె తా. 6 తుమ్ లట్టబ్బిసి సూటి తవున్. బమ్మ తెన్ లట్టబా నాయ్, గని సరిగా ఉచర, చెంగిల్ బెదవ, కామ్క జెతిసి లట్టబ, చి కక్క కిచ్చొ జబాబ్ దెంక గే, అజ్జ తయెదె.

7 ఆవ్ ఇన్నె కీన్ అస్సి గే, తుకికు తుమ్క జానయెదె. ప్రబుచి తెడి అమ్క జో ప్రేమ జలో బావో జయెదె, చి నిదానుమ్ సేవ కెర్తెసా జా, అమ్చి తెన్ ప్రబుచో గొతిమాన్సు రితి జో జయెదె. 8 తుమ్తె ఆవ్ జోక కిచ్చొక తెద్రవ అస్సి మెలె, ఇన్నె అమ్ కిసి అస్సుమ్ గే తుమ్క జో ఒత్త సంగితి రిసా, చి తుమ్క మెన్సుతె జో దయిరిమ్ కెర్తి రిసా, 9 పడ్డె, నిదానుమ్ తిలో ప్రేమ తిలో బావో జలో తుమ్చో సొంత మాన్సు ఒనేసిముక కి తెద్రయ్తసి. ఇన్నె జర్గు జలిసి ఎత్కి తుమ్క జేవ్ దొగుల సంగుల.

పవులు తెన్ తిలనచి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్లిసి

10 ఇన్నె కో కో తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి మెలె, అంచి తెన్ ‡జేలితె తిలో అరిస్తార్కుక, పడ్డె బర్నబాచో సల్లోసి మార్కు ఇన్నెచి రిసా అగ్గె తుమ్క కబుర్ తెద్రవ అస్సి. జో తుమ్తె అయ్లె, టాన్ దాస. 11 పడ్డె యూస్తు మెన అన్నెక్ నావ్ తిలో యేసు మెలోసా కి జోచి ప్రేమ తుమ్క సంగ తెద్రయ్తయ్. దేముడుచి రాజిమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ ఆవ్ కెర్తెన్తె, ఎక్కి ఈంజేవ్ తిగ్గయ్ యూదుల్ బెద అస్సి. ఈంజేవ్ అంక ఒగ్గర్ తోడు జా అస్సి.

* 4:3 4:3 'క్రీస్తుచి రిసాచి గుట్టు' మెన సంగిలె, క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్తెసా జలిన్చి రిసా సంగితయ్, కొలోస్సియులు 2:2. నెంజిలె క్రీస్తుతెచి రచ్చన యూదుల్ నెంజిలనక కి దొర్కు జలిన్చి రిసా సంగితయ్, కొలోస్సియులు 1:26-27, ఎపెసు 3:3-6. నెంజిలె ఎత్కి కి క్రీస్తుచి తెడి ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు బెదవంత్చిచి రిసా, ఎపెసు 1:9-10. † 4:3 4:3 రోమ్ పట్టుమ్తె జో జేలి జా తిలి పొది ఈంజ ఉత్తుమ్ పవులు రెగిడ్డె, మెన ఒగ్గర్జిన్ ఉచర్తతి. బారికుల్ 28:16, 30, 31 దెక. కైసరియతె కి జేలి జా తిలో; బారికుల్ 23:25, పిలిప్పితె కి; బారికుల్ 16:23, చి యెరూసలేమ్తె; బారికుల్ 21:33. ఎపెసుతె కి మెన సగుమ్జిన్ ఉచర్తతి, గని రుజ్జు నాయ్. పిలిప్పితె చి యెరూసలేమ్తె జేలి జలిసి తొక్కి దీనల్చి. ‡ 4:10 4:10 జో అరిస్తార్కుక నిజమి జేలి జా తిలో గే ఎక్కి జో పవులు తెన్ బెద జా బాద ఒర్చువ జలి రిసా దస్సి మెన్తయ్ గే నేనుమ్. § 4:12 4:12 నెంజిలె 'యేసుక గొత్తి సుదో రితి జలో', నెంజిలె 'యేసుక గొత్తి రితి జలో'.

12 పడ్డె, క్రీస్తు జలో కియేసుక సేవ కెర్తెసా జలో తుమ్చో సొంత మాన్సు ఎవప్రా కి తుమ్క జోచి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తయ్. తుమ్క 'అత్తుక పూర్తి వడ్డె డిట్టుమ్ టీచవ, పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి ఇండితె తత్తు' మెన, తుమ్చి రిసా కెర్తెడ్ తెదోడి జో ప్రార్దన కెర్తె తత్తయ్. 13 జోచి రిసా ఆవ్ కిచ్చొ సాచి సంగితసి మెలె, తుమ్చి రిసా కి, లవొదికయ పట్టుమ్చచి రిసా కి, చి హియోరాపొలి పట్టుమ్చచి రిసా కి, జో ఒగ్గర్ కామ్ కెర్తయ్. 14 పడ్డె, ప్రేమ జలో డాక్టర్ జలో లూకా చి దేమా తుమ్క జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి.

15 లవొదికయ పట్టుమ్తెచ బావుడ్లు జల నంపజలనక చి నుమ్పాక, చి జేవ్చి గెరి సబ కెర్తి సంగుమ్చక అంచి ప్రేమ సంగ. 16 పడ్డె, తుమ్తె ఈంజ ఉత్తుమ్ సదు కెర సూనయ్లదు మెలె, లవొదికయ పట్టుమ్తెచ సంగుమ్తె కి సదు కెరవ సూనవ. పడ్డె, జా లవొదికయ పట్టుమ్తె సంగుమ్తె ఆవ్ తెద్రయ్లి ఉత్తుమ్ తూమ్ కి సదు కెర. 17 పడ్డె, 'ప్రబు తుక దిలి కామ్ తుయి నిదానుమ్ తెన్ పూర్తి కెర కుట్టవు' మెన అర్కిప్పుక కి తుమ్ సంగ.

18 ఆవ్ పవులు సొంత ఆతు తెన్ ఈంజ ముద్దు సంగితి ఆకర్ కోడు రెగ్గితసి. ఆవ్ జేలి జలిన్చి రిసా తుమ్ ప్రార్దన కెరుక పవు నాయ్. ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవుసు!

దెస్సలొనీయుల్క రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తమ్ బారిక్ జలొ పవులు దెస్సలొనీక పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్తమ్

మొదొల్ కోడు

1 దేముడు అబ్బొనక చి ప్రబు జలొ యేసుక్రీస్తుక సంపజా జోచి తెడి తిల దెస్సలొనీక పట్టుమ్చి సంగుమ్చక *సిల్వానన్ చి తిమోతి, పవులు రెగిడ్లి ఉత్తమ్.

†దేముడు అబ్బొనచి యేసుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్.

జేవ్ దెస్సలొనీకుల్ చి రిసాచి సర్ల

2 అమ్ కెయ ప్రార్థన కెరె కి, కెయక తెయక దెస్సలొనీకచ తుమ్ ఎత్తిజిన్చి రిసా దేముడుక అమ్చి సర్ల అమ్ సంగితసుమ్. 3 జో అమ్క అబ్బొ జలొ దేముడుక అమ్చి సర్ల సూనయతె తత్తసుమ్. ప్రబు జలొ అమ్చొ యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి నముకుమ్, తుమ్చ కమొతె బార్ జతయచి రిసా; సైమల్ సేడుక జలెకి, జోవయించి ఉప్పిర్చి తుమ్చి ప్రేమచి రిసా తుమ్ ఒగ్గర్ కామ్ కెర్తసు; పడ్డొ, ‡జోవయించి ఉప్పిర్చి తుమ్చి దయిరిమ్చి రిసా తుమ్ ఎత్తి బాదల్ ఓర్పుప జా నిదానుమ్ తత్తసు. ఈంజేవ్ రిసా అమ్చి సర్ల జోవయింక సంగితసుమ్.

దెస్సలొనీకచ దేముడు నిసాన్లినచి రుజ్జు

4 జలె, దేముడు ప్రేమ కెర్త ఓ బావుడ్లు, జోవయించి సేవ తుమ్. కెర్తె రిసా తుమ్క జో నిసాన అస్సె మెన జానుమ్. 5 అమ్చి అత్తి తుమ్తె అయలి సుబుమ్ కబుర్ రిత కొడొయ్ సూనయలిసి నెంజె. నాయ్, గెద, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తుచి సెక్తి జా సుబుమ్ కబుర్తె సీతతికయ్, 'పలితుమ్ దెరెదె' మెన అమ్చి పెట్టి దయిరిమ్ తిలి, అస్సె, ప్రబుచి జా ఆత్తు తుమ్చి పెట్టి సీకడ్డికయ్ తుమ్చి పెట్టి ఈంజ చి సత్తిమ్ తుమ్ చిన, పూర్తి దయిరిమ్ జా సంపజలదు. తుమ్చి తెన్ అమ్ తిలి షొది, తుమ్క 'ప్రబుచి సత్తిమ్ దెకుత్' మెన కిచ్చొ బుద్ది ఇండితె తిలమ్ గే

* 1:1 1:1 నెంజెలి, సిల్వానన్క 'సీలయ' కి మెనుల. † 1:1 1:1 'ఎత్తి...యేసుచి' ఎదచి కోడు ఒత్త తయె నాయ్, గని జా అర్దుమ్ తయెదె. ‡ 1:3 1:3 10 నంబర్చి కోడుతె దెకిలె, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అస్సె ఉత్త జెయెదె మెనయ్ దయిరిమ్ తెన్ అస్సి, జోవయింక రకితతి. § 1:5 1:5 రోయియల్ 1:16 దెక. * 1:6 1:6 బారికుల్ 17:1-8 దెక. † 1:7 1:7 ఆజి కాలి ఈంజేవ్ దొన్సి ప్రదేసిమ్లు మొత్తుమ్క 'గ్రీకు దేసిమ్' మెనుల. ‡ 1:7 1:7 పాపులిన్ అకయ ప్రదేసిమ్చి కొరెంద్ పట్టుమ్తె తిలి షొది టెర్త ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్లి. * 2: 2:1 సగుమ్జన్ విరోకుమ్ సుదల్ టెర్త, 'కిచ్చొగి మాయకాయ్ బోదన కెర్తయ్' మెన గోన సీకడ తిల. † 2:2 2:2 బారికుల్ 7:1-8 దెక.

తుమ్ దెక అమ్చి సత్తిమ్ రుజ్జుల్ దెకిలదు గెద. 6 దస్సి, అమ్క దెక సీక తుమ్ అమ్చి రితి జలదు, ప్రబుచి బుద్ది దెరన్లదు. మెలె, సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ సర్ల తెన్ సూనతికయ్ మాన్సుల్ *పిట్టవుక ఉచర అల్లర్ కెరె కి, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు తుమ్చి పెట్టి సీకడ్డికయ్, జో దెతి సర్ల తెన్ తుమ్ సంపజలదు. 7 దస్సి, తుమ్ సంపజలి సర్ల నిదానుమ్ దెకయ్, తుమ్చి ఒండి †మాసిదొనియ ప్రదేసిమ్తె కి, ‡అమ్ అప్పె తతి ఒండి అకయ ప్రదేసిమ్తె కి, ప్రబుక సంపజలస సీకతతి.

8 ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ మొదొల్క తుమ్తె, పడ్డొ తుమ్చి ఒండి మాసిదొనియతె కి ఈంజ ఒండి అకయతె కి సూనయ్ జా అస్సి, అస్సె దూరితె కి. గని అస్సెయ్ కిచ్చొ సర్ల జతసుమ్ మెలె, ప్రబుక తుమ్ సంపజలిసి కేన్ పక్క కి జాన్సుప జా అస్సె, చి తుమ్క సంపజా అస్సి మెన ఆమ్ కక్కయ్ సాచి సంగుక నాయ్. 9 ఎత్తిజిన్ రుజ్జుల్ దెక తా జెచ్చి అమ్కయ్ సాచి సంగితతి. కిచ్చొ సాచి మెలె, అమ్ తుమ్తె గెలిసి తుమ్తె పలితుమ్ దెర్లిసి సంగితతి. మెలె, బొమ్మల్క జోకరుక ముల, నిజుమ్ తిలొ జీవ్ తిలొ దేముడుచి సేవ కెరుమ్దే మెన తుమ్ మార్పుప జలదు. 10 జో దేముడుచొ పుత్తుసి యేసు అమ్ మాన్సుల్చి పాపుమ్ వయన సిలువతె మొర, అమ్చి పాపుమ్చి రిసా అమ్ ఆకర్ దీసి జంక తిలి సీచ్చు అమ్క పిట్టయలన్. జో యేసుక దేముడు అబ్బొసి అస్సె జియడ్లన్. చి జో పరలోకుమ్తె గెలిన్ తెంతో బూలోకుమ్తె అస్సె ఉత్త జెంక అస్సె. జో అస్సె ఉత్త జెతిన్క తుమ్ దెస్సలొనీకుల్ నిదానుమ్ తెన్ రకితిన్చి రిసా కి జేవ్ ఎత్తిజిన్ సాచి సంగితతి.

2

*'అమ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయలిసి కిచ్చొ వేర బుద్దిక కెర్లిసి నెంజె' మెన పవులు జబాబ్ దిలి రితి సంగిలిసి.

1 బావుడ్లు, అమ్ తుమ్తె గెలిన్క 'ఆరిచి నెంజె' మెన తుమ్ సొంత కి జాన్సు. 2 అమ్ తుమ్చి దెస్సలొనీకతె నే గెతె అగ్గె పిలిప్పి పట్టుమ్తె ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ నెతికయ్. అమ్క ఒత్తచ మాన్సుల్ కెర్తి అల్లర్ కెర తిలి, కెర్తి నిస్కారుమ్ కెర తిల, తుమ్ జాన్సు. ఒత్త దస అల్లర్ జలెకి, 'దేముడు అమ్క తోడు తయెదె' మెన దయిరిమ్ తా, తుమ్తె గెచ్చొ జో తెద్రయలి సుబుమ్ కబుర్ సూనయలమ్, ఒత్త కి †మాన్సుల్ పిట్టవుక ఉచర అల్లర్ కెరె కి.

3 అమ్ బోదన కెర్తిసి తప్పుచి నెంజె, కిచ్చొ లంజెబుద్ది ఉచర బోదన కెర్లిన్ నెంజె, చి కక్క మోసిమ్ కెరుక ఉచర్లిన్ నెంజె. 4 దేముడు అమ్క నంప కెర, జోచి సుబుమ్ కబుర్ అమ్ జాన్సుప కెర్తి రిసా అమ్క నిసాన బులయ్తయ్చి రిసా, 'సికడ' మెన జో అమ్క కిచ్చొ సికడెదె, జయ్యి అమ్ బోదన కెర్తసుమ్. మాన్సుల్క మెన్స వడనుక అమ్చి ఆన నాయ్. దేముడు సొంత తియార్లి కామ్ కెరుకయ్ అమ్చి ఆన. అమ్చి పెట్టిచి బుద్ది జోకయ్ ఎర్కె.

5 కెయ్ కిచ్చొ పులయ్త కొడొ లట్టబుమ్ నాయ్. పడ్డొ డబ్బుల్ ఆసకకి, కిచ్చొయ్ ఆసకకి, కిచ్చొయ్ మాయ కెరుమ్ కి నాయ్, తుమ్ జాన్సు. దేముడు కి అమ్చి సత్తిమ్క సాచి జతయ్. 6 పడ్డొ, తుమ్తె కి కత్తె కి మాన్సుల్తె గవురుమ్ ఆననుక ఉచరుమి నాయ్. క్రీస్తుచ బారికుల్ జా అస్సుమ్చి రిసాచి అమ్చి అదికార్తుమ్చి రిసా తుమ్ అమ్క విలువ దెకుక కి బెదెదె, గని అమ్క జా ఆన కి నాయ్.

తుమ్క బాద నే సేడయ్తి రితి మెత్తన తా సొంత కామ్ కెర కెరయ్ జిలమ్

7 తుమ్తె గెచ్చు తా తుమ్క మెత్తన తిలమ్, బోదల్క అయ్యసి కిసి ముద్దు కెర్తె తా పొసెదె గే, ఆము తుమ్కయ్ దస్సి దెకితె తిలమ్. 8 అన్నె, తుమ్క దస్సి ముద్దు తా, 'జేవ్ కి దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ సూన †రచ్చించుప జతు' మెన ఆన జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లమ్. గని, తుమ్క 'జతు' మెనయ్ అమ్చి జివు కి దెతమ్; తుమ్క తెద్ది ప్రేమ జా తిలమ్. 9 అమ్ ఒత్త కస్తుమ్ సేడ సేడ కిటంబుగుడ్డల్ తెయార్ కెర కెరయ్ జితె తిలిసి తుమ్ ఏద కెర్తె. రాతి మెద్దెనె జా *కామ్ కెర్తె తిలమ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్తి రిసా తుమ్తె తిలి పొది అమ్క పొస్తి రిసా కక్క నైమ సేడవుక నెన కెర, దస్సి కామ్ కెర కెరయ్ జితె తిలమ్.

పవులీసి అబ్బుదింసి రిత జా బోదన కెర్తె తిలిచి

10 తుమ్తె అమ్ సుద్ది ఇండిలిసి, సత్తిమ్ ఇండిలిసి, వేర వాట్ నెంతె సరిగా ఇండిలిసి తుమ్ ప్రబుక నంపజలన దెక సాచుల్ జా అస్సున్. దేముడు కి సొంత సాచి అస్సె. 11 బోదల్క అబ్బొసి కో జలెకు దొర్కు జలిసి ఎత్తి కిసి ప్రేమ తెన్ జోవయింక సికడెదె, దస్సి తుమ్క ఎక్కెక్క కి కిసి నిదానుమ్ ఇండుక గే సికడ సికడ దయిరిమ్ సంగితె తిలమ్. 12 అన్నె, జోవయింక సొంత రాజిమ్తె తుమ్ బెదితి రితి జోవయింతెన్ తుమ్ గవురుమ్ జతి రితి జోవయింక దయక దేముడు తుమ్క నిసాన అస్సె. 'జోవయింక గవురుమ్ కెర్తి రితి తుమ్ ఇండ' మెన బతిమాల్య జా సంగితె తిలమ్, తుమ్ జాన్సు.

‡ 2:8 2:8 మెలె, పాపుమ్ తెంతొ, నయ్తానచి రాజిమ్ తెంతొ. సుబుమ్ కబుర్క కెర్తయ్ మెన విరోదుమ్ సుదల్ గోనక సంగ తిల. † 2:15 2:15 బారికుల్ 17:1-13. ‡ 2:16 2:16 మెలె పాపుమ్ తెంతొ, నయ్తానచి రాజిమ్ తెంతొ.

సుబుమ్ కబుర్క దెస్సలొనీకుల్ నంపజలిన్చి

13 జలె, అన్నె కిచ్చొచి రిసా దేముడుక రోజుక అమ్చి సర్ల సంగితసుమ్ మెలె, జోవయింక అమ్ సూనయ్లి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ సూన, జాక 'మాన్సు కచి ఉచర్లిసి నెంజె, గని దేముడు సొంతయ్చి కోడు ఈంజ' మెన తుమ్ సత్తిమ్ చిన నంపజలదు. జయ్యి సుబుమ్ కబుర్ అప్పె తుమ్ నంపజలన్ చి పెట్టి కామ్ కెర్తయ్. 14 క్రీస్తు జలొ యేసుక నంపజల దేముడుచి తెడిచ యూదయ ప్రదేసిమ్చ సంగుమ్ల్చక కిసి జలె గే, తూమ్ కి, బాపుడ్లు, దస్సి జలదు. మెలె, తూమ్ తుమ్చి దేసిమ్చచి అత్తి సేడ్ల అల్లర్లు జేవ్ కి జోవయింక సొంత యూదుల్చి అత్తి జేవ్ సేడ్ల. 15 జేవ్ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్ అన్నె అగ్గె ప్రబు జలొ యేసుక మార్ల, చి అన్నె అగ్గె, దేముడు అబ్బొన్చ కబుర్లు సంగిల పూర్లుల్క కి మార్ల. అమ్కయ్ కి జేవ్ అల్లర్ కెర †ఉదడ్ల. 16 యూదుల్ నెంజిలనక 'ప్రబుక నంపజా †రచ్చించుప జతు' మెన అమ్ బోదన కెరుమ్దే మెలె, జేవ్ అడ్డు కెరుక ఉచర్తతి. దస్సి కెర, దేముడుక కి ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తిక కి విరోదుమ్ సుదల్ రిత జతతి. దస్సి కెర, జోవయింక పాపుమ్ పూర్తి బెరవంతతి. గని దేముడు దెతి సిచ్చు కచితుమ్ జోవయింక ఎదిలి కి పిట్టె నాయ్. మొదొల్ జా అస్సె.

దెస్సలొనీకతె గెచ్చుక పవులు ఆన జలిసి

17 ఓ బాపుడ్లు, తుమ్చి తెన్ అమ్ అప్పె సగుమ్ దీసల్ నెంజిల్ రిసా, పొరబోదల్ రిత అమ్ జా అస్సుమ్. గని అప్పె దూరి జా తిలె కి, ఆత్మక పాసి అస్సుమ్ మెలి కోడు. తుమ్తె అన్నె బే బేగి గెచ్చు తుమ్క సొంత అన్నె దెకుక జలె ఆన తెన్ అస్సుమ్. 18 గెతమ్, ఆవ్ పవులు సర్ల తెన్ 'బార్ జా గెచ్చిందె' మెన ఒగ్గర్ సుట్టు ఉచర్లయ్, గని నయ్తాన్ అమ్క పిట్టయ్లొ.

19 తుమ్ అన్మానుమ్ జా నాయ్. అమ్చి దయిరిమ్, అమ్చి సర్ల, అమ్చి గవురుమ్ కిచ్చొ మెలె, ప్రబు జలొ అమ్చొ యేసు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతికయ్ దీసిక ఆమ్ జోవయింక మొక్కె టీచిలె, తుమి కి అమ్చి తెన్ ఒత్త టీచితె. 20 తుమ్ అమ్చి బవుమానుమ్ జలి రితి జా అస్సున్, తుమ్ అమ్చి సర్ల.

3

తిమోతిక దెస్సలొనీకతె తెద్రయ్లిన్చి

* 2:9 2:9 కిచ్చొగి లాబుమ్ దొర్కు కెరంతి రిసా ‡ 2:16 2:16 మెలె పాపుమ్ తెంతొ, నయ్తానచి

1 జలె, తుమ్క అమ్ దూరి తిలిసి అమ్ అన్నె ఓర్పుప జంక నెత్త కెర, 'అమ్ *ఏదెస్సతె మాలజ్ జా తంక జలె తమ, గని తిమోతిక జవున్ దెస్సలొనీకతెచ బావుడ్లుతె తెద్రవుమ' మెన, 2 జోవయింక తుమ్తె తెద్రయలమ్. జో బావొ కి క్రీస్తుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయతి రిసా దేముడుచొ సేవ కెర్తొసా జా అస్సె, చి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి నముకుమ్ అన్నె డిట్టుమ్ కెర్పు, చి కిచ్చొయ్ అల్లర్ తుమ్తె కచి నిదానుమ్ పిట్టయ్తు నాయ్ మెన తుమ్క బుద్ది దయిరిమ్ సంగున్ మెనయ్ తెద్రయలమ్. 3 తుమ్చి నముకుమ్చి రిసా కో కో తుమ్క అల్లర్ కెర్తతి. అమ్ ప్రబుక నంపజలన దస సైమల్ సేడుక అస్సె మెన తుమ్ కి జాన్సు. 4 తుమ్చి తెన్ అమ్ తిలి పొది కి "అమ్ ఇన సైమల్ సేడుక అస్సె" మెన సంగితె తిలమ్, దస్సి జర్గు జలి జాన్సు. 5 జలె, తుమ్క అమ్ దూరి తిలె, తుమ్క 'కిసి జా అస్తి గ' నేన్లొకచి దుకుమ్ ఓర్పుప జంక నెత్తిర్లయ్చి రిసా 'ఏక్ వేల సయతాన్ కిసిగె జోవయింక అల్లర్ కెర, జోవయించి నిదానుమ్ పిట్టవ తయెదె. పిట్టవ తిలె, ఆరి ఒత్త సైమ సేడ తమ్దె' మెన, 'నంప తెన్ అస్తి గే నాయ్ గే సూనిందె' మెనయ్, తిమోతిక తుమ్తె తెద్రయలయ్.

తిమోతి అన్నె ఉట్ట జా సర్ల కోడు సంగిలొసి

6 దస్సి అప్పె తుమ్తె తెంతో తిమోతి అమ్తె అన్నె ఉట్ట జా, ప్రబుచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి నముకుమ్చి రిసా, తుమ్చి ప్రేమచి రిసా, సర్లచి కోడు ఆన అస్సె. పడ్డొ, అప్పెక అమ్క తుమ్ ప్రేమ తిలిసి, అమ్క నే పచ్చ తిలిసి, ఆము తుమ్కయ్ దెకుక కెడ్డి ఆన తెన్ అస్సుమ్ గే తూమ్ అమ్కయ్ దెకుక తెడ్డి ఆన తెన్ అస్సుమ్ మెనయ్ జో అప్పె అమ్క సంగ అస్సె. 7 బావుడ్లు, ఈంజ మదెనె అమ్ ఒగ్గర్ సైమల్ బాదల్ సేడ్డె తిలె కి, తుమ్క నిదానుమ్ అస్తి మెన తుమ్చి నముకుమ్చి రిసాచి కోడు అమ్ సూన్లి రిసా, అన్నె దయిరిమ్ జా అస్సుమ్. 8 తుమ్ ప్రబుచి తెడి నిదానుమ్ తిలె, అమ్క సరి జతయ్. జా కోడు సూన అన్నె జలి రితి జా అస్సుమ్. 9 తుమ్చి రిసా దేముడు అమ్చి పెట్టి దిలి సర్ల సంతోసుమ్చి రిసా, అమ్చి సర్ల జోవయింక దెకయ్తి రిసా జోవయింక కిచ్చొ దిలె జయెదె? 10 తుమ్తె గెచ్చు తుమ్క సొంత దెకుక కి, అన్నె, తుమ్ పూర్తి సికితినతె కిచ్చొ జలెకు నముకుమ్తె ఇదిల్ పెట తిలె జా చెంగిల్ కెరుక కి, బలె ఆన జా అస్సుమ్ చి రాతి మెద్దెనె ప్రార్దన కెర్తె తత్తనుమ్.

దెస్సలొనీకుల్క పవులు ప్రార్దన కెర్లిసి

11 అమ్ తుమ్తె జెతికయ్ రితి అమ్క అబ్బొ జలొ అమ్చొ దేముడు సొంత, అన్నె పుత్తున్ జలొ ప్రబు జలొ

అమ్చొ యేసు అమ్క వాట్ దెకయ్ దె. 12 పడ్డొ, ఆము తుమ్కయ్ కిసి ప్రేమ అస్సుమ్ గే, దస్సి ఎక్కిలొక ఎక్కిలొ, అన్నె ఎత్తిజిన్క, తూమ్ రోజుక అన్నె ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తి రితి తుమ్చి పెట్టి ప్రబు సికడ్పు. 13 అన్నె, తుమ్చి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ దెవును, చి ప్రబు జలొ అమ్చొ యేసు పరలొకుమ్ తెంతో జోవయించయ్ జలన ఎత్తిజిన్ తెన్ ఈంజ లొకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతికయ్ దీసిక, తుమ్క 'పొరపాట్ నెంతె పూర్తి సుద్ది జా, అంచయ్ జా అస్తి' మెన, అమ్క అబ్బొ జలొ అమ్చొ దేముడు ఒప్పునుక జయెదె.

4

తుమ్ దేముడుక సర్ల కెర్తి రితి ఇండ

1 జలె, తుమ్క అన్నె కిచ్చొ సంగుక మెలె, బావుడ్లు, దేముడుక సర్ల కెర్తి రిసా కిచ్చొ బుద్ది రితి ఇండుక గే అమ్తె తుమ్ సికిలదు. దస్సి సత్తిమ్ ఇండుక దెర అస్సున్చి రిసా అమ్క సర్ల, జలె. "సత్తిమ్ ఇండుక అన్నె రోజుక సికితె తా" మెన అమ్క ప్రబు జలొ యేసు దిలి అదికారుమ్క అమ్ తుమ్క ముక్కిమ్క బతిమాల్పా జా సంగితనుమ్. 2 ప్రబు జలొ యేసుచి నావ్ తెన్ తుమ్క కిచ్చొ కిచ్చొ ఆడ్రల్ దిలమ్ గే జాన్సు, గెద.

3 దేముడుచి ఇస్టుమ్ ఏక్ కిచ్చొ మెలె, తుమ్ అగ్గచ బుద్దుల్ ముల, జోచి సుద్ది జా పూర్తి జోచయ్ మాన్సుల్ తుమ్ జా గెచ్చుక.

జలె, దస్సి పూర్తి చెంగిల్ సుదల్ జంకయ్ జాఁ కెర, కిచ్చొ మెలె, లంజె కమెతె నే కెర్తె, పూర్తి దస బుద్దుల్ ములుక ఈంజ దేముడచి ఉద్దెనుమ్. 4 లంజె పాపుమ్ నే జతి రితి, తుమ్ ఎత్తిజిన్ తుమ్చి ఆగ్చ ఆసల్ ముద్దొ కెరన, సుద్ది తెన్ తా మరియాద తెన్ తా, చి పెండ్లి జలె, తెర్నిమున్ను జా సత్తిమ్ తా. 5 దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్, జలె, జోవయించి ఆగ్చి ఆసల్ జోవయింక ఇండయెదె, తుమ్ దస్సి జా నాయ్. 6 తుమ్చితె కో కి కక్క కి దస్సి పాపుమ్ కెర నాయ్, దస్సి మోసిమ్ తుమ్చి బావుడ్లి కి కెర నాయ్. దస్సి పాపుమ్ కెర్లదు మెలె, ప్రబు పచ్చ నాయ్. కచితుమ్ సిచ్చ దెయెదె. అగ్గ తుమ్క గట్టిజ సంగిలమ్.

7 దేముడు కిచ్చొచి రిసా అమ్క నిసాన అస్సె మెలె, అమ్క 'లంజె జతు' మెన నాయ్, గని అమ్ జోవయించి పరలొకుమ్చి సుద్ది జా జోచయ్ జతి రిసాయి. 8 దస్సి రిసా, లంజె నే జతినచి ఈంజ ఆగ్గు తుమ్తె కో పిట్టయ్లె, మాన్సుచి మరియాద కడ్డయ్. గని అన్నె, ముక్కిమ్క, దేముడుచి మరియాద కడ్డి రితి జతయ్. తుమ్క 'సుద్ది

* 3:1 3:1 పవులు ఎక్కిలొ ఏదెస్సతె గెలన్; బారికుల్ 17:14-15. గని ఒత్త తెంతో తిమోతి ఉట్ట అయ్లొ కిచ్చొగె, చి ఒత్త తెంతో పవులు జోవయింక దెస్సలొనీకతె అన్నె తెద్రయలన్. ఒత్త తెంతో పవులు కొరింద పట్టుమ్తె గెలన్; బారికుల్ 18:1. జో కొరిందతె తిలి పొది; బారికుల్ 18:5; తిమోతి ఉట్ట అయ్లన్, చి తెదొడి, జెతె, పవులు ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్లన్; తిమోతి చి సిల్వానన్ తెన్.

జతు' మెనయ్ దేముడు జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి దెతయ్.*

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ దెకితిసి

9 ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తినచి రిసా తుమ్ కో కిచ్చొ కబుర్ రెగుడుక నాయ్. ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తిన దేముడు సొంతయ్ తుమ్చి పెట్టి సికడ అస్సి. 10 అస్సి, 'ఒండి మాసిదోనియ ప్రదేసిమ్తెచ బావుడ్లుక ప్రేమ కెర్తతి' మెన, నిజమి తుమ్చి రిసా సంగుక జతయ్. గని, 'రోజుక అన్నెయ్ ప్రేమ కెరుక తుమ్ సిక్క, బావుడ్లు' మెన, తుమ్క బతిమాల్పు జా సంగితనుమ్.

11 పడ్డొ బమ్మ నెంతె జింక ఆస జా, అన్నె మాన్సుల్క పోటి నే కెర్తె, సొంత కామ్ తుమ్ దెకన్తె తా, అస్సి, అమ్ అగ్గె ఆడ్ర దిలి రితి, బద్దుకుమ్ నే జతె తుమ్ జితి కామ్ నిదానుమ్ కెర కెర కతె జితె తా. 12 దస్సి సొంత కామ్ కెర కెర జితె తిలె, తుమ్ కత్తె కత్తె నజీత్ తంక నాయ్, చి అన్నె మాన్సుల్చి మొక్కె నిస్కారుమ్ జసు నాయ్, గని తుమ్క 'సత్తిమ్ మాన్సుల్' మెన గవురుమ్ దెకుల.

ప్రబు ఉత్ర జెతిసి

13 ప్రబుక నంపజా మొర గెలసచి రిసా, బావుడ్లు, తుమ్ అన్యానుమ్ జా నాయ్. కిసి జవుల గే తుమ్ నేన తంక అమ్క ఇస్టుమ్ నాయ్.

యేసుప్రబుక నేన్లసచ మాన్సుల్ కో జలె మొర్లె, ఒగ్గర్ దుకుమ్ జా ఏడుకుడు జవుల, 'యేసుప్రబుక నంపజలె పరలోకుమ్తె గెతి వాటు తయ్దె' మెన నేన్తి చి రిసా జోవయించి ఉప్పిర్చి నముకుమ్చి దయిరిమ్ జోవయింక నాయ్. జలె, తూమ్ దస్సి దుకుమ్ జంక నాయ్. 14 కిచ్చొక మెలె, యేసు మొర అన్నె జీవ్ జా ఉట్లన్ మెన అమ్ నంపజతనుమ్. దస్సి, యేసుక నంపజా మొర్ల మాన్సుల్ జోవయించి తెడి అస్తిచి రిసా, దేముడు యేసుక ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె తెద్రయ్తి పొదిక, జోవయింతెన్ జోవయింకయ్ కి కడ ఆనెదె.

15 ప్రబు సొంత జాన కెర ఏక్ కోడు కిచ్చొ మెన తుమ్క అమ్ సంగితనుమ్ మెలె, యేసుప్రబు అన్నె ఉత్ర జెతి ఎద ఈంజ లోకుమ్తె కో నంపజలస జితె తమ్దె గే, నంపజా మొర్లసచి కంట అగ్గె జము నాయ్, జోవయించి కంట తొలితో జోవయింతెన్ బెదుమ్ నాయ్.

16 తెదొడక కిచ్చొ జర్గు జయెదె మెలె, పరలోకుమ్చ దూతల్తె చొ, వెల్లో దూత ఎక్కిలో కేక్ గల సాడుప కెర్తె, పరలోకుమ్చి బజెన చి దేముడు బజన నప్పిర్మూరి అవాడ్ తెన్, చి యేసుప్రబు అదికారుమ్ తెన్ పరలోకుమ్

తెంతో ఉత్ర జెయెదె. నంపజా మొర్లస తొలితో జీవ్ జా ఉట్లుల. 17 పడ్డొ, ఆగాసుమ్తె ప్రబు తెన్ దస్సుల్ జతి రిసాయి అమ్ ఈంజ లోకుమ్తె జితన కి, జేవ్ మొర జీవ్ జా అన్నె ఉట్లన్ తెన్ మబ్బుతె ఎక్కితె ఉక్కిల్ జమ్దె. ఒత్త తెంతో కెయ్క తెయ్క జో తెన్ తమ్దె. 18 జాకయ్, ప్రబుక నంపజా తుమ్చితె కచగె మాన్సుల్ మొర తిలె, తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ఈంజేవ్ కొడె ఉచరవడ దయిరిమ్ సంగితె తా.

5

ప్రబు కెయ్క అన్నె జెయెదె గే కో మాన్సు నేన్లసిచి

1 గని, బావుడ్లు, ప్రబు కెయ్క కిసి కాలుమ్క అన్నె జెయెదె గే, జా, జాచి రిసా తుమ్క అమ్ కో అన్నె కిచ్చొ రెగ్గ సికడుక నాయ్. 2 ప్రబు అన్నె ఉత్ర జా ఈంజ లోకుమ్చక పరిచ్చు కెర తీర్పు కెర్తె జా వెల్లి దీసి చోరు అందరె అయ్లి రితి జెయెదె. కో*నేన్లె పొది జెయెదె.

3 జేవ్ దినాల్క, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ కిసి జతె తవుల మెలె, "ఈంజ లోకుమ్క బాదల్ నాయ్, సేంతుమ్ సుక్కుమ్ తెన్ అస్సుమ్" మెన జేవ్ ఉచరన ప్రబుక పచ్చు తిలె పొది జా దీసిచి జేవ్ నే ఉచర్లె వెల్లి సిచ్చు, నాసెనుమ్ జతిసి, జోవయింక చట్కున లయెదె. తేర్బోదక కంట్లు పాచ అయ్లె పొది జేవ్ నొప్పుల్ కిసి పిట్టవనుక నెంజె గే, దస్సి. జా సిచ్చ అయ్లె, పిట్టవనుక నెతిరి.

ప్రబుక నంపజలసక దయిరిమ్ జాగర్త సంగ రెగిడ్లిసి

4 తూమ్, బావుడ్లు, నంపజలస, అందర్బుద్దిచ సయ్తాన్చి రాజిమ్చ మాన్సుల్ నెంజున్చి రిసా, జా దీసి కెయ్క జెయెదె గే ఆమ్ నేన్లె కి, అయ్లె, చోరు అయ్లి రితి తుమ్క జా బమ్మ కెరుక నాయ్. 5 కిచ్చొక మెలె, తూమ్ ఆము ప్రబుక నంపజలస ఎత్రిజిన్ జోచి ఉజిడ్ తిలి ఆత్మక నొవర్ జెర్లిలస జా, మెద్దెన్చి తెలివి తిలి రితి జోవయింక రకుక అస్సి. జోచి ఇస్టుమ్ రితి ఇండుక అస్సి. అందర్బుద్దిచ, సయ్తాన్చి రాజిమ్చ నెంజుమ్. 6 జాకయ్, నిదానుమ్ నెంజిల జుమ నిజల్ రిత జల జేవ్ వేర మాన్సుల్చ రిత అమ్ జంక పోని. ఆము, నే జుమిల రిత తా, నే మచ్చిల రిత తా, బుద్ది తంక. 7 కిచ్చొక మెలె, నిజితిసి, జలె, అందర్తె బెదితిసి. మచ్చితిసి అందర్తె బెదితిసి.

8 గని జోచి ఉజిడ్చి ఆత్మ తెన్ అమ్ జెర్మ అస్సుమ్చి రిసా అమ్చి ఆత్మ నే మచ్చిల్ రితి తా అమ్ బుద్ది తంక అస్సి. ప్రబుచి ఉప్పిరి పూర్తి నముకుమ్ తియ, తుమ్

* 4:8 4:8 కొరిందీల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 6:15-20 దెక. అమ్చి ఆగ్ ప్రబుచి దేముడుచి గుడి. జోవయించి దేముడుచి గుడి లంజెతె బెదయ్లె, జోచి మరియద కడ్డి రితి జతయ్. † 4:13 4:13 'ప్రబు బే బి అన్నె ఉత్ర జెయెదె, చి అమ్క జోతె కడ నెయెదె' మెలి రితి నూన తిల, కిచ్చొగె, చి మదనె జోవయింతె తిలన సగుమ్జిన మూర తిల కిచ్చొగె, చి 'జేవ్ కిసి జవుల గే?' మెన బియ్ తిల. కిచ్చొగె. * 5:2 5:2 మత్తయి 24:42-44చి కొడె దెకిలె, యేసు సొంత కి ఇసి సంగిలన్. † 5:3 5:3 అన్నె ఒగ్గర్ పూర్ణుమ్ రెగిడ్లిసి ఏక్ దెక. యిర్మీయా 6:14-15, 8:11-12.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరై తా. యుద్దుమ్తె గుండెచి పురైతొ ఇనుము డాలు దెర తిలె కిసి ఈంటె గట్టు లయె నాయ్, దస్సి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరైసి అందర్బుద్దిచి ఉప్పిర్చి యుద్దుమ్తె అమ్క కామ్క జెయెదె. పడ్డొ, యేసుప్రబు తుమ్క తుమ్చి పాపుమ్చి సిచ్చు తెంతొ రచ్చించుప కెరైయ్చి రిసాచి దయిరిమ్ తెన్ తా. అందర్బుద్దిచి ఉప్పిర్చి యుద్దుమ్తె అమ్క బోడి కిచ్చొ నే లయితి రిసా గలంతి ఇనుము టోపిచి రితి జా దయిరిమ్ జయెదె. ⁹ కిచ్చొక మెలె, ప్రబుక నంపనెంజిల మాన్సుల్ సిచ్చు జతిసి ఆమ్ సేడుక దేముడు సెలవ్ దెయె నాయ్. గని ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుక్రీస్తుక అమ్ నంప కెరైకయ్, అమ్చి పాపుమ్చి రిసాచి సిచ్చు అమ్క నే లయితి రితి జో యేసుచి అత్తి అమ్ రచ్చించుప జంక మెనయ్ జోచి సెలవ్. ¹⁰ జో యేసు అన్నె ఉత్త జెతికయ్ పొదిక, అమ్ జీవ్ తిలె కి మొర తిలె కి, జోవయింతెన్ అమ్ బెద్ద జతి రిసాయి జో యేసు మొర అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్లిసి. ¹¹ ఈంజేవ్ కొడెచి రిసా తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దయిరిమ్ కెరంతను. అన్నె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ పూర్తి కిచ్చొయ్ అన్మానుమ్ నెంతె డిట్టుమ్ జతి రితి, ఈంజ ఎత్తిచి రిసా ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దయిరిమ్ కెరై తా.

బుద్ది ఇండితన్చి రిసా ఆకర్ కొడొ

¹² ఆకర్చి, బావడ్లు, తుమ్క అన్నె కిచ్చొ ముక్కిమ్క బతిమాల్పా జా సంగితనుమ్ మెలె, ప్రబుచి కామ్ తుమ్తె కెరై తా జోచి అదికారుమ్చి తెడి తుమ్క దెకిత బుద్ది సికడ్డనక తుమ్ మరియాద దెకితె తా. ¹³ జోవయిం చి కామ్చి రిసా జోవయింక ఒగ్గర్ ప్రేమ గవురుమ్ దెకితె తా. పడ్డొ, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో తుమ్ కట్టు తెన్ తా. ¹⁴ పడ్డొ అన్నె కిచ్చొ బుద్ది సంగితనుమ్ మెలె, బావడ్లు, బద్దుకుమ్ జలనక బుద్ది సికడ, దయిరిమ్ నెంజిలనక దయిరిమ్ కెర, ఆత్తుక తొక్కి సెక్తి తిలనక తోడు తా, చి జోవయింతె కక్క జోవయింక తప్పుల్క కోపుమ్ నే దెకయ్తె, జేవ్ సికితిసి, డిట్టుమ్ జతిసి పాడ్ నే కెరై రితి ఓర్పువ జా. ¹⁵ కో తుమ్క అల్లర్ కెరై, జోవయింక తుమి అల్లర్ కెర నాయ్. తుమ్ దస్సి తప్పు నే జతి రితి జాగర్త దెకన. కెడ్డొడి కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కామ్క జెతికయ్ రితి తోడు కెరై తంక ఆన జా. ఎక్కి ప్రబుక నంపజలనకయ్ మెన నాయ్, కక్కయ్ కి.

¹⁶ కిచ్చొ జర్గు జలెకి, సర్ల తెన్ తా. ¹⁷ బద్దుకుమ్ నే జెతె ప్రార్దన కెరై తా. ¹⁸ కిచ్చొ జర్గు జలెకి 'ఈంజ జర్గు జంక తుయి సెలవ్ దిలది' మెన, దేముడుక సర్ల తెన్ని ఒప్పున, సర్ల తెన్ తా. †క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి అస్సున్చి రిసా కిచ్చొ జలెకి తుమ్ దస్సి బుద్ది తంక దేముడుచి ఇష్టుమ్.

¹⁹ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు జర్గు కెరైసి పిట్టవుక పొన. ²⁰ మాన్సుచి అత్తి ప్రబుచ కబుర్లు సంగితిన్క నిస్కారుమ్ కెర నాయ్. ²¹ గని, 'ప్రబుచి కబుర్ ఈంజ' మెన కో జవున్ కిచ్చొ జవున్ కోడు సంగిలె, 'ప్రబు సికడ్డిన్ తెన్ బెదితయ్ గే నాయ్ గే' మెన అజ్జ కెరంతి రిసా జా కోడు తుమ్ పరిచ్చు కెర. ప్రబు సికడ్డిన్ తెన్ బెదితయ్ మెలె, దెరన. ²² గని బెదె నాయ్ జలె, 'గర్చి' మెన దూరి కెర; కిచ్చొ గర్చి కామ్ జలెకి.

²³ తుమ్ జోవయ్ జా పూర్తి సుద్ది జతి రితి, మాన్సుల్క సేంతుమ్ ఆన్తో దేముడు సొంత తుమ్క మార్పుప కెరై తవును, చి ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతికయ్ ఎద తుమ్ ఎత్తిజిన్క తుమ్చి ఆత్తు జివు ఆగ్ పూర్తి పొరపాట్ నెంతె తవును. ²⁴ తుమ్క బుకార్లొ కెరై అమ్చొ దేముడు నముకుమ్ జలోసా. ఈంజ ఎత్తి జొయ్యి జర్గు కెరైదె.

²⁵ బావడ్లు, అమ్చి రిసా తుమ్ ప్రార్దన కెరై తా. ²⁶ ప్రబుచి ప్రేమచి రిసాచి అమ్చి ముద్దు ఒత్త నంపజల బావడ్లు ఎత్తిజిన్క దెకయ్లి రితి తుమ్ జోవయింక సుద్ది తిలి ముద్దు తెన్ జోకర.

²⁷ ఒత్త నంపజలన ఎత్తిజిన్ నూన్తి రితి ఈంజ ఉత్తుమ్ తుమ్ నదు కెర మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ తుమ్క ఆప్ సంగితసి.

²⁸ ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్!

† 5:18 5:18 నెంజలె, కిచ్చొ జలెకి తుమ్ దస్సి బుద్ది తంక మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి ఇష్టుమ్, క్రీస్తుచి అత్తి అమ్క జో దెకయ్లి రితి.

దెస్సలొనీయుల్క రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు దెస్సలొనీక పట్టుమ్చ సంగుమ్చక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రుమ్

మొదొల్ కోడు

1 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుక చి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక నంపజా జోచి తెడి తిల దెస్సలొనీక పట్టుమ్చ సంగుమ్చక *సిల్వానస్ చి తిమోతి, పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

2 దేముడు అబ్బొనీచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

3 తుమ్చి నముకుమ్ అన్నె ఒగ్గర్ జా గెతయ్, చి తుమ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో రోజుక అన్నె ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తసుచి రిసా, దేముడుక అమ్చి సర్దనే సంగిలె నెంజె. తుమ్చి రిసా రోజుక అమ్చి సర్ద జోవయింక సంగితసుమ్. 4 అన్నె ప్రబుక విరోదుమ్ జలస, తుమ్క ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తె తిలె కి, తుమ్ కిచ్చొ కిచ్చొ ఒగ్గర్ బాదల్ సేడ్డె తిలె కి, తుమ్ నిదానుమ్ తా ఓర్పువ జతసు, చి తుమ్చి నముకుమ్ పిట్టె నాయ్. జాకయ్ దేముడుచ కేన్ సంగుమ్లుతె గెలె జవున్, కబుర్ తెద్రయ్లె జవున్, తుమ్చి రిసాయి దయిరిమ్ తెన్ అమ్చి సర్ద అన్నె నంపజలసక అమ్ సంగితసుమ్.

5 జోచి రాజిమ్తె తుమ్ బెదిల్ రిసా తుమ్ †అల్లర్ సేడుక మెన దేముడు తుమ్క విలువ మెలి రితి దెక అస్సె. ‘దస్సి తీర్పు కెర అస్సె’ మెన, అన్నె జా తీర్పుక ‘సత్తిమ్చి’ మెన కిచ్చొతె రుజ్జు జతయ్ మెలె, తుమ్ ఈంజేవ్ బాదల్ ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తిలిన్తెయి రుజ్జు జతయ్; ‡జోచి రాజిమ్తె తుమ్ బెదిల్ రిసా తుమ్ జేవ్ అల్లర్ సేడ్డసు.

6 దేముడు సత్తిమ్ తీర్పు కెర్తొసా జలిన్చి రుజ్జు కిచ్చొతె డిస్టయ్ మెలె, తుమ్క అల్లర్ కెర్తసక జో సిచ్చు కెరెదె. 7 చి జోచి కామ్క బాదల్ సేడ అమ్ ఎత్తిజిన్క జో సుక్కుమ్ దెతి పొదిక తూమ్ కి దస బాదల్ సేడ్డసక కి జా సుక్కుమ్ దెయెదె. కెయ్క మెలె, ప్రబు జలో యేసు †జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త పరలోకుమ్చ దూతల్ తెన్, సుట్టునంత ఆగి

* 1:1 1:1 నెంజెల ‘సీలయ్య’ బారికుల్ 15:22, 16:19, 17:4, వడ్డొ కొరిందిల్క రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 1:19, చి పేతురు రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 5:12 దెక. † 1:5 1:5 బారికుల్ 5:41క దెకిలె, జోవయించి నావ్ జోవయించి కామ్చి రిసా, అమ్ అల్లర్ బాదల్ సేడుక జో నెలవ్ దిలె కిచ్చొ రుజ్జు దెకయ్తయ్ మెలె, జోవయింతెన్ బెదుక జో అమ్క విలువ మెలి రితి దెకిలిసి. ‡ 1:5 1:5 నెంజెలె, ‘అన్నె తుమ్ పరలోకుమ్తె గెతెచి రిసా మదెనె ఈంజేవ్ బాదల్ వాట్ తుమ్క అత్తక డిట్టుమ్ పూర్తి కెర తెయార్ కెర్తయ్.’ యాకోబు 1:2-4 దెక. § 1:7 1:7 నెంజెలె ‘జోవయించ ఒగ్గర్ సెక్తివ పరలోకుమ్చ దూతల్ తెన్ ఉత్త్ర జా....’ * 1:9 1:9 నెంజెలె, ‘మొర్నుతె’. మెలె, అత్తమొర్నుతె, ఆకరచి మొర్నుతె. డీసయ్లిసి 2:11, 20:6, 20:14, 21:8.

లగితి రితి జా జో ఉత్త్ర జా జోవయించి గవురుమ్ రుజ్జు జతి పొదిక ఈంజ ఎత్తి జర్గు జయెదె. 8 చి దేముడుక నేన్సక, ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుచి సుబుమ్ కబుర్ రితి నే కెర్తసక సిచ్చు కెరెదె. 9 జోవయించి సిచ్చు కిచ్చొ మెలె, * నాసెనుమ్తె గెచ్చు నాసెనుమ్తెయి కెయ్క తెయ్క తెయ్క తా గెచ్చుల, చి ప్రబుతె జేవ్ గెచ్చుక నెత్తిరి, జోవయించి ఒగ్గర్ సెక్తిచి రిసాచి జోచి ఒగ్గర్ ఉజిడ్చి రిసా జేవ్ జోవయింక దెకుక నెత్తిరి. 10 జా కెయ్క ఒగ్గు జయెదె మెలె, జో అన్నె ఉత్త్ర జెతికయ్ దీసిక. జో జెతిసి కిచ్చొచి రిసా మెలె, జోక నంపజా జోచి సుద్ది జా జోచయ్ జలస జో తెన్ బెద గవురుమ్ జతిన్తె గవురుమ్ జతి రిసా, చి జేవ్ జోక దెక ఆచారిమ్ చి సర్ద జతి రిసా. జోచి రిసా అమ్ తుమ్క సంగిలి సాచి తుమ్ నంపజలదు, చి తూమ్ కి ఒత్త బెదితె.

దెస్సలొనీక పవులీసి ప్రార్దన కెర్లిసి

11 జెంక తుమ్చి రిసా రోజుక ప్రార్దన కెర్తసుమ్. కిచ్చొ మెన మెలె, తుమ్ జోచయ్ జా, జోచి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె తుమ్ బెదుక మెన దేముడు తుమ్క బుకార అస్సె, చి జో తుమ్క బుకార్లి కెర్లిన్క తుమ్ విలువ జతి రితి కెర్పు. తుమ్ ఉచర్లి కేన్ చెంగిల్ కామ్ కి, తుమ్చి నముకుమ్చి రిసాచి ఎత్తి కామ్ కి జోవయించి ఆత్మసెక్తిక జెయ్యిమి కెర్పు. 12 తుమ్ ఇండిత్సితె అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుచి నావ్ గవురుమ్ జయెదె, జోవయించి తెడి తూమ్ కి గవురుమ్ జస్తె. దేముడుచి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయయ్ ఈంజ ఎత్తి జర్గు జతి రిసా ప్రార్దన కెర్తసుమ్.

2

1 బావుడ్లు, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు అన్నె ఉత్త్ర జెతిన్చి రిసా, జోక నంపజలస ఎత్తిజిన్ జోతె గెచ్చు జో తెన్ ఎక్కితె బెదిత్సితెచి రిసా, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ మెన అప్పె బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, 2 జా దీసి నే జెతె అగ్గె, అబద్దుమ్క, “దీసి పాచ అయ్లి గె. సిచ్చు దెకిలయ్, ప్రబుచి కోడు, ఈంజ” మెన కో జవున్ కిచ్చొ జవున్ ఆత్మచి సెక్తిక సంగిలె, నెంజెలె “దీసి పాచ అయ్లి గె” మెన కేన్ జవున్ మాన్సు సొంత సెక్తిక ఉచర సంగిలె, నెంజెలె “దీసి పాచ అయ్లి మెన అమ్చి తెన్ ఉత్త్రుమ్తె అయ్లి” మెన కో జవున్ సంగిలె, తుమ్చి మెన్సు తుమ్ బమ్మ జా నాయ్, నంప కెర నాయ్. 3 కోయి దస కొడొ సంగిలె, తుమ్ మోసిమ్ సేడ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు అన్నె జెతికయ్ జా దీసి నే జతె అగ్గె, తొలితొ, ఒండి లోకుమ్చ ఎతివాట్జిన్ మాన్సుల్ దేముడుక విరోదుమ్ జతి వెల్లి బాద జర్గు జంక

అస్సె. దేముడు సంగిలిన ఎత్తిక విరోదుమ్ జలో *పూర్తి వెల్లి మూర్కుమ్ బుద్ది జలోసా ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జంక అస్సె, జో పూర్తి నాసెనుమ్ జా గెతోసా.

4 జో వెల్లి మూర్కుడు కిసి జయెదె మెలె, కేన్ దేముడు మెలోసాక కి కేన్ జోకర్తి వస్తువక కి జో విరోదుమ్ కెర, “ఆవ్ వెల్లి” మెనన, దేముడుచి గుడితెచి ముక్కిమ్ జలి టాన్తె వెన కెర, “ఆవ్ దేముడు” మెనన సంగెదె. 5 తుమ్చి తెన్ ఆవ్ తిలి పొది కి తుమ్క ఈంజ ఎత్తి సంగిలయ్. ఏద కెర్చు నాయ్ గె?

6 జలె, దేముడు సెలవ్ దిలి కాలుమ్కయ్ జో మూర్కుడు బార్ జంక జయెదె. గని అప్పె నే బార్ జంక కిచ్చో అడ్డు తయెదె గే తుమ్ జాన్సు. 7 మదెనె జో మూర్కుడుచి బుద్ది ఈంజ లోకుమ్తె జేవ్చి పాపుమ్ లుంక, చోరు తిరిమ్ తిరిమ్ కెర్తయ్, గని జోక అడ్డు కెర్తొసా అడ్డు కెరుక ములితెకయ్, జా బాద ఎదార్దుమ్ జా పూర్తి అల్లర్ కెరెదె. 8 తెదొడకయ్ జో మూర్కుడు బార్ జా జోవయింకి కామ్ ఎదార్దుమ్ కెరెదె. గని ప్రబు జలో యేసు అన్నె ఉత్త జా డిస్టిన్కయ్ జోయ్యి జో మూర్కుడుచి సెక్తి గెచ్చవయ్ గెలెదె. చి రితి జోచి చోడి తెంతో జెతికయ్ †వాదుకయ్ జోవయింక మారయ్ గెలెదె.

9 జో మూర్కుడు జలోసా కేనె తెంతో జా తయెదె మెలె, సయ్తాన్చి సెక్తి తెంతో బార్ జా తయెదె. అయ్లె, జో సయ్తాన్చి ఒగ్గె సెక్తి తెన్ అబద్దుమ్చ ‡మాయల్ జత వెల్లి వెల్లి కమె గట్టిజ కెర కెర, 10 నాసెనుమ్తె గెచ్చుక తిలసక మోసిమ్ కెరెదె. కిచ్చొక మెలె, సత్తిమ్ తిలిసి జేవ్ ప్రేమ కెరుక నెసిలచి రిసా రచ్చన జతి నాయ్. 11 సత్తిమ్ జేవ్ నెసిలి రిసా, ‘అబద్దుమ్, జలె, నంప కెర్త’ మెన, ‘జేవ్ ఆత్మ గుడ్డి జతి రితి జా మోసిమ్తె దెర్చు సెడ్డు’ మెన దేముడు సార్చ కెర తయెదె. 12 దస్సి, కో సత్తిమ్ నంప కెర్తి నాయ్, గని పాపుమ్క ఆన జవుల గే, సిచ్చతె గెచ్చుల.

ప్రబుక నంపజలన రచ్చనతె గెతిన్చి

13 ప్రబు ప్రేమ కెర్త ఓ బావుడ్లు, తుమ్చి రిసా దేముడుక అమ్చి సర్ద నే సంగిలె నెంజె. రోజుక తుమ్చి రిసా జోవయింక అమ్చి సర్ద సంగితనుమ్. కిచ్చొక మెలె, కితుమ్ *రచ్చించుప జంక మెన మొదొల్ తెంతో జో నిసాన్లన్. కిసి రచ్చించుప జంక మెలె, తుమ్ జోవయించయ్ జతి రితి జోవయింకి సుద్ది తిలి ఆత్మ తుమ్క సుద్ది కెర్తి వాటు, చి సత్తిమ్ తుమ్ నంప కెర్తి వాటు.

* 2:3 2:3 డీసయ్లినచి వున్కుమ్తె దసా మాన్సుచి రిసాచ కొడెతె ‘జంతు’ మెన టాలి తెన్ సంగితయ్. డీసయ్లిన 12:9, చి 13 అద్యయమ్ తెంతో 17 అద్యయమ్ ఏద, చి 19, 20 అద్యయల్ దెక. † 2:8 2:8 నెంజెలె ‘కోడుక’. డీసయ్లిన 19:21తె సయ్తాన్చి సేవ కెర్తె తిలసచ నయ్స్యముల్క ప్రబు జోవయింకి చోడితెచి కడ్డుమ్క మారెదె. జా కండా జోవయింకి కోడుకయ్ టాలి జతయ్. ఇన్నె కోడుచి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె. ‡ 2:9 2:9 డీసయ్లిన 12:9, చి 13 అద్యయమ్ దెక. 13:13తె మాయచ వెల్లి వెల్లి కమెచి కోడు అస్సె. § 2:13 2:13 నెంజెలె, ప్రబుక నంపజతన మొత్తుమ్తె తూమ్ నొవొ జతి రితి తొలితొ నంపజంక మెనయ్ జో నిసాన్ల మెన ఈంజ ఎత్తి తొలితొ రెగ్గె సగుమ్ వున్కలతె అస్సె. * 2:13 2:13 మెలె, పాపుమ్తె తెంతో, జేవ్ కెర్త పాపల్చి సిచ్చ తెంతో, చి సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించుప జంక.

14 ప్రబు జలో అమ్చో యేసుచి గవురుమ్తె తుమ్ బెదితి రిసా, తుమ్ ఇసి సుద్ది జంక సత్తిమ్ నంప కెరుక మెన దేముడు తుమ్క బుకార్లన్. కేన్ వాటు బుకార్లన్ మెలె, అమ్ సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లి వాటు. 15 జాకయ్, బావుడ్లు, తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ, చి అమ్చి అత్తి దిలిసి ఎత్తి, మెలె, అమ్ ఒత్త తిలి పొది సికడ్డిసి కి ఇన్నె తెంతో ఉత్తుమ్ రెగ్గె సికడ్డిసి కి, తుమ్ డిట్టుమ్ దెరన, జయి రితి ఇండ.

దెస్సలొనీకచ రిసా పవులీంసి ప్రార్దన

16 ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తు, అన్నె అమ్క అబ్బొ జలో దేముడు జోవయింకి దయక అమ్క ప్రేమ తా, కెయ్క తెయ్క తిలి దయిరిమ్ దెతి పరలోకుమ్తె గెచ్చు జతి దయిరిమ్ కి అమ్ ఎత్తిజిన్క దా అస్తి. 17 జలె, ‘తుమ్చి పెట్టి తుమ్క జోవయింకి ఆత్మకచి దయిరిమ్ కెర్తె తా తుమ్ కెయ్క తెయ్క సత్తిమ్ ఇండితి రితి సత్తిమ్ లట్టబ్బి రితి తుమ్క డిట్టుమ్ నిదానుమ్ కెర్తె తత్తు’ మెన అమ్ ప్రార్దన కెర్తనుమ్.

3

అమ్చి రిసా కి ప్రార్దన కెర

1 పడ్డొ అన్నె కిచ్చొ మెలె, బావుడ్లు. ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్తె సూనయ్తికయ్ జా కిసి తుమ్తె పలితుమ్ దెర్తి గే, అమ్ ఇన్నె సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తిసి కి అడ్డు నెంతె జిన పలితుమ్ దెర్తె తవున్ మెన అమ్చి రిసా తూమ్ ప్రార్దన కెర. 2 బుద్ది నెంజెల కుస్సిదుమ్చ మాన్సుల్ కెర్తె అల్లర్ తెంతో అమ్ రచ్చించుప జతి రితి తుమ్ ప్రార్దన కెర. సగుమ్జిన్ ప్రబుక నంప కెర్తి నాయ్, గెద.

3 ప్రబు, నముకుమ్ జలోసా, చి తుమ్ ఆత్మక డిట్టుమ్ తతి రితి జో సెక్తి దెయెదె, చి సయ్తాన్ కెరయ్త అల్లర్ తుమ్క నే లయితి రితి జోయ్యి అడ్డు దెయెదె. 4 తుమ్చి రిసా ‘అమ్ సంగిల్ రితి నిదానుమ్ కెర్తె, నిదానుమ్ కెర్తె తవుల’ మెన ప్రబుచి తెడి దయిరిమ్ తెన్ అస్సుమ్. 5 జోవయింకి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ కెర్తి రితి, దేముడుచి ప్రేమ క్రీస్తు పుత్తున్చి నిదానుమ్, తుమ్చి పెట్టి ప్రబు దెవును.

కామ్ కెర కెర జితిన్చి రిసా

6 బావుడ్లు, ప్రబు జలో అమ్చో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుమ్క కిచ్చొ ఆడ్డ దెతనుమ్ మెలె, ప్రబుక నంపజలో కేన్ బావొ కిచ్చొ కామ్ నే కెర్తె బద్దుకుమ్ జా జితయ్ గే, ‘నిదానుమ్ తెన్ కామ్ కెర కెర జయ’ మెన అమ్ సంగిలిన

పిట్టవన్తయ్. దసాచొక తుమ్ దూరి తా. 7 ఆమ్ కెర్తి రితి తుమ్ దెక సికిలె చెంగిలి మెన తుమ్ సొంత జాన్సు. తుమ్చి తెన్ అమ్ తిలి పొది బద్దుకుమ్ జము నాయ్. 8 చి డబ్బుల్ నే దెతె కచి అన్నిమ్ కమె నాయ్, గని కక్క బోద నే కెర్తి రిసా, సైమ సేడ సేడ రాతి మెద్దెనె *సొంత కామ్ కెర కెరయ్ జితె తిలమ్. 9 జితిసి గట్ట తుమ్తె ఆరి నజుక జతి, చి అమ్చి కామ్చి రిసా, గని 'అమ్క దెక జేవ్ కిబుద్ది సిక్కుత్' మెన, దస్సి సొంత కామ్ కెర కెరయ్ జిలమ్. 10 కిచ్చొక మెలె, "కో కామ్ కెరె నాయ్ గే, కవున్ కి నాయ్" మెన ఆడ్ర దిలమ్. 11 తుమ్క కిచ్చొక సంగితసుమ్ మెలె, తుమ్తె సగుమ్జిన్ బద్దుకుమ్ జా కామ్ నే కెర్తె, ఆరి బుల బుల వేర మాన్సుల్చి కామ్ పిట్టయ్తతి మెన నూన అస్సుమ్. 12 దస మాన్సుల్చి రిసా ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి నావ్ తెన్ కిచ్చొ ఆడ్ర దెతనుమ్, కిచ్చొ బతిమాల్పా జా సంగితసుమ్ మెలె, "బమ్మ నెంతె పూచి తెన్ తుమ్ సొంత కామ్ కెరనయి జియ" మెంతనుమ్. 13 బావుడ్లు, చెంగిల్ కామ్క జెతిసి ఎత్తి కెరుక తుమ్ బద్దుకుమ్ జా నాయ్.

14 ఈంజ ఉత్తమ్తె అమ్ సంగిల్ రితి కో కెరె నాయ్ గే, 'జోవయింక బుద్ది జెతికయ్ రితి గడియ లాజ్ జవున్' మెన, జో కొన్సొ గే తుమ్ దెక చి జోవయింక జా మదెనె తుమ్తె బెదవన నాయ్. 15 జోవయింక విరోదుమ్ దెక నాయ్, గని జోవయింక 'క్రీస్తుచి తెడి బావొ జయెదె' మెన, జోవయింక బుద్ది జెతె ఎదక జోవయించి పూచి జో కెర్తి రితి జోవయింక సికడ.

ఆకర్చి ప్రార్థన

16 సేంతుమ్ దెతో ప్రబు సొంత తుమ్చి పెట్టి జోవయించి సేంతుమ్ పూర్తి దెతె తవున్. తుమ్ ఎత్తిజిన్క ప్రబు తోడు తవున్.

17 ఆవ్ పవులు సొంత ఆతు తెన్ ఈంజ ఆకర్ కోడు రెగిడ్డసి. అంచి ఎత్తి ఉత్తమ్క 'అంచి' మెన ఆవ్ ఇసి రెగిడ్డిసి గుర్తు జవున్. అంచి రెగ్గుక ఇసి తయెదె.

18 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తుమ్క ఎత్తిజిన్ తెన్ తవున్!

* 3:8 3:8 పవులు టంబుగుడ్డల్ తున తెయార్ కెరెదె.

తిమోతిక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు తిమోతిక రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రమ్

మొదొల్ కోడు

1-2 యేసుక్రీస్తుచి రిసా అంచితె సిక నంపజా నిదానుమ్ జా అంచొ పుత్తు జలో రితో ప్రేమ తిలో తిమోతిక జో *క్రీస్తు జలో యేసుచి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా జోచొ బారికి జలో ఆవ్ పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

†సుబుమ్ కబుర్ సూనయతి రిసా ఆవ్ బులుక మెన అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసా జలో †దేముడు, పరలోకుమతె అమ్ బెదితి దయిరిమ్ దిలో క్రీస్తు జలో యేసు ఆడ్ర దా అస్తి.

‡అబ్బొన్ జలో దేముడుచి అమ్చొ ప్రబు జలో క్రీస్తుచి దయ కన్కారుమ్ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

సగుమ్జిన్ వేర కోడు సికడ్డిన్చి రిసా

3 ఆవ్ మాసిదోనియ ప్రదేసిమి గెతె తిలి పొది తుక ఆవ్ బలవంతుమ్ కెర్లిసి కిచ్చొగె జాన్సి. జా కోడు తుయి నిదానుమ్ కెరు. కిచ్చొ మెలె, “ఒత్తచ అమ్చి నంపజలనతెచ జేవ్ సగుమ్జిన్ వేర కోడు నే సికయతి రితి తుయి ఎపెను పట్టుమతె తా జోవయింక ఆడ్ర దా కెరు” మెలయ్. ఆవ్ అన్నె దస్సి సంగితసి. 4 మాన్సుల్ కచి ఉచర్ల రితయ్ మత్తెలివొ, ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్చ, పూర్గుల్చ సెకుమలుతె జెర్మిలసచి రిసాచ మత్తెలివొచ, కొడొచి ఉప్పిరి కొడొచ తగులు ఉచర్లె తత్తతి. జా కామ్క నెంజె. దసచచి రిసా ఉచర్లె తిలె, ఆరి సత్తిమ్ నెంజిలిన్ కి ఒత్త బెద తయెదె, చి ఆరి లట్టబై తవుల, చి ముక్కిమ్క దేముడు దిలి కామ్క అడ్డు కెరెదె. జోవయించి కామ్ జర్గు కెర్లిన్క కిచ్చొ ముక్కిమ్ మెలె, యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమి.

5 ఈంజ ఆడ్ర అమ్ కిచ్చొక దెతసుమ్ మెలె, జేవ్ మాన్సుల్ కెర్తి రితి తగుల్ కెరయ్తి రితి నాయ్, గని తుమ్చి ఉప్పిరిచి ప్రేమయ్చి రిసా. ఈంజ అమ్చి ప్రేమ కిచ్చొ మాయచి నెంజె. అంచి పెట్టిచి సత్తిమ్కయ్, ‘సత్తిమ్ కెర్తసుమ్’ మెన జాన్తి దయిరిమ్ జయి, చి కిచ్చొ మాయ నెంజిలి అమ్చి నముకుమ్కయ్చి ప్రేమయ్ ఈంజ.

6 సగుమ్జిన్ మాన్సుల్, వేర బుద్దుల్తె బెదిత కామ్క నెంజిల కొడొ లట్టబ్బిన్తె అలవాట్ జా దసితె గెచ్చ మార్పుప

జా అస్తి. 7 ‘దేముడుచ ఆగ్గుల్ సికడ్డన ఆమ్’ మెనంతతి, గని జేవ్ సొంత సంగితిన్చి అర్దుమ్ నేన్తి, చి ‘ఈంజేవ్ జేవ్ కొడొచ ఆగ్గుల్చ అర్దుల్ ఇని దస్సి’ మెన జేవ్ సంగిలే కి, జేవ్ అర్దుల్ జేవ్ కి నేన్తి.

8 దేముడు మోసే తెన్ దిలి ఆగ్గుల్చి అర్దుమ్ సరిగా నాయిమ్ తెన్ సికడ్డె తిలె చెంగిలి మెన అమ్ జానుమ్. 9 గని తుమ్ ముక్కిమ్క కిచ్చొ ఉచర మెలె, సత్తిమ్ ఇండిత మాన్సుల్చి రిసా నాయ్, గని దేముడు పూర్గుమ్ తెంతొ ఆగ్గుల్ దా అస్సె మెలె, ఆగ్గుల్ తెన్ బెదితి బుద్ది నెంజిల చి సొంత ఇన్దుమ్ అయ్లి రితి ఇండితనచి రిసా, దేముడుక విరోదుమ్ జలి రితి ఇండితన చి పాపుమ్ సుదల్చి రిసా, దేముడుచి సుద్ది బుద్ది నెంజిలన చి జోవయింక ఆన్తనచి రిసా ఆగ్గుల్ దా అస్సె. అన్నె కచి రిసా మెలె, అబ్బుదింసిక జవున్, అయ్యుఅబ్బొ అత్య కెర్తనచి రిసా, కేన్ మాన్సుక జవున్ అత్య కెర్తనచి రిసా, 10 లంజెబుద్ది ఇండితనచి రిసా, మున్సుబోదల్ తెన్ మున్సుబోదలి లంజెకమొ కెర్తనచి రిసా, మాన్సుల్క దెర లాబుమ్ కెరంతనచి రిసా కి, అబద్దుమ్బుద్ది ఇండితన చి అబద్దుమ్ సాచి సంగితనచి రిసా కి, మెనయ్ దేముడు ఆగ్గుల్ దా అస్సె. అన్నె, జో దేముడు సికడ్డిన్తె కిచ్చొ బుద్ది జలెకి బెదె నాయ్ గే, జా ఎత్తిచి రిసా జో ఆగ్గుల్ దా అస్సె. 11 దేముడు సికడ్డిసి కేనె ముక్కిమ్క డీస్తయ్ మెలె, అంక ‘సూనవు’ మెన పరలోకుమ్చి సంతోసుమ్ తిలో దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి పరలోకుమ్చి గవురుమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ తెయి డీస్తయ్.

దేముడు పవులుక దయ కెర్లన్

12 ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ కామ్తె అంక బుకార్లొ అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక అంచి నర్ల ఆవ్ సంగితసి. అంక ‘నిదానుమ్ కెరెదె’ మెన అంక నంప కెర్లి రితి, ఆవ్ జోవయించి సేవ కెరుక ఆవ్ ఏలువ తిలి రితి జో దెక, అంక నిసాన ఈంజ సేవక దొర్కు జలి నెక్తి ఎత్తి జో దా అస్సె. 13 అగ్గె, జలె, జోవయింక ‘దేముడు నెంజె’ మెన ఆవ్ దూసుప కెర్తె తిలయ్, జోవయింక విరోదుమ్ జా జోవయించ మాన్సుల్క అల్లర్ కెర్తె తిలయ్, జోవయింక నిస్కారుమ్ దెకితె తిలయ్. గని ఆవ్ నేన కెర అన్మానుమ్ జా దస్సి కెర్లయ్, చి జోవయించి దయక జో అంక చెమించుప కెర్లన్, 14 అన్నె, అమ్చొ దేముడు ప్రబుచి ఎదివాట్ దయక యేసుక్రీస్తుక నంపజతనకయ్ దొర్కు జతి నముకుమ్ ప్రేమయ్ అంచి పెట్టి జెర్మయ్లన్. 15 కేన్

* 1:1-2 1:1-2 ‘క్రీస్తు’ మెలె, ‘దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక తెర్తయిందె చి అంచయ్ జల మాన్సుల్క జో ఏలువ కెరెదె’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు పూర్గుమ్ తెంతొ సంగ తిలో. జలె, యూదుల్ తెన్ ‘క్రీస్తు’ మెలె, జో రచ్చించుప కెర్తొసాచి అర్దుమ్ తయెదె. † 1:1-2 1:1-2 ‘సుబుమ్ కబుర్’ మెలె, యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె జా అమ్చి పాపుమ్ వయ అమ్క సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతొ విడ్డల్ కెర పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదయ్లిన్చి రిసాచి కబుర్. ‡ 1:1-2 1:1-2 నెంజిలె, ‘దేముడు, పరలోకుమతె అమ్ బెదితి వాటు జలో క్రీస్తుయెను; యోహాను 14:4, 6; ఆడ్ర దా అస్తి. పరలోకుమతె అమ్ బెదితి వాటు క్రీస్తుచి రిసా జోచి ఉప్పిరి అమ్చి దయిరిమ్ అస్సె, జొయ్యి అమ్క దొర్కు జలి దయిరిమ్.’ § 1:1-2 1:1-2 నెంజిలె ‘అమ్క అబ్బొ జలో...’

కోడుచి సత్తిమ్ కచితుమ్ జో దస్సి కెర్లిసి దెకయ్తయ్ మెలె, 'పాపుమ్ నుదల్కయ్ రచ్చించుప కెర్లి రిసాయి యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జలన్' మెలిసి. ఆవ్ కి పూర్తి పాపుమ్చో, ఎత్తిజిన్చి కంట ఆవ్ ఒగ్గర్ పాపుమ్చో. 16 గని జో దేముడు కిచ్చోచి రిసా అంచి ఉప్పిరి జోవయించి దయ తిలన్ మెలె, ఆవ్ పూర్తి పాపుమ్చో కెర్ల అల్లర్ జో ఓర్పుప జా చెమించుప కెర్లిన్ తెన్ జోవయించి ప్రేమ పూర్తి రుజ్జు జంకయ్. దస్సి, జో నిసాన్లసతె కో అంక దెకిలె, ఆవ్ కి రచ్చించుప జా పరలోకుమ్తె గెచ్చుమ్దే మెన దయిరిమ్ జా నంపజవుల. 17 ఎత్తి ఉగలు ఏలుప కెర్లి రానో జలో నే మొర్లి, నే డీస్తా ఎక్కి దేముడుక ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్క పరలోకుమ్చి గవురుమ్, మరియాద కలుగు జవున్! ఆమేన్.

తిమోతిక పవులు దిలిసి ఆడ్ర

18 తిమోతి, అంచో పుత్తున్, కిచ్చో ఆడ్ర తుక దెతసి మెలె, కిచ్చో కామ్ తుచి అత్తి సార్ప కెర దెతసి మెలె, తుక 'అంచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్చి రిసా బుల్లు' మెన జా దీసి జోవయించ కబుర్లు సంగితసచి అత్తి దేముడు సంగిలిసి తుయి జర్గు కెరు. పాపుమ్చి ఉప్పిర్చి ఆత్మయుద్దుమ్తె జా దీన్చ జో సంగిల కొడో తుక ఆత్మాయ్దల్ జతు; జోవయించి సుబుమ్ కబుర్ వేర బుద్దుల్ చి ఉప్పిరి జీన్తి రితి 19 చి సత్తిమ్క నిదానుమ్ తా, పాపుమ్ నే ఇండితె, 'చెంగిల్' మెన తుయి జాన్లిసి పూర్తి మెన్సు నిదానుమ్ కెరయ్ దయిరిమ్ తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెరు. సగుమ్జిన్, జలె, 'చెంగిల్' మెన జేవ్ జాన్లిసి నెస ముల కెర, జేవ్ అగ్రి ఒప్పన తిలి నముకుమ్ జెవివి పాడ్ కెరన గెల అస్తి. 20 జోవయింతె కొన్స మెలె, హుమెనైయును చి అలెక్సంద్రు. దస్సి కెర, దేముడుచి మరియాద కడ అస్తి. 'దస్సి పాపుమ్ ముల సిక్కుతు' మెనయ్, జేవ్ సిచ్చు జతి రితి జోవయింక క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ సయ్తాన్చి అత్తి ఆవ్ సార్ప కెర దా అస్సి.

2

దాక్వెల్లో చి రిసా సంగుమ్చ ప్రార్థన కెర్లిన్చి రిసాచి కోడు

1 తొలితో తుక ఆవ్ కిచ్చో మెంతసి మెలె, తుమ్ ప్రార్థన కెర్లిన్చి రిసా కిచ్చో ఏక్ కోడు ఆవ్ బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, దాకువెల్లో ఎత్తిజిన్చి రిసా, జోవయింక కామ్క జెతిసి దొర్కు జతి రితి తుమ్ ప్రార్థనల్ కెర. జోవయింక ప్రబు తోడు తతి రితి ప్రార్థనల్ కెర, చి ప్రబు కెర్ల దయ్ కమొచి రిసా కి జోవయింక తుమ్చి సర్ల సంగ. 2 అన్నె కిచ్చో మెలె, దేసిమ్క ఏలుప కెర్ల అదికారుల్ ఎత్తిజిన్చి రిసా అమ్క చెంగిల్ దెకుత్ మెనయ్ తుమ్ ప్రార్థన కెర. అమ్ ఎత్తిజిన్ అల్లర్ నెంతె సేంతుమ్ తెన్ జింక జయెదె, అడ్డు నెంతె ప్రబుక బక్తి కెరుక జయెదె, చి మరియాద తెన్ జిమెదె.

ఎత్తిజిన్ నంపజా రచ్చించుప జతు మెన ప్రబుచి ఉద్దెనుమ్

3 దస్సి ప్రార్థన కెర్లె చెంగిలి, అన్నె 'చెంగిలి' మెన అమ్చో రచ్చించుప కెర్లిసా జలో దేముడు ఒప్పన్తయ్. 4 కిచ్చోక మెలె, 'సత్తిమ్ జాన్తు! రచ్చించుప జతు' మెనయ్ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్చి రిసా జోవయించి ఉద్దెనుమ్. 5 కిచ్చో సత్తిమ్ జాన్తు మెన ఇస్తుమ్ జతయ్ మెలె, జో ఎక్కిలోయి దేముడు జలిసి, చి జోవయింక చి మాన్సుల్క మదెనె జతోసా ఎక్కిలోయి తిలిసి, మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లో రచ్చించుప కెర్లిసా జలో క్రీస్తు జలో యేసుయి. అన్నెయ్ కిచ్చో సత్తిమ్ జేవ్ జానుక జోవయించి ఇస్తుమ్ మెలె, 6 జో కెర్లి ముక్కిమ్ కామ్. మెలె, 'సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించుప జతి వరుమ్ ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ సంగితి అవ్కాసుమ్ తవున్' మెనయ్ జోవయించి సొంత జివ్ దా మొర గెచ్చు, అమ్క సయ్తాన్ తెంతో జో నెతోవ గెలిసి. ఈంజయ్ కోడుచి సత్తిమ్ సరిగా సమయుమ్ దేముడు అమ్క రుజ్జు దెకయ్లో.

7 దస్సి, "తుయి అంచో బారికి జా అంచి అదికారుమ్ తెన్ యూదుల్ నెంజిల ఎత్తిజిన్క, మాన్సుల్తె గో, చి జోవయింక సుబుమ్ కబుర్ నూనవ బోదన కెరు" మెనయ్ ప్రబు అదికారుమ్ దా అంక తెద్రవ అస్సి. కో జవున్ వేర సంగిలె, తుమ్ నంప కెర నాయ్. ఆవ్ సత్తిమ్ సంగితసి.

ప్రబుక కీసి మరియాద దెంక గే

8 ప్రార్థనల్చి రిసా జలె, అంచి ఇస్తుమ్ కిచ్చో మెలె, తుమ్ కేన్ బెద జెతి పొది మున్సుబోదల్ ప్రార్థన కెర్లు. దేముడుక పూర్తి సత్తిమ్ తా, పెట్టి కిచ్చో కోపుమ్ నెంతె, కిచ్చో జట్టి జతిసి నెంతె. సుద్ది తిలి అత్తో ఉక్కుల ప్రార్థన కెర్లు. 9 దస్సి, కి, తేర్బోదలు కక్కయ్ లాజ్ నే కెర్లి రితి, బుద్ది తెన్ బడాయ్ నెంతె, చెంగిల్ బందన తంక. సెండి తెన్ బడాయ్చి పోని. బజార్ గే వెండి గే ముత్యల్ గే తియనుక పోని. బడాయ్చ పాలల్ కి పోని. మరియాద తెన్ని తంక. 10 దేముడుక బక్తి కెర్లి కేన్ తేర్బోదక కి సూటి కెర్లిన్ కిచ్చో ముక్కిమ్ మెలె, మాన్సుల్క కన్యారుమ్ దెకిత జేవ్చ కమొ.

11 తేర్బోదల్, జలె, ప్రార్థనక బెద జెతన, తుక్లె తా వెస కిచ్చో గవురుమ్ నే ఉచరంతె, సూన సూన సికితె తత్తు. 12 ప్రార్థనక బెద జెతన కేన్ తేర్బోద కి బోదన కెరుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్, మున్సుబోదల్చి ఉప్పిరి అదికారుమ్ జేవ్ ఆననుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్, తుక్లె తంకయ్. 13 ఆదాము మెలో మున్సుబోదక దేముడు తొలితో జెర్మయ్లన్. పడ్డొకయ్ తేర్ని జలి హవ్వక జెర్మయ్లన్. 14 పడ్డొ, సయ్తాన్చి అత్తి తొలితో మోసిమ్ జలొసా ఆదాము నెంజె, హవ్వ మెలి జా తేర్బోద సయ్తాన్చి కోడు సూన పూర్తి మోసిమ్ జా గెచ్చు, దేముడుచి నెలవ్కోడు పిట్టవ

తొలితొ పొరపాట్ జలి. 15 ఒత్త తెంతో, కస్టల్ నొప్పుల్ తెన్ తేర్బోదల్, బోదల్ పాయిక మెన దేముడు దా అస్సి. గని జేవ్ కస్టల్ జలెకి, కేన్ తేర్బోద ప్రబుక నంపజా నిదానుమ్ తా ప్రేమ తెన్ ఇండ, వేర బుద్దుల్ నెంతె, ప్రబుచి సుద్ది తెన్ సత్తిమ్ తెన్ ఇండెదె, జయ్యి రచ్చించుప జయెదె.

3

కీసా మాన్సు సంగుమ్చొ పాస్టర్ జంక

1 'ప్రబుచి కోడు' మెన ఏక్ కిచ్చొ కచితుమ్ తుమ్ దెరనుక మెలె, సంగుమ్క పాస్టర్ జంక కో ఉచర్తయ్, చెంగిల్ కామ్ ఉచర్తయ్.

2 జలె, పాస్టర్ జతోసా కీసా మాన్సు తంక మెలె, జోవయింక 'సత్తిమ్చొ మాన్సు' మెన ఎత్తిజిన్ చినితి రితి జో తంక. జోవయింక ఎక్కిలి తేర్చి తంక, *కిచ్చొతె కి నిదానుమ్ బుద్ది ఇండితోసా జో తంక, బుద్ది సుదొ జో జంక, †జో ఇండితిన్క వేర మాన్సుల్చి మరియాద నే కడ్డొసా, వేర తెంతో జెత మాన్సుల్క మరియాద కెర్తొసా జా, జోవయింక అన్నిమ్ గే టాన్ గే దెంక, చి తెలివి తెన్ బోదన కెర్తొసా జో తంక. 3 సూర్ పితోసా, బేగి కోపుమ్ జతోసా పొని, మెత్తన మాన్సు కావలె. గగ్గోల్ జతోసా పొని, డబ్బుల్ ఆస జతోసా పొని.

4 జోవయింక సొంత గేరుక జో బుద్ది తెన్ ఏలుప కెరుక, చి జో సంగిలి కోడు జేవ్ సూన్తి రితి, జోవయింక అన్నె మాన్సుల్క జేవ్ మరియాద దెకిత్ రితి, జోవయింక బోదల్క జో సికడుక. 5 కిచ్చొక మెలె, జోవయింక సొంత గేర్క బుద్ది తెన్ ఏలుప కెరుక జో నేన్లె, దేముడుచి సంగుమ్చ మాన్సుల్క కిసి దెకెదె!

6 నొవర్క నంపజలొసా పాస్టర్ జంక బెదె నాయ్. దస్సి అదికారుమ్ నొవర్క నంపజలొసాక దిలె, గవురుమ్క పులెదె. ‡నయ్తాన్ మొదొల్క దస్సి పులిలన్, చి జో సిచ్చు జంక అస్సి. జలె, జో మాన్సు దస్సి పులిలె, జో కి జా సిచ్చు సేడుక జయెదె. 7 పాస్టర్ జతోసాక వేర మాన్సుల్ 'సత్తిమ్చొ మాన్సు' మెన చినితి రితి జో ఇండుక. నెంజిలె, †జోవయింక మరియాద గెలె, 'జిన్లయ్' మెన సయ్తాన్ సర్ద జయెదె.

సంగుమ్చి వెల్లెల మాన్సుల్ కిన్ తంక

8 సంగుమ్చి సేవ కెర్తె అన్నె వెల్లొ జతన కి దస్సి మరియాద ఆనన్తి సుద్ది ఇండితన తంక. కిచ్చొ మాయబుద్ది నెంజిలన జేవ్ తంక. మాయకొడొ లట్టబ్బన పొని. సూర్ నే పితోసా, డబ్బుల్ ఆస తిలన పొని.

* 3:2 3:2 గ్రీకు బాన చి జా కోడుతె సూరు గట్ర పితిన్ ముద్దొ కెరంతిన్చి అర్దుమ్ కి, వేర కమొ ఎత్తితె ముద్దొ కెరంతిన్చి అర్దుమ్ కి, తయెదె. † 3:2 3:2 నెంజిల 'ప్రబుచి గవురుమ్ దెకయ్తి సుద్ది తెన్ జతోసా తంక'. ‡ 3:6 3:6 తొలితొ సయ్తాన్ దూత జా తిలన్. § 3:7 3:7 అన్నెయ్ సంగుమ్చి మరియాద కి గెచ్చెదె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి మరియాద కి గెలి రితి డీసెదె.

9 జోవయింక పెట్టి కిచ్చొ మాయ నెంతె ప్రబు సికడ్డిసి, చి ప్రబుక నంప కెర్తె ఎత్తిజిన్క రచ్చున దొర్కు జతయ్చి రిసాచి జో బార్ కెర్లి గుట్టు, పూర్తి నిదానుమ్ జేవ్ నంపజా తంక.

10 జా సేవక జోవయింక నే నిసాన్లె, జా కామ్ నే దెతె అగ్గె, జేవ్ నంపజా నిదానుమ్ తతిసి జేవ్ ఇండితిసి సరిగా పరిచ్చు జా రుజ్జు డీసుక. జోవయింక 'నిజామి నంపజా సత్తిమ్ ఇండితతి' మెన రుజ్జు అయ్లె, జా సేవతె బెదవుక జయెదె.

11 దస్సి కి, దస్సి కామ్తె బెదిత తేర్బోదలు కి మరియాద ఆనన్తి సుద్ది ఇండితన తంక. సొండెలివొ పొని. కిచ్చొతె కి నిదానుమ్ కెరన బుద్ది ఇండుతు. కిచ్చొ రగుమ్ కామ్ జేవ్ కెర్లె కి, నముకుమ్ జల మాన్సుల్ జతు.

12 జలె, జా సేవ కెర్తె మున్సుబోదల్ అన్నె కీస మాన్సుల్ తంక మెలె, ఎక్కి తెర్చి తెన్ తంక, పడ్డొ జోవయింక బోదల్క జోవయింక గేర్క చెంగిల్ ఏలుప కెర్తన జా తత్తు. 13 కిచ్చొక మెలె, కో దస్సు వెల్లెల మాన్సుల్ రిత జా సంగుమ్చి సేవ నముకుమ్ తెన్ నిదానుమ్ కెరుల గే, మాన్సుల్ జోవయింక గవురుమ్ దెకుల, అన్నె యేసుక్రీస్తుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్ జేవ్ లాజ్ నెంతె కెరుక ఒగ్గర్ దయిరిమ్ జవుల, అన్నె, జా సుబుమ్ కబుర్క 'సత్తిమ్' మెన మాన్సుల్ దయిరిమ్ జవుల.

ప్రార్థనక బెద జెతి పొది కిసి తంక

14-15 తుమ్చితె బే బేగి గెచ్చుక అంక ఇష్టుమ్, గని 'ఏక్ వేల ఆవ్ ఆల్సిమ్ జా గెలె, ప్రబుచి కుటుంబుమ్ జల రిత సంగుమ్చ కిసి ఇండుక గే, సంగుమ్తె కిసి నిదానుమ్ తెన్ తంక గే మదెనె సిక తత్తు' మెనయ్ ఈంజేవ్ కొడొ ఆవ్ రెగిడ్డిసి. ప్రబుక నంపజలన మొత్తుమ్ జీవ్ తిలొ ఎక్కిలొ దేముడుకయ్ కుటుంబుమ్ రితి గేర్ రితి జయెదె. జా కుటుంబుమ్క గేర్క దెకిలె, దేముడుచి బోదనచి సత్తిమ్క డిట్టుమ్ టీచడ్డి స్తంబుమ్ రితి జయెదె.

16 దేముడుచి గుట్టు కో అగ్గె నేన్లె కి, అప్పె జానయ్ జా గుట్టు కెర్ది ముక్కిమ్చి మెలె, "జో ఈంజ లోకుమ్తె మాన్సు జా జెర్మున్ అయ్లన్, చి జోవయింక 'అస్సి' మెన మాన్సుల్క రుజ్జు అయ్లి. జోవయింక ఆత్మనెక్కిక 'నిజామి దేముడుచొ పుత్తుసి జయెదె' మెనయ్ రుజ్జు అయ్లి. పరలోకుమ్చ దూతల్ కి జోవయింక దెకితె తిల. ఒండి లోకుమ్చ దేసిమ్లుతె జోవయింక రిసా సూనయ్ జతయ్. ఈంజ లోకుమ్తెచ మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ జోవయింక నంపజయి అస్సి. ఉక్కిల్ జా పరలోకుమ్తె వెగ గెచ్చు గవురుమ్ జయి అస్సి"

మెన ఒప్పున అన్నుమ్ గెద. జా నిజుమ్.

4

తిమోతిక దెతి బోదన

1 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ ఏక్ కోడు కచితుమ్ సంగితయ్ మెలె, పడ్డొక సగుమ్జిన్ క్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్ పిట్టవన, మోసిమ్ కెర్త ఆత్మల్క చి బూతల్ సికడ్డన్క సూనుల. 2 కీసి దస్సి మోసిమ్ జవుల మెలె, కిచ్చొ చెంగిల్ గే పాపుమ్ గే చినితి సెక్తి పిట్టవన్ల మాన్సుల్ 'సత్తిమ్' మెన జోవయింక అబద్దుమ్ సంగుల. 3 'పెండ్లి జంక గారు' మెనుల, అన్నె, కిచ్చొ కిచ్చొచి రిసా 'జా కంక గారు' మెన దస అబద్దుమ్చ మాన్సుల్ సికడుల; 'సర్ల తెన్ కతు' మెనయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జెర్లవ జోవయింక సంపజా సత్తిమ్ జాన్తనక జేవ్ వస్తువల్ దా తిలె కి.

4 నాయ్, గెద, దేముడు జెర్లయ్లిసి ఎత్తి చెంగిలి, చి "తుయి దిలది" మెన సర్ల తెన్ జోవయింక ఒప్పునై, కిచ్చొయ్ కి కంక జయెదె. 5 కిచ్చొక మెలె, "కంక జయెదె" మెన దేముడు సంగిలి కోడుచి రిసా గే, పడ్డొ కతోసా జోవయింక ప్రార్దన కెర్లి రిసా కి జా వస్తువ సుద్ది అస్సె.

6 జలె, ఒత్తచ సంపజలనక తుయి ఈంజ ఎత్తి సికడ్డె, క్రీస్తు జతో యేసుక చెంగిలో సేవ కెర్లిసా జస్తె. అన్నె, క్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్చి బోదన, సరిగచి బోదన, తుయి అప్పెక నిదానుమ్ ఇండిలి సత్తిమి తుచి పెట్టి పలితుమ్ దెరెదె. 7 మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్లి దేముడుక విరోదుమ్ జతిసి చి మంతిరివొవ వెర్రి వెర్రి కొడొ చి జోవయింక మత్తెలివొక తుక దూరి కెరు.

ప్రబుచి సేవ ఎక్కి నిదానుమ్ కెరుక పూచి తెన్ అలవాట్ కెరను. 8 కిచ్చొక మెలె, కామ్ కెర కెర ఆగ్ డిట్టుమ్ కెరంతి అలవాట్ చెంగిలి, గని ప్రబుచి సేవ కెర్లితె * ఆత్మక నిదానుమ్ కెరన్లె, ఆత్మకయ్ డిట్టుమ్ జలె, మాన్సుక ఒగ్గర్ చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె కి కామ్క జెతయ్, పరలోకుమ్తె గెలె కి కామ్క జయెదె. 9 'ప్రబుచి కోడు, ఈంజ' మెన కచితుమ్ దెరను. 10 కిచ్చొక మెలె, అమ్ ఆత్మక ప్రబుక పూర్తి నిదానుమ్ జా ఆత్మక డిట్టుమ్ జతి రిసా కిచ్చొక బద్దుకుమ్ నే జతె సైమల్ కెరన్లి రితి ఒత్త అన్నుమ్ మెలె, జివ్ తిలో ఎక్కిలో దేముడుచి ఉప్పిరి అమ్చి దయిరిమ్ తియ అన్నుమ్. జొయ్యి ఎత్తిజిన్క రచ్చించువ కెర్లిసా, అన్నె ముక్కిమ్క జోవయింక సంపజలనకయ్.

11 ఈంజ బోదన ఎత్తిచ కొడొ తుయి అదికారుమ్ తెన్ సికడ్డె తా. 12 తుయి ఉబెడొ రితో దాక్ జలెకి, తుక జేవ్ నిస్కారుమ్ నే దెకితె తుక దెక సికిత్ రితి తుయి ప్రేమ తా, ప్రబుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్క డిట్టుమ్ నిదానుమ్ తా,

ప్రబుచి సుద్ది తా, చెంగిల్ లట్టబై తా, సత్తిమ్ ఇండితె తా. తుయి దస్సి జలె, తుక దెక జేవ్ కి సికుల.

13 ఆవ్ జెతె ఎదక సంగుమ్తె దేముడుచి కొడొ సదు కెర్తె తా, బుద్ది సికడ్డె తా, చి బోదన కెర్తె తా. 14 పడ్డొ, జా సుట్టు, ప్రబుచి సంగుమ్చ వెల్లో మాన్సుల్చి సబతె తిలస తుక †బోడి చడ ప్రార్దన కెర్లికయ్, జోవయింక కబుర్లు సంగితొ ఎక్కిలోచి అత్తి దేముడు తుచి రిసా కోడు సంగిలన్. జో దేముడు తెదొడి దిలి వరుమ్ తుయి పాడ్ కెరు నాయ్; నిదానుమ్ వాడిక కెర్తె తా.

15 జలె, తుచి పూచి తిలి ఈంజ ఎత్తి తుయి ఎక్కి మెన్సు నిదానుమ్ కెర్తె తా, చి తుక 'ఆత్మక వడ్డ అస్సె, డిట్టుమ్ అస్సె, జోవయింక సంప కెరుక జయెదె' మెన ఎత్తిజిన్ చినుల. 16 తుయి జాగర్త దెకను. తుయి కిచ్చొ సికడ్డె గే సరిగా ఉచర, సిక్కడు. జా బోదన సరిగా నిదానుమ్ సికడ్డె తా. కిచ్చొక మెలె, జా సుబుమ్ కబుర్ తెయి తుచి రచ్చన కి, సూన్తనచి రచ్చన కి.

5

వేర వేర మాన్సుల్క కీసి దెకుక గే సంగిలిసి

1 కేన్ జవున్ మంత్రొ మాన్సుల్క కిచ్చొ జవున్ కెర తిలె సరి కెర గని, జోవయింక గోల కెర నాయ్. గని అబ్బొద్క కీసి మరియాద తెన్ సంగుక జయెదె, ప్రేమ తెన్ జో మాన్సుల్క సంగు. ఉబెడల్క 'అన్నొబావొ' మెలి రితి దెక. 2 మంత్రొవొ తేర్బోదల్క 'అయ్య' మెలి రితి దెక, ఉబెడివొక 'బేని' మెలి రితి పూర్తి సుద్ది తిలి మెన్సు తెన్ దెక.

3 మాలజ్ జా నిజుమ్ రండెల్ జల తేర్బోదల్క గవురుమ్ దెక తోడ్ కెర చెంగిల్ దెకితె తా. 4 గని, కేన్ రండెల్ మాన్సుక పుత్తర్లు జవున్, దువిసివొ జవున్, నత్తుర్నివొ జవున్, నత్తిన్నివొ జవున్ అస్సి జలె, జెవ్వి ముక్కిమ్క జోవయించి సొంత మాన్సుల్క దెకితి పూచి కెరనుక సిక్కుతు, అయ్యసిని పాయిలి సైమ నెతోయిలి రితి. 'దస్సి కెరుక చెంగిలి' మెన దేముడు సంగితయ్. 5 గని కో నిజుమ్ రండెలి జా, జాక కోయి మాన్సు తోడు నెంజిలె, దేముడుక 'జొయ్యి రచ్చించువ కెర్పు' మెన, జా మాన్సు రాతి మెద్దెనె జోవయింక ప్రార్దన కెర్తె తయెదె. జో తెన్ తోడ్ నజితె తయెదె. 6 గని వేర బుద్దుల్ చి జలె, జేవ్చి ఆసల్కయ్ సుకుమ్ తెన్ జలె కి, దస్సి జలె జతె పొది ఆత్మక మొర్లి రితి జా తయెదె. 7 జలె, రండెల్ మాన్సుల్చి మరియాద నే గెతి రితి జేవ్ జతి రిసా, ఇసి ఆడ్ర దేను. 8 కో జలెకు జోవయించ సొంత మాన్సుల్క, అన్నె ముక్కిమ్క సొంత కుటుంబుమ్క చెంగిల్ దెకె నాయ్ గే, పోసి నాయ్ గే, జో మాన్సు ప్రబుక నే సంపజలి రితి జా, సంపనెంజిలోసాచి కంట పాపుమ్చొ జయెదె.

* 4:8 4:8 కొరిందీల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తమ్ 9:24-27 దెక. † 4:14 4:14 1:8, చి తిమోతిక రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 1:6 దెక.

9 కేన్ రండెల్ మాన్యుచి వయసు అరవయ్యే వెర్చుల్ క తొక్కి నెంజిలె, జా ఎక్కిలోక పెండ్లి జా తిలిసి జలె, సంగుమ్చి సేవ కెర్తసతె జాక టీచడుక జయెదె. 10 గని జాక కిసి మాన్యు మెన ఎత్కిజిన్ జానుక మెలె, కన్యారుమ్ దెకితి మాన్యు జా తంక, జేవ్చి బోదల్ క చెంగిల్ పోస తంక, వేర తెంతో అయ్ల మాన్యుల్ క మరెయాద కెర తతె తంక, గోత్ అయ్ల నముకుమ్ జల వెల్లెల మాన్యుల్ క చట్టో దోవ తంక, బాదల్ తిలసక తోడు కెర తంక. కిచ్చో జలెకి చెంగిల కమె కెర్తి మాన్యు జా తంక.

11 గని తొక్కి వయసుచ రండెల్ మాన్యుల్ క సంగుమ్చి సేవతె తుమ్ టీచడ నాయ్. వేర ఆసల్ జా ప్రబుక పచ్చెల్ రితి జలె, అన్నె పెండ్లి జంక ఆస జవుల. 12 జేవ్ “ప్రబుచి సేవ కెర్తె తయిందె, అన్నె పెండ్లి జంక నెసి” మెన తొలితో సంగ తా, జా సేవతె బెదిలె పడ్డో అన్నె పెండ్లి జా ములిలె, అబద్దుమ్ జలి నింద సేడుల. 13 పడ్డో, రండెల్ జల ఉబెడిబ రితసక ఎత్కి తోడు దిలె, బద్దుకుమ్ జా పేడివో పేడివో బుల బుల, సొండెల్ కొడొ సికుల. వేర మాన్యుల్ చి కామ్చి నెడిమి జా జోవయిం చి కామ్ పిట్టవుల, నెంజిల కొడొ లట్టబుల. 14 జాకయ్, తొక్కి వయసుచ రండెలివో అన్నె పెండ్లి బోదల్ పాయ జోవయిం చి గేర్ తిలిసి ఎత్కి చెంగిల్ దెకుత్, చి జోవయిం చి రిసా అమ్ కో సయ్తాన్ చ మాన్యుల్ అమ్ క నింద కెరుక వాట్ తయె నాయ్. 15 రండెల్ జల ఉబెడిబ సంగుమ్జిన్ ప్రబుచి సేవ ముల దా సయ్తాన్ సికడ్డి బుద్ధితె గెచ్చ అస్తి.

రండెల్ మాన్యుల్ క కో దెకుక

16 జలె, ప్రబుక నంపజలి కేన్ మాన్యుచ మాన్యుల్ తె రండెల్ మాన్యుల్ అస్తి జలె, జా నంపజలి మాన్యు జోవయింక దెకితె తవున్. జేవ్చయ్ రండెలివోక సంగుమ్ పోసుక పోని. చి ఎర్గరె తోడ్ నెంజిల రండెలివోక తోడు కెర్తి డబ్బుల్ సేంసడ జోవయింకయ్ తోడ్ దెతె. 17 ప్రబుచి సంగుమ్చి సేవ కెర్త వెల్లి మాన్యుతె కో చెంగిల్ ఎలువ కెర్తతి, ముక్కిమ్క జోవయింతె కో నిదానుమ్ బోదన కెర్తతి బుద్ధి సికడ్డతి, వేర వెల్లి మాన్యుల్ క చి కంట జోవయింక ప్రెజల్ ఒగ్గర్ విలువ దెక అన్నెయ్ తోడు దెతు. 18 కిచ్చోక మెలె, దేముడుచి కోడు మోసిచి అత్తి రెగిడ్డిన్ తె కిచ్చో మెన ఏక్ టాలి ఉచరుక జయెదె మెలె,

*“కెల్నె గిడ్డల్ దాన్ సుడయ్తె పొది సుడయ్త బెయిలల్ క మూంతి బందుక నెంజె. పోన” పడ్డో, †“కామ్ కెర్తొసా జోవయిం చి జతమ్ నజనుక నాయిమ్” మెన సంగిలి కోడుచి అర్దుమ్ తుమ్ కెరన.

19 సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్యుల్ తె కక్క జవున్ కో జలెకు కిచ్చో జవున్ నింద కెర తిలె, దొగుల తీగ్గ సాచుల్ చి సాచి

సూన్లెకయ్, జా సాచి బెదిలెకయ్, జా నింద సూన్తి రితి విలువ దెకు. 20 గని కో సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్యుల్ పొరపాట్ జస్తి తత్తతి గే, సంగుమ్చ ఎత్కిజిన్ చి మొక్కె జోవయింక తీర్పు సంగు, చి దెక తా తిల మాన్యుల్ దస తప్పుల్ కెరుక బియుల.

21 దేముడుచి మొక్కె, యేసుక్రీస్తుచి మొక్కె, పరలోకుమ్చ దూతల్ చి మొక్కె, తుక ఆవ్ ముక్కిమ్క సంగితసి మెలె, రుజ్జుల్ సరిగా నే సూన్తె తీర్పుల్ కెరు నాయ్ అన్నె కక్క మొకమాటుమ్ నే దెకితె తీర్పు కెరు.

22 పడ్డో, బమ్మ తెన్ కక్క బోడి చడ ప్రబుచి కామ్ క అదికారుమ్ దేసు నాయ్. చెంగిలో నెంజిలో మాన్యుక దస్సి అదికారుమ్ దిలె, జోవయిం చి పాపుమ్ తె తుయి బెదిల్ రితి జయెదె. అన్నె మాన్యుల్ చి పాపుమ్ తె తుయి బెదు నాయ్. దసితె దెర్పు నే సేడ్డె, ప్రబుచి సుద్ది తెన్ తా.

23 పడ్డో, సుద్ది కావలె మెన తుయి రితి పాని పితసి, కిచ్చోగె. గని అప్పె తెంతో తుచి పెట్టిచి బాద చి తుచి అగ్గచ అన్నె బాదల్ చి రిసా ఓస్తు మెన ఇదిల్ ద్రాచ రస్సుమ్ పి.

24 జలె, తీర్పు కెర్తిన్ చి రిసా అన్నె కిచ్చో మెలె, బమ్మ తెన్ తీర్పు కెరు నాయ్. సంగుమ్జిన్ పాపుమ్ కెర్తిసి సొస్టుమ్ డిస్తయ్, చి రుజ్జు కెరుక జతయ్. గని అన్నె సంగుమ్జిన్ కెర్తి పాపుమ్ లుంక తా, ఎక్కి పడ్డోకయ్ డిసిదె. 25 దస్సి కి, సత్తిమ్ కమె సొస్టుమ్ డిసుల, గని మొదొల్ కయ్ నే డిసిలెకి, ఎల్లకాలుమ్ లుంకడుక నెంజె.

6

ఎజొమాన్లుక గొతిమాన్యుల్, గొతిమాన్యుల్ క ఎజొమాన్లు కిసి దెకుక గే సంగిలిసి

1 కో నంపజల గొతిమాన్యుల్ జా అస్తి గే, జోవయిం చ ఎజొమాన్లుక గవురుమ్ దెకితె తత్తు, చి జేవ్ ఇండితి బుద్ధిచి రిసా ప్రబుచి నావ్ క జవున్ జోవయిం చి సుబుమ్ కబుర్ జవున్ కో నిస్కారుమ్ ఉచరుక నాయ్. 2 జేవ్ గొతి మాన్యుల్ తె కచ ఎజొమాన్లు నంపజల జవుల గే, *అమ్చ ఎజొమాన్లు ఆము ఎక్కి రిత జలమ్ గే మెన ఉచరుక జలెకి, జేవ్ గొతిమాన్యుల్ జోవయిం చ ఎజొమాన్లుక గవురుమ్ దెకుక ముల్తు నాయ్. ‘జేవ్ ఎజొమాన్లు కి ప్రబుక నంపజలన’ మెనయ్ జయి ప్రేమకయ్ అగ్గెచి కంట అన్నె నిదానుమ్ జోవయిం చి సేవ కెరుక. ఇస నిదానుమ్ బుద్ధుల్ తుయి సికడు.

డబ్బుల్ ఆసక వేర బుద్ధుల్ చి రిసా సంగిలిసి

3 జలె, ప్రబు జలె యేసుక్రీస్తుచ చెంగిల్ కెర్త బుద్ధి కొడొక చి జోవయింతెన్ బెదితి సుద్దిబోదనక కో నెన కెర వేర సికడ్డె, 4 గవురుమ్క జాని మెననె కి, జో కిచ్చోయ్ నేనె. ప్రబుచి

* 5:18 5:18 ద్విత్వీయాపదేశ కాండుము 25:4. † 5:18 5:18 లూకా 10:7. * 6:2 6:2 తీతు 2:9-10 దెక.

సర్దుబుద్ది జోవయించి పెట్టి నెంజిలి రిసా, ఆరిచ కొడొచి ఉప్పిరి కొడొ తెలివి తెన్ బెదవ జుజయ్తి ఆసయి తెన్ జో మాన్సు తయెదె. కొడొ తెన్ దస్సి జుజయ్తిసి, చి దస్సిచిక జట్టు జతిసి, జలె, కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్తయ్ మెలె, గోసల్, టంటల్లు, దూసినల్, ఎక్కిలోచి ఉప్పిరి అన్నెక్కో అన్మానల్ జతిసి, ⁵ నే కుట్టిత తగులు, దసయ్ బాదల్. దసయ్ బుద్దుల్ జత మాన్సుల్చ ఆత్మల్ పాడ్ జా అస్తి, జోవయించి పెట్టి కిచ్చొయ్ సత్తిమ్ నాయ్. 'దేముడుచి కామ్ కెర్తి రితి అమ్ డీసిలె, డబ్బుల్ లాబుమ్ జయెదె' మెన ఉచర నాయ్ దేముడుచి రిసా దస తెలివి కొడొ మాన్సుల్క సికడ్తతి.

⁶ నిజుమి దేముడుచి కామ్ కెర్తె లాబుమ్ తయెదె. గని డబ్బుల్చి లాబుమ్ నెంజె, అన్నె 'జో దిలిసి సాలు' మెలి రితి సేంతుమ్ అమ్చి పెట్టి తిలెకయ్ అమ్క జా లాబుమ్, ఆత్మయి రగుమ్ లాబుమ్ తయెదె. ⁷ 'జో దిలిసి సాలు' మెలి బుద్ది తెన్ అమ్ కిచ్చొక తంక మెలె, అమ్ జెర్మ ఈంజ లోకుమ్తె కిచ్చొ ఆనుమ్ నాయ్, చి మొర్తె కచితుమ్ ఈంజ లోకుమ్ తెంతో కిచ్చొయ్ నెము నాయ్. ⁸ గని అమ్క కతిసి గలంతిసి తిలె, సాలు. ⁹ గని ఈంజ లోకుమ్చి సొమ్మారుమ్ జంక ఆస జలన సయ్తాన్చ కమొ కెరయ్తినతె దెర్ను సేడ్తతి, బోనుతె సేడ్డి రితి. దస్సి ఆస తిల మాన్సుల్ బుద్ది నెంజిల పాడ్ కెర్తె ఆసల్తె దెర్ను సేడ్తతి. దస ఆసల్ మాన్సుల్క పూర్తి పాడ్ కెర నాసెనుమ్ కెర్తతి. ¹⁰ కిచ్చొక మెలె, పాపల్ ఎత్తిక డబ్బుల్ ఆస చేరు రితి జా ఆదారుమ్ జయెదె. దస్సి ఆస జలి రిసా, సగుమ్జిన్ నంపజల ప్రబుక ముల, ఒగ్గర్ బాదల్ జా జోవయించి పాపుమ్ కతతి.

నిదానుమ్ తా మెన తిమోతిక పవులు రెగిడ్డిసి

¹¹ తుయి, మాత్తమ్, దేముడుచొ మాన్సు. దస్సి పాపుమ్చి ఎత్తిక తుయి దూరి తా. కిచ్చొచి రిసా తుయి ఆస జంక మెలె, సత్తిమ్ ఇండితిసి, ప్రబుక పూర్తి నిదానుమ్ తతిసి. నముకుమ్ తతిసి, ప్రేమ, బాదల్ ఒర్పువ జతి సెక్తి, గగ్గల్ నే జతి సేంతుమ్ బుద్ది మెత్తన బుద్ది తతిసి, దసచకయ్ తుయి ఆస జా. ¹² తుచి నముకుమ్చి బవుమానుమ్ దొర్కు జతె ఎదక తుయి పూర్తి నిదానుమ్ ప్రబుచి కామ్ కెర్తె తా. ఒగ్గర్జిన్ సాచుల్చి మొక్కె ప్రబుక తుయి నంపజలిసి తుయి ఒప్పున్లి తెంతో, పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయ్క తెయ్క తా గెతి చి జోవయింతెన్ అప్పె ఇండితి వరుమ్ తుక ప్రబు దిలన్, గెద. జా వరుమ్ దెరను. ¹³ యేసుక్రీస్తు † షొంతి పిలాతు అదికారిచి మొక్కె సాచి సంగ ఒప్పున్లొ, గెద. జలె, ఎత్తిక జివ్ దెతో జివ్ తిలొ దేముడుచి మొక్కె పడ్డొ జో క్రీస్తుచి మొక్కె ¹⁴ తుక కిచ్చొ ఆడ్ర ఆవ్ దెతసి మెలె, ప్రబు జలొ అమ్చొ యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త జెతి ఎదక, ప్రబుచి సుద్దిచి రుజ్జా తతి రితి,

† 6:13 6:13 మత్తయి 27:11, మార్కు 15:2, లూకా 23:3, యోహాను 18:33-37.

జోవయించి గవురుమ్ నే కడ్డ రిసా, ప్రబు తుక తియార్తి కామ్ తుక దిల ఆడ్రల్ ఎత్తి తుయి నిదానుమ్ కెర్తె తా. ¹⁵ యేసుప్రబు కెయ్క అన్నె ఉత్త జెయెదె మెలె, దేముడు అబ్బొసి కెయ్క జర్లు కెరెదె గే, తెదొడ్కయ్. జో దేముడు అబ్బొసి ఎత్తిచి కంట వెల్లొ తిలొ ఎక్కిలో దేముడు, రానల్క రానొ జలొ, ఎజొమాన్సుక ఎజొమాని జలొసా. ¹⁶ జో దేముడు అబ్బొసి ఎక్కిలో నే మొర్తె ఎల్లకాలుమ్ తతోసా. జో జతి పరలోకుమ్చి ఉజిడి కెర్తి మెలె, కోయి ఇదిల్ పాసి కి గెచ్చుక నెతిరి. కో మాన్సు కెయ్క కి జోవయింక దెకితి నాయ్, దెకుక నెతిర్తి. జోవయింక గవురుమ్ అదికారుమ్ కెయ్క తెయ్క తవున్! ఆవేన్.

సొమ్మార్లుక సంగిలి కొడొ

¹⁷ జలె, ఈంజ లోకుమ్చి అస్తి కలుగు జల సొమ్మార్లు జల నంపజలన్క తుయి కిచ్చొ ఆడ్ర దేను మెలె, గవురుమ్ ఉచరంతు నాయ్, పడ్డొ, సొమ్మారుమ్క నంప కెర్తు నాయ్. జా ఎత్తి పాడ్ జతిసి. గని దేముడుచి ఉప్పిరి జోవయించి నముకుమ్ పూర్తి తిత్తు. అమ్ మాన్సుల్ సంతోసుమ్ తెన్ వాడిక కెర్తి రితి అమ్క దొర్కు. జలిసి ఎత్తి దెతోసా జొయ్యి, గెద.

¹⁸ జేవ్ సొమ్మార్లు, జలె, కీసి తంక మెలె, అన్నె మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకిత ఒగ్గర్ కమొ కెర్తు. దస్సి తిలె, ఆత్మక సొమ్మారుమ్ జవుల. జేవ్ మున్కు నే జతె, నెంజిలనక సర్ద తెన్ దర్ముమ్ తెన్ దెతు. ¹⁹ దస్సి ఇండిలె, జోవయింక కలుగు జతి ఆత్మ సొమ్మారుమ్ పడ్డొక కి జోవయింక కామ్క జెయెదె, మొర్లె పరలోకుమ్తె గెచ్చు కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ జతి వరుమ్ ప్రబు దిలిసి జోవయింక జెయిమ్ జయెదె.

ఆకర్ కోడు

²⁰ ఓ తిమోతి, ప్రబు తుచి అత్తి సొర్పు కెర దిలి, జోవయించి కామ్ తుయి కెర్తి వరుమ్ దెర నాయ్, జోవయించి సత్తిమ్ సికడ్తె తా. సుద్ది నెంజిల ఆరిక ఆరిచ కొడొ, దేముడుక దస కొడొ విరోదుమ్ జతతి, గెద, దస కొడొక, చి 'గ్యానుమ్' మెన గ్యానుమ్ నెంజిలిన్క, చి మాన్సుల్ కొడొ జుజయ్తిన్క తుయి దూరి కెరు. ²¹ కిచ్చొక మెలె, 'గ్యానుమ్' మెన గ్యానుమ్ నెంజిలిన్క 'జయ్యి సత్తిమ్' మెన సగుమ్జిన్ సంగ సికడ, నంపజల సుబుమ్ కబుర్తె ముక్కిమ్ తిలిసి పిట్టవన, పొరపాట్ జా అస్తి.

ప్రబుచి దయ తుమ్చి తెన్ తవున్.

తిమోతిక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు తిమోతిక రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రుమ్

మొదొల్ కోడు

1-2 ప్రేమ తిలో అంక పుత్తు జలో రితో తిమోతిక, దేముడుచి సెలవచి రిసా యేసుక్రీస్తుచి రిసా సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా జోచొ బారికి జలో ఆవ్ పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్.

“అంచొ పుత్తు జలో యేసుక్రీస్తుక కో నంపజవుల గే, జేవ్ పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెద, మొరై అంచి తెన్ జింక ఆవ్ వరుమ్ దెతసి” మెన ప్రమానుమ్ కెలో దేముడు అంక జోవయించి కామ్క నిసాన అదికారుమ్ దా అస్సె.

జలె, దేముడు అబ్బొనచి అమ్క ప్రబు జలో క్రీస్తు జలో యేసుచి దయ కన్కారుమ్ సేంతుమ్ తుచి ఉప్పిరి తవున్!

తిమోతి చి నముకుమ్చి రిసా పవులు సర్ల జలిసి

3 దేముడుచి సేవ పొరపాట్ నెంతె సత్తిమ్ తెన్ ఆవ్ కెర్తసి మెన అంక దయిరిమ్. అంచ పూర్గుమ్చి కి జోకయ్ జోకరై తిల. ఆవ్ కెయ్య ప్రార్దన కెర్తె కి, తుక నే పచ్చితె, తుచి రిసా జో దేముడుక అంచి సర్ల ఆవ్ సంగితసి. 4 తుక అన్నె దెకుక కోర్ప జా, రాతి మెద్దెనె ఉచరై తత్తసి. తుక అన్నె దెకిలె, పూర్తి సర్ల జయిందె. తుయి ఏడ్డిసి ఆవ్ ఏద కెర్తసి, 5 చి మాయ నెంజిలి తుచి నిదానుమ్చి నముకుమ్చి రిసా ఉచరై, మంతిరఅప్పది జలి లోయి చి అయ్యద్ జలి యునీకే చి అగ్గె తెంతో చి నముకుమ్ తిలిసి ఆవ్ ఏద కెర్తసి. జోవయించి ఎదిలి నముకుమ్ తుచి పెట్టి కి తయెదె. 6 జాకయ్ తుక ఆవ్ అప్పె కిచ్చొ ఉచరవడ్డసి మెలె, జా సుట్టు ఆవ్ తుక బోడి చడ ప్రార్దన కెర్తె తెన్ దేముడు తుచి పెట్టి దిలి వరుమ్ అన్నె ఒగ్గర్ పలితుమ్ దెర్తి రితి తుయి వాడిక కెర్తె తా. 7 కిచ్చొక మెలె, జోవయించి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి దిలిసి అమ్క బియ్యారల్ తత్తు మెన నాయ్, గని “అంచి పరలోకుమ్చి ఆత్మసెక్తి, అంచి ప్రేమ, అంచి తిరించి బుద్ది జోవయించి పెట్టి కామ్ కెర్తె తా పలితుమ్ దెర్పు”.

8 జాకయ్, పూర్తి దయిరిమ్ తెన్ తా, అమ్చొ యేసుప్రబుచి రిసాచి సాచి సంగుక తుయి లాజ్ జా నాయ్, గని తుచి పెట్టి తిలి దేముడుచి సెక్తిక సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తి రిసాచి అల్లర్ తుయి కి ఒర్పుప జా. పడ్డె, జోవయించి రిసా ఆవ్ జేల్తె తిలిన్క లాజ్ జా నాయ్. 9 ఈంజొ దేముడు అమ్క నిసాన సయ్తాన్చి రాజిమ్ తెంతో రచ్చించుప కెర, జోవయించి సుద్ది అమ్ ఇండిత్ రితి

అమ్క బుకారా అస్సె. అమ్క కిచ్చొ పున్నిమ్ అమ్ కెర్లిన్చి రిసా నాయ్, గని “క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తెసా జతో యేసుచి అత్తి జోవయించి ఉప్పిరి అంచి దయ తియిదె” మెనయ్, కిచ్చొ నే జెర్తయ్లి అగ్గె తెంతో సాంత *ఇస్తుమ్ జా అమ్క జా వరుమ్ దిలన్. 10 అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తెసా జలో యేసుక్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జలిసి తెన్ ఈంజ జో దిలి వరుమ్ రుజ్జు జా అస్సె. యేసుప్రబు మొర్పుచి ఉప్పిరి జిన పాడ్ కెర గెల కెర, పరలోకుమ్తె గెతి జివ్, ‘పరలోకుమ్తె గెతి అవ్కానుమ్ దొర్కు జయెదె’, ‘నానినుమ్తె గెచ్చుక పిట్టుక జయెదె’ మెన రుజ్జు దెకవ, జా రుజ్జు జలిన్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ అమ్క దొర్కు కెర అస్సె.

11 జలె, ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనవ బోదన కెర్తి రిసా జోవయించి బారికి జా బులుక మెన, ప్రబు అంక నిసాన అదికారుమ్ దిలన్. 12 ఈంజయి కామ్ ఆవ్ కెర్తి రిసా ఆవ్ ఇన సైమల్ సేడ్డసి. గని అంక లాజ్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆవ్ నంపజలోసొక జాని, చి †జోచి అత్తి ఆవ్ సార్పు కెర్లిసి కిచ్చొ పాడ్ నే జతి రితి, లోకుమ్చి మాన్సుల్క తీర్పు కెర ఏలుప కెరుక మెన ప్రబు గవురుమ్ తెన్ అన్నె జెతికయ్ జా వెల్లి దీసి ఎదక జో దెకుక జోక సెక్తి అస్సె మెన అంక పూర్తి దయిరిమ్ అస్సె.

13 జలె, అంచితె తుయి సూన్ల బోదన కొణ్ణె రితి యేసుక్రీస్తుచి తెడిచి నముకుమ్చి ప్రేమ తెన్ తుయి నంపజలన్క సికడుక ములు నాయ్. 14 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి సికడ్లె ప్రబు తుచి అత్తి సార్పు కెర దిలి సత్తిమ్ కిచ్చొ పాడ్ నే జతి రితి తుయి జాగర్త దెకితె తా.

15 ఆసియా ప్రదేసిమ్చి ఎత్కిజిన్ అంక ములిల మెన జాన్సి. జోవయింతె పుగెల్లు చి హెర్కొగెనే, గెద. 16 గని ఒనేసిపొరుక, జలె, జోవయించి గెర్చ ఎత్కిజిన్క ప్రబు కన్కారుమ్ దెకితె తవున్. జో ఒగ్గర్ సుట్టు అంక ప్రేమ దెకవయ్ దయిరిమ్ కెర్తెన్. ఆవ్ జేల్తె తిలిన్చి రిసా జో లాజ్ జయె నాయ్. 17 జో ఇత్తల్ ఈంజ రోమ్ పట్టుమ్తె జా, సర్ల తెన్ అంక చజ జా తోడు దిలన్. 18 ‘యేసుప్రబు అన్నె ఉత్త్ర జా లోకుమ్చి తీర్పు కెర్తి జా వెల్లి దీసిక ఒనేసిపొరుచి ఉప్పిరి జో కన్కారుమ్ తితి రితి దేముడు వరుమ్ దెవున్’ మెనయ్ అంచి ప్రార్దన ఎసెసుతె జో తోడ్ కెర్లిన్ ఎత్కి తుయి పూర్తి జాన్సి.

2

తిమోతిక పవులు అన్నె నిదానుమ్ సంగిలిసి

1 అంచొ పుత్తు, క్రీస్తు జలో యేసుచి దయక తుక జో దిలి సెక్తిక తుయి డిట్టుమ్ తా. 2 చి ఒగ్గర్ సాచుల్చి మొక్కె తుయి అంచితె సూన్సి ఎత్కి జేవ్ కి అన్నె మాన్సుల్క

* 1:9 1:9 రోమియల్ 8:29-30, ఎసెసు1:5. † 1:12 1:12 నెంజలె, ‘అంచి అత్తి జో సార్పు కెర్లిసి కిచ్చొ....’

సికడ్డి రితి, నిదానుమ్ తిల అన్నె మాన్సుల్క తుయి సికడు. 3 పడ్డో, చెంగిలో తిలో కేన్ జమాను కిసి బాదల్ ఓర్పుప జా నిదానుమ్ కెరెదె గే, తుయి కి ప్రబుచి కామ్చి రిసా బాదల్ సేడ్డిసి తుయి కి ఓర్పుప జా నిదానుమ్ తా. 4 పడ్డో, జమాన్లుతె బెదితోసా చెంగిలోచో జలె, కామ్తె తిలె, వేర మాములుమ్ మాన్సుల్క కమొతె జో బెదె నాయ్, నెంజిలె వేరచితె బెదిలె, సిక్కు జా జోవయింక దిలి కామ్ పిట్టయెదె. జోచో ఎజోమాని మెన్సితి రితి జో తియార్లి కామ్ చెంగిల్ కుట్టవుక మెన మెన్సు దా ఎక్కి నిదానుమ్ కెరెదె. 5 పడ్డో, నిగితి కెల్క జవున్ బెదితోసా జలె, జేవ్ కెర్లయ్చి బెదితి రితి కెర్లయ్ జో జిని గురి నజనుక జయెదె. 6 పడ్డో, పంటో లాయిలె పొది, కో తోలితో జోవయించి వాట నజనుక విలువ మెలె, నిదానుమ్ కామ్ కెర్లొ తిలోసా విలువ, బద్దుకుమ్చో నాయ్, గని నిదానుమ్ కెర్లొసా. 7 ఆవ్ ఇన్నె రెగిడ్ల టాలివొచి రిసా చెంగిల్ ఉచరు. తుయి పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతి రితి ప్రబు తుక సికడెదె.

చి సెక్కి

8 యేసుక్రీస్తు దావీదు పూర్ణుమ్చోచి సెకుమ్తె జెర్మ మొర అన్నె జిలిసి ముక్కిమ్క తుయి ఉచార కెరంతె తా. జోచి రిసా ముక్కిమ్క ఆవ్ సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెరుక మెన ప్రబు అంచి అత్తి కామ్ సార్ప కెర దా అస్సె, గెద. 9 జయ్య సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనయ్తె తిలి రిసా ఇన సైమల్ సేడ అస్సి, కిచ్చో జవున్ నేరిమ్ కెర్లొసా మెన దెకిల్ రితి అంక ఈంజేవ్ గొల్పుల్ బంద అస్సి. గని అంక కిచ్చో దయిరిమ్ మెలె, దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ కోడు బందుక నెత్తి. 10 జాకయ్ దేముడు నిసాన్లసక 'సూన నంపజా క్రీస్తు జలో యేసుచి నావ్ తెన్ పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జా పరలోకుమ్తె గెచ్చ కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్, కిచ్చో సైమల్ జలెకి ఆవ్ ఓర్పుప జతసి.

11 'దేముడుచి కోడు ఈంజ' మెన ఏక్ కిచ్చో కచితుమ్ దెరన్తసుమ్ మెలె,

“జోవయింతెన్ మొర్లమ్ మెలె,

కచితుమ్ జోవయింతెన్ జిమ్దె.

12 జోవయించి నావ్చి రిసా బాదల్ ఓర్పుప జలమ్ మెలె,

కచితుమ్ జోవయింతెన్ * ఏలుప కెరుమ్దె.

'జోవయింక నేనుమ్' మెలి రితి ఇండిలె,

జో కి అమ్క 'జోవయింకయ్ నేని' మెన జో అమ్క తియనె నాయ్.

13 ఆమ్ నిదానుమ్ నెంజిలె కి,

జో ఎక్కి నిదానుమ్ తా గెతయ్.”

జోవయించి సత్తిమ్చి రిసా జో అబద్దుమ్ కెరుక నెత్తె,

జోవయించి కోడు పిట్టవుక నెత్తె.

కామ్క నెంజిత కొడో జుజయ్తిన్చి రిసా జాగర్త సంగిలిసి

14 ఈంజ ఉప్పిర్చి కోడుచి రిసా ఒత్తచ నంపజలన్క తుయి ఏద కెరవు, చి 'కామ్క నెంజిల రితయ్ కొడో జుజయ్తిసి ముల' మెన ప్రబుచి నావ్ తెన్ జోవయింక జాగర్త సంగు. 15 తుచి కామ్క 'చెంగిల్ కెర్లయ్' మెన దేముడు ఒప్పన్తి రితి జోవయింక ఎక్కి నిదానుమ్ జంక తుయి ఎక్కి ఆస జా, డొంగై సోగ వాటు గగ్గడ్డి రితి, సూన్తన పూర్తి అర్దుమ్ కెరంతి రితి, దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ సరిగా సిక్కుడు. దస్సి నిదానుమ్ తిలె, తుక జో దిలి కామ్క 'నిదానుమ్ కెర్లయ్' మెనయ్ తుయి లాజ్ జంక నాయ్.

16 జలె, దేముడుచి మరియాద కడ రితి కామ్క నెంజిల కొడో లట్టబ్బిసి, కొడో జుజయ్తిసిక దూరి తా. దన కొడోతె బెదిలె, మాన్సుల్ అన్నె ఒగ్గర్ పాడ్ జతి రితి దేముడుక జోవయింక దూరి కెర్లి రితి జయెదె. 17 కిచ్చో జలి గావు ఒగ్గర్ జలె, ఒండొయి మాన్సుక కా గెల కిసి పాడ్ కెరెదె గే, దస్సి, దన కామ్క నెంజిల కొడో లట్టబ్బిసి మాన్సుచి ఆత్తుక పాడ్ కెరెదె. దస్సి జల మాన్సుల్, హుమెనైయును చి పిలేతును. 18 జేవ్ కిచ్చో ఏక్ తప్పు సికడ్డితె మెలె, “మొర్ల మాన్సుల్క దేముడు జియడెదె మెలిసి పడ్డొకయ్ జర్లు జయెదె మెలిసి అబద్దుమ్. అగ్గెయి తెంతో ఆత్తు రగుమ్క జర్లు జా అస్సె. ఆగ్గె రగుమ్క జర్లు జంక నెంజె” మెన జేవ్ సికడ, సగుమ్జిన్చి నముకుమ్ పాడ్ కెర్లతి. 19 గని దేముడుచి రాజిమ్క 'గేరు' మెన దెకిలె, జా గేరుచి పునాదితె కిచ్చో రెగ్గ అస్సె మెలె,

† “కో జోవయింక నిదానుమ్ తా జోచయ్ జా అస్తి గే ప్రబు జానె” పడ్డో, “ప్రబుచి నావ్ కో దెర్తతి గే,

పాపుమ్తె బెదుత్ నాయ్, గని ముల దెతు!” మెన రెగ్గ అస్సె.

20 జలె, కేన్ జవున్ వెల్లొ గెరి ఎత్తి రగల్ గెరిచి కామ్చ సామన్లు తవుల. సగుమ్ బజర్చ, సగుమ్ వెండిచ, గని దారు తెన్ కి మత్తి తెన్ తెయార్ కెర్లస కి తవుల. జేవ్ సామన్లుతె సగుమ్, జలె, మాములుమ్ మరియాదచ కమొక వాడిక కెర్లస. సగుమ్, జలె, నిస్కారుమ్ కమొక వాడిక కెర్లస. 21 జలె కేన్ మాన్సు ఆత్తు నిస్కారుమ్ కెర్లి పాపుమ్ గెచ్చవన గెలె, జలె, మరియాద కామ్ కెర్లి సామన్చి రితి జయెదె. జో దస్సి సుద్ది జలె, కేన్ చెంగిల్ కామ్చి రిసా కి జో గేర్చో ఎజోమానిక జో కామ్క జెయెదె. ప్రబుచి కామ్క తుయి దస్సి సుద్ది తిలి కామ్క జెతికయ్ వస్తు జా.

22 జాకయ్, బుద్ది నెంజిల ఉబెడల్ జత ఆసల్క తుయి దూరి తా, సుద్ది ఆత్తు తెన్ ప్రబుక ఎక్కి నిదానుమ్ తా జోవయించి నావ్ దెర్లస ఎత్తిజిన్ తెన్, సత్తిమ్బుద్ది,

* 2:12 2:12 కొరింథిల్క రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 4:8, డీసయ్లిసి 5:10, 20:4, 6 చి 22:5. † 2:19 2:19 సంక్యాకాండుము 16:5, 26.

నిదానుమచి నముకుమ్, ప్రేమ, సేంతుమ్కయ్, జేవ్ తుయి కోర్ప జతె తా.

23 బుద్ధి నెంజిల కామ్క నెంజిల కొణ్ణో జుజయ్తిన్క దూరి తా. దసచతె బెదిలె మాన్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో గగ్గోల్ జా జట్టి జతతి. 24 పడ్డో, ప్రబుచి సేవ కెర్తొ కేన్ మాన్సు జలెకి, గగ్గోల్ జతోసా జంక జయె నాయ్. జో కీసా తంక మెలె, మెత్తన తా ఎత్తిజిన్క చెంగిల్ దెకితోసా, తెలివి తెన్ చెంగిల్ బోదన కెర్తొసా, కుస్సిదుమ్ నే జతె బాదల్ ఓర్పుప జతోసా జంక. 25 పడ్డో, చి బోదనక వేరయ్ సంగిత మాన్సుల్చి ఉప్పిరి గగ్గోల్ నే జతె జో మాన్సు మరియాద తెన్ సరిగా అర్దుమ్ సంగుక సికుక. దస్సి మరియాద తెన్, 'జో మాన్సు తప్పు ఒప్పున విసారుమ్ జా సత్తిమ్ దెరన్సు' మెన ఏక్ వేల దేముడు సెలవ్ దెయెదె, 26 చి సయ్తాన్తె దెర్ను సేడ్డిన్ తెంతో, జోవయించి ఇస్టుమ్ రితి కెర్తొ తిలిన్తె తెంతో జో మాన్సు విడ్డల్ జయెదె, చి బుద్ధి జా ప్రబుచి ఇస్టుమ్ రితి కెరుక దెరెదె.

3

ఆకర్ దినాల్క మాన్సుల్చ బుద్ధి

1 అప్పె, మాత్తుమ్, కిచ్చొ మెన తుయి చిను మెలె, ఈంజ ఉగుమ్చ ఆకర్ దినాల్క నెంజిల బాదల్ జెవుల. 2 తెదొడ్క మాన్సుల్ కిసి జవుల మెలె, వేర మాన్సుల్చ బాదల్క నే ఉచర్తె, 'అమ్మి చెంగిల్ తమ' మెనయ్ ఎక్కి జోవయింకయ్ జెవ్వి ఉచరంతె తవుల, డబ్బుల్ ఆస జయి గెచ్చుల, సొంత గవురుమ్ సంగితె తవుల, బడాయ్ జతె తవుల, మాన్సుల్క చి దేముడుక దూసుప కెర్తె తవుల, అయ్యసిసిచి కోడు నే సూన్తె, జేవ్ పాయ పోసిలి సైమ సేడ్డిన్ నేన్సి రితి జేవ్ అయ్యసిసిక తోడ్ కెరుక ములుల, దేముడుచి సుద్ది నెంజిలస జవుల, 3 కన్యారుమ్ నేన్తె తవుల, మాన్సుల్ కట్టు తెన్ తంక నెసుల, కుస్సిదుమ్క అన్నె మాన్సుల్చి ఉప్పిరి ఆరిచ నిందల్ సంగితె తవుల, నే నేన్లస జవుల, మాన్సుల్క బియడ్డస జవుల, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తిక విరోదుమ్ సుదల్ జవుల, 4 ఉప్రమెన్సు తెన్ తవుల, 'వేర మాన్సుల్క బాద కెర్తసుమ్' మెన నే దెకితె ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి కెరుల, పుల తా బులుల, దేముడుక పచ్చ ఇస్టుమ్ అయ్లి సర్క కెరంతె తవుల, 5 చి 'దేముడుక జొకర్తసుమ్' మెనన మాన్సుల్చి మొక్కె కిచ్చొ కిచ్చొ కమె కెర్తె కి, జేవ్ ఇండితిసి దెకిలె, జోవయించి ఆత్మసెక్తిక జితి నాయ్, చి జేవ్ సంగితిన్ తెన్ జేవ్ ఇండితిసి బెదె నాయ్, జోవయించి సెక్తిచి రుజ్జు దెకయ్తి నాయ్. దస మాన్సుల్క తుమ్ బెదవన నాయ్, జోవయింక దూరి తా. 6 ఉప్రమెన్సుక "దేముడుచి కామ్ కెర్తసుమ్" మెన, దస మున్సుబోదల్తె సగుమ్జిన్ కిచ్చొ కెర్తతి మెలె, కచ కచ గెరలె సినేతుమ్

కెరన, తకు బుద్ధిచ తేర్బోదల్క దెర్ను సేడవ, ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి సికడ్డతి. దస తేర్బోదల్ తవుల. జేవ్ కిచ్చొ కిచ్చొ పాపల్ కెర కెర పాపుమ్ వయన తా విడ్డల్ జంక నెత్త కిచ్చొ కిచ్చొ ఆసల్క దెర్ను సేడ. 7 కేన్ వెర్రి కోడు సికడ్డకి సూన, సత్తిమ్ చినుక ఎద్దరె నెత్తిరి.

8 పూర్గుమ్, మోసేచి కోడు ఒప్పునుక యన్నేన్ చి యంబే నెస కెర కిసి వేరయ్ సికడ్డ గే, దస్సి ఈంజేవ్ అప్పెచ మాన్సుల్ సత్తిమ్ నెస కెర, వేరయ్ సికడ్డతి. ఈంజేవ్ ఆత్మక పాడ్ జలన, సత్తిమ్చి నముకుమ్ నెంజిలస. 9 గని జినుక నెత్తిరి. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ పూర్గుమ్చ దొగులచి పొరపాట్ బుద్ధి కిసి రుజ్జు జలి గే, దస్సి ఈంజేవ్ అప్పెచ మాన్సుల్చి బుద్ధిక కి 'పాపుమ్చి' మెన ఎత్తిజిన్ చినుల.

వవులు తిమోతిక సికడ్డిసి

10 అప్పె, మాత్తుమ్, తుక కిచ్చొ రెగిడ్డిసి మెలె, అంచి బోదన, ఆవ్ ఇండితి బుద్ధి, ప్రబుచి కామ్ కెర్తె ఆస తెన్ ఆవ్ జితిసి, అంచి నముకుమ్, బాదల్ ఓర్పుప జా ఆవ్ సేంతుమ్ తతిసి, అంచి ప్రేమ, అంచి నిదానుమ్, 11 మాన్సుల్ అంక కెర్ల అల్లరిలు, ఆవ్ సేడ్ల బాదల్, పడ్డో *అంతియొకయ్ పట్టుమ్తె ఈకొనియ్ పట్టుమ్తె, చి లుస్త పట్టుమ్తె విరోదుమ్ సుదల్ కెర్ల అల్లర్ ఓర్పుప జలయ్ గే, తుయి దెక అస్సిన్. గని జేవ్ కెత్తి అల్లర్ కెర్తె కి, ఎత్తి తెంతో ప్రబు అంక రచ్చించుప కెర్తె. 12 గని ఆవ్వి మెను నాయ్. కో జలెకి యేసుక్రీస్తుచి తెడి సత్తిమ్ ఇండుక మెన్సు దా అస్తి గే, కచితుమ్ విరోదుమ్ సుదల్చి అత్తి సైమల్ సేడుల. 13 పాపుమ్ ఇండితన, ఉప్రమెన్సుచి మాన్సుల్, మాత్తుమ్, వేర మాన్సుల్క మోసిమ్ కెర్తె తా, జెవ్వి కి మోసిమ్తె దెర్ను సేడ అన్నె అన్నెయ్ పాడ్ జతె తవుల. 14 తుయి, మాత్తుమ్, తుయి సికిలిసి తుయి దయిరిమ్ జా డిట్టుమ్ నంపజలిసి ఎద్దరె నే ములితె, పూర్తి నిదానుమ్ తా. కత్తె కత్తె తొలితో సికిలది గే పచ్చు నాయ్. 15 పడ్డో, దేముడుచి కొణ్ణె రెగ్గయ్ల కొణ్ణె బాల తెంతో పూర్తి అలవాట్ జా అస్సి. క్రీస్తు జలో యేసుక నంపజా రచ్చించుప జితిసి జేవ్ కొణ్ణెయి జానయ్ జతయ్. 16 దేముడుచి కొణ్ణె ఎత్తి జోచి ఆత్మ మాన్సుల్చి అత్తి రెగ్గయ్లో. ఇసి రెగ్గయ్లి కొణ్ణె ఎత్తి, జో సికడ్డిసి అమ్ ఒత్తయ్ సికుక జయెదె. పాపుమ్చి రిసా జాగర్ల సంగితిసి ఒత్తయ్ తయెదె, పాపుమ్ ముల కిసి బుద్ధి జంక గే సికడ్డిసి ఒత్తయ్ తయెదె, చి సత్తిమ్ ఇండుక సికయ్తిసి ఎత్తి ఒత్తయ్ తయెదె. 17 దేముడుచి సేవ కెర్తొ కేన్ మాన్సుకి జేవ్ కొణ్ణె పెట్టి నిదానుమ్ తియన్లె, జా కామ్ నిదానుమ్ కెర్తి రితి దొర్కు జలి గ్యానుమ్ ఎత్తి సెక్తి ఎత్తి దేముడుచి కోడు సదు కెర్తిన్తెయ్ దొర్కు జయెదె.

* 3:11 3:11 బారికల్ 13:50-14:20 డక.

4

పవులు తిమోతిక నిదానుమ్ సంగిలిసి

1 మొర్లనక జితనక 'నంపజల గే నాయ్ గే' మెన బవుమానల్ గే సిచ్చల్ గే దెంక మెన క్రీస్తు ఆకర్ దీసిక పరిచ్చ కెర తీర్పు కెరుక అస్సె. పడ్డో జో తెదోడ్క అన్నె ఉత్ర జా అయ్లె, జోవయించి అదికారుమ్ నజన ఏలుప కెరుక అస్సె. జలె, దేముడుచి మొక్కె, క్రీస్తు జలొ యేసుచి మొక్కె, జోవయించి నావ్ తెన్ తుక ఆవ్ జాగర్త సంగితసి మెలె, 2 క్రీస్తుచి రిసా తుయి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె తా. కెయ్డక కి, ఇస్తుమ్ తిలె కి నెంజిలె కి, కెడ్డోడ్ తెదోడ్ నిదానుమ్ తెన్ జా సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె తా. పాపుమ్చి రిసా తీర్పుల్ సంగు, పాపుమ్ కెర్లిన్చి రిసా జాగర్తల్ సంగు, బుద్ది సికడ నంపజలన్క డిట్టుమ్ కెరు, చి అల్లర్ జలెకి, బద్దుకుమ్ నే జతె, బమ్మ నే జతె, బోదన కెర్తె తా.

3 ఏక్ కాలుమ్ జెతయ్. జా కాలుమ్క ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ కీసి జవుల మెలె, బుద్ది కొడొ సూనుక నెన కెర, జోవయించ కంగ్లల్క కజ్జర్ తిలి రితి కిచ్చొ కిచ్చొ వేర వేర నొవ కొడొ సూనుక ఆస జా, కో జేవ్ సూనుక ఇస్తుమ్ జలిసి సికడుల గే, దస మాన్సుల్క ఎక్కిలొచి పడ్డో అన్నెక్లొక ఆనవ. 4 సత్తిమ్ సూనుక ముల, మాన్సుల్ జెవ్వి ఉచర్ల మత్తెలివొ నంప కెరుల. 5 తుయి, మాత్తుమ్, మచ్చిల్ రితి బుద్ది నే జతె, తెలివి నిదానుమ్ తెన్ తా, బమ్మ నే జతె బాదల్ ఓర్పువ జా, క్రీస్తుచి రిసాచి దేముడు సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తె తా, జో దేముడు తియార్లి కామ్ పూర్తి కెరు.

6 ఆవ్, జలె, *ప్రబుచి అత్తి అంచి ప్రానుమ్ ఆవ్ సార్పు కెర్తి సమయుమ్, ఆవ్ ఉట్ట గెతి పొది, పాసి జా అస్సె. 7 చెంగిలొ జమాను యుద్దుమ్తె కీసి నిదానుమ్ కెరెదె గే, కెర్లయ్తె నిగితొసా కీసి ఎక్కి మెన్సు తెన్ నిగెదె గే, ఆవ్ దస్సి నముకుమ్తె నిదానుమ్ కెర అస్సి. 8 జాకయ్, ఆవ్ సత్తిమ్ కెర్లిన్చి బవుమానుమ్ అంక రకితయ్. కేన్ బవుమానుమ్ మెలె, సత్తిమ్ తీర్పు కెర్తొ తీర్పు కెర్తొసా జతొ ప్రబుయి ఉత్ర జా జో తీర్పు కెర్తి వెల్లి దీసిక దెతిసి. ఎక్కి అంకయ్ బవుమానుమ్ తయెదె మెను నాయ్, గని జేవ్ ఎత్తిజిన్కయ్ కో జో అన్నె ఉత్ర జెతిన్క రక నిదానుమ్ కెర తవుల గే.

పవులు మాలజ్ జా తిమోతిక బుకార్లిసి

9 తెర్లె, అంచితె బే బేగి జే. 10 కిచ్చొక మెలె, దేమా, జలె, ఈంజ లోకుమ్తె తతిన్క ప్రేమ తా, అంక మోసిమ్ కెర ముల దా దెస్సలొసిక పట్టుమ్తె ఉట్ట గెచ్చొ అస్సె.

* 4:6 4:6 నెంజిలె, 'ఆవ్ బలి జతి సమయుమ్...'. జో నిజమి బలి జయె నాయ్, గని జో మొరుక తిలిన్చి టాలికయ్ దస్సి సంగితయ్. † 4:16 4:16 ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డి పొది పవులు రోమ్తె జేలి జా తిలొ, బెర్తె. బారికుల్ 28:16-31 దొన్ని వెర్పుల్ ఒత్త ఒగ్గర్ అల్లర్ నెంతె తిలన్, చి పడ్డో, బెర్తె, జోవయించి తగు నూన్. ‡ 4:17 4:17 జా సుట్టు పవులుచి తగు నూన్సి విడ్డల్ కెర్ల, బెర్తె, గని పడ్డో అన్నెక్ సుట్టు దెర, తగు కెర, బోడి గండల్ కెర మార్ల మెన సగుమ్జిన్ ఉచర్తతి.

క్రేస్కె, జలె, గలతీయ ప్రదేసిమ్తె, తీతు, జలె, దల్మతియ ప్రదేసిమ్తె ఉట్ట గెచ్చొ అస్సి. 11 ఎక్కి లూకా అంచి తెన్ అస్సె. తుయి జెతి పొది మార్కుక కడ ఆను. జో అంచి కామ్తె అంక జలె తోడ్ తయెదె, చెంగిల్ సేవ కెరెదె. అగ్గె తెంతొ దస్సి అస్సె. 12 తుకికుక ఎపెసుతె తెద్రవ అస్సి. 13 తుయి జెతి పొది, త్రోయ పట్టుమ్తె కర్పుచి గెరి ఆవ్ ములిలి గొంగెల, పడ్డో అంచ పుస్తకల్, చి ముక్కిమ్క ఆవ్ రెగిడ్ల పుస్తకమ్ ఆను.

14 సరాబు జలొ అలెక్సంద్రు, జలె, అంక ఒగ్గర్ సైమ సేడయ్లొ. ప్రబుయి తీర్పు కెర జోవయించ కమొచి రిసాచి సిచ్చ జోవయింక దెయెదె. 15 తుయి, మాత్తుమ్, జోవయించి రిసా జాగర్త తా. కిచ్చొక మెలె, అమ్ సంగిలి చి ఉప్పిరి జో బలె విరోదుమ్ కెర్లొ.

16 †అదికారుల్చి మొక్కె అంక తొలితొ పరిచ్చ కెర్లిన్తె కోయి అంక తోడు సంగితి నాయ్. మాయబుద్ది తిలి రితి జేవ్ ఎత్తిజిన్ తుక్లె తా అంక ములిల రితి జల. జోవయించి జా పాపుమ్ జేవ్ నే వయితి రితి ప్రబు చెమించుప కెర్పు! 17 గని తెదోడి జా అదికారుల్చి మొక్కె ప్రబుయి అంక తోడు తా, ఒత్త బెర తిల యూదుల్ నెంజిలన సూన్తి రితి సుబుమ్ కబుర్ పూర్తి ఆవ్ సూనయ్తి రితి అంక సెక్తి దిలన్. చి జొయ్యి తోడు తతికయ్, ప్రమాదుమ్ నే జతి రితి రచ్చించుప జలయ్†, వాగుచి చోడి తెంతొ రచ్చించుప జలి రితి. 18 కచితుమ్, సయ్తాన్ కెరయ్త ప్రమాదల్ ఎత్తి తెంతొ ప్రబు అంక రచ్చించుప కెర, పరలోకుమ్తె అంక తియనెదె. జోవయింక కెయ్డక తెయ్డక ఉగల్చి ఉప్పిరి ఉగల్క గవురుమ్ కెర్తె తత్తు! ఆమేన్.

ఆకర్ కోడు

19 ప్రిస్కిల్లక చి అకులక పడ్డో ఒనేసిపారుచి గెర్చ ఎత్తిజిన్క అంచి ముద్దు సంగు. 20 ఎరస్తును కొరింది పట్టుమ్తె తా గెలొ. త్రోపిముక, జోక జీవ్ చెంగిల్ నాయ్ చి రిసా మిలేతు పట్టుమ్తె ముల దిలయ్.

21 తెర్లె, చల్లి పొది నే జెతె జే. యుబూలన్, పుదెన్స్, లీను, క్లొదియ చి ఇన్నెచ నంపజల బావుడ్లు జల రితె ఎత్తిజిన్ తుక జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి.

22 ప్రబు తుచి అత్తు తెన్ తవున్! జోవయించి దయ తుమ్ ఎత్తిజిన్చి ఉప్పిరి తవున్!

తీతుక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్ బారిక్ జలో పవులు తీతుక రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్

సుబుమ్ కబుర్ కామ్ కెర్తి రిసా పవులుక ప్రబు నిసాస్లిసి

1 దేముడు నిసాస్లసచి నముకుమ్చి రిసా, 2 నే మొర్తె కెయక తెయక జితి బత్తుచి రిసా, ఆస తెన్ బక్తిక మూలుమ్ జతి నిజుమ్తి రిసా, “పరలోకుమ్తె మాన్సుల్ బెదితి వాటు ఆవ్ దొర్కు కెరిందె” మెన, అబద్దుమ్ కెయ్య నే జతో దేముడు కిచ్చో నే జెర్మయ్తె అగ్గె తెంతో ప్రమానుమ్ సంగ దిలో. జొయ్యి జా ప్రమానుమ్ సంగిలి రిసా అమ్క పూర్తి దయిరిమ్. 3 “పరలోకుమ్తె మాన్సుల్ బెదితి రచ్చునచి వాటు ఆవ్ దొర్కు కెర్లిన్చి కోడు పలాన్ సమయుమ్క బార్ కెరిందె” మెన జో అమ్చో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో దేముడు అగ్గె తెంతో ఉచరయ్ తిలన్, చి “తుయి సూనవు” మెన ఆడ్ర దా అంచి అత్తి సార్పు కెర దిలి సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనయ్లిన్ తెన్ అప్పె జా కోడు బార్ కెర అస్సె.

4 సొంత పుత్తు జలో రితో తీతుక, అమ్చి ఎక్కి నముకుమ్చి రిసా అబ్బొసి జలో రితో ఆవ్ పవులు రెగిడ్లి ఉత్త్రుమ్. దేముడు అబ్బొన్చి అమ్చో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో *క్రీస్తు యేసుచి దయ సేంతుమ్ తుచి తెన్ తవున్.

5 ఒత్త క్రేతు డిబ్బుతె తుక కిచ్చొక ములిలయ్ మెలె, ఒత్తచ సంగుమ్లుతె కిచ్చొ కిచ్చొ పిట్ట అస్సె గే, తుయి చెంగిల్ నెరవెర్పువ కెర్తి రిసా. జేవ్ కమొతె కిచ్చొ ఏకచి రిసా సంగిలయ్ మెలె, జాన్సి, గెద. “ఒత్తచ ఎత్తి పట్టుమ్తెచ సంగుమ్లక జేవ్ దెకిత్ రిసా †వెల్లెల మాన్సుల్క నిసాస్లొ, చి జోవయింక అదికారుమ్ దేను” మెలయ్. దస్సి కెరు.

6 కీస మాన్సుల్క జా అదికారుమ్ దెంక మెలె, ‘జేవ్ పొరపాట్ ఇండితన నెంజితి’ మెన ఎత్తిజిన్ జానుక. ఎక్కి తెర్నితెన్చో మాన్సు, చి జోచ బోదల్, యేసుప్రబుక నంపజా తా, ఆరి సొంత ఇస్టుమ్ కెర్తి రితి డబ్బుల్ గట్ట పాడ్ నే కెర్తన జా తంక, చి జోవయించ ‡అయ్యన్అబ్బొన్చి కోడు సూనతన జేవ్ బోదల్ తంక. 7 కిచ్చొక మెలె, సంగుమ్క పాస్టర్ జతో కేన్ వెల్లో మాన్సు దేముడుచి గేర్చి కామ్ దెకితోసా జయెదె. జాకయ్ జో సత్తిమ్ ఇండితోసా తంక,

పొరపాట్ ఇండితోసా తంక నాయ్. అన్నె మాన్సుల్క నే సూన్తె సొంత ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి కెర్తొసా జో తంక నాయ్, బేగి కోపుమ్ సేడ్తొసా నే జా జంక, మత్తిలోన్ జవున్, పెట్టొసా బియడ్తొసా జవున్, గార్ వాట్తె డబ్బుల్ ఆస జతోసా జవున్ జో తంక నాయ్. 8 వేర తెంతో అయ్లసక మరియాద దెకితోసా, చెంగిల్ తిలిన్ ఎత్తిక ప్రేమ కెర్తొసా, చెంగిల్ బుద్ది సుదొ, సుద్ది తెన్ సత్తిమ్ నాయిమ్ ఇండితోసా, ప్రబుచి సేవ ఎక్కి సత్తిమ్ తెన్ కెర్తొసా, ముద్దొ కెరంతొసా జా తంక. 9 పడ్డొ, దేముడు అమ్క దిలి జోచి నిదానుమ్ తెన్ చి యేసుచి రిసాచి చి బోదన అమ్ జోచ బారికుల్క సికడ అస్సుమ్. జయ్యి బోదన జో ఎక్కి నిదానుమ్ దెరనుక అస్సె. కల్తి నెంజిలిసి సరి జతి బోద కెరుక జోక సెక్తి తయెదె, చి జా సుబుమ్ కబుర్ నెస వేర సికడనక సరిగా జబాబ్ దెంక జోక సెక్తి తయెదె.

10 సరిగా జబాబ్ దెంక పాస్టర్క సెక్తి తంక ముక్కిమ్. కిచ్చొక మెలె, కోడు నే సూన్త బుద్ది నెసిత మాన్సుల్ ఒగ్గర్జిన్ అస్తి. ఆరిచ కొడొ జేవ్ లట్టబ్బె తవుల. మోసిమ్చి బోదన కెర్తె తవుల. దస్సి కెర కో కో ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్తతి మెలె, ‘యూదుల్చి సుద్ది గుర్తుచి సున్నతి నే కెరన్లె సత్తిమ్ నాయ్’ మెన సికడన. 11 జోవయింక ముద్దొ కెరుక అస్సె. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ సికడుక నాయిమ్ నెంజిలి అబద్దుమ్ జేవ్ లాబుమ్ ఆననుక ఉచర సికడ, పూర్తి సగుమ్ కుటుంబల్క సిక్కు కెర, జోవయించి కీసముకుమ్ పాడ్ కెర్తతి. జెవ్వి చోడి డంకవుక అస్సె. 12 జేవ్ మోసిమ్ కెర్తనతెచో సొంత ఎక్కిలో సొంత కిచ్చొ ఏక మెన అస్సె మెలె, “అమ్చ *క్రేతీయులు అగ్గె తెంతో అబద్దుమ్చి, మూర్కుడ్లు, బద్దుకుమ్చ, జోవయించి పెట్టి బెరవంతి ఆసక జితనయ్” మెన సంగ అస్సె. 13 జా సాచి సత్తిమ్. జాకయ్, జోవయించి తప్పు జేవ్ పూర్తి అర్దుమ్ జతి రితి సొస్టుమ్ గట్టిజ సంగు, చి 14 అమ్చ యూదుల్చ పూర్గుల్ తెంతొచ మాన్సుల్ అవ్వి ఉచర్ల మత్తెలివొ కి, సత్తిమ్ నెసిత మాన్సుల్ సికడ †కొడొ కి బింక పిట్టవన, యేసుప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ తెన్ బెదితి బోద జేవ్ ఎక్కి నిదానుమ్ నంప కెర, ఆత్మక చెంగిల్ జంక జయెదె.

15 ఆత్మక సుద్ది జలన, జలె, కతిసి పితిసి చడితిసి చెంగిల్ మెనుల. కిచ్చొ వస్తువ కి జోక ‡సుద్ది తయెదె. గని, జోవయించి పాపుమ్క ఆత్మ పాడ్ జా ప్రబుచి ఉప్పిరి అన్మానుమ్ జలన, జలె, జోవయింక కిచ్చొ వస్తువ సుద్ది

* 1:4 1:4 ‘క్రీస్తు’ మెలె, దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసాక వడ్డొక తెద్రయిందె; మెన పూర్గుమ్ తెంతో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు యూదుల్క ప్రమానుమ్ సంగ తిలో. గ్రీకు బాస తెన్ జో రచ్చించుప కెర్తొసాక ‘క్రీస్తు’ మెనుల, ఎబ్బీ బాస తెన్ జోవయింక ‘మస్సీయస్’ మెనుల. † 1:5 1:5 జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ జతినతె వయసు ముక్కిమ్ నాయ్, గని ప్రబుచి బుద్ది జోవయింక తిలిసి ముక్కిమ్. ‡ 1:6 1:6 జా బుద్ది తిలె, అన్నె వెల్లెల మాన్సుల్చి కోడు కి సూనుల, గెద.
 § 1:11 1:11 మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి దయ వాటు, యేసుక్రీస్తుక నంపజతి వాటుయి రచ్చించుప జంక జయెదె చి నముకుమ్. రోమీయల్ 3:23, 24, 28, 30, చి 4 అద్యయిమ్, చి గలతీయల్ 2:16. * 1:12 1:12 మెలె, ‘క్రేతు డిబ్బుచ మాన్సుల్’. † 1:14 1:14 తిమోతిక రెగిడ్లి ఏక నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 4:3-4. ‡ 1:15 1:15 తిమోతిక రెగిడ్లి ఏక నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 1:4-5. § 1:15 1:15 తిమోతిక రెగిడ్లి ఏక నంబర్ ఉత్త్రుమ్ 4:2.

తయె నాయ్. జోవయించి సొంత మెన్సు కి పూర్తి గార్ జా అస్తి, చి కిచ్చొ కెరె చెంగిల్ మెన జానై కి, చెంగిల్ ఇండుక పిట్టవన, జోవయించి బుద్ది గార్ జా జోవయించి ఆత్మ పాడ్ కెరన అస్తి. 16 “దేముడుక జానుమ్” మెనంతతి, గని జోవయించ కమొక దెకిలె, ‘దేముడుక నేన్తి’ మెన పూర్తి రుజ్జు జతయ్. జేవ్* వెట్కారుమ్ జా అస్తి, ప్రబుచి కోడు సూన్తి నాయ్, జేవ్చి కిచ్చొ చెంగిల్ కామ్క నెంజితన.

2

తీతు కిచ్చొ కిచ్చొ బుద్దుల్ సికడుక గే పవులు రెగిడ్డిసి

1 తుయి, మాత్రుమ్, తీతు, ముక్కిమ్క తుయి కిచ్చొ కెరుక మెలె, సరి జతి బోదనతె బెదితిసి ఎత్తి సికడె తా 2 మంత్రమాన్సుల్క తుయి కిచ్చొ బుద్ది సికడు మెలె, కిచ్చొతె కి*ముద్దొ కెరన బుద్ది ఇండుతు, మరియాద బుద్ది ఇండుతు, బుద్ది సుదల్ తత్తు, చి ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్క, ప్రేమక, చి నిదానుమ్క జోవయించి ఆత్మతె చెంగిల్ దెరనుక జా తత్తు.

3 పడ్డొ మంతిర్ మాన్సుల్క కిచ్చొ సిక్కడు మెలె, జేవ్ కి దేముడుక గవురుమ్ దెతి రితి జోచి సుద్ది మరియాద ఇండుతు, †సొండెల్ జతు నాయ్, చి సూరు గల్తక దెర్ను సేడ్డు నాయ్. జేవ్ కిచ్చొ ముక్కిమ్క కెరుక మెలె, చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి సికడ. 4 జోవయించ ఉబెడివొక బుద్ది ఆనవుక. కీస బుద్దుల్ జోవయింక జేవ్ సికడుక మెలె, జోవయించ మున్సర్వుల్క చి బోదల్క జేవ్ ప్రేమ దెకితె తంక, 5 జేవ్ బమ్మబుద్ది ముద్దొ కెరన బుద్ది ఇండుక, లంజె కెర్నితె ఉచర్నితె ఎధరె నే బెదుక, గెర్చి కామ్ చెంగిల్ నిదానుమ్ కెరుక, మాన్సుల్క చెంగిల్ దెకితె తంక, చి జోవయించ మున్సర్వుల్చి తెడి తా దాక్ కెరన, జోవయించి కోడు సూనుక. సంగుమ్చ తేర్బోదల్ కిచ్చొక ఇన బుద్దుల్ ఇండుక మెలె, ఇసి ఇండిలె, ‘నాయ్ గెద, పొరపాట్ జతి నాయ్’ మెన దెక, దేముడు దిలి తుమ్ సూనయ్తి యేసుచి రిసొచి సుబుమ్ కబుర్క ఒత్తచ కేన్ మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ ఉచరుక నెత్తిర్చి.

6 దస్సి, ఉబెడల్క కిచ్చొ సిక్కడు మెలె, “ఆసల్ రకన తుమ్ బుద్ది ఇండ” మెన తుయి బలవంతుమ్ కెరు. 7 అన్సె, జేవ్ తుచ కమొ దెక సికిత్ రితి చెంగిల కమొ కిచ్చొ జలెకి నిదానుమ్ కెరె తా. అన్సె, తుయి బోదన కెర్నితె సత్తిమ్బుద్ది చి మరియాద దెకవు. 8 అన్సె, జా బోదనతె కీస కొడొ కావలె మెలె, నిజామ్తె వడితె కొడొయ్, ‘తప్పు’ మెన కో సంగుక నెతిర కొడొయ్. దస్సి తిలె, కో వేర సంగితొసొ

జలె, కిచ్చొ తప్పుచి రిసొ అమ్క సంగుక నెత్త, లాజ్ జా, జోచి తప్పు చినెదె.

9 పడ్డొ గొతిమాన్సుల్క తుయి కిచ్చొ బుద్ది సిక్కడు మెలె, †‘అమ్ కి నంపజలన జా అస్సుమ్ చి వెల్లో జలమ్’ మెన నే ఉచరంతె పొటి నే కెరె జోవయించ ఎజొమాన్సుచి తెడి తా జోవయించి కోడు సూన, కిచ్చొ కామ్చి రిసొ జలెకి, జోవయింక సత్తిమ్ కెరె తత్తు. జా కామ్ జేవ్ కీసి కెరుక ఎజొమానిచి ఇన్సుమ్ తయెదె గే, దస్సి కెరుక. పడ్డొ, జోవయించ ఎజొమాన్సుచి కోడు నెత్తోవుక నాయ్. 10 పడ్డొ చోరుక నాయ్. గని పూర్తి సత్తిమ్ నిదానుమ్ తత్తు. కిచ్చొక మెలె, దస్సి సత్తిమ్ ఇండిలె, దేముడు అమ్చొ రచ్చించుప కెర్నొసొ దిలి చి బోదనచి సత్తిమ్ జేవ్ ఇండితిన్తె రుజ్జు డీసెదె, చి జాకయ్ ‘సత్తిమ్’ మెన అన్నె మాన్సుల్ దెక ఒప్పునుల.

11 దస్సి, ‘బూలోకుమ్చ కీకేన్ రగుమ్చ మాన్సుల్క కి రచ్చించుప జతి వాటు దొర్కు కెరిందె’ మెన దేముడు కెర్లి దయ అస్సె, డీస అస్సె. 12 జా దయ అమ్క కిచ్చొ సికడయ్ మెలె, దేముడుక విరోదుమ్ జల వెర్రి కమొ వెర్రి ఆసల్ ముల మార్పుప జా, బుద్ది జా, సత్తిమ్ ఇండ, జో దేముడుచి గవురుమ్ రుజ్జు జతి రితి ఈంజ లోకుమ్తె జియ. 13 ‘జర్లు జయెదె’ మెన అమ్ పూర్తి దయిరిమ్ నముకుమ్ తిలి జో దెతి సర్దవరుమ్ జెయిమ్ జతిన్క అమ్ నిదానుమ్ రకితె తంక. మెలె, ఎత్తిచి కంట వెల్లో జలొ పరలోకుమ్చొ దేముడు అమ్చొ రచ్చించుప కెర్నొసొ జలొ యేసుక్రీస్తు ఉత్త జెతిన్క చి జో అన్నె ఉత్త జెతిన్ తెన్ పరలోకుమ్చి గవురుమ్ డీస్టిన్క అమ్ ప్రేమ తెన్ రకితె తంక. 14 పాపుమ్ ఎత్తి తెంతొ అమ్క *నెత్తోవితి రిసొ, చి ‘అంచ సొంత మాన్సుల్ జా సత్తిమ్ కమొ కెర్రి ఆస తెన్ ఇండుత్’ మెన అమ్క సుద్ది కెర్రి రిసొ, అమ్చి రిసొ యేసు జోచి జీవ్ దా మొర గెలన్.

15 జలె, తీతు, ఈంజ ఎత్తి తుయి సికడె తా. ఒత్తచ నంపజలన సత్తిమ్ ఇండుక అన్నె నిదానుమ్ సికిత్ రితి, ప్రబు తుక దిలి అదికారుమ్ తెన్ జోవయించ తప్పుల్ జోవయింక దెకవు, చి జేవ్ బుద్ది జతి రితి జోవయింక సత్తిమ్ దెకవ దయిరిమ్ నిదానుమ్ సంగు. జా ఎత్తితె తుక కో నిస్కారుమ్ నే దెకిత్ రితి గని తుక మరియాద దెకిత్ రితి తుచి కామ్ కెరు ఇండు.

3

చెంగిల్ కమొ కెరుక

* 1:16 1:16 ప్రబుచి మొక్కె చి మాన్సుల్చి మొక్కె. * 2:2 2:2 గ్రీకు బాస చి జా కోడుతె సూర్లు గల్త పితిసి ముద్దొ కెరంతిన్చి అర్దుమ్ కి వేర కమొ ఎత్తితె ముద్దొ కెరంతిన్చి అర్దుమ్ కి తయెదె. † 2:3 2:3 నెంజలె, ‘జట్టి కెరయ్త ఆరిచ నిందల్ కెర్న నాయ్’. ‡ 2:9 2:9 తిమోతిక రెగిడ్డ ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 6:1-2 దెక. § 2:11 2:11 మెలె, మున్సబోదల్క, తేర్బోదల్క బాల వెల్లోక, గొతిమాన్సుల్క, గొతి నెంజల మాన్సుల్క, ఎత్తి జాతుల్చక, దేసిమ్లు ఎత్తిక, బాసల్ ఎత్తిక. కొరిందిల్క రెగిడ్డ ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 12:13, గలతీయల్ 3:28, కొలోస్సియల్ 3:11, డీనయ్లిసి 5:9. * 2:14 2:14 నెంజలె ‘అమ్క అన్నె గెనన విడ్డల్ కెర్రి రిసొ...’

1 ఒత్తచ నంపజలొసక తుయి కిచ్చొ ఉచార కెరవు మెలె, దేసిమ్ ఏలుప కెర్లనచి అదికారుల్చి కోడు సూన, జోవయింక మరియాద కెరుక. ప్రబుతుమ్చ ఆడ్రచి రితి జేవ్ ఇండుక. *కేన్ చెంగిల్ కామ్ అయ్లె కి, తోడు కెర్రి బుద్ది తెన్ జా కామ్ కెర్రు. 2 పడ్డొ, కక్క దూసుప కెర్రు నాయ్, చి జట్టు జతిసి దూరి కెరంతు, మెత్తన తత్తు, కేన్ మాన్సుల్క కి పూర్తి మరియాద కెర్రి తత్తు.

3 ఆమ్ కి సొంత అగ్గె బుద్ది నెంతె తిలమ్, కోడు నే సూనతన తిలమ్, మోసిమ్ జా పాపుమ్తె గెతె తిలమ్, వేర వేర ఆసల్ ఊసిల్క దెర్ను సేడ తిలమ్, కుస్సిదుమ్ తెన్ గోసల్ తెన్ జితె తిలమ్, అమ్ ఇండిత్ తిలి బుద్ది దెకిలె అన్నె మాన్సుల్ అమ్క 'వెట్కారుమ్చ' మెంతె తిల, చి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో విరోదుమ్ కెర్రి తిలమ్. 4 గని దేముడు అమ్చొ రచ్చించుప కెర్రిసాచి దయ ప్రేమ †రుజ్జు జా అమ్క డీసిల్ తెంతొ, 5 జో అమ్క రచ్చించుప కెర్రి, అమ్ కిచ్చొ పున్నిమ్ కెర్రి రిసా నాయ్, గని పూర్తి జోచి పెట్టిచి కన్కారుమ్చి రిసా అమ్క నొవర్ జెర్మయ్లి రితి కెర, జోచి సుద్ది తిలి ఆత్మక అమ్చి పెట్టి దా అమ్క దోవ, సుద్ది కెర, అమ్క మార్పుప కెర్లన్. 6 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోవయించి ఎదివాట్ దర్ముమ్ తెన్ అమ్చి ఉప్పిరి సుచ దిలన్. అమ్చొ రచ్చించుప కెర్రిసా జలో ‡యేసుక్రీస్తుచి అత్తి సుచ దిలన్. 7 కిచ్చొ దొన్నిచి రిసా మెలె, అమ్ అగ్గె తెంతొ పూర్తి పాపుమ్ సుదల్ జలెకి అమ్ పున్నిమ్ జలి రితి జో దెకుక జోచి సర్ద. జోచి దయ వాటు అమ్ జోచ పుత్తర్లు జా పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె బెదితి వరుమ్ దొర్కు జలి దయిరిమ్ అమ్క తంక మెనయ్ ఈంజ ఎత్తి జర్గు కెర్లన్. 8 "ప్రబుచి కోడు ఈంజ" మెన కచితుమ్ దెరను. అమ్చొ దేముడుక నంపజలన బుద్ది జా కీచెంగిల కమె నిదానుమ్ ఇండుక ఎక్కి ఆన జంక సిక్కుత్ మెన ఈంజేవ్ కొడొ తుయి దయిరిమ్ తెన్ గట్టిజ సంగితె తా మెన అంచి ఆన. చెంగిల కమె ఇండిలె, ఎత్తిజిన్క కామ్క జెయెదె. 9 గని తెలివి డీసుక ఉచర సగుమ్జిన్ కిచ్చొ కిచ్చొ కొడొ పుసితె తత్తతి. దన బుద్ది నెంజిల తగుల్ పోన, పూర్గుల్చ సెకుమ్లుతె జెర్మిలనచి రిసాచ ఆరిచ మత్తెలివొ పోన, కొడొ జుజవ జట్టి జతిసి పోన, అమ్ యూదుల్చ ఆగ్గుల్చి రిసాచ కొడొచ తగుల్ పోన. దనచతె లాబుమ్ నాయ్, కామ్క నెంజిలి, కిచ్చొ చెంగిల్ దెర్రి నాయ్ చి రిసా దనచ దూరి కెరు.

10 కేన్ మాన్సు జలెకు కొడొ జుజయ్తిన్ గట్టక ఒత్తచ నంపజలనక జట్టు జట్టు కెరయ్తి రితి జలె, తొలితో చి సుట్టు జవున్, తివ్వెరి జవున్, జోక జాగర్త సంగ తా, చి ఒత్త తెంతొ జో అన్నె అల్లర్ కెర్రి, జో తెన్ బెద నాయ్. 11 దసా

మాన్సు మార్పుప జా గార్ జా అస్సె, పాపుమ్ జా అస్సె మెన తుయి జాన్సి. జోచి పాపుమ్ జోచ కమెతె రుజ్జు జతయ్. జోచి పాపుమ్ జో వయ జోచి సొంత సిచ్చ ఆనన అస్సె.

తీతుక పవులు బుక్కార్లెసి

12 అర్దెమాక గే, తుకికుక గే తుచితె ఆవ్ తెద్రయ్లె, నికొపాలి పట్టుమ్తె అంచితె బే బేగి జెంక చజు. చల్లి పొది ఒత్తయ్ తంక ఉచర అస్సి. 13 పడ్డొ, ఆగ్గుల్చ తీర్పుల్ రుజ్జుల్ సంగితొ జేనాను చి అపొల్లో ప్రయానుమ్క అన్నె బార్ జతి పొదిక ప్రయానుమ్క జోక కిచ్చొ కొత్తు. నే తతి రితి, కామ్క జెతిసి ఎత్తి దొర్కు కెరు. 14 పడ్డొ, అమ్చ నంపజలొసక ఆరి పలితుమ్ నే దెర్రి రితి కామ్క నెంజిలి రితి నే జితె, బాద తిల తోడు నెంజిల మాన్సుల్క తోడు దెతి రిసా *చెంగిల్ కమెతె బెద కమెతె నిదానుమ్ కెరుక జేవ్ అలవాట్ జతు.

15 అంచి తెన్ తిలన ఎత్తిజిన్ తుక జోవయించి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. అమ్చి తెన్ ప్రబుచి ఉప్పిర్చి ఎక్కి నముకుమ్ తా ఒత్త తిల అమ్క ప్రేమ కెర్లనక అమ్చి ప్రేమ సంగు.

తుమ్ ఒత్త తిలన ఎత్తిజిన్చి ఉప్పిరి ప్రబుచి దయ తప్పన్!

* 3:1 3:1 నెంజిలె, 'దేసిమ్క తోడు కెర్రి కేన్ కామ్....' † 3:4 3:4 యేసు అయ్లిన్ తెన్, జో అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి అర్పితుమ్ జలిన్ తెన్. ‡ 3:6 3:6 జో మొర పరలోకుమ్తె ఉట్ట గెలిన్క చి జో ప్రార్దన కెర్లన్క యేసు అబ్బొన్చి జోవయించి సుద్ది తిలి ఆత్మ జెతికయ్ వాటు దొర్కు కెర్లన్. యోహాను 14:16, 16:17. § 3:8 3:8 నెంజిలె 'చెంగిల్ కామ్ దొర్కు కెరనుక దెకుక సిక్కుత్' మెన.... * 3:14 3:14 నెంజిలె 'చెంగిల్ కామ్ దొర్కు కెరనుక దెకుక సిక్కుత్'.

పిలేమోసుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పవులు పిలేమోసుక రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్

మొదొల్ కోడు

1-2 ప్రేమ తిలో అమ్చి తెన్ ప్రబుచి కామ్తె బెదిలో *పిలేమోసుక, పడ్డొ అమ్చి బేని జలి అప్పియక, చి అమ్చి తెన్ చి కామ్ కెర్తొ †అర్కిప్పుక కి, పడ్డొ తుచి గెరి సబ కెర్తి సంగుమ్చ ఎత్కిక, క్రీస్తు జలో యేసుచి సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనయ్లి రిసా ఆవ్ ‡జేలి జలో పవులు అమ్చొ బావొ జలో తిమోతి తెన్ రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

3 అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ సేంతుమ్ తుమ్చి ఉప్పిరి తవున్!

పిలేమోసుచి రిసా పవులు సర్ద రెగిడ్లిసి

4 ఓ పిలేమోసు, ప్రార్దన కెర్తె పొది తుక కెయక ఉచర్తె కి, అంచొ దేముడుక తుచి రిసా అంచి సర్ద ఆవ్ సంగితసి.

5 కిచ్చొక మెలె, ప్రబు జలో యేసుక తుయి సంపజలిన్చి రిసా, చి జోవయింక సంపజా సుద్ది జా జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్క తుయి ప్రేమ కెర్తె తతిన్చి రిసా ఆవ్ సూన్తె తత్తసి. 6 అన్నె మాన్సుల్ క్రీస్తుక సంపజతి రితి, జోచి ఉప్పిర్చి తుచి నముకుమ్తె తుయి జోవయింక బెదవంతసి. తుయి దస్సి జతిసి పలితుమ్ దెర్పు చి క్రీస్తుచి తెడి అమ్క దొర్కు జతి చెంగిల్ తిలిసి ఎత్కిచి రిసా అర్దుమ్ కెరన జేవ్ అన్నె మాన్సుల్ కి దెరన్తు మెన కి ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తసి.

7 అన్నె కిచ్చొచి రిసా ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తిన్తె అంచి సర్ద సంగితసి మెలె, బావొ, తుచి ప్రేమచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జా అస్సె. కిచ్చొక మెలె తుచి ప్రేమచి రిసా ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్చి పెట్టిచి దయిరిమ్ తుయి అన్నె జియడ్లి రితి కెర అస్సిసి.

ఒనేసిముక పిలేమోసుతె అన్నె తెద్రయ్లిసి

* **1:1-2** 1:1-2 జో సామ్సారి జా తిలో, కిచ్చొగె, జోవయింక గొతిమాన్సు తిలో; 10-16చి కొడొ. అన్నె, మాన్సుల్ గోత్ అయ్లె, జేవ్ తతా గదివొ జోవయింబి గెరి తిల, బెర్తె, 22చి కోడు దెక. † **1:1-2** 1:1-2 కొలోస్సియల్ 4:17 దెక. కొలోస్సియల్చి సంగుమ్తె జో అర్కిప్పుక కి ప్రబుచి కామ్ కెరెదె, కిచ్చొగె. ‡ **1:1-2** 1:1-2 రోమ్ పట్టుమ్తె జో జేలి జా తిలి పొది ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్లి, మెన ఒగ్గర్జిన్ ఉచర్తె. బారికుల్ 28:16 దెక. నెంజిలె, కైసరియ పట్టుమ్తె, బారికుల్ 23:23-24:27, నెంజిలె ఎపెసు పట్టుమ్తె, గని ఎపెసుతె జో జేలి జలిన్క రుజ్జా నాయ్. పిలిప్పైతె; బారికుల్ 16:23; చి యెరూసలేమ్తె; బారికుల్ 21:33; కి జేలి జా తిలన్, గని ఒగ్గర్ దీసల్ నాయ్. § **1:10** 1:10 పవులు జోవయింక సికడ్డికయ్, కిచ్చొగె, జో ఒనేసిము క్రీస్తుక సంపజలో, చి దస్సికయ్, చి జోవయింబి ప్రేమకయ్, దస్సి సంగితయ్. * **1:11** 1:11 కొలోస్సి పట్టుమ్చొ మాన్సు జయెదె. కొలోస్సియల్ 4:8-9 దెక. † **1:11** 1:11 'ఒనేసిము' మెలి నావ్క కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, 'కామ్క జెతోసా'. ఒగ్గర్జిన్ గొతిమాన్సుల్క, బెర్తె, జా నావ్ తిలి. జో అగ్గె కిచ్చొక కామ్క నెంజిలో మెలె, జో ఉట్ట నిగ తిలి రిసా; 15చి కోడు, చి ఏక వేల చొర తిలో, 18-19చి కోడు. ‡ **1:16** 1:16 నెంజిలె 'తుయి కి జో కి కొలోస్సియల్చి రిసా ఆగ్గక తుక బావొ జయెదె, గని అన్నె.....' § **1:16** 1:16 నెంజిలె 'ప్రబుచి తెడి తుక ప్రేమ తిలో.....' * **1:20** 1:20 నెంజిలె 'ప్రబుచి తెడి తుయి కి ఆవ్ కి అన్నుమ్, చి.....'

8 జాకయ్, ఏక్ కామ్చి రిసా తుక సంగుక అంక దయిరిమ్. జా కామ్ తుయి జర్గు కెరుక ముక్కిమ్చి రిసా తుక ఆడ్ర దెంక కి క్రీస్తుచి తెడి అంక దయిరిమ్ అస్సె, 9 గని అంచి ప్రేమక తుక ఆడ్ర దెయి నాయ్, గని ఆవ్, మంత్రో మాన్సు, క్రీస్తు జలో యేసుచి సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లి రిసా జేలి జలో పవులు, తుక ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తి రితి బతిమాల్పు జా 10 కిచ్చొ నజీతసి మెలె, అన్నె వుత్తు రితో జలో ఒనేసిముచి రిసా తుక ఆవ్ బతిమాల్పు జతసి. ఆవ్ జేలి జలి తెంతో జోవయింక కి అబ్బొసి రితో జా అస్సి.

11 అగ్గె, మాత్త్రమ్, జో * ఒనేసిము తుక గొతిమాన్సు జలెకి, తుక † కామ్క నెంజిలో. గని అప్పె, జలె, తుక కి అంక కి కచితుమ్ కామ్క జెయెదె. 12 జలె, అంచి సొంత జీవు తెద్రయ్లి రితి; తుచితె జోవయింక ఆవ్ అన్నె తెద్రయ్తసి. 13 సుబుమ్ కబుర్ ఆవ్ సూనయ్లి రిసా ఆవ్ జేలి జలిన్తె జో అంక అన్నె తోడు తతి రితి, జోచి అత్తి తుయి అంక తోడు దిలి రితి, జోక ఇన్నె అన్నె సేంపు తియంతయ్, 14 గని, తుచి సెలవ్ నెంతె అన్నె తియంతయ్ జలె, తుక బలవంతుమ్ కెర్తి రితి జయెదె మెన, నెసిలయ్. తుచి ఇన్నుమ్క తుయి సొంత తెద్రయ్లె జలె, బాద తయె నాయ్.

15 తుచితె తెంతో జో ఉట్ట నిగ గడియ వేరతె తిలిసి కిచ్చొక గే జర్గు జలి మెన ఆవ్ ఉచర్తిసి కిచ్చొ మెలె, జో అప్పె తెంతో అగ్గెచి బుద్ది నెంతె తుక నిదానుమ్ తా ఒగ్గర్ దీసల్చి చెంగిల్ సేవ కెర్తి రిసాయి ఇసి జర్గు జంక ప్రబు సెలవ్ దిలన్. 16 అప్పె తెంతో జో తుక రితోయి గొతిమాన్సు నెంజె. ‡ అంక తుక జో గొతిమాన్సు జయెదె, గని అన్నె జో కిప్రబుక సంపజా, బుద్ది మార్పుప జా ఆత్మక తుక ప్రేమ తిలో బావొ కి జా అస్సిచి, పూర్తి నిదానుమ్ తయెదె. ఇన్నె అంక దస్సి నిదానుమ్ తిలో. అన్నె తుకయ్ కి దస్సి నిదానుమ్ తయెదె.

17 జాకయ్, 'ప్రబుచి సుబుమ్ కబుర్ కామ్తె జో అంచి తెన్ బెద అస్సె' మెన తుయి అంక ప్రేమ అస్సిన్ జలె, తుయి అంకయ్ కిసి బెదవంతె గే, జో ఒనేసిముక కి దస్సి బెదవన్.

18 జో తుక కిచ్చొ నస్తుమ్ కెర తయెదె గే, జో తుక కిచ్చొ రునుమ్ జా అస్సి మెలె, ఆవ్వి పూచి జా తుక దెయిందె.

19 ఆవ్ పవులు, సొంత ఆతు తెన్ ఇసి మెన రెగిడ్లిసి. ఆవ్ సొంత పూచి జా, ఒనేసిము తుక దెంక తిలిసి ఆవ్వి

దా గెలిందె. తూయి, మాత్రుమ్, తుచి ఆత్మ తెన్ జెర్మున్చి రిసా అంకయ్ రునుమ్ జలి రితి జా అస్సిసి, గని తుక సంగుక నెసి. ²⁰ గని, బావొ, *ప్రబుచి తెడి అంక ఇదిల్ జవున్ లాబుమ్ తుచితె దొర్కు జతి రితి, దయ కెర, అంచి పెట్టి ఆవ్ సర్ల జతి రితి, ప్రేమచి రిసా జో మాన్సుక తుయి చెమించుప కెరు. ²¹ 'సంగిలి కోడు సూనెదె. నాయ్, అన్నెయ్ చెంగిల్ కెరెదె' మెన తుచి రిసా అంక దయిరిమ్చి రిసా, ఆవ్ ఇసి మెన తుక కబుర్ రెగిడ్డసి.

²² మదెనె, అంచి రిసా ఒత్త ఏక్ గది తెయార్ కెర. అంక 'విడ్డల్ జా అమ్తె గోత్ జెవున్' మెన అంచి రిసా ప్రార్దన కెర్తసు. జలె, తుమ్చ ప్రార్దనల్చి రిసా ప్రబు అంక వాట్ దెవున్ మెన అంచి ఆస.

ఆకర్ కోడు

²³ క్రీస్తు జలో యేసుచి తెడి అంచి తెన్ †జేలి రితొ జలో ‡ఎపప్రా తుక జోచి ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తయ్. ²⁴ అన్నె కొన్న మెలె, అంచి తెన్ ప్రబుచి కామ్ కెర్తన మార్కు, అరిస్తార్కు, దేమా, చి లూకా, జోవయించి ప్రేమ కి సంగ తెద్రయ్తతి.

²⁵ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి దయ తిలిసి ఎత్తి. తుమ్చి ఆత్మతె తవున్.

† 1:23 1:23 జో ఎపప్రా నిజుమి జేలి జా తిలో గే ఎక్కి. జో పవులు తెన్ బెద జా బాద ఓర్పువ జలి రిసా దస్సి మెన్తయ్ గే నేనుమ్. ‡ 1:23 1:23 జో ఎపప్రా కి కొలోస్సియుడు; కొలోస్సియుల్ 4:12; చి కొలోస్సియెచి సంగుమ్ మొదొల్ కెర తిలో, కొలోస్సియుల్ 1:7.

ఎబ్రియల్ క రెగిడ్రి ఉత్తమ్* ఎబ్రియల్ క రెగిడ్రి ఉత్తమ్

యేసుక్రీస్తు ఒగ్గర్ ముక్కిమ్

1 ఒగ్గర్ వేర వేర రగల్ తెన్ జోచ †కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి దేముడు అమ్చ పూర్గుల్క జా పొది జోచ కొడొ లట్టబ్లన్.
 2 గని, ఈంజ ఉగుమ్చి ఆకర్చ పొదులె, జోచొ సొంత పుత్తున్చి అత్తి అమ్క జోచి ‡కోడు లట్టబ అస్సె. ‘జోచి ఈంజ ఎత్తి’ మెనయ్, ఎత్తి కి జోక అక్కుసుదొ మెనయ్, దేముడు జో పుత్తున్క నిసాన అదికారుమ్ దా అస్సె. జో పుత్తున్చి అత్తి ఎత్తి లోకుమ్క జెర్మయ్లన్. 3 జో పుత్తున్తె దేముడుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి గవురుమ్ పూర్తి డీస్తయ్, చి నిజుమ్ దేముడు కిసా అస్సె గే, పుత్తుసి కిచ్చొ నే పిట్టే కిదస్సాయి అస్సె. జో పుత్తుసి జోచి సెక్కి కోడుకయ్ లోకుమ్లు ఎత్తి కి జోయ్యి ఏలువ కెర్తయ్. అన్నె, పాపల్ పుంచి జతి మాన్సుల్ సుద్ది జతి వాటు జో తెయార్ కెర తా, పరలోకుమ్తె దేముడుచి ఉజెతో పక్క వెసిలన్. 4 జో ఒత్త నే వెసితె అగ్గె, దూతల్చి కంట జోచి విలువ ఒగ్గర్ తిలిన్చి రుజ్జు అయ్లి. జోచి నావ్ జోవయించి నావ్చి కంట కెద్ది విలువ జతయ్ గే, తెద్ది వెల్లో జో జా అస్సె.

5 కిచ్చొక జో ఇదిలి వెల్లో జా అస్సె మెన జానుమ్ మెలె, దేముడుచి కోడతె రెగ్గయ్లి రితి, కేన్ దూతక;

*“తుయి అంచొ సొంత పుత్తు, తుక ఆజి ఆవ్ జెర్మయ్లయ్ అస్సి.”

మెన దేముడు కెయ్య సంగిలన్ గె? నాయ్ గెద, కేన్ దూతక జో దస్సి సంగె నాయ్. నెంజిలె,

†“జోక అబ్బొసి జయిందె, చి జో అంక పుత్తు జయెదె”

మెన కేన్ దూతక కెయ్య సంగిలన్ గె? జోవయింక దస్సి సంగె నాయ్. 6 పడ్డె, అన్నె, జో తొల్పర్ జతో క్రీస్తుక ఈంజ లోకుమ్తె దేముడు జెర్మయ్లి పొది,

‡“అవ్ దేముడుచ దూతల్ ఎత్తి

* : 1:0 ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్రిసా ఈంజ ఉత్తమ్తె కిచ్చొ ముక్కిమ్ దెకయ్తయ్ మెలె, ఈంజయి లోకుమ్చ యూదుల్చి దేముడుచి గుడి, పరలోకుమ్క, మెలె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు తతి టాన్క ఎక్కి టాలి జతయ్, సిడయ్ జతయ్. దస్సి, యూదుల్ కెర్తి రితి సేవ కెర్త వెల్లెల పూజర్లుచి కామ్ యేసు పరలోకుమ్తె కెర్తి సేవక ఎక్కి టాలి జతయ్, సిడయ్ జతయ్. ‘యేసు జోవయింక నంవజలనచి పాపుమ్ గెచ్చవ, పరలోకుమ్తె దేముడు అబ్బొన్చి మొక్కె అమ్క తోడు తతి తెంతొ జా అగ్గెచి రితి నాయ్’ మెన ఈంజ ఉత్తమ్తె రెగిడ్రిసి రుజ్జు దెకయ్తయ్. † 1:1 1:1 దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన మెలె, జా కామ్క కక్క జో నిసాన తయెదె గే, జోవయించి అత్తక జోవయించి చొడి పుట్టవ జోవయింక కబుర్లు సంగెదె. జోవయింతె సగుమ్జన్చి అత్తి కి జోవయింక కొడొ రెగ్గయ్లన్, పూర్గుమ్ పొది. ‡ 1:2 1:2 క్రీస్తు సంగిలిసి, జో బోదన కెర్తిసి, జో కెర్త కమె, జో ఇండిలి బుద్ది, జో మొర అన్నె జలిసి, జా ఎత్తితెయి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోవయించి అత్తి అమ్క జోవయించి కోడు సంగిల్ రితి జతయ్; జో ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు జో యేసుక్రీస్తుయి, మెలి రితి. యోహాను 1:1-4, 14 దెక. § 1:3 1:3 కొల్స్సియల్ 1:15-17, 19, చి 2:19 దెక. * 1:5 1:5 కీర్తనలు 2:7 † 1:5 1:5 సమూయేలు దొన్నిచి పుస్తకమ్ 7:14. ‡ 1:6 1:6 ద్వితీయాపదేశ కాండుము 32:43, కీర్తనలు 97:7. § 1:7 1:7 కీర్తనలు 104:4. * 1:8 1:8 కీర్తనలు 45:6-7. † 1:10 1:10 కీర్తనలు 102:25-27. ‡ 1:13 1:13 కీర్తనలు 110:1, మత్తయి 22:44, ఎబ్రియల్ 10:13.

జోకయ్ బక్తి కెర్తు!”
 మెలన్. 7 పడ్డె దూతల్చి రిసా కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,
 §“జో జోచ దూతల్క వాదుల్ రిత,
 జోచ సేవ కెర్తసక ఆగివొ లగితి రిత
 జో జర్గు కెర్తయ్.”
 మెన సంగితయ్. 8 గని జోచొ సొంత పుత్తుసి రిసా కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,
 *“ఓ దేముడు, తుచి సిజాసనుమ్ కెయ్క తెయ్క తెయ్క తతిసి,
 నీతి మెలొ రానొచి డండొ తెన్ తుయి ఏలువ కెర్తసి.
 9 నీతిచి ఉప్పిరి ప్రేమ తా, గని అబద్దుమ్ ఎద్దరె నెస అస్సిన్.
 జాకయ్ తుయి అన్నె తుచి తెన్ తిలి ఎత్తి జివుల్చి కంట వెల్లో జంక మెన
 దేముడు, తుచొ దేముడు,
 తుచి ఉప్పిరి పూర్తి సర్లసంతోసుమ్ జా
 తుక నిసాన అదికారుమ్ దా,
 తుచి బోడితె జోచి తేల్ సువ దా అస్సి.”
 10 దేముడు అన్నె కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,
 †“తుయి, ప్రబు, కిచ్చొ నెంజిలి పొది బూలోకుమ్ జెర్మయ్లది, చి
 ఆగానుమ్ తిలిసి ఎత్తి తుచి అత్తిచి కమె.
 11 బూలోకుమ్ ఆగానుమ్ జలె, పాడ్ జయెదె
 గని తుయి తియ్యెం జా తస్తె.
 పాలల్చ రిత జేవ్ పొర్న జా పాడ్ జవుల,
 12 చి డుప్పటిక కిసి మడ్డ కెరుక జయెదె గే,
 దస్సి జాక తుయి మడ్డ కెర్తె, చి మార్పువ జయెదె.
 గని తుయి కిసి అస్సిన్ గే, దస్సి తాఁ జస్తె,
 కెయ్క తెయ్క తాఁ జస్తె”
 మెన దేముడు పుత్తున్క సంగితయ్, గని,
 13 ‡“జలె తుచ విరోధుమ్ సుదల్క
 తుచి సుడితి పొద్దొ జేవ్ జతి రితి ఆవ్ జర్గు కెర్తె ఎదక,
 అంచి ఉజిల్ పక్క తుయి వెస తా” మెన
 కేన్ దూతక కెయ్య జవుకు సంగిలయ్ గె? 14 జేవ్ దూతల్ కిచ్చొ జవుల మెలె, రచ్చున దొర్కు జత ప్రబుచ మాన్సుల్క ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెనయ్ జోవయింక దెకిత దేముడుచి సేవ కెర్త జివుల్ మెన దేముడు జోవయింక జా సేవ దా అస్సి. జేవ్ జోచి సేవ కెర్తసయ్.

2

యేసు మాన్యుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయలిసి

1 జలె, అమ్ జేవ్చి సత్తిమ్ నే పవ్వితి రితి, నే ముల్తి రితి అమ్ పెట నే దెర గెతె సూన్లీచి చి రిసా చెంగిల్ ఉచర, అమ్ ఏదాస్ట కెరుక. 2 మెలె పూర్లుమ్చి *ఆగ్గుల్చి ప్రమానుమ్చి రిసా దూతల్ జానవ కెర ఎత్తి కోడు నిజుమ్చి జలె, అన్నె, మాన్యుల్ ఆగ్గుల్చి కోడు పిట్టయలె, దేముడుచి కేన్ జవున్ కోడు నే కెర్లె, కీసి జేవ్ దూతల్చి అత్తి జో సంగిలి ఎదిలి సరిగా సిచ్చు జవుల జలె, 3 అప్పెచి ప్రబు దెతి ఈంజ వెల్లి రచ్చనక అమ్ విలువ నే దెకిలె, విలువ నే కెర్లె, అమ్చి సిచ్చు కీసి పిట్టెదె? పిట్టె నాయ్. ఈంజ రచ్చన, జలె, యేసుప్రబు తొలితో సొంతయ్ జానయ్లి రిసా, జోక తొలితో సూన్లస అమ్కయ్ సాచి సంగిల. 4 పడ్డె, అన్నె, జో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి జో దెతి రచ్చనచి రిసా దేముడు సొంత వేర వేరతె రుజ్జుల్ దెకయ్లన్. కిచ్చొ కిచ్చొతె జా రచ్చనచ రుజ్జుల్ దెకయ్లన్ మెలె, జోచి అదికారుమ్ దెకయ్త వెల్లొ కమె కెర్లిన్తె, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి జోచి అత్మవరల్ జోచి ఇస్తుమ్క కక్క కక్క వంట దిలిన్తెయి ఈంజ రచ్చనచి రిసా జోచి సాచి దా అస్సె.

5 అమ్ సంగితి †జెతికయ్ లోకుమ్ ఏలుప కెరుక దూతల్చి అత్తి దేముడు సార్ప కెర దెయె నాయ్. 6 కేనె గె రెగిడ్లి ఇసి సాచి అస్సె. ఇసి మెలిసి;

‡“మాన్యుక తుయి ఉచరన్క జో కిచ్చొ విలువసా? నెంజిలె, మాన్యు జా జెర్మున్ అయ్లోసాక కిచ్చొక తుయి విలువ దెకితసి?

7 దూతల్చి కంట జోక ఇదిలి దాక్ తతి రితి తుయి జర్గు కెర్లది,

గని అప్పె జోక గవురుమ్ కెర అదికారుమ్ దా, జోక ఏలుప కెరవ అస్సిసి.

8 జోచి చాటు సుదితి రితి ఎత్తి జోచి అత్తి తుయి సార్ప కెర దా అస్సిసి”

మెన రెగ్ల అస్సె. జలె, దేముడు ఎత్తి జోచి అత్తి సార్ప కెర దా అస్సెచి రిసా జో ఏలుప నే కెర్లిసి కిచ్చొ కి నాయ్. ఎత్తి జోచి అత్తి తతిన్చి రుజ్జు అప్పెచి మట్టుక అమ్క సరిగా డీసె నాయ్. 9 గని ఇన్నె ‘మాన్యు జా జెర్మున్ అయ్లోసా’ మెన యేసుకయ్ సంగితసుమ్. యేసుకయ్ దెకితసుమ్. జో గడియయ్ దూతల్చి కంట దాకు జలె, గని దేముడు అబ్బొన్చి దయచి రిసా ఎత్తి మాన్యుచి నావ్ తెన్ అమ్చి సిచ్చు వయంతి రిసా జో బాదల్ సేడ మొర్లిన్చి రిసా జో అప్పె

* 2:2 2:2 నిర్గమకాండుమ 20 అద్యయిమ్, 31:18 చి ద్వితియోపదేశ కాండుము 5:6 దెక. † 2:5 2:5 యెసయా 65:17, 66:22, లూకా 21:33, డీసయ్లిసి 5:10, 21:1, తిమోతిక రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తము 2:12. ‡ 2:6 2:6 కీర్తనలు 8:4-6. § 2:10 2:10 18చూ కోడు దెక. * 2:12 2:12 కీర్తనలు 22:22. † 2:13 2:13 యెసయా 8:17. ‡ 2:13 2:13 యెసయా 8:18. § 2:16 2:16 గలతియూల్ 3:6-9, చి రోమియూల్ 4 అద్యయిమ్ దెక. ‘అత్మక అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె జెర్మిలన్’ మెలె, అబ్రాహామ్చి రితి నముకుమ్ తిలన్.

ఎత్తి అదికారుమ్ గవురుమ్ జా కిరిటుమ్ గలన ఏలుప కెర్లయ్.

10 కిచ్చొక ఇసి జర్గు జలి మెలె, ఒగ్గర్జిన్ మాన్యుల్క జోచి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె గవురుమ్తె బెదవంతి రిసా మాన్యుల్క రచ్చన దొర్కు కెర్లొసా కీబాదల్ ఓర్పువ జతి వాటుయి జీన సరి జలె రచ్చించుప కెర్లొసా పూర్తి జంక ఎత్తిక ఆదారుమ్ తిలె, ఎత్తి ఏలుప కెర్లొ దేముడు జర్గు కెర్లిసి చెంగిలి, పూర్తి బెదితయ్. 11 నిజుమి, సుద్ది కెర్లొ యేసుక చి జో యేసు సుద్ది కెర్తనక ఎక్కి మొదొల్; దేముడు అబ్బొసి. జాకయ్, జోవయింక ‘అంచ బావుడ్లు’ మెనుక యేసుక లాజ్ నాయ్.

12 * “అంచ బావుడ్లుతె తుచి నావ్ తుచి గవురుమ్ సూనయిందె,

సంగుమ్చి నెడమె తుచి గవురుమ్ గాయిందె” మెలి కోడుతె, అన్నె,

13 † “జోచి ఉప్పిరి అంచి నముకుమ్ తియిదె” చి అన్నె,

‡ “ఇన్నె అవ్ అస్సి, చి దేముడు అంక దిల జోచ బోదల్ అంచి తెన్ అస్సి”

మెన యేసు సంగిల్ రితి రెగిడ్లి కోడుతె ఇసి ఒప్పల్లొ.

14 జలె, ఎక్కి ఆగ్, ఎక్కి లోయి బోదల్ ఎత్తిక తయెదె చి రిసా, సొంత కి ఈంజయ్ అమ్ మాన్యుల్చి ఆగుతె, ఈంజయి లోయితె జో యేసు మాన్యు జా జెర్మున్ జా బెదిలన్. కిచ్చొక మెలె, మాన్యు సేడ్డి మొర్లు జో సేడ జీన, మొర్లుచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలె సయ్తాన్చి ఉప్పిరి జీనుక మెనయ్ అమ్చి ఆగు అమ్చి లోయి జో దెరన్లన్.

15 జోవయించి ఒండి జీవితముక మొర్లుచి ఉప్పిరిచి బయిమ్క దెర్లు సేడ్ల ఎత్తిజిన్క విడ్డల్ కెరుక మెనయ్ దస్సి జా జీనుక ఒప్పన, దస్సి జా జీన్లన్.

16 కీసి మెలె, ఈంజ ఎత్తి కక్కయ్ రచ్చించుప కెరుక మెలె, దూతల్క రచ్చించుప కెరుక నాయ్ గని కీఅబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె జెర్మిలనక ‘రచ్చించుప జతు’ మెనయ్. 17 జాకయ్, దేముడుచి సేవ కెర్లొ కన్కారుమ్ దెకితో నిదానుమ్చొ పూజరి జా, ప్రెజల్చ పాపల్ వుంచ దా జోవయింక దేముడు తెన్ అన్నె బెదయ్తి రితిచి అర్పితుమ్ జతి రిసాయి, ఎత్తి రగల్క ఎత్తి బాదల్తె ప్రెజల్ జల జోవయించ బావుడ్లుచి రితి జో జంక తిలి. జో మాన్యుల్చి రితి జా జోవయింక జెత రగల్ బాదల్ జో ఓర్పువ జలెకయ్ జో చెంగిలొ పూజరి జా కన్కారుమ్ దెకెదె మెనయ్. 18 దస్సి, జో సొంత బాదల్ సేడ పరిచ్చు జా జీన్లి రిసా, జేవ్ బాదల్ సేడ పరిచ్చు జత అన్నె మాన్యుల్క జో తోడు తంక తెరె.

17 జాకయ్, దేముడుచి సేవ కెర్లొ కన్కారుమ్ దెకితో నిదానుమ్చొ పూజరి జా, ప్రెజల్చ పాపల్ వుంచ దా జోవయింక దేముడు తెన్ అన్నె బెదయ్తి రితిచి అర్పితుమ్ జతి రిసాయి, ఎత్తి రగల్క ఎత్తి బాదల్తె ప్రెజల్ జల జోవయించ బావుడ్లుచి రితి జో జంక తిలి. జో మాన్యుల్చి రితి జా జోవయింక జెత రగల్ బాదల్ జో ఓర్పువ జలెకయ్ జో చెంగిలొ పూజరి జా కన్కారుమ్ దెకెదె మెనయ్. 18 దస్సి, జో సొంత బాదల్ సేడ పరిచ్చు జా జీన్లి రిసా, జేవ్ బాదల్ సేడ పరిచ్చు జత అన్నె మాన్యుల్క జో తోడు తంక తెరె.

* 2:2 2:2 నిర్గమకాండుమ 20 అద్యయిమ్, 31:18 చి ద్వితియోపదేశ కాండుము 5:6 దెక. † 2:5 2:5 యెసయా 65:17, 66:22, లూకా 21:33, డీసయ్లిసి 5:10, 21:1, తిమోతిక రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తము 2:12. ‡ 2:6 2:6 కీర్తనలు 8:4-6. § 2:10 2:10 18చూ కోడు దెక. * 2:12 2:12 కీర్తనలు 22:22. † 2:13 2:13 యెసయా 8:17. ‡ 2:13 2:13 యెసయా 8:18. § 2:16 2:16 గలతియూల్ 3:6-9, చి రోమియూల్ 4 అద్యయిమ్ దెక. ‘అత్మక అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె జెర్మిలన్’ మెలె, అబ్రాహామ్చి రితి నముకుమ్ తిలన్.

3

మోసే కంట దేముడుచొ పుత్తుసి వెల్లో

1 జాకయ్, ప్రబుచి సుద్ది జా జోచయ్ జల ఓ బావుడ్లు, పరలోకుమతె బెదుక తుమ్ నిసాన జా జో బుకార్లన, దేముడుచొ బారికి జలో, చి జోచొ ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జలో మెన యేసుచి రిసా అమ్ ఒప్పన అస్సుమ్. జలె, జోచి రిసా ఉచరుమ. 2 దేముడుచి గేర్ జల యూదుల్తె తా మోసే కిసి జో దేముడుచి కామ్ నిదానుమ్ కెర్తె తిలో గే, దస్సి ఈంజ బారికి జతి రితి కామ్ ఎత్కిక వెల్లో పూజరి కెర్తి రితి, కామ్క నిసాన్లో దేముడుక యేసుయి నిదానుమ్ తిలన్. 3 గని గేరుచి కంట అన్నె గేర్ బందిలోసాక కిసి ఒగ్గర్ విలువ తయెదె గే, దస్సి, దేముడుచి గేర్చతె తిలో మోసేచి కంట యేసుయి జా గేర్ బందితోసా జా తా, అన్నె ఒగ్గర్ గవురుమ్క విలువ జతయ్. 4 ఎత్కి గేరు, కచి అత్తి గే బందిలిసి, గని ఎత్కి బందితోసా దేముడుయి. 5 జలె, దేముడు పడ్డొక సంగిత కొడొచి రిసా సాచి గుర్తు సంగితి రిసా, జో దేముడుచి గేర్ ఎత్కితె మోసే నిదానుమ్చొ సేవ కెర్తొసా జలో. 6 గని క్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె జా కెర, జో పుత్తుసి జలి రిసా, దేముడుచి గేరు నిదానుమ్ ఏలువ కెర్తె తిలన్. ఆకర్ ఎద జోచి ఉప్పిర్చి అమ్చి డిట్టుమ్ దెరన్లె, జో రచ్చన దా అమ్క పరలోకుమతె బెదయ్లిన్చి అమ్చి దయిరిమ్, ఆస అమ్ దెరన్లె, జోచి గెర్చయ్ ఆము జా అస్సుమ్.

యేసు దెతి విస్త్రాంతి రచ్చన తుమ్ పిట్టవన నాయ్

7 "జాకయ్, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సంగిలి రితి; *జేవ్ అగ్గెచ ప్రెజల్చి పెట్టి బేడు బందిల్ రితి జా, జోచి కోడు నే సూన్లి రితి జల. తూమ్, జలె, ఆజి జోచి అవాడ్ తుమ్ సూన్లె, దస్సి నే జతి రితి, జాగర్త దెకన. 8 పూర్లుమ్, †జోచి కోడు సూనుక నెన జా బయిలు దేసిమి బుల్తె తిలి పొది ప్రెజల్ జోక పరిచ్చ కెర్తి రితి, రాడ్ జీవు జతె తిల. 9 జో దేముడు సంగిలి రితి; అంచి ఉప్పిరి అన్మానుమ్ జా పరిచ్చ కెర్తి రితి జా జేవ్ జా దొన్ని విస్సా వెర్పుల్ అంచ కమె దెకిలెకి కిసి జల గే, తుమ్ దస్సి జా నాయ్.

* 3:7 3:7 కీర్తనలు 95:7-11. † 3:8 3:8 నిర్గమకాండుమ్ 13-40 అద్యయల్, లేవీయకాండుమ్, సంక్యాకాండుము, ద్విత్తియోపదేశ కాండుము. ముక్కిమ్క నిర్గమకాండుమ్ 32 అద్యయమ్, చి సంక్యాకాండుము 14 అద్యయమ్ దెక. ‡ 3:11 3:11 తెదొడచి జో దెంక ఉచర తిలి విస్త్రాంతి కిచ్చొ మెలె, కనాను దేసిమ్ జోవయింబి తా గెతి రితి దెతిసి. జా దేసిమ్ అప్పా పరలోకుమచి విస్త్రాంతి పరలోకుమచి విస్త్రాంతియ్, టాలి జయెదె. § 3:15 3:15 కీర్తనలు 95:7-8. * 3:17 3:17 నిర్గమకాండుమ్ 32 అద్యయమ్, సంక్యాకాండుము 14, ముక్కిమ్క 14:27-30. * 4:1 4:1 పూర్లుమ్చ యూదుల్క జలె, తెదొడచి ప్రమానుమ్క చెంగిలి ఈంజయ్ లోకుమచి కనాను దేసిమి జేవ్ గెచ్చుక అవకానుమ్ తిలి, గని పిట్టవన్ల. అమ్క, జలె, అప్పాచి అవకానుమ్ కిచ్చొ మెలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సేతుమ్తె బెదితిసి చి పరలోకుమతె గెతిసి.

10 జేవ్ దస్సి అన్మానుమ్ జతికయ్, జా ఉగుమ్చచి రిసా ఆవ్ కోపుమ్ జా, జోవయింబి పెట్టి, కెయెక తెయెక అంచి వాటు ముల పిట గెత్తి. అంచి ఇస్టుమ్ నేన్లి రితి ఇండితతి మెలయ్, చి

11 'అంచి ‡నుక్కుమ్తె జేవ్ కెయెక బెదుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్' మెన ఒట్టు గలన అంచి కోపుమ్క ఒప్పన్లయ్" మెన, సంగితయ్.

12 జలె, బావుడ్లు, జీవ్ తిలో జీవ్ దెతో దేముడుక తుమ్ దూరి నే జతి రితి, తుమ్తె కిచ్చొ పెట్టి గర్చి జోచి ఉప్పిర్ అన్మానుమ్చి ఆత్మ నే తతి రితి, తుమ్ జాగర్త దెకన. 13 గని 'ఆజి' మెన ఈంజ కాలుమ్క కెత్తి పొదుల్ సేనతయ్ గే, రోజాక తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జాగర్త సంగ, దయిరిమ్ సంగ; పాపుమ్చి మోసిమ్క తుమ్తె కో దెర్పు నే సేడ్డి రితి, తుమ్చి పెట్టి బేడు నే బందితి రితి, 14 అమ్ నంపజలి మొదొల్ తెంతొ చి జోవయింబి రిసాచి దయిరిమ్ అమ్ ఆకర్ ఎద దెరన్లెకయ్ క్రీస్తు తెన్ వాట నజన తమ్దె.

15 § "ఆజి, జోచి అవాడ్ తుమ్ సూన్లె, జోచి కోడు నెసిల జేవ్ అగ్గెచ ప్రెజల్చి రితి జా నాయ్. తుమ్చి పెట్టి జోచి రితి బేడు నే బందిత్ రితి జాగర్త దెకన్." మెన రెగిడ్డిసి తుమ్ పచ్చ నాయ్. 16 జలె, జేవ్ సూన నెసిలన కొన్న మెలె, మోసే పూర్లుమ్చొచి తెడి ఐగుప్తు దేసిమ్ తెంతొ, జేవ్ గొతిమాన్పుల్ జలిన్ తెంతొ, బార్ జా ముల విడ్డల్ జల అమ్చ యూదుల్ ఎత్కిజిని. 17 అన్నె, జేవ్ దొన్ని విస్సా వెర్పుల్ పూర్తి కచి రిసా దేముడు కోపుమ్ జలో మెలె, *పాపుమ్ కెర్లనచి రిసా జా బయిలు దేసిమి జేవ్ మొర్తి రితి జో దేముడు సిచ్చ దిలన్. 18 పడ్డొ, జోచి సుక్కుమ్తె నే బెదుక మెన కచి రిసా జో ఒట్టు గలన్లొ మెలె, జోచి కోడు నే కెర్లనచి రిసాయి గెద?. 19 జాకయ్ కిచ్చొ అమ్క జానుక జతయ్ మెలె, జోవయింబి అన్మానుమ్చి రిసా జా సుక్కుమ్తె జేవ్ బెదుక వాటు నే దిలో.

4

ప్రబుచయ్ జల మాన్పుల్క దొర్కు జతి విస్త్రాంతి

1 జలె, జో ప్రమానుమ్ సంగిలి రితి, జోచి *సుక్కుమ్తె బెదితి వాట్ తతె ఎద, తుమ్తె కో జా సుక్కుమ్తె పాచ్చుక నే పిట్టవన్తి రితి జిమ. 2 కిచ్చొక మెలె, పూర్లుమ్చ మాన్పుల్కయ్ కెయెక కి తత్తిసి సుక్కుమ్చి అవకానుమ్చి

రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ దొర్కు జలి. దస్సి, అమ్క కి సుక్కుమ్చి అవ్కాసుమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ దొర్కు జా అస్సె. గని జేవ్ నూన్లి జా కోడు జోవయింక కామ్క నెంజిలి. కిచ్చొక మెలె, నిజుమ్కయ్ సూన్లసచి పెట్టిచి రితిచి నముకుమ్ తిల తెన్ బెదిత్ నాయ్. జాకయ్ సూన్లి కొడొ జోవయింక కామ్క నెంజిల్ రితి జలి. 3 అమ్ యేసుక్రీస్తు ప్రబుక నంపజలస, మాత్త్రుమ్, జా సుక్కుమ్తె బెదితసుమ్. జేవ్ పూర్గుమ్చచి పాపుమ్చి రిసా దేముడు సంగిలి తీర్పు అగ్గె రెగిడ్లయ్.†

‡“అంచి సుక్కుమ్తె జేవ్ కెయ్క బెదుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్, మెన

ఒట్టు గలన అంచి కోపుమ్క ఒప్పన్లయ్” మెన రెగిడ్లి కోడు. జో దేముడు, మాత్త్రుమ్, లోకుమ్ జెర్మయ్లి పొది జో సొంత జోచయ్ కమొ కేడవన జో తెదొడి సెలవ్ కడన తిలె కి, జోవయింక దస్సి మెన ఒప్పన్లన్. 4 ‘సెలవ్ కడన్లన్’ మెన సంగిలె, కిసావ్వు పొదుల్ ఆగాసుమ్, బూలోకుమ్, లోకుమ్తె తిలిసి ఎత్తి జెర్మయ్లి పడ్డె, అన్నెక్ దీసి *‘సెలవ్ కడన్లి దీసి’ మెనయ్ జోచి జా సెలవ్ కడన్లి దీసిచి రిసా కేనె గే కిచ్చొ సంగ అస్సె మెలె,

†“అంచ కమొ సొవ్వు పొదుల్ కెర కేడవ, అన్నెక్ దీసి సెలవ్ కడన్లయ్” మెన సంగ అస్సె. 5 జేవ్ పూర్గుల్, జలె, అమ్ అగ్గె రెగిడ్లి రితి:

‡“అంచి సుక్కుమ్తె జేవ్ కెయ్క బెదుక ఆవ్ ఒప్పి నాయ్” మెన జోవయించి రిసా జో సంగ అస్సె.

6 జలె, అన్నె సగుమ్జిన్ దేముడుచి సుక్కుమ్తె బెదుక జలన బెదుక నేతయ్. జా ఏక్, పడ్డె అన్నెక్ కిచ్చొ మెలె, జా సుక్కుమ్చి రిసాచి సుబుమ్ కబుర్ అగ్గె సూన్లన జో దేముడుచి కోడు కెరుక నెసిలి రిసా జోచి జా సుక్కుమ్తె బెదితి నాయ్. 7 అన్నెక్ దీసి మెలి కోడు జో నిసాన, జోచి సుక్కుమ్తె బెదుక అమ్క అన్నెక్ అవ్కాసుమ్ దా కెర, ఈంజ అవ్కాసుమ్క ‘ఆజి’ మెన, అమ్ అగ్గె రెగిడ్లిన్తె సంగిల్ రితి,

§“ఆజి జోచి అవాడ్ తుమ్ నూన్లె, తుమ్చి పెట్టి బేడు నే బందిత్ రితి తుమ్ జాగర్త దెకన”

మెన్తయ్. 8 మెలె, దేముడు సంగిలి కనాను దేసిమి జేవ్ పాచ పసితి రితి యెహోసువ కడ నిలన్, గని జా తెన్ జా కోడు పూర్తి నెరవెర్చువ జతి జలె, అన్నెక్ దీసిచి

† 4:3 4:3 3:11 దెక ‡ 4:3 4:3 కీర్తనలు 95:11. § 4:4 4:4 ఆదికాండుమ్ 1 అద్యయమ్. * 4:4 4:4 ఆదికాండుమ్ 2:1-3. † 4:4 4:4 ఆదికాండుమ్ 2:2. ‡ 4:5 4:5 కీర్తనలు 95:11. § 4:7 4:7 3:7-8 దెక. * 4:12 4:12 డీనయ్లిసి 1:16. † 4:14 4:14 మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి దేముడుచి గుడితె జర్గు జతిసి ఉచర్లె, యూదుల్క ఎక్కిలోయి యెరూసలేమ్చి జోవయించి ఎక్కి దేముడుచి గుడితె తెడిక తెడిచి గదితె గెచ్చు అర్చితుమ్ దెంక జయెదె. వెర్సెక్ ఎక్కి నుట్టు జా గదిక అడ్డు కెర్తి తెరక జిన ఒత్త పెన జా కామ్ కెరెదె. జొయ్యి మాన్సుక ‘ఎత్తిక వెల్లో పూజరి’ మెనుల. ఎబ్రియూల్ 9:1-7 దెక. ఈంజయ్ లోకుమ్చి దేముడుచి గుడితె జర్గు జతిసి, జలె, యేసు పరలోకుమ్తె జర్గు కెర్తెన్క టాలి జతయ్.

రిసా ‘తెదొడకయ్ సుక్కుమ్ దొర్కు కెరిందె’ మెన దేముడు సంగితో నాయ్, సంగుక జతి నాయ్. 9 జాకయ్, దేముడుచి సెలవ్ కడన్లి దీసితె బెదితి వాటు మాన్సుల్క అప్పిక దొర్కు జతయ్. 10 మెలె, దేముడు జోచి కామ్ కేడవ కీసి సెలవ్ కడన్లొ గే, దస్సి జో దెతి సుక్కుమ్తె కో బెదెదె గే, జో మాన్సుకి జోచి కామ్ కెర కేడవ సెలవ్ కడనెదె. 11 జాకయ్, జా సుక్కుమ్తె ఆమ్ కి బెదితి రితి నిదానుమ్ కెరుమ; జేవ్ పూర్గుల్చి రితి జోచి కోడు నెస అమ్తె కో దస్సి పాపుమ్తె నే సేడ్డి రితి. 12 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి కోడు దొన్ని పక్కలె వాండి తిలి ఎత్తి కత్తిచి కంట *లగున్ అస్సె, చి జా కోడు జివ్వి తా కామ్ కెర కెరయ్ మాన్సుచి ఆత్మ చి జివు అత్తు జతిన్తె, అత్తుల్ చి ఆడుచి ములువ బెదితిన్తె బెర, మాన్సుల్చి పెట్టిచ ఉద్దెసుమ్లు పరిచ్చు కెర, జోవయింక ‘చెంగిల్ అస్తి’ గే నాయ్ గే మెన తీర్పు కెర్తయ్. 13 అన్నె, జెర్మయ్లిన్ ఎత్తి కి జోచి మొక్కె లుంకుక నెత్తె, గని అమ్క పరిచ్చు కెర్తొసాచి మొక్కె ఎత్తి డుమ్డి తా ఎదార్దుమ్ డీస్తయ్; అమ్చ ఉద్దెసుమ్లు కి ఆకర్కయ్ జోచి మొక్కె అమ్ ఎత్తిజిన్ సాచి నజనుక తయెదె.

యేసు అమ్చి రిసా ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా అస్సె

14 జలె, యేసు దేముడుచొ సొంత పుత్తుసి జా తా, పరలోకుమ్తె తెడిక తెడి దేముడు అబ్బొన్తెయి పెన గెచ్చు తా, అమ్చి రిసాచొ వెల్లో †ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జా అస్సెచి రిసా, జోచి రిసా అమ్ ఒప్పన్తెసి డిట్టుమ్ పొసనుమ. 15 కిచ్చొక మెలె, అమ్చొ ఎత్తిక వెల్లో పూజరి జతో జో యేసు అమ్చి సెక్తి నెంజిలిసి నేన్లొసా అమ్చి సెక్తి నెంజిలిన్చి ఉప్పిర్చి కన్యారుమ్ నేన్లొసా నెంజె, గని అమ్చ బాదల్ ఎత్తి జొయ్యి కి సేడ, అమ్చి రితి పరిచ్చు జా అస్సె. గని జో పాపుమ్ నే కెర్తె జిన అస్సె. 16 జలె, కామ్క జెతికయ్ సమయుమ్క జోచి తోడు తతి రితి జో అమ్క కన్యారుమ్ దెకితి వరుమ్ అమ్ నజనుక, జోచి దయ అమ్ చజనుక మెన, దయిరిమ్ తెన్ జోచి దయ దెతి సిజాసనుమ్క పాసి జెము.

5

1 మాన్సుల్ తెంతో దేముడు నిసాన ఎత్తి ఎత్తిక వెల్లో పూజరిచి కామ్ కిచ్చొ మెలె, ‘మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెన్ను’ మెనయ్ దేముడుచి మొక్కె జేవ్ మాన్సుల్చి నావ్ తెన్ బలివొ దెంక అస్సె. 2 జో పూజరి కి మాములుమ్ మాన్సు జా సొంత సెక్తి నెంజిలొసాచి రిసా నేన్లసక చి తప్పు జలసక మెత్తన దెకెదె. 3 జోవయించి సొంత సెక్తి నెంజిలిన్చి రిసా,

† 4:3 4:3 3:11 దెక ‡ 4:3 4:3 కీర్తనలు 95:11. § 4:4 4:4 ఆదికాండుమ్ 1 అద్యయమ్. * 4:4 4:4 ఆదికాండుమ్ 2:1-3. † 4:4 4:4 ఆదికాండుమ్ 2:2. ‡ 4:5 4:5 కీర్తనలు 95:11. § 4:7 4:7 3:7-8 దెక. * 4:12 4:12 డీనయ్లిసి 1:16. † 4:14 4:14 మాములుమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్చి దేముడుచి గుడితె జర్గు జతిసి ఉచర్లె, యూదుల్క ఎక్కిలోయి యెరూసలేమ్చి జోవయించి ఎక్కి దేముడుచి గుడితె తెడిక తెడిచి గదితె గెచ్చు అర్చితుమ్ దెంక జయెదె. వెర్సెక్ ఎక్కి నుట్టు జా గదిక అడ్డు కెర్తి తెరక జిన ఒత్త పెన జా కామ్ కెరెదె. జొయ్యి మాన్సుక ‘ఎత్తిక వెల్లో పూజరి’ మెనుల. ఎబ్రియూల్ 9:1-7 దెక. ఈంజయ్ లోకుమ్చి దేముడుచి గుడితె జర్గు జతిసి, జలె, యేసు పరలోకుమ్తె జర్గు కెర్తెన్క టాలి జతయ్.

ఎక్కి అన్నె మాన్సుల్చ పాపల్చి రిసా నాయ్, గని సొంత పాపల్చి రిసా కి జో బలివో దెంక అస్సె. ⁴ అన్నె, ఎత్కిక వెల్లో పూజరి ఎక్కిలో జతిసి జో మాన్సుచి సొంత ఇస్టుమ్క జర్గు జతిస్ నెంజె. 'ఆవ్ పూజరి' మెన జో మాన్సు సొంత ఇస్టుమ్క టీవ్క నాయ్. దేముడు సొంత నిసాన జో ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జంక జోక అదికారుమ్ తయెదె. దేముడు టీవ్కెయ్, యూదుల్చో పూర్ముచో తొలితొచో ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జలో అహరోనుక కీసి దేముడు బుకార్లో గే, దస్సి, జో దేముడు సొంత జో మాన్సుక బుకారుక.

⁵ దస్సి కి క్రీస్తు ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జతిసి సొంత ఇస్టుమ్క గవురుమ్ కెరన్లిసి నెంజె, గని జోచి రిసా:

*"తుయి అంచో సొంత పుత్తు, ఆజి తుక పాయ అస్సి"

మెన సంగిలో దేముడు సొంత జోక నిసాన అదికారుమ్ దిలన్. ⁶ దేముడు అన్నెకెతె సంగ రెగ్గయలి రితి;

†"మెల్కీసెదెక్ కీసా పూజరి తిలో గే,

తుయి దసా పూజరి జా కెయ్కె తెయ్కె తా జా కామ్ కెర్తె" మెన జోచి రిసా రెగ్గ అస్సె.

⁷ యేసు మాన్సు జా జెర్మున్ జా ఈంజ లోకుమ్తె బుల్తె తిలి పొది, జలె, గట్టిజ కేకుల్ గల ఏడ ఏడ, జోక మొర్సు తెంతో పిట్టవుక సెక్కి తిలో దేముడుక ప్రార్లనల్ కెర్తె తిలన్, చి దేముడు అబ్బోస్క జో బిలోసాచి రిసా, జో దేముడు అబ్బోసి జోచ ఆనల్ సూన్తె తిలన్. ⁸ జలె, జో జోచో పుత్తున్ జలెకి, దేముడుచి కోడు పూర్తి నిదానుమ్ కెర్తె కీసి తయెదె గే, కిచ్చో సైమల్ దుకుమ్ నొప్పుల్ జంక జయెదె గే, జోయ్యి దస్సి పూర్తి ఓర్పుప జా అజ్జయ్ జలో, చి జో జేవ్ బాదల్ ఓర్పుప జలిన్ తెన్ జో దేముడు అబ్బోస్చి కోడు పూర్తి కెర్లిన్చి రుజ్జు అయ్లి. ⁹ అన్నె, జేవ్ బాదల్ సేడ ఓర్పుప జలిన్తె జోచి సెక్కి జోచి సత్తిమ్ పూర్తి రుజ్జు జతికయ్, పరలోకుమ్తె బెద కెయ్కె తెయ్కె తతి రచ్చన జోచి కోడు సూన కెర్తె ఎత్కి మాన్సుకయ్ జోయ్యి దొర్కు కెర్లన్. ¹⁰ కీసి మెలె, 'మెల్కీసెదెక్చో రితో జో జంక' మెన దేముడు జోక 'ఎత్కిక వెల్లో పూజరి' మెనయ్ నావ్ తిలి.

ఆత్మక నే వడ్డితె నేన్ల బాలబోదల్ రిత తా

¹¹ ఈంజ ఎత్కిచి రిసా అమ్ ఒగ్గర్ సంగుక జతి, గని తుమ్చ కంగ్గల్ బోయ్ర జల రిత జలి రిసా జా అర్దుమ్ సంగుక అల్లర్ జతనుమ్. ¹² కిచ్చోక మెలె, తుమ్ ఎదిలి ఎద అన్నె మాన్సుల్క సికడ్డన జంక జతి, గని దేముడుచి కోడుతె ముక్కిమ్ తిలిసి ఎత్కి మొదోల్ తెంతో తుమ్క సికడుక అవ్సురుమ్ జలి. తుమ్క అప్పెక కి దూదు అవ్సురుమ్,

మాములుమ్ అన్నిమ్ కతి రితి తుమ్ వడ్డుక నేతయ్. ¹³ కో రితి దూదుక జితయ్ గే, బాలబోదల్ రితో తా, సత్తిమ్చి రిసాచి బోదన అర్దుమ్ కెరనుక నెత్తె, సత్తిమ్ ఇండితిన్చి రిసాచి బోదన నెరవెర్పుప కెరుక నెత్తె. ¹⁴ గని మాములుమ్ సెక్కిచి అన్నిమ్ కక్క కవడుక జయెదె మెలె, కిచ్చో కిచ్చోక 'గర్చి' గే 'చెంగిల్చి' గే నిసితి రితి అలవాట్ కెరన సత్తిమ్ ఇండితి వాట్ సిక కెర అగ్గ ఇండితనకయ్.

6

ప్రబుక నంప కెర వడ్డో అన్నె ముల్లిన్చి రిసా

¹ జాకయ్, క్రీస్తుచి రిసా మొదోల్క ఇదిలిదిల్ సికితిన్తె నే టీవు తతె, ఆత్మతె వడ్డుమ. ఎక్కి మొదోల్ తెంతో చి ఇదిలి నముకుమ్తె తంక నాయ్. కీసచతె మెలె, కామ్క నెంజిత కమొక దుకుమ్ జా ముల దేముడుక నంపజంక దెర్లిసి, ² సుద్ది కెరంతి *దొవన్తిన్చి రిసాచి బోదన, బోడిలె చడితిన్చి రిసాచి బోదన, మొర్లన అన్నె జీవ్ జంక తిలిన్చి రిసాచి బోదన, ఆకర్ దిసిక చి వెల్లి పరిచ్చు చి జేవ్చ తీర్పుల్చి రిసాచి బోదన. ³ ఇసి దనచ ఎత్కి కి మొదోల్, చి ప్రబు సెలవ్ దిలె, ఎక్కి దనచక ఉచరుక ముల దా, ఆత్మతె వడ్డుమ్దె. ⁴ కిచ్చోక మెలె, కేన్ జవున్ మాన్సు తొలితొ నంపజా ప్రబుచి ఉజిడతె జా, పరలోకుమ్చి రచ్చన వరుమ్ చక దెక, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె వాట దొర్కు జలి, ⁵ దేముడుచి కోడుచి రుసి చక తా, జెతికయ్ ఉగుమ్చి సెక్కి చక తిలె, పట్టో జేవ్ పొరపాట్ జా క్రీస్తుక ములిలె, జోవయించి పాపుమ్చి రిసా జేవ్ దుకుమ్ జతి రితి జేవ్క చెంగిల్ వాట్తె అన్నె కడ ఆనుక నెంజె. కో నెత్తి. ⁶ కిచ్చోక మెలె, జేవ్ జోక ములిలిసి జేవ్ సొంత, దేముడుచి పుత్తుక అన్నె సిలువతె గల మార్చి రితి జతయ్, చి అన్నె మాన్సుల్ జోక నిస్కారుమ్ కెర జోకర్లి రితి జోచి నావ్ కడ్డి రితి జతయ్. ⁷ కీసి మెలె, జేవ్తె ఒగ్గర్ సుట్టు పెట్టి పాని కేన్ బుయి పియ తా, జా బుయ్యె పంటో పికడ్డనక చెంగిల్ కామ్క జెతికయ్ పంటో దిలె, దేముడు తెంతో జేవ్చి వాటచి వరుమ్ జా బుయి నజన్తయ్. ⁸ గని, జా బుయి రితయ్ కంట రూకుల్ గట్ట దిలె, కామ్క నెంజిలిసి, చి జాక సాపెనల్ దెంక జయెదె. ఆకర్క జేవ్క డయ గెలుకయ్ తయెదె.

దయిరిమ్ కొణొ సంగిలిసి

⁹ అమ్ ఇసి జాగర్ల సంగిలె కి, తుమ్చి రిసా, బావుడ్డు, కిచ్చో ఉచర్లనుమ్ మెలె, ఈంజ రచ్చనతె బెదిత అన్నె చెంగిలి వరల్ తుమ్క దొర్కు జవున్ మెన అమ్క దయిరిమ్. ¹⁰ కిచ్చోక మెలె, దేముడుచి రిసాచి తుమ్చి కామ్, అగ్గ కి అప్పె కి జోచయ్ జల మాన్సుల్క తుమ్ తోడు కెర, జోచి ఉప్పిర్చి తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్లిసి జో పచ్చె నాయ్

* 5:5 5:5 కీర్తనలు 2:7. † 5:6 5:6 కీర్తనలు 110.4, చి ఎబ్రియల్ 7:7 దెక. ‡ 5:6 5:6 జో మెల్కీసెదెక్ రానొ కి పూజరి కి జా తిలో. అదికాండుమ్ 14:18. జో యెరూసలేమ్తె విలుప కెర్తె తిలో, ఒగ్గర్ పూర్ము పొది, యూదుల్ ఒత్త నే బన జతె అగ్గె. క్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె బుల్తె తిలి పొది, యూదుల్చి దేముడుచి గుడి యెరూసలేమ్తె తిలి. 7:1-3 కి దెక. * 6:2 6:2 నెంజెల 'బాప్తిసుమ్ నజన్తిన్చి రిసాచి....'

మెన, దస్సి పొరపాట్ తీర్చుచో నెంజె మెన, అమ్క దయిరిమ్. 11 తుమ్చి రిసా అన్నె కిచ్చొ ఆస జా అన్సుమ్ మెలె 'జర్గు జయెదె' మెన తుమ్ నంపజలిసి పూర్తి నెరవెర్చువ జతి రితి తుమ్ ఎక్కి నిదానుమ్ ఎక్కి ఆస తంక. 12 తుమ్ దస్సి నిదానుమ్ తాఁ గెలె, బద్దుకుమ్ నే జతె, దేముడు ప్రమానుమ్ సంగిలిన్చి వాట జోవయించి నముకుమ్చి జోవయించి నిదానుమ్చి రిసా కలుగు జత అన్నె మాన్సుల్చి రితి తుమ్ ఇండితె, జయ్యి అమ్చి ఆస.

అబ్రాహామ్ నంపజా నిదానుమ్ తతికయ్ జెయిమ్ జలిన్

13 అబ్రాహామ్ పూర్గుమ్చొక దేముడు ప్రమానుమ్ సంగిలి పొది, జో దేముడు సొంతచి కంట కెయి కో వెల్లో తతి నాయ్ చి రిసా, అన్నె వెల్లో సుదొచి నావ్ దెర ఒట్టు గలుక అవ్కాసుమ్ నాయ్ చి రిసా, జోచి సొంతయ్ నావ్ తెన్ ఒట్టు గలన, 14 కిచ్చొ ప్రమానుమ్ సంగిలన్ మెలె,

† "తుక కచితుమ్ దీవెన దా జెయిమ్ కెర తుమ్చి సెకుమ్చ ఒగ్గర్జిన్ జతి రితి జర్గు కెరిందె"

15 దస్సికయ్, అబ్రాహామ్ నిదానుమ్ తా ఎత్కి ఓర్చువ జతికయ్, జా ప్రమానుమ్ తిలిసి జోక దొర్చు జలి.

16 మాన్సుల్, జోవయించి కంట కేన్ జవున్ వెల్లో సుదొచి నావ్ దెర ఒట్టు గల్తతి, చి జోవయించ తగుల్ ఎత్కితె ఒట్టు గలితె, 'నిజుమ్' మెంతతి. 17 దస్సి జో సంగిలి ప్రమానుమ్తె వాట నజన్తనక జోచి కోడు పిట్టె నాయ్ మెన, జోచి ప్రమానుమ్చి నత్తిమ్చి రుజ్జు దెకవుక మెన, జో ప్రమానుమ్ కెర్లిన్క 'నిజుమ్ జర్గు జయెదె' మెలి గుర్తుక దేముడు ఒట్టు గలన్లన్. 18 దస్సి, దొన్ని నే పిట్ట కమొచి రిసా, మెలె ప్రమానుమ్చి రిసా కి జో ఒట్టు గలన్లన్చి రిసా కి, జో దేముడు అబద్దుమ్ జంక నెత్తెచి రిసా, అమ్ పరలోకుమ్తె పాచితి వరుమ్చి ప్రమానుమ్చి ఉప్పిర్చి దయిరిమ్, అమ్ డిట్టుమ్ దెరన్తి రితి, అమ్ జోచి రచ్చనతె నిగ అయ్లన దయిరిమ్ తంక జయెదె. 19 కేన్ జవున్ దొన్ని, జలె, వేరతె నే గెతి రితి లంగరు కిసి జాక డిట్టుమ్ టీవడెదె గే, దస్సి, పరలోకుమ్తె జో అమ్క పావడ్డి వరుమ్చి ఈంజ అమ్చి దయిరిమ్ అమ్చి ఆత్మక అమ్క డిట్టుమ్ టీవడ్డయ్. అమ్క జో దిలి ఈంజ వరుమ్, జలె, అమ్క అడ్డు తిలి తెర ఒత్తల్తో అమ్ జీన తెడిక తెడిచి గదితె పెసితి రితి, పరలోకుమ్తెయి పావడ జీనయ్తయ్.

20 ఒత్త జా †తెర ఒత్తల్తో మెలి కోడు యేసు అమ్చి నావ్ తెన్, అమ్క రచ్చన దొర్చు కెర్లి రిసాయి పురెతో నిగ గెచ్చు పావ అస్సె గెద, చి రానొ జలో మెల్కిసెదెక్చొ రితో ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జో జా, కెయ్క తెయ్క అమ్క దేముడు అబ్బొన్చి మొక్కె తోడు తయెదె.

7

మెల్కిసెదెకు కెయ్క తెయ్క పూజరి

1 ఈంజో మెల్కిసెదెకు, జలె, ఒగ్గర్ పూర్గుమ్ పొది సాలేమ్క రానొ జలోసా, ఎత్కిచి ఉప్పిరి వెల్లో జలో దేముడుచి సేవ కెర్తో పూజరి జలోసా, జలె. రానల్క జీన మార్లిన్ తెంతో *అబ్రాహామ్ పూర్గుమ్చొ బుల జెతె తిలి పొది, జో మెల్కిసెదెక్ జోవయింక దస్సుల్ జా జోక చెంగిల్ వరుమ్ దిలన్. 2 వరుమ్ దెతికయ్, జో మెల్కిసెదెక్క మరియాద కెర్లి రితి అబ్రాహామ్ జోక కలుగు జలిసి ఎత్కితె దెస్సు వాటల్క ఏక్ వాట దిలన్. జో మెల్కిసెదెక్, జలె, ముక్కిమ్క జోచి నావ్చి అర్దుమ్ తిలి రితి †పున్నిమ్క రానొ జలోసా, పడ్డొ సాలేమ్ పట్టుమ్క కి జో రానొ. ‡సాలేమ్క జో రానొ జయెదె మెలె, సొంతిక సేంతుమ్క జో రానొ జయెదె. 3 జోవయింక కేన్ అబ్బొన్ అయ్యున్ పాయితి నాయ్, జో కేన్ సెకుమ్చొ నెంజె, చి జోచి జీవితమ్క 'మొదొల్ జలి' జవున్ 'కేడ గెలి' జవున్ మెనుక నెంజె. దనచ జోక నాయ్, చి దేముడుచొ పుత్తున్ రితో జా, కెయ్క తెయ్క జోచొ పూజరి జా తత్తయ్.

4 జో మెల్కిసెదెక్ కెర్లి వెల్లో సుదొ జయెదె గే, అప్పె ఆవ్ రెగిడ్డ కొడెతె తుమ్ అర్దుమ్ కెరన. అమ్చొ పూర్గుమ్చొ జలో అబ్రాహామ్ కి జోక కలుగు జలిసి ఎత్కితె దెస్సు వాటల్క ఏక్ వాట దా గెలన్. జో దస్సి కెర్లిన్ తెన్ మెల్కిసెదెక్క 'ఒగ్గర్ వెల్లో' మెన ముక్కిమ్చొ అమ్చొ పూర్గుమ్చొ అబ్రాహామ్ ఒప్పున్లన్ మెన రుజ్జు జతయ్. 5 అపారోసుచి తెడి పైజల్ ఎత్కిక కిలేచి పూర్గుమ్చొచి తెగచ మున్సుబొదల్ పూజర్లు జా, దేముడుచి కొడెతె రెగిడ్డి రితి, పైజల్ ఎత్కిక కలుగు జలిసిచి దెస్సు వాటల్తె ఏక్ వాట నజనుక దేముడుచి ఆగ్గు జా అస్సె. కత్తయ్ జేవ్ సంగుక మెలె, జోచ బావుడ్డు జల అబ్రాహామ్చి సెకుమ్చ అన్నె తెగల్చతె; జేవ్ కి అబ్రాహామ్చి సెకుమ్చ జలెకి.

6 పడ్డొ, కేన్ సెకుమ్ నెంజిలో ఈంజో మాన్సు జలో మెల్కిసెదెక్, మాత్రుమ్, అబ్రాహామ్చి అత్తి దెస్సు వాటల్తె

† 6:14 6:14 ఆదికాండుమ్ 22:17. ‡ 6:20 6:20 యూదుల్చి దేముడుచి గుడితె తెడిక తెడిచి గదితె ఎక్కి ఎత్కిక వెల్లో పూజరి గని అన్నె లోయి నే గెతి రితి తెర అడ్డు తయెదె. పరలోకుమ్తెచొ ఎత్కిక వెల్లో పూజరి, జలె, యేసుయి. జోయ్యి ఒత్త అడ్డు తిలిన్క జీన అస్సె, చి జోవయింక నంపజలనకయ్ కి జీనయ్తయ్. యేసు మొర్లిన్ తెన్ని యెరూసలేమ్తె యూదుల్చి దేముడుచి గుడితె తెర ఉప్పిర్ తెంతో ఎట్టో ఎద పూర్తి చిరి జా గండల్ జలి. దస్సి జర్గు జలిసి టాలి జా అమ్క కిచ్చొ రుజ్జు దెకయ్తయ్ మెలె, జో మొర్లిన్ తెన్ని అమ్క చి ఎత్కి అదికారుమ్ తిలి దేముడుక అడ్డు తిలి పాపుమ్ గెచ్చయ్లసి. మత్తయి 27:51, మార్కు 15:38, లూకా 23:45, ఎబ్రియూత్ 9:1-3, 10:19-20. * 7:1 7:1 ఆదికాండుమ్ 14:17-20. † 7:2 7:2 జోవయించి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'పున్నిమ్ అంచొ రానొ'. ‡ 7:2 7:2 'సాలేమ్' మెలి నావ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'సేంతుమ్' 'సాంతి'. § 7:5 7:5 నిర్గమాండుమ్ 32:25-29, 38:21.

ఏక్ వాట నజన్లొ. పడ్డొ, దేముడు ప్రమానల్ దిలో జో అబ్రాహామ్ క మెల్కీసెదెకు చెంగిల్ వరుమ్ దిలన్. 7 దాకు సుదొక వెల్లో సుదొ దీవెన కెరెదె మెన ఎత్కిజన్ జాన వేర సంగితి నాయ్.

8 పడ్డొ, ఈంజ లోకుమ్తె దెస్సు వాటల్తె ఏక్ వాట నజన్తన మొర్తయ్ మాన్సుల్ జవుల, గని పరలోకుమ్తె నజన్తోసా, జలె, జోవయింక 'జివ్వి అస్సె' మెన దేముడుచి కొడొతె పూర్తి రుజ్జు జా అస్సె.

9 పడ్డొ అన్నె కిచ్చొ మెనుక జయెదె మెలె, దెస్సు వాటల్తె ఏక్ వాట నజితె తిలో లేవీ పూర్లుమ్చొ, జోచి సెకుమ్తె జెర్మిల పడ్డొచ పూజర్లు తెన్ సొంత అబ్రాహామ్చి అత్తి మెల్కీసెదెక దెతి వాట దిలన్, దెతతి, మెనుక జయెదె.

10 కీసి మెలె, అబ్రాహామ్ తెన్ మెల్కీసెదెక దస్సుల్ జలి పొది, జో *లేవీ తెదొడి కి అబ్రాహామ్చి పెట్టి తిలన్ మెనుక జయెదె. అబ్రాహామ్చి సెకుమ్తె పడ్డొ జెర్మిలన్.

మెల్కీసెదెక జలో రితొ క్రిస్తు పూజరి

11 పడ్డొ, 'లేవీచి తెగతె జెర్మిలన పూజర్లు జేవ్ కెర్తి కమొతె మాన్సుల్చి పాపుమ్ జా వాట్ గెలి చి పున్మిమి పూర్తి జా అస్తి' మెనుక జతి జలె; జయ్యి ప్రమానుమ్చి తెడి ప్రజల్త ఆగ్గుల్ దొర్కు జలి, గెద; జలె, ఒత్త సుద్ది జతిసి పూర్తి జతిసి దొర్కు జతి జలె, అహారోనుచి రితి, మెలె, లేవీయుల్చి రితి ముల, 'మెల్కీసెదెకచొ రితొ పూజరి జంక' మెన కిచ్చొక యేసుక దేముడు టీవో కెలాన్? 12 వేర రగుమ్ పూజరి జతి రితి మార్పుప కెర్లె, వేర రగుమ్ ఆగ్గుల్ కి మార్పుప జెతయ్. 13 ఈంజేవ్ కొడొ కచి రిసా గే, జో అగ్గెచ పూజర్లు జెర్మిలి తెగచొ నెంజె. ఇన్నెచి తెగతెచ కోయి అగ్గె పూజర్లు జతి నాయ్. 14 మెలె, లేవీచి తెగతె నాయ్, గని యూదాచి తెగతెయి అమ్చొ యేసుప్రబు జెర్మిలన్ మెన ఎత్కిజన్ జాన్ల, చి ఈంజ తెగచి రిసా పూజర్లు జతి కేన్ కోడు కి అమ్క ఆగ్గుల్ దిలో మోసే పూర్లుమ్చొ సంగె నాయ్.

15 అగ్గెచి ప్రమానుమ్చి, అప్పెచి ప్రమానుమ్చి తేడ కీసి అన్నె సొస్టుమ్ డీస్తయ్ మెలె, మెల్కీసెదెకచొ రితొచొ ఈంజొ అన్నెక్కొ పూజరి అయ్లిన్ తెన్ని డీస్తయ్. 16 మెలె, ఈంజొ పూజరి జలిసి కీసిచి మెలె, ఆగ్గుల్చి మొక్కె నాయిమ్ తిలి రితి కేన్ జవున్ తెగతె జెర్మిలి రిసా ఎక్కిలో పూజరి జతిన్చి రితి నెంజె, గని కెయక తెయక నే మొర్తె చెంగిల్ తతి జివ్వి జో యేసు తిలిన్చి సెక్కియ్ జో పూజరి జా అస్సె.

17 మెలె జోచి రిసా దేముడుచి కోడు సాచి సంగిలి రితి; †“మెల్కీసెదెక కీసా పూజరి జా తిలో గే, తుయి దసా పూజరి జా కెయక తెయక తా జా కామ్ కెర్తె”

* 7:10 7:10 లేవీచి సెకుమ్తె పూజర్లు పడ్డొ జెర్మిల. జయ్యి సెకుమ్తె జెర్మిల.

మెన రెగిడ్డిసి.

18 జలె, అగ్గెచ ఆగ్గుల్క దెకిలె, జేవ్చి సెక్కి నెంజిలిన్చి రిసా జా కామ్క నెంజిలి రిసా “జా పోని” మెన దేముడు సంగితయ్. 19 †కిచ్చొయ్ పూర్తి జతి రితి జా ఆగ్గు రితి కో జర్లుప కెరుక నెత్తిర్తి. గని నొవి కోడు బార్ జలి తెంతొ, అన్నె వెల్లి వరుమ్చి రిసాచి దయిరిమ్ అమ్క దొర్కు జా అస్సె. మెలె, ఈంజ వరుమ్చి రిసా, ఈంజయ్ వరుమ్చి ఉప్పిర్చి దయిరిమ్చి రిసా, ఆమ్ దేముడుక పాసి జా జెతనుమ్.

20 అన్నె, యేసు పూజరి జతి ఈంజ నొవి వరుమ్ ఒట్టు నెంజిలిసి నెంజె. ఒట్టు తెన్ చి జతయ్, చి అన్నె విలువ అస్సె. 21 అగ్గెచి ప్రమానుమ్క పూజర్లు జలన, జలె, ఒట్టు నెంతె పూజర్లు జల, గని ఈంజ నొవి వరుమ్ జలె, ఒట్టు గలిలిసి. కిచ్చొ ఒట్టు గలిలిన్ మెలె,

‡“తుయి కెయక తెయక తతో పూజరి, మెన ఆవ్ దేముడు ఒట్టు గలన అస్సి, చి అంచి మెన్సు ఆవ్ మార్పుప కెరసి నాయ్”

మెన దేముడు యేసుచి రిసా ఒట్టు గలన అస్సె. 22 దస్సి, అగ్గెచి ప్రమానుమ్ కోడుచి కంట యేసు మదెనె జతి ప్రమానుమ్ కోడు కచితుమ్ జెయిమ్ జతిసి మెనయ్ ఈంజ కోడుతె రుజ్జు జతయ్.

23 అగ్గెచ పూజర్లు ఒగ్గర్జిన్ జల. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ మొర్తనయ్ జవులచి రిసా కెయక తెయక పూజర్లు జా తంక నెత్తిర్తి. ఎక్కిలో మొర్లె, *అన్నెక్కొ పూజరి జంక, మెలి రితి జతతి. 24 గని ఈంజొ యేసు కెయక తెయక తాఁ గెతోసా జా అస్సిచి రిసా ఈంజొయి పూజరి జలిసి కెయక తెయక తాఁ గెతిసి. 25 జాకయ్, ఇన్నెచి తెడి కో ఎద్దికి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక పాసి మెలి రితి జెతతి గే, జేవ్ కెయక తెయక రచ్చనతెయి తతి రితి పూర్తి రచ్చన దెంక ఈంజొయి తెరె; దేముడుక చి అమ్క ఈంజొయ్ మదెనె జా అమ్ సంపజల మాన్సుల్చి రిసా దేముడుచి మొక్కె టీవ ప్రార్లనల్ కెర్తతి రితి కెయక తెయక జివ్వి అస్సె.

26 పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలో కిచ్చొ పారపాట్ నెంజిలో, కిచ్చొ గర్చి నెంజిలో, ఎద్దెరె పాపుమ్ నెంజిలో, ఆగాసుమ్చి ఉప్పిరి వెగ వెల్లో పూజరి అమ్క దొర్కు జంక దొర్కు జలో. 27 జేవ్ అన్నె ఎత్కిక వెల్లెల పూజర్లుచి రితి జో రోజుక అర్చితల్ దెంక నాయ్. జెవ్వి పూజర్లు, జలె, తొలితో జోవయించ సొంత పాపల్చి రిసా, పడ్డొ ప్రజల్చ పాపల్చి రిసా, అర్చితల్ దెతతి. జో, జలె, పాపుమ్ సుదొ నెంజె, చి సొంతచి రిసా అర్చితుమ్ దెంక, నాయ్, చి ప్రజల్చి రిసా ఎక్కి సుట్టు జోచి సొంత జివ్ దా, కెయక తెయక కామ్క జెతిన్ జలి అర్చితుమ్ జలన్. 28 దస్సి, కిచ్చొ దెకితనుమ్ మెలె, సెక్కి నెంజిల మాన్సుల్ పూజర్లు

† 7:17 7:17 కిర్తనలు 110:4 చి ఎబ్రియల్ 5:6 దెక. ‡ 7:19 7:19

రోమియల్ 3:20-22, 8:3-4. § 7:21 7:21 కిర్తనలు 110:4. * 7:23 7:23 ఎక్కి దడి మొత్తుమ్ విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ మాములుమ్ పూజర్లు తవుల, పడ్డొ ఎత్కిక వెల్లో పూజరి కి తయెదె.

జతిసి ఆగ్నుచి ప్రమానుమతె తయెదె, గని ఆగ్నుచి కంట పడ్డె అయ్లీ జో ఒట్టు గలన్లి కోడుకయ్ దేముడు కిచ్చొ సెలవ్ దిలో మెలె, పూర్తి జలో జోచొ పుత్తున్కయ్ 'కెయక తెయక తతో పూజరి జవున్' మెనయ్ జో దేముడు జోక టీవడ అస్సె.

8

యేసు పరలోకుమతె అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క వెన అస్సె

1 జలె, అమ్ సంగితిన్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, దసా కెయక తెయక తతో పూజరి అమ్క అస్సె. జో పరలోకుమచొ వెల్లో రానొ జలో దేముడు అబ్బొన్చి ఉజెతో పక్క వెన తా, 2 మాన్సుచి అత్తి నాయ్ గని దేముడు ప్రబుచి అత్తి తెయార్ జలి పరలోకుమచి నిజుమ్ జలి టంబుగుడితె, పరలోకుమచి ఒగ్గర్ సుద్దిచి, తెడిక తెడిచి గదితె, జోచి నేవ కెర్తయ్.

3 జలె, బలివొ అర్పితల్ దెంక మెన ఎత్కి పూజరి నిసాన అస్తి. జాకయ్, ఈంజొ పూజరి కి కిచ్చొగె బలి దెంక జోచి అత్తి కిచ్చొ జకు తంక అస్సె. 4 జలె, బూలోకుమతె అప్పె తత్తో జలె, ఈంజొ పూజరి జా తత్తో నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ఆగ్నుల్ రితి తెన్ బలివొ దెత పూజర్లు లేవీచి సెకుమ్చ అస్తి. ఈంజొ, మాత్రుమ్, జా సెకుమ్చొ నెంజె. 5 అమ్ యూదుల్చ ఈంజొయ్ లోకుమ్చ జేవ్ పూజర్లు, జలె, జోవయించి కామ్ కీసిచి మెలె, పరలోకుమచి దేముడుచి గుడితె జర్లు జతిన్క టాలి రితి నీడ రితి జా, ఒత్తచి టంబుగుడ్డ ఒత్తచి దేముడుచి గుడితె జర్లు జతిన్క ఇదిల్ అర్దుమ్ జవున్ దెకయ్తయ్. కిసి మెలె, జా టంబుగుడ్డ పూర్లుమ్ మోసే బందవుక దేముడు సంగిలి పొది, జో దేముడు ప్రబు కిచ్చొ మెన జోక ఆడ్ర దిలన్ మెలె, * "జా డొంగురుతె తుక ఆవ్ దెకయ్లి రూపుమ్కయ్ ఎత్కి తెయార్ కెరుక దెకను. జయ్యి రూపుమ్చి బందవు" మెలన్.

నొవి ప్రమానుమచి రిసాచి కోడు

6 ఈంజొ యేసు అప్పె అన్నె ఒగ్గర్ ప్రమానల్క కి నిసాన జా, అన్నె ఒగ్గర్ ఆగ్నుల్క నెడిమిచొ జా తంక మెన, అన్నె ఎత్కిక వెల్లో కామ్ కెర్తసా జలో. కిచ్చొక మెలె, అన్నె ఈంజ చెంగిల్ ప్రమానల్ జర్లు జతిసి. 7 తొలితో చి ప్రమానుమ్ కిచ్చొ పిట్లీన్ నెంజిలిసి జతి, జలె, అన్నెక్ ప్రమానుమ్ దొర్కు జతి నాయ్. 8 జా ప్రమానుమ్ దొర్కు జలనక 'జా ప్రమానుమతె పిట్ల, పిట్లవన్ల' మెన ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ఒప్పన్తిసి కిచ్చొ కోడుతె రుజ్జు జతయ్ మెలె, † "ఇస్రాయేలుచి గేర్చక చి కీయాదాచి గేర్చక ఆవ్ నొవి ప్రమానుమ్ దెత దీసల్ జెవుల"

* 8:5 8:5 నిర్గమకాండుమ్ 25:40. † 8:8 8:8 యిర్మీయా 31:31-32. ‡ 8:8 8:8 యూదుల్క 'ఇస్రాయేలుచి గెర్చ' మెనుల కి. § 8:8 8:8 'యూదా' మెలె, ఇస్రాయేల్ మెలొ యాకోబుచొ పుత్తున్ జలో యూదా. * 8:9 8:9 యిర్మీయా 31:33-34.

మెన ప్రబు సంగితయ్.

9 "జా నొవి ప్రమానుమ్, జలె, జోవయించ పూర్లుల్క ఆవ్ దిలి ప్రమానుమచి రితిచి నెంజె. జోవయించి ఆతు దెర జోవయింక ఐగుప్తు దేసిమ్ తెంతో విడ్డల్ కెర

కడ దెర నిలి దీసి జా ప్రమానుమ్ దిలయ్. గని, అంచి జా ప్రమానుమ్క సత్తిమ్ కెర్తి నాయ్, సత్తిమ్ ఇండితి నాయ్ చి రిసా ఆవ్ పసుల జోవయింక ములిల్ రితి జా దెకి నాయ్, మెన ప్రబు సంగితయ్."

మెన జో దేముడు రెగ్గయ్లి కోడు అస్సె. గని ఒత్త తెంతో కిచ్చొ దయిరిమ్ దెతి కోడు సంగితయ్ మెలె,

* 10 "గని, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ మెలి గేర్చక పడ్డెచ దీసల్క నొవి ప్రమానుమ్ దెయిందె మెన ప్రబు కిచ్చొ సంగితయ్ మెలె, జోవయించ ఆత్మల్తె అంచ ఆగ్నుల్ ఆవ్ తియిదె, జోవయించి పెట్టి అంచ ఆగ్నుల్ రెగిడిందె, చి అవ్ జోవయించొ దేముడు జయిందె, చి జేవ్ అంచయ్ ప్రెజల్ జా తవుల.

11 అన్నె, జేవ్ దీసల్క జేవ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బుద్ది సికడుక తయె నాయ్. జోవయించ బావుడ్సివొక ప్రబు తెన్ తుమ్ బెద, మెన ఎత్కి మాన్సు సికడుక తయె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ దీసల్క జేవ్ బాల వెల్లో కి ఎత్కిజిన్ అంక జానుల.

12 కిచ్చొక మెలె, జోవయించ పాపల్ ఆవ్ చెమించుప కెరిందె, జోవయించ తప్పుల్ ఆవ్ పచ్చు గెలిందె" మెన దేముడు ప్రబు సంగితయ్. 13 దస్సి నొవి ప్రమానుమచి రిసా సంగ, అగ్గెచిక 'కామ్క నెంజె' మెన ఒప్పన్తయ్. అన్నె, కామ్క నెంజిలి రితి జతిసి పొర్ని జా పూర్తి కేడయ్ గెచ్చెదె.

9

దేముడుచి గుడితె కిచ్చొ కిచ్చొ తిలిసి

1 జలె, అగ్గెచి ప్రమానుమతె కిసి బక్తి కెరుక గే ఆగ్నుల్ తిలి, చి ఈంజ లోకుమచి రగుమ్చి ప్రబుక బక్తి కెర్తి టాన్ తిలి. 2 మెలె, టంబుగుడ్డ తెయార్ కెర్ల, చి యూదుల్చ ప్రెజల్ ఎత్కిజిన్ పెసితి పురెతోచి టంబుగుడ్డ గదితె దీవుకంబుమ్చి పోడియొ బలి దెతి బల్ల తిల. జా గదిక దేముడుక సుద్ది తతి టాన్ మెనుల. 3 పడ్డె, జా వెల్లి గదిచి గుమ్ముమె తెర ఒడోవ తిల, అన్నె తెడిక, జా గది

* 8:5 8:5 నిర్గమకాండుమ్ 25:40. † 8:8 8:8 యిర్మీయా 31:31-32. ‡ 8:8 8:8 యూదుల్క 'ఇస్రాయేలుచి గెర్చ' మెనుల కి. § 8:8 8:8 'యూదా' మెలె, ఇస్రాయేల్ మెలొ యాకోబుచొ పుత్తున్ జలో యూదా. * 8:9 8:9 యిర్మీయా 31:33-34.

జీన్లె, అన్నెక్ టంబుగుడ్డ గది తిలి. జాక 'దేముడుక ఒగ్గర్ సుద్ది తతి టాన్' మెనుల. జాక అన్నెక్ తెర గూడు తిలి. 4 జా తెడిక తెడిచి గదితె దూపుమ్ డయితి బజర్చి పీటుమ్ తిలి, చి దేముడుచి తెదొడిచి ప్రమానుమ్క గుర్తు జతి పెట్టె తిలి. జా పెట్టెతె ఎత్కి పక్కలె ఉప్పిరి బజార్ పుజడ తిల. జా పెట్టెచి తెడి *మన్నా మెన పరలోకుమ్ తెంతో దేముడు పూర్గుమ్ సువ తిలి అన్నిమ్ ఇదిల్ దెర్లి బజర్చి మర్రముంత తిలి. పడ్డె అన్నె అగ్గె ఐగుప్తు దేసిమి జేవ్ అమ్చ యూదుల్ తిలి పొది గజ్జల్ జా తిలి అహరోసుచి †టెక్సి డండో, పడ్డె జా పొర్ని ప్రమానుమ్చ ఆగ్గుల్ రెగిడ్డ ‡పత్తల్ తిల. 5 జా పెట్టెచి ఉప్పిరి, మెలె, దేముడు పాపల్ చెమించుప కెర్తి గుర్తుచి జా పెట్టెచి ఉప్పిరి దొన్ని బజర్చి దూతల్చ బొమ్మల్ టీవ, జా పెట్టెక దెకిల్ రితి వంపా జా తిల. ఈంజ ఎత్కిచి రిసా అన్నె ఒగ్గర్ సంగుక నెత్తుమ్.

6 జా ఎత్కి తెయార్ జలి తెంతో, జా టంబుగుడ్డచి పుర్రెతోచి గదితె పూజర్లు గెచ్చుక జెంక జతె తా జోవయించి సేవచ నీతికమొ కెర్తె తత్తతి. 7 గని తెడిక తెడిచి గదితె ఎత్కి, ఎత్కిక వెల్లో పూజరి, వెర్నెక్క ఎత్కి సుట్టు గెతయ్. గెలె, లోయి నెంఇతె బెరుక నాయ్. నే జాన్తి రితో కెర్ల జోచ పాపల్చి రిసాచి, ప్రెజల్చ పాపల్చి రిసా బలి దెతి లోయ్ తెన్ బెరుక అస్సె. 8 ఈంజ టాలి దెకవ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ అర్దుమ్ దెకయ్తయ్ మెలె, జా పుర్రెతోచి గదిచి తెడిచి తెర అడ్డు టీవేతి ఎదిలి సేంపు, దేముడుక ఒగ్గర్ సుద్ది తిలి తెడిక తెడిచి గదితె పెనుక మాన్సుల్క వాటు నాయ్. 9 జా పుర్రెతోచి గదితె ఒడోయ్ జలి జేవేచి జా తెర కిచ్చొచి రిసా టాలి జయెదె మెలె, ఈంజయి ఉగుమ్కయ్ టాలి జతయ్. దేముడుక ఈంజ ఉగుమ్తె కో నంపజా గెచ్చుల గే, ఉగుమ్ కెడ్డె జోతె గెచ్చుక అడ్డు తయె నాయ్. జా రితితె, జలె, బక్తి కెర్తొసాచి ఆత్మక సుద్ది కెరుక నెత్తెర బలివో అర్పితల్ దెతతి. 10 దనచ రితి అన్నిమ్, పితిసి, ఆగ్గ దొవన్తిసి, ఎత్కి ఆగ్గకయ్ కామ్క జెత ఆగ్గుల్ జతతి. నొవి ఆగ్గుల్, నొవి వరుమ్ జర్లు నే జతె అగ్గె రకితె తిలిసి, జా.

క్రీస్తు పూజరి జా అర్పితుమ్ జలిసి

11 గని చెంగిల్ ప్రమానుమ్ అయ్లిన్క క్రీస్తు ఎత్కిక వెల్లో పూజరి జా అయ్లిన్ తెన్, మాన్సు తెయార్ నే కెర్లి, ఈంజయ్ రగుమ్ జెర్మున్ నే జలి, అన్నె వెల్లి అన్నె పూర్తి జలి రగుమ్చి టంబుగుడ్డతె, మెలె పరలోకుమ్తె దేముడు అబ్బొన్ తిలిన్తెయి పెన, 12 దేముడుక ఒగ్గర్ సుద్ది తతి టాన్తె కెయ్క తెయ్క కామ్క జెతికయ్, ఎత్కి సుట్టుయి యేసు పెసిలన్. పెన, గొర్రెల్చి, వస్సా పిల్లల్చి లోయి నాయ్, గని జోచి సాంత లోయి దా కెర, అమ్ అన్నె కెయ్క

విడ్డల్ నే జతి రితి అమ్క అన్నె నెతోవన అమ్క జత బెదయ్లన్. 13 మెలె, గార్ జల మాన్సుల్చి ఉప్పిరి గొర్రెల్చి జవున్, వస్సా పిల్లల్చి జవున్ లోయి చించితిసి, నెంజిలె వస్సి పిల్లక డయిలిన్చి సార్ వించితిసి, ఎత్కి జోవయించి ఆగుచి కీడు గెచ్చయ్తి రితి జతయ్. 14 గని అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి అర్పితుమ్ జంక మెనయ్ క్రీస్తు జోచి పరలోకుమ్చి తా గెతి ఆత్మనెక్తిక జోచి జివ్ దా మొర్లన్. జా అగ్గెచి ప్రమానుమ్చ ఆర్పితుమ్లు మాన్సుచి ఆగుక సుద్ది కెర్తయ్ జలె, జోవయించి ఆత్మక యేసు దిలి సాంత లోయి అన్నె కెర్తి కామ్ కెరెదె! జాకయ్, జివ్ తిలో జివ్ దెతి దేముడుచి సేవ అమ్ కెర్తి రితి, కామ్క నెంజిల మొర్తి రిత అమ్చ కమొ జో పుంచ గెల కెర, అమ్ లాజ్ జంక నెంజితి రితి, అమ్చి ఆత్మ జో సుద్ది కెరెదె, 15 దస్సి, ఈంజ నొవి ప్రమానుమ్క ఈంజోయి దేముడు అబ్బొన్క చి అమ్క మదెనె జతోసా జా అస్సె. దస్సి, ఈంజో మొర దొర్కు జలి అర్పితుమ్ జలిన్ తెన్ అగ్గెచి ప్రమానుమ్చ కొడో అమ్ పిట్టవన పాపుమ్ జలిన్చి సిచ్చ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర నెతోవ గెల అస్సె. కిచ్చొక ఇసి జర్లు కెర అస్సె మెలె, కక్క జో బుకారా తయెదె గే, ప్రమానుమ్ జలి కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి వాట్ జోవయింక దొర్కు కెరుక మెనయ్.

16 అన్నె కిచ్చొ ఉచరుక జయెదె మెలె, 'ఆవ్ మొర్లె అంచి ఆస్తి ఇసి దస్సి వంట దెతు' మెన మాన్సు ఏక్ కాగ్గుమ్ రెగ్గ తిలె, జేవ్ వాటల్ వంట దెంక జలె, తోలితో జో మాన్సు మొర్లిన్చి రిసా రుజ్జు జంక. 17 కిచ్చొక మెలె, మాన్సు మొర్లెకయ్ జో రెగిడ్డి దస్సి కాగ్గుమ్ కామ్క జెయెదె, గని జా రెగ్గయ్లోసా జివ్ తిలి పొది కామ్క జెయె నాయ్. దస్సికయ్ జోచి ఆస్తిచి వాట జోచ మాన్సుల్క దొర్కు జవున్ మెనయ్ యేసు మొర గెలన్.

18 ఇసి, తోలితో చి ప్రమానుమ్ కి లోయి సూయి జలిన్చి జలి. 19 మెలె, ప్రెజల్ ఎత్కిక దేముడుచ ఆగ్గుల్చి ఎత్కి ఆగ్గు మోసే పూర్గుమ్చొ సూనవ కేడయ్లి పడ్డె వస్సా పిల్లల్క చి, గొర్రెల్క కండ జోవయించి లోయి దెరన, పాని, ఎరన ఊలు, హిస్సొపు మొక్కచ రొడ్డల్ తెన్ జేవ్ ఆగ్గుల్ రెగిడ్డిన్చి ఉప్పిరి కి, ప్రెజల్ ఎత్కిచి ఉప్పిరి కి చించ దా, 20 "ఇసి కెర మెన దేముడు తుమ్క ఆడ్ర దిలి ప్రమానుమ్చి గుర్తుచి లోయి ఈంజ" మెన సంగిలన్. 21 దస్సి కి, జా టంబుగుడ్డతెచి బక్తి కెర్తినెతె వాడిక కెర్తి సామన్ ఎత్కితె జా లోయి చించ దిలన్. 22 నిజుమి, ఆగ్గుల్ రితి తెన్, కేన్గె ఏక్క ముల, ఎత్కి వస్తువక లోయికయ్ సుద్ది కెరుల, చి లోయి నే సూయి జలె, పాపల్ చెమించుప జయె నాయ్.

యేసు అమ్చి పాపుమ్ పుంచ దా

* 9:4 9:4 నిర్గమకాండుమ్ 16:1-35. † 9:4 9:4 నిర్గమకాండుమ్ 7:8-13. ‡ 9:4 9:4 నిర్గమకాండుమ్ 32:15-16.

23 దన్ని పరలోకుమతె జతిన్క టాలి జతిసి ఎత్కి లోయి నూయి జతిన్ తెన్ దన కమొకయ్ సుద్ది జంక అగ్గెయి దొర్కు జా తిలి, గని పరలోకుమతె బెదితిసి ఎత్కి అన్నె చెంగిలి బలి జతిన్కయ్ సుద్ది జంక దొర్కు జలి. మెలె, క్రీస్తు బలి జలిన్కయ్. 24 మెలె, దేముడుక సుద్ది తతి టాన్తె క్రీస్తు పెస అస్సె. జా టాన్ మాన్సు తెయార్ కెర్లిన్ నెంజె, గని పరలోకుమి, చి దేముడుచి సొంతచి మొక్కె క్రీస్తు టీవ అమ్చి పచ్చెన జతయ్.

25 పడ్డె అన్నె, జోచి సొంత నెంజిలి లోయి దెరన, మాములుమ్ ఎత్కిక వెల్లో పూజరి కో జలెకు వెర్సెక్క ఏక్ సుట్టు ఈంజయ్ లోకుమతె తిలి దేముడుచి గుడితెచి, ఒగ్గర్ సుద్ది తిలి టాన్తె పెసుక జతయ్. గని ఒగ్గర్ సుట్టు క్రీస్తు అర్పితుమ్ జంక నాయ్, కెయ్క తెయ్క అర్పితుమ్ జతె తంక నాయ్. 26 దన్ని జతి జలె, లోకుమ్ జెర్మయ్ జలి మొదొల్ తెంతో ఒగ్గర్ సుట్టు జో జా నైమ సేడుక తత్తి. గని, ఉగుమ్చి ఆకర్ పొది జోచి సొంత జివ్ దా, మాన్సుల్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి అర్పితుమ్ జా, పాపుమ్ గెచ్చవుక మెన ఎక్కి సుట్టు జో టీవెలిన్ సరి జా అస్సె. 27 అన్నె, మాన్సుల్ కిసి ఎక్కి సుట్టు మొరుక అస్సె గే, చి పడ్డె దేముడుచి పరిచ్చు జవుల గే, 28 దన్ని, క్రీస్తు, ఒగ్గర్ జిన్చ పాపల్ వయన గెచ్చవ గెలుక మెన సరిపుచుప జతి జా, ఎక్కి సుట్టు మొర గెలన్. చి అన్నెక్ సుట్టు డీనెదె; పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా నాయ్ గని సర్ద తెన్ జోవయింక రకితన రచ్చన జతిసి పూర్తి నెరవెర్చుప జతి రితి జర్గు కెరుకయ్ మెన జో అన్నె డీనెదె.

10

యేసు ఎక్కి సుట్టు మొర్లిన్కయ్ అమ్ సుద్ది జలిన్

1 జలె, వెర్సెక్క వెర్సెక్క దేముడుక బలివొ దెతతి అన్నె 'ఇసి కెర్లె దేముడుక పాసి జెమ్దె' మెన ఉచర్తతి, గని వెర్సెక్క వెర్సెక్క, జేవ్ బలివొ దిలెకి జోవయించి పాపుమ్ గెచ్చె నాయ్. జేవ్ బలివొ దెతి ఆగ్గుల్ రితి సొంతయ్ రచ్చన దొర్కు కెర్లిసి నెంజె, గని జా రచ్చన జర్గు జతిన్క ఎక్కి టాలి ఎక్కి నీడయ్ జతయ్. 2 జేవ్ బలివొ పాపుమ్ గెచ్చవుక తెరితి జలె, 'జెయిమ్ జలి' మెన అమ్చ వయాదుల్ దనచ ములిత. నాయ్ గె? మెలె, ఒక్కి కెర్లన ఎక్కి సుట్టుకయ్ సుద్ది జత జలె, బలి దిలి పడ్డె 'పాపుమ్ తెన్ అన్నుమ్' మెన అన్నె ఉచర్త నాయ్. 3 గని ఈంజేవ్ బలివొ దెతిన్ తెన్ వెర్సెక్క వెర్సెక్క మాన్సుల్ జోవయించి పాపుమ్చి రిసా ఉచరుక జతయ్. అమ్క ఏదాన్స్ కెరయ్తయ్. 4 కిచ్చొక మెలె. వస్సా పిల్లల్చి గొర్రెల్చి లోయి అమ్చి పాపుమ్బుద్ది గెచ్చవుక ఎద్దె నెత్తె.

* 10:5 10:5 కీర్తనలు 40:6-8. † 10:16 10:16 యిర్మీయా 31:33.

5 జాకయ్, క్రీస్తు ఈంజ లోకుమతె అయ్లి పొది దేముడు అబ్బిన్ తెన్ జో లట్టల్లి రితి కిచ్చొ అస్సె మెలె, * "బలివొ అర్పితల్ తుయి నెసిలది, గని 'దొర్కు జలి బలి' మెన అంక తుయి ఆగ్ తెయార్ కెర అస్సిసి.

6 డయిత అర్పితల్చి రిసా, పాపల్ గెచ్చయ్తి గుర్తుచ అప్పెకచ అర్పితల్చి రిసా తుక కిచ్చొ ఇస్టుమ్ నాయ్.

7 తెదొడి, దేముడుచి కొడొతె అంచి రిసా తుయి రెగ్గయ్లి రితి, ఆవ్ కిచ్చొ మెలయ్ మెలె, ఈందె, దేముడు ఓ బా, తుచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ కెరుక మెన ఆవ్ జా అస్సి" మెలయ్.

8 జలె, జా కోడు దెకిలె, "బలివొ, అర్పితల్, డయిల బలివొ, అప్పెకచ పాపుమ్ గెచ్చయ్తి గుర్తుచ బలివొచి రిసా తుక కిచ్చొ ఇస్టుమ్ నాయ్, దనచ నెసిలది" మెన జో సంగ కెర; ఆగ్గుల్ రితి దనచ దెతతి, జలె, జో దన్ని సంగ కెర 9 అన్నె కిచ్చొ కోడు ఒత్త బెదయ్లో మెలె, "ఈందె తుచి ఇస్టుమ్ జెయిమ్ కెరుక మెనయ్ ఆవ్ జా అస్సి" మెలన్. జో దన్ని సంగిలిన్ తెన్ పొర్ని ప్రమానుమ్క 'జా పొన. కామ్క నెంజె' మెన్తయ్. 'నొవిచి ప్రమానుమ్ అవ్సురుమ్. ఈంజయి దొర్కు జలిన్' మెన నొవిచిక టీవెత్తి రిసా పొర్నిచి ముల దిల. 10 జోచి ఈంజయ్ నెలవ్క, యేసుక్రీస్తుచి ఆగ్ జా ఎక్కి సుట్టు మొర్లిన్కయ్, కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి రితి జోచి సుద్ది అమ్ జా జోచయ్ జా అన్నుమ్.

11 పడ్డె యూదుల్చొ ఎత్కి పూజరి రోజుక జో సేవ కెర్లిన్తె టీవ ఏక్చి ఉప్పిరి అన్నెక్, జాచి ఉప్పిరి అన్నెక్ ఒగ్గర్ బలివొ దెతె తత్తయ్; పాపుమ్ గెచ్చవుక నెతిర్త బలివొ దెతె తత్తయ్.

12 గని ఈంజొ క్రీస్తు, కెయ్క తెయ్క కామ్క జెతి రితి ఎక్కి సుట్టు పాపుమ్ గెచ్చయ్తి దొర్కు జలి అర్పితుమ్ దా కెర, దేముడుచి ఉజెతో పక్క వెసిలన్. 13 ఒత్త వెన తా జోక విరోదుమ్ సుదల్ జలన జోచ చట్టా సుదితి పొర్తి జతె ఎదక రకితయ్.

14 దన్ని ఎక్కి సుట్టు జో సొంత అర్పితుమ్ జా, సుద్ది జా, జోచయ్ జల మాన్సుల్క పూర్తి కెర్లిసి కెయ్క తెయ్క కామ్క జెతి రితి జో జర్గు కెర అస్సె. 15 అమ్క జో పూర్తి కెర్లిన్చి రిసా దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఇసి మెన సాచి సంగ అస్సె.

16 † "ప్రబు సంగితిసి కిచ్చొ మెలె, జేవ్ దీనల్కచి పడ్డెక జోవయింక కిచ్చొ ప్రమానుమ్ దెయిందె మెలె,

జోవయించి పెట్టి అంచ ఆగ్నల్ తియిదె,
జోవయించ ఆత్మల్తె అంచ ఆగ్నల్ రెగిడిందె”
మెన సంగ అన్నె కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె,

17 †“తెదొడ్ తెంతో జోవయించ పాపల్, జోవయించ తప్పల్

ఆవ్ ఏదాస్ట నే కెర్తె పచ్చయ్ గెలిందె”

మెన దేముడు సంగితయ్. 18 జలె, పాపల్ చెమించుప జా అస్తి మెలె, పాపుమ్ గెచ్చయ్త అన్నె అర్పితల్ నాయ్.

దేముడుక పాసి గెచ్చ సత్తిమ్ ఇండుమ

19 జాకయ్, బావుడ్లు, అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చయ్తి రిసా యేసుక్రీస్తు జోచి లొయి సువ దిలి రిసా, దేముడుచి పరలోకుమ్చి జోచి గుడితె, జోచి సుద్ది టాన్తె అమ్ పెసుక అమ్క దయిరిమ్చి రిసా, 20 మెలె, జోవయించి దేముడుచి గుడి అగ్గె డంక తిలి తెరచి తెడి పెసీతి నొవి, జీవ్ తిలి జీవ్ దెతి వాటు, మెలె, కీజోచి ఆగ్ వాట్ గెచ్చుక మెలి కోడుచి దయిరిమ్ దా అస్సె. 21 అన్నె, దేముడుచి గెరి అమ్క వెల్లో పూజరి జో జా కెర తోడు అస్సె. 22 అమ్చి పెట్టి నిదానుమ్ తా జోవయించి ఉప్పిర్చి నముకుమ్చి రిసా పూర్తి దయిరిమ్ తా, అమ్చి ఆత్మతె ‘అమ్క పాపుమ్ నాయ్, జో అమ్క సుద్ది కెర అస్సె’ మెలి దయిరిమ్ అమ్ జతి రితి, అమ్చి ఆత్మక సుద్ది కెర్తి పానిక జో అమ్క చించ దిలి రితి కెర అస్సె, అమ్చి ఆగ్ *దోవిలి రితి కెర అస్సె మెన, జోక పాసి జెమ. 23 అమ్చి దయిరిమ్ ఒప్పున్తిసి అన్యానుమ్ నే జతె దెరనుమ. కిచ్చొక మెలె, ‘ఆవ్ దెతి రచ్చన వరుమ్ కో నజనుల గే, కచితుమ్ రచ్చించుప జవుల’ మెన అమ్క ప్రమానుమ్ సంగిలోసా నిదానుమ్చొ. 24 అన్నె, ప్రేమ కెరయ్తి రితి, చెంగిల కమొ కెరయ్తి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కిసి చెంగిల్ కెరుక గే, ప్రేమ దెకవుక గే ఉచర్తె తమ. 25 సంగుమ్చ సబతె బెదుక నే పిట్టె, సగుమ్జిన్ జెంక ములితతి గెద, జలె, సబతె బెదుక నే పిట్టె ఎక్కిలోక ఎక్కిలో డిట్టుమ్ దయిరిమ్ కెర్తె తమ. ముక్కిమ్క కిచ్చొక ఇసి జమ మెలె, ప్రబుచి వెల్లి దీసి పాసి జా జెతయ్.

సత్తిమ్ జాన జానయ్ ముల్తినచి రిసా జాగర్త

26 జలె, సత్తిమ్ చిన నంప కెర్లమ్ మెలె, జాచి పడ్డె జాన జానయ్ పాపుమ్ ఇండితె తిలె, పాపల్ గెచ్చయ్తి రిసా జో అర్పితుమ్ జలిసి అమ్క అన్నె బలివొ నాయ్. 27 దస్సి జలె అమ్క కిచ్చొ రకితయ్ మెలె, ప్రబు పరిచ్చ కెర సిచ్చ కెర్తిసి, చి జోక విరోదుమ్ సుదల్ జలస ఎత్తిక గల్లి వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలి జతిసి.

28 మోసే పూర్గుమ్చొచి అత్తి దేముడు దిల ఆగ్నల్ కో పిట్టవ తప్పు కెర్తె గే, జోవయింక పరిచ్చ కెర్తెన్తె ‘జో నిజుమ్ తప్పు కెర్లొ’ మెన దొగుల తీగ్లచి సాచి రుజ్జు దెకయ్లె, కన్కారుమ్ నెంతె జోక మొర్తి సిచ్చ దెవుల.

29 జలె, దేముడుచొ పుత్తున్క నంప కెరుక నిదానుమ్ కెరుక నెన, సుద్ది కెర్తి జా నొవి ప్రమానుమ్చి రిసా సువ దిలి యేసుచి లొయి దూసుప కెర, ప్రబుచి దయ కెర్తి జోచి రచ్చన దెతి జోచి పరలోకుమ్చి ఆత్మక కో కోపుమ్ కెరవ తవుల గే, జోక అన్నెయ్ కెర్తి సిచ్చ లయెదె. 30 కిచ్చొక మెలె,

†“సిచ్చ కెర్తి కామ్ అంచి. దెంక తిలి సిచ్చ ఆవ్ కచితుమ్ దెయిందె”

మెన సంగిలో దేముడుక జానుమ్. పడ్డె, జో అన్నె సంగిలిసి కిచ్చొ జానుమ్ మెలె,

‡“జోచ పైజల్క ప్రబు తీర్పు కెర సిచ్చల్ గే, బవుమానల్ గే దెయెదె”

మెలిసి. 31 సిచ్చ జంక మెన జీవ్ తిలో జీవ్ దెతో దేముడుచి అత్తి మాస్సు దెర్ను సేడ్లె బింకయ్ జయెదె!

ప్రబు అన్నె ఉత్త జెతిన్క రకితె తా

32 గని, అగ్గెచ దీసల్ తుమ్ ఏదాస్ట కెర. తెదొడి క్రీస్తుచి రిసాచి సత్తిమ్ తుమ్ తొలితో సూన చినిలి పొది ఒగ్గర్ సైమల్ బాదల్ సేడ్లె కి ఓర్పుప జలదు. 33 సగుమ్ సుట్టు కి ఎదార్లుమ్ ఎత్తిజిన్చి మొక్కె దూసుప జలదు, కస్టల్ సేడ్లెదు, చి అన్నె దస బాదల్ సేడ్లెనచి జాడు బెద వయిలి రితి జలదు. 34 కీసి మెలె, జేలి జలసక కన్కారుమ్ జలొ, చి విరోదుమ్ సుదల్ తుమ్చి అస్తి దెర గెతికయ్, పరలోకుమ్తె అన్నె చెంగిల్చి, అన్నె తాఁ అస్తి గెతిసి దొర్కు జా అస్సె మెన జాన కెర, సర్ల తెన్ తిలదు. 35 జాకయ్, తుమ్చి డిట్టుమ్ తుమ్చి దయిరిమ్ తుమ్ వెంట గెల నాయ్. జేవ్తె వెల్లి బవుమానుమ్ దొర్కు జతయ్. 36 జాకయ్, దేముడుచి ఇన్టుమ్చి రితి ఇండ. జో ప్రమానుమ్ సంగిలిసి తుమ్ నజన్తి రిసా తుమ్క ఒగ్గర్ నిదానుమ్ తంక. 37 కిచ్చొక మెలె, జో సంగిలిసి కిచ్చొ మెలె,

‡“అన్నె గడియయ్ గెలె జెతె తిలోసా జెయెదె, అల్లిమ్ నే కెర్తె జయెదె.

38 గని, ఆవ్ దిలి రచ్చన అంచి పున్నిమ్ కో జా తవుల గే, జోవయించి నముకుమ్చి నిదానుమ్క జవుల, గని జోవయింతె కో పడ్డె గుంచెలె, జోవయించి రిసా అంక ఆత్మతె కిచ్చొ సర్ల తయె నాయ్” మెన దేముడు సంగితయ్. 39 గని జలె ఆవ్ పడ్డె గుంచ నాసెనుమ్తె గెతన నెంజుమ్. నిదానుమ్ నముకుమ్ తా అమ్చి ఆత్మ చెంగిల్ తతి రితి దెకన్తన ఆము.

‡ 10:17 10:17 యిర్మీయా 31:34. § 10:20 10:20 మెలె, జోవయించి ఆగ్ మొర అర్పితుమ్ జలి రిసా పరలోకుమ్తె బెదితి వాటు అయ్లి.
* 10:22 10:22 బాప్తిసుమ్చి రిసా సంగితయ్ మెన సగుమ్జిన్ సంగితతి. † 10:30 10:30 ద్విత్వీయాపదేశ కాండుము 32:35. ‡ 10:30 10:30 ద్విత్వీయాపదేశ కాండుము 32:36, కీర్తనలు 135:14. § 10:37 10:37 హబక్కుకు 2:3-4.

11

పూర్ణమచ నముకుమ్ తెన్ డిట్టుమ్ తిలిసి

1 జలె, నముకుమ్ కిచ్చొ మెలె, అమ్ ఆన జలి కిచ్చొ జవున్ కామ్క 'కచితుమ్ జర్గు జయెదె' మెలి ఆన, నే డిసిలిన్క 'అస్సె' మెన అమ్చి పెట్టి కచితుమ్ జాన్తిసి.

2 జా నముకుమ్ కామ్క జెతయ్ మెన కిసి జానుమ్ మెలె, జోవయించి నముకుమ్చి రిసాయి అమ్చ కో కో పూర్గుల్చి రిసా దేముడు సర్ల జా 'జేవ్ అంచయ్ మాన్సుల్' మెన ఒప్పున్లన్. 3 అన్నె, దేముడుచి *కోడుకయ్ లోకుమ్ జెర్మిలి మెన నముకుమ్కయ్ ఆమ్ చినితనుమ్. దస్సి, ఈంజ డిస్తి లోకుమ్, డిస్తిన్ తెన్ నే తెయార్ జలి మెన ఆమ్ నముకుమ్ తెన్ జాన అస్సుమ్.

4 హేబెలు †జోచి నముకుమ్చి రిసా అన్నొన్ జలో కయానుచి కంట చెంగిల్ అర్చితుమ్ దిలిసి దేముడు మెన్నిలన్. జోచి జా నముకుమ్చి రిసాయి 'జోక పున్నిమ్' మెలి రితి దేముడు హేబెలుక దెకిలో. కిసి జానుమ్ మెలె, జో హేబెలు దిలిసి రిసా దేముడు సర్ల తెన్ సంగిలో మెన ఆమ్ జానుమ్. జో హేబెలు, జలె, మొర్లన్, గని జోచి నముకుమ్ అప్పెక అమ్క లట్టబ్తయ్.

5 జోచి నముకుమ్చి రిసా ‡హనోకు నే మొర్లె పరలోకుమ్తె ఉక్కిల్ జలన్. అన్నె, దేముడు సొంతయ్ జోక కడ నిలి రిసా ఒత్త తెంతో కో జోక చజుక నెత్తిర్ల. జో నే గెతె అగ్గె కి 'ఆవ్ మెన్నితోసా' మెన దేముడు రుజ్జుల్ దెకవ తిలో. 6 నముకుమ్ నెంజిలె, దేముడుక సర్ల కెరుక నెత్తుమ్. మెలె, కో దేముడుక పాసి జెంక ఇస్టుమ్ జలె, దేముడు 'అస్సె' మెన, చి 'జోక ఇస్టుమ్ జా చజితసక దెకితయ్' మెన జో మాన్సుక నముకుమ్ తంకయ్.

7 తెదొడి అన్నె, నే జర్గు జలిన్క 'జర్గు జయెదె' మెన దేముడు కిసోవహుక సంగితికయ్, జోచి నముకుమ్చి రిసాయి 'నిజుమ్ జర్గు జయెదె' మెన దేముడుక బియఁ నోవహు దయిరిమ్ జా దేముడు సంగిలి రితి కెర, జోచి కుటుంబుమ్చక ఉగుమ్ గెడ్డుప కెర్లిన్ తెంతో రచ్చించుప కెర్లి రిసా, జా వెల్లి ఓడ రితిసి బందిలో. దస్సి కెర, లోకుమ్చ ఎత్తి నంపనెంజిలసక జోవయించి పాపుమ్చి సిచ్చుచి రుజ్జు దెకయ్లో, చి నముకుమ్ వాట్ జెతికయ్ పున్నిమ్తె జొయ్యి వాట నజన్లొ.

8 'జోక పట్టె ఆవ్ దొర్కు కెరుక తిలి కానాను దేసిమ్తె గెస్సు' మెన, "బార్ జా" మెన దేముడు *అబ్రాహామ్క బుకార్తికయ్, జో కేనె గెచ్చెదె గే వాట్ నేన్లె కి, జోచి నముకుమ్చి రిసా అబ్రాహామ్ నూన కెర బార్ జలన్;

9 దస్సి, జోచి నముకుమ్చి రిసా, జా జోచి సొంత దేసిమ్ నెంజిలె కి, "తుక చి తుచి సెకుమ్చక దెయిందె" మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర తిలి కానాను దేసిమి బుల్లె తిలో, అన్నెజో, జా ప్రమానుమ్తె జో తెన్ వాట నజిత జోచి పెట్టిచొ ఇస్సాకు కి, ఇస్సాకుచి పెట్టిచొ యాకోబు కి టంబుగుడ్డల్తె జియ బుల్లె తిల. 10 కిచ్చొక మెలె, చెంగిల్ పునాది తిలి †పట్టుమ్క 'జెయెదె' మెన అబ్రాహామ్ నంప తెన్ తిలన్. కేన్ పట్టుమ్ మెలె, దేముడు సొంత బందితిసి, జెర్మయ్లి పట్టుమ్.

11 దస్సి, జాచి నముకుమ్చి రిసా అబ్రాహామ్చి తేర్చి ‡సారా, జా మంతిరి జా గెచ్చు, బోదల్ పాయితి వయసు జిన తిలె కి, జా ప్రమానుమ్ సంగిలో దేముడుక 'జో సంగిల్ రితి జర్గు కెరెదె' మెన నంపజలి రిసా, అంగి జతి సెక్తి జాక దొర్కు జలి. 12 జలె, ఎక్కిలో మాన్సు అబ్రాహామ్చి పెట్టి జో మొర్లొ రితో మంత్రో జా తిలె కి, ఆగాసుమ్చ సుక్కల్చ రిత, నముద్దుమ్చి ఒడ్డుచి ఇస్కుచ గిడ్డల్ రిత, కిసి కో లెక్క కెరుక నెత్తిర్ల, దస్సి ఎతివాట్జిన్ మాన్సుల్ జోచి సెకుమ్తె జెర్మన్ జల.

ఈంజ బూలోకుమ్తె టాన్ నెంజిలన ఆము

13 అమ్ ఉప్పిరి సంగిల మాన్సుల్ ఎత్తిజిని, జోవయింక ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జర్గు నే జతె అగ్గె, జాకయ్ 'కచితుమ్ జర్గు జయెదె' మెన నముకుమ్ తెన్ని మొర గెల. దూరి తెంతో దెకిల్ రితి జా, జా ప్రమానుమ్ సంగిలిసి నజన్లి రితి జాయి మొర్ల. 'ఈంజ బూలోకుమ్తె టాన్ నెంజిలన ఆము, అమ్క ముక్కిమ్ జలి లోకుమ్ వేరచి' మెన చిన కెర మొర్ల. 14 జలె, ఇని లట్టబ్లె, జేవ్ సొంత దేసిమ్ చజితత మెన రుజ్జు దెకయ్లి రితి జతయ్. 15 జేవ్ ముల దా బార్ జలి దేసిమ్క అన్నె గెచ్చుక మెన ఆన తిలి పొది, జేవ్ ఒత్త అన్నె గెచ్చుక వాటు తత్తి. 16 అన్నె చెంగిలి దేసిమ్క ఆన జా అస్తి; కేన్ మెలె, పరలోకుమ్చి. జో జేవ్చొ దేముడు జా తర్లక దేముడు లాజ్ జయ్యెక నాయ్. జోవయింక ఏక పట్టుమ్ జో తెయార్ కెర్లిన్ తెన్ రుజ్జు జతయ్.

17 అబ్రాహామ్ దేముడుచి అత్తి పరిచ్చు జలి పొది, 'తుక సంతానుమ్ దెయిందె' మెన ప్రమానుమ్ సంగ తిలో దేముడుక జోచొ ఎక్కిలో పుత్తున్ ఇస్సాకుక నముకుమ్ తెన్ కి అర్చితుమ్ దెంక కి తెయార్ జలన్. 18 మెలె, జో పుత్తున్చి రిసా

*"ఇస్సాకుచి తెడి తుచి సెకుమ్తె ఒగ్గర్జిన్ జెర్మల" మెన దేముడు సంగ తిలె కి. 19 దస్సి 'మొర గెలసక దేముడు జియడుక తెరె' మెన కి అబ్రాహామ్ నముకుమ్ తెన్ తిలో. జాకయ్, జో మొరుక తిలో ఇస్సాకుక అన్నె

* 11:3 11:3 అదికాండుమ్ 1:1-2. † 11:4 11:4 అదికాండుమ్ 4:1-7. ‡ 11:5 11:5 అదికాండుమ్ 5:24. § 11:7 11:7 అదికాండుమ్ 6:5-8:22. * 11:8 11:8 అదికాండుమ్ 11:31-12:9. † 11:10 11:10 పరలోకుమ్క, పరలోకుమ్చి 'నొవి యెరూసలేమ్' మెలిన్క టాలి జయెదె. డిసయ్లిసి 21:2 దెక. ‡ 11:11 11:11 అదికాండుమ్ 18:1-15. § 11:17 11:17 అదికాండుమ్ 22:1-18. * 11:18 11:18 అదికాండుమ్ 21:12.

జియడ, దేముడు జోక అబ్రాహామ్ అబ్బోనక అన్నె దొర్కు కెర్లన్.

20 దేముడుక 'చెంగిల్ వరల్ దెతోనా జో' మెనయ్, జోచి నముకుమ్చి రిసా, †ఇస్సాకు జోచ పుత్తర్లు జల యాకోబుక చి ఏసావుక దయిరిమ్ తెన్ చెంగిల్ వరుమ్లు సంగిలన్. 21 దస్సి కి, జోవయించి నముకుమ్చి రిసా ‡యాకోబు, జోచి మొర్పు పురె జా అయ్లి పొది, జోచి టెక్నొ డండొచి ఉప్పిరి బోడి వంపొ కెర దేముడుక ఉచర, జోచొ పుత్తుసి యోసేపుచ దొగుల పుత్తర్లు ఎక్కెక్క చెంగిల్ వరల్ సంగిలన్.

22 జోచి నముకుమ్చి రిసా కీయోసేపు, జో మొర్తి సమయుమ్ జా అయ్లి పొది, జోచ ఇస్సాయేలుల్ పడ్డొక ఐగుప్తు దేసిమ్ తెంతో బార్ జంక తిలిన్చి రిసా, చోడి పుట్టవ సంగ కెర, జోచి పీనుమ్ ఐగుప్తు తెంతో దెర గెచ్చ జేవ్ కేనె నా రోవుక గే సంగిలన్.

23 *మోసే జెర్మిలి పొది, జోక 'సూటిచొ' మెన దెక కెర, జోచి నముకుమ్చి రిసా 'జోక మార్తసతె జో దెర్ను సేడ్పు నాయ్' మెనయ్, అయ్యసి అబ్బోసి తిన్ని జొన్నొ పూర్తి జోక లుంకడ తిల; జో రానొ "ఇదుల్ల నాడ్లు ఎత్తి మొరుక" మెన ఆడ్ర దిలిన్క నే బితె. 24 పడ్డొ, జో మోసే వెల్లో మాన్సు జలి పొది, జోచి నముకుమ్చి రిసా †మోసే జో రానొచి దువిన్చి పుత్తున్ నే బుకారవన్క, 25 జా రాజిమ్చితె నే బెదితె, దసచి సర్లల్ నెన పిట్టవన, దేముడుచ జోచయ్ మాన్సుల్చ కన్లతె బెదుక సర్ల జల్. 26 జలె, 'దేముడు అబ్బోనచి ఇస్టుమ్ తిలిన్ జర్లు కెరుకయ్ ముక్కిమ్' మెన యేసుక్రీస్తుచి రిసా కిసి సైమల్ సేడ్లె, 'ఐగుప్తు దేసిమ్చి సొమ్నూరుమ్ కలుగు కెరంతి కంట దేముడుచి కామ్ జర్లు కెరుకయ్ ముక్కిమ్' మెనయ్ ఒప్పణ్. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడు దెతి బవుమానుమ్ ముక్కిమ్' మెన దెకితె తిలన్. 27 జోచి నముకుమ్క, జో పరో రానొచి కోప్పమ్క నే బితె ఐగుప్తు దేసిమ్ ముల దిలో. కిసి మెలె, నే డిస్టా దేముడుక దెకితె తిలి రితి జా, నిదానుమ్ తెన్ ఎత్తి ఓర్పుప జలన్. 28 జోచి నముకుమ్చి రిసా, ‡ఐగుప్తు దేసిమ్చ తొల్పుర్ బోదల్క మార్తో దేముడుచి దూత జోవయించ ఇస్సాయేలుల్చ బోదల్క నే చడితి రితి, 'పస్కా వండుగు' మెన దేముడు సంగిలి రితి మొదొల్ కెర్లన్, చి జేవ్ ఇస్సాయేలుల్చ గెరల్ ఎత్తిచ దార్బంద్రల్తె మెండపిల్లచి లోయి చించ దిల.

29 "తుమ్క ఐగుప్తు దేసిమ్ తెంతో రచ్చించుప కెరిందె" మెన దేముడు సంగిలిన్చి ఉప్పిర్చి జోచి నముకుమ్చి రిసా, మాములు వాట్ ఇండిలి రితి జా, కీ'ఎరన' మెలి సముద్రుమ్ ఇస్సాయేలుల్చ ప్రెజల్ ఇండ జిన్. గని ఐగుప్తు

దేసిమ్చ "అమ్ కి దస్సి జినుమ్దె" మెన ఉచర కెర్లె పొది బుడ్ల గెల.

30 'దేముడు అమ్క తోడు తయెదె' మెన జోవయించి నముకుమ్చి రిసా జేవ్ పూర్లుమ్చ ఇస్సాయేలులు సత్తు పొదుల్ రోజుక *యెరికో పట్టుమ్చి వెల్లి కోటచి సుట్టునంత ఇండ బుల్లికయ్, జా కోట సేడయ్ గెలి.

31 లంజె జియ తిలి †రాహాబు, అమ్ యూదుల్క వేరయ్ మాన్సు జలెకి, దేముడుక 'జొయ్యి వెల్లో, జొయ్యి పరలోకుమ్చొ దేముడు' మెలి జాచి నముకుమ్చి రిసా, దేముడుక సంపనెంజిల జా పట్టుమ్చ అన్నె మాన్సుల్ తెన్ తెదొడి మొరె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి నావ్ తెన్ లుంకచోరె పట్టుమ్ దెకుక అయ్ల ఇస్సాయేలుల్క మరియాద కెర తిలి.

నముకుమ్చి రిసా దేముడు జర్లు కెర్లిసి

32 అన్నె కిచ్చొ మెనుమ? గిద్యోను, బారాకు, సమోను, యెష్టా, దావీదు, సమూయేలు, దేముడుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్ ఎత్తిచి రిసా సంగుక సమయుమ్ నాయ్.

33 జోవయించి నముకుమ్చి రిసా రాజిమ్లుక జిన్, సత్తిమ్చ తీర్పుల్చ రుజ్జుల్ దెకవ, తప్పల్ కెర్లసక సిచ్చు దా, ప్రెజల్క బుద్ది సికడ్ల, దేముడు జోక ప్రమానల్ దా జెయిమ్ కెర్లికయ్ సర్ల జల. సింవుమ్లు జేవ్క కంక మెన మొక్కె అయ్లి పొది జేయ్చి చోడివొ డంకిల. 34 వెల్లో ఆగివొ విజయ్ల, యుద్దుమ్తె కత్తివొ తెనె కండితీన్ పిట్టవన్, అప్పు తిలి పొది సెక్తి జల, యుద్దుమ్తె జోవయించ విరోదుమ్ సుదల్చి ఉప్పిరి జిన ఉదడ్ల. 35 జేవ్తె మొర్లసక దేముడు అన్నె జియడ్డికయ్, జోవయించ తేరబోదల్క అన్నె దొర్కు జల. దేముడుక నిదానుమ్ తిల అన్నె సగుమ్జిన్, 'అన్నె చెంగిలి లోకుమ్తె పడ్డొక అన్నె జివ్ జా ఉట్టుమ్దె' మెనయ్, సిచ్చల్ తెంతో విడ్డల్ నే కెరంతె, జేవ్ సిచ్చల్తె మొర్ల. 36 అన్నె, విరోదుమ్ సుదల్ దూనుప కెర్లిసి, కొర్లల్చ దెబ్బల్ అదికారుల్ పెట్టిసి, గొల్పుల్ తెన్ బందితిసి, జేల్తె గల్తిసి అన్నె సగుమ్జిన్ ఓర్పుప జల. 37 సగుమ్జిన్ మాన్సుల్క పత్రల్ తెన్ పెట మార్ల, సగుమ్జిన్ మాన్సుల్క రంపుమ్ తెన్ సింద దొన్ని గండల్ కెర గెల. సగుమ్జిన్ కత్తిచ దెబ్బల్క మొర్ల, సగుమ్జిన్ మెండల్చ గొర్లల్చ చమొ గలన బులిల, మాలజ్ జా, సైమల్ సేడ, మాన్సుల్చి అత్తి నిస్కారుమ్ జల. 38 బయిలె, డొంగ్రెలె, పత్రాలె పారతె, బుయి గొయితె నిద్ర తా బుల్తె తిల. జేవ్ చెంగిల మాన్సుల్ ఈంజ లోకుమ్తె తంక ఈంజ పాపుమ్చి లోకుమ్క జేవ్ విలువ కెర్లి నాయ్.

† 11:20 11:20 ఆదికాండుమ్ 27:1-41. ‡ 11:21 11:21 ఆదికాండుమ్ 48:8-20. § 11:22 11:22 ఆదికాండుమ్ 50:24-25. * 11:23 11:23 నిర్గమకాండుమ్ 1:22:2:2. † 11:24 11:24 నిర్గమకాండుమ్ 2:11-16. ‡ 11:28 11:28 నిర్గమకాండుమ్ 12:1-36. § 11:29 11:29 నిర్గమకాండుమ్ 14:1-31. * 11:30 11:30 యెహోసువ 2:1-24. † 11:31 11:31 యెహోసువ 6:1-25.

39 అన్నె, జేవ్ ఎత్రిజిన్ జోవయించి నముకుమ్ డిట్టుమ్ తిలిన్చి రిసా దేముడు జోవయించి రిసా చెంగిల్ సాచి దెకయ్లెకి రుజ్జుల్ దెకయ్లెకి, జో దేముడు ప్రమానుమ్ సంగిలిసి జోవయించయ్ పొదులె జర్గు జంక నాయ్. 40 కిచ్చొక మెలె, అమ్కయ్ కి జోవయింతెన్ బెదవనుక మెనయ్ జో దేముడు అన్నె చెంగిల్చి జర్గు కెరుక ఉచర తిలొ. మెలె, ఆమ్ నెంతె జేవ్ కి పూర్తి నే జతి రితి జా జో సంగిలి ప్రమానుమ్ జర్గు కెర్తిసి వాయిద కెర్లన్; అమ్ పడ్డొ జెర్మిలస కి జోవయింతెన్ జా ప్రమానుమ్తె బెదుకయ్ మెన వాయిద కెర్లన్.

12

క్రిస్తుచి రితి ఆమ్ కి బాదల్ ఓర్పువ జంక

1 జాకయ్ పూర్గుమ్ తెంతొ దేముడుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్తె ఇండిలస ఈంజేవ్ ఎతివాట్జిన్ సాచి జతన మబ్బుల్ రితి అమ్చి సుట్టునంత తా, అమ్క వాట్ దెకయ్లి రితి జా అస్తిచి రిసా, అమ్క అడ్డు కెర్తి ఎత్రి జాడు, అమ్క లంబితి ఎత్రి పాపుమ్ ముల దా, ప్రబు అమ్క నిగయ్తి పందెమ్తె నిగుమ. 2 కిచ్చొ సెక్తిక అమ్ నిగుక మెలె, అమ్చి నముకుమ్ మొదొల్ కెర్లొ చి పూర్తి కెర్లొ యేసుక దెక, దెకయ్ నిగుమ. జో, జలె, జోక తియ తిలి సర్ల సంతోసుమ్క ఉచర, సిలువతె గల్తి సిచ్చు ఓర్పువ కెర్లన్. దస్సి నిస్కారుమ్ జతిసి నే బితె, చి అప్పె దేముడు అబ్బొన్చి సిజాననుమ్చి ఉజెతో పక్కయ్ జో వెన అస్సె. 3 తుమ్ అల్పువ నే జతి రిసా అన్మానుమ్ నే జతి రిసా, జలె, పాపుమ్ కెర్లనచి అత్తి, జోచి ఉప్పిర్చి విరోదుమ్చి రిసాచ సిచ్చల్ ఓర్పువ జలొ, జో కెర్ది బాద సేడ్లె కి నిదానుమ్ తిలొ యేసుచి రిసా తుమ్ ఉచర. 4 తూమ్, జలె, పాపుమ్చి ఉప్పిర్చి ఈంజ యుద్దుమ్ కెర్తిన్తె, తుమ్ జోచి నావ్చి రిసా అల్లర్ సేడ అస్సున్, గని అప్పెక తుమ్చి లొయి సూయి జతి రితి, మెలె, మొర్తి రితి ఎదిలి సైమ తుమ్ సేడుక నేతయ్. తుమ్ అన్మానుమ్ నే జతె ఎత్రి ఓర్పువ జా.

కక్కయ్ దేముడు ప్రేమ తయెదె గే, జోకయ్ సిచ్చల్ దా సికడెదె

5 అన్నె, తుమ్ జోచ పుత్తుర్లు జలిన్చి రుజ్జు దెకయ్లి తీర్పు దేముడుచి కొడెతె రెగ్గయ్లిసి తుమ్ పచ్చ గెలదు గె? కిచ్చొ తీర్పు సంగిలిసి మెలె,
*“ఓ అంచొ పూత్తు, దేముడు తుక బుద్ది సికడ్డ సిచ్చల్క ‘కిచ్చొ నెంజితి’ మెలి రితి తుయి ఉచరు నాయ్. అన్నె, జో తుక దస్సి సిచ్చ కెర్లె, తుయి దయిరిమ్ పిట్టవన అన్మానుమ్ జా నాయ్.

6 కిచ్చొక మెలె,

* 12:5 12:5 సామెతల్ 3:11-12. † 12:16 12:16 అదికాండుమ్ 25:27-34.

కక్క జో ప్రేమ తయెదె గే, ‘సిక్కత్’ మెనయ్ జోకయ్ సిచ్చ కెరెదె, చి జో బెదవన్లొ ఎత్రి పుత్తున్క ‘బుద్ది జవున్’ మెనయ్ సిచ్చల్ దెయెదె” మెన సంగ రెగ్గవ అస్సె.

7 జలె, ఇన బాదల్ తుమ్ ఓర్పువ జంక తిలిసి కిచ్చొక మెలె, తుమ్ దేముడు అబ్బొన్తె సిక డిట్టుమ్ జతి రిసాయి జో దేముడు తుమ్క “అంచ పుత్తుర్లుయి” మెన దెకితయ్. మెలె, కేన్ పుత్తున్క అబ్బొసి కిచ్చొ సిచ్చ దా సికడె నాయ్ గె? మాన్సుచొ అబ్బొసి జలె, సిచ్చ దా సికడెదె. 8 అబ్బుదింసిచి అత్తి ఎత్రిజిన్ జత బుద్ది సికడ్డ కిచ్చొ సిచ్చల్ తుమ్ నే జలె, లంజెపెట్టి జెర్మిల రిత జా, జో ప్రబుచ సొంత పుత్తుర్లు నెంజిల రిత జతదు. 9 అన్నె, ఈంజ లోకుమ్చ అమ్ ఎత్రిజిన్చ అబ్బొసింసి అమ్క సిచ్చల్ దా బుద్ది సికడ అస్తి, చి జాకయ్ జేవ్క మరియాద దెక అస్సుమ్. దసి జలె, అమ్చ ఆత్మల్క అబ్బొ జతో దేముడుచి తెడి తా, జోచి కోడు సూన అమ్ బుద్ది జలె, ఆత్మక జిమ్దె, అన్నె చెంగిల్ జిమ్దె.

10 అమ్చ ఈంజ లోకుమ్చ అబ్బొసింసి గడియ జోవయించి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి సిచ్చల్ దిల, గని అమ్క ‘చెంగిల్ జతు. అంచి సుద్దితె బెదుతు’ మెనయ్ అమ్క బుద్ది సికడ్డ సిచ్చల్ దేముడు అమ్చొ అబ్బొయి దెతయ్. 11 జా సిచ్చ జతి గడియయ్ ఎత్రి సిచ్చ సర్ల నే దెయె, గని నొప్పి దెతయ్. జలె పడ్డొ జేవ్చి రిసాచి ముద్దొ జలనక జా సిచ్చ పాయితి రిసా కిచ్చొ లాబుమ్, మెలె, జో దెతి పున్నిమ్ అన్నె సేంతుమ్ దొర్కు జయెదె.

దేముడు దిలి వరుమ్ కెర్దిచి గే ఏదాస్ట కెరన డిట్టుమ్ జా

12 జాకయ్, కొర్పు జల తుమ్చ అత్తో, సెక్తి నెంజిల తుమ్చ మొగ్రల్ తుమ్ నే ముచ్చిల్తె దెకన. 13 ఇదిల్ సొట్టి జలిసి అన్నె సొట్టి నే జతె పూర్తి చెంగిల్ జతి రిసా తుమ్చ చట్టొ చెంగిల్ ఇండిత్ రితి, సోగ వాటు తుమ్ తెయార్ కెర. 14 అన్నె, ఎత్రిజిన్ మాన్సుల్ తెన్ సేంతుమ్ కట్టు తెన్ తతి రితి తుమ్ దెకన. అన్నె, ప్రబు దెతి సుద్ది జంక తుమ్ ఆస జా. జయ్యి సుద్ది నెంజిలె, కో కి దేముడుక దెకుక నెత్తిర్తి. 15 తుమ్చితె కక్క కి ప్రబుచి రచ్చున నే పిట్టి రితి తుమ్ దెకన. కోడ్ దెతి కేన్ చెరో తుమ్చితె నే ఉట్టితి రితి తుమ్ దెకన. దస్సి కోడ్చి చేర్ కేన్ జలెకి ఉట్లె, జాచి రిసా గలిబిలి జా కెర ఒగ్గర్జిన్ ఆత్మక పాడ్ జంక జయెదె, జా పొన. 16 పడ్డొక, తుమ్చితె కో లంజె నే జతి రితి దెకన. పడ్డొ † ఏసాపు పూర్గుమ్చొ జలి రితి తుమ్ జా నాయ్. జో ఎక్కి పూటచి అన్నిమ్ దొర్కు కెరంతి ఆసకయ్ అబ్బొన్ దెంక తిలి జో తొల్పుర్ జెర్మిలిన్చి రిసాచి దొర్కు జతి అక్కు బావొన్తె

విక గెలో. 17 పడ్డొ జా వాట దొర్కు జతి అక్కు నజనుక ఉచర్లొ, గని అబ్బొసి నే దిలో, చి జో కెద్ది ఏడ్లెకి, జో జర్గు కెరన్సిని మార్పుప జంక వాటు తిలి నాయ్.

18 తుమ్ పావ అయ్లి టాన్, సీయోను డొంగ్రు నెంజె. జా డొంగ్రు ఈంజయ్ లోకుమ్చి. చడితిసి, జా. పూర్ణుమ్చ అమ్చ ఇస్రాయేలులు జా డొంగ్రుతె జా కెర కిచ్చొ దెకిల సూన్ల మెలె, †వెల్లి ఆగి, అందర్, చిమ్మున జలిసి, తుపాన్ జతిసి. 19 నప్పిర్మురి బజితిన్చి అవాడ్, బింక జతి వెల్లి కిఅవాడ్. తెదొడి పూర్ణుమ్ జా వెల్లి అవాడ్క బియఁ కెర, “అప్పె తెంతో జా వెల్లి అవాడ్ జలోసా అమ్క కోడ్ లట్టబ కబుర్లు సంగుక నాయ్” మెన ప్రజల్ బతిమాల్పా జా సంగ తిల. 20 కిచ్చొక మెలె,

*“కేన్ జంతు కి ఈంజ డొంగుర్ చడిలె, జాక పత్తల్ గల మారుక అస్సె”

మెన దేముడుచి జా అవాడ్ ఆడ్ర దిలన్. జా ఆడ్ర సంగిలిసి ఓర్పుప జంక అమ్చ ఇస్రాయేలుల్ నెతిర్ల. 21 అన్నె, తెదొడి జర్గు జలిసి దెకుక కి కెద్ది బయిమ్చి మెలె, జేవ్ ప్రజల్క ఏలుప కెర్తె తిలో వాట్ దెకయ్తె తిలో మోసే కి “బియ అద్దుర్ జా గెలో” మెన సంగిలన్.

22 జేవ్ పూర్ణుమ్చ తెదొడి పావిలి సీయోను డొంగ్రు, జలె, †బయిమ్చి, గని తూమ్ కేనె పావ అస్సున్ మెలె, పరలోకుమ్చి †సీయోను డొంగ్రుతె, జివ్ తిలో, జివ్ దెతో దేముడుచి పట్టుమ్తె, కిపరలోకుమ్చి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్తె, పడ్డొ కో లెక్క కెరుక నెతిర్ల ఎతివాట్జిన్ దూతల్ పండుగు కెర్తి రితి సర్ల తిల బెర్లిన్తె, జా అస్సున్. 23 అన్నె కిచ్చొతె జా అస్సున్ బెద అస్సున్ మెలె, *తోల్పుర్ జెర్మిల రిత పరలోకుమ్తె బెదిలసచి †పదుతె తిలసతె, అన్నె, ఎత్కిచి ఉప్పిరి దేముడు జలో మాన్సుల్ ఎత్కిక పరిచ్చు కెర తీర్పు కెర్టొసా † తిలిన్తె, అన్నె, దేముడుక సత్తిమ్ ఇండిల ప్రబుచి సుద్ది జా పూర్తి జల మాన్సుల్చ ఆత్మల్ తిలిన్తె జా అస్సున్, 24 అన్నె ముక్కిమ్క కత్తె మెలె, దేముడు దిలి నొవి ప్రమానుమ్క, జోక చి మాన్సుల్క నెడమె జతో యేసుతె, చి పూర్ణుమ్చొ కిహేబెలు చి లోయిచి కంట చెంగిల్ లట్టబ్బి, చించ గెలి యేసుచి లోయితె పావ జా అస్సున్.

25 తుమ్చి తెన్ లట్టబ్బొ దేముడుక తుమ్ నే సూన్తి రితి, నంప నే జతి రితి తంక నాయ్ మెన తుమ్ జాగర్

దెకన. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ బూలోకుమ్తె తిలో మోసే పూర్ణుమ్చొ జోక జాగర్ల సంగిలిసి జేవ్ నే సూన్లి రిసా జేవ్ పూర్ణుమ్చ సిచ్చు పిట్టవనుక నెతిర్ల. జలె, పరలోకుమ్ తెంతో అమ్క జాగర్ల సంగితో దేముడుక ఆమ్ నే సూన్లె, అన్నె కిసి సిచ్చు పిట్టవనుక జయెదె?! జయె నాయ్! 26 *జా దీసి జోచి అవాడ్ ఒండి బూలోకుమ్క కదుల్ కెర్తి. గని అప్పె ‘కచితుమ్ జర్గు కెరిందె’ మెన కిచ్చొ ప్రమానుమ్ జో సంగ అస్సె మెలె,

†“అన్నెక్ సుట్టుక ఎక్కి బూలోకుమ్కయ్ నాయ్, గని అన్నె, ఆగాసుమ్క కి కదుల్ కెరిందె”

మెన్తయ్. 27 ‘అన్నె అన్నెక్ సుట్టుక’ మెన సంగిలిసి అమ్క కిచ్చొ అర్దుమ్ దెకయ్తయ్ మెలె, జెర్మయ్ జలిన్ కదుల్ కెర్లిన్క జాక గెచ్చువ గెల్లి నమయుమ్. జయి గెచ్చువుక కిచ్చొక మెలె, కదుల్ కెర్లె కి పాడ్ జంక నెతిర్లిన్క ‘తాఁ గెస్సు’ మెనయ్.

28 జాకయ్, కో కదుల్ కెర పాడ్ కెరుక నెతిరి పరలోకుమ్చి రాజిమ్ అమ్క దొర్కు జా అస్సెచి రిసా, దేముడు దిలి జా వరుమ్చి ఉప్పిరి సర్ల జా, సరి జతి బక్తి కెర జోక మరియాద కెర, బియఁ ఇండుమ. 29 కిచ్చొక మెలె, అమ్చొ దేముడు డయితో ఆగిచొ రితో అస్సె.

13

ప్రేమ, సత్తిమ్, సేంతుమ్ తెన్ ఇండుక

1 ‘అమ్చ బావుడ్లు’ మెన దెకిల్ రితి తుమ్ నంపజలసక ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తె తా. 2 వేర తెంతో జెత మాన్సుల్క మరియాద దెకుక తుమ్ పచ్చు నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ‘దూతల్’ మెన నేన్లె కి, గోత్ అయ్ల దూతల్క కి సగుమ్జిన్ మరియాద కెర అస్తి. 3 జేలితె గలిలసక కన్యారుమ్ ఉచర దెక, జోవయింతెన్ తుమ్ జేలితె తిలి రితి ఉచరన, జోవయించి జాడు వయన. పడ్డొ, తుమ్ జోవయింతెన్ ఎక్కి ఆగ్తె బెదిలన మెన, అన్నె మాన్సుల్చి అత్తి వేర వేర అల్లర్లు సేడ్ల నంపజలసక దస్సి తోడు తా.

4 పెండ్లి మెలిన్క చెంగిలి మెన ఎత్కి విలువ దెక గవురుమ్ కెరుక అస్సె. పెండ్లితె తెర్పిమున్ను చి నెడమె సత్తిమ్ తంక మెన తుమ్తె కో లంజె జా నాయ్. లంజె ఉచర్లసక చి లంజె జతసక దేముడు తీర్పు కెర సిచ్చు దెయెదె.

‡ 12:18 12:18 నిర్ణమకాండుమ్ 19:16-19, 20:18-21. § 12:19 12:19 నిర్ణమకాండుమ్ 19:8-9. * 12:20 12:20 నిర్ణమకాండుమ్ 19:12, 13. † 12:22 12:22 ‘బయిమ్చి’ మెలె, ఒత్త ‘సీనాయి’ డొంగ్రుతె ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు మోసేక ఆగ్గల్ దిలన్. జేవ్ ఆగ్గల్ తెన్ సిచ్చల్ కి దిలన్, పడ్డొ తెదొడి ప్రజల్ జో ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక పాసి గెచ్చుక ప్రమాదుమ్. గని ఈంజ 22 నంబర్చి కోడుతె సంగితి ‘సీయోను’ డొంగ్రుతె, మెలె పరలోకుమ్తె, దస్సి బయిమ్ తంక నాయ్. యేసుక నంపజల మాన్సుల్చి పాచుమ్ గెలి రిసా అడ్డు నెంతె బయిమ్ నెంతె జోతె గెచ్చుక జయెదె. జా తేడ ఇన్నె దెకయ్తయ్. ‡ 12:22 12:22 డీనయ్లిసి 14:1 దెక. § 12:22 12:22 డీనయ్లిసి 21:2. * 12:23 12:23 రోమియల్ 8:29, కొల్స్సియల్ 1:15, 18, డీనయ్లిసి 1:5, చి ఎబ్రియల్ 2:11-14 దెక. † 12:23 12:23 లూకా 10:20, పిలిప్పియల్ 4:3, డీనయ్లిసి 13:18, 17:8, 20:15, 21:27 దెక. ‡ 12:23 12:23 అదికాండుమ్ 18:5, ఎబ్రియల్ 4:13, 10:30. § 12:24 12:24 అదికాండుమ్ 4:2-16, ముక్కిమ్క 4:10. హేబెలు చి లోయి ‘సిచ్చు దేన్, సిచ్చు దేను!’ మెలి రితి కేక్ గల్తయ్. యేసుచి లోయి ‘చెమించుప కెరు, చెమించుప కెరు!’ మెన కేక్ గల్తయ్. * 12:26 12:26 నిర్ణమకాండుమ్ 19:18. † 12:26 12:26 హార్గయి 2:6.

5 తుమ్చి జీవితముతె డబ్బుల్ ఆస దూరి కెరన, తుమ్క తిలిన్క 'జయెదె' మెన సేంతుమ్ తెన్ జయ.

*"తుమ్క కెయెక కి ములి నాయ్, పవేసి నాయ్." మెన దేముడు ప్రమానుమ్ కెర సంగ అస్సె. 6 జాకయ్,

†"ప్రబు అమ్క తోడు అస్సె, ఆవ్ బియిఁ నాయ్.

అంక పాడ్ కెర్తి రితి మాన్సుల్ అంక కిచ్చొ కెరుక నెత్తిర్తి" మెన అమ్ దయిరిమ్ తెన్ సంగుక జతయ్.

తుమ్క దెకయ్ల వెల్లో సుదల్క నే పచ్చితె, చెంగిల్ ఇండ

7 దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ తుమ్క నూనయ్ల, తుమ్క వాట్ దెకయ్లనక తుమ్ పవు నాయ్. జేవ్ జోవయించి జీవితముక ఇండిలిన్క కిచ్చొ పలితుమ్ దెర్ల గే తుమ్ ఉచర. జోవయించి నముకుమ్చి ఎదిలి నముకుమ్ తూమ్ జోవయించి పట్టి ఇండ. 8 యేసుక్రీస్తు కాలి కీసా తిలో గే, ఆజి కి దస్సాయి తా, కెయెక తెయెక కి దస్సాయి తయెదె. 9 వేర వేర నముకుమ్చి బోదన నూన తుమ్ మోసిమ్ జా సత్తిమ్ తిలిసి తుమ్ ముల నాయ్. మెలె, జేవ్చ కమొచ పండుగ్ అన్నిమ్ జవున్, కిచ్చొ కిచ్చొ కతిన్ నే కతిసి జవున్, జోవయింక నంప కెర్ల మాన్సుల్క చెంగిల్ కెరె నాయ్. ముక్కిమ్క ప్రబుచి దయ జో అమ్క దెతిన్కయ్ అమ్చి పెట్టిచి ఆత్మ డిట్టుమ్ జంక అస్సె.

10 అమ్ నంపజలనక వేర బలి దెతి టాన్ మెలి కోడు దొర్కు జా అస్సె. యేసు మొర్లిసి. ఈంజయ్ బలి దెతి టాన్తె దిలి బలి అగ్గెచి రితిచి టంబుగుడ్డచి సేవ కెర్త, ఆగ్గుల్క నంప కెర్తి రితిచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తితన కంక నాయిమ్ నాయ్.

11 జయ్య రితి ఎత్తిక వెల్లెల పూజర్లు గొరెల్క దేముడుచి గుడితె ఆన 'ప్రెజల్చి పాపుమ్ గెస్సు' మెన గొరెల్చి లోయి తెడిచి ఒగ్గర్ సుద్ది తిలి గదితె ఆన, సువ తా, జేవ్ గొరెల్చ పినుమ్లుక బయిలె కడన కెర, జా బయిలె డయ గెల్తతి.

12 కిచ్చొక మెలె, దస్సి, దేముడు అబ్బొన్తె అన్నె బెదవుక మెన, జోచి సొంత లోయి తెన్ ప్రెజల్క సుద్ది కెరుక మెన, యేసు కి †పట్టుమ్చి కోట ఒత్తల్తోచి బయిలె మొర్లన్.

యేసు సైమల్ సేడ్లిన్తె అమ్ కి బెదుమ

13 జాకయ్, ఆమ్ కి, గావ్ ఒత్తల్తోచి బయిలె జోతె గెచ్చు, జో సేడ్ల సైమల్ ఆమ్ కి సేడుమ. 14 కిచ్చొక మెలె, కెయెక తెయెక తాఁ గెతి పట్టుమ్ ఇన్నె అమ్క నాయ్, గని దస్సిచి తిలి కీచెంగిల్ పట్టుమ్చి రిసా రకితసుమ్.

15 రోజుక దేముడుక బలి దిలి రితి, జో అమ్క దిలి ఆత్మసెక్కిక జోక గవురుమ్ కెరుమ. కీసి బలి మెలె, జోచి నావ్చి విలువ బప్పన గవురుమ్ సంగితిసి. 16 అన్నె, మాన్సుల్క చెంగిల్ దెకుక, చి తుమ్క కలుగు జలిన్క అన్నె మాన్సుల్క తోడు

దెంక ముల నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దసచక 'బలివొ' మెనయ్ దేముడుక సర్ల.*

తుమ్క సికడ్తనక మరియాద కెర

17 తుమ్క సికడ్తనచి కోడు తుమ్ నూన, దాక్ కెరన, తుమ్చి సొంత ఇస్టుమ్ కెరుక ముల దా, జోవయించి కోడుక మరియాద కెర. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చ ఆత్మల్క 'చెంగిల్ తత్తు' మెనయ్ సికడ్తతి, అన్నె, క్రీస్తు ఈంజ లోకుమ్తె అన్నె ఉత్త్ర జా ఎత్తిజిన్క పరిచ్చ కెర్తి దీసి జెయెదె. అయ్లె, "దేముడు అమ్క దిలి కామ్క 'చెంగిల్ కెర్లమ్' గే 'గార్ కెర్లమ్' గే జో దేముడుచి మొక్కె అమ్ సాచి నజనుక తయెదె" మెన జానయ్ తుమ్క జేవ్ సికడ్తతి, దెకితతి. జేవ్ తుమ్క సికడ్తన దుకుమ్ నెంతె సర్ల తెన్ ఏలుప కెర్తి రితి తుమ్ జోవయించి తెడి తా. జోవయింక అల్లర్ కెర్లె, దుకుమ్ జవుల చి తుమ్క లాబుమ్ తయె నాయ్.

అమ్చి రిసా ప్రార్లన కెర

18 అమ్చి రిసా తుమ్ ప్రార్లన కెర్తె తా. 'అమ్ పొరపాట్ జము నాయ్ గని ఎత్తిక సత్తిమ్ కెరుక ఆస తెన్ అస్సుమ్' మెన అమ్చి పెట్టి అమ్ జానుమ్. 19 అన్నె కిచ్చొక 'ప్రార్లన కెర్తె తా' మెన తుమ్క ఆవ్ బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, ఆవ్ అన్నె బే బేగి తుమ్తె అన్నె జెంక దేముడు వాటు దెవున్ మెనయ్ తుమ్ ప్రార్లన కెర.

20 జలె, జోచ మెండల్ జల అమ్ నంపజలనక ముక్కిమ్ జలొ గొవుడు జలొ అమ్చొ ప్రబు జలొ యేసుక అన్నె జయడ్లొ సేంతుమ్ దెతో దేముడు, కెయెక తెయెక కామ్క జెతికయ్ జోచి ప్రమానుమ్చి రిసాచి నూయి జలి లోయిచి సెక్తి తుమ్క తోడు తవున్. 21 జోచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండితి రితి తుమ్క దొర్కు జలిసి ఎత్తి దెవున్, చి జో మెన్సితి బుద్ది తుమ్చి పెట్టి తతి రితి తుమ్చి పెట్టి కామ్ కెర్తె తవున్. యేసుక్రీస్తుచి అత్తి ఈంజ ఎత్తి జర్లు కెరెదె. జోక కెయెక తెయెక పరలోకుమ్చి గవురుమ్ తవును! ఆమేన్.

ఆకర్ కోడు

22 జలె, బావుడ్లు, ఇదిల్ కొట్టు తెన్ ఆవ్ రెగిడ్లి ఈంజ జాగర్ల సంగితి దయిరిమ్ సంగితి ఉత్తుమ్ తుమ్ ఓర్పుప జా.

23 అమ్చొ బావొ జలొ తిమోతిక †విడ్డల్ కెర అస్తి మెన తుమ్ జాన్క మెన ఆవ్ ఆస జతసి. జో బే బేగి ఉట్టు అయ్లె, అంచి తెన్ జో జెయెదె, చి బెద తుమ్తె జా తుమ్క దెకుమ్దె.

24 తుమ్క బోదన కెర్తె ఎత్తిజిన్క చి ప్రబుచయ్ జల అన్నె ఎత్తిజిన్క అమ్చి ప్రేమ తుమ్ సంగ. ఇట్టి

* 13:5 13:5 ద్వితీయాపదేశ కాండుము 31:6. † 13:6 13:6 కీర్తనలు 118:6 ‡ 13:12 13:12 యెరూసలేమ్ ఒత్తల్తో. లూకా 23:32-33, యోహాను 19:17-18, మార్కు 15:20-22, మత్తయి 27:31-33. § 13:14 13:14 మెలె, పరలోకుమ్. డీనయ్లిసి 21:2 దెక. * 13:16 13:16 కొరిందీల్క రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్తుమ్ 10:31 దెక. † 13:23 13:23 జెయిల్తె తెంతొ, కిచ్చొగె. ‡ 13:25 13:25 తెద్దిలి

దేసిమ్ తెంతొచ సంపజలన్ ఎత్కిజిన్ తుమ్క జోవయించి
ప్రేమ సంగ తెద్రయ్తతి. 25 తుమ్ ఎత్కిజిన్ తెన్ ఎత్కి
అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి దయ తవున్! ఆమేన్‡.

యాకోబు రెగిడ్లి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో యాకోబు రెగిడ్లి ఉత్తమ్

1 దేముడుచి, ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి సేవ కెర్తొ జోచొ *గొత్తి నుదొ జలో †యాకోబు, వేర వేర దేసిమ్లతె చెత్తుర్పు జల ‡బార తెగల్చ యూదుల్క, జోబర సంగ కెర రెగిడ్లి ఉత్తమ్.

అల్లర్ సేడ్డిన్చి రిసా దయిరిమ్ కోడు

2 బావుడ్లు, తుమ్ వేర వేర అల్లర్ సేడ పరిచ్చ రితి జలె, 'చెంగిల్' మెన పూర్తి సర్ల తెన్ తా 3 కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి నముకుమ్ అల్లర్లు వాట్ పరిచ్చ జలె, జీన్లె, తుమ్చి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ జస్సె. 4 ప్రబుచి ఆత్మక తుమ్ పూర్తి జతి రితి, తప్పు నే జతి రితి, తుమ్చి ఆత్మకె కిచ్చొ చెంగిల్చి నే పిట్టి రితి, జేవ్చి కామ్ పూర్తి జర్గు కెర్తి రితి తుమ్ నిదానుమ్ కెరస.

5 ఇన అల్లర్ పరిచ్చల్తె కీసి ఇండుక గే తుమ్తె కో జలెకు నేన్లెగిన, దేముడుక పున. కో పుసిలె, నే గోల కెర్తె, దర్ముమ్ తెన్ జో బుద్ది తయెదె. 6 గని ముక్కిమ్క ఎక్కి నముకుమ్ తెన్, కిచ్చొ అన్మానుమ్ నెంతె, పున. కిచ్చొక మెలె, కక్క అన్మానుమ్ తయెదె గే, గట్టిజ వాదు వీర్లె సముద్దుమ్చ కెర్లల్ కీసి ఇత్తల్ ఒత్తల్ లయెదె గే, జో మాన్సు దస్సి జయెదె. 7 నిజుమి, దసా మాన్సుక దొన్సి మెన్సుల్ తయెదె. కిచ్చొ కామ్తె కి జోక ఎక్కి నిదానుమ్ తయె నాయ్. 8 దసా మాన్సు, జలె, కీసి ప్రబుతె నజన్లె కి కిచ్చొ కి దొర్కు జయెదె మెన ఉచరుక జయె నాయ్!

అల్లర్ సేడ్డిసి ఓర్పువ జతిన్చి కొడె

9 కిక్సే జవున్ బావొ దాక్ జలె, బీద నుదొ జలె, దేముడు జోక గవురుమ్ రితి కెర అస్సె, జోక ఆత్మ సామ్సారుమ్ కెర అస్సెచి రిసా సర్ల జవున్. 10 దస్సి, సామ్సారి జలో బావొ కో జలెకు ప్రబుచి తెడి దాక్ జంక జలెకి, ఏక్ వేల బీద జంక జలెకి, జో కి జోచి పెట్టి సర్ల తియస్సు. కిచ్చొక మెలె, బయిలుచి చివ్వోరచ పుల్లో కీసి పోర్న జా సుకులగె, జో మాన్సుకి ఆకర్క మొరెదె. 11 బయిలుచి చివ్వోర జలె, పొద్దు బార్ జా గట్టిజ వాదు ఒప్పుడ కెర్లె, జేవ్చి పుల్లో నుకిల్ రితి పాడ్ కెర్లయ్. దస్సి సుకా గెచ్చ గెస్త గెతతి. జోవయించి సూటి గెతయ్. దస్సి, జోచ కమొ కెర్తె కెర్తె సామ్సారి కి మొరెదె.

* 1:1 1:1 నెంజిలె 'గొత్తిమాన్సు' నెంజిలె 'సేవ కెర్తొసా'. † 1:1 1:1 ఈంజొ యాకోబు యేసుచొ బావొన్ జా తిలో, బెర్తె. మరియ చి యోసేపుచి పెట్టిచొ. యెరూసలేమ్చ నంబజలనచి సబక వెల్లో తిలో. బారికుల్ 15:6-29, 21:18, గలతి 1:19, 2:9, 12. ‡ 1:1 1:1 'బార తెగల్' మెలె, ఒగ్గర్ పూర్ణమ్ తెంతొ, యాకోబుచ బార పుత్తర్లు తెంతొ యూదుల్తె బార తెగల్ అస్సి. ఎత్తి పుత్తన తెంతొ ఏక్ తెగ. § 1:9 1:9 1 కొరింది 7:22 దక. * 1:14 1:14 3:15 దక. † 1:18 1:18 సంక్యా 15:19-21, ద్యుతి 18:3-4, రోమి 11:16.

12 ప్రబుచి రిసా కో నిదానుమ్ తెన్ కిచ్చొ కిచ్చొ అల్లర్ ఓర్పువ జవుల గే, జోక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, పాపుమ్తె దెర్ను నే సేడ్డె జేవ్ అల్లర్ సేడ్డి పరిచ్చతె జీన్లె, దేముడు దెతి పరలోకుమ్తె జేవ్ గెతి కిరీటుమ్ జోక దొర్కు జయెదె. దేముడు ప్రమానుమ్ కెర్లె కోడు 'కో అంక ప్రేమ కెర్తి రితి ఇండుల గే, జోవయింకయ్ బెదవనిందె'.

13 గని అల్లర్ సేడ్డ పరిచ్చల్ జతె పొది, కో పాపుమ్ కెరుక ఉచర్లె జవున్, పాపుమ్ కెరుక దెర్లె జవున్, "దేముడు అంక పాపుమ్ కెరయ్తయ్" మెనున్ నాయ్. కిచ్చొక మెలె, దేముడు పాపుమ్తె బెదితోసా నెంజె, పాపుమ్తె ఎద్దె బెదె నాయ్, కో కి, కిచ్చొ కి జోక పాపుమ్ కెరవుక నెత్తిర్చి, చి 'పాపుమ్ కెర్పు' మెన కిచ్చొ రిసా ఉచరె నాయ్, కేన్ పాపుమ్ కెరె నాయ్. 14 మాన్సుక పాపుమ్ సికయ్తిసి కిచ్చొ మెలె, జోచి సొంత *పెట్టిచ గార్ ఆసలి జోక సికయ్తయ్, పెలయ్తయ్. 15 మాన్సుచి పెట్టి ఆస మొదొల్ జా జెర్కు, గజ్జల్ జా వడ్డ, పాపుమ్ వీరయిత్తయ్. ఒత్త తెంతొ, జా పాపుమ్ వడ్డ వడ్డ పూర్తి జా, మొర్ను వీరయిత్తయ్.

చెంగిల్ తిలిసి ఎత్తి దేముడు తెంతొ జెతిసి

16 నాయ్, బావుడ్లు, తుమ్ మోసిమ్ సేడ నాయ్. 17 చెంగిల్ తిలిన్ ఎత్తి, సత్తిమ్ తిలిన్ ఎత్తి పరలోకుమ్ తెంతొ జెతయ్. ఉజిడ్ ఎత్తిక అబ్బొసి జలో దేముడు తెంతొ జెతయ్. జో మార్పువ జతోసా నెంజె, జోచి ఉజిడి కెయ్య సేడ జయె నాయ్. 18 జోచి సొంత ఇస్టుమ్క, జోచి సత్తిమ్ కోడుచి సెక్తికయ్ అమ్క జో జెర్మయ్లన్. కిచ్చొక మెలె, జో జెర్మయ్లన కెర్లన ఎత్తితె అమ్ జోక దిలి †నొవొ జతి రితి అమ్క నొవర్ జెర్మయ్లన్.

19 ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొ దెరన మెలె, తుమ్తె ఎత్తి మాన్సు బుద్ది కొడె సరిగా సూన్తన జా, బమ్మ తెన్ లట్టబ్బన నే జతె, బే బేగి కోపుమ్ జా నాయ్. 20 కిచ్చొక మెలె, మాన్సుచి కోపుమ్ దేముడుచి పున్నిమ్క వాట్ దెయె నాయ్, జోచ పున్నిమ్ కమొ జర్గు కెరె నాయ్. 21 జాకయ్, మర్కుటుమ్ బుద్ది ఎత్తి, తుమ్చి పెట్టి గుడియయ్ జలి కుస్సిదుమ్ ఎత్తి తుమ్చి పెట్టి తెంతొ వెంట గెల కెర, దాక్ కెరన, కోపుమ్ నే జతె, దేముడు తుమ్చి పెట్టి రోవిలి జోచి కోడు సెంతుమ్ తెన్ తుమ్ సూన సూన జాక పోసన. జా కోడు తుమ్చ ఆత్మల్క రచ్చించువ కెరుక తెరె.

22 గని దేముడుచి కోడు ఎక్కి సూన్తనయ్ తుమ్ జా నాయ్. ఎక్కి సూన్తనయ్ గని జోచి కోడు నే కెర్లన జలె, తుమ్ మోసిమ్ కెరన తస్సె. జోచి కోడ్ రితి ఇండ, చి తుమ్చి

ఆత్మతె పలితుమ్ దెరెదె. ²³ జోచి కోడు ఎక్కి సూనయ్ కో దస్సి ఇండె నాయ్ గే, కిసి జతయ్ మెలె, అద్దుమ్తె నూములుమ్ మొకొమ్ దెకన్తోసాచి రితి జతయ్. ²⁴ జో మాన్సు అద్దుమ్తె దెకన పస్ల ఉట్ట గెచ్చు, కిసి డీసిలో గే బేగి పచ్చు గెల్తయ్. ²⁵ గని, ఎత్కిక †ఆదారుమ్ తిలి ఆగ్గు కో చెంగిల్ అర్దుమ్ కెరన పోసన జా ఆగ్గుచి ఉప్పిరి నిదానుమ్ జయెదె గే, జోచి రితి సూన పవ్సితోసా నే జతె, జా ఆగ్గు కెర్తోసాయి జయెదె, చి జా ఆగ్గు రితి జో ఇండితిసి పావల్, తప్పుల్, ఇండితిన్ తెంతో జో మాన్సుక విడ్డల్ కెరెదె, చి జా ఆగ్గు రితి ఇండితిన్తె జోక చెంగిల్ జయెదె, ఆత్మపలితుమ్ దెరెదె.

దేముడుచి నిజుమ్చి బక్తి

²⁶ “దేముడుచి బక్తి ఆవ్ కెర్తసి” మెన కో ఉచరంతయ్ గే, జోచి చోండి తెన్ ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి లట్టబ్తయ్ గే, జోవయించి పెట్టి జోక జొయ్యి మోసిమ్ కెరంతయ్. జోవయించి బక్తి ఆరి జతయ్. ²⁷ అమ్క అబ్బొ జలో దేముడుచి మొక్కె మాన్సు కెర్తి కిచ్చొ బక్తి సత్తిమ్చి నిజుమ్చి జయెదె మెలె, అమ్ జోచి సేవ కెర్తినక ‘సత్తిమ్చి నిజుమ్చి’ మెన కిస కమొ రుజ్జు దెకవుల మెలె, పోర బోదల్చ, రండెల్ మాన్సుల్చ బాదల్ దెక అమ్ తోడ్ కెర్తసి, పడ్డొ ఈంజ లోకుమ్చ పాపుమ్ కమొతె అమ్ నే బెదితె ఆత్మ సుద్ది తత్తిసి.

2

సామ్సార్లుక బీద సుదల్క తేడల్ నే దెకుత్

¹ బావుడ్లు, పరలోకుమ్చి ఉజిడి తిలో అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక తుమ్ నంపజలి రిసా, తిలసక నెంజిలసక తేడల్ దెక నాయ్. ² మెలె, దొగుల సబతె అయ్లె, ఎక్కిలో జలె, బజర్చ ముద్దివొ ఉంగారల్ తియన చెంగిల్ పాలల్ గలన అయ్లె, గని అన్నెక్లో బీద తా పోర్న పాలల్ గలన తా జో కి అయ్లె, ³ చెంగిల పాలల్ తిలోసాక తుమ్ చెంగిల్ దెక, “ఈందె, ఇన్నె చెంగిల్తె వెసు” మెన పురై బుకార్లె, గని బీద సుదొక “ఒత్త టీవ” జవున్, “అంచి చట్టె వెసు” మెన జవున్ సంగిలె, ⁴ తుమ్ దొన్ని మెన్సుల్ జా తప్పుచ తీర్పుల్ కెర్తన జా తస్సె.

⁵ తుమ్ సూన, ప్రేమ తిల బావుడ్లు. ఈంజ లోకుమ్చి దనుమ్క దెకిలె, ఒగ్గర్జిన్ బీద సుదల్ అస్తి. జలె, *జోవయింతె ఒగ్గర్జిన్క దేముడు నిసాన, జోచి నముకుమ్ జతు మెనయ్, జోక ప్రేమ కెర్తనక జో దెతి పాటతె బెదుత్ మెనయ్, మెలె, పరలోకుమ్తె బెదుత్ మెనయ్. ⁶ తూమ్, బీద సుదల్క నిస్కారుమ్ దెక అస్సున్. తుమ్క కో నస్టల్చ

మోసిమ్లు కెర్తతి గే తుమ్ ఉచర. బీద సుదల్ నాయ్, గని సామ్సార్లుయి దస్సి కెర్తతి. జెవ్వి తుమ్క తీర్పు కెర్తి గెరితె పెలన తగుల్ కెర్తతి. ⁷ పడ్డొ, తుమ్ క్రీస్తుక నంప కెర్తికయ్, జోచి నావ్ తెన్ బాప్తిసుమ్ నజన్దదు, గెద. జలె, జోచి నావ్, గవురుమ్చి నావ్, కో దూసుప కెర్తతి మెలె, బీద సుదల్ నాయ్, గని సామ్సార్లుయి.

⁸ దేముడుచి కొడొతె రెగిడ్డి రితి,
 †“తుమ్క తూమ్ కెర్తి ప్రేమ కెరంతసు గే,
 తుచి పాసిచొ మాన్సుక కి తెద్ది ప్రేమ కెర్తె తా”
 మెన పరలోకుమ్చొ రానొ జలో దేముడు దిలి ముక్కిమ్చి ఆగ్గు తుమ్ ఇండితిన్తె నెరవెర్పుప కెర్తె, తుమ్క చెంగిలి. ⁹ గని, జా ఆగ్గు నెరవెర్పుప నే కెర్తి రితి తుమ్ తేడల్ దెకిలె, పాపుమ్ ఇండితసు, చి ఆగ్గుల్చి మొక్కె పాపుమ్ సుదల్చి సిచ్చుక విలువ జా అస్సున్. ¹⁰ కిచ్చొక మెలె, ఆగ్గుల్ ఎత్కి నిదానుమ్ కో కెర్తె, గని మొత్తుమ్తె ఎక్కి జవున్ పిట్టయ్లె, మొత్తుమి పిట్టయ్లోసా జతయ్, చి మొత్తుమ్చి సిచ్చుక జో మాన్సు విలువ జా అస్సు. ¹¹ కిచ్చొక మెలె,
 ‡“లంజెకమొ కెర నాయ్”
 మెన సంగిలోసా,
 §“నరు అత్య కెర నాయ్”

మెన సంగిలోసా ఎక్కిలోయి. జలె, తుమ్ లంజెకమొ నే కెర్తి కి నరు అత్య కెర్తిగిన, జో దేముడు దిల ఆగ్గుల్ మొత్తుమ్చి మొక్కె పాపుమ్ కెర్తన జా అస్సున్.

¹² జలె, అమ్చ పాపుమ్చ ఆసల్, తప్పుల్ తెంతో అమ్క విడ్డల్ కెర్తి *మాన్సుల్క ప్రేమ కెర్తి కన్కారుమ్ దెకితి ఆగ్గుక దెకయ్ దేముడు తుమ్క తీర్పు కెరెదె. అమ్క ‘జయ్యి ఆగ్గు రితి ఇండిల గే నాయ్ గే’ మెన జో తీర్పు కెరెదె. జయి కోడు నే పచ్చితె తుమ్ లట్టబా, ఇండ. ¹³ కిచ్చొక మెలె, కో అన్నె మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకె నాయ్ గే, దేముడు జోకయ్ తీర్పు కెర్తిన్తె జోకయ్ కన్కారుమ్ దెకుక బెదె నాయ్. గని, కో అన్నె మాన్సుల్క కన్కారుమ్ దెకితయ్ గే, జోక తీర్పు కెర్తి పొదిక జో ప్రబు జోకయ్ కన్కారుమ్ దెకెదె.

¹⁴ బావుడ్లు, “ప్రబుక నంప కెర్తసి” మెన ఎక్కిలో సంగిలే కి, జో బుల్లి బుద్ది దస్సి నముకుమ్ తెన్ నే బెదిలె, కిచ్చొయ్ లాబుమ్! ‘నముకుమ్’ మెన జో మాన్సు రితి సంగితిసి జోక రచ్చించుప కెరుక తెరె గే? తుమ్ ఉచర. ¹⁵ నంపజలోన్తె కేన్ జవున్ బావొక గే, బేనిక గే, సరిపుచుప జత పాలల్ నెంజిలె జవున్, సరిపుచుప జతి రోజాకచి అన్నిమ్ దొర్కు కెరంతి సెక్తి జవున్ నెంజిలె, ¹⁶ కో జలెకు జోక “చెంగిల్ తా. తుమ్క పాలల్ చి అన్నిమ్ దొర్కు జవున్” మెన సంగిలె, గని సరి జతి తోడు నే దిలె, కిచ్చొ లాబుమ్! కామ్క నెంజె.

† 1:25 1:25 2:18 దెక. * 2:5 2:5 కొరిందిల్క రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 1:27-29. † 2:8 2:8 లేవీయకాండుమ్ 19:18 మత్తయ 22:39, చి యోహాను 13:34 దెక. ‡ 2:11 2:11 నిర్గమకాండుమ్ 20:14, ద్వితియోపదేశ కాండుము 5:18. § 2:11 2:11 నిర్గమకాండుమ్ 20:13, ద్వితియోపదేశ కాండుము 5:17. * 2:12 2:12 1:25, చి 2:8 అన్నె దెక.

17 దస్సి, రితి నముకుమ్ సంగనై, గని కామ్క జెతికయ్ కామ్ నే కెరై, జా నముకుమ్ ఆరిచి.

18 “తుకయ్ నముకుమ్, గని అంకయ్ కమొ” మెన కో జలెకు అన్నెక్కోక సంగిలె, జో అన్నెక్కోక ఆవ్ కిచ్చో జబాబ్ దెయిందె మెలె, “తుచ కమొ నెంతె తుచి నముకుమ్ అంక రుజ్జు జయె నాయ్. కేన్ జవున్ కామ్ కెరైకయ్ నముకుమ్ చినుక జయెదె. ఆవ్, జలె, అంచ కమొకయ్ అంచి నముకుమ్ దెకయిందె” మెనయ్ జబాబ్ దెయిందె. 19+“ఎక్కిలో దేముడు ఎక్కిలోయి అస్సె” మెన తుమ్ నంప కెర్తసు. జా సరిగా, గని దస్సి మెన బూతల్ కి ఒప్పన్తతి. గని ఒప్పన జేవ్ జంక బియఁ అద్దుర్ జా గెతతి.

20 చెంగిలి నే ఉచర్తొ ఓ మాన్సు, తుయి కో జలెకు, కమొతె నే రుజ్జు జతి నముకుమ్క ‘ఆరిచి’ మెన, ఆవ్ తుక రుజ్జు దెకవుక తుక కావలె గే? 21 జలె, † “బలి’ మెన పుత్తుదకకండె” మెన దేముడు సంగిలి రితి పుత్తున్ జలో ఇస్సాకుక అబ్రాహామ్ బలి దెతి టాన్తె బంద తెయోర్ కెర్లిన్ తెన్, జో కెర్లి జా కామ్చి రిసాయి, “నిజుమి అన్నెపూర్తి నంప కెర్తయ్, సత్తిమ్ తెన్ అస్సె” మెన, దేముడు ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రితి అబ్రాహామ్క తీర్పు దెకె నాయ్ గే? 22 మెలె, జో అబ్రాహామ్చ కమొతె జోచి నముకుమ్ బెద కామ్ కెర్తె తిలి, చి జోవయించ కమొతె జోచి నముకుమ్ బార్ జా నెరవెర్పువ జలి. 23 దస్సి, జా కామ్తె జోచి నముకుమ్ రుజ్జు జలి రిసాయి, ‡“అబ్రాహామ్ దేముడు సంగిలి కోడు నంప కెర్లి రిసాయి ‘జోక పున్నిమ్’ మెలి రితి ప్రబు దెకిలన్”

మెన రెగిడ్డిన్క ‘నిజుమ్’ జతయ్. *‘దేముడుచొ మింతున్’ మెన కి అబ్రాహామ్చి రిసా దేముడుచి కొడొతె రెగ్గ అస్సె. 24 దస్సి, ఎక్కి సంగన్లి నముకుమ్చి రిసా నాయ్, గని జా నముకుమ్ జోచి కమొతె బార్ జా రుజ్జు జలి రిసాయి, దసా మాన్సుక ‘సత్తిమ్చొ. పున్నిమ్చొ’ మెలి రితి దేముడు దెకితయ్.

25 అగ్గె లంజె జియ తిలి రాహాబు తెన్ కి దస్సి. జేవ్చి †ఎక కామ్చి రిసా, మెలె, జా సుట్టు కబుర్ అయ్ల పూర్తుల్క జా మరియాద కెర, జోచ విరోదుమ్ సుదల్తె జేవ్ దెర్పు నే సేడ్డి రితి లుంకడ, వేర వాట్ తెద్రవ దిలి రిసా, ‘జాక పున్నిమ్’ మెలి రితి దేముడు దెకిలన్. 26 జలె, జివ్ నెంజిలె ఆగ్ కిసి మొర తయెదె గే, దస్సి, మాన్సు ఇండిత కమొతె నే బార్ జలె, జో సంగితి నముకుమ్ కామ్క నెంజె, మొర అస్సె.

3

కొడొ లట్టబ్బిన్తె జాగర్త దెకనుక

† 2:19 2:19 గలతీయల్ 3:20, రోమియల్ 3:30, మార్కు 12:29. 15:6, రోమియల్ 4:3, 5, 9. * 2:23 2:23 2 దిన: 20:7. † 2:25 2:25 యెహోసువ 2:1-24, 6:1-25. ‡ 2:23 2:23 అదికాండుమ్

1 బావుడ్లు, తుమ్తె ఒగ్గర్జిన్ బోదన కెర్తన జతు నాయ్. కిచ్చోక మెలె, అమ్ బోదన కెర్తనచి పూచి ఒగ్గరి, చి ఆకర్ దీసల్క ప్రబు అమ్క పరిచ్చ కెర తీర్పు కెర్తి పొదిక, అమ్క జో తియార్లి జా కామ్చి రిసా ముక్కిమ్క అమ్కయ్ తీర్పు కెరెదె. 2 అమ్తె కో కి తప్పుల్ సంగుక జయెదె, చి కొడొ లట్టబ్బిన్తె కో కిచ్చో తప్పుల్ నే సంగుక తెరై, జో మాన్సుక ‘జోచి ఆగుచి ఉప్పిరి జోపూర్తి ఏలువ కెర్తయ్, జో మాన్సుతె కిచ్చోయ్ పొరపాట్ నాయ్’ మెనుక జతయ్.

3 జేవ్ కేన్ దిక్కు ఇండుక అమ్చి ఇస్టుమ్ తయెదె గే, ఒత్తయ్ ఇండుత్ మెన, గోడల్చ చొండిలె కలెమ్ చప్లయ్లె జోచి ఒండి ఆగుక బులవుక జయెదె. 4 ఒడల్ తెన్ కి దస్సి. ఒడ వెల్లి జలెకి, దిక్కు దెకయ్తి జాచి చట్టు జాచి కంట ఇదిలిసి జయెదె. జలె, జా ఒడక గట్టిజ వాదు పెలిలెకి, ఒడచి కంటొ దిక్కు దెకయ్తి జా చట్టు ఇదిలిసి జలెకి, ఇండయ్తొసా జా చట్టు బుడ్డవ కేన్ పక్క దెకయెదె గే, జయ్యి పక్క ఒడ గెచ్చెదె. 5 దస్సి, ఒండి ఆగుక జీబు ఇదిలిసి జలెకి, లట్టబ్బె జాక కెడ్డి సెక్కి! అన్నె, కెడ్డొ డొంగుర్చ రూకుల్క ఏక్ ఇదిలిసి ఆగి డయ గెలెదె! 6 దస్సి, జీబు ఆగిచి రితి జయెదె. అమ్చి ఒండి ఆగుతె జీబు కెడ్డి పాపుమ్ కెరయెదె! అమ్చి ఒండి ఆగుక గార్ కెరెదె. అమ్ జెర్మిల్ తెంతొ మొరై ఎదక ఈంజ లోకుమ్తెచి అమ్చి బత్తుతె జర్లు జతిసి ఎత్కిక జీబు ఏలువ కెర్తయ్. మాన్సు జాగర్త నెంజిలె, అమ్చి చొండితె వెల్లి ఆగి సేడ్డి రితి జయెదె.

7 మెలె, ఎత్కి రగుమ్ జంతువుల్క, పిట్టల్క, అయివొ గట్టక, మొస్స గట్టక మాన్సు ముద్దొ కెరుక జయెదె. జేవ్క మాన్సుల్ ముద్దొ కెర అస్సి, గని 8 జీబుక కేన్ మాన్సు ముద్దొ కెరుక నెత్తిర్తి. జీబు తుక్లె తంక నెత్త, ఒగ్గర్ ప్రమాదుమ్ దెకయ్తయ్, జాచితె మొర్తి విస్సుమ్ బెర్తు తయెదె. 9 జీబు తెన్ అబ్బొ జలో దేముడు ప్రబుక గవురుమ్ సంగితసుమ్, గని మాన్సుల్క దూసుప కెర్తసుమ్, జోచి పొలిక జేవ్ జెర్మున్ జలెకి. దస్సి, కెడ్డి తప్పు కెర్తసుమ్! 10 ఎక్కి చొండి తెంతొ గవురుమ్ సంగితిసి, దూసుప కెర్తిసి బార్ జతయ్. బావుడ్లు, ఈంజ తప్పు. ఇసిచి పొన. 11 ఎక్కి గొయి తెంతొ ఊంట పుట్టె, చెంగిలో పానిచి కారు జలి గర్చి పాని దెయెదె గే? నాయ్ గెద. 12 పడ్డొ, బావుడ్లు, *అంజూరుమ్ రూక్తె ఒలివ పండ్లు దెరుల గే? నెంజిలె, ద్రాచ చెట్లె బొడ్డ పండ్లు దెరుల గే? నాయ్, గెద. దస్సి, కారు జలి పానిచి ఊంట చెంగిలో పాని దెయె నాయ్.

పరలోకుమ్ తెంతొ చి గ్యానుమ్ కిసి తయెదె

13 తుమ్తె కక్కయ్ బుద్ది గ్యానుమ్? ‘అంకయ్ గ్యానుమ్’ మెన కో ఉచరనై, జా గ్యానుమ్తె బెదితి బుద్ది

‡ 2:21 2:21 అదికాండుమ్ 22:1-18. § 2:23 2:23 అదికాండుమ్ 2:25 యెహోసువ 2:1-24, 6:1-25. * 3:12 3:12 అంజూరుమ్ రూకు

బొడ్డ రూకు రితి తయెదె.

తెన్, గవురుమ్ నే ఉచరంతె, జా గ్యానుమ్తె బెదిత కమె ఇండ రుజ్జు దెకవును. 14 గని తుమ్చి పెట్టి గోసచి విస్సుమ్ తిలె, సొంత గవురుమ్ ఆనన్తి ఆస తిలె, 'ఆమ్ సత్తిమ్చ' మెన తుమ్ ఉచరన నాయ్, అబద్దుమ్ జస్తె. 15 తుమ్చి పెట్టి దస్సు బుద్దుల్ తిలె, తుమ్చి గ్యానుమ్ కేనె తెంతో జెతయ్ మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో నాయ్, గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి తెంతోయ్, మాములుమ్ †ఆగ్ రగుమ్, బూతల్ తెంతో చి రగుమ్ జతయ్. 16 గోసలు, సొంత గవురుమ్ ఆనన్త ఆసల్ కేనె తవుల గే, ఒత్తయ్ కిచ్చో ముద్దో తయె నాయ్, గొడ్డుల్ తయెదె, చి మాన్సుల్ ఎత్తి పాపుమ్ ఇండుక అలవాట్ జవుల.

17 గని పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లి గ్యానుమ్, ప్రబుచి సుద్ది తెన్, సేంతుమ్ బుద్ది తెన్, మెత్తన బుద్ది తెన్, సొంత ఇస్టుమ్ జర్గు కెరుక ఒగ్గర్ నే తతె, వేర మాన్సుల్చి కోడు మరియాద తెన్ నూన్తి బుద్ది తెన్ తా, కిచ్చోయ్ ఉప్రమెన్సు నెంతె తయెదె. 18 అన్నె, పున్నిమ్ కేనె పలితుమ్ దెరెదె మెలె, సేంతుమ్ కెరయ్త మాన్సుల్చి అత్తి సేంతుమ్చి బీ గలిలిన్తెయ్ పలితుమ్ దెరెదె.

4

దేముడు సంగిలి రితి ఇండుక

1 తుమ్చితె తగుల్ జతిసి, జట్టి జతిసి కేనె తెంతో జెతయ్ గే తుమ్ ఉచర. కేనె తెంతో మెలె, తుమ్చి ఆగుతె జట్టి జత ఆసల్ తెంతోయ్. 2 కిచ్చో జలెకి ఆస జతను, చి జా దొర్కు నే జలె, అన్నెక్లొక మార్తసు. దస గోసల్ తెన్ తత్తసు, గని తుమ్ ఆస జలిసి దొర్కు నెంజె, చి గొడ్డుల్ తగుల్ జతె తత్తసు. కిచ్చొక తుమ్క దొర్కు జలిసి దొర్కు నెంజె మెలె, దేముడుక పునున్ నాయ్. 3 నెంజెలె, పుసిలెకి, దొర్కు నెంజె. కిచ్చొక మెలె, గర్చి బుద్ది తెన్ పుసితను. మెలె, తుమ్చి పెట్టిచ ఆసల్ జర్గు కెరన్కయ్ ఉచర పుసితను. 4 కేన్ జవున్ తేర్బోద మున్సున్క ముల దా లంజె జలి రితి, తుమ్ దేముడుక ముల, ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దితె గెచ్చు అస్సున్! ఈంజయ్ లోకుమ్చి దనుమ్క ఆస జతిసి దేముడుక విరోదుమ్ జతయ్ మెన నేన్ను గే? జాకయ్, ఈంజయ్ లోకుమ్చి పచ్చెన కో గెతయ్ గే, దేముడుక విరోదుమ్ సుదొ జతయ్.

5* "అమ్ మాన్సుల్చి పెట్టి జో దిలి ఆత్మ జోకయ్

నిదానుమ్ తవున్ మెన జోచి ఆస"

మెన అగ్గె తెంతో దేముడుచి కొడొతె రెగ్డ అస్సె. జా కోడు ఆరి ఒత్త అస్సె మెన ఉచర్తసు గే?

6 అన్నె, అమ్ వేర ఆసల్ నే జతి రితి ప్రబు అమ్క దయ కెర దొర్కు జలి తోడు తయెదె. జాకయ్, దేముడుచి కొడొతె అన్నె కిచ్చో రెగ్డ అస్సె మెలె,

† "గవురుమ్ ఉచరంతనక దేముడు

దూరి కెర్తయ్,

గని కో దాక్ కెరనుల గే,

జోవయింకయ్ జోచి దయ్చి తోడు దెయెదె"

మెన రెగ్డ అస్సె. 7 జాకయ్, దేముడుచి తెడి జా, దాక్ కెరన జోవయించి ఇస్టుమ్ రితి ఇండుక తుమ్ కోరప జా. దస్సి జలదు మెలె, సయ్తాన్ పాసి అయ్లి రితి జా జోచి బుద్ది సికడుక జవున్ కిచ్చో వేర అల్లర్ కెరుక జవున్ ఉచర్లె, జోక "ఉట్ట గో!" మెలె, జో ఉట్ట నిగెదె.

8 దేముడుక పాసి జా, చి జో తుమ్కయ్ పాసి జెయెదె. తుమ్ పాపుమ్ కెర్లన తుమ్చి ఆత్మచ అత్తో సుద్ది కెరన. తుమ్ దొన్ని మెన్సుల్ తిలన, తుమ్చి పెట్టి ఎక్కి ప్రబుచయ్ జా జోచి సుద్ది జా, జోక ఎక్కి నిదానుమ్ జా. 9 తుమ్చ కమెచి పాపుమ్ ఉచరన పెట్టి బాద సేడ, లాజ్ జా దుకుమ్ జా ఏడ, దస కమె ముల. పాపుమ్ కమెచి ఆగుక ముల్లి బుద్ది జా తుమ్ ఏడ. పాపుమ్ కమెచి సర్ద ముల్లి బుద్ది జా తుమ్ దుకుమ్ జా. 10 దేముడుచి మొక్కి దాక్ కెరన, చి జో తుమ్క టీవడెదె.‡

మాన్సుల్క తీర్పు నే కెరుక

11 బావుడ్లు, ఎక్కిలోచి రిసా అన్నెక్లొ దూసుప కెర్త తీర్పు కొడొ లట్టబా నాయ్. అన్నెక్లొచి రిసా దూసుప కెర్త తీర్పు కొడొ కో లట్టబుల గే, దేముడు దిలి కిఆగ్గుక కి దూసుప కెర తీర్పు కెర్తయ్. దేముడుచి ఆగ్గుచి ఉప్పిరి తుమ్ తీర్పు కెర్తసు జలె, జోచి ఆగ్గు రితి ఇండున్ నాయ్, గని జోచి ఆగ్గుచి కంట వెల్లొ కెరనుక ఉచర్లి రితి జతను. 12* మోసే పూర్లుమ్చొచి అత్తి ఆగ్గుల్ దెతోసా తీర్పు కెర్తొసా ఎక్కిలోయి. అన్నెకోయి నాయ్. రచ్చించుప కెరుక నానుమ్ కెరుక అదికారుమ్ తిలోసా. ఎక్కిలోక అన్నెక్లొ తీర్పు కెరుక తూమ్ కొన్స!

అమ్చి బత్తు దేముడుచి అత్తి అస్సె

13 అల్లె, "ఆజి గే కలిక గే పలాన్ పట్టుమ్తె గెచ్చు వెరెక్ రోజుక బియ్యార్ కెర కెర లాబుమ్ కెరనుమ్దె" మెన జవున్ తుమ్ దయిరిమ్ ఉచర్తన జాగర్త ఉచర. 14 కలిక కిచ్చో జర్గు జయెదె గే నేన్ను. తుమ్చి బత్తు కీసిచి? తుమ్ కీసి జస్తె మెలె, గాండుచి రితి జా, కెయ గే డీస, గడియయ్ తా, అన్నె డీసున్ నాయ్. 15 నాయ్, సొంత సెక్కి దస్సి దయిరిమ్ నే జతె, తుమ్ కిచ్చో ఉచరుక చెంగిల్ మెలె, "ప్రబు సెలవ్ దిలె

† 3:15 3:15 1:14 దెక. * 4:5 4:5 నిర్గమకాండుమ్ 20:5-6. † 4:6 4:6 సామెతల్ 3:34. ‡ 4:10 4:10 పేతురు రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్

ఉత్తమ్ 5:5-10. § 4:11 4:11 ముక్కిమ్ జలి ఆగ్గు జలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక చి అన్నె మాన్సుల్క ప్రీమయ్ కెర్తిసి. మత్తయి 22:37-40,

మార్కు 12:30, 31, 33 చి లూకా 10:27. యాకోబు 2:8 కి దెక. * 4:12 4:12 తెలుగు బైబిల్తె ధర్మశాస్త్రమ్ మెలె, మోసేచి అత్తి దేముడు రగ్డయ్లి ఆగ్గుల్

మెన అమ్ జానుమ్. ఈంజ కొడొ ఎత్తి బైబిల్తె అగేచి పాచే పుస్తకమ్తె రెగ్డయ్ జా అస్సె. ఈంజ దెకవుక మెన కుపియ బాసతె నొయ ప్రమానుమ్తె మోసే

పూర్లుమ్చొచి అత్తి రెగిడ్లి దేముడుచ ఆగ్గుల్ మెన రగ్డవ అస్సె.

జిమ్మదె, చి ఈంజ జా కామ్ కెరుమ్దే” మెన. 16 అప్పె తుమ్ కిసి జతను మెలె, తుమ్చి సొంత సెక్కిక నంపజా, దయిరిమ్ గవురుమ్ ఉచరంతను. దస్సి సొంత సెక్కిక దయిరిమ్ గవురుమ్ ఉచరంతిసి తప్పు. 17 జలె, కిచ్చొ కెర్లె కిసి ఇండిలె చెంగిల్ గే కో జాన జానయ్ దస్సి నే కెర్లె నే ఇండిలె, జో మాన్సుక జా తప్పు పాపుమ్ జతయ్.

5

మాన్సుల్క మోసిమ్ కెర్లెన్చి రిసా తీర్పు

1 అల్లె, తుమ్ సొమ్మార్లు కో జలెకు, పాసి జెత తుమ్క లాయిత కన్టల్చి రిసా తుమ్ ఏడుక దెర. 2 తుమ్చి సొమ్మారుమ్ కువ గెచ్చు అస్సె, తుమ్చ పాలల్క నుస్సి కా గెల అస్సె, 3 తుమ్చి బజార్ సామన్, వెండి సామన్క చెద్ద కా గెల అస్సె. తుమ్ కి పాడ్ జతిన్క ఈంజ సామన్ ఎత్తి కువిలిసి చెద్ద కా గెలిసి రుజ్జు జయెదె. కిచ్చొ రుజ్జు మెలె, ఈంజ నాసెనుమ్ ఆగి డడ్డిల్ రితి తుమ్చి ఆగేక కి కా గెలెదె. దస్సి, ఆకర్ దీసల్చి రిసా ఈంజ సిచ్చు సంపాదన కెరన అస్సెన్. ఆకర్క దస్సి సిచ్చు జస్తె.

4 ఆదె, తుమ్చి బుయిచి పంటో లాయిల కూలి మాన్సుల్చి కూలి డబ్బుల్ తుమ్ మోసిమ్ కెర తియన్లదు. జా కూలి డబ్బుల్ కేక్ గల తుమ్క నింద సంగితయ్. జా పంటో లాయిలనచి ఏడుక ఎత్తిక ఏలుప కెర్లె పరలోకుమ్చొ ప్రబు సూన అస్సె. 5 ఈంజయ్ లోకుమ్తె సుక్కుమ్ తెన్ తుమ్చి పెట్టి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి జియ అస్సెన్. ‘కండుక’ మెన తుమ్ బెయిలల్ గొరెల్ గట్టక కిసి బలుమ్ కెర్తను గే, దస్సి, మొర్చి సిచ్చు కతి రిసా తుమ్క తుమి బలుమ్ కెరన అస్సెన్! 6 పాపుమ్, సత్తిమ్చ మాన్సుల్క నిందల్ కెర మార అస్సెన్. తుమ్క జేవ్ జబాబ్ నే దెతె తుక్కె అస్తి.

యేసు అన్నె జెతె ఎదక నిదానుమ్ తెన్ రకుక

7 జలె, బావుడ్లు, ప్రబు అన్నె జెతె ఎదక తుమ్ నిదానుమ్ తా రక. ఈందె, రయ్తు బి గల తిలె, తొలి పాని ఆకర్ పాని పెట పంటో పికిత్ ఎదక, ఈంజ లోకుమ్చి జా విలువచి పంటో లాయితి సమయుమ్ జెతె ఎదక బమ్మ నెంతె, జో రయ్తు రకెదె. 8 తుమ్ కి దస్సి నిదానుమ్ తెన్ రక. నిజుమి, తుమ్చి ఆత్తుతె డిట్టుమ్ జా. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు అన్నె జెతికయ్ సమయుమ్ పాసి జా అస్సె.

9 ఎక్కిలోచి రిసా అన్నెక్లో నిందల్ ఉచర నాయ్, చి ప్రబు తుమ్కయ్ నిందల్ కెరుక తయె నాయ్. ఓదె, ఈంజ లోకుమ్చి గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తో మెలి రితి తీర్పు కెర్లెసా జతో జో ప్రబు టీవ, మాన్సుల్క పరిచ్చు కెర తీర్పు కెరుక మెనయ్ రకితయ్.

10 బావుడ్లు, బాదల్ ఓర్పుప జతిన్చి నిదానుమ్చి రిసా తుమ్క రుజ్జు తంక మెలె, దేముడు ప్రబుచి నావ్ తెన్ జోచ కబుర్లు సూనయ్ల పూర్గుల్చి రిసా తుమ్ ఉచర. జోవయిచి నిదానుమ్ దెక, తుమ్ కి దస్సి నిదానుమ్ జా. 11 ఈందె, జోవయితె కో నిదానుమ్ తా గెల గే, ‘జోవయింకయ్ చెంగిలి’ మెన సంగితసుమ్. *యోబు పూర్గుమ్చొ ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్ సెడ్లె కి, జో నిదానుమ్ తా గెలిన్చి రిసా సూన అస్సెన్. జో యోబు నిదానుమ్ తతికయ్, దేముడు జర్లు కెర్లెసి, కన్కారుమ్ దెకిలిసి, రచ్చించుప కెర్లెన్చి రిసా సూన అస్సెన్, గెద. దస్సి, తుమ్ కి దేముడుచి దయ దెక అస్సెన్.

ఒట్టు నే గలనుక

12 ముక్కిమ్క, బావొ, పరలోకుమ్చి సాచి జవున్, బుయిచి సాచి జవున్, కిచ్చొచి సాచి జలెకి ఒట్టు గలన నాయ్. ‘నాయ్’ మెనుక జలె, ‘నాయ్’ మెన. ‘ఎఁ ఎఁ’ మెనుక జలె, ‘ఎఁ ఎఁ’ మెన. దస్సి, ఒట్టు నే గలంతె రితి సత్తిమి సంగ.

13 తుమ్తె కో కిచ్చొ జవున్ అల్లర్ సేడ అస్సె జలె, ప్రార్దన కెర్పు. తుమ్చితె కక్క సర్ల అస్సె గే, ప్రబుచి గవురుమ్ గాయుసు. 14 తుమ్చితె కక్క జొర్లొ గే జబ్బు గే అస్సె జలె, ప్రబుక నంపజలనచి సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్క బుకార్లు, చి జేవ్, ప్రబుచి నావ్ తెన్, జా బాద తిలోసాచి తేల్ సువ, జోచి రిసా ప్రార్దన కెర్పు. 15 ప్రబుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్ తిలి ప్రార్దన, జా బాద తిలోసాక రచ్చించుప కెరెదె, చి ప్రబు జోక చెంగిల్ కెరెదె. అన్నె, జో బాద సేడ్లిసి కిచ్చొ జవున్ జో కెర్లె పాపుమ్చి రిసాచి జలె, జా పాపుమ్ కి జోక చెవించుప జయెదె. 16 జాకయ్, తుమ్ కెర్లె పాపల్ ఎక్కిలోచి మొక్కె అన్నెక్లో ఒప్పన, ఎక్కిలోచి రిసా అన్నెక్లో ప్రార్దన కెర, తుమ్చ బాదల్ ప్రబు చెంగిల్ కెర్లి రితి, తుమ్క జో చెంగిల్ దెతి రితి. ప్రబుక సత్తిమ్ నిదానుమ్ తిలో మాన్సు ప్రార్దన కెర్లె, జా ప్రార్దన జలె కామ్ కెర్తయ్. 17 †ఏలీయా పూర్గుమ్చొ జలె, అమ్చొ రితొ మాములుమ్ మాన్సు, చి “పాని పెటున్ నాయ్” మెన జా సుట్టు ఎక్కి మెన్సు తెన్ ప్రార్దన కెర్లికయ్, తిన్ని వెర్పుల్ సొప్పు జొన్నొ పూర్తి జా దేసిమి పాని పెట నాయ్. 18 తెదొడి అన్నె ప్రార్దన కెర్లెన్, చి ఆగాసుమ్ తెంతొ పాని పెట్టి, చి ఈంజ బూలోకుమ్తె పలితుమ్ అన్నె దెర్లి.

19 బావుడ్లు, సత్తిమ్ ముల కో జలెకు పాపుమ్త ఉట్ట గెచ్చు తయెదె జలె, జోక కో సత్తిమ్ వాట్ అన్నె దెకవ ఆనుల గే, 20 జో కిచ్చొ జానున్ మెలె, జో పాపుమ్ కెర్లెసా పాపుమ్ వాటు అన్నె నే గెతి రితి జోక కో సత్తిమ్తె అన్నె కడ ఆనుల గే, మొర్నుతె జో మాన్సు నే గెతి రితి జోక రచ్చించుప

* 5:11 5:11 యోబు పుస్తకమ్ దెక. † 5:17 5:17 రాసల్ మొదొత్ పుస్తకమ్ 17:1, 18:41-45.

కెర తమ్దె, చి జోచ ఒగ్గర్ పాపల్ చెమించుప జతి రితి
అవ్కాసుమ్ దొర్కు కెర తయెదె.

పేతురు రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పేతురు రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రమ్

1 యేసుక్రీస్తు బారికి జలో పేతురు, పొంతు, గలతీయ, కప్పదొకియ, ఆసియా చి బితునియ ప్రదేసిమ్లుతె సొంత టాన్ నెంజిల వేర వేరతెచ తిల సంవజలన్క, రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్. 2 యేసుక్రీస్తుచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండుక మెన, జోచి సువి జలి లోయిక తుమ్చి పాపుమ్ పుంచి జంక మెన, అబ్బొన్ జలో దేముడు * అగ్గె తెంతో ఉచర తుమ్క నిసాన అస్సె, చి దస్సి జతి నెక్తి తుమ్క తంక మెన, తుమ్ జోచయ్ మాన్సుల్ జంక మెన, తుమ్క దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ సుద్ది కెర అస్సె. జలె, ప్రబుచి దయ, జోచి సేంతుమ్ తుమ్క కొత్తు నెంజితె తవున్.

దేముడు దిలి రచ్చనచి రిసాచి దయిరిమ్

3 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచొ దేముడు అబ్బొన్క జోబర! జోచి ఎదివాట్ దయక, అమ్క నొవర్ జెర్వ అస్సె. యేసుక్రీస్తు మొర్ను తెంతో అన్నె జివ్ జా ఉట్టిన్చి రిసా ఆమ్ కి అన్నె జివ్ జా ఉట్ట పరలోకుమ్తె గెచ్చుమదే మెన 4 జివుమ్ తెన్ బెద తిలి ఆసతె అమ్క నొవి జెర్మన్చి రిసా, నే గార్ జతి, కల్లి నెంజిలిసి పరలోకుమ్తె తుమ్క దేముడు దిలి వాట తుమ్క రకితయ్. 5 ఆకర్ దీసల్క పూర్తి డీసుక తెయార్ తిలి రచ్చన తుమ్క నే పిట్టుక మెన, దేముడు ప్రబు జోచి సెక్తిక తుమ్చి నముకుమ్ వాట్ తుమ్క తోడ్ అస్సె.

6 ఆకర్ దీసల్చి రచ్చనచి రిసా తుమ్ సర్ల తెన్ జతసు. గని రకుమ్ రకుమ్చ కస్టుమ్ తెన్ అప్పె ఇదిల్ కాలుమ్క తుమ్క దుకుమ్ జయెదె. 7 జేవ్ అర్ల సేడ్డిన్తె కిచ్చొ లాబుమ్ మెలె, తుమ్చి నముకుమ్క సత్తిమ్చి గే నెంజె గె తుమ్ జేవ్ అర్ల సేడ్డిన్తె డీసెదె. బజర్క 'సత్తిమ్చి గే నెంజె గే' మెన రుజ్జు తంక మెలె, జేవ్క ఆగితె పరిచ్చ కెరుల. బజార్ జలె, విలువ జలెకి పాడ్ జతి వస్తువ. జలె, తుమ్చి నముకుమ్ బజర్చి కంట బగ్గర్ విలువ, చి జా పరిచ్చ జలె, జిన్లె, యేసుక్రీస్తుచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి గవురుమ్ పూర్తి డీస్తి ఆకర్ దీసక జా తుమ్చి నముకుమ్క 'సత్తిమ్చి' మెన, జోచి పరలోకుమ్చి ఉజిడితె గవురుమ్తె తుమ్క జో వాట దెయెదె. 8 జోక తుమ్ సొంత అంకివొ తెన్ నే దెకిలెకి, జోక ప్రేమయ్ అస్సెన్. జోక అప్పె దెకుక

నెంజిలె కి, జోక సంవజా అస్సెన్, చి మాన్సు అర్దుమ్ కెరుక నెత్తిరి పరలోకుమ్చి ఎదివాట్ సర్లసంతోసుమ్ తుమ్చి పెట్టి బెరయ్ అస్సె. 9 తుమ్చి జా నముకుమ్చి రిసా, తుమ్చ ప్రాసుమ్క రచ్చన తుమ్క దొర్కు జా అస్సె.

10 తుమ్క దొర్కు జతి ఈంజ రచ్చనచి రిసాచ దేముడుచ కబుర్లు పూర్గుమ్ సంగిలన, ఈంజయి రచ్చనచి రిసా ఒగ్గర్ పుసితె తిల. 11 కిచ్చొ పుసిల మెలె, "అమ్చి పెట్టి క్రీస్తుచి ఆత్మ సంగిల జో సేడుక తిల బాదల్ జో పడ్డొక గవురుమ్ జంక తిలిసి కేన్ సమయుమ్క జర్లు జంక, కీసి సమయుమ్క జర్లు జంక అస్సె?" మెన పుసిల. 12 దేముడు జోవయింక దెయ్లన్. కిచ్చొ దెయ్లన్ మెలె, జేవ్ జా కబుర్ సంగితి సేవ కెర్తిక జోవయించి రిసా నాయ్, గని తుమ్చి రిసాయి మెన దేముడు జోక దెయ్లన్. † జా సుబుమ్ కబుర్ తుమ్ రచ్చించువ జతిన్చి రిసా, పరలోకుమ్ తెంతో తెద్రయ్లి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మచి తెడి, తుమ్క సుబుమ్ కబుర్ బోదన కెర్ల మాన్సుల్చి అత్తి జానయ్తెయ్. జా సుబుమ్ కబుర్తె తిలిసి ఎత్తి పూర్తి అర్దుమ్ కెరనుక పరలోకుమ్చ దూతల్ కి ఒగ్గర్ ఆస తెన్ అస్సి.

దేముడుచి సుద్దిచి రితి ఇండ

13 జలె, ప్రబు జలో యేసుతెచి రచ్చన తుమ్కయ్ దొర్కు జలి రిసా, తుమ్చ మెన్సు తుమ్ డిట్టుమ్ కెరన, నే మచ్చిల్ రితి, ముద్దొ కెరన, తెలివి తా, జో అన్నె ఉత్త్ర జా జోచి పరలోకుమ్చి ఉజిడి గవురుమ్ పూర్తి డీస్తి ఆకర్ దీసచి రిసా ఆస తా, తుమ్క దెతి దయచి రిసా ఉచర, జా రచ్చన కచితుమ్ దొర్కు జతి రితి పూర్తి దయిరిమ్ జా, జయ్యి నముకుమ్ పూర్తి డిట్టుమ్ దెరన. 14 జో ప్రబుచి ఇస్టుమ్ నిదానుమ్ కెర్ల బోదల్ జా, తుమ్ అగ్గె నేన్లి పొదిచ తిల ఆగ్గెచి గార్ ఆసల్ రితి తుమ్ ఇండ నాయ్. 15 తుమ్క నిసాన బుకార్లొసా కీసి పూర్తి సుద్ది అస్సె గే, తుమ్ కి కిచ్చొ కామ్తె కి కెయ్క తెయ్క దస్సి సుద్ది తెన్ ఇండ.

16 దేముడుచి కొడొతె,

‡ "ఆవ్ కీసి సుద్ది అస్సి గే,
తుమ్ కి ఇసి సుద్ది తంకయ్"
మెన రెగిడ్లన్.

17 కక్కయ్ మొకమాటుమ్ నే దెకితొ, ఎత్తి మాన్సుక జేవ్ కెర్ల కమొ కొల్లి తీర్పు కెర 'చెంగిల్' గే 'గార్' గే సంగితొసాక 'అబ్బొ' మెన ఉంక్రయ్తసు జలె, ఈంజ

* 1:2 1:2 రోమియుల్ 8:29-30, ఎపెసు 1:5, 11-12 చి తీతు 1:1 దెక. † 1:12 1:12 మెలె, జేవ్ పూర్గుల్చి కాలుమ్ నాయ్, గని పడ్డొ అయ్లనచి కాలుమ్ యేసు బార్ జంక తిలి, చి ఎక్కి యూదుల్ నాయ్, గని యూదుల్ నెంజిలన కి యేసుచి తెడిచి రచ్చన నజనుక ఈంజయి కాలుమ్ అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలి. రోమియుల్ 11:11, 25, గలతీయుల్ 3:8, 9, 14, ఎపెసు 3:6, చి పేతురు రెగిడ్లి వీక్ నెంబర్ ఉత్త్రమ్ 1:20 దెక. ‡ 1:16 1:16 లేవీయకాండుమ్ 11:44-45, 19:2, 20:7.

† 1:12 1:12 మెలె, జేవ్ పూర్గుల్చి కాలుమ్ నాయ్, గని పడ్డొ అయ్లనచి కాలుమ్ యేసు బార్ జంక తిలి, చి ఎక్కి యూదుల్ నాయ్, గని యూదుల్ నెంజిలన కి యేసుచి తెడిచి రచ్చన నజనుక ఈంజయి కాలుమ్ అవ్కాసుమ్ దొర్కు జలి. రోమియుల్ 11:11, 25, గలతీయుల్ 3:8, 9, 14, ఎపెసు 3:6, చి పేతురు రెగిడ్లి వీక్ నెంబర్ ఉత్త్రమ్ 1:20 దెక. ‡ 1:16 1:16 లేవీయకాండుమ్ 11:44-45, 19:2, 20:7.

తుమ్చి క్రీస్తాంత టాన్ నెంజిలిన్తె తుమ్ గడియ జితె పొది జోవయించి మరియాద దెకయ్తి రితి జాగర్త తెన్ నిదానుమ్ ఇండ.

18 తుమ్చ పూర్తుల్ దిలి అగ్గెచి కామ్క నెంజిలి ఇండుక తెంతో, తుమ్ విడ్డల్ జంక మెనయ్ దేముడు ప్రబు తుమ్క నెతోవన్లొ మెన జాన్సు. కీసి నెతోవన్లొ మెలె, వెండి గే బజార్ గే దన పాడ్ జత పస్తువల్ దా గెనె నాయ్, 19 గని కిచ్చొ గార్ నెంజిలి కిచ్చొ మచ్చల్ సర్దల్ నెంజిలి గొరెక బలి దిలి రితి జోచొ పుత్తున్ జలో క్రీస్తుచి లోయి *సుచ దిలన్. 20 ఈంజ లోకుమ్ జెర్మిన్ నే జతె అగ్గె తెంతో దేముడు అబ్బొసి “క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసాక తెద్రయిందె” మెన నిసాన్ల తిలన్, గని కెయ్ క్రీస్తు బార్ జలన్ మెలె, తుమ్చి రిసాయి ‘రచ్చించుప జతు’ మెనయ్ ఈంజ ఆకర్ సమయ్యుమ్తెయ్ బార్ జలన్. 21 క్రీస్తుచి రచ్చన నజన తా జోచి తెడి దేముడుచి ఉప్పిరి తుమ్చి నముకుమ్ తియ అస్సన్. “జో రచ్చించుప కెరెదె” మెన, జోచి ఉప్పిరి దయిరిమ్ జా అస్సన్. మెలె, క్రీస్తుక జో మొర్ను తెంతో జియడ గవురుమ్ కెర్లొచి రిసా, తుమ్చి నముకుమ్ తుమ్చి దయిరిమ్ దేముడుచి ఉప్పిరి అస్సె.

22 జలె, దేముడుచి సత్తిమ్ కోడు దెరన జా కోడ్ రితి ఇండుక బచ్చన తుమ్చి ఆత్మక సుద్ది కెరన అస్సన్, చి దస్సి జా తిలె, కిచ్చొ మాయ నెంతె తుమ్ ఏక్ బాచొక అన్నెక్లొ ప్రేమ కెరుక జయెదె. జాకయ్, తుమ్చి పెట్టి పూర్తి నిదానుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమయ్ కెర. 23 తుమ్ నొవర్ జెర్మ అస్సన్. జా నొవర్ జెర్మన్ జలిసి నాసెనుమ్ జతి బి గలిలిసి నెంజె, గని జీవ్ తిలి, కెయ్క కి తా గెతి దేముడుచి కోడు తెన్ ఈంజ జెర్మన్ తుమ్ జెర్మన్ జలదు. 24 దేముడుచి కోడుతె జో రెగ్గవ తిలి రితి,

† “ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తి చివ్వర్చి రితి జతతి, జోవయించి గవురుమ్ చివ్వర్చ పుల్లొచి రితి జతయ్.

జా చివ్వర్ వాడుప జతయ్,
జేవ్చ పుల్లొ సుకా గెచ్చ గెన్ర గెతతి.

25 దేముడుచి కోడు, మాత్తమ్,

కెయ్క తెయ్క తా గెచ్చెదె”

జలె, జీవ్ దెతి తా గెతి జోవయించి కోడు కిచ్చొ మెలె, తుమ్క బోదన కెర్లొ సుబుమ్ కబుర్.

§ 1:17 1:17 జేవ్ నంపజలన వేర వేరతె నంపజలన నెంజలనతె జితె తిల, పత్తొ ‘సాంత టాన్ నెంజిలిన్’ మెలన్క అన్నె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, పరలోకుమీ నంపజలనచి సాంత టాన్ జయెదె, చి రిసా బాలోకుమ్క ‘అమ్చి సాంత టాన్ నెంజె’ మెనుక జయెదె. కొరిందిల్క పవులు రెగిడ్లి దొన్ని నంబర్ ఉత్తమ్ 5:1-2, వెలిప్పియల్ 3:20, ఎబ్రియల్ 11:9, 10, 13. * 1:19 1:19 యోహాను 19:17-37, ముక్కిమ్క 34, 37. లూకా 22:44, మత్తయి 26:28, లూకా 22:30, యోహాను 6:53-56. † 1:24 1:24 యెసయా 40:6-8. * 2:4 2:4 యేసుక్రీస్తుచి రిసా సంగితయ్. లూకా 20:17-18, మత్తయి 21:42-44, మార్కు 12:10, రోమియల్ 9:32-33. † 2:6 2:6 యెసయా 28:16. ‡ 2:7 2:7 క్రిస్తనలు 118:22. § 2:7 2:7 ‘దేముడుచి గుడి బందిలన్’ మెలె, జోవయింక నంప నే కెర్లొ యూదుల్చ వెల్లెల మాన్సుల్. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక బక్తి కెర్లొ యూదుల్చ సెకడ్డన, జేవ్, గని యేసుక ‘జోయ్యి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్లొసా’ మెన ఒప్పునుక నెసిల, మార్గ. మత్తయి 21:42-46 దెక. * 2:8 2:8 యెసయా 8:14. † 2:9 2:9 డీనయ్లిసి 1:6 దెక.

2

1 జాకయ్, దేముడు చెంగిల్ సుదొ మెన తుమ్ చక దెక తిలె, కుస్సిదుమ్ ఎత్తి, మోసిమ్బుద్ది ఎత్తి, మాయబుద్ది ఎత్తి, గోస జతిసి ఎత్తి, దూసుప కెర్లిసి, గోస లట్టబ్బిసి ఎత్తి. తుమ్తె తెంతో వెంట గెల. 2 తుమ్చి రచ్చనతె వడ్డితి రిసా, నొవర్ జెర్మిల బోదల్ రిత జా, కిచ్చొ వేరచి నే బెదిలి సత్తిమ్ తిలి దేముడుచి కోడు జలి ఆత్మయి దూదుక తుమ్ ఆన జా తంక. 3 జాకయ్, జా దయచి రచ్చనతె తుమ్ డిట్టుమ్ జా తా.

4 మాన్సుల్ నెసిలొ గని దేముడుచి మొక్కె గవురుమ్ తిలొ విలువ జలో జీవ్ తిలొ, జీవ్ దెతో *పత్తె తుమ్ జా. 5 జోతె అయ్లె, తుమ్ కి జీవ్ తిల పత్తల్ రిత జా, ప్రబుచి ఆత్మతె గేర్ బెద బందితి రితి సుద్ది తిల పూజర్లు జా, దేముడుచి సేవతె బెద, జో యేసుక్రీస్తుచి తెడిచ దేముడు మెన్చితె ఆత్మ బలుల్ దెతన జస్తె. 6 దేముడుచి కొడెతె

† “ఈందె, సీయోను డొంగుతె, ఏక్ పత్తుర్క టీవడ్డసి.

అంచి గేరుక బోడిపత్తుర్ జో జా, ఎత్తిక ఆదారుమ్ జయెదె.

జో ఆవ్ నిసాన్లొ గవురుమ్ కెర్లొ, అంక ఒగ్గర్ విలువ జలోసా జయెదె.

జోవయింక కో నంపజవుల గే,
కచితుమ్ జేవ్ అంచి మొక్కె లాజ్ జంక నాయ్”

మెన రెగ్గ అస్సె. 7 జాకయ్, తుమ్ నంపజలనక జో విలువ జతయ్. గని నంపనెంజలనక జో కీసి జతయ్ మెలె, దేముడుచి అన్నెక్ కోడుతె అస్సె. కేన్ కోడు మెలె,

‡ “ ‘కామ్క నెంజె’ మెన కిబందిలన
జో ఏక్ పత్తురు పిట్టవుక మెన ఉచర్లె కి,
జోయ్యి పత్తురు బోడిపత్తుర్ జయె అస్సె”
మెన రెగిడ్లిసి. 8 అన్నెక్ కి,

* “నంప నెంజిలన పిసిర్తొ పత్తురు జో జయెదె,
జోవయింక సేడయ్తో సాప్త జో జయెదె”

మెన రెగిడ్లిసి. ఈంజ కోడు కీసి నెరవెర్చుప జతయ్ మెలె, ‘జర్లు జయెదె’ మెన అగ్గె తెంతో దేముడు సంగిలి రితి, జోవయించి కోడు నే నూన్లి రిసా జేవ్ నే కెర్లి రిసా వాట్ పిట్టవన్తతి. జయి జోవయించి తీర్చు.

9 గని తుమ్క, దేముడు కీసి దెకితయ్ మెలె, ‘ఆవ్ నిసాన్లి సెకుమ్చ’ మెన, ‘అంచి రాజిమ్చ †పూజర్లు’ మెన, ‘అంచి సుద్ది తిల జాతి’ మెన, ‘అంచ సాంత వైజల్’ మెనయ్ జో దెకితయ్. అందర్ తెంతో తుమ్క బుకారా కెర,

జోచి పరలోకుమచి ఉజిడతె గవురుమతె బెదయలో యేసు ప్రబుచ ఒగ్గర్ వెల్లో కమొచి రిసా తుమ్ సాచి సూనవుక మెనయ్ తుమ్క దస్సి నిసాన అస్సె. 10 అగ్గె తూమ్ 'దేముడుచ మాన్సుల్ ఆము' మెననుక నెతిర్లదు, గని అప్పె దేముడుచ ప్రెజల్ జా అస్సె. అగ్గెయి తుమ్క కన్యారుమ్ దొర్కు జయె నాయ్, గని అప్పె దేముడు తుమ్క కన్యారుమ్ దెక రచ్చించువ కెర అస్సె.

11 ప్రేమ తిల బావుడ్లు, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, తుమ్ గడియ తుమ్చి సొంత టూన్ నెంజిలిన్తె అస్సె. జలె, ఈంజ తుమ్చి సొంత టూన్ నెంజిలిన్తె తుమ్ జితె తా, తుమ్చి ఆత్మచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్త ఈంజ లోకుమచి ఆఁగుచ ఆసల్ జర్గు నే కెర్తి రితి, తుమ్ ముద్దొ కెరన. 12 దేముడుక నేన్ల యూదుల్ నెంజిల ఒత్తచ మాన్సుల్తె తా తుమ్ చెంగిల్ బుద్ది తెన్ ఇండ, చి జోవయింతె ఏక వేల కో గే తుమ్క 'తప్పల్ కెర్తన' మెన దూసుప కెర్తె, తుమ్ సత్తిమ్ ఇండితిన్చి రుజ్జు జేవ్ దెకిలె, ప్రబు తీర్పు కెరుక జెతి దీసిక తుమ్చి రిసా దేముడుక గవురుమ్ కెరుల.

అదికారుల్క మరియాద దెకుత్

13 ప్రబుచి మరియాద టీవడ్డి రిసా, ఈంజ లోకుమచొ ఎత్తి అదికారిక తుమ్ మరియాద దెక. దేసిమ్క వెల్లో జా ఏలుప కెర్తొసాక కి, 14 'నేరిమ్ కెర్తసక సిచ్చ కెర్తు' మెన జవున్ 'చెంగిల్ కెర్త మాన్సుల్క బవుమానుమ్ దెతు' మెన జవున్ దేసిమ్క ఏలుప కెర్తొసా తెద్రయల అదికారుల్క కి తుమ్ మరియాద దెక. 15 కిచ్చొక మెలె, తుమ్ సత్తిమ్ ఇండితిన్ తెన్, నేన్ల మాన్సుల్చి వెరిక, తప్ప మెన తుమ్ రుజ్జు దెకవ ముద్దొ కెరుక దేముడుచి ఇస్టుమ్. 16 కిఆగ్గుల్క గొతిమాన్సుల్ జల రిత తుమ్ జియ నాయ్. దసచ నెంజున్. గని 'ఆగ్గుల్చ గొతిమాన్సుల్ నెంజుమ్, చి ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి జింక జయెదె' మెన తుమ్ ఉచర నాయ్, దస్సి పాపుమతె గెచ్చ నాయ్. గని, దేముడుచ కామ్ కెర్తన, జోచయ్ గొతిమాన్సుల్ రిత జా, జోచి ఇస్టుమ్ రితి తుమ్ ఇండ. 17 ఎత్తిజిన్ మాన్సుల్క తుమ్ మరియాద దెక. బావుడ్లు జల నంపజలన్క ప్రేమ దెక. దేముడుక తుమ్ బియ. దేసిమ్క వెల్లో రానొక గవురుమ్ కెర.

18 గొతిమాన్సుల్ కి జలెకి, తుమ్చి ఎజొమాన్లుక మరియాద దెక. *మెత్తన తా కన్యారుమ్ దెకిత ఎజొమాన్లు జేవ్ జలెకి, కన్యారుమ్ నేన్లన జేవ్ జలెకి జేవ్ సంగిలి కోడు కెర. 19 కిచ్చొక మెలె, తప్ప నే కెర్తె కి, కచి గే అత్తి తుమ్చితె కో అర్ల సేడ దేముడుచి గవురుమ్ టీవడ్డి రితి

ఓర్పుప జలె, జో దేముడు జో మాన్సుక 'చెంగిలొసా చొ' మెనెదె. 20 తుమ్ తప్ప కెర్తి రిసా దెబ్బల్ కయ్లె పొది సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పుప జలె, కిచ్చొ పున్నిమ్ నాయ్! గని, తుమ్ సత్తిమ్ కెర్తె కి సిచ్చ సేడ్డె సేంతుమ్ తెన్ ఓర్పుప జలె, దేముడు తుమ్క 'చెంగిలచ' మెన్తయ్. 21 దస్సి సేంతుమ్ తెన్ తుమ్ తంక మెనయ్ దేముడు తుమ్క బుకారయ్ అస్సె. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చి పాపుమ్ గెస్సు మెనయ్ క్రిస్తు బాదల్ ఓర్పుప జా, తూమ్ కి జోచ అజ్జుల్తె ఇండుక మెలి కోడు తుమ్క జో వాట్ దెకవ అస్సె. 22 జో, జలె, కెయ్య కిచ్చొయ్ పాపుమ్ కెరె నాయ్. కిచ్చొయ్ మోసిమ్ కోడు లట్టబె నాయ్. 23 మాన్సుల్ జోక దూసుప కెర్తె, జోవయింక జో దూసుప నే కెర్తె తుక్లె తిలొ. జోక జేవ్ అర్ల కెర్తె కి, జోవయింక జో బియడె నాయ్, గని సత్తిమ్ తీర్పు కెర్తె దేముడు అబ్బొన్చి అత్తి జోచి జివ్ జో సార్ప కెర దిలన్. 24 జో యేసు సొంత ఆమ్ కెర్ల పాపల్ జోచి ఆఁగి వయన, సిలువతె మొర్లన్. పాపుమ్ ముల అమ్చి సొంత ఆత్మక మొర్ల రిత జా సత్తిమ్ ఇండితి రితి అమ్ జింక మెనయ్. జో యేసు కయ్ల దెబ్బలు తుమ్క చెంగిల్ కెర అస్సె. 25 తుమ్ అగ్గెయి వాట్ పిట్టవన చెదుర్పు జల మెండల్చ రిత జా తిలదు, గని అప్పె తుమ్చి ఆత్మల్ రకితో చెంగిలొ గొవుడుతె అన్నె బుల జా అస్సె.

3

తేర్బోదల్ బుద్ది ఇండుక

1 తుమ్ తేర్బోదల్ కి, దాక్ కెరన తుమ్చి మున్సర్లుచి అదికారుమ్క మరియాద దెక. తుమ్ దస్సి ఇండిలె, జోవయింతె సగుమ్జిన్ అప్పెచి ఎదక ప్రబుచి కొడొ రితి నే ఇండిలెకి, జోవయించ తుమ్ తేర్బివొ ప్రబుచి కోడు నే సికడ్లెకి, 2 తుమ్చి సత్తిమ్చి ఇండుక, మరియాదచి ఇండుక, జేవ్ దెక దెక, ప్రబుక నంపజా, మార్పుప జవుల. 3 తుమ్ తేర్బోదలు "నూటి కెరనుమ్దె" మెలె, మాములుమ్ డిస్టిన్క ముక్కిమ్ నే ఉచర్తె, నెండి నూటి కెరంతిన్ జవున్, బజార్ గట్ట తియంతిన్ జవున్, చెంగిల చెంగిల పాలల్ బందంతిసి గలంతిసి జవున్ తుమ్ విలువ దెక నాయ్. 4 గని, తుమ్క కిచ్చొ నూటి కెర్పు మెలె, దేముడుచి మొక్కె ఒగ్గర్ విలువ జతి, కెయ్ నానెనుమ్ నే జతి పేట్చి తెడిచొ మాన్సు ప్రబుచి మెత్తన బుద్ది, సేంతుమ్ బుద్ది జా తుమ్చి వెట్టి తవున్. 5 అగ్గెచ పొదులె దేముడుచి ఉప్పిరి నముకుమ్ తిల తేర్బోదల్ జోవయించి సుద్ది తిలి ఆత్మచి నూటిక తెయార్ జా మున్సర్లుచి అదికారుమ్క

‡ 2:11 2:11 జేవ్ నంపజలన వేర వేరతె నంపజలన నెంజిలంతె జితె తిల, పడ్డె 'సొంత టూన్ నెంజిలిన్' మెలిన్క అన్నె కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, పరలోకుమీ నంపజలనచి సొంత టూన్ జయెదె, చి రిసా బూలోకుమ్క 'అమ్చి సొంత టూన్ నెంజె' మెనుక జయెదె. కొరిందిల్క పవులు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 5:1-2, వీలిప్పియల్ 3:20, ఎబ్రియల్ 11:9, 10, 13. § 2:16 2:16 గలతీయల్ 5:1. * 2:18 2:18 ఎపెసు 6:5-10, కొలోస్సియల్ 3:22-4:1.

* 3:3 3:3 ఎపెసు 6:5-10, కొలోస్సియల్ 3:22-4:1.

మరియాద దెకితె తిల. 6 పూర్ణమచి సారా దస్సి మున్నున్ జలో అబ్రాహామ్ క 'ఎజోమాని' మెన, జోచి అదికారుమ్ క మరియాద దెకితె తిలి. జోచి కోడు నూన్ తె తిలి. తూమ్ కి సత్తిమ్ ఇండిలె, తుమ్ కిచ్చొక కి బమ్మ జంక నాయ్, చి జా సారాచ బోదల్ రిత జస్సె.

మున్నుబోదల్ తేర్చివొక కిసి దెకుక

7 దస్సి, తుమ్ మున్నుబోదల్, తుమ్ చ తేర్చివొక బమ్మ నే కెర్తి బుద్ది తెన్ పోస. జోవయింతెన్ జియ తేర్బోదక తొక్కి సెక్తి తయెదె మెన చిన, తుమ్ తె ఎత్తి మున్నుబోద తేర్చిక మరియాద్ దెక. జోవయింక జాకయ్ కిచ్చొక దొగుతెర ఇసి ప్రేమ దెకుక మెలె, తుమ్ ఎత్తి దొగుతెరకయ్ దేముడు జోవయించి దయక జోవయించి రచ్చన వరుమ్ చి వాట దా అస్సె. తుమ్ మున్నుబోదల్ తుమ్ చ తేర్చివొక ఇసి ప్రేమ దెకిలె, అడ్డు నెంతె దేముడు తుమ్ చ ప్రార్థనల్ సూనెదె. తుమ్ చ ప్రార్థనల్ క అడ్డు నే జతి రితి జోవయింక ఇసి ప్రేమ దెకుత్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ తెన్ తంక

8 జలె, తుమ్ ఎత్తిజిన్ ఎక్కి ప్రేమయ్ తా, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో కన్కారుమ్ దెక, సంజలస ఎత్తిజిన్ క బాబేన్ దెకితి ప్రేమ దెక, ముద్దు కెర, సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతె, ఎక్కి మెన్ను తెన్ తా. 9 ఎక్కిలోక అన్నెక్కో అర్ల కెర తిలె, జో అర్ల సేడ్లెసా అర్ల కెర్లెసాక అన్నె అర్ల కెరుక పోని. ఎక్కిలోక అన్నెక్కో దూసుప కెర తిలె, దూసుప జలోసా, దూసుప కెర్లెసాక అన్నె దూసుప కెరుక పోని. జో ఎక్కిలోక జో అన్నెక్కో 'చెంగిల్ తవున్' మెన దెకున్. తుమ్ క దేముడు చి దయ దొర్కు జవున్ మెనయ్ తుమ్ ఇసి ప్రేమయ్ ఇండుక మెనయ్, తుమ్ క జో నిసాన అస్సె. 10 పూర్ణమ దేముడు చి కొడొతె రెగ్గయ్ లి రితి,

† "సర్ల తెన్ జింక చి చెంగిలి సమయమ్ దెకుక మెన

కో జలెకు ఇస్టుమ్ జయెదె గే,

జోవయించి చోడి కిచ్చొ గర్చి నే లట్టబ్బి రితి,

జోవయించ ఒట్టొ కిచ్చొ మోసిమ్ నే లట్టబ్బి రితి దెకన్ను.

11 దసా మాన్ను పాపుమ్ దూరి కెరన సత్తిమ్ ఇండుసు,

సేంతుమ్ చజ సేంతుమ్ ఇండుసు.

12 కిచ్చొక మెలె, పున్నిమ్ ఇండితనక ప్రబు దెకెదె,

జోవయించ ప్రార్థనల్ జో సూనెదె,

గని పాపుమ్ ఇండితనక జో దెకె నాయ్, సూనె నాయ్."

13 చెంగిల్ కమె కెర ఇండితి ఆస రితి తుమ్ ఇండిలె తుమ్ క కో అర్ల కెరుల? కోయి నాయ్! 14 గని, సత్తిమ్ తుమ్ ఇండిలి రిసా ఏక్ వేల కో జలెకు అర్ల కెర్లె, దేముడు తుమ్ క 'చెంగిల్' మెనెదె. దన అర్ల కెర్లెనక తుమ్ బియఁ నాయ్.

జోవయించి రిసా బమ్మ నే జతె, 15 'పరలోకుమ్ చొ ప్రబుయి జో' మెన, తుమ్ చి పెట్టి నిదానుమ్ క్రీస్తుక దెతి గవురుమ్ దాన. జో ప్రబుచి రిసాచి తుమ్ చి పెట్టిచి దయిరిమ్ చి రిసా కో "జేవ్ చి సత్తిమ్ క తుమ్ రుజ్జు దెకవ" మెన కెయఁ జవున్ తుమ్ క పుసిలె, సరి జతి జబాబ్ దెంక తెయార్ జా తా. గని, ‡ జబాబ్ దెంక జలె, బడాయ్ నెంతె మరియాద తెన్ లట్టబా. 16 అన్నె, 'సత్తిమ్' మెన తుమ్ చి పెట్టి జాన్ తిసి జర్ల కెర్తి రితి తుమ్ ఇండ, చి క్రీస్తుచి తెడి తుమ్ సత్తిమ్ ఇండితిన్ చి రిసా తుమ్ క బియడ్డన దూసుప కెర్లె, జేవ్ కెర్ల నిందల్ క 'ఆరిచ' మెన జేవ్ చినన, లాజ్ జవుల.

17 తప్పు కెర్లి రిసా సిచ్చు జతి కంట, సత్తిమ్ కెర్లి రిసా సిచ్చు జంక చెంగిలి. తుమ్ సత్తిమ్ కెర్లి రిసా సిచ్చు జంక ఏక్ వేల దేముడు చి సెలవ్ తయెదె. 18 మెలె, క్రీస్తుక దెకిలె, క్రీస్తు కి దస్సి, జో పూర్తి సత్తిమ్ తిలె కి, పాపుమ్ జలోసక 'జోవయించి పాపుమ్ గెన్ను' మెన జో మొర్లిన్ తెన్ అమ్ చి పాపుమ్ పూర్తి గెచ్చవయ్ గెలన్. జా కి ఎక్కి సుట్టు జో బలి జలిసి సరిపుచ్చుప జెయెదె. అమ్ క దేముడు అబ్బొన్ తె అన్నె కడ ఆన్ తి రిసా మొర అమ్ చి పాపుమ్ గెచ్చయ్ లన్. ఈంజ లోకుమ్ చి ఆగ్ రగుమ్ క జోక మార్ల, గని జోచి ఆత్మక దేముడు అబ్బొసి జోక అన్నె * జియడ్లన్.

19 జో మొర్లి పొది యేసు కేనె గెలన్ మెలె, బూలోకుమ్ క ఎట్టొ లోకుమ్ తె జేలి జల, ఆకర్ దీసిచి పరిచ్చుక సిచ్చుక రకిత ఆత్మల్ తిలిన్ తె జోవయించి ఆత్మక జో ఉత్త గెచ్చు, దేముడు అబ్బొన్ చి కోడు సాడుప కెర్లన్. 20 అగ్గెయి, పూర్ణమ పొది, † నోవహుచి కాలుమ్ తె "అంక సంజా రచ్చించుప జతు" మెన దేముడు సిచ్చ వాయిద కెర రకిలెకి, జో నోవహు, జా ఓడ బందితె తిలి పొది జోచి కోడు సూనుక నెసిలనచ ఆత్మల్ క సుబుమ్ కబుర్ కోడు సాడుప కెర్లన్. జలె, జా ఓడతె తొక్కిజిని, మెలె, ఎక్కి అట్టు జిన్ మాన్నుల్ పానితె రచ్చించుప జల.

21 జా సమయమ్ తె జేవ్ దస్సి పానితె రచ్చించుప జలిసి, జలె, బాప్తిసుమ్ క టాలి జతయ్. మెలె, పానితె బాప్తిసుమ్ జతిసి తుమ్ క రచ్చించుప కెర్లి గుర్తు జతయ్. కిసి మెలె, తుమ్ చి ఆగ్ గుచి ముర్కి, దొవన్ తిన్ చి రిసా నాయ్, గని యేసు క్రీస్తు అన్నె జివ్ జా ఉట్టి రిసా దేముడు చి మొక్కె తుమ్ చి పాపుమ్ గెలి గుర్తుయి బాప్తిసుమ్ దెకయ్ తయ్. ప్రబుక సంజలస జోవయించి బుద్ది మార్పుప జా ప్రబుకయ్ గవురుమ్ కెర్లి రితి ఇండుక ఇస్టుమ్ జలిన్ చి గుర్తు బాప్తిసుమ్ తెయి దెకయ్ తతి. 22 జలె, జో క్రీస్తు జివ్ జా ఉట్ట కెర పరలోకుమ్ తె వెగ గెచ్చు, దేముడు

† 3:10 3:10 కిర్తనలు 34:12-16. ‡ 3:15 3:15 మత్తయి 10:19, మార్కు 13:11, లూకా 12:12. § 3:18 3:18 రోమీయుల్ 6:10, ఎబ్రీయుల్ 7:27, 9:12, 28 చి 10:10 దెక. * 3:18 3:18 లూకా 24:39 దెక. ఆత్మ రగుమ్ చి ఆగ్ తెన్ యేసు అన్నె జిలన్. కొరింథిల్ క పవులు రెగిడ్డి ఏక్ సంబర్ ఉత్తుమ్ 15:44, వీలిప్పియుల్ 3:21. చి ఎబ్రీయుల్ 10:5 దెక. † 3:20 3:20 అదికాండుమ్ 6-9 అధ్యాయల్.

అబ్బొనచి ఉజెతో పక్క వెన తా, †దూతల్చి ఉప్పిరి, అదికారుల్చి ఉప్పిరి, సక్తుల్ ఎత్తిచి ఉప్పిరి ఏలుప కెర్తయ్.

4

అగ్గక బాదల్ సేడ్లె బుద్ది చెంగిల్ జతిన్చి కోడు

1-2 క్రీస్తు, జలె, మాన్సుచి జోచి ఆగుతె బాదల్ సేడ్లెన్. జాకయ్, *‘అమ్ కి జోచి రితి బాదల్ సేడ ఓర్పువ జమ’ మెన తుమ్ డిట్టుమ్ కెరన. కిచ్చొక మెలె, జో తెన్ మెలి రితి ఆగుక కో బాదల్ సేడ తయెదె గే, ఒత్త తెంతో ఈంజ అగి జితె ఎదిలి సేంపుక మాన్సుచ ఆసల్ రితి నాయ్, గని దేముడుచి ఇన్టుమ్ కీసి అస్సె గే, దస్సి ఇండుక మెన, జో మాన్సు పాపుమ్ ముల అస్సె.

3 దేముడుక నేన్లనచి రితిచి తుమ్చి అగ్గెచి ఇండుక అగ్గెయ్చి మెన, తుమ్ దసితె అన్నె గెచ్చు నాయ్. దేముడుక నేన్లన జోవయించి అగ్గెచి ఆస ముద్దో నే కెరంతి రితి, ఆసల్ రితి, మచ్చితి రితి, ‘సర్ల కెర్తసుమ్’ మెన వెట్కారుమ్ జతి రితి, ‘సర్ల కెర్తసుమ్’ మెన సూర్లు పితి రితి, వెట్కారుమ్ జా బొమ్మల్క జోకర్తి రితి జతతి. 4 తుమ్ అప్పె జోవయింతెన్ దస బుద్ది నెంజిల అలవాట్లుతె బెదున్ నాయ్ చి రిసా జేవ్ ఆచారిమ్ జా తుమ్క దూసుప కెర్తతి. 5 గని ఆకర్క, మొర్లనక జీవ్ తిలనక తీర్పు కెరుక తెయోర్ జలొ ప్రబుచి మొక్కె జేవ్ జోవయించి పాపుమ్ ఒప్పన సిచ్చు జంక అస్సె. 6 దస్సికయ్, †మొర్లనక కి నుబుమ్ కబుర్ సూనయ్లొ కిచ్చొక మెలె, మాన్సుచి జోవయించి అగ్గక మాన్సుల్ సేడ్లి జోవయించి పాపుమ్చి సిచ్చు జేవ్ జలెకి, దేముడు జోవయించి అత్తుక కీసి జతయ్ గే, జేవ్ కి దస్సి జింక అవ్కాసుమ్ తంక.

7 ఈంజ ఎత్తిక ఆకర్ దీసి పాసి జా జెతయ్. జాకయ్, ప్రార్లనల్ కెర్తె తతి రిసా తుమ్ మచ్చిల్ రితి నే జతె తెలివి తా ముద్దో కెరన, బుద్ది ఇండుక జాగర్త తా. 8 ముక్కిమ్క, ఎక్కిలొక ఎక్కిలొ పూర్తి ప్రేమయ్ ఇండ దెకితె తా. దస్సి ప్రేమ దెరన. కిచ్చొక మెలె, †ఒగ్గర్ తప్పల్క ప్రేమయ్ ఓర్పువ జా చెమింఛుప కెర్తయ్. 9 అన్నె, తుమ్చితె ఎక్కిలొతె అన్నెక్లొ అయ్లె, కోపుమ్ నెంతె గడ్డు నెంతె, సర్ల తెన్ జోవయింక మరియాద కెర. 10 దేముడు తుమ్క కిచ్చొ సెక్తి దా తిలె, జోచి దయచ, జో దెత వేర వేర కీసెక్తివరల్ పొరపాట్ నెంతె జోచి బుద్ది రితి, అన్నె మాన్సుల్ చెంగిల్ తతి రితి తుమ్ వాడిక కెర దాసా. 11 దస్సి, బొదన కెర్లొసా జలె, దేముడుచి తెడి తా జొయ్యి దిల కొడొ లట్టబ్బు. దస్సి కి, కో అన్నె

మాన్సుల్క తోడ్ కెర్లొసా జలె, దేముడు దెతి సెక్తికయ్ జో జా తోడ్ కామ్ కెర్పు. తుమ్ దస్సి ఇండిలెగిన, యేసుక్రీస్తుచి రిసా దేముడుచి గవురుమ్ ఎత్తితె రుజ్జు డీసెదె. కెయ్క తెయ్క జోవయింక గవురుమ్ అదికారుమ్ తవుసు!

జెత బాదల్ చి రిసా దయిరిమ్ సంగితిసి, జాగర్త సంగితిసి

12 అన్నె, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, తుమ్క అప్పె జెతికయ్ ఆగి మెలి రితిచి పరిచ్చుచి రిసా తుమ్ ఆచారిమ్ జా నాయ్. ‘అమ్క దస్సిచి కిచ్చొక లయిక?’ మెన తుమ్ ఉచర్లె, జా జర్లు జతిసి కిచ్చొ ఆచారిమ్చి నెంజె. కిచ్చొక తుమ్క జర్లు జతయ్ మెలె, తుమ్చి నిదానుమ్ పరిచ్చు జా రుజ్జు జంక. 13 ‘క్రీస్తు సేడ్లె బాదల్తె అమ్ కి బెదితసుమ్’ మెన తుమ్ సర్లనంతోనుమ్ జా, చి జోచి గవురుమ్ పూర్తి డిస్తి దీసిక ఒత్తయ్ కి జో తెన్ సర్లనంతోనుమ్ జస్తె. 14 “అమ్ నంపజలన” మెన తుమ్ ఒప్పన్లి రిసా మాన్సుల్ తుమ్క దూసుప కెర్లె, తుమ్క చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి ఉజిడెచి అత్తు తుమ్చి తెన్ తా గెచ్చు తుమ్క తోడు తా సెక్తి దెతె తత్తయ్.

15 గని, మార్టోన్ జలెకి, ‘చోర్టోన్’ జలెకి, ‘నేరిమ్ కెర్లొసా’ జలెకి, ‘వేర మాన్సుల్చి కామ్చి నెడిమి జా పోటి కెర్లొసా’ జలెకి, మెన తుమ్చితె కక్క కో నింద కెర్తి రితి వాట్ దాన నాయ్. దస కమొ కెర బాద సేడ్లె తుమ్క చెంగిల్ నాయ్. 16 గని, ‘నంపజలన’ మెన తుమ్ ఒప్పన్లి రిసాయి తుమ్చితె కో కచి అత్తి బాదల్ సేడ్లె, లాజ్ జంక నాయ్. ‘నంపజలన’ మెన జా నావ్ దెరన్లిసి చెంగిల్ మెన, జో నంపజలన దేముడుక గవురుమ్ దెవుసు! 17 కిచ్చొక మెలె, దేముడు మాన్సుల్క పరిచ్చు కెర్తి సిచ్చు కెర్తి సమయుమ్ పాసి జా అస్సె. జలె, జో పరిచ్చు కెర్తిసి తీర్పు కెర్తిసి అమ్ నంపజలనతెయ్ మొదొల్ జతయ్ జలె, దేముడుచి నుబుమ్ కబుర్ రితి ఇండుక నెసిత మాన్సుల్ ఆకర్క కెర్ది సిచ్చు జవుల! 18 జో దేముడు పూర్లుమ్ రెగ్గయ్లి రితి; *“సత్తిమ్ జలొ మాన్సు †కన్లనె రచ్చింఛుప జతయ్ జలె, దేముడుక నే బితన, పాపుమ్ కెర్లన, కీసి రచ్చింఛుప జవుల! రచ్చింఛుప జంక నెత్తిరి!”

19 జాకయ్, దేముడుక నిదానుమ్ తా జోవయించి సెలవ్క కో ఈంజ లోకుమ్తె సిచ్చల్ అర్ల సేడ్లెతి గే, ఎత్తిక జెర్లొన్ కెర్లొ నిదానుమ్ తిలొ జో దేముడుచి అత్తి జోవయింఛ అత్తుల్ సార్లు కెర దా, చెంగిల్ కమొ కెర్తె తత్తు!

‡ 3:22 3:22 ఎవెను 1:21, 6:12, కొలొస్సియల్ 1:16, 2:10, 15, చి తీతు 3:1 దెక. * 4:1-2 4:1-2 రోమియల్ 8:17, వెలిప్పియల్ 1:29-30, తిమోతికవవులు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:12. † 4:6 4:6 3:19 దెక. ‡ 4:8 4:8 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అమ్చ ఒగ్గర్ తప్పల్ జోవయించి ప్రేమయ్చి రిసా ఓర్పువ జా చెమింఛుప కెర్తయ్. దస్సి ప్రేమ అమ్చి వెట్టి తా, అమ్ కి దస్సి అన్నె మాన్సుల్చ తప్పల్ ఓర్పువ జా చెమింఛుప కెరుక. పడ్డొ, అమ్ దస్సి ప్రేమ కెర్లె, జయి కి జో దెక అమ్క కన్యారుమ్ దెకెదె. మత్తయి 6:12, 14, 15 దెక. § 4:10 4:10 రోమియల్ 12:6-8 దెక. * 4:18 4:18 సామెతల్ 11:31. † 4:18 4:18 కన్లనె మెలె, రచ్చింఛుప నే జలి రితి జా కీసి గే రచ్చింఛుప జతయ్.

5

సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్ కీసి ఇండుక

1 తుమ్చి తెచ సంగుమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్క, జలె, ఆవ్ ఏక్ కోడు సంగిదె. తుమ్చి తెన్ కి నంపజలసక ఆవ్ వెల్లో జలోసా తా, క్రీస్తు సేడ్ల బాదల్ సొంత దెకిలోసా జా, పడ్డె తెదొడ్క రుజ్జు జా డీసుక తిలి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె గవురుమ్తె బెదితోసా జా, ఆవ్ తుమ్తెచ వెల్లో మాన్సుక కిచ్చో బతిమాల్పా జా సంగితసి మెలె, 2 తూమ్ దెకితి వాట దేముడుచ మెండల్ జల నంపజలసక తుమ్ నిధానుమ్ దెకితె తా, తుమ్క కో బలవంతుమ్ కెర్తి రితి నాయ్, గని దేముడుచి ఇస్టుమ్ రితి పూర్తి మెన్సు దా జోవయింక సర్ల తెన్ దెకితె తా. డబ్బుల్ ఆసక నాయ్, గని సర్లబుద్ది తెన్ కెర్తె తా. 3 పడ్డె, జా మందతెచ మాన్సుల్క బియడ్డి రగుమ్ ఏలుప కెర నాయ్, గని జేవ్ కీసి సత్తిమ్ ఇండుక గే దెకిత్ రితి తూమ్ దస్సి సత్తిమ్ ఇండ దెకవ. 4 తూమ్ దస్సి ఇండ వాట్ దెకయ్లదు మెలె, ఎత్కిచి కంట వెల్లో గొవుడు జతో క్రీస్తు ఆకర్ దీసిక ఎత్కిజిన్క డీస్సి పొదిక ప్రబుచి గవురుమ్ నే గెతి బవుమానుమ్ తుమ్ ఎత్కిజిన్క దొర్కు జయెదె.

5 పడ్డె, సంగుమ్క దెకిత వెల్లెల మాన్సుల్చి తెడి తుమ్ అన్నె నంపజలస దాక్ కెరన, జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్చి కోడుక మరియాద కెర. తుమ్ ఎత్కిజిన్ సొంత గవురుమ్ నే ఉచరంతె, ఎక్కిలోచి మొక్కె ఎక్కిలో దాక్ కెరన, ఎక్కిలోచి సేవ ఎక్కిలో కెర. పూర్లుమ్ దేముడుచి కొడతె రెగ్డయ్లి రితి,

*“సొంత గవురుమ్ ఉచరంతసక దేముడు దూరి కెర్తయ్, గని కో దాక్ కెరనుల గే, జోవయింకయ్ జోచి దయచి తోడు జో దెయెదె” మెన రెగిడ్డి కోడు.

6 జాకయ్, ఎత్కిచి కంట సెక్తి తిలో దేముడుచి అత్తి తుమ్చి బత్కు సార్ప కెర దా జోచి తెడి దాక్ కెరన, చి జో ఒప్పన్లి సమయిమ్క గవురుమ్ తెన్ తుమ్క టీచడెదె.

7 బాదల్ సేడ్డి తుమ్చి బయిమ్ ఎత్కి జో వయితి రితి తుమ్ సార్ప కెర దాన. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క ‘చెంగిల్ తత్తు’ మెన, తుమ్చ బాదల్ వయిక జో ఇస్టుమ్ జతయ్. 8 మచ్చిల్ రితి బుద్ది నే జతె తుమ్ ముద్దో కెరన, తెలివి తా జాగర్ల తా. కిచ్చొక మెలె, తుమ్క నేరిమ్ వయడుక ఇస్టుమ్ జలో సయ్తాన్ కక్క జలెకు గీడుక కోర్ప జా, ఒర్పితో సింపుమ్చి రితి బులితె తత్తయ్. 9 ఒండి లోకుమ్చ బావుడ్లు జల నంపజలసక కి ఇన బాదల్ సేడుక అస్సె మెన జాన, తుమ్చి నముకుమ్ డిట్టుమ్ తా జో సయ్తాన్చి ఉప్పిరి జినుక తుమ్ టీచ. 10 అన్నె, గడియ బాదల్ సేడ ఒర్పుప జలదు మెలె, క్రీస్తుచి నావ్ తెన్ తుమ్ జోచి కెయ్క తెయ్క తతి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె గవురుమ్తె బెదుక మెన తుమ్క

నిసాన బుకార్లో ఎత్కి దయ కెర్తొ దేముడు సొంత తుమ్క పూర్తి కెర, డిట్టుమ్ కెర, జిన్తి సెక్తి దెయెదె. 11 జో కెయ్క తెయ్క ఏలుప కెర్పు! ఏలుప కెరెదె. జోక జొబర! ఆమేన్.

ఆకర్ కోడు

12 ‘ఈంజ సుబుమ్ కబుర్ నిజుమి దేముడు దిలిసి’ మెన సాచి సంగ తుమ్క డిట్టుమ్ కెరుక మెన, జోక ‘నిదానుమ్ తిలో బావో’ మెన సిల్వానన్క నంపజా జోచి అత్తి తుమ్క ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగ్డవ అస్సి. ప్రబు దిలి ఈంజ నిజుమ్ జలి దయతె తుమ్ డిట్టుమ్ టీచ.

13 దేముడు అమ్క తుమ్క కీసి నిసాన అస్సె గే, దస్సి ‘అంచయ్ మాన్సుల్ జతు’ మెనయ్ ఈంజ †బబులోసు పట్టుమ్తె కి మాన్సుల్క నిసాన అస్సె. జో నిసాన్లిసి ఈంజ సంగుమ్చ కి తుమ్క జోవయించి జోబర సంగితతి. అంక పుత్తు జలో రితి మార్కు జోచి జొబర సంగితయ్. 14 ప్రబుచి ప్రేమక తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో జొకర.

క్రీస్తుచి తెడిచ తుమ్ ఎత్కిజిన్క జోచి సేంతుమ్ తవున్!

* 5:5 5:5 సామెతల్ 3:34, యాకోబు 4:6. † 5:13 5:13 ‘బబులోసు’ మెలె, ఏక్ వేల రోమ్ పట్టుమ్క టాలి జతయ్. డీనయ్లిసి 17 అద్యయిమ్చి జా అద్యయిమ్తెచ కొడెచ ఎట్టచ కొడె దెక.

పేతురు రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో పేతురు రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్త్రమ్

మొదొల్ కోడు

1 అమ్చొ దేముడు అమ్క రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యేసుక్రీస్తుచి పున్నిమ్చి రిసా, జోచి దయక అమ్ నంపజలన తెన్ ఎక్కి విలువచి నముకుమ్ తిల నంపజలనక, యేసుక్రీస్తుక *సీవ కెర్తొసా జా జోచి బారికి జలో †సీమోసు పేతు రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 దేముడుచి ప్రబు జలో అమ్చొ యేసుక్రీస్తుచి ఉప్పిర్చి గ్యానుమ్ తుమ్చి పెట్టి జాన్సువ జా, జోక తుమ్ రోజుక అన్నాయ్ జాన్తిన్చి రిసా తుమ్క జోచి దయ జోచి సేతుమ్ అన్నె ఒగ్గర్ జవున్!

3 దేముడు జోచి పరలోకుమ్చి సెక్తి అదికారుమ్కయ్ తెన్, జోచి సొంత పరలోకుమ్చి గవురుమ్చి ఉజ్జిడతె, జోచి చెంగిల్చి రిసా అమ్క నిసాన బుకర్లొసాక అమ్ జాన్తి వాటు పరలోకుమ్తె బెదితి జీవ్, పరలోకుమ్చి సత్తిమ్ సుద్ది ఇండితి సెక్తి అమ్క దొర్కు జతి రితి, ఎత్తి అమ్క దా అస్సె. 4 దస్సి, ఎత్తిచి కంట విలువ తిల జోచ ప్రమానల్ అమ్క దా అస్సె. కిచ్చొక మెలె, జేవ్ ప్రమానల్చి సెక్తిక ఈంజ ఆగ్చ గార్ ఆసల్చి రిసాచి ఈంజ లోకుమ్చి పాపుమ్ తెంతో తుమ్ పిటవన్క, చి అన్నె, జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి జా, దేముడుచి రితి తుమ్ మార్పువ జా జోచి తెన్ పావుక మెన తుమ్క దా అస్సె.

5 జాకయ్, తుమ్ నిదానుమ్ చజ దెరన తుమ్చి నముకుమ్తె చెంగిల్ గునుమ్ బెదవుక అస్సె. జా చెంగిల్ గునుమ్తె గ్యానుమ్, 6 జా గ్యానుమ్తె ఆన ముద్దొ కెరంతిసి బెదవ, ఆన ముద్దొ కెరంతిస్తె నిదానుమ్ బెదవ, జా నిదానుమ్తె దేముడుక బితిసి బెదవ, 7 జా దేముడుక బితిసి తెన్ నంపజలనక ముద్దు కెర్తి ప్రేమయ్ బెదవ, చి ప్రేమయ్ తెన్ కన్యారుమ్ బెదవ తంక. 8 ఇన బుద్దుల్ తుమ్ ఇండుక దెర అన్నె అలవాట్ జలె, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక జాన్తిన్తె తుమ్ కామ్క నే అయ్లన్ నే జస్సె, జోచి రిసా పలితుమ్ దెర్తె. 9 ఇన బుద్దుల్ కక్క తయె నాయ్ గే, జో మాన్సు గుడ్డి జలి రితి జా, జోచ ఆత్మ అంకివొ సరిగా డిస్తి నాయ్, జోక దూరి తిలిసి నే డిసిల్ రితి జతయ్, చి జో

అగ్గె పాపుమ్ ఇండిలిన్తె జో అన్నె నే ఇండిత్ రితి దేముడు జోక విడ్డల్ కెర్లిసి, చెమించుప కెర్లిసి, జో వచ్చు అస్సె.

10 జాకయ్, బావుడ్లు, తుమ్క దేముడు నిసాన బుకార్లి వాట్ ఇండుక ఆన జా అన్నె నిదానుమ్ జతి రితి తుమ్ దెకన. తుమ్ ఇసి నిదానుమ్ జలె, వెర్రి బుద్దితె అన్నె సేడ్పు నాయ్. 11 దస్సి కి అమ్చొ ప్రబు అమ్చ రచ్చించుప కెర్తొసా జలో యేసుక్రీస్తుచి పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె తుమ్ బెదుక మెన జో పూర్తి సర్ల తెన్ తుమ్క వాట్ దెయెదె.

12 తుమ్క దిలి సత్తిమ్తె తుమ్ డిట్టుమ్ జలెకి, ఈంజ ఎత్తి తుమ్ జాన్లె కి, కెయెఱ కి తుమ్క ఆవ్ ఉచార కెరయ్తె త్రయిందె. 13 ఆవ్ ఈంజ †కుడియ జలి రితి మొర్తి ఆగ్తె తతి ఎద తుమ్క ఉచార కెరపుక అంచి పూచి మెన జాని. 14 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు అంక కీదెకయ్లి రితి, ఆవ్ ఈంజ కుడియ జలి రితి మొర్తి ఆగ్ ముల్లి సమయుమ్ పాసి జెతయ్ మెన జాని. 15 జాకయ్, అన్నె, ఆవ్ ఉట్ట గెలి వడ్డె కి ఈంజ ఎత్తి తుమ్ ఉచార కెర్తి రితి *దెకిన్దె.

16 అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి సెక్తి తిలిన్చి రిసాచి జో అన్నె ఉత్త్ర జెతిన్చి రిసా తుమ్క అమ్ జానవ కెర, కో తెలివి మాన్సు అచ్చొ ఉచర్లిసి నెంజె. జోచి †పరలోకుమ్చి గవురుమ్ తిలి ఉజిడి జో జతిసి అమ్ సొంత దెక అస్సెమ్. 17 కెయ మెలె, కీసి మెలె, దేముడు అబ్బొసి జోక గవురుమ్ ఉజిడి కెర్లిన్తె, చి

†“ఈందె, ఈంజొయి అంచొ ప్రేమ తిలో పూత్తు. ఇన్నెచి రిసా అంక ఒగ్గర్ సర్లసంతోసుమ్” మెన పరలోకుమ్చొ దేముడు అబ్బొసి జోచి అవాడ్ సూనయ్లి పొది, 18 పరలోకుమ్ తెంతో చి జా అవాడ్ అమ్ సొంత సూన్లమ్. కీసి మెలె, అమ్ కి సొంత జో తెన్ జా సుద్ది తిలి డొంగై తిలమ్.

19 పూర్గుమ్ దేముడు జోచ కబుర్లు సంగిలనచి అత్తి సంగిలిసి ఎత్తి కచితుమ్ జర్లు జయెదె, మెన అమ్ తెదొడి దెకిలిన్చి రిసా అమ్క రుజ్జు అయ్లి. జాకయ్, దేముడు సంగిలి ఈంజ కబుర్ తుమ్ డిట్టుమ్ దెరన, రాత్ పాయితి పెందాలె దీస్తి సుక్కొ తుమ్చి పెట్టి ఉజిడ్ జతి రితి ప్రబు అన్నె జెతికయ్ జా వెల్లి దీసి జెతె ఎదక అందర్తె ఉజిడ్ దీస్తి దీవు రగుమ్ జా అస్సె. జాకయ్ తుమ్ జాగర్త తెన్ దెకన్లె తుమ్క చెంగిల్ తయెదె. 20 ముక్కిమ్క తుమ్ కిచ్చొ అర్దుమ్ కెరన మెలె, దేముడుచి కోడుతె రెగ్గయ్లిన్తె జోచి కేన్ కోడు కి కీసి అర్దుమ్ కెరనుక జలె, మాన్సు సొంత జొయ్యి అర్దుమ్ ఉచరన్తి రితి జయె నాయ్. జో దేముడు

* 1:1 1:1 నెంజలె, 'గొతిమాన్సు', నెంజలె 'గొత్తి సుదొ'. † 1:1 1:1 నెంజలె 'సీమోసు'. జోవయిం చి అన్నెక్ నావ్ 'పేతురు'. బారికుల్ 15:7, 14 దెక. ‡ 1:13 1:13 కొరిందొల్క పవులు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 5:1, 4 దెక. § 1:14 1:14 యోహాసు 21:18-19 దెక. * 1:15 1:15 పేతురు బోదన కెర కెర సంగిలిన్ ఎత్తి మార్కు రెగ్ల చి రిసాచి జోవయిం చి సాచి రెగిడ్లిన్, మెన మాన్సుల్ సంగితతి. జేఱ, ఇన్నె జా మార్కుచి రిసా ఏక వేల సంగితయ్ మెన సగుమ్జన్ ఉచర్తతి. † 1:16 1:16 మత్తయి 17:1-5, మార్కు 9:2-7, లూకా 9:28-35 దెక. ‡ 1:17 1:17 మత్తయి 17:5.

సొంత దిలి అర్దుమ్ అమ్ కెరనుక అస్సె. 21 కిచ్చొక మెలె, దన కబుర్లుతె కేన్ కి కెయంక కి మాన్సుచి సొంత పెట్టిచి ఉచరన్తతి తెంతో చి నెంజె. గని దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కేన్ కేన్ మాన్సుల్క దెర్లి గే, దేముడుచి సొంత కొడొ జేవ్ మాన్సుల్ లట్టల్ల, రెగిడ్ల. జేవ్ జోచయ్ కొడొ.

2

అబద్ధుమ్క సంగితస సికడ్డి రిసా

1 “దేముడుచ కబుర్లు సంగితనుమ్” మెన అగ్గెచ పొదులె, పూర్లుమ్, అబద్ధుమ్క కి అమ్చ ప్రజల్తె, అమ్చ ఇస్రాయేలుల్తె, సగుమ్జిన్ బార్ జల. దస్సి, తుమ్తె కి అబద్ధుమ్చి బోదన కెర్తన తవుల. జేవ్ మాన్సుల్ కిచ్చొ కెరుల మెలె, నాసెనుమ్ కెర్త ఇస్టుమ్ అయల జోవయించ అబద్ధుమ్ తిరిమ్ తిరిమ్ సికడ, ‘పాపుమ్ తెంతో రచ్చించుప జతు’ మెన జోచి జీవ్ దా జోవయింక గెనల్లో *ప్రబుక ‘దేముడు నెంజె’ మెన సంగిల్ రితి జా, జోచి మరియాద కడ్డి రితి ఇండుల. జేవ్ దస్సి కెర, జోవయింక జెవ్వి చట్టున పూర్తి నాసెనుమ్ ఆననుల.

2 జేవ్ లాజ్ నెంతె కెర్త పాపల్ దెక దెక, అన్నె ఒగ్గర్జిన్ జోవయించి పట్టి గెచ్చుల, చి “ఒహో, సత్తిమ్ తిలొ దేముడుక జోకర్తతి, గని దనయ్ కమొ కెర్తతి” మెన, అన్నె మాన్సుల్ నిస్కారుమ్ సంగుల, చి జోవయించి ఇండుకతె ప్రబుచి సత్తిమ్ వాటు నిస్కారుమ్ డీసెదె. 3 జోవయించి పెట్టిచ ఆనల్క తెలిచి కొడొ బెదవ బెదవ, తుమ్ కి అబద్ధుమ్ సంపజతి రితి తుమ్క మోసిమ్ కెర లాబుమ్ కెరనుల. జలె, అగ్గె తెంతో జోవయించి సిచ్చ దేముడు సంగ అస్సె, జోవయించి సిచ్చ రకితె అస్సె, చి జోవయించి నాసెనుమ్ కచితుమ్ జోవయింక లయెదె.

4 అగ్గెయి పరలోకుమ్చ దూతల్ సగుమ్జిన్ †పాపుమ్ కెర పాపుమ్తె సేడ్డి రిసా, దేముడు జోవయింక సిచ్చ కెరుక నే పిట్టయ్తె, వెల్లి ఆగిచి గొయిచితె ఎత్తిచి కంట ఎట్టొ తిలిన్తె జోవయింక గల దా, ఎత్తిక తీర్పు కెర్తి ఆకర్ దీసిచి వెల్లి సిచ్చ జతె ఎదక జేవ్ రకితి రిసా, జోవయింక ఎత్తిచి కంట †అందర్ తిల బోన్లుతె గలయ్ అస్సె.

5 పడ్డొ, పూర్లుమ్చ మాన్సుల్చి రిసా ఉచర్లె, జోవయించి పాపుమ్చి సిచ్చ జోవయింక నే పిట్టయ్తె, జేవ్ పొదులె సత్తిమ్ సాడుప కెర్తె తిలొ ఎక్కి సీనోవహుక చి జో తెన్ అన్నె

సత్తుజిన్ జోచి కుటుంబుమ్చ మాన్సుల్క రచ్చించుప కెర, ఒండి లోకుమ్చ పాపుమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్ మొర్తి రితి, దేముడు వెల్లొ పాని పెటవ బూరుమ్తె డుజడ గెలన్.

6 పడ్డొ, పూర్లుమ్ పొచిచ *సాదొమ చి, గొమొరా మెల పట్టల్ సార్ జతి రితి దేముడు సిచ్చ దా, కిచ్చొ జీవ్ నే తతి రితి పూర్తి నాసెనుమ్ కెర వుంచ దా, పడ్డొక పాపుమ్ ఇండిత మాన్సుల్క ‘పాపుమ్తె గెలె, సిచ్చ జంక అస్సె’ మెన రుజ్జు తతి రితి దేముడు జర్లు కెర్లొ. 7 గని, ఒత్తచ పాపుమ్ సుదల్ ముద్దొ నే కెరంతిసి, జోవయించ ఆనల్చ కమొ దెక దెక బాద సేడ్డొ సత్తిమ్ ఇండిలొ †లోతుక రచ్చించుప కెర్లొ. 8 జో సత్తిమ్చొ మాన్సు జేవ్ పాపుమ్చ మాన్సుల్తె జెతె తా దెకిలిన్ సూన్లిన్చి రిసా, జేవ్ కెర్తె తిల జోవయించ ఆనల్ ముద్దొ నే కెరంత పాపల్చి రిసా, రోజుక జోచి పెట్టి దుకుమ్ సేడ్డె తిలొ.

9 జలె, ఈంజ ఎత్తి బెదయ్లె కిచ్చొ దెకితనుమ్ మెలె, జోవయింక నిదానుమ్ తిలసక బాదల్ తెంతో రచ్చించుప కెరుక కి, పడ్డొ వెల్లి తీర్పు కెర్తి ఆకర్ దీసిచి సిచ్చ జతె ఎదక సత్తిమ్ నెంజిలసక సిచ్చతె రకుక కి దేముడు జానె. 10 †ముక్కిమ్క కక్క సిచ్చ దెంక మెలె, మరియాద గెత ఆనల్ రితి ఇండితసక చి అదికారుమ్క నే బితసక. జోవయించ వెట్కారుమ్చ ఆనల్క ఇండిత, అదికారుమ్క నే బిత మాన్సుల్, జలె, సొంత సెక్తిక సంపజా తా దయిరిమ్ తెన్ ఇస్టుమ్ అయ్లి రితి ఇండితస జా, దేముడు కబుర్ తెద్రయ్త పరలోకుమ్చి ఉజిడెచి గవురుమ్ తిల దూతల్ గట్టక సీదూసుప కెరుక కి బితి నాయ్. 11 *పరలోకుమ్చ దూతల్, మాత్తుమ్, జేవ్ మాన్సుల్చి కంట జోవయింక ఒగ్గర్ సెక్తి అదికారుమ్ తిలె కి, ప్రబుచి మొక్కె జేవ్ తిలె కి, జేవ్ మాన్సుల్క దూసుప కెర్తి తీర్పు నే సంగితె తుక్లె తత్తతి. 12 †జేవ్ మాన్సుల్, మాత్తుమ్, కీస జతతి మెలె, జంతువుల్చ రిత, జంతువుల్ రిత గునుమ్ తా, జోవయించి పెట్టి అయ్లిసి అర్దుమ్ నెంతె దస్సి జర్లు కెర్తతి, చి బోనుతె దెర్ను సేడ మొర్తి రిసాయి జెర్మ తవుల. జలె, జేవ్ మాన్సుల్, దస్సి, జేవ్ నేన్లిన్చి రిసా దూసుప కెర్త తీర్పుల్ సంగ సంగ, జంతువుల్చి రితి జోవయించి నాసెనుమ్ జెవ్వి జవుల. 13 జోవయించి పాపుమ్ జెవ్వి కవుల. కీస కమొతె జేవ్ మాన్సుల్ సర్ద జతతి మెలె, లాజ్ నెంతె మెద్దెన్చి ఉజిడెతె కి ఇస్టుమ్ అయ్ల కమొ కెర్తతి. †ముర్కిచ మర్కుల్ రిత జా, ప్రబుచి ప్రేమ దెకయ్త తుమ్చ

* 2:1 2:1 యూదా, చెత్తర్ నంబర్చి కోడు దెక. † 2:4 2:4 అదికారుమ్ 6:1-7. ‡ 2:4 2:4 నెంజెలె, ‘గొల్పుల్ తెన్ బంద అస్సె, గెద’. యూదాతె 6 నంబర్ కోడు కి దెక. § 2:5 2:5 అదికారుమ్ 6, 7 అద్యయల్. * 2:6 2:6 అదికారుమ్ 18:20-29. యూదాతె 7 నంబర్చి కోడు కి దెక. † 2:7 2:7 అదికారుమ్ 19:12. ‡ 2:10 2:10 యూదా 8 నంబర్చి కోడు దెక. § 2:10 2:10 పూర్లుమ్, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దెతి సిచ్చ జర్లు కెరుక మెన మాన్సు రూపుమ్ జల దొగుల దూతల్ ఏక్ సుట్టు సాదొమ పట్టుమ్తె గెతికయ్, జా పట్టుమ్చ మున్సుబోదల్ జేవ్ దూతల్క లంజె కెర జోవయించి మరియాద కడుక ఉచర్ల. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు జోవయింక అడ్డు కెర గుడ్డి కెర్లెన్. అదికారుమ్ 18:20, 22, చి 19:1-11. పేతురు ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డి పొదులె కి ప్రబుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్క పాపుమ్చ మాన్సుల్ దూసుప కెర్తె తిల. చి అగ్గెచి ఇన్కెక టాలి జతయ్. * 2:11 2:11 యూదా 9 నంబర్చి కోడు దెక. † 2:12 2:12 యూదా 10 నంబర్చి కోడు దెక. ‡ 2:13 2:13 యూదా 12 నంబర్చి కోడు దెక.

అన్నింటికంటే బెదరక తా, జా సుద్ధిచిక వెట్కారుమ్ కెర్తి రితి, జోవయింక ఇస్తుమ్ అయ్ల జోవయించి పెట్టిచ ఆసల్ లాజ్ నెంతె జర్గు కెరంతతి. 14 జోవయించ అంకివో బెర్తు లంజె దెకుక. జేవ్ జా పాపుమ్ కెరుక కెయ్లక ముల్లి నాయ్. డిట్టుమ్ నెంజిల నంపజలసక సికడ పాపుమ్ కెరయ్తతి. ఆసచి అలవాట్ కెరనయి అస్తి, రితి పాపుమ్చ బోదల్, జేవ్. 15 సత్తిమ్చి వాటు ముల దా, ఇస్తుమ్ అయ్లి వేర వాట్ బుల, బెయోరుచో పుత్తున్ కీబిలామ్చి పట్టి గెచ్చ, జో గెలి వాట్ గెచ్చ అస్తి. పాపుమ్తె లాబుమ్ కెరనుక జోవయించి అలవాట్, జోచి సర్ద! 16 జో *బిలామ్చి సొంత పాపుమ్చి రిసా, దేముడు జోక తీర్పు కెర్తన్. మెలె, నే లట్టబ్బి గాడ్డె మాన్సుచి అవాడక లట్టబ, బిలామ్క కోడు సంగ, జో ఉచర్లి వెర్రి కామ్ అడ్డు కెర్లి.

17 జలె, పాపుమ్చ జేవ్ మాన్సుల్ కీన జతతి మెలె, పాని నెంజిల ఉంటలచి రిత, †వాదు పెట్టనిలి పాని నెంజిల్ మబ్బుల్చ రిత జా అసున్. ఆకర్ దీసిచి రిసా కిచ్చో వాట జోవయింక రకితయ్ మెలె, అందర్చి ఉప్పిరి అందర్. 18 కిచ్చోక మెలె, వెర్రి కమొచి రిసా గవురుమ్ లట్టబన, పాపుమ్ తెంతో నొవర్ విడ్డల్ జల నొవ నంపజలసక సికడ సికడ, ఆగచ ఆసల్ జర్గు కెరంతిన్తె జోవయింక అలవాట్ కెర్తతి. 19 †“ఆగ్గుల్చ గొతిమాన్సుల్ నెంజున్, ఆగ్గుల్ తెంతో విడ్డల్ జా అస్సున్. తుమ్ కిచ్చో కెర్లి కి బాద నాయ్” మెన సికడ, వేర అర్దుమ్ బెదవ పాపుమ్ సికయ్తతి. గని జేవ్ దస్సి సికడన కిచ్చోచ గొతిమాన్సుల్ జా అస్తి మెలె, మొర్పు దెత ఆసల్చ గొతిమాన్సుల్ జా అస్తి. కిచ్చోక మెలె, కేన్ అలవాట్ మాన్సుక ఏలుప కెర్తయ్ గే, జా అలవాట్తె జో మాన్సు గొతిమాన్సు జా అస్సె. 20 దస్సి అమ్చో ప్రబు అమ్చో రచ్చించుప కెర్తొసా జలొ యేసుక్రీస్తుక జాన్లి సెక్తిక ఈంజయ్ లోకుమ్చి పాపుమ్ ఇండుక తెంతో విడ్డల్ జా తా, జేవ్ జా పాపుమ్ వాట్ అన్నె గెచ్చ సిక్కు జా దెర్ను సేడ్లె, జేవ్ అగ్గెయి తిలి పాపుమ్చి కంట అన్నెయ్ నాసెనుమ్ జా గెచ్చ అస్తి. 21 దేముడు దిలి పరలోకుమ్చి సుద్ది సెలవ్ జేవ్ జాన జానయ్ ములిలి కంట, జా సత్తిమ్ వాట్ జేవ్ కెయ్యనే జాన్లె చెంగిల్ తత్తి. 22 సత్తిమ్ తిలి టాలితె సంగిల్ రితి, జోవయింక జర్గు జా అస్సి. మెలె, సొంత ఒక్కన్లిసి అన్నె కతయ్ సూనొ, చి అండ్రి దోయి జా తిలె, బుర్దతె ఎంగ్ల జా అన్నె ముర్కి కలొయ్ జతయ్.

§ 2:15 2:15 యూదా 11 నంబర్చి కోడు దెక. * 2:16 2:16 యూదా 11 నంబర్చి కోడు కి దెక. బిలామ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచ కబుర్లు సంగిలొసా జలెకి, చెత్తర్ తప్పల్ కెర్లె. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి కోడు మార్పుప కెరుక ఉచర్లె ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి విరోదుమ్ తిల మాన్సుల్ “డబ్బుల్ దెమ్దె” మెంతికయ్, జా డబ్బుల్ ఆసకయ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి కోడు పిట్టవుక ఉచర్లె, సంక్యాకాండుము 22:2-35, 31:16. పడ్డె, బొమ్మల్క బలి దిలిసి ప్రెజల్ కంక సికడ్లె, చి ప్రెజల్ లంజె జతి రితి సికడ్లె, డీనయ్లిసి 2:14. † 2:17 2:17 యూదా 12, 13 నంబర్చి కోడు దెక. ‡ 2:19 2:19 యూదా 4 నంబర్చి కోడు దెక. * 3:2 3:2 యూదా 17 నంబర్చి కోడు దెక. † 3:3 3:3 యూదా 18 నంబర్చి కోడు దెక. ‡ 3:4 3:4 యూహాను 14:3, 28 దెక. § 3:5 3:5 అదికాండుమ్ 1:2, 6, 7. * 3:6 3:6 అదికాండుమ్ 6-8 అద్యయల్.

3

క్రీస్తు ప్రబు అన్నె ఉత్త జెతి దీసి

1 ఈది తుమ్క అవ్ రెద్దిలి దొన్నిచి ఉత్తుమ్. ప్రేమ తిల బావుడ్లు, చి దొన్నితె కి అంచి ఉద్దెనుమ్ కిచ్చో మెలె, సత్తిమ్చి నిదానుమ్చి తుమ్చి మెన్సుతె తుమ్క ఏక్ కోడు ఉచర్లెసి రిసా, తుమ్క ఆత్మ డిట్టుమ్ కెర్లి రిసా. 2 కిచ్చో కోడు మెలె, *“జర్గు జయెదె” మెన దేముడుచ కబుర్లు సంగిలన సంగిలిసి ఎత్తి, పడ్డె ప్రబు జలొ రచ్చించుప కెర్తొసా జోవయించ బారికుల్చి అత్తి తుమ్క సంగిల సెలవ్ కొడొ ఎత్తి తుమ్ కెర మెనయ్ ఈంజ ఉత్తుమ్ రెగిడ్డసి.

3 తొలితొ ముక్కిమ్క కిచ్చో అర్దుమ్ తుమ్ కెరనుక మెలె, ఆకర్ దీనల్క †అన్మానల్చ మాన్సుల్ సత్తిమ్చి ఉప్పిరి ఆన్దన జా కెర, జోవయించి పెట్టిచి పాపుమ్చ ఆసల్ రితి ఇండ. 4 కీన కొడొ లట్టబుల మెలె. ‡“అన్నె జెయిందె, మెన జో క్రీస్తు సంగిలిసి కేతె జర్గు జలి? అమ్చ పూర్గుమ్చ జియ మొర్లి తెంతో కి, అన్నె అగ్గె తెంతో, లోకుమ్ జెర్నున్ జలి తెంతో కి, ఎత్తి మాములుమ్ అగ్గెచి రితి జర్గు జతయ్.” మెన సంగుల. 5 దస్సి సంగితన జాన జానయ్ కిచ్చో కోడు ఉచరుక నెసితి మెలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అగ్గెయ్ తెంతో “జర్గు కెరిందె” మెన దేముడు ఒప్పన్తికయ్, ఆగాసుమ్ అస్సె, చి కీపాని తెంతో, పానితె జర్గు జలిన్చి రిసా, బూలోకుమ్ జెర్నున్ జలి. 6 అన్నె, బూలోకుమ్ తెదొడి తిలిసి వెల్లొ పానిచి *బూరుమ్క సిచ్చ జా నాసెనుమ్ జలి. 7 జలె, దేముడుచి దస్సి సెలవ్క కి, జోచి కోడుకయ్, అప్పెచి ఈంజయ్ బూలోకుమ్ ఈంజయ్ ఆగాసుమ్ కి డడ్డె గెతి సమయుమ్క రకితె అస్తి. జో వెల్లి తీర్పు కెర్లి, జోక నెన పాపుమ్ ఇండిల మాన్సుల్క నాసెనుమ్ కెర్లి దీసి ఎదక దేముడు రకితె అస్సె.

8 గని, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ఏక్ కోడు తుమ్ పచ్చ నాయ్. కిచ్చో మెలె, ప్రబుచి మొక్కె ఎక్కి దీసి వెయి వెర్నుల్చి రితి జతయ్, చి వెయి వెర్నులు ఎక్కి దీసిచి రితి జతయ్. 9 ప్రబు సంగిలి ప్రమానుమ్ జో నెరవెర్నుప కెరుక ఆల్నిమ్ కెర్తయ్ మెన సగుమ్జిన్ ఉచర్లె కి, జో ఆరి ఆల్నిమ్ కెరె నాయ్. కిచ్చోక మెలె, “జోవయింతెన్ కోయి నాసెనుమ్తె గెతు నాయ్, గని జేవ్ ఎత్తిజిన్ జోవయించి పాపుమ్ చినన ముల్తు” మెన, తుమ్చి రిసాయి జో ఆల్నిమ్ కెర్తయ్.

10 గని, జా వెల్లి దీసి జెతిసి కీసి తయెదె మెలె, కో నేన్లె

పొది చోరు అయ్యలి రితి జెయెదె. తెదొడక వెల్లి అవాడ్ వీర్తి రితి కెర, ఆగాసుమ్తె తిలిసి డడ్డ గెచ్చు ఆగాసుమ్ కేడయ్ గెచ్చెదె, చి ఈంజ బూలోకుమ్ జేవ్చ కమె తెన్ని †డడ్డయ్ గెచ్చెదె.

11 అప్పె తిలిసి ఎత్కి దస్సి జా గెచ్చుక అస్సె. జలె, కిస మాన్సుల్ జా తుమ్ ఇండుక మెలె, మాన్సుల్చి మొక్కె సుద్ది తెన్ ఇండ, దేముడు తెన్ బెద నిదానుమ్ ఇండ, 12 జోచి వెల్లి దీసి జెతె ఎదక ఎక్కి ఆస నిదానుమ్ †రకితె తా, జో †బే బేగి జెతిన్కయ్ రితి ప్రార్దన కెర, సత్తిమ్ ఇండ. జా దీసిచి కామ్క ఆగాసుమ్ డడ్డ గెచ్చు కేడెదె, చి జా ఆగిక ఒత్త తిలిసి ఎత్కి జూర గెచ్చెదె. 13 జలెకి, జో ప్రమానుమ్ సంగిలిన్క రకితనుమ్. కిచ్చొక మెలె, *నొవి ఆగాసుమ్క, చి సత్తిమ్ బెర్లి నొవి బూలోకుమ్క రకితనుమ్.

14 జాకయ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ఇన్నెక తుమ్ రకితను చి రిసా, ప్రబు జా కెర తుమ్క చజలె, కిచ్చొ ముర్కి నెంతె కిచ్చొ పొరపాట్ నెంతె, జోచి సేంతుమ్ తుమ్చి పెట్టి కామ్ కెరె తా, సుద్ది తంక తుమ్ దెకన. 15 అన్నె, అమ్చొ ప్రబు ఆల్నిమ్ కెర్తిన్క ఉచరె, తుమ్ కిచ్చొ చిన మెలె, జో వాయిద కెర్తిన్తె అన్నె మాన్సుల్ రచ్చించుప జంక జో అవ్కాసుమ్ దెతయ్. ప్రబు జోక దిలి గ్యానుమ్చి రిసా పవులు కి ఇన్నెచి రిసా ఇసి సంగ రెగిడ్లన్† 16 జోచ ఉత్తల్ ఎత్కితె రెగిడ్లి రితి. జోచ ఉత్తల్తె తిలిసి సగుమ్ అర్దుమ్ కెరనుక ఇదిల్ అల్లర్ జంక జతయ్. జేవ్ కొడొ సగుమ్జిన్ నేన్ల మాన్సుల్, దొన్ని మెన్సుల్ తిల మాన్సుల్, జోవయించి సొంతయ్ ఇస్టుమ్ అయ్యలి రితి మార్పుప కెర, వేరయ్ అర్దుమ్ సికడ్తె. దేముడుచి కొడొతెచ అన్నె కొడొ కి దస్సి మార్పుప కెర్తె. జలె, జోవయింక జెవ్వి నాసెనుమ్ కెరంతతి.

17 జలె, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ఈంజ ఎత్కి జర్గు నే జతె అగ్గె నూన జాన్సుచి రిసా, దేముడుచి కోడు నే నూన్త మాన్సుల్చి పట్టి తుమ్ నే గెతి రితి, తుమ్చి సొంత నిదానుమ్ తుమ్ నే పిట్టవన్తి రితి, తుమ్ జాగర్త తెన్ తా. 18 అమ్చొ ప్రబు, అమ్చొ రచ్చించుప కెర్తొసా జలొ యేసుక్రీస్తుచి దయతె ఇండ, జోచి గ్యానుమ్ పోసన, ఆత్మక తుమ్ వడ్డ. అప్పె, కి, జా ఆకర్ దీసి ఎద కి కెయ్చ తెయ్చ కి జోక జోబర! ఆమేన్.

† 3:10 3:10 డీసయ్లిసి 8:7, 21:1, మత్తయి 5:18, 24:35, మార్కు 13:31, లూకా 21:33, యోహాను రెగిడ్లి ఏక్ నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:17. † 3:12 3:12 దెస్సలొనీకుల్క రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 1:10, రోమియుల్ 8:19-25, కొరిందిల్క రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 1:7, గలతీయుల్ 5:5, విలిప్పియుల్ 3:20, ఎబ్రియుల్ 9:28. † 3:12 3:12 “జెవున్” మెన ప్రార్దన కెరుక జయెదె, మత్తయి 6:10, చి ‘ఒండి లోకుమ్తె సుబుమ్ కబుర్ నూసయ్ జలె జా దీసి జయెదె’ మెన కేనె డీస్తయ్ మెలె, మత్తయి 24:14తె. * 3:13 3:13 డీసయ్లిసి 21:1. † 3:15 3:15 నంబర్ కోడుచి ఎట్టొచి కోడు దెక. రోమియుల్ 2:4, చి డీసయ్లిసి 2:21 కి దెక.

యోహాను రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్లి మొదొల్చి ఉత్త్రమ్

1 మొదొల్ తెంతో తిలిసి, అమ్ నూన్లిసి, అమ్చ సొంత అంకివొ దెకిలిసి, దెక సొంత అత్తో చడ్లిసి చి రిసా తుమ్క నూనయ్తనుమ్, రెగ్గితనుమ్.* మెలె, †ఎత్కిక దొర్కు జలి జివ్ జలిసి, దొర్కు జలి జివ్ జోతె దొర్కు జతిన్చి రిసాచి దేముడుచి కోడు జలి జివ్ దెతి దేముడుచి కోడుతె తిలిన్చి రిసా రెగ్గితనుమ్. 2 క్రిస్తు జలో దెకయ్ జలి జివుక †ఈంజ లోకుమ్తె జో జెర్మన్ జా అయ్లిన్ జలిన్ తెన్ అమ్క రుజ్జు జా అస్సె. అమ్ దెకిలమ్, సాచి జా సంగితనుమ్, చి జో 'ఎత్కిచి కంట అగ్గె తెంతో దేముడు తెన్ తిలి కెయక తెయక తాఁ గెతి జివు, చి జో ఈంజ లోకుమ్తె జెర్మన్ జా అమ్క డీస అస్సె' మెన ఒప్పున, తుమ్క నూనయ్తనుమ్. 3 అమ్ దెకిలిసి, అమ్ నూన్లిసి కిచ్చొక తుమ్కయ్ నూనయ్తనుమ్ రెగ్గితనుమ్ మెలె, తుమ్క ప్రబు దెతి రచ్చన, జో దెతి నర్లచి వాటతె అమ్చి తెన్ బెదుత్. అమ్చి తెన్ తుమ్చి తెన్ బెదితిన్చి కట్టు దేముడు అబ్బొన్ తెన్ చి జోచొ పుత్తున్ జలో యేసుక్రిస్తు తెన్ అమ్క బెదవ అస్సె. 4 అమ్చి సర్లసంతోనుమ్ పూర్తి జవున్ మెనయ్ ఈంజ ఉత్త్రమ్ రెగిడ్లనుమ్.

దేముడుచి ఉజ్జిడతె ఇండ

5 ప్రబుతె నూన తుమ్కయ్ అమ్ నూనయ్తి కబుర్ కిచ్చొ మెలె, దేముడు కిఉజిడి జా అస్సె, చి జోతె కిచ్చొ అందర్ నాయ్. 6 జో తెన్ బెద జో తెన్ ఇండితనుమ్ మెనంతనుమ్, గని *అందర్బుద్ది తెన్ ఇండితనుమ్ జలె, అబద్దుమ్చ జా సత్తిమ్ ఇండుమ్ నాయ్. 7 గని, జో కిసి ఉజిడి అస్సె గే, ఆమ్ కి దస్సి †ఉజిడ్ బుద్ది తెన్ ఇండితనుమ్ జలె, ఎక్కిలో తెన్ ఎక్కిలో బెద ఎక్కి కట్టు తెన్ ఇండితనుమ్, చి జోచొ పుత్తుసి యేసు †సిలువతె జో మొర అర్పితుమ్ జలిన్చి జోచి నూఁయి జలి లోయి అమ్చి పాపుమ్ ఎత్కి పుంచ అమ్క సుద్ది కెర్తె అస్సె.

పాపుమ్ ఒప్పున్తిన్చి రిసా

* **1:1** 1:1 నెంజెలి, 'మెలె, దొర్కు జలో జివ్ తిలి దొర్కు జలి జివ్ దెతి కోడు జలో యేసుక్రిస్తుచి రిసా రెగిడ్లనుమ్'. యోహాను 1:1-4, 14 దెక. † **1:1** 1:1 యోహాను 1:4, బారికుల్ 5:20 దెక. ‡ **1:2** 1:2 యోహాను 1:14. § **1:5** 1:5 యోహాను 1:4, 5, 9, 14, 8:12, 9:5, 12:46, యాకోబు 1:17 దెక. * **1:6** 1:6 యోహాను 3:19, 20, 11:9-10, 12:35, కొరింథిల్క రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 6:14. † **1:7** 1:7 మత్తయి 5:14, 16, యోహాను 3:21, 12:36, బారికుల్ 13:47, రోమియుల్ 13:12, ఎపెసు 5:8, దెస్సలొసికుల్క రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 5:5 దెక. ‡ **1:7** 1:7 కొలోస్సియుల్ 1:20, 2:14, పేతురుక రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 2:24, మత్తయి 27:32-54, మార్కు 15:21-39, లూకా 23:26-48, యోహాను 19:17-37 దెక. § **1:10** 1:10 రోమియుల్ 3:10, 23, 5:12. * **2:2** 2:2 1:7చి ఎత్కిచి చి కోడు దెక. † **2:6** 2:6 యోహాను 15:3-10 దెక. ‡ **2:8** 2:8 యోహాను 13:34 చి మత్తయి 22:37-40.

8 'అమ్క పాపుమ్ నాయ్' మెన అమ్ ఏక్ వేల సంగనై, అమ్క ఆమి మోసిమ్ కెరంతనుమ్, సత్తిమ్ అమ్చి పెట్టి నాయ్. 9 గని అమ్ కెర్ల పాపల్ దేముడుచి మొక్కె అమ్ ఒప్పునై, జో నిదానుమ్ సత్తిమ్ కెర్లొసా, చి అమ్చి పాపుమ్ చెమించుప కెర అమ్ పాపుమ్ తెన్ నే తతి రితి జో అమ్క సుబుమ్ కెరెదె. 10 అమ్ కెర్లి పాపుమ్క 'పాపుమ్ కెరుమ్ నాయ్' మెన అమ్ సంగిలె, జోకయ్ 'అబద్దుమ్చొ' మెన సంగిల్ రితి జతనుమ్, చి జోచి కోడు అమ్చి పెట్టి నాయ్, 'పాపుమ్ సుదల్' మెన జో అమ్క సంగిలి కికోడు ఒప్పునుమ్ నాయ్.

2

పాపుమ్ కెరుక పోన

1 అంచ ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, తుమ్క 'పాపుమ్ కెర్లు నాయ్' మెనయ్ తుమ్క ఆవ్ ఈంజ రెగిడ్లిసి. గని ఏక్ వేల అమ్ కో పాపుమ్ కెర్లె, ఎత్కిక అబ్బొ జలో దేముడు లోకుమ్ ఎత్కిచ మాన్సుల్క తీర్పు కెర్లిన్తె, అమ్క ఎక్కిలో తోడ్ సంగితొసా అస్సె. పూర్తి పున్నిమ్ తిలో యేసుక్రిస్తు. 2 అమ్ కెర్ల పాపల్ గెచ్చయ్తి *బలి జో జా అస్సె. ఎక్కి అమ్మి కెర్ల పాపల్ మెన నాయ్, గని ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ కెర్ల పాపల్ గెచ్చయ్తొసా జో జా అస్సె. 3 'జోక అమ్ జానుమ్' మెన అమ్ కిసి జాన దయిరిమ్ తంక జయెదె మెలె, జోచ ఆగ్గుల్ రితి ఇండితనుమ్ జలెకయ్. 4 'జోక జాని' మెన కో జలెకు సంగితయ్ గని జోచ ఆగ్గుల్ నే నూన్లి రితి జా కెర్లయ్ నాయ్ జలె, జో మాన్సు అబద్దుమ్చొ, చి జోచి పెట్టి సత్తిమ్ నాయ్. 5 గని, ప్రబుచి కోడు కో కెర్లయ్ గే, జోచి పెట్టి దేముడుచి ఉప్పిర్చి ప్రేమ పూర్తి జా అస్సె. జలె, 'దేముడుచి రచ్చనచి తెడి అస్సుమ్' మెన అమ్ కిసి పూర్తి దయిరిమ్ జంక జయెదె మెలె, 6 'జోచి తెడి అస్సుమ్. జో తెన్ బెద అస్సుమ్. జోచి జివ్క జతనుమ్' మెన సంగనై, యేసుక్రిస్తుయి ఇండిలి రితి ఆమ్ కి ఇండుకయ్.

ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర

7 ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, తుమ్క ఆవ్ రెగిడ్లిసి నొవి ఆగ్గు నెంజె, గని మొదొల్ తెంతో తుమ్క దొర్కు జలి ఆగ్గు. అగ్గె తెంతో చి జా ఆగ్గు తుమ్ నూన్లి కోడు. 8 జలెకి, యేసుక్రిస్తు దిలి †నొవి ఆగ్గు తుమ్క ఆవ్ రెగిడ్లిసి. తుమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరుకయ్. ఈంజ ఆగ్గు జో యేసుక్రిస్తుచి తెడి నెరవెర్పువ జతయ్, తుమ్చి తెడి కి నెరవెర్పువ జతయ్.

కీసి మెలె, అందర్ కేడ గెతె అస్సె, చి నిజుమచి ఉజిడి అప్పె కి లగుక దెర అస్సె. ⁹ 'ఉజిడి తెడి అస్సి' మెన కో సంగన్లె కి జోచో కేన్ బావొక జో విరోదుమ్ అస్సె జలె, జో అప్పెక అందర్చి తెడి అస్సె. ¹⁰ జోవయించ బావుడ్లు జల రిత అన్నె మాన్సుల్క కో ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జోయ్యి ఉజిడి తెడి జితయ్, చి ఈంజ ఉజిడితె కక్క తప్పు కెరయ్తినీ కిచ్చొ కి తయె నాయ్. ¹¹ గని, బావొ జలొ అన్నె కేన్ మాన్సుక కో విరోదుమ్ కెర్తయ్ గే, అందర్చి తెడి అస్సె. అందర్చి తెడి ఇండితయ్, చి జో కేనె గెతయ్ గే జో నేనె. కిచ్చొక మెలె, అందర్ జోక గుడ్డి కెర అస్సె.

¹² ప్రేమ తిల బోదల్, తుమ్క కిచ్చొక రెగిడ్డిసి మెలె, జో యేసుక్రీస్తుచి నావ్చి రిసా జోచి నావ్చి తెడి తుమ్ కెర్ల పాపల్ చెమించుప జా అస్సి. ¹³ తుమ్ అబ్బుదింసి మొదొల్ తెంతో జోక తుమ్ జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగిత్తసి. తుమ్ ఉబెడల్, పాపుమ్ కెరయ్తో సయ్తాన్చి ఉప్పిరి తుమ్ జీన అస్సున్చి రిసా తుమ్క రెగిత్తసి. తుమ్ బాలబోదల్, ఎత్కిక అబ్బొ జలొ దేముడుక తుమ్ జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగిత్తసి. ¹⁴ అబ్బుదింసిక, తుమ్ మొదొల్ తెంతోచొక తుమ్ జోక జాన్సుచి రిసా తుమ్క రెగిత్తసి. ఉబెడల్, తుమ్ ఆత్మతె డిట్టుమ్ జా అస్సున్, చి దేముడుచి కోడు తుమ్చి పెట్టి అస్సె, తుమ్చి పెట్టి కామ్ కెర్తయ్, చి సయ్తానుక తుమ్ జీన అస్సున్చి రిసా తుమ్క రెగిత్తసి.

¹⁵ ఈంజ లోకుమ్క చి ఈంజ లోకుమ్చి కిచ్చొ కి తుమ్ ప్రేమ జా నాయ్. ఈంజ లోకుమ్చి కో ప్రేమ అస్సి గే, ఎత్కిక అబ్బొ జలొ దేముడుచి ఉప్పిర్చి ప్రేమ జోచి పెట్టి నాయ్. ¹⁶ కిచ్చొక మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తిలిన్ ఎత్కి, ఆగ్ ఆస జతిసి, అంకివొ ఆస జతిసి, ఆస్తిచి గవురుమ్ కి, ఎత్కిక అబ్బొ జలొ దేముడుచి తెంతో చి బుద్ది నెంజె, గని ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచి, జా. ¹⁷ అన్నె, ఈంజ లోకుమ్, ఈంజ లోకుమ్చి ఆస్తిచి ఉప్పిరి ఆస జతిసి ఎత్కి కేడయ్ గెతిసి, గని దేముడుచి ఇస్టుమ్ రితి కో ఇండుల గే, జెవ్వి కెయ్క తెయ్క తా గెచ్చుల.

క్రీస్తుక విరోదుమ్ తిలొసా

¹⁸ ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, ఆకర్చి గడియ, ఈంజ. క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ తిలొసా బార్ జయెదె మెన సూన అస్సున్, గెద. దస్సి, అప్పె క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలస ఒగ్గర్జన్ బార్ జా అస్సి. జాకయ్, ఇన్నెక 'ఆకర్చి గడియ ఈంజ' మెన జానుమ్. ¹⁹ 'జోచి ఉప్పిరి జేవ్ విరోదుమ్ జలస అమ్చితె తెంతో బార్ జా గెల' మెనుక జయెదె, గని జోవయింక 'అమ్చి తెన్ ఎక్కి జా తిల' మెనుక నెంజె. కిచ్చొక మెలె, అమ్చి తెన్ ఎక్కి జత జలె, అమ్చి తెన్ తా

గెత. గని నాయ్, బార్ జా ముల దిల, చి అమ్చి తెన్ ఎక్కి నెంజితి మెన రుజ్జు డిస్తయ్. జేవ్ ముల్లిన్ తెన్ జా రుజ్జు డిసుక మెన సెలవ్ తిలి.

²⁰ తుమ్, మాత్తుమ్, పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలొసా జోచి ఆత్మక తుమ్క బోడి ఉప్పిర్ సువిల్ రితి జా, 'అంచయ్' మెలి రితి తుమ్క జోచి గుర్తు కెర అస్సె. జాకయ్, తుమ్ జోచయ్ జలస ఎత్కిజన్ సత్తిమ్ జాన్సు. ²¹ జలె, తుమ్క 'సత్తిమ్ నేన్తి' మెన రెగ్గి నాయ్, గని సత్తిమ్ జాన్సుచి రిసాయి రెగిడ్డిసి. కేన్ అబద్దుమ్ తిలె, సత్తిమ్ తెంతో జెయె నాయ్ మెన కి జాన్సు.

²² జలె, కొన్సొ జో అబద్దుమ్ జతోసా జయెదె మెలె, యేసుక 'జోచి రాజిమ్తె మాన్సుల్క బెదయ్తో రచ్చించుప కెర్తొసా జతి దేముడు తెద్రయ్లో క్రీస్తు జో నెంజె' మెన సంగితొసా సికడ్డొసా. క్రీస్తుచొ దేముడు అబ్బొన్క 'అబ్బొన్ నెంజె', క్రీస్తు పుత్తున్క 'దేముడుచొ పుత్తున్ నెంజె' మెన కో సంగితయ్ సికడ్డయ్ గే, జోయ్యి క్రీస్తుచి విరోదుమ్ జలొసా. ²³ క్రీస్తు పుత్తున్క 'దేముడుచొ పుత్తున్ నెంజె' మెన కో సంగితయ్ సికడ్డయ్, జోక ఎత్కిక అబ్బొ జలొ జో దేముడుచొ మాన్సు నెంజె, జో మాన్సుచి పెట్టి నాయ్. క్రీస్తు పుత్తున్క 'దేముడుచొ పుత్తున్ నిజుమి జోయ్యి జయెదె' మెన కో * ఒప్పన్తయ్ గే, దేముడు అబ్బొన్చొ మాన్సుకి జో జా అస్సె, జోవయించి పెట్టి ఎత్కిక అబ్బొ జలొ దేముడు అస్సె. ²⁴ క్రీస్తుచి రిసా తుమ్ మొదొల్ తెంతో సూన్లిసి తుమ్చి పెట్టి తా గెన్సు. తుమ్ మొదొల్ తెంతో సూన్లిసి తుమ్చి పెట్టి తా గెలె, కామ్ కెర్తె తిలె జలె, దేముడు పుత్తున్చి తెడి కి దేముడు అబ్బొన్చి తెడి కి తా గెతె, జోచి తెన్ † ఇండితె తస్తె. ‡ ²⁵ జోచి రాజిమ్తె అప్పె కి బెదితి, పరలోకుమ్తె కెయ్క తెయ్క జితి చెంగిల్ తతి వాట అమ్క తుమ్క జో ప్రమానుమ్ సంగిలిసి కోడు.

²⁶ తుమ్క మోసిమ్ కెరుక ఉచర్తనచి రిసా తుమ్క ఈంజ రెగిత్తసి. ²⁷ గని ప్రబు జోచి ఆత్మ తేల్ తుమ్క బోడి ఉప్పిర్ సువిల్ రితి జలి గుర్తు తుమ్చి పెట్టి తత్తయ్ కామ్ కెర్తయ్. మెలె, జోచి ఆత్మ తుమ్చి పెట్టి తత్తయ్ తుమ్క సికడ్డయ్, చి తుమ్క కో మాన్సు సికడుక నాయ్. జలె, జోచి ఆత్మ తుమ్క కీసి ఎత్కిచి రిసా సికడ్డయ్ గే, చి జోచి ఆత్మ కీసి సత్తిమ్ తా కిచ్చొ అబద్దుమ్ జయె నాయ్ గే, జా ఆత్మ తుమ్క సికడ్డి రిసా, యేసుప్రబుచి తెడి తుమ్ తా జోచి జీవ్క జోచి ఆత్మసెక్కిక జో తెన్ ఇండితె.

²⁸ అన్నె, అప్పె, ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, 'యేసుప్రబుచి తెడి తుమ్ తా. జోచి జీవ్కయ్ జోచి ఆత్మసెక్కిక జియ జో తెన్ ఇండ' మెన అన్నె సంగితసి. ఇసి తా గెలమ్ మెలె, జో

§ 2:23 2:23 3:23, 4:15, 5:1, 5, 13, 20 డెక.

* 2:23 2:23 మత్తయి 10:32-33 చి రోమియల్ 10:9-10 డెక.

† 2:24 2:24 2:6 డెక.

‡ 2:24 2:24 యోహాను 15:4-10.

అన్నె జెతి పొదిక, అన్నె డీస్తి పొదిక అమ్ లాజ్ నే బెట్టె, నే గుంచితె, దయిరిమ్ తెన్ తమ్దె. ²⁹ జో 'పున్నిమ్చో' మెన జాన్సు జలె, అన్నెకో సత్తిమ్ ఇండితతి గే, జేవ్ కి జోచి ఆత్మ తెన్ జెర్మన్ జా అన్ని మెన తుమ్ జాన.

3

1 ఎత్కిక అబ్బొ జలో దేముడు అమ్క * "అచయ్ బోదల్, తూమ్" మెన అమ్క నావ్ తియ అమ్క కెడ్డి ప్రేమ కెర అస్సె గే తుమ్ ఉచర! జో దస్సి కెర్తికయ్, నిజుమి జోచ బోదల్ జలమ్! దస్సి మెన ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచ మాన్సుల్ కిచ్చొక తుమ్క చినితి నాయ్ మెలె, †జోకయ్ నేన్తి. ² ప్రేమ జల గోతుసుదల్, అమ్ అప్పె గి దేముడుచ బోదల్ జా అస్సుమ్. అమ్ తెదొడ్క కిసి జమ్దె గే అప్పె డీసె నాయ్, గని కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, యేసుప్రబు అన్నె డీసెలె, †జోచి రితి పూర్తి జమ్దె. జో కిసి అస్సె గే, తెదొడ్కయ్ కిచ్చొ అడ్డు నెంతె జోక సొస్టుమ్ దెకుమ్దె. ³ అన్నె, మదెనె, జోచి ఉప్పిరి కో ఇసి దయిరిమ్ తత్తచి జోక రకితతి గే, జో కిసి సుద్ది అస్సె గే, జేవ్ కి జోచి రితి సుద్ది కెరంతి రితి దెకన్తె తవుల.

4 పాపుమ్ కెర్తొ ఎత్కి మాన్సు ఆగ్గుల్ పిట్టయ్తయ్. ఆగ్గుల్ పిట్టయ్తసి ఎత్కి పాపుమ్. ⁵ పాపల్ గెచ్చవుక మెన యేసుప్రబు బార్ జలో మెనయ్, పడ్డె జోతె కిచ్చొయ్ పాపుమ్ కి నాయ్ మెనయ్, తుమ్ జాన్సు. ⁶ కిజోచి తెడి తతో కేన్ మాన్సు పాపుమ్ ఇండె నాయ్. కో పాపుమ్ ఇండితయ్ గే, ప్రబుక * దెకిలోసా నెంజె, జోక జాన్లోసా నెంజె.

7 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, తుమ్క కో మోసిమ్తె నేడవుక తుమ్ వాట్ దాస నాయ్. మెలె, కో సత్తిమ్ ఇండితయ్ గే, జో యేసుచి రితి జోచి తెన్ పున్నిమ్చో జతయ్. ⁸ కో పాపుమ్తె ఇండితయ్ గే, సయ్తాన్చో జయెదె. మొదొల్ తెంతో సయ్తాన్ పాపుమ్ కెర్తొసా. సయ్తాన్చ కమొ గెచ్చవ గెలుకయ్ దేముడుచొ పుత్తుసి ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జలో. ⁹ దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మతె జెర్మన్ జలో కేన్ మాన్సు పాపుమ్ ఇండె నాయ్. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జోచి పెట్టి అస్సె, చి జో జా ఆత్మక జెర్మిలి రిసా జో మాన్సు పాపుమ్ ఇండుక నెత్తె. ¹⁰ ఇసికయ్ కో దేముడుచ బోదల్ జవుల గే, కో సయ్తాన్చ బోదల్ జవుల గే, చినుక జయెదె. కో సత్తిమ్ ఇండె నాయ్ గే, పడ్డె †జోచ బావుడ్లు జల అన్నె

* **3:1** 3:1 యోహాను 1:12-13. † **3:1** 3:1 యోహాను 1:10-11, 8:54-55, 14:7, 17, 16:2-3, 17:25. ‡ **3:2** 3:2 రోమియుల్ 8:19, 29, కొరింధిల్క రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 3:18, వీలిప్పియుల్ 3:21, కొరింధిల్క రెగిడ్డి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 15:49-50. § **3:6** 3:6 2:6, 24, 27, 28 దెక, చి 3:24, 4:13, 16 దెక. * **3:6** 3:6 యోహాను రెగిడ్డి 3 నంబర్ ఉత్తమ్ 11 నంబర్ కోడు దెక. † **3:10** 3:10 2:9, 10 దెక. ‡ **3:11** 3:11 2:7-11 దెక. § **3:19** 3:19 డీసయ్లిసి 12:9-11 దెకిలె, సయ్తాన్ అమ్క 'ఇసి దస్సి కెర్ల' మెన ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి మొక్కె అమ్క నేరిమ్లు వయడుక ఉచర్తయ్, గని క్రీస్తు అమ్చి పాపుమ్ వయ గెచ్చయ్లి రిసా ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అమ్క జా నేరిమ్ వయడె నాయ్, చి సయ్తాన్ ఓడువ జతయ్. * **3:20** 3:20 కిచ్చొ జవున్ అమ్ కెర్లి కామ్క 'తప్పు కెర్లమ్' నెంజెలె, 'వీక్ వేల తప్పు కెర్లమ్. లాజు' మెన అమ్చి పెట్టి బాద సేడ్డె, జా కామ్క 'తప్పు గే నెంజె గే' జొయ్యి జానె, చి కిచ్చొ దస్సి కెర్లమ్ గే జొయ్యి జానె, చి తప్పు కెర్లె కి జో చెమించువ కెరుక జోవయింక సెక్కి అస్సె. చి అమ్చి ఉప్పిరిచి అమ్చి అన్యానుమ్ జో గెచ్చవుక తెరె.

మాన్సుల్క ప్రేమ దెకె నాయ్ గే, జో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ జెర్మన్చో మాన్సు నెంజె.

ఎత్కిలోక ఎత్కిలో ప్రేమ కెరుక

11 తుమ్ మొదొల్ తెంతో సూన్లి కబుర్ ఈంజ, అమ్ ఎత్కిలోక ఎత్కిలో †ప్రేమయ్ తంక. ¹² బావొన్క మార్లొ, ఎత్కిక పాపుమ్ సికడ్డె సయ్తాన్ తెన్ బెదిలో కయూనుచి రితి తంక నాయ్. అన్నె, జో కిచ్చొక బావొన్క మార్లొ మెలె, జోచ సొంత కమొ పాపుమ్చ, బావొన్చ కమొ పున్నిమ్చచి రిసా దెకుక నెత్త గోసక మార్లొ. ¹³ బావుడ్లు, ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్ తుమ్చి విరోదుమ్ జలిన్క తుమ్ ఆచారిమ్ జా నాయ్. ¹⁴ మొర్నుక ముల జివ్ జతిన్తె పాచ జా అస్సుమ్ మెన జానుమ్. నంపజల బావుడ్లుక ప్రేమ కెర్లనుమ్చి రిసా జానుమ్. కో ప్రేమ తెన్ తయె నాయ్ గే, మొర్నుతెయి అస్సె మెన జానుమ్. ¹⁵ జోచొ కేన్ బావొచి ఉప్పిరి కో విరోదుమ్ తత్తయ్ గే, అత్య కెర్తొసా జతయ్, చి అన్నె కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, అత్య కెర్తొ కేన్ మాన్సుచి పెట్టి పరలోకుమ్తె బెదితి కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి జివ్ నాయ్.

16 కిచ్చొతె సత్తిమ్చి ప్రేమ చినుక సికిలమ్ మెలె, 'పాపుమ్ తెంతో రచ్చించువ జతు' మెనయ్ యేసుప్రబు అమ్చి రిసా జోచి జివ్ దా మొర్లన్. అన్నె, అమ్చ బావుడ్లుక 'చెంగిల్ జతు' మెనయ్ అమ్ కి అమ్చి జివ్ దిలె, చెంగిలి. ¹⁷ గని కక్క ఈంజయ్ లోకుమ్చి ఆస్తి తత్తయ్ గే, చి జోచొ కేన్ బావుడ్లిక కొత్తు. అస్సె మెన దెకిలె, గని జోక కన్కారుమ్ దెకె నాయ్ గే, దేముడుచి ప్రేమ జో మాన్సుచి పెట్టి అస్సె మెన కిసి సంగుక జయెదె! బెదె నాయ్. ¹⁸ ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, రిత కొడొకయ్ అమ్ ప్రేమ కెరుక పొన, గని సత్తిమ్చి ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తా, అమ్చ కమొతెయి అమ్చి ప్రేమ దెకవుమ, అమ్చ కమొతెయి నెరవెర్నువ జవున్!

19 ఇసి, అమ్చి ప్రేమ అన్నె మాన్సుల్క తోడ్ కెర్ల కమొతెయి బార్ కెర్లకయ్ 'సత్తిమ్ జలమ్' మెన చినుమ్దె, చి కెయ్క జవున్ కి 'సత్తిమ్చ నెంజుమ్ సిచ్చుక విలువ జలన ఆము' మెన లాజే జా అమ్చి పెట్టి బాద సేడ్డె, 'జో దిలి ప్రేమ అమ్చ కమొతె నెరవెర్నువ కెర్లనుమ్' మెన ఉచార కెరన. ²⁰ ప్రబుచి మొక్కె అన్నె దయిరిమ్ జమ్దె, 'లాజ్ నెంతె జోచి మొక్కె టీవ్క జయెదె' మెన అమ్చి

పెట్టి అన్నె దయిరిమ్ జమ్దె. కిచ్చొక మెలె, * అమ్చి పెట్టి తిలిన్చి కంట జో వెల్లో, చి జో ఎత్తి జానె. 21 జలె, ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, అమ్చ కమొచి రిసా అమ్చి పెట్టి అమ్ లాజ్ జంక నాయ్ జలె, దేముడుచి మొక్కె అమ్క దయిరిమ్ తయెదె. 22 అన్నె, జోవయింబి మొక్కె అమ్ లాజ్ జంక నాయ్ జలె, జోచి ఇస్తుమ్ రితి ఇండితనుమ్చి రిసా జో మెన్నితిసి కెర్తనుమ్చి రిసా, జోతె అమ్ కిచ్చొ సంగిలె, జో అమ్క దొర్కు కెర్తయ్.

23 ఈంజయి జోచి ఆగ్గు. జోచొ పుత్తున్ జలొ యేసుక్రీస్తుచి నావ్చి ఉప్పిరి అమ్క నముకుమ్ తంక, యేసుక †నిజుమి దేముడుచొ పుత్తుసి, నిజుమి జోచొ పుత్తున్ జా జోచి అదికారుమ్ తిలొ తెద్రయిందె మెన జో సంగ తిలొ క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా జొయ్యి మెనయ్ జోచి ఉప్పిరి అమ్ అమ్చి నముకుమ్ తంక, చి జో క్రీస్తు ప్రబు అమ్క ఆడ్ర దిలి రితి, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో అమ్ ప్రేమయ్ కెరుక. 24 జోచ ఆగ్గుల్ రితి ఇండితన ఎత్తిజిన్ ‡జోచి తెడి తత్తతి, జోచి జీవ్క జోచి ఆత్మనెక్కిక జితతి, చి జోవయింబి పెట్టి జొయ్యి తత్తయ్, జోవయింక జొయ్యి తోడు తత్తయ్, అన్నె, అమ్చి పెట్టి జో తతిసి జో అమ్క తోడ్ తతిసి అమ్ కిసి జానుమ్ మెలె, అమ్చి పెట్టి జో దిలి జోచి ఆత్మ తతికయ్ జానుమ్.

4

ఆత్మల్క కిసి చినుక జయెదె

1 ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, ఎత్తి ఆత్మ సంగితిన్క 'దేముడుచి కోడు ఈంజ' మెన నే పరిచ్చ కెర్తె తుమ్ నంప కెర నాయ్. గని నిజుమి దేముడుచ జతతి గే నాయ్ గే, తుమ్క కిచ్చొ కిచ్చొ సికడ్డనచ ఆత్మల్ తుమ్ పరిచ్చ కెర. కిచ్చొక మెలె, 'దేముడుచ కబుర్లు అమ్మి సంగితనుమ్' మెన అబద్దుమ్క ఒగ్గర్జిన్ ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జా అస్తి. 2 దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెంతొ తిలిసి కిసి చినుక జయెదె మెలె, యేసుక 'జో నిజుమి క్రీస్తు జలొ దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తొసా, నిజుమి దేముడుచొ పుత్తున్ జా, జో మాన్సు జా జెర్మన్ జా బార్ జలన్' మెన కేన్ ఆత్మ ఒప్పనుల గే, జో ఆత్మ దేముడు తెంతొచ మెనయ్ చినుక జయెదె, 3 అన్నె, యేసుక 'జొయ్యి' మెన కేన్ ఆత్మల్ ఒప్పన్తి నాయ్ గే, జేవ్ దేముడు తెంతొచ ఆత్మల్ నెంజితి. 'బార్ జయెదె' మెన తుమ్ సూన్లి ఆత్మ, మెలె, క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలొసాచి ఆత్మ, అప్పయి కి ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జయె అస్తి.

† 3:23 3:23 2:23, 4:15, 5:1, 5, 13 చి 5:20 డక. ‡ 3:24 3:24 2:6, 24, 27, 28, 4:13, 16, చి యోహాను 15:3-10 డక. * 4:13 4:13 2:6, 24, 27, 28 చి 3:6, 24 చి 4:16 డక, చి యోహాను 15:3-10 డక. † 4:15 4:15 2:23, 3:23, 5:1, 5, 13 చి 5:20 డక. ‡ 4:15 4:15 మత్తయి 10:32-33 చి రోమియల్ 10:9-10 డక.

4 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, తుమ్ దేముడుచ మాన్సుల్ జా అస్సున్, జోచి ఆత్మతె జెర్మన్ జా అస్సున్, చి జేవ్ అబద్దుమ్చచి ఉప్పిరి తుమ్ జిన అస్సున్. కిసి మెలె, ఈంజ లోకుమ్తె తతోసాచి కంట తుమ్చి పెట్టి తతోసా వెల్లో. 5 జేవ్ అబద్దుమ్చ ఆత్మల్చ మాన్సుల్ ఈంజయి లోకుమ్చ జవులచి రిసా, జేవ్ సంగితిసి ఈంజయ్ లోకుమ్చి బుద్దిచి, చి జోచి కోడు ఈంజయి లోకుమ్చ మాన్సుల్ సూన్తతి. 6 ఆమ్, మాత్రుమ్, దేముడుచ మాన్సుల్ జా అస్సుమ్, జోచి ఆత్మ తెన్ జెర్మన్ జా అస్సుమ్, చి జో దేముడుక కో జాన్తి గే, అమ్చి కోడు సూన్తతి, చి కో దేముడుచ మాన్సుల్ జతి నాయ్ గే, అమ్చి కోడు జేవ్ సూన్తి నాయ్. ఇసి, జలె కేన్ ఆత్మ సత్తిమ్చి గే కేన్ ఆత్మ తప్పుచి గే చినుక జయెదె.

దేముడు ప్రేమయ్

7 ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెరుమ! ప్రేమ దేముడు తెంతొ చి, చి కో ప్రేమ ఇండితయ్ గే, జో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ జెర్మన్ జా అస్సె, చి దేముడుక జో జానె. 8 గని కో ప్రేమ ఇండితి నాయ్ గే, దేముడుక నేన్తి. కిచ్చొక మెలె, దేముడు ప్రేమయి జా అస్సె. 9 కిచ్చొతె దేముడుచి ప్రేమ డీన అమ్క రుజ్జు జలి మెలె, జో దేముడు జోచొ సొంత పుత్తున్క ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లన్. జో బలి జలిన్క అమ్చి పాపుమ్ గెచ్చవ పరలోకుమ్తె బెదితి జివ్ అమ్క దెతి రిసా. 10 ప్రేమ ముక్కిమ్క కిచ్చొతె డీస్తయ్ మెలె, అమ్ దేముడుక కిచ్చొ ప్రేమ కెర్లిన్తె నాయ్, మాన్సుల్చి అమ్చి ప్రేమ కిచ్చొ నెంజె, గని జొయ్యి అమ్క ప్రేమ కెర, అమ్ కెర్ల పాపల్ పుంచితి అర్పితుమ్ జో జతి రిసా, జోచొ పుత్తున్క ఈంజ లోకుమ్తె తెద్రయ్లో. 11 జలె, ప్రేమ తిల గోతుసుదల్, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు అమ్క తెద్ది ప్రేమ కెర్లొ జలె, ఆమ్ కి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో తెద్ది ప్రేమ కెరుక. 12 కేన్ మాన్సు కెయ్ దేముడుక దెకుక నాయ్. గని అమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో ప్రేమ కెర్తనుమ్ మెలె, దేముడు అమ్చి పెట్టి తత్తయ్, చి అమ్చితె జోచి ప్రేమ పూర్తి జా నెరవెర్పుప జతయ్, రుజ్జు జతయ్. జోచి ప్రేమక జయ్యి రుజ్జు మాన్సుల్ దెకుక జతయ్.

13 * ప్రబుచి తెడి తత్తనుమ్, జోచి జీవ్క జితనుమ్, చి జో అమ్చి పెట్టి తత్తయ్ మెన కిసి జానుమ్ మెలె, జోచి సొంత ఆత్మ అమ్చి పెట్టి జో దిలిన్చి రిసా. 14 ఈంజ లోకుమ్చ మాన్సుల్క దొర్కు జలొ రచ్చించుప కెర్తొసా జో జంక మెన, జోచొ పుత్తున్క ఎత్తిక అబ్బొ జలొ దేముడు తెద్రవ అస్సె మెన అమ్ దెక కెర సాచి సంగితనుమ్. 15 యేసుక †దేముడుచొ పుత్తుసి మెన కో ‡ఒప్పనుల గే, జోవయింబి

పెట్టి దేముడు తత్తయ్, చి జేవ్ దేముడుచి తెడి అస్తి, జోచి జీవ్క జితతి. 16 దస్సి, దేముడు అమ్చి ఉప్పిరి ప్రేమ తిలిసి, అమ్చి ఉప్పిరిచి జోచి ప్రేమ, జానుమ్ నంపజా అస్సుమ్. దేముడు ప్రేమయి, చి కో ప్రేమయ్చి తెడి తత్తయ్ ప్రేమ ఇండితయ్ గే, దేముడుచి తెడి తత్తయ్, జోచి జీవ్కయ్ జితయ్, చి దేముడు జో మాన్సుచి పెట్టి తత్తయ్.

17 కిచ్చొక దేముడుచి ప్రేమ అమ్చి తెన్ కీపూర్తి జా నెరవెర్పుప జంక జోచి సెలవ్ మెలె, అమ్క ఎత్తిజిన్క పరిచ్చు కెర్తి వెల్లి దీసికయ్ 'సత్తిమ్ కెర్తమ్' మెన దయిరిమ్ తత్తు మెనయ్ జో జా సెలవ్ దెతయ్. జా దయిరిమ్ అమ్ కిచ్చొక జంక జయెదె మెలె, జో కీన్ జా అస్సి గే, అమ్ ఈంజయ్ లోకుమ్తె దసయ్ అసుమ్. జోయ్యి కీసి ప్రేమ అస్సి గే, అమ్ కి జోచి ప్రేమక మాన్సుల్క ప్రేమయ్ కెర్తసుమ్. 18 ప్రేమచి తెడి అమ్ తిలె, ప్రేమ అమ్ ఇండిలె, అమ్చి పెట్టి కిచ్చొ బయిమ్ తయె నాయ్. గని ప్రేమ పూర్తి తిలె, జా ప్రేమ బయిమ్ గెచ్చవ గెల్తయ్. బయిమ్ సిచ్చ జతిన్ తెన్ బెదితిసి, 'సిచ్చ జుమ్దె' మెన అమ్ ఉచర్లె బిందె, చి కో బితయ్ గే, జోచి పెట్టి ప్రేమ పూర్తి జంక నెరవెర్పుప జంక నేతయ్ మెన రుజ్జు జతయ్. 19 దేముడు తోలితో అమ్కయ్ ప్రేమ కెర్తొచి రిసాయి అమ్ జోక ప్రేమ కెర్తసుమ్.

20 జలె, దేముడుక అమ్ ప్రేమ కెర్తన్ మెన కో సంగితయ్ గే, జో జోచి బావుడ్డిక ప్రేమ కెరె నాయ్ గే, జో అబద్దుమ్చొ. కిచ్చొక మెలె, కేన్ జవున్ దెకిలో బావొక కో ప్రేమ కెర్తయ్ నాయ్ గే, జో నే దెకిలో దేముడుక కీసి ప్రేమ కెరెదె! నెత్తె! 21 అస్సె, జో కిచ్చొ ఆగ్గు అమ్క దా అస్సి మెలె, కో దేముడుక ప్రేమ అస్సి గే, జోచ బావుడ్డివొక ప్రేమ కెరుకయ్.

5

క్రీస్తుచి ఉప్పిరిచి నముకుమ్చి ప్రేమ

1 యేసుక *తెద్రయిందె మెన దేముడు పూర్గుమ్ సంగిలో దొర్కు జలో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో క్రీస్తు జోయ్యి మెన నంప కెర్తొ ఎత్తి మాన్సు దేముడుచొ బోద జయెదె, అస్సె, కో అబ్బొన్క ప్రేమ కెర్తయ్ గే, జో అబ్బొన్చ అస్సె బోదల్క కి ప్రేమయ్ కెర్తయ్. 2 దేముడుచ బోదల్క అమ్ ప్రేమ కెర్తిసి కిచ్చొ రుజ్జుతె డీస్తయ్ మెలె, దేముడుకయ్ అమ్ ప్రేమ తా, అమ్ జోచి ఆగ్గుల్ రితి †ఇండితిన్తె, 3 దేముడుచి ప్రేమ అమ్చి పెట్టి తిలె, జోచ ఆగ్గుల్ రితి ఇండుమ్దె. అస్సె, జోచ ఆగ్గుల్ జాడు వయడ్డన నెంజితి. 4 కిచ్చొక మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తతె జెర్తున్ కో జా తవుల గే, ఈంజ లోకుమ్చ బుద్దివొచి ఉప్పిరి జీన్తతి. ఈంజయ్ లోకుమ్చ బుద్దివొచి

ఉప్పిరి జీన్తసి కిచ్చొ మెలె, యేసుచి ఉప్పిరిచి అమ్చి నముకుమ్. 5 మెలె, కో ఈంజ లోకుమ్చ బుద్దివొచి ఉప్పిరి జీన్తతి మెలె, యేసుకయ్ 'జోయ్యి దేముడుచొ పుత్తుసి' మెన కో నంపజా అస్సి గే, జెవ్వి.

6 పాని వాట్ లోయి వాట్ గెచ్చ అస్సె బార్ జా జో దేముడుచొ పుత్తున్ జలిన్ రుజ్జు జలోసా, జో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో, యేసుక్రీస్తు. జో ఎక్కి పాని వాట్ గెచ్చ బార్ జయె నాయ్ గని పాని తెన్ లోయి తెన్ బార్ జా అస్సె. అస్సె ఈంజ చి రిసా దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు సాచి సంగితయ్, కిచ్చొక మెలె దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు సత్తిమ్ జా అస్సె. 7 అస్సె, యేసుక 'దేముడుచొ పుత్తుసి జోయ్యి', 'దేముడు తెద్రయ్లో రచ్చించుప కెర్తొసా జలో క్రీస్తు జోయ్యి' మెన పానితెచి సాచిచి జోవయిచి సూయె జలి లోయిచి సాచి తెన్ బెదితి సాచి సంగితొసా కొన్సొ మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తుయి. జోవయిచి అత్తుచి సాచి ముక్కిమ్. కిచ్చొక మెలె, జోవయిచి అత్తు సత్తిమ్చి. 8 జోక, కీదొర్కు జల తిన్ని సాచుల్ అస్సి, చి జోవయిచి సాచి బెదితయ్, కిచ్చొ కిచ్చొ సాచుల్ మెలె, జా పాని, జా లోయి, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి అత్తు. 9 అమ్ మాన్సుల్చి సాచి నంప కెర్తసుమ్ జలె, దేముడుచి సాచి అస్సెయ్ నంపజతిసి. అస్సె, దేముడుచి సాచి కిచ్చొ మెలె, యేసుక 'ఈంజోయి అంచొ పుత్తు' మెన జోయ్యి సాచి సంగ అస్సె. 10 పడ్డె, దేముడుచొ పుత్తున్కయ్ 'నిజుమి జోచొ పుత్తుసి' మెన కో నంపజవుల గే, జోవయిచి పెట్టి దేముడుచి సాచి అస్సె. 'ఈంజో అంచొ పుత్తు' మెన దేముడు సాచి సంగిలిన్చ ఉప్పిరి కో నముకుమ్ తితి నాయ్ గే, జోచి కోడు నంపజతి నాయ్ చి రిసా, జోక 'అబద్దుమ్చొ' మెన సంగిల్ రితి జతయ్.

11 జలె, సత్తిమ్చి సాచి కిచ్చొ మెలె, పరలోకుమ్చి రాజిమ్తె జితి వాట, జాక దొర్కు జలి జివు, దేముడు అమ్క దా అస్సి, చి ఈంజ జీవ్ కచి తెడి అస్సి. కత్తెయ్ దొర్కు జతయ్ మెలె, జోచొ పుత్తున్చి తెడి అస్సి, జో తెయి దొర్కు జతయ్. 12 కచి పెట్టి దేముడుచొ పుత్తున్ అస్సి గే, జోకయ్ జా జివు. దేముడుచొ పుత్తుసి కచి పెట్టి తయె నాయ్ గే, పరలోకుమ్తె గెతి వాట, జాక దొర్కు జలి జివు, జోకయ్ దొర్కు జయె నాయ్. 13 దేముడుచొ పుత్తున్చి నావ్క 'జయ్యి. జోయ్యి క్రీస్తు రచ్చించుప కెర్తొసా' మెన తుమ్ జోక నంపజలక 'పరలోకుమ్తె గెతి కెయ్క తెయ్క తా గెతి వాటచి జాక దొర్కు జలి జివు దొర్కు జలిన్చి రిసా తుమ్క దయిరిమ్ తవున్' మెనయ్ ఈంజ అమ్ రెగిడ్డసి.

14 అస్సె, జోచి తెడి అమ్క అస్సెయ్ కిచ్చొ దయిరిమ్

§ 4:17 4:17 12 నంబర్ కోడు దెక. * 5:1 5:1 2:23, 3:23, 4:15, 5:5, 13, 20 దెక. † 5:2 5:2 మెలె, అమ్ కీన్ కీన్ మాన్సుల్క ప్రేమ దెకవుక గే జోవయిచ ఆగ్గుల్తె, యేసుక్రీస్తుచ కొడెతె, మోసే తెన్ దేముడు దిలి ఆగ్గుల్ ఎత్తితె జో దెకవ అస్సి. ‡ 5:4 5:4 కీన్ బుద్దివొ మెలె, గోనల్, అనల్, చోర్బుద్ది, కోపుమ్బుద్ది, దనచ ఎత్తి. § 5:8 5:8 యూదుల్చ ఆగ్గుల్ తెన్ 'దొగుల తిర్గ సాచుల్ సంగిలిన్ బెదిలె సత్తిమ్' మెంతతి.

మెలె, జోచి ఇస్తుమ్ తెన్ బెదితిసి కిచ్చొ జవున్ జోతె అమ్ నజిలె, జో సూన్తయ్. 15 అన్నె, 'అమ్ కిచ్చొ నజిలె జో సూన్తయ్' మెన జానుమ్ జలె, జోతె అమ్ సంగిలిన్క 'దొర్కు జలి' మెన ఒప్పున్లి రితి, 'కచితుమ్ దొర్కు జయెదె' మెన జానుమ్.

16 సంపజలో కేన్ జవున్ బావొ మొర్నొ ఆన్తి పాపుమ్ కెర్లెగిన, అన్నెక్లొ బావొన్ దెకిలె, జా పాపుమ్ జోక మొర్తి సిచ్చు నే ఆన్తి రిత, "జోక చెమించుప కెరు మెన" జో అన్నెక్లొ దేముడుక ప్రార్దన కెర్లె, చి కచి పాపుమ్ మొర్తి సిచ్చు ఆన్తిన్ నెంజె జలె, జో అన్నెక్లొ ప్రార్దన కెర్లె రిసా, జో పాపుమ్ కెర్లొసాక దేముడు జీవ్ దెయెదె. గని మొర్తి సిచ్చు ఆన్తి పాపుమ్ కి తయెదె. కో దస్సి పాపుమ్ కెర్లె, జోచి రిసా ప్రార్దన కెర మెని నాయ్. 17 గార్చి కిచ్చొ జలెకి పాపుమ్, గని సగుమ్ రగల్ పాపుమ్ మొర్తి సిచ్చు ఆన్తన నెంజితి.

18 'కో దేముడుచి తెన్ జెర్మన్ జా అస్సి గే, పాపుమ్తె ఇండితి నాయ్' మెన జానుమ్. దేముడుచి పెట్టిచొ క్రిస్తు దస మాన్సుల్క రకితయ్చి రిసా, పాపుమ్ సికడ్డొ సయ్తాన్ జెవ్వి మాన్సుల్క చడె నాయ్. 19 అమ్మి జలె, 'దేముడుచ బోదల్ జా అస్సుమ్' మెన జానుమ్, అన్నె, అప్పెక ఒండి లోకుమ్ జో పాపుమ్ కెరయ్తో సయ్తాన్చి అత్తి అస్సె మెన కి జానుమ్. 20 అన్నెయ్ కిచ్చొ జానుమ్ మెలె, నిజుమ్చొ దేముడుక అమ్ జాన్తి రితి జో దేముడుచొ సొంత పుత్తుసి బార్ జా కెర, జోక చినితి జోక జాన్తి సెక్తి అమ్క దా అస్సె మెన జానుమ్. అన్నె, సత్తిమ్ తిలో దేముడుచి తెడి, జోచొ పుత్తున్ యేసుక్రిస్తుచి తెడి అస్సుమ్. ఈంజొయి నిజుమ్ తిలో ఎక్కిలో దేముడు. పరలోకుమ్తె బెదితి కెయ్క తెయ్క చెంగిల్ తతి వాట యేసుక్రిస్తుతెయ్ దొర్కు జతయ్, జోక దొర్కు జలి జీవ్ జొయ్యి.

21 ప్రేమ తిల పుత్తర్లు, బొమ్మల్క జొకర్తినక తుమ్ దూరి తా.

యోహాను రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్లి దొన్నిచి ఉత్తమ్

1 దేముడు నిసాన్లి * అమ్మక చి ఆవ్ చి సత్తిమ్ జాన్తన ఎత్తిజన్ నిజామి ప్రేమ కెర్త తుచ బోదల్క ఆవ్ వెల్లో జలోసా రెగిడ్లి ఉత్తమ్. 2 కిచ్చొక ఇసి ప్రేమ తెన్ అస్సుమ్ మెలె, దొర్కు జలి † సత్తిమ్ అమ్చి పెట్టి అస్సె, చి కెయెక తెయెక అమ్చి తెన్ తా గెచ్చెదె.

3 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడు తెంతో చి జో అబ్బొన్చొ పుత్తున్ జలో యేసుక్రీస్తు తెంతో జోచి దయ జోచి కన్యారుమ్ జోచి సేంతుమ్ అమ్చి తుమ్చి తెన్ తయెదె, చి జోచి సత్తిమ్ జోచి ప్రేమ తెన్ తమ్దె.

4 ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడు దిలి ఆగ్గు రితి తుచ బోదల్ జల నంపజలసతె సగుమ్జిన్ సుబుమ్ కబుర్తె తిలిన్చి సత్తిమ్ ఎత్తి నిదానుమ్ నంప తా, జా సుబుమ్ కబుర్తె తిలిన్ తెన్ బెదితి సత్తిమ్ ఇండితతి మెన సూన ఒగ్గర్ నర్ల జలయ్. 5 అస్సె, అప్పె, అమ్మ, తుమ్క ఏక్ కోడు బతిమాల్పా జా రెగిడ్లిసి. తుమ్క నొవి ఆగ్గు రెగిడ్లిసి నెంజె, గని మొదొల్ తెంతో చి ఆగ్గు ఈంజ. కిచ్చొ మెలె, అమ్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో † ప్రేమయ్ కెరుక. 6 అస్సె, ప్రేమ కిచ్చొ జతయ్ మెలె, ఎత్తిక అబ్బొ జలో దేముడుచ ఆగ్గుల్ రితి అమ్ ఇండుక. మొదొల్ తెంతో తుమ్ సూన్లి ఆగ్గు కిచ్చొ మెలె, తుమ్ ప్రేమయ్ ఇండుక.

మోసిమ్ బోదచి రిసా జాగర్ల

7 అస్సె, ఒగ్గర్జిన్ మోసిమ్ సంగితస ఈంజ లోకుమ్తె బార్ జా బుల్లతి, యేసుక కి'దేముడుచొ పుత్తుసి జో, జో దొర్కు జలో రచ్చొంచుప కెర్తోసా జలో క్రీస్తు జా, మాన్సు జా జెర్మున్ జా అస్సె' మెన ఒప్పనుక నెసితన. దస మాన్సుల్ మోసిమ్చ, క్రీస్తుచి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జలన. 8 జలె, తుమ్ సైమ సేడ దొర్కు కెరన్లి బవుమానుమ్ నే పిట్టవన్తి రితి, గని తుమ్చి బవుమానుమ్ పూర్తి దొర్కు కెరన్తి రితి జీన్తి రితి, తుమ్ దెకన. 9 కో పురై గెతి రితి వెల్లో మెనన క్రీస్తుచి బోదనక నిదానుమ్ తయె నాయ్ గే, జో మాన్సు

* 1:1 1:1 'అమ్మ' ఇస్సె సంగిలె, కేన్ జవున్ సంగుమ్క టాలి జతయ్ మెన, చి 'తుచ బోదల్' మెన సంగిలె, జా సంగుమ్తెచ మాన్సుల్కయ్ టాలి జతయ్ మెన సంగుమ్జిన్ ఉచర్తతి. † 1:2 1:2 యోహాను 14:6, 16-17 దెకిలె, యేసుయి దొర్కు జలి సత్తిమి, చి జోవయిచి పరలోకుమిచి సుద్ది సత్తిమ్ తిలి ఆత్మ అమ్చి పెట్టి జో దా అస్సె. యోహాను 8:32, 36 కి దెక. పడ్డె, యేసు సంగిలిసి, దేముడు అబ్బొసి సంగిలిసి, జోవయిచి సుబుమ్ కబుర్ సత్తిమి; యోహాను 8:45-47, చి యోహాను రెగిడ్లి ఈంజ 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 9-10, గలతియల్ 2:5. కొలొస్సియల్ 1:5 కి దెక. † 1:5 1:5 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:8 దెక, చి యోహాను 13:34, చి మత్తయి 22:37-40. † 1:7 1:7 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:23, 3:23, 4:15, 5:1, 5, 13, 20 దెక. * 1:9 1:9 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:23, 5:12 దెక. † 1:13 1:13 1 నంబర్ కోడుతె తిలి రితి, 'బేన్ది' మెలిసి ఏక్ వేల అన్యెక్ సంగుమ్క టాలి జతయ్. చి 'బేన్దిచ బోదల్' మెన సంగిలె, జా అన్యెక్ సంగుమ్తెచ మాన్సుల్కయ్ టాలి సంగితయ్. † 1:13 1:13 1 నంబర్ కోడుతె తిలి రితి, 'బేన్ది' మెలిసి ఏక్ వేల అన్యెక్ సంగుమ్క టాలి జతయ్. చి 'బేన్దిచ బోదల్' మెన సంగిలె, జా అన్యెక్ సంగుమ్తెచ మాన్సుల్కయ్ టాలి సంగితయ్.

* దేముడుచొ నెంజె. దేముడు అబ్బొన్ కి జోచి పెట్టి నాయ్. గని, క్రీస్తుచి బోదనకయ్ కో నిదానుమ్ అస్తి గే, అబ్బొన్ జలో దేముడుచ కి పుత్తున్ జలో యేసుచ కి జా అస్తి. అబ్బొన్ కి పుత్తున్ కి జోచి పెట్టి అస్సె. 10 ఈంజయ్ బోదన నే ఆన్తె కో తుమ్తె అయ్లె, గెరి టాన్ దాస నాయ్, జోక జొకర నాయ్. 11 కిచ్చొక మెలె, కో జోక జొకర్తయ్ బెదవంతయ్ గే, జో మాన్సుచి తప్పు కామ్తె బెదిల్ రితి జతయ్.

12 తుమ్క అస్సె ఒగ్గర్ రెగుడుక జతి, గని కాగ్గుమ్క సిర్రక రెగుడుక నెసి. తుమ్క అమ్క పూర్తి నర్లనంతోనుమ్ కెర్తి రితి తుమ్తె సొంత జా దెకయి లట్టబుక ఇస్సుమ్ జతసి.

13 దేముడు నిసాన్లి తుచి ఇన్నెచి † బయ్దిచ † బోదల్ రిత జలన తుమ్క జోచి జోబర సంగితతి.

యోహాను రెగిడ్లి తిన్నిచి ఉత్త్రమ్ బారిక్ జలో యోహాను రెగిడ్లి తిన్నిచి ఉత్త్రమ్

1 సత్తిమ్క ఆవ్ ప్రేమ తిలో గాయుక ఆవ్ వెల్లో జలోసా రెగిడ్లి ఉత్త్రమ్.

2 ప్రేమ తిలో మింత, తుక చెంగిల్ తవున్, మెన ఆవ్ ప్రార్దన కెర్తసి. తుచి ఆత్తుతె చెంగిల్ అస్సిన్ మెన జాని.

3 కీసి మెలె, బావుడ్లు జల సగుమ్జిన్ అయ్లి పొది, తుయి సత్తిమ్ ఇండితిన్చి రిసా సాచి సంగిల, చి ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ జలయ్. 4 ఎత్తిచి కంట అంక కిచ్చొ కోడు ఒగ్గర్ సర్ద కెర్తయ్ మెలె, అంచ బోదల్ సత్తిమ్ ఇండితిసి ఆవ్ సూన్లె, జయ్యి అంక ఒగ్గర్ సర్దసంతోసుమ్ కెర్తయ్. జాచి కంట అంక జిన్లి సర్ద నాయ్.

5 ప్రేమ తిలో మింత, బావుడ్లుక తుయి కిచ్చొ తోడు కెర్లె, నిదానుమ్చి కామ్, జా, ముక్కిమ్క వేర తెంతో అయ్లసక, జలె, 6 ఇన్నెచి సంగుమ్చి మొక్కె తుచి ప్రేమచి రిసా, ఇన్నె అయ్ల బావుడ్లు సంగ అస్తి. దేముడుచి సేవక బెదితి ప్రేమ తెన్ దస మాన్సుల్క మరియాద దెక జేవ్ గెతి వాట్క సరి జతి తోడ్ దాయ అన్నె తెర్తయ్లె, చెంగిలి. దస్సి కెర్లె తా. 7 కిచ్చొక మెలె, 'ప్రబుచి సేవకయ్' మెన జేవ్ బార్ జా అస్తి, చి ఎత్తి అదికారుమ్ దేముడుక నంప నే జలసతె కిచ్చొయ్ తోడు సజితి నాయ్. 8 జాకయ్, అమ్ నంపజలసక కి దస మాన్సుల్క తోడు దెంక చెంగిలి. దస్సి కెర్లె, సత్తిమ్చి రిసాచి జోవయిచి సేవతె ఆమ్ కి జోవయింతెన్ బెద తమ్దె.

9 తుమ్తెచి సంగుమ్క కిచ్చొగె రెగ్గి అస్సి గని దియొత్తెపె సొంత గవురుమ్ ఉచరన వెల్లో మెనన, అంచి అదికారుమ్క 'అస్సె' మెన ఒప్పనె నాయ్. 10 జాకయ్, ఆవ్ తుమ్తె అయ్లె, జో అంచి రిసా గర్చ కొడో, ఆరిచ నిందల్చ కొడో సంగితె తతిన్చి రిసాచి తీర్పు సంగుమ్దె. జా తప్పుచి కంట అన్నె కిచ్చొ తప్పు జో కెర్తయ్ మెలె, సత్తిమ్చ వేర తెంతోచ బావుడ్లుక మరియాద దెకె నాయ్, చి 'మరియాద దెకుమ్దె' మెన ఇస్టుమ్ జత అన్నె మాన్సుల్క పిట్టవ, సంగుమ్ తెంతో ములయ్తయ్.

11 ప్రేమ తిలో మింత, గర్చిక దెక తుయి సిక్కు నాయ్, గని చెంగిల్చిక దెక దస్సి ఇండు. కో సత్తిమ్ ఇండితయ్ గే, దేముడుచొ మాన్సు జతయ్. కో గర్చి బుద్ది ఇండితయ్ గే, దేముడుక *నే దెకిలోసా మెలి రితి జతయ్. 12 దేమేత్తి చి రిసా ఎత్తిజిన్ 'చెంగిలోసా' మెన సాచి సంగితతి, జోచి సత్తిమ్ కి జోచి రిసా సాచి జతయ్. ఆవ్ కి జోచి రిసా

'చెంగిలోసా' మెన సాచి సంగితసి, అన్నె, అంచి సాచిక 'సత్తిమ్చి' మెన తుయి జాన్సి.

13 తుక అన్నె ఒగ్గర్ రెగుడుక జతి, గని పుస్తకుమ్చి సిర్త తెన్ రెగుడుక నెసి. 14 బే బేగి తుమ్తె జెంక ఉచర్తసి, చి అయ్లె, ఆవ్ తూయి ఎక్కిలోక ఎక్కిలో దెక సొంత లట్టబుమ్దె.

15 తుక సేంతుమ్ తవున్. తుచ అమ్చ గోతుసుదల్ తుక జోవయిచి జోబర సంగితతి. ఒత్తవ గోతుసుదల్ ఎత్తిజిన్క అంచి జోబర సంగు.

* 1:11 1:11 యోహాను రెగిడ్లి 1 నంబర్ ఉత్త్రమ్ 3:6 దెక.

యాదా రెగిడ్లి ఉత్తమ్ బారిక్ జలో యాదా రెగిడ్లి ఉత్తమ్

1 దేముడు అబ్బొన్చి తెడి ప్రేమ తిల, *యేసుక్రీస్తుచి రచ్చనచి తెడి తిల, జేవ్ నిసాన బుకార్లనక యేసుక్రీస్తుక †సేవ కెర్లొసా జలో, యాకోబుచో బావొన్ జలో, యాదా రెగిడ్లి ఉత్తమ్.

2 ప్రబుచి కన్యారుమ్, సేతుమ్చి ప్రేమ అన్నె తుమ్క ఒగ్గర్ కలుగు జవున్!

దేముడుక విరోదుమ్ జలిన్చి రిసా జాగర్ల తత్తి కోడు

3 ప్రేమ తిల బావుడ్లు, అంచి తుమ్చి రచ్చనచి రిసా తుమ్క ఉత్తమ్ రెగుడుక ఒగ్గర్ ఇస్తుమ్ జలయ్. గని, కిచ్చొచి రిసా ముక్కిమ్క అప్పొయి రెగుడుక మెన అంక జానయ్ జలి మెలె, అము తూమ్ ప్రబుచి సుద్ది జా జోచయ్ జల మాన్సుల్క ముక్కిమ్క దిలి సుబుమ్ కబుర్ మొత్తుమ్చి నముకుమ్ పాడ్ నే జతి రితి తుమ్ దెక, వేర మాన్సుల్ వేర సికడ్లె ప్రబు అమ్క దిలి జా బోదచి రిసా చెంగిల జబాబుల్ తుమ్ దాస. 4 కిచ్చొక మెలె, “ఈంజ బోదనక జేవ్ నిదానుమ్ నెంజిలి రిసా సిచ్చ జతు” మెన దేముడు ఒగ్గర్ అగ్గె తెంతో రెగిడ్లన సగుమ్జిన్ తుమ్చి సంగుమ్తె ఉప్రమెన్సుక లుంకచోరు †బెద అస్సి. దేముడుక నేన్ల జోవయిం చి ఉప్పిరి విరోదుమ్ జల జేవ్ మాన్సుల్ కిచ్చొ కెర్తతి మెలె, †దేముడు అమ్క ఆగ్గుల్ రితి తెంతో విడ్డల్ కెర అస్సి, చి ఆమ్ కిసి ఇండిలెకి బాద నాయ్. అమ్ కిచ్చొ కెర్లె కి, జోచి దయక అమ్క రచ్చించుప కెరెదె మెన సంగ, దేముడుచి కోడు మార్పుప కెర్తతి, చి జోవయిం చి అగ్గెచ ఆసల్ ముద్దో నే కెరంతె “దస్సి ముద్దో కెరనుక నాయ్” మెన అన్నె మాన్సుల్క కి సికడ్లె, చి అమ్చో ఎత్తి ఎజొమాని, ఎక్కి ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుక *దేముడు నెంజె మెన సంగిల్ రితి జా, జోచి మరియాద కడ్లి రితి ఇండితతి.

5 జలె, తుమ్క “కెయెక పచ్చుత్ నాయ్” మెన తుమ్క అమ్ అగ్గె పూర్తి సూనయలమ్. తెదొడి సూనత్తు జలె,

జతి. గని తుమ్క అన్నె ఉచార కెరయిందె. ఐగుప్తు దేసిమ్ తెంతో అమ్చ ప్రెజల్ జల ఇస్రాయేలుల్క రచ్చించుప కెర్లొ దేముడు పడ్డో జేవ్ ప్రెజల్తెచ జోవయింక నంపనెంజిలసక †మొర్తి సిచ్చ దిలన్.

6 అన్నె, జోవయింక దిలి కామ్, జోవయింక దిలి టాన్ ములిల †దేముడుచి దూతల్క దేముడు కిచ్చొ సిచ్చ దా అస్సి మెలె, ఎత్తిక తీర్పు కెర్తి ఆకర్ దీన్క, ముక్కిమ్ జలి దీసిక జేవ్ సిచ్చ జతె ఎదక, ఎట్టొచి కంట ఎట్టొ తిలిన్చి అందర్తె జేవ్ రకితి రితి, కో కెయెక యిపుక నెతిర గొల్పుల్ తెన్ జో బంద దా అస్సి.

7 దస్సియి కి, అమ్క అన్నెక కామ్ జాగర్ల దెకయ్తయ్. కేన్ మెలె, †సాదొమ చి గొమొరా పట్టల్ చి జోవయిం చి సుట్టునంతచ పట్టల్చ మాన్సుల్ కి దేముడు సెలవ్ నే దిలి రితి వేరయ్ ఆసల్ జా, మున్సుబోదల్ తెన్ మున్సుబోదల్ సాని జతె తిల. అమ్క జాగర్ల దెకయ్తి రిసా జోవయిం చి సిచ్చ కిచ్చొ మెలె, అగితె సిచ్చ జల, చి కెయెక నే విజితి అగితె జేవ్ సిచ్చ జవుల.

8 దస్సి, *తుమ్చి సంగుమ్తె బెదిల ఉప్రమెన్సుచి ఈంజేవ్ మాన్సుల్ కి, వెర్రి సిప్పల్ దెకిల్ రిత జా, లంజెకమొ కెర జోవయిం చి అగ్గె గార్ కెరంతతి, దేముడుచి అదికారుమ్క బితి నాయ్, చి జో దేముడు కబుర్ తెద్రయల పరలోకుమ్చి గవురుమ్చి ఉజిడ్చ దేముడుచ దూతల్క †దూసుప కెర్తతి. 9 †గని మోసే పూర్గుమ్చో †మొర్లిన్తె జోచి అగ్గెచి రిసా వెల్లో దూత జలో మికాయేలుచి ఉప్పిరి సయ్తాన్ వాదన కెర్లి పొది, మికాయేలు సయ్తానుక దూసుప కెర్లి తీర్పు సంగుక అదికారుమ్ ఉచరనె నాయ్, గని ఎక్కి ఈంజ, “ప్రబుయి తుక తుచి తప్పుచి తీర్పు సంగున్” మెలన్.

10 *అమ్ అప్పొ సంగిత ఉప్రమెన్సుచ మాన్సుల్, మాత్తుమ్, జేవ్ అర్దుమ్ నే కెరన్సి కిచ్చొ జలెకి జేవ్క దూసుప కెర్తతి, అన్నె, జంతువుల్ రిత అర్దుమ్ నెంతె జోవయిం చి అగ్గెచ ఆసల్ కిసి దస్సి జర్గు కెరంతతి గే మెన జేవ్ కి దస్సి, బుద్ది నెంతె, జోవయిం చి అగ్గెచ ఆసల్ కెర కెర పాడ్ కెరంతతి. జా ఆస జర్గు కెరంతిసి జోవయింక సొంత పాడ్ కెర్తయ్. 11 అయ్యో! జోవయిం చి సిచ్చ కెర్లి సిచ్చ!

* 1:1 1:1 నెంజెలి, యేసుక్రీస్తుచి సేవ కెర్తు మెన తుమ్ నానెనుమ్ నే జతి రితి ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దెక తిల.... † 1:1 1:1 నెంజెలి గొతిమాన్సు నెంజెలి గొత్తి సుదె. † 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:1 చి కోడుతె ‘దస్సి జర్గు జయెదె’ మెన సంగిలన్. ఇన్నె, యాదా రెగిడ్లిన్తె ‘జర్గు జలె’ మెన దెకితనుమ్. § 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:19 దెక. * 1:4 1:4 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:1 దెక. † 1:5 1:5 నిర్లమకాండుమ్ 32:1-28, 35, నంక్యాకాండుము 11:1, 14:29, 30, 35. † 1:6 1:6 అదికారుమ్ 6:1-7, పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:4. జేవ్ దూతల్ మాన్సుల్చ తేర్బోదల్ తెన్ లంజె జల. § 1:7 1:7 అదికారుమ్ 18:20-29 చి పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:6 దెక. * 1:8 1:8 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:10 దెక. † 1:8 1:8 పూర్గుమ్ ‘దేముడు దెతి సిచ్చ జర్గు కెరుక’ మెన మాన్సు రూపుమ్ జల దొగుల దూతల్ ఏక్ సుట్టు సాదొమ పట్టుమ్తె గెతికయ్, జా పట్టుమ్చ మున్సుబోదల్ జేవ్ దూతల్క లంజె కెర జోవయిం చి మరియాద కడుక ఉచర్ల. ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు జోవయింక అడ్డు కెర గుడ్డి కెర్లన్. అదికారుమ్ 18:20, 22, చి 19:1-11. యాదా ఈంజ ఉత్తమ్ రెగిడ్లి పొదులె కి ప్రబుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్క పాపుమ్చ మాన్సుల్ దూసుప కెర్లి తిల, చి అగ్గెచి ఇన్నెక టాలి జతయ్. † 1:9 1:9 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:11 దెక. § 1:9 1:9 ద్విత్వియోపదేశ కాండుము 34:1-8. * 1:10 1:10 పేతురు రెగిడ్లి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:12. † 1:11 1:11 అదికారుమ్ 4:1-16.

కిచ్చొక మెలె, †బావోస్క మాల్లో కయీను పూర్ణుమచో గెలి వాట్ ఇండితతి, చి కిచ్చొ కిచ్చొ డబ్బుల్ లాబుమక ఆస జా, ‡బిలామ్ పూర్ణుమచో కెర్లె తప్పుతె జేవ్ కి జోవయించి బుద్ధి వికంతతి, చి కికోరహు పూర్ణుమచో కిసి మోసేచి దేముడు దిలి అదికారుమ్ పాడ్ కెరుక ఉచర్లొ గే, జేవ్ కి దస్సి, దేముడుచి కామ్ జోచి అదికారుమ్ పిట్టవుక ఉచర్లతి, చి కోరహు చి జోచి పచ్చెన గెల మాన్సుల్చి రితి నాసెనుమచి సిచ్చ జా *మొరుల.

12 పడ్డొ, ప్రబుచి తెడిచి తుమ్చి ప్రేమ దెకయ్తి గుర్తుచి †అన్నిమ్ కెర్తెన్తె జేవ్ ఉప్రమెన్సుచ మాన్సుల్ బెద, అన్నె మాన్సుల్క నాయ్, గని జోవయింక జెచ్చి దెకన, ఇన్సుమ్ అయ్లి రితి గమ్మత్ తెన్ కతిన్క, జేవ్ మరియాద నెంజిలిన్క ముర్కి మర్కల్ రిత జా, జా ప్రేమ దెకయ్తి గుర్తుచి అన్నిమ్చి విలువ కడ్డతి. అన్నె జేవ్, ‡వాదు కెర్లె మబ్బు తిలె కి పాని నే జెతె కిసి ఉడ్డ గెతయ్, గే, జేవ్ కి దస్సి. జేవ్ కి జా మబ్బుచి రితి కామ్క నెంజితి. అన్నె, అంజూరుమ్ రూకు చెంగిల్ తిలె, చల్లి పొది పాసి అయ్లె పొది రూక్తె పండ్లు దెరుల, గని పంటో లాయితి పొది పాసి అయ్లె కి, జేవ్ మాన్సుల్ కామ్క నెంజితో రూకు రిత జా, చి కిదొవ్వెర్లె మొర్ల రిత జతతి. 13 అన్నె జేవ్, సముద్దుమ్తెచ వెర్రి కెర్లల్చ రిత జా, జోవయించి సొంత పాపుమ్చి పొగ్గుర్ ఉడ్డతే రితి కెర్లతి. అన్నె కిసి జతతి మెలె, ఎక్కితె సొంత టాన్తె వాట్ పిట బుల్లె తిల సుక్కల్చ రిత తవుల, చి దేముడు దిలి జోవయించి సిచ్చ కిచ్చొ మెలె, *ఎత్కిచి కంట అందర్ తిలిన్తె గెచ్చుల.

14 తొలితోచొ మాన్సు ఆదాము ఎక్కిలో తెంతో హనోకు ఎద వర్స తెన్ సత్తు కుటుంబల్ జలి. హనోకు దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ తెన్ ఇనాయంచి రిసొ ఇనెయి మెన సంగిలన్.

“ఆదె, జోవయించ పరలోకుమ్చ ఎతివాట్జిన్ దూతల్ ఎత్కి తెన్

15 ‘ఎత్కిక తీర్పు కెరుక, చి దేముడుక నేన్లన నెసిలన ఎత్కిక, జోచి మరియాద కడ్డ జేవ్ కెర్ల పాపుమ్ కమొచి రిసొ జోవయించి నేరిమ్ వయడుక, చి జోవయించి రిసొ జేవ్ పాపుమ్లు సంగిల ఎత్కి కోపుమ్ కోడుచి నేరిమ్ వయడుక’ మెన

ప్రబు ఉత్త అయ్లన్.”

16 ఉప్రమెన్సుచి అమ్ సంగిల మాన్సుల్ నిజుమి తిరిమ్ తిరిమ్ గోసల్ లట్టబ్బన, దేముడుచి ఉప్పిరి సేంతుమ్ నెంజ వేర వేరచి ఒగ్గర్క ఆస జతన, జోవయించ ఆసల్ రితి ఇన్సుమ్ అయ్లి రితి ఇండితన, బడాయ్ లట్టబ్బన, లాబుమక అన్నె మాన్సుల్క పులయ్తన జవుల.

సత్తిమ్చ నంపజలనక అన్నె జాగర్ల సంగిలిసి

17 తూమ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, తుమ్ కిచ్చొ ఉచార కెర మెలె, †అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచ బారికుల్ జోచి సెక్తిక సంగిలిసి. 18 జేవ్ జోవయించ బారికుల్ తుమ్క, ‡“ఆకర్ దినాల్క సత్తిమ్చి ఉప్పిరి ఆన్తన బార్ జవుల.

దేముడుక విరోదుమ్ జల జోవయించి పాపుమ్చ అసల్ రితి ఇండుల” మెన తుమ్క సంగిల. 19 జేవ్ సంగిల్ రితి ఈంజేచ్చి మాన్సుల్ నంపజలనతె జట్లు కెరయ్తతి, దేముడుచి సుద్ది జోవయించి పెట్టి తయె నాయ్, చి జోవయించి సొంత ఆగ్గుచ ఆసల్ రితి ఇండితతి.

20 గని తూమ్, ప్రేమ తిల బావుడ్లు, ప్రబుచి సత్తిమ్చి చి తుమ్చి నముకుమ్తె డిట్టుమ్ కెరన. దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తిక ప్రార్దన కెర. 21 దేముడుచి ప్రేమ ఇండుక దెకన. పరలోకుమ్తె బెద్ద కెయ్క తెయ్క జితి వరుమ్ అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తు జర్గు కెర్లె ఎదక, జాక నిదానుమ్ రక. 22 పడ్డొ, సగుమ్జిన్ అన్యానుమ్ జా అన్తి. జోవయించి ఉప్పిరి కన్యారుమ్ జా, సత్తిమ్ దెకవ. 23 సగుమ్జిన్క ఆగి తెంతో ఉర్లల్ రితి సయ్తాన్చి తెంతో రచ్చించుప కెర, పడ్డొ, సగుమ్జిన్క, జోవయించి పాపుమ్తె నే బెదితి రితి జాగర్ల తా, బియ్ జోవయింక కన్యారుమ్ దెక.

ఆకర్ కోడు

24 జలె, తుమ్ పాపుమ్తె అన్నె నే సేడ్డి రితి తుమ్క రకుక తెర్లొ, జోవయించి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె తుమ్ పొరపాట్ నెంతె సర్ల తెన్ జోచి మొక్కె టీవ్తి రితి దొర్కు జలిసి జెయిమ్ కెరుక తెర్లొ 25 ఎక్కిలో దేముడు జలో, అమ్చొ ప్రబు జలో యేసుక్రీస్తుచి అత్తి అమ్క రచ్చించుప కెర్లొసొ జలో దేముడుక పరలోకుమ్చి ఉజిడి, గవురుమ్, అదికారుమ్, సెక్తి, కిచ్చొ నెంజిలి అగ్గె తెంతో తా, అప్పె కి, కెయ్క తెయ్క కి నే పిట్టె తవున్! ఆమేన్!

‡ 1:11 1:11 పేతురు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:15 దెక. బిలామ్ ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ కబుర్లు సంగితొసొ జలెకి, చెత్తర్ తప్పుల్ కెర్లొ. ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు మార్పువ కెరుక ఉచర్లొ, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక విరోదుమ్ తిల మాన్సుల్ “డబ్బుల్ దెమ్దె” మెంతియ్, జా డబ్బుల్ ఆసకయ్ ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి కోడు పిట్టవుక ఉచర్లొ, సంక్యాండుము 22:2-35, 31:16. పడ్డొ, బొమ్మల్క బలి దిలిసి ప్రెజల్ కంక సికడ్లొ, చి ప్రెజల్ లంజె జతి రితి సికడ్లొ, డీసయ్లిసి 2:14. § 1:11 1:11 సంక్యాండుము 16:1-35. * 1:11 1:11 కోరహుక చి జోవయించ సగుమ్జిన్ మాన్సుల్క బుయి గిడ గెలన్, చి జోవయించ అన్నె సగుమ్జిన్ మాన్సుల్ ఆగిక డడ్డయ్ గెల. † 1:12 1:12 పేతురు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:13. ‡ 1:12 1:12 పేతురు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:17 దెక. § 1:12 1:12 మాములుమ్ మొర్కు కి తయెదె, ఆకర్చి మొర్కు కి తయెదె. ఆకర్చి మొర్కు మెలె, ప్రబుక విరోదుమ్ జలన వెల్లి ఆగి గొయ్తె సిచ్చ జతిసి, ఈంజ. డీసయ్లిసి 2:11, 20:6, 14 చి 21:8 దెక. మెలె, మొర్లొ రూకు రిత జా, పలితుమ్ దెర్రి నాయ్, చి జేవ్ పలితుమ్ దెర్రిన్చి రుజ్జు డిసిలి పడ్డొక ఉట్టి జా పూర్తి మొరుల. * 1:13 1:13 పేతురు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 2:17. † 1:17 1:17 పేతురు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 3:2 దెక. ‡ 1:18 1:18 పేతురు రెగిడ్డి 2 నంబర్ ఉత్తమ్ 3:3 దెక.

ప్రకటన పుస్తకము

జర్గు జంక తిలిసి దేముడు బారిక్ జలో

యోహానుక డీసయ్ లిసి

మొదొల్ కోడు

1 యేసుక్రీస్తు, జోచ సేవ కెర్తసక దెకవుక మెన బే బేగి జర్గు జంక తిలిసి దేముడు అబ్బొసి జోక దిలన్. బే బేగి జర్గు జంక తిలిసి జా ఎత్తి, జోచో సేవ కెర్తసా యోహానుక జోచో దూతచి అత్తి డీసవ దిలయ్. 2 జలె, దేముడుచి ఈంజ కబుర్చి రిసా, యేసుక్రీస్తు దెకయ్ లి ఈంజ సాచిచి రిసా, జా ఎత్తి దెకిలిన్ చి రిసా యోహాను ఇన్నె సాచి రెగిడ్డసి. 3 జర్గు జంక తిలిన్ చి ఈంజ కబుర్ అన్నె కో సదు కెరుల గే, ఇన్నెక కో సూన ఇన్నె సంగిల్ రితి కెరుల గే, జోక చెంగిలి. కిచ్చొక మెలె, ఈంజ జర్గు జంక దెర్తి సమయుమ్ పాసి జా జెతయ్.

4 ఆసియా ప్రదేసిమ్ చ *సత్తు †సంగుమ్ ల్ చక ఆవ్ యోహాను కిచ్చొ కబుర్ రెగిడ్డసి మెలె, కెయ్ క తెయ్ క తిలోసా, తతోసా, జెంక తిలోసా తెంతో, పడ్డో జోచి సింగాసనుమ్ చి పురైతొ తతా ‡సత్తు ఆత్మల్ తెంతో, 5 పడ్డో నంపజతి సాచి నిదానుమ్ తె ఇండ, మొర అన్నె జీవ్ జతసక తొల్పుర్ జతో, ఒండి లోకుమ్ చ రానల్ క ఏలుప కెర్తొ యేసుక్రీస్తు తెంతో దయ, సేంతుమ్, తుమ్ చి ఉప్పిరి తవున్. యేసుక్రీస్తు అమ్ క ప్రేమ కెర, జోచి మొర్చిచి అర్చితుమ్ జలి సాంత లోయి సువడ కెర, అమ్ చ పాపల్ చి సిచ్చ తెంతో అమ్ క విడ్డల్ కెర్లన్. 6 జో అమ్ క జోచో దేముడు జలో జోచో అబ్బొన్ చి రాజిమ్, పూజర్లు జతి రితి, సేవ కెరుక మెన జో జర్గు కెర అస్సె. జా ఎత్తిచి రిసా జో యేసుక్రీస్తుక కెయ్ క తెయ్ క గవురుమ్ అదికారుమ్ తవున్! 7 ఈందె, మబ్బుల్ తెన్ జో పరలోకుమ్ తెంతో అన్నె ఉత్త జెయెదె, చి ఎత్తి అంకివో జోక దెకుల. జోక మార్లస ఎత్తిజిన్ కి. అన్నె జోక అగ్గె మార తిలన్ జలె 'బలే తప్పు కెర్లమ్' మెన ఒండి లోకుమ్ చ సెకుమ్ లుచ మాన్సుల్ ఏడుకుడు జవుల. దస్సి జర్గు జవున్! *ఆమేన్!

* 1:4 1:4 యూదుల్ తెన్, 'సత్తు' మెలి నంబర్ కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, పూర్తి తిలిసి ఇన్నె దొన్నిచి తిన్ని నంబర్లు అద్యయల్ తె ఏక్ సత్తు సంగుమ్ లుచ నవ్వు దెర జోవయింక ఎక్కెక్ కబుర్లు సంగెదె, గని ఏక్ వేల ఈంజ 'సత్తు' నంబర్ ఒండి లోకుమ్ చ నంపజలసచ సంగుమ్ లు మొత్తుమ్ కి ఏక్ టాలి జయెదె. † 1:4 1:4 'సంగుమ్' మెలె, ఏక్ తెచ నంపజలస మొత్తుమ్ క 'సంగుమ్' మెనుక జతయ్. ‡ 1:4 1:4 సత్తు ఆత్మల్ మెలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక సంగితయ్. ఇన్నె సత్తు మెలె, పూర్తి తిలిన్ చి అర్దుమ్ కి, పూర్తి సత్తిమ్ తిలిన్ చి అర్దుమ్ కి తయెదె. పూర్తి సెక్తి తిలిన్ చి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె. పడ్డో ఒండి లోకుమ్ తె తిలిసి ప్రబుచి ఆత్మ దెకితినచి అర్దుమ్ కి ఉచరుక జయెదె; జెకర్యా 4:10. § 1:6 1:6 ఎబ్రి బాస తెన్ ఇన్నె 'ఆమేన్' మెనుల. జా కోడుచి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, 'తెద్దిలి!'. 'జర్గు జవున్!' * 1:7 1:7 ఎబ్రి బాస తెన్ 'ఆమేన్!' మెనుల. కుపియ బాస తెన్ తెదిలి మెన నవుల † 1:11 1:11 నెంజెలె 'వెల్లి పుస్తకమ్'. జేవ్ పొదులె ఏక్ వెల్లి పుస్తకమ్ తె రెగ్గ, నదు కెర తియ తతి పొది, సుట్టుప కెర తియ తవుల. ‡ 1:13 1:13 దానియేలు 7:13, 14. § 1:13 1:13 యూదుల్ చి అలవాట్ తెన్ దసా దిగిల్ పాలుమ్ చి బజర్ రగమ్ పట్ట ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక ఎత్తిక వెల్లొ పూజరి జలో కేన్ జవున్ మాన్సు గలన బందన తయెదె. ఇన్నె, యేసుక 'జో ముక్కిమ్ జలో పూజరి' మెన ఈంజ టాలి రుజ్జు దెకయ్ తయ్. * 1:14 1:14 దానియేలు 7:9.

8 కెయ్ క తెయ్ క తిలోసా, తతోసా, జెంక తిలోసా, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో ప్రబు జలో దేముడు, జొయ్యి మొదొల్ జొయ్యి ఆకర్ మెన అర్దుమ్ జలి, "ఆవ్ అల్ఫా, ఆవ్ ఓమెగ" మెన సంగితయ్.

పత్మాన్ డిబ్బుతె యోహాను తిలి పొది యేసుప్రబు డీసిలిసి

9 ఆవ్ తుమ్ చో బావో జలో యోహాను, జలె, యేసుచి తెడి తుమ్ చి తెన్ ఈంజ కాలుమ్ చ బాధల్ సేడ తుమ్ చి తెన్ ఓర్పుప జతసుమ్. తుమ్ చి తెన్ యేసుచి తెడి జోచి రాజిమ్ తె, బెద ఏలుప కెర్తసుమ్. జలె, ఆవ్ యోహాను, దేముడు దిలి సుబుమ్ కబుర్, యేసుచి రిసాచి సాచి, సూనయ్ తె తిలి రిసా జేలి జా పత్మాన్ డిబ్బుతె తిలయ్. 10 ఒత్త తిలె, ప్రబుచి బక్తి కెర్తి సెలవ్ కడన్లి దీసి, దేముడుచి జో యేసుప్రబుచి ఆత్మతె అంచి ఆత్మ తెన్ ఆవ్ బెరవ తిలి పొది, అంచి పడ్డో, నప్పిర్ మూరిచి అవాడ్ కీసి గట్టిజ జయెదె గే, దస్సి ఏక్ ఒగ్గర్ అవాడ్ సూన్లయ్. 11 "తుయి అప్పె కిచ్చొ దెకితె గే, ఏక్ †పుస్తకమ్ తె రెగ్గ, నంపజలసచ ఆవ్ సంగిత సత్తు సంగుమ్ లు తె తెద్రవు. ఎపెను, స్మూర్చు, పెర్లము, తుయత్తెర, సార్దీస్, పిలదెల్చియ, అన్నె లవొదికయ పట్టుమ్ తెచి సత్తు సంగుమ్ లు తె తెద్రవు" మెన జా అవాడ్ అంక సంగిలన్.

డీసన్ సెడ్డిసి

12 తెదొడ్డి అంక జా కోడు సంగిలి అవాడ్ తిలోసాక దెకుక మెన, ఆవ్ పసిల్ లె, సత్తు దివ్వొ తిత బజర్ క తెయార్ కెర్ల తంబల్ దెకిలయ్. 13 జేవ్ తంబల్ చి నెడ్ మె ఎక్కిలో టీవోజ తిలో. జో కిసా తిలో మెలె, ‡మాన్సు జా జెర్మిలో రితో డీస, చట్టె పావెతి దిగిల్ లాల్ చి గలన తా, గుండె బజర్ చి పట్ట సీబందన తిలో. 14 జోచి *బోడిచి సెండి, పూర్తి చొక్కిలి ఊలుచి ఎదిలి, మంచుచి ఎదిలి చొకు తయెదె. జోచ అంకివో, ఆగివో లగిలి రితి తిల. 15 జోచ చట్టొ, ఆగితె డడ్డ దగదగాల్ను మెర్చుప జతి కంచుచి రితి తిల. జోచి అవాడ్, వెల్లి బూరుమ్ చి పాని సూయి జతి అవాడ్ చి రితి బడబడాల్ను జయెదె. 16 జోచో ఉజిల్ అత్తి సత్తు సుక్కుల దెర తిలన్, చి జోచి చోడి తెంతో దొన్ని పక్కలె వాండి తిలి కండా బార్ జతె తిలి, చి జోచి మొకోమ్, పొద్దు పూర్తి సత్తు తెన్ ఉజిడి లగితె పొది కీసి తయెదె గే, దస్సి జలె.

17 జోక దెకిల్ బేగి, మొల్లో రితో జా జోచి చట్ట సేడ గెలయ్. గని జోచో ఉజిల్ ఆతు తెన్ అంక చడ, అంక కిచ్చో మెలన్ మెలె, “తుయ్ బి నాయ్. ఆవ్ తోలితోచో కి ఆకర్చో కి. 18 ఆవ్ జీవ్ తిలోసా జీవ్ దెతోసా. ఆవ్ మొల్లయ్, గని అన్నె జీవ్ జా కెయ్ క తెయ్ క జిప్పి తయిందె, అన్నె మొర్కుక చి మొర్లన్ క రకితి టాన్ కచి †తాలుమ్ అంచి అత్తి అస్సె. 19 జాకయ్ తుయి కిచ్చో అప్పె దెకితసి గే, రెగుడు. అప్పెచి కి పడ్డొక జర్గు జంక తిలిసి కి. 20 పడ్డొ అంచో ఉజిల్ అత్తి తిల సత్తు సుక్కల్, చి బజర్ క తెయార్ కెర్ల సత్తు దీవుకంబల్ చి అర్దుమ్, సత్తు సుక్కల్ సత్తు సంగుమ్ లుచ దూతల్ జవుల, చి సత్తు దీవుకంబల్, జేవ్ సత్తు సంగుమ్ లుయి జవుల” మెలన్.

2

ఎపెసు పట్టుమ్ తెచ సంగుమ్ చక చి ఉత్తమ్

1 “ఎపెసు పట్టుమ్ చ సంగుమ్ చో దూతక ఇసి మెన రెగుడు. *సత్తు సుక్కల్ జోచి ఉజిల్ అత్తి దెరితో, దిప్పో తిత సత్తు బజర్ చ తంబల్ చి నెడిమి బులితోసా తుమ్ క సంగిలిన్ కిచ్చో మెలె, 2 †తుచి కమొ కీనచ గే, తుయి అంచి కామ్ కెర కెర ఓర్పువ జా నిదానుమ్ తతిసి ఆవ్ జాని. మెలె, పాపుమ్ తె ఇండిత మాన్సుల్ క తుయి సంగుమ్ తె నే బెదవంతె, ‘క్రీస్తుచ బారికుల్ ఆమ్’ మెన అబద్దుమ్ క సంగిత గార్ మాన్సుల్ క పరిచ్చ కెర, ‘క్రీస్తుచ నెంజితి’ మెన తుమ్ రుజ్జు కెర్లిసి కి ఆవ్ జాని. 3 అంచి నావ్ చి రిసా తుమ్ ఒగ్గర్ నిదానుమ్ తెన్ ఓర్పువ జా అన్మానుమ్ నే జలిసి ఆవ్ జాని.

4 “గని తుచి ఏక తప్పుచి రిసా అంక కిచ్చో బాద అస్సె మెలె, కిచ్చో తీర్పు సంగుక అస్సె మెలె, అంచి రిసాచి తుచితె తిలి తోలితోచి ప్రేమ పచ్చ ముల దిలదు. 5 జాకయ్, అగ్గ కిసి అంక ఒగ్గర్ ప్రేమ కెర్తె తిలదు, అప్పె కిసి అస్సున్ గే ఉచర. అప్పెచి తప్పు ఒప్పున వెట్టి దుకుమ్ జా, తుమ్ తోలితో నంపజలి పొది ఇండిలి ప్రేమ కమొ అప్పె తెంతో అన్నె ఇండ. నెంజిలె, జా తప్పు ఒప్పున చెంగిల్ జతి రితి తుమ్ మార్పువ నే జలె, తుమ్ తె ఆవ్ జా కెర, తుమ్ చి దీవుకంబుమ్ ఉర్ల వెంట గెలిందె. 6 జలె తుమ్ తె చెంగిల్ కామ్ ఏక అప్పెక అస్సె. కిచ్చో మెలె, జేవ్ †‘నీకొలాయితులు’ మెలనచ కమొ దూర్ కెర్తను. ఆవ్ కి ఎద్దరె నెనిత కమొ తూమ్ కి నెనితను.

† 1:18 1:18 మెలె, మాన్సు ఒత్త తంక, నెంజిలి విడ్డల్ జా పరలోకుమ్ తె నెంజిలి ఆగి గొయతె గెచ్చుక నెలవ్ దెతి సక్తి కచి మెలె, యేసుచి. * 2:1 2:1 1:20 దెక. † 2:2 2:2 దొన్నిచి తిన్ని నంబర్లు అద్యయల్ తె ‘సత్తు సంగుమ్ లుచ దూతల్ క’ మెన ఎక్కెక్ కబుర్లు జోవయంక రెర్ల అస్సె. ఎత్తి సంగుమ్ చో దూతక ఏక కబుర్. గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ ‘డినయ్ లిసి’ మెలి పున్తకుమ్ తె ఈంజివ్ సత్తు కబుర్లు రెగిడ్డిన్ తె ఎత్తి కబుర్ తె ‘తుయ్’, ‘తుచి’, ‘తుక’ మెల కొణొ రెర్ల అస్సె. గని ఎత్తి సంగుమ్ చో దూత జోవయంచి సంగుమ్ చ మాన్సుల్ మొత్తుమ్ క టాలి రితి జయెదె మెన, తుక తుమ్, తుచి తుమ్ చి, తుకక ‘తుమ్ క’ మెన రెర్ల అస్సుమ్. దస్సి 2:2 కోడుతె తుచ కమొక ‘తుమ్ చ కమొ’ మెన, 2:3 నంబర్ కోడుతె తుయి ఒగ్గర్ తెన్ నిదానుమ్ ఓర్పువ జా అన్మానుమ్ నే జలిన్ క తుమ్ ఒగ్గర్ తెన్ నిదానుమ్ ఓర్పువ జా అన్మానుమ్ నే జలిసి మెన రెర్ల అస్సుమ్. దొన్నిచి తిన్ని నంబర్లు అద్యయల్ మొత్తుమ్ తె ఈంజ సొమ్మమ్ కెర అస్సుమ్. ‡ 2:6 2:6 ఏక వేల బిలామ్ సికడ్డిసి; మెలె, బొమ్మల్ క దిలిసి కతిసిచి లంజె కమొ తె బెదితిసి; జేవ్ నీకొలాయితులు సికడ్డి. 2:14, 15 దెక. § 2:7 2:7 మెలె, దేముడు అబ్బొన్ చి యేసుచి అత్తు.

7 “జలె, సంగుమ్ ల్ క కీదేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు ఇన్నె తెన్ కిచ్చో సంగితయ్ గే, కంగ్గో తిలోసా సూన్ తు. కో అంచి పరిచ్చ తె జినుల గే, దేముడుచి పరలోకుమ్ చి తోట తె తిలి జీవ్ దెతి రూక్ చ పండ్లు కంక దెయిందె.

స్మార్తు పట్టుమ్ చ సంగుమ్ చక చి ఉత్తమ్

8 “పడ్డొ స్మార్తు పట్టుమ్ చ సంగుమ్ చో దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

“తోలితో తిలో, ఆకర్ క తిలో మొర అన్నె జీవ్ జలోసా తుమ్ క సంగిలిన్ కిచ్చో మెలె, 9 తుమ్ సేడ్డ అల్లర్, తుమ్ బీద తిలిసి ఆవ్ జాని. బీద జలె కి, ఆత్తుక సామ్నారుమ్ జా అస్సున్. పడ్డొ ‘యూదుల్ ఆమ్’ మెనన సత్తిమ్ చ యూదుల్ నెంజిలన; సయ్ తాన్ చి సంగుమ్ తె బెదితన జేవ్; జలె, తుమ్ క దూసువ కెర్లిసి ఆవ్ జాని. 10 తుమ్ అప్పె సేడుక తిల అల్లర్ చి రిసా తుమ్ బియ్ నాయ్. ఈందె, తుమ్ తె సంగుమ్ జిన్ పరిచ్చ జతి రితి, సయ్ తాన్ జోక జేల్ తె గలెదె, చి దెస్సు పొదుల్ క అల్లర్ తెన్ తస్తె. మొరుక జలెకి తుమ్ నిదానుమ్ తా, చి తుమ్ జిన పరలోకుమ్ తె తుమ్ కెయ్ క తెయ్ క జంక మెన బవుమానుమ్ దెయిందె.

11 “సంగుమ్ ల్ క అమ్ చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్తు ఇన్నె తెన్ కిచ్చో సంగితయ్ గే, కంగ్గో తిలోసా సూన్ తు. ఈంజ లోకుమ్ తెచ అల్లర్ తె కో అంచి ఆత్తు నెక్తిక జినుల గే, జా అన్నెక్ మొర్కు, సయ్ తాన్ తె సిచ్చ జతి మొర్కు, జోవయంక తయె నాయ్.

పెర్లము పట్టుమ్ చ సంగుమ్ చక చి ఉత్తమ్

12 “పడ్డొ పెర్లము పట్టుమ్ తెచ సంగుమ్ చో దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

“దొన్ని పక్కలె వాండి కెర్లి కండా దెల్లోసా తుమ్ క సంగిలిన్ కిచ్చో మెలె, 13 తుమ్ జితిసి కేనె గే జాని. కేనె మెలె, సయ్ తాన్ చి సింగాసనుమ్ తిలిన్ తెయి. అంచి నావ్ డిట్టుమ్ దెరన్ తను, పడ్డొ అంక నిదానుమ్ నముకుమ్ తిలో అంచి సాచి సంగితె తిలో అంతిపయను బుల్తె తిలి పొది కి, తుమ్ చి నెడిమి సయ్ తాన్ జితిన్ తె జో అంతిపయను జేవ్ మార్లె కి, అంచి రిసాచి తుమ్ చి నముకుమ్ ఒప్పునుక ములున్ నాయ్. 14 గని, తుమ్ కెర్ల సంగుమ్ తప్పుల్ చి రిసా అంక బాద, తీర్పు సంగుక అస్సె. కిచ్చో మెలె, తుమ్ చి తెన్ బెదిలన సంగుమ్ జిన్ బిలామ్ సికడ్డిసి సిక ‘చెంగిలి’ మెంతతి. అమ్ చ ఇస్రాయేలులు దేముడుక

సత్తిమ్ ఇండితిసి పిట్టయతి రితి, బొమ్మల్క దిలిసి కంక చి లంజె కమొతె బెదుక బాలాకుక *బిలామ్ సికడ్లన్. 15 దస్సి, 'నీకొలాయితులు' మెలన సికడ్డిసి నంప కెర్తన సగుమ్జిన్ తుమ్తె అస్తి. 16 జాకయ్, తుమ్ తప్పు జలిసి ఒప్పున, పెట్టి దుకుమ్ జా, జా తప్పుల్ ముల. నెంజిలె, బే బేగి తుమ్తె జా కెర, అంచి చొండి తెంతో బార్ జలి †కండా తెన్ జేవ్ మాన్సుల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరిందె.

17 "సంగుమ్లక దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలొసా సూన్తు. ఈంజ లోకుమ్ సికడ్డిన్చి ఉప్పిరి కో జీనుల గే, లుంకిల్ రితి తిలి పరలోకుమ్ తెంతో ఆవ్ సువితీ 'మన్నా' మెలి అన్నిమ్ జోక దెయిందె, చి అన్నె కిచ్చొ దెయిందె మెలె, జోక ఎక్కెక్క చొక్కెల పత్రల్ దెయిందె. జోతె ఎత్తి మాన్సుక జోచి పత్రె, జోక నొవి నావ్ రెగ్గ దెయిందె. కేన్ నావ్ కక్క దెయిందె గే, ఎక్కె జోకయ్ సొంత ఎర్కె జయెదె, గని అన్నె కక్కయ్ నాయ్.

తుయత్తెర పట్టుమ్తెచ సంగుమ్చక చి ఉత్తమ్

18 "పడ్డె తుయత్తెర పట్టుమ్చ సంగుమ్చొ దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

"ఆగి లగిత రిత అంకివొ తిలొ, దగదగాల్ప మెర్పుప జతి కంచు డీన్త రిత చట్టొ తిలొ, దేముడుచొ పుత్తుసి తుమ్క సంగ తెద్రయ్త కొడ్డె ఈంజేవ్.

19 "తుమ్ కెర్త కమొ, తుమ్చి ప్రేమ, తుమ్చి నిదానుమ్చి నముకుమ్, తుమ్చి సేవ, బాదల్ ఓర్పుప జతి తుమ్చి నిదానుమ్, పడ్డె తుమ్ తొలితొ నంపజలి కంట, తుమ్ అప్పె అన్నె ఒగ్గర్ చెంగిల కమొతె ఇండితిసి ఆవ్ జాని. 20 గని తుమ్చి రిసా అంక కిచ్చొ బాద, కిచ్చొ తీర్పు సంగుక అస్సి మెలె, 'దేముడుచ కబుర్లు సంగితిసి ఆవ్' మెన ఆరి సంగుమ్తె తేర్బోద యెజెబెలు అంచ సేవ కెర్తనక పాపుమ్ సికడ్డికి, తుమ్ తీర్పు నే సంగితె తుక్తె తత్తను. అమ్చ సేవ కెర్తన లంజెతె గెతి రితి, బొమ్మల్క దిలిసి కతి రితి, జా సికడ్డయ్. 21 జాక 'తప్పు ఒప్పున పెట్టి దుకుమ్ జా, జా పాపుమ్ ముల్పు' మెన అగ్గెయ్ తెంతో జాక అవ్కాసుమ్ దా అస్సి, గని జాచి లంజెచి రిసా విసారుమ్ కి జయె నాయ్. 22 ఈందె, జాక జబ్బు తెద్రయిందె, చి జాచి తెన్ లంజె జతన ఎత్తిజిన్క గొప్ప అల్లర్ సేడయిందె. జాచ కమొ, జా కెర్తెన్చి రిసా, జాచి దుకుమ్ జా నే ములిలెగిన, 23 పడ్డె, జాచ బోదల్ జల జాచ కొడు సూన్లసక మొర్పు లయడిందె. దస్సి సిచ్చ కెర్లె, ఎత్తి సంగుమ్చ కిచ్చొ చినుల మెలె, ఎత్తి మాన్సుచి బుద్ది, ఎత్తి మాన్సుచి పెట్టి తిలిసి ఆవ్ దెకితిసి సికుల, చి తుమ్తె ఎత్తి మాన్సుచ కమొ ఎద తుమ్క తీర్పు జర్లు కెరిందె మెన చినుల.

24 "గని, తుమ్ తుయత్తెరచి నంపజలనతె కో జా వెర్రి సికితినతె బెదున్ నాయ్, అన్నె 'సయ్తాన్చి గుట్టు' మెన జేవ్ సగుమ్జిన్ సికయ్తిసి కో సికున్ నాయ్. తుమ్కయ్ కిచ్చొ మెంతసి మెలె, తుమ్క కిచ్చొ వేర జాడు వయడుక నెసి. 25 గని ఆవ్ అన్నె జెతె ఎదక తుమ్క తిలి ప్రేమ నిదానుమ్, ఆవ్ తుమ్క దిలి కిచ్చొ ఆస్తి జలెకి డిట్టుమ్ దెరన. 26 కో జీన ఆకర్ ఎద అంచ కమొ నిదానుమ్ ఇండుల గే, అంక నేన్ల మాన్సుల్చి ఉప్పిరి జోవయింక అదికారుమ్ దెయిందె. 27 జో నిదానుమ్ తిలన గొప్పడుచి ఇనుముడండొ దెరన్లి రితి గేడివొ పుట్టయ్లి రితి కెర, అంక నేన్లసచి సెక్తి పాడ్ కెర్లి రితి కెర, జోవయింక ఏలుప కెరుల. దేముడు అబ్బొ కిసి అంకయ్ అదికారుమ్ దా అస్సి గే, దస్సి జో నిదానుమ్ తిలనకయ్ ఆవ్ అదికారుమ్ దెయిందె, 28 చి ముక్కిమ్ జలి పెందలెచి ఒగ్గర్ ఉజిడి దిలి †సుక్కొ జోక దెయిందె.

29 "సంగుమ్లక అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలొసా సూన్తు.

3

సార్దీన్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక చి ఉత్తమ్

1 "సార్దీన్ పట్టుమ్చ సంగుమ్చొ దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

"దేముడుచ *సత్తు ఆత్మల్ తిలొ †సత్తు సుక్కల్ దెర్లొసా తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చొ మెలె, తుమ్చ కమొ ఆవ్ జాని. తుమ్క 'జివ్వి అస్తి' మెన మాన్సుల్ ఉదర్తతి, గని తుమ్ మొరయ్ అస్సున్. 2 తుమ్ చెద్దొయ్ జా, చి మొర్లి రితి నే మొర ఇదిలిదిల్ సేసిలితె డిట్టుమ్ కెరన. కిచ్చొక మెలె, తుమ్చ కమొ 'అంక దేముడుచి మొక్కె పూర్తి చెంగిల్చ నెంజిలి' మెన దెక అస్సి.

3 "జాకయ్, తుమ్క అగ్గె దిలిసి, తుమ్ సూన నంపజలిసి, గుర్తు కెరన, పొసన, తుమ్చి తప్పు ఒప్పున పెట్టి దుకుమ్ జా తప్పు ముల. తుమ్ ఇసి చెద్దొయ్ నే తిలె, జలె, అవ్ చోర్ రితి జా జెయిందె, చి కేన్ గడియక తుమ్తె జెయిందె గే, తుమ్ నేన్సు.

4 "జలె, ఒత్త సార్దీన్తె తుమ్తె, జోవయించ పాలల్ ముర్కి నే కెరన్లన సగుమ్జిన్ అప్పెక కి అస్తి. జేవ్, జలె, అంచి పరలోకుమ్చి ఉజిడతె బెదుక జేవ్ విలువ మెలి రితి ఆవ్ దెకితసి, చి చొక్కెల పాలల్ గలన అంచి తెన్ ఇండుల. 5 కో దస్సి జీనుల గే, దస్సి జోక చొక్కెల పాలల్ దెయిందె, చి గలనుల, చి పరలోకుమ్తె బెదితనచ నవ్వొ ఆవ్ రెగిడ్డి పున్తకుమ్తె జోచి నావ్ ఆవ్ పుంచి నాయ్. అంచొ అబ్బొ జలొ దేముడుచి మొక్కె కి జోచ దూతల్చి మొక్కె కి 'జోచి నావ్ అస్సి' మెన ఒప్పుందె.

* 2:14 2:14 సంక్యాకాండుము 22:1-35, 25:1-2, 31:16. † 2:16 2:16 'యేనుచి చొడి దెర్లి కడ్డుమ్' మెలె, జో తీర్పు కెర్లి కోడు. ఎబ్రియల్ 4:12.

‡ 2:28 2:28 డిసయ్లిసి 22:16 దెక. * 3:1 3:1 1:4 చి ఎట్టాచి కోడు దెక. † 3:1 3:1 1:20 చి ఎట్టాచి కోడు దెక.

6 “సంగుమ్లక దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ ఇన్నైతెన్ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలోసా సూన్తు.

పిలదెల్పియ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక చి ఉత్తమ్

7 “పిలదెల్పియ పట్టుమ్చ సంగుమ్చొ దూతక ఇసి మెన రెగుడు. పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలో, సత్తిమ్ తిలో, దావీదు రానొచి తాలల్ దెరితో, జో ఉగిడ్డె కో డంకుక నెత్తిర్, జో డంకిలె కో ఉగుడుక నెత్తిర్, జో తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చొ మెలె, 8 తుమ్చ కమొ ఆవ్ జాని. ఈందె, తుమ్క ‘పెనుత్’ మెన ఉగ్గి జలి కెప్పి తుమ్చి మొక్కె ఉగ్గ దా అస్సి. కో జాక డంకుక నెత్తిర్. తుమ్క సెక్కి ఒగ్గర్ నాయ్ మెన ఆవ్ జాని. జలెకి, అంచి కోడు నిదానుమ్తె ఇండ అస్సున్, చి అంచి నావ్చి మరియాద్ కడ్డి రితి కెర్పు నాయ్. 9 ఈందె, ‘యూదుల్ అమ్’ మెన అబద్దుమ్క సంగిత, నిజుమ్చ యూదుల్ నెంజిల, సయ్తాన్చి సంగుమ్తె బెదితనక కిచ్చొ కెరిందె మెలె, తుమ్చి చట్టె జేవ్ సెర్పు సేడ్డి రితి జర్గు కెరిందె, చి తుమ్క ఆవ్ ప్రేమ అస్సి మెన జేవ్ జాన్లి రితి కెరిందె.

10 “ఆవ్ సంగిలి రితి తుమ్ నిదానుమ్క ఎత్తి ఒర్పుప జా అస్సున్చి రిసా, బూలోకుమ్తె జిత మాన్పుల్ ఎత్తిజిన్క పరిచ్చ కెర్తి కాలుమ్చి బాద తుమ్క పిట్టయిందె.

11 ఆవ్ బే బేగి అన్నె జెయిందె. తుమ్క తిలిన్ నిదానుమ్ తెన్, డిట్టుమ్ దెరన; తుమ్చి బవుమానుమ్ కో కి నే ఉర్గితి రితి తా. 12 కో జీనుల గే, అంచొ దేముడుచి పరలోకుమ్చి గుడితెచ టీవొ కెల స్తంబుమ్ జేవ్ జతి రితి కెరిందె. జోచి జా దేముడుచి గుడిక జేవ్ కెయ్ ములితి నాయ్. అంచొ దేముడుచి నావ్, పడ్డొ జో అంచొ దేముడుచి పట్టుమ్చి నావ్; మెలె, అంచొ దేముడు తెంతొ పరలోకుమ్ తెంతొ ఉత్త జెతికయ్ నొవి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చి నావ్; పడ్డొ అంచి సొంత నొవి నావ్, జేవ్ జిన్తనచి ఉప్పిర్ రెగిడిందె.

13 “సంగుమ్లక అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలోసా సూన్తు.

లవొదికయ పట్టుమ్చ సంగుమ్చక చి ఉత్తమ్

14 “లవొదికయ పట్టుమ్చొ సంగుమ్చొ దూతక ఇసి మెన రెగుడు.

‡ “అమేన్’ మెలొ, నిదానుమ్ తిలో, సత్తిమ్ సాచి జలొసా, దేముడు జెర్మయ్లిసి ఎత్తిక ఆదారుమ్ తిలోసా తుమ్క సంగిలిన్ కిచ్చొ మెల, 15 “తుమ్చ కమొ ఆవ్ జాని. తుమ్ ఉసుమ్ రితి నాయ్, సీడొ రితి నాయ్! తుమ్ ఉసుమ్ తంక అంచి ఆస. నాయ్ మెలె, సీడొ జలె, సీడొ మెనుక జతి. 16 జలె, తుమ్క ఉసుమ్ మెనుక నెంజె, సీడొ మెనుక నెంజె, గని దొన్నిచి నెడిమి తా, ‘చెంగిల్ అస్సుమ్’ మెన దస్సే తత్తసుచి రిసా తుమ్క అంచి చొండి తెంతొ తుంక గెలిందె. 17 కిచ్చొక మెలె, ‘సొమ్మారుమ్ జా

అస్సుమ్, చెంగిల్ జా అస్సుమ్, చి అమ్క కిచ్చొ కొత్తు నాయ్’ మెన తుమ్ ఉచరన్లెకి, ఆత్మక దెకిలె, తుమ్ బాద తెన్, నిస్కారుమ్ జా, బీద జా, గుడ్డి జా, డుమ్డయ్ జా అస్సున్ మెన నేన్సు.

18 “జాకయ్, తుమ్క ఆవ్ కిచ్చొ బుద్ది సంగితసి మెలె, తుమ్ సొమ్మారుమ్ జతి రితి, అంచి ఆగితె డయ్ పూర్తి చెంగిల్ కెర్తి బజరి గెనన. తుమ్ డుమ్డయ్ తతిసి నే డిస్తి రితి గలనుక మెన ఆవ్ దెత చొక్కెల పాలల్ గెనన, చి తుమ్చ అంకివొ చెంగిల్ జా డిస్తి రితి, కాటిక అంచితె గెనన. 19 ఆవ్ కక్క ప్రేమ అస్సి గే, జోచి తప్పుల్చి రుజ్జు దెకవ, ‘సమయుమ్ తెన్ని బుద్ది జతు’ మెనయ్ సిచ్చ దెతసి. జాకయ్, చెంగిల్ జంక ఆస జా, తుమ్చ తప్పుల్ ఒప్పున, పెట్టి దుకుమ్ జా, జా తప్పుల్ ముల. 20 ఈందె, తుమ్చి కెప్పి ఇత్తల్తో ఆవ్ టీవొజ పెట్టసి. తుమ్తె కో అంచి అవాడ్ నూన కెప్పి ఉగుడుల గే, జోచి తెడి జా పెన జెయిందె, చి జో తెన్ అన్నిమ్ కయిందె, చి జో అంచి తెన్ అన్నిమ్ కయెదె. 21 కో జీనుల గే, ఆవ్ కిసి జీన కెర అంచొ అబ్బొ జలొ దేముడుచి సింగాసనుమ్తె జో తెన్ బెద వెన అస్సి గే, దస్సి, జేవ్ అంచి తెన్ అంచి సింగాసనుమ్తె వెనుక మెన, వరుమ్ దెయిందె.

22 “సంగుమ్లక అమ్చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ సంగితయ్ గే, కంగ్గొ తిలోసా సూన్తు.”

4

పరలోకుమ్తె సిజాసనుమ్

1 ఇన్నెచి పడ్డొ ఆవ్ దెకిలయ్, పరలోకుమ్తె పెసితి కెప్పి ఉగ్గి జా అస్సె! అన్నె, అగ్గె తొలితో ఆవ్ నూన్లి * అవాడ్ నప్పిర్మూరిచి అవాడ్చి రితి ఎక్కిలోచి అవాడ్, అంక, “ఇత్తల్ వెగ జే, చి ఇన్నెచి పడ్డొక కిచ్చొ జర్గు జంక అస్సె గే, తుక దెకయిందె” మెన సంగిలన్. 2 సంగిల్ బేగి, దేముడుచి యెసుచి ఆత్మసెక్కిక ఒత్త పరలోకుమ్తె తిలయ్, ఒత్త ఎక్ సిజాసనుమ్ అస్సె, చి సింగాసనుమ్తె ఎక్కిలో వెన అస్సె! 3 జో ఒత్త వెసిలోసా కిసి డిసిలన్ మెలె, వజ్రుమ్చి రితి చొకు, చి రితి ఎరన ఉజిడి లగిలన్, చి సిజాసనుమ్చి సుట్టునంత పచ్చన రంగుచి దూన్చి ఉజిడి లగితె తిలి.

4 జా సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత అన్నె విస్సెక్ చెత్తర్ సిజాసనల్ తిల, చి జేవ్ సిజాసనల్ ఎక్కెత్తె విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ చొక్కెల పాలల్ గలన్ల, బోడి బజర్చ కిరిటల్ గలన్ల, విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్పుల్ వెన అస్సి. 5 జా సిజాసనుమ్ తెంతొ బిజిలి మొల్కితయ్, చి అవాడ్లుచి ఉర్మూల్చి అవాడ్ జెతయ్. సింగాసనుమ్చి పురెతో వత్తివొచ సత్తు దివ్వొ లగితతి. జేవ్ దివ్వొ దేముడుచి † సత్తు ఆత్మల్.

‡ 3:14 3:14 మెలె, సత్తిమ్ కెర్తి, నిజుమ్ తిలో, ఎత్తి జర్గు కెర్తిసా. * 4:1 4:1 1:10 దెక † 4:5 4:5 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మక ఈంజ టాలి జతయ్. 1:4చి ఎట్టెచి చి కొడొ దెక.

6 పడ్డొ సిజాసనుమ్చి పురైతో గాజుచి రితి టేంటచి సముద్దుమ్ తిలి. పడ్డొ సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత, జేవ్చ చెత్తర్ పక్కలె, చెత్తర్ జీవుల్ తిల. ఏక్ పక్క ఏక్ జీవు. జోవయింతె బెర్తు అంకివో, ముకొమ్ పక్క పడ్డొ పక్క కి తిల. 7 తొలితోచో జీవు కీసాచో మెలె, సింపుమ్చో రితో. అన్నెక్ జీవు వసాని పిల్లచో రితో, అన్నెక్ జీవుక మాన్సుచి మొకొమ్ చి, అన్నెక్ జీవు ఉడ్డితో గిద్దుచో రితో డీసిలన్. 8 జేవ్ చెత్తర్ జీవుల్ ఎత్కిక, ఏక్ ఏక్ జీవుక సావు రెప్పల్ తిల, అన్నె, ఉప్పిరి కి, జోవయించి రెప్పల్ తెడి కి బెర్తు అంకివో తిల, చి రాతి మెద్దెనె కిచ్చో గనుమ్ గాయుక ముల్లి నాయ్ మెలె, “ఎత్కిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు, అగ్గె తిలొసా, అప్పె తతోసా, కెయక తెయక తంక తిలొసా, ఎత్కి సుద్ది తిలొసా, ఎత్కి సుద్ది తిలొసా, ఎత్కి సుద్ది తిలొసా!” మెన గాయితె తత్తతి. 9 పడ్డొ, సింగాసనుమ్తె వెసిలొ కెయక తెయక జితొసాక జేవ్ చెత్తర్ జీవుల్ కెయక గవురుమ్, మరియాద దెతతి, కెయక జో కెర్లి దయక జోచి సర్ల సంగితె తతి పొది, 10 విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ జేవ్ వెల్లెల మాన్సుల్ సింగాసనుమ్తె వెసిలొసాచి చట్టె సెర్పు సేడ, జేవ్ కెయక తెయక జితొసాక జోకర్తతి. సిజాసనుమ్చి పురైతో జోవయించ కిరిటల్ తియ దా గనుమ్ గాయితతి. 11 “తుయి అమ్చో ప్రబు, అమ్చో దేముడు విలువతిలొసా గవురుమ్, మరియాద, అదికారుమ్ తుక కలుగు జంక. కిచ్చొక మెలె, ఎత్కిక కి తూయి జెర్పుయలది, చి ఇసి జర్గు జంక తుచి ఇన్సుమ్ జా, జేవ్క జెర్పుయలది.” మెన గాయితె తత్తతి.

5

సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్ మెండపిల్ల సదు కెర్లిసి

1 పడ్డొ కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సిజాసనుమ్తె వెస తిలొసాచో ఉజిల్ అత్తి సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్ దెకిలయ్. జా పుస్తకుమ్చి తెడి, ఉప్పిరి కి రెగిడ్డిన్ తిలి. చి కో ఇన్సుమ్ అయ్లి రితి జా సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్ నే ఉగుడుక మెన, సత్తు ముద్దల్ తెన్ ముద్ద గెల తిల. 2 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, డిట్టుమ్చో దూత ఎక్కిలొ గట్టిజ అవాడ్ కెరస కిచ్చొ మెన సాడుప కెర్లన్ మెలె, “ఈంజ సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్చ ముద్ద కడ ఉగుడుక తగువ జలొసా కో?” మెన కేక్ గల్లో. 3 గని సుట్టుప కెర్లి జా పుస్తకుమ్ ఉగుడుక జలెకు, ఒత్త తిలిసి దెకుక జలెకు, బూలోకుమ్తె కి పరలోకుమ్తె కి, బూలోకుమ్క ఎట్టొ లోకుమ్తె కి తగువ జలొసా కో కి డీసె నాయ్ చి రిసా, 4 ఆవ్ ఏడ గెలయ్; జా సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్ ఉగుడుక కి ఒత్త తిలిసి దెకుక కి

కో తగువ జలొసా డీసె నాయ్ చి రిసా. 5 తెదొడి, ఒత్తచ వెల్లెల మాన్సుల్తె ఎక్కిలొ అంక, “ఏడు నాయ్. ఈందె, యూదా పూర్గుమ్చోచి సెకుమ్తె జెర్మిలొ వెల్లొ సింపుమ్ జలొ రితొసా, దావీదుచి సెకుమ్తెచి చేరుతె బార్ జలొసా, జీన అన్నె, చి సుట్టుప కెర్లి జా పుస్తకుమ్ ఉగుడుక, చి జేవ్ సత్తు ముద్దల్ కడుక జో తగువ జా తిలొసా” మెన సంగిలన్.

6 తెదొడి, జా సింగాసనుమ్క చి జేవ్ *చెత్తర్ జీవుల్క చి జేవ్ విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్చి నెడమె ఏక్ †మెండపిల్ల టీవోజ తిలిన్ దెకిలయ్. కీసా తిలొ మెలె, అర్పితుమ్క కండయ్ జలి రితి జా తిలన్, చి జోక సత్తు కొమ్ముల్ చి సత్తు అంకివో తిల. ఈంజేవ్ కిచ్చొ జవుల మెలె, దేముడు ఒండి బూలోకుమ్తె తెద్రయ్ల జోచ ‡సత్తు ఆత్మల్. 7 జా మెండపిల్ల, జలె, పురై జా, జా సింగాసనుమ్తె వెస తిలొసాచి ఉజిల్ అత్తి తెంతొ సుట్టుప జలి జా పుస్తకుమ్ నజిలన్. 8 సుట్టుప జలి జా పుస్తకుమ్ నజితికయ్, జేవ్ చెత్తర్ జీవుల్, జేవ్ విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్, జా మెండపిల్లచి మొక్కె సెర్పు సేడ్ల. జేవ్ ఎత్కిజితె ఎత్కి సుదల్ కిచ్చొ దెర తిలొ మెలె, ఎక్కిక్ వీనెల్, చి బజర్చ గిన్నలు. జేవ్ గిన్నల్తె కిచ్చొ తిలి మెలె, బెర్తు దూపుమ్ తిలి. జా దూపుమ్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ప్రబుచ సాంత జల మాన్సుల్చ ప్రార్దనల్. 9 తెదొడి జేవ్ ఏక్ నొవి గనుమ్ గాయిల.

“ఈంజ సుట్టుప జలి జా పుస్తకుమ్ నజ, జేవ్చి ముద్ద కడుక తూయి తగువ జలొసా! కిచ్చొక మెలె, తూయి అర్పితుమ్ జా మొర, దేముడుచ జా గెతు మెన తుచి నూయి జలి లొయి తెన్ మాన్సుల్క అన్నె గెనన్లది. జేవ్ మాన్సుల్క ఎత్కి సెకుమ్ తెంతొ, ఎత్కి బాసల్ తెంతొ, ఎత్కి పైజల్ తెంతొ, ఎత్కి రాజిమ్ తెంతొ గెనన, జోవయింక 10 ‘అమ్చో దేముడుచి రాజిమ్తెచ రానల్ జేవ్ జా జోవయించ పూజర్లు జతు’ మెన, జర్గు కెర అన్నెసి, చి బూలోకుమ్చి ఉప్పిరి జేవ్ ఏలువ కెరుల.” మెన గనుమ్ గాయిల.

11 పడ్డొ అన్నె దెకిలయ్, చి సింగాసనుమ్చి, జేవ్ జీవుల్చి, వెల్లొ మాన్సుల్చి సుట్టునంత కిచ్చొ సూన్లయ్ మెలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ దూతల్చ, వెయిలుచి ఉప్పిరి వెయిలు, కోట్టుచి ఉప్పిరి కోట్టుచ దూతల్చ అవాడ్లు సూన్లయ్. 12 గట్టిజ అవాడ్ కెరస కిచ్చొ మెన కేక్ గెల్లె తిల మెలె,

“అర్పితుమ్ జలొ ఈంజొ మెండపిల్ల జితొసా జలె, అదికారుమ్, సాహూరుమ్, గ్యానుమ్, సెక్కి, మరియాద, గవురుమ్, చి మాన్సుల్ జోచి గవురుమ్ గాయితిసి జోకయ్ కలుగు జంక జొయ్యి తగువ జలొసా!”

* 5:6 5:6 4:6-8 దక. † 5:6 5:6 యోహాను 1:29, 36. ‡ 5:6 5:6 1:4చి ఎట్టొచవి కొణొ దక.

మెన కేకుల్ గల్తై తిల. 13 పడ్డొ పరలోకుమ్తెచ, బూలోకుమ్తెచ, చి బూలోకుమ్క ఎట్టొ లోకుమ్తెచ, చి సముద్దుమ్తెచ, జేవ్ చెత్తర్తెచ ఎత్కి జీవు ఎత్కి వస్తువ కేక్ గలిసి కిచ్చొ మెన సూన్లయ్ మెలె,

“సింగాసనుమ్తె వెసిలోసాచి, చి మెండపిల్లచి గవురుమ్ ఎత్కి

కెయ్క తెయ్క గాయుతు!

మరియాద గవురుమ్, అదికారుమ్ ఎత్కి జోక కలుగు జవున్,

జోక కెయ్క తెయ్క తవున్!”

మెన కేక్ గల్తై తిలిసి సూన్లయ్. 14 తెదొడి, “శీఆమేన్!” మెన జేవ్ చెత్తర్ జీవుల్ సంగిల, చి వెల్లెల మాన్సుల్ సెర్ను సేడ సింగాసనుమ్తె వెసిలోసాక చి మెండపిల్లక జోకర్ల.

6

సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్చ సత్తు ముద్దల్

1 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, మెండపిల్ల జేవ్ సత్తు ముద్దల్తె తొలితొ చి కడ్లన్, చి జేవ్ *చెత్తర్ జీవుల్తె ఎక్కిలో, ఉర్ములచి రితి అవాడ్ కెరన “ఇన్నె జే!” మెలన్.

2 ఆవ్ దెకిలె, ఆదె! చొక్కిలో గోడొ డిసిలి, చి జా గోడొతె వెగిలోసాక ధూన్ తిలి, చి జోక ఏక్ కిరీటుమ్ †దిల, చి బార్ జా, యుద్దుమ్ కెర జిన, ఒండి జీనుక మెన గెలో.

3 జలె, మెండపిల్ల దొన్నిచి ముద్ద కడ్డికయ్, కిచ్చొ సూన్లయ్ మెలె, జేవ్ చెత్తర్ జీవుల్తె అన్నెక్ జీవు “ఇన్నె జే!” మెన కేక్ గలన్, చి 4 అన్నెక్ గోడొ; ఒగ్గర్ ఎరనచొ; బార్ జలన్. జా గోడొతె వెగిలోసాక కిచ్చొ సెలవ్ తిలి మెలె, ఒండి బూలోకుమ్తెచి సేంతుమ్ పిట్టవుక; మాన్సుల్ ఎక్కిలోక ఎక్కిలో మార్తి రితి; చి వెల్లి కండా జోక ‡దిల.

5 జలె మెండపిల్ల తిన్నిచి ముద్ద కడ్డికయ్, తిన్నిచొ జీవు “ఇన్నె జే!” మెన కేక్ గలిసి సూన్లయ్. ఆవ్ దెకిలె, ఆదె! నీడొ గోడొ, చి జాతె వెగిలోసాచి అత్తి తక్కిడి అన్నె.

6 అన్నె, జేవ్ చెత్తర్ జీవుల్చి నెడ్మె తెంతొ ఏక్ అవాడ్ కిచ్చొ సంగిలిసి సూన్లయ్ మెలె, “ఏక్ దీసిచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్క ఎక్కి పాత్తెక్ గోదుమ్, చి ఏక్ దీసిచి కూలిచి ఎదిలి డబ్బుల్క తిని పొర్ని శీబార్లి దాన్ దొర్కు జయెదె. గని తేలుక చి ద్రాచ రస్సుమ్క గార్ కెరుక నాయ్!” మెన జా అవాడ్ కేక్ గలన్.

7 మెండపిల్ల చెత్తర్చి ముద్ద కడ్డికయ్, “ఇన్నె జే!” మెన చెత్తర్చొ జీవు కేక్ గలిలిసి సూన్లయ్. 8 అన్నె దెకిలయ్, చి ఆదె! కిచ్చొ రంగుగె నంగుక నే బెదిలిసి రితి ఏక్ గోడొ. జాతె వెసిలోసాచి నావ్, ‘మొర్ను’, చి మొర్లన్క రకితి లోకుమ్ జోచి పట్టి గెతయ్. అన్నె, ‘మొర్ను’ మెలోసాక చి మొర్లన్ రకితి లోకుమ్క కిచ్చొ సెలవ్ తిలి మెలె, యుద్దుమ్ వాట్, కకుర్తి వాట్, జబ్బుల్ వాట్ చి డొంగైచ జంతువుల్ గెతి వాట్ మాన్సుల్క మార్తి సెలవ్ తిలి. ఒండి లోకుమ్క చెత్తర్ వాటల్ తిలె, జేవ్ చెత్తర్ వాటల్తె ఏక్ వాటతె మాన్సుల్క దస్సి మారుక సెలవ్ జా తిలి.

9 మెండపిల్ల పాచ్చి ముద్ద కడ్డికయ్, పరలోకుమ్తెచి బలి దెతి టాన్చి తెడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, విరోదుమ్ మాన్సుల్ మార్లనచ జీవుల్క దెకిలయ్. దేముడుచి సుబుమ్ కబుర్ జేవ్ సూనయ్లి రిసా, చి యేసుచి రిసా జేవ్ సాచి సంగిలి రిసా, జేవ్ విరోదుమ్ మాన్సుల్ జోవయింక మార తిల. 10 జేవ్ దస్సి మొర్లనచ జీవుల్ గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన కేక్ గల మెలె, “ఎత్కిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలో ప్రబువ, తుయి ఎత్కి సుద్ది తిలోసా, నిజుమ్ తిలోసా, బూలోకుమ్తె జితన అమ్క మార అమ్చి లోయి స్సుచిలి రిసా కెయ్క జోవయింక సిచ్చ కెర్లె గే?” మెన కేక్ గలిల. 11 తెదొడి జోవయింతె ఎత్కి మాన్సుల్క చొక్కిలో పాలల్ *దా, కిచ్చొ మెల మెలె, “అన్నె ఇదిల్ రక. మాన్సుల్ తుమ్కయ్ కిసి మార్ల గే, దస్సి, తుమ్చ బావుడ్లు జత ప్రబుచ అన్నె సేవ కెర్లనక మారుల. జేవ్ దస్సి మొర్లన ఎత్కిజిన్చి లెక్క బెర్లె ఎదక రక, చి తుమ్క, జోవయింక మార్లనక సిచ్చ దెయెదె” మెన జబాబ్ దిలన్.

12 మెండపిల్ల సొవ్వుచి ముద్ద కడ్డికయ్, ఆదె! వెల్లి బూకంపుమ్ జలి. పడ్డొ పొద్దు నీడిచి కంట నీడి జా గెలి, చి ఒండి జోసు లోయి రంగు జా గెలి. 13 ఆగాసుమ్చ సుక్కులు బూలోకుమ్తె నేడ్ల. వెల్లి వాదు కెర్లె †అంజూరుమ్ రూక్చ చల్లి పొదిచ కాయల్ కిసి జేడ గెచ్చుల గే, దస్సి జేవ్ సుక్కుల్ జేడ గెల. 14 పడ్డొ, కేన్ జవున్ పుస్తకుమ్ ముద్దొ కెర్లె కిసి జయెదె గే, దస్సి, ఆగాసుమ్ ముద్దొ జా డిసె నాయ్, చి జోవయించ జోవయించ టాన్లు తెంతొ ఎత్కి డొంగ్రల్, ఎత్కి డిబ్బు ఒత్త తెంతొ గెలి.

15 తెదొడి బూలోకుమ్చ రానలు, ముక్కిమ్చ వెల్లెల మాన్సుల్, జమాన్లుచ అదికారుల్, సొమ్నార్లు, బలుమ్ సెక్తిచ మాన్సుల్, ఎత్కి మాన్సు, గొతిమాన్సు జలెకి, గొతి

§ 5:14 5:14 ఎబ్రి బాస తెన్ ‘ఆమేన్’ మెనుల. * 6:1 6:1 4:6-8 దెక. † 6:2 6:2 జా కిరీటుమ్ ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు సొంత జో గోడొతె వెగిలోసాక దిలన్ గే మెండపిల్ల జాలో యేసు దిలన్ గే, కచిగె అత్తి జోవయింక దావడ్ల గే, గని జా జర్లు జంక ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు కచితుమ్ సెలవ్ దా తిలన్, నెంజలి జర్లు జతి నాయ్. ఈంజేవ్ కమె ఎత్కి జొయ్యి జర్లు కెర్లయ్, గెద. ‡ 6:4 6:4 కో దిల గే నేనుమ్. § 6:6 6:6 ఈంజ దేసిమి కిసి ముక్కిమ్క చింబొ కవుల గే, జా దేసిమ్చ ముక్కిమ్క గోదుమ్క కెర్లి పొడియె గే పొడియె గే రంద దసచక అన్నిమ్ కెరుల. గని కారు తిలె, ఎత్కి కరీది జా గెలె, ఈంజ దేసిమి కిసి తండుడిచి కంట డేరో తొక్కి కరీద్ జయెదె, చి చింబొ నెంజలి కులర్ కవుల గే, దస్సి జా దేసిమి గారు తిలె, బార్లి దాన్క అన్నిమ్ రందుల; గెనుక సవుక ఒత్తచి రిసా. * 6:11 6:11 పాలల్ కో దిల గే, కో ‘రక’ మెల గే నేనుమ్, గని ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జర్లు కెరన తయెదె మెన జానుమ్. † 6:13 6:13 అంజూరుమ్ వండ్లు బొడ్ల వండ్లుచ రిత కాయల్ జవుల.

నెంజిలస జలెకి, డొగ్రెచ పరోతె, రంగ్ని బొరల్తె లుంక తవుల. 16 జేవ్ డొగ్రల్, జేవ్ రంగ్ని పత్తల్ కిచ్చొ మెన కేకుల్ గలిల మెలె, “సింగాసనుమ్తె వెసిలోసా అమ్క నే దెకిత్ రితి, అమ్చి ఉప్పిరి సేడ. మెండపిల్లచి కోపుమ్చి సిచ్చ అమ్క నే లయితి రితి అమ్క లుంకడ. 17 జోచి కోపుమ్చి సిచ్చచి వెల్లి దీసి జా అస్సె, చి జా సిచ్చచి సెక్కిక అమ్ టీవ్క నెత్తుమ్” మెన కేక్ గల సంగిల.

7

దేముడుచ సేవ కెర్తనక తోడు తతి ముద్ద

1 ఇన్నెచి పడ్డొ కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, బూలోకుమ్చ చెత్తర్ పక్కలె చెత్తర్ దూతల్ టీవోజ తా, చెత్తర్ దిక్కుల్చి వాదు దెర, కేన్ వాదు బుయ్యొకి నముద్దుమ్తెకి, కేన్ రూక్తెకి నే వీర్తి రితి అడ్డు కెర్తతి. 2 తెదొడి, పొద్దు బార్ జతి పక్క తెంతో అన్నెక్ దూత, ఉప్పిర్ జెంక, జివ్ తతో జివ్ దెతో దేముడుచి ముద్ద గల్లి బిల దెర తా వెగ గెతిసి దెకిలయ్. గట్టిజ అవాడ్ కెరన, బూలోకుమ్క నముద్దుమ్క అల్లర్ కెరుక మెన సెలవ్ తిల జేవ్ చెత్తర్ దిక్కుల్చి వాదు దెర్త చెత్తర్ దూతల్క, 3 “అమ్చొ దేముడుచ సేవ కెర్తన ఎత్తిజిన్చ నిర్దెలె జోచి ముద్ద గల్తె ఎదక, బుయ్యిక, నముద్దుమ్క, రుకాలె కిచ్చొ అల్లర్ కెర నాయ్!” మెన కేక్ గల్తో.

4 పడ్డొ, జివ్ తిలో జివ్ దెతో దేముడుచి ముద్ద జోవయించ నిర్దెలె గలంతన కెత్తిజిన్ జవుల గే, సూన్లయ్. కెత్తిజిన్ మెలె, పుంజెక్ దొన్ని విసా చెత్తర్ వెయిల్జిన్ జోచి ముద్ద గలంతన జవుల. కేనె కేనెచ మెలె, అమ్చ *ఇస్రాయేలులుచ ఎత్తి సెకుమ్లతె బెదిలస. 5 యూదాచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, రూబేనుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, గాదుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, 6 ఆసిరు సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, నస్థాలిచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, మనస్సేచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, 7 సిమోనుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, లేవీచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, ఇస్సాకారు సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, 8 జెబులూనుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, యోసేపుచి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క, చి బెన్యామీను చి సెకుమ్తె బార వెయిల్ జిన్క జోజోచి ముద్ద గల తయెదె.

ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ జోచి గవురుమ్ సంగిలిసి

9 ఇన్నెచి పడ్డొ అన్నె దెకితె తిలె, ఆదె! కేన్ మాన్సు లెక్క కెరుక నెతిరి జనాబ్ ఒత్త తిల. ఎత్తి రాజిమ్ తెంతో, ఎత్తి సెకుమ్ తెంతో, ఎత్తి ప్రెజల్ తెంతో, ఎత్తి బాసల్ తెంతోచ జా తా, సింగాసనుమ్చి పురెతో, చి మెండపిల్లచి పురెతో

* 7:4 7:4 బయ్బిల్తె ‘ఇస్రాయేలులు’ మెలె, మాములుమ్ యూదుల్చి రిసా ‘ఇస్రాయేలులు’ మెనుల, పడ్డొ యూదుల్ నెంజిలసతె కో యేసుక నంపజతతి గే, జోవయంక కి ‘అమ్చ ఇస్రాయేలులు’ మెన ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెకితయ్. జేక ఇన్నె ‘ఇస్రాయేలులు’ మెలె, ప్రబుక నంపజలస మొత్తుమ్క టాలి జతయ్. ‘పుంజెక్ దొన్ని విసా చెత్తర్ వెయిల్జిన్’ మెలి నంబర్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, ‘పూర్తి జలిసి’, ‘మొత్తుమ్ నంపజలసచి లెక్క పూర్తి జలిసి’; టాలి జతయ్. † 7:11 7:11 4:6-8. ‡ 7:12 7:12 ఎత్తి బాస తెన్ ‘అమ్చే’ మెనుల.

టీవోజ తా, చొక్కిల పాలల్ గలన అస్తి, చి జోవయించ అత్తిలె కజారుమ్ రూక్చ మట్టల్ దెరన తా, 10 గట్టిజ అవాడ్ కెరన, “మాన్సుచి రచ్చన దేముడుతెయి చి మెండ పిల్లతెయి అస్సె!” మెన కేక్ గల్ల.

11 అన్నె, సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత, విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్చి సుట్టునంత, †చెత్తర్ జివుల్చి సుట్టునంత దూతల్ ఎత్తి టీవోజ తా, జోచి మొక్కె సెర్ను సేడ కిచ్చొ మెన సంగ దేముడుక జొకర్ల మెలె,

12 “అమ్చే!‡ మాన్సుల్ జోచి గవురుమ్ గాయితిసి, గవురుమ్, గ్యానుమ్, జోచి దయచి రిసా, మాన్సుల్ జోచి సర్ద సంగితిసి, మరియాద దెకితిసి, సెక్కి అన్నె అదికారుమ్ ఎత్తి అమ్చొ దేముడుక కలుగు జవున్ కెయచ తెయచ నే పిట్టె జోక తవున్! అమ్చే!” మెన కేక్ గల్ల.

ఒగ్గర్ బాదల్తె ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ జిన్లిసి

13 తెదొడి వెల్లెల మాన్సుల్తె ఎక్కిలో అంక పునీలన్. “ఈంజేవ్ చొక్కిల పాలల్ గలన తిలస కొన్న? కేనె తెంతో జా అస్తి?” 14 జాకయ్ కిచ్చొ మెలయ్ మెలె, “బాబు, తుయి జాన్సి” మెలయ్, చి జేవ్, “ఒగ్గర్ అల్లర్ జంక తిలి జా వెల్లి బాదతె తెంతో జిన అయ్లన. ఈంజేవ్, మెండపిల్లచి లోయితె జోవయించ పాలల్ కేడన చొకు కెరన అస్తి. 15 జాకయ్, జేవ్ దేముడుచి సింగాసనుమ్చి మొక్కె అస్తి, చి రాతి మెద్దెనె జోచి దేవులుమ్తె జోచి సేవ కెర్తె తత్తతి. అన్నె, సింగాసనుమ్తె వెసిలోసా జోవయంక జోతె రక రక, జేవ్ కిచ్చొ అల్లర్ నే జతి రితి జోచి నీడతె డంకెదె, 16 జోవయంక అప్పె తెంతో కెయచ కి చూ కెరె నాయ్. తాన్ కెరె నాయ్.

ఒప్పడక నుకా గెతి నాయ్, కేనెచి ఒగ్గర్ తాత్ లయె నాయ్. 17 కిచ్చొక మెలె, సింగాసనుమ్చి నెడిమి తెంతో మెండపిల్ల జోవయంక గొవుడు జా రకెదె, చి జివ్ దెత్త పానివొ దెకవ పియడెదె. అన్నె, జోవయంక అంకివొతె ఆసునొ పూర్తి పుంచ గెలెదె.” మెన జో వెల్తో మాన్సు సంగిలన్.

8

సుట్టుప కెర్లి పుస్తకుమ్చి ఆకర్చి ముద్ద మెండపిల్ల కడ్డిసి

1 మెండపిల్ల సత్తుచి ముద్ర కడ్డికయ్, రమారమి అర గంట ఎద పరలోకుమతె కిచ్చొ అవాడ్ నాయ్. 2 పడ్డొ, దేముడుచి మొక్కె టీవోజ తిల సత్తు దూతల్క దెకిలయ్. జోవయింక ఎక్కెక్ నప్పిరమూరివో *దిల.

3 తెదొడి అన్నెక్లొ దూత జా కెర, బజర్చి గిన్న దెరన బలి దెతి టాన్చి పురె టీవో జలన్. చి 'ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్చ ప్రార్దనల్ తెన్ బెదున్' మెన, సింగాసనుమ్చి పురెతోచి బలి దెతి టాన్చి జేవ్చి దుమ్మొ ఉడ్డితి రిసా జో దూత డయిక మెన, జోక ఒగ్గర్ దూపుమ్ †దిల.

4 చి దేముడుచి మొక్కె పాచితి రితి, జోవయించయ్ జల మాన్సుల్చ ప్రార్దనల్ తెన్ జా దూపుమ్చి దుమ్మొ బెద, జో దూతచి అత్తి తెంతో ఉడ్డ దేముడుచి మొక్కె గెలి.

5 తెదొడి జో దూత జా దూపుమ్ డయితి గిన్న దెరన, బలి దెతి టాన్చి ఉప్పిరిచి ఆగి ఇంగుడ్డు సగుమ్ ఒత్త బెరవ కెర, బూలోకుమ్చి ఉప్పిరి గల దిలన్, చి ఉర్మూల్ కెర్లి, అవాడ్లుచి అవాడ్ అయ్లి, బిజిలి మొల్పిలి, చి బూకంపుమ్ జలి.

సత్తు నప్పిరమూరివొతె ఏక్ చెత్తర్ వర్చ తెన్ పుజిలిసి

6 తెదొడి సత్తు నప్పిరమూరివొ దెర్ల సత్తుజిన్ దూతల్ జేవ్ నప్పిరమూరివొ పుజుక తెయార్ జల. 7 తొలితొచొ దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజిలన్, చి కిచ్చొ తెదొడి బార్ జలి మెలె, లోయి తెన్ కలోయ్ జలి కరపత్తర్ చి ఆగి సేడ, బుయ్యె సూయి జలి, చి ఒండి బూలోకుమ్తెచి తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాట పూర్తి డడ్డ గెలి, చి రూక్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాట పూర్తి డడ్డ గెల, చి చివ్వర్ ఎత్తి డడ్డ గెలి.

8 తెదొడి దొన్నిచొ దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజిలన్, చి వెల్లి డొంగ్రు జతి రితిసి, ఆగిక డడ్డ కెర, సముద్రుమ్తె గలి జలి. 9 అన్నె, ఒండి సముద్రుమ్చి తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాట లోయి జాఁ గెలి. సముద్రుమ్తెచి జివుల్చ తిన్ని వాటల్క ఏక్ వాట మొర గెల, చి ఒడల్ మొత్తుమ్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాట నాసెనుమ్ జాఁ గెల.

10 తెదొడి తిన్నిచొ దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజిలన్, చి పరలోకుమ్ తెంతో వెల్లొ సుక్కొ సేడ, వత్తిచి దీవు లగిలి రితి జా, ఒండి బూలోకుమ్చ గడ్డెచ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాట గడ్డెతె చి ఊటల్తె సేడ్లన్. 11 జో సుక్కొచి నావ్ 'ఃకోడు వాసెన', చి ఒండి బూలోకుమ్చ పానివొక తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాట కోడ్ జా గెల. జా కోడు తిలొ పాని పిలి రిసా, ఒగ్గర్జిన్ మాన్సుల్ మొర గెల.

* **8:2** 8:2 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు దిలన్ గే, మెండపిల్ల జలొ యేసు దిలన్ గే, కచిగె అత్తి జోవయింక దొవడ్ల గే, గని జేవ్ నప్పిర్లు జోవయింక తంక కచితుమ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి సెలవ్ జా తయెదె. † **8:3** 8:3 కో దిల గే నేనుమ్. ‡ **8:11** 8:11 జా సుక్కొక మాచిపత్తి మెన నావ్. జాచి

అర్దుమ్ విస్సుమ్ అన్నె కోడు కి అన్నె. మాన్సుల్ కో కయ్లె మొర గెచ్చుల. *

9:1 9:1 జా తాలల్ దేముడు సొంత జో సుక్కొ జతొసాక దిలన్ గే మెండపిల్ల

జలొ యేసు దిలన్ గే కచిగె అత్తి జోవయింక దావడ్ల గే, గని జా జర్గు జంక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు కచితుమ్ సెలవ్ దా తిలన్, నెంజిలె జర్గు జతి నాయ్. † **9:3** 9:3 జా తాలల్ దేముడు సొంత జో సుక్కొ జతొసాక దిలన్ గే మెండపిల్ల జలొ యేసు దిలన్ గే కచిగె అత్తి జోవయింక దావడ్ల గే, గని జా జర్గు జంక ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు కచితుమ్ సెలవ్ దా తిలన్, నెంజిలె జర్గు జతి నాయ్.

12 తెదొడి చెత్తర్చొ దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజిలన్, చి పొద్దుక తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాటక, జోనుచ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాటక, చి సుక్కల్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాటక దెబ్బ లయిలి. జోవయించి ఉజిడి అందర్ జా గెలి. ఒండి మెద్దెన్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాటక పొద్దుచి ఉజిడి లగె నాయ్, చి ఒండి రాతిచ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాటక జోనుచి సుక్కల్చి ఉజిడి లగె నాయ్.

13 తెదొడి ఆవ్ అన్నె దెకిలయ్, చి కిచ్చొ సూన్లయ్ మెలె, పొద్దు ఆగాసుమ్చి మదెనె ఏక్ ఏక్ గిడ్డు ఉడ్డితె తా గట్టిజ ఒర్చ దా కిచ్చొ మెన ఒర్చితె తిలి మెలె, "అయ్యొ! అయ్యొ! అయ్యొ! అన్నెక్ తిన్ని దూతల్ వర్చ తెన్ జోవయించ నప్పిరమూరివొ అప్పె పుజుక తిలిన్క బూలోకుమ్తె జితన ఎత్తిజిన్క కెర్లి కన్టుమ్ కెర్లి నన్టుమ్!" మెన సంగ గిడ్డు ఉడ్డితె తిలన్.

9

పాచ్చొ దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజిలిసి

1 తెదొడి పాచ్చొ దూత జోచి నప్పిరమూరి పుజిలన్, చి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో బూలోకుమ్ ఎద ఏక్ సుక్కొ సేడ్లన్, చి జో సుక్కొ జతొసాక ఏక్ తాలుమ్ *దిల. మట్టు నెంజిలి దిగిలి గొయితె సేడ్డి వాట్ ఉగిడ్డి తాలుమ్. 2 మట్టు నెంజిలి జా గొయితె సేడ్డి వాట్ ఉగిడ్లన్, తెదొడి వెల్లి జా గొయి తెంతో వెల్లొ ఆగి గొయ్చి రితిచి ఆగిచి దుమ్మొ బార్ జలన్, చి జా గొయి తెంతో బార్ జతి దుమ్మొక పొద్దు కి ఆగాసుమ్ కి గాండు డంకిలి రితి జా అందర్ జల. 3 పడ్డొ, జా దుమ్మొ తెంతో చిట్కల్ బూలోకుమ్తె బార్ జా బెర్ల, చి విస్సుమ్ కుర్చుచి ఎదిలి సెక్తి జోవయింక †దిల. 4 జోవయింక కిచ్చొ ఆత్త దిలి మెలె, బుయ్యెచి చివ్వర్ గే కిచ్చొ మొక్కల్ గే, కేన్ రూకుక గే పాడ్ కెరుక జయె నాయ్. గని, కేన్ మాన్సుల్క దేముడుచి ముద్ర జోచి నిర్ధె తయె నాయ్ గే, జోకయ్ సిచ్చ కెరుక. 5 పాచ్ జొన్నె ఎద జోవయింక సిచ్చచ నొప్పుల్ కెరుక మెన జేవ్ చిట్కల్క సెలవ్ తిలి. గని కక్క మారుక సెలవ్ నాయ్. జేవ్ నొప్పి దెతిసి కీసిచి మెలె, మాన్సుక విస్సుమ్ కుర్చు చప్పిల్తె కీసి నొప్పి కెరెదె గే, తెద్ది నొప్పి జల. 6 జా పొదులె కీసి తయెదె మెలె, 'మొర్చు జెవున్' మెన మాన్సుల్ కోర్ప జవుల, గని మొరుక నెతిరి. మొరుక ఆనయి జవుల, గని మొర్చు జోవయింక కొంకడ ఉట్ట నిగెదె.

7 డీనుక జలె, జేవ్ చిట్టల్ కీస తిల మెలె, యుద్దుమ్క తెయార్ జల గోడల్చ రిత తిల. జోవయించ బోడిలె బజర్చ కిరిటల్ రిత తిల. జోవయించ మొకొమ్లు మాన్సుల్చ మొకొమ్లు రిత తిల. 8 జోవయించ రోమల్ తెర్బోదల్చి సెండిచి రితి, జోవయించ దంతో సింవుమ్లుచి దంతో రిత తిల. 9 ఇనుము డొల్లు రిత డీస్త పొరల్ జోవయించి చామ్తె తవుల, చి ఉడ్డిలె జోవయించ రెప్పల్ కదుల్ జతి అవాడ్ కీసి మెలె, గోడలు జమాన్లుచి రదుమ్ కడన యుద్దుమ్తె నిగ గెతి రితి అవాడ్ జతె తవుల. 10 జోవయించ తోకల్ కీస మెలె, విస్సుమ్ కుర్దుచి తోకల్చి రితి బూసుల. జోవయించ తోకల్తె పాచ్ జొన్నొ ఎద మాన్సుల్క నొప్పి దెతి సెక్తి తయెదె. 11 జోవయించి ఉప్పిర్చొ రానొ కొన్నొ జయెదె మెలె, మట్టు నెంజిలి గొయి రకితో దూత. ఎబ్బీ బాస తెన్ జో దూతచి నావ్ 'అబద్దొను', చి జా నావ్క అర్దుమ్ 'నానెనుమ్ కెర్తొసా'. గ్రీకు బాస తెన్ జా నావ్ 'అపొల్లయొను' మెనుల. 12 జా సిచ్చుచి గండిమ్ తొలితో చి. ఒత్త తెంతో దస సిచ్చల్ అన్నె దొన్ని జర్గు జంక జయెదె.

సొవ్వుచొ దూత జోవయించి నప్పిర్మూరి పుజిలిసి

13 తెదొడి సొవ్వుచొ దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలన్, చి దేముడుచి మొక్కెచి బలి దెతి బజార్ టాన్చ చెత్తర్ కొమ్ముల్ తెంతో ఏక్ అవాడ్ అయ్లిసి సూన్లయ్. 14 జా అవాడ్ సొవ్వుచి నప్పిర్మూరి దెరితో ఈంజొ దూతక, "యాప్టేసు మెలి వెల్లి గడ్డె బంద తిల చెత్తర్ దూతల్క విడ్డల్ కెరు" మెన జా అవాడ్ సంగిలన్. 15 జాకయ్ జేవ్ చెత్తర్ దూతల్క బందిలిసి ఈంజొ దూత డీసిలన్. జేవ్ జయ్యి గడియ, జయ్యి దీసి, జయ్యి జొన్ని, జయ్యి వెర్ని విడ్డల్ జా ఒండి లోకుమ్చ పైజల్క తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాట జినక మార్తి రిసా రకితి రితి తెయార్ జా తిల. 16 జేవ్ దూతల్చి తెడి జా సిచ్చ జర్గు కెర్ గోడల్తె వెగిల సయ్న్యుములు కెత్తిజన్ జవుల మెలె, విస్సెక్ కోట్టు జీన, జా లెక్క ఆవ్ సూన్లయ్.

17 జలె, జా డీసిల్ సివుతె జేవ్ సయ్న్యుమ్ వెగిల గోడలు అంక కీస డీసిల మెలె, జోవయింతె వెగిలసక గుండె ఆగి రంగు, నీలిమ్ రంగు చి ఎడ్డి రంగు బెదిల. ఎక్కెక్ డాలు జత రిత ఇనుము సొక్కల్ గలన తిల, చి జేవ్ గోడల్చ బోడివొ కీస తిల మెలె, సింవుమ్లుచ బోడివొ రిత డీసిల, చి జోవయించి చొండి తెంతో ఆగి, దుమ్మొ, చి ఎడ్డి రితి దుమ్మొ బార్ జతె తిల. 18 జోవయించి చొండి తెంతో బార్ జతి ఆగి, దుమ్మొ, ఎడ్డి దుమ్మొ బార్ జతె తిలిన్క ఒండి బూలోకుమ్చ మాన్సుల్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాటజన్ మొర్ల. 19 కిచ్చొక మెలె, జేవ్ గోడలు అల్లర్ కెర్తి సెక్తి కిచ్చొతె మెలె, జోవయించి చొండితె చి జోవయించ తోకల్తె తిల. జోవయించ తోకల్ కీస మెలె, అయివొచ రిత జా బోడివొ తెన్

తవుల, చి జోవయించ తోకల్కయ్ మాన్సుల్క గాయిమ్ కెరుల.

20 జలె, జా డీసిలిన్తె అన్నె కిచ్చొ జలి మెలె, ఈంజేవ్ సిచ్చల్ నే మార్ల సెంసిల మాన్సుల్ కీసి జల మెలె, జేవ్ కెర్త కమొక విసారుమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్, చి బూతల్క, చి బజర్క, వెండిక, కంచుక, పత్తుర్క, దారుక తెయార్ కెర్ల బొమ్మల్క జొకరుక ములితి నాయ్. దస్స బొమ్మల్ దెకుక గే సూనుక గే ఇండుక గే నెతిరె కి. 21 అన్నె, జేవ్ మాన్సుల్ కెర్ల హత్యలు, మెంగుర్ కమొ, లంజెకమొ, చోర్ కమొక, విసారుమ్ జతి నాయ్, ములితి నాయ్.

10

ఒగ్గర్ సత్తుచొ అన్నెక్ దూత

1 పడ్డొ, ఒగ్గర్ సత్తుచొ అన్నెక్ దూత పరలోకుమ్ తెంతో ఉత్త జెంక దెకిలయ్. జో మబ్బు గలన్లి రితి జా, మబ్బుచి తెడి తా, జోచి బోడిచి ఉప్పిరి పచ్చన వయ్డూరుమ్ రంగుచి దూని లగిల్ రితి జా, జోచి మొకొమ్ పొద్దుచి రితి ఉజిడి తా, జోచ చట్టొ ఆగి రిత తంబల్ రిత తా. 2 ఏక్ ఇదిలిన్ పుస్తకుమ్ జోచి అత్తి తిలి. అగ్గె సుట్టుప జా తిలి, గని అప్పె ఉగ్గి జా అస్సె. జలె, జోచొ ఉజిల్ చాటు సముద్దుమ్తె తియ, డెబ్బి చాటు బుయ్యె తియ నుద, 3 సింవుమ్చి అవాడ్ రితి గట్టిజ అవాడ్ కెరన, ఒర్నిలన్. ఒర్నితికయ్, సత్తు ఉర్ముల్ కెర జబాబ్ దిల. 4 సత్తు ఉర్ముల్ కెర్తికయ్, ఆవ్ జేవ్ సంగిలిసి రెగిడ్డయ్, గని పరలోకుమ్ తెంతో అయ్లి ఏక్ అవాడ్ సూన్లయ్. అంక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, "జేవ్ సత్తు ఉర్ముల్ సంగితిసి గుట్టు తతి రితి కెరు, రెగుడ్ నాయ్" మెన ఆడ్ర దిలన్.

5 తెదొడి సముద్దుమ్తె బుయ్యె టీవొజ, ఆవ్ దెకిలొ దూత జోచొ ఉజిల్ ఆతు పరలోకుమ్ పక్క ఉక్కుల. 6 "కెయ్క తెయ్క నే పిట్టె జితొ, పరలోకుమ్ చి ఒత్త తిలిసి ఎత్కి, బూలోకుమ్చి ఒత్త తిలిసి ఎత్కి, అన్నె సముద్దుమ్చి ఒత్త తిలిసి ఎత్కి జెర్మున్ కెర్తొసా సాచి" మెన ఒట్టు గలన, కిచ్చొ సాడుప కెర్లన్ మెలె, "సమయమ్ జా అయ్లి. అన్నె వాయిద కెరుక నెంజె. 7 గని, సత్తు దూతల్తె ఆకర్చొ దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజుక తిల దినాల్క, దేముడు జోచ సేవ కెర్తన జల, జోచ కబుర్లు సంగిల పూర్లుల్క సంగిలి రితి, జోచి గుట్టు తిలిసి నెరవెర్పువ జంక అస్సె" మెన జో దూత ఒట్టు గలన సాడుప కెర్లన్.

8 ఆవ్ అగ్గె సూన్లి పరలోకుమ్ తెంతో చి అవాడ్ అంక అన్నె సంగిలిసి కిచ్చొ సూన్లయ్ మెలె, "అల్లె, తుయి గో! చి సముద్దుమ్తె బుయ్యె టీవొజ దూతచి అత్తి తిలి పుస్తకుమ్ నజు" మెలన్. 9 జో దూతతె ఆవ్ గెచ్చ, "అంక జా ఇదిలిన్ పుస్తకుమ్ దె" మెన సంగిలయ్, చి జో అంక,

* 10:9 10:9 యెహెజ్కేలు 3:1-3.

“నజన *కా, ఈంజ తుచి పెట్టి తుక కోడు జయెదె, గని తుచి చోడితె ఒండల్ తేల్చి రితి తియనయ్ తయెదె.” మెలన్. 10 జాకయ్ జా ఇదిలిన్ పుస్తకుమ్ జో దూతచి అత్తి తెంతో నజన కయ్లయ్. అంచి చోడితె ఒండల్ తేల్చి రితి తియన తిలి, గని, జా కతికయ్, అంచి పెట్టి కోడు జలి. 11 తెదొడి అంక ఆడ్ర దిలిసి కిచ్చొ మెలె, “ఒగ్గర్ ప్రజల్చి రిసా, ఒగ్గర్ రాజిమ్లుచి రిసా, ఒగ్గర్ బాసల్చి రిసా, ఒగ్గర్ రాసల్చి రిసా ఆవ్ తుక అన్నె దెకయ్తిసి రెగ్ల మాన్సుల్క జానవుక” మెన అంక ఆడ్ర అయ్లి.

11

దొగుల సాచుల్

1 తెదొడి కట్టడి ఏక్ డండో అంక *దిల, చి అంక కిచ్చొ ఆడ్ర అయ్లి మెలె, “ఉట్ట, దేముడుచి గుడిచి బలి దెతి టాన్చి ఒత్త బక్తి కెర్తనక కట్టడ దెకు. 2 గని దేముడుచి గుడి ఒత్తల్తొచి బయ్లెచి డర్తుక నే కట్టడతె ములు. కిచ్చొక మెలె, దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్చి అత్తి జా టాన్ అప్పెచి మట్టుక తంక సెలవ్ అస్సె. † దొన్ని విసా దొన్ని జొన్నొ పూర్తి ఈంజ నుద్ది జలి పట్టుమ్ జేవ్ నుడ గెల అల్లర్ కెరుల. 3 అన్నె, ‡ బార పుంజో తిన్ని విసా పొదులు అంచ దొగుల సాచులు కీబనబట్టల్ గలన అంచ కబుర్లు సాడుప కెరుక మెన సెక్తి దెయిందె” మెన అంక ఆడ్ర అయ్లి.

4 ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్ కొన్న జవుల మెలె, బూలోకుమ్ ఏలుప కెర్తొ ప్రబుచి మొక్కె టీవోజ తిల, దొన్ని ఒలీవ రూక్కు చి దొన్ని దీవుకంబల్, మెన *టాలి జయెదె. 5 అన్నె, కో ఇన్నెయింక కిచ్చొ అల్లర్ కెరుల గే, ఇన్నెయింక చోడి తెంతో ఆగి బార్ జా, ఇన్నెయింక విరోదుమ్ జలనక లయ గెలెదె. కో ఈంజేవ్ దొగులక అల్లర్ కెరుల గే, జేవ్ ఇసి మొరుకయ్. 6 ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్క అన్నె కిచ్చొ సెక్తి మెలె, దేముడుచ కబుర్లు ఈంజేవ్ సంగితె ఎద పాని †నే పెట్టె రితి అడ్డు కెరుక. పడ్డో అన్నె, ‡లోయి జతి రితి పానివొక మార్పుప కెరుక, చి కెత్తి సుట్లు ఇన్నెయింక ఇస్టుమ్ అయ్లె, ఎత్తి రగుమ్, అల్లర్క బూలోకుమ్చక సిచ్చల్ కెరుక సెక్తి అస్సె.

7 పడ్డో, ఇన్నెయింక సాచి సంగ కేడయ్లి పడ్డో, మట్టు నెంజిలి జా వెల్లి గొయి తెంతో వెగ జెతో జంతు ఇన్నెయింక ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జిన కెర, ఇన్నెయింక మారెదె.

* 11:1 11:1 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దిలన్ గే మెండపిల్ల జలో యేసు దిలన్ గే అన్నె కచిగి అత్తి జోవయింక దావడ్ల గే, గని ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి సెలవ్ నెంజిలె, జోవయింక దొర్కు జతి నాయ్. 3 నంబర్ కోడుక దెకిలె, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు, నెంజిలె మెండపిల్ల జలో యేసు లట్టబితయ్ మెన ఉచరుక జయెదె. గని గ్రీకు బాస తెన్ ఈంజ ‘డినయ్లిసి’ తొలితొ రెగిడ్ల నగుమ్ పుస్తకల్తె ఆడ్ర దిలోసాక ‘దూత’ మెన. నంబర్ కోడుతె అస్సె. నగుమ్తె దస్సి సంగె నాయ్. † 11:2 11:2 దొన్ని కి రమారమి తిన్ని నర వెర్చల్ జయెదె. ‡ 11:3 11:3 దొన్ని కి రమారమి తిన్ని నర వెర్చల్ జయెదె. § 11:3 11:3 కిచ్చొ గుర్తు దెకవుక మెన యూదుల్ తెన్ బస్తబట్టల్ గలవ బులుల మెలె, జోవయింక పెట్టిచి దుకుమ్ దెకవుక. * 11:4 11:4 జెకర్యా 4 అద్యయమ్తె ఇసి టాలి అస్సె. † 11:6 11:6 ఏలీయా పూర్ణుమ్చో దస్సి కెర తిలన్. రాసల్ మొదొల్ పుస్తకుమ్ 17:1. ‡ 11:6 11:6 మోసే పూర్ణుమ్చో దస్సి కెర తిలన్. నిర్గమకాండుమ్ 7:14-18. § 11:8 11:8 సాదోమ పట్టుమ్చ మాన్సుల్చి ఐగుప్తు దేసిమ్చ మాన్సుల్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడుక చి జోవయింక మాన్సుల్క పూర్ణుమ్ విరోదుమ్ కెర తిల. దస్సి, యెరూసలేమ్ పట్టుమ్చ మాన్సుల్ యేసుక విరోదుమ్ కెర మార్ల, చి ఈంజేవ్ సాచుల్చ పీనుమ్లు ఒత్తయ్ సేడ్ల.

8 ప్రబుక సిలువతె టీవో కెర మార్లి వెల్లి పట్టుమ్తె ఇన్నెయింక పీనుమ్లు సేడ తవుల. జా పట్టుమ్క టాలిక కీ‘సాదోమ’ చి ‘ఐగుప్తు’ మెన సంగుక జయెదె. 9 తిన్ని నర పొదుల్ పూర్తి ఎత్తి ప్రజల్ తెంతో, ఎత్తి సెకుమ్ తెంతో, ఎత్తి బాస తెంతో, ఎత్తి రాజిమ్ తెంతొచ మాన్సుల్ ఇన్నెయింక పీనుమ్లుక దెక దెక, ఇన్నెయింక మెన్నె రోవుక సెలవ్ నే దెతి. 10 ఈంజేవ్ దొగుల సాచుల్ సంగ తిల కబుర్లు, ఈంజేవ్ కెర్ల కమొ బూలోకుమ్తె జేవ్ జితనక అల్లర్ కెర్లి రిసా; లాజ్ కెరయ్లి రిసా, బూలోకుమ్తె జితన ఈంజేవ్ మొర్లిన్చి రిసా వెర్లి నర్ల జా, నర్ల కెరన, జోవయింక వెర్లి నర్లచి గుర్తుక ఎక్కిలోక ఎక్కిలో బవుమాసల్ దెతె తవుల.

11 జలె, జేవ్ తిన్ని నర పొదుల్ గెలె, దేముడు పుజిలి ఆత్మ ఈంజేవ్ సాచుల్చి పెట్టి పెన జియడ్లన్, చి ఉట్ట సోగ టీవో జల, చి ఇన్నెయింక దెకిలన పూర్తి బియఁ గెల. 12 తెదొడి, ఈంజేవ్ జీవ్ జల సాచుల్ పరలోకుమ్ తెంతో చి ఏక్ అవాడ్ సూన్ల. కిచ్చొ మెన జా అవాడ్ సంగిలన్ మెలె, “ఇత్తల్ వెగ జా!” మెలన్, చి ఇన్నెయింక విరోదుమ్ జలసచి మొక్కె మబ్బు తెన్ పరలోకుమ్తె వెగ గెల. 13 జయ్యి గడియయ్ వెల్లి బూకంపుమ్ జలి. జా పట్టుమ్చ దెన్ను వాటల్తె ఏక్ వాట నాసెనుమ్ జా గెలి. జా బూకంపుమ్తె సత్తు వెయిల్జిన్ మాన్సుల్ మొర గెల. సేంసెల మాన్సుల్ బియఁ కెర, పరలోకుమ్తె తిలో దేముడుక గవురుమ్ దిల.

14 సిచ్చల్చ గండిమ్లు, కస్టుమ్లు ఇన్నెయింక దొన్ని జా గెలి. మొత్తుమ్ తిన్ని సిచ్చల్ జతి రితి అన్నెక్ దస్సి సిచ్చ కచితుమ్ జర్లు జంక అస్సె.

సత్తుజిన్ దూతల్తె ఆకర్చో జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలిసి

15 సత్తుచో దూత జోచి నప్పిర్మూరి పుజిలన్, చి కిచ్చొ జలి మెలె, పరలోకుమ్తె గట్టిజ అవాడ్చ అవాడ్లు కిచ్చొ మెల మెలె, “బూలోకుమ్చి రాజిమ్ అమ్చో ప్రబుచి చి జోచో క్రీస్తు పుత్తున్చి రాజిమ్ జా మార్పుప జా అస్సె. కెయఁక తెయఁక జో ఏలుప కెరెదె” మెన సంగిల. 16 తెదొడి దేముడుచి పుర్రెతో జోచ సజాసనల్తె వెసిత విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్ దేముడుచి మొక్కె సెర్ను సేడ, జోక కిచ్చొ మెన బక్తి కెర్ల మెలె,

17 “ఎత్కి సెక్తి అదికారుమ్ తిలో ఎత్కిక ఏలువ కెర్త దేముడు ప్రబువ, తుయి అప్పె తతోసా, అగ్గె తెంతో తిలోసా, తుయి తుచి సెక్తి అదికారుమ్ దెరన, ఏలువ కెరుక దెర అస్సిసి మెన, తుక అమ్చి సర్ల సంగితనుమ్.

18 తుక నేన్ల మాన్సుల్ మొత్తుమ్ తుచి ఉప్పిరి కోపుమ్ దెకయ్ల, గని తుచి కోపుమ్ తుయి దెకవ జోవయింక సిచ్చ కెర్లది. మొర్లనక పరిచ్చ కెర తుచ సేవ కెర్లన జల తుచ కబుర్లు సంగితనక చి తుచ సొంత జల అన్నె మాన్సుల్క, తుక బిత ఎత్కిజిన్క, జేవ్ బాల వెల్లో జలె కి, జోవయింక బవుమానుమ్ దెంక, పడ్డె బూలోకుమ్చక నాసెనుమ్ కెర్లనక నాసెనుమ్ కెరుక మెన, సమయుమ్ జా అయ్లి.” మెన జో దేముడుచి మొక్కె ఒప్పన్.

19 తెదొడి పరలోకుమ్చి దేముడుచి గుడిచి కెచ్చి ఉగ్గి జలి, చి జోచి జా దేముడుచి గుడిచి తెడిక తెడిచి గదితె జోచి నే పిట్టి ప్రమానుమ్చి గుర్తుచి *పెటె డిసిలి. అన్నె, బిజిలి మొల్కిలి, అవాడ్లు అయ్లి, ఉర్కుల్ కెర్లి, చి బూకంపుమ్ కెర్లి, చి వెల్లెల కరపత్రల్ పెట్ట.

12

తేరబోదచి వెల్లి అయిచి టాలి

1 తెదొడి ఆచారిమ్చి వెల్లి ఏక్ గుర్తు ఆగాసుమ్తె డిసిలన్. కిచ్చొ మెలె, పాలుమ్ మెలి రితి పొద్దు గలన్లి రితి జలి తేరబోద. జాచి చట్టె జోను, జాచి బోడి *బార సుక్కల్ తిలి కిరీటుమ్. 2 జా అంగి జా తిలి, చి జాచి కంట్టు పాచ అయ్లి నొప్పుల్క, లడెన్ జంక మెన, ఒర్పితె తిలి. 3 తెదొడి, ఆగాసుమ్తె అన్నెక్ వెల్లి గుర్తు డిసిలి. ఆదె! వెల్లో అయి రితో ఆగి రితో ఎరన జంతు. జోక సత్తు బోడియె చి దెన్ను కొమ్ముల్, చి జోచ సత్తు బోడివోత †సత్తు కిరీటల్ తిల. 4 జోచి తోక తెన్ ఆగాసుమ్చ సుక్కల్ మొత్తుమ్చ తిన్ని వాటల్తె ఏక్ వాటక కడ, బూలోకుమ్చి ఉప్పిరి సేడవ దిలన్. తెదొడి, జా తేరబోద లడెన్ జతికయ్,

* 11:19 11:19 తెదొడక ఎద, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గుడితె జా పెటె తిలి తెడిక తెడిచి గదితె ఎక్కి, ఎత్కిక వెల్లో పూజరి, గని అన్నె కోయ నాయ్ గెచ్చుక జయెదె, అన్నె వెర్కిక ఎక్కి, సుట్టు జో ఒత్త పెనుక జయెదె. ఇన్నె సంగిల్ రితి జా పెటె డిసిలి, కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, జా డిసిలి తెంతో ఎత్కిజిన్ ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడుచి గవురుమ్, జో కీసా అన్నె గే, పూర్తి దెకుక జయెదె. * 12:1 12:1 యూదుల్తె బార సెకుములు తిల, గెద. యూదుల్క ‘ఇస్రాయేలులు’ మెనుల కి, పడ్డె యేసుక సంపజలనక ‘అమ్చ సత్తిమ్చ ఇస్రాయేలులు’ మెన ఎత్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు దెకితయ్, జేవ్ యూదుల్ జలెకి నే జలెకి. జేక జేవ్ బార సుక్కల్ తిలి కిరీటుమ్క ‘ప్రబువయ్ జలన మొత్తుమ్’ మెన అర్దుమ్ కెరనుక జయెదె. యూదుల్ తెంతో క్రీస్తు రచ్చించువ కెర్లసా జెర్మిలో. సయ్తాన్ జోవయింక అల్లర్ కెర్లె, గని జీనె నాయ్. జా తేరబోదక ఏక్ రగుమ్ ఉచర్లె, ‘యేసుచి అయ్యెసి మరియ’ మెన ఉచరుక జయెదె. గని అన్నెక్ రగుమ్ ఉచర్లె, సంపజలన మొత్తుమ్చి అత్తు సంగుమ్ మెనుక జయెదె. జా అత్తు సంగుమ్చ బోదల్ జల క్రీస్తుచ బావుడ్లు జల సంపజలనక కి సయ్తాన్ అల్లర్ కెర్లయ్, 12:17, గని ఆకర్క జీనె నాయ్. † 12:3 12:3 సత్తు బోడివో, దెన్ను కొమ్ముల్, చి సత్తు కిరీటల్చి అర్దుమ్ కిచ్చొ మెలె, అప్పెచి మట్టుక జో బూలోకుమ్తె ఏలువ కెరుక పూర్తి అదికారుమ్ తిలిసి. పడ్డెక ఒడువ జయెదె, గెద. సత్తు సంబర్క ‘పూర్తి’ మెలిన్చి అర్దుమ్, గెద. ‡ 12:6 12:6 మెలె, తిన్ని నర వెర్కుల్. § 12:11 12:11 మెలె, జో అర్పితుమ్ జలిన్చి సెక్తిక.

జా లడెన్ జతో బోదక గిడ గెలుక మెన ఉచర, జాచి పుర్తె జో వెల్లో అయి టేవోజ తిలన్. 5 జలె, జా పూత్తుక లడెన్ జలి. కీసా పూత్తు మెలె, గవురుమ్చి ఇనుముడండో రితిసి దెరన దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్క ఏలువ కెరుక దిలోసా. గని జో అయితె దెర్ను నే సేడ్తె జో బోద దేముడుతె జోచి సింగాసనుమ్తె ఉక్కిల్ జలో. 6 బయిలు దేసిమి జా తేరబోద ఉట్ట నిగిలి. ఒత్త ‘జాక’ మెన దేముడు ఏక్ టాన్ తెయార్ కెర తిలన్. ఏక్ †వెయి దొన్ని పుంజో అరవయ్ పొదుల్ ఒత్త జా కంక జింక అన్నె.

సయ్తాన్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జిన్నిసి

7 తెదొడి పరలోకుమ్తె యుద్దుమ్ జలి. ఒత్త మికాయేలు మెలొ వెల్లో దూత ఎక్కిలో, జోచి తెడిచ దూతల్ తెన్, జో వెల్లో అయి రితోసాచి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర్లె. జో అయిచి జాచి తెడిచ దూతల్ కి యుద్దుమ్ కెర్లె. 8 గని ఒడువ జల, చి ఒత్త తెంతో పరలోకుమ్తె జోక అన్నె టాన్ నాయ్. 9 జో వెల్లో అయి, జో పూర్తుమ్చో అయి; జోక ‘సయ్తాన్’ మెనుల, ఒండి లోకుమ్చక మోసిమ్ కెర్లొసా, బూలోకుమ్తె జేడ సేడ గెలొ, చి జో తెన్, జోచ దూతల్ ఎట్టో జేడ సేడ గెల.

సయ్తాన్ ఒడువ జలిసి

10 తెదొడి పరలోకుమ్తెచి గట్టిజ ఏక్ వెల్లి అవాడ్ సూన్లయ్. కిచ్చొ మెలి మెలె, “అమ్చో దేముడు దెతి రచ్చన, జోచి సెక్తి, జోచి రాజిమ్, పడ్డె జోచొ క్రీస్తుచి అదికారుమ్, అప్పె నెరవెర్నువ జా పాచ జా అన్నె. కిచ్చొక మెలె, అమ్చ బావుడ్లుక నిందల్ సంగితె తిలోసా ఎట్టో జేడ సేడ అన్నె. అగ్గె అమ్చ బావుడ్లుక రోజుక రాతి మెద్దెనె దేముడుచి మొక్కె జో నిందల్ సంగితె తిలో. 11 గని జేవ్ అప్పె మెండపిల్లచి సూయి జలి కీలొయిచి సెక్తిక, పడ్డె జేవ్ సాచి సంగిలిన్చి నిదానుమ్క, జేవ్ దొన్నిచి రిసా, జో సయ్తాన్చి ఉప్పిరి జేవ్ జీన అస్తి. ‘జేవ్ సాచి సంగిలిన్చి నిదానుమ్’ మెలె, జోవయించి సొంత జివుక విలువ నే దెకన్తె, జా మెండపిల్లచి నావ్క విలువ దెక, జోచి రిసాచి సాచి జేవ్ సంగిలి రిసా మాన్సుల్ మొర్ల. 12 జలె, సయ్తానుక జీన అస్తి. జాకయ్, ఓ పరలోకుమ్, ఒత్త జితన ఎత్కిజిని, సర్లసంతోసుమ్ జా! గని, ఓ బూలోకుమ్,

ఓ సముద్రుమ్, అయ్యో! తుమ్క ఒగ్గర్ కస్తుమ్ నస్తుమ్! కిచ్చొక మెలె, నయ్తాన్ ఒగ్గర్ కోపుమ్ తెన్ తుమ్తె ఉత్త జా అస్సె. జోచి ఒగ్గర్ కోపుమ్ కిచ్చొక మెలె, జోక అప్పె ఒగ్గర్ సమయుమ్ సేసె నాయ్ మెన జో జాన అస్సె!” మెన పరలోకుమ్చి జా అవాడ్ సంగిలి.

13 ‘అంక ఒగ్గర్ సమయుమ్ నాయ్’ మెన జో వెల్లో అయి దెక కెర, జో మున్నుబోదక లడెన్ జలి జా తేర్బోదక చజ అల్లర్ కెరుక మెన గెలన్. 14 గని జా తేర్బోదక దేముడు వెల్లి గిద్దురానొచ దొన్ని రెప్పల్ దిలన్. జా అయితె జా దెర్ను నే సేడ్డె బయిలు దేసిమి జా ఉడ్డ గెచ్చుక మెన, జా దొన్ని రెప్పల్ దిలన్. జా కేనె ఉడ్డ గెచ్చుక మెలె, *తిన్ని వెర్పుల్ నర కతె జితె చెంగిల్ తంక తిలి టాన్తె జా ఉడ్డ గెచ్చుక.

15 జలె, ‘బూరుమ్ జాక గుడ్డ దెర గెస్స’ మెన, జా తేర్బోదచి పట్టి జో అయి జోచి చోండి తెంతో గాడు రితి పాని సువ దిలన్. 16 గని జా తేర్బోదక బుయి తోడు తా జాచి చోండి పాడ, జోచి చోండి తెంతో వెల్లో జో అయి సువ దిలి గాడుక బుయి గీడ గెలి.

17 తెదొడి జో వెల్లో అయి జా తేర్బోదచి ఉప్పిరి ఒగ్గర్ కోపుమ్ జా, జాచ అన్నె బోదల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన ఉట్ట గెలన్. దేముడుచ కొడొ నిదానుమ్ ఇండ యేసుచి రిసా సాచి జతనయ్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన గెలన్.

సముద్రుమ్ తెంతో నయ్తాన్చి సేవ కెర్తొ వెర్రి జంతు బార్ జలిసి

18 తెదొడి సముద్రుమ్చి ఒడ్డుచి ఇస్కతె జో వెల్లో అయి టీవో జలన్.

13

1 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సముద్రుమ్ తెంతో ఏక్ వెర్రి జంతు బార్ జతె తిలసిని దెకిలయ్. జోక దెస్సు కొమ్ముల్ చి సత్తు బోడివో. జోచ ఎక్కెక్ కొమ్ముల్తె ఎక్కెక్ కిరీటల్, చి జోచి ఎత్తి బోడివోతె దేముడుక దూసుప కెర్తి ఏక్ నావోల్ తిల. 2 ఆవ్ దెకిలె జో జంతు కీసా డీసిలో మెలె, డుర్కొ వాగు రగుకమ్, చి జోచ చట్టో వెలుగుచ చట్టో రిత, జోచి మూతి సింపుమ్చి మూతిచి రితి తిల. జో జంతుకయ్ జో వెల్లో అయి జోచి సెక్తి, జోచి సిజాననుమ్, ఒగ్గర్ అదికారుమ్ దిలన్. 3 జో జంతుచి సత్తు బోడివోతె ఏక్ బోడి మొర్తి రితి గాయిమ్ జా తిలి రితి తిలి. గని మొర్తి జా గాయిమ్ అన్నె చెంగిల్ జా తిలి, చి ఆచారిమ్ జా ఒండి బూలోకుమ్చ మాన్సుల్ జో జంతుచి పట్టి గెతె తిల. 4 జో వెల్లో అయి జోచి అదికారుమ్ జో జంతుక దిలి రిసా, మాన్సుల్ జో అయిక గవురుమ్ కెర జొకర్తె తిల. “జో జంతుచొ రితో కోయి నాయ్.

* 12:14 12:14 “ఏక్ కాలుమ్, దొన్ని కాలుమ్లు చి ఏక్ అర కాలుమ్” మెన రెగ్గ అస్సె. తిన్ని నర వెర్పుల్చి అర్దుమ్ జా కోడుక తయెదె. 11:2 దెక. * 13:5 13:5 మెలె, తిన్ని నర వెర్పుల్. 11:2, 3. 12:6, 14 దెక. † 13:12 13:12 సముద్రుమ్ తెంతో బార్ జలిసా.

జో జంతుతె యుద్దుమ్ కెర జోచి ఉప్పిరి కో జినుక నెత్తి” మెన జంతుక గవురుమ్ కెర జొకర్తె తిల.

5 జో జంతుక కిసి చోండి తిలి మెలె, గవురుమ్ సంగన్త కొడొ, దేముడుక దూసుప కెర్త కొడొ సంగితి చోండి తిలి. *దొన్ని విసా దొన్ని జొన్నో జో ఏలుప కెర్తి రితి జోక సెలవ్ తిలన్. 6 దేముడుక, చి జోచి నావ్క, చి జోచి టాన్క దూసుప కెర కెర చోండి పుట్టయ్తె తిలన్. దేముడుచి టాన్ మెలె, జోచి పరలోకుమ్తె జితన. 7 పడ్డొ అన్నె, జోక కిచ్చొ సెలవ్ తిలి మెలె, యేసు ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెర జినుక మెన సెలవ్ తిలి. జా పొది ఎత్తి సెకుమ్చి ఉప్పిరి, ఎత్తి పైజల్చి ఉప్పిరి, ఎత్తి బాసల్చి ఉప్పిరి, ఎత్తి రాజిమ్చి ఉప్పిరి, జా జంతుక అదికారుమ్ తంక సెలవ్ తిలి. 8 జా పొది ఒండి బూలోకుమ్తె జితన ఎత్తిజిన్ జోక బక్తి కెరుల. లోకుమ్ నే జెర్మయ్తె అగ్గ తెంతో తిలొ విరోదుమ్ సుదల్ మార్ల మెండపిల్లచి పున్దుకుమ్తె, కచ నవ్వొ తతి నాయ్ గే, జెవ్వి జో జంతుక బక్తి కెరుల.

9 కంగ్గొ తిలొసా సూన్తు. కిచ్చొ మెలె,

10 “కక్క దెర గెచ్చుక మెన తిలె, జేవ్క దెర గెచ్చుక జయెదె.

కో జలె కండాతె మొరవుక మెన తిలె, జేవ్ కండా తెన్ మొరవుక జయెదె.”

మెన రెగిడ్డి కోడు. ఈంజ కోడుతె కిచ్చొ జాగర్త బెదితయ్ మెలె, ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్ నిదానుమ్ తా బాదల్ ఓర్పుప జా నముకుమ్ తెన్ తంకయ్.

బుయి తెంతో వెర్రి జంతు బార్ జలిసి

11 తెదొడి అన్నెక్ వెర్రి జంతు బుయి తెంతో బార్ జలిసి దెకిలయ్. మెండపిల్లచి రితి జోక దొన్ని కొమ్ముల్ తిల, గని వెల్లి అయిచి రితి జో లట్టబ్బో. 12 జో † తొలితోచొ జంతుచి నావ్ తెన్ జోచి కామ్ ఈంజొయ్ జర్గు కెర్తయ్, చి మొర్తి గాయిమ్ చెంగిల్ జా తిలొ జో తొలితోచొ జంతుక ఒండి లోకుమ్, ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ జొకర్తె రితి, ఈంజొయి జంతు జేవ్క సికడ్తయ్. 13 ఆచారిమ్చ వెల్లెల వెల్లెల కమె ఈంజొ జర్గు కెర్తయ్. కిచ్చొ మెలె, ‘మాన్సుల్ దెకుత్’ మెన జోచి మొక్కె ఆగాసుమ్ పక్క తెంతో బుయిచి ఉప్పిరి ఆగి సూయి జతి రితి కెర్తయ్. 14 అన్నె, జో తొలితోచొ జంతుచి మొక్కె ఈంజొ జర్గు కెరుక సెలవ్ తిల ఆచారిమ్చ వెల్లెల కమెచి సెక్తిక బూలోకుమ్తె జితనక ఈంజొ మోసిమ్ కెర్తయ్. దస్సి, కిచ్చొ ఏక్ మోసిమ్ కెర్తయ్ మెలె, కడ్డుమ్క మొర్తి సెక్తిచి గాయిమ్ జలెకి జివ్ తిలొ జో అన్నెక్ జంతుచి రిసా ఏక్ బొమ్మ జేవ్ తెయార్ కెర జొకరుక మెన, ఈంజొ జంతు బూలోకుమ్తె జితనక సికడ్తయ్. 15 జో తొలితోచొ జంతుచి బొమ్మ లట్టబ్బి రితి జివ్ దెంక కి ఈంజొ జంతుక

సెలవ్ తిలి, చి జో జంతుచి బొమ్మక నే జోకర్తనక మొరవుక కి ఈంజో, జంతుక సెలవ్ తిలి.

16 పడ్డో అన్నె కిచ్చో ఏక్ అల్లర్ ఈంజో అన్నెక్ జంతు, బుయి తెంతో బార్ జలో జంతు, కెర్తయ్ మెలె, ఎత్కిజిని, బాల, వెల్లో, సొమ్మారి, బీద సుదో, గొతి నెంజిలో మాన్సు. గొతి జలో మాన్సు, ఉజల్ అత్తి నెంజిలె నిర్డె ఏక్ గుర్తు కెరవంతి రితి ఈంజో పెలయ్తయ్. 17 అన్నె, జా గుర్తు నే కెరవంతె కో కిచ్చో గెనుక గే వికుక గే సెలవ్ తయె నాయ్. జా గుర్తుతె కిచ్చో తయెదె మెలె, జంతుచి నావ్, నెంజిలె జోచి నావ్చి గుర్తుచి అంకె. 18 ఇన్నెచి అర్దుమ్ కెరనుక జలె, ముక్కిమ్చి గ్యానుమ్ అవ్సురుమ్. కక్క దస్సి గ్యానుమ్ అస్సి మెలె, జో జంతుచి అంకె లెక్క కెర్తు. †జేవ్చి అంకె ఏక్ మాన్సుచి నావ్ తెన్ బెదితి అంకె. జా అంకె కిచ్చో మెలె, సొప్పు పుంజో తిన్ని విసొ సొప్పు (666).

14

మెండపిల్ల తెన్ జోచయ్ జల మాన్సుల్ టీవిలిసి

1 తెదొడి అన్నె దెకిలయ్, ఈందె! *సియోను డొంగ్రె జో †మెండపిల్ల టీవ తా, జో తెన్ అన్నె కొన్న టీవోజ తిల మెలె, ‡పుంజెక్ దొన్ని విసొ చెత్తర్ వెయిల్జిన్ జోవయించి నావ్, దేముడుచి నావ్ జోవయించ నిర్డెలె రెగ్గవన్ల మాన్సుల్ తిల. 2 అన్నె, ఒగ్గర్ పానివో సూయి జతి అవాడ్ రితిచి, ఉర్తుల్ కెర్లి వెల్లి అవాడ్ రితిచి, పరలోకుమ్ తెంతో చి, ఏక్ అవాడ్ సూన్లయ్. ఆవ్ సూన్లి అవాడ్ అన్నె కిసి తిలి మెలె, వీనెల్తె బజయ్తి అవాడ్చి రితి తిలి. 3 జలె, జేవ్ ఎతివాట్జిన్ మాన్సుల్ సింగాసనుమ్చి మొక్కె, సిజాసనుమ్చి సుట్టునంత టీవోజ తా †చెత్తర్ జీవుల్చి మొక్కె, చి *విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్చి మొక్కె, నొవి గనుమ్ గాయితె తిల. ఈంజ బూలోకుమ్చి రాజిమ్ తెంతో గెనన్ల, ఈంజేవ్ పుంజెక్ దొన్ని విసొ చెత్తర్ వెయిల్జిన్ మాన్సుల్క పిట్టవ, జా గనుమ్ అన్నె కో సికుక నెత్తిర్. 4 ఈంజేవ్ మాన్సుల్ కిస మాన్సుల్ మెలె, సుద్ది తా, తేర్బోదల్ తెన్ నే బెదిల సుదల్, లంజె నే జలస. ఈంజేవ్ దేముడుక, మెండపిల్లక ముల్తి నాయ్, వేర 'దేముడ్లు' మెలసచి పట్టి గెతి నాయ్. ఈంజేవ్, జలె, మెండపిల్ల

‡ 13:18 13:18 గ్రీకు బాస చి ఎబ్బీ బాస రెగిడ్డ రితితె ఎత్కి అచ్చుమ్క ఏక్ విలవ తయెదె. జేడ, ఏక్ మాన్సుచి నావ్చ అలవాట్లు చి లెక్క బెదవుక జయెదె. 'సిరో కైసర్' మెలొ రోమ్ దేసిమ్చొ అగ్గె వెల్లి రానొ జలోసొ ఎక్కిలోచి నావ్క సొప్పు పుంజో అరవయ్ సొప్పు నంబర్చి లెక్క బెదవుక జయెదె, చి యోహాను ఈంజ పున్సుకుమ్ రెగిడ్డ దినాల్క ఇదిల్ అగ్గె, జో సిరో కైసర్ నంపజలసక అల్లర్ కెర్తె తిల. గని పడ్డో అయిల నంపజలసక అల్లర్ కెర్తె, మాన్సుల్చ నవ్వొక కి జయి లెక్క తయెదె. జేడ, కచి రిసొ సంగితయ్ గే నేనుమ్. * 14:1 14:1 'సియోను డొంగ్రు' చి 'యెరూసలేమ్ పట్టుమ్' మెలె, ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు జతి టాన్క, మెలె పరలోకుమ్క, టాలిచ నవ్వొ జవుల. † 14:1 14:1 మెలె యేసుప్రబు. ‡ 14:1 14:1 ఈంజ నంబర్చి అర్దుమ్ కిచ్చో మెలె, 'పూర్తి జలిసి', 'ఒగ్గర్ జలిసి', చి ఇన్నె, 'యేసుక నంపజలస మొత్తుమ్చి లెక్క పూర్తి జలిసి'. ఈంజ నంబర్ జయి టాలిచి నంబర్. ఎక్కి జయి నంబర్చి ఎత్తయి జవుల మేనుమ్ నాయ్, గని 'జోవయింక నంపజలస ఒగ్గర్ ఒగ్గర్జిన్ జవుల' మెలె అర్దుమ్ ఇన్నెతెన్ కెరనుమ్చె. పూర్తుమ్ తెంతో యూదుల్తె బార నెకుమ్లు తిల, చి యేసుక బారజిన్ సిస్సుల్ తిల. పడ్డో జోవయించ బారజిన్ సిస్సుల్ జోవయించ బారజిన్ బారికుల్ జల. 144,000 మెలె, బార బార వెయిలు. మెలె 12వెయిలు x 12వెయిలు x 1000 = 144,000. § 14:3 14:3 4:6-8. * 14:3 14:3 4:4. † 14:4 14:4 నెంజిలె 'నెతోవ అస్సె'. 3 నంబర్తె కి అన్నె గెనన్లక గెనన్లక నెతోవిలస మెనుక జయెదె. ‡ 14:8 14:8 టాలిచ రోమ్ పట్టుమ్క 'బబులోసు' మెంతతి, ఈంజ 'డినయిలిస్' చి పున్సుకుమ్తె.

కేనె గెలె కి, జోచి పట్టి గెతతి. ఒండి లోకుమ్చ మాన్సుల్ తెంతో దేముడుచి మెండపిల్లక దిలి తొలి పండ్లు జతి రితి ఇన్నెయింక మెండపిల్ల అన్నె †గెననయ్ అస్సె. 5 జోచి పున్నిమ్ ఇన్నెయింకయ్ జోయ్యి దా అస్సెచి రిసొ, ఇన్నెచి చోడితె కిచ్చో అబద్దుమ్ తయె నాయ్.

సుబుమ్ కబుర్ సూనయ్తో దూత ఉడ్డితె తిలిసి

6 తెదొడి, అన్నెక్ దూతక దెకిలయ్. పొద్దు ఆగాసుమ్చి మదెనె జో ఉడ్డితె తిలొ. కిచ్చొక మెలె, బూలోకుమ్తె జితన్క, ఎత్కి రాజిమ్చక, ఎత్కి సెకుమ్చక, ఎత్కి బాసచక, కెయ్క తెయ్క తతి పాడ్ నే జతి సుబుమ్ కబుర్ ఎత్కి ప్రెజల్క సూనవుక మెన, జా సుబుమ్ కబుర్ దెరన గెతె తిలొ. 7 అన్నె, జో గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చో మెన కేక్ గలన్లొ మెలె, "దేముడుక బియ్కెర జోక గవురుమ్ కెర! కిచ్చొక మెలె, జో ఎత్కి మాన్సుల్క పరిచ్చు కెర సిచ్చు కెరుక, బవుమానుమ్ దెతి గడియ పావ జా అస్సె. అన్నె పరలోకుమ్, బూలోకుమ్, సముద్రుమ్, పానిచ ఊంటలు జెర్తుయ్లొ జోకయ్ నంపజా బక్తి కెర!" మెన సాడుప కెర్లన్.

8 అన్నెక్ దూత, జలె, ఇన్నెతెన్ దొన్నిచొ, జో అగ్గెచొ చి పట్టి ఉడ్డ గెచ్చు, కిచ్చొ మెలన్ మెలె, ‡"వెల్లి బబులోసు పట్టుమ్ సేడ అస్సె. ఎత్కి ప్రెజల్క జాచి లంజె ఆస, రగుమ్చి ద్రాచ రస్సుమ్ పియడ్డిసి జా." మెన సాడుప కెర్లన్.

9 పడ్డో అన్నెక్ దూత, ఇన్నెతెన్ తిన్నిచొ; జేవ్ దొన్ని దూతల్చి పట్టి ఉడ్డితె తా కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె, "కో జో జంతుక చి జోచి బొమ్మక బక్తి కెరుల గే, జోచి గుర్తు కచి నిర్డె గే అత్తి గే, గలవనుల గే, 10 జోవయించి తప్పుక దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చుచి ద్రాచ రస్సుమ్ కచితుమ్ కిచ్చొ పాని గట్ట నే బెదయ్తె, జోచి ఒగ్గర్ కోపుమ్చి గిన్నతె పివులచి పరలోకుమ్చి సుద్దిచ జోచ దూతల్చి మొక్కె, చి మెండపిల్లచి మొక్కె, ఎరన జతి ఎడ్డి జతి ఆగి లగితి వెల్లి ఆగి గొయ్తెచ బాదల్ సేడుల. 11 జేవ్చి జా సిచ్చుచి దుమ్మొ కెయ్క తెయ్క బార్ జతె తా వెగ గెతయ్. జో జంతుక చి జోచి బొమ్మక జోకర్తనక చి జోచి గుర్తు గలవన్లక, రాతి మెద్దెనె కిచ్చొ నే పుండితె

తవుల.” మొన దూత సాడువ కెర్లన్. 12 ఈంజ కోడుతె కిచ్చొ జాగర్త బెదితయ్ మెలె, యేసు ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్, మెలె దేముడుచి కోడు రితి ఇండితన, యేసుచి ఉప్పిర్చి నముకుమ్తె ఇండితన, జేవ్ బాదల్ ఓర్పువ జా నిదాసుమ్తె తంకయ్.

ప్రబుచి తెడిచి విస్త్రాంతిచి రిసా పరలోకుమ్ తెంతో అవాడ్

13 తెదొడి పరలోకుమ్ తెంతో చి ఏక్ అవాడ్ సంగిలిసి కిచ్చొ సూన్లయ్ మెలె, “ఏక్ కోడు రెగుడు. అప్పె తెంతో యేసుప్రబుచి తెడి తా కో మొరుల గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి. మెలె, దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ కిచ్చొ మెన్తయ్ మెలె, కిచ్చొక జోవయింక చెంగిలి మెలె, జేవ్ ఇండిలి బుద్ది జోవయింతెన్ బెదయ్ జెతయ్, చి జోవయింక కమొ కెర కేడయ్లిన్క అప్పె సెలవ్ తెన్ తవుల.” మొన సంగితయ్ మొన పరలోకుమ్ తెంతో చి జా అవాడ్ సంగిలన్.

బూలోకుమ్చి పంటో

14 అన్నె ఆవ్ దెకితికయ్, ఆదె! కిచ్చొ మెలె, చొక్కిలి మబ్బు, చి జా మబ్బుతె కో వెస అస్సె మెలె, మాన్సు జా జెర్నన్ అయ్లి రగుమ్చొ ఎక్కిలో వెస అస్సె. జోచి బోడితె బజర్చి కిరీటుమ్, జోచి అత్తి వాండి కెర్లి కొడ్వెలి అస్సె.

15 తెదొడి అన్నెక్ దూత దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జా, గట్టిజ అవాడ్ కెరన, జా మబ్బుతె వెసిలోసాక కిచ్చొ మొన కేక్ గలన్ల మెలె, “బూలోకుమ్చి పంటో పూర్తి పిక అస్సెచి రిసా, లాయితి సమయుమ్ జా అయ్లి. జాకయ్, తుచి కొడ్వెలి దెరన లాయి!” మొన కేక్ గలో. 16 తెదొడి మబ్బుతె వెసిలోసా బూలోకుమ్చి పంటో పూర్తి జోచి కొడ్వెలి తెన్ కిసప్ప కెర కేడయ్లన్.

బూలోకుమ్చి పంటో దూత లాయిలిసి

17 తెదొడి అన్నెక్ దూత పరలోకుమ్చి దేముడుచి గుడి తెంతో బార్ జలన్. జో వాండి కెర్లి కొడ్వెలి దెరన అస్సె.

18 తెదొడి, అన్నె, ఒత్తచి బలి దెతి టాన్ తెంతో అన్నెక్లొ దూత బార్ జలన్. ఈంజొ దూతక ఆగిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలి. వాండిచి కొడ్వెలి దెర్లొ దూతక కేక్ గల కిచ్చొ మొన గట్టిజ అవాడ్ కెరన ఆగిచి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలొ దూత సంగిలన్ మెలె, “తుచి కొడ్వెలి దెరన, ద్రాచ గెల్చ, గొచ్చల్చ పండ్లుచి పంటో లాయి! జా పండ్లు పిక అస్తి!” మొన సంగిలన్. 19 జాకయ్, జో దూత బూలోకుమ్తె జోచి కొడ్వెలి తెన్ బూలోకుమ్ ఎత్తిచి ద్రాచ పంటో లాయిలన్, చి దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చ జతి జోచి గన్నతె గల దిలన్.

20 పట్టుమ్చి కోట ఒత్తల్తొచి జా రస్సుమ్ గెచ్చయ్తి

గన్నతె పండ్లు సుదిల, చి జా సుదిలిన్చి గన్న తెంతో లొయి సూయి జా గెలి. కెర్లిచి మెలె, ఏక్ గోడొక చప్లయితి కలెమ్చి ఎదిలి డొంకుతె జా లొయి బెర కెర్లి దూరిక పావిలి మెలె, దొన్ పుంజొ మయిలుచి ఎదిలి దూరి పావిలి.

15

ఆకర్క దెత సత్తు సిచ్చల్

1 పడ్డొ, పరలోకుమ్తె అన్నెక్ వెల్లి గుర్తు దెకిలయ్. జా వెల్లిచి, ఆచారిమ్చి గుర్తు కిచ్చొ మెలె, దేముడుచ సత్తు సిచ్చల్ అత్తి దెర తిల సత్తు దూతల్క దెకిలయ్. ఈంజ ఆకర్క సిచ్చల్ జవుల. కిచ్చొక మెలె, ఇన్నెయింతెన్ దేముడుచి కోపుమ్చ సిచ్చల్ కుటుల.

2 తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సీస రితి టేంటచి గాడు తెన్ ఆగి బెదిల్ రితి తిలిసి. అన్నె, జా సీస రితి టేంట తిలి గాడు సాడి, దేముడు దిల వీనెలు దెరన, జో జంతుక జీన, జోచి బొమ్మచి ఉప్పిరి చి జోచి నావచి ఉప్పిరి జీన్ల మాన్సుల్ టీవోజ తిలిన్ దెకిలయ్. 3 జేవ్ దేముడుచొ సేవ కెర్లొసా జలొ మోసేచి గనుమ్ చి మెండపిల్లచి గనుమ్ గాయితె తిల, “ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ప్రబు, తుచ కమొ వెల్లెల, అన్నె ఆచారిమ్చ!

ఎత్తి ఉగఉగల్క ఎలుప కెర్లొ వెల్లొ రానొ, తుచ కమొ సరి జతిక, సత్తిమ్చ!

4 ఓ ప్రబువ, తుచి నావ్ కో కి బియఁ కెర, గవురుమ్ కెరుక! తుయి ఎక్కిలొయి పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలొసా, ఎత్తి రాజిమ్లుచ జా కెర, తుక బక్తి కెరుక జా అస్తి; తుచ తీర్పుల్క, తుచ సిచ్చల్క ‘సత్తిమ్చ’ నాయిమ్చ మొన రుజ్జు అయ్లి రిసా”

మొన, గనుమ్ గాయిల.

5 ఇన్నెచి పడ్డొ అన్నె ఆవ్ దెకితికయ్, పరలోకుమ్తె దేముడుచి గుడి జలి *టంబుగుడ్డతెచి ఆగ్గుల్ తిలి తెడిక తెడిచి గది ఉగ్గి జలి. 6 జా దేవులుమ్చి తెడిక తెడిచి గది తెంతో †సత్తు సిచ్చల్ దెర్ల సత్తు దూతల్ బార్ జల. కిచ్చొ గలన బార్ జల మెలె, ‡ఉజిడచ పూర్తి సుబుమ్చ బట్టల్చ పాలల్, చి జోవయింక గుండెల్తె ఎక్కిక్ బజార్ రగుమ్ పట్టల్ బందన తిల.

7 తెదొడి, కిచ్చెత్తర్ జివుల్తె ఏక్ జివ్, జేవ్ సత్తు దూతల్క ఎక్కిక్ సత్తు బజర్చ గిన్నల్ దిలన్. జేవ్ గిన్నల్తె కిచ్చొ బెర తిలి మెలె, కెయఁక తెయఁక జితొ దేముడుచి కోపుమ్చి సిచ్చ. 8 జా దేముడుచి గుడిచి తెడిక తెడిచి

§ 14:16 14:16 మత్తయి 13:24-30 దెక. చెంగిల్చి తియ తయెదె, వెర్లిచి డయ గెలెదె. మత్తయి 13:36-43 దెక. జోవయించి పున్నిమ్ జలనక పరలోకుమ్తె తియ తయెదె, పాపుమ్ తెన్ తాఁ గెలనక వెల్లి ఆగి గొయ్తె గలెదె. * 15:5 15:5 పూర్ణమ్, యూదుల్ బయిలు దేసిమి దొన్ని విసా వెర్పుల్ బుల్లె తిలి పొది, ‘ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి గుడి’ మొన జోవయింక జో తెయార్ కెరయ్లి టంబుగుడ్డ తిలి. జేవ్చి తెడిక తెడిచి గదితె జో ఆగ్గుల్ రెగిడ్ల పత్తల్ తిలి వెతి తిలి. పడ్డొ చెంగిల్ గేర్ బంద ‘దేముడుచి గుడి’ మొన ఒత్తచి తెడిక తెడిచి గదితె జా ఆగ్గుల్ తిలి వెతి తిల. † 15:6 15:6 15:1. ‡ 15:6 15:6 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుచి గుడితె పూజర్లు దన పాలల్ గలన దన పట్టల్ బందన తవుల. § 15:7 15:7 4:6-8.

గదితె దేముడుచి ఉజడి తెంతో చి జోచి సెక్తి తెంతో చి దుమ్మొ బెర తిలి, చి జేవ్ సత్తు దూతల్ దెర్ల సత్తు సిచ్చల్ కుట్టితె ఎదక, కోయి జా దేముడుచి గుడిచి తెడిక తెడిచి గదితె పెసుక నెత్తిరి.

16

సత్తు సిచ్చల్ సత్తు దూతల్ బూలోకుమ్తె సువ దిలిసి

1 అన్నె కిచ్చొ సూన్లయ్ మెలె, ఏక్ వెల్లి అవాడ్ పరలోకుమ్తెచి జా దేముడుచి గుడి తెంతో సత్తు దూతల్క, “తుమ్ గెచ్చ, దేముడుచ సత్తు గిన్నల్చి కోప్పమ్చి సిచ్చ బూలోకుమ్తె సువ గెల.” మెన సంగిలన్.

2 జాకయ్, తొలితొచొ దూత గెచ్చ, బుయిచి ఉప్పిరి జోచి గిన్నచి సిచ్చ సువ దిలన్. జో జంతుచి గుర్తు కెరవన జోచి బొమ్మక జోకర్ల ఎత్తి మాన్సుచి అగి ఒగ్గర్ అల్లర్చ గవ్వో జల.

3 దొన్నొచొ దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ సముద్దుమ్తె సువ దిలన్, చి మొర్లో మాన్సుచి లోయిచి రితి జలి, చి సముద్దుమ్తెచి ఎత్తి జీవుల్ మొర్ల.

4 తిన్నిచొ దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ గడ్డొచి ఉప్పిరి, ఊటల్చి ఉప్పిరి సువ దిలన్, చి లోయి జా గెల. 5 పితి పాని లోయి జతి సిచ్చచొ జో దూత కిచ్చొ సంగిలిసి సూన్లయ్ మెలె,

“తుయి అగ్గె తిలోసా, అప్పె తతోసా, పరలోకుమ్చి సుద్ది తిలోసా,

తుచ తీర్పులు సిచ్చలు ఎత్తి సరిగా అస్తి.

6 కిచ్చొక మెలె, తుచయ్ జల మాన్సుల్చి లోయి, చి తుచ కబుర్లు సంగిల మాన్సుల్చి లోయి

విరోదుమ్ జల మాన్సుల్ సువితికయ్,

జేవ్ తుచ మాన్సుల్చి లోయి సువిలసయ్ పింక మెన

జోవయింకయ్ లోయి దా అస్సిసి.

జోవయింక జెతి బట్వాడ్, జా!

జోవయింక పాప్పమ్ జెవ్వొ కతతి!”

మెన జో దూత సంగిలన్. 7 తెదొడి బలి దెతి టాన్ కిచ్చొ మెన కేక్ గల్లిన్ సూన్లయ్ మెలె,

“నిజుమి, ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు ప్రబు,

తుచ తీర్పులు సిచ్చలు సరిగచ, సత్తిమ్చ!”

మెన సంగితి సూన్లయ్.

8 తెదొడి, చెత్తర్చొ దూత పొద్దుచి ఉప్పిరి జోచి గిన్నచి సిచ్చ సువ దిలన్, చి జాచి ఆగిక మాన్సుల్క డయిక మెన, పొద్దుక సెలవ్ అయ్లి. 9 జేవ్చి ఒగ్గర్ వేడిక మాన్సుల్ డడ్డెల, చి దేముడుచి నావ్ దూసుప కెర్ల. కిచ్చొక మెలె,

ఈంజేవ్ సిచ్చల్చి ఉప్పిరి జోక అదికారుమ్ అస్సి, చి ఈంజేవ్ సిచ్చల్ జో దిలన్చి రిసా. అన్నె, జేవ్ కెర్ల పాపల్క విసారుమ్ జతి నాయ్, ముల్తి నాయ్, చి జోక గవురుమ్ దెతి నాయ్.

10 పాచేచొ దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ, జో వెర్రి జంతుచి సిజాసనుమ్చి ఉప్పిరి సువిలన్, చి జంతుచి రాజిమ్ అందర్ జా గెలి. మాన్సుల్, జలె, జేవ్క అయ్లి సైమల్చి రిసా, జోవయింక జీబుల్ చప్లన్తె తిల.

11 జోవయింక నొప్పి జోవయింక గావ్వోచి రిసా పరలోకుమ్ తిలో దేముడుక సాపెనల్ సంగిల, గని జేవ్ కెర్ల కమొక విసారుమ్ జతి నాయ్, ములిత్ నాయ్.

సొప్పుచొ దూత సువ దిలి సిచ్చ

12 సొప్పుచొ దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ *యూప్రటీసు మెలి వెల్లి గాడుచి ఉప్పిరి సుచ దిలన్, చి తూర్పు పక్క తెంతో జెత్ రానల్ జెతికయ్ వాటు తెయార్ జతి రిసా జాచి పాని అట్ట గెలి. 13 పడ్డొ †వెల్లొ జో అయిచి చోడి తెంతో, ‡వెర్రి జో జంతుచి చోడి తెంతో అన్నె దేముడుచ కబుర్లు సంగిలోసా ఆవ్ మెన అబద్దుమ్క సంగితోసాచి చోడి తెంతో మండుకుల్చ రిత తిన్ని బూతల్ బార్ జలిసి దెకిలయ్. 14 జేవ్, సయ్తాన్చి సేవ కెర్ల బూతల్ జవుల, చి వెల్లెల వెల్లెల కమొ కెర కెర, ఒండి లోకుమ్చ రానల్తె గెతతి. కిచ్చొక మెలె, ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు జోచి సెక్తి అదికారుమ్ దెకయ్తి వెల్లి సిచ్చ కెర్తి దీసిచి యుద్దుమ్క తెయార్ జతి రిసా, జేవ్ రానల్క ఎక్కితె కుడవుక. 15 జలె, ఎబ్బీ బాస తెన్ *‘హోమెగిడ్డోసు’ మెలి టాన్తె జేవ్ రానల్క జేవ్ బూతల్ కుడయ్ల.

16 యేసుప్రబు సంగిలిసి ఏక్ కిచ్చొ మెలె, “ఈందె, మాన్సుల్ నే ఉచర్లె పొది కిసి చోరు జెయెదె గే, దస్సి ఆవ్ జెయిందె. అయ్లె, కో తెలివి తా, డుమ్డోయ్ నే జెతె లాజ్ నే బెట్టిత్ రితి జోవయింక పాలల్ సుద్ది తతి రితి దెకనుల గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి” మెన ప్రబు సంగితయ్.

17 సత్తుచొ దూత జోచి గిన్నచి సిచ్చ ఆగాసుమ్చి వాదుచి ఉప్పిరి సువ దిలన్, చి పరలోకుమ్చి దేముడుచి గుడి తెంతో, సిజాసనుమ్ తెంతో, గట్టిజ అవాడ్ తెన్ కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “జర్లు జలి!” మెలన్, 18 చి బిజిలి మొల్కిలి, అవాడ్ అయ్లి, ఉర్ముల్ కెర్లి, చి ఒగ్గర్ వెల్లి బూకంపుమ్ అయ్లి. కెద్ది వెల్లిచి మెలె, మాన్సుల్ బూలోకుమ్తె తొలితొ తిలిసి తెంతో కెయ్య నే జర్లు జలి ఎదిలి బూకంపుమ్ అయ్లి. 19 జా బూకంపుమ్ జతికయ్, వెల్లి పట్టుమ్ తిన్ని వాటల్ జా గెలి, చి దేముడుక నేన్ల

* 16:12 16:12 యూదుల్చి దేసిమ్క జా గాడు తూర్పు పక్కయ్ తయెదె. ఇదిల్ దూరి తయెదె. † 16:13 16:13 సయ్తాన్ జయెదె. 12:3, 9.

‡ 16:13 16:13 13:1 దెక. § 16:13 16:13 బుయి తెంతొచొ జంతు; 13:14, 19:20. * 16:15 16:15 ‘హోమెగిడ్డోసు’ ఏక్ వేల యూదుల్చి దేసిమ్క ఉత్తర పక్కచి ‘హోమెగిడ్డోసు’ మెలి టాన్ జయెదె. జేవ్ రానలు సుకా గెలి యూప్రటీసు గాడ్ వాట్ జెవుల, గెద. జా యూప్రటీసు వెల్లి గాడు యూదుల్చి దేసిమ్క తూర్పు పక్క జయెదె. † 16:19 16:19 ఈంజ ‘డిన్యయ్లిన్’ చి పున్దుకమ్తె కేన్ సుట్టు ‘బబులోసు పట్టుమ్’ మెలె, రోమ్ పట్టుమ్క టాలి జతయ్, బెర్రి. గని పడ్డొ తిల అన్నె దస అల్లర్చ పట్టుల్ రాజిమ్లుచి రిసా కి ఉచరుక జయెదె.

మాన్యులచ రాజిమల్చ పట్నల్ పాడ్ జల. చి జోచి ఎదివాట్ కోపుమ్చి సిచ్చుచి గిన్నయ్ తిలిసి జా †వెల్లి బబులోను పట్టుమ్చ మాన్యుల్ పూర్తి పియ గెల్లి రితి, దేముడు నే పచ్చితె జర్లు కెర్లన్. 20 పడ్డె ఎత్తి డిబ్బు ఉట్ట నిగిల్ రితి జా డిస్తి నాయ్, చి కేన్ డొంగుర్లు డిస్తి నాయ్. 21 అన్నె, వెల్లో వెల్లెల కరపత్తల్ ఆగాసుమ్ తెంతో మాన్యులచి ఉప్పిరి సెడ్ల. ఏక్ ఏక్ కరపత్తుర్ దొన్ని విసా దెను కేజిల్ చి ఎదిలి జాడు తవుల, చి జా సిచ్చ కెద్ది అల్లర్ కెర్లి మెలె, ఒగ్గర్ ఒగ్గర్ అల్లర్చి రిసా, జా సిచ్చుచ దెబ్బల్క మాన్యుల్ దేముడుక సాపెనల్ కెర్ల.

17

వెల్లి లంజెచి తేర్బోద మెన వెల్లి బబులోను

1 తెదొడి, సత్తు గిన్నల్ దెర తిల సత్తు దూతల్తె ఏక్ దూత అంచితె జా కెర కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “తుయి ఇన్నె వెగ జే! ఒగ్గర్ పానివొచి ఉప్పిరి వెన తిలి వెల్లి లంజె జలి తేర్బోద సిచ్చ జతిసి దెకయిందె. 2 జాచి తెన్ బూలోకుమ్చ రానల్ లంజె జా అస్తి, చి జాచి లంజెచి ద్రాచ రస్సుమ్ పియ పియ, బూలోకుమ్తె జితన మచ్చుయి అస్తి” మెన సంగిలన్.

3 తెదొడి జో దూత అంక ఏక్ బయిలె కడ నిలన్, చి దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మసెక్తిక కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, ఒగ్గర్ ఎరన తిలి జంతుతె ఏక్ తేర్బోద వెన తిలి. జా జంతు కిసా తిలో మెలె, జాచి ఆగ్గె ఎత్తిచి ఉప్పిరి దేముడుక దూసుప కెర్త నవ్వొ, కొదొయ్ ని గలన తిలన్. జాక సత్తు బోడివొ, దెస్సు కొమ్మల్ తిల. 4 జా తేర్బోద *ఊద రంగు చి ఎరన రంగుచ పాలల్ గలన తా, బజరి, రత్నాలు, ముత్యల్, తియన తిలి. జాచి అత్తి కిచ్చొ తిలి మెలె, జాచి లంజెచ వెట్కారలు కిడ్లు బెర తిలి బజర్చి గిన్న దెర తిలి. 5 పడ్డె జాచి నిర్లె గుట్టుచి ఏక్ నావ్ రెగ్గ తిలి. †వెల్లి బబులోను పట్టుమ్, లంజె జల తేర్బోదల్క అయ్యసి, బూలోకుమ్చ వెట్కారల్క అయ్యసి’ మెలి నావ్ రెగ్గ తిలి. 6 అన్నె, జా తేర్బోద కిసి తిలిసి దెకిలయ్ మెలె, దేముడుచ జల మాన్యులచి లోయిక, చి యేసుచి నావ్చి రిసా విరోదుమ్ సుదల్ మార్ల మాన్యులచి లోయిక, జా తేర్బోద మచ్చు తిలి. జా తేర్బోదక దెక, బలే ఆచారిమ్ జలయ్. 7 గని దూత అంక, “కిచ్చొక ఆచారిమ్ జతసి? జా తేర్బోదచి రిసా, చి సత్తు బోడివొ దెస్సు కొమ్మల్ తిలి, జా వెసిలో జంతుచి రిసాచి గుట్టుచి అర్దుమ్ తుక సంగిందె. 8 జలె,

తుయి దెకిలో †జంతు అగ్గె తిలన్, గని అప్పె నాయ్, చి కిమట్టు నెంజిలి జా వెల్లి గొయి తెంతో జో వెగ జా, నాసెనుమ్ జా గెచ్చుక అస్సె. జలె, ‘పరలోకుమ్తె జా జితు’ మెన లోకుమ్ నే జెర్మయ్లి అగ్గె తెంతో మెండపిల్ల జలో యేసు ఏక్ *పుస్తకుమ్తె జోక నంపజతనచ నావ్వొ రెగ్గ అస్సె. జలె, బూలోకుమ్తె జితనతె కచ నవ్వొ జా పుస్తకుమ్తె తయె నాయ్ గే, జో జంతుక దెకుకయ్ ఆచారిమ్ జవుల. జో తిలో, అప్పె నాయ్, గని పడ్డొక అన్నె బార్ జయెదె.

9 “ఈంజ ఎత్తి అర్దుమ్ కెరనుక జలె, బుద్ది గ్యానుమ్ అవ్సురుమ్. జంతుచ సత్తు బోడివొ కిచ్చొ జవుల మెలె, జా తేర్బోద వెన తిల †సత్తు మెట్టల్. 10 అన్నె, సత్తు రానల్ జేవ్ జవుల. జేవ్ రానల్తె పాచ్జన్ కేడ అస్తి, ఎక్కిలో అప్పె అస్సె, చి అన్నెక్లొ జెంక నేతయ్, అన్నె, జో అయ్లె, ఎక్కి గడియకయ్ తయెదె. 11 అగ్గె తిలో అప్పె నెంజిలో జో జంతు, జలె, జో అట్టుచొ రానో జయెదె, గని జేవ్ అన్నె సత్తుజిన్తె బెదితోసా జయెదె, చి జో నాసెనుమ్ జా గెచ్చుక అస్సె.

12 “పడ్డె తుయి దెకిల దెస్సు కొమ్మల్ కిచ్చొ జవుల మెలె, ఏలుప కెర్లి అదికారుమ్ నేతయ్ గని అదికారుమ్ దొర్కు జా దెస్సుజిన్ రానల్ జవుల. జేవ్చి సమయుమ్ జా అయ్లె, జో జంతు తెన్ ఎక్కి గడియకయ్ రానల్ జా ఏలుప కెర్లి సెక్తి జేవ్క దొర్కు జయెదె. 13 ఈంజేవ్ ఎక్కి ఉద్దెసుమ్ తా, జో జంతుచి అత్తి జోవయిం చి సెక్తి జోవయిం చి అదికారుమ్ సొర్పు కెర దా, జోవయిం చి కామ్ జర్లు కెర దెవుల. 14 ఈంజేవ్ జో మెండపిల్లచి ఉప్పిర్ యుద్దుమ్ కెరుల, చి †మెండపిల్ల జోవయిం చి ఉప్పిరి జినెదె. కిచ్చొక మెలె, ప్రబుల్క ప్రబు, రానల్క రానో జో, చి జో తెన్ తిలసక కిచ్చొ మెనుక జయెదె మెలె, జో నిసాన బుకార్లన, జోక నిదానుమ్ తిలన మెన జో దూత అంక అర్దుమ్ సంగిలన్.

15 “తెదొడి అన్నె, జా తేర్బోద వెన తిలి టాన్ తుయి దెకిల పానివొ కిచ్చొ జవుల మెలె, ప్రెజల్, జనాబ్, రాజిమలు అన్నె బానల్ కొడొ జతసక. 16 పడ్డె, తుయి దెకిల దెస్సు కొమ్మల్ జల రానల్, జలె, జంతు తెన్ బెద, లంజె జా తిలి తేర్బోదక జేవ్ ఒగ్గర్ విరోదుమ్ జవుల. జేవ్ జాక కిపాడ్ కెర, డుమ్డి కెర, జాచి ఆగ్గెచి సిద్ది కాఁ కెర, జాక ఆగితె డయ గెలుల. 17 కిచ్చొక మెలె, దేముడు సంగిల కొడొచి కామ్ పూర్తి నెరవెర్పుప జతె ఎదక, జేవ్ ఎక్కి మెన్ను తా

* 17:4 17:4 ఊద రంగు మెలె, ఎరన చి నీలిమ్ రంగు బెదయలె ఊద రంగు జయెదె. † 17:5 17:5 ‘వెల్లి బబులోను’ మెలె, రోమ్ పట్టుమ్క టాలి జతయ్. జా పట్టుమ్ జా రాజిమచ రానల్ నంపజలసక జేవ్ పొదులె ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్లె తిల. ఒత్త తెంతో ఒగ్గర్ రాజిమలుచ కి దన అల్లర్ కెర అస్తి. † 17:8 17:8 ఏక్ వేల రోమ్ దేసిమ్చ నీరో కైసర్ రానొక; మెలె వెల్లొ రానొక; ‘జంతు’ మెన సంగితయ్ మెన నగుమ్జిన్ ఉచర్తతి. జో నీరో నంపజలసక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర తా అత్య కెరన్, గని జోవయిం చి బుద్ది తిలో దొమితియన్ మెలోసా నగుమ్ వెర్చుల్ గెలి పడ్డె కైసర్ రానొ జలన్, చి జో కి నీరోచి రితి నంపజలసక ఒగ్గర్ అల్లర్ కెర్లన్. జో కి ‘ఆవ్ ఎత్తి అదికారుమ్ తిలో దేముడు’ మెన సంగితె తిలన్. అన్నె దన అల్లర్ కెర్లన్ పడ్డె తిల. § 17:8 17:8 11:7 దెక. * 17:8 17:8 3:5, 13:8 దెక. † 17:9 17:9 రోమ్ పట్టుమ్ సత్తు మెట్టల్చి ఉప్పిరి తిలి. † 17:14 17:14 యేసుప్రబు, గెద. § 17:16 17:16 పడ్డె రోమ్ పట్టుమ్చి రాజిమ దన అల్లర్ జలి.

జోవయించి ఇష్టుమ్ జర్గు కెరుక మెన, జో జంతుచి అత్తి
జోవయించి రానల్చి సెక్తి అదికారుమ్ జేవ్ సార్పు కెర దా,
జోచి కామ్ జర్గు కెరుక మెన, దేముడుయి జర్గు కెర అస్సె.
18 అన్నె, తుయి దెకిలి తేర్బోద కొన్ని మెలె, బూలోకుమ్చ
రానల్చి ఉప్పిరి అదికారుమ్ తిలి *వెల్లి పట్టుమ్ జయెదె,”
మెన దూత అంక సంగిలన్.

18

బబులోను చి తీర్పు

1 ఇన్నెచి పడ్డొ కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, అన్నెక్ దూత
పరలోకుమ్ తెంతొ ఉత్త అయ్లసి దెకిలయ్. జోక ఒగ్గర్
అదికారుమ్ తిలి. జోచి ఒగ్గర్ ఉజిడిక ఒండి బూలోకుమ్
ఉజిడ్ జా గెలి. 2 పడ్డొ గట్టిజ అవాడ్ కెరన కిచ్చొ మెన ఒర్న
దిలో మెలె,

“వెల్లి బబులోను సేడ గెచ్చు అస్సె, సేడ గెచ్చు అస్సె.

జా బూతల్ జితి టాన్ జా అస్సె;

ఎత్తి వెట్కారుమ్చి బూతుమ్ రకితి టాన్,

ఎత్తి గర్చి పిట్ట రకితి టాన్ జా అస్సె.

3 కిచ్చొక మెలె, జేవ్చి లంజె ఆసచి రస్సుమ్ పియ
రాజిమ్లు ఎత్తిచ మాన్సుల్ మచ్చు గెచ్చు అస్తి, చి
జేవ్ తెన్ ఈంజ లోకుమ్చ రానలు లంజె జా అస్తి,
చి జేవ్చి పాపుమ్చ ఆనల్చి సామ్మారుమ్క
ఈంజ లోకుమ్చ సావుకర్లు సామ్మారుమ్ జా అస్తి.”
మెన జో దూత సంగిలన్.

4 తెదొడి, పరలోకుమ్ తెంతొ చి అన్నెక్ అవాడ్ కిచ్చొ
సంగిలిసి నూన్లయ్ మెలె,

“జాచ పాపల్తె తూమ్ నే బెదితి రిసా,
జాచ సిచ్చల్చ దెబ్బల్ తుమ్క నే జెతి రిసా
అంచ పైజల్, జాచి తెంతొ తుమ్ బార్ జా.

5 జా కెర్ల పాపల్ కెత్తి మెలె,

ఆగాసుమ్ ఎద పాచెత్ రితి కొట్టు జతతి,

చి జా కెర్ల జాచ పాపల్

దేముడు నే పచ్చితె ఏదస్ట కెర్తయ్.

6 జా దిలి ఎదిలి జాక దా,

జా కెర్ల కమెచి కంట అన్నె జాక దొన్ని వాటల్ కెర,

జా కయ్లి గిన్నచి విస్సుమ్చి జా పితి రితి

అన్నె దొన్ని వాటల్ కలోవ దాన.

7 జాక జయ్యి కిసి గవురుమ్ ఉచరన పోకిరి కెరన్లి కొల్లి

జయ్యి నొప్పి జా ఏడ్తి రితి, సిచ్చ దాన.

‘ఆవ్ రాని జా వెన అస్సి,

రండెల్ మాన్సు నెంజి,

ఆవ్ కెయ్చ ఏడుకుడు జంక నాయ్’

మెన జాచి పెట్టి ఉచరంతయ్.

8 జాక, ఎక్కి దీసి, జాక సిచ్చల్చ దెబ్బల్ లయ్యుల.

కిచ్చొ సిచ్చల్ మెలె, మొర్పు, దుకుమ్, చి కరు జతిసి, చి
ఆగితె డడ్డ గెచ్చెదె.

కిచ్చొక మెలె, జాక తీర్పు కెర సిచ్చ దెతో ప్రబు జలో దేముడు
సత్తుచొ”

మెన జా అవాడ్ సంగిలన్.

వెల్లి బబులోనుక నంపజల మాన్సుల్

9 దస్సి, వెల్లి బబులోను తెన్ లంజె జా పోకిరి జల
బూలోకుమ్చ రానల్ జా డడ్డితి సిచ్చచి దుమ్మొ దెక, జాచి
రిసా ఏడుకుడు జవుల. 10 జా సిచ్చ జత బాదల్క బియఁ
కెర, దూరి టీవొజ తా కిచ్చొ మెన ఏడుల మెలె,

“అయ్యొ! అయ్యొ! తుయి వెల్లి పట్టుమ్, తుయి వెల్లి
బబులోను పట్టుమ్!

ఎక్కి గడియయ్ తుచి సిచ్చ జర్గు జలి!”

మెన ఏడుల.

11 అన్నె, బూలోకుమ్చ సావుకర్లు జాచి రిసా ఏడుకుడు
జవుల. జా గెలె, జాచి సామన్ అన్నె కోయి గెంతి నాయ్

చి రిసా ఏడుకుడు జవుల. 12 కిస సామన్లు మెలె, బజార్
సామన్, వెండి సామన్, రత్నాలు, ముత్యల్, చెంగిలి బట్ట,

బట్టతె దెరయ్తి ఉడ రంగు, సిల్కు బట్ట, ఎరన బట్ట,
ఎత్తి రగల్ వాసనచి దారు, ఏనుగు కోరల్క తెయార్

కెర్ల వస్తుల్, ఒగ్గర్ విలువచి దారుక తెయార్ కెర్ల వస్తుల్,
కంచు సామన్, ఇనుము సామన్, నూటి రగల్ పత్రల్క

కెర్ల సామన్, 13 *దాల్చిమ్ చెక్కల్, బోడి గాఁసంతి చెంగిల్
వాసన తేలు, దూపుమ్, †అత్తర్ తేలు, గందుమ్, ద్రాచ

రస్సుమ్, ‡మాములుమ్ తేలు, మెత్తన పీట్టు, గోదుము,
సామ్ముల్, మెండల్, గోడలు, రదుమ్లు, గొతిమాన్సుల్;

మెలె మాన్సుల్చ జివుల్. 14 ఇన్నెతెన్ కిచ్చొ ఏక కోడు
బెదితయ్ మెలె,

“తుయి పెట్టి ఆస జలి పంటొ తుక ముల దా అస్సె, అన్నె

తుక కెయ్చ అన్నె నే దొర్కు జతి రితి,

తుచి సుక్కుమ్ తుచి బడాయ్ జలిన్ పూర్తి గెలి.”

15 జా లంజెచి పట్టుమ్తె జోవయించి సామన్ దొర్కు
కెరన ఇన పుస్తకల్ వికిల సావుకర్లు కి దూరి టీవొజ, జాచి

సిచ్చచ బాదల్క బియఁ కెర, ఇసి మెన ఎదార్దుమ్ ఏడుకుడు
జవుల.

16 “అయ్యొ! అయ్యొ! చెంగిల చెంగిల బట్టల్,

ఉడ రంగుచ, ఎరన రంగుచ పాలల్ గలన,

బజరి, రత్నాలు, ముత్యల్ తియన్లి వెల్లి పట్టుమ్

కెర్ల నస్టుమ్ జా అస్సె!

17 ఎక్కి గడియయ్ జాచి సామ్మారుమ్ పూర్తి పాడ్ జా
అస్సె!”

* 17:18 17:18 జేవ్ పొదులె రోమ్ పట్టుమ్క దస్సి సెక్తి తిలి. పడ్డొ అన్నె సగుమ్ దేసిమ్లు దన అల్లర్ కెర అస్తి.

* 18:13 18:13 తియన వస్తువల్తె

రోసుల్తె గలుక జయెదె. † 18:13 18:13 ఏక రగుమ్ చెంగిల్ వాసన తేలు. ‡ 18:13 18:13 జా దస్సి ఒలివ పండ్లచి తేలు వాడిక కెరుల.

మెన ఏడుకుడు జవుల.

పడ్డె, ఓడల్ ఇండయత ఎజొమాన్లు, సముద్రుమతె గెతన, ఓడల్తె కూలి కామ్ కెర్తన, చి సముద్రుమ్ జిన బియ్యారి కెర్త ఎత్కిజిన్ దూరి టీవోజ, 18 జా లంజెచి పట్టుమ్ డడ్డితిన్చి దుమ్మొ దెక, కిచ్చొ మెన ఒర్నిల మెలె, “ఈంజ పట్టుమ్చి ఎదిలి కేన్ పట్టుమ్ అస్సె?”

మెన దుకుమ్క కేక్ గల. 19 జోవయింఛ బోడిలె దూడి వింఛన ఏడుకుడు జా కిచ్చొ మెన అన్నె కేక్ గల మెలె, “అయ్యె! అయ్యె! సముద్రుమతె గెత ఓడల్ తిలన ఎత్కిజిన్ జేవ్చి

సామ్సారుమ్క సామ్సారుమ్ జలి వెల్లి పట్టుమ్ కెద్ది నస్టుమ్ జా అస్సె!

ఎక్కి గడియయ్ పూర్తి నాసెనుమ్ జా గెచ్చు అస్సె!

20 ఓ పరలోకుమ్, దేముడుచ ఓ మాన్సుల్, జోచ బారికుల్ జలన, జోచ కబుర్లు సంగిలన, జాచి రిసా సర్ద జా!

కిచ్చొక మెలె,

జా తుమ్క అల్లర్ కెర్లి రిసా,

దేముడు జాక తీర్పు కెర,

సిచ్చు కెర అస్సె.”

మెన కేక్ గల్ల.

21 తెదొడి, సత్తుచొ ఏక్ దూత ఎక్కిలొ తిర్వెలిచి ఎదిలి జాడుచి ఏక్ పత్తురు ఉక్కుల, సముద్రుమతె గల కిచ్చొ మెన సంగిలన్ మెలె,

“ఓ బబులోసు వెల్లి పట్టుమ్,

తుయి ఇసి డీన గలి జా అన్నె కెయ్యక కి డీసె నాయ్.

22 అన్నె వీన బజాయ్తి అవాడ్, ఎత్కి బజెన బజాయ్తిసి,

మూరి పుజితిసి, నప్పిరమూరి పుజితిసి, అప్పె తెంతొ కెయక కి తుచితె కో సూన్తి నాయ్.

అన్నె, కిచ్చొ రగుమ్ కామ్ కెర్తన కి

తుచితె కెయక అన్నె తతి నాయ్.

అన్నె, తిర్వెలి బులితి అవాడ్

తుచితె కెయక అన్నె కోయి సూన్తి నాయ్.

23 అన్నె, తుచితె కేన్ దీవుచి ఉజిడి

అన్నె కెయక లగె నాయ్.

అన్నె, పెండ్లి ఉబెడొ పెండ్లి ఉబేడెచి అవాడ్లు

తుచితె అన్నె కెయక కో సూన్తి నాయ్.

కిచ్చొక మెలె, తుచ సావుకర్లు ఒండి లోకుమ్క వెల్లొ జా తిల, చి తుచి మెంగుర్ కామ్క ఎత్కి రాజిమలుచ మాన్సుల్

మోసిమ్ జా గెల.

24 అన్నె, జేవ్తెయి దేముడుచ కబుర్లు సంగితనచి,

జోవయింఛయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్కిజిన్చి, అన్నె బూలోకుమతె మాన్సు మార్తన ఎత్కిజిన్చి లొయి జా పట్టుమ్తె డీసిలిచి సిచ్చు జలి” మెన సత్తుచొ జో దూత సంగ సముద్రుమతె వెల్లొ పత్తురు గలిలన్.

19

జా లంజెచి పట్టుమ్క ప్రబు సిచ్చు కెర్లిసి

1 ఇన్నెచి పడ్డె, పరలోకుమతెచ ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్ జట్టు తెన్ కేక్ గలిన్చ అవాడ్లు సూన్లయ్. కిచ్చొ మెన కేక్ గల మెలె,

“*దేముడుక జెయ్యె!

రచ్చన, గవురుమ్, సెక్తి, అమ్చొ దేముడుతెయి అస్సె!

2 “జోచ తీర్పులు సిచ్చులు సత్తిమ్చ, సరిగచ.

జేవ్చ లంజె కమొక ఒండి లోకుమ్క నాసెనుమ్ కెర్లి జా వెల్లి

లంజెక

జో తీర్పు కెర సిచ్చుతె గల అస్సె,

చి జోచ సేవ కెర్తనచి లొయి జా నువ దిలి రిసాచి సిచ్చు

జో నెరవెర్పుప కెర అస్సె.”

మెన కేక్ గల, 3 అన్నెక్ సుట్టు ఇసి మెన కేక్ గల,

“దేముడుక జెయ్యె!

జా లంజె జలి వెల్లి పట్టుమ్ డడ్డ గెలి దుమ్మొ

నే కుట్టితె కెయక తెయక వెగ గెతయ్!”

మెన కేక్ గలిల.

4 తెదొడి †విస్సెక్ చెత్తర్జిన్ వెల్లెల మాన్సుల్, చి

‡సింగాసనుమ్చి సుట్టునంత టీవోజ తా చెత్తర్ జివుల్ నెర్పు సేడ, సింగాసనుమ్తె వెన తిలొ దేముడుక,

“అమేన్! దేముడుక జోబర!”

మెన సంగ బక్తి కెర్ల. 5 అన్నె, కిచ్చొ మెన సంగ సిజాసనుమ్

తెంతొ ఏక్ అవాడ్ అయ్లి మెలె,

“తుమ్ జోచ సేవ కెర్తన, తుమ్ జోక బితన, బాల వెల్లొ ఎత్కిజిని,

అమ్చొ దేముడుచి గవురుమ్ గాయ్!”

మెన అవాడ్ అయ్లి.

మెండపిల్లచి పెండ్లి

6 తెదొడి ఒగ్గర్ పానివొ సూయి జతి అవాడ్ అయ్లి

రితి, ఒగ్గర్ ఉర్ముల్ కెర్లిన్చి అవాడ్ అయ్లి రితి, ఒగ్గర్జిన్ జనాబ్చ అవాడ్లు రితి సూన్లయ్. కిచ్చొ మెన కేక్ గల్ల మెలె,

“ఎత్కి సెక్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక జోబర!

ప్రబు జలొ అమ్చొ దేముడు ఏలుప కెర్తయ్!

7 మెండపిల్లచి పెండ్లి జతి సమయుమ్ జా అయ్లి, చి

* 19:1 19:1 జోవయింఛ బాస తెన్ ‘హల్లెలాయా!’ మెన కేక్ గలుల, ‘ఎత్కి అదికారుమ్ తిలొ దేముడుక జెయ్యె!’ మెలి అర్దుమ్ తెన్ † 19:4 19:4 4:4 దెక. ‡ 19:4 19:4 4:6-8 దెక. § 19:7 19:7 ‘మెండపిల్లక గెతి బూలి’ మెలి కిచ్చొ అర్దుమ్ తయెదె మెలె, యెసుక్రీస్తుక నంపజలన మొత్తుమ్, నంపజలన మొత్తుమ్చి సంగుమ్, ఎవెసు కచి ఉత్తుమ్ 5:31-32, యెర్మీయా 2:1-3, యెసయా 49:18, 69:10. పడ్డె జేవ్ నంపజలన గెచ్చు జింక తిలి నొవి యెరూసలేమ్, మెలి పరలోకుమచి పట్టుమ్క కి ‘మెండపిల్లచి బూలి’ మెనుల. 21:9, 10.

కీపెండ్లి ఉబేడ్ తెయార్ కెరన అస్సెచి రిసా
 ఆవ్ నర్లసంతోసుమ్ జా, జోక గవురుమ్ కెరుమ!

⁸ పెండ్లి ఉబేడ్ చొక్కెల్చి పూర్తి సుద్దిచి చెంగిలి బట్ట గలనుక
 మెన

జాక దిల!”
 మెన కేక్ గల్ల. జా చెంగిల్ బట్టక కిచ్చొ అర్దుమ్ మెలె, * ఎత్తి
 అదికారుమ్ తిలో దేముడుచ జల మాన్సుల్చ పున్నిమ్చ
 కమె జవుల.

⁹ అన్నె జో దూత అంక కిచ్చొ సంగిలన్ మెలె, “ఇసి
 రెగుడు, ‘మెండపిల్లచి పెండ్లి విందుతె బుకార్లనక చెంగిలి’
 మెన రెగుడు” మెలన్, చి అంక అన్నె, “ఈంజ కొణ్ణ
 దేముడుచి సత్తిమ్చ కొణ్ణయ్” మెలన్. ¹⁰ తెదొడి, బక్తి
 కెరుక మెన, జో దూతచి చట్టె సెర్పు సేడ్లయ్, గని అంక జో,
 “దస్సి కెరుక నాయ్. తుచి రితి, యేనుక నంప కెర్ల తుచ
 బావుడ్లుచి రితి జయిందె. మెలె, దేముడుక సేవ కెర్లొసా
 జయిందె. అంక పొని, గని దేముడుకయ్ జొకరు.” మెలన్.
 కిచ్చొక మెలె, యేను సంగిలి జో దెకయ్లి సాచి, దేముడు
 సంగిలో కబుర్లు ఎక్కి ఆత్మ తెంతోచ.

చొక్కెలో గోణ్ణతె వెగ జెత్తొసా

¹¹ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, పరలోకుమ్ ఉగ్గి జా
 తిలిన్ దెకిలయ్, చి ఆదె! చొక్కెలో గోణ్ణ! జోతె వెసిలోసాచి
 నావ్ కిచ్చొ మెలె, ‘నిదానుమ్చొ, సత్తిమ్చొ’. చి సత్తిమ్చ
 తీర్పుల్ కెర, ‘దేముడుచి సత్తిమ్ జీనున్’ మెన, యుద్దుమ్
 కెర్లయ్. ¹² జోచ అంకివొ కిన మెలె, ఆగి లగిల్ రితి, చి జోచి
 బోడితె ఒగ్గర్ కిరీటల్ అస్తి. జోచి అగి రెగిడ్లి నావ్ ఏక్ అస్సె.
 గని కిచ్చొ నావ్ గే ఎక్కి జోకయ్ ఎర్కె, గని అన్నె కక్కయ్
 నాయ్. ¹³ లోయితె బుడ్డ తిలో పాలుమ్ జో గలన అస్సె, చి
 జోక తిలి నావ్ కిచ్చొ మెలె, ‘దేముడుచి †కోడు’ మెలి నావ్
 తిలన్. ¹⁴ అన్నె, పరలోకుమ్చ సయన్యుములు కి, సుద్ది
 తిలి చొక్కెలి చెంగిలి బట్టచ పాలల్ గలన, చొక్కెల గోడల్తె
 జేవ్ కి వెగ, జోచి పట్టి గెతతి. ¹⁵ ఎత్తి అదికారుమ్
 తిలో దేముడుక ‡నేన్ల మాన్సుల్క మార్తి వాండి తిలి కండా
 జోచి చోండి తెంతో బార్ జతయ్. గొవుడుచి ఇనుముండండా
 తెన్ జోవయింక ఏలుప కెరెదె. ఎత్తి సెక్తి అదికారుమ్
 తిలో దేముడుచి సిచ్చుచి కోవుమ్చి గిన్నతె జో నుద, జేవ్
 మాన్సుల్క కెర్తి సిచ్చు జో జర్గు కెరెదె. ¹⁶ జోచి పాలుమ్తె చి
 జోచి జంగయ్ చి ఉప్పిరి ఏక్ నావ్ అస్సె. ‘రానల్క రానొ,
 ప్రబుల్క ప్రబు’ మెలి నావ్.

ఆకర్చి యుద్దుమ్

¹⁷ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, పొద్దుచి ఉజిడ్తె టీవొజ
 తా ఏక్ దూత గట్టిజ అవాడ్ కెరన, పొద్దు ఆగాసుమ్చి

* **19:8** 19:8 నెంజిలి ‘ప్రబుచయ్ జల మాన్సుల్’ మెనుక జయెదె. † **19:13** 19:13 యోహాను 1:1. ‡ **19:15** 19:15 నెంజిలి ‘నెసిల మాన్సుల్క’
 మెనుక జయెదె. § **19:20** 19:20 సముద్దుమ్ తెంతో బార్ జలొసా 13:1. **9:1** దెక.

మదెనె టీవొజ, పక్కయ్ ఉడ్డత ఎత్తి పిట్టల్క కిచ్చొ మెన
 కేక్ గలో మెలె, “తుమ్ జా! చి దేముడు దొర్కు కెర్తి వెల్లి
 విందుక తెయార్ జా తా. ¹⁸ రానల్చి సిద్ద, వెయి జమాన్సుక
 వెల్లొచి సిద్ద, ఒగ్గర్ సెక్తిబలుమ్ మాన్సుల్చి సిద్ద, గోడల్చి
 సిద్ద, జోవయింతె వెగితనచి సిద్ద, ఎత్తి రగల్ మాన్సుల్చి
 సిద్ద; జేవ్ గొతి నెంజిలన జలెకి, గొతిమాన్సుల్ జలెకి; బాల
 వెల్లొచి సిద్ద కస్తె” మెన, దూత పిట్టల్క సంగిలన్.

¹⁹ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, జో పావుమ్చొ జంతు, చి
 ఒండి లోకుమ్చ రానలు, జోచ సయన్యుముల్ తెన్ ఎక్కితె
 బెర్ల. కిచ్చొక మెలె, జో గోణ్ణతె వెసిలోసాచి ఉప్పిరిచి జోచ
 సయన్యుముల్చి ఉప్పిరి యుద్దుమ్ కెరుక మెన బెర్ల.

²⁰ తెదొడి కీజంతు దెర్పు సేడ్లె, చి జో తెన్, జోచి నావ్ తెన్
 వెల్లొ మాయకమె కెర్లొ అన్నెక్ * జంతు కి దెర్పు సేడ్లె. జో
 అబద్దుమ్క దేముడుచ కబుర్లు సంగితొసా ఆవ్ మెన అగ్గె
 సంగ తిలన్. అన్నె, జో జంతుచి గుర్తు కెరవన, జోచి బొమ్మక
 బక్తి కెర తిలనక మోసిమ్ కెర తిలో. జో కి దెర్పు సేడ్లె. జలె,
 జేవ్ దొగులక జివ్ తతె, ఎడ్డి రంగు లగితి వెల్లొ ఆగి గొయ్చి
 గడ్డె గల దిల. ²¹ తెదొడి, గోణ్ణతె వెసిలోసా జోచి కండా తెన్
 రానల్కచి జేవ్ సయన్యుములు ఎత్తిక మారయ్ గెలన్.
 జోచి చోండి తెంతో బార్ జతి కండా తెన్ అన్నె, ఎత్తి పిట్టల్
 జేవ్ మొర్లన ఎత్తిజిన్చి సిద్ద కా గెల కెర, పేట్ బెర్లె కయ్ల.

20

**సయ్తాన్ మట్టు నెంజిలి గొయితె వెయి వెర్పుల్ తతి
 సిచ్చు జతిసి**

¹ అన్నె కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, పరలోకుమ్ తెంతో దూత
 ఎక్కిలో ఉత్త జెతె తిలిసి దెకిలయ్. జోచి అత్తి మట్టు నెంజిలి
 జా * వెల్లి గొయిచి తాలుమ్ కడి, చి జాడు తిలి ఏక్ ఇనుము
 గొల్పు తిల. ² తెదొడి వెల్లొచొ జో అయిక, జలె పూర్గుమ్
 తెంతొచొ అయిక, మెలె, సయ్తాన్ జలొ సయ్తానుక దూత
 దెర కెర, వెయి వెర్పుల్ జో దస్సి తతి రితి జోక బంద గెల
 కెర, ³ మట్టు నెంజిలి జా గొయితె గల దా, వెయి వెర్పుల్ గెతె
 ఎదక దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్క జో అయి అన్నె నే మోసిమ్
 కెర్తి రిసా, జోచి ఉప్పిరి డంక దిలన్. జా వెయి వెర్పుల్ గెలె,
 జోక గడియ విడ్డల్ కెరుక.

క్రీస్తు తెన్ వెయి వెర్పులు ఏలుప కెరుక

⁴ తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, సిజానల్, చి జోవయించి
 ఉప్పిరి కో వెన తిల మెలె, బూలోకుమ్చ దేసిమ్లు ఎత్తిక
 ఏలుప కెర్తి రిసా దేముడు సెలవ్ దిలన. కొన్న మెలె,
 యేనుచి రిసా జేవ్ సాచి సంగ తిలి రిసా, చి దేముడుచి

* **19:20** 19:20 బుయి తెంతో బార్ జలొసా 13:11. **20:1** 20:1

కోడు జేవ్ దెరన్లి రిసా, బోడి గండల్ జలస, చి అన్నె కొన్న మెలె, జో పాపుమచొ జంతుక చి జోచి బొమ్మక బక్తి నే కెర్లస, జోచ నిర్దెలె అత్తిలె జోచి గుర్తు నే కెరవన్లస. జేవ్ జలె, జీవ్ జా ఉట్టిల, చి వెయి వెర్నులు క్రీస్తు తెన్ ఏలువ కెర్ల. ⁵ ఈంజయ్ జీవ్ జా ఉట్టిన్క 'తోలితో చి' మెనుక జయెదె. తోలితోచి ఈంజ జీవ్ జా ఉట్టిన్తె బెదితనక చెంగిలి. ఎత్తి అదికారుమ్ దేముడుచ జేవ్ జవుల! కిచ్చొక మెలె, జోవయించి ఉప్పిరి †పడ్డొకచి మొర్నుక కిచ్చొ అదికారుమ్ తయె నాయ్. ⁶ తోలితో చి జీవ్ జా ఉట్టిసి జతన దేముడుక చి క్రీస్తుక పూజర్లు రిత జవుల, చి వెయి వెర్నుల్ పూర్తి జో తెన్ ఏలువ కెరుల.

నయ్తాన్ అన్నె విడ్డల్ జా యుద్దుమ్ కెర్తిసి

⁷ జేవ్ వెయి వెర్నుల్ కేడ్లె, జో జేలి జలిసి తెంతో నయ్తాన్ విడ్డల్ జా, ⁸ 'గోగు' 'మాగోగు' మెన బూలోకుమ్చ చెత్తర్ పక్కలెచ దేముడుక నేన్ల మాన్సుల్ యుద్దుమ్క తెయార్ జతి రితి, జో నయ్తాన్ జోవయింక మోసిమ్ కెరెదె. జేవ్ మాన్సుల్చి లెక్క కెర్తి మెలె, సముద్దుమ్తెచి ఇన్సుగిడ్డల్ కెత్తి జా లెక్క కెరుక నెంజె గే, తెదివాల్ జిన్ జవుల. ⁹ తెదొడి జేవ్ బూలోకుమ్చి రుందిలి టాన్తె వెగ జా, దేముడుచ జల మాన్సుల్చి సుట్టునంత, చి జో ‡వైమ తిలి పట్టుమ్చి సుట్టునంత బెర అయ్ల. గని పరలోకుమ్ తెంతో దేముడు తెంతో ఆగి స్తూయి జా జోవయింక డయ గెలి. ¹⁰ జోవయింక మోసిమ్ కెర్లొ నయ్తాన్ సిచ్చ జతె తంక ఎడ్డి ఆగి లగితి వెల్లి ఆగి గోయ్తె గిగలి జలో. జో పాపుమచొ జంతు, అన్నె అబద్దుమ్క 'దేముడుచ కబుర్లు సంగితోసా ఆవ్' మెనన్లొసా కి ఒత్తయ్ గలి జా అన్తి. జేవ్ రాతి మెద్దెనె కెయక తెయక నే పిట్టి, ఒత్త సిచ్చల్ బాదల్ జతె తవుల.

మొర్లనక ఆకర్చి తీర్పు జతిసి

¹¹ అన్నె కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, వెల్లి చొక్కొలి సిజాసనుమ్, చి జాచి ఉప్పిర్ వెసిలోసాక దెకిలయ్. జోతె తెంతో బూలోకుమ్ ఆగాసుమ్ నిగ గెల, చి జేవ్క అన్నె కేన్ టాన్ నాయ్. ¹² తెదొడి కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, బాల వెల్లొ మొర్లన ఎత్తిజిన్ సింగాసనుమ్చి పురె టీవ తతికయ్, పుస్తకల్ *ఉగిడ్ల. పడ్డొ అన్నెక్ పుస్తకుమ్ ఉగిడ్ల; పరలోకుమ్తె జింక సెలవ్ తిలనచ నవ్వొ రెగిడ్డి పుస్తకుమ్. జలె, మొర్లన జేవ్ కెర్ల కమొచి రిసా జేవ్ పుస్తకల్తె రెగ్ల తిలి రితి తీర్పు జల.

¹³ తెదొడి, జేవ్తె మొర్లనక సముద్దుమ్ సొర్ప కెర దిలి, అన్నె మొర్ను చి మొర్లన రకితి టాన్ ఒత్త తెంతో తిలనక

సొర్ప కెర దిల, చి సముద్దుమ్తె మొర్లన, చి మొర మొర్లన, రకితి టాన్తె తిలన ఎత్తిజిన్ జీవ్ జా, సింగాసనుమ్చి పురె టీవ, జేవొజ, జేవ్క కమొచి రిసా తీర్పు జవుల. ¹⁴ తెదొడి మొర్ను చి మొర్లన రకితి టాన్ వెల్లొ ఆగి గోయ్చి గడ్డ †గలి జల. వెల్లి ఆగి గోయ్తె గల్తిసి దొన్నిచి మొర్ను జయెదె. ¹⁵ అన్నె, పరలోకుమ్తె జింక సెలవ్ తిలనచ నవ్వొ రెగిడ్డి పుస్తకుమ్తె కచి నావ్ తయె నాయ్ గే, జెవ్వొ వెల్లి ఆగి గోయ్తె ‡గలి జల.

21

నొవి ఆగాసుమ్, నొవి బుయి

¹ తెదొడి ఆవ్ కిచ్చొ దెకిలయ్ మెలె, నొవి ఆగాసుమ్, నొవి బుయి. అగ్గెచి ఆగాసుమ్ అగ్గెచి బుయి కేడ తిలి, చి సముద్దుమ్ కి నాయ్. ² పడ్డొ, పరలోకుమ్చి సుద్దిచి పట్టుమ్, నొవి యెరూసలేమ్ పరలోకుమ్ తెంతో దేముడు తెంతో, మున్నక జెతికయ్ పెండ్లి ఉబేడ్ రితి తెయార్ జా తా, ఉత్త జెతిసి దెకిలయ్. ³ అన్నె, సింగాసనుమ్ తెంతో చి గట్టిజ అవాడ్చి అవాడ్ కిచ్చొ సంగిలిసి స్తూన్లయ్ మెలె, "ఈందె, దేముడు జతి టాన్ మాన్సుల్తెయి అస్సె. జోవయింతెన్ జో జయెదె. జేవ్ జోచయ్ పైజల్ జా తవుల, చి జో సొంతయ్ జేవ్ తెన్ తయెదె, జేవ్క దేముడు జా తయెదె. ⁴ జోవయించ అంకివొతె ఆనునొ కెయక అన్నె నే జెతి రితి, జోవయించ ఆనునొ జొయ్యి పుంచ గెలెదె, చి అప్పె తెంతో కిచ్చొ మొర్ను తయె నాయ్. ఏడుకుడు జతిసి, ఏడ్డిసి, నొప్పి కి తయె నాయ్. కిచ్చొక మెలె, పొర్నిచి ఎత్తి ఉట్ట గెల." మెన జా అవాడ్ సంగిలన్.

⁵ తెదొడి, సింగాసనుమ్తె వెసిలోసా, "ఈందె, ఎత్తి నొవి తెయార్ కెర్తసి" మెన, అన్నె, "ఈంజ ఎత్తి రెగుడు. ఈంజేవ్ కొడొ సత్తిమ్చ, నంపజతన" మెన జో సంగిలన్. ⁶ తెదొడి అంక, "పూర్తి జర్లు జలి, 'అల్పా, ఓమెగ' మెన ఆవ్ మొదొల్చొ, ఆకర్చొ. కక్క తాన్ కెర్లె, డబ్బుల్ నే దెతె, జీవ్ దెతో పాని అంచి ఊంట తెంతో ఆరి దెయిందె. ⁷ కో జీనుల గే, అంచి రాజిమ్చి ఈంజ వాట జోక దెయిందె, చి ఆవ్ జోచొ దేముడు జయిందె, జో అంక పూత్తు జా తయెదె. ⁸ గని అంచి సాచి జంక బితన, నముకుమ్ నెంజిలన, నిదానుమ్ నెంజిలన, హత్య కెర్తన, లంజె జతన, మెంగ్ర మాన్సుల్, బొమ్మల్క జొకర్తన, అబద్దుమ్ జతన, అబద్దుమ్ కెర్తన, నయ్తాన్చి వెట్కారుమ్ జలన, జేవ్క సిచ్చ, గందకము తెన్ ఆగి లగితి వెల్లి ఆగి గోయ్తె గలుల. ఈంజ దొన్నిచి మొర్ను."

మెండపిల్లక తేర్చి జతిసి నొవి యెరూసలేమ్

† 20:5 20:5 మెలె, వెల్లి ఆగి గోయ్చి సిచ్చతె గతిసి. 20:14. ‡ 20:9 20:9 దొన్ని అర్థల్ ఉచరుక జయెదె. ఏక్ మెలె, మాములుమ్ యెరూసలేమ్ పట్టుమ్. అన్నెక్ మెలె, కేనె ప్రబుచయ్ మాన్సుల్ తవుల గే, ఒత్తయ్ మెన ఉచరుక జయెదె. § 20:10 20:10 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ఒత్త గలయ్లో, గెద. * 20:12 20:12 కో ఉగిడ్ల గే సంగి నాయ్. † 20:14 20:14 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ఒత్త గలయ్లో, గెద. ‡ 20:15 20:15 ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు ఒత్త గలయ్లో, గెద.

9 తెదొడి సత్తు ఆకర్చ సిచ్చల్ బెర్ల సత్తు గిన్నల్ అగ్గె దెర సువ తిల సత్తు *దూతల్తె ఎక్కిలో అంచితె జా కెర కిచ్చో మెన అంక సంగిలన్ మెలె, “జో మెండపిల్లక తేర్ని జతి పెండ్లి ఉజేడక తుక దెకయిందె” మెలన్. 10 తెదొడి దేముడుచి యేసుచి ఆత్మసెక్కిక జో దూత అంక ఒగ్గర్ డోంక తిలి డొంగుతె కడ నిలన్, చి జో అంక దెకయ్తికయ్, ప్రబుచి జా ఆత్మసెక్కిక కిచ్చో దెకిలయ్ మెలె, జోచి †సుద్ది తిలి యెరూసలేమ్ పట్టుమ్ దెకిలయ్. 11 జా పట్టుమ్చి ఉజిడి కిసి తిలి మెలె, దేముడుచి ఉజిడ్ తెన్ తా, ఒగ్గర్ విలువచి రత్తుమ్చి రితి ఉజిడి లగిలి, వజ్రమ్చి రితి సీసచి రితి టేంటచి ఉజిడి లగిలి. 12 జా పట్టుమ్క వెల్లి కోట ఒగ్గర్ డోంక తిలి. జా కోటతె బార గుమ్మల్ తిల. జేవ్ బార గుమ్మల్తె ఎక్ ఏక్ దేముడుచో దూత తిలి. జేవ్ బార గుమ్మల్తె ‡ఇస్రాయేలుచ బారజిన్ పుత్తర్నుల్చ సెకుమ్లుచ ఎక్కెక్ నవ్వో, ఎక్కెక్ గుమ్మలె రెగ్గ తిల. 13 తూర్పు పక్క తిన్ని గుమ్ముమ్లు, ఉత్తర పక్క తిన్ని గుమ్ముమ్లు, దచ్చెన పక్క తిన్ని గుమ్ముమ్లు, చి వడమర పక్క తిన్ని గుమ్ముమ్లు తిల. 14 పడ్డో పట్టుమ్చి కోటక బార పునాడ్లు, చి జేవ్ పునాడ్లుతె మెండపిల్లచి చి రిసాచ బారజిన్ బారికుల్చ నవ్వో ఎక్కెక్ రెగ్గ తిల.

15 అంచితెన్ లట్టబ్బో జో దూతక, జా పట్టుమ్కచి జేవ్చ గుమ్ముమ్లకచి కోటక కికటార్తి రిసా, బజర్క తెయార్ కెర్లి కటార్తి డండో తిలి. 16 పట్టుమ్క చెత్తర్ కోనల్, చి జేవ్చ పక్కల్చ కొల్తల్ సమానుమ్ అస్తి, జేవ్చ కోనల్చ కొల్తల్ సమానుమ్ అస్తి. తెదొడి జోచి డండో తెన్ పట్టుమ్క కటార్లన్. *దొన్ని వెయిల్ దొన్ని పుంజో కిలోమీటర్లు దూరి జేవ్చి కొల్త. చెత్తర్ పక్కల్ కి సమానుమ్; కెద్ది దీగు జయెదె గే, తెద్ది రూందు, తెద్ది డొంకు కి జయెదె.

17 జేవ్చి కోట కి కటార్లన్. †అరవయ్ చెత్తర్ మీటర్లు డొంకు, మాన్సు కటార్తి రితి, మెలె జో దూత కటార్లన్. 18 జా కోట వజ్రమ్చి వస్తుతె తెయార్ కెర్లిసి, చి పట్టుమ్ రితి బజరి తిలి, చి జేవ్చి ఉజిడి కిసి మెలె, అద్దుమ్ రితి టేంట లగిలి. 19 జా పట్టుమ్చి కోటచ పునాడ్లుతె ఎత్తి రగల్ రత్తాలు లగిల. తొలితో చి వజ్రమ్, చొక్కెల్ లగిలి. అన్నెక్ రత్తుమ్ నీలిమ్ రగుమ్ లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ ‘యమునా’ మెంతిసి ఎరన లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ పచ్చన లగిలి. 20 అన్నెక్ రత్తుమ్ నారింజ రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ అన్నెక్ ఎరన రగుమ్ లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ తామర్ పూల్చి ఎడ్డి రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ సముద్దుమ్చి

పచ్చన రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ అన్నెక్ రగుమ్ ఎడ్డి రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ చీంచ్ అక్లల్ నొవర్ పలోయ్లి రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ గులాప్ రంగు లగిలి, అన్నెక్ రత్తుమ్ ఊద రంగు లగిలి. 21 పడ్డో బార గుమ్మల్చ టట్టల్ కిచ్చో వస్తుతె తెయార్ జా తిల మెలె, బార ముత్త్యల్క. ఎత్తి టట్ట ఏక్ ముత్త్యల్క తెయార్ జలిసి, అన్నె, పట్టుమ్చి వీది రితి బజరి తా, అద్దుమ్చి ఎదిలి టేంట లగిలి.

22 అన్నె, జా పట్టుమ్తె కిచ్చో దేముడుచి గుడి డీసి నాయ్. కిచ్చోక మెలె, ప్రబు జలో ఎత్తి సెక్కి అదికారుమ్ తిలో దేముడు అన్నె మెండపిల్ల సొంత జా పట్టుమ్క దేముడుచి గుడి జవుల. 23 అన్నె, జా పట్టుమ్క ఉజిడి దెంక పొద్దు గే జోను గే నాయ్. కిచ్చోక మెలె, దేముడుచి ఉజిడి జాక దొర్కు జలి ఉజిడి, చి మెండపిల్ల జాక దీవు. 24 జాచి ఉజిడక ప్రెజల్ ఇండుల, చి ఒత్త కిచ్చోయ్ అందర్ తయె నాయ్. 25 అన్నె, రాతి మెద్దెనె కెయెక కి జా పట్టుమ్చ గుమ్మల్ డంకితి నాయ్, అన్నె, ఈంజ నొవి బూలోకుమ్చ రాసలు ఒత్త జోవయిం చి గవురుమ్, జోవయింక గవురుమ్ దెతిసి ఎత్తి ఒత్త ఆనుల. 26 ఎత్తి ప్రెజల్క దొర్కు జలి గవురుమ్, ఎత్తి ప్రెజల్క దొర్కు జలి సొమ్సారుమ్ ఒత్త ఆనుల. 27 గని కిచ్చో పాపుమ్చి ఒత్త పెసె నాయ్, చి మర్కటుమ్ గే, అబద్దుమ్ గే ఇండితన ఒత్త పెసితి నాయ్. కో ఒత్త పెసుల మెలె, ‘పరలోకుమ్తె బెదుతు’ మెన మెండపిల్లచి పుస్తకుమ్తె కచ నవ్వో తవుల గే జెవ్వె పెసుల.

22

జీవ్ దెతో పానిచి గాడు జీవ్ దెతి పలుమ్చో రూకు

1 అన్నె జో దూత అంక కిచ్చో దెకయిలన్ మెలె, పరలోకుమ్చి జీవ్ దెతో పానిచి గాడు. కిసి తిలి మెలె, అద్దుమ్చి ఎదిలి టేంట తా, దేముడుచి అన్నె మెండపిల్లచి సింగాసనుమ్ తెంతో బార్ జా, 2 పట్టుమ్చి వీదిచి నెడిమి ఉట్ట గెతయ్. పడ్డో అన్నె కిచ్చో మెలె, పరలోకుమ్చి జీవ్ దెతో రగుమ్ *రూకుల్ జా గాడుచ దొన్ని పక్కలె అస్తి. జేవ్ రుకాలె బార రగల్ పండ్లు, చి ఎత్తి జొన్ని పండ్లు పిక తత్తతి. జో రూక్చ అక్లల్ కిచ్చోక కామ్క జెతతి మెలె, ఒండి ప్రెజల్చక చెంగిల్ కెర్లయ్. 3 ఒత్త తెంతో, కిచ్చోచి రిసా గార్చి సాపెనల్ తిలిసి తయె నాయ్. దన్నిచి కిచ్చో కి తయె నాయ్, గని జా పట్టుమ్తె దేముడుచి జో మెండపిల్లచి సింగాసనుమ్ తయెదె, చి జోచ సేవ కెర్లన జోక బక్తి కెర్ల తవుల. 4 జోచి మొకొమ్ జేవ్ దెకుల, చి జోవయిం చి నిర్లె

* 21:9 21:9 15, 16 అద్యయల్. † 21:10 21:10 19:8 దెక. ‡ 21:12 21:12 జోవయింక అన్నెక్ నావ్ యాకోబు. ‘ఇస్రాయేలు’ మెలె, జో యాకోబుక అన్నెక్ నావ్ జయెదె, చి టాలిక ‘యూదుల్’, నెంజిలె ‘నంపజలన మొత్తుమ్’ చి అర్దుమ్ కెరసుక జయెదె. § 21:15 21:15 మీంతి * 21:16 21:16 రమారమి 1,400 మైలు † 21:17 21:17 అరవయ్ చెత్తర్ మీటర్లు మెలె, డబ్బయ్ దొన్ని గజాలు జయెదె, మెలె పుంజెక్ దొన్ని విసా చెత్తర్. పుంజెక్ దొన్ని విసా చెత్తర్ మెలె, బార బారలు, మెలె 144 = 12 x 12. బార సెకుమ్లుచ యూదుల్ తిల, యేసుక బార బారికుల్ కి తిల. జేక ఈంజ నంబర్ ఏక్ టాలి జయెదె. * 22:2 22:2 యెహెజ్కేలు 47:12.

జోచి నావ్ తయెదె. ⁵ పడ్డో, ఒత్త తెంతో అందర్ తయె నాయ్, చి ఒత్త తిలసక దీవుచి జవున్ పొద్దుచి జవున్ ఉజిడి నాయ్. కిచ్చొక మెలె, ప్రబు జలో దేముడుచి ఉజిడి తయెదె, చి జేవ్ కెయెడ తెయెడ ఏలుప కెరుల.

⁶ అన్నె, “ఈంజేవ్ కొడొ సత్తిమ్చ, నంపజతన. అన్నె, ప్రబు జలో, జోచ కబుర్లు సంగితనచి ఆత్మతె సికడ్డొ దేముడు జోచొ దూతక తెద్రవ అస్సె; జర్లు జంక తిలిసి జోచ సేవ కెర్తనక దెకవుక మెన,” అంక జో దూత సంగిలన్.

యేసుప్రబు బే బేగి అన్నె జెయిందె

⁷ “ఈందె, ఆవ్ బే బేగి అన్నె జెయిందె” మెన యేసు సంగితయ్. ఈంజ పుస్తకుమ్తె తిలి కబుర్చ కొడొ కో దెరసుల గే, జోవయింక చెంగిలి.

⁸ ఆవ్ యోహాను ఈంజ ఎత్తి సూన్లొసా దెకిలొసా. అన్నె, ఈంజ ఎత్తి సూన దెకిల్ బేగి, అంక ఈంజ ఎత్తి దెకయ్లొ దూతచి చట్టె సెర్ను సేడ జోక బక్తి కెర్లయ్, ⁹ గని జో అంక, “తుయి దస్సి కెరుక నాయ్! ఆవ్ తుచొ రితొ, దేముడుచ కబుర్లు సంగిత తుచ బావొదివొ తెన్ కి, తుచి రితొ సేవ కెర్లొసా జయిందె. దేముడుకయ్ జోకరు!” మెలన్.

¹⁰ తెదొడి జో అంక, “ఈంజ పుస్తకుమ్చి కబుర్చ కొడొ ముద్ద కెరు నాయ్, లుంకడు నాయ్; కిచ్చొక మెలె సమయుమ్ పాసి జా అస్సె. ¹¹ పాపుమ్తె ఇండితన అప్పె కి పాపుమ్తె ఇండితె తత్తు, మర్కటుమ్చ అన్నె మర్కటుమ్ ఇండుతు, పున్నిమ్ జలస అన్నె పున్నిమ్తె ఇండితె తత్తు, సుద్దిచ అన్నె సుద్ది ఇండితె తత్తు.” మెన దూత సంగిలన్.

¹² యేసుప్రబు సంగిలిసి అన్నె కిచ్చొ మెలె, “ఈందె, ఆవ్ బే బేగి జెయిందె. అయ్లె, ఎత్తి మాన్సు కెర్ల కమొ కొల్లి జోవయించి కూలి దెయిందె. ¹³ ‘అల్పా’ ‘ఓమెగ’ మెన, †తోలితోచొ, కర్నొడొ, మొదొల్చొ ఆకర్చొ ఆవ్వి” మెన యేసు సంగిలన్.

¹⁴ పరలోకుమ్చి జీవ్ దెతో చెట్టెచ పండ్లు కంక సెలవ్ దొర్కు కెరంతి రిసా, చి పరలోకుమ్చి గుమ్ముమ్ వాట్ పెసుక

సెలవ్ దొర్కు కెరంతి రిసా, కో †జోవయించ పాలల్ కేడన తవుల గే, జోవయింకయ్ చెంగిలి. ¹⁵ గని గుమ్ముమ్ ఒత్తల్తొచి బయిలె కో అస్తి మెలె, సూనర్లు రిత మాన్సుల్, మెంగ్ర మాన్సుల్, లంజె జతన, అత్య కెర్తన, బొమ్మల్క జొకర్తన, చి అబద్దుమ్క ప్రేమ తా, అబద్దుమ్ కెర్తన ఒండి అస్తి.

¹⁶ యేసు, “ ‘అంక నంపజలసచ సంగుమ్లు సూన్తు’ మెన, ఈంజ సాచి తుక దెకయ్తి రిసా యేసు మెలొ ఆవ్ అంచొ దూతక తెద్రవ అస్సి. దావీదు పూర్ణమ్చొ జలో రానొచి సెకుమ్క ఆవ్ చేరు జలొసా, జోచి సెకుమ్తె జెర్మిలొసా, దేముడుచి రాజిమ్చి నొచి దీసిక దొర్కు జలి ఉజిడి దెతో సుక్కొ ఆవ్” మెన సంగిలన్.

నంపజా మెన మాన్సుల్క బుకార్లిసి

¹⁷ “తుమ్ జా” మెన దేముడుచి సుద్ది తిలి ఆత్మ అన్నె యేసుచి కితెర్ని జతిసి సంగితతి. అన్నె, ఈంజ కోడు కో సూనుల గే, జేవ్ కి జా మెన అన్నె మాన్సుల్క బుకార్లు. అన్నె, కక్క తాన్ తిలె, జో జెవున్, చి కో ఇస్టుమ్ జవుల గే, డబ్బుల్ నే దెతె ఆరి పరలోకుమ్చి జీవ్ దెతో పాని నజ పిత్తు.

¹⁸ ఈంజ పుస్తకుమ్చి కబుర్చ కొడొ సూన్త ఎత్తిజిన్క ఆవ్ కిచ్చొ జాగర్త సంగితసి మెలె, ఈంజేవ్ కొడొతె అన్నె కిచ్చొ వేరచి బెదయ్లె, ఈంజ పుస్తకుమ్తె సంగ దెకయ్ల సిచ్చల్ జో మాన్సు సేడ్డి రితి దేముడు సిచ్చ కెరెదె. ¹⁹ అన్నె, ఈంజ జోచి కబుర్చి పుస్తకుమ్చ కొడొతె కో కిచ్చొ కడ గెలె, ఈంజ పుస్తకుమ్తె రెగ్గ దెకయ్లి జో జీవ్ దెతి రూకచి, చి జోచి పరలోకుమ్చి సుద్దిచి పట్టుమ్తెచి జోచి వాట, ఎత్తి అదికారుమ్ తిలొ దేముడు కడ గెలెదె.

²⁰ “కచితుమ్, ఆవ్ బే బేగి జెయిందె” మెన ఈంజ ఎత్తిక సాచి జతొసా సంగితయ్. *ఆమేన్, జే, ప్రబు యేసు!

²¹ జోచయ్ జల మాన్సుల్ ఎత్తిజిన్చి ఉప్పిరి ప్రబు జలొ యేసుచి దయ తవున్. ఆమేన్.

† 22:13 22:13 నెంజెలి “తోలితో మొదొల్ తెంతో ఆకర్ ఎదవొ ఆవ్వి” మెన యేసు సంగిలన్. ‡ 22:14 22:14 నెంజెలి ‘ప్రబుచ కొడొ రితి ఇండితతి గే’.

§ 22:17 22:17 19:7-8, 21:2. యేసుచి తేర్ని మెలె, నంపజలస మొత్తుమ్ గెతి జోవయించి సుద్ది పట్టుమ్, చి జా పట్టుమ్తె బెదితన, నంపజలసయ్ మొత్తుమ్. యెనయా 49:18, 61:10, యిర్మీయా 2:1-3, ఎవెనా కచి ఉత్తుమ్ 5:31-32. * 22:20 22:20 తెద్దిలి